

והיקר: מיר, חרש בחרשיו ומיר, שבת שבתו

וַיֵּאָדָה לֹא אֶחָד מֵהֶם בִּעֲבָרֵיהֶם עַל־קִרְבָּנָהּ דִּמְיוֹנָהּ !

חמדת ימים

לראש חדש

יסודתו בהררי קדש. תאווה הוא לעינים ונחמד העץ להשכיל לשבת
 בקדש. פארותיו ורליותיו לשבת וראש חדש ולמקדשי קדש. מאורות
 נתן סביבות עוזם דרך הקדש. והיה כל מבקש ה' יבא אל אהל מועד
 יקריב את קרבן ה' כמועדו ימצא מדור לפי כבודו נאווה קדש. וארשת
 שפתיו כקול שרי בדברו דברי' שבקדוש' המישרים את הלב על טהרת
 הקדש. במדבר הזה ית' מן חטאים בדרך תמים והדרת קדש.
 אלף המון תלוי עלי אכן כוחן פינת יחדת מכהגי
 ושפר הכוונות האור המופלא **האדני אל**
 ול'ה סני בקדש.

חלק שני

גרעס פעם שלישיט מחדש באמותיות חרשות ובנייר יפה
בתכלית השלמות והיופי לא נחיה כמוהו מעולם.

שנת **ועתה יצדל** נא כחה' לפ'ג.

Con Licenzia de Superiori.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840.

הקדמת

במחר יעקב בבמחר יום טוב אלנאוי ז"ל . כפי אשר נמצא בספר חמרת ימים הנדפס בקושטאנדינה ואיזמיר יע"א .

כל

העם אשר בזה שנתן להם כלי חמ"ד המה ראו פני דודן אשר הביא אולם כידו חי בעית חימה קרא חי בעית חימה סכר ידו ככל . כל מקום שנתנו חכמים עיניהם נותנין לו ח . הסבך כרוך שחלק מחכמתו חז כל עשה יפה כשתו לא נפל דבר חזד מכל . כל תילי דמר פלחיד גדול לזכות חס רכבים ומעשה רב לפס לאיש כדרכו על חומתו אשר חטא כי השחית כל . כל אדם קורא דרכו חזד חס ואחד חס מודה יונחה לכל . כל המקודש מחברו סכר קדשו חס חס ככל מדות שבתורה נדרשת יודע רוח עולם ומפלומות סתרי כל . כל זמן שאדם בונה מוניח בהם טעם בעיקר דאורייתא דברים העומדים ברוחו של עולם הן הן מעשה מרובה ויחא כמסעט על כל . כל שהוא בא מנסח חטא אשר ל"ו הלך בענת דטעים וכדרך חטאים וכו' רשעי וח' כר חכ"ר הוא לאיש קבצות לסת כל . כל שהוא בכל חסוב לא ישוב חפני כל . כל האמור בפרשת פלך גלגל הוא מחור חס חסובג וח' מויד יכול לכל . כל בחי ל"ו ישובין מן יוחא דנן ולעלם עשות מסעט ואכנת חסד ונסכח כל . כל אשר יעביר חסד חס' כח רוח המקום נוחס היחנן חסד מכל האדם חסדקויו דאני בטע ח' דחלב מנח והוא נכ ד חכל . כל כי חס' חל' מחייב חייג לחורווי כי זה שנתים ימים סכדתי בכל חס' עומד ומסעט לרגל המלאח' למען ידון הקדח טיבו קורין כל . כל כתבי הקדש נמנח כתוב פנים ואחר מה למעלה מה למטה הגדילי הפערות והדבר נריך חלמוד לעשן דעת כל . כל הדונה ליטול דברים ככתבן חינו חלא טופה כי הככתב יסן ניסן והחיותיו אשר חכמה כנס היו עומדין ונמקו כל . כל מן דין גרמא לבא מן המאחר אל הקודם כי זה חלק האדם הנדול הוא היתה לראש ראשון לכל . כל הנקרא בשמי גם אני לא חזבון פי דרך יסבון חור לגבר אשר דרכו נסתר גברא לא חו' עמו חכמי כסורה להגיד לו כדת מה לעשות הן זכרון ל' חסוני' וגם לאחוריים למען דעת כל עמי הארץ ודירטי ה' לא יחסרו כל טוב זה חלקי מכל . כל כנסים שהיה לשם פמי' פנות גברא קדושים רומי טדי יחיד סטל' קהל קדישא מדרס **כתר תורה** אשר היו בג'רם החצלות להזיח לחור כל כתבי הקדש הרב ולס' כל ורחם וכל ימנח דכרי' חסד הכל כאשר לכל . כל הטעין בדכה ח' כאחד יגשו בדרכ' סמאלטז בתורה בכל מכל כל . כל שהוא עיקר דין הוא דבר מבחר ענמים חלא רוח חכמה די נהירו וסכלתו אסתכחת ביה תורה ונדולה במקום אחד החכם המרום הן גביר כמ'ר משה נוננין כממ'ר הגביר החכם המרום יאסע נוננין ה' ידו פרט ט' והוא על נדיבות הקדיש ומחמוני הקדש דמים כמנה הראוי להחכד להקים דגל התורה לגדל ולחוק לכל . כל לגבי ידיה הפלית לעשות לה' ז' נס מה שאין הנה יכולה לדבר קטנותי מכל . כל מלמח דמחמח עליה ידיה הדד ימנך חללים עליון למעלה לפילא מכל . כל אשר לך מסכיב יחיו דגן ויפדחו כגשן פוריה חזן ובניך ובנותיך וכל . כל הציבה חמן ככל כמו על כל כרכ' ותהלה ברוי זה משובח דבר הוא לכל . כל המוכה חס הרבים דין גברא כגוברין אח' נ' עס חורן במדות מוכתר כחוסו מורע החליכה החכם המרום רודף נדקס דחסר אל כל היום בת'ר מזה חכמה לעפיו ח' יסמח משה במתנת חלקו כי ש' ביתו ללמוד וללמד בית מועד לכל . כל חותמי בדכות יחולו על ראשו וחי לעולם מו' זכ' ע' ושתד בי בני סמיכו ונחלו לעולם הכלל דהסדזה עשכילים בכל . כל מרים תרומת כסף לקוח חס עשר התורה הוא יא' כרכס חס' ה' ברכת ה' בכל . כל שיטנו בעשיה מסיים כסב' לגומרם של תורה גמרא גמור ומורתא תבא קול קורא כדבר' הכל' כל . כל היום תחלתו כזי כריך רחמנא דשיען לקיבה אל העלמה לעזות חיותה בקומפה ובנכיונה וכמדתה לכל . כל מה דעכדין מעשיא לטב חין לי מופדות ח' חללי סמי סמרי דברי רב עקידים יסרים מ'מחי לב הן הן החורוני לנערותי כי כאלה חסגני כל ימי הייתי חסגנר מתי יבא לידי ואקיימנו ועבדיד שבא לידי חסותיו ולא חרשני כטמתי בקיני כחאס יכוסר עון יעקב לזום גמרא יחא כפרה עלי ע' כ דבר' פסע ונסלח לכל . כל סמא דפילתא רחמים למכני קדס חלסא דסמא יערה עליכו רוח מרום להבין ולהאדח את החוקים ואת החזרות כל הספרות העולין והיו לכר'ת לראות כמסמרים כהצלות נצלות ועבקי' ה' יבינו כל . כל הדברים האלה פי המדבר לסון הליוס ואר'ס לא מטהרים גברא דלא ידע לבין אמר' ח' כי נסני חללים חס כל . כל לא ידענא ולרם חין כל . אשר כידה מוכן לעבוד' נור עווי ופשווי . פולעת יעקב כמ'ר יום טוב חלגאוי ז"ל .

מודעה רבא

לכל הקורא בספר הזה כי כל מקום שזכר שם עבדים גוים ע'א או ע'ז' אדום או ישמעא'י
הכל נאמר על האומות הקדמונים אשר היו עובדים כוכבים או מזלות ואינם
מאמינים כלל בבורא יתברך ובהשגחתו כמו שזכר הרמבם בספרו יד החזקה בהלכות
ע'ז' וגם בספרו מורה הנבוכים חלק ג' פ' כ"ש ול' והם הנקראים אצלו כת הצאנה ואין
זה נוגע לגמרי אל העמים אשר המה בזמן הזה ואנחנו בתיכם עומדים כי אדרבה הם
כבירים האל יתברך ועליהם נצטיינו מרזל היו מתפלל בשלומה של מלכות באשר אנחנו
נודגים עד היום להתפלל בכל שבת על שלוםם ושובתם וכמו שצוינו ירמיה הנביא
ע"ה ס' כ"ב ו' ודרשו את שלום העיר אשר הגלית אתה שמה והתפללו בעדה אל ה'
כי בשלומה יהיה לכם שלום וה' יברך את עמו בשלום אביר :

והנה אנו מודיעים לך כי כל מקום שזכר שם עבדים גוים ע'א או ע'ז' אדום או ישמעא'י

תפלה זו נתקנה לעתוד ולרצות לשוכן בציון קודם התקן ליל הששי לעשרה ולהועיל
להוסיף כחם לבא עד תכליתו .

רבנו של עולם גלוי וידוע לפניך שרצונינו לעשות רצונך ולשוב אליך בתשובה שלימה ולתקן את
כל אשר פגענו במדות העליונות ובשמירת הקודש ובפרט מה שפגענו בברית הקדש על ידי
דמאת נעורינו אמנם קצרה שכלנו והשגתנו לכיון כל הדברים בשורשם . ועתה אתה ה' החפץ בתשובת
השבים אינית לירינו סדר הלימוד בליל הששי והוא לריתקן דהיסוד וגמרנו בלבנו ובנפשנו לקיים
כל הגמלא כתוב בספר ואמנם ידענו ה' אלהינו כי הבא לשחרר מסייעים אותו ובלתי עוררך אין בנו יכולת
לעשות שום דבר לכן יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שתהיה בעזרתנו ותתן בנו כח לעמוד כל
הלילה בלימוד תורתך ותבטל כל המקטרגים והמסטינים עלינו ואל יחיו עונותינו מכרילים בינינו לבינך
ויקיים בנו מאמר חזק המלך עליו השלום יסלח עורך מקודש ומציון יסעך את' שבעה ארצי סלחת ארצי
הקשיבה ועשה אל תאחר . שיר למעלות וכו' :

חמדת ימים

משמרת החדש

והיה מידי חדש בחדשו ומידי עיבת בשבתו יבא כל בשר להשתחורר לפני
אמר ה'.

משמרות נשועים

פרק ראשון

ויתר דברי מרה אשר כבוד להם הסתר דבר תלנה אור
משמרת ואחא ואחא לאחמי שכן שומענו עובדינו הסו אלה
וחסאות עו מעבדו הסוב מעבדו.

ואולם בעבור זאת כל הקרב הקרב אל משכן ה'
נאמר בעצם תומו כאומר ובחשבה את

כל הקודות אותם שנות ראשו דעה. ואנחה עושה מזה
על חילול שם ה' ועל משיתו לבו יתחולל בעבר מתחולל
וחק תיבות פוח עצמותיו. כי הנה אף אשר הוא ישכון
בערן שורשו הלא זה האש ירגיש ההרס והסתירה בהסתר
סוכת דוד אשר לפי חורבתי מרו' יבשו הדשאי' ונמקו בבין
חמיר וענפי כרם חמר הלא יבעירו עוללות ולפי ערך
החלק אשר בו יהיה לו יגרע כי על כל אלה מנהג טוב
להולכים בתמים להוסיף סוד ישרים ועדה להסתופף בבית
ה' מן בקר עד ערב ככל ערב ר' ח במשמרות נשועים
כל משמר ומשמר במקומו מונח רביע היום בתפלות
ותחנונים ושערי דמעה לא נכעלו עד היות עינא ולבא
תרי כרצוני מטיפין וחורין ומטיפין מן האדום האדום
אשר רוב שיחם ועונם הפך את מימיהם לרם ומי אמרים
המדרים על הסתר סוכת דוד האהבה נועל חרפת ה' ועל
משיתו

כזו ה' חמדים ונשועים
ה' חמדים עלי להכת מור עשם
לאשר ולקיי' חק ומן שמו אחרוני'
וקדמונים אחוז שער שער
בגפשותם להתערכ והתערכ
בערבי ראש חדשים יחד בשער
נרין ולהשתתף כפרושי נער בת

רבים אשר שמו אש עדיו לכלום הוהיל הלך אחרי ש"כ
בגו'ם בעל כבי ככל הכתוב בחגיגות תעניות. בי ראש
ראו והתאוננו אשר נתמלא צר המורד ומחרכבה של ירושלם
ח רעה חולה לא זורה ולא חובסה ארץ כבי לכל הארצות
שכולה ובלמוד' ישועה ישרים על זאת כי אולת יד ה' הסתי'
פניו ממנו ומאיתנו הית' זאת ועוד אחרת כי יעקב למשים'
וישראל לבוזים עם בזוי ושקוי וכל הזורח בישראל ישכו
בזוקות ומסכות ארצות ושחוק עשה להם לבו ולמולדתו
הלעג השאננים הכוז לבאינים אשר פיהם דבר שוא ותפל
על ה' לאמר הוש' לכם אב בשמים ואח לנדה יולד העור
אביכם שבשמים חי מועל ישועות בקרב הארץ. ועל חח
אשיח משיח ה' ישמרו כספה ויביעו ראש לאמר אלהים עזבו
ויתר

פרק א טעם הענין ערה

מן שיחו ושוד עניים ואנקת אביוני' ויהי העם כמתאוננים .
 וס' אר היום בקבע למודם תמיד לא יחשו מלבקש את ה'
 אל יהיה ואת דוד מלכם ועל שכירת גאון עוזינו המקדש
 המעוועל שמו הגדול המחולל בגוים יאמר אליו לרחם
 על ציון כי היא בית חיינו ולאחזבת כפס ישקיק וידא
 ממרומים . ומה טוב חלקו ומה נעים גורלו של עושה אלה
 לחבב את האישורים אישור כולל ומסיף לעודר כסא רחמי'
 גם זה לעומת זה אם יעלה לשמים ענן כבוד פעולו
 בכשרון ורוב נדקה לו יהנה להוליד אבליטל אורות ואר
 אמונים לא יכזבו מימיו נאמנים מדרת קנה ש"ס קנה
 לעצמו תואר חבר נאה וריע אהוב למעלה כי אחרי הולידו
 את פלג אלהים ממנו יבא שפי' שוכע שמחות הנזמח יצמח
 והגדל יגדל ויהי כבוד ה' לעולם :

ואולם

טעם למציאו' התענית הזה בערב ר"ח
 לפי דעת הראשונים הוא כי מודעת זאת
 היות ישראל מונין ללבנה כמ"ס בזהר ויחי רף רל"ו ע"כ
 ז"ל ר"י פתח עשה ירח למועדי' וכו' עשה ירח בבין לקדשא
 ביה ירחין ודיש שתין ולעלמין סיהר' לא נהור אלא משמש'
 וכד משמש שליט לא שליט' כד אתכניש שמשא כדן סיהרא
 שליטא ולית חושכן לסיהרא אלא כד אתכניש שמשא
 ותרווייהו עבד קב"ה לאנהרא הה"ד ויתן אותם אלהים
 ברכיע השמי' להאיר על הארץ והיו לאותות אילין שכתות
 דכתיב כי אות היא ולמועדים אינון ימים טובים ולימים
 אילין ראשי חדשים ולשנים אילין רישי שנין דלחזון אומות
 העול' עבדין חשכן לשמשא וישראל לסיהרא ואזלא הא כהא
 דאר"א כתיב הרבי' הגוי' לו הגדל' השמח' הרבי' הגוי' אילין
 ישראל דכתי' בהו כימי גוי גדול וכתי' גוי א' בארץ לו הגדל'
 השמח' בגינה ממז' דא סיהרא דאתרביא' כנהור' בגינהו
 דישראל אומות העולם לשמשא וישראל לסיהרא הי מניייהו
 עדיף ודאי סיהרא לעילא ושמשא לא"ה תחות הא' סיהרא
 הוא ויהיה שמשא מהא' סיהרא נהיר חמי' מה בין ישראל
 לא' ישראל אחירי בסיהרא ואשתלשלו בשמשא עלאה
 ואתאחר בה דנהירא משמשא עילאה ומתרבקהא בית
 דכתיב ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולם
 היום עד כאן :

הנה

משם מתבאר שהלכנה הזאת פה למטה היא
 רמו ללבנה העליונה אם הבנים וכיון שיש
 למטה מינוט וחזרון כן למי'לה ח"ו ולכן בערב ר"ח שהרי
 היא פנימה מכל וכל ראוי הקדמונים ע"ה להבין ולהתענו'
 ולהשתתף גמ' בצרתה ולקבל ייסורין על כי עונותינו
 הטו' אלה אם על בנים רשעים באורך גלות החיל הזה
 ונעלה מ'ינוי כל ח' והאריכו בזהר בשבח המניע לנדיקי'
 המנט' רי' על ההתרתה בפרשת וישכך קצ"א ז"ל וכד
 ביהרא אתתבים כהה"ה הטרד דחויא בישא (פי' נחש
 אבת זנונים שפחה מטונפת) כדן כל אינון נשמתין
 דנפקין

דנפקין אע"ג דכלהו דכיון וכלהו קדישין האיל' ונפקין
 כפנימו בכל אינון אתרי דמטו אינון נשמתין כולהו אתכרו
 ואתפגמו בכח' נערין ככמה כאכין ואילין אינון נשמתין
 דאתרעו בהו קב"ה ואצ"ג דנשמתין אינון בענינו
 ולא בחדוה רזא דמלה שריין כבוונא דלעילא גופא אתפגי'
 ונשמתא לבו כבוונא דלעילא ודאי כבוונא דא' וכב' כ' אילין
 אינון דבעיין לחדתותי בחדתותא דסיהרא ועל אילין כתי'
 והיה מידי חדש בחדשו וכולי יבא כל כשר וראי דאילין
 יחדתתון בכלא ובעיין לחדתותי בחדתותי דסיהרא ואילין
 אינון בשותפא חדא בסיהרא פנימין כההוא פנימו דילא
 וכבין כך איהי שרייא בגוויהו תדיר דלא שכת' לון כד"א
 ואת דכא' ושפל' דח' וכתיב קרוב ה' לנשכרי לב לא ינון
 דסכלי עם סיהרא ההוא פנימו אינון קריבין לה תדיר ועל
 דא להחיות לב נרכאים באינון חיים דאתיין לה לאתחדת'
 יהא לון חולקהו אינון דסכלו עמה יתחדתון עמה וכב' כ'
 אילין אינון חברי' משותפי' בהדה זכאה חולקהו בעלמ' דין
 ובעלמא דאתי דאינון זכו להאי למיהוי חברים בהדה
 עלייהו כתיב למצן אחי ודיעי ע"כ :

הנה

מתבאר מכאן גדל פרע שכל הנשכר לב על
 ה' ועל משיחו כן ירבה וכן יפרוס חסד עלמן
 כגפי חסידותו על ראשם כי שמו אותות אותות ומצותים
 על קרבתם אל ה' אשר הוא ככרכתו בירך אותם בפ' חלק
 נחלת שדי ממרומים ועתידים להתחדש כמות' וכזהר פ'
 פנחס זכאה איסומאן ראשתרל בבלותא בתראה למנדע
 לשכינה ולזאקיר לה בכל פקודין ולמסכל' בגינה כמה
 דוחקין כמה דאתמר אגרא הכלה דוחקא ע"כ וכזהר פ'
 נח דף ע"ג וחטאתי עדי תמיד דא פנימו דסיהרא דלא
 נפקא משאבותיה עד דאתא שלמה ואתנהירת באשלמות'
 וכדן אתכנס עלמא ויתיבו ישראל לרחנן דכתיב וישב
 ישראל לבטח איש תחת גפנו ותחת תאכתו ועם כל דא
 וחטאתי כגדי תמיד ולא אתפסק מעלמא עד דויתי מלכא
 משיחא לזמנא דאתי כד"א ואת רוח הטומאה אעבדמן
 הארץ ע"כ אשר משם בארה כי אף בדרות אחרונים אלה
 אף כי נתחדשו עניינים רבים בעליונים למצלה כמוד'
 לחכימי לבא מ' וחטאתי כגדי תמיד כתי' עד יבא כנוגה
 נדקו של משיח אלהי יעקב בפרסום רב והיה כל הארץ
 שפה א' לכולם לקרוא כולם בשם ה' ולצבורו שכם
 אחד כ"ב :

וחסידים

הראשונים אשר בימיהם היו תוקף
 השמדות והגזרות והגלות כי על כן
 באו בכל קורת ירח יקר העולה ויורד בדלי דלות והוא לחוף
 עניות מפני אשר נלח חשך ויחשיך פניו משחור כי קנף
 אשם עצום ענש עין השמש מנגדו וישם שם את פרובת
 המקד' כעו"ה כמה היו מצלין את המדומע באחר ומאף
 קו"ל התחלות קשות במספר וקנים להתמרמר על גלות
 אס

אם הבנים עד אשר כל שומען יחדד לבו ויתר ממקומו נמס
כל לב ודפו כל יד וכל ברכי תלכנ'מים ואמרו על מה'רר
אברהם מונסון ע"ה כשהיה אומר דברי הרינונים והסליון
בדמע לב. הוא היה אומר וראית בשביה אשת יפת תואר
ושקת בה ולקחת לך לאשה. ההוא אחר כלפי השכינה
אז נתקנו מודעי הלכבות משמוע קול יללתו ונעקתו עד
להפליא הוא וכל יושבי ארמת הקדש האיתנים. וכמוהו
הרב מהר"ר אברהם הלוי ע"ה אשר אחר שהלך ירמיהו
בגלות שבי' בכל מקום ומחדש קינות על המקדש שמעו
ועל קב"ה ושכינתיה בא באחד מאיתני ארץ הקדושה הרב
מהר"א הנזכר שהיה חסיד קדוש ופרוש כל ימיו. והוא היה
כל ימיו אפטרופוס גדול לשבת מכריו ומזהיר את ישראל
תמיד אנשים נשים על שמירתו וכה משפטו כל ימי חייו
מיד שבת בשבתו לכתת דגליו בשוקים וברחובות בבתים
ובחצרות לילה חום מחנות אור הששי לזרז את העם שיכינו
את אשר יביאו ושתה' אשה משכמת ואופה ושיהיו כועליו
החנות סמוך לסנחה כדי שיהא שה' ביום להתקדש
לקראת שבת כלה מלכתא בטבילה וברחיצת פניו ידיו
ודגליו בחמין וחילוף שמלותיו בקריאת הפרשת שמו"ת
כמו שהארכנו בפרקי שבת. ובאשר ירמיהו היה מחיח
את ישראל ולא שמעו ולא הטו את אזנם עתה נפל פחדו
ואימתו על כל ישראל וסרים כולם אל משמעתו והיה תמיד
דורש ומזהיר על התשובה ומעשים אשר הוא היה עושה
לעור' לכות בני אדם לתשובה והיה פוכב עצמו במטה של
חרולים עת' מכל והוא היה אומר בבכי ואנקה מי האיש
החפץ להפטר מעונש שריפה ממני יראה וכן יעשה וכן
כולם ונעשה התעוררות גדול ע"י וכן היה מקדים בחנות
לילה וסוכב ברחובות קריה אל רחוב היהודים ונתן קולו
בבכי מר ואמר אחינו בית ישראל הלא ידוע לכם ששכינת
עוזנו גולה וסורה בעוונותינו ופשעינו ומקדש גאון עוזינו
איה לשריפת אש וישראל הם בגלות המד והנמחר בדלי
דלות וענויים קשים ומרים ונהרגו הרבה חסידים וחסידות
בחורים גם בתולות זקנים עם נערים בד' מיתות אשר
לחרב לחרב ואשר לשריפת אש לשריפת אש וכו' ובמיתות
משוכות וקשות ואתם אחי ורעי שוכבים על מטותיכם
בהשקט ובמנוחה. בואו אחי בואו ריעי קומו קומו זרע קדש
ברוכי ה' ונצחק אל ה' אלהינו מלך יושב על כסא רחמים:
אולי יחנן ה' נבואות על שארית פליטת ישראל והיה רופק
על פתחי דלתיו הכתים של ק' קצפת ולא נתן מנוחה
והשקט לכל בני ישראל והיו קמים באימה וביראה בשעה
א' עד שנשמ' קול לומדי התורה עד למרחוק ורכינו האר"י
זל היה מפליג ברום מעלתו והשיג ברוח קדשו שהוא היה
מזון ירמיהו הנביא ע"ה והיה היום חלה אותו צדיק והגיע
עד שצרי מות וכנס אלנו הרב זל לבקרנו ויא' לו הן קרבו
יחד לאות אכן אלמדך להועיל ואם כה תעשה יוסיפו לך
עוד

ואשרי אנושיעשה זאת גם ברורות אחחנים
האה על חלול שמו הגדול המחולל בקרב
הגוי ועל הסתר סוכת חד עד יכונן ועד ישים את ירושלם
תהלה בארץ וינא כגבה צדקה וישועתה כלפיד יבער
ובאשר רחמנו למעלה מ' הזהיר בפ' וחסדתי נגדי תמיד.
ואשר בא בתעלומות חכמה ויונק מסוד תנחומיה אס הוא
מתענה מפני חסדן הלכנה כפי דעת הראשונים. יכין
לו לכיון כי כל תקון מוקבא דו"א הוא משלשה עדריו צאן
הרובצים עליה והנה היסוד אינו מגיע אפס עד חני
המלכות וכולו מלא חסדים דיסוד אב הרחמים כנודע אשר
הוא מגיע עד עטרת תפארת וג' עדריו צאן המה בסוד
ר כל א' כלול מעשר וא' כערט' דהיינו החני הוא
מאירה מכח החסדים ומשם ואילך הולך אורה ומחסר
בי קליפת נגה עולה ליהנות מן הקדושה וכל מה שעולה
אורה מסתלק עד שבערב ר"ח אין לה אור ולכן צריך
להתענות במשמדת החדש לבקש עליה רחמים ובר"ח
בדרך נס חוזר ומתקדש ומתחדשת בשלימות וז' ס' ההל' ל'
שעולה יו"ד ה' יו"ד ה' בסוד ב' מחיה מנר החסדים כמו
שנבאר במקומו ולפיטעם זה עתה תראה כמה שגו
בחזרה העם המתענים תענית' זה ביום שנפל להיות
המולד

פרק א סוד כוונת תענית ערב ראש חדש

המולד בו הואיל וכל טעם התענית הוא על מיעוט הירח כיון שכבר היה המולד כבר אין לה מיעוט כלל. ומורי אל העיר בשם מהר"י מרוק ז"ל שהיה מתענה כיום המולד עצמו עד עת בא המולד ואז היה אוכל אפילו חל להתענות המולד בחצי היום ובתפלת שחרית ער"ת לא היה אומר תחנונים אם חל להיות המולד קודם זמן תפלה וכן לענין התעניות ותגלית הנפשיים וטעמו ונקומו עמו באמר. ואכאן תשכיל טעות העם המתענים משמרת חרש אייר בחדש אדר מפני שאין מתענים בחדש ניסן ושנו בחזוה בשמים אחד שהרי כתבו הפוסקים דהתעניות שנוהגים להתענות שני וחמישי כל השנה מפני חלול ה' וכו' פגם בחדש ניסן מתענים דאין לבטל אותם התעניות מפני מה שהקריבו הנשיאים ועשו י"ט וכ"ט וק"ו שיתענו אחר הפהח תענית ער"ת שקבלו על עצמם לחיוב בכל השנה וידוע כי הואיל ומטעם חסרון הלכנה נעשו כה אף יתענו על חסרונה העתידה והוא מנהג בורות. וכפחל ד"ח באחד בטבת לפי טעם זה לא אמרינן הואיל ונדרחה דחה ליום ה' אלא כל כמה דמקדכטפי ויתענו בע"ט וכ"ט כפחל להיות ד"ח בטבת שיתענו בערב טבת שהדיע"ט זמנה היא וזה פשוט:

ואולם

עוד טעם אחד יש במציאות התענית היום בער"ת והוא עיקר לזמן דר"ח בתראה והוא כי ערב ד"ח הוא יום כפור קטן על כי הוא הוא יום כולל כל החדש ואין כפרה לכל היא כאשר נאמר בנזכר מוכף ר"ח ראשי חדשים לעמך נתת זמן כפרה לכל היא וכו' וראוי להבין ולהתענות בעצם היום הזה לפשט כל איש כמעטיו אשר פעל ועשה בימי החדש וי"סר אותו בחר"ט ביומו וחרטה גמורה. ולא יתכן להכניע לבב הערל לשוכא נור עשהו אם לא בתענית כי אם הוא אוכל ושותה ועובד בעסקי יגבה לבו ולא יאבה לחפש דרכו ולחקור מעלליו אשר לא טובים כי הוא נדון וישר בעיניו ומראה מ"ט פנים טהור על השרץ שבידו אכן כיון שמתענה את נפשו ויחלש חושיו תש כחה של קליפה פרוכת המסך מכדיל כינו לבין שהיו והמי יתן א לבו. ולפיכך המסכילים עינו ומדי ערב ד"ח בחדשו ישבו אל ה' בכל לבבם וישליכו מידם השרץ אשר טרנו המים הזדונים למיניהם ויבקשו העזר האלהי שיכרא להם לב חדש ורוח חדשה. ומדרכי האנשים הניגשים להיות כל איש מתבודד עצמו בחדר מיוחד ביום נוס התענית הזה להיות פגיו באותו יום מכל מלאכה ומכל עסק גופני כדי שיהיה לבו פנוי באותו יום מכל מלאכה לעיין במעשיו ויהיה יום זה חגלו ביום השבת על דרך שגאמר הן ביום נזמכס תמצא חפץ שגמ מניח שביום היום אסור למצוא חפץ כמו בשבת שגאמר בו תמצא חפץ ודבר דבר. וככן אז יתבונן במהות עצמו דהיינו מהות החומר והנורה ומהות מקום מולדו

מזלם אשר הנשמה חצולה מאת אביה שבשמים וכו' והוא בגר ולפיכך מוטל עליה לסבול תנאי הגזירות כמאמר דה"ע כי גר אביו עמך תושב ככל אבותי כלומר הנשמה החצולה מעמך הוא בגר בע"הו אבל הנוף הבא לו מאבותי היא תושב ככל אבותי בארץ מאפליה אשר הזכירה הזאת מועלת אל כל איש ישראל להכניחו ברוח יראת בוראו כמאמר עקביא ע"ה ואז יתחרט בלבו על המעשים רעים אשר כבר עשה בימי החדש ויזמיק יגון בלבבו כשימצא עונו למצוא ופלגי מים ידיו עיניו ובמחשבתו תכבה נפשו על כי הגדיל איוב פניו ויפתיהו בחלק שפתיו להמרידו במלך עלין גדול ומורא קדוש הוא ואז יתודה בסתר כלב שלם לא בדרך הידיין שאומרים בבית הכנסת ומבס בלבו לומר אשמנו באילו ידיו בשואו השמימה אכן לבו בין תגור וכירים להרהר בחבליו כמו שהארכנו בחלק הב' בפרקי הסליחות ואחר הוידוי יקבל עליו באמת שלא לשוכ עוד לכסלה מדעתו ולעשות תשובה ראויה לכל עון פרטי ואע"פ שמן התורה בכיסול בעלמא סגי והוא שיתחרט על הראשונים ויקבל עליו שלא ישוב עוד לילך בדרך נחש עקלתון ויהיה נכח ה' דרכו מ"ט הנדרכו חכמי עוד לעשות לרוח משקל דהיינו לשקול עצמו בעד לעשות מה שנהנה מן החטא ויתר הפרטי המבוארי בחלק השני. ובדרך זה היום הוא נדרשו ואינו נדרש לעצמו ביו אם אל התועלת היצא ממנו וזאת לפנים בישראל כי בזמן שהיו גזרין איזו תענית היה היום חגלם כיום השבת שאסור בכל מלאכה כי אם בחפצי שמים וכיראת ה' כל היום ומזה הטעם היו צמים ומתענים שלא יטרדו שום עסק גופני כמו אכילה ושתיה וזולתם על אשר יהיו כמלאך ה' נבואות זה היום הנכבד ויום רגון לה' ועל נוס בזה בודאי זוה"ה לא כן דכים מעמי הארץ הנמים ומתענים וסם הזלכים כל היום והוא אחר חפציהם ולא די שלא נהנה ויעשפם בעצם היום ההוא כמעטיו אלא אף גס יוסוף חבילות עבירות ביום הה' במשאו ומתנו והוא הולך ומטיל ברחוב ובשוקים כדי שיכחירו ויעמלו לא יזכור הכזה יהיה שם יבחרו אלהי מתעל הא למע זה דומה למשל אשר משלו ראשונים לעבודת התפלה כשהיא בלא סוניה שהוא דומה לעבד שבא ארצו לביתו וזוה אשתו וכו' ביתו לבדו ולעשות כל דרכיו והוא הולך ומטיל בראש כל חצות וממנע מעבוד אותו בעצמו ומלהשתדל בכבודו ולעשות מה שהיה ראוי לו אשר היטב חרה לרבו עליו ולא קבל כבוד ועבודת זהשיב הכל לפניו כזה המתפלל בלא כוונה הוא המכבד לרבו העולמים על ידי חנשי ביתו והם כלי המעשה הפס מדבר והרגלים עומדים והראש ישתחוה לבו כל עמו כי השכל אשר משכנו בלב אין לו חלק בעבודה ההיא כי אין האיש בביתו הלך בדרך מרחוק כי מחשבתו נשטטת ברחובות ומרהר בדברי הבלי ושא עומד בבית הכנסת וע"ז נאמר

באמר בפיו ובשפתיו כדרכו ולכו רחוק ממנו ותהי
ידא' אותי מנות אנשים מלומדה כן הדבר הזה בענין
זו התענית שגם הוא אינו נדרש לעצמו כי אם לקרב
לכם אל ה' לשוכ אליו ולשפוט במעלליהם אכן כשהם
מובאים בית ה' בלא כוונה אמיתית אין חפץ לה' כס' וס'
ברשעים המתכווני' לכוונות חזוניות וזרות המפגלים
קרבן תעניתם כלי ספק פגול הוא לא ירצה והוא הזבח
הזבח לשעירים ועל דבר עולה וזבח כזה מראי לא נזה
אלהים ובחלק ב' נאריך עוד בזה בעוד מסדי:

ובתב

הרמ' כס' פ' מהל' תענית ז' כל השרוי
בתענית בין שהיה מתעלה על נדרתו או
על חלומו בין שהיה מתענה עם הזכור על נדרתו הדי זה
לא ינהוג עדומין בעצמו ולא יקל ראשו ולא יחזה שמח וטוב
לב לא לא רואב ואונן כמ' ש' מה יתאונן אדם חי גבר על
חטאיו על כאן וכתב עוד מה שחנן מתענים על החרבן
שכבר עבר לא על העבר כי אם ליתן אל לבנו כי גם
מעשינו עתה כמעשיהם אז וננומה כל ישוב לבא עלינו
כאשר אז בא עליהם ע"כ: ומטעם זה טוב ונכון להיות
כל איש צורר בביתו במשמרת החדש על החרבן ולהבין
ולתענות ליתן אל לבנו כי גם מעשינו עתה כמעשיהם
ולתחנן לכל ישוב לבא עלינו כאשר בא עליהם כדרך
שכתב הרמ' כס' ז' ומה גם כי יתן אל לבו כל איש
ישראל בעון פשעו וחטאתו אשר דין גרמא דענ' יראה
ישיע' תינו ופרו' נפשינו כי כל דור שלא נבנה בה' מק' בימיו
כאלו נחרב בימיו וזר לאם כי תבכה ותתייפח לעד' סו' ער'
זנוניה בידי אדונים וזרם זה כמה שנים רבי' ובשלנו הנער
הגדול הזה כי בן כסיל תונת אמו ולא מצאה היונה מנוח
כל עוד אשר אין בניה סביב לה כאשר בתחלה מרחפ' על
הבנים ומדוע לא נקדע לבבנו בזכרוננו מאמרם ז' כוזהר
ח' חייא לית שולטניה לאומין עלייהו דישראל אלא יומא
חד לחוד הה' נתנני שוממה כל היום דזה חד' לחוד ולא
יתיר א' ד' יוכי אי יתיר ישתעבדון לא על פוס גזרת מלכא
היא אלא על דלא בעיין למיהדר לקבליה או' לנו אהא
עלינו כי פשעינו אתנו ובס' אנחנו נמקים באורך הגלות
החיל הזה בלא חושך ויחשיך בעו' ה':

ובזורה

פ' אחרי מות ז' ר' שפתח כיה' אלהיך
מתהלך בקרב מחניך להנילך כיה' דא
שכינתא דאשתכח' בהו בישראל לאנא עלייהו תדיר' מכל
סטרין ומכל שאר עמין דלא ישיצו להו לישראל לתניא לא
יכלין רשעיהון דישראל לאבאשא להו עד דישראל מהליטין
חילא דשכינתא מקמי דרבי דשאר עמין כדן יכלין להון
רשעיהון דישראל ושלטין עלייהו ובדין עלייהו כמה גזירין
ביטין וכד אינון תייבין לקבלא היא מחברת חילא ותוקפא
דכל אינון ממנן דרביין ותבר' חילא ותוקפא דרשעיהון
דישראל ואתפרעא להו מכלא ועל דא והיה מחניך קדוש
חלק שני ב א וכו'

וכו' תאנא על ג' מלין מתעבכי ישראל בגלותא על
דעבדין קלנא בשכינתא ומיהדרי אנפיהו מן שכינתא ועל
דמסאבי גרמיהו קמי שכינתא ע"כ וביאר החסיד בשער
הידאה אימרו מעבכי ישראל בגלותא מפני שלא נבזר
הגלו' אלא חלף שנה ואי יתיר הוא מפני ג' דברים הא'
על דעבדין קלנא בשכינת' דהיינו על שהם מחללים את
ה' כמ' ש' באומרים עם ה' אלה ומארכו יצאו וכשישראל
עושים דבר שיש בו חלול ה' אין לך קלון גדול מזה לשכינה
והוא משל לאב שיש לו בן והבן עושה לכבוד דבריו שאינן
כדאוי שאומרים הבין' ארור שזה ילד ארור שזה גדל
והדי זה דבר כולל בכל עדרת ישראל וכפרט לכל אחד
מאיש ישראל העובר על מה שצוהו הוא יתבדק גורח
למעלה קלון לשכינה ח' באומרים דאוי האם מה בניס גדל'
דאוייה היא להי' מגורס' ח' הואיל ולא יסרה את בנה וגם
לפי מ' ש' בתקונים דחילו דילה בפקודין דלית אוקימו
דילה בפקודין דעשה לפ' קלנא דשכינתא הוא שאינם
נוהגים בה הכבוד הראוי לא כמ' ע' ועובדים על ל"ת
ומסוג זה המקלים על עצמם לדבר בכ"כ שאמר הרמ' כי
עלין דאיהוב קלנא לתקונא עילאה דלעיל' והב' דמהדרי
אנפיהו משכינה הנה אלה רשעים ההופכים פניהם מן
השכינה ואומרים בפיהם שאין רוצים להיות להם חלק באלהי
ישראל וגם מסוג זה הפוסק מד' על דברים בטלים
שהצוסק בתורה פניו כנגד השכינה כמ' ש' שפכי כמים
לכך נוכח פניה' והוא פוסק נמנא חפך פניו מן השכינה
וכיונא בזה המתפלל ובאמצע תפלתו מחוי' פניו להסתכ'
אנא ואנא כדורכי עצמו ודאי טובע בכבוד שכינה' והג'
על דמסאבי גרמיהו קמי שכינה המה הכלתי כזהרי מכל
דבר שנזכר בתורה טומאה בפירוש בטומאת המאכלים
שנאמר אל תשקצו את נפשותיכם בכל השרץ השרץ ולא
תטמאו בהם ונטמתם בהם טומאה בג' אל תטמאו בכל
אלה כי בכל אלה נטמאו הגוים וטומא' הגידה וטומאה
בגבעים ופי' ז' שגבעים באים על לה' ר' ופי' כוזהר ר'
חייא אמר כל מאן דאפיק לישא בישא אסתאבן ליה כל
שייפוי גם הטומאה של ע' ש' אמר בה שקן תשקצמו
ותעב תתעבבו והנובע לזה הוא מה שפיר' הרשב"י כי
הכועס מטמא עצמו מבי' ומחוצ' כע' ע' עזמה ועל הכועס
נאמר אלהי מהכה לא תעשה לך שעושה עצמו ע' וכן
המתגאה כיונא בו כמ' ש' ז' כל גבהי לבב קרויין תועבה
שנאמר תועבת ה' כל גבה לבוע' קרוייה תועבה כמ'
ש' ז' מטמא את הארץ כן גבהי' הלבב ועון טומאת
הזאת זרע לבטלה שעון זה פוגם בשכינה ול' א' מסאבי
גרמיהו קמי שכינה ופירש הרשב"י שאין לך עון שיטמא
בו האדם יותר מהמוציא שכבת זרע לבטלה ובשלש דבריו
הזכיר מלת שכינה בכל אחד ואחד מפני כי היא נקרא'
שכינה מפני ששוכב' בתחתונה והעובר על אחד מהדברים

פרק א ג' מלין הנכרים

הדי בטנה כנגדו ואין לו כוונה פנים וזרם אריות הגל' כי לא גלו ישראל עד שאמר אין חלק בדוד וכו' איש לאהלך ישראל אל תקרי לאהלך אלא לאהלך שכפרו באלהי ישראל והחוטא בדברים האמורים חמה לכופר בהשגחה ולא נתייבד בגלות ממנה שהיה הוא שיעת הגלות ולא נחלה על שבר יוסף:

ומתבאר

עוד מהמאמר הזה שכפאמאל חוטאים מחלישים כ"כ יכול כח השכינה לפני העם שרים והוא תרעומת השכינה שמוני נטרה את הכרמים. וכתוב התרפי' ביום צרה נד כחכה נר כח כ"ה כמ"ס בזהר וינא ובר' נ"פ' זו אמרו' פקודין דל' ת' אינון תפישו דילה כנפודים כפח. וכל תפישין דילה דמע כבים לה לפרחא איטן אתקדיא סרכו' דמעבבי לכנפי דילה לנשכא הכי אשם דישאל אחר זכרפוי דשכינה דאינון חיון רכורסיא דלא תהא עולה בהון בזכון דישאל לגבי קודשא בריך הוא מעבבים ומכבידן לה על גרפיה חטאת דילהון והשם אימא דערב רב בדכא אחידא בכורסיא דתתן מטחניתא ולא מנחת לה לסלקא. וזכרון אחידן בה לסלק' אלתארת באורא וכו' ואיכה צוהת ואמרת נתנני ה' בידי לא אוכל קוס ובג' ד תקינו גלותין באתר דקרבין לעבדא הטאות ואשמות מינה ע"כ. וכפי הפגם שיפגום האדם כנפמתי כן יפגום בשכינה עד שתרד ח' במדרגה התחתונה ותגל מרגלותיו וכמ"ס בר' דמשפטים זל דמכטרא דרשע וטוב לו שכינה ותגל מרגלותיו ותשכב האי איהו וספחה כי תירש גבירתה וכו' אבל בגין דאתמר ומלכותו בכל משלה מאן דפגים אתר דילה אתחשיב ליה כאילו עביד במטחניתא קלנא דקלנא דמטחניתא איה מאן דמזלזל אתרהא וקלנא דמטחניתא דמלכא איהו כ"ס מאן דאעבר לה מאתרהא ושוי שפחה באתרהא דבכל יתר דאיהו פגים גבירותא לא שריא תמן אלא שפחה דאיהו פגימה שריא באתר פנים ופגיומו דחובי דבר נש פגים בכל אברין דילה עד דלא אשכחת מטחניתא אתר לשריא ביה ולית תקונא עד דיחזי' לה כל איברין דילה ע"כ. והוא חמה בחמה לפגם הנשמה שאמר בתקונין שכפי החטא אשר יחטא כן תרד הנשמה עד שיטפולנה לתליון זל' ת"ח אית בני נשא דתללן כנענושא דעיינין ואהרנין כנענושא דרין וכו' דא איהו בכל אתר דנשמתין תמן עביד כנענושא יתיר בההוא אתר אל' ר"א אבא וכו' נשמתא לא איהו באתר ידיעא כלבא ואתכשטותא בכל אברין דליבא. אל' בריהא כתיב ותגל מרגלותיו ותשכב פנים עובדי דבר נש הכי נפיק לה מאתרא ונחית לה לבר מאתרא כגוונא דשכינה דאתמר בה ובפשעיהם שולחה למכס ותיוכתא שלימתא מאן דתב לה לאתרהא כמה דהות בקרמיתא דבזמנא דנשמתא איהו כלבא אתקריאת

אתקריאת מטחניתא כד נפקת מלכא לא אתקריאת מטחניתא כפום חובי דבר נש הכי נחית לה מדרגא לדגא ומאכר לאכר עד דנחית לה לדגא ובפש' זכון דילה הכי סליקת עד דסליקת לאתרה ע"כ הנה כי כפי פגם הנשמה כן יהיה הפגם בשכי' ותלכך שתיהן כי מדר שורש הנשמה המושגש בשכי' כמ"ס דכ"ה גליפין נשמתין דכפי מה שתפעל הנשמה הענף למטה כן תעורר בשורש לאעלה בשכינה וכן בכל המקומות כי הנשמה בכל מקום שתעבור תשאד צורתה מצויירת עד אשר מטעם זה יש כח ביד כל אדם אשר בעפר יסודו לעורר מיין נוקבין בתוך השכינה כמו שפיר' בזהר בפ' אלף ה' נפשי אשא. וזה ע"י שורש הנשמה המצוייד בה ואם תהיה נפשו פגומה בלי ספק שלא תכלל ביחוד ולא תעורר דבר כי מאחר שהענף פגום גם השורש פגום כח שביארנו בכמה מקומות ומהשדשים שבתוכה ממניחות כל העולמות התחתונים בהיות השדשים שבתוכה מאירים ע"י המנוות שישאל מתקנים למטה יש דחמים וישועה לישאל בגלות וכשישראל אינון מתקנים מעשיהם הוא להפך ח' וזלזל הוא צושה לאמר אל תרדוני שאני שחרחרת כמ"ס בתקונים זל כגוונא דא שכינתא כנה לכושין אית לה דמכהון בדא קב"ה כרמון ומלאכים וחיון ושדפים ושמיא וארעא וכל מה דברא בהון וכל דרין דברא מאילין לבושין דילה רשים לון כוליהו גליף לון כלבושה' בגין לאסתכלא מנה לכל דרין לדחמא עלייהו ודא דמלה ודאיתיה לזכור ברית עולם ודאיתיה באילין לבושין דאינון נהדין בכל דרין דישאל נהדי לון בעובדין טבין ובגינייהו קב"ה רחים עלייהו אי עבדי' עובדין ביטין איהי אתלבשא לבושין אחרנין אוכמין דבהון דשימין כל אינון מארי דינון דאתקריאו ללית למידן בהו לעלמא ובההוא זמנא איהו אמרת אל תרדוני שאני שחרחרת ע"כ. וזה הוא מ"ס בזהר בראשית זל כל מאן דחב לגבי שכינתא כאילו אפשע שכינתא מלבושהא והאי איהו עונשא דאדם וכל דמקיים פקודי דאורייתא הוא אלביש לשכינתא כלבושא ע"כ והוא מצבאר פאיליו למשכילים בחכמה.

ובספר

התיקונים ביארו עוד כמ"ס פגם השכינה זל דא' ועשה לי מטעמים כאשר אהבתי מפקודין דעשה ולא כאשר שאלתי מפקודין דל' ת' פקודין דל' ת' תליון בדחילו דיראה ואינון לדחא השטן מינייהו דלא יתקרב לגבי כורסיא דאיהו לבא לתבעא דינון על איברין קדישין דאינון ישראל ולבא בכינת בינייהו והכוונה שמות לא תעשה הם כולם גרדים שלא יכנס ס"מ בתוך הקדושה לעורר דינים. ונתבאר עוד שם ופקודין דעש' אינון פאכלין דקב"ה ופקודין דל' ת' פרנסה דס"מ למאן דעבר עלייהו ואילין הוה קריב עשו לנחך ואמר ליה יקום אבי ויאכל מציד כנוס' מ' בגינייהו הוה

במושב יאדנו למצלה שהשכינה הוא
כלולה מכל השפי' והעולמות ומכל

ועתה אחי קורא בעם ה' עמך בברית החל אק
לא תקרע את לבבך לי' כקרעם בשי' על

לֹא תִקְרַע אֶת לִבְּךָ לִי כִּקְרַעְתָּ כְּשִׁי' עַל
לִבְּךָ עַד הַיָּבֶן הַגֵּזַע מִגֵּם עֹנֹתֶיךָ עַד לְהַשְׁחִי' ח' וְלִמְנו'

כי על אלה האיש אשר כבד אלהים בלבב עול
מוראת מלכות שמים יעלה על ראש
לשוב מאשר חטא על הנפ' ויסר אותו בחסד וכאשר יבא ליו
הנורד המן הרע הזה להסיתו ולבלעו חנם ישים נא
לעומתו אהבתו וחמלתו עם אדם אשר המציאתו בעולם
כי הוא היתה אם כל חי ויאמר לנפשו איכבה אוכל וראיתי
ברעה אשר ימצא את אמי אשר היא כפרד' מדורה רגז
מפריד אלוף בעון פשעי וחטאתי ושפח' כיתירש גבירתה
ח' או לכן שבת עליה לו שפחה שתיעשה נדה לאמו
וראו ראשי הבדי'ם ותשלך אמת ארצה ולאומים יהבו ריץ
על ה' ועל משיחו ראש אומות בית אב במדי'ן הוא ובכ
בשיתו לטוטפות בין יכיו כדפריס האלה מעשות הפשע

2

2

דרי יתבאר כמה גדול הפגם בבחינות שומית אם מה שמונע למכינה טעימת המדירות והיות

פניה חשוכי' מפני כי בן כסל תוגת אמו כמו שאמרו עוד
שם בגין דמלכא לא אלקי לבר נש לעלמין חלא שכיח

והלעם

כ

2

פרק א עונש החזח המחרשלים בחיקוני השכינה

מאדבת ה' ויראתו ולא ישוב עוד לכסלה. ומידי ערב ר"ח כר"ח ינוס ויתענה ויכוין על אשר מרד במלכו שמים בעון פשעו וחטאתו ויככה ויתאונן כרוח אונים על זאת בדמע לב ובתמהון לבב לכל יפקדו עונותיו ויגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו כמ"ס כזוהר יתרו ז"ל תנינן כל פקודי אורייתא מתאחדן בגופא דמלכא ומאן דפשע בפקודי אורייתא כמאן דפשע בגופא דמלכא כד"א וינאו וראו כפגרי האנשים הפושעים כ"י כי מתשווי לחייביא דעברין על פתגמי אורייתא ולא ידעין מאי קעברין דא"ר שמעון ההוא אתר דאיהו חב לגביה ההוא אתר אמשגלי חוביה ואמר ר"ס קב"ה ממס גלי חוביה בקב"ה חב קב"ה גלי חוביה דכתיב יגלו שמים עונו וארץ מתקוממה לו דא קב"ה. תניא קב"ה גלי חוביה דכ"כ ובשעתא דאיהו גלי חוביה ארץ עכיד דינא בכר נש דכתיב וארץ מתקוממה לו למעבד דינא ביה ע"כ:

בי אף על פי שהמלך פניו צהובות שומר הדין בקרבו והיגיו יגלו שמי' עונו כי יגלו הוא לעתיד מה שהיה נעלם וארץ מתקוממה לו כי היא הנוקמת נקם ברית ורס כ' קומות האחת מה שפגם בה והכ' כנגד מה שפגם בו בענין ונרגן מפריד אליף כי האם בתחלה שותקת אף על פי שפגם מפני כי בן כסיל הוגת אמו עד אשר יבא האב ויגלה הפגם כאבר שכו פגם ואז היא מתקוממה לו ליסר אותו וכיונא בזה פירש כזוהר פר' ויקרא על פסוק זה ז"ל ר' יהודה פתח או הודע אלו חטאתו אשר חטא הודע אליו חטאתו דמאן או ידע אליו חטאתו מ"ל מהו הודע לא קב"ה פקיד לכנסת ישראל לאדע' ליה לכר נש ההוא חובא דאיהו חב ובמה הודע אליו כד"א עלו שמים עונו ארץ מתקוממה לו. וכוונתו שמדת א"ו פעולה ז' היא והמודעה לאדם חטאו ועל זה פירשו פ' ירא אתה בני ומלך שהשכינה נקרא' בן כפופה ואמר כזוהר הטעם אמאי אקרי הכי לא כמה דאתמ' ולא תוכו איש את עמיתו דהשתא היא באנפיה נהירין ועברת אונאה לבני נשא לכתר נחית כחויא ושכ וקטיל ואמרה לא פעלתי און:

אבן כאשר האם יושבת על הבנים עלמין כולהו בחדוה בשלימותא ואי ח' ומתעברא אימא כולהו מתעברין מדוכתייהו וכתיב לא תקח האם על הבנים ותנינן לא יעביד כ"כ חובין לתתא בגין דלתעבר אימא מעל בנים. ואמרו כר"מ שלהי פר' קרח שכינתא מאן דמיל הסד עמה לית ערך לאגרא דיליה ומאן דחב לגביה לית ערך לעונשא דיליה ע"כ. כי על כן נדק להית כל איש נורר בביתו ובחדרי מכיות לבבו על חטאתו ולחשוב מחשבות לעשות קישוטים לשכינת עוזו במשמרו'ת נטועים כל משמר ומשמר לפי שיעורו מידי ערב ר"ח לילה ויום באהבה רבה נד"ק לילין בה. כאשר כסא המלכו' פגומה בחובין רישא דתמן נשמתין דישראל

דישראל כמ"ס כזוהר ז"ל ובג"ד זכאה איהו מאן דתקין לה כרסויא בכלותיה דיליה בפקודין דיליה בתר דכרסויא פגים בניניהו ואסתלק שם הו"ה מתמן דאיהו לא פריא באתר פגים הה"ד כל אשר בו מוס לא יקרב ע"כ. ובתקונים דף ע"ו זכאין אינון דמשתדלי בשכינה דאיהו על כולהו וכו' למיזל לה לגביה בעלה למיהו לה קבלה בדחשו לקיים בה שמאלו תחת לראשי וכו' ובתקונים דף י' ז"ל רעיא מהימנא קא אתיא נטילג' אכנין וזריק לון ואתעבידו אבנא חדא ואמר למארי מתיבתא קבילו האי אבנא לגבייכו דהא שכנתא בעערא ולית בכומאן דיתער לגביה לרנא' לגבי בעלה ולא עוד אלא כמה מארי מדרשות דאינון חברים לגבייכו נזחין בכל יומי ולילי באורייתא דבעל פה בכמא קושין ונזחין בה בכלבים דאמרין הב הב כזוונא דגיהנם דזווח הב הב וכו' הב לן עותרא בעלמא דין הב לן עותרא בעלמא דאתי כמה דאוקמוה למור תורה הרבה ויתנו לך שכר הרבה לית מאן דישתדל באורייתא לסלקא שכינתא ולשכרא לה עם בעלה דאינון אטימין עיינין סתימין ליבא ובג"ד קלא נפק בכל ליליא כד נחת קב"ה בג"ע דסלקין נשמתין קמיה וההוא קלא אמר מה אקרא זיל ואימא לון דישתדלון באורייתא לייחדא שכינתא עם קב"ה כזוונא דאמר חד אס אתן שנת לעיני לעפעפי תנומה עד אמנא מקום לה' ואיהו הוה משתדל באורייתא לחברא אימא דאתמר בה ואל תטוש תורת אמו. עם בעלה וכו' ולית מאן דיתער לה באילין מרות לגבי בעלה הה"ד אין מנהל לה ואין מחזק בידה ובג"ד קלא אמר מה אקרא כל הבשר חזיר דלא משתדלין אלא לדכחא בשרא ואילין אינון ע"ה ואילין דמשתדלי בג"ח ובאורייתא לא משתדלין אלא לבדמיהו ובביניהו אתמר וכל חסד כניץ השדה וכו' ע"כ:

הרי מכאור גודל החיוב על הת"ח לומדי תורת אלהינו שיהיה כוונתם לייחד השכינה אשר בעון פשעם גרמו הפירוד ולא יהיה כוונתם לתועלת עצמם להשיג החכמה או לשכר העה"כ שעל זה מתרעמ' השכיב' לאמר וכל חסדו כניץ השדה והשכיב' אומרת סמכוני באשישות שמבקשת מישראל כניה שיסמכוה שמכיכתה ודאי תלוי בידנו דהיינו ע"י היחודים כתפלתנו ותורתנו שהוא סעד וסג' לה להאיר אל עבר פניה ההירות העליונות כי היא אינה מתייחדת כבוד אהבת הזוג אלא ע"י נשמותיהם של נדיקים וכמ"ס כזוהר ויחי ז"ל פתח ר"א ואמר סימני כחותם על לכת האזי קרא אתערנא ביה אכל ליליא חד הוה קאמינא קמי דאבא ושמינא מיליה מיניה דלית שלימותא וריעותא וכסופא דכ"י בקב"ה אלא כנכמתהון דנדיקיי' דאינון מתערי כביעודמי לקבלי עילא ובהו' שלימו דרעות' כדביקו חדא למעבד פירין ע"כ. הנה כי כן כיון שהדבר תלוי בהם ראוי שיוזרו ליקשר באהבת כרי

רשיה וכל חכים עיניו ומליו בראשו אינון בזהו דשריף
 על ראשו וכד עיניו תמן ליגרב דהוא נהורא דארלין
 על רשיה אנצריך למשחא בגין דגופא דכ"כ אינו
 פתילה ונהורא ארלין לעילא ושלמא מלכא נווח
 ואמר ושמך על ראשך אל יחסר דהא נהורא דבראשו אנצריך
 למשחא ואינון עובדין טבין וע"ד החכם עיניו בראשו ולא
 באתר אחרא ע"כ וכתקונים אמר דשראל אינון פתילה
 אורייתא משחא שכינתא שרגא דה"ד בהלו נרו עלי ראשי
 ע"כ וז"ש ושמך על ראשך אל יחסר שיתן שמך שהיא התורה
 לנר שעל ראשו וע"ד ז' פירשו המזכירי את ה' ש' דומי לכם
 מפני שהתעוררותה תלוי בתחתונים ופירש הרמ"ק שז"ס
 מה שאמר דור למען יזמך כבוד ולא ירום ה' אלהי לעולם
 אורך וכבוד היא השכינה וכרי שהיא תומך למעלה ולא
 תרום צריך אני למטה ג"כ שלעולם אורך וזה פי' החסיד
 הפ' ואהבת לרעך דא שכינה כמין ירצה שתאם' לשכינה
 לתת לה התעוררו מעשים לעולם שלא תחסר כמו שאתה
 אוהב לעצמך. שלא יחסר לך החיים והשפע רגע כן תאהב
 לתת שמך למעלה כי העליוני צריכים לתחתוני והוא מ"ש
 ז"ל שכינה בתחתוני צורך גבוה כנודע.

ועיקר

הכל ע"י עסק התורה בדרך קבע לא דרך
 מקרה כמו שביארו בר"ת ובג"ד כי יקרה
 קן צפור בארץ מקרה ומאן חדא שאשפיזא ואכסגאי
 דא זרמן לפוס שעתא בבי אשפיזא ואית דאינון במתנית'
 דילהון דירה לשכינתא דה"ד ושמך בני ישראל את השבת
 לדורותם לדרתם חסר לשון דירה ואית מארי מצינה
 דתורתם אומנותם דלא זות שכי' מנהון כל יומיהון אבל
 כי יקרא קן צפור לפניך בהון שכינתא בארץ מקרה ומאן
 עליהון ואשתכחת עמהון וזמנין לא אשתכח עמהון ורוא
 דמליה ומאן ראשתכחת עמהון לא תקח האם על הבנים
 ומאן דלא אשתכחת שלח תשלח את האם באילין דלא
 קבעי לימוריהו שלח תשלח את האם אבל באילין
 דקבעי לימוריהו לא תקח האם על הבני' ע"כ וכן פירשו
 בתקונים ז"ל א"כ מאי כי יקרה קן צפור לפניך בזמנא דלי'
 לה לשכינה אתר לשריף תמן בקביעו אידי אזלת במקרה
 ודא אינון כל הקובע מקום לתפלתו כמה רגשותין עבדין
 הכי שריףא שכינתא עפהון נשמתא דאיהי קביעא בנלותא
 ובאורייתא אינו אתר קבוע לשריףא ביה שכינתא אבל
 נשמתא דלית לס קביעותא בנלות' ובאורייתא אלא אי
 אורמנת לה במקרה הכי אינו שריףא עמיה במקרה ודא
 אינו כי יקרה וכו' ע"כ. והן עתה בדורותינו זה כי רבים
 בתקף חוסנא של תורה ויוצאים תמיד לפעלם ולעבודתם
 עדי ערב והבנין לימודם בדרך מקרה בצו"ה יאותה לכל
 איש ישראל הנלכך ואחיו בחבלי עבותות ת אהבת השכינה
 לקבוע לפחות יום אחד בחדש לילה ויום בעסק התורה לא
 יחסה להמשיך השכינה עליו ולכפר עליו מאשר חטא על
 הנפש

כדי לעורר האהבה העליונה ובכן הם נקשרים בשכיב'
 ונדריקים ירשו אר"ץ וכמ"ש בזוהר פ' ויקהל ת"ח בכל יומא
 כרוזא קארי כל בני עלמא בכוקיינא מלתא דא קחו
 מאתכם תרומה לה' ואי תימא דקשיא מלה עליוכו כל
 נדיב לבו יביאה מהויביאה אלא מהכא אוליפנא רוא
 לנלותא דכ"כ וכו' וביארו שם שכל התפילה עם סדר
 הזמירות וברכות של ק"ש וי"ח הכל הוא תקון לשכינתא
 ליחדא והאריכו שם וכל מציאות יחוד זה תלוי בכוננת
 הלב כל נדיב לבו יביאה פי' יביאה למעלה ויחד אותה
 וכן אמר בסוף המאמ' ועל דא זכאה אינו מאן דשוי ליביה
 ורעותיה לרא' וע"ד כתיב כל נדיב לבו יביאה את תרומת
 ה' לגבי מלכא לבו יביאה למלכא עילאה כמה דאתמר
 ובזוהר תרומה ביארו בדרך אחר ז"ל מאת כל איש אשר
 ידבנו לבו תקחו את תרומתי האי קרא הכי אנצריך ליה
 למימר כל איש אשר ידבנו לבו מאי מאת כל איש לא רוא
 הכא לאינון מארי מדין זכאין אינון דריקייא דידעי לשואה
 דעותא דילהון לגבי מלכא עילאה קדישא וכל דעותא
 דילהון לאו אינו לגבי עלמא דא ובכסופא דיליה נטלי לה
 אלא ידעי ומשתדלי לשואה ולאתרבקא לעילא בגין
 לאמשכא דעותא דמאריהון לאמשכא ליה לגביהו נטלין
 ליה מאתר חד עילאה קדישא דמיניה נפקין כל דעותין
 קדישין ומאן אינו כל איש דא נדיק דאתקרי כל ד"א
 ויתרון אר"ץ בכל היא דא אינו כל איש מאריה דכיתא
 דרעותא תדיר לגבי מטרוניתא כבעלה דרחום לאנתתיה
 ותדיר ידבנו לבו אינו אחים לה ולבו דאיהי מטרוניתא
 דיליה ידבנו לאתרבקא ביה ואצ"ג דברחיו סגיא דא חדא
 לא מתפרשן לעלמין מההוא כל איש מאריה דכיתא
 מאריה דמטרוניתא תקחו את תרומתי. אורחיה דעלמא
 מאן דבעי לכסכא אתתיה דבר נש מיניה אינו קפיד ולא
 שכן לה אבל קכ"ה לאו הכי אע"ג דכל רחיו דיליה
 לגביה מיניה נטלין לה לאשראה ביניהו אתר עילאה דכל
 רחיו דאתת' ובעלה שריףא תמן תקחו את תרומתי זכאה
 חולקהון דשראל וזכאין כולהו ע"כ. וכונתו מבוארת
 במאמר שעם היות הוא יתברך רונה באהבת שכינתו
 מ"מ באהבתו ובחמלתו הוא גמלם ונותן לבו רשות
 שנמשיכו אותה אללנו ע"י קישוטי כלה בתורה ובמעשה
 החשוב וכדי שעל ידם תתייחד למעלה ובכן יכופר
 עונותינו אשר היינו מוכת נרגן מפריד אלוף והציני בשר
 לוישית הדברים האלה על לבבו ותמיד כל הימים לא ימיש
 מגמת פכיו לעבוד עבודת ה' בתורה ובמצוות לעשו נחת
 רוח לאשת חיל עטרת בעלה השורה על ראשו כמו שנאמר
 חכם עיניו בראשו וכיאריו בזוהר בלק דף קמ"ו ז"ל וכי עיניו
 דכ"כ לא בראשו דילמא בגופיה או בדרועיה דאפיק לחכם
 יתיר מכל בני עלמא לא קרא' הכי הוא ודאי דתכן לא יהלך
 בר נש בגילוי רישא ארבע אמות מ"ט דשכינתא שריףא על
 רשיה

פרק א חקן הפנים שנתקנים בתקון עריר

הנפש ואשר היה כסיל באלותיו תוגת אמו והיום הנסחר לזה הוא בערב ר"ח הכולל בו כל ימי החדש כאשר ביארתי סוד הענין הזה בסוד דרוש מלכא משיחא ע"ס והוא מתפאר התקונים לפגמי המלכות האחד לאשר היה נרגז מפריד אלוק קב"ה משכ"ה ואשר היה מד' כתות שאינן מתקבלות פני שכינה שכולם תלויות בדיוקור בת לגיס בת חכמים כת שקרים כת מספרי לשון הרע כי אלו פוגמים בד' אותיו אר"י ולפיכך אינו נראה פני שכינה ובפגם כל איזו כת שהיה ידיו פוגם בכל השם כי הארבע אותיות כולם שם אחד הם ובפגם השכינה גם סוד יהו"ה מסתלק מהשכינה ונמצא קונץ הייחוד ולפיכך אינו נראה פני שכי' כמו שאמר המקובלים אראשונים וגם כי ימנא תקון נפלא לעון הכעס אשר טרף נפשו באפו ולא היתה שכי' חסוכה כנגדו וכו' כלל עון הנאה אשר הוא דומה לעון הכעס -

ואם

הריחו בסוד ה' ליראיו ואתה לו בכח תעניתו ותורתו כל היום ההוא וכל הלילה להעלות המלכות ה' ידידות אשר הורידה בעון פשעו כמ"ס הרב ז' לעבר על מ"ע מוריד מלכות דעשיה בג' ראשונות דקליפה וכבן בכח תעניתו ותורתו היום תעלה למקומה עבר על מנוות ל'ת מוריד מלכות דעשיה בג' אמצעיות דקליפה וכבן בכח תעניתו ותורתו תעלה למקומה - עבר על כריתות ומתות ב'ד מוריד מלכות דעשיה עד ג' אחרונות דקליפה וכבן בכח תעניתו ותורתו וייסורין אשר יסכול עליו במעש' התשובה יחזיר' למקומה - עבר על חילול ה' מוריד מלכות דעשיה עד מלכות דקליפה - וכבן בתעניתו ותורתו יעתר אל אלוה וירנהו להחזירה למקומה וכן אם גרם בעונו להוריד מלכות ראש' לג' ראשונות דכריא' או שהוריד מ' דכריא' לג' ראשונות דעירה או שהוריד מ' דעירה לג' ראשונות דעשיה - יכוון בכח תעניתו ותורתו בסגולת היום הזה להעלות אחת לאחת למקומה ומכוין מושב יקרה - ועל כן כל איש יחזק במהג זה להתקד' עצמו מידי ערב ר"ח כחדשו להיות נעור משינתו כל היום ההוא וכל הלילה ביום ובב' ועסק התורה בקדושה וטהרה וכבן יעלה לו למספר כ"ד תעמיו' כמו שהארכנו בסדר ההפסקות אכן נדק לטהר עצמם מבעור יום במקוה טהרה אם לא נפמרו אך מאשה וכ"ס אשר הוטמא במקרה הלילה ח"ו שלא יגשו עוד טומאתם כס לקדשה אל המלאכה הדר המלכות אשר הוזהרו מפי הרשב"י ע"ה בכמה מקומ' רוח קודשא לאו הכי אלא באגר שלים ובאשתדלותא רב ופני ובאיתקנותא דגרמי ובאיתדכאותא דמסכניה וברעותא דלביה ונפשיה וכולי ולפיכך האנשים הניגשים לקדשה אל התקון הלו יאותה למו להטהר עצמם מבעור יום - ואח"כ יסביר הטודת הערב ויפסיק מבעור יום ומי שלא יעבור חל

חל לעמוד על נפשו בתענית לא פייכב אך למעט אכילה ושתיה מידי מתבודד אשר יכפר לו בלילה זכן אם לא בכח יגבר איש לעמוד ביעור כל היום ההוא וכל הלילה יבחר לו אחד משנים או היום או הלילה ויקבע לימודו בהם כאשר יוכל שאת לתקן הדר המלכות כאמור - וכל עצתם יעשה בדעת ויקדים בזריזות מביאה לידי זהירות ונצבעוד יום אליו יאסוף בעלי אסופות ובאספו שמה כל הסדר' לכבוד הדר המלכות ויכונו מחשבותם אך נגד ה' מתחלת הלילה עד אשמורת האחרונה תמיד כל הלילה לא יחשו -

וכבר

כתבנו בפרק אחד בסבת בתקון זו שדי לזהיר שלא ללמוד כלילה מקדח על כי המקדח הוא בחי' דינו' והלילה גם הוא דינו' ויעוררו הדינים יותר מדאי ח"ו וכל הלילה שיה בשעוריה לענין זה - ועל כן המסכילים יזהרו להגות בעצם הלילה הזה בתורה שבעל פה בל' אחד לפי שיעורו על בסא דוד ועל מלכותו ומלכות פה תורה שבע"פ קרינן לה - ולבעלי תפסה יאותה להם לעסוק בסדר נשי' כי ראוי להתקן ולהתקש' הכלה הנשי' בו ויש בו ז' מסכתות בסוד בת שבע בכורע ומסכת שבעות' אתם -

אכן

לכאים בסוד ה' יאותה להם לקבוע סדר לימודם לכבוד הדר המלכות כלילה יזאת במאמרי הזהר בסוד המלכות להאיר אל עבר פביה בסגולת לימודם - כאשר הדעתיק זה פעמים בחלק זה את אשר הורנו הרשב"י ע"ה כי הגות בסוד תעלומי מדרות העליונות מעורר עליונים למעלה בשורשן ומאורות כתן סביבות עוזם וכמ"ס בארדא לחכריא' אנא חמיכא י"ג חילין בליטין קמאי ובהרין כבועיין וכד אתפרש כל חד מינייהו מפומיכון אסתלק ואתתקן ואתעטר בעמירותא דתקונו דריקנא וכל אחריון אסתאדן ובעוד דכל חד מתפרש בסומיכו נהיר והתעטר ויתעב כמלכא בגו חיליה ע"כ - הכא כי כן לתקון פגמי המלכות אשר פגמו בעוונ' הנה הלילה הזה זמן תיקונים בהגות לבס תבונות בסוד ה' וירוס מהג' ג' מלכותג' מלכות' וויהוב מלכי ארורים אשר המליכו בעון פשעם ומלכותו בכל משלה - ועל כי עניני סוד המלכות באו מפוזרים בזהר ובתקוני' בהרבה מקומות על כן לרגל המלאכה אשר לפני לזכות ליראי ה' ולחושבי במהאשר הורונו מן השמי' אנכי אספתי בעומרי' במאמרים הבאים בזהר ובתקוני' המדברי' בסוד המלכו' ואחלקם לנ"ב חלקים להגות בס מידי חדש בחדש וחלק א' בכל אור ערב ראש חדש - כמו שאסדרם לפניך סדר כדר לכדו ותכון מלכותו מלך -

ומרם

הלימוד בבכי יבאו ובתחנונים לפני המלך ה' מביאות במסח זה -

לשם

יחוד קב"ה ושכעתי' כרפילו ורחימו ורחימו ורחימו ורחימו

וידעו לייחדא יי' ב'ה' ביחודא שלים בשם
כל ישראל - הנהאבחנו באים לשבות בתורה כלילה
הזה לקשר את נפשנו ולהדביקה אל שורשה להשלים חלק
העליון ולהשלים האדם העליון לתקנו ולחבר הדור יחדיו
והיו תמים ולהביא כל אלה תחת יד' שכינתא נד' ק'
מלכות קדישא ולהביא כל אלה תחת רשות איה'
עילאה כדכר שםאמר כי אתה ה' עליון על כל הארץ מאד
נעלית על כל אלהים מלכותך מלכות כל עולמים
וממשתך בכל דור ודור - שש' תינו ק' כל ו' שש' ע'
עקתינו ו' ודע' ר' עלומות -

וידעו רצון מלפניך **וידעו** או' אשכל עמך סודות
תורתך : הקדש אשר בסוד כבו'
הדר המלכות הוצק יסודם אשר בס' כהנה כלילה הזה על
דברתי מלכ' י' נד' ק' תהא עתה עת דחמים ומוזן לפניך
להיו' לימודיו נחת רוח לפני בסא כבודך ויהיה עול לפניך
כאלו השבנו כל הסודות החתומים בהם - והיו למאור' על
כס' ארור ועל מ' מלכותו להכין אתה ולסעדה במשפ'ט
ובדק'ה כי עד נד' ק' ישוב משפט שש' ו' ושמח'ה
ימצא בה ה' הנרי'ק בקדשה להמך גאולה לתפלה
עד יבא כונה בדקה כארץ תוכיח נחמה וכונה
זרעיה תנחמה אגלי טל אהות וחד אמונים לא יכזבו מימיו
באמונים מדרת בשוכה נחת פלב אלהים ממנו יבא שפע
הנזקח ינחמה והבדל יגדל ויהי כבוד ארמי לעולם נדקי'ם
ירשו אר' וישכנו לע' עליה ושלם נות נד' ק' -

ומשם יושפע עלינו שפע רצון ודחמי נוראות
בנד' ק' תענינו אלהי ישענו למחול ולסלח
מצוונותינו ואשמתינו אשר הענינו ואשמנו ופגמנו בכבוד
הדר כבוד מלכותך נדק' כל עולמים וכתנו פגם בקדשי
שמים וקלקלנו כיבודיתיה' וימצעו דביכי השפעת זה דחכנו
צבול הדשעה ופדננו גדידה ושלחנו בעידה זכועה בשדה
תפוחים ובין אחים יפריד ומקום הנד' ק' שמה הרש'ע ואשר
טמאינו הבית ומלאינו חצרות בית ה' חללים בתעלולים
וגלולים בהכנים הקדש במקום הטמא' וכבנו נמות האופ'
זנות מזכיה' ונשחתו כל מקורו ונרפשו כל מעיני' וגברה
נפחה מנדי' בת אל נכדי - עתה כבח סגול' לימודינו תשוב
ותבנה חודנו' ואר' ק' אדישותך תבנה ותכונן והרשע' כולה
בעשן תכלה זשכה והיתה לבער אל יהדמו לעלות אל ה' -
ואשר כואלנו ואשר חטאנו זהודנו מלכות ראנילו' לשלשה
ראשונות דבריהא או שהודנו מלכו' דבריהא לשלשה
ראשונות דינייהא או שהודנו מלכו' דינייהא לשלש ראשונות
דעשיה או שהודנו מלכות דעשיה לשלשה ראשונות
דקליפה או לג' אמצעיות דקליפה או לשלשה תחתונות
דקליפה או במלכות דקליפה עתה כבח סגול' לימודינו
בסודי המלכו' אחת לאח' תשובנה אל מקום מושב יקדם
בבר'הונה שאם חטאנו כמנו' עשה וכבנו בעולם היש'י'
ותפרד

ותפרד מינייהא ויפרדו ת'ת ומלכו' איש מפל אחיו ויעתק
מ'ר ממקומה ויתרד פלחים בשלשה ראשונות דקליפ' עתה
תשוב ד' תתיה לבלות ולירא' אל פני האדון ה' ויעשיה
תתחד כינייהא ושלשה ראשונות דקליפה אף המה ישובו
לקדושה יתירה של העולם שלמ'לה מהם ואם עברנו על
מנו' לא תעשה ופגמנו בעולם הינייהא ותפרד מהבריהא
ויפרד הת'ת מהי' תחת אמו ויעתק מ'ר ממקומה ויתרד
מלכות דעשיה בג' אמצעיות דקליפה עתה תשוב ד'
תתיה לעלו' אל בית חמיה ותעלה עמה ונקרב בעל
הבי' אל האלהים והינייהא תתחד בכריאה - ואם עברנו
על כריתו' ומיתו' ב'ר ועבנו בעולם הבריהא ויפרד
מהאילנות ותפרד האם ד' עילאה מעל הבן ת'ת ישרא'ל
ועתק מ'ר ממקומה ויתרד מלכו' דעשיה בשלשה תחתונות
דקליפה עתה תשוב ד' עילא לבית המלכו' ודונו' נועדו
יחד אס הכנים שמחה והבריהא תתחד באנילו' ואשר
עברנו על חילול ה' ופגמנו בעולם האנילו' ותפרד החכמ'
מעל הכתר ויעתק מ'ר ממקומ' ויתרד מלכו' דעשיה
במלכו' דקליפה עתה כבח תיור' קדשיך אשר פגולתה
לכפר אף על חילול ה' מה שלא תועיל בזבח ומנחה אתה
תשוב תרחמנו ותשוב ד' עילאה אל הכתר ותעלה
עמה והחכמה באי' תמצא זיענו כל העולמו' איש על
מקומו ועל כנו כי עמך מקור הים וכו' ותפחול ותסלח
לאשר היינו מארבע כתו' הדחוקים מלחו' בנעם נות
נדק'ך והיינו אנשי לנזן והבדנו ק'ך צירופי אלהים
שבאחורי העולמו' ועתה לא דאו אור אריך אנפין ואף גם
אשר היינו חכפילב וסילקנו אף אחד אבא ריבוע שס ע"כ
יוד' ה' יוד' ה' יוד' ה' יוד' ה' יוד' ה' וי' ה' וי' ה' וי' ה'
ארבע אותיותיו שבאחורי אבא ואף גם אשר היינו טופלי
סקד וסילקנו אף אור אימא ועודדנו שכ'ה דעים שב'ה'
עילאה ושכ'ה דינים שכ'ה תתיה ואף גם אשר פגמנו
בלשון מדרת גדולות וסילקנו אף אור ז'א סוד ר' תמונת
הלשון ונוסף גם הוא אשר פגמנו והיינו בעלי חמיה וכבס'
ולא שתנו מורא' עול מלכו' שמים לצומתינו והבדנו ה'
גבורות העוליס ש'ך כמספר ה' פעמים - ד' י' ק' מאד' כי
זה ש'ך דשכינה ולא חפננו לבסס ולמתק דינס' באלף
דארני הצולה י'נה דשכינה : **אנא** ה' מה נדבר ומה
נצטדק כי בהעלותינו על לכביט כל אשר הכעסנו דוח
לכנו בחטאינו יחד לכנו ויתר ממקומו נפלו פנינו ות'לכה
אזינו חשכו עינינו מראו' ונשתתיתנו כלו ודממו וימס'
לבנו כמים בקרבנו ויהי למים - ועתה אלהי הרחמו'
הססת ושמצ' אנך נעקת עברך השומרים לנבדך בלב
ידי וחרי' דועש חזער כפיק נכהל ומדוכה נועקים על
אחרינו זעים וכבצתים מאשמתינו כי חטאתינו על לבנו
חרושה ועל מצחיתנו כנחושה אי' לה לאותה בושא ואיך וכמס'
ומתי ניכל לתקן כל אשר שיתנו ולגדור כל אשר פרנסו
ולכבד

פרק א' הדור המלכות

וְלֹאֲמִים יִהְיוּ רִיק לְאֹמֶר יִדְּנוּ לְמַעַן הֵיטֵב לָכֵס אֵלֶּכּ בְּשָׂמִים
הַיָּד אֲבִיכֶם שֶׁבְּשָׂמִים חַי פּוֹעֵל יְשׁוּעוֹת בְּקֶרֶב הָאָרֶץ
וַיִּרְפְּדוּ בְּרַע פּוֹשֵׁק עַל ה' וְעַל מִשְׁחוֹלָמָה תִּבְטֵי בּוֹנֵדִים
אֲשֶׁר חִירְפוֹךָ ה' אֲשֶׁר חֲרַפּוּ עֲקֻבֹּת מַשִּׁיחֶךָ לְאֹמֶר אֵלִים
עֲזָבוּ אֵין יְשׁוּעָתָה לְוֹרֶטֶת כֹּאֲלֶה פִּיהֶם דִּבֶּר שׁוֹא וְתַפֵּל
וּבִם עֲרַכְרַכְעֵלָה אֲתֶם וּבְגֹדֶל זְדוּעֶךָ הֹוֹתֵר כְּנִי תַמּוֹת
וְהַשֵּׁב שִׁבְעֵתִים אֶל חִיקֶם וְאֵת נֶמֶח דּוֹר מֵהֵדָה תַנְמִח
וְקִדְמוֹתָרוֹ כִּישׁוּעֶךָ וַיְדַח הַדּוֹר וְתִנְשֵׂא מַלְכוּתוֹ הוּא יִנְחָמוֹ
מִמַּעֲשֵׂיו וְעֲנִיּוֹן יִדְּכוּ מֵן הָאֲדָמָה אֲשֶׁר אֲרָרָה ה' מִרְעֵת
יוֹשְׁבֵי בָהּ וּשְׁפֹט כְּדָרָק דְּלִים וְהוֹכִיחַ בְּמִישׁוֹר לַעֲבוֹי אֶרֶץ
וְהִכָּה אֶרֶץ בְּשִׁבְט פִּיּוֹ וּבְלֹחַ שְׁפֹתָיו יִמִּית דָּשַׁע וְהִיָּה נֶדָרָק
אֲזוֹר מִתְּכֵי וְהֵאֱמוּנָה אֲזוֹר חֲלָצִיו וּבִאֵלָה הַמַּמְשֵׁלָה הִרְאֵשׁוּנָה
עַמְלֶכֶת לְבֵת יְרוּשָׁלַיִם וּמֶלֶךְ מֶלֶךְ וְהַשְׁכִּיל וַעֲשֵׂה מַשְׁפָּט
וְנִדְקָה בָּאֶרֶץ וְעַמְד וְדַעַה כְּעוֹז ה' בְּגֹאֲוֹן שֵׁם ה' אֱלֹהֵינוּ
וּנְקוֹן אֱלֹהֵינוּ כָּל הַבּוֹיִם לְקִרְאָ כֹּלֶם בְּשֵׁם ה' לַעֲבֹדוּ שִׁכְסֵם אֲכִי
לָךְ אֲנִי מַחֲכִים וְלִישׁוּעָתְךָ אֲנִי מַנְפִּים אֲ תִכְשֵׁנוּ מִשִּׁבְרֵינוּ ה'
אֱלֹהֵינוּ לָךְ ה' קוִיּוֹ לָךְ ה' חֲכִיּוֹ לָךְ ה' נִיחַל אֱלֹהֵינוּ ה' הוֹשִׁיעָה
כֹּא אֱלֹהֵינוּ ה' הַנְּלִיחַ כֹּא אֱלֹהֵינוּ ה' עֲנִינוּ כִּיּוֹם קִרְאֵינוּ עֲשֵׂה לַמַּעַן
שִׁמְךָ וְכו' יִהְיוּ לְרִצּוֹן אֱמִרֵי פִי וְכו' וְיִהְיוּ עֲשֵׂה ה' אֱלֹהֵינוּ וְכו' :
וְאַחֵר הַעֲתֵר הַעֲתֵרְתֶּם זֹאת אֵל ה' תִּקּוֹת חוֹט
הַחֲסֵד נִקְנִית בְּמַשִּׁיכָה וּסְמִיכָה בְּלִי הַפֶּסֶק
וְהַעֲלֵם בְּנֵתִים יוֹעֲדוּ יִחַד בִּיחּוֹד הִלְכְּבוּ וּכְמַחֲשָׁבָה מוֹעֵל
בְּקִדְשִׁים לְתֵת עֲזוֹ לְאֱלֹהִים וְלִהְיוֹת לְיוֹנָס בְּנֵת רוּחַ
וּבְשִׁפָּה כְּדוֹרָה בְּלִימוֹדֵי ה' בְּסִפֵּר הַזֶּה :

החלק

החלק הא' פ' בראשית דף א' - ע"א רבי חזקיה
פתח כשנשנה עד דף כ' ע"ב אוף הכי לא
נעדר לתתא. בס דף ז' ע"א רבי חייא פתח ראשי חכמה
וכו' עד דף ט' טעמו ודא כי טובה' שם דף י' ע"א פתח
ד"א ואמר מי זאת עולה וכו' עד דף יד ע"א וכלא חר-שם דף
י"ו ע"ב ויקרא אלהים וכו' עד דף כב ע"א ברזא דמהימנות'
בס עמוד כ' אמר לון חברי וכו' עד דף כ"ד ע"ב ה'
ימלך דא ארון הכרית שם דף כה ע"ב ד"א וכל שיח השדה
עד דף כז ע"א סמך אית לנא מכל אתר שם ריש עמוד כ'
וינוה' אלהי' עד דף כח ע"א ונכאוי בניכ' שם דף כט ע"א
תנינן וכו' עד דף לד ע"א יהיה ה' א' ושמא א' שם עמו' כ' ר"ש
קם עד לה ע"ב ואת תקנו כדקא יאות שם דף מא ע"א
ה' ש' אשכחנא וכו' עד דף מה עב ועל דא נבה אור שם
דף מו ע"א תדשא הארץ דשא וכו' עד שם ע"ב ואתם
הדבקים בה' וגו' - דף מז ע"א ויכולו השמים וכו' עד דף
נכ ע"א לכל אינון נהורין .

דחלק

החלק הב' פרשת נח דף ס' ע"א אלה תולדות
נח וכו' עד עמוד ב' הבא את קייס עלמא
ולא מקדמת דנא. דף סג ע"ב עד דהו אולי וכו' עד דף
כד ע"ב וכל כניק לימודי ס'. דף סז ע"א ויאמר ה' לנח
וכו' עד כוף העמוד כחור הזה דייקא. דף סט ע"ב ויבן
נח

ולבער הטומאה מן הקדש ולהוציא גלולים מבית ה' ואיך
נעצור כח לעשות תשובה והיום קצר והמלאכה מרובה כי
הרבינו ימים ושנים באורחו' עקלקלות נתיבו' לא סלולת
הדרכא תחת רגליו את הנפש היקר' אויה לה נפשינו איכה
לשקינוך מיראש ולעב' אויכה המיתנוך בידיו הבתהיקרה
איכה עקדנוך ממקום החיים והקדוש למקו' המו' והטומאה
וכמו שער בפשטנו לאס תבכה ותתיפח בנים גירלתי
ורוממתי והם פשעו כי קלני מראשי קלני מזרועי ואיה נא
כבוד האס על בנים ונחנו פשענו ומרדנו וטמאינו את
היכלה פנה הורה פנה זיוה פנה הדדה אוי לנו אהא לנו
אהא עלינו אנא כוליק את חרפתנו בן כסיל תוב' אמו
ואם תפנה ה' אלהינו לחטאתינו אכר שברנו
ותקונו ואס תשמור עונותינו מי יעמוד לפניך

מאז אפך ובסוכך הגדול תעורר רחמך וראה בעין חמלת
צרת גופינו ונשמתינו וקבל ברחב רחמך תשובתינו ולימוד
תורתך הקדושה ותעניתנו היום לדפוק בשערי צדק צדק
עולמים נועקים בדמעה לב וקוראים בשמך הושיעה ארנ"י
המלך אל תעזבנו וכיר זעמך אל תטשנו ואל לארך אפך
תקחנו - כי גלוי וידוע לפניך כי לא עלתה על לבנו
להמח' עיני כבודך ולעשות נגד כוונתך אפס כי עז
נצרינו הדע ועל כרחינו נטה ארחנו ומנע הטוב ממנו
דמיונו באריה יכסוף לטרוף וככפיר יושב במהתרי ופתע
פתאום חיים בלענו ואתה ה' בצדקתך תושיא מנר' נפשינו
והעלה ארובה ומרפא למצותתנו ויהיו למאורו כל השמו'
אשר המשכנו בעון פשעינו - וסכינת עוזנו תמלא - כד"ה
ותעל ויאירו בה כ"ד קישוטי אורו מכ"ד צירופי ארנ"י -
ארנ"י אר"י כ' ארנ"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י
דנ"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י
יאר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י אר"י
החמה מבריק ומבהיק על להפליא במשפט האורים לפני
ה' והיה המשכן אחד הכר ואמת נפשו צדק ושלוש נשקו
עיניך תראה ירושלים כוס שאנן אבן שלימה וצדק יהיה
לך ותפקוד כהרצך הקשה והגדול והחזקה על לויתן נחש
ברוח ועל לויתן נחש עקלתין והרג את התנין אשר
כיס ותמלוק עלינו מהרה אתה ה' לבדך ברחמים בצדק
ומשפט ויכיר וידעו כל באי עולם כי אתה הוא אלהים
לבדך עליון לכל ממלכות הארץ ויאמר כל אשר נשמה
באפו ה' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל משלה וגלה כבוד
הוד ממלכות דעתיק עלינו מהרה והופע והנשא עלינו
לעיני כל חי וקרב ניצויות פזרינו מכין הג וים ונפוצותינו
כנס מירכתי ארץ :

N2N

אָבָה ה' מלך רחמן הבט נא והושיעה נאן מדעיתך
נפלים הם בארץ לא להם דחופים ומבוהלים
והוא אור ישראל לחשך בחשיך יתהלכו מגוי אל גוי וממלכה
לעבד אחר היינו חרפה לשכנינו לעג וקלס לשכיבותינו
הַגִּיד

נחמזכ וכו' עד דף ע"א לא אופיק עוד לקלל את הארמ"ה
דף ע"א ע"כ וממעל לרקיע אשר על ראש וכו' עד דף ע"ב
ע"כ ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ. דף ע"א
מתניתין ויהי כל הארץ וסתרי תורה עד סוף הפרשה דף
ע"ו ע"כ. פרשת לך לך דף ע"ב ד' אבא פתח עד דף
ע"ו מקשיבים לקולך השמיעי עיני שם סוף עמוד ב' ויאמר ה'
ש' אכרם עד דף ע"ב וכו' כדרכו כן כל משפחות הארמה
דף ע"ב ע"כ לך לך אמר ר"ש יכו' כל הזהר עד דף פ"א
ע"כ לאסתלקא לארמא רחמי. דף פ"ב ע"א ויכו' עליו פרעה
עד דף פ"ב ע"א מלך כדקאמרן שם דף פ"ב ע"כ וזה אמר אל
אכרם וכו' עד דף פ"ב ע"כ בקימא דלעילא כדקא חזי דף
פ"ב ע"א אחר הדברים וכו' וזה עד דף פ"ב ע"כ ואתקשר
לעילא בינח דף פ"ב ע"כ רבי אבא הוה אתי וכו' עד פ"ב
ע"א וכלא שפיר שם דף פ"ב ע"כ פתח איך
אם תחנה עלי וכו' עד דף פ"ב ע"כ דיטא
דקרא מוכח ישכון חזיריך. פרשת וירא דף פ"ב ע"א רבי
חייא פתח עד דף פ"ב ע"א והא אתמר. ובסתרי תורה שם
מדרג' ע"א עד סוף דף פ"ב ע"א עמוד א' דף פ"ב ע"א רבי
יאודה פתח מורע בשערי וכו' עד עמוד ב' והנה כן לשדה
אשתך. דף ק"ז עמוד ב' תוספתא קטרי רמאי עד קט
עמוד א' לית לה תקומה דף ק"ז עמוד ב' ר"ש פתח שפת
אמת וכו' עד דף ק"ז ע"כ ולא כתיב נקיון כפיס דף ק"ז
עמוד ב' ר"ז ור"י ור"י ור"י וכו' עד דף ק"ז עמוד א'
ולעבדו שכם א' דף ק"ז עמוד ב' וישא אכרם וכו' עד סוף
העמוד. פרשת חיי שרה דף קכ"ב ע"א פתח ואמר ויתרון
ארץ וכו' עד עמוד ב' בור נוקרתם שם דף קכ"ב ע"א רבי
יוסי פתח שירו לה שיר חדש וכו' עד דף קכ"ב ע"א ואת
רוח הטומאה אעביר.

החלק

הג' דף קל"ב ע"א ר"ש הוה אתי לטבדיה
וכו' עד דף קל"ב עמוד א' זכא חלקי
סוף דף קל"ב רבי ינחן קס וכו' עד דף קל"ב עמוד ב' ע"כ
גדיקיא ב' עד דף קמ"א עמוד א' ויעתק משם עד עמוד ב'
זהא אוקמיה דף קמ"א ע"א ויתן לך האלהים וכו' עד עמוד
ב' ויהיה ה' א' ושמו אחד דף קמ"א ע"א פתח רבי יוסי פיה
פתחה בחכמה עד דף קמ"א ע"כ והאבן הזאת אשר שמתי
וכו'. פרשת וינחם שם רבי חייא פתח עם סתרי תורה
ותוספתא עד דף ק"ז עמוד ב' כדזא רחמתיא רשימין דף
קכ"א ע"א והאבן הזאת וכו' עם סתרי תורה ותוספתא עד
דף קכ"ב ע"א לאתחברא כהדיה שם עמוד ב' ויאמר יעקב
אל לכו וכו' עד דף קכ"ב ע"כ עלמא עלילה לא אתגליא
כלל שם קכ"ב ע"כ הפעם אודה אתה עד דף קכ"ב ע"כ
דאקרי הוא ולא אתה שם סתרי תורה דף קכ"ב עמוד א' וילך
דאובן עד דף קכ"ב ע"א וכלא כתיב כרחמי דף קכ"ב ע"כ
ויוכר אלהים וכו' עד דף ק"ס עמוד א' ולאנחא קרבא
בהויא כשרא שם דף קס"א ע"א אמר ר"א כל הני קראי וכו'
חלק שני א ב וכתרי

ובתרי תורה עד דף קס"ר ע"כ מעשה ידי להתפאר דף
קס"ה ע"א ויעקב הלך לדרכו ובתרי תורה עד סוף הפרשה
שם ע"כ פרשת וישלח דף קס"ה ע"א פתח ואמר חיים שאל
ממך וכו' עד דף קס"ה ע"א ואטיבה עמך דף קכ"ב ע"א
יעבור נא ארוננו עד ע"כ ויהי בשלם וכו' דף קכ"ב ע"ב
ויכן שם מוכח וכו' עד דף קכ"ב ע"א חמוץ בגדים: פרשת
וישב דף קכ"ב ע"כ אשכחנא בספרי קדמאי עד דף קכ"ב
ע"כ כוליה אתבדכאן בחרוה רילה דף קכ"ב ע"א ויהי בעת
ההיא וכו' עד כדקאמרן שם באותו עמוד דף קכ"ב ע"א
וכנפון ג' וכו' עד ע"כ דשליט דאושליט דא: פרשת מקץ
דף קכ"ב ע"כ רבי חייא פתח מלך במשפט עד דף קכ"ב
ע"א ואתגליה ליה ההוא חלמא דף קכ"ב ע"כ פתח ואמר
ראה היום וכו' עד דף קכ"ב ע"א במזלאל ואוקמיה.

החלק

הד' דף קכ"ב ע"כ וימא יוסף וכו' עד דף
קכ"ב ע"א בבכי יבואו שם ע"כ ולמכף יולד
עד דף קכ"ב ע"כ שבעה ושבעה מנזקות. פרשת ויגש דף
קכ"ב ע"א פתח כיאתה אבינו עד עמוד ב' ויהבא לכלא
דף קכ"ב ע"כ כי הנה המלכים עד דף קכ"ב ע"א יטבח
פדאים כמאס דף קכ"ב ע"א ויפול על זוארי כו' עד דף קכ"ב
ע"כ כל המתאכלים עליה. פרשת ויחי דף קכ"ב ע"א ר"ח
פתח ועמך כולם נדריקים עד דף קכ"ב ע"א כגונא דלעילא
דף קכ"ב ע"א תנא ד' כמכין וכו' עד עמוד ב' בארנות
המים דף קכ"ב ע"א ת"ח כל הנקדא וכו' עד דף קכ"ב ע"כ
מעל כל הארץ דף קכ"ב ע"א ר"א אבא כתיב ותרב חכמת
שלמה וכו' עד עמוד ב' לעילא מן שמשא הוא דף קכ"ב ע"כ
האלהים הדועה וכו' עד ריש דכ"ב ע"א מעילאי ותתאי שם
באותו עמוד רבי יאודה פתח אליך כו' עד עמוד ב' ויתן
טרף לביתך דף קכ"ב ע"כ פתח ד' ימשיכיל כו' עד דף קכ"ב
ע"א הללו את שם ה' שם ע"כ פתח ואמר הודיעני ה' קני וכו'
עד דף קכ"ב ע"א והשביע בנחמחות נפשו דף קכ"ב ע"א
ד' אפתח ויאמר אלי כו' עד דף קכ"ב ע"כ למאריה רביתא
שם באותו עמוד יאודה אתה וכו' עד דף קכ"ב ע"א ובך
בחר ה' אליך שם עמוד ב' מרא מכוחה עד דף קכ"ב ע"א חזי
דעילאין ותתאין דף קכ"ב ע"כ פתח ר"א שמני כחות וכו'
עד דף קכ"ב ע"א כי אתך אני והא אתמר דף קכ"ב ע"א סוף ע"א
פתח ד' ש' להלי קולך עד דף קכ"ב ע"כ קמו כוליה ונסקו ידיו.
פרשת שמות דף קכ"ב ע"א ר"ש פתח היה היה דבר ה' עד
דף קכ"ב ע"א ראשונים כהודכור.

החלק

הה' פרשת וארא דף קכ"ב ע"א פתח
בטחו בה' עד עמוד ב' עד דף קכ"ב
ע"א כדנא דא ראהו עילאה דף קכ"ב ע"א כי ידבר אליכם
פרעה עד דף קכ"ב ע"א אתא ר' חייא ונסקיה שם עמוד ב'
רבי שמעון פתח וכו' עד דף קכ"ב ע"א וכל כתיבותיה
שלום דף קכ"ב ע"כ ת"ח כתיב ליל שצורים הוא לה' עד דף
קכ"ב ע"כ ויהיה ה' אחר ושמו אחר דף קכ"ב ע"א ה' ד' כל
הנקרא

פרק א אור הלבנה

ע"כ ויעם את האופוד עד דף רל עב סמוך ונלא דף רל
עב ת"ח אפר וחסן וכו' עד דף רלב עא וספל חחר דף רל
עא פתח ד"ה כעך וכו' עד דף רלז עא וכלא כגמנא
דלעילא דף רלח עא ויכילא את המטבן וכו' עד רמא עא
וכלא כגמנא דלעילא דף רלז עא ויכילא את המטבן וכו' עד רמא עא
דסב עב היכלין כסטר דקחש דף רסח עב וינרס' אלהים
עד דף רסט סוף הפרסה פ' ויקרא דף ג' עב ויקרא
א משה ד"ח פתח בדעיא מהימנ' שס ע דף ו עב וארשתיק
לי באמונה דף ו' עב תו פתח הנה מה טוב וכו' עד דף ח
עב אשר כך אתפאר דף ט עב תו פתח ברוך ה' מ'יון עד
דף י עא את עמו בשלות שס עב נפש כי תחטא וכו' דף
יח עא בגין דיכפ' חוכיה שס עמוד ב' זאס כל עדת ישראל
עד יט סוף עב דוח קודשא ודאי ד"כ ע"א רבי חייא ורבי
יהודה עד דפ כב ע"כ וקבנך מכל העמי'.

החלק

הח' דף כב ע"א פתח רבי יוסי ולא אחר
וכו' עד דף כז עא תבתלק לעילא.
פרס' לו דף כז עא דעיא מהימנ' פקודא דא לעשו העול דף
לכ עא חני ה' דברתי ר' לג עא דת פקוד' דא וכו' עד דף לז
ע"כ סוף הפרס' ד"לז פתח ד"א ויהי ביום הח' וכו' עד ל"ט
עא ופועל ידיו תרצה דף לט עא רבי יאודה ורבי ינחך וכו'
עד דף מ' עא ודא סמך לה לכ"י שס עמוד ב' פתח הווא
רביא וכו' עד דף מ' ע"א ככטן ידעתיך פרשת תודיע דף
מכ ע"א ר' א' פתח וכו' עד דף מ"ג עא כבני כך מלאה הארץ
קניינך. דף מ"ה ע"א ת"ח בשעתא דקב' וכו' עד דף
מו עב לא בטמיו ולא בהתגליו דף מט סוף עא ואס ידאנה
הכהן וכו' עד דף נ' ריש ע"א ומתבדכן. דף נ"ד ע"כ תו
פתח ש'מני בחותם וכו'. עד דף נה ע"א ותגל וילדתך דף
כו עב ויאמר ה' אל משה דבר וכו' עד דף ס"ב ע"א נטל
כסא וכריך. דף סד ע"ב וינא א המזבח עם דעיא מהימנא
עד דף סז ע"א כא תא דינקא לכניך דף כח עב רבי אבא
פתח והו' עד דף סט עב עם נדיקויא רביה שריון. דף
עא ע"כ רבי ינחך פתח לספר כניון וכו' עד דף עב עב
סמא קדישא כדקא חזי:

החלק

הט' דף עד ע"א ר"ח פתח כתפוח וכו' עד
ר"ע ע"א תחת כפו דגליכ דע"א ריש ע"כ
תאנא עדות וכו' עד דף פ' ע"א סוף הפ'. פרשת קדושים
דף פ' ע"א עמוד ב' רעיא מהימנא איש אחי ויכיו תירא עד
דף פג ע"כ כשה דאתמר: דף פד ע"א ר' אבא פתח פנה
אלי וכו' עד ואקרי ארץ חיים שס באחיו העמו'. דף פה
ע"כ לא תעשו עול וכו' וזהר עד דף פז ע"א כי קחש חני ה'
פרשת אפרור דף פט ע"כ ר' אבא פתח לך ה' הנדקס וכו'
עד דף נ"ב ע"א ואתם הדבקי וכו'. שס עמוד ב' ד"ס וספדותם
מנותי כו' עד דף נג ע"כ תילי דכ"י למלאה דף נה ע"א
ד"ח פתח חני יסנה. עם ד"ג עד דף נח ע"כ אחלנהו
ואכבדהו. דף ק' ע"כ א"ר יאודה כתיב וכו' עד דף ק"א
באוד

הנקהא וכו' עד דף נז עא וברין אקרי פלכות שמים
סלימה דף מז ע"א וה' הולך עד עמוד ב' וכו' כ' אולי יומא
זלילא דף מח עב ויפד את אשן וכו' עד דף מט עא וברין
טולטנותא רמזדים אעדיאו. שס עמוד ב' פתח רבי יוסף
עד דף נ' עא סופא דרדנין שס עמוד ב' רבי חייא פתח
היתה באניות בומר וכו' עד דף נב עב אמר ד"ס בהאי
מלה לא תשאל וכו' דף נד עא או יסיל משה וכו' עד דף
נו עא והתגדלתי והתקדשתי שס עמוד ב' תדככות
פרעה וכו' עד דף נז עב והא אתמר דף ס' עב ויאמר
אס סמוע תשמע עד דף כא עא זא ה' קויו לו דף סד עא
ויאמר ה' אל משה עד עמוד ב' כלומר עולמך. פרשת
יתרו דף פה עא תאנא כתיב חשב סלמה על כסא ה' וכו'
עד דף פז עא דהא בהא תליא כלל דף נב עא וכו' את
יוס הטבת ורעיא מהימנא עד פמוד ב' ואתקדסן בקדושי
דקב' ה' פרשת מטפטים דף קי עא פתח ואמר מטביל
לאיתן וכו' עד עמוד פ' ואינון מוכדי ארץ דף קיו עב
מדבר סקר עד ק"ך עב תחת התפוח עולדתך דף קכד
עא רבי ינחך אמר אית ארון וכו' עד קכו עא ויסדתך
בפפידים פרשת תרומה דף קכו עב ר"ס פתח מי זאת
הנסקה עד קכח עא למיתי עלן כלל אומר דף קמג
עא פתח רבי יוסי ואמר סיר הסירים עד סוף דף קמה עב
דף קמו עא ר"א יסקני מנשיקות עד דף קמח עא זהב
תתאה איהא באתגלי יתיר דף קנד עא ועשית שלחן ולול
עד דף קנט עא דכתב בד נט כידו כדיו.

החלק

זא דף קס ע"כ ואת המטבן תעש' עד דף
קסב עב אתא ר"ח ונשקיה דף קסד עא
פתח ואמר סיר המעלות עד דף ק"ע ע"א לא שמענא
בר השתא שס באחיו עמוד כתיב מומד לרוד ה' רועי כו'
עד דף קעא עא ונחך ה' תמיד דף קעה עא תאנא
אשריך ארץ וכו' עד דף קעו עא מעשה ידי להתפאר.
כפרא דנניעותא מרף קעו עד קעט פרשת תנוה דף
קעט עב א"ר חייא פ"ס וכולי עד דף קפא
ע"כ ואתם הרכקיס דף קפב ע"כ את חב המכות וכו'
עד קפג עב לדקיעי רחממא דף קפד עא פתח הווא
סכא עד סוף הפרסה קפו עב. פרשת ויקהל דף קנז עב
תא חזי וכו' עד דף קנח עא להאנאה עלמא דף ד' עא קחו
מאתכם תרומה עד דא עא וכלאה חולקיה דף רד עא כד
עאל שכתא עד דף רו סוף עב ירותא לעלמין דף רט עא
ויעשו כל חכם לב וכו' עד ריד עא כדיון רחממא שס סוף
עב פתח ואמר וארח נדיקיס וכו' עד דף ריו עב כי הם
זע בדך ה'.

החלק

הז' דף ריט עא תא חזי וכולי עד דף רך
עא סוף הפרסה. פרשת פקודי דף רכב
עמודא אלה פקודי המטבן עד עמוד ב' כעובדא דעב לא
דף רכו עא תו פתח ואמר עד עמוד שני ואתער דף רכס
ע"כ

פרק א אור הלכנה

עד דף רצד עמוד א' לאדכרא יתיר פרשת שופטים דף
רעד עמוד ב' שופטים וספורים וכו' עד דף דעה עמוד ב' סוף
הפרשה. פרשה כי תגא דר' עה עד סוף הפרשה
פרשת וילך דף ר' פד עמוד ב' אחר רבי אבא בתוב
וכו' עד סוף הפרשה. פרשת האזינו דף ר' פו עמוד ב' רבי
חמא אמר וכו' עד דף דפו ואכיתו תילת דף רפו האדרא
זוטא קרישא כולם באימה וביראה עומדים על רגליהם עד
תומה ויאמרו קריש דרבנן. וכלילות הארוכות יהגו בספר
התקומים כי כולו מחמדים לעורר אהבת דורים למעל' ואף
המיתות חלקן לזכ חלקים:

החלק

הא' מדף א' עמוד א' עד דף י"ב דשים
בעמוד א' דאמנעיתא. החלק הכ מרף
י"ג עד א' כתיב והמשכילים יהיו אלזן אינון ר"ש וכו' עד
סוד דף כד עכ ואיהו נכח עליה:

החלק

הב' מדף י"ג עד א' תמינאה בחוראה
וכו' עד סוף תקון יח והחיות רנאל
ושכ. החלק הד' מדף לז עד א' תקון יש עד דף מח סוף
ע"כ וגופא וברית הא שית. החלק הה' מדף פח עד א' כ
ח"י נענועין וכו' עד דף סא עד א' כהאא ומכא יהא חרוה
וגבוא בקריבו דילהון החלק ה' מדף סא עד א' כהאא ומכא
וכולי עד ריש דף ע"ג עד א' חאים את הקולות מסטר ד"ו.
החלק הז' מדף ע"ג עד א' ד"א והמשכילים וכו' עד סוף
תקון מכ ג' סדרים באוריתא. החלק הח' דף פה עד א'
תקון מג עד סוף תקון ס' רשב ושכ לו. החלק הט' תקון
סא דראשית דא מחסכה וכו' עד דף קט עד א' שכינת' לא
קכילת הרכבה אחרא בעלמא בר מכעלה. החלק
העשירי מדף קט עד א' ר"ש פתח וכו' עד דף קכ עד א' כ
בשערא בגוונין דשערא. החלק הי"א מדף קך עד א' כ שערא
חיוורא וכו' עד דף קלב עד א' עד הכא כשראשון דרין.
החלק הי"ב מדף קלב עד א' בקומה דנאלר עד סוף סתיקומ'
זכאין אורנין דשפעין מילין אלזין מפומך ברוך ה' לעולם
אמן ואמן.

ואחריו

לו יהיה חן ינלח דברו בפיוט יגלה
כבוד מלכ' ותך להחכם ישראל נאנ' ארא
ע"ה ואחריו פיוטיה אלה מלכות עלם מלכותיה מהחכם
הכו' אשר שמים אלה תסוגלים לעורר את אהבים לראש
אשמורות ועל הדד המלכות הונק יסודם:

הנה

שפר התקונים מיש"ר שפה לנאמנים כסוד
ישרים ועכ"ר את אמונים בו אחוו כל החכמים
יושבו אדמת הקדש תו"כב האיתנים ועלימו תאסף מלתי
להעריץ להאדיר הדד המלכו' בקהש' בטרהה תמיר מיר
ער' מוכחדשו ויאחז דריק דרכ' לעורר את האהבה אך בואת
ישית נגד עיניו מאמר הרש"כ בתקונים אס ישראל יתערוך
לה להאז אהבה דריכים לאתערא כרקא יאמא ואס לאו לא
יתערוך לה ע"כ.

באורך נראה אור. דף קכ ע"כ וכו' למדש כו' עד בלא
ובחר תלוא שם באותו עמוד דף קז ע"א ר"ש פתח כו' עד
וזמנין לרשמי שם באותו עמוד פרשת כהר סיני דף קז ע"כ
ד' א' מתח וכו' ור' מ' עד קוא וכו' איתמר. דף קי"ב עד א' אס
בחמתו וכו' עד דף קט"ו סוף הפ'. פרשת במדבר דף
קי"ט דוש עד א' רבי יהודה הוה וכו' עד סוף הפרשה.

העשירי

יהי קדש בפ' נשא דף קכז ע"כ האדר'
דכה קדושא כולה באימה וביראה
ובחוריה עומדים על רגליהם. ואחריה דף קמה ע"כ
ד' א' ונאסר ה' מעולם עד דף קמו ע"א והוא ימשול כך.
דף קמו ע"כ אמר רבי יובי' ת' חוכו' עד דף קמח ע"א
ס' אר ב עלמא. דף קמט ע"כ ת' ח ותנח התיבה וכו' עד
דף קנב ויאמר לי עבדי אתה. דף קנט ע"א ת' ח כתיב
ויברא אלהים וכו' עד עמוד כ' וקאימנא עליהו. דף קסב
עמוד א' פתח ר' אלעאי עד דף קסו ע"א ועל דא חרי
משיח. דף קעד עד א' רבי חזקיה פתח בו' עד דף קעד
סוף הפרשה דף קפא עד א' פתח ר' ש' וכו' עד דף קפ"ב
ע"א כי ישירים דרכיה.

החלק

הי"א דף קפג עד א' וס' באר עד דף קפר
ע"א והא אוקמה דף ק"פז ע"א פתח
ואמר פחם עינין בראשו עד סוף ע"כ וכריכו ליה דף קפט
ע"א. פתח איהו ובגפן וכו' עד עמוד ב' יתבו ואכלו וחרו
בהדיה דף ק' ע"כ אמר ר' א' מילין דאנן כהו וכו' עד דף
קכא עד א' דלא מנעתון לי מלכדכא דף קכז ע"א פתח אס
וכו' עד דף ר' ע"א והכי אנטרין לההוא סטרא דף רח ע"כ
ויצמוד מלאך ה' עד דף רט ע"כ קפ"ה ובנסת ישראל דף
רי ע"כ אר' ש' ת' ח וכו' עד דף ריאל לא קבוט און ביעקב
דף דף עמוד א' פנתם בן אלעזר וכו' עד עמוד ב' דאיהו
ברית דף רכ"ט עמוד א' רעוא מהימנא אמר ר' מ' עד דף
דכר עד א' והא איתמר דף ר"כ עמוד ב' פתח ואמר בטח
פת' בו' עד דף רכז עמוד ר' אתא רבי פנחס ונשקיה דף
דלכ עמוד ב' אמר רבי פנחס וכו' עד דף רלב ע"כ למיהק
לאחרא וכו' דף רלו עמוד ב' פתח ואמר שמע ישראל וכו'
עד וכלא שפיר דף רמב עמוד ב' ד' הוה אזיל עד דריק
מושל וראת אלהים דף רמ"ח עמוד א' וכראשי חדשכם ור' מ'
עד דף רן ע"כ מתקדשא כרקא יאמא.

החלק

הי"ב דף רנו עמוד ב' רבי שמעון פתח
קרא וכו' עד רנד עמוד ב' קדש דקרא
לון דף רנח עמוד ב' ובט"ו לחדש וכו' עד סוף הפרשה
דף רס עמוד א' ואתחנן אלה' וכו' עד דף ר"סג עמוד ב'
בתראה כמה דאוקמיה דף רסד עמוד א' שמע ישראל עד
עמוד ב' רזא דכל מהימנותא דף רס"ה ע"כ רבי אבא הוה
אחי וכו' עד דף רסו עמוד ב' השתחוולא דף רסו עמוד
א' ואהבת את ה' אלהיך דף רסח עמוד א' רכו אחא הוה
קאים וכולי עד סוף הפרשה. פרשת עקב דף ע"ד ע"כ

ג ב ע

פרק א תועלת לימוד ההקון הזה

ועתה

בנים שמצו לי יודעי דרך אלי האויז פתחו
נא שערי דרך לחסות בנועם ה' טולא
דמיהימנותא וזילה ילדת גם היא שמש דרקה ומרפ' לנפש
יזרח בחשך אור לישרים בלכותם ויתמלא הבי"ת כולה
אורה ויוסיף ה' שנית ירו לחשוף את זרוע קדשו ויפרסם
אור רוח אפינו משיח ה' ויחמול על מיטב הנאן עמו ונאן
מרעיתו. ואשרי העם שככה לו לעורר דודים למעלה
ושועלן ישועות בקרב הארץ ועליהם נאמר ראה חיים
עם אש"ה אשר אהבת. ישמח אבי' וואמ"ך ותגל
יולדתך כי על כל אלה האיש אשר נבע אלהים בלבו לא
ימיש מכבד עיניו אהבת השכינה תמיד כל הלילה ולחכיך
אותה ולסעדה מאשר הטיל הוא חלשים על הקרשים בעון
פשעו והוא כמשל הבן האוהב את אמו ויזכור לאביו אהבת
נעורים כמ"ס ואשת נעורים כי תמאס וכבן מצור' אהבת
הדודים ויתן עון לאלהים. ואמרו בתקונים דף כו ווי לון
לכני נש' דאיון אטימיון לבא סתימיון עינין דלא משתדלי
למנדע ביקרא דמאריהון לרצווי ליה בשכנתיה בבמה
תחנונים ופיוסס לנחתא ליה שכינתא כ"ס לאתערא כיה
רחימו לבבה ואמרו בזוהר ויקרא תא חזי רוא דמלא לא
קיימה כנחת ישראל קמי מלכא אלא באורייתא דהא כל
זמנא דישאל בארעא אשתדל דאורייתא כנס' ישראל שראת
עמהון וכו' ובגין כך בשעת דכנס' ישראל אתערות לבבי
מלכא אתתקף חילה ומלכ' קדישא חזי לקבל' לון וכו' בביני
כך וכאין אינון דמשתדלי באורייתא וכן שכן בההיא
שעתא דאנטריק בה כנסת ישראל כדון קב"ה קרי עליה
ויאמר לי עבדי אתה ישראל אשר בקך אתפאס. וכזוהר
פרשת וישלח אמרו ז"ל ר' יוסי פתח למנצח על אילת השחר
במה חביבה אורייתא קמיה קב"ה דכל מאן דאשתדל
באורייתא רחיס הוא לעילא רחיס הוא לתתא קב"ה אצית
למלווי לא שביק ליה בהאי עלמא ולא שביק ליה בעלמא
דאיתי ואורייתא בעי למלצי בה יממא וכלילא אמאי בגין
דיהא שכיח לבבי שמא קדישא שלים כמה דלית יום בלא
לילה ולא אוהי שלים אלא דא עם דא כך בעי אורייתא
לאשתכחא עמיה דבר נש יומא ולילא למיהוי שלימותא
לבבי דבר נש יומא ולילה והא אתמר דעיקרא דלילא
מפלגותא ואילך ואף על גב דפלגו קדמית בכלל דלילא
הוא אבל בפלגות לילא קב"ה אעל בגן עדן לאשתעשע
עם דיקיין וכרין בעי ליה לכר נש למיקם ולמלצי
באורייתא והא אתמר דקב"ה וכל דדיקייא כולה צייתין
לקליה ע"כ וכמה האריכו בזוהר במעלות פסק התורה
בלילא לחברא קב"ה בשכינתא ושנדיק להיות מגמת פניו
להתקשר בשכינה ז"ל בפרשת ויקרא וכד אתער אילתא
קדישא ברוח צפון נחתא זקם ההוא זכאה דקאמי לה
ולתגבר כאריא תקיפא באורייתא עד דאיתי נפרא ואויל
בההיא איילתא קדישא לאתחזא קמי מלכא לקבלה חטא
דחסד

דחסד ע"כ וכיאר הרמ"ק דבר גדול בדבריו אלה שנדיק
להתגבר על השכינה כלילה להתקשר בשכינה כארס
המקנא לאשתו שאינו רוצה שתפרד אהבתה ממנו ואין
קנאה אלא מנר האהבה כן יקנא האיש השלם לבל תפרד
השכינה ממנו ותעזוב אותו ותפרד אהבתה ממנו ולכן
מרוכ אהב' שיש לו בה מתגבר לעשו רצונה לעסוק בתורה
שעל ידי עסק התורה הוא ייחודי וזווגה. והאיש היורא
אשר ישית בה לבגד עיניו אין ספק כי בחשך אהבה זו
הנזכר עול יסביל לא יקון ולא יבא לו שינה וכל שכן בשיתו
לעומת פניו את אשר אשוס אשכופגם בה כמו שהארכב
למעלה ומעוות לא יוכל לתקון בתפארת התקון הלילה
הזה כי אז לו בכח יבדל איש לתקן את מצוותו כי לא ידעו
איש את עתו וכמה יתהה אז על הראשונות לאמר בעוד
עני פתוחות מדוע לא הסכלתי בהם בעסק התורה
ונדדתי שינה מעיני לתקן את מעוותתי:

ונוסף

גם הוא כי עיקר התקון הלו צריך להיות
כלילה במקום שפגם מדת לילה וכמו
שהודיענו הרשב"י ע"ה בזה בדברי קדשו מהכא אוליפנא
באתר דחב בר נש לקב"ה בההוא אתר אנטריק למעבד
תקמתא לנפשית ומאן רלא יעביד הכי לית ליה תקונא
לעלמין כדקא יאות. הגה כי כן כל בעל נפש היפה
המליאה לה דעת ויראת ה' יחוס על נפשו ויפקח עיניו על
התקון הלו לעמוד חי תמיד כל הלילה באהבת' של שכינה
ואף אם לא יעמוד כח לעמוד ביום גם כן לא עיכב כי
עיקרו כלילה כאמור וכל אדם אינו חייב אלא כשיעורו וכמו
זער כנפשו. וככן יוטהר וילוכן מצון פגמו ויוסיף על
המאורות ובעת קדמותא דנפרא יעתיירו בעדה על הכרת
כאשר סידרתי נוסח באור יום הששי. ואף גם עוד עסיפו
תת כחה של דק"ה כאשר מסודר שמה:

ויעמוד

להתפלל תפלת שחרית מתוך כווד
ראש וירכה בתחנונים ובקול פוכים
בתפלתם כעצמותו של יום הכשורים ואף גם כי הודיענו
רבינו האר"י ז"ל ממאמר הזוהר פרשת ויחי דף רכ"ט ז"ל
פולח' דנלותא דקא בעי כ"כ למפלג קמיה קב"ה בשמח'
וכרנכ"ה לאכללא לכנסת ישראל בינייהו וכו' שמחה ורננס
שמחה בנפרא ורננה ברמשא וכו' ומדקאמרן שמחה
מנפרא כתב הרב שאין לכבות בתפל' שחרית רק בתפל'
מנחה וערבית מכל מקום היינו דווקא בשאר הימים אבל
ביום נוס התענית הזה אשר הוא לכפור קטן יאותה לנו
לצודר את נפשותינו בנוס בעל בכי אולי יחנן ה' צבאות
בערינו וישוב לרחמינו ולכבוש עונותינו כדוב רחמי
הפשוטים ואין ספק דאף בשחרית שיה למנחה וערבית
וכן ראוי לרכים מאשה אתנו באים בסוד ה' לא חששו
למנחה בנפרא ביום זה ובנאש השנה וכיום הכפורים
ומעלין את המדומע בתפלתם וכן עיקר. ואחר התפלה
המתנבכים

פרק א' דרך הפלכות

ג' אל' אל'ת'ה' ה' יעבר' ויעבר' אל'ך' (עמ'ן' אחר'י' מות' ד'ק' ס'ר'
 ב') סימן' כ"א' כב' אל'ך' נמ'ן' וכו' אב'ני' ספ'תי' וכו' א'ז'
 תחפ'ן' וכו' נד'ק' - סימן' ס' לתכנס' על' שושן' עזרת' וכו'
 (עמ'ן' זוהר' פגמ'ם' דלג' סימן' סג' כחצות'ו' כמדבר' יאזר'ס' וכו'
 דבקה' נפשי' אחר'ך' סוד' דמל' אחר'י' ז"ל' כמנע' סימן' סה' לך'
 חמיה' וכו' שומע' תפלה' דא"כ' י' כח' ג' כזוהר' תארגע' ס' ט'
 וכן' נוראות' בנדר' וכו' סימן' סז' אל'ה'י'ם' יתגבו' כו' ארץ' נתנה'
 יכולה' סימן' ס"ח' יקום' אל'ה'י'ם' וכו' נשם' נדבות' וכו' (עמ'ן'
 פגמ'ת' ושב' קמ') סימן' ע"א' בך' ה' סמ'ת' חתום' בנדר'
 סימן' עב' לשלפה' אל'ה'י'ם' עשש'ך' למלך' ס' ז' כו' יד'ן' עמ'ך'
 בנדר' כו' ועמ'ן' כזהר' - סימן' פה' דני'ס' ה' ארנך' כו' נד'ן'
 ושלום' כשק'ן' עמ'ן' פו' תפלה' לרוד' כו' ועמ'ן' כסוד' פכה' אל'י'
 כזהר' קדושים' פד' - סימן' פז' שיה' יסוד'ת'ו' כו' ע"י' פאל'ה'י'ם'
 סלה' סימן' פט' משפיל' לאית'ן' כו' (עמ'ן' פקד'ת' אחר'ך' דף' דל')
 סימן' נד' אל' כקמת' ה' פו' כו' ער' נד'ך' עמ'ך' - סי' א' שירו'
 לה' שיה' חדש' עמ'ן' זוהר' ח"י' מרדך' קפ' וכו' ונת' א' ע' כסוד'
 האמת' והנדר' - סימן' ק' מנח' - לתורה' ונדר' דוד' ודוד'
 אמונת' - סימן' קא' חסד' ומשפט' פו' להכרת' תעויות' כל'
 פועלי' און' סימן' קב' תפלה' לעני' פ'י' עמ'ן' עמ'ן' זוהר' וישלח'
 קסח' ב' - סימן' קד' ברפי' כפשי' אלת' ה' אל'ה'י' גדלות' פאז'
 וכו' יספ'כו' ע"י' ה' עמ'ן' ויח' קפ' ע"כ' סימן' קי' מאס' ה'
 לפאד'כו' שכ' לעיני' פו' ושמו' ביאזר' פרש' קדאשית' ו' ע"כ' -
 ס' ק"י' וק"י' וק"י' יח' עמ'ן' לה' שש' וכו' פתחו' לי' שער'י' נד'ך'
 אב'ן' חאסו' וכו' - סימן' קכ' כ' טעמ'ת'י' כ' אחר'י'ם' כו' פניד'
 שחזר'ס' לה' יחיד'ו' ואל'ת' חכרת' איעל' כפרת' וכו' כחדא'
 עמ'ן' זוהר' ויטב' דף' ק"פ' ע"כ' סימן' קכב' הוסיפי' בטמים'
 ועמ'ן' זוהר' ויגם' דף' רח' סימן' קכג' יח'סלים' יח'ס' סב'ס' לה'
 סימן' קכו' כשוכ' ה' אלת' סעבת' כמ'ן' סימן' קכז' לשלמה' אס' ה'
 לא' ושמור' עי' רועי'ן' זוהר' וישלח' קע' כ' ח' סימן' קכח' אחר'י'
 כל' יח'א' ה' וכו' יכר'ך' ה' תניין' ויח'א' פטוב' ויח'סלים' (עמ'ן'
 זוהר' ויח'א' רע'ח' א') קל' ב' אכור' ה' לרוד' וכו' כהניך' ילכסו'
 נד'ך' וכו' סימן' קל"ג' סנה' מה' מאס' ומה' גש'ים' שבת' אחר'י'ם'
 גס' יחד' סימן' קל"ד' -

הלל יח

הלל יח
הללו את שם ה' וכו' (דבליל שמח)
ושבחא פתחא שמח דא י"ה שבחא
דא כנכת ישראל הלל בעצמא דא ש"ס מספר דא י"ה כח"ס
כזהר סוף פרשת ויסלח (ולא חלל הללית שבתיון קי"ג
לללית הלל עברי ה' ובינון קמו וקמו וקמו וקמו וקמו וקמו
וכולתם רבה מאד לאומרו) לראש אשמורות הרי לך ש"ה
שומרים ככבו' סוד הדד תמלכות תשליל אסת חיל מי ימחא
עד בופו. ואחר כך ישודר פנועם קולות לעורר חכמת
השרון לסיר בקול נעים. שור השירים כולו כח"ס בתקונים
תקון י"ג דא תערא ברתא דמלכא בשיר השירים וכו' אנריך
לבוין בקדושתו כח"ס שם תקון ח"י דא שבה שכינה בשיר
השירים מתתא לעילא תה יטא קעמין פנעלם בת גריב
חמורי

לֹא ה' חֲנּוּן, לֹךְ וְשׁוּב יִזְוֶהוּ אֲמַנְתָּ עֵתְךָ עַד כָּל חֲבֻלָּה בָּלָּ
יִצְתָּקוּ. - סִימָן מֵכָּה אֵמֶר הָאֵל ה' בּוֹרָא הַשָּׁמַיִם וּמוֹטִיקֵם
הַקָּשָׁה הָאֵלֶּךְ. (עֵינֶיךָ זֶהָר וְעֵשָׂה ע"כ) עַד ה' חִפְץ לִמְעַל
בְּדָקוֹ. (סִימָן טָהָר הַכְּעִיפּוֹ. שָׁמַיִם וּשְׁחָקִים יִזְוֶהוּ דָּקָה עַד אֲבִי
ה' דּוֹכֵר דָּקָה מִיִּשְׂרָאֵל (עֵינֶיךָ זֶהָר וְחִקְרָא כָּה). - סִימָן
כ"א שֶׁמֶעַן אֲלֵי דּוֹרְשֵׁי דָּקָה עַד לֵאמֹר לִנְעָן עִמָּךְ אֵתָה עֵינֶיךָ
שֶׁנֶּחֱסֵר מִכָּא. - סִימָן נֵכֵה הֵכֵל יִשְׁכֵּל עֲבָדֶיךָ עַד וְלִפְּנֵי שָׁמַיִם
יִפְגִּיעַ (עֵינֶיךָ וְשֶׁכֶּסֶף א"ל). סִימָן כ"ד בְּדָקָה מִכּוֹנֵן
עַד וְשׁוֹמֵר יְהוָה מִפְּעֻשׁוֹת כָּל דָּע. - סִימָן ס' לֹא יִשְׁמַע
עַד חֲמֵס בְּאֵלֶיךָ וְכִי עַד יֵצֵא כְּמִגְדָּה דָּקָה סִימָן ס"ו
שֶׁמֶעַן דָּכָר ה' הַחֲרָדִים אֵל דָּכָר עַד וְהֵשֵׁן מִדִּי
חֲרָט.

ירמיה

ירמיה ל' א' מנא חן כמדכד וכו' עד לא ינתם ולא יהרס עוד לעולם סימן ל' כה אחר ה' עוד ישתע וכו' עד כי אשיב את שבותם וריסמתים. הושע ג' וואמר ה' וגו' עד ואל טובו באחרית הימים. עובדיה עד היתה לה' במלכו"ה. עמוס ט' הלא כבני כושעם עד סופו גבריה יה עד סופו. סבבוק ג' וה' בהיכל קדשו עד סופו. (עיין בזהר שמערת עמר וכול' עמדולא עמדו. כתובי' פי"ח ה' אדונינו מה אריר שמך ככל הארץ סימן יט אורה ה' ככל לבי וגו' והוא ישפוט כל בדרך וכו' (עיין ויקרא י"ג א') סימן טו ה' מי יבוא באהלך עד הולך תפיש ופועל נדך (עיין וזהר אמור נח ע"כ) סימן יז תפלה לחדר שמעיה ה' נדך סימן ק' ענדק ה' וכו' דאית ביה ע' תיבין לעומת ע' קלין דראמת אילתא כנודע פוזהר סימן כא ה' בעדק ישמח מלך (עיין פקודי דלה) סימן כב למנצח על אילת השחר (עיין ויקרא דף כה ע"כ) סימן כג מזמור לדוד ה' הושי כו' (עיין וזהר תרומה קע) סימן כד לה' הארץ ומלואה (עיין וזהר נח כו') סימן כה לדוד אלף ה' נפשי אשא ויכנין לאלפא ביתא שבו כבוד משכס במקום הכוא ים כ"כ כנודע וילנה אלנו שאר האלפא ביתא שבתה לים סימן ל"ד לדוד בשנותיו את טעמו וכו' אכרעה את ה' וכו' כה' תתהלל כו' וסימן קיא אורה ה' ככל לבב וכו' שאמרו פ' רשת תרומה דף קעד והוא בעלמא תתאה ע"ש וסימן קיב אשרי איש ירא את ה' בפניותיו וכו' קיט אשרי תמימי דרך וסימן קמא תהלה לדוד כו'. גאב משכס לסדרו סימן כז אורי משענו וכו' בזאת אני בוטח כו' ועתה ירום ראשי (עיין בזהר מקץ דף קנח פירשו ראשי דא כ"י) סימן לב לדוד משכיל וכו' שמחנה כה' וגילו דריקים (עיין באהר אמור קה ע"א) סימן סג רננו דריקים כה' כו' אלהיך נדקה ומשפט וכו' סימן לו לעבד ה' לדוד וכו' נדקתך כשרי אל ט' (עיין אמור ג"א) סימן מזב טב ששני מזמורים אלנו הושרו על חסד המלכות לעלות עם דודה כנודע סימן מ"ה על שושנים וכו' סימן פו על עלמות שיר (עיין פרשת ויבא הקח) סימן מח גדול ה' ומהולל מאד בעיר אלהינו וכו' סימן

העמוד זהו חנינו שבת ציון. פד' פנחס דף דף סוף ע"ב
אמר דביאבא ארבעה מלא חרא עד דף ד' עב אמר
אילו לא אתיבא ל'למא חלא למשמע דלדי סס דף ד' עב
ד' א ויחלוס והנה סולס עד בגלותא בתראה שס דף ד' עב
עב דבי שמעון פתח געד חית קנה וכו' ור"מ שס עד דף
דנב עב דעבד דינא בעמלק.

פרשת

ואתחנן דף ד' עב פתח ואמר והיה ביו'
ההוא יתקע בשופר גדול עד שס באותו
עמוד ואינו נרחם השתחוו לה' שס דף ע' א פתח
ואמר הן עוד היום גדול עד סוף ע"ב כן יעמוד זרעכם
ושמכם פרשת כי תצא דעם עמוד ב' ארבעה הא נא רכא
עד דף ד' ע"ב כ' הלכה למשה פרשת האינו דף קכז ע"ב
ד' א פתח ואף גס זאת עד דף ד' ע"ב חז
תתעבב על ה' ברוך ה' לעולם אמן ואמן. (אמר)
המעתיק הקב הממכר הדנו לדע' בחלק הב' כליל שביעי
של פסח להגות כלילה ההוא במילי דמשיח וסס כתב
זכריהו תפלה המודה מקום שבוה אכאן מרחיב למצינו
דאיו לתפוס בסוד השנה כאן אס יהיה שהות כלילה
ככל לפי העס יהנו בסוד הזה עד שידע מנעת זהנות
תמנו יהנו בערב ד' א אחד ולא עיכב.

ואחרי

בומדס יכונן יחדיו לעתור ולרעות לפני
קונס על גלות החיל הזה וה' הסתיר פניו
תמנו ומאלט היתה זאת יעקב למססה וישראל לבוזים
עס ב' ויזשמי עונותינו הסו אלה וחסותינו מנעו הטוב
מתנו באשר חכמים הנידו לא גלו ישראל מארצם אלא על
שמדדו במלכו שמי ומדדו במלכו ב' ד' ומאשו בבי' התקדש
ולתרו זה מתאמר אש לאהלך ישראל אל תקדי לאהלך אלא
לאהלך. ומדדו בדוד רכתיב אינן למ חלק בודד. ומאשו
בכית המקדש רכתיב דאס ביה דוד וצתירין ישראל
לחזור ולבקש שלשתן שנאמר אחרי כן ישונו כבי ישראל
ובקשו את ה' אלהיה ואת דוד מלכסם ופחדו אל ה' אזל סונו
באחרית הימים ע"ב. על כן יאחזה לנו להסתאון על זה
דאשית חזוני' ס' ועל גלות החיל הזה לפי דוב השנים ויהי
העס כמתאוננים וע"כ אחרי קדח קריאה נאמנה זו בבבי
יבואו יונאין בבי' ד' ובמשכין בבי' ד' בנאסח תפלה זו בבי
בהפכו עליה נידיה וזה תוארה.

רבון

העולמים ואחריה ארונים ואלהי האלהים
אתה ירעת לאולתינו ואשמותינו מתק' לא
נכחדו ובהעלות על לבבנו גודל פשוטותינו במים נשפכו
זה שדרו כל עבדותינו יראה ולעד יבא בנו ותכסס פלנו
בושת פנינו כסתנו ואין לנו פה להשיב ולא מנח להרים
ראש כי עונותינו עברו דאשינו וכמשא כבד יכבדו מסמ
פסעינו דבו מלמנות וחטאותינו ענתו שסמ. ואף לזה
יחדר לבנו ויתר מתקומז על כי גדול בים שצדנו ותאד
גדלס מצילתנו עד לשמים ומדדנו באלהותך לאמר איש
לאהלך.

חמוקי ירכיקו' שרף שני שרף צוארך דאשך הא הכא
נותתא לעילא וסיא פשכחת לקב' ה מעילא לתתא ראש' ו'
כתס פו עיני' לחיו' שפתו' תח' ידיו' סוקיו וכו' כמו
שביארנו בפרקי שבת באורך. קהלת סימן ס' עי' ד קטכס
זכו' עד אשר ארץ שפלכך בן חורין. דניס סימן ס' בשנת
זאת זכו' לך ה' הנדקה זכו' עד למען אדכ' ו' ואחד כך
ואמר קדיש.

זהב

לפי היום יהנו בסוד זה עד מקום סידס
מנעת כרי להנות בספר הזהר. כי הנה
חודע מ"ס כר' מ פרשת אחרי מות אל ומאיונן קלין דהכת
דאיונן ע' לקבל ע' תצבין דיעק' ש' אתפתחת רחמא
דאיהי ב' כלילא מתדין ביותין לאולא תדין פשיחין ואעיל'
דישא בן בדכחא דאיהי דישא וילנה עמודא דאפצ' צית'
ינרין סוקהא כ' ב' כביאס ציתמן אולרין תדין משיחין
בההוא זמנא ויחשוף יערות יתעבד כחש מצלמא ע"כ כי
על כן עת דמן היא עתה בעד' ח להגות בסו' מילי דמשח
וק' ד' פדוקנא וזה סודו.

פרשת

בדאשית דף עב ד' א אלה תולדות
סספס עד דף כ' ע"א ע' צשס יד
לאתפאר פרשת ואל דף קכ ע' א דבי יאודה פתח חודע
בשערים עד שס עב ופס כדדק דליס שס דף קכ עב אחד
דבי יוסי כב ונא דא כתיב אני ה' בעתה אחסנה עד קיח
ע' א ולעבדו שס אחד שס דף קיס עא ד' ש פתח ואמר
יוכרתי את כריתי יעקב עד סוף העמוד כל שכתוב לחיו'
בידו של שס קך עב פתח ואמר בכל צדתס עד סוף
העמוד ויהי להס למושיע פרשת חיו שדה סוף דף קלב עב
ד' חזקיה פתח מי נתן למסס יעקב עד ד' קלד עא ועשיתי
את אשר בחקי תלכו פרשת ויטלח דף קע ואמר שלחני
כי עלה הסחר וכו' עד סוף עב והא אתמר ואקמוה פרשת
שמות דף ז ע' א פתח ואמר משא מכרס עד דף י' עא עד
כאן מילין דדחן בתנימן פרשת כי תשא דף קפח עא
פתח אחר עד קכ ע"ב עד וכו' ב' לא נחית דמועה פרשת
פקודי דף דלס עב תא חזי בזמנא דאתבני כי מקרישא עד
דף ד' עב כי פי' ש' דכר פרשת ויקרא דף ו עא דבי אחא
יהי אול עד עב וארשתק לי באמונה שס דף כב עא דבי
אסיפתח ואמר משא דומה עד ראש עב וסכ וקכך מכל
העמים פרשת אחרי מות סז עב ד' מ' אחר רשיא תהינא
עד רית עבר נחש מעלמא ואחריו נמשך ר' מ' פנחס דמס
עא ואיתומא עד ובעל חמה לבביהו. פרשת אמור דף
פס עא ולאחתו הבתול זכו' עב שס בעפוד קותי אחי כי בא
אורך פרשת טלח לך דף קסד לויט עא אחר לון דבי א' לא
זכאין קדישין עד דף קסו עא זכאיה עמא דכל דא מחכאן
וכל רא גניו לון שס דף קעב סוף עא פתח ואמר על הא
גבוה עלי לך מכשרת ציון עד סוף העמוד שבי יחטלים
דאיהי פרשת כלק דף ריב עב גראנו ולא עתה עד סוף
העמוד

פרק א אנקה אפיר

עליך אל עליון המרגיוס מלהזכורם הלכות ולחשוב
מחשבות חרפה שברה לבנו ונקוה לנור ואין ולמנחמים
ולא מצאנו .

ארה

ה' העל אלה תתאפק ועיניך תכסה עוברי
פכל המתהללי באלים דקרו כאלים כהיכל
שקטים ושחנים מינייהו מלכי מיניכו אפרכי יוצאים ביר
למה . ובניך העמוסים מני בטן הנשואים מני דחס גרושים
ונבוכים בארץ לא להם דוחו מבית אביהם הרשים ינאו
דחופים . ותגשנה השפחות הנה וילדיהן יושבו עלמלאה
לכל חפניהן למתבבד על גבירתן משתררות לזרור עליה
לרשת משכנותיה עתקו גם גברו חיל להנמי נפש אכיוק
ולתתם תמימך בטומאתם ולא יזכר שם ישראל עוד הטוב
לך כי תעסוק בחשקי חסוכה והאמ' מזה והאמ' מזה
בעודך פודקת עולך ומתרפקת עליך לאמר לא קירסת
אלא אותי והיא זונה ומזנה מזן אל זן וגם הנה הרה
למארה כיניה כתינים ופיעיה בפענוים לפרוץ גדיך
ופרוש להם חוקי דכונך הפך דכונך ומסרסי שפר השרשי
לקופה של שרנים . ולמה יתן עוזך כח לחוח ולא לחטה
ומחלפת השטה הקדישה היא בעינים והקדושה למרמס
דגלים שנואה ביתבעל וננועה כי תבהל . איך טלחך
הענוגים והדכים כמתי עולם במחשכי איך היו אשכולותיך
הנאהבים והנעימים נמוות דקות שרפות קדים איך
יענו בני עוננה אשר איבת . את בך את יחידך אשר
אהבת איך נתקו מרשי לבב יחידך העשוקים שוקקים
להיו סביב לשלחניך . ועתה ה' עד מתי למה פנוך תסתיר
תשכח עניינו ולחננו' הלא זכריה חוזק אמר לפנוך עד
מתי אתה לא תרחם את ירושלים ואת ערי יאודה אשר
זעמת זה ע' שנה ומה נאמר לפנוך ה' אלהינו מה נדבר
ומה נטדק על הגלות המר והנמהר והאדוק הזה שכוועס
שנעים ועוד כוסף עליהט ימים ושנים רבים ודעים ואנחנו
אסורים . כשביתנו מהמספר אלף ושש מאות ואחר שנה
לחדכן בית קדשינו ותפארתנו מהמ' ענינו משוש לבנו .
על זאת ידאב כל רוח ונתם כל ידיה וכל ברכים תלכנה
מים וכל עין תזל דמעה אלה ה' אלהים המאוס מאסת
את יאודה ואם כנען בעלה נפשך מרוע הכתנו ואין לנו
מרפא למה לנח תשכחנו תעזבנו לאורך ימים כי שחת
לעפר נפשנו דבקה לארץ בטננו ועתה ה' עד מתי עד
אנא יצית בגאון האף בלהבת הדוכיך הכלו המים מתעל'
חסדיך ותעלת דפואותיך מהרפות להבו התמונה הרים
העצומים מאפמי אונרי י'ג מדות דחמך ולא יוכלו
לכבות האש הגדולה הזאת . הבט משמים עדה תמה
שטוחה באסקופת היכלך ולבה קודע' עניה סערה בומיה
היא באין ההקט הסכת ושמת תחנוני שאלתה ובקשתה
כהוגן הלא מנער היא לגדל חסדך ואם עונינו ענו בנו
וענו ענן שלח רוחך הטיב לפורס ושמש נדקתך להמסס
התאמן

לא להיק ישראל ודעת דרכיך לא חפננו ומרדנו במלכו בית
דוד לאמור אין לנו חלק ברוד : ועוד הוספנו סרה ומאסנו
ברכיר ביתך וכול מקרשך לאמר ראה ביתך דוד . אללי
אללי לנו אלה אלה עלינו אויה נא עלינו כי גדול כים
שכרינו ותמוגנו ביד עונינו והשיבו גמולינו בראשינו וערי
קשריך היו מדבר ירושלים שמה . בית קדשינו ותפארתנו
היה לשריפת אש וכל מחמרינו להרבה וגלינו מארצנו
ונתרחקנו מעל אדמת כחלת אבותינו אוי להם לבני שגלו
מעל שלחן אביהם וילכו מגוי אל גוי נעים וכרים דחויים
ודחופים והיו למדמם ולמדרך כף רגל השו' ד והחמו' ר
נשכבה בבושתינו ותכחינו כל ימיתנו כי כל אלה גרמו
פשיענו וחטאתינו מנעו הטוב ממנו .

והנה

עתה שכנו אליך ה' אלהינו אבינו אב הרחמן
בארץ שבינו בכפיפת ראש בכפי' קומה
בנמיכת רוח בחלישות חיל בשכירת לב וכדמע לב
בהסתחיה באימה במורא ברעד בפחד וחלחלה לעתור
ולרנות מזל והדרת כסא כבודך לבקש מחלה וסליחה
וכפרה על חטאתינו ועל עונותינו ועל פשיענו שחטאנו
ושעונו ושכשענו לפנוך כי אחרי שובינו ניחמנו ונתחרטנו
כפקנו על ירך בושנו וגם נכמנו כי עליך נשאתנו חרפה
שמו פנינו בחלמים ושלשתן אנו מבקשים לך ה' אלהינו
את דוד מלכנו ובית קדשינו ותפארתנו באמו' מפי כבודך
אחרי כן ישובו בני ישראל ובקשו את ה' אלהיהם ואת דוד
מלכם ופחדו אל ה' ואל טוב'ו באחרית הימים ועתה
ברחמך הרבים הבט נא והושיעה נא נאן מרעיתך אל
ימשול בנו קנף ואל תעזבו אבינו ואל' תטשנו מלכנו ואל
תשכחנו ונזנו ואל' תעם עמנו כלה בגלותינו כי אל מלך
חנון ורחום אתה . ומי כעמך כישראל גוי אחד בארץ סכלו
נשאו צרות צחרות תכופות זו לזו בין עמי התועבו והנה
עבדיך מוכים להשכיחם תורתך ולהעבירם מחוקי רצונך
ובכל זאת לא נסוג אחור לבנו ותט אשורינו מני ארץ
עודינו מחזיקים בתומתנו ותומכים בבריתך איה סופר
איה מוכה שמות המוני שלומי אמוני ישראל המנוסים על
יחוד כרו' שמך והיך יוכל להכי' מוכיך העליון דוב העולו'
המעולו' ולא יתפח תפוח אפר השרופים על יחוד כבודך .
הים מקום לסבול עוד פורפידך בדם המפרדים אשר
פרפרו נדיהם את בשריהם ומומתים על אמתך ונזכחים
לשכחך ומרוע לא יובא את דמם אל הקדש פנימה לכלה
פשע ולהתם חטאת היטב לנרק משפטיך כידם פרים
וכבשים ירנה . ורם זכחך ישפך ולא ירנה ומה זו כמיכה
אשר תבמך ידים שופכות דמים נקיים וידים עסקניות
לעפוק עוסקי תורתך ולהאכיר נאן קרשים ומה זו שתיקה
אלהי האלהים אשר תחדש לעם נאנו שמך כי נאמו
גוים איה האלהים הארורים המכה מלכים גדולים יבא נא
עוד אלינו קראו בקול גדול אולו ישן הוא ויקץ ויחפא דכד'
עליך

ותעזבם מטומעי' ומגואלים ביד עשו וישמעאל צרי ואויבי
 לי כי ירא אבני אבותו פן יבא והכני אס על בניס זכור
 עדתך קנית קדם למה תהיה משכלה ועקרה המשכילה
 ועיקרה של בית והמשכילה בכל זמן מזומנת לטובה רוח
 היא ושכנה ילדה ז' אנה' השפעה נא נאן מרעיתך כי
 ת'ת עוזמו אתה וכרונך תרום קרנס וחמול על פלישת
 נאך הנשארה שה פורה ישראל בני אברהם אחיך ורע
 יצחק עקידך והילרים אשר חנן אלהים לעבדך ואס עוו
 ופשעו בני ונתחייבו גלות החיל הזה זכור נא עמי וגלותי
 בגלותי מבית אבי הייתי כיום אכלני חורב וקרח בלילה
 ותידר שנתתי מעיני ונא גלותי ליתר הגלות אשר נתחייבו
 בני :

קום

משה רבינו מהימנא אביטא וראה נאך רועי'
 בארץ מאפליה לא יוכלו שאת השוד והשבר
 משברי יום יום והיה אור ישראל לחשך מוכים ומעומים ולעג
 השאננים . אנה אביד הדועים כאב היית לישראל כשחטאו
 במדבר ועמדת להם בעת צרתם בפרץ להשיב חמת הא
 מהשחית . והיה נא לגור מעונו לבו בארץ שבינו והתחנן
 לפני ה' אלהינו לאמר אל תשחת עמך ונחלתך אשר פדית
 בגדלך אשר הוצאת ממצרים ביד חזקה למה יאמרו הגוי'
 מכלתי וכולת ה' להביא את העם הזה אל הארץ אשר
 נשבע להם וישמעם בגוים בארץ שכנים שוב מחרון אשך
 והנחם על הרעה לעמך זכור לאשר רצתי עליהם
 כסום במדבר לכל יכם נר ואויב ואיך תאכרם עתה
 בשבייתם בין אריות רכבו ועינים דואות וכלות אלהים
 נבאות הכט משמים וראה ופקוד גפן זאת וכנה אשר
 נטעה ימיןך :

קום

מלכא משיחא וראה עדת ה' כנאן אשר אין
 להם חעה נתונים נתונים המה ביד ע'א
 המתהללים באלילים ואל מי נטשת מעט הנאן והעירה
 והקיזה את משפטיך לפני אב אביך קנך לאמר עד מתי ה'
 זנחת ותמאס התעברת עם משיחך נארת ברית עבדך
 חללת לארץ כוזר פרנת כל גדרותיו שמת מבגדיו מחיתת
 שסוהו כל עוברי רך היה חרפה לשכיניו הרמות ימין
 צרו השמחת כל אוביו אף תשיב צור חרבו ולא הקימותו
 במלחמה השבת מטהרו וכסאו לארץ מנרת עד מה ה'
 תסתר לנח תבער כמו אש חמתך ואבני היום איש
 מכאובות וידוע חולי נגוע מוכה אהים ומצנ' כשה לטבח
 יכל וכרחל לפני גוויזה באלמה ולא יפתח פיו מצנור
 וממשפט לוקח ואת דורו מי ישוחח אס כח אבנים כחי אס
 בשרי נחש כי תכתוב עלי מדרות וכני הנס בארץ
 אויביהם ביד פשעם ומה העלתי בתקנתי במכאובות .
 ומחוליי' לכפר פניך ולכפר על בניך ועורם אסורים בזיוקים
 בחבלי עוני הגלות החיל הזה : אנה' זכרה לחסדי דוד
 עבדך ואל תשכ פני משיחך ידך תכון עמו אף זרועך
 תאמננו

התאמן בתוקף חנינותך רומה על השמי' לרחם העמוסה
 מרחם באחרותך ואתה נלח הע' וזעזע המופלא כח אין
 סוף לחשוק לוכן חסדיך נחצחו חיוור עתיוק אשר אור מראש
 תלכין בזהרם זהורי' אורם דינקי ושלש עשרה מדר' רחמיך
 אשר תקנת בתעלומות חכמה נשגבה את בריתם זכו' ר'
 האל נוצ'ר חסד ונ'ק'ה בטל אורות את רועם כתמי
 עונותינו יגלו ויגלו הרחמים העליוני' על מדרותיך וישתלשלו
 כסילסולם עד יגיעו ויגיהו כנוגה רב אגן הסהר ותעלה
 למעלה ראש עטרת זכות אבותינו בעלי בריתך להקנות
 להם בחיפה במעמד שלשתן לעשות חיל ולחלות פני חנך
 להכין עת לחנך' ושע' רצון . עורו ישיני חכרון מקברותיכם
 ועלו אל מל אדרת כסא הרחמים לעתור על שארי' מיטב
 הנאן הנמ'אה ביד שונאיה צרי חמסים וחמזים עליו עליה
 שוד ושוט שות שתו להסיתה ועונשי' אנושים לאכסה והילדו'
 רכים ודפקוס יום אחד ומתו כל הנאן (טעם לתפלה זו
 בער'ח לפי שהתעוררות הנשמות של הצדיקים הוא בר'ח
 וכמ'ס במצ'מ'ט נבה ליה למר אמ' ליה אדמוקי לאברה'
 וכן ליצחק וכן ליעקב כו' .)

קום

אברהם רחמיא ועמוד לפני ה' וזכור לפני
 אבינו חי וקיים ברית בין הבתרי' להיות ורצך
 ככבי השמים לרוב ועתה הותמו בין ע'א תואבי' בתועבות
 אמרו לבו וכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד תשיב
 ארע לגוררם באמיתך הנמיתם כן תרדפם בסערך
 ובסופתך תבהלם ובחסרך תגמית אויבי והאבד' כל צוררי
 נפשי כי אני עבדך כי לא ירש כן האמה הזאת עם בני עם
 יצחק חוסה ה' ואל תתן בני הנאהבים והנעימים ביד
 אריות וזאבים ואס חטאו ועוו ופשעו בני ונתחייבו
 שריפה זכור נא לאשר מסרתי נפשי לכבשן האש
 להשרף על דבר כבוד שמך וקדשתי שמך בצולם ותנא
 שריפתי לשריפת בני .

קום

יצחק עקידא ושפוך שיחתך ואת רמיותך
 לפני אבינו אב הרחמן עד מתי ה' בית ישראל
 יהיו למרמס ולעג ולקלם לע' נכל נא'א שמך קנא לשמ'
 הגדול המחולל בצמי' קנא לערי קדשך החריבי' והשוממים
 קנא על ביתך המסורה בידיהם קנא לבאך אתה אלהים
 זנחתה ותזנח מעל מעלות עליותיה בחוץ תעמוד בבתי
 ההצרים בחוסר כל וקוצר רוח והאמה מזה והאמ'ה מזה
 בעודך קום נא שבה על כסא דין בקנאת יקריך ה' כגבור'
 י'א כאיש מלחמות וכו' ואס חטאו ועוו ופשעו בני ונתחייבו
 הרב זכור נא לאשר פשטתי צוארי' השלח על גבי המזבח
 להשחט על דבר כבוד שמך ותנא הריבתי להריגת בני :

קום

יעקב שלימא ופגע את פניו ת'ת
 ישראל שומע תפלות על הנאן נאך
 הנאנחי' והנאנכי' בעניים ושכנים ודוחק' ודלותם ושפלותם
 עד מתי ה' בני הידירים אשר מסרתי נפשי עליהם תטע
 חלק שכי ד א ותעזבם

פרק א' לקדש את החרש בערב רח

תאמננו לחנותך וחסדך עמו ובפמק תרום קרנו להגלות
בפרסום רב לישראל קדושך להניל אני לך הגלולים
בתהומות רבה ואשר בין הגוים משומעים ומגוללים
להוציאם מאפילתם ולהעביר גלולים מן הארץ והאלילים
כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שדי יהיה ה' למלך על
כל הארץ כיום ההוא יהיה ה' אחד ושמו אחד. ועתה ה'
אלהינו גואלינו גואל אבותינו צורינו צור יסועתנו פורינו
ומגילנו ומגלעדך חן לנו מלך גואל ומושיע רצה ה' אלינו
בעמך ישראל ותעלה לפניך זכות אבותינו הקדושים
ולתפלת שעה ברחמים ותעלה לפניך זכות כל הנדריקים
והחסידים והנהרגים והנשדפים והנחנקים על ידך קדושת
שםך וזכות משיחך הקדוש מגיענו ראה אלהים והבט פני
משיחך ומהר יקדמונו רחמך בירלנו מאד ותשכון בתוך
ירושלים בבראשונה ובסוף חר עבדך מהרה בתוכה תבין
ובנה אותה בבנין עולם מהרה בימינו ואת נחמד דוד מהרה
תגמיל וקדושתך ביום שעתך מלך ביופיו תחזיקה עינינו
תוכתב בכתרי כתריו והיה נד"ק אזור מתגן והאמונה
אזר חלגיו ומלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים
עשה למען שםך וכו' יהיו לרצון וכו' ע"כ:

הנה

ה' א"ו היא עבודה שכלב נפטר ונדכה ויהי
לקט שית"ה ופאה מפאות פחת יפיות
אשר העתידו ליוצרים ביושר עתירתם תחיות נכונות
ומתוקנות בשבח והוד"ה ממין הסענה הראויה לטעון
ולזכות בדין הנדק שכך היא המדה מדת טובו המדונה
להעשות לו נחת רוח בהיותו משבח מצבותיו וזה
דכינו כמ"ס בזהר בכמה מקומות. על כן ינאלי
בעקבי הראשונים לרגל המלאכה אשר לפני לזכות את
הרכים ולכבוד אלהים הסדר שדר הר"ר מלכו"ת הזה דבר
דבור על אופניו בכל דברי התפילות דבר המזה לכל נפש
אדם וסוד משרי יבא כס וגם חן מקרא חל מירי פשוט
וכל האומרים באמירה נעימה ומעלה את המדומה מוכסח
יודע אני שהוא מקובל. וקבלה זו בדיקו מן הראשונים וגם
הא"רי המופלא ז"ל מסרה לנו שטוב ללכת להשתטח על
קברי הנדריקים בערב ראש חדש וגם בט"ו לחדש להתפלל
ולתהנן על קברם בתעניות שיעתידו בער האמים במ"ס
בזהר פר' שמות אי לאו בעתה דילי על חיי לא יתקיימו
פלגות יומא וכפ' אח"מ אמרו בפעמא דאנטריק עלמא
דחמיו חייא אזלין ומודעין להו לנשפיהו דנדיקי וכבאן על
קבריהו וכו' כדון אתערין נפשיהו דנדיקיא ומתכבשי
ואזלין ושאיין לרמיכי חכרון ומודעי להו נעלא דעלמא
כולהו אעלן בפתחא דג"ע ומודיעי לוח ואינון חיון
ודמתערין כג"ע מלאכי עילאי אזלי ביניהו וכולהו
מודיעין לנשמה והנשמה מודיעה לק"ה ובעאן רחמי על
חייא וק"ה חס על עלמא בביטחון וע"ר אמר שלמה מלכ'
ושכח אני את המתים וכו' ואמרו עוד פס ד"ע ע"כ וככל
שכתב

שכתב ושכתב וריש ירחא כולהו מתחבר ומתצטרך כחד
עד ראש חודשו למיתו לסגדא למלכ' עילאה ולכתב תיובן
לאתרייהו ה"ד ויהי מירי חר"פ בחדשו וכו' ועל כן
יאותה לנו כפעתא דאודונו להראות את פני הארון ה'
לעתור ולרכות עליה על גאולתנו ועל פדות נפשינו ואני
נהגתי להתפלל תפלת הכ"ל על הגלו על קברי הנדריקים
בירושלם עם כל החברים י"ו כל ערב רח אחר גמר סדר
הלימוד וכל יקר ראתה עינינו המבשרות כבא רב תל"י:

ואולם

המפכילים יזאה ללכת שמה בנקיות
ובמ"ס הרב ז"ל בשער הכוהה כי טוב
לשעים יתהלכין והם הרדפים אחד הקדושה כדורף אהל
חיים כי חן להם חיות אפש מהם ואפשר שהם יתרכקו
באדם הטמא ויטעוהו ויחשוב שהוא חח הקדש ואינו אלא
רוח העומאה ח' ולפיכך יהא זהיר כל אדם שלא להשתטח
על קברי הנדריקים הסמוכים א קברי אנשים שאינם מהוגני'
לולא יהיה אים חכם מלומד ביחודים וידע להכרי הקליפו'
ביחודים ע"כ. גם נהגתי עם החסידים לקדש את החדש
בער"ח כי חכיכה מצוה בשעתה ולא נהגו לקדשו בשבת
שלפני ר"ח אלא מפני שכשבת נאספו כל העם בבית
הכנסת אכן הטוב והישר למשכילי בחכמה לקדשו בעשר'
בער"ח בתפלת שחרית או מגחה מעומד:

וטעמא

דבא איכא למילתא לבאים בשדר ה'
אמר כל הראשי חדשים הם במלכות
האמנם יש ס"ב בחינו' בחינה אחת בהיותה מזד ענמה
זהב' מזד הזכר ועיר ונקראו ראשי חדשים יען כי טולם
הם בבחינת הראש והיא מתחלת מחדש ניסן וסדרן כך
ניסן גולגלת' אייר וסיון תרי אודנין תמוז ואב תרי
עיינין אלול הוא חוטם' ונשאר הפה שאינו כמנין והוא
נעלם. וגם הסדר הזה הוא כזכר תשרי גולגלתא דזכר
חשון וככליו ב' אודנין טבת ושכס ב' עיינין אדר הוא החוטם
וגם כאן נשאר הפה שלו נעלמת ולפיכך נריק לקדש אותם
בפה שעל ידי ההבל שבה הזכר נשלים הגולגלת' דנוקב'
טוב לבין אחתם בשיקדש החדש חדש בחדשו ע"פ מדותיו
ואחר שיאמר ג"פ יהי רצון יאמר מ"י שששה נסים וכו' -
ויסיון לאית' עילאה דמסטרא דוכלל נפקו ישראל ממזרים
כמו שכתב בזהר הו"א יגאל אותנו וישיב בנים לבבלם
דמסטרא גס כן פורקנא בתרייתא רבה חידו דכלא -
וגם היא מתגלית בר"ח ועל כן וש לבין מ"י והו"א בה
(א"ה ומעס זה חן בנוסח זה רק כ"א תיבות כמנין
סס איהי שהוא באימא ועל כן חן לומר בקרוב כמ"ס
במנהגים ז"ל -

במ"ס

ניסן

אייר

סיון

יהא לנו ראש חדש

גולגלתא דנוקב' קד' שא' ראש חדש

אודנא ית' בא דנוקב' קדישא' רא' חדש

אורנא גמאלא דנוקבא קדישא'

המנין

פ"א תפלה לשם הוצאת סת בערה

יד

וכתחונני במסח שמע קולי המתקן מארב האוי גאון זל
כי סגולתו לקטל התפלות ודלתות סמים פתח. ויעמוד
המטורד סבהם להתפלל באכחות את סקמו בדמעות שלים
מומור מה ידידות ופרשת התמיד והדר פיתוס הקטורת
מעומד מלה במלה ואשרי.

ויציאו

ספר תורה ויהימח י"ג מדות ג"פ ויענו
ויהימח בקול בוכים נוסח עתרת זה
אנא אלהי אברהם ויחזק ארע יעקב אלהי יצחק
אלהי יעקב היה כל לנור מעוז ותן עוז ותעצומות לשני
מלאכך הקדושים שרי הסדר והגבורה מליני ושר זמלמדי
זכות על עם בחיך כי הנה המלאכים נועדו חברו יחדיו
לעיתות כל לעמוד נגר האויב המטטין במ' אל' צמ' אל' למים
גמכים ולדם נקיים ואתה בסוכך הגמכים בכחך הגדול
וכזרעך הנפווה חלבם והחלינם להחלישו. וידנה כל
לפניך ענות נפשינו היום דוגמת קרבן השעיר להפנים
דעת' ולהפנים רחמים ולהפין עזו המקטרג סמ' ש' ואל
נר אכ' אכ' מוש' ל' ברשע חילנו כל יחילו (לפון הצלחה) אכל
יחילו ויחילו עונות עמך על ראשיהם תלמעלה. ויהי חסדך
ה' עלינו כאשר יחלנו לך וחדש עלינו את החדש הזה לשוכ'
ולכרחה לששון ולשמח' לישועה ולנחמה לפרנסה ולכלכל'
למחיל' חטא ולסליחת עון ויהי החדש הזה סוף וקץ לכל
צרותינו תחלה וראש לפדיון נפשינו וגאולה מהרה תנמיח
סלח נא כיד תשלח. עזרנו אלהי ישענו על דבר כבוד
סמך והזלנו וכפר על חטאתינו למען סמך. ואני תפלתני
ג' פעמים ויקראו בפרס' ויחל ג' בני אדם המתענים ואחר
בך יחזרו הספר למקומו ויעמדו להתפלל באיפה זכירה
וקדושת הכוונה י"ח בלחש ויהימח היחיד נוסח ענינו זה
בקיבור.

ענינו

אבינו ענינו כיו' נוס תעניתנו הזה כיו' כזר' ה'
גדול' ה' אכח' כיו' כחוב אולתנו שנינו אל תפן
לרשעי ואל תתעלם מלכתי מכקשתי הכיטה ענינו ה' אלהי
כי יחיד ועני אמי ואל תבזה ענותי אשר כרכי כשלו מ'וס
זכשדי כחש מסמן והתלא רחמי' על העני הנבזה דל ורזה
בחי וססוי תולעת ולא איש הדופק על סעדי חמלתך כדל
סואל מבקש סליחתך כי עונותי עברו ראשי כחשא ככר
יכבדו ממני הרב כבסני מעוני ומחטאתי טהרני למען
סמך ה' תחמיני בדרךך תנניא מזרה נפשי ותקבל
תפלותי ותחינותי עם כל תפלות דליך וענייך ואכיוניך
וס כל תפלו' ודיקך וחסידיך אלהי סמך ועם כל תפלות
עמך בית ישראל הנקדכות וכנסות לצניך על ידי סגדלפון
המקבלס וקושרס כתר כראשך חי העולמים ומלפניך
מלכנו דיקס' ל' תשיכנו היה נא קדוש לשועתנו טרס נקרא
א' יך אתה תענה טרס נרכר אתה תענה כדבר שנאמר
והיה טרס יקראו ואני אענה עוד הם מרכדים ואני אשמע
כי אלהי ה' פודה ומג' ושוה ומרחס בכל עת נדה וניקה

ושומע

4

2

ענינו וימנח דמוכא קדישא	חביו
עינא סחאלא דמוכא קדישא	אב
חוטמא דמוכא קדישא	אלול
גולגלתא דמלכא קדישא	תשרי
אודנא ימנח דמלכא קדישא	חשוון
אודנא סחאלא דמלכא קדישא	כסליו
עינא ימנח דמלכא קדישא	שבט
עינא סחאלא דמלכא קדישא	שבט
חוטמא דמלכא קדישא	אדר

ויגמור ער ולגאולה קדושה ויהימח אמן. זכבן ככה סגולת
קידוש החדש כפה יתוקנו ויעשו חדשי הנוקבא קדישא
דחל אמינו ומיון שפעתה לכניס תביא אמן:

ומורי

נר' וצוה לבעל תשובה א' לתקון סכבת
זרע לבטלה אשר הוא גורם אריכות הגלות
והסתר היות אור הלכנה כאר החמה לכין כשמכרכים
החדש כשהחון אומר כמי ישעשה נסים ר'ת שכי' שהוא
בא'ת כ'ס ב'י' סס קדוש להפלט הקליפה כל נינונות
הקדוש' שכם והוא ינח מפסוק ב'י חסך ואפלטו. ואחר
כך יאמר.

יהי

דכון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שכל טפה
וטפה של קרי סינאת ממני לבטלה סלח במקום
מצוה בין באונס בין בדכון והנשמות העשוקות בקליפות
ונפונות בארבע כנפות הארץ והנשמות ראונין ערשלאן
עם הלמען טס הקדוש ב'י'ט וכפס הקדוש דב'ו
תפליט' הקליפה ותחזירם למקום קדושה וקיים בנו מקרא
שכתוב וסכ' ה' אלהיך את סכותך ורחמך ושכ וקבך מכל
העמים אשר הפיך ה' אלהיך סמה אס יהיה נדיך בקנה
השמים משם יקבך ה' אלהיך ומסס ייקך ומה לגאלינו
גאולת עולם לחכר את האהל להיות אחד ע'כ. וכל איש
העלול לניולות ימלא ירו וימנה ומחן מכתו ירפא.

תפלת מנחה

ובהעלות

המנחה יבנו יחריו עטופים
בטלותיה ועטותיה' בראשיהם
ודעותא דלכא יחר כולס יכנמו ככי טוב לקרות פרשת
העקירה בדקדוקיה וטעמיה ויכינו כל סס אלהים שכה
אל' למ'ר ה'י ח'ד מ'ס גימטרי'ס' כמספר יהו' ה' בא'ת
ב'ס מנפ'ץ וכבן יומתק הדין שכם' אלהים בהיותו גימטריא
הנפ'ץ שהוא רחמים ואחר כך יאמר דכונו כל עולם כמו
שכס וכו' עד וסכ וקבך. ואחר כך פרשת החכימה גדולה
תשובה וכל חפנים ל' וישוו בה בפרשת נכבים והיה כי
ויכא עליך וכו' ער סוף הפרשה. ואחריה פרשת הידאה
בפרשת עקב ועתה ישראל מה ה' וכו' עד זכת חלב ודבש
ויאמר תפלות הרב זל אחיהן. ואחר כך בבכי יכא
וכתחונני

ב

ד

פרק א חפלה לשיצ בחזרת החפלה

ושומע תפלת כל פה כחך אתה ה' שומע תפלה.
ובהזרת התפלה כשיגיע השלי' צבור לשמע קולינו ה' יעתור בנוסח זה שמע קולינו ה' אלהינו חוס ורחם עלינו וקבל ברחמים ובכבוד את תפלותינו וזכור את רחמך וכבוד את כעסך והסר ממנו זמירות ומכתי כל עמך ישראל דבר ודבר ורעב ושכי וכו' ומשחית ומגפה וטון וינר הרע וחולאים רעים ומיתות משונות ומכות חללים וקטב מרדיו עם חמת זוחלי עפר וזינים פחים בדרכי עקלקלים ועוזז המעוכות האמץ והבריח ופתחיהן סגור לכל יפילו פרי בטנם וזעקת יושבות על משכב אתה תשמע מהרה וילדיהן ינחו לשלומי' וחלב המניקות תכרך וסעד יונקיהן אל יחסר עד יהיו גמולים וטרוד וגרש אסכרה ואכזריות וכפייה ועין שרע מעל ילדי עמך בית ישראל ונזכור עמך ולא תהיה משכלה ועקרה בארצנו ויהמו רחמך על החולים וחלשים וכשלים לתת להם מרפא ועוז ובריאות לעבודתך ותבזר עלינו ועל כל ישראל עמך גזרות טובות ויגולו רחמך על מדותיך העליונות ותתנהג עמנו במדת החסד ובמדת הרחמים ותכנס לנו לפני משורת הדין ותאזין תפלותינו ותחנונינו ושועתינו :

ענינו

אבינו עננו כיום נוסת ענינו הזה כ"י בצר"ה גדולה אכזר"ה על כל מה שחטאנו ושעונו ושפשענו לפניך מיום היותנו על האדמה עד היום הזה מחלמי' אנו מפשענו ונחפרים מעוונותינו ומתביישים מחטאתינו ואין לנו פה להשיב ולא מצח להתראות לפני כסא כבודך אבל שמנו רחמך לנו עינינו כי דרכך להאריך אפך ומנהיגך לרחם על בריותך כי אתה אדני טוב וסלח ורב חסד לכל קראיך וברחמך הרבים נוראות בגדך תענינו אלהי ישענו בעת ובעונה הזאת ויהא מיעוט הלבנו המתמעט היום בתעניתנו חשוב ומקובל ומרצה לפניך כאילו הקרבתה על גבי מזבחך לרצון לכפר על כל מה שחטאנו ועונו ופשענו לפניך וכחלכ חטאנו ואשמו' שנתחייבנו בהם ודמינו הנחכר כאילו נזרק על קרנות המזבח לכפר פשענו וכדס חטאות ואשמות שהיינו חייבין להביא על קרנות מזבחך והכל פינו העולה בתעניתנו כריח ניחוח העולה מן הקרבן וכריח הקטורת הנקטר על מזבחך וערך שולחנו אשר לא ערכנו היום כעריכת שלחן הטורעם לחם הפנים ותפלותנו ותחינותינו כשירי הלויים ואנחתנו ונניחותינו כהרעות השופרות ומימי דמינותינו כשהם יורדות כניסוך המים וכניסוך היין ואש הקורח בקרבנו בתעניתנו תכבה אש חרוןך אשר קרבנו באפך בעון פשענו ובקריעת לבבינו באנחותינו יקרעו כל שטרי חובותינו וירצה נא לפניך בקרבן השעיר ותקרב כל המסכים אשר הם מכרילים כיך וכין בני ידריך וחתום כי שטן ואל ישטן עלינו ונשא השעיר עליו את כל עונות

תם

תם ולמען שמך ה' תנחנו ותנהלנו ותמך בימינו ואל ימשול בנו קנף כי לך ה' הישועה וזכנו לקבל ראשי חדשים מתוך רוב שמחה ומתוך מיעוט עונות ומתוך בשורות טובות ישועות ונחמות מארבע כנפות הארץ ותחדשנו עלינו ועל ערש ישראל אחינו לששון ולשמחה לישועה ולנחמה לפרנסה ולכלכלה לשמועות טובות ולגשמים וטללים בעתם ולרפואה שלימה ולגאולה קרובה ותחזיקה עינינו דביר קדשך בנוי ומשוכלל וישראל עמך שתולים בבית ה' בחזרות אלהינו יפריחו שם יזכחו וזכי נדך ותמידים ומוספי ראשי חדשים וליש גבור משיח נדקנו תח' הוד' ונתנשא מלכותו להשכית כל פ' יב' לים וגלולים והכלי' יפוח היום ונסו הגללים ויתקן עולם במלכות שדי ותשליך במזלות ים כל חטאתינו ואל תפן אל רשעינו ואל תסתיר פניך ממנו היה נא קרוב לשועתינו טרם אליך נקרא אתה תענה נדבר ואתה תשמע כדבר שנאמר והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הם מדברים ואני אשמע כי אתה ה' עונה בעת צרה ושומע תפלת כל פה בא' שומע תפלה וישלם תפלתו ואם יתענו לפני ערב ר' ח מפני המולד אז יתוודו על עונם תכף ומיד אחר חזרת התפלה כמ"ס בזהר תרומה קכ"ח ע"כ כיון דמטו לשם שלום כדין עביר שמוש' הוא זהר דנפיק מערן כאדר' דא וכדין בעיין כלל לנפקא מקמי מלכא ולא אצטרך בר נש ולא אחרא לאשתכחא תמן ולא למשאל שאלתי' אלא אצטרך למנפל על אנפין וכו' ועתה תחזה כמה שגו בחזרה הנוהג' לומר סדר הסליחו' בראשונה ונפילת אפים באחרונה בשני וחמישי ובימי הנזירות ולפיכך המשכילים יזהרו להתודות מיד אחר חזרת התפלה ולומר מזמור לדוד אליך ה' וכו' ואחר כך ירבו בסליחות כאשר יחפנו.

ועתה

במנחת משמרת ערב ר' ח אחר נפילת אפים ועמוד הש"ץ ויאמר סדר אלה מקראי קדש.
אדני שפתי תפתח ופי יגיד תהלתך.
אדני שמעה בקולי תהיין אזנך קשובות לקול תחנוני.
אדני נגדך כל תאותי ואנחתתי ממך לא נסתר' על עיניך מחץ כיום אפני מלכים.
אדני ישחק לו כי ראה כי יבא יומו.
אדני יתן אומר המבשרות נבא רב.
אדני שמעה אדני סלחה אדני הקשיכה וגו' :
אל ישוב דך לכלם עני ואביון יהללו שמך ואחר כך יסדר אלה מקראי קדש ר' ת' סילוב אידהנו' במילואותם אזהב נדקת ומשפט חסד ה' מלאה הארץ למען שמך ה' תחייני בנדקתך תוכיח מצרה כפשי פתחו לי שצרי נדק אבא בם אודה יה יהיה בשמים כסאו מלכותו בכל משלה ועוז מלך משפט אלה וכו' משפט ונדקת

את שלו עד יראה רוח הקהל מצביהין ראשם אחר שהשלימו וריו שלהם ואל"כ יאמר מה נאמר לפניך וכו' להי' אתה ידע וכו' וישנה ויאמר אעמוד במשמרו' לספר גדולתך וכו' ענכ' אבינו עננו וכו' רחום וחנון וכו' ארון הסליחות וכו' עשה למען שמך וכו' עשה למען שמך עשה למען אמתך וכו' עד למען תנוקות של בית רבן וכו' . ושם יאמר בטמס זה עשה למען תלאכיק המשרתים פניך המבקשים רחמים על ישראל עמך . כת יס למעלה נקראים מצטלי גזרה מפירי שבושה מצבידיו קנאה משיכי חיתה מזכירי אהבה אהבתו של אברהם אבינו לפני בוראם כשהם רואים שהוא בכעס על בני ומשתטחים לפני כבא כבודו ומתחננים ואומרים התר יונר בר אשית מחול מחול אביר יעקב סלח סלח קדוש ישראל כי אדיר מלכ' אתה מלך אדור מלך ברוך מלך גדול מלך רגול מלך הדור מלך ותיק מלך זך מלך חנון מלך טהור מלך ישר מלך כביר מלך לע"ד מלך מרחם מלך נורא מלך סומך מלך עוזר מלך פודה מלך נדיר מלך נח מלך קרוב מלך רם מלך שומר מלך תם למען לך אביה עם זר אברהם אזהבך למען לך קנאה עם זר יצחק עקידך למען לך תחרות עם זרע יעקב תמימך כי קנין שמם וארץ קראת אותם מיד יוצאו קרנו' הוד והדר מתחת כסא הכבוד ומכריזו ואומרת אשריכם עלמרי זכות על בני שבח לכם מעלשלי זכות אבות כי כל נבא השמים והארץ כבוד וגדולה יתנו לכם עשה למענך חס לא למענינו וכו' דעני לענינו וכו' חס אפס חובע הק"ן וכולי אל מלך וכו' לי אתאנו לחלות וכולי עד חמול על עמך וכולי ואם הפנאי מסכים ויש שהות כיום יחזרו לשנות עוד הפעם התפלה שסידרנו לציל על הגלות המר והנמהר ואחריה יאמרו לקרוא שם עשה וכו' אלהינו שבשמים ואל מלך וכולי וקריש עד לעילא ואח"כ אומד תענו ותערתו ברחמים עין השמים תקובל בעקתכ' וישמע קול תפלתכם בדיון ותעב' עתירתכם ופתח' אלהינו לנו ולכל עמו ישראל שיערי ארובה שיערי ל' טוב שיערי פרנסה טובה שיערי ל' עם שיערי ל' מוד שיערי ל' זרה שיערי ל' דבה שיערי ל' עד טוב שיערי ל' חמה שיערי ל' שועה שיערי ל' תרמית שיערי ל' ינה וישבור עול הגוים מצל נוארנו ויסיר מתוכנו קנאה ושנאה ותחרות ויקווים בנו מקרא שכתוב ה' להי' אבותיכם יוסף עליכם ככם אלף פעמים ויברך אתכם כאשר דיבר לכם וכן יה"ר ונאמר אמן ולא יוסיף ולא יגרע מאלה הי"ב שיערי שר'ת שלהם שם אדנות מלא שיש בו י"ב תיבות וכנגדם י"ב שבתים וי"ב חדשים .

אבן

חס הוא יוס ער"ח מתמז ידלנו כוסס הודוים רק יאמרו סדר הפסוקי' ה"ל ואחריהם בפיה ירנו ביתר דברי הסליחו' לבר מהודוים וכן אב הרחמים יחזיק במעוזם וישעם יי' רכס ברכות שדים ורחם . ועתה כנים שמ' גולי וחשו על כבוד יונריכם ועל הנפש האחת האהבה

וזרקה ביעקב א"ע ל'מינו אלהים חסדך בקרב היכלך דבקה נפשי אחריך כי תמכה ימיך ל'רקמו' תוכל למלך בתולות אחריה ריעותיה מ"ל ר'פלה לחד שמעה ה' נדק הקשיכה דנתי האזינה וגו' . ד'ודיע ה' ישועתו לעני הגוים גלה נדקתו . אמת מארץ תגמח ונדק משמים נשקף . נפשי ישוב ינחני במעגלי נדק למען שמו . ונדקתך אלהים עד מרום אשר עשית גדולות אלהים מ"ך בוראות בנדק תעננו אלהי ישענו מבטח כל קצווי וגו' . וחסד ה' מעולם ועד עולם על יריאיו ונדקתו לבני בני . אבא בבכוחת אדני אלהים אזכיר נדקתך לברך . יהוה ה' לצולס ישב טון למשפט כסאו . יהוה נחני בנדקתך למען שודרי הישר לפני וגו' . ועתה ירום ראשי על אויבי סביבותי וגו' . דבקה לעפר נפשי חייני כדברך . ד'גידו השמים נדקו וראו כל העמים כבודו . אכן מאסו הכונים היתה לראש פכה .

ואח"כ

יכוין כי"ב נחפיי יהוה וי"ב נירופי אהיה השולטים כי"ב חדשי השנה .

בניסן

שולט יהוה אהיה ביושר ויאמר אלה מקראי קרם ר'ת יהוה אהיה י' שמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים ומלאו . ד'ללוהו שמש וירח הללוהו כל בכבי אור . ואתה ה' מנן בערי כבורי ומדיס דאשי . ד'משכיע בטוב עדיך תתח' דש ככשר בעורייכי . אהיה אלהי' ויאמר לנו אסמו חב בעביתים עד קרנות המזבח . ד'לא אתה תשובת חיינו ועמך ישמחו כך . יעלו שר' וכל אשר בו או ידנו עזי היער ד'הופכי הצור' אגס מי"ס חלמים למענינו חיים .

אי"ר שולט יהוה אח"הי ויסדר הכתובים ה"ל בסדר נירופם הזה .

כ"ק שולט בו יו"הה איהה . חמוח שולט חו"הי הירחא . אב שולט הו"יה היראה . אלול שולט הח"יו הה"אי . תשרי שולט וה"יה יה"אה . חשוון שולט וה"הי יה"הא כסליו שולט וי"הה י"אה . מבת שולט הח"וי הה"יא . שבט ה"הו הא"הי . אדר שולט הי"זה הא"יה .

וכללות כולם בחדש העיבור . ובפרק שני אכאד מקום מוצאיהם במוסף בס"ד .

ואחריהם

יעלח דברו בפיוט יה שמע אבונך וכו' אל מלך וכו' רחמנא וכו' אנשי אמונה תמהנו אל תעש וכו' וידוי אשמנו בגדנו וכו' אשמנו מכל עם לענינו וכו' ויתורה כלחש אכל לא יחזרו לאמר אשמנו פעם אחרת כמי שמהגים כי על זה קראו הא"רי והר"ח זל"ה ככלב שב על קיאו דק יפרט כל אחד עון או עונות פרטים שנכשל בהם ולכן אין לש"ץ לתהר לומר ואתה נדק אלא ישהא בהרכנת ראשו גם שהיום לפרט הית

פ"א להתנהג במנהג הזה לפתית ע"ד הא'

יום כדו שיכא פסח בחדש האביב ופסח ביום האביב
נמצאו העבדים שבאו מכל המקטרג המהגרמו שנתהו
המקטרגים למטה המכילים את האדם לירי חטא וע"כ
בשנת העיבור וזאתה לנו לקום ולהתעורר על עולה של
תשובה ביער - ומורי כר' היה אומר שיען תקון השוכני
אשר תקנו קדמונינו עיקרם בשנת העיבור והוא שיה אומר
במוסף ר"ח של שנת העיבור למחילת חטא וסליחת עון
לכפרת פש'ע והחפץ עינו ברצון להיות נשמר ביותר
לכל יפול בפח המוקש הוא סטן הוא יצר הרע אשר הוא
בתבטורת עזום לקטרג על האדם ולהחטאו בזמן ההוא
יתר על שאר הימים ואחי יתן אל לבו לשוב או בתשובה
שלימה ולהכין ולהתענו מירי ער'ח כר'ח וביותר במשמר
אדר ראשון וכל ערוך תפלות בעוס' לפני אלהים מרחם
על שאריות פליטת ישראל אל ימשול בנו קנף וצר הצורר
לדכא תחת רגליו לטכוח ישרי דרך ח'ול עתור ולרצו' על
המצורו לכל יסכנו בעת לידתו וכן כל כיוצ' בזה ידבה
כל איש הידא תחננו כמו אש לא תכו' ולכל בני ישראל יהיה
אור במשכנות כולו שלאנן ושלו .

פרק שני

אם גדלה מעלת שבתות ה' וטועה על שער בת
דכים כי רבה היא יקרה היא מפנינו ידוע על כל
יומי הארץ עו' לת שבת בשבתו כן תוסיפו לגבה עו' לת
חרם בחרפו כמ'ס כוהר אחרי מות דף ע"ט ו'ל אחר ד'ס
כתיב והיה מירי חרם בחרפו ומירי שבת בשבתו - אחרי
שקיל דא' ברא' אלא בלא כחד דרנא סליקו דא' אודווג ברא'
ומחזיקא דרא' ברא' לא אסתכח אלא כר' אלתגלי עתיקא
קרישא וכדין חדותא דכלא ותגינא בתיב צומו' שיר ליום
השבת ליום השבת ממם פכחא דקא משבח קכ"ה כדין
חדותא אסתכח ונכתמתא לתובע' דהא עתיקא אתו לי
ונובא ידמן ואוף הבו בחדותי דסיהרא דהא נהיר לה
שמשא בחדותא דנהירו דעתיקא לעילא בגיני כך הוי
קרבנא הוא לעילא בגין דיתבסס כלל ויסתכח חדותא
בעלמא וע"ד הביאו עלי כפרה דיוקא - תאנא כתיב עול'
שבת בשבתו על עולת התמיד דבעי לכונא לבא לעילא
לעילא יתיר משאר יומין ועל דא על עולת התמיד דיוקא
תגינא כתיב בחנה ותתפלל על ה' על דיוקא וכולי הכה כי
הדם ופכת שו' בשיעוריהן בחדותא דלעילא כמבאר
במאמר . ועוד לו בפרש' נח דף ע"ה ע"א ד'ש פתח כה
אמר ה' אלהים שער החצר הפנימי הטובה קדים יהיה בגור
ו' ימי המעשה וביום השבת יפתח וביום החדש יפתח הא
קרא אית לאסתכלא בים ואיהו רוא כמה דאתמ' יהיה סגור
ששת

באהבה באחו דרך ידאי אלהים אנשי אמת המתקדשים
והמטהרים בדרכם ועלילותם כל היום הזה וכל הלילה
למקוד על דלתותי בית אלהים לכפר על נפשותם ולתת
עוז לאלהים והמה היו בהדר המלכות במורידיו אור מן
העולם ועד העולם ואף כי באו סדרי סדרי וקדמונים
אחזו שער לא בן אנכי עמדי ואיש התמים כונה ביתו שלא
גדק ישים עינו השגחתו אל הסדר הזה וחזיק במעונו
ועשה שלום לו ולא ירד מטה מטה כי מטה אל אל ידו ח'ו
והלואי לא יעגש בשגם הוא כותן טעם לפגם הכי אחי
אתה איש חכם אתה שכ ואל תעשה עדיף ועל כיוצא בזה
היה מאמר הרש' כי בפרשת ואתחנן דף רס"ה ע"כ מכאן
אוליפנא כל מאן דעביר שלא ולבא ורעותיה לא שוי לסטר
בישא אף על גב דהוא בעי הוואיל ולא עביר ברעותא
עובשא לא שריא עליה וקב"ה לא דאין ליה לביש ע"כ והיי'
יק עבוק בסדר תפלות הישרות - אשר הכימותי המתוקנו
מיוכרות בפער מעלות המרו'ת והן לזאת יסדוני בליותי
אקומה נא ואסבבה לתורה ולתעודה במקראי קדש וזוהר
תקונים בסוד הדר מלכות וסמכתיים בבית חמדותי על
דברת בני אדם יסוטטו לבקש את דבר ה' כרגע קטן עור
הם מדברים איש על מקומו קרוב לזה שלו קרוב לזה שלו
דבר בעתו עמו אנכי בשורה להניד לו כדת מה לעשות
לא יוכל לרדת עורס מוזאת כמשפט הזה יעשה לו על
סגנתו אשר שגב וסכרפא לו וגם כי המנא תמנא כידן
התבונה להאיר ולהאדיר עליונים למעלה ולהחיש עת
גאולתו ופדיון נפשינו ואף אם אין כל ישראל יוכלון
לעמוד כח לעשות כדת היום איש איש במלאכתו אשר
המה ענושים עם כל זאת כל שיש עדה קדושה עושה
בסדר הזה מספיק וכמ'ס כז'ח בענין השתכחה אל'ר'א
חייך אם מהדרין כתשובה רישי בנישתא או חרא בנישתא
בזכותן יתבניש כל גלותא ע"כ וכמו כן בכל הדברים
סגולתנו תלויה בהם ועכ"פ כל איש הידא לא יעבור
מלהתקדש עצמו מירי ערב ר'ח בחרפו כאמר תשיג ידו
לכפר עליו מאמר חטא על הנפש ויתחבר עם האנשים
הנפשים בתפילותם כאשר יוכל שאת - ואף המקל על
עצמו בכל שנה ושנה הנה בשנת העיבור יהא זריו ונסכר
לעשו' כסדר הזה אשר חכמי הגידו שפני המאור הגדולים
חמה ולבנה שוין נבראו והיו משתמשים בכתר אחד ואח"כ
מ' מת הקטרוג אל'ל אקב"ה לבי ומעטוי את ענמך והמה
שתו בשמים פיהם לחמה וללבנה העליונים ובזה מעל
גבוה כבודו ומענין הקטרוג הזה נמשך למטה קטרוג
הקליפ' הוא סטן הוא יצר הרע היורד וממט' ועולה ומשטין
ואם לא היה מיעוט הידא לא היה עולמים שום עיבור וי'
היה סיבוכם ומהלכס שזה ועתה שנפרדו אין מהלכס
וסיבוכם שום וננסך לעשות ו' עיבורים כדי להשוות שנת
קלכנה שהיא י' ב'חדש שיכא בשנה לשנ' החמה שהיא שס"ה
יום

ששת ימי המעשה וכיום השבת יפתח וכיום החדש יפתח
אמאי אלא אילין ימי החול דתרעא דא יהיה סגור דלא
לאשתמשא חול בקורשא וכיום השבת יפתח דהא ברין
שמושא דקורשא בקורשא וברין אתנהיר פיהרא לאתחברא
בשמשא תא חזי תרעא דא לא לאתפתח בליון שיתא יומי
דחול בגין דהא יומי דחול עלמא תתאה אתון ושלטין כל
איון יומין דחול עלנעלמא בר בארשא דישראל ואיון
דשלטין בגין דהשער הזה יהיה סגור אכל כיום השב' וכי
החדש כולה מתעברן ולא שלטין בגין דהשער הזה יהיה
פתוח ועלמ' יהיה בחירה ואתון מתמן ולא אתייהיב עלמא
לרשו אחרא ואי תימא דכל איון שית יומין איון שלטין
בלחוריהו ת"ח הפוכה קדים עד לא יקומון לשלטה יהיה
אסתכל תריר בעלמא אכל לא אתפתח לאתזנא עלמא
מקדשה בר כיומא דפכתא וכיומא דחדש' וכו' ופסגן של
דברים למתחילים בחכמ' הוא כיו' קצוות שבעולם היורה
הם נקראים ששת ימי המעשה השולטים בחול על העולם
והענין כי בשבת ובר' ח וי"ט יתגלה אור העליון בלי לבוש
בלי אמצעי שא הוא בעצמו ע"י הבריא' ואז נאמ' שהקב"ה
לובש בגדי מלכות בגדי שבתות וראש חדש וי"ט אכן
כאשר יצטרך עור אור של בריא' להתלבש טיגיה ר"ל באור
של יצירה אז נאמר שהמלך לובש בגדי חול אחר שהאור
הנמשך אלינו הוא ע"י העבר תצטרך. ושער החצר
הפנימית שהוא סוד הבריאה עצמו הוא סגור שלא לערבב
מתעלה היצירה הנקרא חול עם הבריאה הנקרא קדש.
אמנם בשבתות ור"ח וי"ט מתגלה הבריאה עצמה שעל ידי
זה מאירה האורות בעולם בלי אמצעי וז"ש דהא ברין
שמושא דקב"ה וכו' ולבאר הדבר יותר בבואר אמר תא חזי
תרעא דא הוא הבריאה איון נפתח כל ששת ימי החול
והטעם שכל ו' ימי החול מתנהגים ע"י היצירה עולם
דמט' ו' ולא ע"י הבריאה חוץ מארץ ישראל רכתיב בה ארץ
אשר ה' אלהיך דורש אותה תמיד ואין כח לשלוט עם
הבשר. והקל' ואפילו מר"ה אלא כל הפעול' הנעשים
בא"י תהייה ע"י היצירה כבח הבריאה ואפי' המיתה בא"י
איון ע"י מלאך המות הטמא אלא ע"י מלאך גבריאל כנודע
ולפי ששער הבריאה בחונה לארץ סגור כל ששת ימי החול.
לכן שולטים ששת ימי המעשה שש קצוות היצירה חוץ
משבתות ור"ח וי"ט כי אז מתגלים ענפי הבריאה בעול'.
ואין הכוונה באומדניו ששולטים ששת ימי המעשה שש
קצוות היצירה שהנהגה על ידם ח"ו כי היות שאמר שער
החצר הוא סגור אין הכוונה לסגירת ההשגחה ח"ו כי
לעולם הוא פונה קדים בקדש בהיותו פתוח רק הסגירה
לבר לענין המזון שכל ימי החול איון בשפע אלא מלמטה
כמו שמתבאר מדברי המאמר כללו של דבר משם באר"ה
שכיום השבת וכיום החדש שער הבריאה פתוח להשפיע
בעולם והעולמות הם יותר בשלימות מכחול ע"י תוספת
קדושתו

קדושתו. ואשר בתעלומות חכמה סוכר הדומ' וכיר גורל
מצל' יקר הדד מלכו' בהתקד' יום החד' כי תן כל החד' יהיה
תחת השמש השמ' יפה וזרע יתדמותו לנ' נח ויהיו כזית האורה
ולחדשו יבכר והוא כפורחת. עלתה ננה פתולה
שחרית ובחורות תוסף מתרפק על דולה והוא עלתה א
הגדולה והגבורה ובתפלת המוסף גדילים תעשה לה עד
לעלות אל ראש המלך וגדלה הארתם מפנים העליוני' כמו
שיתבאר בס"ד כי על כן קבלנו מרבינו הקדוש ז' להיה
סבר' ים הארת נפש יתירה פעת הכתר. וע"כ חייב
לקבל פני דבר' כמ' ש' מודע את. הולכת אליו היום לא
חדש וכו' כי בקבלו פניו וישפיע לו מכח דבר' להעמיד קרן
האורה ותקות חוש הארה והוא נקמת במשיכה וכמו שכן
היה מנהג חסידים אדמו"ר ע"ה כמ' ש' בזה ואתחנן דף
דס"ה ע"ב רבי אבא הוא אתי פלמחי לר"ש פגע ביה ר"י
ח"ל מאן אתי תאריה דנחורא גבר דאדרבך כנורא דאכל'.
כל יומא הא נחורא עמיה שריא ח"ל תנינן דאיובא עליה
דב' לקבלא אנפי שכינתא בכל דיוס ירחי ושכתי ומאן
איהו רביה ר"ש בונינא עילא קדושא דכל בני עלמא באעין
לקבלא אנפיו אמר ר' יוחנן אהדרנא עמך. ואקבל פני
שכינתא וכו' וכן במדרש הנעלם פרשת חיי שרה קכ"ז
אמרו רבי אליעזר חזל למיחמי לריב' רביה והוא יומא
דיוס ירחא הוה כד משיה לגביה אמר ליה בירא דלסריין
ומליון ליה והוא כביע מדירי' יתיר מאי בעי הכא אמר ליה
חייב אדם לקבל פני דבר' וכו' וכל זה מפני האור המתלבה
על נפשות ב' כמ' כנז'.

ובתקונים

דף י"ז ע"ב ה"ר יהיה סגור
ששת ימי המעשה וכיום השבת
וכיום החדש יפתח דהכי יהיה שכינת' סתימה עמיה ביומיו
דחולא בשמש' דאיהו אטימא וכיומא דשבת' וכיומא דחדש'
וכי"ט אתפתחא לקבל רוחין ובוסמין וליר' תא נפשינ
עמגין לבגיהו וכו' הנה אמו'ת הקודש בכל דברי הדב
זל"ה שגם בר' ים הארת נפש יתירה אלא שאמר בעת
הכתר כרי שלא יהא חולק' על מה שאמר שם דף י"ח ע"ב
ואתקריא אילין נפשות אשפיון בגין דלא שריאן בישרא
אלא כיום השבת וכו' דהיינו דלא שריאן בישראל בקבע כל
היום אלא ביום השבת כמו שיש העליון רב לתעלה בין
שבת לר"ח כמ' ש' הרב. ודמו זה יתקומם במקרא ביום
החדש יפתח וכיום השבת יפתח יפתח תרי ומכ
שם דמו' כי כל אחד נדרש לעצמו כי כל אחד יש לו כפתיו'
חמצלה בפני עצמה כל אחד לפי זמנו שאינם שוין
בעלייתם. והשוה הכתוב חדש ושבת לרמוז החדש
ושבת שוין בתוסף נפש יתירה וע"כ נאמר והיה מירי חדש
בחדשו ומירי שבת בשבתו:

ונוסף

גם הוא ת"ש הטור בהלכות ראש חדש מש'
דכינו יחולא ז'ל שמל' בתר' שכל המועד'
כולם

פר כ ב חפלה לטבילת רח

הנו' ושוכ יטבול פעם אחת לכללות השמות העולים
שד"י במילואותיו :

וכתב

הרכז' ללהחליף לו חליפות שמלות
משקידש עליו היום לכבוד ר"ח כי כן
תלבשנה המדות העליונות הארות יתירות וכמו שרמזנו
במאמר הזהר דף כ"ח כי התלבשות העולמות בר"ח אינם
כבחו' וע"כ שלימים וכן רבים לעומתן מתהדרים בהדר'
קדש בכ"דים מיוחדים לר"ח לא של שבת ולא של י"ט אלא
של ר"ח בלבד כי לא שו' כל הזמנים בשיעוריהן . ומן דעת
הרמב"ם נראה שכתב שר"ח הוא בכלל לקדוש ה' מוכבד
שהרי נאמר בו קדושה מקדש ישראל וראשי חדשים מינה
שנרק לכבדו בכסות נקיה בדילפינן בשבת מוכבדתו
אלא שנרק לתת הפרש בעיהם בגד מה כאמור וסימניך
חמ"ש חליפות שמלות כיטריקון ח"דש מ"ועד ש"כת כי כה
יתהדר ויתלבש חליפות שמלות לכבוד פדרתם ומורי ז"ל
היה מחליף שמלותיו מבערב בהתקדש עליו היום וכן
ראוי לנהוג שגם בלילה יש עילוי שהרי כבר אומרים יעלה
ויבא . ובכל ארצות המערב נוהגים להדליק נירות אור
ר"ח בבית הכנסת וגם בביתם על שולחנם כמו בשב"ו י"ט
על תוספת המאורות המאירים מחדש למעלה ועל ידי
הדלקת הנרות למטה מתעורר למעלה הדלקת הבזיכין
קדישין כמ"ש על כן באורים כבדו ה' ואשרי העובד את
ה' בשמחה . וכבר ידעת מ"ש בז"ח פ' בראשית אמר
ר"א גלותא ותשבחתא דליליא משקעה החמה עד לא
אתחזי סיהרא דכתיב ויראוך עם שמש דא היא גלותא
דנפרא ולפני ירח דא היא גלותא דליליא וכו' אמר רבי
יהושע אמר רב בנפרא כשהחמה זורחת הוא זמן תפלה
ומשש שעות ולמעלה עד ט' שעות זמן תפלת מנחה
ומשקעה החמה עד שתחשך תפלה אחרונה דאמר ריב"ל
אמר ר"י אמר רב משקעה החמה עד שיראו ב' כוכבים
זמן תפלה אחרונה ע"כ וכן היה מנהג הרכז' ז"ל שלא
לאחר זמן תפלת ערבית יותר ממיעור זה אם לא על צד
האוכס ניכר והן עוד היום רבים מחסדי תקיפי א"י תפסו
שיטה זו וכן ראוי לנהוג כל הימים :

אבן

מי שא"ל לוכל הימים על כל פנים יהא זריז
ונשכר אור ר"ח להקדים לבא לבית הכנסת
הלתפלל תפלת ערבית מיד בשקיע החמה מפני כי רובם
הם מתענים בער"ח וכן לא יעשה להכנס בו כשה' מעוני'
ואף שאמרו הלכה מתענה ומשלים היינו לומר שיתענה עד
שקיעת החמה אבל כל הנכנס לתחום שבת שוב אינו
רשאי להתענות כמ"ש הב"י רמ"ט וה"ה נמי בראש חדש
משעת זאת הככבים ואילך אסור להתענו' וכן כתב ה"ר
מנחם עזריה ז"ל .

ועב"פ

מי שלא התפלל תפלת ערבית והג' זמן
זאת הככבים מנוה עליו למהר להפסיק
תעניתו

טלם הם על שם אבותינו הקדושים פסח ע"ש אברהם
שאמר לושי ועשי עבות שבועות ע"ש יצחק שנאמ' ויהי קול
השופר שופר של מת"ת היה מאילנו של יצחק סוכות ע"ש
יעקב שנא' על כן קרא למקום ההוא סוכות . והשנים אשר
ראשי חדשים היו ראויים להיות כולם מועדות ורגלים כשל'
הרגלים הנזכר' על שם י"ב שבטי ישראל וכשחטאו ישראל
בעגל לא זכר להם (עיין תוספת ורש"י תגלה דף כ"ב)
והנשים שלא חטאו בעגל עדיין הראשי חדשים כמועד
להם ולפיכך נהגו הנשים שלא לעשות מלאכה בר"ח רק
אוכל נפש בלבד ע"כ כי על כן אף עתה יש להם דוש' האור
ההוא להיות עילוי למעלה ואף גם כנפש כל אדם
ישראל במחזור .

וער

דברת יקר תפאר עטה ליום החדש המקודש .
שלימים וכן רבים רוחה' נוססה גם ישמחו
ויעלנו לפני ה' בהתקדש עליה ראש החדש זריזי מקדימי'
לקדם פני החדש ולבא בגל שד"י לחסית תחת כנפיו
בקדושה ובטהרה וטובלים במקוה טהרה לכבוד ר"ח
מבערב כמו ברגלים וטהור ידיים יוסיף אומץ ויחזו נדיק
דרכם . והבא לטהר אנכי תקנתי מסח תפלה זו בראשונה
יטבול להעביר הזוהמה . ואח"כ יאמר .

לשם

יחד קב"ה וששכינתיה בדחילו ורחימו
ליחרא י"ה כו"ה בשם כל ישראל ויהי
רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שאני מטהר את גופי
במי ה' חל הזה . כן ה' אלהי תטהר את נפשי רוחי
ונשמתי בנ"ח העליון הארת שם כ"ן יו"ד ה"ה ו"ן
ה"ה ומספר לה' אותיות שם אדני' במילואותיו אל"ף למ"ד
פ"א דל"ת למ"ד תי"ז מ"ן וי"ו נו"ן יו"ן וי"ו דל"ת אשר
עם אהבת כללות המה יעלו לנח"ל ובהצדף השני כוללים
ב"ן ואדני' אוכלים אוכלים אל נח"ל ימים ובמים לו תדיח
בתמי עומותי . ותאכיל עלי שפע ג' שמות אלהים דא'
ברכו' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א' א'
פ"ו יו"ד ת"ס וכללות אלהים פשוט ושמות קס"א וקכ"א
אל"ף ה' יו"ד ה' יו"ד ה' יו"ד ה' יו"ד ה' יו"ד ה' יו"ד ה'
אשר הוא בגל שד"י במילואו ה' השייך דלת יוד
י' זלונן וכבן תטהר את נפשי

לפני כהא כבודך לקבל עלי מזיו שפע הקדוש הנמשך
לרחל ע"י שם שדר במילואותיו והיא תעלה עד ראש ז"א
ואל יעכב חטא ועון לפניך בזכות השמות היוצאי' מפסוק
ויקר"א אלהים ליכסה ארץ ולמקו' המי קרא ימים אשר כח
הגולתן להעביר בתם חטא פשע ורשע ולהוסיף קדושה
בגשמת הנדיקים ונאמר מקוה ישראל ה' מושיעו בעת
צרה ונאמר וזרקתי עליהם מים טהורים וטהרתם מכל
טומאתם ומכל גילוליתם אטהר אתכם ויטבול תחלה
שלשה פעמים ויכוין בשלשה שמות אלהים הנו'
אחר כך ב' פעמים עוד ויכוין בכ' שמות אלהיה
הנו'

תעניתו כי לא אסרו קודם תפלה אלא סעודת קבע אכל
סעודת ערבי לית לן בה : והאיש הידא לא יביא ענמו
לידי וזו המדה ובהתקדש עליו האם יודרו להקדים לבא
לכית הכנסת להתפלל תפילת ערבית עם הנכור בזמנ'
לכבוד הדד ראש החדש וכדוכ עם הדדת מלך מלכו של
עולם ויתן בקולו קול עזו ינלח דכח במזמור ברכי נפשי
את ה' ה' אלהי גדלת מאד וכו' (א"ה לפי דברי הרב
ז"ל שהעלוי ברח"ה הוא לנפש דוד וע"כ יש נפש יתיר ברח"ה
ולא רוח יתיר לפי שטוב טעם לומר ברכי נפשי) המספר
בשכח חיוצר ברוך הוא עשה ירח למועדים לשלול סכרת
החזים בככבים האומרים שחילואה ומיעוטה הוא לעשות
חזם בכבי אדם וחושבים שיש כח בלכנה לפעול טוב
כשהיא מתמלאה והולך וכן להפך לפעול רע כשהיא
מתמעטת ועל כן חושבין אותה לאלהות שעל כן אמר
הכ"ה הביאו עלי כפרה שמיצטתי את הירח כי הוא גורם
להם לעובדה שסוברים שיש בה כח זה מעצמה שמיצוטה
ומילואה מכשילים כאמור וזה המזמור לעד נאמן המודיע
כל מעשה בראשית המעיד על מלכותו יתברך ושהכל
בברא מאתו והוא ארון על הכל וכל נבואות מעלה ומטה
אינן רשאים לעשות אלא רצונו ולמאמרו בסופה ירדפו
כאשר סידרם במעשה בראשית וכידו לסנותם ולהחליפם
כמו החמה והלכנה שעמדו במלחמ' יהושע ועשר מלכות
שחזר החמה בחזקיהו וע"כ אנו אומרים ומעידים עשה
ירח למועדיה כי אינו כמו שחושבים החזים בככבים אלא
לספור בחידושה המועדי הנקראי מועדי השמינו לעשו'
כסדר מהלך בכבי לכת וכל איש לפי מהללו יתן אל לבו
פרטו דברי המזמור להכיר גדולתו יתברך ומורא לו יעלה
על ראשו :

ואולם לפי דברי מדרש הנעלם פרשת לך לך

מנינו עוד טעם למנהג זה לומר ברכי
נפשי לור ר"ח ויומו ז"ל מקימי מעפר דל וכו' להוסיכי עם
נדיבים וכסא כבוד ינחילם מהו וכסא כבוד ינחילם זה
יעקב אבינו דעביד ליה כרמיא יקר כלחודיו לקבל אולפן
בשמתא דנדיקייא וקב"ה אזיל עמיה בכל ריש ירח וירחא
וכד חמי נשמתא יקר אספקלריא שכינתא דמחרי מברכ'
וכגדת לקמיה הה"ר ברכי נפשי את ה' אמר רבי עקיבא
כל פרשתא דתשכחתא דא נשמתא אמרה לקמיה דק"ה דה
אמר רבי עקיבא קאים עלוי ונשמתא פתחת ואמר ה' אלהי
גדלת מאד וכו' עד סיומא דקאמר יתמו חטאים ועוד
הר"ע קולא דא כלחודיו אלא משכחת ליה על גופא
ראשתא דא בעלמא דין ואומרת ברכי נפשי את ה' וכל קרבי
את כס קדשו ע"כ ולפיכך טוב להודו מזמור הזה בהתקד'
יום החדש להורות על עילוי הנשמות למעלה ברח"ה וכן
מבאר בזוהר פרש' ויחי רכ"ד ע"כ העילוי רב שיש לנשמות
הנדיקים בג' ע' מדי חדש בחדשו ז"ל תאנא הלף ות"ק
חלק פני ה א ריחין

ובזוהר פרש' תרחיה ביהח עוד גודל עילוי

הנשמו' ברח"ה שמתעטח בארצות
עליונים ומתקשר הנשמה בלוח ורוח בנפש עד שהם
כקישור אחד בניור דוחני כמו שהיו בניור גופניי כע"ה
ז"ל רוא הכא לאינן דירעי ארץ קשוט רחלי חטא' בשעת
דנשמת' מתערא לעילאבו עיטרא קדים ורוח קאי' בנהיר'
עילאה בשכתי וירחי וזמני האי נפש בשעתא דרוח נחתא
מנו נהיר עילא' דריירא בג' ע' נהיר ונניץ איהו ברח"ה
בו קברי זאתגילמ' בדיוקנא דהוו בגופא בקדמיתא וכל
אינן גרמין בהוא דיוקנא סלקא ומשכחת ואוראן לק"ה
הוא הוא דכתיב כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמך והענין
הוא כי בשעה שהרוח יורד מג' ע' העליון לג' ע' התחתון
אז מוליק עמו אור גדול שקיבל למעלה ומאותו האור
יורד גם כן אור בהיר מאד לנפש אשר בקבר ומתלבשת
הנפש באור הזה כגור הבוק ממם ואז מתחברי העצמות
יחדיו ירחקו ומצטיירים בגורת הבוק שהיה כע"ה ועליונים
מן הקבר ומורים ומשכחים ואומרים שירה לפני הקב"ה
ועל זה נאמר כל עצמותי תאמרנה ה' מי כמך ואומרות
אין כתיב כאן אלא תאמרנה ומבאר שם בזוהר דאילולי
אתיהיב רשות לעין לראות היה כל אדם רואה כלילי שבת
ור"ח וי"ט כדמות מודות עומדות ע"ג הקברים ומורים
ומשכחים לקב"ה אלא שהעין תכריל ומחשיך את העין
מלראות אשר מכל אלה תשכיל העילוי רב שיש לנשמת
בר"ח וע"כ ראוי לומר אור ר"ח מזמור ברכי נפשי את ה' שכן
הנשמו' אומרו שכח זה למעלה כמ"ס במדרש הנעלם הכ"ל
ואף שכתב הרב ז"ל שא"כ לומר שום מזמור קודם ערבי' לא
פסוקי ה' נבואות עמנו וכו' עד גמר הפסוקים ההם מ"מ
מזמור זה מן הטעמים הנזכר ראוי ונטון לאומרו אור ראש
חדש ואין לשנות ונכון להיות כל איש אשר הריחו בבור
ה' ליראיו ותפלות ה' יביט לבוין קודם תפלת ערבית
בחינת

פרק א' לומר אלהים בטובה ישועה

ערכית דרךך להתפלל מחצית ב' . טעה' בתשלומים
ולא הזכיר של ראש חדש . וכן כסר' ח' כ' ימים וביים
ראשון סבא ולא התפלל מנחה וטעה בתשלומי' ולא הזכיר
ר"ח איין מחציתן אותו כיון דסדר עליית אלה בל אחת
כדש לעצמה ק' הדברים שאם התשלומים כיום יש לנו
לומר אם בעת עלי' העיקר' שהיא של לילה איין מחציתן
אותו מסעם הנזכר כ"ס כשהוא לתשלומין אשר חלף הלך
לו ואם התשלומי' בלילה יש לנו לומר אם בתפיל' העיקר'
שאניח לתשלומין אינו חוזר כ"ס אותה שבה לתשלומין
אשר חלף הלך לה אות' העלי' ולקמן כבא עוד פרטוי' דינו
אלו במ' ד' א"ה אם לא אמר מנח' בער' ח' פסוק דמ' א' לוח'
שהינו בב' התפללו כליל ר"ח כשכ' יא' במנחה ג' בתכ סימן
תכ' ב' שאין דרך ללא דמי' לשב' הואיל ותפל' ר"ח היא
תפלה של חול עצמה אלא שאנו מוסיף בה יעלה איין בדרך
להזכיר בשמה :

וצריך

וצריך להיות כל איש מתעורר בזכותו לעתור ולרעות כוסח אלהינו זה קיינו לו בגילה וברעדה להתגפל לפני ה' יצלה וירחמם עמדת רוח אפיו משיח ה' אשר הוא נלכד בשחיתותינו - והן עתה כיום החדש כגל שר"י נתלונן ירום הזרח ותגשף מלכותו לתקן עולם במלכות שד"י - וכבר אמרתי שעיקר האהב והירא' היא כלב ובכחם ולא באמור הדברים בפ"י ובשפתיו ולבו רחוק מהם ובפרט בענין אשר כזה אשר הוא צורך עליונים ותחתונים - וכמה הזהירו בת הקודמין שלא יכוין אדם בחלק מהתפלה לכד כמה שצריך והשאר יוציא מפ"י ולבו לא נכון כגון אם יש לו חולש שיכוין ברפאיו או אם צריך פרנסה שיכוין בברכת הסמים ובברכות שהם יסבחי הוא יתברך ונווד כל ישראל כגון ג' ראשונים ושלשה אחרונות וברכת השיבה שופטיו ואת נחמד דוד וכונה יחשלים לא יכוין - ואם עשה כן איך תפלתו ראויה להתקבל ומרת הדין מקטרגת ואמרת בגדו הוא מכוין ומתחנן ולא כן בשבח כוראו ולא נחלה על שכר יוסף וחרכן הבית וחילול השם בגוים כאשר נחלה על שכר יוסף וחרכן הבית וחילול השם בגוים כאשר נחלה על חסדן הלבנה מכיסו ובריאות איבריו וכמא' כזה ואז טורפין לו תפלתו בפניו כי על כן צריך לשית נצמת פניו בתפלתו על דבר כבוד שמו יתברך וסוף הכבוד גם אל עצמו ואל בשדו וזה כל הימים וכ"ס וק"ל ביום החדש כי שער הרחמים היא פתוחה להתקבל ברצון התפל' כי נאה ויאי להרבו חכומנו לפני המקום ב"ה על גאולתנו ועל פדות נפשינו כלב שלם ונפש נענה אולי יחנן ה' וחסף ה' את זרוע קדשו ואסף כרחי ישראל תוככי ירחמי ארמונו על משפטו ישב בבראשון ושיף בכוונתו להתחנן על הגאולה כיום הזה כי כשתבכי בהמ"ק במהרה בימנו אז יהיה שלם ותם עון העגל ואז יהיו הראשי חרשים כרגלים כאשר בתחלה קודם מעשה העגל

בחינת הארת קדושת היום אשר הוא רמוזה במס עגס
רא"פ חר"ם והמס"ב שמות אהים הא' בריבוע א' א"ל א"ס
אלה"ו אלהים הכ' במילוי חר"ן אלף לת"ד ס"י ע"ר מ"ס
וכללות אלהי"ם פשוט העולים במספר רא"ס. וב' שמות
אהי"ה במילואותם דרד"ן ודהי"ן בזה אלף ס"י ח"ד ה"י
אלף ה"ה מ"ד ה"ה העולים במספר חר"ם וכל זה הוא
במספר שס סד"י במילואו ויסיה כולו נקד קמץ

שיין דלת יוד

וְקוֹדֶם

וקודם הקדשים והמזבח מקדש קדש אלה ר' תש
שדי במילואותיו וזה תולדו של א' שער
ראשית ונכסיו פתחו עולם ויבא מלך הכבוד י' נשכ כסתר
עליון כגל של י' יתלונן - בהר שלבין יסמחו עיר אלה' ס'
קדוש ממשכני עליון - ד' עו כ' ה' הוא האלה' ס' הוא עשמו
ולא אהנו עמו ונאן מדעיתו ל' כו וראו מפעלות אלהים
מורא עליון על בני אדם וצדעני אורח חיים שובע שמחו
את פניך נענימו בימיך ג' ה' הוא יצחק בער' ה' חסד' ק'
לעולם פעשה ידך אל תרף - ואנו אלה' ה' לה נאם ה' אומת
אש בביב ולכבוד אלה' ה' בתוכה - דוד לחד ישבח מעשיך
ובורתך יגידו - ואחריו לו יהי חן יצלה רכבו בתפלת
ערכית בכוונה וכנעיתה קדושה - ודאיו ל' לחם למה
מהו ידו בת הקודשים שלא להפסיק בהכרות ר' כן
הקדשים לתפלתו י' חרן יכריזו בבית הכנס' ע' הפעוטים
ואם ר' חס אחר קורין ר' ח' ואם ר' ח' שני ימים קורין
כלילה אחר יעלה ויבא הואל ויום אחד הוא חס ל' של חס
ה עבר ואינו ר' ח' נמשך רק לענין יעלה ויבא אכן ליל ב'
קורין ר' ח' שהוא ממש ראש חס ומסמו מתחילים למנות
בחדש - ובעת עומד להתפלל תפל י' חתקדס ככוונתו
בהגיעו ליעלה ויבא יכוין עו' לת חס בחדשו כי בחול'
הז' א' יסע יתרונו לנצח ויחל בהור לא כן בר' ח' אשר הוא
גם הוא עולה בג' נח וע' כ' תקנו בהכרת רנה אשר הוצק
יבורה בנצח לומר יעל' ה' ויבא אלא שכלילה היומו הקדוש
בעלמא דאתבסוף והנה היא לאה על כפים כסה אור על
כן בר' ח' על כן אם אמרו כלילה אין מחזירין אותו יען
עתה לא ראו אור בה' ר' הוא בשחקים לא כן כיום שהיחזיר
בקדוש הוא ברחל עלמא דאתבלימא להאיר על הארץ על
כן אם לא אמרו מחזירין אותו לאור דאור החיים כי על כל
אלה איש התמים יהא זכו וצמק להיו' לזכרון בין עיניו
קדוש היום ולא יעבור מלהזכיר יעלה ויבא אף כלילה כו
אף כי לפי פשוטן של דברים שאין מקדשין את החד' כלילה
לא יעלה ולא יוריד אכן לפי תעלומי הדברים ג' הוא יעל
ונרץ להזכיר יעלה ויבא לבחינה העולה הוא למעלה
בבתר ההר ואמר הקדמונים שהסוכה מלהזכירו
ידאג כל החדש:

ומורי

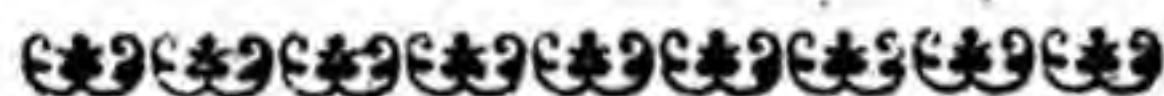
ומורי גר' כתב שאם מכח בליל ר"ח ולא התפלל ערבית

פרק ב' פסוקים לפני ברכת המזון

אדני שפתי חפחה ופי יניד חלה רחוקה
 ה' לעול' תשכ וזכרך לרוד ודור • ד' ע' כי ה' האלהים הוא
 עשנו ולו אנחנו עמו ונאן מעשיתו • ל' כו נרכב לה' נריע'
 לנור ישענו • ר' כו עוז לאלהים על ישראל גאותו ועוזו
 בשחקי • ומילוי שם אדני הנזכר יכוין אותו ככרבות כמ"ש
 הרב ז"ל ויאמר בראש חדש הרחמן הוא יחדש עלינו את
 החדש הזה לטובה ולברכה ויכוין לרחל כמו שבאר
 הרב במוסף ויאמר מגדול כמו בשבת סוד נביאים ננח
 הוד דרוברא כנודע •

ושוב

משכב וערבה שינתו וכתב רבינו הקדוש
 הא"ר ז"ל דכליל ר"ח מות' לת"ח הזוג כמו
 בשבת כי מקור הכסמה פתוח כמו כליל שבת אכן יזהר
 להיות דווקא אחר חנות שאז יש זוג גדול ללחש ועקב
 בעצם ובעילוי ר"ח כמו שביארנו בפרקי שבת באורך זמן
 ומגם ומניהם • ושם ביארנו אזהרות הזוג באורך שלא
 להשחית את נחלתו נחלת ה' כמים ע"ש וכיות' נריק להזהר
 כליל ר"ח שהרשע מתרבת מאד באם קנאתה עמו • וכך
 ראו להיות כל איש מופה בילדיו כליל הזהות בפרט ובכל
 עת שרואה תימוק המעשה לכוו בהקיץ או בעודו ישן שלילי
 היא המשחקת עמו יודרו להכות באצבעו על חוטמו
 ויאמר נוסח זה • זילי לילית חייבתא זילי מהכא לית לך
 כאן חולק ואחסנא לית לך כאן כייחא ויאמר ויהי כוע' כגלי
 וכן יעשה ג"פ •

פרק שלישי

אם גולה מאד שגבה למעלה מעלת עסק התורה
 לראש אשמוות כל הימים עוד תוספי לבכה
 ביתר שאת לראש אשמוות יום ר"ח רב הקדש להתחבר
 עם כנסת ישראל ולעלות אח"כ עמה אשר היא יתבא
 בכתרהא ועטרהא ותעלהו אמו לאור בעוז חביון עווה
 וד-קנו למעלה עומד וכחקק בכנסת ישראל ואף היא
 תשיב אמריה לוית' חזי במאי ברא את ערכ' לגבך כמ"ש
 בזהר בכמה מקומות • וזה כל הימים וכ"ש בזמן עליית
 בר"ח דכפוס עובריהון דבני נשא הכי אתחוממת וכמ"ש
 דהע"ה אס אתן שינת לעיני וגו' עד אמנא מקום לה' •
 וכלי ספק כי הוא מעורר את הרחמי ומקומו יפן ברחמי
 כמ"ש בתקונים • ואמרו בזהר פרשת בשלח זל וכד ארי
 נשרא כנסת ישראל אתיא ומשתעשעא ביה בקב"ה
 ואשיט לה לבנה שרכיטא דחסד ולא עלה בלחורא אלא
 עלה ועל אינון דמשתתפין בהרה וכו' : ואין ספק שכר"ס
 שהיא העולה למעלה ראש כן תרכה הארתה עד להפליא
 על אינון דמשתתפין בהרה • ונוסף גם הוא אשר ביארנו
 למעלה

בדבר המלך מלכו של עולם והיה להם למשא ואם הנוטע
 אזוי שמע מפיהם ויביט כי אין שם אלא כ' אונ' גרורים
 בראש אמיר והתלות אחד מעיר וכ' משפחה א' לפעלה
 וז' למטה ולא יהיה מתכוין אלא במחיר ומגדף וכולע את
 השם כנעימה אויה להם כי על זאת השכינה נועקת ולא
 אותי קראת יעקב כי יצעת כי ישראל עמרת על שלחניך ב'
 אונ' שעות והתנהלתה לאיטך למצוא נחת רוח כנפסך
 ובכואך לכרך אותי רע בעיניך להתעכב רביע שעה לכיון
 את ברכתך ותברפני כמו שכפאוסד וכפורק עול משא
 כבד יכבד ממך הוי כי יבעת כי העל אלה לא תתאפק ה'
 וה' הטוב יכפר בעד ועל כן כל בעל נפש יהא זהיר ברוחו
 בהגיע תור חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו שהוא מרכה
 בשבילו להתאמץ בכל כוונתו בברכת תזנו להזכיר מעין
 המאורע וככן יעשה נחת רוח •

ואשר

בא בסוד ה' יאותה לו לכיון בר"ח קודם
 ברכת המזון שם אדני נפיל ואותו כזה
 אל"ף למ"ר פ"ה דל"ת למ"ד תי"ו נו"ן וא"ו נו"ן ע"ד וא"ו
 ודל"ת והם ל"ה אותיות ועם מספר שם אר"ם ה' הרי
 ק' ק' ברכות מתברכת ובחלק של חול כתבתי סדר
 הכתובים קודם ברכת המזון •

והא

לך סדר מקראי קדש ר"ת מילוי שם אדני הנז'
 והם ל"ה פסוקים לאומדן קודם מים אחרונים
 בר"ח אכרעה את ה' בכל עת תמיד תהלתו בפיל יהיה
 הישוע' על עמך ברכתך סלה • פתחו לי שערי צדק אבא
 כס אודה י"ה • למען יזמך כבוד ולא יחס ה' אהי לעולם
 הודך • מי ימלא גבורה' ישמיע כלתהלתו ד"ור לרוו ישבח
 מעשך וגבורתיך יגידו פ' ותח את ירך ומשכע לכל חי
 רנון : ד"ו דו לה' כי טוב כי לעולם חסדו • ד' מינו אלהים
 חסדך בקרב היכלך • ל' עושה אורים גדולים כי לעולם
 חסדו • ל' הלת ה' ידבר פי ויכרך כל כשר שם קדשו לעול'
 וער • ל' שמיע בקול תורה ולספר כל נפלאות : כ"ז שוך
 חסדך ליודעך ונרקתך לישרי לב • ד' כקתי בעדותך ה'
 אל תבישני • ר' חי נפשי ותהללך ופשפטך יעזרוני • י"מין
 ה' רוממה ימין ה' עושה חיל • ר' יהי מועס ה' אלהינו עלינו
 ומגשה יריכו וכו' • נ' פשי ישובכ ינחמי במעבלי צד"ק למען
 שמו • ר' ישמחו כל חוסי כך לעול' ירננו ותסך עלינו ויעלנו
 כך אזהכי שמך • נ' וראות כצדק תענו אלהי ישענו מבטח
 כל קנוי ארץ ויס רחוקים • ר' חסד ה' מעולם ועד וכולי
 ונרקתו לבני בני • א' טוב וחסד ירדפונו כל ימי חיו
 ונבתי בבית ה' לאורך ימים • ר' לשוני תהבה נרקך כל
 היום תהלתך • נ' כן לבי אלהים נכון לבי אסירה ואומרה
 אף בכורי • ר' ידעו כי אתה שמך ה' לכרך עליון על כל
 הארץ • נ' כון כסאך מאז מעול אתה • י"הי שם ה' מבוקר
 מ' ת' ועד עול' • ו' יודו שמים פלאך ה' אף אמונתך בק"ק •
 ד' רשו ה' ועוזו ב' שו פני תמיד • ר' אתה מרה לעולם ה' •
 אדני

למעלה כפרק ב' העילוי רב הנמצא למעלה לבשמת
הנדיקים כב' ע' כיום החדש ומה טובו ומה יופיו להשתתף
עמהם לראש אשמורות כמו שביארו בזהר בכמה מקומות
דכפלות ליליא קב"ה עאל כב' ע' לאשתעשעא עם
נדיקיא וכדון כפי ליה לבר נס למיקם ולמילעי באורייתא
וקב"ה וכל נדיקיא כולה כייטין לקליה ואין ספק כי לפי
העילוי רב אשר תשיג נשמתם כר"ח כך ישיתו חלקתם
אתו להעלות את נשמתו עילוי רב וישיעו בנחנות
נפשו. כי על כל אלה אף המקל על עצמו בלילות הקיץ
מלעמוד לראש אשמורות לו בכח יגבר איש התמים להיות
זדיו ונשכר לעמוד באשמורות יום החדש רב הקדש
להנות בסדר תיקון הלילה אשר סידרנו ליקר
ולתפארת האחת האזכה כמו שביארו את סוד בס'
חמדה גבוהה. ולא יעבור מלהבות כו. אשר הוא חביב
מאד להכין אותה ולסעדה בעת עלותה להתרפק עם
רודה אח"כ בתפלה.

ומנהג

חסידים הראשונים להנות במאמרי הזהר
המדברים בסדר ר"ח הרשומים לעיל
בשעודת הלילה אשר הם יעמיקו וידברו ברכ עוסק כל
תעלומי סוד ר"ח ואף אם לא בא בסוד תעלומי הדברים
קריאתן זו היא הללן. וגם אם יש שהות עוד ממחרס ידברו
במאמרי הזהר הרשומים לעיל כי בחלקים הדר המלכות
כי חביבה מזה בשעתה. ותחילת שמושי לפני מורי
ראיתיו באשמורת יום ר"ח לומר כ"ד פרקי שבת כע"פ
ואנכי שאלתיו לאמר מה מקום לפרקי שבת בעונה זאת
והיתה תשובה אלי ותמלא כד"ה ותעל. ושוכ באשמורת
הבקר יסיד תהלתו של ר"ח במוצא קולות לעורר חבנות
השרו"ן לשיר בקול נעים ואנכי נהגתי לשורר שבתא
דמטרוניחא להר"ם לונאנו ז"ל.

מלכתא

יקירא אחתי שפנינתי שלימתי מן
בגין ביק אתרעיתי הא לותיכי
אתיתי.

נהרין

אנפאי לקבלך. ואנא תאיב לקליך.
מן בגין סגי זמן לך. לא סליקת עיל
לבעליך.

חברייא

די מתי ביתי. היכמאן נחי למשתי.
בהדאי אתו למיתי משכע מיניך
שבתתי.

משפעת

כל שזירה. ביק כלילא מעשרה אנת
לי ינא נטירא. אנת לנדיק עטרה.
די היא נניעא כל ספירא ביק נניעא
הא רחמנותך סגינא גו בבו להאי

נינפי

תקיעא.

את

רחימותא דנפשי. את תהא כתר
כרישאי. ביק דעאל ייעול לקודשאי
ביק

את

רעיה

טר

אתער

אתברת

מלכתא

מה

מטלר

לי

ובהאיר

ביק תקוף לבריה דישי.
דישרא כנישתא-נינפי דילי בתולתא
לחדא אזלת קשיטא. מן קשוא
כולך שפירתא.

דילי רחמתי. וחכיבתי ברתי היכלי
ובית מבתי. גנת אדילי שכינתי.
דעתיקא סתימא אעבר אבא ואימא.
אוף לשית סארי דגושמא. הא מאא
ליסוד דעלמא.

נדיק רחמא די תשמש בנמרומא
להוי עיל בימא להוי מפרח נשמה.
קץ וערלה. אתמלי רשאי בטלא
אפתחי פתחא דהיכלא. דהוה
סתים בחולא.

אוף היא מתיבא לקבל מילי חביבה
אוף אנא הכי תאיבא. להוי חמא
בטובא.

במים ומה רבינא לידתשתמש
בתבא. אחמר חיוור בתלגא. הא
סדרית לך שרגא.

שלם יקירא אחית אמתח כל שופרא
עול רחמי עול להדרא עול ואמלי לי
נהורא.

הוי עכיר שלמא תיב בגונון שלימא
כד שרי פקיר לתמה. ברכתא חוי
לצלמא.

היום ישוב ליטול ידיו שנית להסתלק
מן הספק ויכון לקראת אהו בהדרת
קדש בטלת ובתפילין להסכים לבית הכנסת כי אף כי
גדלה יקר הסכפה זו כל הימים הנה בשבתות ובר"ח
תוסיף תת כחה לה ביתר שאת ויתר עז מטעם פ"ס בזה'

בחקתי דף קי"ד ע"כ זל פתח רבי ינחך ואמר דומה דומה
לנבינו' הנה זה עומד אחר כתלנו זכאין אינון ישראל
דזכו דמשכונא (פי' השכינה) דא למיהו גבייהו מן
מלכא עילאה דאף על גב דאינון בגלותא קב"ה אתי בכל
דיוס ירחי ושכתי וזמני לאשגחא עלייהו ולאסתכלא בהווא
משכונא דאית ליה גבייהו דאיהו כסופא דיליה למלכא
דסרחא מטרוניתא אפקא מהיכליה מה עברת בטל' ברה

דיליה כסופא דמלכא רחמא דיליה ובגין דדעתא דמלכא
עלה שבקיה בידהא בשעתא דסליק רעותא דמלכא על
מטרוניתא ועל ברה הוא סליק אגרינ ונחית דרגין וסליק
כתלין לאסתכלא ולאשגחא בין נוקבי כותלא עלייהו כיון
דחמי לון שארי כבי מאחורי קוסאי כותלא ולבתר אזיל ליה

כך ישראל אע"ג דאינון נפקו מהיכליה דמלכא ההוא
משכונא לא שבקו ובגין דדעיתא דמלכא עלייהו שבקי
עמהו

כך ישראל אע"ג דאינון נפקו מהיכליה דמלכא ההוא
משכונא לא שבקו ובגין דדעיתא דמלכא עלייהו שבקי
עמהו

כך ישראל אע"ג דאינון נפקו מהיכליה דמלכא ההוא
משכונא לא שבקו ובגין דדעיתא דמלכא עלייהו שבקי
עמהו

כך ישראל אע"ג דאינון נפקו מהיכליה דמלכא ההוא
משכונא לא שבקו ובגין דדעיתא דמלכא עלייהו שבקי
עמהו

פרק ג להזהר בקדושה בריב בית ברז

בשנים ולא תרשע ולא תעבד מלשכנים ולכל אל מסכן ה' אשר הוא מאבד טובה הרבה אשר הלך משכנים ואין מנה לו מאותה סימלה המשתלשלת וחדות על ראשי עם קדש בקדש בית הכנסת בדרכי ונשכתי אש' בהתחבר עם הכבוד יזכר ודע אותה .

ומנהג

סוב לאכלים בתמים' להשכים לבס' ולשודר במעט קולות מירי כבוד הדד דאש חרש רב הקדש לרפוק בעשרי הדמיון אשר כנס החדש יפתח באחד בזהר . ואחרי כן יסוב ידו שנית לבזון בשמחת הקדש של קדש' האם ואשר לא יכין את זאת יסדר השמחות בסדר מקראי קדש אשר סידרו למעלה בערכית פ"ס וקראתן זו היא הלל . ויכוד יא' כ' סדר הנצירות כנצימות קדושה ויש לומר כזמירו' ר"ח מועד ברכי נפש י את ה' וכל קדשי וכו' והעם הוא שואבד בו ה' בשמים הכין כסא ומלכותו בכל משלה . גם על הנפש השתופס' בו נאה היה להם לומר ברכי נפש' ויאמר שאר התפל' עד עמוד להתפלל תפלה י' ויכוין כי בסגולת התפלה כלל' היא הפולה בגג ולפי' היא זרית וזכר להתאמץ ככוונתו לעד יעלה ויבא בזה אשר בגג האנן יסודו ועיקרו פתח ביום דחל עלמא דאגליא היא להאיר על הארץ כמו שביארו שם בתפלת ערבית ולעבד' אש לא הזכיר קודם שיעקור ר' ליו מחורין אותו כי מדרשות בתן מדיח לתפלה ואש הוא קודם חסד לא יסמוך על תפיל' מוסף כי כל אחד נדרש לעצמו זה למעל' צוה ואף גם לא יתקן לבזון רעתו לחזרת ש"ץ התפלה ולנאת בה כש"ס הדב בסיתן קב"ד שא"א שכל לבון שישמע כל התפלה ולא יסח דעתו במלה אחד בת"ס השמקיים ואף גם זאת כי הואיל והוא בקי למה יגדע עלהאי' אל עבד פמי הבלה הוא עכמו אשר מנוס בו יתד נשכלותו ואף אש הוא מסופק אש הזכיר או לא הסכימו רוב שואמרים דעל הספק מחזיקין דדאי לא הזכיר כחן שלא זכר מר"ח בעומרו בתפלתו שא' זכר שהיה בדעתו בתוך תפלתו להזכיר של ר"ח וסוב נסתפק אש הזכיר או לא אין מחזיקין אותו דדאי אמרינן האל והזכיר ספר בשבחו ואש התמים לא יביא עכמו לירי מרות אלו ויכוין לקראת אלהי ככונה ישרה ותמיד מפת התקדש עליו היום לא ימנע קדושת היום סבד עינש והעלוי דב המנחל לעפל' בשכני' עוזינו וככ' בואת בעומרו לשר' כשם ה' להיט לא יסיר לבנו מלה זכיר המוסף בעבד קדושת היום כי לא באו לירי שכהה זו אלא האשים אשר רפו דיהם מן התורה וסח מראות עיניהם שהשכי' לבית' ונשכתי הוד' קדש יום החד' אחרי ג' וכו' לעבוד עבודה באל פועד הן אומר והן דברים מן השפה ולחון מנו' אנשים מלומדה לא יבדו ולא יפקרו ולא יעלו על לב לעולם להזכיר קדושת היום אשר גבלו הראשונים כי לא נשכתי אש מאלהם ויהי להם גם חול גם חרש כולם

עמיון בשעת' וסליק רעות' ומלכא קדישא על מטרותיה ועל ישראל סליק אורין מקפץ על סבכעות נחית דגא וסליק כתלין לאסתכל ולאשגח' בין קוסטי כותליו עלויה כיון דחמי לון שארי ובכיס' ד' דמיה חרדי לבני או לעופר האלים לרגא מכתלא לאגרא ומאגרא לכתלא הנה זה עומד אחר כתליו בכת' כנסיות וכת' מדרשות משגית מן סחטנו' לאסתכלא ולאשגחא עליהו וכב"כ בעו חרוא ולמחדי כהאא יפא דאנן ירעין דא ושראל אחרי זה היום עשה ה' נבילה ונשפחה בו עכ"ל .

הנה

משם בארש שבכבת ור"ח הקב"ס נזכ על ראשי עם קדש ותאב לאשגחא בהו עד שמפגי כך בעו יתיר בהאא יפא באמור .

ומטעם

זה נדק כל אדם להזהר בקדושת בית הכנסת כר"ח ושבת יותר מכליו החול על כי סקדשם בהם יתירה עד שאמר בזהר דאמר לאשתללא כבי כנישתא אפילו במקד' כי כנישתא כמו שהארכנו בפרקי שבת כס"ד . כי על כל אלה כל אש ישראל ביום ר"ח ותבכר בארי לעמוד בבוקר אור לבכד' סדרא שהיא היא שיעור השחר להשכים לבית הכנסת . אף אש שאין דרכו כק' כל הימים כדי להסתופף בטולא דההימנותא העומד אחר כתליו . וכוסף גם הוא כי התחברות עם הכב' מהולל מאד כל הימים וביתר שאת כז' ונשגב כר"ח שקורין בו את ההלל ומנו' לקרותו בגבו כי ברוך עם הדרת מלך וכמה החמירו חכמים הראשונים בדבר עד שהפרישו על המדה לאמר שאם בא לבית הכנסת סמוך להלל יקרא סלל תחלה עם הכבוד ואח"כ יתפלל . ואולם אשר הריחו בסוד ה' לא יביא עכמו לעד מדה חפן יגשה העיקר שכל זה גסס השפל בסדר הדברי' המתקני' מאת הראשונים והיה כל אלה עליות שדוחות ו לפעלה מו כבודע ועיקר תמדת הסלל אחר תורת התפלה כי כבר הכלה חודש שנים ספגים עם החתן כמ"ס כוה' ובתקונים כ' או שניהם כתיבת השניות מקבילות הלולאות אחת אל אחת ושם הם בסדר שני שמות קמאכר' יסדו יאהד' כהי' ואחרי זאת אמרים ה' לל לשכח את הכלל הנקרא ה' לל שאח' סדר אד"כ בנימטרויא הל"ל ולסמסך לה סד י"ג מדרות דרמתי כמו שנבאר להלן ומעתה נה' מקום יש לקחת את ההלל קודם התפלה שנתקע הדבר . וכדמה לזה שיש המגיד מוהיח להרב הקדוש מה ריק ו'ל ויכיהנו לאמר הטוב בעיניך מה שאת עושה כי איך הולך לבת' כ' בשכב' ולכן אתה מרדך לומר התפלה ע"י טלא להקרי' המלאך ולאחר המוקדם הלא ירצת אש לא שמעת כי כל סדר התפלה מיוחדת ומסודרת על יסוד וסדר נכון ואילו תאמר המוקדם הרי אתה מפריד ומקלקל סדר העולמות ע"כ ולפיכך האיש שראונו בקדושה שם הקדו' הזה להיות אור בגבורה לשם' יבדו שרע לבלתי יתגרס בשניה

כמו כי' ג' מדרת דויעבור ועל כן במקום ויעבור נתקן
 סהלל. וביאור בארדא רבא דף קל"ג כי בפסוקי' סהלל
 מן מן המדר קראתי יי' וכו' עד מכסוח בגדי' רמזי' ט'
 תיקוני דיקנא דו' א' לא פהם חלוקים כמכסוח סמה: ואמר
 בא בתעלוטות חכמה ויונק מסוד תנחומיה יכין לכיון
 בהם וזה סידרן:

תקון

ס' מן המדר קראתי יי': תקון כ'
 עכני במרחב יי': תקון ג' יי' ויהי לי לא
 אירא: תקון ד' יי' ויהי לי בעזרי. תקון ה' טוב לחסות
 ביהוה א': תקון ו' טוב לחסות ביהוה כ'. תקון ז'
 כל גוים סכבוני בהם יי' ויהי לי. תקון ח' סכבוני
 גם סכבוני בהם יי' ויהי לי. תקון ט' סכבוני כדכורי רעבו
 כאש קונים בהם יי' ויהי לי. ועל כי לעולם אין כו' א' אפס
 ט' תיקוני דיקנא ואלס באות' הט' יש הארה מכל הי' ג'
 באופן שהם ט' והאחת י' ג' לפיכך יאותה לנו לכיון הד'
 סמספ' בד' כי לעול' חסד הנזכר קודם הט' דמן המדר
 כמו סקיכלנו סגורי האר' י' וזה' ס' וכן יתכן כוונתו
 בתק' כוונת ויעבור סכו נכיון לארבע הנוספי' כמ' ש' הרב
 ז' ל' ולפי פיותר משלה בחינה זו די' ג' מדרת של סהלל מי' ג'
 מדרת דויעבור על כן אנו אומרי' אותם דרך שבא ולא דרך
 תחינה כמו הי' ג' מדרת דויעבור. ולכן י' ג' מדרת דויעבור
 ולכן בעי עשרה ואין באמרים ביחוד כי היותם יותר
 גרועו' פס פחד פחד פלא יחנו החיזוני' חלילה אכן הי' ג'
 של סהלל באמרים ביחוד כי כחם יפה ולא היה פחד ועל
 כי סוד סהלל הוא להמשיך הי' ג' של הזכר לפיכך דרך
 לאומרו בעמידה כמו ויעבור ודכ' א' הים מקום לעולם כמו
 סכבאר כסוד הקידוש וספדת העומר דמילין דדוכרד
 בעי עמידה במ' ס' כוזהר:

וגם

לפי פשטן של רבנים יתכן לפי סהלל עזרת.
 סכחו של מ' ו' ונפלאותיו אשר עשה ועשו ויעש
 ומוצות עזרת בעמיד' וסומט' הללו עברי' ה' שעומדי' וכו'
 ואסור לסמוק עגמו באי זה דבר פיהיה רסמיכה אינה
 בעמידה. והיחיד כשהוא כביתו הסכמת דוכ הפוסקים
 סלא לברך עליו לא בתחלה ולא בסוף אכן אם הוא בבית
 הכנסת כל פיה י' כבי' הכנסת מני ספיד יחיד לקרותו ומה
 סאמרו ראפילו אומר שיאמר עמו סיי ברבי' מורי נר' ו'
 ערער על זה בתשובותיו וכתב דלא אסתבר והנפי אפילו
 הן עמרה לא יכרכו לעצמן שהרי סהלל מ' ע' סהזמן גרמה
 הוא ופסורות. והסי יתן אל לב לקרות את סהלל בשפה
 בדורה וכענינה קדוש' לכבוד הדרה של סכינה כי כסלומה
 ויהיה סלסל לנו ונהגו שהסליח כבוד אומר יאמר גא ישראל
 והקהל עונוי' הדור לה' וכו' ואול' האש הדא יהא זהיר לומר
 עם הסליח כבוד פסוקי' ואמר גא ישראל וגם כי לעולם
 חסדו ולא י' לה זה כזה כי ככר בתבנו כי בארבע כי
 לעולם הזכרים פה שם רמז והן מספר ד' מאורות עליונים
 ונסגבים

כולם שיון לרעה כי אין בהם תבונה לאמר מה היא קדוש'
 היום ועל מה ארניה סוטכעו ועל כן סמה באים לירי מדרת
 אלו ולא יתנו אל לבם אפס בהתעקנס כאשר יתעקן
 חסוד סכר חולק על ארבע מאת חכריהם סעומדים אלסלם
 אשר קול ברמ' ה' נספס אלהינו ואלהי אבותינו וכולי' הוא
 ואולי ועדיין אולי יסיתו אל לבם להזכיר אחר ו' וזוהו' אשר
 נואחם סעורה וי' סטוב יכפר בעד. לא כן האש' המגשי'
 אשר רוח ה' נוססה בה תמיד לא ימים סנגד עינם קדושת
 היום וכונת סתפלה סיס נעמה כה למעלה וכן יתקדשו
 להזכיר קדושת היום במקומה כרי סלא ינטרכו לחזור
 סתפלה ונמלאו כוסלים כספק כדכות לכסלה מאמר
 סראסנה לא עלתה לו יזכר סיה פיעסה בימי סרו באחד
 מן סחכרים סכא לפגי סרב כר' סר וועף וסאל לו כרכ
 מרוע פניך ופעיס היום וססיב לאמר אקרון בחלמי
 נתנני ה' בידי לא אוכל ק.ס או ססיב לו סרב וסרוע לא
 הזכרת אלהינו סתפלתך אסתמול כסנחה כי הוא בא
 להעלות את סמלכה ואתה כי סתלכתה אותה אחרי גווק
 ע' כ' נעקה סנערה לאמר נתנני ה' בידי לא אוכל קוס
 ובעל נפס סיפה יחדר לבו ויתר ממקומו על זאת ויהא
 זהיר כחחו לתת עזו לאלהים ולא ימים סנגד עיניו את
 זאת אשר כסערה תסס חילהא ח' וי' לאינון דסחלישין
 חילהא דלעילא כמ' ס כסחר כפסוק סתרפית כיום נרה
 נר כח כ' כ' כ' וסלימי' וכן רכיס מירא' ה' וססכי סמו
 עסו כיונים וסיונים כספרת' טרס עמוד להספלל לבלתי
 יסכחו להעלות את זכרונה לטובה:

ובחזרת

ס' סתפלה יכון ככוונה יתירה כי
 היא מחממת על כל ברכה וסלה
 ומאידים כה ססוד וסכורה דו' א' אל עכר פני סכל' כאה
 וססורה ונריך גס סס' להיות זריו וזכר לאמר אסינו ואף
 סמלפי הדין אס סמלי' סתפלתו ולא הזכיר אין סחורין אותו
 מפני טורח כבוד האל וסתפלת ססוספין לפניו כמ' ס סיון
 קכ' מ' ס ככר כתבנו כי כל א' נדרס לענמה לפי סדר
 עלייתם ולא יעלה זה כזה וסגרעות נתן ח' ס סמי' ס
 סמעל ועל האר' ס סתחת ארעו' עולם וסיהו אס סעס ס'
 כססתפלל כלח' הדין פסוס כזה סלעול' אינו חור ומסתפלל
 סכית מפני טורח סכור א' סוסק על סתפל' סיתפלל כקול
 רס כמ' ס ססור בהם סרמכ' ס ז':

ואחר

חזרת ס' סתפלה יכרך סס' בנעיסה
 קדושה לקרוא את סהלל כי אחר סססורנו
 את סכלה פניס כפניס עם דורה וסס כסחכרת ססכית.
 אנו קורין את סהלל' ל' להלל לסכח את סכלה ארכי'
 העולה כמספר סל' ל' ואס סס' סחחו כסוד ה' יכין לו
 לכיון ככר כר' ל' קרוא א' ס' סהלל ססוא ל' ארה
 ס כמלה דסכונה. ססולח הארתה כסוספת כהל' ל'
 ססכרו אר' י' סכמלכות דאנילות וכן היא סתמתקת
 כסו

פרק ג כגולה לאריכות ימים ברח

מושיעים כהר ציון לשפוט את הר עשו והיתה לה המלוכה
והיה ה' למלך על כל הארץ כיום ההוא יהיה ה' אחד ושם
א' עשה למען שמך עשה למען ימנך עשה למען תורתך
עשה למען קדושתך ולמען קדושת י"ב צירופי שמו הו"ה
ו"ב צירופי שמו אלהי המאירים כי כראשי חדשים יהיו
לרצון אחרי פי וכו' ויהי כועס ה' וכו' ואני תפילתי וכולי -
וקורין כפ' פנחס פ' תמיד ופ' וכיום השב' ופרשת ובראשי
חדשים והטעם שקורין פרשת קרבן של שבת ברח
מפני שעל כרחיכו צריכים לקרות יותר מפרשת ר"ח כדי
לקרות ר' גברי ואין בפרשת ר"ח אלא ה' פסוקים ואנו
צריכים ג' פ' לכל גברא וכיון שצריכים להוסיף מוסיפים
פ' התמיד שהיא כתובה לפניה סמוך לה ושיכא בכל יום
וכיון שקורין פ' התמיד ופ' ר"ח צריכים גם כן לקרות פרש'
שבת שהוא בנתיים שאין מדלגים בתורה בחד גברא אך
בקריא הפרשה דולג דהיינו דהפהן קורא ג' פסוקי' וידבר
זו ואמרת ולוי חוזר וקורא ואמרת וקורא עוד ב' פסוקי' את
הכבש ועשירי האיפה וזהו פי' דולג שדולג לאחריו ורכיעי
קורא ובראשי חדשים עד הסוף :

והוצרכו לעשות כן מפני שצריכים לקרוא ר'
גברי ופרשיות אלו אין בפרשת זו לא

ה' פסוקים ובפ' זכיום השבת ב' פסוקים ובפרשת ובראשי
חדשים ה' פסוקים וקי"ל אין פותחין לאחר מנ' פסוקים
ואם יקראו בשנים הראשונים כל אחד שלשה פסוקים אם
כן לא יסארו בפ' לא ב' פסוקים ואין משידין בפ' פחות מנ'
פסוקים מפני היוצאי כמ"ס בגמרא שיאמרו העולה אחריו
לא יקרא אלא ב' פסוקים הנשארים : ואם יקראו פ' זו
כולה בשני' וישאר עדיין ז' פסוקים לקרוא בהם ב' אנשים
א"ל לחלקם שאם יקרא א' פ' וכיום השבת שהוא שני
פסוקים ופ' א' או ב' מנ' ובר"ח אין מתחילין בפ' פחות
מנ' פסוקים מפני הנכנסים שיאמרו: שלא קרא עם הראשון
אלא השני פסוקים שמראש הפרשה ע"כ הוצרכו לעשות
הסדר הכז' ואין פותחין מנ' גברי ואין מוסיפין עליהם -
וטעמא דמילתא לפי פשוטן של דברים להודיע שקדשת
ראש חדש עדיף מכ' זה שקורין בהם שלשה ואין מוסיפין
עליהם לומר שאין קדושתו בקדושת יום טוב שאין קורין
אלא ה' ועוד משום טורח צבור מפני שאין בטלים כולם
ממלאכתם אלא הנשים והוא הטעם גם כן שאין מפטירין
בנביא מכל מקום כיון שהנשים בטלות ממלאכתן הוסיף
חד גברא :

ובזוהר פרש' ויקהל דף ר"ע א' אמרו ז"ל בראש
חדש דאתוסף חד על תלתא בנין שמש'
דנהיר בההוא זמנא לסיהרא ואיתוסף נהורא על סיהרא
היינו רזא דמוסף ע"כ - והרב ז"ל כתב שר' העולין הם
לעומת המלך הקדוש ילכו מנקותיו ביסוד שרי' ורח"ס
מן החסדים והגבורות שבהם - ובקריאת הפרשה וכן
במוסף

ורשב בים מאד כנ"ל ולמה יגרע הוא מלהזכירן בפ"ה נ"ח
שפתיים - והבא בסוד ה' באמרו אנא ה' הושיעה נא
יכוין שאנא נוטריקון אליה נדב אביהו מ"ן המלכות ויכוין
ל"ה ביצירה וי"ה לב"י אל"ף למ"ד יה"ו זה ל"ו גי' שם
ל"ה י"ס ויכוין אחריו כעבודתם לז' תחתונות דעיר עד
קדושת המזבח וכוין בהאר"ת ד' ראשונות דעשיה - ומזכ"ח
גי' אל"ף יהו"ה שהוא גם כן ביצירה :

ורמען יאריך ימים על ממלכתו ויאמר ברח אחר
החר ההלל פסוק **ואברהם** זקן באן
בימים **ויהוה** ביק את אברהם בכל - ויאמר
זכריה ישמרני ויחיינו כן יהי
רצון מלפני אלהים : ומלך עולם אשר בידו נפש
כל חי אמן ויאמר כל זה ג' פ' :

והשם הזה יוצא מן פסוק ואברהם זקן בא בימים
ויהו"ה ז' מי זקן בית מן ב' א' דל"ת מן מ"ס
דבימים האחרונה כי היא מתחלפת לדל"ת באלפא ביתא
דל"ת ככ"ר באותיות דמ"ת - וי"ה מן ויהו"ה בירך
והנקוד מן יהב"ך גימטריא חסד מדת אברהם כנודע
ואמרים קדים תתקבל - ואח"כ יוציאו ס"ת ויכוין עצמו
לעתור ולרצות כוסח תפלה זו :

יהי רצון מלפניך ה' אלהי אברהם ופחד יצחק אבי
יעקב אלהי השמים ואלהי דוד ארץ שתהא שעה
זו שעת דהמים לקבל תפלתו לפניך ברצון להיות מיון
נוקבין לעורר אהבת דודים למעלה איש יחד פני רעהו
ויתרבה השפע בכל העולמות - וככח בגולת תפלתו
היום האירה פניך במשפט האורים והיו למאורות על ככא
דוד ממלכתו להכין אותה ולסעדה במשפט ובנדקה ששון
ושמחה ימצא בה עד יצא כננה נדקה כארץ תוציא נמחה
וכננה ודועיה תצמיח - ותרום ותנשא עד היות לזית חן
לראש ב' מלכים בכתר א'

ומזיו השפע ההוא יושפע עלינו לנו בני מלכים
רחל' אמן שפע ישועה ורחמים על כר"ן
לכוון את לבנו לאהבה וליראה את שמך ירא'
כרוממות ולעבדך באמת אנחנו וזרענו וזרע זרענו והיה
נא לצור מעוז לשני מלאכך הקדושים שרי החסד והגבור'
מליצינו שר על עם בחיך כהיום הזה לעמוד נגד האויב
ס"ת הדשע המטטין עלינו ונמלא למים גמולים ולרס נקיים
וכרוב גאונך תהרום קמך תורם ורוח תשאם וירצה נא
לפניך שיש שפתותינו בתפלתנו היום דוגמת קרבן השעיר
להפיץ עוזו הנקשר מעלינו ויהא החדש הזה סוף וקץ
לכל צרתינו תחלה וראש לפדיון נפשינו אלהי עול' תביא
לעניך עדרת סגולתך וברית אבות לבנים תזכור והיה מירי
הדש בחרשו ומירי שבת בשבתו יבא כל בשר להשתחוות
מול הדת כבודך ביחשלים ואת נמח חר' מהרה תצמיח
יקרנו תרום בישועתך יראו עינינו ויגל כבודנו ועלנו
מושיעים

במוסף • הבא בסוד ה' יכין לבוין כוונת פרשה זו כי מלכות שמים בתחלה היתה שוה אל המלך כתר שלה שוה לכתר שלו ופנים בפנים • ואחר כך חבדו ממנה כמה דברי' עד היות ראשה נגד החזה שלו לבד כנודע מהם גר' עון אדה"ר ומהם הקטרוג וע"ז נאמר לה לבי ומצטייאת פנמך • לבי לכריאה ומצטייאת ענמך שלא יהיה בה שיצור קומתו ונעשית ראש לשועלים שהם למטה בכריאה וכו' •

ועתה

בראש חדש יש לה ב' עליות אחת בתפלה וב' במוסף וז"ל ובראשי חדשיכם תקריבו עו"ל לה • היא רחל שיש לה ב' ראשי' דחו"ג וזהו תקריבו עולה לה' שאנו מעלים אותה שתעלה ותתקרב לה' ואין לזרים חלק בה כלל • ואמר פרים חלים וכבשים הם אברה' יצחק ויעקב נגד חג"ת • וענין השעיר לחטאת הוא ליתן חיות מעט אל הקליו' כדי להעלותם מתוכם הבחינה שהיא בתוכם שהיא מלכות דגשיה המלוכשת בהם בסוד י"א סמני הקטורת וכל זמן שלא הגיע עתם להבטל מכל וכל אין אנו יכולין להעלו' בחינת החיות זה שבהם אם לא יתן להם איזה חיות קצת להעמידם כדי שתעלה • וזה הוא ענין שעיר דר"ח שהוא חלק החיות שלהם ובכך אנו יכולין להעלות הקדושה המחייה אותם ולכן השעיר הוא חטאת שהוא במקום העון והחטאת שהוא בקליפה וגם הכוונה להיות מחטא ומטהר אותה הבחינה שבהם ולהעלותה מכיניהם וזהו לחטאת • כי העולה שהקריבו תחלה תקריבו עולה לה' כתיב שאין להם חלק כלל כי עולה כולה כליל לה' • ולפיכך אין אנו יכולים להפריד אותה הבחינה מכיניהם אכן בחטאת שהוא השעיר שאנו נותני' להם חלק חיות קצת עלה נעלה אותה וירשנו אותה ובר"ת פרש' פנחס פרים בני בקר שנים אינן אינן ראמר' סיהרא דהיק יסתמשון בה כחדא ואזעיר גרמא תחותיהו ואיל אחד דא איל דיעחק וכי אברהם לאן אזול אלך בגין דאתער תמן עשו אתכניש אברהם דלא יחמי ליה ומאן איהו שעיר דר"ח וכו' יצחק אשתכח תמן דרחימו דיליה לבניה כחמרא על דורדייא יעקב אשתכח תמן לתברא אנפיו יוסף דאיהו סטן דיליה •

ואיתא

התם ושעיר עזים אחד לחטא' לה' אמאי אקרי חטאת בגין דאיהו חטא' ומסטר' דחטאת א"ר אלעזר והא תנינן דכתיב לה' אלך לה' אתקריב ודאי דכתיב לכפר לתברא אנפין ולא יתקרב למקדשא יהבי דא חולקא לס"מ ואכיל ליה ולא אכיל בשאר קרבנין ודא איהו לחודיה דלא אשתתף אחרא עמיה למיכל ביה וכו' ודא דמלה אם דעב שונאך האכילהו לחם • וטעם אומרו כאן יעשה ונסכו' ובשבת נאמר ונסכה להורות העילוי דב דר"ח שהיא אוכלת משלה והיא תשתמש' בכתר אחר עמו ואינה טפילה אליו בשבת ולפי' שם נאמר נסכה לשון נקיבה טפילה לו ובר"ח נסכו כלשון זכר כמוהו חלק שני 1 א במעלה

במעלה • ואבי ראה גם ראה כי בר"ח ימי ה' מעשה ו' כיו' ה' שבת הם אותיות חו"ה כסדר • ובר"ח נאמר ד' שבת י' פתח ו' כיום ד' חדש שם רמז כי אז הכלה הנעימה היא גברת כמו שכתבו גורי האר"י ז"ל • ואחר חזרת ס"ת למקומו יחלוץ תפיליו אחר גמר קריש לעילא • וטעם הדבר כי מוסף ר"ח הוא לי"ט שנקרא אות וכיון שאומרים כתר והם נקראו כתר אין ראויים להיות ב' כתרים באחד ולאשר הריחו בסוד ה' הטע' פשוט ומבואר כי בעת המוסף יאיר אור המופלג מגילוי שפע ע"ק אשר הוא למעלה מהתפילין ולפיכך צריך לחלס קודם המוסף להורות על הבקת האור שהוא שאין צורך להתפילין השפלין ממנה • וה' ר' מנחם עזריה ע"ה תיקן סדר עבודה למוסף ראש חדש • ומן הישר לאיש התמים לסדר אותה קודם המוסף • וזה תוארה • ובראשי חדשיכם וכולי עד יעשה ונסכו •

ובכן

כך היתה עבודת מוסף של ר"ח בבית אהינו הביאו את המוספים פרים שנים איל אחד בני שתי שנים ושבעה כבשים בני שנה תמימים • כולם עולות ושעיר עזים בן שנתו לחטאת תורה אחת לראשי חדשים כולם ולשבעה ימי השפח ולעזר' וליום טוב האחרון של חג אלא שבאותו יום לא היה שם אלא פר אחד כלבד וצוד שבראש חדש וראש השנה מי שזכה בפנים שחרית זכה למוספין • וברגלים אמר להם הממונה לכהני כל המסמרי' הרונים לעבוד באו והפיסו מי שחט מי זורק מי מעלה איברי המוספי' לכבש העלום לכבש חזרו והפיסו מי מעל' אותם מן הכבש למזבח ועוד שבראש חדש וראש השנה היו האיברים נתונים על כרכוב המזבח מלמעלה בין קרנות המזבח וכל שבתות השנה והרגלי' היו נתונים מחני כבש ולמטה אלו ואלו כלפי מזרח השקו את המוספים ובקרום ועקרום שחטם השוחט בצפון וקבל העקב את דמם אחד אחד בכלי שרת בצפון נטל דם החטאת עלה בכבש ופנה לסוכה וכו' לו לקרן דרומית מזרחית וטובל אצבעו הימני' בדם וסומכת באמה מכאן ובגודל מכאן ומחטא ויורד על חודה של קרן ומקנח אצבעו בשפת המזרק וכן לארבע קרנות שיידי הדם היה שופך על יסוד דרומי • נטל דם העולות א' וא' ונתן במזרח שתי מתנו' שהן ארבע מחני המזבח ולמטה זה העיריים שופכן על יסוד דרומי הפשיט את העולות ונתחום כמשפט ומסרוס למי שזכה בהם לאילים ולכבשים הכשר בחמשה הראשון בראש וברגל השני בשתי הידים השלישי בעוקן וברגל הרביעי בחזה ובגירה החמישי בשתי הדפנות הקרבים והסולת והיין לכבשים אחד אחד ולאילים שנים שנים והפרים קריבים בעשרי' וארבעה הראש באחד והרגל בשנים העוקן בשנים והרגל בשנים החזה בא' באחד והגרה בשלשה שתי הידים בשנים ושתי הדפנות בשנים הקרבים והסולת והיין בשלשה 6 I בשלשה

פני תפלת קדם המוסף

בשלישה שלשה עמודי כפורה והעלה כל אחד מה שזכה בו מכל אחד מהן לכבש או על כרכוב המזבח ומלחם וירדו . קדע את החטא והזבחה את האמורין נתנם במזבח והעלה את איברי העולות ומלחם וירד עלו מי שזכו והעלו איברי העולות תחלה ואח"כ אמורי החטאת על גבי המזבחה נתנו מלח על גבי המזבחות וכללום שלשה עשרונים סלת כחצי ההין שמן למר ושני עשרונים בסלישית ההין לאיל ועשרון ברביעית ההין לכבש והקטירום מוסף ראש השנה ומנחת העומר ועולתו כיום כ' של פסח וסתי הלחם וקרבנותיו בעגרת מקדימין אותם ומנחתו לנסכו היון הכיאו יין לנסך כמדת השמן אם היו שם מיספים הדבה תדיר קודם של שבת לשל ר"ח ושל ר"ח לשל ראש השנה וכן לכל שאר המועדות תקעו והריצו ותקעו ודברו הלויים כשיר כמשפטן וכשבת מותמים אח"כ לחם פנים לפני ה' והקטירו הכזבים לחטאת ר"ח ושל ראש השנה כהני בית אב זכו בהם ואין חולקין לעולם קרבן כנגד קרבן אלא הפושט ידו לנטול נוטל מכל אחד ואחד ושל רגלים יד כל המשמרות שזה בו . תורה אחת לשירי מנחת העומר בזמנו ולשתי הלחם בזמנן ולחטאת ולשלמים הכאים בשבילם לא שבהן גדול נוטל חלה אחת מן הלחם ואם רצה נוטל מהכל חלק בראש ונאכלים לפני מן הקלעים לזכר כהונה ליום ולילה עד חצות : ואח"כ יאמר אלהים ואלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב ומטיב הדרש עלינו שובה עלינו כהמין רחמך בגלל אבות שעשו רעך כנה ביתך כבת חלה כוכן בית מקדשך על מכומו הראימו כבנינו שמחנו בתקומו והשכ שכינתך לתוכו והשכ כהנים לעבודתך ולויים לשירם ולזמרים והשכ ישראל לנזיהם במהרה בימינו אמן .

וסדר

זה לא ישתנה בכל המועדים אפם תוספת עוד שיתוסף באוזה מהם כמו שסידרנו בפרקי י"ט בס"ד . ואשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק בה וגרסינן בסוף מסכת מגילה אמר אברה' לפני הקב"ה רבונו ש"ע שמא ח"ו ישראל חוטאים לפניך ואתה עושה להם כדור המכול וכדור הפלגה אפר לו לאו אמר לפניו רבש"ע במה ארע כלומ' מה תאמ' לי ללמדן דבר שיתכפר בו עונותיהם א"ל קחה לי עגלה משולשת כלומר הקרבנות יכפרו עליהם אמר לפניו רבש"ע תינתן בזמן שבה"מ קיים בזמן שאין בה"מ קיים מה תהא עליהם א"ל כבר תקנת להם סדר קרבנות כל זמן שקורין בהם מעלה אני עליהם כאילו מקריבין לפני קרבן ומוחל אני את כל עונותיהם ובסוף מנחות אמר ר' יוחנן מ"ד זאת תורת החטאת וזאת תורת האשם כל העוסק בתורת חטאת כאילו הקריב חטאת וכו' לעולם זאת על ישראל א"ר יוחנן אלו ת"ח העוסקים בהלכות עבודה מעלה עליהם הכתו כאילו נכרה מקדש בימיהם . והלא תראה איך לא הספיק לראשונים

לראשונים לומר כיו"ה הפסחים שכלו בענין עבודת היום בלכד אכל סדרו כל מעשה העבודה אחת לאחת למנוח חשבון ומה טוב ומה נעים חילו היה לנו כן סדר לכל וס' יביר בו כל מעשה עבוד' התמיד כי בזה היונו באמת משלמים פרים שפתינו וכבר עמד מעלת הח' החסיד כמה ר' מנחם די גלנזאנו ז"ל ויעש גם הוא מטעמים סדר עבודת כל יום ויום וסבת וכבר סדרנו אותה בפרקי שבת שאז כל העם בטלי ממלאכתם ואין טורח נכור עיין עליהם :

ובכן

יעלה רבנו ככוונה ישרה להתפלל תפלת מוסף . ויבטא בשפתיו המשכיל בסדר ה' לאת ליחידא שמא דקב"ה וסכינתיה וכו' הנני בא להתפלל תפלת מוסף ר"ח להוסיף הארה ברחל ולהעלותה עד ראש ז"א ולאזדווגא ביעקב כחכ"ר דז"א ויקבלו הארת' מאחוריים דכתר די ש"ס ותבונה ומשם יושפע עלינו לנו בני מלכים בני רחל אמנו שפע ישועה ורחמים ויהי נועם ה' אלהינו וכו' .

ומורי

נר"ו הוא היה נוהג לומר קודם תפלת מוסף פסוקי או יסיר ישראל וכו' עלי באר ענו לה וכו' . ותפלת עליה זו חתומה בראשי תיבות של ראשי ראשים ל' עפר ר"ת רחל שיש לה שני ראשים של נח והוד ואחר כך בראשי חדשים יש לה כ' ראשים דחו"ג כמו שביארנו בקריאת ס"ת . ולתשוקת אהבת החברים ה"י אערוך להם סדר כוונת ברכת מקדש ישראל וראשי חדשים כי הנה זכרנו למעלה פרק א' כי ה"כ מרשימו מ' מדות הזכר וששה מ' עזות המוקבא כמ"ס הרב בכוונת ר"ה ונריך לבוין בהם עתה ומעודף לזה נריך לבוין באותו צירוף של הו"ה ואהיה השולט באותו חרש כבזכר בייחוד ר"ח אלול . ומקום מוצאם ונקודות הכסף . וזה מכלצדי הכוונה שנריך לבוין בהו"ה של ברכה זו בנקוד שורק וזה לא ישתנה בכל חדש וחדש . וזה סידרן .

ניסן

בולגלתא דרחל וסולט בו יו"ה היוצא מר"ת ישתחו השמים : ויתגל הארץ ולפי' היא נקודה כבי' ר"ת אלול ושם אה"ה אייר און ימין דרחל וסולט בו יו"ה היוצאת מר"ה יתהלל המשתהלל : השכל יירוע ולפי' היא נקודה בגימור ר"ת אלול ושם אה"ה סיון און שמא דרחל יו"ה היוצאת מר"ת ידות ו' לנלע : ה' משכן ה' שני ולפי' היא נקודה בגימור ר"ת אלול ואם א"ה

תמוז

עין ימין דרחל יו"ה היוצאת מר"ת יו"ה אינינו שיה' : ל' ולפיכך היא נקודה בגימור ר"ת אלול או בגימור ס"ת ובמקו' שורק יהיה קבוצ כזה יו"ה ושם ה"ה

אב

פנ סדר כוונת ברכת ר' דמוסף

כב

רס כי ט יזכה לתוספת נפ"ס יתירה בכתר אשר כה
נפ"ס דוד תתעל' ותטע אהלי אפרנה לכתר חדה וכו'
המלכים משתמש' בכתר א' ומקבלים הארה נפלאה מפני'
של גולות הכות' דות דישסו"ת - ועל אורות עליה זו העולה
היא למעלה לכתר דודה ע"כ יאמר בשפר תפלת מוסף
כתר יתנו לך וכו' אלא מפני שאין לך המלכים עליה
עתה למעלה ממקום אצילותם כמו שביארנו במוסף שכת
על כן לא יאמר בו איה מקום כבודו וכו' יען משרתיו יכירו
וידעו מקום מושב יקרו להעריכו - ועתה תראה כמה
שנו דכת מבני עמינו אשר היה להם תפלת המוספין
כמשא כבד ובחרו להם לאומדם בקול רם שלא להתעכב
שיעור שליש או רביע שעה יותר ומאבדי' טובה הדכה כי
כל א' נרדש לעצמו ובחזרה תעלתו יתיר' על של לחש כנ"ל
בסדר העליה ברבוי הרב זל ומנשמת אלה יאבדו ותקות'
מפח נפ"ס ואין מנה לה קורא אני עליהם ולא אתי קרא'
יעקב כי יגעת כ"י ישראל - וע"כ האיש הנלכב יהא וריו
ונשכר לסדר תפלת המוספין כתקונה בלחש ובחזרה ובכך
נפשו לו חיה נפש ברכה תרושן לחזות במועס ה' -

ואשד תמונת ה' יביט - יבטא בשפתים קודם
חזרת ש"ץ התפלה פרטי כוונתם -

ליחרא שמא דקב"ה ושכינתו הנני בא להקדיש
ולהעריך את מלכי צורי וישועתי במועס

שיח סוד שרפי קדש המשלשים קדושת כתר למעלה ויעלו
ועקב ורחל ע"ה כתר ז"ל ביחודא שלים ויקבלו סדרת הארת
מפנים דכתר דישסו"ת ובכך כה' תתהלל נפשו' תוסיפי
לבכהה עוד כי עמך תקור חיים באור נראה אור והיו
מועס ה' אלהינו עלינו וכו' - ואחר המוסף שכתוסף
ונתעלה נפש דוד וגם הכפ"ש לו תמלא - ינלח דברו
במומו' כרכי נפשו' את ה' בכוונה זו - ויגמור תפלתו
כשאר הימים - ואיש התמים ילכש אחר כך תפלו' כיתר
הימים לקבע לימורו ולא יחוש והכי משתמע מרברי הרב
זלה"ה שכת' זל ואח"כ בחזרת מוסף עולה עד הכתר ולבך
אנו אומרים כתר אכל אין עליה זו אלא לפי שעה בלבד
בשעת תפלה ותו לא ע"כ (הג"ה אמר המעתיק ואם
כבר התפלל תפלת מוסף ולכש תפילין דר"ת ושמוע
מ'פסרה שהיו מתפללים חזרת מוסף יש להתיר לו שיענה
קדושת כתר האיל וכבר יצא י"ח וא"כ חלינת תפילין
כ"כ הדרכ' סי' פ' ע"כ) ובעת קריאתו בתורה בר"ח
יחד נוסח התפלה לפסוח משולבים כמו שסידרנו בסדר
החול ומוסיף עוד בכוכב זה -

יהי רצון מלפניך ה' א"ה שכבח סגולת לימורנו
יהיו למאורות שם אל"ף למ"ד ושם אדכ"י

ותחתיו קמץ כתר וותחתיו פתח חכמ' וותחתיו

צירי כינה וותחתיו סגול חכד וותחתיו

קמץ כתר וותחתיו פתח חכמה וותחתיו

אב עין שמאל דרחל ושולט **היה** יוצא מר"ת
ה' סכתו שמע י' שרל - ה' יוס ו שם
הי"אה

ארול חוטמא דרחל **היה** יוצא מ"ס"ת
ונדק' ה' תהי' - לנ"ך כי בניקיו'
י"ת או בניקוד ס"ת ובמקום שורק הוא קבוצ ושם
התי"א

תשרי גולגלת דז"א **היה** יוצא מס"ת וירא'
אחת סר' - פדע"ה בניקוד ר"ת

או בני' ס"ת ובמקו' שורק תהיה קבוצ ושם **יה"אה**

חשון און ימין דז"א **היה** יוצא מר"ת ו' דבש
ה' יוס ה' זה - ו' ה' ושם
יה"ה

בסליו און שמאל דז"א **היה** יוצא מר"ת ו' ירא'
ר' וסכ' ה' ארץ - ה' כנעני ושם
י"אה

טבת עין ימין דז"א **היה** יוצא ס"ת ליה' ח
אח' - ונרומח' סמ' ו

בניקוד ר"ת או בניקוד ס"ת ובמקום שורק יהיה קבוצ וכס
הא"ה

שבט עין שמאל דז"א **היה** יוצא מר"ת
ה' מר' י' מרנו - ו' ה' ה' ו' הוא
בניקוד ר"ת אלו ושם **הא"ה**

אדר חוטמא דז"א **היה** יוצא מפסוק עירה
ולשורקה - כ"י אתוכ' פניקוד
בר"ת לו או בס"ת ושם **הא"ה**

ואדר סוד הפה דדוכרא ויכוין בכללות כולם יחד
כ"י ב צירופי הו"ה וזהו ה' -

ונכון להיות כל איש מדרקק היטב בזה הכד' ולדשום אותו
בספרו מדרת כל חדש בחדשו וכדי שלא תטעה בסדר
צירופי האה"ה נקוט הא"י כלל בידך שמקום האל"ף של
אה"ה יהיה במקום היו"ד בהו"ה ומקום היו"ד באה"ה
יהיה במקום הו"ו בהו"ה אם בראש הצירוף או באמצע או
בסוף ומקום ההה"ן באה"ה הוא במקום ההה"ן בהו"ה -
ובשחל ר"ח בשבת יכוין הו"ת ברכת מקדש ישראל ור"ח
כזה - **יהוהוהוהוה** יצירי ושורק והטעם פשוט ככתוב
בפרקי ... שבת ע"ס ויתר דברי נוסח ראש
חדשים וכו' תשועת נפ"ס מיד שונא תשכיל ע"ס מה
שביארנו בקריאת הפרשה למעלה והכל כאשר לכל רמו
לשכינת עוזינו הנקראת נפ"ס דוד ואין צורך להאריך כי
בהיר הוא למשכלים - ושוב ישוב ידו שנית לאמרו בקול
רס כ ב 1

אשר הוא יהודי ולא דמוע תדמע עינו לילה ויום מאין הפונות כי יראה עובדי פסל המתהללים באלילי מינייהו מלכי מינייהו אפרכי ועבדי ה' אשר לו הגדול ואין זולתו כי מנחם הכל הוא כתובי' כתובי' המה תחת און עפ"י ומבטן מי ינא הרע הגדול הוא' אם לא מדוע מעללנו אנחנו ואבותינו כי מדינו היתה שפחה כי תירש גבירתה ולו חכמנו נשכיל' זאת קרענו את כורנו וכלבש שק ואפר ונא בתוך הציר ונזעק זעקה גדולה ומרה עד פיר התפורר גוייתנו ואדמתנו ויקרא זה אל זה ואמר לכו ונשובה אל ה' עד יבונן ועד ישים את ירושלי' תהלה בארץ. ולא די שלא נעשה כן כ"א שתחת היות מתקדשי ומטהרים בשבתנו ובראשי חרשים כל היום תמיד לא יחשו מלבקש את ה' אלהיה' ואת דוד מלכ' הלא יאמרו נקחה יין ונסכאה שכר והיה כזה יום מאחר ולא אמרו היום ה' בקרבנו אם אין כי עונותינו היו מברילים כינינו ובין אלהינו הלא נכלס כי אי לא לאותה כושה אינא לאותה בלימה ואבחר דרכי להתבודד בחדרי משכני וארח לא אנא פתח אף בשבתנו ור' להשתעשע במלכי נור וישיעתי עד יסקיף וירא ה' משמים לתקן עולם במלכות שדי וישמח ה' במעשיו וישראל ישמח בעושיו :

בי על כל אלה מנוה לרחם את זאת ברכים על תפארת' יקר שבתות וראשי חרשים כי רכה כל יחללה במצ' לילה' אשר לא טובים ח' פן יהיה למבט' מוזכר עון פשעינו לפני נור עושינו ותוסף תת כח הקטרוג כחה לה כנרף עבודתנו הנכרי' עתה עם עונו' הראשונים בעב' אשר חיללנו יקר כבוד הראשי חדשי מלהיו' נכ' כי' במיני רגל כמו שביארכו ואף שאמרו שמו' לשמו' בסעודת יום החדש לא אמרו למשוך ביין את בשר' חלילה או לשמוע שיר כסילי' ה' ה' ה' לאמר כי לשמח' מנו' הם עושי' כי שמח' לחוד ושחוק וקלות ראש לחוד ולאנשים חגיגשי' אשר מורא שמי' תמיד על פניה' להם יאתה להתעדר' כזו שפע הקדוש שורד על פי מדותיו עליהם ועל נפשם בשבתות ובר' ח' לאכול לשובע נפש' לא המטים עקלקלותם ריקים ופוחזים המהפכי' לראש ולענה קדושת ראשי חדשים והיו לראשי תבניות והשכיני' צועקת חדשיכם ומעדיכם שכלה נפשי היו עלי לטורח וכו' . ודרך חסידים הראשונים תקיפי' א"י למשוך עצמם בלימודי ה' ביום החדש מאז הבקר עד הנהדים בקדושת היום ומעשהו בהלכות קדוש החדש להרמ' כס בעיון רב והוא כוד העיבור אשר לא יהיה תפארתם של ישראל אפס בו כמ"ס כי הוא חכמת' וכינתכם לעיני העמים וחייב כל אדם להתעסק בהם ואל יהיו קלים בכוני' מפני שאין לנו צרכים להם בזמן הזה כי הם סוד העבור ועליה נאמר והיתה ידי' הנביאי' החזים שוא בסוד עמי לא יהיו זה סוד העיבור כמ"ס בשילהי רימי גזרת ואיש תבונות יאחז את דרכם .

ויתר

ור' ש בסוכאי יין כוללי כשר למו מתקדשים ומתועדים א הבנות כי יקראו איש את רעהו אל תחת גפן ואל תחת תאנה ותחת כל עץ רענן נכב על עין המים באמור אלמ לך נרה דודים עד הבקר מין הרקח נתעלסה באהבים באשימי ענבים כי במה יודע איפה אהבת קדושת ר' ח' אם לא בגילה ונשמה יחד ביין ישמח לכב אנוס ויקומו ויעשו כן המה ודיעיהם כונא בהם ויפנו עורף ולא פכים מאין פנות אל קדושת היום שיעור מה בהקדים תחלה מזון הכפש העיקרי בקבוע עתים לתורה כלתי אל אשימי היין ושיטתי עין וזה החילם לעשות אל הצוף הנבון ויחמו בבואם לשתות שתו ולעו וירם לבם ויהיו כל איש מהם כמוהו כפרעה חשוב בעיניו כמלך כי תירוש ינוכב ובין אמר אל מי תרמיוני ואשמה יאמר ובנוכה לבו יסתדר גם ממתרר על השתתיה כרת גבורים לשתות יין ואז יתהלל רמתהלל באמור כי ליקר כבוד יום החדש הוא עושה . אך הם לא ידעו כי המסיח בינותם להראות אליהם פני ההתר אך במדעיתם וישכעו ינא לבם ויגר סמך בקרבם אינו אלא שרף לשרוף בלהבת אש לכ האנשי' במשתה היין לשתות במרה טובה מרובה עד ינא מאפס וישכחו את ה' מאין פנות לברך על המזון ולהזכיר קדושת היום ומכל היונא משיהם כל שלחנות מלאו קיף נואה בלי מקיס ואז למי אי למי אבוי זה נופל כשוכב בלב ים וזה ינא ינא ומקלל אשר שתו וישכרו עמו עד ששמחת ר' ח' לחש ולענה נהפכה והן זאת רעתם כי מר זולתו שתיס רעות אשר אלה ביין שבו בגזל ועריות כי ממשוך איש ביין את בשרו יבא עד ככר לחם וילבטם את חבריו וגם לץ היין הומה זימה כי מפנק ביין את בשרו והאספסוף אשר בקרבו יתאוו תאוה לגלות בשר ערוה כי בהשליך נפשו אחרי גוו נמשל כבהמו' נרמס ומי שלח ידו ביין וניקה כי אבינו הראשון חטא כאשר חכמים הגידו גפן היום שחטה ענבים ונתנה לו וימת הוא וכל זרעו ונח מנא חן בעיני ה' ויאסם ביין ונפגע ואילי בני ישראל שתוי יין נכנסו ועבדו ונענשו המורס מהם כיונא בהם כמו שהאריך הר"ם אלשיך בתוכחת מעולה זו באורך וכתב בסוד דבריו ואמר .

והי אמת כי אשר שתו וישכרו בימים ראשונים אשר היו לפנינו כאשר נכון היה בית וארמון על משפטו וחטאתם לא כבדה מאד כי רוב טובתם התעם . ועל כן רבים שתו נימא . אך עתה כי הנה בעתה רבים ישתו לא נימא . ואל ישמח ישראל אל גיל בעפים כי יראה כי אול' יד ומפני חטאינו גלינו מארצנו וחילול השם הגדול המחולל בגוים . כי מי האיש החפץ חיים אוהב ימים לראות ברע ובושת ויפנים כהיום הזה כי שחה לעפר נפשינו דבקה לארץ בטננו ואף לזאת יחרד כל לב כי מה ראוי על ככה ומה הגיע אליהם השמחים אלי גיל ושישו כי ית' ה' איזהו מקומן של זכחים ומשתה היין . ונצי האיש אשר

פרק ד כדר חנף לקרא ביום רח

ויתר

הפס יאותה להם הנות כסדר זה רחוקה
פרשת בראשית ויחמר אלהים יהי מאורות
עד יוסד' ופרש' ויקרא עד פרשת זו להקריב קרבניהם
במדבר סיני ופרשת פנחס ובראשי חדשים עד יעשה
ונכחו ואחריהן פ' נסכים פרשת שלח לך כי תבוא אל ארץ
מושבותיכם וכו' - עד הגר אתכם ופרשת חקת ויסעו
בני ישראל ויחנו באזקות עד ונסקפה על פני היסמון
וכפרכת ולתחנן ראה לימדת אתכם וכו' עד אשר אנכי
נותן לפניכם היום סוד העיבוד כמ' ט' זל -

נביאים

שמאל א' כ' ויחמר דוד אל יהונתן
הנה חרש מחר וכולי עד ובין זרעך
עד עולם -

דברי

הימים א' סימן כ' ובני ישראל למספרם
וכו' עד להרבות את ישראל ככוכבי השמי'.
ס' ו עד והיה מירי חדש בחדשו -

ישעיה

יהזקאל

מ' ו כה אמר ה' שער החצר הפנימית
וכו' עד ועלהו לתרופה -

כתובים

סיד השירים אחות לנו קטנה וכולי
עד סופו -

תהלים

ס' ח' למנצח על הגיתית וכולי ירח
וכוכבים וכו' וס' ע' וס' ק' וס' קכ' א'
קל' וקמ' ח' ורחמי שכי' ים יסכילו כר' מ' פרשת תנא
דף רע' ע' כ' בייקח אים וכו' עד בעלמא דאתי ובתקוין
תקון כ' דף ק' ריש ע' כ' בעל קבלה איהו עמרא וכו' עד
סוף התקון ובתקון כ' א' דף כ' (דפוס קושט' סוף דף נ"ח
ע"א ועור סכינתא אתקריאת חב וכו' עד מלאכים המוני
מעלה מלך ומלכות ותקון י"ח בראשית ברא וכולי עד
בזמנא דאיהי לראש פנה אתקרי רישא ושוב יעתר אל
אלוה וירצהו :

ידן

ר' מי או' א' שבזכות לימודינו אשר קרינו ולמדנו
וכוכ' פסוקיהם וכוכ' תיבותיהם ואותיותיהם
ונקודותיהם וטעמיהם ושמותיהם הקדושים היוצאים מהם
סתהא שעה זו שעת רחמים ורצון לפני כסא כבודך ורצה
נא במנוחתנו היום ראש החדש רב הקדש וקדשנו במצותך
ותן חלקנו בתורתך ושבחנו מטובך ושמחנו בישועתך וטהר
לכנו לעבדך באמת והנחילנו ה' אלהינו באהבה וברצון
ראשי חדשי קדשך ותפתח את אסמך הדר כבוד מלכותך
היום כאמור מפי כבודך כה אמר ה' שער החצר הפנימית
הפוכ' קדים יהיה סגור שעת ימי המעשה וכו' ויום השבת
יפתח וכו' ויום החדש יפתח כי אתה תאיר נר' - ומזן
שפעתה פרש עלינו בני רחומך שפע ישוע' ורחמים ויהי
החדש הזה סוף וקץ לכל צרותינו תחלה יראש לפדיון
נפשינו ויעלה זכרון כל עמך בית ישראל לפני הדרת כסא
רחמך לפליטה לנזכה לחן לחבר ולרחמים וזכרון ירושלים
עירך

עירך וזכרון משיח הקדוש וקרנו תרום בישועתך לראות
מהרה בתפארת עווק והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם
במלכות שדי וכל בני כשר יקראו בשמך ותסענו בבבול ו
ושם נעלה וגראה לפניך מירי חדש בחדשו ומירי שבת
בשבתו יבא כל כשר להשתחוות לפניך אמר ה' יראו עינינו
ושמח לבנו - יהיו לרצון וכו' - ואשרי חנוש יעשה כסדר
הזה מירי חדש בחדשו להתעורר מזיו השכי' היתה לראש
פינה - ובכן בתתו תחלה ובראשו חלק נפשו יתן ויעש
כס הוא מטעמים לחלק הנפש עם הכשר לאכול לשבעה
לכבוד קדושת היום וכזה יהיה באמת ר' ח' יבחר ה' -

נוסף

על זה נריך להודיע לנשים הוד כבוד הדר
היום מה הוא להן יותר מן האנשים בגולה
ובגסתר כי על כן יאותה להם להבטל ממלאכתן מכל וכל
בין להסתכר ובין שלא להסתכר הואיל וטעם מנהג זה
הוא כמ' ט' למעלה כי הראשי חדשים היו כבונים כמועד
רגל ובעון העגל נוסלה יקר הדרתם מאתנו וניתנו לנשים
ואותה להן לכשרות לנהוג בהן כמועד רגל להכרל מכל
מלאכה כבדה או קלה אלא שכרי שלא לפרסם גנות
האנשים לא נאסר להן להיות באיסור כמועד רגל מעט -
ואחד הגדולות ואחד הקטנות כשיעוריהן במנהג זה -
ועין המשכיל תכית ומחוז תנפ' מ' ממה שביארנו למעלה
כי כל העלמות שבר' ח' בין ביום ובין בלילה הם לנוקבא
קרישא ולעומתה גם המה ינחו בה (א"ה) מנאיתי כתוב
חל' וס' כח בידן להעמיד בה אור הכתר שהביאה עמה
כריל' התקיים בה כל היום) ואין חילוק בין גדולה לקטנה -
ומאזה הנחם נפשי על הנשים העומדות על הכביסה
בראשי חדשים - ומכוננים מלאכתן בר' ח' שלא ליבטל
בימי המעשה ממלאכתן ומה הועילו בתקנתן קורא אני
עליהן אפוכי מטרת' למה לי אשר עינינו הרוא' כי כמשה
כבד תכבד העבודה הזאת עליהם מאד מאד יותר משאר
מלאכות יוצאות דעות וסחופות וזמירות ככביסתן ולא
אריך למיעבד הכי שהרי כתב הר' דמלאכה כבירה אסור'
אף לאנשים והאיש התמים לא יעשה כן בקרב ביתו רק
יודיע טעמי הדברים ופירושן מה ראו על ככה ומה הגיע
עליהן בימי עולם וכשנים קדמוניות להבדל ממלאכתן
מירי חדש בחדש אולי יתנו לב לשוב ויקרישו ויערישו קדוש'
יום החדש ככתמים וכמועד' כל כבודה בת מלך פנימה
להכין פנמה למעשה הטוב והיה למעשה הנדקה רדופה
היום הזה ביותר כפיה פרשה לעני ויריה שלחה לאכיל
כי בענש היום הזה מעשה הנדקה חשוב ומקובל ביותר
להשקית את הבן דאיהי דל' ת' דלה מסכנא דלית לה
מגרמא כלום כמו שנתבאר למעלה והיה מעשה
הנדקה שלום חסד ואמת נפשו נר' ק' ושלום נשקין -

ובשים

יקרות שבידו שלם זה דרכן שכל למ' להיו'
רדופות תמיד מירי חדש בחדשו לגבות
מעות

את המלכה על שנתמנעת ולפזכר שבה שבתות אשר כל פעולות העולמות עוברות על ידה אעפ"י שנתמנעת ושלעתיד היא תתחדש ותשוב לעולמה הראשון:

וקברנו

מאת רבינו האר"י זלה"ה שלא לקדש הלכנה עד לאחר ז' למחר לעומת כחכ"ד חנ"ת דא"א אשר מהם ולמססה מתחיל בגין המלכות עוד הלכנה כמ"ס בזהר ואר"י ז"ל ת"ח מלכותא קדישא לא קביל מלכו שלמתיא עד דאתחבר באכהן וכד אתחבר בהו אתבני כבניא שלימא מעלמא עילאה ועלמא עילאה אקרי ז' שנים בגין דכולהו ביה וסימנין ויבנהו ז' שנים דא עלמא עלאה ולא כתיב ויבנהו בז' שנים וכו' וכפ' וינא ת"ח חרד בעא לאתבנא במלכו שלמתיא ולא אתבני עד דאתא ואתחבר באכהן וקאים ז' שנים לאתבנא בגויהו לבתר ז' שנים אתבני בכולא ואת"ש מלכותו וכו' וכן אמרו עוד שם אעבדך ז' שנים ברחל וכו' וכימה דעתו דיעקב דלא קאמרי ירחין או שתא חדא וכו' אל"א בגין חכמתא דסיחרא בת ז' היא וכולהו ז' עילאין שח עליה דיעקב עד לא נסיב לה לרחל למיתב בבה כדקא יאות דהא יעקב נטל כולה בקרמית ולבתר אתא לבבה בגין לאשכחא חיהו שמים ואיהו ארץ וכו' אשר מכל זה המשכילים ישכילו טעמו של דבר שלא לקדש את הלכנה עד אחד ז' ימים ואף אם חל מנאלי שבת אחרד' זה' מהמולר לא יקדשוה כל שלא עבר עליה ז' ימים וכן ראיתי רבים מהבאי' בסוד ה' האיתנים לא חששו לא לטעם שלא להחמין המכזה ולא לטעם שחוב הנכור מתקבצים אז - ולא לטעם שהם פכושמים - ומינא לא תזע - ואין לקדש החדש אלא כלילה בעת שהלכנה זורחת שזריחתה ניכרת ע"ג קרקע ונהנין מאורה שאין הכרכה אלא על אורה וכלילה אורה מזהיר אבל לא כיום דשרגא בטיהרא מאי אהני - והכי איתא ברעיא פהימנא ריש פ' כי תשא פקודא בתר דא לקדש את החדש בגין דסיהרא קדישא איהי כלה דמתקדשת ע"פ כ"ד ראיות גמורות בגין דתפן ליואי דאתמר בהו וקדשת את הלויים ולבתר דאתחזיא סיהרא דיואיתו לאורה מכרך עליה:

ברוך

אתה ה' אלהינו מלך העולם אשר במאמרו ברא שחקים וברוח פיו כל נבאם ובמי מתקדשת ומתברכ' בתפארת בגין דאיהו עטרת תפארת לעמיס' בטן ע"כ וגם נרץ להזהר שלא יהא מקד מכדיל בינו ללכנה אל"א אם כן הוא דבר זך שיוכל להכיר דברים הניכרים לאור הלכנה וכן אם נתכסה בעבים לא יברך אם לא שיהיה ענן דק שאז מ"י לברך - ואם התחיל לברך ונעלמה תוך הענן מ"י לסיים הכרכה אבל לכתחילה לא שוודע שיתעלם בתוך זמן הכרכה בענן הסמוך לה לא יברך ושמענו בשם הקדמונים כי כשמתכסה הלכנה ולא יוכל לברך באותו חדר כזמנה יראנו הנכור ויקדשו נוס ועברה

מענות לעני' ננועים אשה מאת רעותה דלהחזיק ביד עמי תורה ואשרם ואשרי חלקן מה טוב חלקן ומה נעים גורלן תוכלנה בשמחות וגיל תבואנה בהי' כל מלך ומנהג כזה יבחרהו ויהללה ה' לעשות ראשי חדשים נכונים במועדי דגל - כי לא כנשים המזדויות העבריות הפרזות אשר לא שקטו ולא נחו תמיד כל היום בקרב בית פעם בחץ פעם ברחובות ומחטאיה רבים הגה כי לא ינקה כל הנזפה בהן וכבר הארכנו בתוכחת מגולה בפר' א' דחנוכה ע"ש ולא ניתנו ר"ח אפס לנשים שאננות כל כבודה בת מלך פנימה ולא יראו החנוכה אל הציון ואם לאו יעסקו במלאכתן וכסם שהיו מקבלים שכר על הפרישה כך יקבלו שכר על הדרישה בעסק מלאכתן כי לא צויה ה' לגוז בר"ח לפריעות ולהכשיל לרבים ומה גם לפי סודן של דברי אשר ביארנו בטעם מנהג זה על אודות האשה העליונה כי אשר היא העולה בעצם היום הזה והיא היא אם וסודם כל הנשים כי ממנה הן מושרשות וצל כן יכוחו בה ואם לא ינהגו כשורה בדת יאדויות בגניעות ובידאת ה' על פניהן עושות פגם למעלה ח"ו ועושות אלה עבירה היא בידן להבטל ממלאכתן והקולר תלוי כגואר בעליהן שלא יחיו בהן ושומע לנו ישכון בטח -

פרק המישי

חכמים

ודועים רועי ישראל אשר מעולם אנשי שם ורוח ה' כוססה בם הם אמרו לא היה צורך להתחיל את התורה אלא מהחדש הזה והיה טעמם כי כבר ידעת כי מי שנזרק בו רוח מינות והכחשת אלוה ממעל לומר שזהו קדמון ומתנהג על פי סידור המצרכ' דעה זו ממכחשת מן הלכנה אשר בו יוכר מציאות האל יתברך והיותו מחדש עולמו בהיות מתחדשת בכל חדש וחדש והוא הוראה עצומה על שיש לעולם מנהיג בורא וכל יכול ואשר הוא ברא הכל ובמאמרו נעשה ולא יש ברשות שום נברא לעשות דבר בעולם טוב או רע כלתי מאמר קונו ולגודל תועלת מצוה זו סוד שתו ז"ל לאמר שהיה ראוי להתחיל את התורה מהחדש הזה לכם כי הוא שקול כידועת מעשה בראשית - וע"כ הם האדירו והעריכו גודל יקר תפארת ברכת הלכנה מאד עד שלגודל תועלתה אמרו כפ' היו בודקים אמר רב אחא בר חנינא א"ר אמי אר"י כל המברך על החדש כאילו מקבל פני שכינ' כתי' הכא החד' הזה לכם ראש חדש' וכתוב התם זה אליו ואנוה תגא רבי רבי ישמעאל למלא לא זכו ישראל אלא להקביל פני שכינה פעם אחת בחדש דייס אמר אביי הילכך למרינהו מעומד - וגם למשכילים בחכמה טוב טעם ודעת לכרכה זו לרעות את

פרק ה אפי' במיש לא יברך אלא אחר ו

ועברה על זאת • וכתבו האחרונים שסומא מני לברך על הלכנה אף על פי שאינו רואה כי זה כתקן על החדש העולם ודומה ליוצר המאורות אך שוב שלא יוציא הוא את אחרים ואין מקדשים הלכנה כשהוא עומד בביתו או תחת הגב כי המקבל פני חברו או רבו הגדול ממנו אינו עומד בתוך ביתו ומקבלו וקידוש הלכנה היא ג"כ כהקבלת פני שכינה ולפיכך יצאו החוצה תחת איר השמים וקדושה • ואשר הוא חולה או כששחי בין הגוי' ולא יוכל לנאת החוצה מצי' לברך בביתו כל שחאה אותה דרך חלון פתוח • וסומר נפשו ויהר מאד להתרחק עצמו ממבואות המטונפות שלא לברך שם וספי ערף לברך בביתו במקו' נקי מלכרך תחת אויר השמים במקום רוח רע אשר הוא מפגל בקדשים ולהכרת כהכרת רשעים כמו שדרשו בקרא דאת דבר ה' בזה וכבר הארכנו במקומות אחרים בפרט הלז •

ומצוה על כל אישי ישראל להיות מוכני' ומהודרים בלבושיהם בעת בואם לקדש הלכנה

במ"ס הכון לקראת אלהיך ישראל וכמו שנאמר כי אין לבא א שער המלך בלבוש שק • ואחר שהודיעונו חכמים שברכה זו היא לנו כהקבלת פני שכינה עונשו מדוכה למזלול בכבוד הדירה לבא לקראתה בגילוי ראש כאין טבע • או בלא לבוש העליון כאשר פשתה הפספחת הזאת ברכים מעמי הארץ הבאים לקבל פני שכינה כאשר יודמן על ראשם המצנפת הקטן הפחות המיוחד לנכסף בתוך הבית ואין עמו במשכב הליל ושאר גופם מכלי כסות ולפעמים גם מכלי לבוש ולא שתי מוראת שמים נגד עינם • וכפרקי חדש אול נאריך בתוכחת זו כמ"ד ומדרכי האנשי הנגשים אף כשמקדשים אותה כחול ללבוש בגדים נאים ושימו הניקף הטהור או כובע משועה על ראשם וגלימתם לנאת לקראת כלה וכן נכון לעשות וכמה הפלעו הפוסקים באזהרה זו עד שגדול חיובו אמת שאין עברכין עליה לא במוצאי שבת כשהוא מוכס' וכבריו נאים עד שבחרו מפני כך לברך אותה במוצאי שבת אף שלא עבד עליה וימים כבר כתבנו שאין לזוז מדרכי הרב אל שלא לקדשה כל שלא עבד עליה וימים ויכוין אז בימות החול בכבוד והדר במוצאי שבת ולפחו' לא יעור מהיות מעוטף בכבוד כדרך עומד בבית הכנסת וכדרך חסידים הראשונים אל • ואין מקדשין אותה במוצאי שבת שחל בו י"ט וכ"ס ליל שבת כמ"ס בלבוש החור שהקידוש היא במחה שהיא כהקבלת פני שכינה ואין מערכים שמחה בשמחה שמחת קבול שכינה בשמחת י"ט ומיהו אם לא נראה הלכנה קודם לכן הואיל ועובר זמנה יקדושה בליל י"ט ולא יבטלה ומי שהוא בתוך ז' ימי אכילות התיר מורי נר' לקדשה אם לא נותר לו זמן אחר ז' ימי אכילות וכן יחיד המתענה יקדש אותה עם הנכבוד ואף בתענית נכוד אם יראו שיעבור הזמן יקדשו בליל התענית ולא עכב ומכור' כירינו מהקדמוני' כי

כי מי שיקדש הלכנה מיום שקידשה שוב לא יראג מן הפורענות כירח יכון עולם באותו חדש וכן מובטח שאל יגזרו עליו מיתה באותו חדש וכן מובטח שאל יגזרו עליו מיתה באותו חדש וסימניך וירחק לא יאסף • ומטעם זה רבים מגדולי ישראל לא אבו לשמוע לסבר' האומרי' שאין לקדש הלכנה עד מוצאי ט' בער מוצאי יו"ה כ ומקדשין אותה בזמנה מיד שלא להחמיץ המצוה • ומזה לקדש אותה בגבור משום כרח עם הדרת מלך כדאמרין פרק בא לו כהן גדול מעבירין על המצו' מאי מצות כרח עם הדר' מלך ולפיכך אף שכתבנו למעלה שלא להחמיץ המצוה היינו כשים אותו י' אכן אם אין אותו י' עדיף טפי להצרף עם הנכבוד ולברך אותה במוצאי ט' כ ויו"ה כ כרח עם הדרת מלך ומטעם זה אם הנכבוד מקדשים הלכנה במוצאי שבת ועדיין לא התפלל תפלת ערבית יקדש עמהם ולא עיכב וכתבו האחרונים שאין לנשים לקדש הלכנה והטעם פשוט למביני מדע • ויהא זהיר כל אדם שלא להסתכל בה רק ראה אחר קודם שיתחיל לברך עד התחלת הברכה ושוב לא יסתכל בה כלל •

ומצוה ליישר את רגליו כדרך תפל' י"ח כשמקד' את הלכנה • ויכנס בכי טוב לאמ' ליחידא

שמה דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו ליחד' שם י"ה בו"ה ביחודא שלים בשם כל ישראל הנה אנכי בא לקדש את החדש ירח אשר כוננתה לתקן את שורשה במקום עליון להאיר פני סוכת דוד האהובה ולהחזיר העטרה ליושנה ולגרום שפע בכל העולמות ולהכרית עונם כח הקל יפות המלופפות בהם ולהשלי' על ראש צרי ומשטיני עדת ישראל תפול עליהם אימתה ופחד וכו' כי עמך מקור חיי' באורך נראה אור ויהי מועם ה' אליהם וכו' • והבא במו"ה לידיאנו יוסיף על זה נוסח זה הנה אנכי בא לברך על החדש רחל נוקבא דז' א המתחדשת ועולה לה להאיר אל עבר פניה ולרנותה בכח נובע שם אלהים ה' אל אלהי' וכו' • וכתבנו אחרונות דמ"כ דמ"ג וברוקדנו כנגדה יעלו ג' קרי המלכות שבאחורי נה' ירוא בחג' ת' שלו וכו' דילוגים ראשונים יעלה העשי' ביצירה ותנתק ותמוש קליפה דעשיה מעל הגן הסהר ועל ראש רשעים תחול וכו' דילוגים שניים יעלה היצירה לבריאה ותנתק ותמוש קליפה דיצירה מעל הגן הסהר ועל ראש רשעים תחול וכו' דילוגים שלשים יעלה הכריאה לאני' ותנתק ותמוש הקליפה שמנגד הכריאה ועל ראש רשעים תחול תפול עליהם אימתה וכו' כי עמך מקור חיים באורך נראה אור ויהי מועם ה' אליהם וכו' • ושוב יתחיל לברך וכתב הרב ז"ל שיש לומר לפני הברכ' מומר קמ"ח הללויה הללו את ה' מן השמים עד חק נתן ולא יעבור כי בר' הללויה ראשונים רמזים עולמות אבי"ע כסדרן וכו' הללויה האחרונים לכלול עשיה בער' ויצירה בכריאה

פרק ה סוד כוונת ברכת הלבנה

כה

כבדיאה וכדיאה באצילות מלמטה למעל וגם כי בו רמוז
 שם קנ"א כס"ת ח"ק נת"ן ול"א כי השם הזה הוא ביסוד
 אימא המתגלה בחזה דז"א ומאיר אל עבר פני רחל
 היוצאת משם וכ"כ סמיק ליה ולא יעבור העולה במספר
 דוד מלך ישראל חי וקיים ומה יופיו אם יזכה ולהיו בקי
 ולכוין בה ע"ד הסוד במקצת הכנויים המורגלים במספר
 הזוהר ובדברי הרב וקצתן הזכירם רבינו ז"ל אשר
 במאמרו מאמר ו' סוד רחל נוקביה דז"א הרמז בוא"ו
 ברא שחקים ברא ג"כ שחקים הם היכלו הגדולה והגבוה
 שבעול הכריאה ששמה שוחקין מ"ן דגבורה מנפ"ך
וכן יכוין באומרו ובר"ה פיו כל זכאס על רחל
 כי הוא רוח דז"א היוצא דרך פיו שהיא הנוק"בה
 תיקן כל זכ"א הם היינו זכאות דיצירה ויכוין ח"ק וזמ"ן
 כתן להם דהיינו חק דז"א וזמן דרחל כי על ידה הוא עוש'
 כתן להם לעשי' שלא ישנו את תפקיד ששים כל העולמו'
 ושמחים לעשות רצון קוניהם ואין לומר רצון קונם אלא
 קוניהם שם רמז לשני שמות קס"א שבנצח הוד דאימ'
 המאירי לכל העולמו' והיו קוניה' כ' שכל שם עול' במספר
 קוניהם קס"א ובנוסח פועל אמת רמזו גורי האר"י על ז"א
 שאה"ה פעמי' אה"ה אמת שפעולתו אמת שרחל מקבל'
 אמת על ידו וללככה סוד הנוקבא אמר שתתחדש

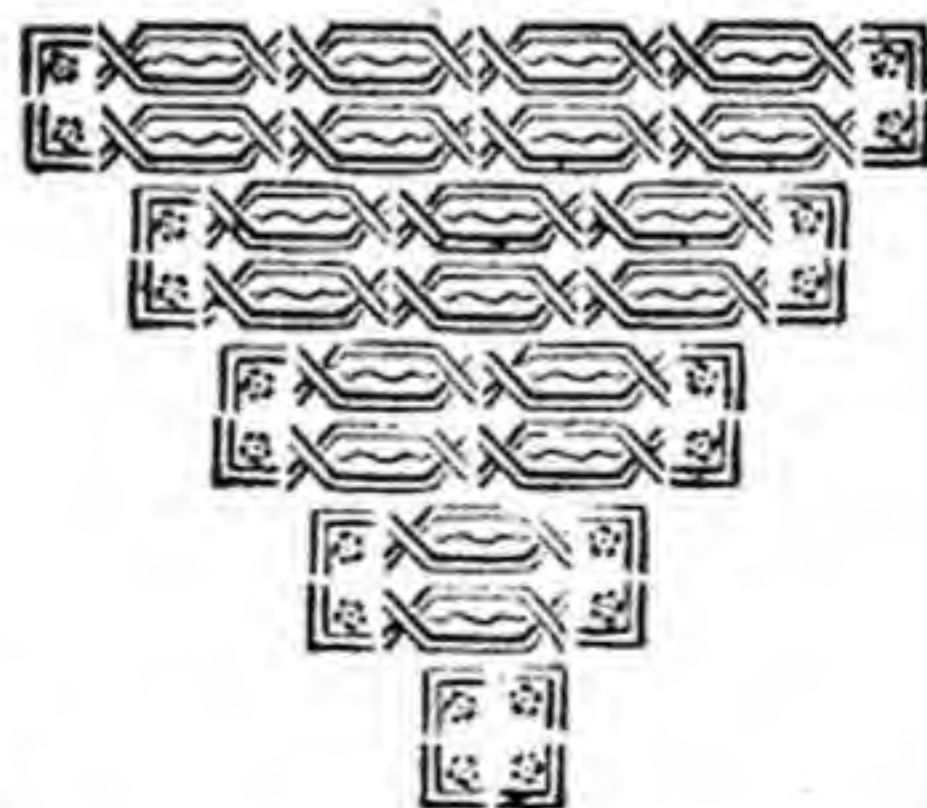
וישכיר

ככוונת עטר תפאר לעמוסי בטן כמ"ס
 הרב עטרת הוא הכתר שלה העומד
 במקום ת"ת דז"א אשר שם הוא מקום לעמוסי בטן הם
 ישראל כמ"ס כזוהר פרשת בראשית אבל נשמתי' דישאל
 כפקין מגו גופא לההוא אילנא ומתמן פרחין נשמתי' לגו
 הא"י ארץ גומע האל לגו לגו ורזא כי תהיו אתם ארץ חפץ
 וע"כ ישראל בן יקיר דהמו מעהא עלייהו ואקרון העמוסים
 מני בטן ע"כ וכן כזוהר פרשת לך לך שאף ישראל עתיד'
 להתחדש כמותה ולי נראה שהכוונה שהעטרה עצמה
 תעלה מעלה עד מקום התפארת שהוא ז"א כמו שהיתה
 עמו עמוסה בבטן הכינה שאף הם ז"ן עתידים להתחדש
 כמותה ר"ל כמו ר' עילאה שהיא הכינה ויעלו עוד עד
 שבמקום

והמנהג

לנער אחר כך שולי בגדיהם להכריז
 החינוכים אשר כתתו מקטרוג הלבנה
 ומורי ז"ל היה כועד שולי כנפי הציניות כי הוא בגד המלכו'
 כנודע ואומר אלה הפ' כדנא תמרון להון אלהי די שמיא
 וארקא לא עבדו יאכדו מן ארע' אומן תחות שמי' אלה
 הן עם לבד ישכון ובגויים לא יתחשב ואתה אל תירא עברי
 יעקב ואל תחת ישראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך
 מארץ שביוס ושכ יעקב ושקט ושאנן ואין מחירך אתה
 אל תירא עברי יעקב באס ה' כי אתך אני כי אעשה
 כלה בכל הגוים אשר הדחתך שמה ואותך לא אעשה כלה
 ויסדתיך למשפט ונקא לא אנקך האל תמים דרכו אמר'ת
 ה' צרופה מגן הוא לכל החוסי בו ויש בפסוק זה האזחון
 י"א תיבו לאכפיי י"א קליפין ובכן מה שהיה רחל מאר'ת
 תהיה אמר'ת ומגן לכל החוסי בה :

תם ונשלם סדר ראש חדש

יחרון

7

1

א

ז

חלק שני

יום טוב

אלה מועדי ה' מקראי קדש אשר תקראו אותם במועדם

פרק ראשון

וְהָיוּ
לְמוֹעֲדֵי
ה'

תרון ד' ששון והשמחה ד' יתה לראש פינה
בכל מעשה הטוב אשר יטיב האיש הישראלי
בעבודת מור עשהו. ויתר גדול מאד תפאר'
הוא לעושה בחגיו ובמועדיו רגל עריב'ה כל
שמחה. וכל הנפש הבאה ליעקב זהלה ושמחה אלי גיל
מועדי ש' הר' זה משוכח ומהולל מאד בהדר' קד' שסוד אס
הבנים שמחה ושכ'ח שבחו'ה האזהר' לאמר ושמחת
בחגך והיית אף שמח. והשמחה הז' היא שמחת יט אשר
הורנו חכמי' ז' לשמח בהם במאכל ובמשת' וכמו שכתב
הר"ם בתו' ז' ז' וחייב אדם להיות שמח וטוב לב בהם
שנא' ושמחת בחגך אתה ובנך ובתך וכו' אע"פ שהשמחה
האמורה כאן היא שמחת שלמים יש בכלל אותה שמחה
שיהא שמח הוא ובניו ואשתו בבשר ויין ע"כ. ואשר
חכמי' הגידו כי העונג בהם ירצה לקרבן אשה. הם אמרו
כל העושה איסור לחם באכילה ושתיה מצלה עליו הכתר'
כאילו בנה מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר אסרו חג
בעבותים עד קרנות המזבח. וביאר רש"י ז"ל כלשון
הראשון שר' ל' שקור' לחם עונג במאכל ומשתה חשוב עליו
כאילו הקריב קרבן.

אשר

על כן מצוה לכל איש הישראלי להתטפל
בערבי ימים טובים בהכנת מזכריו הרגל
מועדת בו יותר מכשלונו דוגמא לקרבן שמתטפלים
הבעלים בהבאתו ונרצה לו לכפ' עליו והוא בכלל מ"ע והי'
ביום השישי והכינו את אשר יביאו אשר נתבאר בפרק ב'
דשבת בארוכה הדרת מצלת יקרה ורבו יתירה תוספת
בהכנה דרכה זו לכבוד הדר הרגלים להיות כמתטפל
לכמו' מזבח לפני ה' ולהקריב קרבן עליו וכמה יתלהב הבעל
נפש יקר' כדתו לגד עניו כל זאת ועל ושמח במעשה
הת' מזה גם כן כסף מכים כעין יפה לכבוד ולתפארת
הרגלים

הרגלים כי מי בער ואמר אליו כי במצט מחיר הנה שולם
כאילו עלה לירוש' ובנה מזבח והקריב עליו קרבן ויתר של
או ימנעם בהונו ולא יבז את כל הון ביתו באהבה. וכל
המרכה להוסיף זכה מוסיפין לו כמ"ס בשני דר"ה תני' כל
מזונותיו של אדם קצובים לו מר"ה ועד ר"ה חוץ מהוצאת
שבת וי"ט שאם פחת פוחתין לו ואם מוסיף מוסיפין לו
והרב ז"ל היה נותן בהם סימנים כי מספר שלשה אותיות
אחרונות של ב' ו' ע"ד הם כפל המספר של האות ראשונה
ואמרינן מאי כי חדוות ה' היא מעוז' אמר רבי יוחנן אמר
להם קב"ה לישראל בני לו עלי ואני פורע. ודורשי רשומי'
אסמכוהו אקרא כי פו' על אדם ישלם לו כוטרין לתפרע
ל"ו ע"ל ו' אני פ' ורע ואמרינן בסוטה ופסקו אנשי אמנה
א"ר ינחק אלו בני אדם המאמינים בהקב"ה ופירש רש"י
שמאמינים בהקב"ה לוותר ממונם לנוי הדור מצוה ולדקדק
ולהוצאת שבתות וימים טובים והיכו דא"ר א"ר כי מי כז
ליוס קטנות מי גרס לגריקים שיתבזו שלחנם לעתיד לבא
קטנו' שהיה זהם שלא האמינו בהקב"ה על כן איש התמים
תהיה אמונת עתו נאדרת בקודש לבזבז משלו כברכת ה'
אשר עליו ועל ה' ישליך יהבו. וינא כבוד ארח ברגליו לו
יבא להכין ולהביא לכבוד הרגל כל מיני משמחי' וממתקי'
אף כי יש אתו עבדים ושפחות.

ואמרו

הראשונים כי האכילה בחגים ובמועדים
יחשב כהקבלת פני שכינה על השולחן
אשר לפני ה' כמ"ס ויאלכו וישתו ויחזו את האלהים והוא
תמורת ראיות פנים בעזרה כשתהיה נעשית על טהרת
הקדש ובהאכיל עניים אתו כמו שיתבאר לפנינו והנה ע"ד
שאמרו חכמים כי מכל פסיעה ופסיעה של עולי רגלים היה
כברא מלאך אחד ואהמכוהו אקרא ג' פעמים בשנה יראה
כל זכורך וסמך ליה הנה אנכי שולח מלאך הנה דוגמא
לזה

לזה תהיה עסק הכנת מורכי סעודות הרגל אשר תמה
תמורת חובת ראית כל זכורך כאמור להיות בו מהסגולה
היה להוציא מלאכי שמי' בהליכתו וכל פסיע' ופסיעת
מזרחית לחשבון גדול וינא רשף לרגליו ולא נפלאה היה
מקד ולא רחוקה כאשר תשכיל ככבוד הדרת הכנה זו ומה
טעם יש בה אשר סיפרו בשכחה בספר הזה' פרשת אמור
ז' לאלה מעשריה' ר"ס אמר מה אינון רביה אתקשרו
מתתא לעילא ומציל' לתת' כולהו ביה מתקשרן מתקשרן
כולהו לאתקשרא קשר חד קשרא דמלכא מ"ט כמה דמלכ'
ירית לאכא ולאמא ואחיד בהיה קדש ואתעטר בהו כג"כ
כל אינון דאחידן ביה במלכא בעגין לאדמנא בהו' אתר
עילאה דאקרי קדש בגין דיתאחדו כולהו כחדא במלכא
וע"ר מועדיה' אקרוין ולבת' מקראי קדש דהא בהו אתעטר
במלכא אשר תקראו אותם במועדים תרין חולקין אית
לישראל בהו אי מסטרא דמלכא חולקא עילאה אית לישראל
ביה דכתיב ואתם סדכים בה' אלהיכם וכו' כי חלק ה'
עמו ואי מסטרא עילאה דקדש חולקא אית לישראל ביה
ועל דא לכו אתחזי לזמנא להו ולתקנא קמייא חדותא
וסעודתא ולמחדי בהו ומאן דמזמן לאחדא בעי לאחזאה
ליה חידו ואנפין נאורין לבטרא ארחה דההוא אושפיוא
למלכא דומין אושפיוא יקירא אמר לבני היכליה כל שאר
יומין הויתון כל חד וחד בביתיה דא עביר עבדותיה ודא
אזיל בסחורותיה ודא אזיל בחקליה בר' ההוא יומא דילי
דכלבין מתערין בחדותא דילי השתא זמינית אושפיוא
עלאה ויקירא לא בעינא דתשתדלון בעבדות' ולא בסחור'
ולא במדברי אלא כולכו אודמנו כבונא דההוא יומא דילי
ואתקיננו גרמייכו לקבלא לההוא אושפיוא כאנפין נהירין
בחדותא בתשכחתא אתקיננו ליה סעודתא יקירא בגין
דיהא זמינו דילי בכל הסרין כך אמר קב"ה לישראל בני כל
שאר יומין אתון משתדלי בעבדותא בסחורותא בר' ההוא
יומא דילי השתא אושפיוא עלאה ויקירא זמינית אתון
קבילו ליה כאנפין נהירין זמינו ליה אתקיננו ליה סעודתי
עלאי פתורי פשרן כבונא דההוא יומא דילי. בג"כ
תקראו אותם במועדים ת"ח כשעת' דישראל לתת' חדאן
ומשכחין שכחא לקב"ה מסדרי פתורי מתקני גרמייא
במאני יקר מלאכי עלאי אמרין מה טיבן דישראל בכך
קב"ה אמר אושפיוא עילאה אית לון יומא דין אמרי ולא
דילך הא מההוא אתר דאקרי קדש אמר לון וכי לאו קדש
ניכח ואקרוין קדש לון אתחזי לזמנא אושפיוא דיליה חדא
מסטרא דילי דהא אינון דביקין בי וחד מסטרא דקד' דכתיב
קדש ישראל לה' הואיל וישראל אקרוין קדש אושפיוא
דילהון הא ודאי בגין דזמינו דהאי אושפיוא מקדש הוא
דכתיב מקראי קדש פתחו כולהו ואמרו אשרי העם שככה
לו ע"כ:

של סעודות יום טוב מאין הנה ולפיהן תהיה מעלת
הכנתם מערב י"ט עד להשליא ועל י"ז י"ח שרשו -
וע"ר שאמרו בשבת שרש נחמן מכתף ועייל מכתף ונפיק
ואמר אילו מקלעי לי דבי אחי ורכי אחי לא מכתפינא
קמייא וככה יאמר האיש השלם לכבוד הדר אושפיו' עילאה
ויתטפל בהבאתו בהכנה דרבה היא ואשרי העובר את ה'
בשמחה - ומנוה מן המוכחר להיות כל איש לש בביתו כדי
שיעור חלה בערבי ימים ט"ו ימים לעשו' לחם משנה לבנוע
עליהם כי"ט כמו בשבת והוא מכבוד הדר י"ט לבנוע מפת
העשו' בקדושה כיד ישראל וכן כתב המדרש ריש ר"ח
אשהיא דקאמר רבי חיאל לתלמידו שיאכל חולין בטרה' ז'
ימים שבין ר"ה ליום"כ דתשאו' הכי לא אמר לו' ימים' לשי
ששני י"ט של ר"ה לא היה נריך להזהירו שהכל לשין
בביתיהם לכבוד י"ט ע"כ וכן בדין להיות מאכלו ומשתי
נעשית על טהרת הקדש עינא יקרא דאושפיוא עילאה
ממלח טהור קד' שומא מין את מינו ונאו'ר ומדק
המתקדשים הוא להיות נעשה כל המיטך לסעודת שבת
וי"ט על יד ישראל וכל זר בקר'ם לא יגע - ומזה להיות
ג"כ זהיר מהיר במלאכתו מערב י"ט להכין ולבשל הכל
מע"ט שיש רבים מהראשונים מחמירין אף באוכל נפש כל
שאינו מפיג טעם כלל לבלתי עשות אותו כי"ט וכ"ט
בדברים שהן מעולים יותר בשבת בשלש מערב י"ט. ואף
בתכלין שיותר לוקי' כי"ט מפני שמפיג טעמן מנהג
טוב להולכים בתמים לרוכס מעי"ט להסתלק מן הכפך
שיש מי שאומר שכל שידעו מצרב י"ט שינטר' להם לא שרי
אלא ע"י שינוי ועופות שממלאים אותם בשר ובנים יהא
זהיר מעי"ט לתופרין ואם א"א יכין מעי"ט החוט בתוך
המחט ובלאו הכי לא אשתרי וסלימים וכן רבים חוששים
לסכר' הרא"ש והטור ו"ל לא אור קדרו' חדשו' לבשל בהן
כי"ט כל שלא בשל ובהן מעי"ט ואף שרבים מהפוסקים
המתירין עושה סעודתו על טהר' הקדש גם מזה
אל תנח ידו יד ההקדש על העליונה ומה' טוב אל
תקרי רע -

ויזמין

מזרכי"ט אוזנים ותרגולים וגזלות
המכטרכים לשחט כי"ט לומר זה וזה איני
נוטל ואף כי אין הדין אין זה אלא בעופו' שעמרו' לגדל
בנים מכל מקום ירא אלהים יהא זרין וכשכר לברור מערב
י"ט ולומר זה וזה איני נוטל אף בעופו' שעמרו' לאכילה
וכן דעת רש"י ע"ה וכן כל כיוצא באלה הדברים נתונים
נתונים המה להאנשים הנגשים המתקדשים ומתחברים
עם קונס לבלתי היו' כסעוד' הקדש שום ספק ואף
המתירים בדבר אשר בה היה מנהג הקדושים כענין
יחזקאל שאמר ולא בא בפי בשר פגול ודרשו שלא אכל
מבהמה שהורה בה חכם שאף שהיתה מותר' קואיל ונפל
בה ספק איסור לא אכלה ומי ומי מלא' ישראל ידעלה זה'

דגה ממאמ' הנכב' הלז יתבא' הדר יקר מישב'
של

פרק א עירובי השלומין

ופלוגי או לכ לבני העיר הזאת ומי שאינו יודע בלשון הקדש
יוכל לאומרו בלשון לבו :

והמהדרין

נהגו להדר המנו' לערב על לחם
שלם ולנוטלו ללחם משכ' בסעודה
א' ושניה של שבת ובסעודה ג' בונעים עליו וכן בתבשיל
אף כי בכזית כל שהוא סגי ראוי להדר המנוה ולערב
בחתובה הראויה להתכבד לכל יהיו המנוות קלו' בעיניו
ויאכל התבשיל כליל שבת והעירו' וניחנו במקו' המצתמר
לפי שאם נאכל העירוב או שאבד קודם שבישל לשבת לא
מני לבשל אלא אם כן נותר מן התבשיל כזית רחוי
לאכילה . וכן ארץ ישראל שב"ח מותר לבשל מי"ט ב'
לשבת בלא הנחת עירוב ואינו חושש הנה אלה קנו' דרכי
תקון המאכל בעי"ט . ומענייני תקון הבוק ברנל הם
ארבעה דברים . הא' מנוה על כל איש ישראל להסתפר
בערב י"ט והוא מכלל כבוד הרנל כדי שלא יכנס לי"ט
כשהוא מנוול ואם בפני מלך כשר ודם כתיב ויגל' ויחלף
שמלותיו ק"ו לפני אושפיזא עילאה שטעון טהרה ובלוח
כי אין לבא א' שער המלך בלבוש שק ובריש פרק אלו
מבלחין אתמר ושאר כל אדם מאי טעמא אסורים כלומר
שלא התירו לבלח בחילו של מועד אלא הבא ממדינת הים
ומ"ט לא התירו לכל אדם . ומשנינן כדתנן אנשי משמר
ואנשי מעמד אסורין לספר ולבכס ובחמישי מותרין מפני
כבוד השבת ואמר רבה בב"ח אר"א מ"ט כדי שלא יכנסו
למשמרתן כשהם מנוולים הבא נמי כדי שלא יכנסו לרנל
כשהם מנוולים ולפיכך המתיר שלם לבלח קודם הרנל
החמירו עליו חז"ל שלא לבלח בח"המ שאם היה התר
גלוח בח"המ לא יהיה מנלח לפני המועד ונכנס'ם כולם
כשהם מנוולים :

הנה

כי מפני חומר שבו שלא ליכנס לרנל כשהוא
מנוול קנסו חכמים לכל אדם שלא לבלח
בח"המ ועל כן יאמרו לאישי ישראל לתת יקר לקדוש הרנל
לבלח שער ראשם להכנס לי"ט כשהם מקושטים ויפי' והוא
בכלל מה שאמרו חייב אדם לטהר עצמו ברנל כי בכלל
הטהרה הוא התגלחת כי הנה בטהרת המנוה מנינו
בכלל טהרתו גלוח השער במאמר הכתוב וכבס המטהר
את בגדיו וגלח את כל שעריו והוא מהטעם כי השערות
הם כחות הרין ונריך להעביר והוא סוד ואיש כי ימרט
ראשו קרח הוא טהור הוא . וכבר נתבאר סוד הדב' בפרשת
תזריע דף מ"ח כי בתרין תתאין דמתערין דינין בעלמא
הם נאחזות בשער וכד אתעבר מיניה שער א' ואתגליא
חבר עלאה אתבסם כולא . ובפרשת ויחי דף רכ"ג ת"ת
בכמה אתר אוקמה בההוא שמיא דסיהרא כד אתברכא
דכלא וכו' שער הא דסיהרא דאקרון מאמר דמאריין מארי
דמתקלא מארי דקשין דחונפא וכו' וכלפי זה מנוה לבלח
השער בעי"ט כי ע"י כן פנה למעלה להעביר השער
שבתין

באלה תמיד כל הימים אכן בסעודות שבת וי"ט כי
קדש המה יעזו האיש הירא להיו' נעשו' בקדושה
וכלי שום פקפוק וסגיאנה ובפרקי פסח יתבאר כל
זה בארוכה בס"ד :

ומזה

להיו' זהיר כשח"ל יום טוב להיו' בע"ש לערב
בערב י"ט עירובי תבשילין ושעם עירוב זה
הוא מפני שאסור לבשל מי"ט לצורך שבת דכתיב והכיננו
את אשר יביאו חול מכין לשב' ואין י"ט מכין לשב' וי"א
דאיכורו מדר' דדוקא חול מכין לשב' ואין שב' או י"ט מכין
לחול אבל מי"ט לשב' מותר אלא שחכמים אסרוהו כדי שלא
יבואו לבשל מי"ט לחול שכיון שנאמר מי"ט לשב' ואמרו ק"ו
מי"ט לשב' אין מבשלין מי"ט לחול לא כל שכן ומיהו תקנו
חכמים שעל ידי עירובי תבשילין שיערב מער' י"ט לצורך
שבת יכול למקך לבשל אפילו לכתחלה מיום טוב לשבת
שכיון שהתחיל מערב יום טוב לבשל לצורך השב' לא הוי
בשולו כי"ט לצורך שבת אלא כגומר והולך בשולו כי"ט
מה שהתחיל מערב י"ט ודי בזה היכרא שידעו שכיון
שאסור להתחיל כי"ט לצורך שבת ק"ו דמי"ט לחול לגמרי
אכור ונקרא עירוב מפני שהוא מערב ביטול דרכי שבת
ונרכי י"ט לעשותן יחד .

ומצוה

על כל אחד לערב לעצמו ומצוה גם כן
על כל גדול העיר כשיער לעצמו שיערב
על כל בני עירו שאם יהיה אחד מבני עירו טרוד ונחפז
לא יערב או ישכח ולא יערב או נאנס או שהניח עירוב
נאכר או ע"ה שאינו יודע לערב שינא י"ח בעירובו
אכמכוהו אקרא דושלחו מנות לאין נכון לו מאי לאין נכון
לו למי שלא היה יכול להניח עירובי תבשילין ואולם אין
זה אלא ע"י סיבה בדבר האמור אבל מי שאפשר לו לערב
ואינו מערב אע"פ שכזכר אלא שדעתו שרוצה לסמוך
על עירובו של גדול העיר נקרא פושע ואינו יוצא בעירובו
של גדול כמעשה שהיה בההו' סמיא דהוה מכרד מתניתא
קמיה דמר שמואל וחזיה דהוה עניב א"ל אמאי עניבת
א"ל דלא אתיבי עירובי תבשילין א"ל סמך ארדיי לשנה
חזייה דהוה עניב א"ל אמאי עניבת א"ל דלא אתיבי
עירובי תבשילין אמר ליה פושע את לבולי עלמא שרי
לדיך אכור כלומר שאין דעתי על המזידין והפושעים
שאינן חרידים לרברי חכמים ולכן במקומות שמכרין
השמש על הדבר יפרש לאמור אליהם מי ששכח או נאנס
או מי שאינו יודע יסמוך על עירוב חכם הקהל אבל לא
כריז סתם על כל מי שלא הניח עירוב כי לא לפושעים
נמנה וכבמעבר לאחרים יתנו כיד אחר שיזכה להם אבל
לא ע"י אשתו ובניו היכא דאפשר וחוזר ונוטל מיד הזוכה
ומברך בא"י אמ"ה אשר קדשנו במצותיו ונצטו על מצות
עירוב בדין עירוב יהא שרי לן לאפויי ולבשולי ולאוממי
ולאד לוקי שרגא למעבר כל דרכי מי"ט לשבת לנא ולפלוגי
ופלוגי

שבת יין תתאין מתאחדין בהון ושם נאמר עד לא מריט
דא רישא דמאריה ועד לא בליט ל מטרוניתא נמנא ענין
הגלוח צורך גבוה בדבר האמור וזו טעם אומדן גזרה
שלא יכנס לרגל כשהוא מכוול בעצם ארס המעל' להעביר
הכוול כתרין תתאין לדחותם שלא יתאחו בשער העליון
ובתוך המועד לא יעשה כן לפי שמורה כי אלו הכתרים
תתאין כתאחו בשער בימי המועד ולכן הוא בא לגלח
אותם ולא הוא שהרי מערב י"ט נדחו כי המה לא היו מן
המוזמנים לעלות למעלה ועל כן אף שגילח מערב י"ט
אין לגלח במועד מן זה הטעם ואפילו בחמישי שמותדין
אנשי תשמר אסור ולא התירו אפס לעשות שפמו כי יהיה
זה דוגמא למעלה כמ"ס בזהר נשא דף קמ"א ז"ל תקוב'
ז' דלא תליין שערי על פומא ופומא אתפני מכל סטרוי
וכו' ומהוא רוחא דנפיק מפומא וכו' מתלבשן ביה כמה
נביאי מהימני וכולהו פה ה' אחרון וכו' ובגין כך שצוהי
שקילין מוחרניה דפומא ואתפני מכל סטרוי ע"כ ולכן
המשכילים יזהרו לבלתי נתון גדל פרע שער' שעל השפה
לפיו סביב שלא לעכב אותו רוח העליון היונא תסס לכל
עירין קדישין בדבר האמור שם ולפי' אף בימי איסור
התספורת לא יעבו' תלינשות שפמו. ה"ב הוא גלוח
הנפרנים בערב י"ט כדי שלא יכנס לרגל כשהוא מכוול
כי על כן הרבה מהפוסקים תחמירין ואוסרין לגלח' בתוך
המועד כענין גלוח השער אס' אין דבר מעכ' והוא בכלל
מאמר חיוב ארס לטהר עצמו וגלוח הנפרנים הוא בכלל
הטהרה כדרך האשה המטהרת לבעלה שנריכה לקונם
כמו שנתבאר בזהר פרשת אחרי מות ופרשת פנחס
ע"ס וכבר נתבאר אנחנו כל זה בארוכה בפרק א' דשבת.
הג' יותר בה ביתר שאת הוא לטהר עצמו ברגל במקוה
טהרה כמו שנתבאר הרבה מהם בתורה איש איש מזרע
אחרן וכו' לא יאכל עד אשר יטה' וכמוהו וטמא עד הערב
וטהר וכו'. ודחץ את בשדו במים חיים וטהר ועליה הוא
אשר הטיבו אשר דברו באמר' חיוב ארס לטהר עצמו ברגל
כי הוא היתה לראש פנה לטהרת הקדש.

ובאשר

בא חיובא בערב שבת לחסח גרמייהו
משמושא דחול כמ"ס בזהר ויקהל
דף ר"ד ז"ל כד עאל שבתא אנטריכו עמא קדיש' לאסחא'
גרמייהו משמושא דחול מ"ט בגין דחול רוחא אחרא
אחרא אזלא ושטיא ושרא על עמא וכד בעי בר נש לנפק'
מן ההוא רוחא ולא עלא ברוחא אחרא קדישא עילאה בעי
לאסחא גרמיה למשרי עליה ההוא רוחא קדיש' עילאה
עכ"ל כך בא חיובא בערב הרגל כדי לנחת מן ההו' רוחא
דחול להכנס אל הקדש פנימה האור המופלא המתגלה
ברגל כענין שפי' בזהר אמור בסוד מקראי קדש ויתבאר
לפנינו בס"ד שינטרך טהרה יתירה לכשתטהר עליו זיו
הדרתה. ורע עלי המעשה אשר פנו אליה עורף ולא
פנים

ויש לטבול ג' טבילות א' להעביר הזוהמה ויאמר יהי
דעון מלפניך ה' א"א שתעבי' ותהלק ותדיח כל מיין
זוהמת הנחש ואומא'ת מקרה בלתי טהור בין דיום ובין
דלילה בין מרפ"ח נכונין בין מהרהורים רעים שבמחשכ'
שבמחשכ' מפשי רוחי וכשמתיוסר מהן כל נגע ותקדשני
בקדושתך ותטהר רעיוני ותכוון לבי לעבודתך בזכות י"ג
שמותיך היונאים מי"ג מדותיך הכתובים בתורתך
בחילוף א"ת כ"ס ת"ך גס"פי פס"פ ט"ל תו"מי
פג"ס סח"ק פתי"א טה"ג סח"ק כתבו"מי טפכ"ת זפ"ט
פוכ"ז פסכ"תן פטר"ץ. ויטבול להעביר הזוהמה ואח"כ
בבואו לטבול טבילת ב' יאמר.

ליחרא

שמא דקב"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו
וכו' הנה אנכי בא לטבול טבילה שנית
להפשיט בגדי חול מעלי ככח ב' שמות הוי"ה בחילוף א"ת
ב"ש מנ"פ מנ"כ שורש י"ג מכילין דרחמי מ"מ עליהם
תוסד ארבע תקונין קדמאין דדיקנא עילאה הנכללין
בכתר חכמה שבה צ"צ עליהם תוסד תשע תקונין
בתראין דדיקנא עילאה הנכללין מבינה והלאה שבה
פ"פ עליה תוסד שמות תקונין מחסד והלאה שבדיקנא
עילאה וצ"צ יתקוממו להמשיך מהן אל ט' תקוני דז"א
ומהן ימשך והיו למאורות לנפשי רוחי וכשמתני להפשיט
שמושא דחול מעלי ויהי כועס ה' אליהו וכו'. ויטבול
טבילה ב'. ואח"כ בבואו לטבול טבילה שלישית יאמר.
אנא בכח סגולת מקו"ה זו העולה היא כמספר כס
אד"ה במילוי ההי"ן החתום בחסד אימא עילאה יהיו
למאורות מאורי אור המוחין לו"א מפנימיות חסד גבורה
ת"ת דא"א יקר תפארת גדלותי ב' ע"י זוג א"א הרמוז
ברגל השלה כמספר שמו יו"ד ה"י וי"ו ה"י אל"ף ה"י וי"ו
ה"י. ואתה בטובך תטהר נפש רוח נשמה כמי רחמך
היונאים

פרק א חפלה לשבילת ערב יום טוב

היונאים מן הנדר היוצא מעדן להשקות את הגן ותאכל עלי זין אור שני שמותיך יו"ד ה' וי"ו ה' אל"ף ה' יו"ד ה' יו"ד ה' מועדי רג"ל ונפשינו תהי מטוהרה לפני הדרת כבוד בכורך ונזכה לקבל שפע יום הקדוש הזה חג פלוני ואל יעכב שום חטא ועון את תשובתנו בזכות השמו' היונאים מפסוק ויקרא אלהים ליבש"ה אר"ץ ולמקוה הרים קרא ימים ובכח סגולתא העבר מעלינו כתם חטא פשע ורשע וקדשנו בקדושתך כדבר האמר מקוה ישראל ה' משיעו בע' צרה ונאלת' וזריתי עליכ' מי' שהורי' וטהרת' מכל טומאותכ' ומכל גילולים אטהר אתכ' ויטבול טביל' צ' בקדוש יתירה ונבאלתו יאמר והיה הנשאר כזיון וכו' אלס רחץ ה' וכו' ומשנה אמר רבי עקיבא אשריכם ישראל וכו'.

וסדר

זה לא ישתה רגל רגל - והרביעית היא טהר' המלבושים להחליף שמלותיו בעלותו טהור ומלובן מבית הטבילה וגם הוא בכלל צווי טהרת ענמו כרגל כמ"ס והטהרו והחליפו שמלותיכם וכשלוש חלוק י"ט ינקה כפיו ויגש למקום נקי ויאמר פ' כל כלי יוצר עליך לא ינלח וגו' ויכון בסופי תיבות עליך ל"א גי' אה"ה שהוא באימא שהוא שורש ס"ג כמספר יו"ס טו"כ עם עשר אותיותיו - ותיבת ינלח עולה במספר ע"ב ת"ה ב"ן שהוא סגול' נפלאה להכדיל החיזונים שלא יגשו ליהנו' מן הקדש כאשר כתבו המקובלים הראשונים כי מהודות' אשר באים הישראלים קנאין פוגעים בו ובסגולת הכתוב הלז ימצא כריגאותו וכל זר לא יאכל קדש - ואורח לנדיק להיות אף גם כטהרה הפנימית בערב הרגל - לטהר ענמו כרגל מכל עון ואשמה שהוא עיקר הטהרה כדבר האמר ומחטאתי טהרני וכפיו רבים והכי מרגל' בפומיה דר' מ'מו' בכל לבבך ובכל נפשך לרע' את דרכי וכו' וטהר ענמך מכל אשמה ועון ואמי אהיה עמך בכל מקום ע"כ - ומה נעיה כי יכוין בטבילה או ביתר היום לטהר עונותיו ע"י המשכת אור עליון ממקום הלובן בכוונתו ב"ג מכליל דרחמי ובפרט בשני' מהן כי גם נזכר טהר' העונו' והתלבנותם בתקון ב' שהוא נושא עון אשר אמרו באיררא וחד חסוך הוה אכתחי בההוא כהורא כמאן דיכתחי בההוא נהרא עמיקא ע"כ וגם בתקון ג' שהוא עובר על פשע ונאמר שם באררא שעליו נאמר ורוח עברה ותטהרם וככן יטהר ענמו כרגל בעצם נפשו מכל דבר פשע ויטהר אותו בחרט והתודה מאשר חטא על הנפש ובתשובתו הרמתה יוכך נפשו לחסות בטולא דמהימנותא ונל"ה ילרה גם היא שפע הארה הפלא ופלא כנר"ן שבו והיה כבא כבוד לקדושת הרגל שתטהר עליו - ואשר לא פנה לטהרת הנפש אפס לטהרת החומר שבו ולא הטהרו מחטאתם טובלי' ושרץ בידם איכבה יגשו לפני המלך אלהי עולם ה' להכתופף בגל אושפיזא עילאה טהור קדש כי כל אשר בו מוס לא יקרב ואם נואת עונותיו עברית איכבה יתקרב

יתקרב - ואיה מקום מנוחתו שאין רוח המקום נוחה הימנו שתטהר עליו בלתי כסא מתקן כי כל חטאת וכל אשם יהיה קוץ מכאיב וסילון ממארת ליושב על הכסא שבו הוא לא ירצה וכל איש הנלכך יפן לאשר חכמים הגידו ששומרי מועדי ה' נעשים שותפים להקב"ה במעשה בראשית ומה שזכו ומה יופיו וכי יזדק אנוש עם אל לטהר ענמו מחלאת זוהמת אשמותיו שיהא זוגן עולה יפה ענם אדם אך בגלס דמי לבר אלהין - ושמעתי ממורי שראש לחסיד אחד מושלג שהיה מתענה בכל ערב הרגל חטעם זה לטהר ענמו כרגל כענין שכל כוזהר סמו' על התענית א"ר יצחק מכלאן ולחלא כל דבר אשר יבא בא' תעבירו' בא' וטהר ע"כ וכל כי האי ליתענו דחילי חטאה ולא יחושו משו' חקות הגוים לבלתי היות טמא בגוים בכניסת הרגל ח"ו ואשר לא מוסה באלה לא יעבור בערב הרגל מצדד שיחו לפני אלהיו ומדרש סליחה מאשר חטא על הנפש בלב נשבר ונרכה הן תיהיו ארכא לשליוותיה ותטהר עליו זין שפעת הרגל - וכוון להיות כל איש בודל ענמו מאכילת קבע בערבי הרגלים מחנות היום שזהו גם כן מכלל כבו' הרגל ומשמע מדברי הרמב"ם פ"ו שיש בזה עונש מבזה את המועדות - וזל וכן ראוי לאדם שלא יסעוד בערבי ימים טובים מן המנחה ולמעלה כערב שבת שדבר זה בכלל הכבוד וכל המכזה את המועדות כאילו נטפל לעז' ע"כ - ומכל מקום ערב י"ט שחל להיות בשבת לא יעבור מלאשר ולקיים מצות סעודה ג' בכזית פת אחר המנחה -

ואשרי

אנוס בונה ביתו מלא צדק בכל ערב הרגל להקדוש קרואיו בחתן ועניים מחדרים יבוא הביתה והו באוכלי שילחו ביו' טוב שפמחה שהאר' חייב לשמח ביו"ט אין השמחה שלימה לא בהשגות על העניים והאביונים וכן כתב הרמב"ם בפ"ו זל וכשהוא אוכל ושותה חייב להאכיל לגר ליתום ולאלמנה עם שאר העניים האומללי' אבל מי שנועל דלתות חדרו ואוכל ושותה הוא ובניו ואשתו ואינו מאכיל ומשקה לעניים ולמרי נפש אין זו שמחת מצוה אלא שמחת כריסו ועל אלו נאמר זעזיחהם כלחם אוני להם כל אוכליו יטמאו כי לחמם לנפש לא יבא בית ה' ושמחה כזו קלון הוא להם שנאמר וזרתי פרש על פניכם פרש חגיכם ע"כ - ואף על פי שחובת ההשגחה על האביונים רבה מאד בכל עת ובכל דבר - עוד תוסיפי לגבחה בחגים וכמועדים עת לחננה היא ליעקב לתת להם אוכל לפי הסף כדי שיהיו בשמח ובטוב לבב -

והנה

בזמן הבית מצוה ראיה חובה עלינו במשניות עליו בפירוש שלש פעמי' בשנה יראה כל זכור את פני ה' והוא חובה כולל' על כל העם מקצה והיה עיקר השמחה במעשה הקרבנות עולת ראיה ושלמי' תענה

אחד שהזכירו על הפולחן לא ידע אותה ממקומה אפילו
מכע"י וכ"ס כי"ט עצמו שאסור לטלטל הנר כשהיא פליאה
מן המקום למקום שם ינענע יד קנת ויפול מן השמן
וחשיב כבוי ואינו גרם כבוי דשרי ולא חשיב גרם כבוי אלא
היכא דאינו נוגע בדבר הדולק כי אם עושה חובה לה דבר
הגורם כבוי כשיגיע שמה דבר הדולק או בשעושה דבר
הגורם כבוי כשיגיע שמה קודם שידליקנו זהו דוקא חשיב
גרם כבוי ושרי אבל השמן והפתילה שניה גורמים הדליקה
וכשעושה מעשה באחד מהם בעודו דולק חשיב כבוי ולא
גרם כבוי כמ"ס הרא"ש ואע"ג דאינו מכין לכבוי מאי הו
דלא מורה ר"ש בפסיק רישיה ולא ימות וכן לא יתקט
העשיתי כשהיא דולקת כי בהוציא הפתיל החובה מכחיש
אורה כדרך שכתבו רבותינו בעלי התוספתא גבי והמסתפק
ממנו חייב בכונה דף כ"ב :

פרק שני

בשקידש עליו היום יתהדר לפני מלך
וילבש בגדי יום טוב יקדים
ונכבדים משל שבת על פי מדותיו כמורע לבא בסוד ה' כי
בשבת המוחין מלוכסים תוך ב' לבושים או"א וכי"ט תוך
לבוש א' דאימא לבד כמו שכתב הרב ז"ל ורע עלי המצב
אשר הקלו רבים מרבית בני עמינו בתקף חוסנא של קדוש
הרגל והתירו לעצמ' לבא בשער המלך בלבוש שק כבגדים
הנזאים שעליהם ונשותיהם יותר מהם פולזלות בכבוד
שכינה ויתנו כמו לבוש בבלותיהן שעליהם בשבועות
חרכ להדליק נר של י"ט וכבר הארכנו בפרטי עונש הדבר
בפרק ד' דשבת ואיש התמי' יהא זריז ונשכר להדר ולסלסל
עצמו מכע"י לכבוד הדר הרגל ויזדו עצמו ואחרים עמו כל
עשו א' הקדש בבגדי חול וכ"ס אשתו כשהיא באה להדליק
ולהאיר א' עבר פני הכלה בכל קדש לא תיגע עוד חלאת
זהו המ' בבגדי החול בהיוב"ע פ' אמרו ת' ר' חייב אדם לשמח
את ביתו ברנל שכ' ושמחת בחנך ובמה משמחך ר' יאמר
אנשים בראוי להם ונשים בראוי להן בשלמא אנשים בראוי
להם בחמרא נשים מאי היא אמר ר' יוסף בבבב בבגדי
צבעונים בא"י בבגדי פשתן המגוהנים וכו' ואורח לנדיק
לכבד את אשתו מתר מגופו ויקנה בגדים ותכשיטים כפי
מסת ידו מירי רגל ברנל וכן יעשה לבניו בבגדי י"ט כענין
האמור בחנה ומעיל קטן תעשה לו ואמו והעלתה לו מימים
עתי' בעלות' את אישה לזכות את זבח המי' מגיד כיהיתה
עושה לשמחא מעיל ממועד למועד לכבד היום וזהו לשון
תעשה שהיתה עושה לו מחד מירי מועד במועד ואשר אין
ברו משבת לכך לא יעבור מקנות להם לפחות אב מכבדים
חדשים

חגיגה ושלמי שמחה ויתר מעשה הקרבנו' חב בחג ואמנם
בזמן הזה אין אתנו המנהג הזאת אבל יש לנו תמורתה
והוא מעשה הנדקה אשר יעשה אותה האדם אשר אלהים
חשבה תמיד כמעשה הקרבנות כאשר חכמים הבידו
ברולה נדקה יותר מכל הקרבנות שנאמר עשה נדקה
ומשפט נבחר לה' מנח - אשר מטעם זה באה מנחת
לקט שכחה ופאה ומעשה עבי באמצע הרגלים פסח ועגור'
מכאן ור"ה וי"ה הכ' מכאן - וסמוכות שלו להקישו א' שלפניו
ואל שלאחריו שאלהים חשבה בקרבנו' ענמם כמו שכתב
בתורת כהנים והראשונים אסמכוה אקרא אנו כנדרק
אחזה פניך כי על ידי הנדקה נחזה פני שכינה ונצא ירי
חובת מנחת יראה כל זכורך את פני האדון ה' וכן בהפכו
חד טאתה כבה מאד כאשר ביארו בזהר פרשת בראשית
דף י' ע"ב ז"ל פתח ר"ש ואמר כל מאן דחרי באינון מועדיה
ולא יהב חולקיה להקב"ה ההוא רע עין שטן שונא אותו
וקא מקטרג ליה וסליק ליה מעלמ' וכמה עקו על עקו
מסבב ליה - חולקיה דקב"ה למחרי למסבבני כפוס מה
דיכול למעבר בגין דקב"ה כיוסיא חילין אתי למחמי
לאינון מאינון תבירין דיליה ועאל עלייהו וחמי דהא לית
להון למחרי ובכי עלייהו סליק לעילא לחברא עלמא -
אתאן בני מתיבתא קמיה ואמרי רבון עלמא רחום וחנן
אתקריאת יתגלבון רחמך על כך א"ל וכי עלמא לא
עברית ליה אלא על חסד דכתיב אמרתי עולם חסד יבנה
ועלמא על דא קיימא אתי ההוא מקטרגא ותבע רשו ורדף
אכתריה דההוא בר נש מאן לן גדול מאברהם וכו' ע"כ -
ואיש התמים ישים לב על כל האמור בענין וילבש נדקה
כמרו ולא יחדל אכיון מעל שולחנו בכל סעודות י"ט כי לא
ידע האדם את עתו ובכך תהיה שלחנו עד זכה בכל ושמור'
משטן ומפגע רע ולא יהפכו עליה צורה להיות שלחן
לנחש חס ושלום וכבחר לה' מזבח כדבר האמור ובפרקי חג
הפסח וסוכות יתבאר עוד מזה בס"ד -

וסדר

הד' תקוני שכינתא מטה ושלחן וכסא ומנור'
השנויים אצלנו בפרק ד' דשבת הדר הוא
לכל חסדיו לסדרם בערב הרגל כעין ע"ס לכבו' ולתפאר'
אושפיוא עילאה ונאספו שמה כל ההדרים על פי מדותיו
נהדר בקדש בסוד השתחוה לה' בהדרת קד"ש - ומנהג מן
המובחר להיות כל איש מתטפל בתקון הנר של י"ט והנחה
עושה מנהג כמו השבת וכוונת הכ"ר כי"ט לחכמי המדע
הוא מספר א"ל מלא אל"ף למ"ד ושס' אדנ"י ויוס טו"ב
עולה מספר ס"ג עם עשר אותיותיו כי הוא חתום כנה"י
דאימא וכה יכוין בכוונת הברכה להדליק נר של י"ט
כשהוא מדליק או כאשר יסתכל בנר י"ט - ועיקר מנחת
ההדלקה היא על השולחן כי שם צויה ה' את הברכה כי
לא כנשים הדולקות במקום אחר ושוב מניחים אותם על
השולחן ולא אריך למעבר הכילא בשבת ולא כי"ט ואף
אחר

פרק ב להיחל שבת בחלקו ב"ט

חדשים לכבוד הרגל כי כל אדם אינו חייב אלא כשיעור
ומנא חן במדבר לדבר על לבם דברי פיוסים ורצוים כי
טובה שיחה אחת נאה של קורת רוח אל האשה מאלפי זהב
וכסף וכבן יהי שלום בחילו ושלום בארמנותיו ונפשו
תשבע במצט אשר לפניו בכרח העורף על עשירי עמי
הממלאים בתייהם שני עם עדנים ואין שלום באלהל ומדרך
נדיקים לשמח במנת חלקים וכוסם ויתברכו בלבב' כנז' ל
לעניים ואכילוני' יותר מהמה וכמו שסיפרו באגרות על רבי
עקיבא שכשא אשה בחורף והיו שוככים הוא ואשתו בתבן
של היו להם כרי' וכסתו' והיה מלקט התבן שנאחו בשער'
אבתו וכדי לנחמם בא אליהו זל וקרא על הפתח ואמר
תנו לי מצט תבן שילדה אשתי ואין לי במה אשכיבנה א"ל
ראי עמי ממנו שאפי' תבן אין לו וכן יאיתה לכל איש הידא
לשית לבו גם לזאת בחגים ובמוצאים ושמח ויגל באמור
זה המעט אשר לפני יש עמי ואכילון אשר לא נמנא אתו
דבר ולא כן אנכי עמדי חנני אלהים וכי יש לי כל די מחסור
ואשר יכשר לי ומחשבה זו מועלת לקבל קדוש הרגל בששון
שמחה ואפי' קרחא בביתיה פדרשכא ליהוי סוף דבר נאה
ויהי לכל אישי ישראל להדר ולסלל ענמם משקידש עליהם
היום איש לפי ערכו באופן שיעשה דבר ועמין שיוכר שהוא
מחדר עמנו לקבל הרגל הבאה לינו בשמחה ובטוב לבב :
ובן כדין להחזיק טובה וחיות למי שעשה לאבותינו
ולנו לקדשנו בקדושת אלה מקראי קדש ומוסף גם
הוא כי בהם עולם ומושע כמו שבא בדברי הקדמוני' שעלה
ברכנו יתברך בג' רגלים אלה למלטנו מכרים הננכים
להרע ולא להטיב בפסח נתבטל מזל טלה שלא יקטרע על
ת' שנה ובסיון נתבטל מזל עקרב שלא יקטרע בהליכתם
למקום כחש ועקרב ובתשרי נתבטל מזל מאזנים שלא
יקטרע כשהעולם במאזנים ישאו יחר ולעולם היתה סגול'
ג' רגלים אלה למחסה ולמסתור לישראל למלטם מיד נר
ואויב כאשר חכמים הגידו בענין של כלעם הרשע במאמר
האתון לאמר לו מה עשיתי לך כי הכתני זה ג' רגלים
שרתה לאמר לו אתה מבקש לעקור אומה החוגגת שלש
רגלים והכוונה לפי שג' רגלים הללו היו כל א' למגן עזרם
למלטם מיד מבקשי רעתם אשר זה מורה באצבע כי כל
הנוגע בהם כנוגע בבבת עינו ואיכבה תורשה לעקור
אותם השמר לך פן תשחית את נחלתך :

ובזוהר פרשת משפטים דף קכ"ד סיפר בשבח
הברכה המגיע לישראל בג' רגלים אלה
ו"ל מ"ד שלש פעמים בשנה משום דבהו תליא מהימנותא
יראה כל זכורך אמאי כל זכורך א"ר לעזר כל זכורך ממע
בגין דנטלין ברכתא ממכובעא דנחלא מכאן תמינן כל בר
ישראל דאתגזר בעי לאתאחזא קמי מלכא קדישא בגין
דנטיל ברכתא ממכובעא דנחלא הה"ד כברכת ה' אלהיך
אשר נתן לך וכתוב את פני הארון ה' כמה דאוקימנא
דמתמן

דמתמן מריקין ברכתן ונטלי ברכתן זכאה חולקיהן
דישראל מכל שאר עמין - זמנא חדא סליקו ישראל למחב
חנא ואתערבו עע' בההיינו ושהוא שתא לא אשתכח
ברכתא בעלמא אתו שאילו לר' המכונא סבא אמר להו
חתימון סימנא בקדמיתא בהאי א"ל סימנא חמינא דבר
תבנא מהתם כל ארחין אסתיומו ממיא ועננא וחשוכא
אשתכח דלא יכלין למיהך כל אינון דסליקו תמן ועוד
בשעתא רעלא לאתחזא' אפי' שמיא אתחשבו ואתרבינו
אמר להו ודאי אנא אית ביניכו בני נשא דלא אתגזרו או
עע' סליקו בהדיכו דהא לא אתברכאן בההיא שעתא
בר אינון ישראל דאתגזרו ובהאי את קדישא מסתכל קב"ה
וכדין לון לשתא אחרא סליקו וסליקו אינון עע' דאתערבו
בדריהו כד הו' אכלין קרבנייהו והו' אראן חמו לאינון עע'
דטפסאן בקוטריוהו לקוטר דכומלא (פי' שכיסו את
הגלימא על פיהם כדי שלא יראו אחרים שאינם מברכים)
אשגחו בהו כלל מכרכין ואינון לא בריכו אתו ואמרו לב"ד
אתו ושאילו לון אמרו האי דאכלתון חולקא דלכון מאן
קרבנא הוה לא הוה בירייהו בדיקו ואשכחו דאינון עע'
וקטלו לון אמרו בריך רחמנא דשויב לעמיה דודאי לית
ברכתא שריא לא בישראל קדישא בני מדינות בני קשוט
וההיא שתא אשתכח ברכת' בעלמא בשלימו פתחו ואמרו
אך נדיקים יורו לשמך ר' חייא אמר בזכות ישראל גזירין
אתכנעו שנאיהון תחותיהון ויריתו אחסנתהון ת"ח מה
כתיב יראה כל זכורך וכתוב בתורה כי אוריש גוים מפניך
והרחבתי את גבולך וקב"ה עקר דיוורין ואתי בדיוורין
לאחריוהו ובג' כ' יראה כל זכורך את פני הארון ה' ע"כ :

הנה

ממנוקח כי יש בסגולת שלש רגלים הללו
תוספת ברכת ה' שפעת רכיבים ממכובעא
דנחלא כדבר האמור במאמר - ולפי שאם אין שמירה אין
נוספה עוד נחלתם להיות בטוחים בקונס ומסתופפים
תחת כנפיו להיות במשמרת שלום והוא מה שנא' בתורה
לא יחמוד איש את ארנך בעלותך - ודרש איסי ז' יאורה
מלמד שתהא פרתך רועה באפר ואין חיה רעה מזיקתה
תרנגולתך מנקרת באשפה ואין חולדה מזיקתה והלא
דברים ק"ו ומה דברים שדרכן להזיק אינון נזוקים דברים
שאין דרכן להזיק עאכ"ו ואין לי לא בהליכה בחזרה מנין
ת"ל ופנית בבקר והלכת לאהלך מלמד שתמנא אהלך
בשלום וכבר סיפרו על אותם הגוים שהיו מקוין לשדוד
בתי היהודי' שכיניהם כשיעלו לרגל והבורא יתברך הזמין
מלאכי מרום בבתי היהודים ההם אחרי נוסעם לעלות
לירושלים והיו מלאכי השרת כל אותן הימים נכנסים
ובאים שמה בדמות צורות היהודים שבאותם הדיוורין עד
שוכם איש אל ביתו לשלום ויהי כבואם שלו מאתם הגוים
ההם לאמר מאין באתם ויאמרו עתה שבנו מירושלים
מלראות את פני הארון ה' אלהי ישראל - ויפג לבם כי לא
מאמינו

ה' מינו להם ויאמרו והלא עמנו הייתם כל הימים הללו עד שידעו ביחוד שמלכאבי השרת היו במשמדותם של ישראל והורו לה' אלהי ישראל. והן עוד היום גדול כחם לבית ישראל בזמן שעושים רעונו של מקום להיות נשמרים מכל מקרה ופגע איש איש על מקומו יבא בשלום ושאלן מפחד דעה ומי זה ואיזה הוא אשר כל אלה הסגולות הנמצאות ברבנים ישית את לבבו ולא ילכש עונו וחדוה כמרו בכואו להקביל פני הרב מועדת וידו לה' חסדו אשר גמלנו ברחמיו וכרוב חסדיו ורב טוב לבית ישראל לא עשה כן לכל גוי וחדשיהם ומועדיהם שכ"ע תועבת נפשו. ומה גם כי יעלה על זכרוננו כמה היה חיבתן של ישראל כשהיו עולין לרגל שהיו מן לין להם הפירות וכרובים מצורין זה בזה ונס השלחן לחם חם סילוקו כסידורו כמו שכתב בחמישי דיומא אמר רב הונא בשעה שהיו ישראל עולין לרגל מגללן להם את הפירות ומראין להם את הכרובים שהיו מצורין זה בזה ואומרים להם ראו חבתכם לפני המקום כחיבת זכרוןקבה ופרכינן ולא יבאו לראות כבלע את הקדש ואמר יאודה אמר רב בשעת הכנסת כלים לגדתקן שלהם ומשנינן אמר רב נחמן משל לכלה כל זמן שהיא בבית אביה נכונה מבעלה כיון שכחתה לבית חמיה אינו נכונה מבעלה ובפרק חומר בקדש אמר ריש לקיש מ"ד על השלחן הטהור מכלל שהוא טמא ואמאי כלי צף העשוי לנחת הוא ואינו מקבל טומאה אלא מלמד שמצביהין אותו ומראין אותו לעולי רגלי עם לחם הפני ואומרי להם ראו חיבתכם לפני המקום סילוקו כסידורו דאמר רי"ב כל נס גדול נעשה בלחם הפנים כסידורו כך סילוקו שנאמר לשום לחם חם כיום הלקחו ונוספה עוד אהבתן וחיבתן הפלא ופלא כי הף שפיגול טומא"ע"ה תועבה היא לפני המקום מ"ת ברגל התירו טומאת ע"ה כדאמרינן התם אהיה דשנינן ובירוש' נאמנים על הקדש ובשעת הרגל אף על התרומה ובעי מה"מ ארי"ב כל דאמר קרא ויאסף כל איש ישראל אל העיר כאיש אחד חברים הכתוב עשאל כולם חברים. ואף גם מי שנראה בו נגע מפני חבתו של רגל כותנין לו ז' ימי הרגל כמ"ס בפ"ק דמ"ק וביום הראות בו יש יום שאתה רואה ויש יום שאין אתה רואה מכאן אמרו חתן שניולר בו נגע כותנין לו ז' ימי המשת' לו ולביתו ולכסותו וכן ברגל נחנים לו ז' ימי הרגל ואשר להיות החיוב אכלו להעלות זכרון ירושלים על ראש שמחתנו יאותה לכל בעל נפש יקרה משקידש עליו היום להתבודד במחשבתו ולהעלות זכרון ירושלים ושמחת עולי רגלים על לבו ולעתור ולרמות לפני אלהינו מרחם ישוב ירחמנו להחזיר העטרה ליושנה וארמון על משפטו ישב ככראשונה ונשמחה ונראה תהלות ישראל ואשר הוא ממשיכילי החכמה ישכיל דבר לאשורו בדרוש את שלום ירושלים עתה מעין דוגמא של מעלה והיא מ"ס בזהר פר' אמור דף נ"ג ע"כ תא חזי מועדי ה' לאודווגא

לאודווגא כלל לאתר חד ולאשתכחא כולאחר בשלימו ולמיהוי ישראל לתתא בזווגא חדא גוי אחד בארץ תינח קב"ה בכנסת ישראל דאקרי אחד ישראל לתתא דאינון זמינין בזווגא דלעילא במה יקרון אחד אלא בירושלים דלתתא יקרון ישראל אחד מנא לן דכתיב גוי אחד בארץ וכו' וע"כ עתה בהיותנו בארץ שביינו כבואינו להתקדש יחד עם מועדי ה' נאה ויאה להעלות את זכרון ארץ הקדושה ולדרוש את שלומה מאת אבינו שבשמים בראש שמחתנו לאודווגא כה כחדא גוי אחד בארץ דוגמא עליונה והוא הטעם שנתקן בתפלת מוספי הרגלים כוסח מפני חטאינו גלינו מארצנו לומר כי אין בירינו עתה להיות גוי אחד בארץ מעין דוגמא של מעלה ונבקשה מאלהינו על זאת ישוב עטרה ליושנה והן עתה בגלות נתייחד אתה בדרוש את שלומה כי לא נתפרדה החבילה רק במאסם בה כמ"ס אחר ישובו בני ישראל ובקשו את ה' אלהיהם ואת דור מלכס ופחדו אלה' ולא טובו באחרית הימים כמו שכתב באר אנלנו במשמרת החדש ע"ס:

ואולם

מפני הטעם הנזכר הנכון לערוך שיחמו על זאת בכנים הרגל מיר כבואנו אל בית הכנסת אשר הוא למקדש מעט. וכך היה מנהג הרב כמהר"א הלוי ז"ל לאסוף שני חרד מבעוד יום ל בית הכנס' והגוי' כספר הזוהר בסוד מועדי ה' לעורר מדות העליזות למעלה כל א' על פי מדותיו כאשר הודענו בחיבורינו זה בכמה מקומות שכל מועד מועדי ה' ואפילו מימים טובים לרבנן אשר בהם הושפע שפע ממדומים להעשות נסים ונפלאות הוקבע כח ויצו באותם הזמנים להיותם מזומנים ומידי הגיעם בפעם בפעם בהזכר זכרון תעלומותם למטה חור ונאו"ר אותו האור ומוהיר בכל העולמות אשר על זה ירמוזו אומרו והימים האלה נזכרים ונעשים בכל דור ודור שהזכר זכרם למטה נעשים בפועל למעלה מזה בכל דור ודור כי כן קיימו למעל' מה שקבלו למטה יכל שכן חגי התורה שהוקבע חוקם במקורם העליון מוכנים ומזומנים המה להודיד שפעת רביכם בבא עתם בהזכר עון הדרת' פה עמנו היום בסוד תעלומות' ועל כן היה מנהג כל החסידים הראשונים להג' סוד הרב' רגל ברגל בכניסתה וכך היה מנהג הרב הנזכ' בקדושים אשר בארץ המה האיתנים. ושוב היה עומד לפני היכל ה' ואמר לך אמר לבי בקשו פני את פניך ה' אבקש.

אלהינו

ואלהי אבותנו מפני חטאינו גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתינו ואין לנו יכולין לעשות חובותינו לבא וליראות את פניך בבוא הדך במנות חוקי רצונך שלש פעמים בשנה יראה כל זכור את פני האדון ה' אלהי ישראל מפני היר שנשתלחה במקדש המבוא אהא על הכנים שגלו מעל שולחן אביהם ועתה ה' עד מתי נפשינו יבישה אין כל גוי אחד בארץ אה

פרק א תפלת בהכנסת התל

את פני ה' האיש הנלכך לא יחיש מעד עינו כל
ענינה כאלו היה שם את פני הארון ה' להי ישראל
ולכש חדרה כמדו במקום גילה שם תהא דערה
כמשפט לאזהבי שמו .

ויותר

מהמה יחרד האיש אשר יונק מסוד תנחומי
תעלומותיהן וידע שכול קדוש הרגלים מה
המה ומה נעשה כם בשמים ממעל כפיו שנתבאר בזהר
פרשת אמור בארזכה וכפ' קרח רפ קע"ו ז"ל ר"ש אמר
קריאי מועד קריאי מועד כתיב חסד יו"ד אמאי אלא הכי
הוא מלכותא דארעא כעין מלכותא דרקיעא ורוא דא כל
אינון כתרין עלאין דשמיא קדיש' אתאחד בהו כליו וזמין
מאתרא דאקרי קדש' ה"ד מקראי קדש ואימתי בשעתא
דמועד זמין בעלמא וכבווא דאינון כתרין עלאין וזמין
מקדש עילאה הכי נמי קדש תתאה זמין לחילוי
לאעטרא להו . קדש עילאה ידי' קדש תתאה
חכמה שלמה הכי נמי זמית לכל חיליה ואינון
חילין בילה זמין לאעטרא להו כהאי קדש בזמנא
דמועד שריא בעלמא .

ובתקוני

דף כ"ז ז"ל ועוד שכינתא אתקריא'
חג בכל זמין ומיס טובים דתלת
רגלין דאתמר בהון שלש רגלים תחוב לי בשנה ובנינה
יראה כל זכור לקיימא זכור ושמוד זכור לזכור זשמוד
לנקבה כולה אליו דאזלין לאסתכל' בשכי' גריכין למיהב
לה דוחנא ה"ד ולא יראה את פני ה' ריקס ונריק' למחדי
בה ה"ד ושמת בחג דאיהי' חדוה דקב"ה אתקריאת
ומאן דאזיל למחמי בה נריק' לגטרא גרמיה מעניבו דאיהי'
לילי' חשוכא עכבון טחול דאיהו מוס ועליה אתמר כל איש
אשר בו מוס לא יקרב ע"כ .

ואמר

הראשונים כי על כן נקראו רגלי' על
כי באו בגד האבן' הן רגלי המרכב'
כמ"ס בזהר מנה לקבליה דנחק סוכות לקבליה דאברה'
סב עות לקבליה דיעקב וחב עזרת רגל רביעי נגד דוד .
וזה כי במקומות אהרים מוחלפת השיטה כבר ביארנו זה
והדברים עתיקים בספר מחמדיעין כמ"ד . ואולם לפי
פבוטן של דברים יתכן טעם היות נקראים רגלים על פי
מ"ס באגדות שאמר הקב"ה לאברהם אתה אמת ועד
שרוך נע"ל חייך שאני נותן לנכד מצות פעמי רגלים כד"א
מה יפו פעמך כנעלים וכו' . וע"כ בשם רגלים יכנו
וזהו שדרש רבא מה יפו פעמך כמה יפס פעמותיו של
ישראל כנעלים כשעה שעולים לרגל כת נדיב בתו של
אברהם שנקרא נדיב שנאמר נדיבי עמים וכו' כי מידו
היתה הטובה הזאת לישראל : וגם יתכן לפי מה שנתבאר
למעלה בפ"א שמלאכי השרת נלו' אליהם בעליית הרגל
כמלאכי כ' רגלי אדם ורגל שלישיית של מלאכי השרת שהם
נקראים רגל אחד הריג' רגלים וכלפי זה בא הדמו בתור'
במלמד

אזכרה ואשפכה עלי נפשי מתי אבא ואראה פני שהים
בקול רנה ותודה המון חונג גוי אחד באר' אבא אב הרחמי'
חוס וחמול על הכן יקיר ישראל אשר בו תתפאר לאמר ומי
כעמך כישראל גוי אחד בארץ ושוכה עלינו בהמון רחמיק
להחזיר העטרה ליושנה וארמון על משפטו ישב בקרוב
בבראשונה ושם נעלה ונראה ונשתחזה לפניך כב' פעמים
רגלינו מידי שנה בשנה ותחזנה עינינו כרובים מעורים
כמער אים ולויות כבלה בבית חמי' והדרת שולחן הסהוד
בלחם הפני' ערוך עליה לחם חם כים הלקח כימי עולם
וכשנים קדמוניות :

ובכן

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו
שירא' וירנה ביאתנו בגוה הדר המעון הזה
מקדש מעט להראות את פניך בתפלתנו כאילו עומדות
היו רגלים בשערך ירושלים בבית מקדש המעון בעולות
ראייה ושלמי חגיגה וכהיה לאחדים בארץ . והשיאנו ה'
שהינו את ברכת מועדיך וזכנו לקבל מועדי קדשך מתוך
רוב שמחה של מצוה ומתוך מיעוט עונות והבר מעלינו
כל מין נרה יגון ואנחה ולא כטש ולא נכלם ולא נכש' בשו'
עון אשר חטא בשמחת מועדי קדשך ונשבע לחם ונהיה
טובים עם אלהים ואנשים ופרשו עלינו בנפשינו רוחנו
ונשמתינו שפעת רצון ומלא ברכת ה' ממכועא דנחלא
לכהר לכו לעבדך בהמת יהי ה' אלהינו עמנו כאשר היה
עם אבותינו וכו' עד למען דעת כל עמי הארץ כי ה' הוא
האלהים אין עוד ויהי נועם ה' אלהינו וכולי עשה למען
במך וכולי יהי לרצון אמרי פי וכולי ויאמר מומד שמהתי
שאמרים ליוכו' .

ויאחז

נדיק דרכם לעשית כסדר הזה משקידש
עליו היום ויטכיל עשו ויהי מושך לו מזון
שפעת קדושת הרגל נר'ן ועל יוכל ישלח שרשיו וגם תהיה
לומעיד לעורר לבלי יקל ראשו ותהיה יראת ה' על פניו
בשמהת הרגל כי יעלה על זכרוננו ענין עליות הרגל ששם
עלו שבתים כולם אהובים כולם בחרים כולם קדושים
באימה וביראה לקוד ולהשתחו' לאל המלך הגדול הגבור
והנורא קדוש הוא כולם קדושים ובהיבם ה' אשר הזכירה
הזאת תועיל לעורר היראה הפנימית בלב אישי ישראל
לבלי תתא תקלה מתחת ידיהם כאשר היתה הו לישראל
בעלותה ה' ה' אשר זאת היתה כזכת הבורא יתברך
במצות הראיה כב' רגלים הללו שאף כי מלא כל הארץ
כבודו חייבים לכא ולהראות ה' פניו יען כי ראה חכמתו
יתברך ג' זמנים הללו עלולים להיות אישי ישראל משוללי
היראה בפסח בני חורין שבויות בכורי קביר חשקים סוכו'
גתים מליאים כל טוב דגן תירוש וינהר ולפיכך גזר אומר
לבני ישראל עם קרבו לעלות ולראות את פניו בעבור
תהיה יראתו על פניהם לבלי יחטאו ויקלוראש ח"ו והן
עתה שנוטל כבוד מבית חיינו והין אנו יכולין להראות
הת

פרק א סוד הרגלים וערבית של י"ט

ל

כי יום טוב חמה מקראי קדש ולא קידש עצמו
שהוא אבא רץ באימא בסוד מוערי ה' ר"ת
אמ"י ולכן אנו מכוונים באלו שמות של אהיה אהים כי
כולם באימא עילאה:

ובברכה ד' יוסף בהו"ה שבה כוונת
נקודותי רגל ברגל על פי מדותיו

בפסח יכוין הו"ה בנקו' סגול בשכשו' הו"ה בנקוד חולם
ובסוכות הו"ה וואה"ה בשילוב בנקוד כזה
יאהיהיה וכי"ט שחל להיות בשב' ג' כצריך
לכוין בכוונת של י"ט ולא בסוד

המרגלא דשבת כי על כן קדמנו סדרו שגם בשבת וי"ט
נתפלל של י"ט ובהזכרת שבת לכד שי"ט הוא עיקר כי
כך יפה לנו שאנו מקודשים בי"ט משא"כ בשבת דמקודש
מעצמו וכל השפע הנמשך בשביל זכותינו ומצבנו עדיף
לן טובא ואיש התמים מורא לו יצלה על ראשו בזמנו את
כל הכבוד הזה לומר כל דברי התפלה בשכלות הלכ לכל
ישנה בין תפלה של י"ט לתפלה של חול שאף כי לפי הדין
אם טעה והתחיל תפלת החול בומר אותה הברכה שגוב'
בה טעה ומתחיל של י"ט מ"מ סי' רע"ו שנהג חול בקדש
כדרך שאמרו בשבת. ואשר הריחו בסוד ה' נוסח אתה
בחרתו מבית ומחוצ תצפ"ו כי כל מצפני לשונותיו באו
כולם בסדר המדות אתה בחרתו מכל העמים רמו אל
אשר נתברכו כחכ"ר אהב"ת אותנו בחסד ורמי"ת בנו
בבכורה ורוממתנו מכל הלשונות בת"ת וקדשתנו
במצותך בנצח אור וקדשתנו ביסוד מלכנו לעבודתך
ארמי מלכות. ועמין אמרנו ומצפני לשפחה הכל צפוי
למביני מדע לפי דמוחין ראבא בי"ט אינם מאירים כמו
בשבת ולפיכך נכנסים בי"ט בא' בתוך נה"י דאימא מגולי'
מלבושי נה"י ראבא כי יכולה היא לקבל אורם ולפיכך
השפחה דבה בהם. ואם חל"ט במוצאי שבת אומרים
ותוריענו וכו' בין קדשת שבת לקדשת י"ט הברל' ולעין
המשכיל יפה כדש' ע"ד הנז' כי מוערי ה' הם נקראים
מקראי קדש מפני שבתוך נה"י דאימא נה"י ראבא נאדר
בקדש גמור כדבר האמור והנה בשבתות ה' עולין וז' ו
ומקבלין הארה מנה"י דאבא שהוא קדש ממש הנה במוצאי
שבת מסתלקים נה"י דאבא שהוא קדש כשחל י"ט במוצאי
שבת נשארים נה"י דאימא לבד מקראי קדש. וזהו בין
קדשת שבת לקדשת י"ט הברל' שהם נה"י דאבא שהם
קדש שגמול לקו ובין נה"י דאימא שהם מקראי קדש הנשארים
דא' ואמר יעלה ויבא וכו' והשיאנו וכו' וחותם מקדש ישראל
והזמנים. וטעם הקדים ישראל לזמנים לפי שקידוש
הזמנים תלוי בישראל כמ"ס אלה מוערי ה' אשר תקראו
אתם כלומר שב"ד של ישראל קובעין אותם לפי דעתם
וע"י קידושם ממקדשין אותם המה מקודשין אמנם בשבת
וי"ט חותם מקדש השבת וישראל והזמנים. מקדים השבת
לישראל

במאמר שלוש רגלים תחוב. ואשר כח כה' לעמוד בהיכל
המלך יאותה להם לכוין בהתקדש עליהם היום סוד הרגל
על פי מדותיו כמו שיתבאר כל אחד על מקומו בסוד ייחוד
וזהו שפר מדות העליונות ועשה את עולתו ויהי לו מושך
מרום מעלתו ושפעתו.

ונכוין להיות כל איש רגל לפני כל תפלו' הרגלים
לומר אלה מקראי קדש ויכוין בר"ת אהיה ה'

אלהים כסדר זה. אלהים בקדש דרך מי אגדו' באלהים.
הטו לה' כבוד שמו השתחוה לה' בהדרת קדש. ושלח
עוזך מקד' ומציון יסעדך. קללויה חללוש בקדשו הללויה
ברקיע עוון: אמי בדרך אחזה פניך אשכפה בהקיץ
תמונתך. לך אמר לבי בקשו פני את פניך ה' אבקש.
ראויה פניך על עבדך הושיעני בחסדך. יהוה אלהים
נבאות השיבנו האר פניך ונושעה. במושיבי עקרת הבית
אם הכנים שמחה הללויה. זבי"ט ושבת יסיים בפסוק מי
כמך באלים ה' מי כמך נאדר בקדש אבו' ושוכ ילח דברו
במומר הרגל הוא ובשבת וי"ט יקדים סדר קבלת שבת
עולת תמיד לקבלת הרגל שאינה תמיד וכאשר יושר השי'
של לכה דורי וכו' יאמר גם בשפחה במקום רנה כי י"ט
בסוד אם הכנים שמחה את אחד כמ"ס בזהר וכו' לומר
כל תפלת ערבית בעריכת שפתיים ובשכלות הלכ באימה
וכיראה בגילה וברעיה ובנעימה קדושה לעורר נועם
העליון וסדר פרוש עלינו סוכת רחמים מהולל בתושבחות
ונריך לאומרו בניגון ובנעימה קדושה ובשפה ברורה כבוד'
לחכמי היודע כי בסוד אימא את אחד כמו שנתבאר בפ"ה
דשבת ע"ס וכו' הנים לומ' אחריו כלילי י"ט פסוק אה מוערי
וכו' וכלילי ד"ה וביום שמחתכם וכו' וכלילי י"ט הכי כיום
הזה יכפר וכו' ואף לרעת רוב הפוסקים שס' לרנריך
לפסוק גאולה לתפלה ואף בתפלת ערבית הני קראי הו'
מעין גאולה ובגאולה ארחתא דמיוא וכמ"ס הסוד בסיומן
דס' על פסוק ושמרו בני ישראל ללא הוי הפסק לפי שאם
ישמרו שבת אין דריכין שמירה והוא גם כן מעין גאולה
והכי נמי אם ישמרו ויקיימו את המצוות וכן אם יעש' תשוב'
ויתכפרו להם העונות הרי בגאולה תמיד כמ"ס גדולה תשוב'
שמקדשת את הגאולה.

ובתפלה מעמוד יעשה את עולתו על עול'
התמיד כי הכלה היא העולה פנים

בפנים ומטע אהלי אשרנה שמה כל שעת התפלה וכו'
שב' ברכות של שבת נריך לכוין בז' מרגלאן הכז' בר"ת
פ' יתרו דף כ"ב שהם יונאים מו' אותיות אהיה יהו' הנה
ברמיון ההוא ממש יש לכוין בז' ברכות שבתפלת י"ט
בז' שמות אהיה אלהים שבאימ' ד' שמו' אהיה שנים דיווי'ן
ואחד דאלפי'ן ואחד דהי'ן כד' ברכות ראשונות ושלשה
במות אלהים במילואות דיווי'ן דהי'ן דלפי'ן שסימנ'
יה"א יכוין על הברך בג' ברכות אחרונות והטעם
ח כ ב כי

פרק ב קצת דיני התפלה

לישראל לפי שהשבת מקודש מעצמו כשקידש היום ואין צרי' קידוש ב"ד וע"י קידוש השבת מקודשים ישראל כמ"ש אות היא וכו' לרעת כי אני ה' מקדשכם - ודעת כמה מהפוסקי' שאם אמר בי"ט מקדש השבת וחזר בו תוך כדי דבור ואמר מקדש ישראל והזמנים שיצא מאחר שהוא יודע שהוא י"ט ומשמע ודאי שאם היה סבור שהוא שבת אף אם חזר בו בתוך כדי דבור לא יצא וצריך לחזור לראש התפלה והדבר קשה לשמוע שכל דוכתא משמע דכלל גוונא בתוך כדי דבור מני למיחד ביה ולא איכפת לן אם יודע שהוא י"ט או לא וכן הוא הדין בהמלך הקדוש שאם אמר האל הקדוש ותוך כדי דבור נזכר ואמר המלך אין צריך לחזור - וכן כדן ברכת העומר אם פתח ואמר בא"י אמ"ה ארעתא דלימא היום ד' שהוא סבור שהס' ד' ונזכר וביים בה' והס' ה' או איפכא עא - וכן כדן ברכת כפא"ג אם לקח כוס של שכר או מים וכידך כפא"ג ותוך כדי דבור נזכר שטעה ואמר שהכל נהיה בדברו יצא ונכון לחוש להכרח וזוכל שחזר בו תכ"ד יצא ולא איכפת לן אם יודע שהוא י"ט או לא וכן הסכימו עמי חכמי הישיבה ה"י וכשב' וי"ט שצריך לומר מקדש השבת וישראל והזמנים אם שכח ולא הזכיר של שבת נכתפקו חכמים בדבר י"א שכל שכח הזכירו באמצע הכרעה יצא כדן תפלה של שבת שאם הזכיר של שבת בתוך י"ח אעפ"י שלא קבע ברכה לשבת יצא - ולא נראו דבריו דשאני התם כדן הוא דאכעבי לנלוי י"ח ומעני כבוד השבת לא אטרתוהו דבנן ולפיכך בהזכרת שבת בלא חתימה סגי ומסתבר דכל ששינה ממטבע שטבעו חכמים צריך לחזור - ואפילו אם חתם שלא כדבר ואמר מקדש ישראל והשבת והזמנים הוי מפנה ממטבע שטבעו חכמים וצריך לחזור -

וביערה ויבא נפל מחלוקת בין הפוסקים אם צריך להזכיר של שבת ביעלה ויבא או לא והנכון להזכיר דבי היכי דמזכיר מועדי' באתה בחרתנו וביעלה ויבא הכי נמי מזכיר שבת כשתיהם ולא דמי לברכת המזון דהתם כי היכי דבברכ' רנה והחליצנו אין מזכירין י"ט הכי נמי בברכת אלהינו אין מזכירין ומנא דהתם והכא אנו משוים המדות ולזה הסכימו רבים מגדולי האחרונים ולא איפליגו לא לכתחלה אבל כדעבד פשיטא דיצא לכולי עלמא הואיל והזכירו באתה בהרתנו ואחר התפלת אומר ש"כ ברכת מעין שבע בשח"ל בשבת ואין מזכיר בה של י"ט כי אין עיקרה רק על השבת ולפי מ"ש פ"ו דשבת אף בי"ט של פסח שחל להיות בשבת יש טעם לאומרה ודעת הפוסק שכתב לאומרה לא דעת חכמי הוא -

ושוב אחר ערכית יפטירו לביתם לשלום ונהגו בקנת מקומות רבים מכני ישראל להולך נרות מכית הכנכת לביתם ולא אריך! למעבד הכי דהו"ל מכבה

מכבה בידים בדוח מצויה והיה כמחציתיהן החוח נשבה בס' וידעכו וכ"כ מהרי"ל כל דהא דמותר להעמיד הנרות בי"ט במקום שהחח שולט ונושב היינו. כשאותה שעה אינו מנשב אבל אם החוח כבר מנשב אסור להעמיד שם בי"ט דהו"ל מכבה בידים ממש שלכן אסור לפתוח החלון שהדוח מנשב כנגדה וירא שמים לא יעשה כמעשיהם כי בר מן דין אתי לדידי תתקלה דממרח כמ"ש בפרקי שבת דאסור אפילו ליגע בשעוה בשבת וי"ט משום דממרח בנוגעו בה ע"ש אבל לומר לבוי להוליכן בביתם שפיר דמי אבל לומר לכבותם כל שאסור בשבת אסור בי"ט - ואחרי זאת מכית הכנכת יהא זהיר לכל יסחי דעתו מקדושת היום אפילו דגע קטון והחכם עיניו בראשו לרעת במעמד הקדוש אשר הוא עומד. כעת ההיא מלאכי נבואות ידורון ידורון ואושפיזא עילאה למעלה מהם וכשם שאמרו בשבת שכל מלאכים מליון לו להדס בע"ש מכ"ה לכיתו אחד טוב ואחר רע ולפי מעשיו ותקון מושב ביתו לפיהן יתברך מפיהם לשבתות אחרים כן הוא בכל מועדי רגל כי לפי מעשיו ותקונו לפיהן יתברך מפיהם למועדים ולרגלים אחרים וירחיך מאתו כל מין דאגה צרה יגון ואכחה כי נותן מקום לשפחה במקום גבירתה וכמ"ש בתקונין דף צ"ו וצריך למחרי בה הה"ד ושמחת בחגך דאיהי חדות דקב"ה אתקריאת ומאן דאזיל למחמיל לה צריך לנטרה גרמיה מעביבו דאיהי לילית חסוכא עכבון טחול דאיהו מוס ועליה אתמר כל איש אשר בו מוס לא יקרב ע"כ ובבואו הביתה ילבש חב ששונים וינלח דברו בקולו קול עוז לאמר מועדים לשמחה לקבל אושפיזא עילאה בסכר פנים יפות ובששון ובשמחה דכה - ועודינו הדור כלבשו יעמוד על השולחן אשר לפני ה' ויהגה כזהר פרשת אמור דף נ"ג ע"כ אלה מועדי ה' וכו' עד פתחו כולהו ואמרו אשריהם שכחה לו - לפני הקידוש ושוב ואמר -

אתקינו סעודתא דמהימנותא שלימתא חדותא דמלכא קדישא דא היא סעודתא דאושפיזא עילא דזעיר אנפין וחלל תפוחין קדישין סעורן בהדיה - ושוב ואמר השיד המיוחד לכל רגל ורגל עפ"י מדותיו אשר יסדרו כיד ה' הטובה עלינו והובאו איש על מקומו בחלק הב' חלק המועדים ואחריו לו יהיה חן לקדש קידוש היום בנועם קול וכשפה ברורה ומנהג הרב זל"ה כדעת הרמב"ם לומר כל הקדושין מצומד וכבר נתבאר כל זה אנחנו בארוכה דאין חילוק בין שבת דאיכא עדות לז"ט דליכא עדות ע"ש באורך ואחר הקידוש מיד לא יתן ריוח בין הדברים ויטול ידיו לסעודה כי חוט האור המאיר בעת הקידוש נקבית במשיכה להאיר א עבר פנינו בסעוד' ומה"ט כאה ויאה להיות הסעודה במקום קידוש לאלתר ואף אם חל י"ט לאחר השבת שהם שבעים מסעודת היום ראוי לכל איש הירא לבנוע מיד על השבת אחר הקידוש וישהה

השהה סעודתו אח"כ או לא יקדש עד שיהא תאכ לאכול
וב"כ מהרי"ל. ושוב יסב על שולחנו הדור בלבושו וירכה
בערונים כיד ה' הטובה עליו וכתב הרמב"ם פ"ו שביתת
י"ט ז"ל כשם שמצוה לכבד שבת ולענגה כך מצוה לכבד
י"ט שנאמר לקדוש ה' מכובד וכל ימים טובים נאמר בהם
מקרא קדש וכו' וכל המבזה את המועדות כאילו נטפל
לע"ז וחייב אדם להיות בהן שמח וטוב לב הוא ובניו ונאשתו
ובני בניו וכל הנלוים עליו שנאמר ושמחת בחגך וגו' אע"ג
שהשמחה האמורה כאן היא קרבן שלמים יש בכללה אותה
שמחה לשמח הוא ובניו ובניו ביתו כל אחד בראיו לו כינד
הקטנים נותן זלזהם קלויות ואגוזים ומגדנות וכו' ואנשים
אוכלין בשם ושותים יין שאין שמחה אלא בכשר ואין שמחה
אלא ביין ע"כ וכן משמעות דברי הזהר ששה כבוד י"ט
כבוד שבת שאמר בפרשת אמור אמר קב"ה לשראל בני
כל שאר יומין אתון משתדלים בעבודתא בסחורתא
בר ההוא יומא דילי השתא אושפיו עילא ויקרא זמנין אתון
קבילו ליה באנפין נהירין זמניו ליה אתקינו ליה סעודתי
עלאי פתורי מסדרן כגונא דההוא יומא דילי עכ"ל הרי
בפיר' אתת' כגונא דההוא יומא דילי דהיינו יום השב' ושם
מתבאר נמי טעם השמחה ביין יען דכיון דאינון זמנין
לסעודתא דמלכא זמנין אינון לחמרא טב ושפיר דמנטר'
כד"א כי טובים דודיק מיין.

ובבר

מתבאר בפרק א' שיש בסגול' סעודת י"ט
להיו' נחשב כאילו בנה מזבח והקריב עליו
קרבן כמ"ס אטרי חג בעבותים עד קרנות המזבח וכמה
וכמה יתלהב הבעל נפש יקרה בצופו גורל תועלת הלז
בסעודתו כי יאכל וישבע ונפשו לו תשבע מן הטוב ומתן
שכרה בנדה לכפר עליו כמעשה הקרבנו' היש חק מתוק
מזה ובכן יתקדש באכילתו באוכל לפני האלהים ויתנהב
באימה וביראה בקרב המזבח והואיל והאכילה עליה חשב'
אלהים לקרבן אין ספק שתשרה כבוד השכינה בה כמו
שהיה במזבח שנאמר בכל מקום אשר אזכיר את שמי אבא
אליך וברכתך ובכן מורא לו יעלה על ראשו לכל ימאך
ביין ובשחוק וקלו' ראש לפני האלהים ח"ו וכן כתב הרמב"ם
ז"ל בפ' הכוזב ז"ל וכשארם אוכל ושותה ושמח ברגל לא
ימשוך ביין ובשחוק ובקלות ראש ויאמר שכל שיוסיף בזה
ירכה במנות שמחה שהשכרות והשחוק הרבה וקלו' ראש
אינה שמחה אלא הוללות ופכלות ולא נכסיונו על ההוללות
והפכלות אלא על השמחה שיש בה עבודת היוצר שנאמר
תחת אשר לא עבדת את ה' אלהיך בשמחה ובטוב לבב
מרוב כל הא למדת שהעבודה בשמחה וא"א לעבוד את
השם לא מתוך שחוק ולא מתוך קלות ראש ולא מתוך שכח'
ע"כ ואמרו בח"ה קורמין כי לזה היתה טו"ב הכורא יתברך
במאמר ציווי בחג הסוכות והיית אף שמח כלשון מיעוט כי
אפ"כ ששמח כבר בחג השפועות שהוא זמן הקצר ובחג
הסוכות

הסוכות תגדל שמחתו יותר ויותר שהוא זמן האסיף
תבואתו ושמנו ויינו ושאר פירותיו על כן בא ציווי יתברך
לאמר כי בזמן שמחתו יותר גדול שימעט אותה ויחזק'
למכתשת המיניע והיית אף שמח ואולם השמח על מצעה
המיניע בדרך הכנוני הוא שננטוה עליה כל איש ישראל כי
השמחה שלימות העבודה ועל כן היה ענין השיר במשכן
ובמקדש כשיר הפה וסכלי שהוא מביא נפש האדם לדרך
המצוה והוא הנאמר בלויים לעבוד עבודת אמרו
חכמים אינו הוא עבודה לעבודה הוי אומר זה השיר כי
היו הלויים מזהירין ומזכירים לשורר ולעור' השמחה על מצות
הקרבן כדי להיות מצעה המצוה בששון ובשמחה. וכה
יעשה האיש הנלכב בסעודתו כימי השמחה להיות ענינו
בראשו ותיי שמחתו עשויה על קו המיניע לבלתי נאת
חוצ מן השורה אפילו במלא נימא ומה גם כי יתן אל לבו
מי המזומן אלנו בסעודתו אושפיו עילא ויקרא אש בעל
נפש הוא ילכש חרדה כמדו לקבלא ליה באנפין נהירין
ובמצעים רצויים שלא תבעל נפשו מהיות שוכן אתם
בתוך טומאותם כי אין זה מדת ד"א להזמין אורח חשוב
להתארח אלנו בכיתו והאורח ההו' מנר ענותנותו הגדולה
נדרגה לבא אלנו להתארח והוא יעשה מצעם מגונים
לפניו עד שהאורח החשוב יברח ממנו כי הלא ודאי נגלה
לאיש כזה ונאמר לו שהוא רחוק ממסרי בני אדם כי
בעשותו הדברים ההם לפני אוהב שר וחשוב נמצא מברש
אותו מכיתו כיד חזקה כי מי יסכול שישליכו לפניו גרף
של רעי וכן הדבר הזה בחגים ובמועדים כי עובר עלינו
לשכון אתנו האושפיו עילא כמ"ס בזהר ואין ספק
כי לא ישכון עם אדם שישליך אותו מכיתו במעשים אשר
לא יעשו. ובתתו על לבו כל אלה במקום גילה שם תהא
דעדה ותהא שולחנו מלא דטן חכמה ודעת ויראת ה' עם
אשתו ובניו מספרים תהלות ה' ועונו ונפלאותיו ואשר
עשה בכל א' מן מועדי רגל לאיש לפי מהללו וכשתדקד'
במ"ס בזהר בגונא דההוא יומא דילי. תשכיל שמהחשוב
לכל איש ישראל להתקדש במועדי ה' ככל חוקות קדושת
שבת במחשבה ודבור ומצעה. וכן ברין שכשם שיש
כבודו לשבת בענין הכיבוד והעונג מפני שנאמר בשבת
לקדוש ה' מכובד ונאמר כי"ט מקראי קדש כמ"ס הרמב"ם
ז"ל כן יהיה שום כבודו לענין הדבור שהזהירו בו שלא
יהיה דבור של שבת כדבור של חול דכד אתער מלה דחול
ביומא קדישא גריעות' הוא לעיל כמו שבא בארוכ' בפ"ח
דשבת והפגם ההוא ישנו ג"כ בימים טובים כמו בשב' כי
כולם קדושים ובתוכם ה'.

ובן

ראיתי במכתב יד ההקד' מהר"ח ז"ל ה"ה שליח'
לא מן החכמים נדרש לאשר שאלו מנהג הרב
בענין הדבור כי"ט והשיב ז"ל ועל ענין הדבור כי"ט מורי
זל"ה ה' היה נוהג לדבר כלשון הקדש כי"ט בשבת ותחלת
שמושי

פרק ב חובת למקלין ראשם בשלהן

ראש השנה יתגד בזהר פרשת תצוה דף קפ"ד ע"א
פתח ההוא סבא ואמר תקעו בחרש שופר וכולי עד
ביומא דכפורי. וכליל יום טוב שנייהנה בזהר פרשת
ויחי דף רכ"ו ע"ב תאנא א"ר יאודה במתני' דילן וכו' עד
ונריקים ירשו ארץ.

בסוכות

כפ' אמור דף ק"ב ובחמשה עשר יום
וכו' עד ועמך כלם נריקים. וכליל י"ט
כ' בר' מ' פנחס דף רנ"ה ע"ב בחמשה עשר לחדש הזה וכו'
עד באילין פקורין עם ישראל ביו יבוא לו.

בשמיני

חג עזרת בר' מ' פנחס דף רנ"ה ע"ב
וביום השמיני עזרת וכו' עד פה
פה אדבר בו אתקראת. וכליל י"ט כ' יהנה בתקונים
דף מ"ח ע"א פסח מסטרא דימינא עד ודוא דמלס אחור
וקרס נרתני. וזא"כ יכוין עבמו לקרא' אלהיו לברך בה"מ
בשפה בדורה ובנעימה קדושה ואשר הריחו בסוד ה' יכוין
בדכו' בר' מילויין דאחי' ה' קס"א קס"ג קכ"א כמו בעמיר
ואפי' בשחל י"ט בשבת יכוין בס' זלזל בשל שבת מן הטעם
האמורה למעלה בעמידה ע"ש ויהא זריז וזוהר להזכיר
בה קדושת היום שאם לא הזכירו צריך לחזור בי"ט כמו
שבת ואמנם אם נזכר קודם הטוב והמטיב אומר בא"י
את"ה אשר נתן ימים טובים לישראל לששון ולשמחה את
יום חג פ' הזה כרך אתה ה' מקדש ישראל והזמני' ואם חל
י"ט בשבת אינו מזכיר של י"ט ברכה והחליטו ולא של שב'
באלהינו כמו שנתבאר למעלה.

ורענין

הדחת כלים אחר האכילה שרי להדיח
כל הכלי הנריכי' אליו ודוקא לנורק י"ט א'
אבל לנורק י"ט כ' אסור וכן מתיר לבסות האם באפר כרי
שישתמר האש לנורק מחר שחרי' אינו יכול להוסיף אש מן
האבנים בי"ט ומה שרבוותא בעלי התוס' ז"ל כתבו כפ"ב
דבינה גבי הדין דאין מכבין את הבקעת שיש לחמו' כנשי'
שלא לבסות את האור באפר בי"ט דסו' מכבה היינו דוק'
בשכחותם של נשים לבבות' דומיא דאין מכבין את הבקע'
אבל כל שמכוונות שישתמר האש לנורק יום טוב כ"ע מורו
דברי ודוקא לנורק י"ט אבל לנורק י"ט כ' אסור ולהסיר
הפהם שבראש הנד' בי"ט משמע מדברי הרמב"ם ראשילו
אותו הפחם שבראשה אסור לחותכה בכלי אלא ביד אבל
גוף הפתיל אסור לחותכו אפי' ביד ורבים שנו בזה להסיר
גוף הפתילה ביד שלא ברנון חכמים:

(א"ה)

ענין בשכנה ג' סי' תקי"ד בהגהת הכ"י סי'
י"ר הסכים דבדי ספר הקצר סוף סי' תקי"ד
לדברי בדמכ"ס כמ"ס כאן הרב המחבר) ומיהו מותר
להסות באכבע הפתילה כרי שכתבי' יפה. ונר שכבה
וזונה להרליקון מותר לחתק דאש הפתילה עד שיהא כוח
להלק לי"ט עבמו זאינו חושש. וענין הזוג כבר נתבאר
בפרק ס' של שבת כל הימים המותרים והאסורים ליראי
ה'

שחשי לפנינו לא הייתי נזהר בדבר ואמר לי דבר שפתיים
אך למחסור כי המקום אשר אתה עומד עליו ארמת קרש
הוא עכ"ל ואיש התמים ארמו' נריקים ישמור לקדש רכוח
ישמור לפיו מחסום לכל יוציא דבר של חול לפני האלהים
וביות' בעומדו על השלחן אשר לפני ה' מן הטעמי' שנתב'
הן מפני הין' סוכן אתנו אושפיו' עלאה וכן מפני היות לח
כדת המזבח כמו שנתבאר.

ורע

עלי המעשה הנכלה אשר נעשה בישראל בית'
הימים וביתר בחגים ומועדים אשר הקלו
בתקף כבוד הרדו של שולחן לשבת שמה איש מקסרתו
כידו להעלו' עשן לפני השולחן אשר לפני ה' וכבר הארכתני
בתוכחת מגולה על ולול הזה בכמה מקומי' ומירי דברי
בו זכור אזכרנו באשר הדבר הזה פגמו רכ' חבור ענבים
על מזבח ה' וכל האיש הידא שומר נפשו ירחק ממנו כל
יודא וכל ימצא על שולחן ה' מעלה עשן כל שהוא ביתר
הימים וכ"ס בי"ט לפני' אושפיו' עלאה ורבים מהקדושים
אשר בארץ המה האיתנים מהגנים לאזכרו בי"ט משום
מכבה או לפחות גרם כבוי הנאכר אפילו לנורק אוכל נפט
וכבר הראינו פסוק ארוך על זה להרי"ט בהיותי בעיר
קושט'. ומשל בחחו יברל ממנו לפחות ביום ראשון
לשמוע דברי חכמים. ונכון להיות כל איש שומר בביתו
בכל סעודות י"ט לאתערא חרזה לעילא ומה גס לפי מה
שנתבאר כי האכילה והעונג בחב' אלהים חשכה עד קרנו'
המזבח דוראי' באה ויאח' להיות אישי ישראל ונאין בשיר
נמשכין בשיר ושכחה הלל וזמרה עליה מעין דוגמא של
קרבן שהיו הליים מדברי' בשיר וכבר נתבאר בפ"ו דשבת
מעלת השיר מה הוא ומה נעשה בו כשהוא נאמר כרוך
ישרה ובאית' וכירא'. ואחר אשר יוסר השיר נפשו לו תשבע
להתעלס באהת האהובה במאמרי הזוהר הסתייחסים
לרגל ההוא רגל כרגל כסדר הזה.

בליל

י"ט א' של פסח יהנה בזהר פ' פנחס דף
ר"ן ע"ב רבי חייל פתח עם ד' מ' פס' עד
ראשון לניון הכה הנס. וכליל י"ט כ' יהנה בזהר פרשת
תצוה דף קפ"ב ע"ב את חג המנו' תשמד וכו' עד ברזון
הילין דקאמרו. כליל ז' של פסח יהנה בזהר פ' תרומה
דף ק"ע ע"א בתיב מזמור לדוד ה' דועי וכו' עד ומה
ראתערו חכמי' הכי הא. וכליל י"ט ב' במדרש הנעלם
ריש פרשת תולדות יצחק עד דף קל"ז ע"ב הה"ר כת
בתואל הארמי.

בשבעות

כליל י"ט א' בזהר פ' אמור דף
ג' ע"א השתא מלה אחר' בעינא
למכרע עד כי אשרוני בנות. וכליל יום טוב כ' בפ' פנחס
דף רנ"ג ע"א וביום הבכורים דברי הזוהר עד דף רנ"ח
ע"ב עד וכל ההוא קרבן.

ברה

כליל יום טוב אחד אחר קריאת ד' פרק
ר"ה

פרק שלישי

שלימים וכן רבים נהגו לעמוד לראש השמורות

בחגים ובמועדים כמו ביתר הימים ולא יעדרו דבר וכן כדן כי לפי יתרון העילוי למעל' ככה תתראה שפס' הרמון וחוט האורה של מצלה כנשמתו כמו שנתבאר למות ענין הזה בכמה מקומות וכל איש הידא לא יעזוב ולא יעזוב מנהגו הטוב ומירי י"ט כי"ט לפיהן יהיה עסקו בראש השמורות במאמרים דשייכי למנות המועד ההוא ויסודו בס"ד כל א' במקומו - ושוב יסבול לכבוד קדוש' היום ושכיס לבית הכנס' בשירות ותשבחות לכבוד הדור נעים העומד אחר כתלנו כמ"ש בזהר פ' בחקתי ז"ל פתח ר"י ואמר רומם רודי לנבי וכו' הנה זה עומד אחר כתלנו דאף על גב דאנון בגלותא קב"ה אתי בכל ריש ירחי ושבת' ומוציא לאשגחא עלייהו ולאסתכלא בהוא משכנא הנה זה עומד אחר כתלנו כבתי כנסיות ובבתי מדרשות ובג' ד בעי חרות ולמחרי כהה' יומא דאין ידעין דא ישראל אחרי זה היום עשה ס' גבילה ונשמה' בו ע"כ ולפיכך יאיתה לכל מי שקולו ערב וניכ יפה לאתערא חרזה בגי' בחגים ובמועדים כנועם קולות יונאין כשיר ומשכין כשיר ועושה אלה מה טוב חלקם ומת נעים גדולם וכבר הארכנו בחלקי סגולת השיר והדרו כמ"י דשבת:

והן רבים עתה עם הארץ שוהים כי"ט מלכא אל בית הכנסת ורבים מהמה בעתו' ההם מחללין הדר כבוד קדושת היום ברוכ דברי' ומצפים אשר לא יעשו ואחר שעה או שתיים כיום הן עומדים להתפלל מתוך שיחה בטילה וזה אשר לא כדת ואם אמרו בפ' הקורא עומד כי"ט מאחרין לכא וממהרין לנאת היינו בזמנ' שהיו נריכין לסרוח בסעודת י"ט כמו שפירש רש"י בשם מסכת סופרים אכן בזמנינו שאין גם א' טורח בסעודת י"ט והכל נעשה ע"י נשותיהם האחר שאלא בדת הוא והדור הנעים העומד אחר כתלנו במחבר הימים האלה שאוגישא ג על טה הדור לאמר מדוע באתי ואין איש וכו' ישתקע הדבר ואם אישיר חילי אבטליניה -

ומצוה להדליק המארות ולהרבות נרות כבה"כ בתפלת שחרית והוא מ"ש על בן באורים כהדו' והאכלים לא ישנו מקומן כי"ט כי הוא דבר של פרהסיא כמו שנתבאר פי' ארשבת סוד הדבר ע"ס - ושם נתבאר שצריך להזהר בקדושת בית הכנסת כי"ט יתר גדל מאד על כל הימים מפני שהראת שכינה בתגבור' כמועדי

במועדי' ה' כמו שנתבאר למעלה במאמר חנה זה עומד אחר כתלנו ואפילו בגורף בית כנישתא אשר בזהר פ' ויקהל כמו שנתבאר ובית' יהא זהיר לודו את בניו לעמוד בבית הכנסת באימה וכיאלה גדולה ויתירה וכבר סיפרו ושיחם מעשה באיש א' שהיה עומד בבה"כ בחג הסוכות כמו עומד לנכדו ומציבור היו קורין את ההלל ועושים סללוים וכו' עומד ועושה דברי תפלות אמרו לו ראה כנך שהוא עונה דברי תפלות אמר להם ומה אעשה לו תנוק הוא הנניח לו וישחק טוב למחר עשה כך וכל אותם ח' ימים של חג ולא אמר לו אכיו דבר ולא ינאת אותה שנה עד שמת אותו האיש ומתה אשתו ומת כמו וכן כמו ונאלו לו ט"ו נפשות מתוך ביתו ולא נשתייר אלא זוג אחד חיבר וסמא ואחר שוטה ורשע וזל זאת יחרד לב כל אישי ישראל לנכל את בניו כמוסר וד' א' בכל מקום וביותר כשה' תוך מקדש המבוי בכל הימים ויותר ויותר בחגים ובמועדים מפני הארון ה' אליה ישראל העומד אחר כתלנו והאבות המה יסעו בראשונה באזהרה זאת להיות עומדים בבית הכנסת במורא כמוראת מקדש וגם הכנים יסעו לאחרונה אחריהם וכן יצטווה האבות יקלו את ראשם בב"ה לכ לערוך סס שיחתם בכרמיות קריה מהם עאלו אבות ומאבות תולדות ומה יעשה אתו הכן ולא יחטא:

ואחר תפל' אליהו יסדר תקראי קדש הכ"ל בלילה ושוב יחל לשרת בקדש בסדר התפלה בעריכת שפתי' ובשכלו' הלב ויאמר סדר העבוד' המסודר בפרק י' אל של שבת ע"ס: ואף כי בחול דרכם להיות אנים בסדר הזמירות משום ביטול מלאכה - הנה כי"ט כמשכין כשיר לאורם בנעימה קדושה ואין למחות במאריך בהן אף שהמוחה מכיון משום ביטול תורה והשיר הנחמד ונעים רהור יס לאמרו בנינון ערב וניכ יפה כי"ט יותר משבת ובמקומות רבים ראיתי מקלין בענין זה וכמ' צפס בחול כך מעשהם בשבת וי"ט ולא אריך למצבד הכי ומנו' ליחיד שלא לפרוש מן הגבור גם בזמירות כמו בשאר התפלה וילוה' הגבור לאמרן בהלל ובזמיר' יחד בנעימה קדושה כי התחברות עם הגבור בהן מורק גדול כמו שיתבאר במקומו - ואומר מומור השמים מכפרי' כשבת וביתר המזמורי' טל שבת שלימי' וכן רבים אמרו שאין בהם מורק ולא תוצל' נוסף לענין התפל' ואררכ' הם שלא כענין כי אין הסדר של המזמורי' ההם לימים טובים רק בסדר של שבת וישעיה של אותם המזמורים בשבת מפירש בזהר פרשת תרומה הוכן כתב ה"ר חיים הכהן ז"ל ומהרח"ו לא הזכיר מזה כלום ואתה תבחר ולא אני:

ומ'ם סדר נשמת כל חי אומרים אותו גם כי"ט כי הוא יומא דמקורא דנשמתין אימא עילאה פתיח ומה גם לסדרת הרשב"י בתקונים דשבתות וי"ט סוין בתוספת נשמת יתירה ז"ל ולא מנאה היונה מנחם הלא

פרק ג סדר עבודת המוספים להר"מ

אלא בשבת וי"ט בכמה נשמות יתירין רקא נחתין עמה לרייר א' כישראל - וכבוד ההלל שבי"ט יכוין כמו בר"ח ובאנא ה' מלטה נפשי יכוין אנא ר"ת אליהו נדב אחיהו כי הם כוד הנפש כנודע - וכשמוציאים ספר תורה נכון לומר בי"ט י"ג מרות כמ"ס הרב זלה"ה ויעתר עתרתו לפני ה' מעניינו של יום אכן צריך לומר הי"ג מרות כקור' בתורה ואין בנו כח אפי' ברבים לאומרין דרך תחינה לא בדרך שבח ע"ד י"ג של מי אל כמוך שלהיותם פנימיות דיקנא דא"ה הנמשכים לו מעתיק לכן אומרים הנביא דרך שבח בלב' לא זולת כי אין בנו כח להמשיכן ואין אנו קורין אותן עתה בי"ט כקורא בתורה והכוונה להאירן במקומן וסדר התפלות לכל רגל ורגל יסודר בס"ד במקומן בחלק הב' - וטעם השינוי הנמצא בי"ט במנין העולין לפי פשוטן של דברים הוא ששבת החמורה שזבנו בסקילה מעלין בקדש ז' - ויו"ה הקל ממנו סודונו בכרת עולין וי"ט הקל מהם סודונו במלקות עולין ה' וזה"מ הקל מהם סודונו במכת מרדות עולין ד'

ואולם

לכאים בסוד ה' טעם ה"ה בי"ט מפני שבי"ט מוחי אבא בלי לבוש נה"י שלו והם מתלבשים בנה"י דאימא לכן אין כח בזה"א לקבל הארת יסוד בלי לבוש רק כוד העטר שלו היא המתגלים זכ' פרקין אחרונים דננח וכן דהור דאימא הם המתגלים בזה"א כי הפרק העליון שלהם נעשה לו מוחין ולכך אין לנו אפס ה' עולין לס'ת וכה בידרן - כהן פרק ב' דננח דאימא - לוי פרק ב' דהור דאימא - ישראל פרק ג' דננח דאימא - רביעי' פרק ג' דהור דאימא - חמישי' עטרת יסוד אבא - והוא סוד מ"ס ה' כנגד ה' רואי פני המלך וכזהר פ' ויקהל דף ר"ו חמש דאיון ה' דרגין לתתא מדרגא דאור קדמא לתת' ואיון רזא דאורייתא ע"כ וטוב וישר שלא להוסיף עליהם היכא דאפשר והיכא דלא אפשר אין קפידא כי כל מדה כלולה מעשר - וטוב אחר כך יקרא המפטיר בשני בפרשת פנחס מענין הקרבות דיומא ואז"ל ה' ל' הקב"ה לאברהם בזמן שהן בית המקדש קים שיהיו ישראל קורין בסדר הקרבות ומעלה אנשי עליהם כאילו הקריבו לפני ומוחל אני להם על כל עונותיהם - ומהר"ר מנחם עזריה נגאנוז"ל תיקן לומר קודם תפלת מוסף של ימים טובים סדר העבודה של כל יום ויום לפי קרבנו -

בפסח

יקראתחלה ובחרם הראשון בארבעה עשר יום לחדש וכו' פר' כל מלאכת עבודה לא תעשו ואחר כך יאמר ובכן כך היתה עטרת קרבן מוסף של פסח בבית אלהינו וכו' עד ליום וליל' עד חצות כמו שהובא בפרק ג' דר"ח:

ובשבועות

יקראתחלה וביום הבכורים וכו' עד יהיו לבס' ונמכיה ואחר

ק

ובר"ח יקראתחלה ובחדש ה' באחד לחדש כו' עד לריח ניחוח אשה לה' ואחר כך ובראשי חדשיכם וכו' ואומר עד ליום ולילה עד חצות כמו שהובא לעיל בר"ח ומוסיף בבא זו הביאו בר"ה אחר מוסף החדש ומנחתו פר' אחד ושבעה כבשים הכל עולות ושעיר חטאת א' ועשאו' כמשפט והקריבו את מנחתם ומנשכים הכל ע"י שיר אשרי העם שככה לו וכו' :

ובסוכות

יקרא בפ' ובחמשה עשר יום לחדש השביעי וכו' עד מנחתה ונסכה - ובכן כך היתה עבודת קרבן מוסף של חג הסוכות בבית אלהינו הביאו את המוספים וכו' ואומר עד ליום וליל' עד חצות כמו בר"ח ומוסיף בבא זו :

ביום

ראשון של חג הביאו שלשה עשר פרים ומכרום לשלש עשרה משמרו' ואילים שנים ושתי משמרות וארבעה עשר כבשים שנים עשר מהם ב' לו משמרות וב' לב' משמרות אחד אחד וכולן עולות ושעיר חטאת אחד למשמר א' נמצאו עשרים וארבע משמרות כולם עובדין ומי שהקריב פרים היום לא יקריב למחר אלא חוזרים חלילה וכל משמר ומשמר היו מציסין ביניהן מי שוחט מי זורק מי מצל' איכרי' לכבש ועוד מפסיקין מי מצלה אותן מן הכבש למזבח השקום ובקרום ועקרום שחטו כנפון וקבלו רמז בכלי שרת כנפון מי שזכ' כרס החטאת עלה בכבש ופנה לסוכה מחטא' על' ד' קרנות שירי הדם היה שופך על יסוד דרומי נטלו דמי העולות

לעלות ונתנו במזרח מכל א' מהן שתי מתנות שהן
ארכע מחני המזבח ולמטה והשיריים נשפכים על יסוד
דרומי הפשיטו את העולות ונתחום כמשפט עמוד
בשורה והעלה כל אחד מה שזכה בו לכבש מחניו
ולמטה במזר' ומלחום וירדו ואחרים העלו אותם מן
הכבש למזבח קרע את החטאת והוציא את האמורין
נתנם במגים והקטירן והקטירו את המנחות הביאו יין
לנסך כמדת השמן ואם היה שבת תרי קודם ודברו הלוי
בשיר כמשפטן ואחר כך נותני לחם פנים לפני ה' והקטירו
הכזיכין וכל המשמרות שוות בחילוק המתנו אשרי העם
שככה לו.

יום ב'

יאמר. וביום השני פרים בני בקר שני
עשר שנים כבשי בני שנה ארבעה
עשר תמימים ומנחתם ונסכיהם לפני' לאילני ולכבשים
כמשפט כמשפט ושעיר עזים א' חטאת מלכד עולת
התמיד ומנחתם ונסכיהם. וכבן וכך היתה עבוד' קרבן
מוסף של יום השני של חג הסוכות וכו' עד ליום ולילה
עד חנות כמו בר' ח' ומוסיף. מסרו ביום ב' שנים עשר
פריה לשתים עשרה משמרו ואילים שנים לשתי משמרות
ויד' כבשים עשרה מהם שנים שני לחמש משמרו וארכע
לארכע משמרו ואת אחד אחד. וכולן עולות ושעיר חטא'
אחד למשמר אחד וכל משמר ומשמר היו מפיסין כיניהם
מי שוחט מי זורק מי מעלה אברים לכבש ועוד מפיסין
מי מעלה אותן מן הכבש למזבח השקום ובקרו' ועקרום
שחטום בנפון וקבלו דמן בכלי שר' בנפון מי שזכה בדם
החטאת עלה בכבש ופנה לסוכב ומחטא על ד' קרנות
ושירי הדם היה שופך על יסוד דרומי נטלו דמי העולות
ונתנו במזרח מכל א' מהן שתי מתנות שהן ד' מחני המזבח
למט' והשיריים נשפכים על יסוד דרומי הפשיטו את העולות
ונתחום כמשפט. עמדו בשורה והעלה כל אחד מה שזכה
בו לכבש מחניו ולמטה במזרח ומלחום וירדו ואחרים העלו
אותם מן הכבש למזבח קרע את החטאת והוציא את
האמורין נתנם במגים והקטירן והקטירו את המנחות הביאו
יין לנסך כמד' השמן אם היה שבת תרי קוד' ודברו הלוי
בשיר כמשפטן ואחר כך נותני לחם פנים לפני ה' והקטירו
הכזיכין וכל המשמרות שוות בחילוק המתנות. אשרי
העם שככה לו וכו'.

יום ג'

יאמר. וביום השלישי פרים עשר שנים
שנים כבשים בני שנה ארבע עשר תמימים
ומנחתם ונסכיהם לפרים לשנים ולכבשי כמשפט
שעיר חטאת א' מלכד עולת התמיד ומנחתה ונסכה.
כבן וכך היתה קרבן מוסף של יום ג' של חג הסוכות בבית
אלהינו וכו' עד ליום ולילה עד חנות כמו בר' ח' ומוסיף.
מכרו ביום ג' אחד עשר פרים לאחר עשרה משמרו ואילים
שנים לשתי משמרות ויד' כבשים שמונה מהם שנים שנים
חלק שני ט א לארכע

יום ד' יאמר. וביום הרביעי פרים עשרה אילים
שנים כבשים בני שנה יו' ד' תמימים ומנחת'
ונם כיהם לפרים לאילים ולכבשים כמשפט ושעיר
עזים א' חטאת מלכד עולת התמיד ומנחתה ונסכה וכבן
וכך היתה קרבן מוסף של יום רביעי של חג הסוכות בבית
אלהינו הביאו את המוספין וכו' עד ליום ולילה עד חנות
כמו שכתוב בר' ח'. ומוסיף ויאמר. מסרו ביום רביעי
עשרה פרים לעשר משמרות ואילים שנים לשתי משמרות
ויד' כבשים ששה מהם שנים שנים לשלש משמרות ושמונה
לשמונה משמרות אחד אחד וכולן עולות ושעיר
חטאת אחד למשמר אחד וכל משמר ומשמר היו מפיסין
כיניהם מי שוחט מי זורק מי מעלה אברים לכבש ועו' מפיסין
מי מעלה אותם מן הכבש למזבח השקום ובקרום ועקרום
שחטום בנפון וקבלו דמן בכלי שרת בנפון מי שזכה בדם
החטאת עלה בכבש ופנה לסוכב ומחטא על ד' קרנות
ושירי הדם היה שופך על יסוד דרומי נטלו דמי העולות
ונתנו במזרח מכל אחד מהם שתי מתנות שהן ארכע
מחני המזבח ולמט' והשיריים נשפכים על יסוד דרומי הפשיטו
את העולות ונתחום כמשפט עמדו בשורה והעלה כל
אחד מה שזכה בו לכבש מחניו ולמטה במזרח ומלחום
וירדו ואחרים העלו אותם מן הכבש למזבח קרע את
החטאת והוציא את האמורין נתנם במגים והקטירן
והקטירו את המנחות הביאו יין לנסך כמדת השמן אם
היה שבת תרי קודם ודברו הלוי בשיר כמשפטן ואחר
כך נותנים לחם פנים לפני ה' והקטירו הכזיכין וכל
המשמרות שוות בחילוק המתנות אשרי העם שככה
לו וכו'.

יום ה'

יאמר. וביום החמישי פרים תשעה
אילים 9 1

פרק ג עבודת המוספין להר"מ

ואחרים העלו אותם מן הכבש למזבח קרע את החטאת והזיח את האמורין נתנם במגם והקטירו והקטירו את המנחות הביאו יין לנסך כמדת השמן אם היה שבת תריר קודם ודבר הלויים כשיר כמשפטן ואחר כך נותנים לחם פנים לפני ה' והקטירו הבזיכין וכל המעשרות שוות בחילוק המתנות אשרי העם שככה לו:

יום ז' יאמר - וכיום השביעי פרים שבעה חלים שנים כבשים בני שנה י"ד תמימים ומנחתם ונסכיהם לפרים לחלים ולכבשים כמשפטן וספיר חטאת אחד מלבד עולת התמיד מנחתה ונסכה - ובכך וכך היתה עבודת כל יום השביעי של חב הסוכות בבית אלהינו הביאו את המוספין וכו' עד ליום ולילה עד חצות - ככתוב בר"ח ומוסיף - מסח ביום ז' שבעה פרים לשבעה מעשרות וחלים שנים לשתי מעשרות וי"ד כבשים ארבע מהם כ' שנים לשתי מעשרות ונסכה לעשר מעשרות אחד אחד וכולן עולות וספיר חטאת אחד למעמר אחד וכל מעמר ומעמר היו מפיוסין כיניהם מי שוחט מי זורק מי מעלה איברים לכבש ועוד מפיוסין מי מעלה אותן מן הכבש למזבח השקום ובקרום ועקרום שחטום בצפון וקבלו דמן בכלי שרת בצפון מי שזכה בכבש כרס החטאת עלה ופנה לסוכב ומחטא על ד' קרנות פיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי כטלו דמי העולות ונתנו במזרק מכל אחד מהן שתי מתני' מהן שהן ארבע מחצית המזבח ולמטה והשיריים נשפכו על יסוד דרומי הפשוט את העולות ונתחום כמשפטן עמד בשורה והעלה כל אחד מהם שזכה בו לכבש מחצית ולמטה במזבח ולחום וירדו ואחרים העלו אותם מן הכבש למזבח קרע את החטאת והזיח את האמורין נתנם במגם והקטירו והקטירו את המנחות הביאו יין לנסך כמדת השמן אם היה שבת תריר קודם ודבר הלויים כשיר כמשפטן ואחר כך נותנים לחם פנים לפני ה' והקטירו הבזיכין וכל המעשרות שוות בחילוק המתנות - אשרי העם שככה לו:

שמיני חצצרת יאמר ביום השמיני עזרת תהיה לכם כל מלאכ' עבודה לאתפשו

והקדחתם עולה אשה רוח נוחה לה' פר אחד איל אחד כבשים בני שנה ז' תמימים מנחתם ונסכיהם לפרים לחלים ולכבשים כמשפטן וספיר חטאת אחד מלבד עולת התמיד ומנחת האנסכה - אלה תעשה לה' בתעדיכם לבד מדרבכם ודברתיכם לעולותיכם ולמנחותיכם ולנסכיהם ולשליחכם ויאמר משה אל בני ישראל ככל אשר צוה ה' את משה - ובבן ובך היתה עבודת קרבן שמיני עזרת בבית אלהינו הביאו את המוספין וכו' עד ליום ולילה עד חצות ככתוב כדאש חרש - ואחר כל אחד מאלה יאמר אחד סדר עבדתי:

אלהינו אלהי אבותינו מלך רחמן רחם עלינו טוב וקטוב הרדש לנו טובה עלינו כהמון

חלים שנים כבשים בני שנה י"ד תמימים ומנחתם ונסכיהם לפרים לחלים ולכבשים כמשפטן וספיר חטאת אחד מלבד עולת התמיד ומנחתה ונסכה - ובכך וכך היתה קרבן מוסף של יום חמישי של חב הסוכות בבית אלהינו הביאו את המוספין וכו' עד ליום ולילה עד חצות כמו שכתוב בר"ח ומוסיף ואומר - מסרו ביום חמישי תשעה פרים לתשע מעשרות וחלים שנים לשתי מעשרות וי"ד כבשים ארבע מהם כ' שנים לשתי מעשרות ונסכה לעשר מעשרות אחד אחד וכולן עולות וספיר חטאת אחד למעמר אחד וכל מעמר ומעמר היו מפיוסין כיניהם מי שוחט מי זורק מי מעלה איברים לכבש ועוד מפיוסין מי מעלה אותן מן הכבש למזבח השקום ובקרום ועקרום שחטום בצפון וקבלו דמן בכלי שרת בצפון מי שזכה בכבש כרס החטאת עלה ופנה לסוכב ומחטא על ד' קרנות פיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי כטלו דמי העולות ונתנו במזרק מכל אחד מהן שתי מתני' מהן שהן ארבע מחצית המזבח ולמטה והשיריים נשפכו על יסוד דרומי הפשוט את העולות ונתחום כמשפטן עמד בשורה והעלה כל אחד מהם שזכה בו לכבש מחצית ולמטה במזבח ולחום וירדו ואחרים העלו אותם מן הכבש למזבח קרע את החטאת והזיח את האמורין נתנם במגם והקטירו והקטירו את המנחות הביאו יין לנסך כמדת השמן אם היה שבת תריר קודם ודבר הלויים כשיר כמשפטן ואחר כך נותנים לחם פנים לפני ה' והקטירו הבזיכין וכל המעשרות שוות בחילוק המתנות אשרי העם שככה לו:

יום ו' יאמר - וכיום השביעי פרים שבעה חלים שנים כבשים בני שנה י"ד תמימים ומנחתם ונסכיהם לפרים לחלים ולכבשים כמשפטן וספיר חטאת אחד מלבד עולת התמיד ומנחתה ונסכה - ובכך וכך היתה קרבן מוסף של יום הששי של חב הסוכות בבית אלהינו הביאו את המוספין וכו' כמו בר"ח עד ליום ולילה עד חצות ומוסיף - מסרו ביום הששי שמונה פרים לשמונה מעשרות וחלים שנים לשתי מעשרות וי"ד כבשים שנים שנים מהם למעמר אחד ושתיים עשרה לשתיים עשרה מעשרות אחד אחד - וכולן עולות וספיר חטאת אחד למעמר אחד וכל מעמר ומעמר היו מפיוסין כיניהם מי שוחט מי זורק מי מעלה איברים לכבש ועוד מפיוסין מי מעלה אותן מן הכבש למזבח השקום ובקרום ועקרום שחטום בצפון וקבלו דמן בכלי שרת בצפון מי שזכה כרס החטאת עלה ופנה לסוכב ומחטא על ד' קרנות פיירי הדם היה שופך על יסוד דרומי כטלו דמי העולות ונתנו במזרק מכל אחד מהן שתי מתני' מהן שהן ארבע מחצית המזבח ולמטה והשיריים נשפכו על יסוד דרומי הפשוט את העולות ונתחום כמשפטן עמד בשורה והעלה כל אחד מהם שזכה בו לכבש מחצית ולמטה במזבח ולחום וירדו ואחרים העלו אותם מן הכבש למזבח קרע את החטאת והזיח את האמורין נתנם במגם והקטירו והקטירו את המנחות הביאו יין לנסך כמדת השמן אם היה שבת תריר קודם ודבר הלויים כשיר כמשפטן ואחר כך נותנים לחם פנים לפני ה' והקטירו הבזיכין וכל המעשרות שוות בחילוק המתנות אשרי העם שככה לו:

פרק ג הוטרות למקלין לומר מוכף בקול רם

לד

בהמין דחמין בגלל אבות שעשו רצונך בג' ביתך ככתחל' כוכן מקדשך על מכונו הראנו בכנינו שמחנו בתקומו והשכ שכינתך לתוכו והשכ בהנים לעבודתם ולוויס לשירים ולזמרים והשכ ישראל לנויהם במהרה בימינו אמן ושם נעלה ונרא' ונסתחזה לפניך בפלש פעמי רגלינו בכל שנה ושנה ככתוב בתורה שלוש פעמים בשנה יראה כל זכורך את פני ה' אלהיך במקו' אשר יבחר בחד המזות ובחד השכועו' ובחד הסוכות ולא יראה את פני ה' ריקס איס כמתנת ידו ככרכת ה' אליהך אשר נתן לך . ואשרי אנוש ישר מעגל צדיק יתאזר בקריאה נאמנה זו לעולה למנחה וכו' והעם לא נסע עד האסף מדי'ם בבח מצולת מעשה הקרבנות בפה נח שפתים :

ונוסף

גם הוא אשר במה מהנע' יגיע לפני אבינו שבעמים כחגים ובמועדים מימים ימימה בצופו וכול מקדשו שמש וחרב ושוכע שמחות בהקדשת הקרבנות בהנים בעבודת' ולוויס בדוכ' ישראל במצמדם מוטב תלתא כחדא כוטלו ומנען קול ברמ'ה נשמע לאחר ציון היא דורש לה מכלל דבעיא דרישה . ויהי זאת נחמתו בפש האב וכנפש הבן נפש כי תשבע לפטא בשפתים סדר מעשה רב בעבודת מקדש המעווד אשר היא העולה לעולה למנחה וכו' וערבה לה' לריח ניחוח איש ותיטב משור פר כל קכל די הוה צבי לכל האר'נות ונסתכל האיש הנלכב בזה ושרת בשם ה' באמור סדר מעשה הקרבנות יוס ליוס לא יעדר דבר ומה טוב חלקו ומה נעים גורלו חביב אדם שדוח המקום נוחה שימנו להשקיף לו מימי נער זכול מקדשו ואז יעלה מן האר'ס . ותפלת המוספין אף ששנינו בי'ט מאחרין לבא וממהרין לזאת . לא יעברו מלאומה כמשפטה בלחש ובחורה ומי פתי ואמין אשר חכמים יחללו עוז הדדה של תשלת י'ט למחר לשלחם מעם פני ה' ולומר תפלת המוספים בחטיפה מוספין שלא כהלכתן . ואם יחשו לאשר דברי חכמים למחר לזא' למח יסלחויר למעול מעל בהדרת קדשת תפלת המוסף ולא יסליכו ועמם וקנפם על השדים שורדים ונאזים בשיר וגמשכין בשיר שעה או שתיים לשורר בתוך התפלה אשר כל אלה לא יעילו ולא ינצ'לו ואפס כס תועלת אל הרנ' ואל התפלה כי נלותא בעיא נלותא להאיר אל עבר פני ש פר מע לות המדות עליונות בעוז הרד סדר הדד לברו לא צולת ואם חיבר אחת מכל במניה מגדעות נתן וחיבל כל מעשה עבודתו . והנה כי כן איפכה יפסלו בכסלות' לתת הצעירה לפני הכבירה . כי אף כי קול השור' רוח המקום נוחה הימנו כשהיו בקו הכשור ורוח שפתיו ברור מללו לבלתי היות שם ערוכ פרש' עליוני למט' ותחתוני' למצ'ל' מהצ' שמור'ים ומחנה בלע אף מי בשחק יערוך לה' ידמה ניבון דברי התפלה בכל דקדוקי הניבון והלחנים אשר כס התפארו שוררי עמינו לאחת מדברי התפלה

ט

כ

וכר

2

9

וילמר

וסדר משפטה . עד שמפניהם נדחה קראו לה לכבוד ולתפארת עוז התפל' לשלוח יד בה גורצין ומוסיפין שלא כהלכתן יסתקע הדבר יציבא בארעא .

ואיש

על העדה על תקון סדר התפלה יפקח עינו כי אף הוא לברו ולא מחסיריו ומוסיפיו בסדר שפר מצלות המדו' ומצט הכיח מהיות משיר אפס אשר לא יגרעו מעבודתם דבר וכפרט בתפילת המוספים עד שלשיותה בלחש באחרונה קצו בה דבי ויגידו ויערכוה בקול רם בחפזון רב וכן לא יצטע . ואשר תמונת ה' יביט יפן אל סוד שפר כוונתה זאת אומרת כת אלל אימיה אשר רחל המעטורה תתעלה בה ותטע אהלי אפרנה בחב'ת חב'ד וסמוכות שלהן אל הכתר ובהנין מאז חכין עוזו ועליו תכין נועם קדושת כתר בחנים ובמועדי' ויתעורר בכוונתו בנוסח מפני חטאינו גלינו מארצנו לאמרנו בשכלות הלב בערוב שפתים לעתור ולרעות לפני אלהינו מרחם על תפארת בנים שגלו מעל שולחן אביהם ועל מקדש המצו' אשר חפנים הגידו כל מי שלא נכנה בהמ'ק בימיו באילו נחר' בימיו ומה יתאונ' אדם חי להוסי' דבריו לפני האלהים ברוב אונים ואהי' כח הכוונה היסוד' וכשפל קול התחנה בין פנט למטה ולכו אל אל נשמים על דבר כבוד אחת אהובם אהובת נפש להכין אותה ולשערה תשוב כימי עדנה תוככי ידושים ותפארת בנים סביב לה אס הכנים נהלה וסמך' כי זאת תהיה עיקר פוונתנו בצפיתנו נפשו ישועתה לה' בכל עתירותינו ומי האיש אשר יצ' לה לחכמ' אשר לא יחרד לבו ויתר ממקומו בצופו רמו הדברים עד היכן מגיעין כי באו ככפלון גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל אדמתינו והכוונה גלינו מארצנו פה למטה בארץ וע' יק' נתרחקנו מעל אדמתנו של מעל' היא השכינה בסוד והשק' על כל פני האדמה ומאמר מלך רחשן האמיר פה הוא על סוד שם מ'ה החדש אשר ממנו היה התקון ואלע תכין עתירותינו לשוב ולכנות ארץ הריסותינו וצריך לומר אבינו מלכנו אלהינו והם דמו לע'ב ס'ג' מ'ה כסידרן ומאמר גלה כבוד מלכותך תהיה הכוונ' על הוד דעתיק כבודע לחכמי המדע . וכמאמר הכפול קרב פזורינו מכין הגוים וכפונותינו כנס מירכתי ארץ תהיה כוונתו האחת על ערית ישראל הפזורים והכ' על נצויה הקדושה שנטמעו בעמקי הקליפה ועליהם תשפ מאמר וכפונותינו כנס מירכתי ארץ כי אין מבלעדו יתברך יד וז' למלש' מיד צרו אימרו והביאנו לציון עירך ולירושל' עיר וכו' לציון יסוב לרחל מקוד' ציון ולירושל' יסוב ללא' ואם חל בשכ' אומרי' את מוספי' והמתחכמי' לומר כן בחב' השבועות מפני שנתוספו בו כמה קרבנות יתר על מוסף היום מפני שתי הלחם שהיבא בו וכן בשני של פסח מפני העומר אינן אלא טושים שלא אמר אלא במוסף של עומר של'ים ולא על הכאל'לתו וישלים הס'ץ תפלתו

פרק נ לקבל פני הרב ברגל

יגענו ולא הוכח לנו עת לעשות לה' מקוצר רוח ומעבודה קשה והן אל שדי לא מצאנוהו שג' כח ולא בא עם בריותיו אלל כפי כח כל אחד ואחד ויום טוב ושבת יוכיחו כי בפנותם מהעבודה לא משו מתוך אהלה של תורה - וכן בהפכו כי ביטולה של תורה בחגים ובמועדים תהיה בעובדיו לפקוד עליהם גם עונות ראשונים של יתר הימים ח' וכבר הארכנו בזה במקומות רבים בחיבור זה ואמרנו בספר החסידים שחסיד אחד היה מרבה בתורה וביראת ה' בימי מועדים יתר מאד מכל הימים והיה טעמו לפי כי כל ימי המועדי' המה ימי דין כי בר' פר' העול' נדון בעצרת על פירות האילן בפסח על התבואה בר' כל באי עולם עובדין לעניו כבני מחן בחג נדונין על המים והואיל והמה ימי דין המקל ראשו בהם חמור יותר משאר השנה כי הואיל והעולם נידון אפשר שיוכרע הוא וכל העולם לכף חובה ואז רעב כי יהיה דבר כי יהיה חס ושלום בכפיו נמצאו דם נפשות אביונים והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם -

וזה כלל גדול לכל אישי ישראל להיות צופים לסוף דבר בקדמותו וליראה שלא יפגע הדין במעט הנאן נאן קרשים ויהיה ח' פרנס גדולה בקדושה ונחון אבהן דעלמא שכל ימי חייהם חיי נער חלים וזעים לכלתי היות קצף על ערתי ישראל והרשכ' ע"ה יהוא אמר כל יומאי אנטערנ' רלא יוקיר עלמא בשלהובי בדנוי דנרק וכו' וכמוהו כמה חסידים התנאים כגון רבי דוקור"א המודעי שהתענו על ירושלים ועל ביתר שלא יפגע בהם הדין וכה יהיה משפט אישי ישראל להיות יראים וחרדים תמיד בכל הימים לא יסקוטו ולא ינחו להרבות בתורה ובמנוות בכונה זו להתיש כחות הדין ולהגביר את החסד ואת הרחמים - וביותר בקרב החגים והמועדים כולם קדושים ובתוכם ה' יושב על כבא המשפט יאותה לרועי ישראל להיות עיניהם פקוחות על כל דרכי בני אדם לשים מחשך לפנייהם לאור ומעקשים למישור לכל יבאו מקו השורה הישרה ברג' ל' השן מועד כי בא מועד כאשר בזאת רבים יכסלו להקדים קרואיהם כחתן לאמר אתיו אקחה יין ונסכאה שכר נאכל בשכר אכירים קוצרא טבא לפומא וכבא טבא לפומא זאת תורת האדם לאהבת הששון והשמחה לאסור איסור חג באהבי' כמשת' היין באדם דמו יספח מהסתפח בגביעו גביע הקנף מלא יין מאדם להוסיף דם האדם בא' דריש כל אסון הוא חמר וזה שבת על שולחנם ככרובות קריה כרוב דברים הדברים וינר במך היה ערום לגב אלניהם פסקי תוספות על פסקי הרו"ש כי לכבוד ולתפארת הרגל מועדת הס' עושים ואין שמחה אלא בכשר ויין וכל המרבה לשכר הדין זה משוכח עד יפליח חן כבודו כמנהר צפור אל פח והיו בשוכב בלב ים ודעתם יסכל עד כלתי היכר להבדיל בין הטמא ובין הטהור

יאמר אין כאלהינו אשר הוא תועלת לתקון ק' ברכות וכמו שנתבאר בשבת וסדר פטום הקטורת בכל יום ויום להבריא החינוכים והקליפה שלא יתאחו בתפלה כמו שנתבאר גם בשבת שילהי פרק י"ג - ואחר התפלה יאמר הב' מומרים ה' רועי ואלהים יחננו ועתה ביום טוב וסוף מזמור ג' שיר לה' שיר חדש וכולי השתחוה לה' בהדרת קדש וכו' -

ואחרי

נחתו מן הקדש יהיו רגליו קלות כאילות לקבל פני רבו ברגל כדאמרי' בשני דסוכ' א"ר עחק חייב אדם לקבל פני רבו ברגל שנאמר מחצית את הולכת אליו היום לא חדש ולא שבת מכלל דחדש ושבת בעי למיזל ותלמיד חכם מופלג בדורו אף על פי שלא למד ממנו כלום חשוב כרבו וחייב אדם לקבל פניו כמ"ש הת"ה סימן קל"ח והביא ראיה תהא דאמרינן בפרק אין עומדין דקא"ל על הכהן לשמאל מורה הלכה בפני רבך את ומקשים שם התוספ' דהא לא למד כלום לפניו ומתרינים דגדול הדור היה הא קמן דחשיב כרבו מובהק מדקאמר דהיה חייב מיתה על והוראת בפניו והכי משמע בריש האומ' במעש' דרב גירל דקאמר המתן עד שיעלה אלנו לרב' ופי' רש"י כשדורשין בהלכו' הרגל היו מקבלי פני הר' אמא כל שדורש בהלכו' הרגל חייב לקבל פניו וטע' הדבר כמ"ש הרב ז"ל כי בשבתות ור"ח וי"ט יש הארה יתירה ברבו ולכן בקבל פני רבו יושפע עליו מכח רבו ורבו יתירה הוספ' ליה ומדין קבלת פני הרב נשתרבה המנה' ברחב תפונות ישראל לפקוד איש את רעהו ואיש את קרובו בחגים ובמועדים ובעיני אין זה שמחת י"ט אפס מתלאה ולא זאת המנוחה והמרגעה להיות נעים ונרים אלה מפה וזה מפה לא מצאו מנוח לכף רגלם מאז הבקר ותעבור הצהרים כל האזרח בישראל ישבו בשוקות ויהי כבא אל ביתם עיפיים ויגיעו כמי שעקר דלתי עזה ואיה איפה מקום מנוחתם בקדושת הרגל ואשר חכמים הגידו לא נתנו שבתות וי"ט לישראל אלא לעסוק בתורה ועושה אלה מבלעדי ביטולה של תורה ושמחת הרגל עוד יוכיפו פרה בפקוד איש רעהו להרבות בשיחה של בטלה והלואי לא יהיה בהם דבור של שמח וקלות ראש ורובן בלה"ר וכבר ביארנו למעלה בשם הרמ"ז ז"ל דחומר הדבור כי"ט בשל שבת כולן שוו בשיעוריהן ולכי לחוקקי ישראל יראי ה' וחושבי שמו במטו מנייכו לא תחללוניה משבח אני את ברוח המקום נוחה הימנו לבלתי נאת ממקומו החונה אל העין ומקומו מושכ"ר לו והיה כנוח עליו הרוח יטפל בהבלתו בתוכפת מרובה על העיקר בשמחת הרגל' ובהתקד' כח הדיבור בהגיון התורה והוא מאמר זה היום עשה ה' נגילה וכשמחה בו כו בקדושתו כו בתורתו והא תועלת נפלא לכל יפקדו עליהם עונות ראשונים בביטולה של תורה ביתר הימים והתבונן בלכבס לאמר יגענו

הטהור והאמפסוף אשר בקרבם אינו אלא שרף ורוח זנונים
התעם עד גלו' כשר ערוה ורכות צרו' ורעות המסתעפו'
ממשתה היין כאשר חכמינו נוחי נפש סיפרו בגינותיו די
באר בממרא ובמדרשי האגדות ריש כל מרעין הוא חמר.
ואין בהם תבונה כי שמחה זו לתובה נהפכה כאשר אין
בהם מנהל לה באורח מישור. הכזה יהיה יום ששון ושמחה
יבחר ה' לפרוק עול מוראת מלכו' שמים מעליהם להשלך
אחרי גווס עוז הדרה של תורה מאין פנות כי המשפט
לא להים היא בר' פרקים הללו ועל כל אלה מושל על ראשי
עם קדש להיות פקוחות עיניהם להרים מכשול מדרך הע'
בחגים ובמועדים בכל מכל כל הן לדבר הפקדות אשר
יפקדו איש את רעהו הדנים ינאו רחופים אלה מזה ואלה
מזה ועין כל שונאינו עוין עלינו בתפאר' הדר המלכוסים
אשר הלכו בני ישראל בדחוכה של עיר הדורים בלבושם
לכבוד ותפארת החגים והמועדים אשר היו אלינו כמה
מקרי העלילות על זה בשנים קדמוניות מאת הגויה כי
בערה כס אש קנאתם וימים של צער היו לישראל כאשר
סיפרו בחמר דברי הימים. והן למעודות מריעות
לשים מארכ אליהם לבלתי היות שם עדוב משתה
הנשים באנשים שאכלו על שולחן אחר שלא יבואו
לירי תקלה וקלון.

וכתב

הרמ"ם כסוף ש"ו מהלכות י"ט ח"ב
ב"ד להעמיד שוטרי' ברגלים שיהיו מסכבין
ומחפשי' בוגות וכפדרסים ועל הנהדו' כדי שלא יתקעצו
לאכול ולשתות שם אנשים ונשים ויבאו לירי עבירה וכן
יזהרו בדבר זה לכל העם כדי שלא יתעברו אנשים ונשים
בבתייהם לשמחה ולא יתעטבו ביין שמא יבאו לירי עבירה
ע"כ (א"ה יתכן כי על כן נסמכה פרשת מועדים לפרשת
שופטים ושוטרים) כללו של דבר כל שעסקו עם הנשי' קרוב
אל החטא וכל הסובא יין קרוב אל כל מדות מגונו' שמו
חכמים וזו היא דרך ישרה שיכור לו האדם לעסוק בדבר
שאין בו ספק הוא עסק התורה ולחדש בה איש ענין
אמיתי להיות משמח אליהם ואנשים כמ"ש בזוהר פרשת
שלח לך כיון דמלקין כלליון נשמתי' דשאלו עלייהו דישראל
בלקי וקיימי בדיוקנא קמי מלכא קדישא וקב"ה שאל
לכלהו מאי חידושא הזה לכו בההוא עלמא באר"ייתא
וכאה איהו מאן דחידושא דאורייתא אמרה קמיה כמה חרו'
עביר קב"ה כניש לפמליא דיליה ואמר שמעו חידושא
דאורייתא דאמרת נשמתי' דא לפלוני וכולהו מוקמו מלה
בתרתי מתיכתי אינון לתתא וקב"ה לעיל' חתום לההוא
מלה וכו' וכל פמליא דלעיל' צייתי' ההוא מלה וחיות הקד'
מתרבי' בגרפין ומתלכשין בגרפין ע"כ וי"ט ושכ' דקאמ'
רש"י דלא מצאה היונה מנוח אפס בשבתות וי"ט בכמה
נשמות יתירין דקא נחתין עמה לדירא בישראל וכו' יחדיו
שו' בשיעוריהם לחדש דבר בתוך ימי הי"ט או לשמוע ד"ת
מחדה

וכבר אמרנו כמה פעמים כי עת המאכל מבחן
ומנרף לרעת אם אזהבים התורה או לא
אם מוראת מלכות שמים עליהם או לא ואם בעת האוכל
בחגים ובמועדים שהאדם שמח וטוב לב אם יזכור התורה
והיראה לבלתי נאת מרלתי בתי כנפי החסידות נבחן
מארכת הפס קשורה בלבו ובהוא שוכחה תתוך המאכל
או יתלהב היצר ויתחזק על עומדו וכשל השכל ונפל. והוא
אומרים שזמן הסגורה מצבב מסוכן שאם ימשך אז אחר
תאותו ובבר עמלק וכאשר ידים ידו בתורת משה
ובבר ישראל ובפ' חלק אמרו ת"ר הקורא פסו' משיר השירי'
ועושה אותו כמין זמר והקור' פסוק שלא בזמנו מביא רעה
לעולם מפני שהתור' חוברת שק ועומדת לפני הקב"ה
ואומרת רבש"ע עשאוני בניך ככיכור שמנגנים בו הכותים
אמר לה הקב"ה בתי א"כ מה יעשו בני בשעה שהם
אוכלים ושותים ושמחים אמרה לפניו רבש"ע אם בעלי
מקרא הם יעסקו במקרא בכיאים ובכתובים ואם בעלי
משנה הם יעסקו במשנה בהלכות ובאגדות ואם בעלי
גמרא הם יעסקו בגמרא בהלכות פסח בפסח בהלכות
עצרת בעצרת בהלכות החג בחג. ומושל בדוחו ישית
כל אלה לעומת' פניו לנהל בעודותיו בחגים ובמועדים
באורח

פרק ג קצת דני הדברים האזורים ב"ט

באורח מישור לבלתי לכת בחוקי המסים עקלקלותם עד להסחית הוד הדדת סעודות אוספיוז עילאס אשר יאותו להעשות בקדושה יתירה יותר משאר סעודות על תפארת דוס מושב יקדם כשפר מעלות המדות אשר בשיתו לבם עגם הדדת הסעודות בימים טובים מה המה אין ספק כי ילבש חדרה כמרז להתנהל כיושר מעגל דרוק. להחמיר ולא להעדיף ויהיה קרוב לתועלת ורחוק מן ההפסד בלתי בפק וכו' אם הוא בעל תשובה אשר אמר חסידים הראשונים שדרך לקיים אפי' בשבתות וי"ט טובים אחד לשני מיתתך שאם היה יודע שכיום שבת או כי"ט ימות במה היה ירא וחרד והיה משכים לקחת בתורה וכמה מעשים טובים היה עושה ולא היה נמשך אחר תעמגו כן דרך שיעשה כל ימיו לתקן את אשר עוות בשבתות וי"ט ובפרט בימי השמחה שקרוב לימשך אחר תעמגו וינח עתהו דרך והירות גדול כפי שלא יחזור לסורו והיה ככל שכל על קיומו כסיל שונה באולתו כמו שאירע לכמה שחוזר לסורם מחמת אכילה ושתיה ע"כ.

ובצוה

על כל איש ישראל שלא לזאת מציתו כרגל וליטוש לאשתו וכגי ביתו כדך בבית אפס עיקר המצוה בהם להיות שמח וטוב לב הוא וכגיו ואשתו זכני כגיו וכל הנלוין עליו שנאמר ושמחת בחגך אתה וביתך ואפילו הקבלת פני רבו אי לא אויל ואתי ביומיה לא מתחייב כמ"ס בפרק היסין והרמב"ם שלא חילק בדרך פרק ה' דת"ת משום דמלתא דפשטא הוא דאי לא אויל ואתי ביומיה דמיפטר דהא בתיב בהדיא ושמחת אתה וביתך אלך דהש"ס הוא אסיק אדעתיה ממחמר משבח אני את העלנים דאף דאויל ואתי ביומי מופטר להרבות בשמחת י"ט יותר. ומסיק דמילתיה דר"א איורי היבא דלא אויל ואתי ביומי דמיפטר. וכתב הרמב"ם ז"ל אע"פ שאכילס איתיה במעודות בכלל מצות עשה לא יהיה אוכל ושותה כל היוכ כולו אלא כך היא הדת בבקר משכמי' כל העם בבתי כנסיות ולבתי מדרשות ומתפללין וקורין בתורה בענין היום וחזרין לבתיהם ואוכלין. והולכין לבתי מדרשות וקורין וסוכין עד חצי היום ואחר חצות היום מתפללין תפלת המנחה וחזרין לבתיהם לאכול ולשתות שאר היום ע"כ.

ובכר

נחלקו בגמרא על דבר זה דתניא שמחת י"ט רשות דבר ר"א ר' יהושע אימר מצוה ושניהם מקר' א' דרשו בתיב ענרת לה' אהיך וכתוב ענרת תהיה לכם ר"א אומר או כולו לה' או כולו לכם ר"י אומר חלקהו חניו לה' וחניו לכם והמנס התבאר בגמ' כי עם היות הענין הזה כולל בכל המעשים חייבו מתר בחב הסכמות ראמרינן התם אמר ר"א הכל מחדש בעצרת דבעי ממי לכם מ"ט יום שנתנה בו תורה לישראל ואמר כמי דמר בר רבינא הוה יתיב בלה שתא בתעניתא שיוש בתענית

בתעני' חלום בר מעצרתא. וממחרין לזאת כי"ט מצית הכנסת ויש לקצר בנימונים שמאריכים בהם בני אשכנז כד' שלא ישהו מלאכול עד אחר שש מעות שאם להתענות כי"ט וכבר נזווח על זה קמאי דקמאי ואותם המפקידים איש את רעהו וסוהין עד הנהרים בלתי אכילה כבד משניהם ומחללין הוד יקר המועד ואם בפקוד איש א אחיו וקדמו שמה לטעום מני מתיקה ילכד באיסור אחר כי לא ויעיל הקידוש אפס במקום סעודה. ואיש התמים יושר ללכת שלא לקדש קידוש מל' י"ט אפס על הסולחן אשר לפני ה' במקום סעודה שאף שיעיל כאכול כזית מה' מיני דגן מ' ממהג סוב לסולכים בתמים שלא לקדש קידוש שבת וי"ט רק בכבוד והדר בסולחן ערוך לפניו ולא דרך עראי ויאמר לפני הקידוש בקול שמונים אתקינו סעודתא וכולי כמו כלילה ושוב יטול הכוס כב' ידיו מכ' ידיו וילתו ויאמר פסוק אלה מעדי' ה' מקראי קדש אשר תקראו אתם במעשרם ואשר ינפ"ה לחכמה מצית ומחזן ינפ"ה ר"ת א' לה' מ' ועדי' ו' א"י סוד אס הכנים כי ה"י שלא לבר עם המוחין דאבא ומוחין שלה מתלבשים כי"ט כ"א והמה נקראים מקראי קדש ומעשה ידינו כוננה עלינו למוחין דאבא הנקראים קדש וזם אשר תקראו אותם אתם כתיב וסוד נכתם וכחתם בפסוק אותם בפוערם ראשו לא"ב יגיע.

וישוב

ישכ על שולחנו ברוכ שמונים לקיים מ"ע ושמחת בחגך וידכה כמיני ערוני' ולתפארת הקודש אשר לפני שיעורו ועב"פ לא יעבור מלקבוע כל סעודה כי"ט על היין לכבוד סוד יינא דמנטרא דאמא החופפת עלינו כי"ט ואליו ישים לבו בשתייתו להמשיך מאור חכין צווח ובכך לא ינא מן הסודה לבא ליוח תקלה ח"ו וחייב לעגבו כמו בשבת כמו שנתבאר בשם הרמב"ם לעיל וכמו שכתובות עונג שבת יש בה מהתקון פגם הדתית כמו שיתבאר בפרק הסוכבים בארחה כן בעונג י"ט ימצא תועלת התקון הזה לפי דברי הרשב"י דתקונין דף ג' ח' שהקישן יחד אות שבת וי"ט אות תפלין. ואולי עם היות כי שמחת י"ט חובה עלינו וראוי לאדם לאכול משמחים ולשתות ממתקים ולהרבות בשמחת י"ט וזה יהיה ללמד זכות על קצת אנשים השולחים ידיהם כי"ט לפעמים באיזה דבר של איסור שהם כסוגגי' מהם חושבים דמזוה קעבדי להרבות בשמחת י"ט וכמו שנתבאר במה דברים שהתיר ר"ל לעשות כי"ט מפני שמחת י"ט והנה כי כן אין ספק כי כל העדה כולם קדושים ולא ישלחו הנדיקי' בעולתה ידיהם ובדבר איסור אלא המה חושבים דמזוה קא עבדי מפני שמחת י"ט והם כסוגגי' וע"ד שאמר בקוברי מתים כי"ט שהם כשרים לעדות משום דמכרי מנו' קא עבדי כמ"ס בגמ' ומשום שמחת י"ט שלחו רבת מכני עמינו את ידיהם בכמה דברים שאמרו חכמים כי"ט ואלי

ואולם רחמי להדיעם כי אין הענין כן ואין לו לאדם לפשוט ידו ח"ו בדבר איסור מפני זה דהו"ל מצוה הכאה בעבירה .

והנה

בענין הכשר שלוקחים ב"ט לא הותר דין בסכא שמכירו ומתמיו ואין צריך לפסוק עמו ברמים ומותר לומר לו תן לי כתף אחת וכו' ואלא חבל כל מה שצריך לפסוק עמו ברמי' וסכום מכין הוא דרך תחח וממכר ואסור ואפילו לומר לגוי מערב י"ט ולזכור לו לקנות כשר בהזכרת סכום תחח דרך תחח וממכר של חל ואפילו בלא מעות לא אריך למעבד הכי ולמתן המצות לטבח הגוי מבע"י ליתן לו כל וכך כשר ב"ט ובי"ט בותן לו הגוי מאיליו כד' דמיו מותר ואין בו שום חשש . ובפת שאין צריך פסוק דמים מותר ללוקח מן הגוים אפי' כאפה בו ביום וכן אם נאפה בסבת שלפניו דלמאי נחיש שמה כלקטו העבים שנאפה בו היום הא קו"ל אין שבת עדים בפת אא"כ באיסור הנאה ומשום שמה נטחן הקמח היום ג"כ ליכא ראיה דאסור דרובא טחני לה והם גוים . וכל זה לא הותר דין בדברי' שאין במחוכר ושאינן מחוסרים צידה אבל כל שבאינו במחוכר או שמחוכר צידה אסור' אף למי שלא הזכיר בשכילו לאוכלו בו ביום ואפילו לטלטלו אסור מפני שרבים שהיו במחוכר או שלא נכדו מעי"ט הם מוקנה גמר לכ"ע דמחל לא לקטן או גדן מאתמול הוה ליה אקנאחו מדעתיה שהרי א"א לעשותו ב"ט לפיכך גוי שהביא דגים או פירות ב"ט אסור' ואף על גב דגבי גוי לא שייך הקנאה שהרי אין הלקיסה והצידה אסורה לו ב"ט לא דנו חכמים לחלק בזה בדברים אלו שיש בלקיטתן איסורא דאורייתא .

ולערב

אסורין בכרי שיעשו כרי שלא יהנה אפילו מתלככת גוי הנעשית כמזיד דיותר החמירו בגוי שפשה לצורך ישראל ממה שפשה ישראל בשוגג דבמלתא דלא שכיח לא גזרו ביה רבנן . והא דאמרין דלערב אכורים בכרי שיעשו ואחר כך מותרין היינו אפילו בערב ראשון שהוא ליל י"ט שני נמי מותרין בכרי שיעשו ממה נפשך שאם הליל חול הרי המתין בכרי שיעשו ולא כהנה ממלאכ' י"ט ואם הלילה קדם נמצא נלקטו בחול ולא היה כאן תלככת י"ט כלל . וזה כב' י"ט של גליות שפושין משום שפיקא דיומא וכן אם הכא ב"ט שני שצריך להמתין במציאי י"ט בכרי שיעשו ומותרין אבל בשני י"ט של ר"ה שהם כיומא אריכתא או ב"ט הסמך לשבת דשתי קדושו' הם כגון שיום ו' זהם י"ט או יום ו' זהם י"ט שאין א' מכין לחברו בין מלפניו בין מלאחריו ואם הזכיר כראשון צריך להמתין עד מוצאי י"ט או השבת בכרי שיעשו . ואיסור זה ישנו אפי' תלש הגוי הפירות או נד הדגים לעצמו שאסורים לאכלן ולטלטלן אף למי שלא הזכיר בשכילו אבל לערב מותרין

מותרין במציאי י"ט ראשון ואף מיד בלא שיעור בכרי שיעשו דלא שייך בכרי שיעשו בדבר שלא נעשה בפסיל ישראל . ושיעור בכרי שיעשו היינו שצריך להמתין בלילה בכרי שייך הגוי למקום שילקוט ויזכר ויגמור תלככת ואם נסתפק לו מהיכן הביאן ימתין לפחות בכרי שיבאו מתוך לתחום . ואפילו הוא ספק אם נלקטו או נכדו היום אם לא אסורין דלא חלקו חכמים אבל אם כיכר בהם שלא נלקטו או שלא נכדו היום מותרין למי שלא הזכיר אף למי שהזכיר מחוץ לתחו' ואם לא בא תחח לתחום מותר אף למי שהזכיר בשכילו ואף גוי משה' לפי תומו שלא נלקט היום או נכדו היום נאמן כמ"ס הפוסקים ז"ל וסן רבים עתה עם הארץ ואינם מבינים און לשמוע דברי חכמים וכתב ימי חתומתם וימי שמחתם לכם ב"ט מתירין כל אלה בו בימים . ואין לראשי עם קדש כ"כ עונש לפי שמה יצאו גדולי הדור שאין דור' דומה יפה ופ"מ ראוי להכריז על אותם הרבילים באסור זה שלא לאכול שום אדם אכלס עד שיקבלו עליהם את הדין רכל כי הוא אין מי שיתיר משום מצות שמה' י"ט דהו"ל מצוה הכאה בעבירה :

א"ה

ברין החלב שנחלב על ידי גוי ב"ט חסכים במ' שכתב' ג' ס' תק"ה לאסור החלב שנחלב גוי אפי' מכהמה שלו שלא לאוכלה בו ביום ואפי' ב"ט ב' בשני י"ט של ר"ה או ב"ט שאחר השבת או בשבת שאחר י"ט זה' אס' ר"ה ה' ו' שאסורה אף בשבת הבא אחריו ואינו מותר לא בשני י"ט של גליו' נחלכה בזה מותר' בזה ואפי' לרע' הרשב"א וסיעתו דמתיר לאכול החלב שנחלב בו ביום ואפי' ב"ט א"א ב"ט שלאחר השבת ושבת שלאחר י"ט אסור והאריך שם לבטל דעת אותם שהזכיר דחלב' שנחלכה ב"ט שני של גליות דמותר לאוכלו ב"ט בו ביום אף על פי שאם נחלכה ב"ט אחד אסורה לכו בימים ותלו עכמן בדקדוק כעל המפה שכתב מיהו ב"ט שני של גליות מותרת ב"ט שני והוא ז"ל מפרש דברי בעל המפה ומורה להחמיר ביום טוב שני של גליות שאין בו הפרש וחילוק ממנו ל"ט אלא דיוקא בשני דברים אלו מת ולכחול את העין וכלל השאר שקולין הם ושזין הם ויבואו שניהם לאסור ולחמיר בכ' כב' ראשון וכמצט' יותר כי היכי דלא ליתו לזולתי' וכתב הרשב"א ז"ל שגוי שהביא לישראל ב"ט גזולות קטנים משוככות שיש לו בעיר מותרים כיון שאין צריכים צידה :

ובענין

תבשילי יום טוב יהא זהיר ונזכר שלא להכשל בכמה איסורין אשר בשלו בהם רבים מצ"ה ברין הכינה שכולר' ביום טוב שאפי' נתבשלה בשוגג כגון שלכנו בו התבשיל וכיוצ' בזה מירי דלחזותא וסעמ' עביר לא בטיל אף במ' והכל אס' אם לא בשבת כשל בשוגג עם כשר או עם כגים אחרים ויש' כנדרו דשרינן כולא בר מן ה' ינה וכב' ימים של ר"ה או שבת ויום טוב הסמוכים

פרק ג קצת דיני הרברים האסורים בי"ט

הסמוכים זה לזה נולדה בזה אסורה בזה ואם י"ט ביום
א"כ ונולדה בשבת שלפניהם מותר בי"ט שני של גלויות
ממה נפשך שאם הוא י"ט הרי לא היה יום א' י"ט אלא חול
ואין זה שבת מכין לי"ט כשיש חול בנתיים ואם אינו י"ט
פשיטא דמותר ששבת וי"ט מכין לחול ובענין הלישה בי"ט
שלא למדוד הקמח לא יקח באומד הדע' וכן להזהיר שלא
ירקדו הקמח בתחלה אפי' ע"י שינוי זולת אס' כבר דקדוק'
מאתמול ונפל בו נדוד או קיסם דמותר לרקוד שנית אף
כלי שינוי אכן אם עושה כרי שיהא הפת נאה צריך שינוי
קצת כגון על גבי השולחן ובאותה הכבדה עצמה אבל
בכבדה אחרת שמוציא הקמח וקולט הסלת אסור אפילו
על ידי שינוי ועל ידי גוי שרי אפילו תחילת ההרקדה ע"י
שנוי קצת ורכות בנות הקלו בזה ביום טוב שלא בדיון
חכמים וגם קונות קמח מן הגוי בי"ט ולא חששו לאיסור
ההרקדה וראוי למחות בידן:

ואף

שהתירו חכמים מלאכה אוכל נפש וכן מכשירי
אוכל נפש צריך להודיע דהיינו דווקא בשלא
היה אפשר לעשות מאתמול שיש מחמירין אפילו באוכל
נפש עצמו כל שאינו מפיג טעם כלל אם עשאו מערב י"ט
והכי משמע מדברי הר"ם במ"ז שכתב בפ"א כל מלאכה
שאפשר להעשותו מערב יום טוב ולא יהיה בה הפסד ולא
חסרון אם נעשית מערב אסור חכמים לעשות אותה
בי"ט אע"פ שהוא לצורך מלאכה ע"כ וכל ירא שמים יהא
זהיר בכך בתיק ביתו שלא להכשל באיסור דרבנן:

א"ה

כתב בשכנה ג' סי' תנ"ה דמאחר דהפידיוס
והטרי דהיינו טאייארינס עדיפי כשהם עשויים
מכערב י"ט ונתייבשו אף שיש מקום להתירן אם עשאו
או חתכו בי"ט הסכים הרב ז"ל לאוסרן לעשות בי"ט אבל
הלכות דהיינו האליטריא שבת וימא היא נאכלת בטוב
וכשנתייבשה אינה נאכלת לתאבון התיר לעשות בי"ט
אף אם בשני מינים הנזכרים עברו וסמכו על המתירין
דיעבד לכבוד י"ט לא עכשין להו עיין שם והנכון לעשות'
בי"ט ע"י שינוי שיטפה קצת אופן עשייתן או אם היה רגיל
לעשות הרף ע"ג יעש' ע"ג מפה וכיוצא) ולגרוח את הגביע'
בי"ט כיון שאינו מפיג טעמו אם גרד מערב יום טוב צריך
להזהיר לבני ביתו שלא יגרדוהו כי אם על ידי שינוי כדון
דיכת המלח בי"ט כמ"ש הריב"ש ז"ל ונקירת התרנגולים
שנשחטו מערב יום טוב צריך לנקרן ערב יום טוב ובי"ט
ינקרם ע"י שינוי לאפוקי נפשיה מפלוגתא ועוד צריך
להזהיר מה ששנינו במשנה שלימה אין שוחקין את
הפלפלים ולא את ההרדה בריהם שלהם משום דהו'
בזבחים דחול אלא דך אותם במדוכה ככל התבלין (א"ה)
רכים הקלו לשחוק הקאח' כי בריהים שלה בי"ט ולא ידעתי
על מה שיסמכו:

ובענין

המונות של עוף מורי ז'לה היה מזהיר
לבני

ואסור

לאפות ולכשל או לשחוט בי"ט אלא מה
שהוא צריך ליומו משום כבו' י"ט כמ"ש אך
אשר יאכל לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם אכל מה שהוא
צריך ליום מחר שאחר הי"ט אסור לתקנו דמאי שנא משאר
מלאכות שאינן לצורך אוכל נפש שאסורין בין שיום מחרתו
הוא בין שב' שהוא חול בין שהו' י"ט ב' של גלויות ואפי' בב'
י"ט של ר"ה ואע"ג דקדושה אחת הן הני מילי להחמיר ולא
להקל אבל אמרו חכמים ממלחה אשה קדרה כשר אע"פ
שאינה צריכה אלא חתיכה א' ואפילו אחר שהניחה על
האש מותר להוסיף בשר על בשר ואף אם הבשר היתה
בקדירה קטנה שרי ליתנה בקדירה גדולה ולהוסיף עליו
כדי שיהא שמן אכן צריך להזהר שלא תאמר בפירוש זה
לצורך מחר שאם תאמר בפ' יש איסור בדבר נשים יקרות
כדי שלא להבי' עצמן לידי מרה זו זריזו' לכשל מערב י"ט
מה שצריכו' לליל ב' כדי שלא לבא להכשל באיסור של י"ט
ואם שבגה האשה וכיפלה לצורך מחר מותר ובהסכמת
רוח הגדולים ז"ל ואחר אכילה אינה יכולה לבשל ולומר
אובל ממנה כזית דהוי הערמה ולא התירו רק קודם אכיל'
ומהר"ל ז"ל כתב דאסור להדיח קערת גס כן מיום טוב
לחברו

פרק ג סדר לימוד על הסעודה של יום טוב

ל

דבשה רי שרף כ"ג נראה דלא אסיר אלא במכויין לאילוני
ריחא הא לאו הכי שרי דכיון דלא אסיר אלא מדבבן.
ולא מכויין אפילו פסח רישיה מותר וכמו שכתב
ת"ה פ"י ס"ו).

ויתר

משפטי דינים בזה שו"י"ט ושבת יחדיו
בשיעוריהם ויותר מהמה בני הזהר לבלתי
חלל קדושת י"ט רב הקדש ח"ו כי ע"כ אף שמשפטין
מתבארים לעיני כל משכיל אספתי בעומרים בקנת
משפטים אשר יפול בהם השגיאה לרבים מע"ה ולרגל
המלאכה אשר לפני לא וזה ירי מהעתיק קנת פהן בקנר
למען יהיו לטוטפות בין עיני כל הזהנה בחבורינו זה
ולמען עשות סעודת י"ט על טהרת הקדש לבלתי היות
שם ערוכ השגיאה ומזה על כל החרד אל דבר ה' לומר
בתוך ביתו ערכ י"ט פרטי הדבר שיש בהם איסור ביום
טוב לבלתי יכשלו בכמה איסורים אשר בהן כשלו רבות
שלא ברצון חכמים והקולר תלוי בנזאר בעליהן כי נשים
וריו' המה ולא ישלחו בעולתה ודיהן אפס כי עז אהבתן
עם שמחת יום טוב ויחשבו דמזה קא עבדי מפני
שמחה של יום טוב ואמנם אין לאדם לפשוט ידו בדבר
איסור מפני שמחת יום טוב דהוי מזה הכאה בעבירה
כמו שכתבתי למעלה.

ואשרי

הגבר לו ימים אלהים מצווה ואת ענין
ירחם לחומלה עליהם כראש שמחתו ואם
אפס מקום אתו להביאם הביתה בלילי יום טוב לא יעבור
פלהות בימים עניי בני תורה סביב לשולחנו איש לפי
שיעורו כי הוא תועלת עצום בחגי' ובמיעור' וכשמחתו כל
יתערכ וד ונפשו לו תשבע מלהבות לבו תכונ' על שולחנו
מעניינו של יום וניש"א כס את השולחן.

בפסח

יום טוב ראשון בזהר פרשת אמור דף
צ"ה עמוד א' ובהרש הראשון וכולי עד
ואנשיכא מילי. ובסעודת יום שני בפ' אמור דף צ"ו עמוד
ראשון רעיא מהימנ' והניף את העומ' ודברי הזה' שם עד
ואתחברו במלכא קדישא.

ביום

שביעי של פסח. בזה' פרשת וירא דף קי"ג
עמוד א' רבי חייא פתח ויראני את יהושע
עד באתר חד ולא אתפליג. ובסעודת יום שני בזה' פ'
תולדות דף קנ"ט עמוד ב' מתני' תנן ד' רוחות העולם עד
כמים לים מכסים.

בשבויות

בסעודת יום א' יהנה בזהר פ'
אמור דף צ"ז ע"כ ת"ח כל בר כס
דלא מני וכו' ורעיא מהימנא פקודא בתר דא וכו' עד מאן
קאים קמי סיני ובסעודת י"ט ב' בפרשת פנחס דף
דנ"ג עמוד א' רעיא מהימנא וביום הבכורים עד דף
דנ"ה עמוד א' שבע שבתות תמימות תהינה כל חד
עם שית ממין דיליה.

בר"ח

ס

א

לחברו ואיתא במדכא פ"ב רבינה דר' יואל התיר לאפות
בי"ט לנזק ברי' מילה שחל להיות ממחרת והיה יום אידם
שלא היו יכולי' לאפו' אס לא בי"ט ולא היה די בתנוד א'
והתיר לאפו' ב"פ מפני צריכות א' מכל תנוד ותנוד לב' וב'
ישראל (א"ה בספר ת"א ז"ל כתב דבהגמ' חולק עליו וכתב
די"ל דדוק' בפת החמיר מפני שצריך כל ככר טרחא ותקון
בעצמו אבל בקרירה דחר טרחא הוא שרי ע"כ.)

ועוד

יש להזהר במה שהקלו רבים מבני ישראל
להזמין גוים בי"ט בקרב ביתם ומכשלים
לנזק גוים בי"ט והוא דין מכורר בגמרא שאסור לבשל
לנזק גוים בי"ט ולפיכך אסור להזמין שמה ירבה בשכיל
ובגוי שבא מאילין איפלגו רבוותא דלהרמ"בם ז"ל שרי
להאכילם עמו ולא חיישינן שמה ירבה בשכיל והטור חולק
עליו וירא שמים יוציא עצמו מפלוגת' ואם בא אכלו יאכילהו
בלא הזמנה והפירה. ולא יפניר בו שיאכל אכלו אף על
פי שבא מאילין דכיון דחפץ בו ומזמינו אסור דמה לי מזמין
דרך שליחות לביתו או שיומין אותו אחר שבא מאילין
(א"ה עיין בט"ז סימן תקי"ב שהכריע כן להלכה) ומ"מ
האוסר לא אסר אלא כשאוכל עמו על השולחן שמה ירבה
בשכיל אבל כשאינו אוכל עמו אלא שנותן לו חתיכ' איזה
דבר מותר דליכא למיחש שמה ירבה בשכיל. ואם יודע
שהגוי יבא לביתו ויזהר שלא ירבה בשכילו כמו שהאריך
בכל זה רש"ל ז"ל.

ועוד

יש להזהר במה שהקלו רבים מע"ה לפזר
מיני בשמים על הגחלים ביום טוב ואסור לעשו'
כן אפי' מכויין לכבוד שמח' יום טוב להריח בהן דהוי דבר
שאין שיה בכל נפש אלא למעוננים דכתיב אך אשר יאכל
לכל נפש הוא לבדו יעשה לכם ודרשו חכמים דבר השוא
לכל נפש אדם הוא לבדו יעשה לכם אבל דברים שאין
הכל צריכים להם אלא קנת בני אדם אסור לעשותו בי"ט
אכן התירו להחם מים לרחוץ בהם פניו ידיו ורגליו בי"ט
שח"ל בערב שבת לכבוד השבת דהוי דבר השוא בכל ואף
ע"ג שאין זה צורך אכילה הא' אמרינן מתוך שהותרה
הבערה לגורכה הותרה נמי שלא לנזק' אוכל נפש וכתב
רש"ל דמותר למי שרגיל במנוגמר בתוך ביתו מפני כבוד
שמחת י"ט להביא כלי מלא נקבים ואכסים' אותנו בעי"ט
ופוקקים נקביו ובי"ט פותחים הנקבים ונמצא הבית
מתגמר ואפי' בשבת מותר (א"ה כתב בט"ז סי' תקי"א
ראיתי בקנת קהלות ששופכין שמן של ריח לתוך המים
בי"ט לנזק' נט"י הכהנים ואיסורא עבדי דמוליד ריחא
במים ואפי' אם יתנו השמן במים מצרכ י"ט מכל מקום
מולידין ריח בידי הכהנים ע"כ ועיין בהלכות קטנות ח"ב
סימן ב' איסור הרחינה במי האורד פניו ידיו וזקנו דכשערו
איכא אולו די ריחא וגם כשיגע בשידיו שרויות במי האורדי'
על בגדיו מוליד ריחא כבגד אמנם מדברי רש"י פרק ב'
חלק שני יור א' דבינה

פרק ר מצות הדרש הלכות י"ט ב"ט

ה' אמר הללו בעלי כוסות התחילו כתו' לזאת אמר הללו בעלי מאירה שהיה בית המדרש מתרוקן מאד וגנאי הדבר קשה בעיניו נתן עינו בתלמידיו והתחילו פניו התלמידים להשתנות אמר להם לא לכם אני אומר לא להללו שמניחין חיי העה"כ ועוסקים בחיי שעה.

הנה

שאף שכוונת היוצאים היתה מפני כבוד י"ט לאטל ולשתות קרא' בעלי מאירה דהלכותא כרבי יהושע דאמר חלקהו חניו לה' וחניו לכם והמה לא נתנו חלק הראש ל הנפש היפ' כמשפט לאוהבי שמו כמ"ס צדיק אוכל לשובע נפשו אחר שנפשו שבעה להמתורה ותפלה והן עתה בדוחות הללו שערבה כל שמחה ופאר התורה ואין הדרשה רק אחר הסעודה יש לכל איש ישראל לסקוד על בתי כנסיות וכו' לשמוע אל דבר ה' שלא להיו' מכלל בעלי מאירה והדברים ק' ואם כשהקרימה הדרשה ל הסעודה הממאנים לשמוע הדרשה היו בעלי מאירה כ"ס עתה אחרי הכלם כדי שובע נפשם שכל המתרגל בענין ופיונה לכו לבטלה יואר ח'ו בלי ספק. ואין לאדם להאריך על שולחנו יותר מדאי וכן לא יגדה בשינה לתת מקום להרחות ה' וכל הקודם וזה ישא ברכה אשר באמת לזאת יקרא שמחה וששון ליהודים כי כזה יתברך יתעלה ויתקלם כאשר חכמים הגידו שאמר הקב"ה למשה עשה לך קהלות גדולות ודרוש לפניהם ברכים הלכות שבת והלכו חג בחג כרי שילמדו מתוך דורות הבאים להקהיל קהלות ללמוד וללמד ולהורות לישראל ד'ת איסור והתר כדי שיהא שמי הגדול מתקלם בין בני. ולכן יאותה לאישי ישראל להתחסף ברוח עם אל קהלתם ברוח שמונים כנופס אל גדול מעלתם בהיותם סרים אל משמעתו של החכם הדורש אשר יש בו גם מסגולת מחילת עונותם כאשר חכמי הגידו במדר' אגד' כריכי עמים נאספו עם להי אברהם א'ר סימון מתעלה שמו של הקב"ה בשלמו בשע' שישראל כנסים לבתי כנסיות ולב' מכותנין שבת וגדול' להקב"ה וא'ר ישמעאל באותה שעה כששומעין האגדה מפי החכם ואח"כ עונים איש'ר באותה שעה הקב"ה בה שמח ואמר למלאכי השרת באו וראו עם זו יערתי לי כמה הם משבחין אותי באותה שעה מלבישין אותו הוד והדר לכך באמר ברוח עם הדרת מלך ובמדרש שוחר טוב הוסיפו עוד ז'ל בשעה שהחכם יושב ודרוש לפני הנכבד ועונין עליו איש'ר אפילו אם נחתם גז'ר אני מחל להם ומכפר עונותיהם של ישראל ע"כ ואם ביתר הימים תגדל מעלת סגולה זו עוד תוסיפי לבכה בקרב החגים והמועדים אשר כולם קדושים ובתוכם ה' יושב על כסא דין כמ"ס בד' פרוקים העולם נידון בפסח על התבואה בעצ'ר על פירו' האילן וכו' בחג נדונין על המים. שהרי אף אם נחתם גז'ר יש בו מהסגולה לקרוע גזר ריגס כאמור במאמר וכ"ס שבעת המעשט בכוחו לחתום גז'ר אם המנא ימנא

בס

בריה

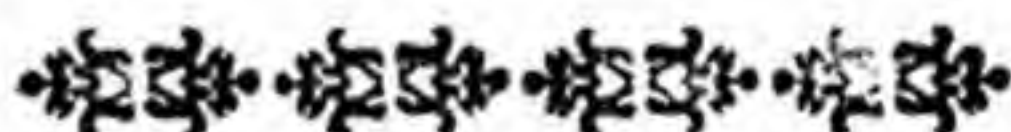
בסעודת יום אחד יהנה בזה פרש' אמור דף נ"ח ע"כ בחדש השביעי ורעיא מהימנ' עד כאן נראה אור ובסעודת יום שני בפרשת פנחס דף רל"א עמוד א' אמר רבי יאודה לימא לן מר מאילין מילין דר'ס וכולי כל הזוהר עד זכאה חולקי דזכינא להאי ולמחמי דא בעיני.

בסוכות

בסעודת י"ט א' בזה פרשת תצוה דף קפ"ו ע"כ וכד ישראל אינון בט"ו עד סוף הפרשה ובסעודת יום שני יהנה בזה פרשת נחדף ס"ג ע"כ עד דהו' אזלי חמו חד יודאי וכולי עד ורב שלום בביק.

ובשמיני

חג עגרת בזה פרשת ויחי דף ר"ך ע"א תא חזי כד אתע' רינא בעלת וכו' עד דף רכ"א ע"א חרותא דיליה בישראל ובסעודת י"ט ב' בזה פרשת תרומה דף קל"ה ע"א וזאת התחמה וכו' עד סוף העמוד דהוא אחד ושמו אחד ושוב אחד הלימוד ידברו בסיר לפני מזבח ה' כמו שנתבאר הטעם בסעודת הלילה והחכה עיניו בראשו שלא למשוך ביין את בשרו יותר מדאי מפני תפלת המנחה דהלכה דוחת היא סכור המתפלל תפלתו תועבה וכבר העתקנו בסעודת הלילה דברי הרמב"ם שכתב וכמא' אוכל וסותה ושמח ברגל לא ימשוך ביין ובשחוק ובקלו' ראש ויאמר שכל מי שיוסיף בזה יראה במו' שמחה שהסכרו והשחו' הרבה וקלו' ראש אינם שמחה לא הוללות ולא נכסיונו לא ההוללו' והסכלו' לא על השמחה שיש בה עבודת היוצר.

פרק רביעי

מצות

הדרשה לראשי עם קדם גרלה במעלתה ביתר הימים ויתר ג' דול מאד שגבה בקרב החגים והמועדים אשר קרן הסן מועדות בהם ועלול' לבא ליריתקלה מתוך האכילה והשתיה מרובה ועל כן יש לכל ראשי עם הקד' לקבץ כל אחד בקהלתו אנשי עדתו ולדרוש להם את חוקי האלהים ואת תורותיו הלכות רגל ברגל והוא מ"ס בש"ס תניא משה תיקן לישראל סיהיו שואלין ודורשין בענייניו של יום הלכות פסח בפסח הלכות עגרת בעגרת והלכות חג בחג. ובימי חכמי הקדמוני' היו יושבי' עד חגי היום לשמוע הלכות יום טוב ומעשה בר'א שהיה יושב ודרש בהלכות י"ט ינאת כת ראשונה אמר הללו בעלי פטמין כלומר שהכינו להם חביות גדולות ולשיכך מהרו לנאת ולא רנו ליגע בתורה לא אוכלין ושותין ינאת כת שניה אמר הללו בעלי חביות ינאת כת ג' אמר הללו בעלי כרין ינאת כת ד' אמר הללו בעלי לגינין ינאת כת ה'

בה פאר הסגולה הזאת להקהיל קהלות ברבים לשמוע אל דבר ה' - יחוננו ולא תחול עליהם שום גזרה רעה ועליהם תבא ברכת טוב להוציא לאור משפטם :

ואולם

כבר הודענו בחיבורינו זה אשר אפס לא תהיה תפארת הסגולה הזאת רק כשהיה דברי הדרוש חובו למעשה כי לא המדרש הוא העיקר אלא המעשה - דהיינו להודיע להם חוקי האלהים ותורותיו לא כמו שנתפשט מקדוש לדרוש כל דרשו בהגדות ולא בדיקין והלכות כל עיקר להראות את עצמו שהוא חכם ויודע לדרוש פסוק או מאמר בכמה פנים וכבר נזכר על זה כי בדוכיא קמאי דקמאי - ואיש התמים ארחות דרקי' ישמור ואחוז בזה וגם מזה ש תנח יד לדרו' שליט בפשטי' מתוקי' בכיים על הקדמו' אמיתיו' ושלט בהלכות ושלט בתוכחות מוסר אשר היא היתה לראש פנה כל הימים ויתר גדול מאד בחגים ובמועדים לפי כי המה ימי דין ומזונות וחיי האדם תלוי' בהם ואמרו בראשון דתמי' כל זמן שהתוכח' בעולם נחת רוח בא לעולם טובה וברכה באים לעולם שנאמר ולמוכישים ינעם ועליהם תבא ברכת טוב ובסגולת התוכחת בעת המשפט על הטובה והברכה אל העולם יגברו הרחמים וינא לאור משפטם - וכן בהפכו העדר התוכחת היא תהיה שורש פורה רוע ולענה לפקוד עליהם עונות ראשונים ולהתחייב כדון ונמנא כל העולם מוטלים ברעב ובצמא ובחסור כל ח' ועל כן כתב הרמ"ם שחייבים כ"ד להעמיד שוטרים ברגלים שיהיו מסבכים ומחפשים בגנות ובפרדסים ועל הנהרות כדי שלא יתקבצו לאכול ולשתות שם אנשים ונשים ויבואו לירי עבירה וכן יזהרו בדבר זה לכל העם כדי שלא יתערבו אנשים ונשים בבתייהם לשמחה ולא יתשכו ביין פן יבואו לירי עבירה ע"כ כי אף שחייב זה שיהיה בכל ימות השנה אבל יגרל החיוב יותר ברגל מפני כי המשפט לאלהים הוא והחוטא בקרב אותם הימים חמור יותר לפי כי הואיל והעולם תלוי ועומד בדין הרי אמרו לעולם יראה אדם את עצמו ואת כל העולם כאילו חציו זכאי וחציו חייב וזה הבריע את עצמו ואת כל העולם לכף זכות ואם לאו הבריע את עצמו ואת כל העולם לכף חובה נמא' שהחוטא אז חמור מאד כאשר הוא חב לעצמו וחב לאחרים עמו :

ובפסח

שנידון העול' על התבואה ויכניח למישו' לעדתו ויודיע אליהם העונות אשר עליהם התבואה לוקה הוא מ"ס בשני דשכת בעון גזל הגובאי עולה והרעב הווה ובני אדם אוכלין כשר בניהם ובנותיהם שנא' שמשו את הדבר הזה פרו' הכשן אשר בהרי שומרון היושקות דלים הרוצות אביונים וכתוב הכתי אתכם בשדפון ובירקון תאניכם וזיתכם יאכל הגזם וכתוב יתר הגזם אכל הארבה ויתר הארבה אכל הילק ויתר הילק הכל יור

אכל החסיל וכתוב ויגזר על ימין ורעב ויאכל על שמאל ולא שבעו איש כשר זרעו יאכלו אל תקרי כשר זרעו לא כשר זרעו כו' אשר עון זה הוא עון מכאיב הגוף והנפש וכלתו את עניו ואת אבניו ומי שנכשל בעון זה הלא הורס יכודות התורה ועיקר שורש האמונה שכל מצוות התורה תלויות בה וכפרט בגזל של דבי' שאינו נזהר לשל' חוקו עם יתר חביריו אנשי מקומו שהוא עון פלילי שיש בכלל הרבים עניים ויתומים ואלמנו' ועומדים עליהם עול מנא מלך ושרים וכל גזל נפטר בתשלומין לא כן הגזול העני שלא יפטר בתשלומין וחייב מיתה בידי שמים כמ"ס אל תגזול דל כי דל הוא כי ה' יריב ריבם וקבע את קובעיה' נפש ולא עוד אלא שחב לאחרים אתו שהגובאי עולה והרעב הווה צמא העניים והאביונים האוכללים מוטלים ברעב בעוני ובמקומו יתבאר פרט זה בארוכה :

עור

אמרו שם בעון עניו הדין ועונות הדין וקלקול הדין ובטול תור' חרב וביזה רבה ודבר ובגרות בא ובני אדם אוכלין ואינן שבעין ואוכלין להמם במשקל דכתיב והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית וכתוב בשדרי לכם מטה לחם ואפיו עשר נשים וכו' ואין ברית לא תורה שנא' אם לא בריתי יומם וליל' וכו' וכתוב יצן וביען במשפטי מאסו - והנה מפני נזק שעה אמרו חכמים כ"ד מכין ועונשין שלא מן התורה אכל לא לעבור על ד'ת אלא לעשות סייג לתורה ומזה נשתרבה המנהג ברוב תפוצות ישראל למנות פרנסים ומנהיגים שהיו דנין לפי הענין ולפי התקונים והם נקראים פסקי בעלי בתים וכן כתבו הפוסקים ז"ל עיירות שאין בהם חכמים הראויים להיות דיינים וכדי שלא ילכו בערכאות של גוים התייחדו שיהא ביניהם כ"ד של ישראל אע"ג דלא גמירי דינא ע"כ אכן נשתרבה מזה דור אחר דור שאף היבא דאיכ' דגמירי דינא ממנים לאנשים משוללי ההשכלה דלא גמירי דינא ודינן כפי אות נפשם לא לפי הדין ולא לפי התקוני' פעמי' מפני הכבוד ופעמים מפני אהבה וקורבה ופעמים מפני היראה ועבירה גוררת עבירה שדבר זה גורם מחלוקת בישראל כי כל א' רוצה להיות מנהיג להשתרר על חברו ולא שחברו ישתרר עליו - ומירי כתב בפסקיו וקרא תגר על פסקי בעלי בתים וז"ל וביניי הם גרועים מדיניהם של גוים כי לדיניהם יש סדר ובפסקי בעלי בתים אין סדר כי לדין א' עצמים לזה מזכין ופעמים מחייבין פעמים במתכוין להזיק ופעמים שלא במתכוין וכו' עכ"ל על כן מהראוי הוא שגדולי הד' יפקחו בזה ויעשו תקוני' שמנהיג' לא יסורו מדין תורה או במקום שצריך לעשו' סייג יתנהגו לפי התקון ולא לדין בלי טעם כאות נפש' ומבל' שכן חליל' וחלילה לעבור על דברי תורה :

וברעיא

מהימנא פרשת נשא דף קכ"ה ע"ד ההרץ בענין זה וז"ל חכמת מופרים

פרק ד דרוש בפסח על החבואה

דבר ה' יהיה להם תנאי מפורש בעת שממנין אותו לראש על העדה שיסביו בכל מצפי העיר וכלעדרו לא ירים איש את ידו לרדוף דין מדעתו שלא ברצון חכמים ועליהם תבא ברכת טוב.

ועוד

יש ג' עונות אשר כל א' מהם יהיו סיבה אל חרפת הרעב כמ"ס בפ' הערל ויהי רעב בימ דוד ג' שנים שנה אחר שנה שנה ראשונה אמר להם שמא עבד' יש בכס דכתיב ועבדתם להים אחרים והשתחויתם להם וכו' ועבר את השמים ולא יהיה מטר שנייה אמר להם שמא עובדי עבירה יש בכס דכתי' וימנעו רביבים ומלקוש לא היה ומנח אשה זונה היה לך שלישיית אמר להם שמא פוסקים נדקה ברכים יש בכס ואין נותנים דכתיב נשיאים ורוח ובשם אין איש מתהלל במתת שקר וכו' ועל כל שה יביא אלהים במשפט בפסח על התבואה ולכולם בשם יקרא המוכיח לקהל עדתו והנה על עבד' כבר אמרו בפ' ק דע' תניא רבי ישמעאל אומר ישראל שבח"ל עבד' בטירה הם כיצד גוי שעשה משה לכוונתן כל היהודים שביצור אף על פי שאוכלין משלהם ושותים משלהם ושמש שלהם עומד לפניהם מעלה עליהם הכתוב כאילו אכלו מזבחי מתים שנאמר וקרא לך ואכלת מזבחם ופריך ואימא עד דאכל אמר רבא אס כן נימא קרא ואכלת מזבחם מאי וקרא לך משעת קריאה ובכלל זה גם כן הא דאמרינן בפ' ד' גיתות אמר אבה דשמאל אסור לאדם שיעשה שותפות עם הגוי שמא יתחייב לו שבועה ונשבע בעד' שלו והתורה אמרה לא ישמע על פיך וכו'.

ובר

מן דין אשר רבי' מע"ה התיירו לגלח פאתם וללבוש בגדי גוים שלא יכירום שהם יהודים וכשהם הולכין בדרכים להמלט מהמכס או כרג"א אומרים שהמה גוים וזה אפילו כדי שלא יתרגוהו נאמר כמ"ס הרא"ש בריש פ' בדע"א וכל שכן כשבא להפטר מכרג"א וכיוצא האסור וכבר נשאלו הראשונים על דבר ישמ' גלי' ויהודים שהיו הולכים בדרך בשעת הגזירה ופגעו בהם פריצים וחקרו אותם מרחוק אם יש ביניהם יהודים וכיוון היהודי כלבו אם ישאלו יאמר להם האמת והישמעאלי' אומרים מה אתם סבורים אין כאן שום יהודי בינינו וכיוצא היהודי ועל שלא אמר אתה משקר היה לב היהודי נוקפו ואמרו חכמים ראין ליהודי עון אשמה בזה הואיל ולכו היה לשמים ולרוחא דמלתא מפני שהיה לבו נוקפו אמרו שיתענה ב' זה' וכו' ומה יענו ליום פקודה האנשים החטאים ההם כנפשותם אשר במרד ובמעל כחשו ביהידותם להיו' ככל הגוים מפני דררא דממונא אויה להם אהה עליה.

וגם

עון החמור אשר נשתדכב ברכים מעמי הארץ ונשותיה' יותר מהם אשר מתרפאים במצעה שרים ומקטירים להם והם עבד' כפרסיה ואין מוחה בידם וחייבים כל דועי ישראל להיות עיניהם פקוחות על כל שם לבל

ת צדח ביניהם בכל קרתא וקרתא ובכל אתר דישאל מפורזין ביניהם בין מלכוון ואתהדרו איכון ערב רב רעיון על ישראל עאנא דקב"ה דאתמר בהו ואתן גאני גאן מרעיתי אדם אתם ולית לון יכולת למעב' טיבו עם ת"ח ואנשי חיל ויראי חטא מסוככים מעיר לעיר ולא יחננו ומחרימין ערב רב ביניהם דלא יהבון לון באתרין סביאין אלא רבר קצוב דלא יהא תקומה לנפילו דלהון ואפילו חיי שעה וכל חכמים ואנשי חיל ויראי חטא בצערם בדוחקם ביגונא חשיבין ככלבים בנים המכולאי' בפז איכ' נחשבו לנכלי חרש בראש כל חיות איכון דלא אשראי אכסניא ביניהם ואיכון ערב רב עתירין בשלוח בחרווא כללא צערא כללא יגונא כלל ג' לנין מארי שוחד דאיכון דיינין רישי עמא כי מלאה הארץ חמס מפניהם עליהם אתמר היו נריה לראש באומאה עלך ומנא תנינא בחיי ה' נבאות אלהי ישראל יושב הכרובים דכל מילין אילין לא יפלון מןמך בכל יכלתך למללא קמי קב"ה ולאחזא דוחקה דלהון ע"כ הנה כל דבריו כבחי אש על דייני בעלי בתים הרנין את ישראל גאן מרעיתו יתברך במשפט מעוקל וקראן ג' לנים מארי שוחד כי מלאה הארץ חמס מפניהם להיו' דלא גמירי דינא ודנין כאות נפשם לא לפי הדין ולא לפי התקוני אשר גבלו ראשונים ראשי אלפי ישראל ויהיו מלעיבים במלאכי אלהים וגם על דייני בעלי בתים אלו הוא מ"ס בפרק כל כתבי תניא ר' יוסי בן אלישע אומר אם ראית דור שנרות רכות כאות עליו נא ובדוק בדיוני ישראל שכל פורענות שבא לעולם לא באה אלא בשביל דייני ישראל שנא' שמעו נא זאת ראש' בית יעקב וקנינ' בית ישראל המתעבים משפט ואת כל הישרה יעקשו וכתוב בונה צון כדמים ראשיה בשוחד ישפטו וכהניה במחיר יורו וכו' לפיכך מבי' עליהם הקב"ה ג' פורעניות כגדג' עבירות שבידם שנא' לכן בגללכם ניון שדה תחרש וירושלים עייס תהיה והר הבית לבמות יער ואין הקב"ה משרה שכינתו על ישראל עד שיכלו שופטים ושוטרים מישראל שנא' ואשיבה ידו עליך ואחרוף כבו' סיניק וגו' ואשיב שופטיך ככראשונה ודי בזה הערה לראשי עם הקדש פרגסים ומנהיגי ישראל להיות דיניהם דין על פי התורה ועל פי תקוני הראשונים לא יעדרו דבר לבל ימנא בכנשם דם נפשות אכיוני והנה דמעת העשוקים ואין להם מנחם ומחוייבים חכמי הדור להתאמץ בענין זה כמ"ס כוזהר דות דף ו' ז"ל ריעא אית ליה למרדף בתר עובדי מתא דלא ימא דיינא אלא למידן בין גברא לחבריה ולא יתיר לא כל עובדי מתא תלויין על קולריה ואי חטי' עיכוני מצובדי מתא איהו אתפס כחוכייהו ובשעת דדינ' אתער על עלמא איהו אתרן בקדמית' עד כאן ועל כן חייב מוטל על חכמי ישראל להשגיח בדיניהם של הפרגסים והמנהיגים שלא יעקשו את הישרה ויוריעו אליהם עונשי הדברים כאשר המה והיראים והחרדים אל דבר

הקב"ה לא קיימא דילי וקיימא דילהון מה עשה ושפת. ה' קדקד בנות ציון. ר' אור"י בר חנינא ר"א אמר הלן בנרעת ר"י ב"ח אמר העלה משפחו' משפחות של כנים על ראשן אמר הקב"ה יורע אני שאין א"ה בדלים מן הנרעת מה עשה ה' פתהן יערה רמז הקב"ה למעייניהם והיה מוכיאה דם וממלא הקרון דם והיה אותו שלטון מועצה ברומח ונתנה לפני הקרון והיה הקרון עובר עליהן ומרמסן עד כאן:

ונוסרו כל הנשים ולא תעשינה כמוימתן להבז' דת יהודי בעיניהן כשומעין את כל הקורות אותן אשר אין ספק כי ככה יהיה משפטן של בנות ישראל האורות ההולכות כמשפט בנות הערלים בשית זונות ונזורות לכ להיות נלקות כמשפט בנות ציון והיו למרמס לכך רגל השור והחמור בנאת נפסן כי ימותו. וגם בכנפיהן נמלאו דם נפשות אביונים באשר הנבלה הזאת היא המביאה מגפות וגזרות רעות לעולם ולמעלה מהן חרפת רעב של מהומה ושל בצורת הבאה ביחוד על עון זה כאשר מעיד הכבואה וימנעו רביבים ומלקוש לא היה ומנח אשה זונה היה לך:

ובזוהר פרשת נשא דף קכ"ה אמרו א"ר חזקיה תונכא ליתי על ההוא בר נש דשכך לאתתי דתתחזי משערא דרישא לכר ורא הוא חר מאינון בניעותא דביתא ואתתא דאפיקת משערא דרישא לכר לאתתקנא ביה גרים מסכנותא לביתה וגרים לבנה' דלא יתחשבון בדרא וגרים מלה אחרא דשריא בביתא מאן גרי' דא ההוא שער' דאתחזי מרשא לכר ומה בביתא האי כ"ס בשוקא וכל שכן חניפותא אחרא וכב"כ אשתך כגפן פודיה כידכתי ביתך אמר רבי יאורה שער' דרישא דאתתא דאתגליא גרים שער' אחרא לאתגליא ולפגמא לה בגין כך בעיא אתתא דאפילו טסירי דביתא לא יחמו שער' חר מרישא כל שכן לכר תא חזי כמה דבדכורא שער' הוא חומר' דכלא הכי נמי לנוקבא פוק חמי כמה פגיו גרים ההוא שער' דאתתא גרים לעילא גרים לתתא גרים לבעלה דאתלטא גרים מסכנותא גרים מלה אחרא בביתא גרים דיסתלק חשיבותא מכנהא דחמנא ליעלן מחיפיו דילהון ועל דא אצינא אתתא לאתכסייא בזוותי דביתא ואם עברת כן מה כתיב בנך כשתילי זתי' מה זית זה בין בסיתוא בין בקייט' לא אתאכידו טרפוי ותדיר אשתר' חשיב יתיר משאר אילנין כך כנהא יסתלקון בחשיבו על שאר בני עלמא ולא עוד אלא דבעל' מתברך בכלא בברכאן דלעיל' בברכאן דלתתא בעתרא בבנין ובני בגין הה' דהנה כי כן יבורך בכר ירא ה' ע"כ:

ואשרי הגבר אשר תהינה עיניו פקוחות להרים מכסול מקרב ביתו וידע כי שלום אהל' (א"ה הרב בעל באר שבע כתב תוכחה מבולה זו

לכל תהיה לפוקה ולמכסול ליקח חרפת רעב בעונם. ומזה אשר חכמים הגידו כל המבזה את המועדות כאילו עבד' שנאמר אלהי מסכה לא תעשה לך וסמיק ליה את חג המצות תשמור ופי' רש"י שנהג מנהג חול כחול המועד ולפיכך צריך להודיען לרכים מבני ישראל עונשן של דברים ויתנו לכ לשוכ גם עון הב' ומנח אשה זונה היה לך.

אני הגבר ראה בעוני עמי רבות בנות ההולכו' בחוקות עכ"ס במנח אשה זונה בשוקים ובדחובות ומכשילות את הרבים במדאית העין וחזקה שליח עושה שליחותו ואם בפניות רע ומר המעשה עוד יגדל הכאב בנשואות ההולכו' כמשפט הבנות הבתולות ולא שמרו דת יהודית והתירו לגלות שערן כשיעור פאת כבדית ויתר איסורים עד שאין הפה יכולה לרבר ולא האזן יכולה לשמוע את אשר הפריון על המרה רבות בנות בערי הפרא' נקי' י"א ללכת במחול עם האנשים יד ביד מלובשו' ומקושטות כמשפט הבנות של הערלי' בתפארת הקלגסים והעכסים נטויות גרון וערום עד בית דדיהם אוי לעינים שכן רואות ואין מוחה בידם אשר עון זה הוא היה שורש פורה רוע ולענה בימי חרבן בית ראשון עד עלות חמת ה' לאמר כי גבה בנות ציון ותלכנה נטויות גרון ומסקרות עינים וכתיב ושפח ה' את קדקד בנות ציון ואמרו חכמים דהו' שייפין ברומחין ומהלכין בגסות הדוח ותלכנה נטויות גרון שהיתה אחת מהן לובשת תכשיטיה והיתה מטה גרונה להראות את תכשיטיה מסקרות עינים ר' מני דקסרי אמר שהיו מסקרות עיניהם בסיקרא ור"ל אמר בקולריא אדומה הלך וטפוף תלכנה כשהיתה אחת מהן ארוכה סיתה מביאה פתי קנרו' והיתה כותנת ברגליה קינדיקון עבה כדי שתראה ארוכה וברגליהן תעכסנה דכי אבא בר כהנא אמר שהיתה מרת דדקון במגעליה (פירוש ואסור משום עב' כרשנינו המונא מרת דדקון) ורבנין אמרי היתה מביא' שפופרת של בינה והיתה מתלאה אותה אפרסמון ונותנות אותה תחת עקיבה במגעליה וכשהיתה רואה כת של בחורים היתה דופסת עליה והיה אותו הריח מפעפע בהם כארם של עכנא והיה הקב"ה אומר לישיעה מה אלו עושות כאן יקומו ויגלו מכאן והיה ישיעה אומר להם עשו תשובה עד שלא יבא עליכם שונאי' אמרו אם יבואו שונאים עלינו מה יהיו יכולין לעשות שנאמר האימרים ימהר יחשה מעשהו למען כדא דובסיא חאמי ונוטל אותי אפרסמון רואני ונוטל אותי היועץ רואה אותי ומושיב אותי בקרן הה' ד ותקרב ותבואה עצת קדוש ישראל ורעה נדע דמן הוא דקיימא דילן או דיליה כיון שגדלו העונ' באו השונאים והיו מתקשטות ויוצאות לפניהם בזונות דכוס ראה אותן ונוטלן אפרסמון ראה אותן ונוטלן היועץ רואה אותן ומושיב אותן בקרון אמר הקב"ה

פרק ד ריש בפסח על החבואה

ז' תוכחת חבואה יפה ומעולה אדבר עם בחורים וגם בתולות זקנים עם נערים ובפרט עם נשים נשואות שהם מזמרות ומשמיעות קול שיר בזמירות שבת עם בחורים זקנים עם נערים יחדיו ואין איש שם על לב שהיא מצוה אבאה לירי עבירה חמורה לפי שאמר ז' בפרק עגלה ערופה זמן גברו וענין נשי פריצותא זמן נשי וענין גברו באש כנעורת ובפרק מי שמתו אמרו אמר שמואל קול באשה ערוה ופירש קצת מן הפוסקי דלענין קריאת שמע קאמר קול באשה ערוה ודבר ברור הוא דלא דווקא ק"ש אלא ה"ה כל דבר שנקדשה כמו שכתב המרדכי ז' הלכך חסור לומר דבר שנקדשה בשמיעה קול שיר של אשה ובעונותיו בין אומות העולם אנו יושבים ועת לעשות לה' הפרו תורתך הלכך אין אנו נוהגים מללמוד בשמיעת שיר נשים ארמאות ע"כ וכ"כ שם ר"י ומסיק דה"מ בשעה שמנגנים אבל בשעה שמדברים כדרכן מותר.

ופריאה

דעת ממני שהיו אמרו בפ' י' וחסין דרב נחמן אמר לר' נשדר ליהמר שלמא לילתא א"ל הכי אמר שמואל קול באשה ערוה כלומר ואם נשאל בשלומה תשיבני דמשמע כהדיא דאפילו כשאזנה מנגנת ומזמרת אסור שמואל שהרי לאו אורח ארעא להשיב שלום בשיר זמ' ומשמע נמי דלאו לענין ק"ש דווקא אמתא אלא דלשמיע קול האשה קאמר דהוי ערוה. ועוד נראה לי ברור דהא דקאמר שמואל קול באשה ערוה אין רצונו לומר דווקא באשת איש אלא ה"ה פנויה ואע"ג דפשוטא היא כתבתי להוציא מלבו של חכם א' שהתיר לשמוע קול פנויה ועיקר יסורו שכנה עליו סברתו היא לשון הרמב"ם פ' כ"א מה איסורי ביאה שכתב ואסור לשמוע קול ערוה וכו' הוא סבר כיון שכתב קול ערוה ולא כתב קול אשה כלשון שמואל מריה דשמעתת' שכוונתו לומר דווקא קול אשה נשואה שהיא ערוה ואתי לאפוקי פנויה שאינה ערוה ואני אומר לא תאכיל לו ולא תשמע אליו דמאי שנא קול באשה ערוה דקאמר שמואל ממה שאמר שמואל גופיה אין משתמשין באשה וכהנה רבות לאלפים דפשיטא דבעי למיסר בין נשואה ובין פנויה והא דנקט הרמב"ם אסור לשמוע קול ערוה לאפוקי קול של אשתו דמותר לו לשמוע ולכן נכון לכל אשה כשרה יראת ה' בין שהיא נשואה בין שהיא פנויה בתולה או אלמנה שלא תשמיע קול בזמירות ולא בשום דבר בשום זמן כל זמן שמיסב עמה איש שהיא ערוה עליו רק שפתייה יהיו נעות וקולה לא ישמע כלל וכלל ואף אם היא נכונה גם חסירה ביותר וכונתה לשמים ממ"מ היא מצוה הבא לירי עבירה חמורה פ' יבא האיש השומע קולה לירי הדבור והרהורי עבירה קשים מעבירה עמה והיא צריכה להזהר שלא יכשלו בני אדם על ידה כהיה בפ' היה נוטל א"ר יוחנן למדנו יראת חטא מכתולה דר' שמעיה להיהיא דכפלה חאפה

חאפה וקאמדה דכש"ע בראת ג"ע ובראת גיהנם בראת צדיקים ובראת דשעים יהי רצון מלפניך שלא יכשלו בני אדם. ודבריו כולם נכוחים למכין וכבר האריך הרב בחבור זה בהרבה מקומות בתוכחת זו ובהרבה בראיות תלמודיות וגם מהמקובלים אשר כל אחד מהנה תועב' היא ומשך כחה של לילי קול כנחש ילך בקרב איש ולב עמוק וב' הנפש לו תמל' מזוהמת ואין צורך להאריך עוד בזה כאן.)

ודנה

כל אחד מהנה גורמת סבות רעות ונזלות בגאון קדשים עמו יתבך. ואיש על הערה ירעם בקולו קול יללה בקהל רב על עסקי דבר זה ויאיים על הדבר כיד' הטובה עליו והכה ארץ בשבט פיו ולא יירא ולא יחת מפניהם ולא ימים מעשות פרי אס' מבעלי הידאה הוא כמ"ש הכל נשמע את הלהים ירא וכולי. והשלישית יותר בזה הוא עון פוסקי דקה ברכים ואין כותבין שנאמר נשיאים ורוח וגם אין איש מתהלל במתת סקר. ואמרו המקובלים כי הפוסק דקה ברכים הנה באמירתו כבר מלאך א' אבל לא יגמר הווייתו עד שיתקיי' גמר המעשה כדוד' שהעושה מצוה אחד קנה לו הניבוע אחד והפוסק דקה ואינה נותנה נמ"א שהמלאך ההוא תלוי ועומד וזער הוא לו עד שיגמר בתיבתה. וזה מנהג גרוע מה שנהגו בכמה מקומות ובערי אשכנז יותר מהם שאמר החזן מי שבידך ואומר מי שבידך וכו' הוא יברך את פ' שדור כך וכך. לדקה. ולא אריך לתעבד הכי שאף אם הם מהנודדיו ומשלמין. אינו מעשה כשרים כמו ששנינו כנדרי דשעים נדר דרכם של דשעי' לנדור כנדרי כשרים לא אמר כלום דאין דרכם של כשרים לנדור כנדר' כשרים הרי זה נדבה: וכן משמעות לשון חכמים פלע זו לדקה ע"מ שיחיה בני ה' וצדיק גמור ולא באומר הרי עלי סלע זו לדקה וכו' אמרו שיהיה צדיק גמור וכ"ש שהרבה מהם הם מהנודדיו ואינן משלמין. וראוי לכל ירא אלהים שלא ידור שום דבר לתת אלא אם יש בידו יתן מיד ואם לאו לא ידור עד שיהיה לו ואם פוסקין דקה וצריך לפסוק עמהם יאמר כלשון נדבה.

ובביר

עון מתהלל במת' סקר הוא ענין עשירי עה הנדרים עיניהם על מצות הנדקה ובאשר זה ענין קרא אל פתח ביתם קול ברמה נשמע כי ה' מחסה ומתהללים במתת סקר ואמרו כבר קדמו כמה עניים ואביונים ופזרנו הרבה כדרכה' אלהינו אשר נתן לנו. וזה דרכם לכל עני ועני אשר יקרב אליהן עד אשר יוציאו כל עניי עם הקדש ריקם בהתהללם במתת סקר עד אשר נועדו העניים יחדיו וידברו ברע עמוק אשר עשקם העשיר ההוא ויתמיהו איש אל רעהו לאמר הגם אתה חולית כמוני ויען רעהו גם הוא לאמר וגם אני כמך ריקם השיבני וכן דא' לרא' וזי' לכרא דעלובתא. וגם מתהלל במתת סקר הם אותם שאמרו בר"מ פ' בהעלותך קכ"ג

זה מקילין מאד לבלתי הזהר באלו הדרכות ואין מחשיבין הדבר לבלום להתקרב אל החנות מוכרי הפירות ולתת אל פיו אשכול ענבים ומן התאנים ומן הדמוני בלי שום ברכה כאילו לא ארונים לאלה חלילה וכבר היה מעשה בחכם א' כי ראה אחר מחשובי הכעלי בתים שלח ידו ואכל פרי א' בלי ברכה ראשונה ושחלו לאמר אך תאכל מכלי ברכה תחלה והשיב לו שכל כך הורגל בזה עד שלא עלה על דעתו לברך ולפי שעדיין לא השלים לאכול כל הפרי בידך ברכה ראשונה על הנשאר ואחד תשלום אכילתו היה הולך לרדכו אמר לו החכם תברך ברכה אחרונה והתחיל לתמו' אך יברך ברכה אחרת כי הוא מעולם לא ירע ולא שמע שיברכו ברכה אחרונה לא ברכת המזון אחר הסעוד' והיה בעיניו כנכסא חדשה נוסח ברכה כזו נפשות שא' לו החכם אי לאזנים שכך שומעו' וכל זה בא מההרגל הרע לבלתי החשי' לבלום דקדוקי המצות ומה יעשו' הסכים הקטנים אם הם רואים האבות יאכלו וישתו ושמוית בדרך שבחו מלכרכו מהם ינאו אבות ומאבות תולדו' ולמוכיחים ינעם להודיע בקהל עדתם עונש הדבר אשר הוא מהדברי' שאין מספיקים בידו לעשות תשובה לפי כי חבר הוא לאיש משחית חבר לירבעם בן נבט שחטא ושהחטיא את ישראל וכיון שהוא אומר אין פשע ומקל רואים האחרים ולומדים ממנו לעשות כן ליהנות מן הע' כל ברכה ומוסף גם הוא שחב לאחרים שבחטאו הפירות לוקין כאמר ועל כל אלה יביא אלהים במשפט בעצ' על פירות האילן - ואולם כת המקובלים הקודמין ביארה על פירות האילן אילנו של הקב"ה והפירות הן הן הנשמות הפורחות ממנו ואמרו כי כמו שבד"ה רצה הקב"ה להשגיח ולדרוש מעשה בני האדם כי הוא יום הבריאה הראשונה וחרוש העולם כן רצה הקב"ה ביום מת'ת שהוא מור' על חדו' העול' להשגיח ולדרוש על מעשה העולם ולדרוש על פירות האילן הם הנשמות הפורחות מאילנו של הקב"ה והעולם נדון ביום זה על התורה שנתנה בו שנטלו ענמם ממנו והוא אמרם על פירות האילן שלא השלימום ובתורה ובמצות כראוי ומנינו שויתר הקב"ה על ע' ועל ג' ע' ועל ס' ד' ולא ויתר על מאיסה של תורה שנאמר על מה אברה הארץ על ע' ועל ג' ע' ועל ס' ד' אין כתיב כאן לא על עונם את תורתו ע"כ וכפ' שתי הלחם אמר הפורש מן התורה שצובר בשני לאוין ואמרו הראשונים דהא דהפורש מן התורה עובר בכ' לאוין מסתברא שכל יום הוא עובר וכסמ"ג כתב ז"ל דרשתי לגלות ישראל כי ברית התורה נכרת כדם שנאמר הנה דם הברית אשר כרת ה' עמכם וכל מי שאינו עוסק בתורה הרב מביא לעולם שנאמר והבאתי עליכם חרב נוקמת נקם ברית ע"כ.

ובתב רבינו יונה ז"ל רביס חושבי' כי לא תאבד הכפ' בהמנע' מהטוב והיושר ואחרי שהם מאמינים

קנ"ג עתידים דישתארו בהון יתקיים בהון נרפים אתם נרפים נרפים הם כאוריתא נרפים הם למעבר טיבו עם מארי תורה ואנשי חיל המסוככים מעיד לעיד ולא יחננו ונרפים הם ככוכב המם ראי תימא ככרין אינון ככוכב המם ולא עברין טיבו בגין דא תכבד העבוד' על האנשים ויעשו בה דכוכב המם עלייהו ואל יסעו בדרכי סקר דאינון משקרי ואמרין דכוכב המם עלייהו ובגין דא לא עברין טיבו אינון משקרן כמילוליהו ואמר דמכוכב המם דתכבד עלייהו תבן אין ניתן - וכמה מהם המה ממכדי שבתות ומועדי ה' בשוכע שמחות ויכוזו כסף לרוב כעין יפה ככל אשר תתאוה נפשותם ולא חשו להחסיר ולא להעדיף מפני כוכב המם אשר עליהם כאשר חשו תלפז כספם ויהבם למארי תורה - ולו חממו ישכילו כי כל כבוד אשר יחלקו למועדי ה' מאפס ותיהו נחשב כל כמה שעינם נדה מלת' חלק בראש לבני תורה אשר המה בעצם שבתות ומועדי ה' כמה דאתמר בר' מ' פרשת זו דף כ"ט ת"ח כנוי דמלכ' ומטרוניתא אתקריאו שבתות וי"ט ולית לון מרילסון דלאו אינון בני מלאכה בשאר עבדין כנין דחולין אגרא דילהון בעלמ' דין ובעלמ' דאתי ולענג' לון בכל מיני מאכל מעקה ולאוקרא לון כלכושין שפירין כגוונא דשבת כמה דאתמר ביה כבדוהו בכסות נקיה כל מה דעבד בר נש לשבתות וי"ט אית למעבר לון ומאן דמחלל לון חייב בסקילה הכי מאן דאשתמש בתגא חלף והכי הוא המשתמש במו' שפוט' הלכות דמחלל תורתיה וכ"ס דמכזה ליה כאילו מכזה שבתות ומועדות ואוקמיה מ"מ כל המכזה את המועדות כאילו כופר בציור עכ"ל ואם רע ומר העל' עין מן הנדק' ביתר הימים עוד יגדל הכאב ברגלים כאשר הובא אללנו בפרק א' בשם הזהר ומה גם כי המשפט לאלהים הוא על חתבואה וכולי וכאש' עשו בני ישראל לתמוך עניי עם הקד' ברגלים מעין לקט שכחה ופאה מאשר יש אתם להפריש ממנו חלק בראש מן המיובחר והטוב כי חלק העניים היא חלק גבוה כן יעשה להם להתברך תבוא' השנה ופירותיה ולא יקמו חרפת רעב ועל כן באה מצות לקט שכחה ופאה באמצע פ' מועדי רגל כמו שכתבאר בפרק א' וכמשפט הזה יאותה לרועי ישראל לדרב על לב ראשי עם הארץ להיות זהירין ועיניהם פקוחו' לחימלה בחמל' גדול' ויתיר' על עניי בני תורה כל הימי וכיותר ברגלי' ולמוכיחי' ינעם ועליה' תבא ברכת טוב.

ובעצרת שהעולם נידון על פירות האילן יוכיח לקהל עדתו להזהר בדרכים שבומדין לקוי הפירו' הוא מ"ס בפ' כינר מברכין א"ר חנינ' בר פפא כל הנהנה מן העולם הזה בלא ברכה כאילו גזל להקב"ה וכנסת ישראל שנאמר גזל אביו ואמו ואו' אין פשע חבר הוא לאיש משחית ופר"י ז"ל גזל להקב"ה את ברכתו ולכבדת ישראל שבחטאו הפירות לוקין וכדורינו זה

פרק ד דרוש בעצרת על פירות האילן

מאמינים בה' ועושים והמצות ונזהרים מהעבירות אינם חוששים לבטול תורה ועליהם אצל כי דבר ה' בזה וגו' הכרת תכרת זה מן שאפשר לו לעסוק בתורה ואינו עוסק. וההולכים בעצת רשעים הם השמים עיקר עסקם בהבלי העולם הזה כמו שראיתי בעיני כמה פרנסים. בארץ הזאת שנתן להם ה' עושר וכבוד ויכולים לעסוק בתורה מחנות היום ואינם עושים כן ויתחלפו להם ספרי החנות בספרי התור ויפתקו כמה שלמדו בנעוריהם או שמלמדים תורה בניהם הקטנים וכשיכנסו לכלל מנוות יתבטלו יחד אבות ובנים ואי להם אהא עליהם מה יעשו ליום פקודה בקום למשפט אלהים בעצרת על פירות האילן: וראוי לרועי ישראל לדרוש לגלויות ישראל עונש הדבר אולי יחשבו מחשבה על שחטאו ויתנו לב לשונם. וכוסף על זה יעמיד במשפט כל מלעיבי תורה אשר עבירה זו מכאבת הגוף ודואבת הנפש והיא חמורה שבחמורות גפן הוא שענביו ענבי רוס ויניחו חמת תנינים ונקלה היא מאד לעיני רבים מעמי הארץ וגם ערב רב עליה אתם ויהיו מלעיבים במלאכי אלהים ומתעתעים בכביאיו שמים מחשך לפניהם לאור ומעקשים למישור שנאו בשער מוכיח ודובר תמים יתעבו אשר פיהם פי צוה עוברת יהנו דין לאמר ירמ דמה עתקו גם גברו חיל על יראי ה' ויחשבי שמו והמה בני בליעל גם בני כלי שם אשר אין להם דמיון במקרא ובמשכ' ויחושש בכל גבול ישראל ולא ימצא להם כן זוג עד בואם אל גורן האטד כקוץ מונד כולהם להיות לננינים מנידיהם בהתעטפם לבוש גאווה וכבד כוגדים בגד וקודין למאני מכבודתי אם כבוד כזה חכמים ינחלו אם כן גלה כבוד מישראל כי האיש אשר לא היה טהור וכדרך טובים לא היה וחדל מעשות משפט ונדקה בארץ יתהלל בראש כל חזנות בכבודו ויתפאר הגרזן על החוצב בו וכסבתם לקתה ודת הדין ודברי חכמי הדור אינן נשמעים וערב רב מטילין שמץ ודופי בכל דבריהם עד אשר נתקלקלו המעשים ובכל דור ודור יתחדשו חדשות בארץ מאפליה זו לרעה. והן קצרה אורך היריעה האחת וקטנה היא מהכיל את העולה והשקר וההמם אשר מניב לו ידיים ויש לו רגלים כל יסעו יתירותיו יחדיו יכוננו בארץ ותהי האמת נעדר והוא מולע וחיגר על כ' רגליו. שם נפלו שדודים אנשי אמת שונאי בצע כי נלכדו בשחיתות פריצי בני עמינו אשר אזכר אטומה משמוע בקולן של סופרים ואין משגיחין בכ"ק היורד על פי המדות. אשר להם פנים קלקל וכל עוד שיוסיף המוכיח לדבר אתם קשו' כן יוסיפו סרה הוא יבנה והמה יהרסו אל מול פניו לעבור על ד'ת להכעים. חטאתם כתובה בעט כרזל ונפורן שמיר כאשר חכמים הגידו בפ' כל כתבי א'ר יאודה לא חרבה ירושלים אלא בשביל שביוו בה ת"ח שנאמר ויהיו מלעיבים במלאכי אלהים וכזין דבריו ומתעתעין בכביאיו עד עלות חמת ה'

ה' בעמו עד אין מרפא מאי עד אין מרפא אמר רבי יאודה כל המכונה ת"ח אין לו רפואה למכתו ואמרין בפ' חלק ת"ר כי דברה' בזה ואת מצותו הפר הכרת תכרת זה אפיקורוס ומפרש התם אפיקורוס רב ור' חנינא אמרי תחזיהו זה המכונה ת"ח רבי יוחנן וריב"ל אמרי זה המכונה חכר בפני ת"ח וכתב הר"ם במז' לפ' מהת"ת אף על פי שהמכונה את החכמים אין לו חלק לע"הב אם באו עדים שכוזה אפילו בדברים חייב כדיו ומרדן אותו ב"ר ברבים וקונסין אותו לישראל זהב בכל מקום ומתנים אותה לחכם וכו' וכן החכם עצמו מנדה לכבודו לע"ה שהפקיר בו ואין צריך לא עדים ולא התראה ואין מתירין לו פד שירצה את החכם והרב מנדה לכבודו כל תלמידו חייבין לכהוב כדיו במנודה אכל תלמיד מנדה לכבוד עצמו אין הרב חייב לכהוב בו כדיו אכל כל העם חייבין לכהוב בו כדיו וכן מנוד' לנשיא מנודה לכל ישראל מנודה לכל ישראל אינו מנודה לנשיא מנודה לעירו מנודה לעיר אחרת מנודה לעיר אחרת אינו מנודה לעירו כמה דברים אמורים במי שנדרהו שבוזה ת"ח אכל מי שנדרהו על שאר דברי' שחייבין עליהן כדיו אפילו נדרהו קטן שבישראל חייב הנשיא וכל ישראל לכהוב בו כדיו עד שיחזור בתשובה מרוב שגדוהו בשכילו ויתיר לו וכפ' כתב מהו המנהג שינהוג המנודה בעצמו וסמיהגין עמו מנודה אסור לספר ולכבס כאכל כל ימי נדויו ואין מזמנין עליו ולא כוללין אותו בעשרה לכל דבר שצריך עשרה ולא יושבין עמו בד' אמות וכו' וכתב בסוף הפרק אף על פי שיש רשות להחכם לנדות לכבודו אינו שכת לת"ח להנהיג עצמו בדבר זה אלא מעלים אזניו מדברי ע"ה וכו' במה דברים אמורים כשבוזהו או חרפהו בסתר אכל ת"ח שבוזהו או חרפו אדם בפהרסיא אסור למחול על כבודו ואם מחל נענש שזה בזיון תורה אלא נוקם ונוטר הדבר כנחש עד שיבקש מחילה ממנו ויסלח לו.

ואפשר

ראות' שאמרו ואם היה המכרך אפיקורוס אין עונין אחריו אמן היינו מכזה ת"ח מי כמו שביארו בפרק חלק אלא שהרמב"ם פ"ג מהלכות תשובה כתב ב' הן הנקראים אפיקורוסים האומר שאין שם נבואה כלל וכו'. ולא הזכיר מ"ש בש"ס בפרק חלק מאי אפיקורוס זה המכונה ת"ח וכו' ע. וכן מ"ש בי"ד סימן קכ"ח האפיקורוסים מנהג להורגן אם יש בידו' כח להורגם כשיף בפהרסיא הורג ואם לאו יכא בעליל' עד שיסבב הריגתו כינר ראה אחר מהם שנפל לבאר והסולס בבאר קודם ומתלקו ואומר הריני טרוד להוריד בנימן הגב ואחזירנו לך וכיוצא בדברים אלו לפי פי' הש"ס דאפיקורוס לישנא ראשקירותא הוה דמכזה ת"ח אפיקורוס הווי' שם בו כל משפטי הדינים האלו וכו' ע.

ואיש

על העדה ידרוש לגלות ישראל בעצרת כל משפטי

כא

כחולא וטלולא ונעשה להם היתר במזר. ולוחמו ויכילו
אשר חכמים הגידו שהוא עון מכאיב הנוף והנפש
וגדול מצ' וג' ע' וס' ד' אשר כל אחת מהנה יחויב
כל איש ישראל ליהרג ולא לעבור וכתב החסיד ר' י
יעבץ ואל תחשוב ש'אמרו זה על נד הגזומא כ'א על
נד הדקדוק האמתי כי המספר לה' ר על חברו כשומעו
קול פעמיו ישתוק ובעבור מעל פניו יחזור לקלקלו ולא
יחשוב ויירא ממי שמלא כל הארץ כבודו עינו ופיות
רעים וטובים. הרי ע' ו' ע' כי הוא באשה מאנפ' אכלס
ומחתה פיה ואמרש לא פעלתי און. ושפיכות דמים אין
נדיק ביאור כי הוא יסורו וכל שכן אם ילבין פניו ברכים
ועור אמרו גדול לה' שאין אדם מוכיאו בפיו עד שהוא
כופר בעיקר שנא' אשר אמרו ללשוננו נבכר וגו' מי אדון
לנו. ואמר ריב"ל ה' תורות בפרשת מצורע ללמדך שכל
האומר לה' עובר על חמשה חומשי תורה ושם נאמ' שהנב'
והזרעת באים על לה' שנאמר שומר פיו ולשונו שומר
מצ'ות נפשו מזרעת נפש' שהנבע וזרעת כדבק בנפשו
בעלותה למעלה וכל קדושים ברלין הימנה ומכריון עליה
שהיא טמאה כמ"ס וטמא טמא יקרא וכתבו הראשונים כי
מראות נבעים המתראים בעור כל כפר איש הוא כח
הטומאה אשר בורא החוטא בעורו אשר בגוים שהם עיקר
טומאה אין כח טומא' העון נעש' בהם רושם כי מין במינו
אינו חונף לא כן בישראל בזמן שהם שלמים וטובים שהיה
קדושתם רוחה הטומאה חונה וניכר רושם בעו' כשר ומזם
הטעם בזמן הזה שנתמעט' הקדושה לא תבעל נפשם כח
הטומאה להראות החונה בעור הבשר ואף שיש הרבה
מספרי לה' ר המה בקיים מבחון ותחתיה תעמוד הבהרת
בנשמה. ואמרו בשמים אמר ר' ששת כל המספר לה' ר
וכל המקבל לה' ר וכל המציד ערחת סקר בחברו ראוי
להשליכו לכלבים שנאמר לכלב תשליכון אותו וכתוב
בתרה לא תשא שמע שוא וקרי ביה לא תשיא. וענין און
הכלבים הוא מ"ס הרב בפער הגלגולים בפ' הניל מהרב
נפשי מיד כלב ויחידתי כי ביציאת הנשמה מהע' וזרועה
לעלו' שאדום הכה יש מקו' חושך ואפי' מהלך ג' ימי' ועל זה
נאמ' עוברי בעת' הככה. ואנה יש שם חיות רעות השומר
את הדרך לפי שיש שם דרך ישר העול' למעלה לירושלים
של מעלה שהוא מכוון נגד ירושלים של מטה שכל הנשמות
הטהורות עלולות דרך שם ויש דרך אחרת ההולכ' דרך גהינם
והיא מתחלקת לשלושים אלפים דרכים והנה המקו' אשר
יתפדרו אלו כ' הדרכים יש כל מיני חיות ע"ר שיש בעול'
אריות וכלבים שועלים ושומרים אלו הכ' דרכים שלא
להימח לעלות למעלה אלא נשמות טהורות ולחטוף אחרו'
ולהוליכם לביהמם לקבל עונשם והנה הכלב הוא השומר
לפי שאפילו כשהוא ישן מרגיש כל עובר ושם מצ' שאין קן
בשאר חיות ולכן שמם לעולם הכלב לשומר הן בבית הן

I

וביותר נדריכם חכמי ישראל להתאמץ בתוכחת
מבולה בעון זה אשר הוא חמור מצד
זב"ע וס"ר והוא מצוי ביותר מצד קלות תנועתו כמ"ס ודוב
העולם נכשל בג' זל ומיעוטם בעריות והכל בלשון הרע
הכל בלה"ר ס"ר אלא אימא באבק לה"ר ולא יש בינינו כי
אם יחיד הדור והנס מועטים זעיר שם זעיר שם הנוהרים
פלגים כי כולו חנף ומרע חץ שחוט לשונם והרי הוא
קלקל שני יא א כחוכא

۱۰

פרק ד ריוש בתג על חמים

בעררי צאן ולכן גם למעלה אותם שהם כדמות כלבים הם שומרים וכשרואים ומרגישים שבאה איזה נשמה הם צועקים וקמים אז החיות וחוטפים הנשמה אם היא ראויה להם וזו הנשמה הנילה מתרחב בפשי מיד כלב יחידתי ובה ארע כי תושיעני מפני אריה וכו'. ואם היא כשירה הוא יתברך מקטיר אותה מן הכלבים ומעלה אותה למעלה ואם להפך הוא מקטיר פניו ממנה וחיים אותה הכלבים עב"ל והוא אומר כאן על המספרי והמקבלי לה"ר שראוי להסליכו לכלבים הם הכלבים הפוגעים בנשמה לשמותה בפני החיות למעלה כמו שנתבאר:

ובשער

הגלגולים כתב שהמדבר לה"ר מתגלגל באופן דמיון וזה היה ענין נכל שנתגלגל באופן שחומר ויהי לאופן כי הוא היה גלגול כלעם שלא היה כוחו אלא בפניו ובדיו חא"י כתבו בסמו שהמכפר לה"ר ומוסר ממון של ישראל בידי עב"א ע"י עלשיכו תו דינו בכלב שחור נוכח ואסמפוהו אקרא ויקרא לה נוכח בשמו לה"ר ת לשון הדע יבא מלשין הנוכח בלשנו בכלב הנוכח על פי מדותיו והן קנרה הידיעה האחת קטנה מהכיל די באר עון הפלילי ולא אגיע לשליש ולרביע ביאור חומר שבו אשר בא ביאורו בארוכ"ת למור בערכין ובכמה מקומות ובמדרשי אגדה אין למספר אשר כבר נאספו מאמרם בספרי המוסר. הנה כי כן יאותה לרועי ישראל לשקוד בתוכחת זו כל הימים בקהל עדתם וביותר כי ירדשו הלכות חג בחג ירבו תוכחתם בזה ויודיעו כי על כל אלה יבא אלהים במשפט בחג על המים והוא יהיה בעוכריו וענר את השמים ח"ו כמאמר הכתוב רוח צפון תחולל גשם ופני כועמים לשון סתר כמו שנתבאר ואולי יחשבו מחשבה שחטאו ויתנו לב לשונ:

ועוד

כתוב גם א"ר שילא אמר רב המנונא אין הגמיה נעשרים אלא בשביל עזי פנים שנאמר וימנעו רכיבים ומלקוש לא היה ומנח אשה וזה היה לך והוא מן החמורות כמ"ס שם אמ"ר המנונא כל הדם שיש לו עזות פנים סוף ככשל בעבירה שנאמר ומנח אשה וזה היה לך ר' נחמן בר יצחק אמר בידוע שנכשל בעבירה שנאמר היה לך ולא כתיב יהיה לך אמר רבא בר הונא כל אדם שיש לו ע"א פני מות לקרותו דשע שנא' העז איש דשע בפניו ר"ן בר יצחק א"מ מות לשנאתו שנא' ועון פניו ישוכ'כו וכפ' הערל אמרו שכ' והבועוני לא תבני ישראל המ' על שלא היה להם בוש פנים אמר ר' ג' סימני' יש באומה זו רחמיני' וביישיני' וג"ח כל שיש בו ג' סי' הללו ראוי להדב' בו אין בו שלשה סימני' הללו אין ראוי להדבק בו וכפ' אין דורשין אשר קומטו בלא עת תני' אר"ש החסיד לו תש' מאו' ושבעים וארבעה דורות שקומטו לה כראות קודם שנכרא העולם ונפה הקב"ה שעתידים להיות רשעים ושתלן בכל דור ודור והן עזי פנים שכדור:

ורבינו

ורבינו

הקדוש בשער הגלגולים כתב כשתראו בני אדם שהם עזי פנים ואין להם בוש מבני אדם אז תרעו שקודם זה הגלגול היו בגלגול נשמה חיה ועוף טמאות וכמו שאין לבהמו' בוש והם עזי פנים כן גם להם אין מוסר בוש על פניהם והולכים אחר למורם הראשון ע"כ ובתקונים דף ג"ה ע"ב א"ל ברי מאתר ראית ערוה אית בושית ודא איהו ירא בושית ומאז דלית ליה בושית בודאי לא עמדו רגלי אבהתו על עורא דסיני וכו' ובז"ח שיר השירים דף ט"ו אמר ז"ל כל אינון בני עלמא דלית בהו כסופ' לית להו חולקא לעלמ' דאית וכל אינון תקיפי מנח' דהוו בהו בישרא כד הוו מסתכלי באתוון דשמאקדי' כביצא דכהן גדול הוו מתברי לגביה וכו' והן עת' כדור זה רבו מארב' עזי פנים ירהבו הנער בזקן בני אדם שמנוערים מן המצוות במי שמלא מצוות כרמון והנקלה בכבד מי שממורות דומות להם כקל' ירהב במי שקלות דומות עליו כחמור ות אוי לרור שעלתא לו כך אשר עון זה הוא היה תחלה ודע לחרבן בית מאמינו טירתנו היתה לשמה יופי אדמתנו לזדים כאשר חכמי' הגדור בפ' כל כתיבי אמר עולא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שלא היה להם בושית פנים זה מזה שנאמר הובישו כי תועבה עשו גם בוש לא יבושו א"ר יצחק לא חרבה ירושלים אלא בשביל שהשוו קטן וגדול שנאמר והיה כעם פכהן וכתיב בתריה הכוכ תבוק הארץ. ובסביבה זו אנו יושבים במחשכים בגלות החיל הזה עד כל הזמן הנפלא הזה כי אם נחרב ירושלים כעון זה ק"ל שלא יבנה כל זמן שיש עזי פנים בינינו ועינינו רואות וכלות מידי יום ויום הולכים ומתגברים עזי פנים שכדור רגשת שועלי און. וזאת לפנים בישראל שרועי ישראל אשר בידם שבט המוס' מידי שבת בשבתו ירימו כשפר קולם לשכר לבות האנשים בתוכחת מנולה ודברים קשין כבדין ושת חס אנשים האומרים ידינו רמה והיום הזה תאמרנה הסרים מאחר הגדולים חקקי לב יגלו מזהמות לבבם להשיב לכל מוכיח על פניו יענו לאמר הלא כל העדה כולם קדוש מאמר להם ומדוע יתנשא א' לקום מתוך העד' וחרבחדה לשונם שלופה מתערה להביד לבית ישראל דברים קשים כבידי' וסדרך כנעלים על כמותי ראשי האנשים אשר גובה וגבה להם והיה כי יאמר להם מדוע ככה מריתם את פי ה' יענו בעזות מנח לאמר מי שמך לאיש שר ושופט עלינו המן העץ חיים אשר נחה ה' לאכול ממנו אכלת לבדך הלא כל איש ישראל יכול לעשות היכול ומקדש מלך לעצמו ואינון צריכין להשלמה מבחון זאת היא שיחת אנשי דמים אשר קולן שמעתי בגימית וקול דמיהם וקול נשותיהם בגי' גילס צועקים בקול עבות וחירופים לחרף מערכות מלאכי אלהים מנו' ת ומרורים: ואזנס אטומים כמו פתן חרש משמיע בקולן של סופרים אשר חוקי האלהים ותריותיו ידרוש

דארעא ועמא דארעא אולא ומנוולא ואין דורש ואין מבקש
על מי יש לנו להשען על אכינו שבשמים:

עוד

כתוב שם א"ד קטינא אין הגשמים נעזרין
אלא בשביל בטול תורה שנאמר בעצלותם
ימך המקרה בשביל עצלות שהיה בישראל שלא עסקו בתור'
נעשה שונאו של הקב"ה מן ואין מן אלף עני שנאמר ואם
מן הוא מערבך רב יוסף אמר מהכא ועתה לא ראו אבר
בהיר הוא בשחקים ורחיצה עברה ותטהר ואין חור אלף תורה
שנאמר כי נר מצוה ותורה אור בהיר הוא בשחקים תני
רבי רבי ישמעאל אפי' בשעה שרקיע נעשה בהורין בהורין
להוריד טל ומטר רוח עברה וטטהרם אמר רבי אמי אין
הגשמים נעצרים אלף בעון גזל שנאמר על כפים בסה
אור בעון כפים בסה אור ואין כפים אלף חמס וכו' ואמר
רבי אמי מ"ד אם קהה הכרזל והוא לא פנים קלקל אם
ראית רקיע שקיהה ככרזל מלהוריד טל ומטר בשביל
מעשה הדור שהם מקולקלין ואמר רבי אמי מ"ד אם יסוך
הנח"ש בלח לחש אם ראית דור שהשמים משתכין עליו
כנחות מלהוריד טל ומטר בשביל לוחשי לחשות שאין
באותו הדור ואף שפסע הדברים הוא על שאין מתפללים
על הדור מ"ת מדאפקיה בלשון לחש ש"ת תרתי הא' מה
שפשתה המספחת בפמה גלילות ישראל להזות אלים
כתפלתם לאומרה בקול רם פשים חזרת י"ח ברכות ע"י
ש"כ כתקנת חכמים והמה פנו אליה עורף ולא פנים כי
בערה בס' אם האסמסוף אשר בקרבם למהר לשלחם מאת
פניה' ואומרים תפלה מקצתה בקול רם לומר קרושה
ומקצת' בלחש כי תפל' כו' אין לה מקו' לא בלחש ולא בקול
רם ולא זו בלבד שעוברי' על תקנ' חכמי' לא כי מדרשות
כתנו מנדרם במלכות שמים כי אישרה בנות בסוד פרמף
ולחשיב' א' חדש פני' בפני' בסוד חזר' התפיל' כמ"ש הרב:
וברמ' פרשת פנחס דף ר"ט פירש שהם כ'
יחודים ובהזרת העמידה הוא יחוד
משוכח מהקודם שעונים אמן על כל ברכה דאמן עולה
כמנין כ' שמות יא' הדונה י' מה שאין נמצא יחוד זה כשאמר'
מתפלל בלחש שהרי הוא מזכיר השם בכינויו אדני ואצ"פ
שיהיה פוונתו בהו"ה מ"ת אין שני שמות משולבות כאחד
אבל באמן הוא רמז לשני שמות המתיוחדים כאחד
נמצא יחוד יותר משוכח וז"ל שם בקנרה וגרזל הצונה אמן
יותר מן המכרך לגבי אדני יהו"ה בעלות ופניהם וכנפיה'
לקבל שם יהו"ה באנפין לקבל שם אדני' בגרפין כרוב א'
מקנה מזה וכרוב אחר מקנ' מזה אבל כד חזר ש"כ גלותא
ועונה אמן איהו במחברת השנית אמן מתחברין תרין
שמהן במחבר' השנית בקרמיתא מקבילות הלולאות אחת
אל אחת בקרשים דאיכון קשרי אנבען אבל באמן יהיה
המשכן אחד רביה חוכרות אשה אל אחותה ע"כ:

הנה משם באר' כי חזרת שליח נכור התפלה

הוא

II

2

ידדושו. וכאשר עמודי עולם אלו ידדושו ויתמהו מצערת
זרים אלוים אז ישוב איש ימיני אחר ותושלך אחת ארצה
וכאשר תחת הנענוץ משפט רבוצ' אוי לעינים שכך דואות
אוי לאזנים שכך פומעות. ומצודו זאת היתה שיחתי
במאמר ירמיה מני יתנני במדבר מלון ארמים וזאת אשיב
אל לבי לאמר הטוב אנכי מצופות הלא אין זכרון לראשוני'
אשר בערה בס' אש' בלכס תמיד כל היום וכל הלילה
לא תבכה קנאת ה' צפאות לרבר סדה בקרית ארבע
כיתות שאין מקבלין פני שכינה ולפרסם עליהם לגלות
דעתם בקהל וחטאתם כתובה ופעט שמיר ושית. ומה
האדם שיכא אחרי המליץ הגדול והאבן פוחן וחוב' הלכבו'
והלחם שלמים וכן רבים כנראה מהקדמות רוב המחברים
אשר כתובם יבחנו רוב מומי הדור ומה גם עתה שחדשי'
מקורב באו חוכרות צרה אל אחותה חדשים גם ישני ואלה
מוסיף על הראשונים עד שקדמוניות א' יתבוננו וישן מפני
חדש יניאו ונדרש משכח' חברתה וקללת יום יום מרוב' משל
חברו אז אמרתי הנ' כאיתי במנ' ספר כתו' עלי שיויתי עזר
על גבור גם כי בוז יכוו לי כאשר ראיתי אחרי חזאי כמה
קנאין פובעים כי אכן אפס לא יהיו רברי' אלה רק כאשר
אתו כפש היפה המליא' לה חכמה ודעת ויראת ה' ואזהבי
התוכחת ושוכאי נדיק יאשמו:

ואשר

הריחו ביראת ה' לא ישוב מפני כל כופר
וכל אשר יפנה יכליח בתוכחותיו ואויביו עוי
פנים שכדור עפר ילחכו והוא ידרוש לעזי פנים וידיע
עונשם הרב אולי יחשבו מחשבה לשוק על שחטאו ויתנו
לב לשוב ואם מפני כך ישובא מהם א' יחוש כי לא טוב הוא
מאבותיו אשר כולם נדרפו מאת צדי הנצבים בעם ודור
הע' קרא האויב בד' לשונות של גנאי חמס חנם שקר
ריקס חמס דכתיב ראה אויבי כי רבו ושנאת חמס שנאוני
ואלו השונאים את הדיינין המזכין את הזכאי ומחייבין
לחייב כדי לפקס את החמס שקר שנא' ואויבי חיים עצמו
ורבו שוכאי שקר אלו השונאים את הכשרים מפני שהם
אומרים אחת והם מבקשים לומר שקר על הרע טוב ועל
הטוב רע ריקס שנאמר יבשו הבוגרים ריקס אן השונאים
ת' ח' שהם אומרים יש דין ויש דין כדי הוא לומר שהעולם
ריקס חמס ודברי' שנאה סבבני וילחמוני חנם אן השונאים
החברים על לא רבר שנאמר בלי עון ידונון ויכוננו עורה
לקראתי וראה הנה גם כל חולי וכל מכה אשר חילה ה'
בדור הזה כבר היה לעולמים ואחז האור כרוכז של גדולי
ישראל האיתנים ועליהם היה משכים ומעריב דור הע' ה'
לכית המדרש כאמור ותהי זאת נחמתו לעלוב בדור הזה
לאמר דיו לעבד להיות כרבו כי טובה צפורנן של ראשונים
מכריסן של אחרונים וחכמי התלמוד המה היו כמתאונני'
על כל אה באמרם מיום שחרב בית חמדתנו בכו חכמינו
למיהו כספריא ופפריא פתלמיריא ותלמיריא כעמא
דארעא יא ב

דארעא

פרק ד דרוש בת על המים

טרוץ כל יומא ולא לאי וכלוי קמאי את לאי קאים טרוץ
כל יומא ולא לאי וא"ל חברי איתא וכלי והוא אמר לית אנא
יכל אנל הכעל מה כתי' ויקראו בשם הכעל מהבוקר עד
הצהרים וכו' הוי כי יבעת כי ישראל ע"כ. ודי בזה הער'
לכל נפש אשר לו תאוה :

ג יש בכלל מאמר שאין לוחשי לחיטות דמו להכלתי
בוהרי' לומר תפלת' בחשאי ומשמיעי' קולם
בתפלת' י"ח לזולת' שכמד' וזה מהדברים הפוסלי' הדרת
התפלה כאשר בא בזוהר פרשת ויגש ז"ל מאן דכלי כלות'
וקס קמי מאריה לא אנטריק ליה למישמע קליה בכלותא
ומאן דאשתמע קליה בכלותיה כלותיה לא אשתמע מ"ט
בגין דכלותא דא לא איהו כלותא ומאן איהו כלותא דא
הוא קל כלאו' דתליא בקלא דאשתמ' דאיהו בו' ובגין
כך לא אנטריק ליה לכר כש למשמע קליה בכלותיה לא
לכלאה כלחש בהוא קל דלא אשתמע ודא הוא כלותא
דאתקבלה תדיר וסי' והקל כשמע קל כלאו' נשמע דא
איהו כלותא דאיהו בחשאי דקב"ה קביל כד אתעבר
ברעותא וכוונה בדקא יאות ע"כ ואפילו אם אינו יכול
לכוין בחשאי לא אריך למיעבר הכי ואפילו להשמי' לאזנו
משמע דאסיר מדקאמר למשמע קליה שאפילו הוא עצמו
לא ישמיע קולו והכי איתא בתוספתא יכול יהא משמיע
לאזניו כבר פירשו בחנה וקילה לא ישמע וכן בזוהר
פרשת ויקהל ז"ל אי הווא כלותא אשתמעית לאורני דבר
נש לית מאן דניית ליה לעילא בר מאן דשמע בקרמיתא
בגין כך בעי לאשתמרא ישמעון להווא כלותא בני נשא
ותו דמלתא דכלותא אתאחד בעלמא עילאה ומלא
דעלמא עילאה לא אנטריק למישמע ע"כ. וכן כתב
בספר ברוך הבית שראוי לחוש לדברי הזוהר ע"ש. והרב
מנחם לונזאנו ע"ה עמד על זה וכתב אך ברעיו
מהימנא אמרו בכלותא כל חד מכלי בחשאי דלא ישתמע
קלא דיליה בכלותיה לגבי חברו וכו' ע"ש. ונראה לי
דהכי פירשו לא אנטריק למשמע הוא עצמו ואם שמע אינו
נעב' אך אם השמי' לזולתו נענש אע"פ שלא השמי' הדבר'
רק הקול דייק' נמי דקאמ' ומאן דאשתמע קליה ולא אמר
ומאן דשמע קליה ע"כ והן רבים עתה ע"ה אינם מטיס
אזן לשמע דברי חכמים ומשמיעים קולן לזולתם בעומדם
בתפלתם ולו חכמו ישכילו גודל הפגם אשר יפגמו רעה
אחותם שם כי מכלערי עונשם מכלי ישמע קולם בשמים
מתצל למלאו' בקשתם עוד יוסיפו לחלל שרי קדש הממוני'
על התפלה וקרבו ויאתיון מאריהון דאורנין וחטפין כל
דברי התפלה ואזכרות שבתורה וזרקין אותם במקום
פסולי המוקדשין ורבינו הקדוש האר"י זלה"ה כתב כי
בתפלת לחש אז הייחוד הוא כנה"י ששם אחיות הקליפות
ולכן נריך לביות התפלה כלחש שלא תגרום אחיות
החיצוניים בה ואחר כך בחזרת הי"ח שאז הייחוד הוא
בחג"ת

הוא יחוד משוכח מהקודם כשהתפלל בלחישה שהיו
הכרובים כרוב א' מקנה מזה וכו' וכבר האריך בזה החסיד
הרא"ד בשער הקדושה. וכל לעומת זה בשביל לוחשי
לחיטות שאין בדור ואומרים אותה בקול רם שלא פנו אל
כבוד המלכות להשיבה פנים בפנים אף היא תמנע מהם
רבינו השפעתה אין טל ואין מטר אשר כך היא המדה
כמ"ש בזוהר אחרי מות דף נ"ט תניא אמר רבי יוסי ומנא
חדא הוה נריכא עלמא למטרא אתו לקמיה דר"ש ר' יוסא
ור' חזקיה ושאר חבריה אשכחוהו דהוה אזיל למחמי לר'
פנחס ב"י כיון דחמא לון פתח ואמר שיר המעלות הנה
מה טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד מאי שבת אחים
גם יחד כר' א' ופניהם איש אל אחיו בשעתא דהוון חד בחד
משגיחין אנפין באנפין כתיב מה טוב ומה נעים וכד
מהדר דכורא אנפיו מן נוקבא ווי לעלמא וכו' והשתא
אמינא דאתון אתיתון על דדוכרא לא שריא בנוקבא אמר
אילרא אתיתון גבאי תיבו דהאי יומא אסתכלנא דיתהדר
כולא למשרי אנפין באנפין ע"כ הנה כי תועלת בשמי
דכון ברכה ונרבה יהיה בהיות הכרובים פניהם איש אל
אחיו איש יחד פני רעהו ולפיכך ישך הנחם בלא לחש
כאמור :

ובתב הב"י סי' קכ"ד ז"ל וכתב ה"ר חוד אבודרה'
בתפלת ספרו בשם ה"ר אברהם בן שושן
שג' תפלות שאנו מתפללין בכל יום יש בכל אחת י"ט
ברכות ועולין ז"ן ברכות וראה כמה גדול שכר המתפלל
עם הזכור כי בתפלה אחת שמתפלל עמהם נחשב לו
שכר כמתפלל ערב ובקר וצהרים ביחוד כינר תפלתו
כלחש י"ט וחייב אדם שלא לרבר בעוד ששליח כבוד מחזיר
התפלה וסיכוין לשמיע ברכותיה ושומע כעונה הרי י"ט
ברכות אחרות וחייב אדם לענות אמן אחר כל ברכה
וברכה וא"ל גדול העונה אמן יותר מן המברך הרי הוא
כאילו בידק י"ט ברכות אחרות. נמצא כי בתפלה אחת
עם הזכור כתקנה כלחש ובחזרה נותנים לו שכר ז"ן
ברכות וכו' עכ"ל :

כי על כל אלה אנשי לבב המשכילים יזהרו לומר
תפלתם כתקנה שלא לאבד טובה הרבה ח"ו
וכל שיש בבית הכנסת עשרה אפילו מזוממין עם השליח
זכור לא יעברו מלאומרה בחשאי ובחזרה. וכן כל שיש
עשרה שיעונין אמן אפי' שכר התפללו הואיל והרוב לא
התפללו לא יעברו מלחזור התפלל. וכתוב בספ' החסיד'
סי' י"ח ז"ל ועל היושבי בבית הכנס' ומראין עצמ' כעיפי'
שאינן יכולין לעמוד עליה' כאמר ולא אותי קראת יעקב
כי יבעת כי ישראל כל יומא לא לאי ובעידן כלותא לאי כל
היום עומד בשוק לפני הפקיד או לפני לינות ואינו עיף
ובשעת התפלה אינו יכול לעמוד עכ"ל והן דברי מדרש
איכה ז"ל רבי יצחק פתח ולא אותי קראת יעקב קאים
טרוץ

לכ ישימו אף ולא עוד אלא שאין תפלתו נשמעת' שנאמר לא ישובו כי אסרם :

(איה) כתב הרב הגדול אבי זקני ז"ל בספר תאזה לעיני דהכוונה לומר דכיון דק"ל רכל תעני' ותפלה שאין בה מפושעי ישראל אינה נשמעת ולמד מהחלככה לפיכך אמר ולא עוד אלא שאין תפלתו נשמעת פי' שאם בכלל תפלת ישראל היתה תפלת זה החנף אינה נשמעת אע"ג דבעלמא בעינן בתפלה טובי' ורעים כד שתיה חלככה ברבר וכמו שפנינו במשנת יברכך טובים ה"ז דרך מינות משום שמוציא פושעים מהכלל כמו שפירש רש"י והתוספות ז"ל שם . ומכל מקום זה פושעי ישראל דשאר עבירות' אבל כמי שיש בו חנופה לא מהני לחלככה ואין תפלתו נשמעת אפי' על ידי הכולל ולהכי נקט לא ישובו כלשון רבים ואף שפתח כלשון רבים וחנפי' לב מכל מקום הוה מצי למנקט כוליה קרא כלשון יחיד ועל זה ידו כל הדוים) ואמר ר"א כל אדם שיש בו חנופה אפילו עובדים שבמעיי אמן מקללין אותו שנאמר ואמר לרשע בדיק אתה יקביו עמים יוצמוהו לאומים ואמר ר"א כל אדם שיש בו חנופה נופל בגיהנם שנאמר הוי האומרים לרע טוב ולטוב רע שמע חושך לאור ואור לחשך שמע מר למתוק ומתוק למר מה כתיב אחריו לכן כאכול קס לשון חש וחשש להכה ירפה ואר"א כל המחמיק לרשע סוף נופל בירוכולי ואר"א כל עדה שיש בה חנופה מאשה כנדה וכולי ואר"א כל עדה שיש בה חנופה לסוף גולה וכבר מכלול אשר הוא אחת מד' כתות שאין מקבלות פני שכינה דכתיב כי לא לפניו חנף יבא וכבר בא בארזכה תוכחת מגולה בזה בפרק ט"ו דשבת ופה באתי בדרך קצרה לערוך הדברים לפני המחכים דבר' כעתו לעם כי ידרשו .

ועוד ידרוש מהם להחזיק במדת אמת' אשר גם עליה יבא להם במשפ' בחג על המים כאש' חכמים הגידו א"ר אמי אין גשמים יורדים אלא בשביל בצלי אמונה שנאמר אמת מארץ תצמיז וכדן משמי' נשקף וכתבו הראשונים כי מדת האמונה נמשכת מן האמת שהוא הקב"ה ולפיכך כל מי שיחפץ קרבת אלהים יצטרך שיתנהג במדת האמונה במשאו ובמתנו כענין שנאמר שכן ארץ ורעה אמונה כלום כשאתה שוכן בארץ ומתחב' עם בני אדם במשא ובמתן התחבר עם האמונה ואל תחמוד משלהם כלום וענין האמונה הזאת הוא ענין משכל כי מדרך השכל יש לו לאדם להתבונן כי ראוי שיספיק לו את שלו ואין לו כלום במה שיש לו ולתו וכבר שמענו כי יש ארצות היום בעולם שאין להם תורה כלל ומדרך השכל יש להם אמונה גדולה במשא ומתנם עם כל אדם אלו באים בסחורות ומניחין אותם במקו' א' והולכין להם למח' באים בצלי הסחור' ומניחין הכסף על סחורת' אש

בחג' ת' לא' היה פחד ולכן אומרים אותה בקול רם וגורי האד' אמרו שהוא לא היה משמיע קולו אפי' בזמירות אפס בשבת היה מרים קולו מעט וראוי להודיע לבני אדם עונש הרבר למען יחדלו מעושי ידם כי התעסקו עם התפלות לבני דורן וימנעו רביבי' וגם מסחות כי ישוק הנח' כלל לחש וכבר נזכר ע"ז קמאי דקמאי הלא בספרת' ובפרקי ר"ה יבא בארזכה :

עוד

אמר בסוטה בעון חנופה הנשמים נענדים שנאמר ותחניפי ארץ בתענוגך וכתוב בתריה וימנעו רביבים על אחת כמה וכמה יתאמץ איש על הער' לדרוש לקהל עדתו בחג שהעול' נידון על המים על אשת' עון חנופה כי רב הוא אשר שקלוהו חכמים כנגד ע"ג ע"ד כמ"ס באגדה קשה החנופה שהיא שקולה כנגד ע"ז ג"ע וט"ר ע"ז מנין דכתיב לעשו חנף לרבר אל ה' תועה ואין תועה אלא ע"ז שנאמר הכל המה מעשה תעתועים ג"ע מנין שנאמר הן ישלח איש את אשתו וכו' הלא חנוף תחנף הארץ ע"ד מנין דכתיב ותחנף הארץ בדמי' ובעון חנופה הקב"ה שופך חמתו על הארץ וידו נטויה על הבחורים ועל יתומים ואלמנות שנאמר על כן על בחוריו לא ישמח ה' וכו' כי כולו חנף ומרע ובשמי דסוטה אמרו עלה דכשהגיע ללא תוכל לתת עליך איש נכרי וכו' תאנא משום רבי נתן באותה שעה נתחייבו שוכניהם של ישראל כליה מפני שחנפו לו לאגריפס המלך וכו' ויחרד האיש זילפת אש כך עלתה לחכמי ישראל אע"פ שהיה מלך עניו וירא שמים מה יהיה משפט חנפי לב המחניפים את הרשעים אשר ריח מזרחת אלהים לא עזרת כסון כי גדול כים שברם ויכה לך רעיוןך מידי זכך תצטע שמשון בן שטח עם חכמי ישראל המוכא בפ' כהן גדול דרברי' דינאי מלכא קטל נפשא אמר להו שמעון בן שטח לחכמים תנו עיניכם בו ונחנוני שלחו ליה עבדך קטל נפשא שדריה להו שלחו ליה תא אכת נמי להבא והועד בבצלין אמרה תורה יבא בעל השור ויעמד על שורו אתא א"ל שמעון ב"ש ינאי המלך עמוד על רגליך ויבידו בך ולא לפני אתה עומד אלא לפני מי שאמר והיה העולם אתה עומד שנאמר ועמדו שני האנשים אשר להם הדיב א"ל לא כשתאמ' אתה אלא כמו שיאמרו חבירך נפנה לימינו בכשו פניה' בקרקע נפנה לשמאלו בכשו פניהם בקרקע א"ל שמעון בן שטח בעלי מחשבות אתם יבא בעל המחשבו ויפרע מכם מיד בא גבריאל וחבטן בקרקע ומתו הנה זה המאורע מכהיל הרעיונות לאשר בו הנבע אש למלך ישראל כך כ"ס וק"ו לעדת חנף גלמוד המחניפים לאנשי רשע רגשת פועלי און תליאים זימת כרמון אשר בלי ספק פתע ישכרו באין מרפא ופוקד עליהם דם נפשות אכזבים אשר הוספו בעון החנופה אשמה חרון אף ה' בעולם כמ"ס בסוטה אר"א כל אדם שיש בו חנופה מביא אף לעולם שנא' וחנפי לב

פרק ד רחש בחג על המים

אם יוטב להם עק הרמים לוקחין הכסף ואם לאו לוקחין סחורתם ומניחין הפסף ורוכס עושים כן מפני אמונה לא מפני אימת מלכות.

והנה

הנביאים מולם פה א' היו מופיחים לישראל במדת האמונה ובפרש' אחת התחיל ילמי' ע'ה פענין הקרבנות וחתם במדת האמונה לפי שרנה להודיעם כי לא לרצון יהיו להם הקרבנות הוליל והאמונה נעדרת מהם והוא שהתחיל בפרשה ואמר עולותיכם פפו על זבחיכם ואכלו פשר כלו' שיוסיפו הקרבנות ההם על הזבחים שהם לילים לאכול לעצמם ויאכלו בשר הרפה וביאר פי כל הכעס הזה פחשחן האמונה מהם והוא שחת' הפרשה אברהם האמונה וכברתה מפייהם וכן ישעיה הנביא ע'ה האשים ישראל במדת האמת והוא שאמר חין קורא בצדק ואין נשפט באמונה בשוח על תה ודבר שוא הרה עמל ודבר אין וכאלה רבים ואמר שם בגמ' א'ר אמי בא וראה כמה גדולים בעלי אמונה מנין מחולדה ובור שהיה מצפה בנעילה שהיתה הולפת לבית אמה והיתה מקופט' בכסף וזהו שכתב בדרך זה הלכה פלא ישוב בשלביע חזי היום נמאה ולא היתה לה לוויה דאיתה באר וחבל דלי קשור נסתלסלה וידרה לכור לאחר ששתת' בקשה לעלות ולא יכלה בכחה ונעקה הנערה ואין מוסייע לה עפר עלי' אדם ושמע קולה עמר על פי הכאר והניץ ולא היה יכול להבחין לה א'ל מן בני אדם את או מהמזוין אמרה מבני אדם השבעי לי שתודקני עמי נשבעה לו אמר מה טיבך לבאן שפירה המעשה אמר אם אני מצלך תנשאי לי אמרה הן העלה ודנה לה ודקק לה מיר אמרה מאיזה עם אתה א'ל ממקום פלונית ממעפחת פלונית אמרה לו עם קדוש כמותך שבחר בך הקב"ה מכל ישראל ואתה מכקש לעשו' כבהמה בלא קדושין ובתובה בא אכל אבי ואמי ואני מתאדסת לה נתנו ברית זה לזה אמרתי יהיה עד והיתה חולדה כנגדן אמ' לה השמים וחולדה זו זכור זה עדים שחין אנו מכזבין זה בזה הלכו כל אחד לדרכו הנערה עמדה באמונתה וכל מי שתבעה היתה ממאנת אליו כיון שהחזיקו בה נהגה עמה כשופה וקרע' צבדיה ובגדי נובע בה עד שממנעו בני אדם ממנה והוא כשעב' מפניה שכיחה ועזבה ונשא אשה ונתעברה וילדה בן חנקתו חולדה ועוד נתעברה וילדה בן ונפל לכור אמרה אשתו אם כמות כל אדם היו מתים החרשתי עפשו שמתו מיתה מנונה עון יש כך ספר לי מעשיך בלה לה המעש' ונתגרש' ממנו אמרה לו לך אכל חלקך שנתן לך הקב"ה הלך ושאל בעירה אמרו לו נכפית היא הלך אכל אכיה פירש לו כל המעשה אמר ליה אני מקבל מומיה בא אללה התחילה לעשות כמנהגה סיפר לה מעשה חולדה ובור אמרה לו עמדתי בביתתי מיר עתישה דעתה ופחו ורמ' בכנים ונכסים ועליהם הכתוב ואמר עיני כחמני

ארץ

ארץ לשבת עתה

צא

ולמד כמה גדולים פעלי אמונה לפנינו יתברך וראה ועשה פתבניות תבניות כל מכושרי אמנה אשר היא היתה לראש פנה לעמוד לפני יונדך בעת המשפט כאשר חכמים הבידו אמר רבא פשעה שמכניסין אדם לדין אומרים לו כלום נשאת ונתת פאמונה וכולי ומה יועילו אונות רשע אשר אנור אנור בימי חיי הפלו באין ומדמה לאיש ככרי ולא עמל בו יתנו ומאומה לא ישא בידו היום רבר ודוחק בשולם מזה לאמר אנור עושר ולא במשפט לפניו אחריו ולא יחוש על נפשו האומללה פי תקדיכ לפני אלהי עולם ה' לתת דין וחשבון המליאה לה משאות שוא ודברים שהם מהם מחוסרי אמנה אנו סכל אנו אויל וכי דוחק נפש מפני נפש מה נגע בדתך בדת שחת :

ער

כן אתם אחי ועמי חשו על כבוד נפשכ' האחת האהובה קרבת אליהם תחפזו להחזיק בפלך האמונה במשאכס ומתנכס ולשמיח במנת חלקכם וכוסכם כי טוב המעש הקנוי ביושר ובמשפט מן ההרבה הקנוי שלא כדיון ושיתו לבכם לחולה רעה כי בעון אכרן האמונה נדק משמים צפקד וימנעו רביבי ההשפעה ונמנאו כמה אכיונים מוסלין ברעב וכל האיש אשר הלך אחרי בעל פיצור להיות מושא ונותן שלא באמונה הוא מוזמן להפסד גדול בגופו וממנו שנאמר ואף להעשיר לא יעקה ופתי פתאום תפול מאלה כנכסיו וינשך לבדיות ועליו כאמר קורא דבר ולא ילך עושה עושר ולא במשפט בחני ימיו יעצבו ובאחריתו יהיה ככל ובפ' התנוקות אמרו מה יעשה אדם ויתעשר ירבה בסחורה וישא ויתן באמונה ובמרש משלי אסמכוהו אקרא איש אמונו רב כרפות ואף להעשי' לא יעקה הנושא ונותן באמונה נכסיו מתרביין והקב"ה מוזמן לו פרכסתו מפני שבני אדם בוטחין באמונתו ויהיה ממנוס מצוי אללו תמיד ולא די לו שיתפרנס מן האמונה אלא שנקרא נדיק שנאמר ונדיק באמונתו יחיה ומוסף גם הוא כי בשכר קיומה מעלין עליו כאילו קיים תרי"ג מצות כאבר קבלו וקיימו חכמים שפא דוד והעמידן על י"א ובא ישעיה והעמידם על שש בא חזקו' והעמידם על א' שנאמר ונדיק באמונתו יחיה וכן בהפכו באשמת ביטול' מעלין עליו כאילו ביטל כל תרי"ג מצוות.

ובתוב

בס' החסידים סי' תתרס"ז זלמי שנושא ונותן באמונה נותנים לו שכר גם על משא ומתן שלא בא לידו לפי שאם היה בא לידו היה עושה באמונה ואף אם נעשה עני זאינו נושא ונותן נותנים לו שכר כאילו היה עוסק ועושה באמונה וכן לכל דבר ולאח' עית העמו כן זכו ע"כ.

זמי

בעד ולא ידע פוכס עון אשמת העדר האמונה עד היכן מגיע ולא ילכס חרדה במרו והאמונה אזור

וביותר ידבר על לבם בפסח וכחג על עונם כת
הלצים אשר בימי חול המועד שבמועדי
אלו כפרט רבה המספחת הזאת ברכים מכני ישראל להיות
בסוד משחקים בקוביא ושאר מיני שחק וקלו' ראש בהיות
פגיוס ממלאכתם והוא היה בעוכריו לעם בני ישראל בימי
הרין האלה אשר בהם יהי דן הוא יתברך על עיקר שפג
מזונות האדם בשמים אלה במים ובתבואה אשר בהם
תלוים חיי האדם וכבר אמרו בס"פ ק' דע"א ח"ר קטינא
כל המתלוצץ מזונותיו מתמעטים שנאמר משך ידו את
לוצצים ונקרא לץ היושב בטל מר'ת כמ"ס שנים שושכים
ואין ביניהם דברי תורה הרי זה מושב לנים וכו'. אף
שאלו עוסקים בשמחה בטילה ואמרו הראשונים הטעם כי
אין ליכנות גדולה ממנו שאמרו לו מנה זהובים שעה א' וכל
שתמנה יהיה שלך והוא בטל הלל הוא מתלוצץ מהזהובים
ומכזה אותם כן הכטל מרדכי תורה אחר שיערע השכר
הגדול הזה הוא לץ ממנו ומה גם אחר שאמרו שכל מי
שאינו עוסק בתלמוד תורה נקרא כוזף והוא יושב וכטל
נמא חפץ להיות כוזף ולא לעסוק בתלמוד תורה היש
עלבון וליכנו' גדול מזה.

ובר שכן האנשים החטאים האלה המשחקים בקוביא
אשר לא שתו מוראת שמים עליהם וזה סבתם
בימי המשפט מאז הפוקר ותעבור המנחה בסוד משחקי
פשעם כנפש ולא יזכרו ולא יפקרו ולא יעלו על לב לעולם
לפני מי הם נכבים חוטאים ומחטאים לריעיהם אתם כי
לא יתכן בלתי אס כועדו ואחר באחד נבשו הנכמדי' לבעל
פעור מלכים מדינים זה עם זה ואין כסף נחשף להביל
דמה בעינים אשר לכסף לכסף אשר לזהב לזהב הללו עולין
והללו יורדין לטמיון עד פכר לחם וברשת זו נלכדה רגלם
וישבעו באלהים וכלא אלהים תקוע אלפ"א וכקוץ מונד
כולהם נעים ונדים מון אל זן רעבים גם נמאים נפשם
בהם תתעטף כי תשרפם כאש להכה האספסוף אשר
בקרצם ולא יתגס השב חחס וישיבו את נפשם איש לפי
אוכלו המעט הוא אס רב עודינו משחק אתם בחפזון רב
כלי ברכה ראשונה וגם לאחרונה וכאלה רבות אתם לחלל
מועדי ה' ולבזותם לנהוג בהם בענות נפש כימי הצומות
ועקתם. ולא קמו איש מתחתנו להתפלל שחרית מנחה
וערבית ואשר נבע אלהים בלבו מעט יתפלל באשר הוא
שם בלא לב ולב ולכו במחשכים הולך ומסרהר הנפול איך
נפל שדור בשחקו והקס איך קס ויתעור על של כנדרו
בתחבולותיו וכל כיוצא באלה וכשמז' עצמו בעושה שלם
סומך עצמו על החזקה כי חזקה שליח עושה שליחותו
וכוטח על פיו ולשונו שודאי אמרו כל מה שהם רגילים לומר
ומסתמא סרכיה נקט איז לצינים שכך רוחות תפארת
כנים עם הקדש מטומעים בעמקי חבור עצבים ואין
מוצה בידם:

(א"ה)

אזר חלצנו לבלתי יהא נקם בפח מוקשה ואף גם כי יחס
לכבו לאמור הלא לא חרבה ירושלים אלא בשביל שפסקו
ממנה בעלי אמונה שבאמר שוטטו בחזנות ירושלים וכולו
מבקש אמונה ואסלח לה ואם חרבה ירושלים בהכר ממנה
אנשי אמונת ק"ו שלא יבנה כל זמן שמדי' זו מכויה בון
ישראל. ולפי דואב וכואב פקדני יוס ולילת לא יחטה על
אשר אני רואה מרה זו פרוכה במילואה בחומת בית ישראל
ונשיאי הארץ העומדים על הפרץ לבדור כל פרנה ידם
בתצל ראשונה פשו אמונים מהמה ומהם יראו וכן יעשו
יתר דלת העם וכשיכה זו אנו יושבים במחשכים בגלות
החיל הזה כל זמן הכפלא הוי אנשי אמונה אפרו באים
ככח מעשיהם גבורים לעמוד בפרץ ובולי ומרוכ עונינו
אברמם סגור המה למנוחות עזבו אותנו לאנחו' אהא ואויה
כי גדול כים שכרינו אנא פולק את חרפתנו אשר רבים
מכל הגוים ערלים המתהללים וכולי נושאים ונותנים
באמונה לא יעשו עולה ולא ידברו כזב ואחר דבריהם לא
ישנו מפני כל כופר ואנחנו עמו ונאן מדעיתו אשר קירטנו
במצותיו ונינו לאחור בחיתמו יתברך אמת הפכנו אליה
עורף ולא פנים למרו לשונם דבר שקר העוה כלאו ואיה
איפה תפארת העבר הנאמן הנושא תמיד עליו חותם
רבונו עליו כי חרפה היא לנו ממלכת כהני' שנברע מעמי
התועבות ח' ותחת ג' רגזה ארץ תחת עבד פי יתלך
וגו' וצון אשמה זו הוי' סיבה להיות תפארת עם ישראל
תחת רשעת הגוים עד הכאה ועד כויפה ומדוע לא נחוס
ונחמול על נפשנו ועל נפשות ביתינו ועל דם נפשות
אביונים ועל דבר כבוד שמו המחולל' בין עמי התועבות
זה כמה שנים רבים ורעים היו לישראל. והלא כתיב
וזרעתי לי בארץ ואזל כלום אדם זרע כור א' שלא ימנא
כמה כורים כך זרע הקב"ה לישראל כד' פינות העולם כרי
שיתוספו עליהם גרים. וכל זמן שמתנהגים עמהם
ברמאות מי ידבק בהם.

א"ב איפה לכו בניס שמעו לי חסוועל כבודכם ועל
כבוד היוגר ברוך הוא. עתה כעונ' משהאריך
הגלות להפדל מהכלי העולם ולאחור בחותמו של הקב"ה
שהוא אמת ולקדש עצמיכם אף במיתר לכם ואלא לשקר
לא לישראל ולא לגוים ולא להטעות' בשום ענין אשר
אפס לא תהיה תפארתם רק כזאת כמ"ס שארית ישראל
לא יעשו עולה ולא ידברו כזב ולא ימנא בפיה' לשון תרמי'
וכשיהיה אמת למטה או יסקיף השם בנדרק על הארץ
ויפתח ה' את אוזני הטוב לתת לכם משר ארעכם בעתו
כשנה הזאת ותנאו זכאים ברינים' בחג אשר המשפט
לאלהים הוא על זה כאמור.

הנה כמשפט הדברים האלה ידבר המרכיז תורה
לקהל עדתו כדרשו בד' פרקים הללו ויחיד
לב הנכור כמי המרים המררים האלה.

וביותר

פרק ד שיר על המשחקים בקוביא וחוכה ללצים

ש"ה

המשחק

יפור

ידוש

יאל

ירך

ראשו

כל

ואיש

וכבר ראיתי לחכם אחד עשה שיר
על כת משחקי בקוביא מספר
בגינותם וכה תוארו:

בקוביא. מכתו טריס. ואחריתו
כהיה יקולל בשערים:

ממונו. ויוסיף עונו. ומורד בקונו.
בשכונות שקרים:

כי ירוח. ולעולם לא יצליח. ובימיו
לא יפריח. כי אחריתו מדורים:

בחפזו. בלי ברכת מזון. ולא
ימצא רווח. כעיניו כפורים:

מעיר לעיר. מקומו לא יעיר. ואח
עניו ועיר. מדלג על ההרים:

פרוע. וכבר קרוע. כי חע יחע.
לעצמו ולאחרים:

אנשי ביתו. שונאים אותו. ומצפים
יום מותו. בשמחה ובשירים:)

על שעה ישיב בכחו לרב' על ראשי
עם הקדש לאמר אחי ועמי איככה

אוכל וראיתי ברעה אשר ימצא אתכם באחרית הימים את
מות כי לא תזכו לחיות בנועם פני שכינה אשר כה משפט

ד' כחות כת לגים כת חנפים כת שקרנים כת מכפרי
לה' ר' לכל יראו בבאות ה' לעתיד וגם בהווה כי הנה אף

שכחך המקדש המעוז ובטלה עליית עולי רגלים לעלות
וליראו' להכתפח בכחלת ה' מ' מ' איש ממנו לא נעדר

מהיות נשפע בנפשו במעדי ה' מעין דובמא הארה ההיא
בסגולת קדושת הרגלים ותפלתם עם יתר תורה ומעשה

הטוב אשר יעשו אישי ישראל איש לוויחז את ה' אלהים
כתבניתו אשר הראה בתוך מקדש ה' ואם כה יהיה משפט

מעשיכם לשוכב מסיבות לשבת במושב לגים במועדי ה'
איה היפה תגארתכם להסתפח בכחלת ה' והיה במקום

אורה ושמחה הנה אימה חשיכה גדולה כלח חושך וחשך
לנפש עם הכשר יסתקע הדבר ולא יעשה בזאת

בישראל.

ולו יוסיף דבר על לבם מאמר הנאמר כי כל המת לונץ
מזונותיו מתמצטים ובימי המועדים מי לא נפקר

בהם בקום למשפט אלהים ומי זה האיש מרגיש אשר לא
דיגז ויאחזנו פלגות שאם לפני מלך ב' יביאו את דינו

לקפח פרנסתו הלא חרוד יחרד חרדה גדולה וישיב ענות
בנפשו ובכל דרכי החריונות יחיש מפלט לו ולא תעלה

על רוחו לפנות ימין ושמאל אפם לחשוב מחשבות מה
יאמר ומה יצדק לפני מלך המשפט לכל יחבר לחמוק' וגוה

יש לעשות כשיביאו לפני מ' הקב"ה השופט כל
הארץ כי באה יום פקודת כל האדם בפסח על התבואה

בעגרת על פירות האילן בחג על המים והאלהים יביא
במשפט

במשפט את כל מעשה אשר יקום מציאותם בשופע רב
ומעשה אשר תעורר מדינים להעדר מציאותם כי קרא ה'

לרעב והנה כי כן היעמוד לב אם תהזקנה ידים להיות
בסדר משחקים אנשי לנזן בעת המשפט להעלות חרון

אף ה' ח' על מיטב הנאן נאן קדשים להמיתם בזלעפו'
רעב ונמא חלילה לתפארת עם בני ישראל עם הקדש

הנאהבים והנעימים לפרוק עול מוראת מלכות שמים
מעליהם אפילו שעה אחת. ולמוכחים ינעם ועליהם

תבא ברכת טוב כי כל העדה כולם קדושים ולא ישלחו
הנדיקים בעולתה ידיה' אפם כי עז יזרם האספסוף אשר

בקרבים התעם בפסקי תוספות על פסקי הר"ש ויעלה
על חתם כי מעשה חידודים הוא ומזה קעבדי מפני

שמחת י"ט. ומכאן מודעא רבה שאין הענין כן ושמחה
הבאה בעבירה פגול הוא לא ירנה ותחת החירו' טימטום

אל הנפש היפה. ואשר הוכו בסכורים בעון אשמה זו
יחשבו מחשבה על שחטאו ויתנו לב לשוב מעבירה שכידם

ואותם המסיבות אשר הוסכו במסיבות אנשי לנזן עם
האנשים הנבשים אל ה' יתקדשו בתורה וביראת ה' בימי

המועדים באותו פרק ובאותו מקום ובכן הן תיהיו ארכא
לשליחותם ויזכו לראות פני שכינה לעתיד זכהוה מעין

דובמא חוט האורה המאיר לעולי רגלי' בזמן שכית המקדש
קיים. הן אלה קצות דרכי הדרוש למרכבי תורה בקהל

רב בחגים ובמועדים דבר בעתו ובכן מיניה ומנייהו
יתקלם עילאה והמה יהיו במורידיו אור מן העולם ועד

העולם ועל ראשיהם מלמעלה היה אור במושבו' תם
והעם לאנסע עד האסף מרי"ס:

תפלת מנחת י"ט

הנה תפלת מנחת י"ט ישיב בכחה על יתר תפל'
מנחה שבשאר הימים כאשר מודעת זאת

לחכמי המדע כי עליית העולמות במנחת מועדי ה'
שוותה כעלייתם במוסף שבת ובתפילה כחשאי תרומת

קרנות ת"ת ישראל לעלות בכתר דאבא. ובחזר התפלה
בקול רם מלכות שמים עולה בכתר דאבא. ומן הדין

היה לומר בה קדושת כתר כעין מוסף שבת אלא מפני
כי בי"ט אבא את כליל באימא וז"א מלביש חני ימין דאב'

והנוקבא חני שמאל על כן אף כי יעלו ח"ן. לכתר או"א
לא יאמר קדושת כתר כי אין כל אחד נוטל כתר שלם

כמו במחף שבת. ומשעם זה ג"כ אין אומרים ואני
תפלתי לך ה' עת רצון וגם אין קריאת ס'ת במנחת

י"ט כי אין לז"א עליה אל מ'ח הרצון כמו במנחת שבת
אפם עליית העולמות שהם כעלייתם במוסף השבת

ולא עוד כאמור. האמנם על כל זאת מרוממת היא
מאד הדרת יקרה ויש לכל אישי ישראל להתקדש עצמם

לאומרה

לאומרה בטרת הנוף ובאימה וכיראה ובנעימה קדושה
כמשפט תקוה כלחש ובחזרה לבלתי תת אגרעו מנידו
אל הכלה החמודה. וגם הנפש לו תמלא לבט' בשפתיים
לפני התפלה לאמר:

ליחרא

שמא דקב"ה ושכינתיה וכו'. הנה אנכי
בא להתפלל תפלת מנחת י"ט לתקן
את שורשי המקום עליין ולשעלות העולמות למעלה
בשורשן ויטע הז' אלהי אפרדנו בכתר אבא עילא בלחיש'
ובחזרה תטע הנוקבא קדישא אלהי אפרדנא בכת' דאימא
ובכן פרשו עלינו בני מלכים מזיו הדר' על נפשנו רוחנו
ונשמתנו לטהר לבנו לעבדך באמת והי כע' ה' אלהינו
עלינו וכו' מי כמוך באל' ה' מי כמוך באדר בקד' ש' ויתר
הפסוקים המובא' בתפלת ערבית ושוכ יכון לקראת
אלהיו לומר התפלה בכוונה. וסעודת שליטת אין בה
חיוב בי"ט שהרי אין גלוי מנח הרצון כמו בשבת שנאמר
בו ג' פעמי' היום (א"ר) הרב בעל תי"ט ז"ל כתב דהכי
נמי הוי מדינא תמה ששנינו במנחה בי"ט האחרון היו
מתדיין וכו' שאיחרוהו לודיו כל עוד שיכולין לאחר
מטעם מ"ס בירושלמי דפריך ויתודה בי"ט הראשון של
פסח ומשני כדי שיהא לו מה יאכל כרגל ופריך ויתודה
בשחרית ומשני עד כאן מצוה הוא לאכול חמא דחוקא
סעודת שחרית מצוה הוא לאכול ואם סעודה ג' מצוה היה
להם לאחר הוידי עד אחר סעודה שליטת שמצוה לאכול)
וכשחל י"ט א' להיות בשבת לא יעבור מלעשות אותה כדי
שיעור לברכה ולא הרכה מן השיעור משום דיו"ט א' הוי
לדין ערב י"ט משום ספקו של י"ט שני של גלויות ומצוה
לאכול לתיאבון כליל י"ט שני וכבר כתבנו דברי הר"ם
במז"ל בפרק ראשון שיש בו משום מצוה את המועדות
שכתב ראוי לאדם שלא יסעוד בעי"ט מן המנחה ולמעלה
כמ"ס שדכר זה בכלל כבוד י"ט וכל המצוה את המועדות
כאילו נטפל לע"ז ע"כ:

ומנהג

טוב להולכי בתמים להיות זהירי להקדי'
סעודת י"ט א' כל האפשר כדי לתת
מקום לסעודת ליל י"ט כ' של גלויות ויאחו נדיק דרכם
ונדיק אדם לומר בתוך ביתו כי"ט להיו' נזהרי שלא להכין
מבעוד יום מי"ט לחברו לצורך הלילה דשמא י"ט ב' חול
הוא ואסור להכין מי"ט לחול ואפילו בר"ה דקדושה א' היא
ויומא אריכתא הוא אכור דלא אמרו אלא לחומר' אכל לא
להקל ואף להביא יין לצורך קידוש וכל כיוצא בו אסור עד
שיאמרו ברכו בקהל. ורע עלי המעשה אשר רבות כמות
עשו לערוך השולחנות מבע"י של י"ט א' לצורך סעוד' ליל
י"ט ב' ואינן מטרים און לשמור דברי חכמים אשר הרכה
בוזות צווחה האזהרה ונכון להיות כל איש שורר בביתו
לבלתי נתון עשות כאלה שלא כדון חכמים. ומיהו מותר
להדליק את הנרות לצורך הלילה משחשיכה אפילו קודם
חלק שני יב א ברכו

ברכו משום דמשחשיכה צורך עכשיו היא ולא מקרי מכין
מי"ט לחברו ובבית הכנסת מותר להדליק אפילו מבע"י
דבבית הכנסת מצוה והוא לעולם אפילו ביום כמ"ס
התוספות בבינה דף כ"כ ע"א. ונשים יקרות נהגו כשחל
י"ט אחד השבת או כב' ימים של ר"ה להכין להן פתילות
חדשות להדליק בהן כליל י"ט כ' משום שאין שבת מכין
לי"ט שהנר הזכך ע"י שהודלק וכבה שאז הוא יותר נוח
לחזור ולהדליקו אח"כ שכבר הזכך יותר ויש זהירי להדליק'
ולכבותה מע"י כרי להתיר להדליק לפתילה ההיא בי"ט
אחר שכבר הזכך מעי"ט ומיהו אם שכחו ולא הכינו פתילות
חדשות או לא עשו התקון שזה מעי"ט כדא"ס הם דברי
הפוסקים המתירין לסמוך עליהם וידליקו בפתילה הישנה
ולדברי הכל שירי השמן הנות' משבת מותר להדליק בי"ט
של אחריו ולית ביה משום שבת מכין לי"ט אף דהשמן ציל
טפי כשהודלק פעם אחר והוי הכנה מ"מ מות' ע"י הרבו
עליו שמן לבטלו כדאשכחן גבי עגים שנשח מן הדקל
שמרבה עליהן ומכסלן דמקלא קלי איסורא.

ויש

שהחמירו שלא להדליק בפתילה חדשה כליל
י"ט כ' מטעם שמהבהבים את הפתילה ועושין
אותה כלי והא דא"י בורכא היא דלא אסיר אלא להחריכה
קודם כדי שתהא נוחה לידלק אכל להדליק דלא מוכח
דלתקוני מנא קא מכין אלא להדלקה בעלמא קא מכין
לכ"ע שרי והמדליקין נרות של שצוה בי"ט אסור להדליקין
בי"ט מפני שהוא ממרח ושומר נפשו יהא זהיר להדליקין
מ"צ י"ט. וכל מה שאסור לעשו בי"ט א' אסור בשני ומכדין
למי שמזלזל בו ואין חילוק בין ראשון לשני אלא לענין מת
וכן לכחול את העין שמפני הכאת הנוף לא החמירו בו
בשבות דרכנן וכתב הר"ן ז"ל דמותר לכבות את הנר
בי"ט ב' מפני ד' א' או מפני הדליק' כדמוכח בהדיא בש"ס
דלכבות הנר מפני ד' א' וכן לכבות את הדליק' וכן לכחול
את העין כולהו כהדרי נינהו דלרכנן אסיר ולרבי יאודה
שרי ובייבי דבמכחל עינא סמכין אדרכי יאודה בי"ט
ב' של גלויות אף בלכבות הנר הפני הדליקה ומפני ד' א'
סמכ' עליה בי"ט ב' וכל האחרונים ז"ל פסקי בסבר' ר"ס
דמלאכה שאינה צריכה לבופה פשור עליה א"כ כל כבוי
אינו צריך לבופו רק אם רוצה לעשות פחמים או להכהב
פתילה ואמרו להכי אין איסור בי"ט ב' כבוי הנר מפני
ד' א' ומ"מ ירא שמים לא יביא עצמו לידי מדה זו אם אפשר
בבית אחד או לעשות מחיצה ויש להרכות בשמחה בבית
הכנסת בי"ט ב' של גלויות כמו בי"ט ראשון לתת שמחה
לכנסת ישראל כי י"ט ב' הוא כמו המוסף לכלה מתנות
במ"ס בזהר פרשת אמור דף נ"ח גבי ב' ימי' של שבוע'
ז"ל פקודא בתר וכו' וכן בשבועות להקריב ב' הלחם
ובמוסף להקריב וכו' ונדיק לקרבא ליה כגונא דתוספ'
כתובה ומתנה דאוסף חתן לכלה דתריין יומין דשבועות

פרק ד בימי יש נשכה יתירה

ובימי נמי איכא נשמה יתירה כמ"ס הרשב"י בתקונים
דנחתא בסכתות וימים טובים עם כמה נשמות
יתירין וכו'. גם בזוהר פנחס דף רמ"ב ז'ל האי אחי
נשמה יתירה לכל ישראל בסבת וימין טבין ע"כ. וכן
בתקונים דף י"ז ז'ל וכימא דשבתא וחדשא וזמנא אתפתח
לקבלה רוחין וכוונותין וליראתא נפשיין לכנייהו וכו' ע"כ :

(א"ה) וכן כתבו התוספות בפ' ע"פ דף ק"כ מסמ
רשב"ס ז'ל רבנן נמי איכא נשמה יתירה

אלא שקשה על זה אמאי לא תתקו בשמים כמנאי י"ט
וה"ר י"ט ז'לון נסתפק בתשובותיו בתוס' ארץ ישראל
המתאכסן בח"ל אם יכולין לבטל ולהרבות בשכילוי בי"ט
שני כיוון דלדירה חול הוא דח"ל כמבטל מ"ע לחול גי'ן
דהאי ישראל לית ליה בהאי וימא קדושה והעלה דבקדירה
א' פשיטא דשרי וכו' קדושו וכו' מיניס והם עושים לעצמם
ולאורח ודאי שרי כי איכא לפסוקי אקדיר א' לברה מאותו
המין הילכך יכולים לבטל בקדירה גדולה להסתלק עצמם
מן הספק וטוב שיאכלו הם עמו מקדירתו כדי שלא יהא
ניכר עלו לברו עמו ויתר פרטי דינים דשייכו לבני ח"ל
ההולכים לארץ ישראל ובני ח"י הבאים לחונה לארץ
כתבתי בתשובות בספר ארץ חמדה סי' י'. (א"ה עיין
בס' הלכות קטנות ח"א סי' ד' מדינים אלו :)

חול המועד

פרק ה

ימי חול המועד כולם קדושים ובתוכם ש' ולא נקראו
חול המועד לא מפני שהם חול לבני ח' וז' אכל
לבני שאר ימים מועד אקרו וחמיר עונשו למזלזלין בהם
כמ"ס בפ' שו"ה הלוקין א' ד' שבת כל המבזה את המועד
פאילו ע"ז שנאמר אלהי מסכה לא תעשה לך וסמך ליה
את חג המנוחות תשמור ופירש רש"י המבזה את המועדות
חולו של מועד שיעושה מלאכה האסורה לו ואינו נוהג בהן
קנת קדושה לכבדו באכילה ושתיה יותר משאר ימי החול
והטעם לפי שיש קדושה לפניהם ולאחריהם וכן שיש קרבן
מוסף לכל יום ונקראים מקראי קדש כדאמרינן בס' פ' ר'ן
אין דורשין רבי יונתן אומר ק' ומה ראשון וסביעי שאין
קדושה לפניהם ולאחריהם אסורין בעשיית מלאכה חולו
של מועד שיש קדושה לפניהם ולאחריהם אינו דין שיהיו
אסורין בעשיית מלאכה מה לשבת ימי המעשה שכן אין
בהם קרבן מוסף ומותר בעשיית מלאכה תאמר בח' המ
שיש קרבן מוסף ד"ח יוכיח שיש בו קרבן מוסף ומותר
בעשיית מלאכה מה לר"ח שכן אין קדושתא קדשתאמה
בחול

אינון י' צריך לקרבא לנביוהו ב' הלחם מאיטן ה"ה וכו' -
הנה מבואר ב' דברים יחדיו כי י"ט ב' הוא כתוספת
ומתנה לכלה ועוד כי שני ימים שבועות הם
רומזים לשני אותיות - ומאחר כי יום טוב זה ניתן
לשמח את הכלה נאה וחסודה צריך להרבות ענין וחדוה
במקומה כי היא אומר לישראל כניה סמכני באשישו וכמה
מה עונש יגיע לאשר חטא על הנפש נפש דוד ומחלל יוד
כבוד הדח של יום טוב שני כי כאשר חטא בכלה הנעימה
הוא גורם הסתלקות ופירוד בין ב' הימים והוא גורם
העדר לאותם המזמנים למעלה הנקראים קריאי מועד
כמ"ס בזוהר כי קדש עילאה חומין למדות עליונות וכן
מלכות שמים מזמנת לכל חילה שהם בכל העולמות
התחתונים וכאשר מגיע איזה פגם מן התחתונים או
מגיע להם העדר לפי כי מדה זו כפי המעשה של
התחתונים כן מתרא' בה שלכן נצטוונו עבדו את ה'
בשמחה וכוסף עוד בזמן מועדי ה' שנאמר ושמחת בחגך -
והמחלל קדושתו בעבדות או במלאכה עושה העדר גדול
בראש הקדושים קדש עילאה ומה גם למזמנים שם וגם
מרגיש יותר קדשתא שמתרחק מאתה אלוף בעוריה
חלילה ולכן כל הקדושים מן העולמות התחתונים יגיע
להם העדר ופירוד ומטעם זה המזלזל בי"ט שני מדין
אותו מדה כנגד מדה הוא הפריך והרחיק כמה מדות זו
מזו וכמה נבואות נדחו כך הוא מדין אותו ונדר תהי'
נשמתו ממקום מושבה וגם הוא מתרחק מבני אדם כמו
שביאר הר"ח הכהן ז"ל :

בי על כל אלה האיש אשר נגע אלהים בלבו יהא
זהיר וזריו במאד מאד בכבוד י"ט ב' ולהרבות
ענין וחדוה במקומו וכל ינא תקלה תחת ידו בוח"ו ואף
בני ארץ ישראל שדבתם לחזור מנה עליהם ללבוש בו
בגדי י"ט ולשמח עם בני ח"ל אף על פי שמתפללי תשלה
של חול בגנעה :

ובתב רש"ל ז"ל פ' כל הכשר בדין בני ח' אישכא
לח"ל שאסור לעשות מלאכה בי"ט שני
שהיה מעשה באחד מן התלמידים בפירו שהלך לארץ
ישראל וקבע דירתו שם ואחר כמה שני' בא לפחור שם בעירו
והיה דעתו לחזור ונהג חול בי"ט שני ובערו בו ושחק עליה'
ונפטר במיתה משונה ולא זכה לחזור לארץ ישראל ע"כ -
וסומר נפשו לא יעדר מאת אשר גבלו ראשונים ושאלן
מפחד רעה - ואם ח"ל כמנאי שבת אומרים ותודיענו
וכבר נתבאר סודו למעלה בפ' ב' ובקידוש אומרים שהחיינו
כמו בי"ט ראשון כדאמרינן פרק במה מדליקין אהא
דאמרינן ספק דרכריהם לא בעי ברוכי ופרכינן והא י"ט
שני ספק דרכריהם הוא ובעי ברכה ומשנינן התם כי
היכיד לא לזלולי ביה ואם ח"ל כמנאי שבת יאמר יק"הו
ואין צריך בשמים דטעם בשמים משום איבוד נשמה יתירה
וכי"ט

בחול המועד שכן קרוי מקרא קדש ומה מאד יש לכל איש
 ישראל להזהר בקדושתו להקדישם ולהעריב בשמחה ובששון
 ובסעודות חשובות כי יט' לבלתי יהיו נטפלים לע"ז ח"ו
 שהוא ככופר בבל תורה כולה ואמרו בפ' חלק המבזה
 את המועדות אף על פי שיש בידו תורה ומע"ט אין לו
 חלק לע"הב ומי בער לא יטכיל את זאת ויתן אל לבו כי
 כוחו לא שלא נכבד כי תקנת האדם הוא שחיה בתחיית
 המתים ויזכה לחיי הע"הב ואיך ולמה לא יחמול על נפשו
 היפה לאברה מהסתפח בנחלת ה' על דבר קטון וקל ובכן
 ילבש חרדה כמדו לכל יהי בו למועדי ה' ולא ינא שום
 תקלה מתח' ידו באיסורי המלאכה אשר נאכדו בס' ויתקדש
 עמו אף במותר לו והשכר הרבה במרה טובה מחכה על
 מרת פורענות למזלזל בס' :

ומנהג

טוב להלכים בתמים לומר תפלת ערבית
 במונאי י"ט לח"הם בשמחה ובשירים
 לכבוד ולתפארת מקראי קדש. וכינתר בימי ח"הם של חג
 הסוכו' אשר בהם היתה שמחה בית השואכה בזמן הבית
 כמו שיתבאר במקומו ומכרילין בתפלה כמו במונאי שבת
 ואומרים יעלה ויבא בעבודה ואם לא אמרו מחזירין אותו
 דלא דמי לסעודה דאי בפי אכיל ואי לא בעי לא אכיל דבר
 המחייב לכרך ברכת יאזון הילכך אם לא אמר יעלה
 ויבא בברכת מזון אין מחזירין אותו אבל בתפלה דלא
 סגי דלא יתפלל כיון שלא התפלל כרינו דין הוא שיחזור.
 וכשיבוא לביתו יהא זריז וכו' לומר בתוך ביתו קול ברמ"ה
 מועדים לשמחה כמו כי"ט וכן איש את קרובו ויהיו רגילים
 ביום ובלילה כשיפקדו איש את רעהו לומר כן כי גם זה
 בכלל כבוד מועדי ה' והנהגים לכרך איש א רעהו בח"הם
 כדרך ימות החול הדי אלו בכלל מבזה את המועדות ונאה
 ויחי להדליק את הנרות כלילי ח"הם כמו כי"ט וכן מנהג
 כל ארצות המערב וכתב כ"י ור"ו דמותר לתקן הפתילות
 לנרות בח"הם דמצינו הדיוט הוא ובמנהג ר"ל כתב דיש
 להזהר לעשותן מקודם לנורק המערב. ומכרילין על הכוס
 כמו במונאי שבת להכדיל בין י"ט לח"הם לפי שכמו
 שביום השבת ניתוסף באדם נפש יתירה כך ניתוסף בו
 קדושה כי"ט עכ"פ כמו שנתבאר למעלה ממאמרי הזוהר
 והתקונים שעל כן צריך להקביל פני הרב בהם וכן בר"ח
 כמודע אמנם בלי ספק כי יש הפרש גדול בין זה לזה והוא
 בערך העלויות של העולמות כך יהיה התוספת ולכן מ"מ
 צריך להכדיל אמנם בר"ח התוספת הוא מועט וגם כי
 הוא בשעת המוסף בלבד כמו שנתבאר במקומו ולכן אין
 לומר הכדלה בר"ח אמנם בשב' וי"ט צריך להכדיל כאשר
 מסתלק ממנו תוספת ההוא איש לפי ערכו ואף על פי
 שכבר הכדיל בתפלה חוזר ומכדיל על הכוס כי ההכדלה
 ראשונה העניק על הסתלקות תוספת הרח הנמצא בו
 וצ"חיתף עם הסתלקות הקדושה ואחר כך הכדלה על

יב ב הכוס

הכוס להגיד כי עיקר ההכדלה כדי להמשיך מאותו תוס'
 על ימי החול או על ח"הם גם על האדם כמו שנתבאר
 בפרקי מונאי שבת אמנם יש הפרש כי במונאי שבת
 מסתלק מן האדם נפש יתירה ואמר ברכה על הבשמים
 להשאיר קצת הארה על העולמות אמנם כי"ט אין באותו
 תוספת כדאי להשאיר ממנו ולכן אין לכרך על הבשמים
 וגם לא ברכת מאורי האש לפי שבשבת מסתלקים אותם
 הממונים עליונים הנקראים מאורי אור כמ"ס זוהר ולכן
 בשחורים במונאי שבת מכרכין מאורי האש וזכר לרבר
 צפוני יוד ימין כמ"ס בפרשת ויקהל ונתבאר במקומו
 אבל כי"ט אין מסתלקין ולכן מכערים אש בזולכן אין
 לכרך מאורי האש ונוסח הכרכה לא ישנה אף במונאי י"ט
 שחל להיות באמצע שבת והכי גרסינן בחיף פ"ק דחולין
 א"ר ירמיה י"ט שחל להיות באמצע שבת אומר המכדיל בין
 קדש לחול ובין אור לחשך ובין ישראל לגמים ובין יום ה'
 לשבת ימי המצוה מאי טעמא כדד הכדלת הוא מוכה
 ודכים שבו בזה ואשר קדש קדשים הוא מאישי ה' יאיתה לו
 להכין ולהשכיל ההפרש שיש בין קדש י"ט לקדושת ח"הם
 אשר עליה אנו מכרילין כי הנה כבר הודענו בפרק ב' כי
 אין קדושת שבת דומה לקדושת יום טוב כי בשבת הכנים
 יורשים את אביהם תמם ונקראים קדש ומקבלים שפע
 מצ"ק כמוהו אכן ביום טוב המה יעלו אל אביהם לקבל
 שפע הרבון ממנו והמה קרואי מועד אנו ולכן המה
 יקראו מקראי קדש ונוסף גם הוא אשר בשבת המה
 יעלו אל אביהם שיון לו מראשם ועד רגלם שאין שם חול
 כלל ואולם ביום טוב יבטיחו ראש אצל אביהם מלמצוה
 ושם קניות נשאים למטה ויהי חג"ת שלהם במקום
 חב"ד וכה"י במקום חג"ת ושם קנויות הללו יקראו חול
 המערב ואינם חול גמור ח"ו שהרי הם מתעלי ממדרגתם
 למדרגה עליונה ממנה אלא שמפני שלא יעלו עד אור"ח
 בב' ראשונות יקראו חול המועד וממונא דבר את"י תשמע
 כי קדושת חול המועד למעלה מקדושת ר"ח כי ר"ח הוא
 חידוש הלכנה לבד לעלות אנו פלוגי בן פלוגי ולא בחיך
 אביהם עם היות ששפע הכתר יורד להם דרך המדרגות
 שלכן אין אומרים אינה תקום כבודו על כי מלאכי השדת
 יורדים מקומו ובחול המועד ראשה במקום עליון בחיך
 אביהם והאצויות והגוף במקום הראש וזה"י במקום
 הורעות והגוף.

וזה

הוא הטעם שאין תפילין בח"הם כלל מה שאין
 כן בר"ח שמסלקין אותם בתפלת מוסף בלבד
 כי אז נגלה עליהם שפע ע"ק שהוא למצוה מן התפילין
 כמו שנתבאר בפרקי ר"ח אכ"ב בח"הם שניהם מלאי עולים
 למעלה מתקום אצילות והוא גדול מהנחת תפילין כמו
 שכתב הרב ז"ל. וכמשפט הפרש זה יבין האיש המשכיל
 בשעת הכרכה המכדיל בין קדש לחול וכו' ובכל יתקדש

ענמו 12 2

פרק ה' לזהר להקל במירחא בזהרמ

עצמו לשמור ולעשות אותם הימים בקדושה יתירה ולהכריז
מכל מלאכת מחשבת אלא אוכל נפש בלבד ומלאכת דבר
האחד כי המלאכה מורה על הקליפה בסוד העשי' ששת
ימי המעשה כי על כן נאמרה המלאכה בשבת אפילו אוכל
נפש לפי כי בשבת זו' נכנסים אל הקדש פנימה ולא נותר
מהם דבר למטה ובכן הוא השבתת הקליפה לגמרי וע"פ
נאמר כל מין מלאכה ובי"ט שש קצוות זו' למטה בכפי'
אשר שמה הרשע ומגע יד לקליפה הותרה אוכל נפש
ונאמר מלאכת עבודה הואיל ונתעלו כי חג"ת עלו במקו'
חכ"ד ונה"י במקום חג"ת ואין שליטה אל הקלי' בסוד
חג"ת. אלא שמפני שלא יבגר מהיות להם יניקה וחיות
משם להחיות נפשם הותר אוכל נפש.

ולפי

כי חיות זה נמשך להם משלש עליונות ויורד
דרך המדרגות על כן בי"ט עצמו שהב' עליונו'
שולטות ומשפיעות לו"ק אלו לא הותר אפס אוכל נפש
בלבד כי אין העליונות משפיעו לחיובי' אפס חיות בלבד
ולא שליטה חלילה אמנם בח"ה ששולטות ו"ק כי על כן
הם ו' ימים יש להם שליטה בדבר האבד והוא סוד קצת
ניכוי הקדושה שנטמעו בעמקי הקליפה ונאבדו שם בעון
העולם אבל מחדש אין לה' שליטה כי ו' קצוות אלו נתעלו
חג"ת לחכ"ד ונה"י לחג"ת ואין להם שליטה לחיובים כ"כ
רק בדבר האבד כדבר האמור ודין כזה הערה לאישי ה'.
ואף שהתירו דבר האבד בחול המועד לעשותו בלא שינוי
מכל מקום ירא שמים בכל מה דהפטר להקל במירחא
יעשה. וכתב הרוקח ז"ל שיש לאדם חסוד להזהר אפילו
במלאכת דבר האבד שמה יטעו העולם לומר שכיוון
מלאכתו במועד וכן בספק דב' האבד אף שמן הדין מותר
האנשים הנבשים יתקדשו.

וחייבים

בית דין להעמיד שוטרים בימי חול
המועד לאבד ולהפקיר אותה המלאכה
שכיוונה והניחיה למועד ואם הוא מלאכת אחרים שאי
היפטר לקונכס משמתין אותם ומלקין אותם וכן להיות
מחפשים אחר הכוחרים במקומות שיש להם יום השוק יום
א' בסבוע שלא ימכרו ויקנו ביום השוק שבתוך ימי חול
המועד שאין זה דבר האבד שאם אינו נמכר ביום השוק
שבתוך המועד ימכר ביום השוק שלאחר המועד כל שנודע
בזמני שלא יפסידו מהקרן ואף שמדברי הירושלמי משמע
שאלו הוא בענין שאם ימכרו בחול המועד יהיו להם מעות
בריוח ויוציאו יותר לשמחת י"ט שמותרים למכור כבר כת'
הב' ז"ל שלא נאמרו דברים הללו אלא במי שיש לו מעות
מועטי' וחם עליה' מלהוציא כ"כ לכתחת י"ט כדי שלא
ינטרף ללוות או לשאול מהכריות ואולי היו לו מעות בריוח
היה מוציא יותר וככה"ג שריבן ליה למכור כדי שישמח
ביו' טוב כחפצו אבל מי שיש לו מעות בריוח להוציא לשמח
י"ט ככל אשר יתאוה ואין בדעתו להוציא כ"כ לא נתיר לו
למכור

למכור כדי להוציא יותר ע"כ:

ורא

דברים עתה ע"ה אינם מטים און לשמוע דברי
חכמים וכלל שגור כפיהם דבר האבד מותר
בחול המועד ועושים כמה דברים הפך סורת הדין עד
שכמעט בטלה כל איסור פרקמטיא. ואין בהם תבונה
שאם טענה זו דבר האבד בסתם הוי טענה אם כן
בטלת כל איסור פרקמטיא ומה הועילו חכמים לאוסרה
ולתורה. ורועי ישראל יש להם להשגיח על הדבר לגדור
הפרצה הזו שאף שלרעת הדמכ"ס אין איסור' לא מדבריה'.
וכן דעת התוס' והרא"ש והמרדכי שאינו אסור מן התורה
אלא מטעם אסמכת' ועיקרו מד"ס אמנם מגדולי המורים
הדמכ"ן והרשב"א ז"ל שכל מלאכה שאינה לצורך
המועד ואינו דבר האבד אסורה מן התורה. וכן כתב
במוקי יוסף וכתבו דפשטא דסוגיא דפר' אין דורשין הכי
משמע וכן בשאר דוכתי. אם כן להני דכוותא לא שייך
למימר מוטב שיהיו שוגגי' ואל יהיו מזיזים ואפי' להדמכ"ס
כתב ה"ה שאפשר שדעת הדמכ"ס הוא שיש לו עיקר
בדאורייתא מקרבן מוסף ומנות שמחה ולפיכך נכון לדרוש
אליהם הלכות דבר האבד האסור והמותר לבלתי עשות
קדש חול במלאכת עבודה או בפרקמטיא ונש"א עזנו
מאר אשר אמרו המכזה את המועדות כאלו עבד' ואף אם
יש בידו תורה ומע"ט אין לו חלק לעה"ב ואיך ולמה לא
יחוסו על נפש' היצובה לשרשה מארץ חיים על בצע כסף
לוישבע קנף האף והחיתה לתוהו והבל כחם כילו וכל
יגיעם בתורה ובמנוות בימי חיי הכלם והתעייף עיניך בו
ואינינו במעט דבע על דבר קל אשר קבלו וקיימו חכמים
ברוח קדשם ואמרו שאע"פ שיש בידו תורה ומע"ט אין לו
חלק לעה"ב הלא כמה וכמה הרפתקי דערו עליה דאיניש
ימי חיו הימים כל ימי חיו הלילות בתורה ובמנוות כבול
יכול לכתת את רגליו מעיר לעיר וממדינה למדינה ויט
שכמו לסכול הכל לרשת משכנות חיי העה"ב ואיך יעקש
דרכיו לאבד בטעה א' כל מה שטרח בכמה ימים וכן כל
כיונא בדברים האלה ידבר על לב ראשי עם הארץ להפריש'
מאיסור זה ודרך תבונות יודיעם אשר מצינו כמה
החמירו ר"ל בדבר עד שאמרו שכל שאסור לעשותו בח"ה
אסור לומר לבוי לעשותו כמ"ס בברייתא דמ"ק כללו של
דבר כל שהוא עושה אומר לבוי ועושה וכל שאינו עושה אינו
אומר לבוי ועושה.

ורגה

כשם שאמרו חכמים לגלח בחול המועד כדי
שלא להכנס למועד כשהוא מנוול כך אמרו
חכמים לכבס במועד כדי שלא יבגס למועד כשהוא מנוול
כבגדים נואים ולא התירו אלא לבא ממדינת הים ומי
שאינו לו אלא חלוק אחד דמותר לכבסו במועד שתמיד
הוא מויע ומתלכלך אפילו כבסו קודם המועד דאע"ג דמי
שאבדה לו אכידה כע"ט ולא היה יכול לגלח דאסור לגלח
מפני

כז

אז

וכל

סגורה

פרק ה קצת דיני הרברים האסורים בתורה

אחת המועדות וכותבין חשבונותיהם הכתובים בספרו החשבונות שלהם ומתקנים ומסדרים אותם דבר כתוב על אופכו בימי חול המועד וזה אשר לא כדת ורעים מהם שחשבונו בע"פ תכונות מלאכתם במועד וכותבים אותם בח"ה שפנאים מעסקיהם ויש לרדוש אליה איסור הדבר שימנעו מעשות כן וכל כיוצא בדברים האלה מוטל על אישי ישראל להיות נשמרים בקדושת הימים האלה מאד מאד לבלתי תצא תקלה מתחת ידם ח"ו להיות מאבדים עולמם בשעת אחת כי כל המבזה את המועדות אפילו שיש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא כמו שכתבנו.

ועם

היות שנאסרה המלאכה בהם לא מפני כך תצא הדינה להתבדק כל איש לאמר האילו והמלאכה מאסרה אוכל ואשתה ואשתח בהם כל היום שאין הדבר כן ואין זה כוונת ה"ט והמועדים חלילה והשתא' אילים מדרך פשעם באולתם לבס נוסה לסכלות זה אכל האמת לא ניתנו י"ט לישראל אלא כדי שיהיו פנויים מעסקם ומלאכת' ויעסקו בתורה בלי טרדא בכלי מחשבה והם ימי רצון ומאכלהין בלימודם לכן אין לאישי ישראל לאבד אותם במאכל ומשתה ושינה וטיוול לרעות בגנים אלא כל אחד מקומם מושכ"ר לו יעמוד במקומו המיוחד לו ויעסוק במה שחננו האל יתברך בעלי מקרא במקרא בעלי משנה במשנה בעלי גמרא בגמרא בעלי אגדה באגדה בעלי קבלה בקבלה ויעבד נפשו העבומה אשר היא יושבת בשכיות חרב ואין מי שיחוש לה ולתועלתה כי כולם פוני' לתאוות היצר הרע הגוף הכבד כי רבים אשר אתו מאשר אתה כי היא יחידה ובלמודה דורש אין לה ומה טוב ומה יופיו האיש אשר נבע אלהים בלבו לרדוש אליה ולבקש עליה לתמך אותה לכל תפול ביד מבקשי רעתה וזה כל האדם.

ובבר

מתבאר כי הימים האלה יש בהם תוספת קדושה לפי שיש קדושה לפיהם ולאחריה' ויש בהם קרבן מוסף ויהיו בקראים מקראי קדש ואין השכלנות שניתנה הקדושה בימים לאכול ולשת' כל היו ולנהוג בהם מנהג חול בשחוק הקוביאיות ואביזרייהו: והמתנהג בהם במנהג הזה בשגעון ינהג ועתיד ליתן את הדין ומחלל קדוש' הימא' יהוד הדרת' והחכ' עיניו בראשו לשקול כל העניינים בפלס ומאזני משפט ולא מפני זה יתענה נפשו שגם זה הוא מבזה את המועדים אלא זו היא דרך ישראל שיכור לו לאכול דברי טובים ומשעשעי' ושתיה כראוי לו וישן מעט והרי כל זה עובד לגופו. ושם שאר הימים גם הכפש לו תמל' בלימודיה'.

ובבית

מדרשנו נהגנו ללמוד בימי חול המועד במאמרי הזו' דשיכי למד' שכה חתו' סוד י"ט והוא אם בחסד נחמד אם בגבורה נבכור אם בת' בת'.

סגורת והדלת פתוחה איסור' קא עבדי שלא התירו כעין זה אלא במאכרי פירות כשות וכלים שמאכרים בגנע' לצורך המועד ומי שצריך לקנות יין או ענבים בעת הצורך לצורך בתיית כל השנה ואם יעבור המועד לא ימצא כמו דבר האבד הוא. ומותר לקנות ולתקן החכיות ולזפתן ובלבד שלא יכוין מלאכתו במועד אבל יותר מכדי שתיותו לשנה לא יקנה מפני שהוא נרא' כסחור' ובפניה מקומ' שעברתי בהם ראיתי שערוריה בדבר זה שבכוונה תכוונת מניחים לקנות הצורך במועד שפנויים ומלאכתם וראוי לרדוש אליהן איסור הדבר לאפחשינהו מאיסור' וכן הדין בקני' עצים ופחמים לצורך השנה שאסור לכיוון מלאכת' במועד. ובנין אפילו כל שהוא אסור במועד ומעשה הדיוט מותר לכמות כבון אנטבא ליטב וליטב עלת אכל לא מעשה אומן לפי שכל שהוא לצורך המועד כיוון שאינו צורך אוכל נפש לא הותר במעשה אומן אלא במעשה הדיוט ואפילו לצורך מצוה אסור במעשה אומן ולכן יש למח' ביד הנוהג' לבנו' בח"ה לצורך חתנים בבית הכנסת במעשה אומן או למתקנים ספסלים או אנטבאות לצורך קריאה ליל השענ' רבה דמדינא אסורים כל שלא עשאו' במעש' הדיוט או ע"י מי שאין לו מה יאכל.

ואסור

לתקן מלבושיו ומאכליו הקרויים כדרכן אסור ולא אמרינן דהוי דבר האבד שהרי יתקלקלו יותר אם לא יתקן' דלא מקרי דבר האבד אלא כשעיקר הדבר נפחד אם לא יתקנו אכל בשכיל מעט תוספת קלקול' לא מקרי דבר האבד הילכך אסור גם כן לומר לבוי לתקנו דכל מה שאסור לעשותו אסור למרד' לבוי לתקנו דכל מה שאסור לעשותו אסור לומר לבוי לעשותו משום שכות דרכנן וכדורינו זה מקילין מאד לבלתי הזה' באיסור אמירה לבוי וכדרי' הזה' עובדא כי ראיתי אחד מחשובי הכתים נקדע מנעלו ושלל לתופרו על ידי הגוי וסחתי לו למנה תעשה כן שכל שאסור לעשותו אסור לומר לבוי לעשותו בחול המועד והשיבני כי הוא מעולם לא ידע ולא שמע שיהא איסור אמירה לבוי בחול המועד והיה בעיניו כנפוצה חדשה דין הפשט השנוי בברייתא פרק ב' דמ"ק דאמירה לבוי שאמרתי לו הוי לאזנים טכך שומעות כל זה בא מהמרכיני תורה אשר אינן דרשום חוקי השמים ותורותיו לקהל עדתם:

ובתיבה

אסור בחול המועד אפי' על ידי שינוי אם לא באיזה דברים שהתירו כבון לכתוב חשבונותיו ולחשב יציאותיו משו' שאין אדם מקפיד בתקונו והוי מעשה הדיוט וי"א משום דהוי כדבר האבד אם לא יעשנו ולפני הטעמים אין צריך שימי שהרי הכתיב' עצמה נעשי' כמו ע' שינוי כיון שאין אדם נזהר בתיקונו מאד ולפעם שני אין צריך שום שינוי כיון דדבר האבד הוא שרי אף בלי שינוי. והן רבים עתה ע"ה הסוחרים מכזים את

פרק ה סדר הלימוד בימי חה"מ

מח

בת"ת כאשר ערוכים הסעודות ומקובצים בס' חמדת הלבבו
בסדר קריאת לימוד ימי השבוע ושאר חמדת הקריאה רב
שבענו בשבוע שמחות בסעודה של מצוה והודות והלל לה'
בגילה וברעדה לפני השלמן אשר לפניו והן כל יקר
ראתה עינינו סג'ת - וכמשפט הזה יעשה לו האיש אשר
בגע אלהים בלבו להכות בלגמדי ה' בקרב אלה הימים
ואלע יאסוף כל חדר וחד באהבה כלולה ויטור הלכות
בשלום ורעו וריעות דלכאובתחשבה מועל בקדשי' לתת
עוול לאלהים יכנסו כביטוב בחני היום הראשון לתת
חלק בראש בקריאה נאמנה כל לפי שיעורו ובחני היום
האחרון יוסיפו חיל על חיל בשמון וכשמחה לגומ' דה של
תור' אכול וסבוע והודו והלל לה' כמנהג ותיקון הראשונים
אשר בו אחו כל יושבי ארמית הקדש תוב"כ האיתני אשר
באמת לזאת יקרא חב לה' ותהי זאת נחמתו כי כמה
מהנער יש לו בחני וכמועדי בראות היכלו ומקדש המעון
שוממים מבלי באי מועד שאוב ישאב על נהו לאמר
בני היכן הם וכולי וסערי דמנה לא נבעלו ועתה בהומד
סוד ישרים ועדה עזרת אמו"נים ישמח ה' במעשיו
לאמר אין לי מועדות אלא אלו המצויים את ה'
אל דומי לבס וכן ירכ' וכן ישרוס חסד עליון כנפי חסידותו
על ראשם אים אשר כבדו ביוק אותם בפרק חלק
נחלת שדי ממרומים - ואולם בעבור זאת כל הקרב
הקרב אל מסכן ה' ימור בעבס תומו באומר וכמחשבה
משפט הדברים האלה ולא יפניה דרך ריקי ופוחי השמחה
אלי גיל כעמים בשחוק ובקלות ראש אל תחת גפן ואל
תחת תאנה בחורים עם בתולות וקנים עם נערי' ומרן
נשי ועניין גברי כאש בנעורת ולא יזכו ולא יעלו על לב
לפני מי עומדים אשר אין ספק כי חטאתם כבדה מאד
לפני ה' וירא ה' ויגר אותו צר לו נאמר בנע' מתחולל לאמר
האלה הם מועדי ה' הזאת תהי נחמתי ומי בער ישמע
כמשפט הדברים האלה מאביו ב' ולא יקרע סגור לבבו
וישוב וכיחם על הרעה וק' לשכי' עשר ירות לכלתי לכת
בחוקי הגוים בחגיגה חלילה רק להתקדש עצמו כמותר
לו ולהתחבר עם האנשים הניגשים אופי כתורה ומסובלי
במזנות להזעיר את יצרו ולעשות נחת רוח ליוצרו ותהי
זאת נחמתו כאמור :

ובבר

הודענו גודל שכר המאכיל עניי תורה על
שולחנו בחגים ובמועדים וימי ח"ה גם
הם בכלל האזהרה ההיא לשמח לב האומללים בהם
ורבים מהאיתני' נהגו לעשות בימי חול המועד יום
סעודה לעניי' ולאכיוני אשר זאת השמח היא היתה לראש
פינה על כל מיני שמחות לאשר יש אתו נפש מליאה דעת
ויראת ה' ואשר אין ספק בידו לעשות ככה לא יעבו מהיו
חונן דלים כברכת ה' אשר נתן לו אס דל ואס עשי העשי'
לו ירכה ה' לא ימציט ועניי ומרודים יביא בית והיו
באובלי

באובלי שולחנו בכל ימי חול המועד כמו בעצ' ימי טובים
וגם הנפשו לו תמלא להיות שולחנו מלא רשן מלחמה על
תורה וניש' א' בס את השולמן כמ' פ בוהר : וביום א'
יהנה על שולחנו בוהר פ' ימי דף רכ' ז' ע"כ תאנא אשר
רבי יאודה בפתני' דילן אוקימנא וכו' עד ונדיקיס ירשו
ארץ וכו' - וביום ב' יהנה בפרשה משפטים דף קכ"ג
ע"כ ובכל אשר אמרתי אליב' תשמרו וכו' עד לעל ולעלמי
עלמין - וביום ג' בוהר פ' תרומה דף קל"ה ע"א וזאת
התחמה אשר תקחו מאתם וכו' עד דהוא אחר ושמו
אחד - וביום ד' תקוין תקון ב'א דף ב'ז עמוד
א' וצור שכינתא אתקריאת חב וכולי עד המוני מעלה
מלך ומלכות -

וישוב

יכון לקראת אלהיו לכרך על מזנו הדר
כלבשו בשפה ברורה וכבוכה יתיר' ויהא
זכור להזכיר קדושת ה' כברכתו שאף שמן הדיון אס לא
אמר אין מחזירין אותו לא זו הדרך להסתעף תחת כנפי
החסידות לאכול לשוכע מפני שמחת הדגל ולהשליך אות'
אחרי גווה על בלי תת לה השבח והא למת זה דומ' למזמין
את החתן לחופה והכלה עומדת בבית אביה וכבר
הארכנו בזה בפרקי ר"ח ועל כן האיש אשר נגע אלהים
בלבו כבואו לכרך על מזנו יתקדש חושיו וכלתי אל קדוש'
היום וכוונת הכרכה יהיו כל מעייניו וכבן יתבך המזון
כמעיו והשביע בנחמחות בפשו :

הנה

ערכתני לפנק משפט יום טוב וחול המועד
כמשפט מדת החסידים אשר השם יתברך
לגדרם תמיד אשר בכל דרכיה ידעוהו וזה דרכם שכל
למו ובעת שמחת' אז יותר ויותר מכרכין ומשכחין להקב"ה
אשר שמחם - וכ' יעשה האיש התמי' בכל מיני שמחות ויאמר
בעת שמחתו והנאתו אס כך הוא שמחת הע' הז' אשר הוא
הכל כי יש אחריה תונה ונער א' כ מה תהיה שמח' הע' הב
התמיד שאין אחריה תונה ויתפלל לבורא יתברך שיטה
לבו לעובדו לעשו רצונו בלבב שלם ושישמחו בשמחת עול'
ויזכו לחיי הע' הב' לאור פני מלך חיים אמן כן יהי רצון :

אסרו חג

יום

שאחר י"ט הוא אסרו חג וכירושלי' קורא לאסרו
חג כנא דמועדא פי' כן המועד והמנהג שלא
להתענות בו ובמוצאי י"ט של שבועות אסור להתענות
בו כי הוא יום טוב שיהיו טובחין קרבות ראיה וחגיגה
של י"ט דשבועות אחר הי"ט מפני שאלו הקרבות נקראו
קרבתו יחיד ואין קרבן יחיד רוחה לא שב' ולא י"ט דשבועות
של פסח וסוכו היו זוכחי' ומקריבין כח' אכל של שבועות
היו צריכים לזכוח ולהקריב ביום שלאחריו ולכך יש לעשות ו
ביום טוב לאסרו כתענית והספד אפי' בזמן הזה - ואע"פ
שבזמן

פרק ה אסרו חג

שכחון שבית המקדש קיים היה מותר בהספד ובתענית
אליבא דבית הלל היינו כשחל עצרת בשבת משום שלא
לקיים דברי הנדוקים שהיו אומרים עצרת חל לעולם כיום
שלאחר השבת דהיינו יום א' בשבת שהיו אומרים 'וספרת'
לכם ממחרת השבת ממחרת השבת היינו מחדת שבת
בראשית לכך היו עושין חכמים יום שלאחר אותו יום טוב
בחול כשחל עצרת בשבת כדי שלא יאמרו הנדוקים שאנו
מודים להם בזה שיאמרו שאנו מחזיקים אותו ליום והיינו
דווקא כשחל בשבת היו חוששין לזה אבל כשחל בשא' ימי
השבוע היו עושים אותו כי'ט לאסרו בהספד ובתענית.
ובזמן הזה לא חששין לנדוקים מפני שאינן מצויים כינעו
וכוהגים איסור הספד ותענית לעולם בין כשחל בשבת
בין כשחל בשאר ימות החול. ואף עד יג' כחדש דהיינו
ז' ימים אחר שבועות אין לומר תחנונים ונפילת אפים
דהא עצרת נמי יש לה תשלומין כל ז' כדאיתא בפ"ק
דחגיגה והנשים פנוהגות שלא לעשות מלאכה בכל
אסרו חג דעתן קלה שאין מכהג אפס אחר י"ט של עצרת
בכד אבל בשאר י"ט אין להם טעם להבטל ממלאכתן
ואף במצאי חג שבועות מדינא אעו אסור אלא בהספד
ותענית אבל במלאכה שריא אם לא שיש מכהג קבוע
שהרי בימי ניסן ג' כ' אסור בהספד ותענית כל החד' אבל
במלאכה מעולם לא שמענו איסור (א"ה עין) בתשובות
תורת חיים חלק ג' סי' ח' האריך בכל זה:

ומ"מ

יש לכל אישי ישראל לעשו איסור לחג במאכל
ומשתה כדאמר ר' ב"ש דסוכה כל העושה
איסור לחג באכילה ושתיה מעלה עליו הכתוב כאילו בנה
מזבח והקריב עליו קרבן שנאמר אסרו חג בעבותים
עד קרנות המזבח וכתב רש"י בלשון האחרון דהיינו יום
שלאחר החג וראוי וכבון להיות כל איש זריו ונשכ לקבוע
סעודה ביום ההוא ולהסיף איזה דבר בסעודתו שיהא
זכר שלכבוד אבדו חג הוא עושה ונרצה לו לכפר עליו
במעשה עבודת הקרבנות ממנו וסוב ויפה לבט' בשפתיו
הדבר הזה כבואו לסעוד סעודתו כהיום הזה:

ליחרא

שמא דקב"ה ושכינתיה וכו'. הנה אנכי
בא לאסור איסור החג בעבותי' במאכל
ומשתה ויהי רצון מלפניך ה' א"ו שיהא חשוב ומקובל
ומרו' לפניך כאילו בנינו מזבח והקריבנו עליו קרבן למחול
ולכלות אשמותינו אשר אשמנו ע"י מאכל ומשתה בימי
המועד ונרצה לנו כקרבן אישה ריח נחוח לה' כדכ' האמו'
אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח ויהי כו' ה' אלהינו
עלינו וכו' יהיו לרצון. ואישי ה' ונחלתו ירצון ויכוננו
בסוד ישרים להשכיל את טעמו מפני שבי"ט העשיה ושם
קצוות אחרונות דלעולם היצירה לא עלו אל האצילות
ועל כן ביום רדסה אחרי י"ט עוד מדינה אחת ותהיה
היצירה במקום יתסה העשיה כי'ט ראשה בבדיאה
ורגליה

ורגליה ביציר' נעצור חיל לקבל הארת רגלי היציר' שקבלו
בי"ט מאצילות בהיותם בבדיאה ולפיכך בי"ט יש אסרו
חג ולא בשבת אף שקדושת שבת גדול משל י"ט לפי כי
הנה החול הוא בעולם היצירה משם ולמטה וששכ' בבדיא'
ולכן כעין שהיצירה והעשיה שהם סוד החול נשארו למטה
גם בי"ט כאמור ושם נמשך להם האור בהיות' למטה לכן
אחר י"ט שהוא חול נשאר בהם קצת הארה כי הארה
דנמשכת להם בי"ט גם היא מעוטה כי גם בי"ט קצתם
עומדים במקום החול ויש ימולת בחול ממנו לשאי' קצת
הארה של הי"ט אל החול וזהו האסרו חג אכן בשבת גם
היציר' והעשיה שהם סוד החול עלו למקום קדש הגמור
ולפיכך במ"ט שיורדין ימי החול יצירה ועשיה וחזורים מן
הקדש אל החול אין כח בחול להשאיר בו הארת הקדש
דאני' בחול ולכן אין אסרו חג בשכ' כמו בי"ט אשר בי"ט
עצמו הוא מכחינת החול ממנו ולכן יש כח בחול הגמור
לקבל הארה ההיא קצת ממנה וז"ל ה' ויאר לנו אסרו
חג כמ"ט גורי האר"י ז"ל והרב ז"ל כת' כי הוא סוד קליט'
הזרע ולכן אס'רו חג עולה במספר ע"ס הכולל זרע.
ומתוקן ומקובל לאשר הריחו בסוד ה' לבטא בשפתי פרטי
הכוונה בסעודתו בתואר זה יאמר בנעימה פסו' אל ה'
ויאר לנו אסרו חג בעבותים עד קרנות המזבח:

ליחרא

שמא דקב"ה ושכינתיה וכו'. הנני בא
לעשות אסור חג במאכל ומשת' ויהרמ'
או"א שכח סגולת סעודתינו יאר פניו אל' יה' זה
סביצירה מהארת קדושת י"ט והיה א"ל מלא חלף
למ"ד אשר בהנרף אליו יהו"ה המה יעלו במספר יא"ר.
בהלו עליו ראשו שם אלהים שמתכפרו לכ' שמתנו יונא חלף
עלמין דבריאה וקדן אור פניו. וממנו תהיינה קרנו' תיו
לאסור חג פאר אור ראש היציר' בעבותי' שם קצוותיו
התחתיים. ותהיינה פארותיו על קרנות ראש עולם
העשיה ד' שמות יר"ן מלאים דמוחין וד' אה"י מלאים
דלבושים קרני ראש העשיה אשר אהלי אפרנה היום אל
מקום המזבח אל' יהו"ה עולם היצירה ומשם תשפיע שפע
פניו לנר"ן לאהבה ולעראה את שמך יראת הרוממות ויהי
נועם ה' אלהינו עלינו וכו'.

ואשרי

אניש יעשה כסדר הזה לקבוע סעודה
יחד עם אהביו ואחוזות מרעהו האנשים
הניגשים אל ה' ושם יאכלו לחם מלחמה של תורה ושיר
ושבחה הלל וזמרה על השולחן אשר לפני ה' אשר היא
היום תחת המזבח אשר כוננו ידיהם איש לו כמ"ט כאילו
בנה מזבח וכו' ובכל קרבן דברו הלויים בשיר ולפיכך
יאותה לעורר שיחת ותשבחות על השולחן בשפה ברורה
וכנעימ' קדושה בבילה וכרעדה ונרצה לו לכפר עליו מאת
אשר חטא על הנפש בימי המועד שהם ימי משתה ומחאה
אשר לא יכזר מהם איזה תקלה ועליו אמרו שסגול' היום
הזה

פרק ה' להתענות בו וד' וב' אחר פסח וסוכות

מז

פסח וסוכות שהם הרכה ומים חיים וכו' שמה מתקן אורח ימי השמחה באו לידי עבירה ונרמזין פסח מה שאין כן אחר חג השבועות דכיון דלא הוי אלא יום א' או ב' לא שכיח ביה שמחה טובה. וכן כתב רבינו סוף סימן תכ"ט אבל בספר תמים דעים סימן קצ"ח כתב דאף אחר חג השבועות מתענים וכתבו הנהגות מיוחדות בפרק א' מהלכות תעניות שכתעניות אלו וכן בי' ימי תשובה אם אירע סעודת בשר מילה מנות לאכל עד כאן ומסתברא דהיינו דווקא היכא דלעבא עשרא אלא בהדיא.

ובתעניות

אלה יהנה בפרשת הקרבנות ויקרא וכו' וביחזקא מסין מ' עד סופו ובמשנה ובמים מנחות מדות תמיד וכו' בתעניות אלו לתקן אולי התכסלה של מצוה את המועדות דהיינו חול המועד ישנה תחת ידו אשר היא מן החמורות שאמרו עליה שהוא כאלו עבד' ושאי' יש בידו תורה ומעשים טובים אין לו חלק לעולם הבא כדאיתא בפרק חלק ואמרו הראשונים שאפי' נהג בסעודתו בהם בסעודה של חול הוא בכלל מצוה את המועדות ואיזה מלאכה האסורה בהם והוא נהג בהם היתר על כל אלה וכו' בכח תעניות אלו לשפק שיחה לדרוש פליחה מאל החנוך המרבה לסלוח לכפר עליו.

ובתפלת

מנחת תעניות אלו יאמר נוסח ענינו בשומע תפלה וזה תוארו.

ענינו

אבינו ענינו כיום נוס התענית הזה כי בצרה גדולה אנחנו על כי כשלנו בעווננו ונחנו פשענו ומרדנו במאכל ומשת' ובשחוק וקלות ראש במערי קדש' אל גיל כעמים והדבקנו רעה אל רעה בארצות עקלקלו' ובנתיבות לא סלולות עד אשר על כל אלה קצפת לאמר חדשיכם ומועדכם שנאה נפשי הו' עלי לטורח כלאתי נשוא והוספנו סרה וחללנו ובזנו מועדי קדש' ונלכדנו במחורה רעה להיות כנטפלים לעובדי אלילים ולכל ראות גאות ה' בעלם אבא ובהעלות על לבבנו כל זאת נפלו פנינו וימם לבבינו בקרבנו ויהי למים לאמר אוי נא על אחריתנו בקום למשפט אלהים.

ועתה

ה' צור תקותנו ותקות אבותינו הנה שבו אליך בבושת פנינו כיום נוס התענית הזה לשפק שיחה לדרוש פליחה על מעוונותינו. ואתה אבינו אב הרחמן חוס וחמול עלינו וחכוש בדחמך וכחכ' חסדיך את שברינו ושים עיניך עלינו לסוכה ומחוק מספד' שגביותינו וסגור פתחי מעילותינו ופתח שערי זכויותינו ולא נאכזר כי אתה בוחן לבות וכליות וגלוי וידוע ולפניך כי לא במרד ולא במעל לעשות נבד כוונתך חטאנו אפס כי עז יצרנו ועל כרחינו שיפס ועינה אותנו ומנע הטוב ממנו ואתה

וכטובך

13

1

עזה להיות נחשב כאלו בנה מובח והקריב עליה קרבן והיינו כי אלהים חשבה בקרבן לכפר עליהם אשר חטאו בימי החג כאלו הקריבו עולה על חטאתם כדרך שנאמר באיוב והי כי הקיפו ימי המשתה וגו' והעלה עולות וגו' כי אמר איוב אולי חטא בני וכו'.

בי

על כן קבלו וקיימו רבים מיראי ה' וחושבי שמו להכין ולהתענות שני וחמישי ושני אחר הפסח וכן אח' סוכות מטע' זה אולי חטא בימי המועדי ומתענין לסלם פרים שפתינו להיות להם כפרה על חטאם ומנהג ותיקין הוא ואף כי בתקון אסרו חג כיוון לזה מכל מקום הא כלל הא לא סגיאל דקרבן לא ירנה עד שישוב וניחם ברוח נשברה כמ"ס בזהר פרשת פנחס דף ר"מ ז"ל ר' אבא פתח וכו' אלהים רוח נשברה הוא קרא אוקמוה דרעותא דקודשא בריך הוא לא אתרעי בקרבן דבר נש על חוביו אלא רוח נשברה והכי שמענו מכובינא קדישא דבר אתי בר נש לאיסתאבא בחוביו אמשיק עליוס רוחא מספדא דמסאבא ואתבאי על בר נש ושלט עליה לכל רעותיה. אתי בר נש לאתרכאה בזמנא דהוה כי מקדשא קיים אקריב קרבני כל כפר' דיליה תליא עליה עד ראיתחרט ותבר ליהוה רוחא מגו גאותא דיליה ומאיק ליה ודא הוא תבירו דההוא ררגא דמסאבא וכר אתבר ההוא רוח מסאבא וקביל קרבניה דא איהו ראיתקבל ברעוא דקא יאות ואי לא איתבר הא רוחא לאו קרבניה כלום ולכלבי אתמסר דהא קרבנא דא לאו דקב"ה אלא תכלבי ובין כך זכחי אלהים רוח נשברה דקא יאות רוח נשברה דיתבר ההוא רוח מסאבא ולא ישלט וע"ד מאן דיתבר ליה דקא יאות עליה כתיב רוח הולך ולא ישוב ליהוי ההוא גברא באכטאותא ולא יתוב לביה לעלמין הה"ד ולא ישוב עד כאן. הרי בפירוש כי כאשר החוטא מושך עליו רוח מסאבא ולכו מתגאה הזכח העיקרי לו הוא רוח נשברה לשבר אותו על ידי הצום כי אין דרך לשבירת כל איבריו ורחו אפס על ידי סיגוף התענית שחלבו ודמו שהם עיקר כל האיברים מתמעטים ומסתגפים וכמו שעל ידי אכילה ושתיה נתגאה כחו כך יסגף עצמו בלי אכילה כדי להכניע עצמו כאמור.

ויש

ממתינין להתענות עד שיעבור כל חדש ניסן ותשרי ואז מתענין. ואולם זה הדין יהיה לאותם המתעלים בזכור כמנהג בני אשכנז אבל ליחוד הרובה להתענות מיד אחר המועד שני וחמישי ושני אינו צריך להמתין עד שיעבור ניסן ותשרי שיחיד בכל שעה שירנה להתענות הדשו' בידו ואין אומרים לאדם המתן מלעשות תשובה כי לא ירע האדם את עתו אבל לענין המתענים בזכור אין ראוי לעשות להם כן והעול נהגו שלא להתענות אחר חג השבועות דווקא אחר חלק שני יב א פסח

פרק ה עננו לצומות של אחר הפסח והיובל

בטובך תמך את נפילתנו ובגויס לא נתחשב כי עמך
אנחנו ישראל אשר בו תתפאר ולמען תפארתך קבל
פנינו חלכנו ודמינו היום כקרבן עולה ונחמה לכפר
פגמינו אשר פגמנו כמעדי קדשך ולא ידם ממנו נדח
להכרל מעדת קרב ישראל. גוי אחד בארץ ונזכה ונחיה
ונירש טובה וברכה לחיי העולם הבא לחיות בנועם ה'
ולבקר בהיכלו וחומת ה' על עמך בית ישראל ורחם מעלינו
כל

כל מקדים רעיו' המתרגשי' לבא בעולם בסכנת שינוי
האוויר כימים האלה וכונן הזה והסר ממנו דבר ומצפה
ומיתות מסוכות וכינים פחים בדרך עקש ואל תסתר פניך
ממנו הנה בא קרבן לשונותינו טרם אליך נקרא אתה תענה
נדבר ואתה תשמע בדבר שנאמר והיה טרם יקראו ואני
אענה עוד הם מדברים ואני אשמע כי אתה ה' עונה
בעת צרה ושומע תפלת כל פה ברוך אתה ה' שומע
תפלה :

תם וישר סדר יום טוב

חנוכה

מה ידירות משכנותיך ידורה צבאות.

פרק ראשון

מכל וכל נר ישראל כי בזכות ג' אלה נבאלו ישראל ממצרי' כמו שלמדו רז"ל מפ' ואראך מתבוססת כרמיוך רס פסח ורס מילה וכן מצות החדש. כנראה מהקדמת ציווי החדש החדש הזה לכם לזאתם מארץ מצרים וכן מצות השבת ששמרו במצרים לבקשת משה מפרעה וכמו שפירשנו כת הקודמין דורשי רשומות בפסוק וחמ"ש את ארץ מצרים והיה האוכ' לפקדון כי חמ"ס ר"ת ח"דש מ"ילה ש"בת אשר זכות ג' אלה שהיה בידם במצרים היה להם שמור לפדיון להבאל בזכותם בסוד וחמשים עלו בני ישראל שבזכות ג' אלה שסימנן חמ"ס עלו בני ישראל מארץ מצרי' וכשכין' אנשיוכוס לבטל תישאל ג' אלה הרי נתכוון לכבות נר ישראל ח"ו. ואף גם כי ג' אלה ג' עקרי יסודי הדת אשר השבת כולל כל חלקי יסודי דת תורתנו כנודע עד אשר חכמים הגידו ששקולה שבת כנגד כל המצוות שבתורה והמילה גם היא ארו"ל ששקולה כנגד כל התורה והיה גם היא כוללת כל חלקי יסודי דת תורתנו. וקידוש החדש גם הוא מופת מביאות האל יתברך המחדש את עולמו. כראה בירח זה המתחד' בכל חרש וחדש והוא הורא' עננו' על שיש לעולם מכהיב כורא וכל יכול עד שלגודל תועלת מזה זו או"ל שהיה ראוי להתחיל את התורה מהחדש הזה לכם ואחר כמי אלמלא לא זכו ישראל אלא להקביל פני שכינה פ"א בחדש דייס ולפיכך חשב אנשיוכוס שכביטול ג' מצוות אלו יפלו יסודי הדת והשתית יהרסון ואז יפול גם הכנין שצליהם ונר אלהים יכבה מכל וכל ח"ו עד אשר הופיע ה' תמכון שאתו והוריש אור ישראל. כי כבר ברו'

חס דוד ויתעלה דודו נכ"ח צור ישראל אשר בחר בנו מכל העמים וחיבה יתירה נודעת לנו על כל העולמים ודעה בנו מכל קדושים אשר בשמים ממעל עושי דברו. כי רק באבותינו חשק לעובדו ולברך בשמו לתקן עולם במלכות שרי כי הן המה כלי הקדש המריקים ממעל לרקיע על הארץ והדרים עליה ברכה עד בלי די לעובד' ולשומרה להכין אותה ולסעדה ערי הוכן בחסד כסא כבוד מרו"ס מראשון מקום מקדשינו לשכנו בתוכו ויכן לו בית להועד שם אתנו גדול ה' ותהולל תאד בעיד שהינו הר קדשו אלהים בארמנותיה נודע למשגב אשר לא עזב חסדו וחמ"תו מבית ישראל ואשר עד הנה לא עזבנו ועוד יורו נטויה לצסוח ולהגן בעד שארית הנמצאה אשר רבים הקמים עלינו לבלות שם ושארית ויאמרו לכו בית נר ישראל עד בלח וכחציה והנה ה' משמים אל הארץ השקיף בעין החמלה לתת לנו חנינא ורחמים לפני כל שובינו ולשום לנו שארית בארץ לפלישה גדולה. וזה כי באזינו שחצנו פוצל פעל בימיקרם בקום עליהם גוי נכל זה העם לא היה כמחזו משחית ומחבל והוא הנפיר והשעיר מלק יון עז פנים עשה והנליח כנכואת רניאל והשחית עם קדוש בגאווה ובגודל לבב אין אלהים לנגד עיניו לא יחמול ולא יבסה. וחשב מחשבות לבטל המצות היושבים ראשונה במלכו' שמי' והם חדש שב' ומלה בחשבו כי על ידה יכבה

פרק א טעם שנעשה הנם בנרות

כרותה לנו כי אף אם יתקבצו כל מלכויות שבעולם נוסדו יחד על ישראל ועל התורה מ"מ אינן יכולין לבטל מהם תורה ומצוה כמ"ס באגדה ששאל פוליפוס את רבי עקיבה בתיב כי תאמר אדוני רשענו ונשוב ונכנה חרבות כה אמר ה' המה יבנו ואני אהרום והלא כל מה שהם בונים קיים א"ל לא דיכר הכתוב כנגד מה שהם בונים אלא כנגד העצות שאתם יועצים בכל שנה לכלותינו והקב"ה מהרם מחשבותיכם ואמר לו חייך שכן הוא אנו יושבים בכל שנה לכלותיכם ואתי חר סכא ומבטל לן היינו הק"ה יחידו של עולם הנקרא עתיק וימין נמצא שכרי' ברות' לישראל כי אין אומות העולם פולטיין בתורה ומצות .

ובמעט

נר אלהים טרם יכבה העיר ה' רוח כהני ה' משרתיו עושי רצונו להורות נתן בלבם ואמר חזקו ידי רפות נקו' נקמת ה' אחר תאסף וחיון ואימץ ידי חשמוני וכיון להיות אמן לכו בבורי' הוא ובניו אתו ויעבירו קול במחנה לאמר מי לה' אלו ויאסוף אליו כל זקני יאודה כל איש חיל רב פעלי אשר נבעה' בלבו לנקום נקמת ה' קנאת ה' צבאות תיגשה זאת וילחמו בו ויגרשוהו וילך ויכו אותו ואת עמו עד בלתי השאירו לו שריד ובשובם נתנו שבח והודאה לאל וחזקו את ברכ הבית ויהי אור ישראל לאש והארץ האירה מכבוד כימי עולם . ודבר זה היא לבדה תספיק לעשות זכרון לבני ישראל לנם ההוא ולקבוע ח' ימי חנוכה בהלל ובהודא ולא כמו שגלה על רוח רבים לאמר אשר עיקר קביעות היתה מפני נם הפך כי אין לקבו' ימי טובי' בהלל ובהודא מפני נם הנעשה באיזה ענין הפך הטבע אלא כשיהיה ענין הגלה מאיזו הגלה ועשרה ניסים נעשו לאבותינו בבית המקדש ולא קבעו בעבורם ימים טובים ועוד ראש מפני נם הפך לא היה ראוי להיות אלא ז' ימים שבאותו הפך כבר היה בו שפן כדי להדליק ממנו לילה האחד ולא היה לנם אפס ז' ימים כלבר עד שנתעצמו כת הקורמין בקושי זה ואמרו כי אף שלא נעשה בו נם לילה הוחד אנו מדליקין בה מפני שהיא זכר טהרת המקדש וחזרתה על מוכנה להדליק שם נחת אשר כן יוכיח נוסח אדחת על הניסים שאמר ואח"כ בא בכיך לרבי ביתך ושינו את היכלך והדליקו נרות בחצרות קדשך אלא שלא עשו הזכר פזוס אחד מהדברי' שבמקדש אלא בברו' על אודות שאיר' נם בענין הנחת ויש שאמרו שמציאות הפך הוא היה בדרך נם וקבעו אחד על מציאות הפך וז' ימים בגלל הנם שנתן את המלא בריקן כתבואר בספרי הקדמונים ז"ל . ואלם אגלי עיקר הקביעות היה מפני התשועה הנעשית להם בנחמון האויבים כי על כן יאמר בספ"ר תקון פוסח על הניסים עמדת להם בעת נרתם רבת את ריבם דנת את דיעם וכו' תסרת גבורים כיד חלשים וכו' אשר שם רמז כל הג'

הג' יסודות שביקש אנטיוכוס להרוס חדש תילה ושבת אפר יאמר מסרת גבורים כיד חלשים רמז לקיום המילה ע"ר שהסיכר' ראובן בן אנטורכל לקיטר שביקש לבטל את המילה וא"ל ארזני מי שיש לו שונאים רוצה שיהיו חלשים או גבורים א"ל היהודים אלו הם חלשים על אודות המילה וכן רבים כיד מעטים רמז לקידוש החדש שישראל מוכין ללכנה שנאמר אליה לבי ומעטי את ענמך וכן ישראל חשק ה' בה' על שמעטים את עצמם כמס"ה לא מרובכם מכל העמי' חשק ה' בכם כי אתם המעט וטמאים כיד טהורים שמינו' הירח הוא הודאה על תיעוט החומר המתניחם לאמר הקטן אני ובסיבה זו יטהר מזוהמת חלאת טומאת החומר וישאר השכל לבדו בטהרה כמ"ס מה הקב"ה טהור אף הנשמה טהורה ורפעים כיד נדיקים שמנר המיעוט הוא שנאמר לידח נדיקים יקראו על שמך וכולי וזדים כיד עוסקי תורת' רמז לקיום השבת שלא ניתנו לישראל לא לעסוק בתורה שהוא יום פנוי לעסוק בתורה . ומפני התשועות הללו הוצרכו לקבוע י"ט בהלל ובהודאה בכל שנה ושנה אלא מפני שניתוספה בחינת הנם שנעשה בפך והדליקו ממנו שמנה ימים שמום על הנם שמנה ימים אלו בהלל ובהודאה ואלם הימים האלה נזכרים ונעשים כולם לזכר התשועה שנעשה להם ובעבור זה אף כי באותו פך כבר היה בו שפן להדליק ממנו לילה הראשון ולא נעשה הנם אפס ז' ימים כלבר עכ"ז קבעו ח' ימים כי אי אפשר שלא לתקן י"ט למ' ראשון שאנו בו שהוא עיקר זמן התשועה אשר ימי חנוכה נקבעו בעבורו (א"ה כס' מהראנ"ח ז"ל מסכים הולך בדברי המחבר .

ואף

גם אשר הופיע ה' ממכון שבתו ויתן נם להתנוסס בפך השמן שהיה מונח בחותמו של כ"ג שלא חלו בה ימים של האויבים לא לחנם נעשה הנם בנחת דווקא אשר שם רמז והן מזכירים תעשה נסים על האויב אשר חשב על היהודים להשמידם לבטל מהם חדש ושבת ומילה ובידו הנפלא הפך עצתם אשר ברית כרותה לישראל כי אין כל אומה זלשון פולטים בתורה ובמצוות וע"כ היה לנם עוד הפך של שמן בחותמו של כ"ג שלא שלטו בו האויבים רמז שישראל יהיו בוטחים לרודות שאין א"ה יכולין לבטל מהם התורה שנמשלה לשמן העולה על כל המסקין וכך התורה כתיבן בה ואת עלית על כלנה שיש לה יתרון ביתר שאת ויתר עוז על כל החכמה והדתות ומתנה תגא אורה לעולם כמון השמן המאיר לארץ ולגרים עליה . ונעשה ג"כ נם זה במנורה כי בה ז' קנים לעומת ז' חכמות הכלליות בתורה ולעומת ז' ספרים שבה כמ"ס חכמה עמודיה ז' ומן השמים הזכוחו במציאות הפך הזה להיות מונח בחותמו של כ"ג הורה על ביטול מחשבת השונאים אשר נקשו לבטל חדש שבת ומילה אשר באמת לעולם ועד המה מונחים בחותם כי המילה נקראת חותם כמ"ס

בהנחה לפיכך צריך שיהיו הנרות גדולות שיכלו כד
שיעורן קודם ההדלק שאם הדלי' ולא היה כהן כדי שיעורן
ואח' כחוסף עליה לכשיעור לא עשה ולא כלום ולא עז
י"ח. והן רבים עתה ע"ה ונמסרו המנחות בידם ואינם
משים און לשמיע דברי חכמים והקלו על עצמן להדליק
בגחתי קטנות פחות מכשיעורן ולא עשו ולא כלום וראוי
לדחש להם הדבר אולי יסונו ולא יודון לעבור על
דברי חכמים :

ואמרו הפוסקים דכן האוכל אצל אביו וישן בבי'
אחר צריך להדליק בחצרו משום חסדא
דחאים אותו ונזא וכנגס בו שאין העולם יודעים שאוכל
במקום אחר ואפילו לרדן שאנו מדליקין בפנים ומסתמא
בני הבית יודעים שאוכל אצל אביו אפי' הכי שייך חסדא
כי השכני' עובדי' ושכים לפני פתח הבית ורואין שאינו
מדליק וכ"ש בחתן שאוכל אצל חמיו ויש לו פתח פתוח
לעצמו שצריך להדליק כדעת הרא"ש ו"ל ולפי מ"ש הר"ן
ז"ל גבי חצר של ב' פתחים שמדליקין בשתייהם משו'
חסדא שאינו מצדק אלא בא' ה"ה כאן שלא יבדק הבן אחר
שאינו מדליק אלא מפני החסדא כאמור. ומי שסוער אצל
חברו באקראי מצוה מן המוכרח שילך לביתו וידלי' בעצמו
ומיהו אם בדיועבד אשתו מדלקת עליו אין צריך לילך
לביתו אכן צריך לבדק על הראי' במקו' שסוער אצל חברו
(א"ה ו'ו' היא סכרת הרמב"ם ז"ל לפי מ"ש הרב כנה"ג
משם הרא"ח כ"י וכ"כ הרב מ"א משם רש"י אמנם
מנן כ"י סי' תרע"ו פסק דא"צ לבדק) וזה אם לא שמע
הברכות מצעל הבית דאם שתצ' וענה אמן אין צריך
לחזור ולבדק על הראיה שצפה ניסיו' וזה פשוט ומי שכל
לביתו ומנא שהדליקו עליו כבר ינא וא"צ לחזור ולהדליק
ובל סכך שלא לבדק :

ורענין עריכת הנרות לרעת הרב ז"ל ולרעת
הב"י ז"ל הנכון להתחיל להדליק מדר
ימין רחוק מהפתח וחוסף בכל כר א' סמוך לו פרי שבאחרונ'
יהא ההתחלה בגר האחרון סמוך לפתח ומצוה מן המוכרח
לחזור דוקא אחר שמתן זית להדליק ולא בשעוה ומצוה מן
המוכרח להכין כלי מיוחד שיעור הדולק ב"ב שעות
לחלק בכל לילה שיעור חצי שעה והוא מ"ר
שיעורי' וסגולתן לינצל מהריגת ד"ס כמה שכתבו
המקובלים :

וביותר צריך להזהר שלא לערוך את הנרות
במקום רוח מצויה דאף דקי"ל בכתה
אין זקוק לה ואין צריך לחזור ולהדליקם היינו דוקא כשלא
העמידן במקום הרוח אכן אם הדליקה בפני החוככותה
חייב לחזור עוד ולהדליקה במקום שאין שם הרוח שהרי
הואיל ואינה יכולה לעמוד בפני הרוח הרי הוא כמו שלא
נתן כה פ"ן כשיצור כמ"ש ריא"ז ומכל מקום אין צריך
לחזור

במ"ס ונאזאיו חתם באות ברית קדש ואף גם השב' נקרא
חותם כאשר חכמים הגידו במדרש רבות ורבנין אמרי
משל למלך שעשה לו טבעת מה חסדה חותם כך מה היה
העולם חסד מנוחה בא שבת בא מנוחה והירח גם הוא א'
מו' ככבי לבת וכתוב ובער ככבי' יחתום ג' אה מן השמים
הוכיחו כי לא ימוסו לעולם והמה נחתמים בחותם טבעת
המלך מלכו של עולם הכהן הגדול הגבור והגורא. ואין
כל אומה ולשון שולטת בהן :

ומטעם זה אמרו נרות חנוכה מוסיפי' והולכין
להורח הפר עבתם אשר זממנו לביעולה
של תורה ונרות חנוכה מוסיפים והולכים דוגמת נר מצוה
ותורה אור שמוסיפים והולכין תמיד. וכוסף עוד אשר
חכמי' הגידו הרגיל בגר חנוכה' הווי' ליה בגים ת"ח כי כמו
שנרות הללו מוסיפין והולכים להורות הפר עצת אויב וכי
אין תורה פוסקת מישראל נכח סלה ועד כן באותה מדה
הווי' ליה בגים ת"ח ולא תשכח מפי זרעו וכמו שנרות לו
מוסיפים והולכים כך יהיו לו בגים ת"ח שמדתם להיות
מוסיפים והולכים אשר אמרו זקני ת"ח כל זמן שמדליקין
חכמה ניתוספת בהם ואלם על קוטב כוונה זו אשר נכלל
בפנימיות הדלקת הנרות הללו כי בה יכלל כל הנסים
ונצחון אויביו וקיום יעודי רתיו כאשר רמזנו על כן
האמירו בה חכמים עד שאמרו אפי' עני המתפרנס מן
הנרקה מוכר בסותו ליקח נר חנוכה וכן אם אין ידו משג'
לנר חנוכה ויין לקידוש היום שיקנה לנר חנוכה משום
פרסומי ניסא וכן גם כן אמרו להשתמש לאלה כד שיהא
לכל שהיא נר של מצוה לפרסומי ניסא ועוד כיון שעל ידי
כס טבעתה במנורה תקנוה עשאו' כמנור' שאין
משתמשין בה כלל שהרי לפנים היתה עומדת בהיכל
מקו' שלא ראו בני אדם את אורה. וגם מטעם
פרסומי ניסא מנות נר חנוכה בסוף שקיעת החמה
שאו העם עובדין ושכני' ורואין וגם כי הנרות מאירים
כלילה ואיכא פרסומי ניסא מה שאין כן ביום דשרגא
בטיהרא מאי מהנעל.

ומ"מ מאחרין ולא מקדמין כי הסכמת רוב
הפוסקים היא כי סוף שקיעת החמה ר"ל
באת הכוכבים כשטת ר"ת דשקיעת החמה היא קודמת
למשתשקע ולכן מאחרין אותה עד אחר ערבית. ולא
כמו שנהגים רבים מרכת בני. עמנו להקדים בשקיעת
החמה כשאין השמש נראה על הארץ וכלן זמתידין אותן
עם השמש ומ"מ אם שכח או הזיר ולא הדליק עם זאת
הכוכבים מדליק והולך עד שתכלה דגל מן השוק שהוא
כמו חצי שעה מן הלילה שער אותו זמן איכ' פרסומי ניס'
ולפיכך הזהירו הפוסקים שמיד כשהתחיל זמנה אין לו
לאכול ולא ללמוד עד שידליק ואם התחיל פוסק. ולפי
שאין מצוה אלא בהדלקה שבה ניפר פרסום הנס ולא
בהנחה

פרק א כוונת ברכות נר הנוכה

וזה להמשיך הש"ע לו"ה קב"ה ושכילתיה אלא שהנחת
עצמן צריך להיות בשמן מפני הנס שנעשה בו סוד
שמן משחת קרש כנודע.

ואח"כ

מכך שהחיינו כדי להמשיך מצותו
השפיע על האדם המברך ואח"כ אומרים
הנרות הללו וכו' קרש הם להגיד יקר תפארת הנרות הללו
במקום רמיזתן ולהורות נתן בגופו איזהו מקומן של נר
הללו באומרו הנחת הללו קרש הם כי זרע קר"ש מצבתן
בסוד שמן משחת קרש כאמור וגם דעה לומר קרש הן כי
בקדושתן הן עומדין ואין הרעיון ובטל הרשע יגשו לינק
מסוד תנחומיה ח"ו וכן בדיון כי הנה אבחנו בני מלכים אין
לנו רשות להשתמש בהן אלא לראותן בלבד הארה בעלמא
אל"ה ויאר לנו וכ"כ כי לא יהיה אחיז' ויניקה ח"ו באורים
גדולים אשר משכנו ע"י ההדלקה ואשרי אנוס ועשה זאת
להעלו את הנרות בכוונה זו אשר אין ספק כי לגביה הירח
יהיו למאורות גם לגפשו דוחו ונשמתו לאור מאור החיים
הנצחיים מן השורש הנמצא בו מלמעלה למטה והשביע
בנצחיות נפשו ולפי' תוספת הימים לפיהן תרכ גדולת
האורות העליונות למעלה וגם באדם יתוסף הארה ענמה
בעצמו יום יום כי על כן לא יפה הם עושים הדולקים ע"י
בניהם ונשותיהן כי מצוה בו יותר מכשלונו להאיר את
נשמתו ואף גם זאת יגמור בעד כל הכרו' ולא כמו שנהגו
להדלי' המברך נר אחד ואת היותר כיר אחרי' כי אף כי לפי
הדין כחד סג' והיותר ביד אשתו ובניו מ"מ האיש המשכיל
וידע כי כל אחד מהנה שורש הארתן רמוזות במדות
העליונות למעלה ולעומתן משכמים הארתן למעלה והארו'
האלה המה מתגדלין בתוספת הימים כי לפי תוספת
הימים כך מתוס' הארה העליונה על כל המדות העליונות
בתוספ' מרובה ע"כ מצוה בו יותר מכשלונו כדי שיושפע
מתוספת השפע שע"י נר הכוסף גם בו ועל ידו ולפיכך חף
אם הוא טרוד ימתין הדלקתה לעת שיפנה שמצותה כל
הלילה שלא לאבד טובה הדכה ולא יקדים מבע"י כי כבר
הודענו ענין הדלקת הנרות הללו כי הוא המסכת האורו'
העליונים לשכ"י עוזיטו והיא מדת לילה כמ"ש בזוהר ולכן
אין להדליק אותן אלא עם סוף שקיעת החמה לעת אשר
הכוכבים במסילותם כנזל ולא מאחרין כדי להאיר לה
תכף מלמעלה ולא מקדימין כי מכלערי הטעם אשר לא
ועיל להמשיך בה אור העליון אשר אין הזמן מכיון לכך לא
גם הוא מפגל בקדשים ומקלקל ולא מתקן שהוא קרוב
לברכה לבטל ואף אם יתן שמן בה שיעור עד שתכלה רגל
מן השוק מה יושיענו זה לענין מעש' המצוה שלא ביונות'
אמנם בע"ש אין לדרוך ככך כי קדושת היום מסייע להיות
הייחוד הזה של נר חנוכה מוקד' קודם שקיעת החמה וגם
שצריך להדליק נר חנוכה תחלה ואחר כך נר שבת אשר
שתיים קדושות הנה זו למעלה מזו ולא יעשה כן במקומה
לתת

לחזור ולברך מצות הדלקה הא עבדא כמו שהשי' הרשב"א
ז"ל בתשובה. והמדרין מעריכים את הנחת למעלה
משלשה טפחים כמ"ס הרכ ז"ל ומכל מקו' כל עשר טפחי'
היא מקומה:

ובענין

הברכות צריך להזהר לברך עליה' עובר
לעשייתן והיינו לברך כל השלש ברכות
בליל א' וכן הב' ברכות בשאר הלילות קודם שיתחיל
להדליק ואחר שהדליק נר א' שהוא עיקר המצוה יאמר
הנרות הללו ויגמור ההדלקה כמ"ס האחרונים ואמרו על
אחד מן החסידים הראשונים אשר קנה נר' של כסף וכליל
ב' התחיל להדליק בה וכירך שהחיינו גם כלילה הב' כי
אף שכשעת קנין יש לברך מכל מקום בחר לסדר ברכת
שהחיינו עם כ' ברכות האחרונות וגשאל הרמ"כ על מי
שהדליק נר חנוכה וכירך עליו ואחר כך הדליק נחת אשה
שכינתה אם צריך לחזור ולברך או לא והשיב שזה הענין
חוזר לכוונת המברך כמו בשאר ברכות אם כשהדליק נר
חנוכה וכירך עליו היתה כונתו להדליק נרות שכינתו
ברכה אחת לכולם ואם בירך והדליק ואחר כך נודמנו לו
נרות אחרות להדליק צריך לברך עוד הפעם וזה שיכול
להדליק לאשה ולברך היינו כגון שצומד' אכלו בשע' הכרכ'
או שמדלקת היא בידה אבל בענין אחר לא:

ובנוסח

הברכה הנוסחה הנכונה כנוסח' הב"י
והאר"י ז"ל להדליק נר חנוכה ולא של
חנוכה ובר' תתוס' גם ברא"ל היוצא מפסוק נוצר'
חם' לאלפי' והוא המסכת אור העליון על החתן ועל
הכלה להתנייח ביחוד שלם כנודע לבאים בסוד ה'
והמשכילים יזהרו שלא לשנות ממטבע זה כי מגרעו' הוא
טתן בקדשי שמנים:

ויתאמץ

בכוונתו לרעת ולהשכיל אשר הדלק'
הנר' הללו בשמן ראשה מגי' השמימה
אל הקד"ש פנימה ולהאיר ולהדליק את נר ה' שכינת
עוזיטו בשלהובין דרחימו שלהובין דיה' בין איש לאשה
כמ"ס בזוהר ובתקונים כי מפני כך ההדלקה עושה מצוה
כי בה יהי מושך לה ב' המאורות הגדולים מטהיר' ויולא'
לט"הר ענמה ברגל בסוד עד שתכלה רגל מן השוק
ועוד לה מאורות עליונים שמת הקדש העולים במספר
נ"ר. ועל כן יאמר בשפר תיקון נוסח הברכה להדליק נר'
חנוכה רמז לשכינה אשר תבונה בשם נר' כלומר להדליק
ולהאיר לה אורים גדולי':

ובברכה

ב' שיעשה נסים לאבותינו ופנ' אנו
חוזרים וממשיכין לה לאור באור פני
מלך חיים אורים גדולים ומעולים מן הברכה הראשונה כי
ע"כ יאמר בנוסחת' שיעש'ה משך ש"ע נהרין אשר
יהי למאורות בה וע"כ על רמז זה נכון להדליק נר
חנוכה ע"י נר של שצ"ה אשר שם רמזוהן מס' ש"ע
וה

ואולם הבאים בסוד ה' אל עבריו לעשות כוונתם למלאכת השמי' לא יצאו י"ח בזה כי אחד

אשר משם תבין ומשכיל סוד המצוה הזאת ומה טעם יש בשם חנוכה וענין המשכיל בסוד

ועתה אחובי קודא נעים ה' עמך גבור החיל הסכלתך ואזלתך בדרך זו תלך וכזה

אנכי תקנתי אליהם מוסח תפלה פשוטה
לאומרה קודם הדלקת מאורות נר חנוכה

לישם יחד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו ורחמינו ורחמיו ליחדא שם י"ה בנ"ה

הבני בא לקיים מצות הדלקת נר חנוכה לתקן את

פרק א להדליק במיש אחר ההבדלה

אנלה. והרי זו ברכת שוא ולפיכך הסדר הנכון נר חנוכה
בראשונה ונר שבת. באחרונה לשום שפלים למרום ואולם
נר חנוכה וקידוש היום נר חנוכה קודמת באשר נמצא אתם
תוספת מעלת יקר בחנוכה אשר אפס בלתי ואין וולתה
גדילי'ם תעשה לה מה שאין כן ברכת אשר ימים עליה
בעל שאשה ויהללה ולפיכך נר חנוכה הולכת קדמ' אשור
לשבת כי אין כאן שום ברכה הפך המכוון. אשר על כן
נ"ל להדליק בחנוכה שבת אחר סדר ההבדלה כי אף כי
הכדיל כתפלה עדיין נשאר דשימו האורים גדולים אנלה
עד סעודת ד' וכן נהגו החכמים ואין לשנות.

ובהערות את הנרות לפני ה' יכין לכיון
הטבת ב' נרות המתוספות לה.

אשר בהיותה במקומה אין לה אפס הייחוד התחתון אשר
שמה הו' וואדכו'ת. ובהעלו' הנרות תקח לה לנרות אשר
על ראשה ב' ייחודי' העליונים הו' וואה' יוה' הו' ואלהים
אשר ג' אלה עולין במספר נ"ר ולעומתם ברכו' בחשבון
ברכה א' הו' וואה' וברכה ב' הו' ואלהים וברכה ג'
הייחוד התחתון הו' וואדכו'ת ולהם עלה ב' דחנו' כה
מספר האותיות אשר תבואנה בששה משמות: ונוסף
גם הוא להאירה משמות ע"כ קס"א ב' גולת הכותרת
דז' אפס לו את הרג' ל' להאיר מזיו כבוד העול' רג' ל'
סוד רג' ל' מן השוק. אשר לעומת סוד זה נכתם ונחתם
לשון הזהב דברי חכמים אשר אמרו הרג' ל' נגר
חנוכה והוא לחכימיו ברמיוז ולו רג' ל' על לשונו לסוד
הסתום הזה. כי אם לא כיוונו לסוד הדבר יאמרו הזהיר
בנר חנוכה כמו שאמרו בסמוך הזהיר במזוזה אף לבקי
מרוכר פה נכבדת במראה ולא בחירות על סוד משך
האורות העולין רג' ל'.

ואשר להיות כבר היה בס' סוד שם ב' תוסף
תת כחה לה ע"כ ס"ג מ"ה אשר המה

עולים קע"ט אשר המה בחשבון להדליק' וככן תעשה לה
נ"ר. וד' ל' להדליק כ"ח מוכה תוכו רצוף שם **נ' חל'**
עם נקודות נ"ז ח' ס' ל' אלפים משך הארת

הנה' הגדול היוצא מעדן להשקות את הגן הנקרא נחלי
שמן מנחל בדרך ישתה לעורר אהבת דודים ביחודא שלים
ומספח עם אהבת כללותו במספר שם מ"ה וריכוז
אהי"ה הן האד"ס היה בא' ממנו וגם רמ'ו הנה נדרש
בתוכיותו ומס' יפרד והיה לאשתו עמו בסוד חנ"ה כ"ה
אימא מקשטת לברתא ויש בברכה זו י"ג תיבות לעומת
י"ג מכילן דאימא מקשטת לברתא ובכן נתקן הוד דז' א'
בחינת מכילין מאל עד נוצר ותקן הח' מעורר כולם כזווג
נוצר ונקה כמודע וכלל לילה ולילה יכין לכיון מדה א' לכל
ח' מדות על ידי הח' מוצר חסד כלילה הח' :

ואחריו לו יהיה חן ינלח דבח בברכ' שעשה
נכיס לתת את המלא בפשוטי א"ל
אל

ובאותה מדה לו ירא' כל חכמילב ולפי כי רחל המעטירה
ביתר הימים הודה נהפך עליה למשחית פנה הודה פנה
זוה ולא תשא אור הדד כבוד ההוד כי אם מירי אכיר יעק'
אלוה נורא הוד אשר אור ההוד מאיר אל עבר פניו והוא
א הוד כננח ישראל ובכן ידיה חשכה של רחל. ואולם
בחנוכה על כי גבר אויב לבטל מהם ראש חדש אשר הוא
על"ת' ההד"ס כננח כמודע על כן באותה מדה הוסיפו
תת כחה לה ע"י מתתיהו בן יוחנן והאיר וזרח הודה
בח' ימים הלה ויעקב איש תם ונות ביתו איש יחד פני
דעיו בהדר ההוד והי כזית הודה ותשלח את אמתה
ותקחה. ועל כן שתו ברכות ואודאות על הניסים
במורים ברכת ההוד וגם לערוך את הנרות משמאל
קרן ההוד.

ואמנם טעם עריכת הנרות למעלה משלשה
טפחים הוא על כי כן מלכות שמים היא

כפורה' עלתה לננח הוד יסוד של בעל ולא למעלה מעשר'
כי עד העשרה לא באה בחמכה וסימניק ג' אלה בני כ"ח
וההדלקה עושה מצוה בעבור העשרה ולפיכך מצוה נר
חנוכה תופכת מקום הדדה כי טפחים כי כל בני'
שכינתא שריא: ותן ערכה בשמחה אשר אמר לתת לה
שמן במידתה עד אשר תכלה רג' ל' מן השוק יצרך הרמז
בבתר עליון על כי מלכות שמים בביתה לא יסכנו רג' ליה
ובערב היא באה למטה בכ"ע לתת טרף לביתה וחק
לנערותיה והדלקה עושה מצוה להאירה במאור' הגדולים
הולך ואור עד כסין ומן מועדי רג' ל' לרגל המלאכה רושם
האור המאיר אל עבר פניה עובר בשו"ק אלל פנה פשט
לו את הרג' ל' וכומאה היונה מצוה לכף רגלה עד תום
מדרך כף רג' ל'. ובגלל הרבה הזה אין ליהנות מזיו כבוד
פן תגוף באבן רגל' ה' ח' באשר האור הזה ארח כרגל
לו יכא בשפלה ובגב רג' ליה יורדות מות אל שער אויביו
ובהתערב חול בקדש ליהנות מזיו כבודה כמעט נטין
רגליו כסן מעד ורגל מועדת רגל השור והחמור וינא
רשף לרגליו חסוסלוס.

וממוצא דבר אתה תשמע טעם אמר' הדלקה
עושה מצוה ולא הנחה יען כי בהעלו'

את הנרות יהי מוכך לה משך האורות והם למאורות
על ראשה למטה. ועל כן יחזהרנו להיות כל איש חלק
בביתו בערב יום ש"ק נר חנוכה בראשונה ונר שבת
באחרונה להעלות בקדש במדר המדרגה בקטן החל
ובגדול כלה. כי בהדלקת נר שבת היא כפודחת עלתה
ננה ובאה עד הראש ואיככה יהפיק ידו להדליק ולברך
ומנא השפלה הגבה והגבוה השפיל כי ענין ברכת
להדליק נר חנוכה. רנינו במאמרה לאמר להדליק ולהוריד
לה אורים הגדולים למטה. והלא כבר עלתה עליהם עד
הראש ואורה באור החמה ואורות נר חנוכה כלא חשיבין
אנלה

א"ל אשר המה נרמזו בחנוכה הא' בס"ג העולה חנ"ה
וכנר משרטון יפרה במל' אשר בקרבו אותיות י"א י'
העולה ח"ל וגם את הכ' נרמז ככ"ו דחנכה כי בהנרף אל
הויה ואת אותיותיו שהן ד' ואהבת כללותו יעל"א ל' והן
עתה מי מלא ימנו למנו לעלות במילואותם למספר ש"ע
הארת פנים העליונים למתק האלהים דיו"ן העולה
במספר ש"ה בהנרף אליוס' אותיות וכנסח הכרעה שם
רמז שש"ע ש"ע ש"ה.

הנה זאת חקרנו כן היא כוונת הדלקת נר
חנוכה הכל בכתב מיד אדוני הארץ מרן
האליה האר"י ומשנהו מהר"ו ז"ל ואסוכבה לתורה
ולתעודה וללקטה אחרי הקדרי"ס אמרות ה' אמרו סהור'
להביא אל בית חמדתו לתשוקת המתחילים בחכמה.
ואנכי תקנתי נוסח תפלה כוללת כל כוונת הדלקת נר
חנוכה לנפש כי תשכ"ע לבטא בשפתים וזה תוארה.

לשם יחוד קב"ה ושכינתו ברחילו ורחימו ורחימו
ורחילו ליחדא שם י"ה ברה ביחודא שלים
בשם כל ישראל. הנה אנכי בא לקיים מצות הדלקת נר
חנוכה לתקן את שורש במקום עליון ויהי רצון מלפניך
יהוה אלהינו ואלהי אבותינו אלהי נבואות שבכח
סגולת הדלקת הנרות הללו אל מל' פני המזרח
ואירו שבעת הנרות והיו למאורות במלכות שמים יהוה
איהו יהוה אלהים יהוה אדני העול' במספ'
נ' ויאירו שם יוד הי ויוהי יוד הי ואו הי יוד הא
ואו הא אל עבר פניה עם כ"ן אמיתה לה ולהאירה
גולות הכותרת דו"א ע"כ קס"א ונר"ק יקראוהו לרגל'
עוב' בשו"ק אצל פינה ולת"ת עוזק היה מושך לו רחובו
הנהר כחלי שמן להשקות את הג' המאור הגדול שם
נחל העולה במספר שם כ"ן אשר עם המלא אשר
הקרבו ומילוי מילואותו ל' אותיות המה יעלו
כסך נחל מנח"ל בדרך וכבן עת דודים תעורר אליהם
להתייחד ביחודא שלים ועוד יהא מושך הכלה לה משך י"ג
מכילן מבית אימה מכילין קדמאין מאל עד ג' וצ"ר וכס'
יהיו למאורות שאריותם ורה"א פניק המאירים ב' שמות
אל' למד' אל' למד' העולים ש"ע נהורין
קדישין אל מול פני המנורה שכינת עוזינו ולנו בני מלכים
בני רחל שמנו כסה עלינו אור פניק ה' כי עמך מקור חיים
באור נראה אור ורה פני תכל מרשן ביתך ונח"ל עד כיך
תשקם.

ובבח סגולת הדלקת הנרות הללו כהיה אכחמו
וכאזאנו אנשים חכמים וידועים נחל נובע
מקור חכמה לרעת את שמך ובגנח הודך הראנו נפלאות
ותחזינה עינינו בשוכך לביון ברחמים בהעלות את הנח'
אל מול פני המנורה זהב כולה וגולה על ראשה ושבעה
נחתיה עליה שבעה ושבעה מנזקות לנחת אשר על ראש'
חלק שני יר א ומלך

ומלך ביופיו תחזינה עינינו מוכתר בכתר כתריו והיה כל
הארץ שפה אחת לכולם יהיו לרצון אחרי פי והגיון. לבי
לפניך ה' נורי ובואלי ויהי נועם ה' אלהינו עלינו ומעשה
ידינו כוננה עלינו ומעשה ידינו כוננהו.

ושוב יצא דברו בברכו בשפה כדורה ובנעימת'
קדושה בסדר זה.

ברוך אתה יהוה אלהי יוד הי

ויוהי אף הי יוד הי אלהינו מלך

העולם אשר קדשנו במצותיו וכונו להדליק נר חנוכה. ויכוין להמשיך
מספר להדליק ע"כ ס"ג מ"ה למלכות ובכן נעשה כ"ר
כמספר ג' יחודים הו"ה ואהי"ה הו"ה אלהים הו"ה
אדני ובאזמרו חנוכה יכוין ככ"ה דחנוכה שהוא מספר
האותיות של יחודים הנזכרים.

ובליל ב' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ג' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ד' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ה' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ו' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ז' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ח' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ברוך אתה יהוה יוד הי ואוהי

יהוה אף הי יוד הי אלהינו מלך

העול' שש"ה נסים לאבותינו בימים ההם ובזמן הזה. ויכוין בשש"ה
לשני שמות א"ל הרמזים בחנוכה אחד בשם ס"ג שהוא
מספר חנ"ה ואחד ככ"ו שהוא מספר הו"ה עם אותיות ו'
ואהבת כללותו שעתה שניהם מתמלאים ונעשים מספר
ש"ע דשש"ה.

ובליל ב' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ג' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ד' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ה' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ו' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ז' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ובליל ח' יכוין הסויה בנקוד כזה **יהוה**

ברוך אתה יהוה יוד הי ואוהי **יהוה אף הי יוד הי**

פרק א בנות הברכות דני חנוכה

ובליל ו' יכוין ההויה בנקוד כזה יְהוָה

ובליל ז' יכוין ההויה בנקוד כזה יְהוָה

ובליל ח' יכוין ההויה בנקוד כזה יְהוָה

ברוך אתה יְהוָה יְיָ דָּהָא וְאֵזְהָא אֲדָנִי
אלהינו מלך העולם שהחיינו וקיימנו והגידנו
לזמן הזה .

ואחר ההדלקה יאמר אלה מקראי קד' ר'ת שילוב
י'אחרונה' . י'הויה בבאות עמנו
משגב לנו אלהי יעקב בלה . אלהים בבאות שוב כא סבב
משמים וראה ופקוד גפן זאת . ר'דנינו לך אלהים הודינו
מרחב שמך ספרו כפלאותיך . ר'מינו אלהים סבבך בקרב
היכליך . ואתה אלהים בבאות אלהי ישראל הקינה לפקוד
כל הגוים א תחון כל סגדי און סלה . להר פלגיו ישמחו
עיר אלהים קדוש משכני עליון . ר'וישענו ה' אלהינו וקבצנו
מן הגוים להודות את שם קדשך להשתבח בתהלתך :

יְהוָה אלהים בבאות השיבנו האר פניך ונושעה יהי
לדנון וכו' . ואחר כך יאמר מזמור שיר
חנוכת הבית לחד וכו' . שצל חנוכת הבית זו באמר שכל
המזמור ההוא קשה להבינו על החינוך שהיה בימי שלמה
כי לא היה ישראל בזמנים ההם בגדה כמו שיער במזמור
הזה ואדרבא ישכ כל איש ישראל תחת גפנו ותחת תאנתו
והך שלו ואמ' היה בימיו ואם דוד אמרו על צרת עצמו ת'מ'
מה ראה על בכח לשפר את כל אשר קדוה במזמור זה
המדבר בחנוכת הבית . אך אמנה ראה המסורר וניכא
וידע מה ניכא שבאחרית הימים וקום מלך עדין וישלך
משמים ארץ תפארת ישראל ובימים ההם שק ואפר ינע
לרבים ואחר כל הצרות ההם יקום איש מצדע אהרן וירפא
את מזבח ה' ההחם והיכל יוסר ויתחנך ועל החינוך ההוא
אמר ארוממך ה' כי דלתנו ולא שמחת אויבי לי . הם נרי
בבאות ישראל שהיו שמחים לאידם בעת ההיא ואח' כך אמר
הצלית מן שאל כפ'י חניתינו מירדי בור ומרו לה' חסידיו
בזדע שבשגת הצלתם נעקו כולם הודו לה' כי טוב וז'ם
והודו לזכר קדשו . ואני אמרתי בשלוי כל אמוס לעולם כי
כל הגדה ההיא באה לישראל על כי חשבו סבשלוותם כל
ימוטו לעול' וישמע יסורון ויבעם ולא זכרו את ידו יום אשר
פרס מיד נר ע'כ באה הגדה הזאת למען יכירו וידעו
שבהסתרת פניו יתברך יהיו לאכלה בכל פה וז'ם הסתרת
פניך הייתי כבהל לפיכך איך ה' אקרא וגו' מה בנע ברמ'
ברדתי אל שחת בין האומות הפכת מספדי למחול לי וכו'
וסיים למען יזמרך כבוד ולא ירחם לה רות' כי לא הוקמו ימי
חנוכה כי אם להלל ולהודות ולא לימי משתה ושמחה וז'ם
ה' אלהי לעולם אודך . ולא לחלל במחולות של רשות :

ולא

ולא כאשר ראיתי בימים אלו שהוקמו לשמחון כהם
לש'ם ולספר בנסים ונפלאות שעשה לאבותינו
בעצם הימים האלה וזמני הפורים . כי נשמע קול נוחה
על היין פראש כל חונו' יתהללו ותבקע הארץ לקול הענא
מבית כליעתם וישמו את טעמם ומראיהם לתת על פניה'
מסוה עד כי לכולם יהיה חלפות שמלות היו לגשים כי על
גבר יהע כלני אשם . וכל סגמים יתנו על פניהם בסות
עיניהם עד אשר כל רואיהם לא יכירום לא ידעו ולא יבינו
מי ומוי ההולכים עדרים עדרים פעם בתוך פעם כרחובו'
אלל כל פינה וארחבו לחקור איזו מקומן של זכאים ואיו'
מקום יין נסכים וילכו להם בתופים ובמחולות מפזזים
ומכרכרים בכל עזו ואשה כלני זייכ'ה עליה וחמושים עלו
בנות ישראל מועבים בכל שלטי הבקורים וכל איש מישראל
חרבו על יריכו' וחציו שנומת . וגם סגגרים יסיתו להם
עדרים לבדם בשנות את טעמם ורחם לקושש קש ולהביא
עגים בביתם ובחצרים ונשמע קולם בבואם קול ענות
דחיתמים ובגידופים כבולות ושחוזות בחרוזות ובדברי
הבאי והיתול נחוק ושחוק עשו לשם כל השומע ינחך .
גם אלה כיון שגו בשכר תעו מדרכ השכל שמו וישכרו עד
אשר הם מריקים את גופתם קיא כואה בלי מקוב כהריון
האשפות מן הזבל ויאספו אליו כל העדרים וגללו אותו
ברחובות קריה במקומות המטונפות חקקו אשפתות :

הכזה יהיה יום משתה ויום רנון לה' ומאין להם
סמך למנהגים מקוללים האלו והגמול הזה
יקוה האל המושיע אשר גאלנו וגא' את אבותינו להקביע יסו
במצעה ידיו בזמנת כללים ושירי עגבים ותבער אש
בעדתנו בחורם עם בתולו' זקנים עם נערים זמרן נשי
ועניין גברי בשירי עגבים הלא המה דברי חשק וכבולות
לשכח היפה כיופיו והשכיב' מה לשון אומרת קלני מראשי
קלני מזרחי הסר מעלי חמון שירך וומר' ככליך לא אשמע .
והר' יף כתב על אותה שאמרו ומדא רפומא אסיר שזה
כאמר על השירים של אהב' אדם לחברו ולשכח היפה ליופיו
והם הנקראים שירי עגבים ולא הותר לומר אחר החורבן
לא שירות ותושבחות וזכרון חקדיו של מקום כלכד . וזכמו
ששירי התורה גורמים דכיקותא בש"ת כך השירים
שהנשים אומרות גורמים להפריש הנסמה מנדרור החיים
וכ'ס כד חזקן נשי וענין גברי דמתיא כאש בנעורת ויגר
סמך להסיתם לעשות כל דע כי על כל אלה ראוי לדרוש
אלהים פרטי הדברים האלה למנוע העם מכל המצעים
המקולקלים האלו וכיוצא בהם אך שתהיה השמחה משוער'
במדה ובמשורה לש'ם בזכרון גבורתיו יתברך להגיד
בפני הגדולים עם הקטנים הנסים והפודקן והגבורות
אשר גמלנו להינו מרחם כרוב רחמיו וחסדיו אשר בזה שמו
הגדול מתעלה בעולם והוא סגולה נפלאה לעודד את
הרחמים לפני אלהינו אב הרחמן לגלות החיל הזה

ימים

פרק א תוכחת מגולה לאשר ביין שגו בחנוכה

נד

יתים רבים ודעים לישראל אשר אין לך יום שאין קללתו מרובה מחבירו ועמו ונאון מדעתו מוכים ומצוקים דווים וסחופים והלעג השאננים הביו לבאי יונים כי נאמו גוים אברה תקותם אכן בהודות הלל לה' אותותיו ונפלאותיו אשר עשה יחד נכמתו רחומיו יתברך ויאמר אשרי המלך שמקלסם אותו בביתו כך ומה לו לאב שהגלה את בנו לבין א"ה כבשה א' בין כמה אריות שואגים לטרף וככן יסקיף ירא'ה' משמים וישיב את שבות עמו וירחמהו כרוע' עדרו ירעה בזרועו ויקבץ טלאים מכל העמים אשר נפוצו טמה ומה הטעם כל המרבה לספר בניסיו' ה' ומשובח כי היא תהיה פורה גאולתנו ופריון נפשינו בגלות החיל הזה כש"פ' ו' דפסח ע"ס. והימים האלה נזכרי' זנעשים לתורה ולתעודה ויתר משאר הימים אשר אמרו לבטל מישראל תורה ומצוות ובכרה הערלה ובטלו ממנו חרש שבת ומילה ועצום עשה דברו והפר ענתם וקלקל מחשבותם למען לא יכר' בריתו ותורתו ומלתו וזכרם לא יסוף מזרעונו:

ובן

מילה שח'ל בתוכם נדריקים ישמחו יעלנו לפני אלהים וישישו בשמחתם מאד מאד על יתר הימים וחסידיהם הראשונים מכתלים ת"ת בקרב הימים האלה ובאים לשמח בשמחה כורתי ברית עלי זבח יען כי באלה הימים עבר על נפשינו המים הזדונים להפר מצאתנו בריתו של אה"ע בקום עלינו גוי נבל הנפיר והשעיר מלך יון. עד אשר הופיע ה' ממכון שבתו והוריש עור ישראל וליהודים היתה אורה ושמחה ופסחון זו מילה. אל כן ראוי לשמח בה ביותר בקרב הימים האלה וכן שבת וד' שחל להיות בתוכם ראוי להדכות השמח בהם כי אף עליהם גזר כנז' ואף בכל ח' ימי חנוכה ראוי לשמח בהם כמו ערי רגל בשמחה של מזה כי מכלעדי הנסים שנעשה בהם גם באלו הימים היתה חנוכה המזבח והעוש' שעוד' בכל יום מח' ימי חנוכה ה' משוכ' והימי האלה הם רים בהספר ובתענית והנזהר' לפפור עוב' להתעבו' ע"רח יתענו לפני חנוכה ואינו מעכב בהסכמת רבות ינו בעלי התוספות בתעניות דף י' כוהר' אש כפ"ק דמגילה דכחוכה ופורים מותר להתענות לפניהם ולאחריהם. אכן בחנוכה אפורים וטעמא רבא איכא למלתא עפ"י מ"ט כוהר פקורי ו"ל בית כ' לא הוה בשלם בגין דערלה הוה בגויה וקטרגא ביה תדיר ועל דא הוה כהמ זמנין בגויה לקטרגא בהאי ערלה ולהון אנטריק מלה לקטרגא בהדה ולאגנא על בית שני וכלא ברזא כדקא חזי עד כאן:

הנה

משם בארה כי מוכרח היה הדבר להיות הנס ע"י הכהנים כי גברה הערלה גבול הרשעה והכהנים להם יאתה להתיש ולהחליש את כחה באבר סמה שושכני דמטרוניתא. ועל כיתתו ונחלש כחה יר כ ב ש

של קליפ' בקרב הימים האלו ע"כ נאמר בהם ההספר אחר בו נותן לקליפ' כח לאינון מאריהון דיכבא ויללא. וכן בתענית אשר כל עצמו של תענית ח' א' כי אם להבין ולהתענות לחלש חושים כח החומר שורש הקליפ' ובימים האלה שם נפל שדוד והכנ' עני או יושב באר"ץ. ויראיה' וחושבי שמו יזהרו לכלתי נתון ק"נף למאריהון דדיכין בקרב הימים האלה ח'ו בשום עון אשר חטא פן יתן מקום לשפחה חרופ' והשפחה כנוקבא דתהומא רבה עד נזח לא יראו אור וכדוב אורב יארכו לרם לכפש החוטאת למנוח מקום אחיזתם להחליף את כחם. וכל העם ישמחו וייראו ולא יזדון עוד המטים עקלקלותם לכ כפילים כבי' משתה כח' ימי חנוכה אשר לא הוקבעו כי אם להודות ולהלל בהה אל המקום ב"ה ברוך האל המושיע כנז' ל. והנשים אשר נהגו שלא לעשות מלאכה בח' ימי חנוכה ויש מי שאמר שאין להקל אליהן ואמת הדבר כאשר כל הפגם שנעשה באותו זמן של מלכות יון היה בהתגבר הקליפ' מאוסה היא הערלה והנה זה הפגם היה לשכי' אשה יראת ה' וכן הנס שנעשה אח"כ ע"גהשמן להדליק המנורה גם הוא נדמו לכנסת ישראל הנק' מנורת זהב. ועל אודות האשה העליונה כנסת ישראל אשר הנס נוגע שם והיא שם אם ושורש כל הנשים כי ממנה הן מושרשות ע"כ ישישו וינמחו כי שועתה ויבאו הנשים על האנשים ביתר שאת כנס הזה להבטל מעבודת מלאכתם ועכ"פ גם האנשים יבטלו איש איש ממלאכתו אשר המה עושים כנז' שהנרות דולקו. ואף לנשי' לא נאמ' להבט' ממלאכתן כי אם לנשי' שאננו בקר' בית' ולא יראו החוצ' א העין לא כנשי' המכירות העבריות העושות מעשה המנרין להבטל ממלאכתן כר"ח ובחנופה ולא שקטו ולא נחו ובבתיהן לא ישכנו רגליהן פעם בחוץ פעם ברחובות ואנל פתחי החנרים יארכו אחר אחת בתוך אלה מפה ואלה מפה כשחוק וקלו' ראש ומחטויא רבים הנה כי לא ינקה כל הצופה בהן ואם איישר חילי אכפליניה ועושה חלה עכיר' היא בידן להבט' ממלאכתן והקולר תלוי כנוהר בעליהן שלא מיחו בהן. ואנכי דרשתי נדבים על זה ופי' המלא תוכחות על אלו ועל כיוצא באלו המתפרנו' כעם בכל חוקות כנז' הערלים ויתר מעשה תעניתוים אשר אני הגבר דאה בעמי עמי אשר אין דורם ואין מבקש להרים מכשול מדרך רבת בני עמינו והדורשים לסקל המסילה מדרך בני עמי להשיכם מן הדרך המעוקל יהיה ללעג וקלם כינותם ואדרבא אם לא יחניף להם לאמר כשורה עשיתם ואין כאן עון אשר חטא אז אין לו תקומה מפני הקמים עליו כי יקומו בהם עדי שקר ויפח חמם לאמר אדרבא שהחכמה ההיא מן הכורחים ארחות עקלקלות ויכווהו בעיני ההמון עד שכל דבריו הנכוחים אינן נשמעין להם ולולתם כי' ואמרו לו טול קרה וכו' כי ע"כ בדור תהפוכות הננועים מושכים את

פרק א ביאור תלמיד ותיק שיהיה משהר השרץ

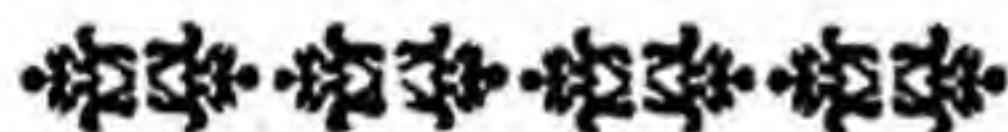
את ידיהם מלהאיר מתורתם בראש כל חובות כי הוא מן הנמנע להשיב רבים מעון כהיו שדרך על איש ישר בעיניו ואם יבא איזה מוכיח לאמר לרשע מדוע אתה עובר את מצות המלך ה' נבאית עד מהרה ירוץ רכרו לאמר הלא בדרך כבושה אני מהלך כי גם אחרים ראיתי עושים כן ותולה ענמו במקולקלים כמותו. וראש כל הפרצה הוא שדרך כל ישר בעיניו לכל איש מראה מ"ט פנים טהור על השרץ שבדיו המטמא והמדמ' קדם בחול ועכ"פ הוא מורה היתר לעצמו מקמה נדרים עד אשר ישוב החמס להיות משפט אמת וישר:

ומורי ז"ל היה דורש בזה אה' שאמ' פ"ה דערוכין תנא תלמיד ותיק היה כובנה וסיה משהר שרץ בק"ן פנים אמר רבא אני אדון ואטהרנו כו' והקשו התוס' מאי חריפותא הוא זה לטהר השרץ שהתור' טמאתו בהדיא ותי' עס והוא היה אומר שתלמיד ותיק זה היה מוכיח את הדור בזה המראים פנים של התר על כל מעשיהם ואינם רואים חובה לעצמם כלל כי בכל מעשה או פעולה שיזכרם מתאוה לא יעשוה מיד אך יורו התר לעצמם פעמים או ג' עד שיהיה בעיניהם כהתר ממע והוכיחם תלמיד זה לאמר כי לא יפה הם עושים שהרי השרץ הכל מודים בו שטמא טמא יקרא ואע"פ אוכל לטהרו ב"קן פנים ק"ו שיש כח ביד שכלו של אדם לטהר כל מעשה דע ולהיות מורה התר לעצמו ומזה ילמוד כל משכיל שלא לסמוך על חכמתו אף אם נראה לו קצת היתר מ' לא יסמו' על שיקול דעתו ולא על חכמתו ולא יעשה כ'א משפט כתוב בפירוש. וז"ש רבא אני אדון ואטהרנו וממני יראה כל משכיל כי מחב חורפ' רוב חורב' שיכול האדם לשכס כל כשרון המעש' ובסכה זו אין דברי תוכחות עלי עון נשמעים בדורנו.

ובשבת חנוכה דרשתי בקהל ערתי כל דיני חנוכה ברמז על נר מצו' ותורה אור ודרשתי על זה רמז נכון אשר אמרו שברורות הראשונים היו מניחין הנרות מבחוץ וברורות הללו אין מניחים אותם כי אם מבפנים להיכר אנשי ביתו והוכחותם בשכס פי על כי קנא קנאתי בהוללים העוזבים אורחות יושר ללכת בדרכי חשך אשר ברורות הללו ולא שמעו ולא הטו את אזנם למוכיחים בעם ואמרתי שזה רמז נפלא בדיון זה אשר חכמים הגידו אם ראית דור שאין התורה חביבה עליו כנס ולפיכך יצחק הרמז הדיון ברמזו לאמר כי ברורות הראשונים שהיתה התורה חביבה עליהם לפיכך היו מניחים נר מצוה ותורה אור מבחוץ כד' אי יפוצו מעיינותך חונה אך ברורות הללו שהתורה מתמעטת וללומדיה אין דורש ואין מכקש וחכמי הדור אין להם יכולת להשיב כל איש מדרכו הרעה ויהיו מלעיבים במלאך אלהים המטכילי' בעת ההיא ומשכו ידיהם מלהאיר תורת' בראש כל

כל חובות ומכניח נר מצותו כביתו וריו להשיב מעון את אנשי ביתו לכד על פי יסעו ויחכו וז"ש ועכשיו מניחו על שולחנו וריו רמז נפלא לכינוס התורה אור ברור שאינה חביבה עליו כאמור. והאיש הירא אפילו עני המתפרנס מן הצדקה יתכור כמותו ליקח נר חנוכה ודרך חיים תוכחות מוסר ולהחליף לבוש חינוך זה במלבוש פנימי נפשו הרמה:

ואשר אמרו זמין הדלקתן עד שתכלה רגל מן השוק רמז לנר ה' נשמת אדם שעיקר דליקת הנר הוא יהיה אחרי כלות ימי חלוצו והיו כלות הרגל מן השוק כי עולם הזה נמשל לשוק כמה שאמר וסוככו בשוק הסופרים כי אז כמו חלב ודסן תשכע נפשו לאור החיים לחיות בנועם ה' ולבקר בהיכלו:

פרק שני

אם נודע יר' ה' את עבריו בכל נפלאותיו אשר סבבו גם סבבונו כורא תהלות עושה פלא עם ברוחיו בכל דור ודור ויהיו לנם. עוד יספה תת כחה לנו בימים האלה ובזמן הזה על הנסים ועל הפורקן על הגבורות ועל התשועות ועל הנפלאות בקום עלינו אדם בליעל מלך יון הרשעה אשר חשב על היהודים להשמידם ולהכריתם שם ושאריית ישראל. והבנו לגאיונים אשר הסיתו את קדוש ישראל לה' וחץ שחוט לשונם וכל פה דובר נבלה לאמר כתבו על קרן השור' שאין לכם חלק באלהי ישראל וכל דבריהם כגאלי אש מאזרי זיקות לשיכים בצדיהם לאמר כתבו על קרן השור לדבר סרה על אשר בה' בדרו כתבנית שור אוכל עשב וישתחוו למסכה. ונוסף גם הוא אשר הרימו פעמיתו למשואו' ננח ולהר' אויב בקד' הקדשי' ובעמ' ישראל לחרב ויקנא ה' לארצו ויחמול על מיטב נאן מרעיתו וירב את ריב וקבע את קובעיה נפש ועצמותיה יגדל ויחיו ימחץ מחץ ראש על ארץ רכה וה' אתנו העי' את רוח אפנו משיח ה' מתתיה וסיעת מרחמוהי הכהנים המשרתים את פני המלך ה' נבאות לנקום נקמת בני ישראל מאת היונים כלחוך השור את ירק הסרה ובגל זח שכינת עוזנו חבו ויתלוננו וצילה ילדה גם היא שמש נדק' ומרפא וזרח בחשך אור למתתיה ובנינו לא נסוג אחור לבס מראש פרעות אויב. חשף ה' את זרוע קדשו וראו כל אפסי ארץ את ישועת אלהינו וינהג את הנאן שה פזורה ישראל אחר המדבר וארץ הריסותם אל תצו' המזבח אשר עשה שם בראשונה וחטאו את הכית וטהרה מכל נגע ובגע רב אשר קנאים פגעו בס בקדש ויתמלא הבית כולו אורה

אורה וכבוד בהיכלו כעצם השמים לטוהר לבלתי היות
שם ערו"ב והנה אף כי אין דרכיו בחבור זה להביא
סיפורים ודברי אגד' בארחה הנה לתועלת הענין הנפלא
הנמשך מסיפור ניסי האל ית' כמו שיתבאר בענין
סיפור יציאת מצרים אנו לפיכך סיפור הנס למצן תספר
באזני כנך את מצעה ה' כי נורא הוא ולמען ולמדו ליראה
את השם הנכבד והנורא ומרעה יד ה' את עבדיו:

והנה גם זה מהולל בתושבות במדר' אגדה
נתיב בכ"י ישן וז"ל. בשנת כ"ג שנים
למלך אנטיוכוס הוא שנת ר"ג לבנין בית ב' רוח רעה
נוססה בו וחדר חדרה לשונו שלופה מתערה להכות ארץ
בשבת פיו ויען ויאמר לכל שריו ועבדיו הפרתמי' היושבי'
ראשונה בתלכות הלא תרעו הלא תשמעו כי הנה עם בני
ישראל אשר בירושלם גוי עז פנים ורתיהם שונות מכל
עם ואת דתי המלך אינם עושים אשר גובה להם האומרים
ידינו רמה ותמיד כל הימים תקוין שברון המלכים לאמר
כי הנה החשך יכסה ארץ וערפל לאומים וזרח בחשך אור
לישרים ולכל בני ישראל יהיה אור במושבותם. ולי אנו
המלך אין סוה להניח ועתה קומו ונקומה עליו למלחמ' לכו
ונכחיר' מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד הכה נתחכמ' לו לבטל
מהם את השבת ומילה ור"ח ויטב הדב' בעיני שריו ועבדיו
לעשות כדבר המלך בעת ההיא שלח את ניקנור משנהו
בחיל גדול ועם רב ויבא לירושלים ויצר עליהם בקול ענות
וחירופים לחרף מערכות אלהים ויהרוב בה הרב רב אמר
ד' שמעון בן יוחאי בת היתה לו למתתיה בן יוחנן כ"ג
שאין כושיה בעולם ותקודשת לא' מבני חשמונאי ובא
אחד מן היוונים ותפסה בכולוריתא והניע ס' תחתיה
ובא עליה בפני ארוסה ולהעלות חימה ולנקום נקם בנו
במה בכהמ"ק וישחטו דבר אחר ויביאו את דמו אל עזרת
הקדש ורחח ה' לבשה את יוחנן בן מתתיה ויקנא קנאת
ה' בבאות ויחמול על עם הקדש שה פורה ישראל וילכוש
בבדי נקם לנקום נקמת בני ישראל מאת היוונים ויעץ
בלבו ויעש לו חרב קטנה ויחגור אותה תחת מעילו. ויבא
לרחוב העיר ויבא עד לפני שער המלך ויקרא לשוערים
ויאמר אליהם אנו יוחנן בן מתתיה הגני בא לבא לפני
אדוניכם ויאמרו כערי המלך אל המלך הנה יוחנן הכהן
הגדול עומד בחצר. ויאמר המלך יבא ויבא יוחנן לפני
המלך ויאמר לו ניקנור מדוע אתה עובר את מצות המלך
ואיך חפץ בשלום מלכותו הלא ידעת אם לא שמעת כי
יש לאל ידי בכח גבורת חיילותי לעשות עמכם דע עד
בלתי השאיר לכם שריר ופליט כי עתה גם אותך הרגתי
וזאתם שרפתים כקס אשר תרדפט רוח ומי בכל אלהי
הארצו אשר הצילו את ארצ' מידי כי יציל ה' את ירושל' מידי
ויען יוחנן למלך לאמר עתה באתי אליך את כל אשר
אחיץ לעשה לא נכור ממנותיך ימין ומאל ויאמר לו
המלך

המלך במה ידע איפה כי אתה סר אל מסמעתיו הלא
כאשר תקרב אל המזב' ועש' את חטאתך ואת זולתך כחל'
ודם החזיר הזה ותלכש בגדי מלכות אשר לבש בו המלך
ותרכב על מרכב' המשנה אשר לי ואשר ניתן כתרי מלכו'
בראשך ויאמר יוחנן אנכי אגשה כדברך כאשר ארונני
מזוה רק אין דבר כי יגורתי מפני האף והחמה עם בני
ישראל הן אזכח את תועבת ה' על המזבח לעיניהם ולא
יסקלונני אך בזאת יאות לי לעשות בדרכך בהניחך כל
איש מלפנך ואני ואתה ואין זולתך ואז אעשה כדבר
המלך. פן יוריעון דבר אל עם בני ישראל ותיטב הדבר
בעיני המלך וינו לאמר הוציאו כל איש מעליו ולא עמד
איש אתו לכל הנגבים עליו. והיו בלכתם ויתפלל יוחנן
לפני ה' ויאמר ה' לאי ישראל יושב הכרובי' אתה הוא השלי'
לכרך בכל ממלכות הארץ אתה עשית את השמים ואת
הארץ הטוה' אונך ושמע פקח ה' עיניך ודעה ושמע את
דברי אנטיוכוס אשר שלחו לחרף מערכות אלהים חיים
ומלך עולם אמנם ה' החריבו מלכי אשור את הבונים ואת
ארכס ונתנו את אלהיהם באש כי לא אלהים המה כי אם
מעשה ידי אדם עץ ואבן ויאבדו. ועתה ה' אלהינו הושיענו
בא מירו פן ילך וישתבח ויתשארך בבית רבון אלהינו לאמר
אלהי נתנם בידי וכחי ועונם ידעשה את החיל הזה
ובכלות עתרתו חיוק ויאמץ לבבו ויאמר ה' אלהים זכרני
בא וחזקני בא אך הפעם הזה האלהים ואנקמה נקמת בני
ישראל ויקרב יוחנן אליו ויתקע החרב בלבו והיה כאשר כרע
שם נפל שרור את פני הקדש ויהי אך יבוא יבא יוחנן
כהן גדול מאת פני הקדש וירע כתרועה גדולה ויערוך
מלחמה בעמים ויהרג בהם הרב רב שבי אלף
ושבע מאות ושנים ושבעים מכלערי העם אשר נהרגו
איש בחרב רעהו.

ויהי כאשר שמע אנטיוכוס כי נהרג משנהו ניקנור
והזר לו מאד וישלח ויקרא לכל שריו ועבדיו וגם
למשנהו הגדול ויאמר אליהם האם בגוי הזה לא תתנקם
נפשי אש' השחיתו וחיבלו חיילותי ויבוא מחכותי ושרי ועת'
מה אנו מחשים הכה בא נבא עליהם למלחמה לבטל מהם
את השבת וחדש ומילה ומי האלהים אשר יציל אותם מידי:
וישלח לבגדים בחיל גדול ועם רב ויבא לירושלים ויצר עליהם
ומרו את אלהים עליון ויבעיסוהו בכמותם ובפסיליהם
יקניאוהו במזבח אלהים ויעבירו קול בתחנה משעם המלך
לאמר כל איש אשר ישמר את שבתות ה' וחדש ומילה יומת
ורבים מבני ישראל בימיהם הם מסרו נפשם כעבור כבוד
המקום ב"ה ולא בטלו ברית אבותם ואשה אחת מבני
הלויים מלתה את בנה לח' ימים בתופים ובמחולות והיא
עלתה על חומות ירושלים ובנה חתן דמים מהול בידה
ותען ותאמר לפני ה' כל זאת באתנו ולא שכחנוך ולא
סקרנו כבריתך לא נכבד אחור לבנו ותט אשורינו מני ארצי'
והשליכה

פרק ב סיפור נכח חנוכה

והכלים עצמה מעל החומה ומותו שניה וכלה רבי מכני
ישראל כמוהם היו עושים ולא שנו ברית אבותם ואת קדוש
ישראל יעריצו -

וקהל

קדושי אמרו איש אל רעהו הכה דבר המלך
בחימה שפוכה לבטל ממנו את השבת
דברי הרב ודברי התלמוד דברי מי שומעיו וכתוב בתורתנו
ו' ימים תעבוד וכיום ה' תשבות הלא טוב לחסות בה'
ונשבות את שבתתנו ואם יחיונו נחיה ואם ימתונו ומתנו
ויועצו לשבות במערה אחת הם נשיהם וטפם ויאמרו למל'
לאמר הכה אנשי באו הכה במערה א' לשבו את שבתותם
וישלח המלך את חיילותיו חלוצי לבא וישבו על פי המצר'
ויקראו אותם אליהם בדבר המלך לאמר מצוה מדינת את
דת המלך ועתה באו נא וסורו נא אל משמעתו של מלך
והנלתם את נפשותכם ממות ויענו כל העם יחדיו לאמר
אשר דבר ה' נעשה ונשמע אשר ציונו על הר סיני ו' ימים
תעבוד וכיום ה' תשבות הלא טוב לנו מות ביד ה' פה ולא
נחלל את יום השבת ח' -

ובאשר

ראו כל אנשי הנבא כי לא אבו הלך
ברתי מלכיהם ויביאו עגי וישרפו ע' פי
המערה ומותו לפני ה' כאלף איש ואשה -

ויהי

בשמוע יוחנן בן מתתי' וד' אחיו את כל זאת אזרו
חיל בבכורת' ובעזרם וצנינם אביה שכשמי אשר
בטחו בו וילחמו בעמי' ויהרגו הרג רב אין חקר ואין מספר
לא נסאר בהם עד אחד אפס בגדים אשר נס' אנטוכיא א
המלך ועמו אנשים פלוצי חרב מוכים ומעונים ויען בגדי'
ויאמר לאנטוכוס המלך הן אתה שמת טעם לבטל מהם
את השבת ראש חדש ומילה נכול תכול אתה וכל העם
אשר בדגלך אשר אם ילכו כל העמים וכל הלשונות לא
יכולון לעמוד בפני ה' בני מתתיה כהן גדול מאריות
גבא ומנשרים קלו -

ועתה

המלך עצתי תטב עליך ולא תלחם במתי
מעט פ' נהיה לבו וקלם לעיני כל העמים
מלכי ארץ וכל לאומים אם על המלך טוב יכתב ונשלח
וספרים בכל מדינות מלכותך ויבאו כל שרי עמ ועם ולא
ישאר מהם עד א' ויעש המלך כדבר בגדים ויבאו מכל
מדינות המלך שרי עם ועם שפים ורכבו חיילות חלוצי
צבא ובאשר ראה בגדים כי כביר מ'אה ידו וחיללים יגבר
ורוב מאד מחנהו אין חקר ואין מספר קס שני' ויבא יחשלי'
ויצר עליה הוא החל לחרף מערכות א'הים חיים ומלך עול'
ובקע החומה וינתק וישבר במקדש י' ג פרצו ויחשבו בלבו
לאמר הפעם הזאת לא יוכלו לי כי רב חילי וכי כביר מאד'
ידי אמר רבי ינחק בר נחמני אלף ופ' ריבוא גייסות באו
עם בגדים הרשע ואמר לישראל שוטים אתם שתעשו
מלחמה עם חיילים שאין להם שיעור אם תאמרו אליהם
יביא מכול כבר נשכח שלא יביא מכול לעולם ואם בריאל
ישמור

יעמוד בנו ויחרף אותנו כמו שעשה לסחרים הרי חמ
סכים עצמנו בדם חזיר וכס' של סוסיס ולא יגענו בנו
נשאו ישראל עיניהם למדחם ויאמרו לא למה' לנו כי לשמך
תן כבוד שלא יתבזה בגוים עבשו יאמרו אין לאלהיהם
עצה אחרת וכך כתיב גדול העצה ורב העלילה אמר
חייכם מחשבותי גדולה משלכ' כי לא יטוש ה' עמו ונחלתו
לה יעזוב באותה שעה היו ישראל מפנים להרי מזרח אלו
יפאו להם גוים פרסיים לעזרם ואז חרה לו למתתיה כהן
גדול ואמר לו לחסמונאי ולא כתוב ארור הבגר אשר שם
בשר זרעו ומן ה' יסוד לפו וברוך הבגר אשר שם ה' מנבחמו
א' ל יפה אמרת אבי ו' בני ואתה וג' בניך הם י' ב כנגד
י' ב שבטיה עדות לישראל מוכסח אבי בקב' ה' שיעשה לנו
נשים ונפלאו וינמו וילבשו שק ואפר לבקש רחמים מלפני
אלוה השמים עזרם ומצניסם של ישראל וככלות להתפלל
קמו מכרוע על ברכם מלפני ה' עצמו עשתו וותם מנשרי'
קלו מאריות גברו וילחמו בעמי' ויהרגו בהם הרב רב אמר
לבי ינחק בר נחמני באותה שעה תפס הקב' ע' שרים
של מעלה משרי א' ה ורצע אותם במרצע של אש ואמר
הרגו איש את קרובו ואם ימלט אחד מהם נפשיכם תחת
נפשו וכשהיו היונים מורים חנים וחדבות באו המלאכים
ונענו אותם בלכם של היונים הוי חרכם תבא בלכם
וקשתות' תשברנה והיו בני חסמונאי רואים הנס' ואומרים
ה' ילחם לנו וכל מלך ומלך מהמלכים שנהרג היו באים
המלאכים ומכזבים ממנו והטילו לבתיהם של ישראל
שהם לא היו יכולים לטול את השלל מפני החללים ואת
חיילותיהם מהם שרפו בני ישראל ומהם דקרו בחרב ומהם
תלו על העץ ולבגדים הרשע שרפו אותו בית ישראל באש
ואז אנטוכוס המלך באשר שמע אשר נהרגו בגדים וכל
שרי החיל אשר עמו וינס במדינו הים והיה כל מוצא וואתו א
המקום אשר היה בא שמה מורדי' בו וקוראין אותו שבור'
ואחר כך באו בני חסמונאי לבית המקדש ויבנו השכרים
הנשברים ויסגרו הפרצות ויטהרו את העזרה מן ההרגי'
ומהסומאות ויבקשו שמן וית' זך להדליק את המנורה ולא
מצאו כי אם כלוחית א' אשר היתה חתומה בטבע' הכ' ג
וידעו כי היה טהור והיה בה כשיעור הדלקת יום א' ושהי
השמים אשר שכן שמו שם הכיח ברכה בו והיו מוצאים כל
לילה ולילה אחר עריכת המזת האסוק מלאה שמן והעלו
הנרות ממכה ח' ימים ועל הנלתם ונס האסוק שהוא קבלו
וקיימו היהודים עליהם ועל זרעם להיות עושים את ח'
ימי חנוכה בהלל ובהודאת בכלי שנה ושנה וזכרם לא יסוף
מזרעם כרוך הרב את ריבנו ונוקם את נקמתנו והמשלם
גמול לכל אויבי נפשינו כרוך האל המושיע - וכפי מ' ש
רבינו נסים ז' ל שיש לאכול מאכל גבינה וחלב בחנוכה
זכר לנס שהאכילה יהודית לאויב חלב הרדימו נראה כי
גם הנס הוא נעשה בקרב הימים הזלה או לפניהן או
לאחריהן

לאחריו ועשו זכרון הנם בקרב עמי חנופה הסן לחודי' לבני אדם נפלאות ה' כעל כל אשר גמלו ה' ורכ טוב לבי' ישראל הביאותי בני' חמדתי את מעשה ה' כי מורא הוא בעבור שמעו וייראו וכירו וידעו עוזו ונפלאותיו אשר עשה ולא הכה וליראה את השם הנכבד והנורא וראת כדומות וזה תוארו .

מעשה היהודית

ידי בשמי אליפורני מלך מן מלך גדול וחזק והוא כבש מדינות רבות ומלכים חזקים והחריב טירותם והיכליהם שרף באש בסגת עשר שנים למלכותו שם פניו לעלות ולכבוש ירושלים עיר הקדש וקיבץ ק"ך אלפי שולפי חרב וק"ב אלף בעלי חצים ויאמר המלך אליהם הנה עם בני ישראל אשר כירושלים משונים בדתייהם ואת דתי המלך אינם עושים הוות בקרבה ולא ימיע מרחובה תק וחרמה עתה קומו ונקפו עליה למלחמה ולא יוכר שם ישראל עוד ויען מלך אחד אשר היה כבוש תח' ירו' במלחמה ויאמר לו חדל לך המלך מאלהי עולם אלהי ישראל אלהי האלהים ה' גבור מלחמה מושל בגבורתו עולם עיניו בגוים תנפנה הסוררים להלחם עם עמו ונחלתו לא ימלט ולא עוד אלא שכל א"ה נקראו נכרים וישראל הם עם קדושים יגש ויערב אל לבו להלחם עמם לך התכונן במלכים הראשונים שעברו על שפשו ידיהם בישראל תה עלתה בהם כמו פרעה וסנחריב ויתר המלכים נבול תבול אתה וכל העם אשר ברגליך ולא תוכל להלחם בישראל אשר מעשרים קלו מאריות גברו הלא תמה הגבורים אשר מעולם אנשי שם . ויהי כשמוע אליפורני המלך את דברי המלך ההוא ויקפו המלך מאד וחתו בער בו לאמר מי זה הוא והוא הוא אשר מלאו לבו לאמר כי עם בני ישראל רב ועצום ממני ואשר פח בהם לעמוד בפני חילי רבים כחול הים ומי בכל אלהי הארצות אשר הנילו את ארצם מירי כי יניל ה' את ירושלים מירי ויחר אפו מאד וינו לומר את המלך ההוא בשפטים גדולי' כי דיבר ברה על עונם חילותיו לאמר כי לא יעצרו כח בפני עם בני ישראל וינו המלך לאנשי הצבא לאסרו בנחשתים ולשוליו אל מחנה העברים לירושלים באף ובחמה ובקצף גדול לאמר ככה יעשה לאיש אשר דיבר טוב על ישראל קום לך אתם והיה באברי את ישראל תפול גם אתה כמיהם כנפול בני עולה ויקחו אותם עבדיו ויביאו אותם מחנה ישראל פתח שערי ירושלים וישבו אל ארזיהם והמלך בא ברחובות ירושלים אסור בכבלי ברזל וימצא שם שרי בכאות ישראל עוזיהו בן מיכה וברמי ויתמיהו איש אל אחיו וישאלו את פיו ויספר להם את כל אשר קרהו על כי דיבר טוב על ה' ועל ישראל עמו . ואשר נזה המלך למסו' אותו כיד ישראל להמיתו בהריק חרבו בישראל ואשר אמר ארדוף

ארדוף אנשי אחיך חרבו תורישמו ירי ואירף מערכות אלהים חיים לאמר מי בכל אלה הארצות אשר הניל את ארצו מירי כי יניל ה' את ירושלים . ויהי כשומעם שרי ישראל את דברי המלך יערה אחרתם שם חיל כולליה ויבאו אל מקדש ה' וישתחוו לה' בכבי ואנעקה גדולה ומרה לאמר ה' אלהי ישראל נושכ הכרובים אתה הוא האלהים לברך לכל ממלכות הארץ אתה עשית את השמים ואת הארץ הטטה ה' אונך ושמצ פקח עיניך וראה ושמצ דברו אליפורני אשר חירף מערכות אלהים חיים ומלך עולם אמר ה' החריבו מלכי אשור את הגוים ואת ארצם ונתנו את אלהים באש כי לא אלהים תמהו בי מעשה ידי אדם עץ ואבן ויאבדו ועתה ה' אלהינו הושיענו מא מירי שפוך חמתך על הגוי' אשר לא ירעוך ועל הממלכות אשר כשחק לא קראו כי לא תעזוב הכושטים בשמך וכי תשפיל הגבר אשר הובטח באדם ובגבורת המים יפגח . ויהי ככלות את תפלתם לפני ה' נחמו את המלך ההוא וידברו על לבו לאמר ה' אלהינו ואלהי אבותינו אשר הודעת את שמו ואת גבורתו יהיה מנן עוזך והוא יראך את מלכת האויב הרע הזה בכנס ה' אליהם נקם נקמת בני ישראל והיו ה' עמך ואתנו תשכ בטוב בעיניך ובא עוזיהו וקבלו בכיתו ויעש לו משתה גדול . ואח' כ נתקבצו כל העם ויתפללו כל הלילה שואלים עוד מאת ה' .

ידי ממחרת היום הזה נזיה אליפורני לעלות למלחמה עליהם והעם הרגליים אנשי חיל היו ק"ך אלפים אנשי והפרשים ו' אלפים נתקבצו יחדיו בכח גדול וכיד חזקה נגד בני ישראל . וכאשר ראו בני ישראל את ריבויים ישבו על הארץ ויעצו עפר על ראשם ויזעקו בני ישראל אל ה' להושיעם מיד אויביהם ויקחו את כלי זיניהם וישנו בדרכי' הצרים אשר בהם נתיב ההר וישמחו אותם יומם ולילה ואליפורני כלכחו סביב ההר מנא סילוני המי' אשר חוץ לעיר וינו לנתוש ולנתוץ ולהאכיד ולהרוס אותם . ויבאו חילי הצבא אל המלך לאמר לו בני ישראל אינם בוטחים לא בחנית ולא בחיכים ולא בקשת אפס ההרי' הרמים וכל הבצעות מחזיקים אותם . ואתה למען תוכל להם בלי מערכת מלחמה שום תשים שומרים על מקורי המים לבלתי יוכלו לצלות מים מהמה . ותמית אותם כצמא מכלי חרב אז ימסרו לך את העיר מעמי הנמא . ויוטב הדבר בעיני המלך ולפני כל שליטיו וישם מסביב שרי מאות על מקורי המים והיו לעשרים יום אחרי שומו ממעמרה זאת נתמעטו המים מהבורות ומהפליגים לכל יושבי ירושלים וינמא העם למים ויאספו בני ישראל אל עוזיהו כל האנשים והנשים בחורים ובערים וחד בולס פה אחד לאמר ישפוט אלהים בדינו ובינק כי הריעותה לנו ומאנת לענו' מפני המלך ועל כן ימסור אלהים אותנו בדיהם ואין עוזר ונפלו לעיניהם כרוב הצמאון ועתה כמסו'

פרק ב מעשה היהודים

נחמנו עצמנו בלב שלם למלך. הלא טוב לנו לעבו' לה' והיינו עבדים לאלהינו וממותינו בצמא ומהותנו דראון לכל כשר בראותנו בנינו ובנותינו מתי' לפנינו מעידים אנחנו היום את השמים ואת הארץ ואת אלהי אבותינו הפוקר עלינו כפי עונותינו כי תמסרו תכף ומיד את העי' ביד חיל האויב וממות' מהרה לפי חרב ויהי כשומע' את צעקת בני ישראל כל שרי זבאות ישראל צעקו צעקה גדולה ומרה ויבכו בכי גדול תק' ההיכל ויעקו אל ה' קול אחד לאמר חטאנו עם אבותינו העונו הרשענו אלהים אל דומי לך אל תחרש ואל תשקוט אל כי הנה אויבך יהמיון ומשנאך נשאו ראש על עמך יערימו סוד ויתיעצו על צפונך אמרו לבו וכחידם מצוי ולא יזכר שם ישראל עוד אשר אמרו נרשה לנו את כחות אלהים כי נועצו לב יחדיו עליך ברית יכרותו. אנא האל אב הרחמן חמול על עמך ועל כחלתך ואל תמסור בני ברית' ביד העמים אשר לא ירעוך למען יאמרו הגוים איה אלהיהם וכרוכ גאון תהרום קמק עשה להם כמדיון כסיסרא כיבין כחל קישון נשמרו בעין דאר היו דומן לארמה שיתמו נדיבמו כעורב וכזאב וזכח וכגלמונע כל נסיכמו. וכאשר כלו הצעקות והכבי קם עוזהו ועיניו זלבות דמעות ואמר אליהם חזקו ויאמץ לבבכם אחי ונקוה חסד מה' עוד ה' ימים אולי ישוכ חרון אף ה' ויתן כבוד לשמו ואם אחרי ה' ימים לא יושיע ה' לנו נעשה באש' דברתם. ויר' כשומע את הדברים האלה יהודית האמנה כת בארז והיא היתה יראת ה' מאד ותצט' לה יהודית בעליו ביתה חדר מיוחד להתפלל בה ותשב שם עם נעזותיה והיא היתה מענה בבוס נפשה כל ימי חייה והיא היתה אשת יפת תואר מאד ותהי יהודי' נוסאת חן בעיני כל רואיה כי היתה יראת ה' והיא כאשר שמעה כי דבר עוזהו למסור את העיר אחר ה' ימים שלחה לקרוא את הכהנים חברי וכרמי ויבאו אליה ותאמר אליהם יהודית מה זה הדבר אשר חשב עוזהו לעשות למסור את העיר ביד האויב אם לא יבא ישועתינו תק' ה' ימים ומי אתם נסיתם את ה' לא זו הדרך לקבל חסד המקום כ'ה דק להעיר חרון אף ה' האשם לנצח חסדו כי שמתם גבול לחסדיו ולרחמיו לשום לבס יום כפי בחירתכם חלילה לסור מאחרי ה' חסדי ה' כי לא תמו כי לא כלו רחמיו טוב ויחיל ודומם לתשובת ה' כי לא יונח לעולם ה' כי אם הונה וריחם כרוכ חסדיו רגע ידבר על גויעל ממלכה וניחם על הרעה ועתה לבו ומשובה אל ה' כי ארך אפים הוא ונשאלה ממנו סליחה וכפרה על זה הצון בבכי ובגום ואל אלהינו כי ירבה לסלוח ועת צרה היא ליעקב וממנה יושע וכאשר נבהלה נפשינו מפני זדונם כן נבילה ונשמחה בישועתו כי לא הרשענו באבותינו אשר עזבונו ויקטרו לאלהים אחרים ועל כן נמסרו לחרב ולשבי ולחרפה ולכלימה ביד שונאיהם ואנחנו לא נרע אל אחר ואלתו אלהינו

אלהינו אין עוד מלבדו והוא ידרוש דמיונו מיד קמינו למען כבוד שמו. ועתה אחי אתם הכהנים לה' ונפש כל עמך ישראל תלויות בכס ואתם חזקו ויאמץ לבבכם ולב כל ישראל לאמר אליהם כי אבותינו הובאו בניסיון לנסות אתם אם באמת אהבו את ה' אלהיהם ואתם תאמרו אליהם כי אברהם אבינו עמד בצמינו של מקום זה' אהבו וכן יצחק ויעקב ומשה ושלח האבות נמצאו נאמנים לפני ה' ביסורין וכל מי שלא עמד בניסיון' ביראת ה' והתלוננו לפני ה' נגפו לפני המשחת וימותו במכת הנחשים ועתה התבוננו וראו כי כאשר יסר אים את בנו ה' אלהינו מייסרנו ולמות לא נתנו כעבור שמו הגדול והנורא.

ויאמרו

אלה עוזהו והכהנים נדק כל אמרי פק' אין בהם נפתל ועקס נושלו ואשר חטאנו לשום גבול לישועת ה' ולכן העתר בעדינו כי יסרה ויראת את ה' את. ותאמר להם יהודית אנכי אתפלל לה' בעדיכם. וגם אתם העתירו אל ה' בעדי להקים את ענתי אשר חשבתי לעשות לנקום נקמת בני ישראל מאת הימים ולכן לעת ערב תעמדו כשערי העיר ואזא אני וספחתי עמי בלילה ואתם אל תחקרו ממני אנה אני בא אפם כי תמיד תהיה תחינתכם בפיכם לה' אלהי ישראל לפקוד את עמו כעבור כבוד שמו. ויאמר אליה עוזהו לכי לשלום ואלהי ישראל יתן את שאלתך אשר שאלת מעמך ויהי ה' עמך לנקום אותנו מאויבינו אמן ויהודית נכנסה בחדרה ותלבס שק ואפר ותעל עפר על ראשה ותשתחוה לה' וישפוך את נפשה בגוס בבכי ותפלל לפני ה' וכה אמרה בתפלתה ה' אלהי שמעון אבי אשר שמת כידו חרב להתנקם מהנכרים אשר טמאו וגילו את ערות דינה אחותם ונתת את נשיהם בשבי ואת בנותיהם וכל שללם לבז ביד עבדיך אשר קנאו את קנאתך פקדני נא ה' אלהי כחב חסדיך כי כל דרכיך נדק ומשפטיך תהום רבה והבס נא את מחנה האויב הרע הזה אשר חירף מערכות אלהים כאשר ראית את מחנה מצרים ברורפם חמושים אחרי ישראל עמך ונחלתך אשר בטחו במרכבותיהם ובמסיהם וכדוב חילם והשקפת על מחניהם והבהלת אותם במחשכים תהומות יכסומו ידרו במגולות כמזאבן במים אדירים כמוהם יהיו גם אלה ה' אלהי הכושחים על חילם ובחכב ופפרשים ובחנינים ובקשת המתהללים בחנינותיהם ולא ידעו ולא יבינו כי אתה ה' אלהינו ה' אים מלחמות יעיר קנאה יריע אף יפריח על אויביו יתגבר חשוק צדו גבורתך כבראשונה ושכור באש גבורתך ה' הגוים אשר לא ידעך ועל ממלכות אשר בשמך לא קראו אשר אמרו נרשה לנו את כחות אלה' לבא במקדש ולטמא היכל קדשך ולכתק קרן מזבחך אנא ה' עשה למצנך אם לא למענינו חרבם תבא כלבם וקשתותם תשכרנה ולצר הצור קרע הזה אישורני המלך קרמה פגמ הכריעה

בכרועה וילבד בפח פעני לאהוב אותי ותחלה בחולי
החשק כי ותן כנפשי חוץ למאוסו וכירי כח ואל להשמירו
יפלו במכמיריו רשעים יחד אנכי עד לעבור ויהיה זה זכר
לשמך הגדול כי תמסור אותי ה' אלהי ביד אשה ואתה ה'
לא בגבורת הסוס תחפץ ומלכות זרין לעולם שנאת שועת
עניי אתה תשמע צעקת הדל תקשיב ותושיע חנני ושמע
תפלתי ושוועתי האזנה אל רמעתי א תחרש ותן דבר כפי
וענה כלבי לקיום בית מקדשך למען ידעו כל הגוים כי
אתה אלהים חיים ואין זולתך אלהים :

ויהי

בכלות יהודית להתפלל לה' את כל התפלה
והתחינה הזאת ותקם עץ המקום אשר
השתחויה שמה לה מכרוע על כרכיה וכפיה פרושות
השמים ותקרא את שפחתה ותבא אל היכל ביתה ותסר
בגדי אלמנותה והשק מעליה ותרחץ את גופה ומשחה
עצמה בשמן המור ותקלע את קלעות שערותיה ותשם
כתר על ראשה ותלכש בגדים יקרים מזהבים ותכשיטים
חרוטים ושהרונים ועבילים וטבעות ותיפה את עצמה
בכל תמרוקי הנשים וכ"ד קישוטים וה' נתן לה חן ויפיה
הרבה למנוח חן בעיני כל רואיה ותתן יהודי ביד אמתה
שפחתה נאד חלב וחמת יין וכלוחית שמן וקמח ולחם
וגבינה ותלך לה וכאשר באה אל שערי העיר מצאה את
עוזיהו ואת הכהנים המקוין אותה שמה ותעבור לפניהם
ויאמרו לכי לשלום ואלהינו יתן חן וחסד בעיני כל רואי
ויתן לך כלבבך וכל עצתך יתלא לטובה ותתהלל עליך
ירושלם עיר הקדש ותהי שמך בכלל החסידים ובמספר
הנדיקים ויענו כל העם אשר שם אמן ותצא יהודית מן
העיר והיא ואמתה ויהי כאשר ירח מן ההר בעת עלות
השחר פגעו בה משומרי המלך אליפורני ויתפשוה לאמר
מאין באתה ואנה תלכי ותאמר אליהם יהודית מבנות
העבדים אנכי ואברהם בהחבא מאתם כי ידעתי כי ימסרו
כידכם ולכן חשכתי אלני לאמר אלכה נא לי לפני שער
אליפורני לגלות לו סודות עם היהודים ולהורות לאנשי
הצבא את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשון ללכוד
את העיר ולתופשה ולא יפול ממחנהו עד אחד וכאשר
שמעו את דבריה האנשים אשר תפשוה הביטו את תוארה
ויפיה והמה ראובן תמהו מכועם אחרותיה במועצות
ודעת ויאמרו אליה ברוך טעמך כי חלגת נפשך ממית
וחכמת בעצתך לבא אל ארצנו ותדע באמת כי בעמך
לפנינו ייטב לך ותמצא חן וחסד בעיניו ויביאו אותה למלך
ומיד כאשר באתה לפניו וישא המלך את עיניו וירא את
יופיה וזיו הדרה בערה בו אש החשק והתאווה ויחלה המלך
מחולי החשק וכל שריו ועבדיו הפרתמים היושבים לפני
המלך אמרו מי אשר ימאס עם העבריים אשר יש להם
נשים יפות כאלה ומי לא ילחם עמהם בעבורם וכאשר
ראתה יהודית את המלך יושב על כסא מלכותו השתחוה
חלק שני טו א לו

לג אפים ארצה ויקימוה עבדיו המלך כי בן מצות ארומיהם
אז אמר לה המלך תבילי ותשמחי כלבבך ואל תיראי כי לא
אחפז כמות כל אש' אחפז לעבדני ולא הייתי מרים חרבי
וחניתותי על עמך אש' לא מאסוני ועתה תאמרני נא לי
על מה נסת וברחת מעמהם ותבחר לבא אלינו ותאמר
לו יהודית אנחנו חסאנו לפני ה' אלהינו ולכן דבר ביד
הנביאים אל העם לייסר אותם על עונם ועל כן בני
ישראל פחדו ממך כי חסאנו לפני ה' אלהיהם וכבר הרעב
בהם והנה נחשכנו כמתים מפני הצמאון עד אשר הסכימו
לשחוט את נאניהם ולשתות את דמם וחשבו להתיר את
הקדשים אשר צוה ה' אלהים בשמירתם ושלח יהנו מהמה
בחטים כיון ובשמן ואש יעשו זה המה יאכרו ואתה
תעמוד וכאשר ידעתי זה אני אמתך נסתי מאתם ושלחני
אלהים להגיד לך ואולם אנכי יהודית אמתך עובדת את
ה' אלהי גם עתה כהיותי אנך אשר על כן אנכי אנא
ג' פעמים כיום ואתפלל לפני ה' אלהי ואתנפל לפני
אלהי והוא יגיד לי מתי ישלם להם כפעולם וכרוע
מעללותם ואבא ואגיד לך ואעבורך בכל חובות ירושלם
ויהיו כל עדת בני ישראל כצאן אשר אין להם חעה ולא
יחדץ כלב לשונם כגדך כי כל זה נאמר לי במראות האלים
ולמען חרון אף ה' שולחתי להגיד לך כל זה ויטב הדבר
בעיני המלך ובעיני עבדיו ויראו האנשים ויתמהו בראות
חכמתה כי רבה ויאמרו אש' אל רעהו אין אשה מסכלת
כזאת בכל הארץ כיופי כחן ובשכל ויאמר לה המלך הטוב
אלהים עמך אשר שלחך לפני למען תמסור את עמך
בידנו ובעבור דברך הסובים אש' כה יעשה לי אלהיך
אלהיך אלהי ואת תהיה ראשונה במלכות ויהי שומעך בכל
הארץ וינו המלך להביא אותה בבית נכוחו וינו להאכילה
מעל שלחנו ותאמר לו יהודית לא תוכל אמתך לאכול מאשר
צוית לתת לי פן יקראני אסון אכל מאשר הבאתי
עמי ויאמר אליה המלך ואש' יחסר לך את אשר הבאת לך
עמך מה נעשה לך ותאמר יהודית חי נפשך ארומי שלא
יחסר לי זה עד אשר יקום ה' את דברי אשר חשכתי לעשו
ותשאל עוד בעת בואה א האהל רשות לצאת בלילה ובעת
עלות עמוד השחר חוץ מן המחנה להתפלל לפני ה' אלהי
ותצא בכל לילה ולילה מחוץ למחנה לטבול את גופה תיק
ברכת המים ובעלותה מלטבול שפכה את נפשה בכבי
ואנקה לפני ה' אלהי ישראל לומר את דרכה בישועת עמה
ובאה אל האהל בטהרתה ותאכל כסעורת הערב :

ויהי

ביום השלישי ויעש המלך משתה גדול לכל
שריו ועבדיו ויאמר אל סריו שומר המלגשים
לאמר לך נא ראה אש' תוכל לפתות ולרנות את יהודית
הזאת שאבא אליה ואז בא סריו אל יהודית ויאמר אליה
אל תבושי ואל תכלמי לבא אל ארומי ואולי ייטב
לך לאכול ולשתות עמו ותאמר לו יהודית מי אנכי אשר

פרק ב מעשה היהודים

אשה שפחתו . לשונא ועובר יבואל כלילה הזה . ותנח
מאמתחתה את ראש האויב נורר היהודים אליפורני
הרשע ועתה אחי מי ה' כי שמרני מלאך ה' בנאתו
מכאן וכינשבי שמה ובפוכי הנה ולא נטמאתי והב יאמי
לה' אלהיכם אליכם בשמחה וכישועה והמליט נפשי
בישועתם הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו . וכל ישראל
השתחוו לה' אפים ארצה ויאמרו אליה ברוך ה' אשר בידך
השפיל אויבנו המחרף והמגדף מערכות אלהים כל גוים
סבכונו בשם ה' כי אמילם רחם רחמיונו לנפול וה' עזרנו
כי לא בזה ולא שיקץ ענות עני ולא הסתיר פניו ממנו
ובשועו אליו שמע ועזוהו נשיא ישראל אמר איה ברוך ה' את
לה' עליון מכל הנשים מנשים באהל תבורך ברוך ה' אשר
ברא את השמים ואת הארץ ואשר הצליח את רכבי להבי'
ראש מלך אויביו נורר היהודים והבדיל היום את שמך ולא
יתוש זכר תהלתך מפי כל האנשים אשר יזכרו את חסדי
ה' לעולם כי לא חמלת על נפשך בעת צרה ועון עמך
וישנו כל העם אמן ואמן ויקראו אל המלך אשר היה עומד
בבית עזוהו אשר דיבר טוב על ישראל ותאמר לו יהודים
ה' אלהי ישראל אשר הודעת את שמו ואת גבורתו ואמרת
כי הוא יקום נקמתנו מאויבנו הנה הוא יתברך שבר ראש
כל הרשעים כלילה הזה בידו ולמען תרע כי כן הוא הנה
ראש אליפורני אשר בזרנו ובעזות לבו מאס את אלהי
ישראל וישעו אותך להרגך לאמר כאשר נכה עם ישראל
מוכה תפול ביניהם וחרכי יעבור כך וכאשר ראה המלך
החסיד ההוא את ראש אליפורני ויפול על פניו ארצה ויאמר
כן יאכרז כל אויבך ה' ויפול על רגל יהודים ושתחוה לה
ויאמר אליה ברוכה את מאלהיך בכל אלהי יעקב כי כל
גוי ועם אשר ישמע את שמעך יהללו עליך את שם
ה' אלהי ישראל .

ותאמר

יהודים את כל העם שמעו נא לי אחי
ועמי ותלו את הראש הזה על ראש
חומתינו והיה כאשר יורח השמש ולקחתם כל אחד מכם
את כלי זינכם ותבאו בתרועת מלחמה ואל תדרו למטה
אפם כי תקצתם ותרעו ובכך שומרי החומה וילכו אל שר
חילם לעוררו למלחמה וכאשר יבאו השרים באהל שיפורני
וימצאו אותו מגולל בדמו תפול עליהם אימתה ופחד
ובראותכם אותם בורחים רדפו מהם אחריהם בחוזק כי ה'
יתן אותם תחת רגליכם . וכן עשו בני ישראל כאשר האיר
היום תלו על ראש החומות את ראש האויב הנורר ויקח
כל איש ואיש איש כלי מלחמתו בידו ויצאו ותקעו והרעו
תרועה גדולה וכאשר ראו כן שומרי החומות באו באהל
מלכם אליפורני והשמיעו קול גדול כפתח האהל להעיו
וכאשר באו השרים השלישים אמרו לסריסים לא עת
התמהמה לכו ועוררו את המלך כי יצאו העכברי מחוריה'
ופיתו אותם למלחמה ואז דחק וכבנס סרים המלך שומר
הפלגשים

אמנע מאדוני כל אשר ייטב לו וכל הישר בעיניו אעשה כי
כל אשר יחפוץ אחי המלך הוא טוב לי כל ימי חיי ותקח
ותלכס בגדי תפארתה ותבא ותעמוד לפניו ויהי כראות
המלך את יופיה תכף הוכה ונחל מאהבתו אותה ויאמר לה
המלך אכלי לחמך בשמחה ושתי בלב סוב יינק כי מצאת
חן בעיני . ותאמר לו יהודים אשתה אדוני כי שמה
לבי ועל כבודי היום שמחה רבה מכל ימי חיי ותשכ
ותאכל ותפתח את נאך החלב ותשת וגם את המלך
השקתה ושמחה המלך עמה מאד וישתה יין הרב מאד תמס
ששתה כל ימי חיי :

וידעו אחר כך הלכו כל עבדי המלך איש איש על
מקומו ויסגור סדים המלך את דלתיו האהל
אשר שם יהודים עם המלך וילך לו . ויהודים לבדה באהל
ושיפורני המלך במסתו יסן כשת ותאמר יהודים א
לעמוד בחוץ לשמור לפני האהל ותעמוד יהודי לפני המטה
ותתפלל ברמעות רק שפתיה נעות וקולה לא ישמע וכה
אמר בתפלתה חזקני ה' אלהי ישראל ואנקה את נקמת
עבדיך ישראל לחוק בריחי שערי ירושלי' עיר מקדשך סמכני
באמרתך ואל תבישני משכרי בחוזק עוזיך וככלותה
להתפלל קרבה אל העמוד אשר בראש מטתו ושלפה חרבו
של אליפורני עצמו אשר היה תלוי בעמוד ובשולף את
החרב תפשה אותו משיצרי ראשו ותאמר חזקני נא האלים
והכתה פעמים על נוארו וחתכה את ראשו ותשלח את
אמתה ותקח את כלי מלחמתו אשר היו תלויים בעמודים
והכת' את כל גופו מכף רגל ועד ראש אין בו מתוס פגע
ויאכרז ומכה טריה ותבא ותתן ראש שיפורני ביד שפחתה
לשום אותה באמתחתה . ותנאנה שתיהן יחדיו כמנהגן
להתפלל ותעבורנה את כל המחנה ואין פונה פה ומנפנף
עליהן כי כן צוה עליהן המלך ובסוכבן את העמק באו
בשערי העיר ותאמר יהודים את שומרי החומות מרחוק
בקול ששון ובקול שמחה פתחו שערים כי עמנו אל אשר
עשה הישועה הגדולה הזאת בישראל :

וידעו כאשר שמעו את קולה הנשי העיר ויקראו את
כהני ה' ויאספו כולם מגדל ועד קטן יצאו
לקראתה בשמחה ובשירים ובהלל ובהודות לה' והדליקו
נרות כל חזנות ירושלים ובחצריהם ובטיחתם עטרו כולם
בבגדים חמודים וכלי יקר אבנים טובות ומרגליות לכבוד
ולתפארת ויביאו את יהודים אל תוך העיר בשמחה גדולה
כי חשבו לבלתי ראות שניה עוד ויסוכבה כל ישראל סביב
ותעל יהודים במקום גבוה ותהם את כל העם . ויהם
העם עמדו לא ענו עוד . ואז ענתה יהודים בקולה קול
עזולאמר הללי ירושלים את ה' הללי אלהיך ציון כי חזק
ברחי שערך בידך בנקי כרררך הללו את ה' אלהינו הללוהו
בגבורותיו הללוהו כרוך גורלו אשר לא עזב חסדו ואמתו
למחילים להסדו ועשה חסד ביד שפחתו וימכור ה' ביד
אשה

לא קם מזיק על ישראל ותשקוט הארץ אחרי מותה שנים רבות ולכל בני ישראל היה אור במושבבותם ע"כ מצאתי בקובץ ישן. פקח עיניך וראה גדולים מעשה ה' עזוהו ונפלאותיו אשר עשה הפורינו מיד מלכים הגואלינו מכף כל עריצים השם נפשינו בחיים ולא נתן למוט דגלינו וידריכנו על כמות אויבנו וידם קרנינו על כל שונאנו.

ורנה אמת נכון הדבר כי הגם שככל הנסי' אשר נוראת הלכות עושה פלא עם כהאיו בכל דור ודור ויהי לנסי'. הדבר ההוא מוטל חובה על אותם הפרטים בעלי הנס לגמור את ההלל ולברך ברכ' ההודא' ולא על זולתם. הנה נסים והפודקן אשר נעשה לאבותינו בימים האלה וכזמן הזה וכן בימי הפורים שנו ושנו משאר הנסים שהגם שאבותינו נס' וואינס אנחנו אלה פה היום חל עלינו חובה לגמור את ההלל על עזוהו ונפלאותיו אשר עשה לאבותינו ובכל דור ודור חייב אדם לראות את עצמו כאילו הוא יצא ממכוסה ההיא על דרך שאמרו בגמ' יצאת מנדרים כמו ששנו חכמים בלשון המשנה חייב אדם להראות את עצמו כאילו יצא ממנדר' דילפינן לה מקרא בעבור זה עשה ה' לי נבואת ממנדרים וטעמו ונמוקו עמו על דבר כי אילו לא הוציא הקב"ה את אבותינו ממנדרים עדיין אנו בנינו וכולי.

וממנו תוצאות חיים ללמד לאדם דעת להורות להלל לשמו יתברך על נסיו ועל נפלאותיו אשר עשה לאבותינו בעל כל אשר גמלנו ה' ממנו לט בעצמנו וכמו שבגמ' המיוחדי' לנו אנחנו מייחסים ההודא' חודת אלינו כן בגמ' הקדום בימי עולם ובשנים קדמוני' אע"פ שהנשים ההם נעשו עם אבותינו חל עלינו חובה אופן ההודא' המשובחת מתייחסת אלינו ואמר לפנינו הללויה כי אילו נפלאותיו עם אבותינו אנו לא באנו לעולם כבעם אויב אשר אמרו לנו וכחידם תנוי ולא יזכר שם ישראל עוד. באופן שבכל דור ודור חל עלינו חיים ההודא' כאילו אותו הדור ממנו היה גבאל ודכ טוב לבית ישראל וזה תאמר הנביא חסדי' ה' אזכיר תהלות ה' בעל כל אשר גמלנו ה' ודכ טוב לבית ישראל אשר גמלם כרחמי וכדוב חסדיו להורות נתן אופן חייב ההודא' והחלק המשובח ממנה שמחוייב כל איש ישראל לשער בעצמו בהגיע תור ימי הנסים והפודקן כאילו הוא יצא ממכוסה וצרה ההיא ולכן אמר חסדי' ה' אזכיר תהלות ה' אשר עשה בימי עולם ובשנים קדמוני' בעל כל אשר גמלנו ה' ממנו לנו בעצמנו וזהו בעל כפ"ק הרמיון. להיות מתייחסים ההודא' חודת עלינו מפני אף כי דכ טוב לבית ישראל אנחנו אלה פה היום בנפלאות אשר גמלם כרחמי וכדוב חסדיו להם לאבותינו כאמור בפדרי המפרשים. ואשר לא טוב עשו ר' יום מרבת בני עמינו אשר לא יזכרו ולא יפקדו

ולא

15

2

הפלגשים באהל אליפוחי ויעמוד לפני קלעי מטתו ויספו' את בפיו אולי יסן הוא ויקץ כי חשב כי עוריו יסן עם יהודית וכאשר לא הדגיש דבר קרב אל המטה ויסר את הקלעים וירא בוף אליפוחי מושלך ארצה ומגולל בדמו וראשו אינינו ונעק נעקה גדולה בכי ויקרע את בגדיו ויבא באהל יהודית ולא מנאה ויצא החוצה אל העם ויאמר אליהם אמה אחת עברית עמתי דעה גדולה הזאת והנה ארונינו המלך מת ומושלך על הארץ ומגולל בדמו וראשו אינינו וכאשר שמעו כן שרי החיל קרעו כולם את בגדיהם ויפול עליהם אימה וחסיכה גדולה ויתהי נעקה גדול' ומרה במחנותם. וכאשר שמעו כל החיל כי נהרג ומת גבורם יצא מהם כל ענה ויברחו כול' מפני הפחד והירא' וכבורח' מלפני העבדים הרודפים אחריה' חמושים עזבו כל רכוש' וינסו במשעול הכדמים ובנתיבות ההרים וכאשר ראו כן בני ישראל ירדו מן ההר' וירדפו אחריהם וירדפו בתרועה חזקתות ובקול שופר חזק מאד והיו מקים את כל הנמצאי' מכה גדולה מכת חרב וירדפום עד החרמה ויתר העם ירדו אל מחנה האויב וישללו את כל שללם שלל הדבה מאד אין קספ' בגאון ובכקר ברכב ובסוס ובכל מטלטלי אלהיה' וכולם נתעשרו מנהול ועד קטן משלליהם וכזמן ל' יום לא נשלם שללם אשר שללו בני ישראל דק כל עושר איפורני וכל רכושו ניתן ליהודית זהב וכסף ומדגליות ואבני יקר אשר לו הכל ניתן לה מאת העם. ואז המלך אשר בבית עזריהו אשר דיבר טוב על ישראל בראות הנס אשר עשה ה' אלהי ישראל עזב מעבוד האלילי' והאמין בה' וימול את בשר ערלתו ובא לחסות תחת כנפי השכינה הוא וכל ילדיו ביתו עד היום הזה. וכל ערת ישראל ששים ושמיים עם יהודית ותבאן כל הנסים אחריה בתופים ובמחולות והיו אומרות הורו לה' כי טוב כל' את יהודית אם כישראל את תהלת ירושלים את שמחת ישראל את כבוד עמינו כי עשי' בכח חזק ואמץ לבך ויד ה' הית' עמך לחזק אותך ומבדכ' תהיה לעולם ויען כל העם אמן ואמן וזקנים עם נערים ישמחו ועלנו במגלותם ובגבלי'. ותשר יהודית את השידש הזאת לה' ותאמר הללו את ה' בתוף שירו לה' במחול' טירו לו שיר חדש הודו וקדשו בשמנו ה' איש מלחמה ה' שמו ה' אלהים גדול אתה ונורא בכח ואין דומה לך כל הדיו' יצברוך ויודוך ה' כל מעשיך כי אמרת ויתהי ושלחת את דחק ונבראו: ההרים והיסודות ידעשו וכדונג נמסו מלפני גבורתך ומיך ה' נאדרי בכח ומיך ה' תדעץ אויב מי כתך באלים ה' מי כמוך נאדר בקדש נורא תהלות עושה פלא:

וירא אחר התשועה הגדולה הזאת כאשר נטהרו כל איש ישראל העלו כלם עולות וזבחים ונדרי' ויהודית הקריש' את כל שללה לבית האלהים ויעשו עם יהודית שמחת זאת הישועה ג' חדשי' וככל ימי חיי יהודית

לא

3

טו

פרק ב תוכחה כוטר לימי חנוכה

ולא יעלו על לב לעול בקרב הימים ימי נסים היו לישראל על מה ארניהן הוטבעו ומה ראו על ככה ומה הגיע אליהן וטח לבם מהבין ועין שכלם כהה כי דרך נשים להם ויהי יראת' מנות הנשים מלומדה ורכים מהמה בנים ל' ויסקרו ויהי להם למחשע. וכאשר רכים מעשירי עם בחשיכה יתהלכון וכרוכ עושר יתהללו בהוללו' וסכלות וחשוקיהם כהק' מאז הבקר ותעבור המנחה וגם כלילה לא שכב לבם ובהשיכה יתהלכון נבוכים הם בארץ מקונר רוח ומעבוד קשה וכל האורח בישראל ישבו בשוקות וברחובות קרים וכל המלאכה מלאכת ה' נמכזה וגמם בעיניהן ויפלו עוליהם הנאגאים והנפיעות להעלות את הנחת בבתיהם בימי חנוכה.

והיה

לכם זה להם שמיר וסית לבלתי נתון לכם אל מעשה ה' כי נורא הוא מעשה לאבותינו ולנו את כל הנסים האלה אל ה' ויאר לנו האפילה לאור גדול בימים האלה ובזמן הזה כי מי פתו יסוד הנה חבר לב לא ידע בכל אלה שחייב העבר להודות לרכו ולשלם פרים שפתיו על נפלאותיו אשר סבבו גם סכבוהו ולבלתי היות כפוי טובה בטובת רבו עליו וכ"ס אם חילץ נפשו ממות לחיים מעבדות לחירות מעעבוד לגאול ומאפיל' לאור גדול אשר עוד כל ימי הארץ הוא וכמו לא ינחו ולא יסקו מעבוד עבודתו ומשאו בשמח ובטו' לבב גבורי כח עושי דברו וסרים אל משמעתו וכ"ס וק' ואלחנו עבדים לארזינו הארון אבינו שבשמים אשר הפליא חסדו לנו להציל את נפשותינו וידריכנו על כמות אויבנו וידם קרננו על כל שונאנו המשלם גמול לכל אויבי נפשינו ועשה אלהים לנו ולמלרתינו כי חל חיוב ההודאה עלינו למשר צדקות ה' ונפלאותיו לפני אדם ויזכרו זכרי תודה וספרו מעשיו ברינה ולעבוד ולהעלות את הנחת לפני ה' זכר לנם ולא נשוב מעביד עבודת הקרש מפני כל כופר ליראה ולא הבה את השם הנכבד והנורא ורכים בני תמותה ההולכים בחשך לאסוף ולכנוס זהב להם ויראת ה' לא כחרו להבין ולהשכיל חכדי המקום ב' והכל ימי חייהן כולם שוו בשיעוריהן גם המה כחרו בדרכיהם ובסקוניהם נפש חפעה המטים עקלקלותם דרך נחש עקלתון לבם כל עתם גם בעשותם את מנות ה' ויעשו כל לב ולב כמי סכפאס סר וכחמור רובץ תחת משאו ולא הפנו את מעשה המנות מה היא ומה טעם יש בה ובח' ימי חנוכה הנזכרי' ונעשים להודות ולהלל לה' על הנסים ועל הפורקן פנו עורף ולא פנים והן אין גם א' בהם שם על לב לעלות על זכרונם בתפלתו ובברכת מזונו להודות הודאת על הכנסם הנתקן לאומרו בברכת הודאה. וזה ממיעוט אהבת הנם ולכם רחוק מאת אהבתו ויראתו ית' לשדתו ולבדק בשמו. וה' הטוב יכפר בעד. והן קצרה אורך היריעה האחת וקטנה היא מהכיל את העו' לה תחלוף הדור אשר חילה

חילה ה' בבית ישראל אשר אני הצבר ראש בעוני עמי אני הדל באלפי והצער בחכמה לא לכבודי ולא לכבוד בית אבא דיכרתי עד הנה כי אם ליראת ה'.

ואשר

הן כל ראתה עיני רבי מע"ה ומאגילות יותר מהם אקילים ביקר תשאר מנות ה' ואשר אין לו נחת כסף חושש עליהן תחטאת. וגרעון כסף שלא יכלו ויאכרו ובחרו להיות כל איש חלק בביתו בנחת חרש או מתכת פחותי הערך והנרות כסף ישים אותן על הנם עם יתר כלי חמדתו בנשרים להדאות העמים והשרי את יופים ועושה לה' ימחם לעולם ועל ככה בעלי בתים יורדים מנכסיהם ולא עולים על כי מרבי כבודם וממעטי' כבוד שמים כי מהראוי למי שהטיב עמו הקב"ה חסדו והון ועושר בביתו שלא יהיה כפוי טובה בטובתו של מקום המצריך טובו עליו ולשמח במעשה המצוות ולא יחשוב את כל הון ביתו אצל רגון הבורא אפילו על קלה שכללות ולהראות בה חביבות המצוה שזיהו עיקר העבודה האלהי' ובכן באותה מדה יטיב האל ב'ה לעשות עמו חיל והוא לקיים את המצוה מעושר הון ועושר בביתו וצדקתו עומד לעד כי כך היא המדה לעובדי רצונו מעושר סופם לקיימ' מעוני וכן כהפך ולעשיר יהיה סכרו כי לעולם לא ימחש זכר עולם יהיה צדיק ויתן הודאה ושבח לארון הכל שזיכהו במנות ההוא ויעשה אותה באהבתו ובחיבתו ויאמר מה אני ומה חיי והלואי אעבוד בכל כחי וגופי וממזכיר כיום וכלילה ואשיג נר מה רצונו וחפצו ית' שימצא נחת רוח בעבודתי ומעשה ידי אחר כל ההכעסות אשר הכעסתי גם כעם במעללים אשר לא טובים ומעביד רצונו בכל עת ובכל רגע והוא האריך לי אפו והחייני וקיימני לחיים טובים ולשלום ואינינו מפקח מזונותי וטובתי ביד עוני ופשעי ואק' אני לא אכיר בטובו הגדול ובגמולו השלם וכשיבא לירי מנות ה' גדולה או קטנה אעבוד בכל כחי וחילי בעשיית המצוה ההיא ככל לב ובכל נפש וכשיסתכל בזה אם בעל נפש הוא בלבבו יבין ליראה את השם הנכבד והנורא ולכבד את ה' מהונו במעשה המצוות ויתנאה לפניו במצו' לעשותן באופן הנאות כאש' תשיג ידו וקרנו תרום כבוד כי כך הוא המדה כי מכבדי אכבד יקראני ואענהו עמו אכבי בצרה אחלנה ואכבדהו:

פרק שלישי

עם היות שכל פעל אלהים למענהו והאלהים עשה שייראו מלפניו כבר הקים מוראו למוראת חכמים וילדזים יראי ה' וחושבי שמו וכבר בא דע"ק ודרש את ה' אלהיך תירא לרבות ת"ח כי השוא הכתוב כבוד תלמידו

פרק ג ליחור תיח לעסוק בתורה ולהחזיקם

נמ

את ה' ולעסוק בתורה. וכשתתבונן הטב כמה שכתבנו
אז תבין כי לאנו עדרת ישראל לא נגא יד חובת המנוה
הזאת בתתנו לחכמים ולת למידים העוסקים בתורה
כאשר ישאלנו כשיצטרכו וישאלו הם עצמם או שיכאנו
אחרים ויודיענו לטו צערם הנה עמקום אחר אנו מצינים לתת
להם וזה בכלל המנוה שצינו הש' לתת דקה לענידי
מחזורו אשר יחמר לו אשילו סם לרכוב עליו ועבר לרוץ
לפניו אבל ציין המנוה הזאת שאנו נריכים ליחור אנשים
לעבוד ה' ולעסוק בתורתו כמו שהיה הענין בכהנים
ושנאמר להם לכו עבדו את ה' ואנו נתן לכם כן וכן ועק
בגדים ומחזיקתכם וכל מחזורכם עלינו רק לא ימוש ספר
התורה מפניכם והגיתם בו ומם ולילה סוף דבר אם יהיו
בעינינו חגמת הכהנים אז נגא יד חובתנו ממנוה זו
ואז נגל את חרפת מצרים מעלינו שנא' כי חק לכהנים
מאת פרעה ואכלו את חוקם וגו' כי חרפ' היא לנו ממלאכ'

כהנים שנגרע מהם ח'ו.

ובזור

נתן טעם לזה וזל רעיא מהימנא פ' כו
דף כ"ט ע"ב ת"ח כנוי דמלכא אתקריא
שכתות וי"ט ולית לון מדיליהון כלום דלא אינון בני
מלאכה כסאר עברין בנוי דחולין אנרא דליהון בעלמא
דין ובעלמא דאתי לאענגא לון בכל מיני מאכל ומשקה
ולאוקרא לון כלבסין ספירין כגונא דאתמר ביה כבדא
בכסות נקיה כל מה דעבר בר נש לשכתות וי"ט חית לון
למעבר לון ומאן דמחלל לשכת חייב סקילה והכי הוא
המסתמש במי שסונה הלכו דמחלל תורתיה וכ"ס דמכזה
ליה כאילו מכזה שכתות וי"ט ואוקמוס מארי מתני' כל
המכזה את המוערות כאילו כופר בעיקר כגונא דכל
מאני בה' מק אתקריא קדש הכי כל דמשמש ת"ח אתקריא
קדש ותלמיד דרכ דאינון לקבל איברים דגופא אתקריא
קדש קדשים ורוא דמלה וסבילה לכס הפרוכת בין הקדש
ובין קדש הקדשים ע"כ.

ובא

בדברי חכמים סגולות רבות לזה ויתר השכר
למחזיקים בהם הם אמרו בזוהר ויחי דף דמ'ו
זל מאן דסעיד למארי דאוריתא נטיל ברכאן מעיל' ותתא
ולא עוד אלא דוכי לתרי פתורי וכי לעותרא דמתברק
כהאי עלמא ווכי למיהוי ליה חולקא בעלמא דאתי הי"ד
זבולון לחוף ימים ישכון בעלמא דין לחוף אניות בעלמא
דאתי כמד"א שם אניות יה לכון רתמן הוא כגידו רעלמא
דאתי ע"כ ואתמר במדרש זבולון לחוף ימים ישכון קדש
זבולון ליששכ' לפי שיששכ' עוסק בתורה וזבולון כפרקמטי'
וכא ומאכילו לפיכך קרמו הכתוב שז' עץ חיים היא
למחזיקים בה ולא אמר לעמילים בה וזבמ' אמרו כל
המארח ת"ח בתוך ביתו כאילו הקריב תמידים שז' עובר
עלינו תמיד' וכימא אמר החנה לנכד' יין ע"ג המוכח
ינסך בגדונו של ת"ח וככתובות פ' ריעי גזירות אחר
אז

תלמידי חכמים לכבוד המקום ומוראס למוראז ונצטוונו
לתומכם ולהחזיק בידם ככל הבא בידינו! העשיר לו ירבה
והרל לו יתעייס למען לא תשתכח תורה מישראל והוא
מאמר אדור אשר לא יקיס את דברי התורה הזאת אשר
לא ילמד לא נאמר אלא אשר לא יקיס כי הכלתי מחזיק
בידם קאי באדור. וזל החכם הגדול מנחם לונז' ע"ה וראוי
שתדע כי כשהיינו על ארמתינו היה באמתנו שבת מיוחד
לזה והוא שבת לוי ובפרט מן הפרט הכהנים כי לפי שיהיה
העסק בתורה גדול ונחמד בעיני הש' צייה את שבתו י"ה
לתת להם כל דרכם כידוע מהכ"ד מתנות כהונה רק כל
מחזורם עלינו רק שיעסקו בתורה תמיד לא יחשו ואל
תתעקש ותאמר כי כל מה שצינו הש' לתת לשבת לו
אמנם היה חלק עבודת' אשר הם עובדים בכהת'ק לא
לזולת זה כי באמת אין הדבר כן אבל ציוט הש' לתת
להם התרומה והמעשר כרי שלא יפנה לבכם לעסקי העול'
כלל ויעבדו במקדש בעת העבודה וכשהיו פנוי' מן
העבודה יעסקו בתורה ולכן תמצא בספר הקדש שלעול'
הוא תזכיר הכהנים כשמדבר על עסק התורה ולימודה
אמר בפרשת שופטים כי יפלא ממך דבר למשפט וכו' ובאת
אל הכהנים הלויים וכו' והאיש אשר יעשה בודון לבלתי
שמע אל הכהן אשר עוד שם ונגשו הכהנים בגי לוי כי בס
בחר ה' לשרתו ולבדק בשם ה' ועל פיהם יהיה כל ריב וכו'
הדי שלא בחרם לעבודה כלבר וכן אמר משה יורו משפטיך
ליעקב ובתיב הכהנים לא אמרו איה ה' ותופשי התורה
לא ידענוי וכתוב כי לא תאמר חורה מכהן וענה מחכם
ודבר מנכיא וכתוב שאל נא את הכהנים תורה וכו' וכתוב
כי שפתי כהן ישמרו דעת ותורה יבקשו מפיהו וכו' ואין
צורך להביא מהם יותר ואלל לא ניחנה תורה אלא לאוכלי
תרומה ובשמות רבה פרשת תבואה ואמר כל כהן שהוא
אוכל בתרומה ואינו כן תורה אינו כהן לעתיד לבא אלא
ימאס מג' דברים שנאמר כי אתה הדעת מאסת ואמאסא'
מכהן לי ג' אלפי' יש בו שנמאס מן הכהונה מן המקדש
ומן הלוייה ע"כ ופסוק תלא כד'ה לתת מנה יפה לכהנים
זה לויים למען יחזקו בתורת ה' וגרסינן בפרק חלק מנין
שאין כותבים תרומה לכהן ע"ה שנאמר לתת מנה לכהני'
למען יחזקו בתורת ה' המחז' בתורת ה' יש לו מנה
ושאינו מחז' בתורת ה' אין לו מנה וכיון שנתבאר זה
מעשה גם כי בעומותינו חרב ואין אנו מפרנסים הכהנים
והלויים במקדש מכל מקום לפטור מנה זו בלא כלום אי
אפשר כי כבר ביאר הדב בעל עקידה בשער ג'א שאע"פ
שבותן שבו מנין תבטל מן המנות רובתתה לא בטלה.

ורבן

אחרי שידענו שצינו הש' לפרנס הכהנים
והלויים. לשיעברו. עבודתו ויעסקו בתורה
עבשו שאין אנו יכולים לעשות מצותו ממש בשבת לוי אנו
נריכים לקיים המנוה ההיא כאשר נרבה רוחם את לעבוד
את

פרק ג המחקרב לת'ח יחקרב לשם הויה

ומ' לא יתברך כלבכו העמיד לומר הו'אל ומחויבני ללמד
בעתות הפגא' איכני צריך להחזיק ידי לומר תורה
ועל זה אמרו בירושלמי פ' אלו באמרין רבי אחא בשם
ר' תנחום ב"ר חי'א אמר למד ולימד ושמד ועשה והיה
ספק ביד להחזיק ולא החזיק הרי הוא בכלל אחד
ר' ירמיה בשם רבי חי'א ב"ר אבא אמר לא למד ולא
לימד ולא שמד ולא עשה ולא היה סיפוק בידו להחזיק
והחזיק ה' בכלל ברוך.

ובר מן חומרי הדברי אשר תתבונן ממה שכתבנו
דקאי בארור שבו חרס בו שמתא ושלח תהיה
תחיה לו בתחיית המתים בנו' בגמ' וכן בזהר פרשת
בראשית מנו שם ה' מיני ערב רכ וחד מנהון כת רפאים
אם יחזון לישראל בדוחקא ואית לון רשו ליישבא ומתרפא
מינייהו. רפאים כל יקומו בזמנא דיותי פקידא לישראל
אתמר בהון ותאבר כל זכר למדע' כ' וזה אמרו אם יחזון
לישראל בדוחקא כ' סוק' כי יגדל באבם ותאבר כל זכר
למד בהרפות ידיהם מלהחזיק ביד תופסי התורה. ואף גם
אשר אמרנו דשחיס ליה ס' מ' בסכין פגום אודרת
ומסוכסכת לטמא כגבלה להשליט עליו כל החינוכים
דחמנא ישזכין ועוד אמר בפ' חלק כל שאינו מהנה
ת"ח מנכסיו אינו רואה סימן ברכה לעולם וכן בפ' הספינה
אמרו כל מי שעיניו צרות בת"ח בעה"ז מתמלאות
עסן בעה"ב.

עוד עדל הכאב לכללות ישראל שגורם שממונם של
ישראל הולך וכלה בארנוניות ובמסים כמו שאמר
בר' פרשת בהעלותך ז'ל וכגלותא בתראה לית מיתה
לא עובי ועבי חסוב כמת ואילין עתידים דאשתאון בהון
יתקיים בהון נרפים אתם נרפים נרפים הם מאוריתא
נרפים הם למצבד טיבו עם מארי אוריתא ואנשי חיל
מסוכבים מעיר לעיר ולא יחננו ונרפים הם בכבוד המם
עלייהו ולא עברין טיבו בגין דא תכבד העבודה על
האנשים ויעשו כה דכבוד המם עלייהו ולא ישעו בדברי
סקר דאינון משקרין ואמרין דכוב' המם עלייהו בגין דלא
יעברון משקרין במלוליהו.

ובזהר פרשת וישלח הפליגו בעונש הדב' מאד
סגורם אריכות הגלות וכבוד הגלות
המר ושתשתכח תורה מישראל ז'ל דף קע"א ומאן דלעי
באוריתא ולית מאן דכמיק' ליה ולא אשתכח מאן דאטיל
מלאי לכוסיה לאתתקפא על דא אוריתא קא משתכחא
בכל דרא ודרא ואתחלש תוקפא דאוריתא כל יומא
וימא בגין דלית לאינון דלעאן בה על מה דסמכין ומלכו
חייבא אתתקף בכל יומא וימא תא חזי כמה גרים חובא
דא רבין רלית מאן דאסמיק' לאוריתא' כדקא יאות אינון
סמכין (פי' כ'ה) חלשין וגרמין לאתתקפא להווא רלית
ליה שוקין ורגלין לקיימ' עלייהו פתח ואמר ויאמר ה' אלהים
אל

אר' א' ע'ה אינון חיים שנא' רפאים כל יקומו במרפא עצמו
מד' ת' הכתוב מדבר אר' כל המשתמש באור תורה של
תורה מחייהו וכל שאינו משתמש באור של תורה אין של
תורה מחייהו כיון דקא חזי דקא מנטער א'ל מנאתי להם
תקנה מן התורה ואתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם
היום וכי אפשר להדבק בשכינה והכתיב כי ה' אלהיך אש
אוכלה הוא אלא כל המשיא כתו לת"ח ועשה פרקמטיא
לת"ח והמהנה ת"ח מנכסיו מעלה עליו הכתוב כאילו
דבק בשכי'. פנה שע'י מזהו וזיכה לעמוד חי בתחיית
המתים והטעם כת"ס המקובלים שא"ל להדבק בשכי' כי
אם באמצעות הנשמה ולא כנשמה כ'א באמצעות הרוח
זלא ברוח כ'א באמצעות הנפש וכזהר באמר שאין זוכין
לרוח ונשמה אפס הת"ח ולכן אם הוא דבק בת"ח והת"ח
בשכי' לכן כולם יכולים לחיות בתחיית המתים ונוסף
גם הוא כי לת"ח יש גם בימי החול נשמה ראני' ולכן אין
לו בעול' שבשמי' כלום ועושה העם הארץ עצמו תיק ולכוס
אל הת"ח במה שמאכילו ומשקהו ומזה הטעם הקדים
זכרון ליסעכר כי הלכוס קודם אל הנוף כי הוא מכחוח
והנוף מכפנים. ואמר בר' פרשת נזיר דף ל"ה ת"ח לית
גון מדילהון ואי עס הארץ סביל ליה בממוניה ואתגהיב
בזה כפוס רעותיה לשמשא ליה ולאתגהב' בפקודין כפוס
רעותי' אתקיים ביה אדם ובהמה תופיעה' יושיע ליה
משוד וגזילה יושיע ליה ממ'ה' דלא שלט עליה וישחוט
ליה בסכין פגים דאתמר ביה לכלב תשליכון אותו דאיהו
ס' מ' וכו'. ועונש שחיטת סכין פגים מר ממות מאד מאד
באשר נתבאר בדברי הראשונים ומה מאד יחרד לב האיש
הישראל ויתר ממקומו בשומנו לעומת פגיו שתיים אלה שלא
תחיה נפשו בתחיית המתים ואף גם זאת לעבור עליו כוס
התרעלה להשחט בסכין פגים ויתן לכ לשוכ להחזיק ידי
רפות ידאיה' ומשכיו שמו ולהדבק תמיד עמהם ואמר
המקובלים כי כפימה שיתקרב האדם אל החכמים ועוברי
ה' כן הוא מתדבק בסוד החיים הנצחיים כי אם יתדבק
במארי יתדבק בסוד ה' שכסם היה עולם העסיה
ואם יתדבק במארי משנה יתדבק בסוד ר'היה עולם
הינייה ואם יתדבק במארי תלמודא יתדבק בסוד ה'
דעולם הכריאה ואם יתדבק במארי קבלה יתדבק בסוד י'
דאגילות וכלבד שיהיו מעשיו מחכים מחמתו.

והנה אש כזה המחזיק ידי לומר תורה וכל
לעסוק במלאכ' ובמשאומתן אף יותר מכדי
פרנכתו ואף אם לא יוכל לקבוע עתים חפני הטורדא יוכל
בק' שסהרית וערבית כי עליו נאמר שמה זכרון בצאתך
והרי זה דומה למ' ש' ק' דקידושין היה הוא צריך ללמוד
ויש לו כן ללמוד ואין יד משנת לשניהם ובנו ממולח יותר
ממנו כנו קודם לו. כן הדבר הזה ועכ"פ בשעה שהוא
פגיו מעסקיו אינו רשאי להבטל ולמנו' כפי כחו והשגתו
ומ' ת

אל הנחש כי עשי זאת ארור אתה מכל הבהמה על גחל
תלך מאי על גחוקך תלך דאיתכרו במכין דיליה וקנינו
דגלוי ולית ליה על מה דקאים כד ישראל לא בעאז
למכא ליה לאורית' אינון והבין ליה שמכין ושוקין לקיימ'
ולאיתקפא כהו תא חזי כמה עקימו 'וחכי' אתחכ' כהה'
ליליא דרכיב נחש לקבליה דיעקב דהא איהו הוה ידע
דכתיב הקול קול יעקב והידים ידי עשו ואי פמין קלא
דיעקב כדון והידים ידי עשו בג' כ' אשתכל לכל סטורין
לאכאשא ליה ליעקב ולאפסקא קליה וחמא ליה תקיף
בכל' וכו' כדון וידא כי לא יכול לו (להפסיק ת"ח מלימוד')
מה עבר מיד ויגע בכף ירכו דאיתחכם לקבליה אמר כיון
דאיתכרו סמכין דאורייתא מיד אורייתא לא איתתקף וכדון
יתקיים מה דאמר אבוהון הקול קול יעקב והידים ידי עשו
וכתיב והיה כאשר תרד ופרקת עולו מעל נאדך
וכדא איתחכם לקבליה דיעקב וכולי וכו' לא ישתכח
מאן דסמך לאורייתא כדון לא יהא קול קול יעקב ויהון
ידים ידי עשו וכו' ע"כ.

כ על כל אלף יש לעשינו עם ולמנהיגי הקהל
והגבאים ולראשיהם לפקוח עיניהם לחומלה על
התלמידים שהתחילו להכליח בלימודם ובפרט לאותם
שהגיעו למדרגה טובה בלמוד ובעיון עד שכל רואיהם
יכירו כי הם זרע ברך ה' ושם יתמידו בלמוד בלי ספק
יהי אנשים גדולים בתורה חכמים ונבונים מורי הוראות
בישראל ועל הכל לאותם אשר מלבד מה שנכבדו ונרא' בהם
שעליהם בתורה בודאי עוד נרא' בהם סימני טהר' וקדושה
ומימי יראת שמים כי זה כל האד' ואינם לומדי' לקנטר רק
לשמה והם זהירים בק"ס ובתפלה ומדקדקין במצוות
וסוכי' החנוף' והלינו' כל מן דין סמכו לכא על לו וכיוצ'
באלו והיה חזק השתדלות והזהירו' ושימת עין לתמכס
להכניס ולסערס להחזיק בידם שיוכלו להתמיד העסק
בתורה ולהאריך ולהעריך קיימין דלעיל' ירכתי המשכן.
ואני הגבר רחף בעני עמי ישראל כמה וכמה אשר
מקטנותם ומנעוריהם עסקו בתורה ועשו
והגליחו וכשהגיעו למבחר זמנם שהיה ראוי שיפוז
מציעותיהם חנה בעת שהגיעו עגי תבונתם להוציא
פירות אז פתע פתאום באשכרם ויכש המעיין ונקנץ
האילן כי הכריחם החומר כל לפחש מן התורה כי בקשו
אוכל למן ושיכו את נפשם ובראות' כי יד החומר כל הולך
הולך וקשה עליהם גם הם נאחזו ושבו אחור מן התורה
וכזר מאחר אל היכו רחמנא ליכל' מעוכש' דילהון כי באמ'
אם מכהיבי הקהל וראשיהם הם נענשים כשאני משהדלי'
על התנוקות שילמדו כל שכן וכל שכן שיענשו כשלא
תחום עינם על אלה;

המוב כי ישים איש אוכל ופסולת ככברה לכרור
לו האוכל ואחר כך יסלק האוכל והנה כן
הדבר

והנה כן ת"ח שפשה והגליח בתור' וכמבחר זמנו
האנץ ליכטל מן התורה אין ספק שכל
יום הולך ושוכח מה שידע ואף במעשה המצוות לא יוכל
להזהר ככראשונה והמכשלה הזאת תחת יד הגדולים
עשירי עם אשר כל חסוקיהם בסף למלאות אמתתחיהם
ולא פנו להחזיק ידים רפות אזי להם אזהרה להם עליהם
דפאים כל יקומו באשר המה נתנו פתף סדרת מלהחזיק
ביר תופשי התור' וסמכין דלעיל' חלשין וגרמין לאיתתקפ'
להאזר דלית שוקין ורגלין ח'ו כמ"ס בזהר' על כן באו
אחי באו ריעי יראת ה' אלמרכם חזקו והם לבנו חיל להיו'
עיניכ' פקוחו' לחומלה על תופשי התורה איש איש כמתכ'
ידו ככרכת ה' אשר כתן לו היצטיר לו ירכה והדל לו ימעיט
לכל תשתכח תורה מישאל כי הן בעז'ה בגלות החיל
הזה אברהם חכמת חכמים וכינת' נבונים נסתרה ויום יום
חכמת סופרים הולכת הלך וחמר ואם נעלים העין מיתר
שארית הפליטה תאכר תורה לגמרי ח'ו וחמר על כבוד
שמו יתברך המחולל בין עמי התועבות ומידי יום יום קול
ברמ'ה נשמ' ממעון קדשו יתברך לאמר אזי שהחרכתי את
ביתי ושרפתי את היכלי והגליות' את בני בין א'ה ומ'ה
לו

פרק נ המחויק להח זכה לבנים נביאים

ומתרגימן כח"ס ירכן פס רמו כבוד כח"ס ירכין רעשו
אחו בכחו כח"ס ביד ויעקב היה ת"מ יושב אהל"ס בין
תרין הדין אהל לאה אהל רחל בסוד נהר יוצא הנזכר .
וזהו זכרון לחוף ימים ישכון כי יסוד ת' מתכנה ים והוא
מקבל תן ים העליון דבינה ומשם כל הנחלים הולכים אל
הים וסוד הירכין מקראים חוף הים וככן במה שהחזיק
ירכי הקדושה משך מים מן ים העליון דנגיד לים
התחתון ונהר יוצא וכולי וזהו לחוף ימים ישכון . ועתה
תשכיל דברי הזהר שם לחוף ימים כעה"ז לחוף אניות
כעה"כ שהן ב' ההין .

והנה

עת לרח"א את ה' בתקון עון זה הוא בשמח' ימי חנוכה ופורים אשר הונק יסודם בתרין
ירכי קשום הנזכר וההוד כמו שנתבאר למעלה פרק ראשון
ולעתור ולרעות איש איש ממלאכתו אשר המה עושים
העשיר בעשור ותופסי התורה גם המה רכים כשלו ונפלו
בפגם זה במונעם הלכה מפי תלמיד ולית לאיזון דלעאן
בה על מה דסמכין יסודם לבקש את דבר ה' ולא ימצאו
ואיזון סמכין חלשין יותר בעון פשע זה מבעון הכלתי
מחזיק בממנו עד אשר על זה אמרו בפרק חלק הלומד
תורה ואינו מלמדה בכלל כי דבר ה' בזה הכרת יכרת
והפע' ליה לעומת התומך סמכין ראוריותא דיש לו כעה"ז
יש לו כעה"כ בסוד ב' ההין כגו' וכן בהפכו הכרת כעה"ז
ויכרת כעה"כ ח"ו . ומנהג חסידים הראשונים לבטל ת'ת
בח' ימי חנוכה להתעסק בנרכי התלמידים ותנוקות של
בית רבן האביונים להחזיקם די מחסורם אשר יחבר לשון
לחם לאכול ובגד ללבוש לבל יעטרכו בשאר הימים להפטר
מפיתגמי ראוריותא ולהזהיר על מלמדי התנוקות להתחזק
וליהיות כאמרי במלאכתן מלאכת שמים גם להטיל חלשין
על עשירי עם מי ומי יהיו מחזיקים על שלחנם בחורי חת'
תופסי התורה כא' מבני ביתם וכל זה היו מתעסקים
בימים אלו ביותר מטעם האמור שימים נזכרי ונעשים על
תרין סמכי קשום לתקן עון ראיון סמכין דחלשין . ואבי
עם מורי נר"ו היינו מנאים יום יום מח' ימי חמכה לחזור על
כל איש מכרינו לגבות מהם להחזיק ידי הלומדים בתורה
יראי ה' וחושבי שמו לתת עזו וחיל לתרין סמכי קשום .
כיעל כל אלה נפל התאב על כל א' מאישי ישראל כל הימי'
וביותר בימי האלה ובזמן הזה לפתוח איש ידו לחונק
עניי ואביוני מתופסי התורה ולהחזיק בידיה איש כמתכ'
ידו ומנא כריג אולתו ומעוות לו יוכל לתקן מאשר הטיל
חלשים באי'תנים מוסרי אר"ץ .

ובזה

הטעם נתפשט המנהג בכמה מקומות
שהתנוקות מוליכים מצות לרבן בחנוכה עם
יתר תנות וגם עניים חוזרים על הפתחים בהם אכן עיקר
המנות היא לעניי תורה כאמור . וכיאתה נדק להתחזק
כל איש ישראל על כל אלה לעתור ולרעות לפני אלהיו
בתתו

לו לאכ שהגלה את בניו ואוי להם לבנים שגלו מעל שלחן
אכיהם וכל זמן שמדה זו מצויה כינינו להעלי' עין מלהחוי'
אלתמך תמכין ראוריותא הכה עשו בא מצידו ונפיר העזי'
הגדיל עד מאד ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחכירו
בגלות המר הזה זה כמה שנים רבים ורעים איו לנו מיום
הדין איו לנו מיום התוכחה כי מידנו איתה זאת למשימה
יעקב וישראל לכוזא' ולגחם ככיה לאבינו שבשמי' באריכו'
הגלות המר והנמהר שאין שמה' לפגם כל עוד שאין בני
סכיב לשלחנו .

ובל

האיש אשר הלך אחרי בע"ל פעור' במדה
הגרועה הזאת לקפון ידו מתמוך לעוסקים
בתורה יחוס על כבוד קונו ותורתו התמימה ושוב וניחם
על העבר ויתמרמר בקול פר לאמר איו לי כי נדמתי ואכבי
מרה מריתי כי חכמי אלהים עושר וכבוד להחזיק ידים רפו'
עברי ה' ההוגים בתורתו ואכבי אחר לא נסובותי מלקפץ
יד ולקבץ על יד למלאות אמתחותי כסף איו לי על שכרי
אנה אוליק את חרפתי אשר הטלתי חלש'ים על הקדשים
יכין וכו' ע' שכי העמודים והגברתי כח השעיר עשו הדשע
לקום ולהתעורר על הכרכים ועל הסוקים והוא כח"ס ינח"ס
בעם הקדש בחידי ה' והאחרון הכביד כי המר שרי לו מאד
על אורך הגלות המר והנמהר בעון פשעי וחטאתי וככן
ישפוך את נפשו לפני ה' ככל נדקותיו יפליא חסדו לו
לכפר עליו יעתר אל אלוה וירצהו אם ישוכ מדרכו הרעה
מן היום אשר נתן אל לבו אל זאת ופתוח יפתח את ידו
להחזיק יד עני ואביון ולתמוך בכבו' והדר לתופסי התור'
וככן ימצא כריג אולתו החיים והסלו' כת' ש' עץ חיים היא
למחזיקים בה ותומכיה מאושר כאשר ביארו בזה פרשת
מכורע דף כ"ג ע"ב אתומכיה מאושר מאן תומכיה אילין
איזון דמטילין מלאי לכיסן של ת"ח כמה ראוקמו ותומכיש
זכי לכביאי מהימני דתפקון מיניה מאושר אל תקרי מאושר
אלא מראשו איזון תמכין' לאוריותא מדאשו ועד סופו
מדאשו דא רישא דכלא דאקרי ראש דכתיב מעול' נסכתי
מראש וראש דא חכמה דאיהו רישא לכל גופא וגופא
אתפשט ביה עד סיומא דשית סטרין ותומכיה' כד"א
שוקין עמודי שש דאיזון דמטילין לכיסן של תלמידי חכמי
איזון תמכין לאוריותא מרישא עד סיומא דגופא וכל
מהימנותא ביה תלויא ואתמך וזכי' לבנין דיתחזון
לכביאי מהימני .

פירוש

כיעל יד זה מושך המה דנגיד ממוחא
ליחודא עם המלכות בהסיד הקליפה מן
הירכים וזה אמר דבי תליא מהימנותא כל הייחודי' ונמצא
כי בתמוך בסמכין ראוריותא וראוריותא מתתקף נביעת
הכחש הוא עשו בטל משם המכסה אור הנכחיה מכביאי
קשט לכן מרה כנגד מדה זוכה לבנים נכבאים וכו' תבין
מ"ס ויהי עשו איש יורע ניד ויעקב איש תם יושב אהלים
ומתרגימן

ושקתות המים כ"ה כמ"ס בתקונים וסוד חמוקי ידכ"ק כנודע .

תהלים סי' מ"ה (כי בו סוד על ידך גבור כמ"ס בזהר בשלח ס"א) סי' מ"ח סוד אהים בארמנותיה (וסוד ידכתי נפון כנז' בזהר ויקרא ה') סי' קכ"ח (שבו סוד אשתך כגפן פוריה כידכתי ביתך סוד ב' עדרינאן הדוכני עליה וסי' מ"ב כאל תערוג על אפי' קימים :

זוהר פרשת בראשית דף א' ר"ט פתח הנניס נדאון בארץ וכו' עד ועשית כ' כרוכים זאב וכדף ו' ע"ב בראשית ד' חיוא פתח וכו' עד דף ח' כורסיא על קומא כדקא יאות . וכדף כ"א סוף עמוד א' תנינא נהירו דאזיל וכו' עד דף כ"ב ע"א כדוא דמהימנותא ובפרשת וינא ס' דף קס"ב ע"א ויקח לי יעקב וכו' עד ע"ב זכא חולקיה ובפ' וישלח דף ק"ע ע"ב ד' פתח כמדא הקשת עד דף קע"א בשמאלה עושר וכבוד וכפרשת ויחי דף ר"פ ע"ב כ"ח זכא חולקיה דיעקב וכו' עד דף דמ"ב ע"א בגידו דעלמא דאחי .

יום ב תורה פרשת תרומה ועשית שנים כרובי' וכו' עד א' בני ישראל (בסוד כ"ה שנקראים כרוכים כמ"ס בזהר פנחס ד' דף דל"ו כ"ה אתקריאו כרוכים .)

נביאים מלכים א' ו' י"ג כדכיר כ' כרוכים עמי וכו' עד ויכנהו ז' שנים .

תהלים סי' פ' יושב הכרוכים הופיעה וסי' ג' ט' יושב כרוכים תנוט הארץ וכו' וסי' ס"ח ס' לו לרובכ בערבות וכו' (וציין בזהר פרשת תרומה דף קס"ה וסי' קי"א הללויה אודה ה' וכו') כדוא דשכל טוב לכל עושיהם עיין זהר בראשית דף ח' .

ובזהר פרשת בשלח דף י"ט ע"ב ויחמר אס שמע וכו' עד ס"ח ע"א זה קונו לו וכפ' משפטים דף ק"ד ע"ב יאורה אתה וכו' עד דף ק"ה ע"א ועס אנשי' ותוכל וכדף ק"ט ע"ב פתח ואמר שמעו הרים וכו' עד דף ק"י ע"א תקיף בגוברין וכדף קי"א ע"ב ויחד יעקב לכדו עד קי"ב עמך א' כל טיבו דעלמא ובפרשת תרומה דף קס"א ע"א ו' רקיעין אינון וכו' עד סוף ע"ב כ"ס תיין דעכיד עוכרא וכדף קע"ה ע"ב תאנא כתיב מי מדר עד קע"ז דקאים עליהו .

יום ג תורה פרשת תרומה ועשית את הקרשים וכו' עד אשר הדאת בהד .

נביאים ישעיה סי' ו' בשנת מות וכו' עד כי את המלך ה' כבא' את ראוי עיני ובהושע י"ב ו' אהי הנכחות וכו' עד וכיד הנביאים ארמה וכזכריה ס' שוט לכדון וכו' עד לאיש עשכ בשדה .

תהלים כ"ד ה' נבאות הוא מלך וכו' וסי' מ"ז וכו' 16 1

צתנו מנות דרקה ו' לעסקי ת"ת לבטא בשפתים לתקן מעוותו בעליונים למעלה כ"ל העובר על הפקודים תרין סמכי קסוטובד' כים כורעות יאמן . ומורי נר' היה ואמר שיש במעשה הדרקה למחזיקי התורה כל הימים וכו' ויתר כימי חוכה תיקון למי שפגם בגלגול זה או בגלגול אחד כנש"ג זהו מטעם האמור בזהר פרשת בשלח דף ק' ו' נטיו דכנסת ישראל אסתמחתא דכד' נטיו דכדיק אסתמדותא דשפחה נטיו דנח אסתמדותא דבת עע"ז נטיו דהאר אסתמדותא דזונה עד כאן זכבן בתת עוז ותעמדות במנות ו' לירכ"ת' הסמכן איז מחשכס ואפילתם מאשר פגם בהם בעון פשעו והחשיך מאדם חס ושלם אכן ה"א ו' דרך יסכון אור בקוב עתים יום יום מח' יתי חוכה להגות בלימודי ה' כמקראי קדש שבתורה ובגביאים ובכתיבים אשר בסוד הנכח' ות' חזק יסודם וגם לאחזקה בזהר ובתקוני' כמאמרים הנמצאים בס' בסוד הנח וזהו תרין ידכי קשוט במקומות מפוזרים אשר בסוד קדושתן מאירים ותזהירים מדותיהן לסעלה באשר הודעתך בחלק זה כמה פעמים ובכן ימנא כל איש כריגאולתו מאשר היה מטיל חלשים על בני ברכי דשליהוארץ גלות המד והנמהר בהגביר השעיר כלכא יקום על הכרכים ועל השוקים בעון קפון ידו מלהחזיק ידים רפות הנאהבים והנביאים כניה של תורה באחור למעלה בספר הזהר בסוד והוא כולג על ידי' כו' ואף גם זאת מאשר פגם בגלגול זה או בגלגול אחד כנש"ג חס ושלום או כצונו' אחרים אשר רבים בשלו ונפלו והמה חמודים בעון בועלי נשג' ו' שאין לך עון שלא ימנא בו עון פשעו וגם דובמתו כמו שביארנו פרטי כל העונות ודוגמתם כשאר תחמדי עין עיין שם ועל כל אלה ימים כל איש הנלכך את לבו יחוש מפלט לו כשמונה ימים אלו בסדר הזה תחלה יפריש ממעוטו נדכה העשיר לפי עושרו והדל לפי כחו אפילו פרוסה אחת לתת לעניי תורה יום יום ואחד כך יהגה בתורה ובגביאים ובכתיבים ובזהר בסדר הזה והמה נחלקים לח' חלקים דבד' יום כיומו .

תורה פרשת וישלח ויחד יעקב לכדו וכו' עד כקף יק' יעקב בגיד הפשה ובפרשת ויחי וכולין לחוף ימים וכו' עד ויהי למס' עובד וכו' ובפרשת וזאת הכרכה כבוד סודי הדל' וכו' עד וספומי סמוכי חול' (ועיין בסוד קדני ראס כ"ה כמ"ס בתקוני' דף ע"ב .)

נביאים מלכים א' ו' וישלח המלך וכו' עד ותתום מלאכת הצמודים .

בתובים שיר השירים סי' ה' באתי לגני וכו' עד סוף עמודי שם (ושם סוד אפיקי מיה' כ"ה כמ"ס בזהר אח"מ ס"ח ע"א ע"ס וכס' ו' שובי שובי השלמית וכו' עד דודי נפנית לך וכו' (סוד דהטו"ס חלק שני י"י א' ושקתות

פרק ג לימודי ה' לחי ימי חנוכה

וסי' כ"ט וסי' פ"ד.

ובזוהר

פרשת פקודי דף רמ"ה ע"א היכלא קרמאה ותכנינא שסודם כג"ה כנודע עד דקרמ"ח ע"א ובעלמ' דאיתי ושם דף רנ"ז ע"ב ואזכריכו ישראל דרזא דמהימנותא וכו' עד דף רכ"ח וארצנו תתן יכולה ובדף רכ"ז ע"ב ואת האלף וכו' עד סוף רכ"ז ברזא עלאה.

יום ד

פרשת כי תשא ועשית כוור נחשת וכו' וכו' (כנודע דכוור וכו' תרין כליון תרין סמכי קשוט כמ"ס בתקונים דף ע"ב ע"ב.)

נביאים

ישעיה ח' צור תעודה וכו' עד קנאת ה' נבאות תעשה זאת (ועיין סוד תורה ותעודה בזהר אמר דף ז') ובסי' י"ב ואמרת ביום ההוא וכו' עד קדוש ישראל ועיין סוד מעיני הישועה בזהר בלק ר"ב ע"ב) ובסי' ז' אדני אלהים נתן לי לשון לימודים (עיין זוהר אחרי מות דף ס') עד תורה וקול זמרה.

ההלים

סי' י"ו נעימות בימינו נכ"ח וסי' ח' אשר תנה הוד'ך על השמים וסי' ע"ד למה אלהים זנחת לנכ"ח וכו' וסי' כ"א ה' בעזך וכו' הוד' והדר תשובה עליו.

ובזוהר

פרשת ויקרא דף ה' רבי אבא פתח וכו' עד מילין אילין סלקין ודף י"א ח' ר"א אמר וכו' עד עמוד ב' וראו את כבודי שם דף כ"ה פתח רבי חייא עד סוף הפרשה. פרשת צו דף ל"ה ע"א פתח ר"א ואמר ואשים דברי בפיק וכו' עד סוף הפרשה פרשת אחרי מות דף כ"ט ע"א כי בענן אראה על הכפר עד סוף העמוד הוא סוד הכרובים כפי' הרב זל"ה סוד כ"ה ודף כ"ז ע"ב כ"ס פתח כל הנחלים וכו' עד דף כ"ח ע"א לעילא ותתא ודף ס' ע"ב פתח רבי חזקיה ואמר וכו' עד ומראה ולא בחידות.

יום ה

פרשת ויקהל ויעש את הקרשים וכו' עד וארניהם ה' נחשת.

נביאים

ישעיה ס' ל"ג סולך צדקות וכו' עד נשא עון. חבקוק ג' תפלה לחבקוק וכו' כסה שמים הודו וכו' עד למנכ"ח בנביקותי.

תהלים

י"ג עד אלה ה' תשכחני נכח וכו' וסימן ק"ג וק"ד הוד' והדר לכשת.

ובזוהר

פרשת אחרי מות דף ס"ז ע"ב ר' אבא הוה יתיב וכו' עם רעיא מהימנא עד דף ס"ח ע"א צדיק וכדק ובפרשת מ' דף כ"ג ריש ע"ב ת"ח בר נש וכו' עד לנביאי מהימני פרשת אמור דף ז' ר"א הוה יתיב וכו' עד סוף העמוד ויהי בשלם סוכו ודף ז"ג ע"א רזא דקדוש קדוש ה' נבאות עד בכלל וזמא ודף כ"ו ע"ב תו פתח שירו לה' וכו' עד ותומכיה מאושר.

יום

יום ו

פרשת ויקהל ויעש כנלאל את הארון וכו' עד היו פני הכהנים.

נביאים

ישעיה סימן ל' והיה אור הלכנה וכו' והשמייע ה' את הו"ד קולו וכו' עד תנופה נלחם בם וכהושע י"ד שוכה ישראל עד ויהי כזית הודו וריח לו כלבנון.

כתובים

דברי הימים א' סי' י"ו הודולה קראו בשמו עד והלל לה' ובסי' כ"ט ויברך דוד עד ומהללים לשם תפארתך.

ובזוהר

פרשת בלק דף קע"ט ע"א פתח איהו ובגפן ג' שריבים עד ע"ב ח' ר"א בריך רחמנא דשדרני הכא שם דף קצ"ג ע"א ר"א ורבי אבא הוו אזלי וכו' עד ע"ב אמוכ"ה או"מ מן תרין ובפרשת פנחס ר"מ דף רכ"ג ע"א ר"א קום לחדשא מילין קמי שכינתא עד ע"ב משום דרדיפי מייא ושם דף רל"ז ע"א פתח רעיא מהימנ' עד עמוד ג' אתאחדת ביחודא חד ושם רמ"ד ע"א ובחבורא קרמאה וכו' עד לאתפרשא בינייהו ובפרשת האזינו דף רנ"ה ע"ב הנחמדים מזהב וכו' עד סוף דף רנ"ז ע"ב.

יום ז

פרשת ויקהל ויעש את הכיור נחשת וכו' עד סוף הפרשה:

נביאים

זכריה ו' ואשוב ואשא עיני וכו' עד תשמעו בקול ה' אלהיכם ובסי' י' שאלו מה' מטר וכו' עד ובשמו ותהלכו נאם ה'.

כתובים

תהלים סימן ז' שירו לה' שיר חדש וכו' הו"ד והדר לנכח וכו' וסי' קמ"ה הדר כבוד הודך וכו' וסי' קמ"ח הודו על ארץ ושמים.

תקונים

דף א' ע"ב חסידים גבורים וכו' עד דף ג' ע"א וראו כל עמי הארץ וכו'. ובדף ג' ע"א (ובדפוס קושט' ע"ב) תלת רעובין נכח והוד וכו' עד סוף ע"ב דנטיל מיכיה הוד. ובדף כ"ד (כ"ח ע"ב) שביעא בנכח וכו' עד דף כ"ה ע"ב רכל חגין מתחגגין בה. ובדף (ל"ג ע"ב) כ"ט ע"ב וע"ג ארהבי וכו' עד ל"א ע"א הרונה להחכים יורים. ובדף מ"ב (מ"ח ע"ב) ע"א קרני פרה לנכך ראיון תרי נביאי קשוט וכו' עד דף מ"ג ומכניה נביאים נכח והוד.

יום ח

תורה פרשת פקודי ויהי בחדש הראשון וכו' עד סוף הפרשה.

נביאים

ביום זה יקרא כסדר קריאת הנביאים בליל שביעות שלשה פסוקים ראשונים ואחרונים מכל נביא ונביא וכן בכתובים משעם שסוד הנביאים הם בנכח והוד אשר מבס יניקת הנביאים. וכתובים עמהם כי לא בשוקי האיש ירנה אפס בסוד הנדיק עמהם.

ובתקונים

לפניך כאלו השגנו סוד תעלומותיהם והיו למאורות
בימיך וכו' והאיתני' מוסרי' אר"ץ ירעיפו שמם טלם
ברהטי'ם בשקת'ת המי' כ"ל העוב' על הפקודי'ם מאזני
צדק ושחקים יזלו נדק והיו הכחובי'ם פורשי כנפי' למעלה
סוככים בכנפיהם על הכפורת ופניהם איש אל אחיו אל
הכפורת יהיו פני הכחובי'.

ומשם יושפע עלינו כנ"י ישראל שפע ישועה
ורחמים למחול ולסלוח פגמנו בעריות
נשג"ו בגלגול זה או בגלגול אחר והחשכנו מאורות ננח
ישראל לא ישקר ומאורות הדר כבוד יהוד בתת לאחרים
הודינו עתה הוד והדר תשוה מכריקים ומזהירים עד
להפליא ושחקים יזלו צדק. ואף גם אשר פגמנו ולא
החזקנו ותמכנו ידיים רפות עניי בני תורה. והסלנו
חלשים בתרין סמכי קשוט ברכי רכבן דשלהי והגברנו
הנחש ההולך על גחון והוא נחש ינחש על הכרכים ועל
השוקים והידיים ידי עשו נתן למשה יעקב וישראל
לכוזים רשע מאריך ברעתו והנה עבדך מוכים אויה
למאהא עלינו.

ועתה ה' אלהינו ידענו כי חטאנו וכרוב
אולתנו סבינו ואתה בטובך תעורר
רחמיק עתה תשוב תחננו וכפר עון פשעינו להאיר
מאורות אשר החשכנו חבור חרבך על ירך גבור לזכות
בטן ולנפיל ירך נחש הארור ועל גחוננו ילך וישוב אל הארץ
כשהיה נחש עפר לחמו.

ואתה ברחמיק הרבים תחפון בנו וחזק בני
רחמיק חלושי תלואות הזמן ודו'ה לבס
באנחות יגוניהם והדרם נהפך עליהם למשחית על
זה היה דו'ה לבנו שנות ראינו רעה וקרע רוע גור
דינו והפוך יום דו'ה להוד והדר והושיענו ה' אלהינו
וקבצנו והגילנו מן הגוים להודות לשם קדשך להשתבח
בתהלתך.

וזכות (כפורים יאמר זכות מרדכי ואסתר
נדיק ונדק) כהניך הקדושים מתתיה
בן יוחנן כהן גדול וכניו יצמוד לפניך לעמוד בימין
אכיוני עמך דווים וסחופים ונכוכים בארץ לא להם
להוציא מנרה נשנינו מכור גלות החיל הזה והראנו
הוד לטובה ויראו שונאינו ויכושו יחזו אויבינו ויכלמו
וכשם שעמדת להם בימים האלה וכזמן הזה בעת
נרתם ורכת את ריבם ודנת את דעם ונקמת את
נקמתם ולך עשית שם גדול וקרוש בעולמך ולשמך
ישראל עשית תשועה גדולה ופורקן כהיום הזה כן
בנח הודך תמוך רגלך על כס הפלאות וכימי
נאתנו מארץ מצרים הראנו נפלאות לנו בני רחמיק
מוכים ומעונים בארץ שכינו כי גרשנו היום מהסתפח
בנחלת ה' אלהים נבואות השיבנו הארץ פניך ונושעה

ובתקונים רש תקון י"ט דף ל"ז ע"א (ל"א
ע"א) עד דף ל"ח ע"ב רפרוני
בתפוחים אלין אינון תרין סמכי קשוט ובתיקון (כ"ח סוף
ע"א) כ"א דף ע"ב בעל קבלה איהו עמודא דאמצעיתא
וכלי עד סוף התקון ודא איהו סוף פסוק וברך
(ס"ז ע"א) ס"ז ע"א ועוד איהו לב אלהים וכלי
עד סוף התיקון. ואתקון (י"ב ע"ב) כ"א דף ע"א
עד דף ע"ג ע"ב עד כהן שריין תרין סמכי קשוט
וכרך ע"ד ע"א כנוי דא אלהים וכלי עד דף ע"ג
ע"א עד נכ"א ותמילין תרין נביאי קשוט. ובתקון ל"ג
כולו. וכרך ק"ו ע"ג ז' וז' מונקות עד ק"ח ע"א עד
באימא תתאה אשתמודע.

ואשרי אנוש יעשה זאת יחזיק במעוזו לקבוע
עתים בימים אלו ימי רצון לשמוע
בלימודי'ם ואל סדר זה יפקח עיניו כי חביבה תורה
בשעתה לתקן את מעוותו ברוכאונים משפיע לנביאי'ם
ויצרינו ויחדירו בעוז תפארתם למעלה ולנכות בטן
ולנפיל ירך של גבול הרשעה ואף גם זאת כי ימים
כל איש על לבו מה שבא בתקונים בכמה מקומות כל
היום דו'ה דא הו' דאיהו ירך דילה דאתחזרת איהו דו'ה
באלף חמשה וכלי לעומת זה כעוז לימודי'ה להאי'
יהוד מחשכתו כי נגע בכף ירך יעקב ובכך יתגלה
ויתראה הדר כבוד יהוד ועוז הננח סוד קרני פרה
בהם עמים ינבא יחריו אפסי ארץ כמ"ש בתקונים
דף מ"ב ועוד קרני פרה ננח והור בהם עמים ינבא יחדיו
וכלי וס' נאמר קרני פרה לגבך דאינון תרין נביאי'
קשוט עלייהו אתמר מנמיח קרן לדוד ומנמיח קרן ישועה
וכלי ועל סוד זה נאמר ועל ברכים תשעשעו ועל כל אלה
יאותר לנו לעתור ולרעות בקרב הימים האלה על
כל זאת ולנרף אתנו זכות מתתיהו בן יוחנן כי
נתקן הוד זה בח' ימים אלו על ידו כי ע"כ נתקן
נוסח על הנסים כמודים ברכת יהוד כמו שכתב
הרב ז"ל.

ואנבי תקנתי כוסח תפל' כולל' כל פרטי הדברי'
האלה יעתיירו בשפה אחר סדר הלימודי'ם
יום מח' ימי חנוכה או אם יקבעו יום א' להגות בסדר הנ"ל
כולו כאחד וזה תוארה.

יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו אלהי
הנבוא'ת יושב הכרובים שכזכות מעשה
הצדקה וזכות כל פסוקי תורה נביאים וכתובים
ותעלומות חכמה אשר בסוד לימודי' ה' הוצק יסודם
אשר למדנו בס' היום וזכות תיבותיהם ואותיותיהם
ונקודותיהם וטעמיהם והשמות המנופשים בהם בר'ת
וס'ת וחילופי תיבות שתהא עתה עת רחמים ורצון
להית' למודינו נחת רוח לפני כסא כבודך והיה עולה
לפניך

פרק ג תפלה אחר חיקון לסוה ה'

ואת נתיב דוד מהרה תצמיח וקרנו תרום בישועתך
 ויום קד'ו ותנשא מלכותו וקד'ו ראם קדניו בכם
 עמים ינבח יחדיו אפסי ארץ - והשניכה שופטיו
 כבדאטומה ויועבד'ל כבתחלה ובאה הממשלה הראשונה
 ממלכת בבת יחשלים ותלך מלך וחסכיל ועשה
 משפט וזרקה בארץ ועמד ורעה בעז'ה' כנאון שם
 ה' אלהי ונקו אליו כל הגוים לקדוה כלם כסם ה'
 לעבדו

לעבדו שכם אחד כילך אנו מחכים ולישועתך אנו עתפים
 אל תביטנו מסבדיונה' אלהינו מלך ביופיו תחזינה עינינו
 כל מחזה סד'י עשה למען שמך וכו' יהי לרצון וכלי יהי
 פועם ה' אלהינו וכו' :

וסדר זה ראוי להחזיק בו יראי ה' וחשבי
 שמו להגות בולבול יום ד' וחמישי שבת'ה
 הוצק יקדם עם יתר פרסי התקונים המתוקנים אללנו
 לכל יום ויום ע"פ מדרשת:

תם ונשלם סדר של חנוכה

סדר פורים

בא שעריו בחודה חצרותיו בתהלה רודו לו ברכי שמו.

פרק ראשון

מאין כמוהו וישימיה על הצם לראש ולקצין למעלה תמים
דעים ועל המדינות בו יאמר על הניסים על הפורקן על
הגבורות ועל התפלות אשר בהתקדש החדש הזה
מתעוררים למעלה תא הרבים הממונים על הנסים ועל
הנפלאות אשר בהם ועל ידם תהיה כל נס וכל פלא לאשי
ישראל ביות הימים תאשר אשר הופקד אתם כחשמת
בעצם החדש הזה ובפרט על נסיו כללות עדת ישראל
בהיותם בארץ שכנים כבמה א' בין כמה זמנים אשר
תעוררים למקרה ופגע במסדה לחן בינותם הנה החדש
הזה הופקדו מלאכי כבאות על זאת למלטם מיד נר אש
איש בניסו אשר יהיו פושטים למטה בעול' השפל דבר כעתו
ותופר ענת אויביהם והיו כאור מן אר' רי קיס. ולעומת
זה אחת בתשיעי דתעביו ג' מ' ש' משכבם אב תעבטים
בשמחה כך משכבם אדר מרכין בשמחה אדר רב פלא
הילכך ה' בר ישראל דאית ליה דינא כהדי ג'ו
ליסתמים תיעיה באב רדיע מוליה ולמני נפשיה באדר
דבריא מוליה כי זאת לא זאת אצל עדת ישראל בהיותם
במצב השלימות שכל עניניהם נתונים המה ביד
ההשגחה האלהית ולא נמסר כלתי לה' לברו ולא אחר רב
פלא רק כי להמת כי הימים האלה נבא המקחם העממיים
על הנסים במחומי מחומים נככים בעוז ותגבורת רב אין
ספק כי כיום טובה גס ה' יתן הטוב ומדת הרחמים מהגת
אז וכיום רעה ההפך מזה ע' ד' מ' ש' מ' נ' ל' ג' ו' כ' ב' א'
זכאי וחובה כיום מוכה וא' זה ירמוז מאמר הכתוב והחדש
אשר נהפך להם חגיגון לשמחה כי עגס החדש כולו יבא
כעוז

תהדר יהוד ויבן ד' חדרים הזה
רב הקדש ועוז בשחקי'ם ירחם
ונשאגבה מאד ממעל לחס' ב'
עו' לת חדרם בחדשו קרבו תרחם
ככבוד והוד ירח נעויה לאד' ר'
ולרומם קרבן של ישראל למעלה
דרך כוכב מיעקב וחס שבת
מישראל לסליט המה בשונאי' ותבקשי רעתם ונטל הרשעה
נפלה לא תוסף קום ודגל הקדושה על כן ידם ראש כאשר
הוא החדש אשר נהפך להם לישראל חגיגון לשמחה ומאפילה
לאור גדול בימי שני פרי כבאות ישראל מרדכי ואסתר כעל
כל אשר גמלנוה' ורב טוב לבית ישראל בהיותם בארץ
אויביהם מוכים ומעונים עינם ראבה מני עוני וחיתם
לשאל הגיעה תעני חמת המציק המון הרע נין עמלק
אשר אמר לנתום ולנתון ולהאכיר ולהרוס בעתן של ישראל
וכל נכרדא רחמיה ינא רחמים בדבר המלך לתת למסיסה
יעקב וישראל לבוזים לא תמאד פרסה כלתי אל המון
מישראל עושה חיל הואיל הלוך אחרי ס' ב' כג'ם בעל כבו
וסק ואפר מנע לרבי ותהי נעקה גדולה והנה באה וכהית'
שועתם לפני אלהים מרחם ובהביתו ובחמלתו הוא גאלם
מיר נר ותלו אותו ואת כביו על העץ ואת היותר החרמיו
גח' לו לעולם וכורעה יד' ה' את עבריו וזעם את אויביו
ישראל כושע כה' ויאר למן אודה ושמחה וספון ויקר ויהיו
לגם:

ויד' מאו הובק' החדש הזה חדר אדר אדר וכאור
מאין

פרק א חפלה לצום ער"ח אדר

בעזר וחדוה ולא ימי הפורים בלבד כי המה ימי נסים להם
לישראל ונזכר משרשיו יפרה ליתר הימים במ"ט :

ואשר

להיות כי במאורעו הנסים ומצטו הזכויות
במאמר יעקב אע"ה קטונתי מכל החסדי'
ומכל האמ' אשר עשית את עבדך ודרזל נתמצטו זכויותיו
וכו' על כן קבלו וקיימו שלימים וכן רבים מהשמידים אשר
ה' קורא להבין ולהתענות יום קודם ערב ראש חדש אדר
אשר הוא סגולה נפלאה להיות לו מעיר לעזור לכל ינכו
מזכויותיו בהפלי' הוא יתברך עזוזו ונפלאותיו אתו ונעלם
ממנו והוא לא ידע כאשר חכמי' הגידו אין בעל הנס מכור
בריסו ועת לדרוש את ה' על זאת תהיה עתה לפני החדש
הזה כאשר בו תתעוררנה כתות מלאכי צבאות הממונים
על הנסים ועל הנפלאות כמו שנתבאר וננומה ונבקשה
מאלהינו על זאת אולי נוכל נכ"ה בו ולא ינכזה מזכויותינו
מאומה . ונוסף גם הוא לדרוש עליה מאלהינו מרחם .
לכפר בעד היותינו כפויי טובה בחסדי המקום ב"ה
ונפלאותיו אשר עשה . ולא שתנו לב להודות ולהלל לה'
כמשפט או עשות דברים הנכרים אשר יעשו חלף קרבן
תורה כאש' היה עושה אבינו יעקב כשנמלט מעשו ומלכך
באשר חכמים הגידו בפ' ויבא יעקב שלם והן פגם זה רב
מאד בעיני המקום ב"ה כמבואר אצלנו במאמר ד' דריכין
להודות יהיה כי יחטא ואשם וירא נפלאות ה' ולא התבונן
הן בכח נומו ותעניתו היום הזה . ומאד כרי גאולתו לכפר
עליו . וילוו אל צומם ואל תעניתם הגיון בספר תהלים
כולו כי כולו מלא ההודאו' על מיסי הא' ונפלאותיו ואחריהם
יכונו יחדיו לעתור ולרעות בנוכח עתרה זו . רב"ש
אתה הוא ה' אלהים צבאות מורא תהלות עושה פלא וטרם
היותנו בחסדך קדמתנו ונפחת רוח בנו והחיותנו
ואחרי צאתנו לאיר העולם לא עזבתנו ולא נטשתנו
וכאב רחמן בחמלה גדולה גדלתנו וכאומן את
היזנק אומנתנו ומנעימותיך השבעתנו וכבואינו לעמוד
על עומדינו חזקתנו וקחתנו על זרועותיך והרבלתנו ומכל
צרה וזקנה מלטתנו ובכל ירך הסתרתנו בעת עבד ז"ם
וכמה צרות נעלמו מעינינו ומהם גאלתנו וקטרם בא מחץ
מכתנו הקדמת הרפואה ולא הודעתנו ובעת לא נשמרנו
מכל נזק אתה שמרתנו וכבואינו בין שיני אריות שברת
מלתעות כפירים ומשם הוצאתנו ובלכתנו באניות בלב
ים ברוח סויעה מסער ובסבולת מים הושעתנו ותושיאנו
לרויה ובחול עלינו חלאים רעים ונאמנים רפאתנו חנם .
ובבא שפטיך הרעים על העול עברה וזעם וצרה משלחת
מלאכי רעים פ"יתנו ומדוח רעה פניתנו ומדבר מלטתנו
וכרעב זנתנו וכשכפ כלכלתנו ובהכעים אותך במעללינו
אשר לא טובים כאשר יסר איש את בנו יסרתנו ובקראינו
מזרה יקרה נפשינו בעיניך וריק' לא השבותנו ועוד הגדלת
והזכפת על כל זה כהנה וכהנה במאמר נעים זמירותיך
רבות

רבות עשית אתה ה' אלהי נפלאותיך ומחשבותיך אלינו
אין ערך אליך אגירה ואדברה ענמו מספר . ולך ה' חדר
על כל הטובה אשר גמלתנו ועל כל אלה אנהנו חייבים
להודות להלל לשבח לפאר ולרומם ולכרך ולקדש וליחד את
שמך הגדול הגבור והנורא בפי ישרים תתרוםם וכלשון
חסידים תתקדש ובקרב קדושים תתהלל וכלהקת ארשים
תתפאר ותתהדר תשתבח בפי רחומיך תתקדש בפי
קדושיך תתייחד בפי מייחדך תתנשא בפי מנשאך אשר
מי אל בשמים ובארץ אשר יעשה כמעשיך וכגבורתיך
וכמחנות שרפים וחיות ואופני הקדש תתנשא ותתעלה
כי אין כמוך באלהים ה' ואין כמעשיך :

ובכן

יהי ר"מ או"א אל אלהי הרוחות רופא כל
בשר ומפליא לעשות הפלא חסדך מושיע
חוסים ועמוד לימין אביוני עמך בית ישראל הזרועים בארצו'
עמי התועבות כבשה א' צין כמה זאבים שואבים לטרף
לאמר לבנו וכחידם מבוי ולא יזכר שם ישראל עוד ועתה
למה נמות כי תאכלנו האש הגדולה הזאת . טובה עלינו
בהמון רהמך הבט משמים וראה ופקוד גפן זאת וכנה
אשר נטעה ימינך ואל תכלה עלינו זעמך ופקוד שכית
למלאכי צבאות המופקדים על הניסים ועל הפורקן ועל
אבטורות ועל התשובה להתנוס' לכל יטושו לתת למשיסה
יעקב וישראל לבוזים וכל הקמי' עלינו לרעה תופ' ענתם
תקולקל מחשבותם והיו כמוזן לפני רוח ומלאך ה' רוחה
יהי דרכם חושך וחלקלקות ומלאך ה' רודפם ופקד' עליה'
במשמרת לכמור צאתנו ובואינו בים וביבש' כעיר ובשרה
לחיים טובים ולשלום ולהחליצנו מכל מקרים רע' ומפחד
ואימה ורעש ורתת ומרוח רעה ומשידין ומלילין ולילתין
ומכל מיני צפזפין טהירין רוחניים ארצי' מימי' ההולכי'
בסתר ובגלוי ביום ובלילה וכל רוחות רעו' וחולי הנכפת
ואכבדה ודבר ומגפה ומכל פחד לב ודוחק לב ותמהון על
שחל ופתן נדרוך נרמוס כפיר ותגין נא בעל הרחמים אל
תטשנו ואל תעזבנו כי אם לא מוחיל לרחמך מניחום
ויחמול עלינו חן מך . ולנוס תעניתנו ותחינתנו היום
תקשיב אזניך והאר פניך פגורל חסדך עלינו וכל תנכה
מיעוט מע"ט אשר בידנו על ניסך ועל נפלאותיך אשר
הפליא ותפליא לעשות אתנו אל נא תשת אלינו מכת
אויבך ושונאיך אשר תשלם אל פניהם להאכידם ותגדל
נא חסדך אשר תפליא לעשות אתנו להחיות את נפשינו
במדת טובך במדת החסד ובמדת הרחמים כי כן דרכך
לעשות חסד חנם בכל דור ודור ולא ינכזה מזכותנו מאומ'
ובכח סבולת נוס תעניתנו מחול וכלל לאשר פשענו ומדינו
בכל נפלאות אשר סבנו גם סבוכו וחדלנו מעשות הפה
נח בהודות והלל לכבוד הדד שמך ולהביא תורה בית ה'
כי לא היתה כוונתנו להיות כפויי טובך אפם כי עצמו
מהפ' נפלאותיך ומחשבותיך אלינו בכל עת . וככל רגע
אין

והימים האלה נזכרים ונעשים שבהזכר זכר למעט נעשי' בפועל למעלה וזה בכל דור ודור כי כן קיימו למעלה מה שקבלו למטה וכ"ס בחדש הזה כי בו היתה עיקר קבלת התורה אשר אין ספק כי קרנו תרום בכבוד והדר רב להיות חוזר וניאור אותו האור ממעט כאשר היתה בימי קבלת התורה והוקבע חוקם במקורם העליון להוריד שפעם בבא עתם וכן קדושת הימים שלפניהם מעוררי' כח עליון להשפיע כח קדושה עליונה ממקורה על ראשי עם קדש ונריך להיות נאהג בימים ההם בקדושה וטהרה להיות מזומנים בהכנה דרבה היא לעג' קדושת ימי הפור' במשפט האורים עליונים למעלה ולא עוד אלא גם קריא' פרשיות שקלים וזכור בשבת מיוחד יחודי' למעלה וממשיך שפע בעולמות מיוחד לשמשי ענין אותה הפרשה שעליה נמנו מחנות מלאכים ומרכבות עליונות וכמ"ס בזהר פ' ויקהל דף ר"ע"ט ב' ארוכה אשר משם תשכיל ותבין אשר לכל א' יש שפע מיוחד ומיוחד לאותן הכחו' שמהן נשתלשל אותם העניינים או המצוות הכתובים באותה הפרשה ובקריאה נאמנה ההיא תתגבר סטרא דקדושה ונכבד ונפטר משה רשעים ומזל ישראל מתעלה כי ע"כ נקרא חדש אדר כי אותו שנאמר כילו באדר שער מתמעט אות התיו המורה על מות כמ"ס בזהר פ' פנחס ובפ' בראשי' בפ' ותרע' האשה ונשאר אדר ע"ד שנאמר והיו כעור מן אדרי קיט כמ"ס ובית עשו לקט ונשאר חטה נקיי' כמאמ' הנביא ומחיתיה כי לא תקרב אליך כמ"ס בזהר פ' בלק והוא תכירו לסט"א כמו שביארו בזהר פ' משפטי' בארז' ובכן סטרא דקדושה נשלם ומתעלה היינו אדר' מלכות ואדר' יצלה מן האר' היינו אדר' ממלת אדר ואות ר' רשעים יאברו ואמר בראשון דמובילה אמר ריש לקיש גלוי וידוע לפני מי שאמ' והיה העול' שעתיד המן לשקול שקלים על ישר' לפיכך הקדו' שקליהם לשקליו והיינו דתנינן בא' באדר משמיעי' על השקלי' כדי שיקדמו שקלי ישראל באדר לשקלי המן שהיה בניסן והענין לפי פשוטו דנו בזה שהמן ביקש להכניס בישראל עין הרע כי כל קנאי הוא בעל עין הרע והמן היה מקנא וימלא עליו חימה כמו שביארו המפרשים והפיל גורל באיזה חדש יכשר להכניס בהם עין הרע ונפל על חדש אדר שמזלו מול רגים וישראל נמשלו לרגים מנר ריבויים שנאמר וידגו לרוב בקרב הארץ וידוע שאין העין הרע שולט כי אם ברוב עם ומנר זה חשב המן להכניס בהם עין הרע ומשם זה צוה הקב"ה להקדים דפואה למכה בהקדמת השקלי' שבאו להגין על עין הרע במבואר מפשוטו שהשקלים שהיו ישראל נותנים הוא כרי שלא ימנה אותם וישלוט בהם העין כמו שקרה להם בימי דוד ששלטה בהם עין הרע לכן צוה הוא יתברך שיתן כל אחד מחנית השקל וימנו השקלים ולא יהיה בהם נזף בפקוד אותם לפיכך העשיר לא ירבה שאם כן אין יוכל

אין רגע בלי פגע ומהם גאלתנו ואתה לא הודעתנו . ואילו פינו מלא שירה כים ולשוננו רנה כהמון גלוי ושפתותינו שבח כמרחבי רקיע אין אנו מספיקין להורות לך ה' אלהינו ולברך את שמך מלכנו על אחת מאלף אלפי אלפים ורוב ריבוי רבבו' שעשית עמנו ועם אבותינו הודינו לך אלהים הודינו וקרוב שמך ספרו לאלוהיך חסדי' ה' עולם אשירה לרור ודור אודי' אמונתך בפי חסדי' ה' אזכיר תהילות ה' כעל כל אשר גמלנו ה' ורב טוב לבית ישראל אשר גמלם ברחמיו וברוב חסדיו ה' אלהי' נבא' את השיבנו האר פניך ונושעה יהיו לרנן אמרי וכו' . ושוכ אחר תפלה זו יהגו בתורת קרבן תודה כפ' זו וזאת תוד' זבח השלמים וכו' עד לא יניח ממנו עד בקר . ותורת נסכיו בפרש' שלח לך . ובפרשת כי תשא ויאמ' ה' למשה פסל לך וכו' עד אשר אני עושה עמך :

נבאים

ישעיה כ"ה ה' אלהי אתה ארומתך אור' שמך וכו' עד ונשמחה בישועתו ובסי' לח מתבטח לחזקיה מלך יאודה כו' עד כל ימי חיונו על בית ה' . ירמיה סי' ל"ג כה אמר ה' עוד ישמח וכו' עד בית יאודה ירנה סי' כ' ויתפלל יונה אל ה' אלהיו וכו' עד ישועתה לה' :

כתובים

נחמיה סי' ט' וכיום עשדים וד' וכלי' עד ולא נעזוב את בית אלהינו ובר' הימים א' י' הודו לה' קראו בשמו וכו' עד אמן והלל לה' . ואח"כ בזהר בלק דף ר"ע כ"ר פנחס הוא אתי וכו' עד דף ר"ב ע"א נניבו דרבי פנחס בן יאיר ובפרשת בא דף מ' ע"ב וישא העם את בניקו וכו' עד עברא מהימנא קמי קב"ה ובפרשת תרומה דף קע"ג ע"ב פתח ר"א ואמר הללויה אודה ה' וכו' עד והתגדלתי והתקדשתי וכו' והר פקודי דף רס"ח ע"א מהיכלא דא וכו' עד ואתדנו תמן : ואשרי אנוש יעשה זאת וכן אדם יחזיק במנהג חסידים הראשונים אשר יהיה לו מעיד לעזור ומנא כרי גאלתו לרומם קרנו למעלה ולהכני' נריו ואויביו תחתיו וישוב יתפלל בו פלאי פלאים כל הימים וככפיד יבטח ואם לא התענה תענית זה קודם ר"ח יתענה אחר ד"ח ולא עיכב ויעשה בסדר הזה ואף כל ימי אדר אדירים המה להגדיל תורה ולהאדיר כי כל השלימות הנמנא בישראל לפני מעמד הקדוש הר סיני נמצא בהם כאשר בי"ד ובט"ו בו קיימו וקבלו היהודים עליהם ועל זרע' עון התורה כמ"ס בפ' ט' רשבת הרור קבלו' בימי אחשורוש וזה"ש ניתנה כשוסן הבירה ומידע' זאת כי כך היא המדה ה' גליונה שבכל מועד ממושרי' ואפי' ימים טובי' דרבדי קבלה ודרבנן אשר הושפע בהם שפע ממרומים להצעות בהם נסים ונפלאות הוקבע כח ועוז באותם הזמני' להיות מזומנים ומירי הניעם בפעם חוזר וניא' ור אותו האר' מזהיר בכל העולמות אשר זה קוד מואמר הכתוב והימים

פרק א שבת שקלים

וכול לידע מניינא על פי השקלים וכחשבון הזה נזיה הוא
יתברך לישאל שיתן כל אחד אחד כח' באר שמשמיעין
על השקלים כי מיד כשנכנס ארד שמולו רגיש אשר ישראל
נמשלו להם מנזר דיכויים ויש לחוש לעין הרע מיד יתנו
השקלים רגמת השקלים שכפרשת כי תשא ואז נהפך
המזל רגיש להורות ארדכא שישאל נמשלו לרגיש אלו
שאין עין הרע שולט בהם כי פסוק וידנו לרוב נאמר לכנו
יוסף שנאמר בן פורת יוסף בן פורת עלי עין אשר חכמים
הגידו אלת קרי עלי עין אלא עלי עין שאין עין הרע
שולט בהם כרגיש הללו שאין עין הרע שולט בהם מנזר
שהם מכוסים כך ישראל מכוסים מנזר השקלים שמונין
השקלים ולא הבכרים ואם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים
המה בשונאיהם כי המן בקנאתו ביקש להכניס עין הרע
ולסוף נהפך הגורל עליו כמ' ס' ר' א' המודיעי שאסת' קנאתו
כפרים והשרי הכניסו בו עין הרע ושם כפל שרוד.

ובפרק

כני העיר אמרו באחד באחד משמיעים
על השקלים מ'ט דכתיב עולת חרש
בחרשו אמרה תורה הכא קרבן מתחמה חדשה וכלי אלא
שרים לקיש עליה הוא דין ולמה היתה המכה הזאת לחרש
התחמה בחדש ניסן ולא בחדש אדר ואמר שמפני שהיה
גלוי לפניו ענין המן קבע אותו בחדש ניסן שנמצא נזטרך
להקדים השמעת החרש א' לתחמתה מן השנים שאמר
בגמרא אי משום דשואלים ל' יום קודם אי משום שלחנות
ונמצא לפ' השמעתם בא' באדר שקודם לשקלי האזן. ומורי
נר' היה נותן ייחוס שקלים לו יום שקלי המן ע"ד סכתבו
התום' שעשרת אלפים כבר כסף עולה חנאי השקלים של
ת' אלפים. והוא כשנחשבו סכום כל חנאי השקלים אשר
מותנין ס' רבוא כל ימי חייהם שהם ג' שנה כי ימי שנות
האדם ע' שנה נא מהם ג' לפיטו' ישאלו' להם ג' שנה שכל
אחד מן ישראל מותן בהם מנה של חול למחצית השקל של
קדש מיד שנה בשנה הרי ס' איש נותנים בחייהם ס' מנה
שהם כבר והם היו ת' רבוא הרי כולם נותנים ס' כבר
ולפיכך אמר המן כדאי שקלי לבטל שקליהם.

ויותר

מכוון מזה יתכן כי המן ידע כי כנאיתם
ממכרים היו ת' אלף והם עולין לס' רבוא
וכערכים כתיב והיה ערכך הזכר ג' שקלים כסף והכבר
הוא ס' מנה ושל קדש כפול היה הרי ככ' ק"ך מנה והמנה
הוא כ' שקלים נמצא ערך האדם כ' מנה ונמצא כל כבר
מכבר הקדש עולה ס' איש כי ב' פעמים ס' עולה ק"ך
ותרע כי כ' אלף כבר משל קדש יש ערך ס' רבוא. אשר
בדון לבו חשב מחשבות ליד שקלי עדת ישראל באמור
ועוד טעמים אחרים הלא המה בכתובים ייחוס שקלי ישראל
לשקלי המן אשר היא היתה הארובה למחלתם ולכך נסמך
לפ' שקלים פרשת ואתה קח לך בטמים ראש מר דרור
רמז למרדכי בתרגום מירא רביא אשר בודקתו יבטל
שקלי

שקלי המן.

הנה

כי ענין השקלים האלו היתה תועלת עצום לאישי
ישראל וע' כ' קבעו קריאתן בכבוד אשר בקריא'
היה תרומתה קרנות סטרא דקחשה ואל יחשוב האיש
סיסראלי לאמר מאי דהיה הוה וכבר נשתחק המן ומה גם
מקדש המעוז חרב ובטלו השקלים. כי הלא לכם לדעת
כי כל הדברים הנעשים פה למטה בעולם הנשמו יש להם
שורש למעלה ויזהר כל מקום אשר הסטרא אחרת רוצה
להתגבר מקדים סטרא דקדושה להתגבר כמ' ס' כוזהר
בראשית דף י' ד' וביארנוהו בארובה כפרקי שבת והוא סוד
מאמרו אל הקב"ה בודא רפואה לישראל תחילה ואחר כך
מכה אותם והנה בשמים מתעל יש שקל הקדש בסוד פלס
ומאזני משפט לה'. ולעומת זה הם מאזני מרחק כסם' א'
בסוד הטיקלא דעשיקת נשמתין כמ' ס' כוזהר פ' משפטים
והוא שורש פורה דמס המן הרע אשר מתמת פניו לחטוף
נפשות של ישראל להשמיד להרוג ולאכזר. וראוי לנשית לב
לדעת כי ענין שורש המן קיים והוא מ'ט בפ' מלחמה
לה' בעמלק מדור דור אין לך דור שאין בו מאותו אדם
פסול והקב"ה מאכזרו מן העולם וזה נמצא מפני כי השורש
ענין הוא קיים למעלה בסט' א' וענין השקלים הוא ענין
פרות נפשינו מיד איוב ומהטיקלא הזכ' ולכן ע' יקריאתה
בכבוד תגביר סטרא דקחשה והוא מה שנאמר כי תשא
את ראש בני ישראל בסוד וה' בראשם וכל איש יירא לא
יעבור מלהשתתף עם הזכור לשמוע קריאה גאמרה זו
יכוין לכאונה זו ואמרו במדרש תנחומא אל ובפרשת שקלים
אמר משה לפני הקב"ה רבש"ע משאני מת איני נזכר א' אל
הקב"ה חייך כשם שאתה עומד עכשיו ונותן להם פרשת
שקלים ואתה וזקף את ראשן כך בכל שנה שקוראין אותה
כאילו אתה עומד שם באותה שעה וזקף את ראשם תנין
ממה שקדמו בעמין כי תשא את ראש שא את ראש בני
ישראל לא נאמר אלא כי תשא את ראש בני ישראל עכ"ל:
ואנכי בהגתי לבטא בשפתים פרטי דברים האלה לפני
קריאתה בזה הנוסח:

ליחרא

שמא דקב"ה ושכינתיה זכו'. הנה
אנכי בא לשמוע קריאת פרשת שקלים
לעורר שקל הקדש פלס ומאזני משפט לה' ולהכניע מאזני
מרתה בגבול הרשעה הנזכר בארובה יבסוף לטרוקי
ובכפיר יושב במסתרים ובסגולת קריאה גאמך זאת
קדמה פניו הכריעה פלטה נפשי מרשע חרבך תמחה את
זכר עמלק כמין יסוּגר מבורן וכעשן מארובה וברזוקך
תשוב ותרום ותגביה קרננו למעלה ע' ימשה עבדך כמו
שהכסתנו כי תשא את ראש בני ישראל ובחסדך תבנה
מקדש המעוז במהרה בימינו לאשר ולקיים מנות שקלים
כפופל זיה מועס' ה' אלחנו וכו'.

ואולם

מרגלא בפומיה דהרשב"י ע"ה לומר
במילין

במילין ובעובר' את צד מה דאתע' לעילא על כן הנהגתי בקהל עדתי אחר קריאת ס'ת דשקלים להמתקדמים בעם ואני בראש' לבר' הש"כ לתת מחצית השקל מהמטבע הקבועה באותו מקום לעמלי תורה זכר למחצית השקל וכו' בארד גובים מהם או ביום נוס תענית אסתר במנח' וכה יעשה כל אשר יש ספק בידו לעשות כי הוא תועלת עצום לרומם דגל הקדושה למצלה ראש אשר בדרך זה יוכנו יחדיו מילין ועוברא לאתערא אתערוותא דלעילא.

ובשבת זכור קורין פרשת זכור את אשר עשה לך עמלק

שזכירת ענין עמלק ענין הכרחי הרבה מאד ועל כן זכרנו בא חובנו בתורה כמ"ס זכור את אשר עשה לך עמלק והזכירה אינה זכירה בלבד בלבד חוב להעלות זכרנו בפינו ושפתינו כמ"ס בספרי זכור יכול בלבד כשהוא אומר לא תשכח הרי שכחת הלכך אמר הא מה אני מקיים זכור שיהיו זוכרים בפה ומזה למדו הפוסקים שקריאת פ' זכור בנביא היא מצוה מן התורה כמ"ס הרמב"ן ובעלי התוס' גם כן מסכימים להלכה כן בפ' היה קורא דאמרינן התם תורה כלשון הקדש נאמרה ופירש רש"י ז"ל לקרות בתורה וכתבו הם ז"ל ולא כהירא דהא עזרא תיקן לקרות בתורה וי"ל דמיידי בפרשיות המחויבות לקרות בתורה כגון פרשת זכור וכו' וכן כתבו בה כן במגילה שקריאת פרשת זכור מן התורה ובפ' ג' שאכלנו אמרו פעם א' בא ר"א בבית הכנסת ולא מצא שם עשר' ושחרר עבדו כדי להשלים לי' והוקשה להרא"ש ז"ל היאך דחה ר"א עשה דשחרור העבד שאסור לשחרר את העבד מן התורה מפני צורך השלמת י' שאינה אלא מדרבנן והסתפק שם לימד שהיה מפני קריאת פ' זכור שהיא מצוה מן התורה וכתבו הפוסקי' שכני הכפרים מחויבים לכא בכ"ה לשמוע פרש' זכור מחיוב שמיעת קריאת המגילה באופן שמדברי כולם אתה למד שזכרון הענין הזה בפה חובה עלינו מאד וטעם ההקפדה רבה מאד בענין הזה להיות נזכר תמיד ואל ישכח הוא אשר חכמים הגידו אשר קר' אר"א הוקירה משל לקדירה שהיתה רותחת והיה כל א' מתירא לשים ידו בתוכה בא אחד ושם ידו בתוכה אצ"ש ששכחה הוקירה בפני אחרים - כך כשינאו ישראל ממזרים נתיראו כל האומות שנאמר אז נבהלו אלופי ארם כיון שבא עמלק א"פ שנטל את שלו מתחת ידם הקירס בפני אחרים והיינו דכתיב אשר קר' ומלכד זה הצטרף לו עוד ענין אחר אשר הוסיף על חטאתו פשע מדר כוונתו במלחמה ההיא כי כל הגוי והממלכה אשר יתעורר להלחם עם גוי א' להנאתו ולטובתו לשלול כלל ולכבוז כז' לא יפקד עליו עון א' שחט אף אמה כשלא תהיה כוונתו במלחמה ההיא לשום תועלת אחר אלא לעשות נקמה באנשים ההם יגדל חלק שני יז

חלק שני יז

הענין מאד מפני שאין זה כי אם רוצ לב וכל לצומת זה הענין הזה גדל מאד בעמלק וחסאתו כבדה מאד מפני רוצ מחשבתו אשר היתה איתו במצוה ההוא וכמו שפירשו בת הקודמין בכוונת הכתוב זכור את אשר עשה לך עמלק בדרך כנאותכם ממזרים כלומר שהיה בדרך שאין ליחס אליו תועלת לקיח' ארנס מידם שהנה היה כנאותכם ממזרים שלא הי' תועלת השלל והמלקוח ולפעמים יתעורר המלך לעשות מלחמה אף על פי שלא יקוה לו תועלת רך כדי להודיע לבני אדם גבורותיו ולעשות לו שם על פני כל הארץ באופן שיגדלו ממנו כל יושבי תבל בראותם מלחמה רבה ועצומה אשר יעשה אותה וכל מצוה תקפו וגבורותו ואמנם חוץ הגוי והממלכה אשר תראה הגבורה כנחונם יהיה מדר חוץ הערים אשר הוא יושב בהמה כי בהיות הערים גבוהות בגבורות חומה גבוהה דלתים ובריח ינטרכו לגבורה רבה לכבישתם ולפי רוב חוץ העיר ותוקפה כן ירבה וכן יפרוץ נער כבישת' או יהיה מדר העם הנמנע בה גבורי כח מלומדי מלחמה חזקים כראי מוצק או יהיה מדר השגחת העם היושב עליה מצאת ה' מן השמים וגבורת המשגיח עליהם וכמו שהיה סגור מתפאר ואומר מי בכל אלהי הארצות אשר הצילו את ארצם מירי וכו' באופן שהיה מראה גבורתו על שלא יכול לו שום אלוה מאלהי הצמים ואמנם כשבא עמלק להלחם עם ישראל לא היה אצלם שום אחר מאלה השלשה דברים עד שנאמר כי התעורר למלחמה לתהלה לשם ולתפארת כי הם לא היו בעיר מבצר אפס על הדרך פרוצים אין חומה גם לא היו גבורי כח אפס עיופי ויגעו' גם לא היו מושגחים מאתו יתברך באופן שתהיה לו גבור' כנחונם נגד ה' המשגיח בהם כי ישראל אז סרו מאחרי ה' בענין מסה ומריבה כאשר חכמים הגידו ולא היה מקו' להתפאר על כנחונם נגד ה' והוא מאמר אשר קר' בדרך שהיתה המלחמה על הדרך פרוצים אין חומה ואתה עיף ויגע בלתי גבורה ולא ירא אלהים כי לא היית ירא אלהים שיהיה ה' כ"ב עליך ושתהיה המלחמה נגד ה' באופן כי לא היה מקו' במלחמה זו כלל להיות לו לתהלה לשם ולת' והיה ראוי גם שימנה ממנה כפי חק המלכים וכאותה שאמרו על אלכסנדרוס מוקדון שהלך לצור על עיר אחת של נשים וא"ל אשה חכמה שכיניהן ענה הוגבת שיחדל מן המלחמה ההיא דאי קטלי לך אמרי נשי קטלוהו ואי קטלת להו אמרי נשי קטלת אמרו כי המלחמה ההיא קרובה להפסד ורחוק מן השכר שאם ינצח ממנה תהיה לו חרב' עולם שנשים משלו בו ואם הוא יגבר עליהן לא תהיה לו לשם ולתפארת כלל כי יאמרו נשי קטלת וכתב שם אבא שאלכסנדרוס הוית שטיא עד דאתאי הכא וילפית עצה וזה היה במלחמת ישראל זו שהיתה קרובה להפסד ורחוקה מן השכר ובפי חקי המלכים לא הי' לעמלק לעורר עליה הך

הוא

I /

I

פרק א שבת זכור

הוא משנאתו ישראל שגאה רבה ומשטימה גדולה וחפץ לבלותם מעל פני האדמה וכתעורר על המלחמה ההיא על כן היה עונו גדול מנשוא וזה מאמ' זכור את אשר עשה לך עמלק שלא היתה כונתו לשום תועלת ועגיון כלל אלא לך ולרעתך ומכלל הדברים האלה נא ולמד כמה היו ישראל בסכנה ענומה במלחמה ההיא כי כל הסבות אשר הזכיר כאן הכתוב לומר אשר קרך בדרך ואתה עיף ויגע ולא ידא אלהים הן הנה היו סבות גדולות שיפלו לידו לוליה' שהיה לנו למען הציל אותנו מהסכנה ההיא וכן היה בימי אחשוור' שרפו ידוהם מן התורה והיו תולין עיניהם במורעא רבא ועל כן הגדיל אויב וכמע' הן גוענו כולנו אכדנו ולא יזכר שם ישראל עוד לוליה' שהיה לנו וכלפי' כוונה זו קבעום חובה לעלות זכרון עמל' לפני ימי הפורים באשר סנייהם יחדיו שוו בשועוריהם והלא כה' דבר ה' לאישי ישראל זכור את אשר עשה לך עמלק בזמן שרפו ידך בתורה אשר הזכירה זו תהיה לך מעיר לעזר לסעת כלכך שכל זמן שיש לך רפיון ידים בתורה אז לעומת זה ירפו ידך בגד האויב ובבר עמלק.

ובזוהר

פרשת בשלח כיהרו סוד מלחמת עמלק והדברים כאשר המה ז"ל ויבא עמלק אר"ם רוא רחמתי מנורת דינא קשיא קא' אתיא וקרבא חדא אשתכח לעילא ותתא וכו' אמר קב"ה כד ישרא' זכאין אינון לתתא אתגבר חילא דלי על כלל וכו' לא אשתכח זכאין כב יכול מתישין חילא דלעילא ואתגבר חילא דדינא קשיא תא חזי בשעתא דחבו ישראל לתתא מה כתיב ויבא עמלק וילחם עם ישראל אתא לקטרגא דינא ברחמי וכלא אשתכח לעילא ותתא בדפידים בדפוי ידים דרפו ויריהון מאוריתא דקב"ה וכו' אר"ם לעילא ותתא קטרוגא דקב"ה הוה לעילא כמה דאתמר לתתא בקב"ה הוה דהו נסכי לגבריו וזרי לון ערלתא דרשימא קדישא ונטלי להו וארמו לון לעילא יאמרי טול לך מה דאתרעית ועב"פ דקב"ה הוה קבלא ויאמר משה אל יהושע בחר לנו וכו' וכי מה חמ' משה דסליק גרמיה מהאי קרבא קרמאה דקב"ה פקיד לא משה ידע עיקרא דמלה אמר משה אנא אזמין גרמי להו' קרבא דלעילא ואנת יהושע' זמין גרמך לקרבא דלתתא והיינו דכתיב והיה כאשר ירים משה ידו ובכר ישראל ישרא' דלעילא ויתכנח על ידיו אר"ם וכי קלה היא בעיניך קרבא דא דעמלק ת"ח מן יומא דאיתברי עלמא עד ההוא זמנא ומיהוה זמנא עד דייטי מלכא משיחא ואפילו כיומיו דגוב ומגוב לא ישתכח כחתייה ולאז בגין חיילין תקיפין וסגיאין אלא בגין דכלל סטרין דקב"ה הוה ויאמר משה א יהושע אמאי ליהושע ולא לאחרא והא בההיא זמנא רביא הוה לא משה כחכמת' אהתכל וידע מאי חמא חמא לס"מ דהוה נחית מסטרא דלעילא לסייעא לעמלק לתתא אמר משה ודאי קרבא הכי אתחזי יהושע בההוא זמנא כדרב' עלאה יתיר

יתיר אשתכח וכו' אר"ם בההוא אתר דאקרי נע"ר ודא הו' רוא ויהושע כן טון נע"ר נער ודאי לא ימיש מתוך האהל ההוא דאקרי אהל כל יצען דככל יומא ויומא הוה יניק משכינת' וכו' כב"כ חמא משה לס"מ נחית לסייעא לעמלק אמר משה ודאי הוה נער יקום לקבליה ושלום עליה לנחמא ליה מיד ויאמר משה אל יהושע בחר לנו אנשים ונא וכלא' בעמלק דילך היא הא קרבא דלתתא ואנא אזדרו לקרבא דלעילא אר"ם בשעתא דנפק יהושע נער אתער נער דלעילא ממט' רון ואתתקן בכמה תקונין בכמה זיינין דאתקיעת ליה אמיה לקרבא דא לנקמא נוקמא דברית והיינו דכתיב חרב נוקמת נקם ברית ודא הוה רוא דכתיב ויחלוש יהושע את עמלק ואת עמו לפי חרב לפי חרב ודאי ולא לפוס דמחין וזיינין אלא בחרב הא היא דאקרי חרב נוקמת נקם ברית ומשה אתתקן לקרבא דלעילא וכולי תאנא בקרבא דא דעמלק אשתכחו עלאין ותתאין וע"ד ויהי ידיו אמונה והימנותא כדקא חזי וכו' ויאמר ה' א משה כתוב זאת זכרון זאת דייקא כי משה אמחה ממה לעילא אמחה לתתא זכר דוכרנא דלעילא ותתא אר"ם יצחק כתי' כי משה אמחה וכתב תמחה את זכר עמלק אלא אמר קב"ה אתון מחון דוכרני' לתת' ואני אמחה דוכרניה לעיל' וכו' ובסוף הפרשה אמר רבי יאודה מלחמה לה' בעמלק מדור דור בכל דרא ודרא בכל דרין דאתיין לעלמא לית לך דר דלית בהו מההוא זרעא בישא וקב"ה אבא בהו קרבא עכ"ל בקיעור.

הנה

משם בארה עונם מלחמת עמלק עם ישראל עד היכן הגיע וס"מ שר של עמלק דהוה נחית מסטרא דלעילא לסייעא לעמלק לתתא ואילו ישראל הוו זכאין מאפס ותוהו נחשבו לפגיו יתבדק אכן בהיותם רעים וחטאים לה' מאד היתה קשה לפניו יתבדק בקריע' ים סוף כאשר ס"מ הוה שרו של עמלק כמ"ס בזוהר איהו עמלק איהו גולית הוה ס"מ הוה מלהך המות היתלבש לכל חד כפוס הרחוי ובכל חטא ועון אשר יעשה כל איש ישראל הוה מוסיף כח בו ואם חנחנו מאשרים ומחזיקים אותנו איכב' יפילהו' למענינו כי כך היא המדה שאין אומה נופל' עד שתפיל שרה תחלה כמ"ס יפקוד על נבא המדו' כמרו' ואח"כ על מלכא האדמה באדמה אשר מטעם זה האריך הוה יתבדק עם עמלק והניחו מדור דור יען אין דבר קשה לפני המקום ב"ה כי אם כרעותו להסיב אל יחיד או א רבי' ועונותם מעכבים ושופט כל הארץ לא יסיה מעפט חלילה ומטעם זה גם כי אויב הוא יתבדק לעמל' ויאחב את ישרא' הנה עטר ידות לו יתבדק ברנונו להפילו אך כחן ש' ריך להפיל את שרו תחלה ואנחנו מעכבים בידו שאין שר זה כיתר שרי האומות כי הלא זה ס"מ הוה שטן הוה יע"ר ובעונות ישראל יתחזק כמעוזו יותר ויותר ואיכבה יפילהו הוה יתבדק אס לא נשוב מעבירות ש' ידנו. ולכן בכל

פעם שזכר גאולתינו העתידה שביא מגלות החיל הזה המר והנמחר נאמרה שם תשובה והיה כי יבאו עליך וכולי ושבת עד ה' אלהיך ואומר בדר לך ומנאך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלהיך וכן בכל מקום בתורה ובנביאים ובכתובים וזהו ענין חבלי משיח אשר חכמים ו'ל הגידו יען שלשאר שרי המלכויות ברוב זכויות מספיק אכן להפיל שר עמלק צדק נרחץ ונטהר לגמרי כל יסען על עוניו ועל כן אם נשוב מעבתינו ויחשנו הוא יתברך ואם לאו יהיה בעתה ולמען נשוב יהיה חבלי משיח לזככנו עד שכל הנשאר בציון קרוש יאמר לו ולכן מפלת עמלק הניחה הוא יתברך מדור לדור עד בא דור שכלו זכאי או אם יהיה חייב ויהיה עת קץ ימחק אותנו בחבלי משיח עד שובנו עד ה' ויותש כח שרו של עמלק ויפול עזר.

וזה

ביאור החכם הגדול משה אלשיך ע"ה הכתוב ויאמר ה' אל משה כתוב זאת זכרון בספר ושם באוני יהושע כי תחזה אמתה את זכר עמלק מתחת השמים כי הלא יתחמץ לבב אנוש ומה גם ישראל שבאותו הדור ויותר מהכל יהושע באמור האם כל כך בעיני ה' רע עמלק למה אינו מחריבו כמו רגע ועל כל ההכנות שעשו משה ויהושע במלחמתו לא הספיק רק להחלישו על כן כתוב זאת זכרון בספר ושם באוני יהושע אל יתמה איך כל ההכנות של משה ואהרן וחור וגם היות על ידי יהושע נע"ר לא ימים מתקן האה"ל ומזרע יוסף שטנו של עשו. עם כל זה לא כילה אותו כי אם ויחלוש בלבד. ששר של עמלק אין מפלתו כי אם ביד ישראל ע"י שובם מכל עוונותם ואז יכנע ונפילה מלמעלה ושוב הוא יתברך ויפילה מלמעלה וז"ל כי מח' אמתה ככפל תחזה את השר שעל השמים ואחר כך אמתה אני את זכר עמלק מתחת השמים הפך שר האומות שתחלה הוא ית' הפיל השר בשמים שהוא זכא המרום במרום ואחר כך אומר לישראל השמר מתחת השמים את העם אך בזה כהפיק הוא כי מלחמת השר הזה בשמים מוטל על האדם כי הוא מלחמת הינה"ר ומלחמות עמלק הוא לה' איש מלחמה מתחת השמים. אמנם בפ' זכור נאמר והיה בהניח ה' אלהיך לך מכל אויבך מסביב בארץ אשר אהיך כותן לך נחלה לרשתה תמחה את זכר עמלק מתחת השמים לא תשכח כי אז כנאתך ממ"דים ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים על כן לא היה אפשר למחותם עודך כלתי ירא אלהים כי א"א להפיל את עמלק כל עוד שימצאו דברי עונות בישראל באמור אכן בהניח ה' אלהיך לך מכל אויבך מסביב בארץ שהוא מכל האויבים המסככים את האדם שהם כל כחות הטומאה שבראתם בעונותיכם שהם המוספים כח בשרו של עמלק אז כנפול האויבים ההם כי לא תהיה לך אשמת דבר ותעש' ככשחוק שהארץ שהיתה

במתנה ששלה הפסק שתהיה נחלה לרשתה שאין לה הפסק כי לא תיראתהיה הארץ אחרך לאויב או יקל הדבר לפקוד על השר תחלה במרו' שהוא על השמים שהוא על הנוגע אל הוא ית' ואז לא ישאר לך לעשות רק שתמחה את זכר עמלק מתחת השמים שהוא א' מלך האדמה בארץ שהוא זכר שתחת השמים כי מה שהוא במרום שתצל לשמים ככר יהיה עשוי על ידי וכלפי זה הוא אומרים בזהר אתון מחון דוכרניה לתתא ואנא אמתה דוכרניה לעילא: **והנה** הוא יתברך עביר מראשית אחרית והוא כי אחרי אמרו כי תחזה אמתה את זכר עמלק ויחשנו מה שצויה להם כשיבנו לארץ למחות את זכר עמלק אמר הוא יתברך הנה זה אמרתי לעשות ע"פ צוויי אבל ירעתי כי לא יתקיים בדורות אלו כאשר היה וישאר הדבר עד עת קץ וזהו ויאמר כי יד על כס יה מלחמה לה' בעמלק מדור דור וז"ל גם פה לא תשכח למד מלא אמרתי והיה בהניח וכו' תמחה וכו' שהוא כימי שאלו אך ירעתי כי לא יבמר אז וישאר לדורות עולם באופן שלא יספיק למד לך זכור בעצם כי אם לא תשכח שהוא משך זמן שנודק בו שכחה כירכ הוא. ולכן מפטירין אחרים פקוד את אשר עשה לך עמלק להודיע איך עדיין לא נתקיים פחיתו של עמלק ומלחמה לה' בעמלק מדור דור עד יתקין עולם במלכות שד"י. ועל כל אלה קבעו חובה לקרותה כפסוק למצ' דעת כל עמי הארץ ליראה את ה' הנכבד והואיל הלך אחרי ש"כ מביירות שבידם להתיש כח שרו של עמלק ונפל עזר וישוב אל הארץ כשהיה ומה מאד יתאונן אדם חי בדר על חטאיו לאמר אוי לי איכבה אוכל וראיתי נדרי ואויבי לי שורש' בעמלק מתגברו' ואלכו' בעון פשעי וחטאתי והמר שרי לו מאד על חרבך בית מנוחתו זה כחה ימים ושנים ושמו המחולל בגוים ואשר אין כסא שלם ואין שמו שלם כל עוד שורעו של עמלק קיים ובשלי הסצר הגדול הזה באשר יתוסף כח ואומץ כשר שלו הוא ס' מ' ופס' הוא יכ' הר בעונותי הדברים והעממי ואוהי לו על סכנים שגלו מצ' שולחן אכיהם וכל האורח בישראל ישבו כזוקות ומכוכו' ומירי יום כיום עברו רעות ותללות על ראשינו ואין דורש ואין תבקש לרעת על מה עשה ה' ככה לעם סגולתו אשר בחר לו נחלה אך הם הולכים מרחי אל רחי היו הלך וחסר מיום ליום ואין לך יום שאין קללתו מרובה מחברו ויראי ה' וחושבי שמו כתובים נתונים המה למרמס רגל השור והחמור וגם ערב רכ עלה אתם דור דור מהה' ורעא בישא דעמלק לנתיש ולנתון תמכין דאוריית' יאבד כל זכר למו ואני הייתי כוהב בקהל ע"תי בשבת זכור לרדש א העם כל פרעו הדברים האלה לעבור לב הצטר ביתר דברי כבושי' לאמר הנה כואו וראו אהבתו וחובתו ית' עמכם עדת ישראל עם הקדש כי הנה גלי ידוע העונות אשר עוות עמלק הרע ההוא כי בא לקראתנו

פרק א תובחת מוסר על עונשן של כדור

ויסוה את עצמך נבדנו ואת שר עד ה' כי שם אותו בכף מאזנים ואת אלהי עולם ה' בכף שניה ויכריע את עצמו ואת שר לעומתו ית' וישם פיו כחרב חדה נגד ה' לרבר ולומר על המזלות בזרק אותם כלפי מעלה ואמר לוי ית' טול לך מה שבחרת - ועם כל זאת גדלה חיבתו יתברך ויאמר לנו זכור את אשר עשה לך עמלק לומר חף כי שמים רעות עשה עמלק אחד ליוא' לך אשר עשה לי בדברים הרעים אשר דיבר ואחד לך על אשר שלח ידו ביהודים אך הנני שם פני על אשר לך ואומר זכור את אשר עשה לך עמלק ואניח את אשר לי עד פקדי הנוגע אליך אשר כך היא דרך להכותו וחיבתו יתברך א עם סגולתו לעזוב את שלו ולדרוש כבוד כניו כאשר עשה בפרעה שעזב אומרו מיה' וכו' ופקד על אומרו וגם את ישראל לא אשלח וכן בימי ירבעם בהקטיר לעז' הארץ לו ובנטותו את ידו על הנביא מיד ותיכש - ולכן אמר הוא יתברך זכור את אשר עשה לך כלומר כי זה אחיך לזכור יותר מהנוגע חלי :

ועתה

אחי ועמי הכיטו וראו היש חיק מתוק מזה בואו אחי בואו ריעי זרע קדש ברוכיה' חובו על כבוד היוצר ברוך הוא לשוכאל ה' ומהחמם אשר בכפיכם ביקשה עונשן של מדות מעונשן של עריות והן הנה היו בעוכרינו בבאתנו ממצרים לבא עלינו עמלק המן הרע ההוא כמ"ש התוספות בקידושין גבי ואימא מורא משקלות וכו' זל ורכינו יצחק מפרש דמצינו מורא במשקלו כדאמר במדרש זכור את אשר עשה לך עמלק ואתה עיף ויגע ולא ירא אלהים היינו כשכיל המשקלות ועל עון זה בא עמלק דבתר פ' משקלות כתיב זכור את אשר עשה לך עמלק והיינו דכתי' במשלי מאזני מרמ' תועב' ה' וסמיק' ליה בא זרון ויבא קלון שעל עון זה בא זרון וקלון של עמלק ע"כ - וסוד הרבר כיארנו בפרקי שבת כסוד קליפת נוגה ע"ש ואין ספק כי גם עתה בגלותינו המר עון הוא הוא היה בעכרינו להגביר כח ועוז שרו של עמלק על משך זמן ארוך ומר הזה כי אם הספיק זרון עון המרה זה להגדו עלינו עמלק הרע בהיותנו במצב מערכה נשגבה עם כל זאת גדל הכאב להגביר כח שר של מעלה ויבא עמלק וכו' כהיות מ"ב מערכת ישראל שצ"ה יניבא בארעא שתתגב' ותתוסף כחו של שר של עמלק יעוז בהוותו לאמ' מי יורירני ארץ כל זמן שמרה זו מצויה ביד עדת ישראל והעולם מתמוגג וגזרות רעות מתרגשות ביצולם אשר עין המשקלות הוא שורש פורה ראש ולענה לאריכו' הגלו' המר כל הזמן הנפלא הזה בתת עוז וחיל בעונה זה לשרו של עמלק ואיכבה יפילו הוא יתברך והוא בשען בעונותינו כמו שביארנו ואני הגבר ראה עוני עמי פרוצים מהר במוראת משקלות ועל מדה זו אין מעלישין לית דין ולית דיין וכעשה להם כהיתר במור : וכל האיש אשר ידע נגעי לבבו במדה הגרוע הזאת יחוס על כבוד ק' ויניחם על היכר

העבר ומהחמם אשר בכנפיו יכשה נרכי רבים ואנילי בני ישראל יאותה להם לחומלה ולשית עיני השגחתם על זאת ולהעמיד תמונים שיהיו מחזרין על החנויות של מוכרי מזונות ושל סוחריו יותר מהם כאשר אין מי שיסגיר עליה' ועוד יוסיפו מרה בכרח העורף המה על מוכרי מזונות במאזנים מקולקלות ובמדת חסרות וגורמים חילול ה' בבוים מאד עד להפליא וכן כתב הטור במזן דל"א המורד או שוקל חסר לחברו או אפי' לגוי עובר בלאו דלא תעשו עול במדה במשקל ובמסורה וחייבים כ"ד להעמיד תמונים שיהיו מחזרין על החנויות וכל מי שנמצא אתו מדה חסר' או משקל חסר או מאזנים מקולקלות רבאי' להכותו ולקנסו כאשר יראה לבית דין ואפילו להשהות בחנות מדה חסרה אסור אצ' פ"י שאינו מודד בה שמא יבא מי שאינו יודע וימרוד בה ע"כ ויתר פרטי הדברים בזה נאריך בחלק השני כשער התשובה בס"ד ובכן ישוב ה' מחרון אפו ולא נאבד באורך גלותינו ויהי קל בעיני ה' להפיל שר של עמלק מעל בשמים ועל הארץ מתחת על ידינו וככשרון תשובתינו :

עוד

זאת דרשתי להם על ענין השבת אשר חכמים הגידו כי מלחמ' עמלק נתעורר על ישראל בעון חילול שבת ואסמכוהו אקרא ויהי ביום הז' יבאו מן העם ללקוט ולא מצאו מה כתיב בתריה ויבא עמלק וכן ארזו ב"ח דף כ"ט בארוכה ע"ש סוד הדבר - וזה זכור לבמר ולקדש את יום השבת וזה זכור להפסיד ולאבד ולהכרית זרעו של עמלק והא כהא תליא - והן רבים עתה בדורות הללו כשלו ונפלו באיסור חילול שבת ונדיק לאנילי ישראל לדרוש אליהם הלכות שבת החמורה מירי שבת בשבתו למען דעת כל עמי הארץ חומר שבו וכל חוקותיו וכל תורותיו ינצורו וכוונת נדיק להזהירם בחומר איבוד דבור של חול אשר השווהו כס' הזהיר לחומר איסור המלאכה כמו שביארנו באחכה בפרקי שבת וחייבים כ"ד להעמיד תמונים יראי ה' וחושבי שמו שיהיו מחזרין על יושבי קרנו' בשבת למנוע ישיבתם משם ולהכות אותם בשוטים או לקנס עליהם ממון להבילתי ישמע' אליה' ושהיו מחזרין על בתי בני ישראל עמי הארץ במוציא שבתות לכל יחללו שב' החמורה כאשר פשתה המספחת הזאת ברבת בני עמינו להדליק אה הנר ויתר המלאכה אחר ערבית מיד כאשר יחשכו ככבי נשפס ואין בהם תבונה כי מחזה הככבים איננה מעלה לדין זה ונדיק להמתין בשיעור הצתים כמו שביארנו בפרקי' ח' דשבת ע"ש וכו' אשר יהיו נשמעים מחללו או יותם שרו של עמלק ויאבד זכרו מני ארץ כי כולם יראים ונכנעים מאות זה כמ"ש בזהר פ' זו דעל כן המרו חלמלח שמרו ישראל כ' שבתות כראוי מיד היו נבאלים והכוונה מ ביארת לחכמי המדע כי אין הכוונה לשמור כ' שבתות דווקא רק הכוונה אם ישמרו אפילו שבת

ואם כי מודע מן התקונים ש"כ מה היה תחל' מכת השופי' כבדוהא והפילו הוא יתברך עד לארץ בסוד הנפילים היו בארץ סוד נה"י דא"י אשר שמה היו בתחלה בסו' שרפים בארץ החיים דלעילא והפילו הוא יתברך למטה ואח"כ כשנשא ממקומו ועלה בין כ"ה ומלבוש מטט' דון מכחן כו' על כן נקרא עץ הדעת טוב ממדאה מתניו ולעילא ורצ ממדאה מתניו ולמטה וכשהפילו מוחין דיליה נשארנו גנוזי' בבינה אשר ז"ס ראש עשו הגנוז בעטפיה דינחק כי טוב הוא לעילא ולצומת זה נאמר ודון לבך השיאך על דבר כי שכני בחגיו סל' ע' סוד המלכות כי ממנה תוצאות מים חיים כי הוא שוכן שם ערלה המפרדת בין יסוד דרוכרא ליסוד דנוקב' לבלתי היות שם זיווג' ולכן ידומ' ויתגד' לבו לאמר אחרי כי עתה שוכני בחגיו סלע' ולא זו מזד מקומו עתה לא אף זו מר' שבתו פוד והוא מרומי' ישכון המתבאר על הבינה כמ"ס בתיקונים כלומ' שהשורש שלו בבי' וס' שודשו גנוז ועל כן ידום לבבו להתנאות על גודל כחו לעילא ואמר מ' יורדני ארץ וכי בינה נקרא מ' יורדני משם שהרי כל הגנוז שם הוא קדש ולא ישליכני משם על כן אל' הקב"ה אם תגביה כנ"ר שר סוד הבינה כמ"ס בתיקונים דבינה נשר אתקריאת כלומר אע"פ שתגביה כ"כ גבוה כנשר מכח שרשך שם וגם אם בין כ"כ כים סוד הנגח וההוד המכונים נבאו' וככבים אשר שם קינו עתה דבין כ"ה תמן אלהים אחרים ושם גיד הנשה אשר בתחל' נסה ממקומו למטה לבמדי' ושם עלה בין כ"ה עס' כל זאת משם אורידך נאס' הבינה המכונה כך כמ"ס פרשה בראשית אם גנבים באו לך אם שודדי לילה כלומר אף שיש לך עתה כח גדול בסוד קליפת גנה הגונבת נשמות מהקדושה ומכנסת לב' קליפו' ר"ח ענ"ן א"ס וזהו שאמר אם גנבים באו לך שגנבו מהקדושה והביאו לך בסוד אם לא ימצא הגנב כי נכנס לתוך ג' קליפות הנזכר' או אם שודדי לילה כי עיקר יניקתם מן הקדש מודע כי הוא כשמשמאים לבני אדם בקרי כלילה שכשם שגזויאים למטה כן למעלה יניקים ניצוני קדש בסוד והיה אם תלבו עמי קרי אף אני וכו' וזהו כחך לשעב' אוי לך כי לא השכל' אף נדמת אח"כ להיות כאיש דומם כי ינטל הכל ממך כי ימצא הגנב ואם כל כחך מאש' יגנבו ד"ס סוד יסוד דנוק' הנקרא י"ס אשר בהיות הנחש יונק שם נקרא ד' כמ"ס בזוהר שיר השירים לו' א' הלא הכל מכח שגנבו מן דים ואם בוגר יס' באו לך וישאירו עוללות עוללי טפוחים סוד דמעת העשוקים הקטנים שנשארים ואין להם מנחם שם בגבולך היה לך להביט אחריתך אף נחפשו עשו לעתים שיחפשו בתוכם חיפוש בנרות עד שיגדלו כל מנפוני וחיל בלע ויקיאו מכתנו יורשנו אל ומפרש עוד עד הגבול שלחוך וכו' כי הנה מודע בסכא סוד עת אשר שלט האדם באר' לרע לו סוד לעת אשר ישלט אדם דע וכליעל באדם דקדוש

א' ככל חוקותיו ותורותיו אז הו' מיוחדים כ' שבתו' בינה ומלכות כמ"ס בריש תקון מ"ח והיה אם על כבים חרות על הלוחו היו נבאלים שאז אין שר של עמלק שולט עליהם וא"כ אף ולמה תערוג נפשינו לפני אלהים על איחו' הגלו' כל זמן הנפלא הזה בתפלות אחת ותשע ביום ואנחנו לא נגדור פרנות הדור כדברים אשר בהן מחזיקין חזוק הגלות במסמרים לא ימוט וגבר עמלק וכן הוכחתי עוד על אנשים אשר אחד כל הנסי' שהפלי' האל יתברך לעשו' אתם נסו את ה' ויאמרו הים ה' בקרבנו אם אין ולא שתו מוראת פמים כלבבם לאמר נידא נא את ה' אלהינו האל המושיע אשר גם העון הזה היה בעוכרנו להתעור' עלינו מלחמת עמלק במדבר כאשר חכמים הביחו מסמיכו' הים ה' בקרבנו אם אין לויכא עמלק ועוד יתר דברי אשר כבר הודעתי בספר הזה ודי בזה הערה.

ובה יעשה כל איש חכם לב בקהל ערתו להיות דורש בשבת זכור בזכרון תוקף הנס מלחמת עמלק אשר ביארנו כי בזה תתרום ותתנש' סט' דקדושה עליונה למעלה והמסכה נר' ה' וגם ביתר תוכחו הנזכר' איש איש לפי נחות לשונו פיו ימלא תוכחות ודרך חסיד' הראשונים להנות בשבת זכור קודם סדר הלימוד הקבוע הכל בענינו של זכור' כמ"ס ב' במילין ובעבוד' אתער מה דאתער לעילא ובכך יזכר עון אבותיו ה' מה שעשה עשו עם אבותיו וחטאת אמו אל תמח מה שעשה עם אמו כמ"ס חז"ל יהיו נגד ה' תמי' ויכרי' מארץ זכר' ארץ העליונ' כמ"ס ואת רוח הטומאה אעביר מן הארץ' ולא אתפייסא מטרוניתא עד דתחוי נקמ' כמ"ס בזוהר וזה סדרו:

תורה פרשת בשלח ויכא עמלק וכו' עד סופו ובפרשת בלק אראנו ולא עתה וכו' עד ואחריתו עדי אובד ובפרשת תנא זכור את אשר עשה לך עמלק וראוי בין לש"כ כסקורא בנכור ובין כאן בסדר הלימוד הזה לכיון בטעם זקף גדול שצל תיב' זכור כמ"ס המקובלים כי הוא חמו' דייטל' בין תרין יודין ויתעביר א' סוד אילנא דחיי בין תרין י"י מים עליוני' אור נביעו דלא פסיק ואז תאב' כל זכר עמלק וגבר ישראל וכן בתיב' והיה יש טעם פזר רמז דאז אולת שכינתא בזקיפו ע"ד מ"ס בזוהר בפסוק וה' הולך לפניו יומם וכו' ז"ל ויהיה זקיף טעמא לעילא אמאי אלא בגין ההיא שעתא כמיה יאות וספירו הוות להאי כלה דאתכפיתא עד השתא בגלותא והשתא אולת בזקיפו דרישא באוכלוסה' בחרוה ועל דא זקיף טעמא לעילא ע"כ וכן הוא הרמז בבאן נביאים עבדיה סי' א' חזון עובדיה וכו' עד והיתה לה' המלוכה ויכוין בסוד חבור ו' החסידים מכשם כי יד על כס י"ה שיושלמו והן רמוזות בו' או דועלו מושיעים ור' שכסוף הפסוק המלוכה': והבא בסוד ה' יכין להשכיל פרטי סי' זה בכורו ואבלה טפח ואכסה טפחיים והוא

פרק א חדר לימוד לשבת זכור

דקדוקים והוא לרע לוודא רואי רחוקי שנשכ' בין הפלגות
ו' ש' עד הגבול שלחוק ג' קליפות הנזכר' שלחוק עד
המלכות או עד מט' טוער פה תבא לינק מן הקדושה
והיא כחך הגדול מצד הקדושה - הגה כודאי לרע לך כי לא
הנשמות יוצאו כל אשר בתוכך וז' ש' אנשי שלומך שנראים
שלימים ונשלמים עמך ומבקשים להביתך לחמך ושימו מזור
תחתך כי ע' י' הלחם שחטפת מן הקדושה הוציאו כל כחך
מה שכבר היה לך חלא אין תבונה בו שלא היה יודע
שהיה לרעה לו להוציא את כלעו מפיו כאמור -

ואח"כ יהגו בסוד הזה - **בירכיה** מ'ט' לאדו' כח
אמר ה' נבאות וכו' עד כלב אשה מצרית -

ישעיה ס' ל' ד' קרבו גוים לשמוע וכו' עד לרוד
ורוד ישכנו בה וכס' כ' ו' יוחן רשע כל למד נדק וכו' עד
והרג את התנין אשר בים - **יהזקאל** ס' ל' ויהי
דבר ה' עד וידגו כי אני ה' **עמוס** ס' א' כק' אמר
ה' על שלשה פשעי אדום וכו' עד סוף הסימן **מלאכי**
ס' א' אלהבתי אתכם וכו' עד והעם אשר זבס' ה' עד
עולם **כתובים** תהלים ס' ט' י' ל' נ' ס' ג'
ס' ד' ס' ח' ע' ד' פ' ג' ק' ט' ק' ד' ק' מ' - ואח"כ בזהר
פרשת בשלח ויבא עמלק עד סוף הפרשה ובפרש' ויקהל
רש' הפ' רבי חייא פתח וכו' עד וליחרא לון מביניהו -
ובר' מ' פרשת כי תבא דף רפ"א ע"ב והיה בהנחה להיק'
וכו' עד ולאמו לא יטמא - והכל לפי השמות יהגו ביתר
מקומות בזהר פרשת בראשית דף כ"ה ע"א יקוו המים
דא' אוריתא עד ולו יקחת עמים - ובפרשת לאה שמות
דף ט' ע"א קס' ואמר ה' אלהינו בעלנו וכו' עד והטותר
כידושלים - ובפרשת אמור פ"ט ע"א ולאחותו הכתולה
עד קומי אורי - ובפרשת בראשית דף כ"ח ע"ב והנחש
היה ערום וכו' עד ושמו אחר ועוד שם וידע אדם עוד את
אשתו שם סיומא דאלפא ביתא עד אז הוחל לקרא בשם
ה' וכל המוסיף ה' משובח לאבד כל זכר למ' -

ואחר הקריאה יעתרו עתרתם בנוסח זה
ידרמי או"א מלך חסין י"ה שכבח

סגולת קריאתו זאת אשר קרינו ולמדנו שיהא עתה שעת
רחמים שעת הקשבה ונקראך ותענינו שיהא עולה קריאת
כל זכר אבדן עמלק למצושה ולהעלו' זכרון פשעו וחטאתו
מול הרדת כסא כבוד' כס' י"ה יהיו נגד ה' תמיד ויכרת
מארץ זכרם ה' כבטור יבא באיש מלחמות יריע אף יגריח
על אויביו יתגבר ונאמר גברת גוים אכדת רשע שם
מחית לעולם ועד ובכח ע"ב שמהן היונאים מפחוקי
ויסב ויבא ויט' רכב כלל על ע"ב ק"ל לנקים נקמת ראשית
גוים עמלק הוא נחש הוא ס' מ' הוא מלאך המות שוכני
בחגו סלע מרו"ס שבתו נועה כרוב כחו אומר כלבו מי
יורידני אר' השפילה השפילה עד העפר והיה בית יעק'
אש וב' ית' יוסף להבה ובית עבדו לקש ודלקו בהם ואכלום
ולא

ולא יהיה שריר לבית עשו תמחה את זכר עמלק וכל
אנפיו קס'ס ונח' ש' עמ' ל' ואין ישוב עמלו בראשו ועל
קדקדו חמסו ירד - וקנא לשם קדשיק י"ח המתעלה
וישעל ו' כ"ח ירושלים של מטה וי' כ"ח עילא ירושלי'
של מעלה וירידה ה' למלך על כל הארץ ביום שהוא
ירידה ה' אחד ושמו אחד - כי י' ר' על כ"ס י"ס מלחמה
לה' בעמלק מדור דור והבט נא והשיעיה נאן מרעיתך
ודאה כי עמך הגוי הגדול הזה ואל תתן נחלתך למרפה
למשול בם שמו של עמלק ראש הפעור :

ואם הגביר השעיר במעלליו אשר לא טובים
ואין במו מעשים להשמיר פדיו ממעל אבינו

מלכנו אכזב אתה ואתה בטובך קנא על דבר כבוד שמך
וזכור לנו אהבת הקרמונים אברהם יצחק וישראל עבדיך
ונלוג אליהם וזכות תורתך הקדושה לעמוד בימין אבינו
עמך ואל תעש עמנו כלה בגלותינו כי אל מלך חנון ורחום
אתה ודרכך לעשות חסד חנם בכל דור ודור מהר לרפא
נבעינו ואל יתעטו לפיך תלואותינו מהר יקדמונו רחמך
בארץ שכיונו לא למעננו חלא למענך פעול ואל תשחת את
זכר שאריתנו כי לך תיחלות עינינו וזכור עדה לנו בכל יום
תמיד אומרים פעמים שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחד לך
ה' חבינו לך ה' נייחל אל תחשה ותעננו כי נאלמו גוים
אברהם תקותם כל בך לך תכרע וכל קומ' לפניך תשתחו'
ועל כן נקוה לך ה' אלהינו לראות מהרה בתפארת עוך
להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כחות יכרתון לתקן
עולם במלכות שד"י ומלך ביופיו תחזנה עינינו מוכתר
בכתרי כתרם גם יחד עם אלהיו ושמונה נסיכי אדרכוה'
בראשם להכרית זרעו של עמלק לא יזכר ולא יפקד וישרש
מארץ גזעו כמון יסוער מגדון וכעשן מארובה לעלו
מזשיעי' כהר ניון לשפוט את הר עשו והיתה לה' המלוכה
י' ה' כשמים הכין כסא' ומלכותו בכל משלה י' שמחו
וירננו לאומים כי תשפוט עמים מיסור ולאומי' בארץ תנח'
כלה ואנחנו נכבד י"ח מעתה ועד עולם הללו י"ה הגה
אל ישועתי אבטח ולא אפחד כי עזי ומדת י"ה י' ה' ויהי
לי למועדה - יהיו לרנן אמרי פיו וכו' - וכן לפני קריאת
פר' זכור בכבוד יאמתה לכל אישי ישראל לעתוד ולרנות
על זאת בקצרה -

רשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה ברחימו
ורחילו וכולי -

הנה אנחנו באים לקיים מצות עשה זכור את אשר
עשה לך עמלק זכור בפה לתקן את שורטה

במקום עליון - ולעודר מלאכי מדיום ומרכבות עליונות
המפקדים על מצות פרשת זו : לנקום נקמת ה' מאת
זרעו של עמלק וגם ערכ רב מההוא זרעא בישא - ועתה
כלל היצ' עוז בכורתך במלאכך לעלות ולהזכיר עון
אבותינו אל ה' יהי נגד ה' תמיד ויכרת מארץ זכרם עד
כלת

פרק א חפלה קודם קריאת פרשת זכור כח

כלתי השאיר למו שריד אף אלהים ימחץ ראש אויביו אדם בליעל שר גילס שעליהם כנבא המרום במרום להעביר ממעלות וזרון מן הארץ כאמור מפי כבודך ואשמיר פרו ממצל ושרשיו מתחת. והיה ה' למלך על כל הארץ ביום ההוא יהי ה' אחד ושמו אחד. והיו כועס ה' וכו' יהיו לזכרון וכו'.

ואשר אתו חזר דעת ויראת ה' אל יקל בעיניו לעתור ולרנות סדר הזה כיתר הימים כי חיוב זכירה זו היא כל הימים. וביותר בימים האלה הנזכרים ונעשים לשכור משה רשעים כאשר היתה מאז לישראל אכרן המן וכל כנפיו ומתה גם בבלו החיל הזה שאין לך דוד ודוד שאין בו מדרשו של עמלק והמה הנרי ליראי ה' וחשבי שמו כמ"ס בזהר בדאשית דף כ"א ע"א וז"ל וה' מינין אינו בערב רב ואינו עמלקי רפאים גבורים נפילי ענקים וכניניו נפלת ד' וצירא מאתרה בלעם וכלן מסארא רצמלק הו וכו' ומאלין ראשת אדומכהן כבלות רביעא אינו רישין בקומא סביזאשן קיימין על ישראל כלי חמם ועליהו אתמר כי מלאה הארץ חמם מפניהם אילין אינו עמלקים וכו' גבורים עליהו אתמר המה הגבורים חנפיהם ואינו מסארא דאלין דאתמר בהן הבה נבנה לנו עיר ונעשה לנו שם ובנין כתי כנפיות ומדרשות ושוין בהן ס"ת ועטר' על דישו ולא לשמא דה' חלא למצבד לון שם ה' דנעשה לנו שם ומסארא אהרא מתגברין על ישראל דאינו כעפרא דארעא ובזלין לון וכו' רפאים אם יחזון לישראל בדוחקא מתרשאין מינייהו ואית לון דשו לשוכא לון ולא כעאן ומתדשין מאוריותא ומאלין דמשתדלין בה למיעבד טב עם ע"ז עליהו אתמר רפאים כל יקומו בזמנא דיותי פקירא לישראל אתמר כהן ותאבד כל זכר למו ענקים אינו דמולזלים כל אילין דאתמר בהן וענקים לברגרותין וכולי אילן אינו דאהדרו עלמא לתוהו ובהו וכולי ומיד דייתי אור דאיהו קודשא בריך הוא ימחן מן עלמא ויתאבדון אבל פורקנא לאו איהו תליא חלא בעמלק עד דמחי דביה אומא וזהו אוקמה וכו'.

וארני אחי ומורי יהיה אומר מעשה שהיה בספרד באיש א' ושמו יוסף אפרים ויער הא את רוחו ללכת כחד המלך ולגבות המסים וכל עבודת המלך ויהי ה' את יוסף ויהי איש מצליח והמלך כאשר ראהו איש אמונים הפקידו בכל מלכותו אינו גרול בכל מלכותו ממנו והוא משנה למלך וגרול ליהודים והיו ליוסף משרתי בני השרי אוכלים על שולחנו ויש לו מרכב וסוסים וחמשי איש רבים לפניו ובימים ההם היה שם איש רע וכליעל משרתו ויקם לשטן לו וימרוד בו כי מעהו פקיד בקצת מקומות מהמלכות ויקנא ביוסף אדומו ויאמר המלך ימלך איש יהודי עלינו וחשב רעה בלבו להאכירו ויאמר הלא הא הכתיר פניו מהם הם עזביה והוא עזב אותם ועתה אוכל להקסם מיוסף ומעמו וילך לו אל המלך ויאמר לו מזכר כיום י' יהודי לי ואני אשקול ב' בכרי כסף להביא אל גבוי המלך אמר המלך ומי מהם ויען ויאמר לו הראשון הוא יוסף פקיד אשר בלה את האנדרותיך ובלה ממון כל העמים והשרים וט' אחרים עשירי מלכותך תמכרם לי הם וכניהם וטפם ויאמר המלך יהי כדשך ויאמר האיש הכליעל יכתוב ויחתום בטבעת המלך ואני אשקול הכסף עובר לסוחר ויסר המלך את טבעתו ויתנה לו ויכתוב בכל אשר צוה לו הנזיר כי מחר המלך ליוסף ותשעה נסיכי אדם חכיריו הם וכניהם וטפם וממונם להיש הנזיר והוא ותכף ומיד תפשו את יוסף ויעבדו בבית הסוהר וימת מפני העינוי הרב וכן ענה אל השאר.

אחר הדברים הלא גידל המלך לאיש הנזיר והוא יושם את כסאו מעל כל השרים ויגבה לבו ויאמר לאבד כל היהודים ואמר להכחיד היהודים הגדולים היושבים בסער המלך ואחר כך ישב דיו שנית בעד שארי היהודים כי ראה שאין לבקש על כולם באחד שמא לא תיגשה בקשתו והי' ליל עלילות על כל שרי צבאות ישראל ויקרא

משה

הנה מעש מתבאר דה' מיני ערכ רב הם נשמות הדעות של ערב רב המגולגלים בכל דור ודור בישראל ואמר משה שנשבע קב"ה על נחיות עמלק הוא שיתמחו אותם נשמות רעות יען כי לכל עבירות שכן אדם למקום מוציל תשובה וכן בין אדם לחבירו אם יודע למי חטא ויכל לרנותו לא כן אלה רשעים עמלקי דעליהו אתמר כי מלאה הארץ חמם מפניהם אשר לא ידעו ולא ידעו לדעת ממי גנבו ובזלו ויתעמם משה עון פשעם משור עניים מאנקת אביוני אשר לא יפטרו אף בתשלומת וחייבים מיתה בדי שמים כמ"ס אל תגזול דל כי דל הוא כי ה' יריב דיכם כמו שהכרחנו הדבר בחלק הקוד' בפרקי

משה

פרק א מעשה הרב

ויקרא אותם אל ביתו ויאמר אליהם מבקש המלך מהם
 ממון רב לא תוכלו שאת ויעש עמנו כמפטר בנייהם והוא
 היה חפץ לעקור ביתו - ונתנם האל לחסד ונתפשרו עם
 המלך וישבו אל שער המלך ויהי כראותו שלא נעשה ענתו
 ויהי מימם קם למלחמה מלך ישמעאל עם אותו המלך
 ויבאו ושמעאלים הרבה מאד בארבה ויכר מאד למלך מא
 הישמעאלים ויאמר מה נוכל לעשות עם ההמון הרב הזה
 ויען האיש הצורר ההוא ויאמר ארזני המלך סמיע בקולי
 איענך ענה טובה ויהיה לך ממון רב אל המלך מה הוא
 ענתך אמר הצורר אם על המלך טוב יכתב לקח כל ממון
 היהודים שבכל מדינו מלכותך ואני אתן מאת אשר ימצא
 להם ארבע מאות ריבוא ועוד שתשמיד כל היהודים אשר
 בכל מדינות מלכותך ואני אעשה שיתנו כל אנשי מדינות
 מדינות מלכותך ת' ריבוא ממון תחת המסים והעבודות
 אשר היהודים נותנים למל' שנה בשנה ובתה יורע איפה
 כי אנכי עבד נאמן אליך כי אם בענה הזאת - ואם את
 האלהים אתה ירא כבר שכחם וגירשם מלפניו ולא יוסיף
 להביט ואם האלהי קיף בהם איך המלך יחפון בהם וכמה
 ימים שאין מלך לישראל ולא שוטר ולא כהן ולא תור' עם מדי
 המה לא להעזר ולא להועיל אדונינו המלך יונא למלחמה
 על אויביו והם אוכלים ושותים כבתייהם ומה בגע כי תניח
 במלכותם השמר וכלה אותם כי למלך אין שוה להניחם -
 לכן המלך מלכי ישראל עלך ושלח להשמיר היהודים מכל
 מדינות מלכותך וזוה לכול מי שנמצא יהודי בתוך ביתו
 סיהיו נכסיו למלך וגופו להריגה ויפקד המלך פקידים
 וישמרו כל השלל כסף וזהב להביא אל גבוי המלך וישמע
 המלך ויהי כמחרים ומן השמים רואי פני המלך גערו
 באיש הצורר ההוא ויאמרו לא טובה הענה הזאת כי מנהג
 מלכותינו לאהוב את היהודים ולשמור אותם ומי ישמע לך
 בדבר הזה ומן ה' בעת ההוא לאגמון א' וישם דבר בפח
 ויאמר השב לצורר הרע הזה וכה תרב ויאמר לאיש הצורר
 הליועץ המלך נתנוך כי היהודים הלא המה אוצר למלך
 אוצר טוב ואתה מבקש לאבדם ושיעשה המלך מה שלא
 עשו אבותיו אין אתה שונא ליהודים כי אם למלך וישמע
 המלך ולא ענה דבר וישמעו השמים וכולם גערו בו ויאמרו
 לו לא משנאת היהודים אפם משנאת המלך ולא מאהבתו
 יענת זאת וישמעו הדברים האלה אל היהודים וישלחו
 ספרים להודיע אל כל היהודים וכאספו בצריהם ויצומו
 וינעקו ויבכו והתפללו לאלהי אבותיהם ויאמרו אנא ה' ש
 נא נאבד בענת הצורר הזה לך ה' הצדק ולנו בוסת הפנים
 לאיש יאודה ולפליטת ירושלי אשר בספר' וישמעו העמים
 ונסבו עלינו והכריתו את שמינו ומה תעשה לשמך הגדול
 למה תהיה כאיש נדהם ואתה בקרבנו ענינו ה' ענינו
 וידעו העמים כי ה' נלחם בישראל ותעל שועת בני ישראל
 וגאלם מיד צורר ושרי ישמעאל התפקדו ויהי בהם שולפי
 הרב

חרב כחול אשר על שפת הים ויפקד המלך שרי חילים
 לשמור מצודות הים לבלתי תת מצבר לישמעאל' וישם
 המלך לאיש צורר היהודים ההוא לראש ויקח רכב ופרשים
 ויבא אל מחנה ישמעאל בטח ויך בהם מכה גדולה והם
 נטושים על פני השדה ותהי בהם מהומת ה' רבה ויהיו כל
 הנופלים ממחנה ישמעאל ביום ההוא י' אלפים שולפי חרב
 ואיש מושך בקשת לתומו ויך את שר כבא הישמעאלים בין
 הדבקים ובין השדיון ויאמר לנערו הזיאתי מן המחנה כי
 נחלתי ויפיל מבל המרכבה וימת - ויבא האיש צורר היהודי
 מן המלחמה שמח וטוב לב ויאמר בלבו עתה ישלים המלך
 דמוני כעם כל היהודים ונקמתי מאויבי והוא לא ידע כי ה'
 סר מצליו והנה הוא יונא ובא ביד חזקה וה' קנא לעמו
 והפך לב המלך עליו ושלח פרש לתופשו ועל הפרש
 וימצאוה בשדה בסוסיו וברכבו ויאמ' לו הצורר השלל ויאמר
 אין שלל כי המלך נזה עליך לתופשך ויהי כשומעו ברח ויבא
 בעיר א' ובה מגדל גבוה ושלח לאמ' אל המלך דברי קשי'
 ופער פיו לכלי חק לקלל את המלך ומאת ה' הית' להכשילו
 לבלתי תת ארוכה למחלתו ויחר למלך מאד וימלא חימה
 עליו ויצו לתפס' לכל אחיו ויתנ' במאסר ויקחו כל הממון אשר
 נמצ' לו ולאחיו בכל מלכותו ויביאו אות' את' א' אוצר המלך:
ואחר זה נזה המלך לתפשו ויסגר במגדל גבוה
 וילחמו עליו וידבר למלך קשות ויורו המורים
 מן המגדל ויכו את פרש המלך נוסא כליו ויפול לרגליו וימת
 ויקבץ המלך מאד וינו ויכיתו את המגדל באש ויתפשו את
 הצורר הרע וידבר המלך אתו משפטים ויצו המלך להורגו
 ויהרגוהו וישרפוהו וברוך האל המושיע אשר נתן כזאת כלב
 המלך לנכוס נקמת עמו ויושע ה' את עמו בחרש י"ב הוא
 חדש אדר וכל ישראל כאספו בצריהם בששון ושמחה והורו'
 והלל לה' על הנסים ועל הפורקן וכשוך חמת המלך זכר
 את הצורר הרע ואת אשר עשה ויאמרו כערי המלך משרתיו
 אם על המלך טוב ימכרו אחיו הצורר הרע ואת כל אשר
 להם ליהודים על אשר שלח ידו ביהודים ויעשו לו כמדתו
 וינו המלך וימכרו כל נכסי הצורר וכל אשר לאחיו ליהודים
 היושבים כשער המלך ויסר המלך את טבעתו אשר העביר
 מהצורר ויתנה למשה היושב כשער המלך ויבא האיש משה
 שמח וכל היהודים אשר בספרד שמחים וטובי לב על כל
 הטובה אשר עשה ה' לישראל -

היך

רואה את מעשה ה' כי נורא הוא ומלחמה לה'
 בעמלק מדור דור כי כל הרואה ושומע מפלאו'
 תמים דעים כאלה ישביו כי אין זה אלא מעשה ידי המן
 המתלבש בצדיצם ועם להצר לישראל ומגלות' הו' פנות
 קרי' להשמיר ולאבד כל זכר למן והקדוש ברוך הוא מגילנו
 מידם - ועל כן הימים האלה נזכרים ונעשים לעתור
 ולרעות ערב ובקר ונהרים ובקשה מאהינו על זאת לשפיק
 עליהם זמנו וחרון אפם ושיגם ה' כאפו יכלצם ותאכלם
 אש

לתענית צבור שזריך ג' וכתב הרא"ש ומכאן נראה לר"ת
סער לתענית אסתר שאנו עושים כן כמו שעשו בימי
מרדכי ואסתר כשנקלו היהודים לעמוד על נפשם ולא
מזינו לו כמך בשום מקום אלא בכאן ג' כ. ואולם האיש
המשכיל יתבונן ביום התעני' הזה מה שלא נעשה בזאת
קודם חג המנוחות שיצאנו ממדבר' ולא קודם חנוכה כי טעמו
של דבר הוא להיות שגורה להשמיר ולהרוג דהמן לא
נתבטלה אלא לפי שעה וכיום פקדו משם והלאה רבו
הגזרות השמרות וההרגות והגדושין במלכות יון עד אשר
משעם זה לא נזכר שם ה' כ"ה במגילה כי אין הקב"ה
מיוחד שמו על הפורענו' וסם כתובה גזרת מלך מלכו של
עולם שאין להשיב להשמיר וכו' ונתבטלה לפי שעה אבל
כבי' כ' יונים כמה שמד' גזרו כבוד כי על כן כששלחה
אסתר לחכמים כתבונה לרוחות אל קנאה את מעוררת
עלינו בין האומות דהיינו שימלאו כתוב כי כתב אשר
נכתב בשם המלך מלכו של עולם אין להשיב ויבואו לפקוד
עלינו מה שכתוב וכן אמרו בירושלמי זל מרדכי ואסתר
כתבו אגרת ושלחו לרבותינו מקבלי אתם עליכם כ' ימים
אלו אל' לא דינו הגזרות הבאות עלינו אלא שאתם דונים
להוסיף עלינו גזרתו של המן ע"כ ולפיכך קבלו עליהם
דברי הנזמות וזעקתם לפני ימי הפורים בכל דור ודור
ליום וללילה לנרדף ונבקשה מאלהינו על זאת כל יפקוד
עלינו גזרה ושמד בהיותנו בארץ שבינו ואל שדי יאמר
לגזרותינו די וכשם שהגילנו מיד המן הרשע כן בחמלתו
יפלטנו מיד מבקשי רעתנו כי אפס עצור ועוזב.

וער כן לא טוב עשה המקל בתענית זה ופורע
עצמו מן הצבור בלי סיבה הוהיל וכוונת תעני'
זה הוקבע על כוונה זו. ונוסף גם הוא כי הימים האלה
נזכרים ונעשים על מחיית עמלק זה המן ואחוזת מרעהו.
וכבר כתבנו בפרק א' ששר של עמלק אינו כשאר נבל
המרום במרום אשר יפקוד ה' עליהם למעלה ויאמר
השמד מלמטה כי אין מפתח אפס ביד ישראל כאשר שח
של עמלק הוא ס"מ הוא שטן הוא עה"ר ובכל
חטא ועון אשר יחטאו ישראל מחזיקים ומאשדים את
כחו יותר באופן כי אין מעצר להפילו ארצה אם לא
ע"י שובנו מכל עוונותינו כי אז נכבד וימחה מן העולם
ואחר שנפילהו מלמעלה בכח תשובתנו הוא יתכרך
יפילהו מלמטה כמבואר שם בארוכה ועל כן באה זכירה
זו בלב כל ישראל למען יכירו וידעו כי בדבר זה תלויה
גאולתם וטובתם לעולם. ולמען זאת בימים האלה ובזמן
הזה כי היתה מחיית עמלק. ראו והתבוננו קדמונינו
לקסע את יום צום התענית הזה לעורר לבם של ישראל
בתשובה והתכלית שלהם להתכוין בו לחלש חושי' להטיל
חלשים בחומר כי ממנו ימשך כל חטאת האדם ומזה ימשך
תגבורת הקדושה וכן נמי יהיה בערך זה הכנעה שורש

אם לכל הקמים עלינו לרעה ובפרט מהה' ורעה כי שא
דעמלק והימים המה מסובלים במאד מאד לשאל בהם כל
איש נקמה מאויביו ה' כקרח כסדר שסידרכו למעלה בשב'
זכור ונריקים ככפיר יבסח.

פרק שני

יתחייב היורע והמשכיל הנסים והפורקן אשר
נעשה לאבותינו בשלשה עשר לחדש
אדר להבין ולהתעבות בעצם היום ההוא אשר הוא היום
היום אשר נהפך מיוגן לשמחה ובמקום שהיו מחכים לאויב
נפשו לשלוט בנו נהפך היה אשר ישלטו היהודים המה
בשוכליה' בעצם היום הזה אשר אמר המן להשמיר ולאכר
בינתן של ישראל בי' ג' לחדש אדר ומצפה תוקפו וגבורתו
של גם היה הפלא ופלא שכפי הורא' ומשפטי הכוכבי' ומזל
היום רעה נגד פני ישראל כאשר ביארו הראשונים ע"ה
בענין הגורל שהגדיל המן על ישראל כי לא מצא שום יום
עזר כגדלו כי אם חדש פטירת אויב התעור' ויום גדול
הבאכ אשר הוא ז' שלווגם כי חשך פזרים היה בי' ג' באדר
וכו מתו פושעי ישראל ובלבל חובה ליום חייב כי מזל ישראל
היה בשפל כל התכונה כמ"ס הר"א מדרמיזא ע"ה וכלי
כפק בזה נודעה יד ה' את עבדיו וזעם את אויביו ובהיות
כי הפך ה' לנו את הקללה לברכה והפך עצם היום הזה
מרעה לטובה וכיום הרעה עצמו הרבו הורגיהם ונלכו את
נולביהם ולכל בני ישראל היה אור במשכותם על כן קבלו
וקיימו עליה' היהודים בכל דור ודור להבין ולהתעבות בו'
זה לתת טבח והודאה על העבר כי לא יתכן לעשות
שמחה וששון בזמן הגם להיות כי מרדכי יתכרך שאינו
שמח במפלתן של רשעים וכרברי רכי יוחנן מ"ד ולא קרב
זה אל זה כל הלילה וכו' אמר הק"ה מעשה ידי טובעים
ביס ואתם אומרים שירה לכן לא אריך למעבר זכר ליום
ההריגה שאחר כי הוא יתכרך אינו שמח במפלתן של
רשעים גם אנחנו נלך בדרכיו ונגילה ונשמחה על המנוחה
לא על ההריגה והמשלה כמבואר מהמשך הכתוב כימים
אשר נחו בהם היהודים מאויביהם וסחרש אשר נהפך להם
מיוגן לשמחה יורה כי על הצלת ישישו וישמחו לא לזולתו.
וכתב ר"ת ריש פ"ק דמגילה על ההיא דפרכינן ואימא י"ב
י' ג' ומשני אמר רבי שמואל בר יצחק י' ג' זמן קהלה לכל היא
ושי' הוא זל זמן קהלה לכל היא שהכל מתאספים לתעני'
אסתר ובאים בני הכפר לעיירות לומר סליחות ותחנונים
לפי שבו נקלה לעמוד על נפשם והיו נריכים דחמים וכן
מזינו במשה שעשה תענית כשנלח' בעמלק דכתיב ומשה
ואהרן עלו לראש הגבעה ודרשין במס' תעניות מכאן
חלק שני יח א לתענית

פרק בטעם לרתענות נ' ימים לפני פורים

החומר הוא ס"מ הוא ינה"ר כמ"ס כוזהר שלח לך אל רוחא
מעם רוחא דקדוש וכו' כשרא מסט"א וכו' וככן יפקוד ה'
בהרכו הקסה בשמים ממעל בס"מ שר צר עמל' וישליכהו
ארצה לתקן עולם במלכות שדי .

ובטעם

זה נהגו חסידים הראשונים להתענות
ג' ימים לילה ויום לפני הפורים ולא
כאשר עלה על רוח רבים אשר המה זכר לתענית אכתר
כי מודעת זאת שלא היה נומיהם אלא כי"ג וי"ד וט"ו של
ניסן ומה מקום לנזמות ההם בימים האלה . אכן היתה
ספר כוונתם לחלש חושים ולהכניע פורש נחש אשר ממנו
ינה צפע החומר לכל עין ולכל חטאת כי הימים האלה
מכוננים מאד כשורשן הקדמון להועיל מעשה האיש
הישראלי להשמיר ולהרוג ולאכזר כל זכר עמלק עד כלתי
השאיר לו שריד בשמים ממעל ועל הארץ מתחת בסגולת
מעשה התשובה בהם כמו שעשו מדרכי ואסתר נדיק ונרק
במאורע ההוא כאשר ידע את כל אשר נעשה בשמים
ממעל כי גבר ס"מ שרו של עמלק כמה שנהנו מעבודתו
של אותו רשע וזכו אחרי בנות הערלים ולכן תכף ומיד רץ
לקראת מעשה התשובה והכריז לישראל אכל נוס וככי
ומכפר שק ואפר ו' דברים על שנהנו ו' ימים מעבודתו של
אותו רשע להתיש כח שרו של עמלק למעלה והפליגו
חכמים לספר התעוררות אשר עורר מדרכי הנדיק לפני
קהל עדת ישראל בזמם הפלא ופלא כמבואר בתרגום
דכתיב ואעתיקהו כלסון הקדש כרי שיכנסו הרבים אחר
שם בפ' ומדרכי ידע את כל אשר נעשה וכו' וכאשר ראה
מדרכי הנדיק הנזרה שנגזרה ואת האגרת שנחתם קדש
בגדיו מלפניו ומאחריו וילבש שק ויתפלל באפר והרים
קולו ואמר אוי כמה גדולה גזרה זו שנגזרה עלינו שגזרו
המלך והמזל לא על חניינו גזר וחניינו עז' לא על שלישתנו
ולא על רביעיתנו אלא על כל הגפן כולה גזר המלך והמזל
לעקר ולשרש כנה מן שרשיה וכאשר ראו בית ישראל את
מדרכי הנדיק הגדול והחשוב עליהם כולם נתקבצו ובאו
עדיו עד שהיה קהל וקבוץ עם רב עד מאד שאין להם
מכפר עמר מדרכי על רגליו בתוך הקהל ויען ויאמר עם
בני ישראל עם אהוב ויקר לפני אביכ' שבשמי' הלא ידעת'
מה שהיה ולא שמעתם מה שגזר עלינו המלך והמזל ולהמי'
אותנו מעל הארץ ולהאביר אותנו מתחת השמים אין לנו
מלך שנבחר עלינו גם לא נביא שיתפלל בעדינו אין לנו
מקום לברוח גם לא מדינה להנצל שמה ככל מקום ומקום
כתב עלינו ובכל מדינה ומדינה שלח עלינו הננו כנאף אשר
אין להם רועה וכספינה כלב ים אשר אין לה רב החובל
יתומים היינו ואין אב וכהיותו יונק מתה אמו כאות' שעה
הוכיחו הארץ בשערי שושן והוציאו עליו ספר תורה מצוט'
בשק ומתפלל באפר וקראו בו בנר לך ומנאוך כל הדברי'
האלה באחרית הימים ושבת עד ה' אלהיך ושמעת בקולו
כי

כי אל רחום ה' אלהיך וכו' . קם מדרכי על רגליו בתוך
הקהל התחיל ואמר בית ישראל עם קדוש ואהוב ויקר לפני
אלהיו קומו ובראה באנשי נינוה כאשר נשלח אליהם יונה
בן אמתו הנביא להפוך את נינוה ואשר הגיע הדבר אל
המלך קם מעל כבאו והסיר כתר מלכות מעליו ויתכסה
בשק ויתפלל באפר ויעקב בנינוה מטעם המלך וגדלו
לאמר האדם והבהמה הבקר והנאף אל יטעמו מאמ' ואל
ירעו ומים אל ישתו ויתכסו שקים האדם והבהמה ויקרבו
אל שאים בחוקה וישוכו איש מזרעו הרעה ומן החמם אשר
ברפיהם וינחם אליהם על הרעה אשר דבר לעשות להם
ולא עשה גם אנחנו נעשה בהם נקדש נוס ונקרא תענית
אולי יראה ה' בעניינו ולא נאכזר כי אלה הנאף עוללים
ויונקים מה עשו .

ואז

געו כל עדת ישראל בבכיה ונעקה גדולה
ומרה וגזרו עליהם תענית וגזרה עליה' אכתר
המלכה שינא החתן מחופתו בלבוש שק ואפר וכן כלה
מאפריון שלה בעפר ואפר על ראשה ושהאדם והבהמה
והנאף אל ירעו ואל יטעמו מאומה בכל העיר והפרישו גם
היונקים משדי אמן ובעת ההיא בידרו מתוך הקהל ומנאו
בהם י"ב אלף כהנים ולקחו שופרות מימינם וספר תורה
משמאלם בזכים בקול מר ואומרים אנה ה' אלהי ישראל
אלוה סליחות והרחמים הרי התורה שנתת לנו והרי עיך
אהובך אשר אהבת בטלים מן העולם ומי יקרא בספר
התורה הזה ומי יזכיר שמך . הלא השמט והירח יחשכו
אורם שהרי המה לא נבראו אלא בשביל ישראל והיו הבהני'
והעם נופלים על פניהם ואומרים ענט ענט מלכינו ענט
והשופרות היו תוקעים ותבקע הארץ לקולם וכל עדת
ישראל קהל רב ועוללי' ויונקים עמה' עוזין אחריה' בקול מר
חננו ה' חננו עד שבטו כל נכחות השמים ונתעוררו בבית
העולם מקבריהם בחברון .

וגם

אכתר הנדקת נמתה שלשה ימים לילה ויום
ותלבש שק ואפר ודמעתה על לחיה ודפקה
שערי שמים כתפלת' ובמרר בכייתה כה אחר בתפלת' .
אתה הוא האל הגדול אלהי אברהם יצחק ויעקב ואלהי
בנימין אבי לא לפי שטובה אני בעיניך באה אני לפני
המלך הטפס הזה אפס על עמך ישראל שלא יאבדו מן
העולם כי בעבור ישראל בראת העולם כולו שאם ישראל
יאבדו מן העול' מי יאמר לפניך קק"ק בכל יום ג"פ . וכמו
שהצלת חנניה מישאל ועזריה מתוך כבשן האש ואת דניאל
מתוך כור האריות . כן תציל אותי מיד המלך הטפס הזה
וגמול עמי חן וחסד בעיניו ברמעות אמרה אכתר הדבר
ובתחנוני' כדירה תפלתה בבקשה מתך שומע תפלתי בע'
הזאת אשר גלינו ונתרחקנו מארצנו ובעונותינו מסרתנו
שיתקיים בנו מקרא שכתוב והתמכרתם שם לאויביך
לעבדים ולשפחות ואין קונה והדת ניתנה להרגנו וכלנו
נחכרים

לא אכינו'ה' וא' אסוריו לא בזה כי בזה ולא שיקץ עמית
עני ולא הסתיר פניו ממנו וכשעו אליו שמע כי אל שומע
תפלות ותחנונים אתה ברוך אתה ה' שומע תפלה ע"כ.

הנה

אלה עמודי עולם התאמנו לעמוד בפרצן
של ישראל לקדש נוס ולקדוש תענית
ובדברים המרים הממרים נפש כל שומען להשיבן
מדרכים הרעה להתיש כח שרו של עמלק למעלה כאמר
והוא הוא טעם נוס תעניתנו עתה להדבות סליחות
ותחנונים לשפוך שיחה ולדרוש סליחה מאת האל החנון
המרכה לסליח על אשר שבחנו במצולינו הרעים כחו
של שרו של עמלק והן עתה בכח סגולת תעניתנו אולי
נוכל נכה בו ונגרשו ממנו סבתו עד נוקבא דתהומא
דבה וזה היה טעם חסידים הראשונים אשר לא השפיק לנו
בנוס יום י"ג הוא לברו זמנים ג' ימים לילה ויום לכפר
מאשר חטא על הנפש באשמות ומעילות ובכר עמלק והן
בנוס בעל כבי יסוב אל ה' להטיל חלסים בגבול הרשעה
להפילו מאיברא דמא לכיבדא עמיקתא כי הזמן ימצא עור
כנגדס אועד נפילתו כימי שנת הרשע נין עמלק. וכל
האיש אשר היה מחכפיל לבני מעוב ואת עשיריו לא בזה
והעלים עיניו מתצלליה' הרעים ביתר הימים הנה כיום
נוס התענית הזה מצוות לו יוכל לתקון למלאות פיו
תוכחות בקהל ערמו וליצור לבות בני ישראל בדרכי
כטשים כאשר עשה מדרכי בקהל ערמו ובמריחות יאכז
לפני קהל ערמו ישראל לאמר אחינו בית ישראל עד מתי
יהיה זה לנו למקש הנלות המר הרע הזה כמה ימים ואני'
חוסו וחמלו על כבוד ה' אלהי ישראל שאין השם שלם ואין
כסאו שלם כל זמן שזרעו של עמלק בעולם הכיסו וראו
בשלנו הנע' הגדול הזה כל עוד שאין ישראל שבי' מתצלליה
הרעים כי כל עון וחטאת ישראל קץ מכאיב אל מקום
הקדש ותרבה עצמה גבול הרשעה גוכדא דחמיה ובכר
עמלק ואיכבה נוכל וראינו הבנים הנאהבים והנעימים
גולים מצל שולחן אביהם ואם על גבנים תתייפח תפרש
כפיה אויה כי בני יצאנו ואינם הטוב לאם כי תעלה
ותשכח עולה מרחם בן בטנה חלילה אפס כי עז העם
שרו של עמלק עזו התאזר בעיניו ומה תעשה אם הבנים
אם אשמת הבנים תעכב על ידה והיא מן החלון נשקפה
ותיכב תמיד כל הימים לאמר לכו בנים שמצו לי שובו כא
אל תהי עולה חוסו על כבוד אמכם המשתוקקת לקרב
אתכם סביב לשלחנה ושובו שובו מדרככם הרעים
בני ידידי העמוסים מני בטן הנשואים מן רחם חוסו
על כבוד אביכם שבשמים המחולל בין עמי התועבות
כאמר עס ה' אלה ומארכו יצאו ויקרא ה' לכבי ומספר
לאמר מי נתן למשסה יעקב וישראל לבוזים בני כטרי
ישראל ישראל אשר כך אתפאר אנה פנה הודך אנה פנה
זיך אנה פנה הדרך ומה לו לאב שהגלה את בניו ואוי להם
לכנים

נמכרים לחרב ולכזה כאחד. ודעו של אברהם לבושים
שקים ואפר השליכו על ראשיהם אם חטאו האבות מה
חטאו הבני' אם נכלה מי יהיה מורה לפניך והטף אם חטאו
ועו מה עשו יונקי שדים יושבי ירוש' מבקשים מקבריהם
שמכדת בניהם לשחיטה כנאן לטכחה.

זכור

לאברהם אהובך אשר נסיתו במסה ומצאת
את לבבו נאמן לפניך והתחזק בדרכך כאיש
אכזרי על כנו יחידו ושלח שמאלו על צוואר יצחק בנו וביתו
אחו את המאכלת לשחוט את בנו לקרבן אשה ריח ניחוח
לפניך ונדקתו תעמוד לפניך לסמכנו ולתמכנו בברה הוא'
ותבע עלבובינו מן המן ונקים נקמתנו מן בן המדת אשר
קנה אותנו כנאן לטכחה ועקירת יצחק היום לדעו תזכו'
והתה הוא האל המושיע ומכניע זרים הכריעהו הכניעהו
ולא תהיה תקומה למפלתו. עזר נא את אמתך אשר
בשחרתי יתומה בלי אב ואם ומשולה לענייה שואל' מכית
לכית בן אכזי שואלת רחמים מחלון לחלון בבי' אחשוורוש
ועתה ה' הנליח נא לאמתך הענייה הזאת ואלה נאן
מרעיתך מן הכר הצורר הזה כי אין לך מעבור להושי' כרב
או במעט ואתה אבי היתומים עמוד נא לימין היתומה
הזאת אשר בהסדך בטחה ותנה אותי לרחמי' לפני המלך
ושלח מלאך הרחמים לפני ויכנס עמי חן וחסד ורחמים
וזכות אברהם יכנס עמי ועקירת יצחק יזקוף אותי וחסד
יעקב תתן כפיו וחינו של חסד הדיק על לשוני וימנך
וורועך ואור פניך תסעדני רחום וחנון נקראת ארץ אפים
ורב חסד ואמת נושא עון ופשע שומר הברית והחסד
לאהיביו ולסומרי מצוותיו לאלף דור פרינו והנלינו ותוציאנו
לרויה ג' צומות צמתי לפניך מכאן ואילך מה אוכל עוד
עשות ויכולה הייתי לבוס ד' או ה' ימים ולא צמתי אלא ג'
ימים לעומת ג' ימים שהלך אברהם אבינו לעקור את יצח'
כנו על בני המזבח לפניך וברת עמו הברית לזכור להם
עקירת יצחק אביהם בכל צרתם לבמול אליהם כרוב רחמי'
והסדיק וזכור עוד ג' צומות אלו לעומ' הג' ימים שהתינוכו
בתחתית ההר הכהים והלויים וישראלים ויאמרו כל אשר
דיבר ה' נעשה ונשמע ופדינו מהנדה הזאת ויפול בשחת
אשר כרה וילכד ברשת אשר טמן לרגלי חסידים וידע
המרגיז הזה כי לא שכחת ההבטחה שהבטחתנו ואף גם
זאת בהיותם בארץ אויביהם לא מאכתיס וכו' ותשא עוד
אסתר את קולה ותבעק צעקה גדולה ומרה ודמעיה על
לחייה ותחר ברונה מצעקתה ועיניה חשכו מדמעיותיה
ותאמר כל ישראל אחי ורעי הנאהבים והנעימים לפני
אביכם שבשמים בקשו בעל רחמים לפני בעל הרחמים
השומע תפלות לעתות ברה שדה בשלים נפשי וכו' כי
ברבים היו עמדי אתם עוללים ויונקים המצוננים מלחם
ומים מלובשים שקים ויושבים באפר נעקו וכו' לפני
אלהינו שבשמים אולי יחנן ה' נכחות ולא נאכר כי שומע

פרק ב חועלת לענין תנאולה להשיב רבים מעון

לכניהם שגלו מעל שולחן אביהם עד אלא יחם אחיבי אדם בליעל איש און בעון פשעים ועתה בניי ער מתי לא תעורו מתרדמתכם הקינו בני ירדיו אל תזנחו צער איביכם שבשמים והשליכו מעליכם כל גלולכם וטומאתכם קדשו כים וקראו תענית ושובו א' ומהר אשי' את שבותכם ככראשונה זאת זכר עמלק אשמיר פרוי ממעל ושרשו מתחת ואת חח הטומאה אעביר מן הארץ. וכזאת וכזאת יביע על לב עדתו כיום הגוס התענית הזה ומזא עוד כנגדו באמור להם כואו וראו מן דורו של מרדכי הנדיק כי גם כי חטאו עוון פשעו לפניו יתברך עד כי הגדיל איבי שרו של עמלק למעלה. כאשר קבלו עליהם לשוכ אל ה' גם כי היה מתוך צרה עתקו גם גכח חיל להתיש שרו של עמלק והמן נפל בכח עוון תשובתם ושקס ותעניותם והיו לגם. וכמו כן גם אנחנו צלות החיל הזה נעשה כמזהם לומר בשלמו הרעה הגדולה הזאת נחפשה דרכינו ונחקורה ונשובה אל ה' אולי ישוב ס' מחחן אפו ולא נאכר תחת ממסלת זרון עמלק המחוי :

ולא

איש א' ולא ב' יעשו זאת כי מה תועלת לענין הגאולה בשוכ היחידים כי התועלת להם לכר ומה בנע לתשובה אחר שחכ העם אינן שכיין. אפס כל ירא וחרד את דבר ה' נדיק לאסוף אנשים ריקים ופוחזים אשר לא ידעו את משפט ש' השמים זה עשרה וזה עשרי ולדרוש להם את הדרך ילכו בה ואת המעשה אשר יעשו ולקרנם אל אביהם שבשמים ובכן תעלה ארובה ומרפא למכותינו ולגרותינו ויתקדש שם שמים בין המוחכים ובין היחידים והמצטים הנשאלים מהם יראו וכן יעשו וראשי עם קדש אלו המחזיקים ברית להקיימה ולהרימה הם הנקראים עמודי שמים והם מקווי ארץ והם המעמידים את כל העולם כולו ויש להם זכות כמרע"ה וכמרדכי ואסתר ברורן אשר זכו וזיכו את הרבים והם המוניאיים יקר מזולל ויש מאין והן שותפין לבורא יתברך בבריאת העולם ובהעמדתו אבל לומר כל א' רב או רבן שלום עליך נפשי ולהסגר בתוך ביתו ללמוד או לעסוק בחפצי שמים. לא זו הדרך הרצויה בעיני ה' כי אינו רומה הזוכה לקנות לעשות נפשות רבות ולקרבן תחת כנפי השכינה כמי שהוא מוכה את נפשו יחידה והאחרים בהמת ידעו ועתיד ליתן דין וחשבון על ככה הואיל והיה בידו להשיב רבים מעון ולהניל לקוחים למות מחכ חע מצללים ולהחיות את נפשם בחן וחסד אשר חננו ה' בשכע לשונו. ולא עשה הנה הוא גרם את כל הרצה ואריכות הגלות המד. וזה היה דרך כל החסידים הראשונים אשר היו מקהילים קהלות ברכים בימי הנזומת לרחש להם את רכר ה' את חוקי ואת משפטיו ויתר דברי כבושים לעוררן מתרדמת שנת' לשוכ אל ה' וכזה יהיה נוס יבחרה ה' עתה ברור האחרון לא לעזב את ה' וללכת כיום נומס איש איש למלאכתו אחר

אשר המה עושים ולא די שלא יבחרהו ולא יפשטו בעצם היום ההוא במעשיהם אלא אף גם יוסיפו סרה חבילות עבירות כיום ההוא דבר שקר וגזל וחמם במשאם ומתנם ומהם הזלבים ומטוילים ברחובות קריה כרי שיטכח ריפס ועמלם. הכזה יהיה נוס יבחרהו אלוה ממעל וזאת לפנים בישראל כי בזמן שהיו גוזרין איזו תענית היה היום אגלם כיום השבת שאסור בכל מלאכה כי אם בחפצי שמים וכיראת ה' כל היום והיו נמים ומתענים שלא יטרודם שום עסק גופני כמו אכילה ושתיה וזולתה וזהו הגוס הנכבד ויום רצון לה' ועל נוס כזה בודאי צוה ה'. ולפיכך מוטל על ראשי עם קדש לאסוף ליהם קהל עדתם בימי הנזומת וכיותר כיום נוס תענית אסתר הבא לפני ימי הפורים אשר רב"ל השן מועד במאכל ומשתה רכאשר לא ברית בהפריוס על המדה ולרכים מעמי הארץ נדמה בעיניהם כי הותרה תורה בעצם המס הזם והוללו עד להשחית. שצריכים להזהר לקהל עדתם לכל יכשלו אל גיל כעמים חלילה ויודיע עליהם כי אשר אנו מתענים עתה על מה שכבר עבר לא על העבר אנו מתענים כי אם ליתן אל לבנו כי גם מעשינו עתה כמעשיהם אז בימי המן הרשע ונזומה כל ישוב לכא עלינו כאשר אז בא אליהם ואיכבה נוכל וראינו באכרן עדת ישראל כימים האלה להקל את ראשם במשתה היין רב ולעבור על דת בכמה דברים המרגילים לאדם לערוה של תורה אם כה היה עון פשעם של ישראל בימי מרדכי ואסתר באכילה ושתיה שנהנו מסעודה של אותו רשע וזנו אחרי בנות הערלים. כאשר חכמים הגיח במדרש רבתי דאחשורוש ואעתיק את דבריהם כי טובים להשמיען לרבים זל"א ר' ינחק נפחא המן הרשע בעלילה גדולה בא על ישראל הה' ר' ובמלאות הימים האלה עשה המלך וגו' ואין העם האמור כאן אלא ישראל אמר המן לאחשורוש אליהם של אלו שוכא ומה העמד להם זכות ועשה להם משתה וגזר עליהם שיבואו כולם ויאכלו וישתו ויעשו כדגוס כיון שראה מרדכי כך עמד והכריז עליהם ואמר להם לא תלכו לאכול בסעודתו של אחשורוש שלא הזמין אתכם כי אם ללמד עליכם קטיגוריא כרי שיהיה פתחון פה עם מרת הדין לקטרב עליכם לפני הקב"ה ולא שמשו לרברי מרדכי והלכו כולם לבית המשתה א' ר' ישמעאל ח"י אלף וחמס מאות הלכו לבית המשתה ואכלו ושתו ונשתכרו ונתקלקלו מיד עמד ברו של עמלק והלשין עליהם לפני הקב"ה ואמר רבש"ע עד מתי תדבק באומה זו שהם מפריסים לבכם ואמונתם ממך אם רצונך אכר אומה זו מן העולם כי אינס באים בתשובה לפניך א' הקב"ה תורה מה תהא עליה אמר לפניו רבש"ע תסתפק בעליונים וגם השוה דעתו למחות את ישראל באות' שעה אמר הקב"ה למ"ל אומה שבשכיל' הרבתי אותותי ומופתים לכל הקמים עליה לרעה אשכיתם מאנוש

פרק ב צרח המן היתה על עק משתה היין וזנות **עא**

מאנוש זכר מיד אמר הקב"ה לשטן הבא לי מגילה ואכתוב עליה כליה באותה שעה הלך השטן והביא לו מגילה וכת עליה מיד יצאתה התורה בכבוד למכות ונתנה קולה בבכי לפני הקב"ה וגם מלאכי השרת נעקו לקול בכייתה ואמר לפניו רבש"ע אם ישראל בטלים מן העולם אלו למה אנו צריכים בעולם שנאמר הן אדאלם נעקו וגו' כיון ששמעו חמה ולבנה כך אספו נגהם באותה שעה דן אליהו ז"ל בבהלה אל האבות ואצל משה ז' עתה אמר להם עד מתי אבות העולם תדרגו בשינה ואין אתם משגיחים על הצרה שבניכם שרונים בה כי חמה ולבנה וכבכים ומזלות ושמים וארץ וכל כבא המרום בוכי' במרד ואתם עומדים מנגד ואינכם משגיחים אל מפני תה אל מפני שנהנו ישראל מסעודה של אחרונות וכעבור זאת נגודה עליהם גזרה לכלותם מן העולם ולאבר את זכרם אמרו לו אברהם יצחק ויעקב אם הם עבדו על דת הקב"ה ונחתמה גזרתם מה אנו יכולין לעשות חזר אליהו ז"ל אמר למשה אי רועה נאמן כמה פעמים עמדת על הפרץ לנשרא ובטלת גזרת' לכלתי השחיתם מה תענה על הצרה הזאת כי באו בנים עד משבר אמר לו מרע"ה כלום יש אדם לכשר באותו הדור אל"ם ושמו מרדכי אל"לך והודיעו כרי שיעמוד הוא בתפל' משם ואני מכאן ונבקש רחמי עליהם לפני הקב"ה אל רוע' נאמן כבר נכתב אנר' כליה אל תשה אם בטיט היה חתומה תפלתנו נשמעה ואם בדם נחתמת מה שיהיה הוא אמר ליה בטיט היא חתומה אמר ליה לך והורג למרדכי מיד הלך למרדכי הה"ר ומרדכי ידע את כל אשר נעשה ע"כ:

הנה כל ישראל אשר באזניו ישמע דברים כאלה יחרד לכו ויתר ממקומו אשר המה דברים הדברים המחרדים הלבבות ונמם כל לב ורפו כל ידים בשית לב כמה גרם החטא או להיות נגזר עליהם כליה ונחרנה ע"י שכרות היין אף שלא שמו אפם מיינס של ישראל ומבישול ועם כל זאת באו במנוקה העזומה ההיא להכחד מן הארץ במצט ואיכבה אחר שנמנו ונבקש' מאת אלהינו עת' כיו' התעני' הזה של אסתר לכל ישוב לבא עלינו כאשר אז בא עליהם אנחנו נעשה כל חלקי הסותר לזה באותו עון עצמו שלהם למשוך ביין רב את כשרינו כל היו' ההוא וכל הלילה ונבר משרשיו יפרה לבלות בשר ערוה או לפחות בשירי עגבים ומרן נשי ועניין גברי כאשר בנעור' וישכחו את ה' עושם לכלתי התפלל תפלתם בכוונה ורכים מהם תבטלים ק' שדאורייתא מפני חמת הסעודה מי גזר כן מי צוה כן היאמן כי יצוה הוא יתברך ע"י חכמים הקדושים מנות משתה ושמחה לעבור את פי ה' אלהינו חלילה ולהיות החטא נעשה להם כהיתר ח"ו הכהתל באנוש יהתלו בו יתברך לנוס לפניו כמתאוננים על פשיהם ולכל חטאתם על כי גם מעשינו עתה כמעשיהם

כמעשיהם אז ונצומה ונבקשה סליחה וכפרה על זאת לכל יפקוד עלינו הדעה כמו אז ונשוב לנתוש ולנתון ולהאכיר מעשה תשובתנו כיום המחרת ומה גם כי בעצם היו' הזה שם כפל שדוד המן הרשע כמאמר והמן כפל בתוספת ו' לרכות כי באותה שעה נפל השר שלו למעלה ס"מ שרו של עמלק ואיכבה נקום אותו ויתעודר במעלליו הרעים כיום שבו טמון בארץ חכלו כאשר כל עון וכל חטאת ישראל היא משען ומשענה אשר בו ישען והוא כלביא יקום וטרף ואין מציל כמו שבא בארובה בפרק א'.

ונוסף גם הוא כי יאותה לנו להתקדש בקדושה יתירה ולשעלות מוראת שמים על ראשינו היום יתר מאד על כל הימים כאשר הוא היום אשר נכנסנו לכרית בקבלת התור' ברזנונו כאש' חכמי' הגידו במאמר קיימו וקבלו היהודים קיימו מה שקיבלו כבר באונ' אשר זה לכר יספיק לקבוע חג לה' בתורה ובירא' ה' היום הזה כיום התקד' חג השבועו' מק' וכל שכן בהצדק אלמ מעשה תוקפו ובבורתו של נס הנפלא אשר הפליא חסדו יתברך לעשות אתנו למלטנו מיד נר ממות לחיים ולא זאת אף זו להשיב גמולם בראשם והשב לשכנינו שכנתים אל חיקם כי נאה ויאי לאישי ישראל להתקדש במאד מאד בעצם יום הפורים ולהיות יראתו יתברך על פניו לכלתי יחטאו אשר גם מטעם זה נכון מנהג החסידים הנזמים לפני הפורים שלשה ימים לילה ויום שהיא דוגמא למה שהתענו ישראל לקבלת התורה כמו שכתוב בפרקי ר"א שהתענו שלשה ימים וכלי ספק כי בעושה כן מנהג יפה הוא.

הנה ככל משפט הדברי' האלה יביע כל איש חכם לב בקהל עדתו בעצם יום נוס התענית הזה ויחדים תוכחה לגדה ואשריו מה טוב חלקו ומה נעי' גורלו ובכן בו יבחר ה' ובצומות ענייתו וכמו שגל ירי התענית והתשובה היתה הגאולה ההיא בימי מרדכי ואסתר כמו כן גם עתה בהתעורר לב עדת ישראל ביום תעניתם א התשובה ישוב יד ה' שנית לבאול את שאר עמו לתקן עולם במלכות שדי. ומה גם בהצדק אלינו זכות ב' שרי צבאות ישראל נדיק ונדיק מרדכי ואסתר אשר תתעוררנה נשמותם כשמים תמעל כיום נוס התענית הזה אשר הוא זכר לנו כי גדול נדקתם ויושר פעולם לשמי אלהינו וטוב מאד להעלות זכרונם הטוב לפני אבינו שבשמים ולעתור ולרצות לעשות נדקה וחסד אתנו בארץ שכינו בעד זכותם ונדקת' היא תסמכנו למחר לרפא נגעינו ואת נמח דוד מהרה יצמיח בפרסום רב. ואנכי נהגתי בקהל עדתי עם החברים יצ' ביום נוס תענית אסתר להגות בסדר הכתוב בשבת זכור למעלה כי לא תתפייס מנחמיתא עד דתחזי נוקמא ואחריו בסדר מעשה התשובה והתפלה שהתפללו מרדכי ואסתר במאורע ההוא בדמעות שליש כמו

פרק ב חפלה על הגלות

כמו שהעיתקמה למעל כלשון הקדש גם מטע' זה העיקרי ואחר כך הדד התפלה של משמרת החרש המוכח בפרק א' דר' ח על שבר הגלות ובהגיעי אלל קום מלכא משיחא הוספתי נוסח זה -

קומו

מדרכי הנדי'ק ואסת'ר הצדק' הקבצו ושמעו לפמוע' אכית נעקת פה פזורה ישראל הכיטו וראו הבן היקיר ידיר נפש מוכה ומעונה שמוי וכזוי תחת עגרת הנכרים בכל ועמו' וצמלק למפסה יעקב וישראל לבוזים בני זיו' היקרים המסולאים בפז איכה נחשכו לבבלי חרש וזיה אור ישראל לחשך ובב' עמלק ביד רמה על תפארת בני העמוסים מבי בט' הנפואים מני רחב אוי ואכזי לכן היחיד מעלתה לו כך -

אנה

אכירי הרועים מבטלי גזיה משידי פבועה מעבירי קנאה משיבי חמה מלמרי זכות משלסלי זכות אבות על בני יחד יכמרו רחמיכם על עם זו קניות קדם בשושן הכירה כפעמד המן הרשע ויבקש לקעקע כינתן של ישראל טף וכפים ביום אחר ועמדתם בפרץ בעת צרתם להשיב חמת האל מהשחית וינחם ה' על הרעה והשיב לשכנינו שכעתים אל היקם אשתיכם מלמדי זכות על בני שבח לכם משלסלי זכות אבות על בני - ובאשר הייתם אז לזר מעוז ומגדל לאבות היו גם עזרה בברות לבני האומללי' כבוד הגלו' החיל הזה בבכי תבואו ובתחנונים והורידו כנחל דמעה מול כסא הרחמים העתירו בעד הנדיקים והחסידים ועל שארית העם בית ישראל ועל זקניהם ועל פליטת בית סופריהם ועל גרי הצדק ועליו כל אשר בפס עם מדרכי יכונה שפכו לפניו לבככם לאמר - חוסה ה' על עמך ואל תתן נחלתך לחרפ' למשול כס גויס חוסה נא כדוב רחמיק והבט נא נאן מרעיתך א בא תשת עלימו חטאת אשר נואלנו ואש' חטאו בי אל טוב וכלח אתה אל ימשול כס קנף וראה כי עמך הגוי הגדול הזה עמוסי התלאות חולפות וכאות ואפס עזר ועזב בורות בורות נשכרים אשר לא יכילו לשאת זמך וקנפך מקונר רוח ומעבודה קשה כבוד עני' ומרודם אל ימעטו לפניך תלאותם שנות ראו רעה אחר רעה בארץ שביים דווים וכחופים מגוי אל גוי וממלכה לעם אחר וט תשהת את זכר גולת אריאל זכור לעבדיך לאברה' ליצחק וליעקב ואל תפן אל קסי העם הזה ואל רשעו ואל חטאתו שוב מחרון הפך והנהם על הרעה לעמך והקם פד' יכוד' והושיעם למצן שמך אל תחסה ותענס כי נאמו גויס אבדם תקותם גם בעינים יפלא לאמר אחרי כמכר גאולה תהיה לו אנא אבינו אב הרחמים אל תטשם מלבנו ואל נא תשכחם ונורינו ואל תעש עמם כלה פגלות עינינו חמרמו מני בכי איכבה נוכל וראינו ברעה אשר ימנא את עמינו ואיכבה נוכל וראינו באכדן מולדתנו בקרב הגויס והנרים אתה מסכיב שרשם בעמלק ושר גילס מעליהם אדם

אדם כליועל אש' און עד מתי רשעים ה' עד מתי רשעים יעלנו ויכיעו ידברו עתק יתאמרו כל פועלי און עמך ה' ירכאו ונחלת' יענו על עמך יערימו סוד ויתיעצו על צפוק' אמרו לכו ונכחידם מגוי ולא יזכר שם ישראל עוד ועתה ה' עד מתי - אנא מלך רחום וחנון זכור עדתך קניית קדם ותעלה זכרון עוז היר הגדולה אשר נשאת את ירך באמר כי יד על כפייה מלחמה לה' בעמלק מדור דור למה תביט בוגדים תחרים כבלע רשע צדיק ממנו מי כמך בעל גבורות ומי דומה לך נא נא לישיע עמך לישיע את משיחך ומחך ראש מבית רשע ערות יסו' ד עד נואר סלה עשה להם כמדון כסיפרא כיבין וכעורב וזאב וזבח ונלחוב והמן ואחוזת מריעיו סיתמם כגלגל בקש לפני רוח כאש תבער יער וכלהבה תלהט הרים כן תרדפם כסערך ובסופתך תבהלם יבוסו ויבהלו עדי עד ויחפרו ויאכדו תמח' את זכר עמלק מתח' השמי' לא תשכח תשמיר פרוי ממצל ושרשיו מתחת וידעו כי אתה שמך ה' לברך עליון על כל הארץ ויאמר אדם אך פרי לצדיק אך יש אלהים שופטים בארץ וכפסם מלא השיבותנו דיקם מתחינתנו בידת המן הרשע ותוציאנו לרויה כן ה' אבינו אב הרחמן שמע קולינו וקבל ברחמים וברמון עתירתנו בברת הגלות החיל הזה עם כחירך ופקוד את נאנך ברחמי' להשי' אותם לגבולס ומלך על כל העולם כולו בסוכך והנשא על כל הארץ ביקרך והופע כהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארנך באמור ימלך ה' לשלם אלהיך ציו' גרור ודור הללו' ירם קרן לעמו תהלה לכל חסידיו הללו' ה'.

ובכן

כמו ששמעת תפלת מדרכי ואסת'ר בשושן הבירה בזמם וזעקתם - כמו כן משינו תשמע ותושיע עמינו אבינו עמינו ביום נוס התענית הזה כי בגר' גדולה אנחנו על כי הרכינו רשע ופשע עד להשחית המקורות ולקלל הניכורות העליונים ומעשינו עתה כמעשיהם אז בנזקת חמת המניק הרשע - עונותינו רבו למעלה ראש ואשמעתנו גדלה עד מעל לשמי' והנה עתה שבנו אליך במס נוס התענית הזה צועקי' על מעוותינו דואגים על אחריתנו כל ישוב לבא עלינו כאשר בא עליהם צרה ונזקה - ועתה אחר שובנו נחמנו הפקנו על ירך בושנו וגם נכלמנו כי נשאתנו חרפ' חלאת זוהמ' עון פשעינו ועת' כרחמיק הרבי' תחפץ בנו ותרגנו ותקבל ברחמים וברמון ענותינו כי אין מי יעמוד בעדינו אפס שמך הגדול - וכרחם אב על בניס רחם עלינו ויעלה ויבא יגיע וראה וירנה זכרון אבותינו וזכרון שני שרי נכחות ישראל צדיק וצדק מדרכי הצדיק ואסת'ר התמה היום ברחמים ועוזו הדר נדקתם העלה לפני הדוס כסא כבודך ויכבשו רחמיק את כעסך ויגלו רחמך על מדותיך ותתנהג עמנו ה' אלהינו כי גמדות רחמיק

תטב לה' מאלפים הלכות מרבבות דרושים אשר ידרוש על כל קוץ וקוץ תלי תלי של הלכות ובו ישים כל מעייניו ובשועו אליו שמע והוא הצדיק אשר יתואר בשם נדיק יסור עולם באמת ותהלל חלקתו ברוח מכירתו והדרת חכמתו בהנרף אליה גודל המעשה הטוב ללמוד וללמד דעת את העם בחוקי האלהים ותורותיו ודרכי התשובה יום ליום יביע אומר ולילה ללילה יחזה דעת כדרך חסידו הראשון והא בלא הא לא סניא כאשר הורגנו בספר זה ביתר המצוות הראיות תלמודיות ובזהר פרשת שופטים זל כיתור אל עיר בגין חוכיהון סניאין דחטאן לקמאי ואתייהיבת כרינא ימים רבים מאי רביס ג' יומין דא בתר דא וכו' תא ואפקיד לך על בני ביתי לא תשחית את יצנה דא ת"ח דאיהו במאתא דאיהו אילנא דחיי את יצנה ההוא דיהיב עיטא למתא לאסתובא מן דינא ואוליף לון ארחין דיה כון בה ע"כ :

ומורי זל היה אומר כי סגולת צום התענית הזה ללוכס בו שק ואפר להפריד מעליו הכבדי

הנזאים בגד בוגדים חלק הרע שבו כמודע מדרכי הרב כי כל אדם כ"ל מאכיל וכל אחד כלול מפרנס שלם והטוב נקרא לבוש וחלק הרע נקרא בגד והוא הסוד הנאמר ומדרכי ידע את כל אשר נעשה ויקרע מדרכי את כבדיו מלשון בוגדים בגדו שהפריד מעליו אלא שהונק להמשיך אור דע"ק כדי להפריד הבוגדים וכמ"ס נוהג בשעתא דטלא דעתיקא קדישא שריא עליה ומלייא רישיה בההוא אתר דאקרי שמים כדון ידעם ותבר חילהון ותקפיהון דדיקין תקיפין וכו' והמאכה זו עשה מדרכי וילכס ש"ק העולה ת' למצוק עליו סוד ד' תיקוני חזרת דרישא דע"ק המביעים ער רישא ד"א והם סוד ד' מאות שקל כסף ומכביעים סוד עשו כי ת' איש עמו כמודע ז"ש ומדרכי ידע את כל אשר נעשה ויקרע מדרכי את כבדיו ואח תאמר ואיכבה עיר עזון וחיל זה להפריד כבדיו מ' ג' ל"א וילכס ש"ק להמשיך אור ע"ק רביה תבר חילהון ותקפיהון כאמר ובהנרף אליו נדקת מדרכי הצדיק כיום הזה יהי לו מצור לעזר יתר מאד על כל הימים :

וברגיו עת המנחה יכון לקראת אלהיו והיה מצשה הנדק' בה בעצם היו' הזה ביתר עז על כל יומי ומנהג חסידו' לתת מחני השקל מהמאכז הקבוע באותו מקום זכר למחצית השקל שהיו נוטנים באדר בזמן שכה"מ קיים - וטוב עין יאותה לו לתת ג' חמאי שקלים לעומת ג' פעמים תרומה האמורים בשרשה - ויחלקם לעמלי תורה לפני המנחה - ואין לפטור עצמו בזה מתנות לאביונים בפורים כי כל אחד נדרש לעצמו ואשר אין לו כסף תצפיק לשתיהם מעלי יתיר לקיים מצות מצשה הנדק' בעצם יום פורי' משיח' כי' ג' במנחה לקיים מנהג החסידים שהוא מנהג בעלמא וגדול מעשה הנדקה בעצמו

דחמיק אשר תקנת בתעלומי' חכמה נשגבה ואת בריתם זכ"ר האל נז"ר חסד - ונקה בטל אורות את רשם כתמי עונותינו אשר פיגלנו והיינו מעלי' בקודש ולו מורירין בעונם אשם מעילתנו - ותעלה למעל' עזון זכות מדרכי ואסתר בני בריתך ולהקי' שדי יסודך ושכיל דרכיו הסתולל ונראתה הקשת שם ומתפאר בגוויין שלו מכהיק ומבריק עד להפליא - ומחץ פאתי מואב וקרקר כל בני שת ויאבד כל זכר למו ואת נמח דוד מהרה תגמיה וקרנו תרום כיסועתך לסמוך גאולה לתפלה שסון ושמחה ימנא בה' נדיק בקרבה - לראות מהרה בת' עוון ולהעביר גלולי' מן הארץ והשליים כרות יכרתון לתקן עולם במלכו' שדי ומדרכי' ינא מלפני המלך לשאוב מים בשסון ממעייני היסועה והי נועם ה' אלהינו עלינו וכו' עשה למען שמך וכו' יהיו לרגון וכו' :

ואח"כ יגמור סדר שאר התפלה כמו שהובא שם ובזמן שאין שהות לבעלי המלאכה יאמרו

לפניו כסדר הזה בראשונה כסדר תפלת מדרכי כאמור ושוב אחריה יפטריו בפפה כנוסח תפל' זו היא לכדה קומי מדרכי ואכתר וכו' כנ"ל ואשרי העם שככה לו איש על העדה לעתיד כסדר הזה בקהל רב אשר אין כפק כי ינלח דברו וירפא' לכל העם מפשעיה' ולכל חטאת' לחאו' מחשב' על שחטאו ויתנו לב לשוכ וכדרך זה יעותרו דברי הנזמות וז' - קתם לא לזולת ומה לו לאדם אשר בעפר יסודו בעולם זה השפל לכבוד המון נירי' על בלי לו אף כי אסף רוח בחפניו כדוב תכונות - כל כמה שלא נחלה על שבר יוסף וחרכן הבית וחלול השם בגוים ולא פנה לעשות קורת רוח ליוצרו ולבקש מלפניו על עמו ועל זכרון משיח בן דוד עברו למעדי' מימים ימימה בעתות הרגון אם השג ישיג לעורר את הדחמים בעתות ההם כי מה שלא יושב בימים ושנים יושב לרגעים ותשובת ה' כהרף עין - ומה טוב חלקו ומה נעים גורלו אם השג ישיג עת הרגון לפני ה' להיות גאול' ישראל על ידו ולא יאמר איש על העדה נדיק בכל מעשיו יחיד ועני אנו ומס איעיל כי אפגע בעתירות כאלה כי לא מחכמה ידבר זאת אחרי ראיתנו בנרת המן כי נכתב ונחתם בטבעת המלך מלכו של עולם לבלותם מעל פני הארמה עם כל זאת אמר מצשה לאליהו כלום יש אדם אשר באותו וכו' הדי שלא שאל אפס אדם אשר הא לבדו כי הוא לבדו יבפיק לעתור ולרנות ולכפר בעד כל קהל ישראל ומצשה דבינו ע"ה שם פניו ומעייניו בו שיתפלל הוא מלמא' והיא יעתור בערם מלמא' כי כל התעוררות עליון לא נעשה אפס בהתתקף התעוררות התחתון כצנין אמת מארץ תנמח ונרק משמים נשקף וכן נוהג הדבר לדורות עולם אשר יפקוד ה' איש על העדה אשר יושיעם ואשר יביאם בדרכי ה' בהריר את לבם תמיד כל הימים בדברי הכונות וצקתם לעורר לב הנדמים מישועת ה' ובכן תטב

פרק ג ליל י"ד אדר

בעצמו של יום הפורים ביותר כמו שיתבאר לפנינו בס"ד ולא אמר כל השיעורין הללו אלא לאשר יש ספק בידו לאשר ולקיים את שניהם - וסובב בדק יחזה פניו יתברך בתפלת המנחה בכוונה יתירה :

XXXXXXXXXXXX

פרק שלישי

אחר

עלות המנחה נכון להיות כל איש שש ושסח בשועת אלהיו להכיר ולירדע את החסד שעשה אלהי אבותינו עמנו למלטנו מיד צר ומשיעבנו ממזות לחיים ביום אשר שברו אויבי היהודים לשלום בהם ונהפוך הוא אשר ישלטו היהודים המה בשונאיהם ברוך ה' המושיע ובהשם האיש הישראלי מגמת פניו לענין הזה רוח נכון יחדש בקרבו להכנס אהבת המקום כ"ה כלכו ולקבל תורתו ומצותיו הן כל חדש באהבה וברצון יתירה שלא להיות כפוי טובה על הטובות והחסדים שקבלנו ממנו יתברך ולאחזק אותו כשם שהוא אוהב אותנו ולגבור פיקודיו ועדותיו מאהבה ויראת הרוממות ולייחד השכיב' כי כל ייחוד הוא סוד האהב' כנודע והוא כמפל הבן האוהב את אמו ויזכור לאביו אהבת נעורים וכמ"ס ואשת נעורים כי תמאס וכו' ובכן תתעורר אהבת חדים כמו שהארכנו במקומות רבים - וגם בשיתו לבכו את מעשה ה' כי נורא הוא ירחיב דעתו ונפשו נהלה ושמחה ויתחייב להראות בעצמו כאילו היה עם והיה נבאל ממזות לחיים ממש כי על כל אלה להורו' מעשה תוקפו של עם יאותה לכל איש ישראל ללבוש מבע"י של י"ג מלבושים חמורים מיוחדים לכך כמו שאר יום טוב ככל הנמלט מתוך צרה ונזקה אשר תאזרהו שמחה ללבוש בגדי שמחה וששון וכ"ס הנמלט ממזות לחיים אשר ילבוש ששונים יתר גדול מאד :

ונוסף

גם הוא כי יאותה לנו לעשות זכר לנש' במעשה הנס ותלכ"ס אהבת מלכות וגם במרדכי תחלת הנס היה ונתון הלבוש וכו' ובתשלום הנס ומרדכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות ואין לנו עתה כניאו' סד הלבושים הללו הנאמרים בכתוב אשר סודם שגבו מאד אלא אף לפי פשטן של דברים ממנו נקח שראוי ונכון להיות כל איש להתקדש עצמו מבעוד יום ללבוש בגדי יסע בששון ובשמחה וישים כלבו כי ברה היו מכות' בטקיק כמאמר שק ואפר יוצע לרבים ויקרע מרדכי את בגדיו וילבש שק ואפר והל' ברחמיו וחסדיו פנה אליהם ברחמי פיתח את שקם ויאורם שמחה וילבישם בגדי יסע ומעיל נדקה יעטם ובתרגום רבתי דאחשודוש הפליא לכפר בשנח הכבוד והתפאר אשר התעטף בו מרדכי הנדיק בעת הישועה ומנוה להבטיען לרבים לעורר השמחה

השמחה של מנוה אל עדת ישראל אמרו שם וי' דרכי יצא מלפני המלך בלבוש מלכות שמח וטוב לב בכבוד גדול והלבוש אשר לבש היה תכריך כוז ואחמץ מעשה עבות זהב טהור ראופיר וקטועין בו אבנים טובות ומרגליות ולפנים מן התכריך לבוש מכבדי תרשים הבאים מים ממערב ולפנים ממנו כתונת של ארגמן מצוירים עליה כל צפור כנף ועוף השמים והיו דמי שיויה כ' כיכרי כסף ואזור אזור במתכיו שקבועות בו לאורכו אבני שוהם ואבני מלואים והמנעלים שעל רגליו משוכנים זהב ואבנים טובות כופך ספיר ויהל' וחרב מדאה חגורה על ירכו וברק חרבו כעין נחושת קלל ומצויר בה ירושלים עיר הקדש ועל יד החרב מצויר העיר שושן ומנפת מדאה נמוכה בראשו מצוירת בכל מיני נכעונים שבעולם ולמעלה ממנו עטרת זהב גדולה ממקרה ולמעל' ממנו תפילין להראו' העמים והשרים אשר הוא מרדכי היהודי לקיים מקרא שכתוב וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עליך ויראו ממך וחצר בית המלך עיטרה לבכוד מרדכי בחור כרפס ותכלת אחוז בחבלי כוז וארגמן על גלילי כסף ועמודי שש וכל ישראל המה ונשיהם וטפם עטותיהם בראשיהם ושמחים וטובי לב והכהנים לקחו כידם חנוכות ומכריזים ואומרים אשר לא יבא לדרוש את שלום מרדכי הנדיק ואת שלום כל היהודים הרמין יתעבד וכייתיה גולי ישתוה עשרת בני המן יריהם אסורות והולכים ומזמרי' לפני מרדכי הנדיק ומורים ומשכחים למי שנתן ריוח והנלה ליהודים והשיב מחשבתם אל שונאיו להאכידם והיו ואמרי' אכינו המן הרשע הטיפש בטח כחכ עושרו וכבודו ומרדכי הנדיק והעביו ממה את שמו ואת זכרו בשקו ותעניתו ונעקתו ואבתר התמה הנציה מן החרכים וישא מרדכי הנדיק את עיניו וירא אותה ויאמר לה ברוך ה' שלא נתננו טרף לשיניהם אף היא תשיב אמריה לו עזרי מעם ה' עושה שמים וארץ ורבים מעמי הארץ היו שמחים על מפלת המן הרשע ומורים ומשכחים על כבוד תפארת גדולתו שהיה למרדכי הנדיק ע' כוכל כלפי זה יאותה לכל עדת ישראל גם המה בכל דור ודור לעטר עצמם בכבוד והדר רב זכר לנש' מבעוד יום ככחגים וכתועדי' וכ"ס וק' לבאים בסוד ה' היודעים ומכירים המאור הגדול המופלא המתגלה ומבריק ומבהיק עד להפליא ומרדכי יצא מלפני המלך כנודע אשר עתה תהל' אורו מהעולם ועד עולם ומאיר בנשמות הטהור בקריאת המגילה ומי ימלא עוז גבורתה אשר לא נעשה כזאת בשום זמן - אשר יסתכל בה האיש אשר תמונת ה' יביט ושרת לפני ה' בכבוד והדר ולא יגש לקרות המגילה כבגדים הנאמרים אשר עליו והלכש אותו מחלנות מבע"י טרם קריאת המגילה - וקבלתי ממורי אל שמהרמ' ואל היה נהוג לטבול גם כן מבע"י כמו ברב להכין עצמו לקבל עוז הארת יסוד אבא היונא מלפני המלך

דמלק וכן נהגתי עם כל החדשים ה'י. ובטבילה יאמר
פסוק לחיו כעבודת הכושם מגדלות מרחקים שפתותיו
שזכנים כוטפו מו"ר עוב"ד ויכוין בסוד יסוד אבא כשכוקע
ועובר לחוץ ליסוד רחל בעת הדורמטיא כנודע :

ליחודא

שמא דקב"ה ושכי' הנה אנכי בא לטבול
במקוה טהרה ויהדמ'י או"א שכשם שאני
מטהר את גופי במ"י הנח"ל הזה כן ה' אלהי תטהר את
נר"ן כנח"ל העליון הארת שם ב"ן יו"ד ה"ה ו"ה ה"ה ומספ'
שלושים וחמשה אותיות שם אדני במילוי מלואותיו אשר עם
כללותם יעלו נח"ל ובהנרף השני כוללי ב"ן ואדני אוכלים
אוליכם אל כח"ל ימי'ם ובמי'ם אלו תדיח כתמי עונותי
ותאכיל עלי תשפע הארה הגדולה דיסוד ראבא המאיר
ברחל ובוקע וזבא החונה בקריאת המגילה ג' שמות הויה
יהויה יהוה יהוה יהוה ויהי נוצם ה' וכו' וטהור
ימים יוסף טהר על טהרתו

ולא יעבור מצעות כסדר הזה וכ"ס אס קרה לו מקרה
אשר לא טהור ולא טבל לקריו שלא יקרב ליום הזה עוד
טומאה בו לקרות את המגילה כי איה מקום מנוחת האדם
המשתלשלת מלמעלה אחר אשר הוטמא וטמא טמא יקרא.
ודע עלי המצעה את אשר הקלו רבים מכני ישראל בתקף
חיסנה של הדת היום הקדוש הזה נאדר בקד"ש לבשת
לקרות את המגילה בכבדי החול אשר עליהם ואף ביום
עצמו ענמו מהפך רבים אשר לא יחליפו שמלותיהם וכדאי
בויון להוד הדר היום לכאוב בו בחול וקדוש אני לומר שזה
בכלל מצוה את המועד' ולפיכך איש תכונות ישר ללכת
ברדכי החסידים להטהר ולהחליף שמלותיו מצד"י כאשר
כתבנו וכן יגש לקרות את המגילה ממולח טהור קד"ש
זרת כסם ה' - ואשר הוא חכם הדוים הדר הוא לו
בהתקדש עליו היום להתכונן בקדוש היום כנגלה וכנסת'
דמה טעם יש בו ומה ראוי מדרדכי ובית דינו לקראות הימים
האלה פורים ע"ש הפור כי כל דבר ראוי להקרא על שם
המקרה העיקרי כמו פסח ע"ש שפסח וכן כל כיוצא בזה
אמרנו קראו לפורים ע"ש הפור שהוא המקרה היותר קל
בעבור השליך את הגורל והלא כמה דברים עיקריים היו
שם ראוי להקרא שם היום ע"ש אותם הדברים :

ובנגלה

וכנסת יצא פתרונו כמזעזע ודעת
כי הלא כל הגשים לבבי קב"ה מילתא
חזרתי היא ועם כל זאת ישובח יותר הנם הנעשה בהפך
הטבע מאותו הנעשה כפי הטבע וכאשר תסתכל בכל
הנשים שהיו בענין חוה כולם היו בדרך טבע שיהרג המן
על דבר אשר שנא אל מי שדיבר טוב על המלק וכן כל
כיוצא בזה ואולם הקף הימים י"ד וט"ו באדר שכפי הוראה
ומשפטי הכוכבים ומזלו דגים המורים השפלה ונוסף גם
הוא כי י"ב צירופי הויה חוזרים חלילה צירוף א' בכל חדש
צ' וירף ההויה כהרש אר הויה מהפכת שהה דינה
חלק שני יט א קשיא

קשיא קודמת א הוא ו' והוא השם הרמז: כסופי תיבות וכל
ז' ה' איניכ' ו' שו"ה ל' ויהמה ימי הרפה לישראל ועם כל זאת
והפוך ה' לנו הקללה לברכה והפך מרעה לטובה וכימים
הרעים עצמן הפך הוא יתברך הויה מהפכת וצפא
בסדר' וזלכו את גולביהם וכלי ספק בזה נודע יד ה' אל
עבדיו וז"ש את איניכ' אשר מטעם זה ג"כ קבעו שמחת
פורים באדר אף כי היה ראוי להעשות בניסן שאז היתה
מפלת המן במאמר ויטבות המן מתחדת הפסח ומה כבך
אם היה מוכן להודג' באדר כיון שציקדו של נס אירע בניסן
אם לא כי להיות הנס היותר נפלא בימים האלה לסיבת
התהפכם מרעה לטובה ע"כ קבעו השמחה בהם ולפיכך
גם מטעם זה קראו לימים האלה פורים ע"ש הפור כיון
שעל פי הגורל המערכה היתה שפלה והוא יתברך הפכה
לטובה ראוי הוא שיקרא על שמו והוא אומר והימים האלה
נזכרים ונעשים כי הימים האלה שתכונתם לרעה ונהפכו
מיגון לשמחה הוא שנזכרים בקריאת שם פורים ונעשים
בשמחה וגם בשם זה שם רמז ג"כ מה הגיע אליהם כי אם
על שם הפור היה להם לקחתו פור מאי פורים לא תרתי
משמע פור הוא הגורל ופור לשון פור התפורר שפזרו
עגמינו לשי שאול וגם רמז ליטא כי שא דהמן שאמר ישמ
עם אחר מפזר ומפורר והוא מאמר הכתוב פורים ע"ש
הפור ושמא תאמר פור מבעי ליה חור ואמר על כן על כל
דברי האגרת הזאת וכו' ומה הגיע אליהם למאן כי בשם
פורים שם רמז כל מה שהגיע אליהם וה' ר' אברהם זהלון
נר"ו היה אומר שטעם קריאת הימים האלו פורים על שם
הפור הוא שאמלא ח"ו לא היה משליך את הגורל והיה מנוה
שמיר באותו היום אשר יגיעו הכתובים חתומים הנה
היהודים בידכם עשו בהם כטוב בעיניכ' אזי חיים בליצונו
בחרות וכו' בלי חמלה וחנינה ומה יצא הדבר להפיל פור
הוא הגורל ע"כ קראו לימים האלה פורים כי הוא ע"ש
המקרה העיקרי ונס בתוך נס כגפול הגורל למרחוק עד
י"ב חדש שהיה זמן רב לעשות השתדלות נמרץ ולא כי אם
ח"ו יפיל הגורל באותו החדש או אחר הן גועזו כולנו אכדנו
והטעם שחלקו הפרושים מן המוקפים הוא מצני שנעשה
הנם בימים חלוקים דהיינו בשושן ושאר עיירות שאלו נחו
בי"ד ואלו בט"ו ומפני שנעשה הנס בח"ל ובזמן חורבנה
של א"י ראוי מדרדכיב"ד לעשות זכר לא"י ג"כ כנס זה
ולחלק כבוד לא"י לחלק עיירות א"י דמסתמא היו מוקפין
בימי יהושע משאר עיירות דהיינו קורין בט"ו כמו
בשושן שנעשה בה הנס יותר מהשאר עיירות שאינן
מוקפין חומה הנה אלה יתכונן כנגלה :

ושוב

ישוב ידו שנית להתכונן בסתר עליון אשר
גם בו ישכיל טעם להקרא עגס היום הזה
פורים כי הוא ע"ש המקרה העיקרי והוא כי בגלות ישראל
לכלל בעוצם אשמות נתמצטה רחל מרדה פלאים למטה
ככריאה I 9 I

פרק ג סוד הפירים

במחשבתו הרעה ונשמר ממנו ולא נהנה מסעו של אותו רשע שלא לאכול מאכל איסור ולא הפתחיה לו שלא לעצו ומיין שאחשורוש יטיל זוהמה באסתר אלא ישבה בחיקו ומשמשת עמו כאשר היתה אשתו והסתירה ממנו כי השביע שירה א' בדמותה שהיתה הולכת ונכחה אצל אחשורוש לשמש עמו וה' סמאל בערכ הוא באה ובבוקר היה שנה אל בית הנשים שני' והוא היה החלק הרע שבאסתר שהפריד ממנה מרדכי כמ"ס בזהר פ' כי תבא ואי תימא דאיתייחר עמה אע"ג דהו' בביתא חרדא ח' אלא כבונא דיוסף דאיתמר ביה ותנח בגד'ו אצלה ולא לבשו אלא בגדו ליטנא בוגרי' בגדו והבא סתרא רכר בא ובגין דא אכתר ליטנא דסתרא אתה סתר לי שכינתא אסתירה לה מאחשורוש ע"כ והוא הסוד אשר שאלו במרדכי פ' גיד הנשה אסתר מן התורה מנין כלומר היבא רמיה דשכינתא אסתירה לה וקאמר ואנכי הסתר אסתיר כאילו אמר אסתר אסתיר מאחשורוש.

ובב' בעוז וכו' הזה חמל הוא יתברך על מיטב
 צאן מרעיתו והפך ההוי"ה המהופכת השולטת באדם ועשאה כסדר וריחם כרוב חסדיו על ידי אסתר המסתתרת בראש הכריאה ששורשה במלכות ריכו' דתבונה ששם שני שמות אלה"ה במילוי אלפין א' מימין וא' משמאל אשר מספר ב' השמות במילואותם המה יגלו למספר פו"ר אשר פו"ר זה מעוז הוי"ה מתק הפו"ר של גבורו שהוסיף המן ותופר מחשבתו בהתפשט הארת היסוד ההוא העורף מחמת קונר איבריה דרחל עד עולם העשיה למלט את ערד ישראל מייד ומיד עשר כמו עשרה בתרין דמסאכותא כמ"ס בתקונים ונעשה להם גם שאף בבא רחל פנים בפנים ותתרפקת על דודה שהנ"ה הי דאבא יונאי' ממנה לא נתבטלה ההארה ההיא של מרדכי הנדיק מורעובר וגם זה מתגלה מיד שנה בשנה בימי הפורים בלבד וצל קוטב זה סוכב הולך כל מעשה המנוות הנעשו בעצם היסוד הזה כאשר יתבאר כל אחד במקומו בס"ד וצל כן קראו לימים האלה פורים לשון רבים כי כ' פו"ר היו שם אחד שהגביר הנר בזוק המלך ואחד של אכת' אשר שתה מר למתוק וספר את עצמו והוא קריאת היום ע"ש המקרה העיקרי באמת שבו היו תלואים חיהם של עדת ישראל באמר והם תבין סוד המצקה תשכיל גם כן כור החלוק הבא לעיורו שאין מוקפין למיקפין כאשר ביארנו בארוכה בס' חמדה גנוזה דף רצ ע"א. ואחרי התבוננו בקדוש' היום תהיינה רגליו קלות כאילות לבא לבי הכנס' להתפלל ערכית אשר הוא מקו' נורא וקדוש להשתלשל שם המאור הגדול רב השלום אשר חמק עבר מלפני המלך בלבוש מלכות והיה מירי עובר ויבור שמה בבתי כנסיות ובתי מדרשות לפרשז מאור חבון עוזו על עם הקדש ואשר הלך חסידים הין נוגה לו מאור המיפלל הוא ולפיכך מאותה

בכריאה בסוד נקודה ולא נשארה שם בקטנותה שתספיק לה אור המוחין שבתך ז"א היונאים אליה וגדילים תעשה לה רק ירדה בסוד נקודה הנריכה בנין חרש על ידי כניחת המוחין בה מתש ולפיכך כל אותם הע' שנה שלגלות ככל נפלה שינה על ז"א והוא סוד מאמר ישכ"ו עם א' כי ינאו המוחין בלבוסנה י של או"א ודרך ראש לאה נכנסו ברחל ומיתרון האור העורף מיסוד אבא באורך הזמן שנתעכב רחל באורו הגלוי הוי"ה אורה שורש מרדכי אשר מספר שמו ר"ב חס"ד סוד תיקונא שתיתא דריקנא דא"א העומד לעומת רמז היסוד השישי לקטנות ומשם גילוי ריכו' החסדים ברחל בעצם ימי הפורים ועליה יניץ נורא ומיסוד הדרת התבונה הסוכב ליסוד אבא בתחלת מקום יציאתו מהגוף הוי"ה אורה שורש אסתר אשר מספר שמה שושנ"ה והוא מספר אדני במילואותו בחסרון הי"ד שהיא סוד נקודת ענמה העצמי' המסתתרת והיא י של אדני כנודע. וככלות הע' שנה ע"י מעשיהם של נדיקים נתקנה רחל לבא לפני המלך להבנות מקדש המצוה והיו נדיקין המוחין לגאת ממנה כדי להכנס כז"א להביאה לפניו ושם היתה ההארה ההיא דייסוד אבא העורף מתבטלה לפי שהיה היסוד ההוא מתכס' כולו כיסוד ז"א שהוא זכר כמוהו והמן הרשע ואשתו ואחות מריעין שהיו מכשפים גדולים הכיור וירעו כל זה אפס שטעה בחשבון הע' שנה וחשב שלא יש להם תקומה להנאל עוד כיון שלא נבאלו עדיין וישאר ז"א יסן כמו שהוא ורחל עומדת מאחוריו ולא תתבטל לעולם ההארה ההיא ועל כי הוא היה מן עמלק רבה המעטומה עם מרדכי איש ימיני שעשה שאלו נקמה בו וחשב מחשבות לבטל הארה ההיא אף בעודה רחל עומדת מאחוריו הוא כדי להשחית את מרדכי ולכלות את ישראל אשר גם המה עשו נקמה בעמלק.

והוא כי המן היה משורש הממש שפיתה לחות והטיל בה זו המה בהאכיל מאכל איסוד של עץ הדעת עם אדם הראשון בעלה וגרם שצבוח ע"ז. וכאשר עשה כן היה חפץ לעשות עתה ועשה עצמו ע"ז סנקרא"ל' כמספר המ"ן י"ס הטלל ופית' למרדכי לעוברו ולהשתחות לו אחר שפיתת ויוכל לישראל שיאכלו מאכל איסוד בסעוד' של אחשורוש וכתובו ימים ארבע כדי שיוכל הנחש הוא אחשורוש להטיל זוהמא באסתר כדנונו. ובעוז' אשמות אלה לבו הלך חסידים להוסיף כח בגבורות היציאות מיסוד אימא שמספרס פ"ר לסכב הארת יסוד אבא שדרכו להתפשט באסוד הן' להכניעו ולבטלו והוא סוד הפיל פו"ר הסוכבים סוד הן' שבאמצעיתם ולעומת כל גבורה הכלולה מצטרף העולים למספרן' נתאמן והכין לו עץ גבוה' אמה לתלות מרדכי עליו בביטול הארה ההיא.

אבן מרדכי הנדיק ידע את כל אשר נעשה במחשבתו

פרק ג לקרות המגילה ברוב עם ובחנינו

ער

עבראל בעבך' התיר' הפך רפיון בברפיו' ועל ידי התנ' קו' הכל שאין בו הטא שקיבץ גבר ישראל ויפול עמלק יען כי אין בדם לא עון נהנו מר' יודתו של אותו רשע שהם קטני' וע' שאין דרך להולכים לנגמטה ואין ספק שלא הולכים שם שלא לערבב השמחה וזכ' היו נקיים מהסתחנות לזלם דלאו בני עונשים המה והוא מאמר הכתוב רב לא יסחבו' צעירי הנאן שהם הקטנים ישראל שם הם הם הם המננה' ולזה נתקבץ מרדכי בקבוץ הקטנים וזאת היתה העצה הנכונה שעמדה לו ולכל ישראל ותעל שועתם אל האלהים ונניט. ומנהגם של ישראל תורה היא שנהגו להלבישם מחלנות ולתת להם מצות פורים ומיני מתיקה כי עיקר השמחה תלויה בהם כי הם היו סבת התשועה בתורתם ותעניתם ונאקתם כאמר.

ורפיכך

לא יעבור כל איש ישראל מלהביא לבניו ולבנותיו לשמוע מקרא מגילה. אכן לא אמרו כל השיעורין הללו הפס לטף הגדול קצת לא לקטנים ביותר אשר חוששני להם מהטלת למביאיהם כי הם באו לחלל קדוש' בית המעוז ולשחוק בו כבדחובו' קריה ויקומו לגחך ותבקע ההרץ לקולם והנכור משיכרים בוונת התפלה וקריאת המגילה ולא יקוו שבר המביאיהם כי אם יראו מן הפורענות אך הטף הגדול קצת יביאנו לבית הכנסת ולא יניחנו לזוז מקומם וילמדו ויורוהו לשמוע קול קריאת המגילה ולשבת שמה באימה וביראה וככן הנה שכח אתו מעם ה' אלהי ישראל. ומאותה ההארה המאיר בראשי עם הקדש ישפיע גם לבניהם אתם יחדיו תמים אבות על בנים. ותפילת ערבית מצוה לאהר אותה מפני מקרא מגילה רבעינן לילה ממש בדילפינן מקרא הלילה ולא דומיה ליואף כי ביתר הימים זמן תפלת ערבית מהשקעה החמה עד שתחשך כמ"ש ב"ח כי מאז והילך נעלית דלתות שמים מעבור תפלה כמו שביארנו בכמה מקומות הנה אור ליד אישתני למעלותא בתוכפת אור העליון המתגלה ועובר הארתו עד סוף כל העולמות ורלתות שמים פתח וליל' כיום יאיר ולא יחוש אם מאהרי' מהתפלל ערבית כי שהייתם זו היא הללם ושכחם.

ומנהג

טוב להולכי בתמים להרכות נרות בבית הכנסת ואורים גדולים רמז להארה גדול' הנזכ' אשר הולך ואור למעלה והארץ האירה מכבודו אשר אז"ר לו בניו' והמה יהיו במורידיו אור מהעולם ועד העולם בסוד על כן באורי' כבדו' וסימניך ליהודי' היתה אורה ושמחה. ופל' כן ראוי שתאמר תפלת ערבית זו בשמחה רבה וכנעימה קדושה כמו בחגים ובמועדים להורות להלל לשבח את ה' שמו יתברך על כל אשר גמלנו לאבותינו ולנו כי פדה ה' את יעקב וגאלנו מיד חזק ממנו וגם אשר יסתכל וישית לבב כל איש ישראל אשר יש

נאותה לאישי ישראל להיות זריוס ונשכרים להתחבר עם הנכור בבית הכנסת ברוב עם הדרת מלך שלא לאבד טובה הרבה ואף גם דאיכא פרסומי ניכא טובא.

וכתב

הר"ן ז"ל עלה דההיא דאמר רב מגילה בזמנה קורין אותה אפילו ביחיד וז"ל וא"ת והא דרשינן מדכתיב משפחה ומשפחה להביא משפחות כהונה שמכטלים מעבודתן וכו' ומכאן נמשך של בית ר' וכו' ולרב אמאי והא איהו קאמר דבזמנה קורין אותה ביחיד לכתחילה י"ל דאפי' רב מורה דמנוה מן המוכחר לקרותה עם הנכור משום פרסומי ניכא ולפיכך בשעה שהנכור קורין מבטלין עבודה וז"ל ובאין לשמוע עם הנכור וא"פ שיש בבית המדרש אפי' ק' כשל בית רבי משום דברוב עם הדרת מלך וכו' ע"כ ובן עד"ה הם דברי המדרש שאפי' יש שם עשרה מנוה מן המוכחר לקרות ברוב עם ע"כ.

ובכן

ראוי לנהוג וטוב להביא קטנים וקטנות לבית הכנסת לשמוע מקרא מגילה וענין זה למדנו מר"א ב"ן עזרי' שדרש טף למה באים כדי לתת שכר למביאיהן וסוד הדבר אשכילך כי הנה נאמר בער קטן כוהב כס ואשר חכמים הגידו תנוק יונק משרי אמו ולפיכך כל בחינותיו המה יקראו טף עמו והואיל דלאו בני לימוד המה ואין יכולין לבא מעצמן למה באים והכוונ' כי אמר בזה פרשת קרח דף קע"ה ז"ל מלכותא דארשא כעין מלכותא דרקייעא ורזא דא כל אינון כתרין עילאין דשמא קדיש' אתאחיד בהו כלהו ומינין מאתר דאקרי קדוש ה"ר מקראי קדש ואימתי בזמנא דמועד זמין בעלמא וכו' הכינמי קדש תתאח זמין לחילוי לאעטרא להו וכו' בבוונא דחילה' קיימין לעילא הכינמי קיימין ממנן דעמא דלהון לתתא וכו' ע"כ נא ולמד מזה כי קדש תתאח זמינת לכל חילהא בזמן שהוא י"ט ומעלה אותם למעלה זולת מענן דעמא אשר לא יעלו וממנו נקת לזמן חול המועד כי פשוט הוא שאין עולים למעלה ואשר להיות מנות הקהל בחג בחול המועד והוא שנת השמיטה כי אז אין עולין מדרות אלו למעלה והוא אשר היטב לשאול ראה למה צוה ה' להביא הטף הואיל כי אין הדומא שלהם למעלה שהם אותם המדרות אשר אינם עולות אלא לתת שכר למביאיהם אשר מרוב השפע הנשפע עליהם הם משפיעים על אותם המדרות למטה וכן נמי באור ליד טוב להביא אותם כי בתוספת מאור העליון יומשך גם עליהם בשמים ממעל ועליהם מלמטה. ואף גם כי הם היו באותו הגם כנשי' בדאמר הכתוב להשמיר להרוב וכו' טף ונשים ביום א'. ועיקר הנס נעשה על ידם כמ"ש במדרש רבות שבאותה צרה היו עם מרדכי כ"ב אלף תנוקות כנגד כ"ב אותיות שבתורה לעסוק בתורה מכוסים בשקים ובתעני' כי ידע מרדכי שאין עמלק נופל כי אם בהתחזק

יט ב ישראל

פרק ג טעם על רנסים בהוראה

בעניינה מהללי הנסי' אשר הפליא הוא יתב' לעשות
אתנו ויפרקנו מנרנו כמו שבא בשבח אמת ואהוב הפורנו
מיד מלכים ובאו בשבח זה ששה לשונות הפורנו הגואלנו
האל הנפרע המסלם הסם נפשו המדריכנו לעומת ששה
מישראל סגלהמו בעמלק הא' ע"י יהושע והב' ע"י אהוד
בן גרא שהרג את עגלון מלך מואב והיו עמו עמלק שנאמר
ויאחזק עליו את בני עמון ועמלק ויקסם' מושיע את
אהוד והב' ע"י גדעון שנאמר וכל שרי מדין ועמלק ובני
קדם נאכפו וחדיו והב' ע"י שאול שנלחם בעמלק והב' ע"י
דוד הע"ה בנקלבו והו' לעומת מרדכי ואסתר שנאמר בו
ואתה על נמותימו תדריך וירם קרננו ע"כ שוכאנו הוא
קרן המלכות אסתר התמה ואחר אלוהו' הוא המלחמה
לה' בעמלק אשר יעשה ה' בעמנו וע"כ אנו סומכין אלו'
אלה האל שעושה לנו נקמה וכו' המכה בעברתו כל בכורי
מגרים וכו' שנאמר אני ה' אני ולא מלאך וכו' ואנו מסיימים
כי פדה ה' את יעקב ובאלו מיד חזק ממנו כי כאשר פדה
ה' את יעקב אז הוא ואין זולתו בן ובאלו מיד חזק ממנו
במלחמת עמלק אשר השר שלו מ' הוא מתחזק ממנו
ומעונותיו והוא ברחמיו יפילה ארצה אל נוקבא רתומא
דבא ומכיים בא' יגאל ישראל כי באהבתו ובחמלתו הוא
גאלם לא ע' ימלאך ולא ע' י שרף ורחיו לאכשי הלכב לשית
כל מעיינם לאשר יבטו בשפתים כלשוננו הללו כי הכל
בעתו מתברך כי בא מועד הכנעת שחו של עמלק בסוד
והמן נפל בתוספת ו' כנרמו למעלה ויכוין להודות ולהלל
לשמו על כל אלה הנסים אשר נעשו ע"י ששה שרי נבאות
ישראל אלה כאשר יהיה הדין למי שנעשו לו נסים הרבה
שבהגיעו לא' מכל המקומות שנעשה לו גם נריך להזכיר
כל שאר המקומות כדמשמע מעובדא דמר בריה דרכינא
והוא תועלת עזם לצורר את הרחמים למעלה ויאמר הוא
יתברך אשרי למלך שמקלסים אותו בכיתו כך ומה לו לאב
שהגלה את בניו כין ח' כמו שבא בארובה בעמין סיפור
יציאת מגרים בחלק הב' כס' ד' וכן יזכור ולא ישכח מלהזכיר
על הנסים בהוראה ובעז וחדוה ישכח לאחזן הכל אשר
הפליא חסדו עמנו וידקדק היטב בנוסחו אשר יש בנוסח זה
מעל הנ' סים עד כזמ' ה' זה מספר אותיות פ"ה והכולל
פ"ו מספר אלה"ם שעשה עמהם דין ומוקם על עליולתם
ויתן אל לבו להיות פיו ולבו שוין בשבח ההוראה אשר יודה
לה' חסדו וכבר אמרנו שיעקר האהבה והיראה הוא בלב
ובכוונה ולא באמור הדברי' בפיו ובשפתיו ולכו רחוק מהם
וכפרט בענין שהוא כופר בטוב הגדול אשר הטיב עמנו
אלהינו וגמל לחייבים טובות כמו שהזכרנו מדרשי רבות
למעלה כי ח' י אלף ות"ק הלכו לבית המסחה ואכלו ושתו
וכשתברו ונתקלקלו וגם השוה דעתו יתברך למחות את
ישראל באותה שעה והמקום בריך הוא ברחמיו הרבים
בתמלא חסד ורחמים עלינו והוביא לאור משפטינו וירם
קרנים

קרנינו על כל שוכאנו ויאמר כל זכר למו ומי הוא הפתי
אשר לא יכיר את הטוב הזה גלוי ומפורס' לכל ואשר אתו
דבר ה' ישכיל כי מפני כי עיקר הפורים נאדר בהוד וכימי
הפירים ג"כ הוא ככל השנה כי הוא עומד בנח ויהי
בהוד ובה תתגלה עתה הארת מרדכי הנז' על כן אומרי'
על הנסים בהוראה כלומר כי מה שחשב לעשות עץ גבוה
א' חמה לתלות את מרדכי כביטול הארתו למעלה הופר
ענתו ולא נתבטלה ההארה ההיא של מרדכי ועתה הארץ
האירה מכבודו ויהי כזית הו' דה' .

ואח"כ

יקח המגילה בידו מתוקנת ומאודת ויש
לכל איש הידא להדר אותה וליפותה כמו
שמהדר עצמו בכל מצוה כמ"ס התנאח לפניו במנוות כן
ביתר שאת וביתר עז יהדר עצמו בה להנאותה ולהדרה
כי מקום רמזותה למעלה הדר הוא אשר אליו תקין שם
מגילה לשון גלוי הדר הנדחק העליון ואף בדברים שלפי
ההלכה כשיהיה כגון אם השמיט בה הסופר באמצעה
תיבות וכן חסירות ויתירות וכן לעמין התנין שאינה
נפסלת ככך הוא יהיה וריו וכשכר ויתנאה לפניו יתברך
במצוה לתקן לו מגילה תמה ונקיה מכל שג יאה וחסירות
ויתירות . וא"א ומרי ז'ל כזה לסופר לעשות לו מגילה שיהיה
עורותיה עבוד' לשמה . אף כי לשורת ההלכה אין
עורותיה צריכים עיבוד לשמה ומי שידו משגת לעשות
אותה מכסף וזהב יעשה אותה כי אין ההוצאה בה כ"כ
וכל המהדר אותה יותר הר' משוכח ומחולל מאד . ויאותר
לכל איש הישראל ליהיות לו מגילה לעצמו ואל יסמוך על
מגילת חברו לנאת בשמיעתו רמזיה בו יותר מכשלונו כי
ע"כ הן הוא פועל בעצמו הארה יותר מצולה ואינו דומה
כמו ההארה הנמשכת לאדם מן הזולת שהוא נשפע ממנו
כדמיון הנקבה הנשפעת מן הזכר והיא טפילה אליו .
ולכן יקנה מהיונו ומכספו למגילה לעצמו יפה ומתוקנ'
כאשר תשיג ידו ולא יחוש על ההוצאה כאש' לא חש בהוצא'
מאכלו ומשתו לסעודת הפורים קופרא טבא לפומ' וכסא
טבא לפומא ולא ישוב מפני כל כופר לאהב' איש ימיני
שתין צעי לגימות ודיס כל אסון הוא חמר כן לא יחוש
לאהבת קונו כל הון יקר לקוח את שפר מגילה ספר זו
כתובה בתקנה וכמשפטה ימוחן אבהן רעלמא אשר כל
הונס להכל דמה בעיניהם לעשות רנון קונס כאותה
שאמר על ר"ג שלקח את רוב באלף וז' . ויעקב אבינו
ע"ה במערה נטל כל כסף וזהב שהביא מבית לבן ועשה
כרי ואמר לעשו טול כרי זה כשביל חלקך במצרה ונקוט
האי כללל בריך כי לא תשיג גדר התורה והמנוה עד
תצריכנו לענייני העה"ז . ואם יאמח לאיש היעדרו ד"ת
לכסף וזהב אמור יאמר כי בן מות המעריך אות' לאחר'
כי הלא תורת ה' והמנוות אין ערוך אליהן ובהדבק בס'
בהתדבק בשכינה בעה"ז ומה גם נעה"כ . וכסף וזהב

קריאת המעלה כאילו חשיב כל תעלומה חכמה החתומה
בה ותעלה לפניה עם כוונת בניך יורעי שמך
המכוונים כל כוונת שמותיך הקדושים הראוי' לכא
בקריאה זו .

והו' למאורו ג' שמות הוי"ה כמספ' מגל'ה החתומה
בגאון עוז מזל העליון דא"ן בחמוקי יריכי'ם
כבוד הד' ראב' הרחמים . ונגלה ונכקע זיו הדד'ו דרך
והד' כבוד מלכות שמים ומלכות ינא מלפני המלך בלבוש
ובכח ג' שמות הוי"ה מצו ינא מיתוק נקודת זיון נאדרי
בשם אגרת' בקורות מנפ'ך וה' שמות אדכ"י ודיני שלשי'
ושנים שמות אל' ים' ונדיקיי ירשו ארץ וישכנו לעד
עליה גס' יתן הטוב וארצנו נתן יכולה ומזיו הארה
ההיא פרשו עלינו לנו בני מלכי' בני רחל אמנו על נפשינו
רוחינו ונשמתינו לעבודך עבודה שלימה ולידאה את שמך
יראת החממות ומחממתך תחכמנו להבין ולהשכיל את כל
דבריו תלמו תורתך והופע בהד' גאון עוזך את כל יושבי
תבל ארצך ולשאוב מ' בששון ממעיני היסועה לתקן עול'
במלכות שד' מוכתר בכתר כתריו ויהי נועם ה' אליהם
עלינו וכו' . יהי לרנון וכו' :

ואשר אתו דבר ה' וסוכר הדו' יבטא בשפתים
כל פרטי הכוונ' בכוסח זה לפני קריאתה .

ליחורא שמא דקכ"ה ושכינתיה בדחילו ורחימו
ורחימו ורחילו ליחורא י"ה בו"ה ביחורא

שלים בשם כל ישראל . הנה אנכי בא לקיים מצות קריאת
המעלה לתקן את שורשה במקומה הנשגב ונגלה כבוד
הדר יסוד אבא אריכא אשר אליו יצדק שם שבה מגלה חסד
יו"ד הדר סוד יסוד אבא שבו"ד שם הוי"ה המתגלה ביסוד'
אימא מחניו ומטה ומופלא ומכוסה ביסוד' ויתפאר
המלך באורים ג' שמות יהוה יהוה יהוה כמספר
מגלה אשר מהם התבוננו וינאו תליסר תיקוני דיקנא
האארים באבא המתלבש באימא והיה למנה לכן הבכור
ולאחר על היסוד דרחל הנקרא אגרת' פ"ר שכ"ה דיני
מנפ'ך וה' פעמים אדכ"י ודיני לב אלהים ומעז ינא מתוק
ועליה תנין ניין כור הקדש אור מאור הגדול יסוד ראבא
בכח ג' שמות יהוה יהוה יהוה המאירים בחני'ת'ת
וכה"י ועטרת דזעיר והיו למאורות להאיר על הארץ סוד
הה' ובכח ו' שמות ור"ן משפע האורים המתפשטים
מנה' ידועיר ומפיקים כונה לבקבא כימינה ובשמאלה
ובקו אמעיתה ובהנרף אור הנאדר יסוד ראבא בה אבן
שלימה בסך י"ב הוי"ת ככנה ט' משמותם תהל אורותם
מנה' ידאמא וג' הנותרים ביתרון האור העורף דיכור
ראבא אריכא וכנה רנון תעטרנה ג' שמות אהר"ה
שכיסוד אבא וד' אהי' דחנ' ג' דדעת דא' הנעשה מעוז
הדר גאון יסוד אימא ובס' יתכוון ותושלם הדעת שלה ומר
עובר דרך לאה ישאיר אחריו ברכה מאורו אור ההוי"ת
והאה"יה

הם דברים גשמיים הווים וכפסדים והאיש הלזה לא ישמיע
לאזניו מה שמוציא מפיו כי הלא אם יאמר לו במקום פ' יש
מטמון זהב וכסף לא ינו' ולא יסן ירוץ ולא יעף עד יסקיף
וירא אם השג ישיג מה שלא יעשה כן להשיג תורה ומנחת
עם שכל הון יקר כאין נגדה ולעומ' זה נאמר אם תבקשנה
כסף וכמטמונים תחפשנה אז תבין יראת ה' ודעת
אלהים תמצא ובפרק המנוות יבא בארוכה יותר מוסר
השכל על זה בס"ד .

כי על כן איש תבונות ישר ללכ' לכבר את ה' מהזנו
ולא יהיה כפוי טובה בטובתו של מקום המצדיק
טובו עליו ולשמח כמוצא שלל רב במעשה המנוות ולא
יזיב את כל הון ביתו אצל רנון הבורא אפי' על קלה
שקלות ולהראות בה חביבות המנוה ובהתנאות בה
לעשותה באופן הנאות אשר תחת האפשר שזהו עיקר
העבודה האלהית כאשר הודענו זה בכמה מקומ' . ואשר
הריחו בסוד ס' אל' עבריו ישכיל שנריכא שרטוט כספר
תורה כי הוא דמיון יסוד דריק הנשגב אבא אריכא סוד
התורה . ואשר לא נמצ' בה אפס גלוי מ"ה וב"ן סוד תבין
ואותיות וסרת טע'ם ונקודות שמות ע"בום ג' כי אין ה'א
יעבור חיל לקבל אורים גדולים ותשכ' כד על המטע . ועל
כי היא סוד יסוד האכ"ב אשר ממנו סוד החסדים היא
נגללת בעמוד א' דווקא להורות כי החסדים יוציאו מעוז
מיתוק הבכורות והיו לאחדים . ולשם שבה מגל'ה ידרוש
כי הוא לשין גלוי אור חביון עוזו יסוד אבא אריכא הנזכר
מר עובר ומתפשט בגושא קדישא דו"א והן פרש עליו
אורו ועוז התאוד בכל יסודו וע"כ דריק לפושט' כאגרת
לאורות עוז הדר פשיטותו כמ"ש הרב זלה"ה .

ובבואו לבדך לקרות בה יפשוט אותה כאגרת
ואם בעל נפש הוא ילבש יראה ורעד

כמדו בעונה ההיא בשיתו את לבבו אור המופל' המכריק
ומהיק עד להפליא עתה מן העולם ועד העולם ומשם
יפרד והיה בכל העולמות התחתונים עד ינא כנונה נדקה
בכתי כנסיות ובתי מדרשו' על ראשי עם קדש את מקורה
הערה שפע ישועה ורחמי' .

ואולם פרטי הכוונות שבקריאה נאמנה זו עמקו
אכל מי שלא ראה מאורות וכל אדם אינו

חייב אל' כשיעורו . ולרגל המלאכה אשר לפני לא
אמנע טוב להולכים בתמים לסדר אליהם ביטוי הכוונה
כאשר יוכלון שאת . לאומרה לשני קריאת המגילה . יפשו'
אותה כאגרת ויאמר .

רשם יחוד קודשא בריך הוא ושכינתיה בדחילו
ורחימו ורחימו ורחילו ליחורא שם י"ה בו"ה

ביחורא שלים בשם כל ישראל הנני בא לקיים מצות קריאת
המעלה לתקן את שורשה במקום עליון ויהי רנון מלפניך
ה' א' איהא עתה עת רנון לפניה להיות עולה מצות
קריאת

פרק ג מנחת ברכות הכנילה

ועם ה' אלהינו הוא שם' הכל כמנין שעשה וראוי לכיון בן.

בינה ^{חסד} ^{תפארת} ^{יסוד}
ברוך אתה יהוה יהוה
 אלהינו מלך העולם שהחיינו
 וקיימנו והגיענו לזמן הזה

והכוונה שהגיע לנה' לזמן הזה לנצח ולתגלות לחן ושעם ההוי'ות שבכבודו או' בחולם כמפטה בכל שהחיינו והוי'ה בנקוד חריק נקוד הנח כי הוא עיקר הנס ועיקר התפשטות אבא המתגלה היום בנח:

ויכוין בברכת שהחיינו זו לפטור סעודת פורים ומשלח מנות ומיהו אם לא כיוון, לא עיכב שלא תקנו ברכה עליהן מפני כי הוא דבר הנהוג בכל יום ובכל שבת וי'ט ואשר הריחו בסוד ה' יכוין עצמו לקראת אלהיו בגילה וברעדה ויתקע כוונה זו לבגד עיניו לכיוון בכל קריאתו במגלה להזכיר אותן ההארות לחן מיסוד דחל וכבן בפואל מעשה ה' כי כורא יתקדש ברעיונו ולא ילך לבו אבא ואבא:

ושוב ינח דברו למקרא מגלה בשפה ברורה ובנעימה קדושה ויתנהל לאיטו בקריאת' ולא יחטיא אל השערה כי חתומים בה כמה שמות קדושי ב'ר'ת וס'ת המורים הכח שהיה לשכינת עוזו לקבל ולהחזיק המאור הגדול מצדיק חי העולמים המופלא והמופלא והם קנת משמות הנו'ל כנוסח התפלה. והנה בתח'ל יש בה' שמו אשר כל אחד מה' הוא מנ' ההי'ן. הא' ס'ת מר'י' והמ'ר'י' ככתב'ה הב' ס'ת אבי'ה והא' לקח'ה הג' ס'ת ומ'ה יעשה כ'ה'ד' ס'ת וב'ה' הנערה כ'ה'ה ה' ר'ת' פורים ה' זאת ה' שנית. והמה ה' לעומת שורטן שהם מ'ה ספי' ד'א' כנזכ' בתפלה והם כולם ההי'ן כי העטרה הנשפעת מהם הוא סוד ה' ושלשה ההי'ן הם בכל שם לעומת נה' ד'א' שמהם עיקר השפעה.

ועוד בה' שמות ור'ה' הא' ר'ת' ו'ת' מאן ה' מלכה ו'שתי ה' ר'ת' ו'ה' שדים ו'עם ה' מלך ג' ר'ת' ס' מלך ו'דתו' כהקבץ הד' ר'ת' ה' מלך ו'שנה ו'את הה' ו'יבוקס ה' דבר ו'מנא ה' ו'יבא ה' תך ו'גד והמה ו'אורות ה'תפשטות כחמה חסד נח קו ימינה ובכינה גבורה והוד קו במאלא והם ב' ווין מזה ומזה לעומת כ'ה' רז'א שהם תמונה ווין המתפשטות בקוין אלו וכללם הוא ה' יסוד ד'א' המתפשטות בקו אמצעי שלה וכינותם סוד ה' סוד העטרה המקבלת מכולם ועוד בה י'ב הוי'ת הא' ר'ת מ'ס

דא' היה והאיה' ותטול מאורי אור איה' פשו' דאחרי יסוד אבה'מנת חלק ותוסף עוד לקח' אור רשימו איה' פשו' דפני יסוד אבא חלק חברתה זהיה בנחת ההוי'ה שבאמצעיתם המחרס ומיחדם מ'א' להפיל עליו דרמיט'א תקח לה עוד כ' שמות איה' ופאר ההוי'ה ההיא תטע אלהי אפר' כחב'ד חג'ת נה' יותיעש ט' הוי'ת אסר כהנרף אליהם ג' הוי'ת דרישא חיוורת אנר כרשיהן יהיו לי' כ' הוי'ת וכל א' מהנה ראש'ה לע' כ' יגיע וכהנרף אליהם ד' איה'ה המה יעלו כספפר מרדכ'י ואכת' ד' עם ט' אותיותיהם אהבת כללות' והיה מיריעוברים כדעת לאה תטול לה' ג' שמות אה' ור' מליאים דיווי'ן ור'ה'י'ן ודאלפי'ן וכבן בסגולת קריאת המגילה פרש' על כר'ן מ'ו כבודם ויהי נועם ה' וכו' יהיו לרצון וכו'.

ואחר כך יאמר הכרכות בתואר זה.

בינה ^{חסד} ^{ת'ת} ^{גבורה}
ברוך אתה יהוה אלהינו
 מלך העולם אשר קדשנו
 במצותיו וצונו על מקרא
 מגלה.

וטעם נקודות הוי'ת ברכה זו כך מבואר כי מסוד אבא אבר הוא יו' ד'ונקודו פתח יאירו ה' חמדים סוד ה' ראשונה מיסוד שלו הרמזו בנקוד שורק ומתפשטים כז'א סוד ה' עד היסוד בו המנוקד בשורק גם הוא וזה ע'י מלכות ד'סוד אימא סוד ה' אחחונה וזירי הוא הנקוד דאימא כנודע. וכונת על מקרא מגלה יהיה להתגלות יסוד דאבא בתוכה.

בינה ^{חסד} ^{ת'ת} ^{גבורה}
ברוך אתה יהוה אלהינו
 מלך העולם שעשה
 נסים לאבותינו בימים
 ההם ובזמן הזה.

וטעם נקוד הוי'ה זאת הב' כך מבואר כי סוף התפשטות אבא הוא בנח שהנקוד שבו חריק והתפשטות אימא הוא עד הוד שהנקוד שבו קבץ וכונה שעשה פי' ש'ע' כ' פעמים אל' במלוי והוא הארת הפנים העליונים למתן האלהים במלוי יודין העולה ש' וזו

החומר שבהם לא זולת דרך נשים למו כמאמר הטורח יתברך
ותהי יראתם אותי מזה חשי' מליצרה - ולו חכמו יוכלו
מה המצוה הזאת ומה טעם יש בה ומקום רמזותה בשמי
מרומים עד אשר התורה הסקולה נגד כל המצוות כאין
נגדה ומבטלים ת"ת לשמוע מקרא מגילה יצן נוכחות
חכמ"ה של מעלה תורה ומקרה מגילה הוא לגלו' החכמה
העליונה ומשום הכי עדיף טפי וכל שכן המצוות של תורה
שכולן הן נדחין מפני מקרא מגילה כי המצוות הם בסוד
האחרים של תורה רוגמת האחרים של האדם ולכן כולם
הם נדחים מפני מקרא מגילה כי הנה ע"י מקרא מגילה
שהוא המשכת האור הנפלא הוא נמשך הארה ההיא לכל
האיברים והלא תראה עוצם מעלת קריאתה כאמנה זו כי
הנה כאשר שאלו במקרא מפני מה אין אומרים הלל
בפורים היתה התשובה לזה קריאתה זו היא הלילה הנה
כי הוקם הדבר קריאתה כקריאת ההלל וכמו שבקריאת
ההלל אנחנו ממשיכים אורים גדולים מי"ג מדות דרחמי
כמבואר במקומו:

ב בקריאת המגלה נמשך אור החכמה בכל העולמות.
ואבי ראיה גם ראה עוצם מעלת קריאת המגלה
אור ל"ד כי היה ראוי לבלתי היות קריאת המגלה כלילה
והוא רוגמת אל ההלל שהוא נקרא ביום ולא כלילה זולת
כליל פסח שנאמר בה הלל גמור כלילה כדמזבח מן הזוהר
פרשת אמור הובא במקומו. ועו' התאור הדת הלילה
הזה מפני גלוי הארתה הנפלאה ובא ההיקש ביניהם
להיות שוין בשיעוריהן כי כמו שבאולת הפסח נאמר
הלל גמור כלילה כך אור ל"ד בפורים נמי צריך לקרות
המגלה נמי כלילה במקום ההלל וכן בא ההיקש ביניהם
לעתיד כי כל המצוות הם בטלים חוץ מימי הפורים שג'
וימי' הפורים האלה לא יעברו מתוך היהודים וזכרם לא
יסוף מורעם רוגמת עינות מצרים שלא תעקר ממקומה
אפס שהגאולה העתידה תהיה עיקר ויציאת מצרי' טפילה
לה. באופן כי עת קריאת המגלה מרוממת היא על כל
ברכה ותהלה מפני האור המתגלה כל היום ההוא וכל
לילה כי על כן ומן קריאתה כל הלילה מפני כי אותו האור
המתגלה הוא מתמיד והולך כל הלילה וכן ביום מה שאין
כן כליל פסח כי משפט האורים הלל נסע יתרם גם אחר
מצעה הסדר כאשר הובא במקומו:

והנה כי כן מי בעד ולא ידע וכסל לא יכין את
זאת ללבוש חרדה כמדו לקחתה בשפה
ברורה ובנעימה קדושה לאט לאט כקורין את ההלל וכי
ישית אל לבבו לאשר מוציא בשפתיו את מצעה ה' כי מורא
הוא ומה גם כי יתן אל לבו בקריאתו כמה דברי הרמזים
בה אשר ראשם מציג השמימה וכבר אמרו כי כל מקום
שנאמר המלך סתם על מצה' הקב"ה נאמר וע"כ נאמר
כלילה ההוא נרדה שינת המלך והוא סוד מ"ש בזוהר בפ'
עורה

ו'ס' ו'כח' את ה' ימים ה' לה' ס'ת' לבר' עות' וס'ת' י'
המלכ' ה' ס'ת' וס'ת' המלכ' ה' לפני' עם ס'ת' תיבת
בא' ה' ר'ת' ומלכותה יתן המלך עם ר'ת' הטובה
הה' ר'ת' ה' יא' ו'כל' הנשים יתנו ה' ר'ת' י'ארי' ה' יא' עם
ר'ת' ה' בורה ו'שמו. ה' ר'ת' יבא המלך והמן היום
והו' ה' זו כסדרה היא ההויה שהזכירה אסת' להפוך הו'ת
הדין שהזכיר המן במאמרו ז'ה איני' ו'ס'ת' ל'י' שבס'ת'
היא הויה מהפכ' ששולטת בחדש אדר והו'ת' זה היא הח'
והט' ס'ת' וגדול' למרדכ' עם ס'ת' ז'ה ויאמרו' והמקום
ב'ה' הסכים עם המן הכוזבי והנקלה לעשות הדין בו בהויה
מהפכ' שבס'ת' רח"ה כ'י' כלת' ה' ל'י' ויא' הויה העשיר'
ועם אסת' התמה הסכים המקום לרחם עליה בהויה
בסדרה שבס'ת' כ'י' כלת' ה' אל'י' ו'הרע' והיא הו'ת' יא'
הי' ב' ר'ת' יצא עם ר'ת' המלך ו'פני' ה'אן.

ועוד

בה כח ג' שמות אהרן הא' ר'ת' המלך
ו'המן אל' המשתה הב' ר'ת' את' ה' לכוש
ואת' ה'סוס' הג' אל' ה' יהודים ו'אל' ה' א' חסדרפנים.

ועוד

בה כח ד' שמות אהרן הא' ר'ת' הנשים
אל' י'ד' הג' הב' ר'ת' ה' בורה אל' י'ד' הג'
הג' א'סר י'שלטו ה' יהודים ה'מה הד' ר'ת' את' ימי
ה' פורים ה'אלה.

ועוד

בה ח' שמות משמות ע"ב הא' ס'ת' פנ'י
המלך אחשו'רו' יב'ש' הב' ר'ת' י'עשה ב'כל'
מ'לכותו ב'ם הב' ר'ת' י'תנו י'קר' ל'בעליהן יל'י' הד'
ס'ת' מרדכ' י'ולעס' י'שק' י'ר'ץ' הה' ר'ת' ל'עשות י'קר'
י'ותר יל'י' הו' ס'ת' י'ד' א'י' ש'משר' י'שד' י'הו' ס'ת' קופ' ל'
ע'ל' המ'טה ל'ל'ה' הח' ס'ת' כ'י' גד' ל'מרדכ' י'ל'י'.

ואשר

תמוכת ה' יכיס יאותה לו בעת קריאת
המגלה לשית לבו לפרטי ר'ת' וס'ת' השמו'
האלה כי בה עוז התאור מלכות שמים לקבל הארה
הנפלאה והנשגבה המתגלה בה ולהחזיר אותם כאמור.
הנקל יוכל לעשות איזה ס'י' בהן בנקורות קטנות ודקות
על ר'ת' וס'ת' פרטי השמות הנזכרים. ובכן יהי לו מציור
לעזור גם כן להתנהל לאישו בקריאתה ולא יחטא אל
השערה ולבלתי לכת אחרי הרצים אשר יצאו רחופים
בקריאתה בהתעלפם בעילוף נים תענייתם כמי שעקר
דלתו' עזה ויהי כי הניקתם נרה ומנוקה רעבון בטנס
כמשא כבד יכבד מהם קריאתה ויחוגו ויכועו כשכור וכל
דברת' תתכלע עד שאין הכדל בין קריאתם בה לקריאת'
בדברי הימים ולא עוד אלא שהקורא בדברי הימי' מפסיק
בסוף כל פנין והאוליס ההם אין מפסיקי' בסופי העניינים
ולא יפסיקו רק כשלא יוכלו לומר יותר בנשימה א'
ואלו היו יכולין לקרוא כל המגילה בנשימה א' היו
אומדין אותה כולה כעשרת בני המן ואין זה אכס
כי את פועל ה' לא יכיסו וילכו במשפטי הדברים אחר
החומר

פרק ד קצת עניני הכנייה

עורה למה ה' הקינה דכל זמנא דענינו לא מתפקחין כל מריהון דריכין כפיין לון לישראל ושאר עמי' שלטין עליהו וכלפי זה היה אומר המן הנקלה יש' כו' עס' א' ואשר חכמים הגידו יסן המלכות שלהן היינו שהוא בסוד דורמיטא ועת צרה היא ליעקב לשלוט בהם - ולעומת זה בה הכתוב לבשרנו לאמר בלילה ההוא נרדה שינת המלך דכזמנא דיפקח עינוי יתסחאן בעינא טבא ורהמי על ישרא ועביר נוקמין בשאר עמין - ושם נאמר ויאמר המלך להמן מהר קח את הלכוש ואת הסום וכו' ועשה כן למרדכי היהודי היושב בשער המלך כי הס'ום גי' סמ'אל ויקח המן את הלכוש ואת הס'ום וילבש את מרדכי וירכיבוו ברחוב וכן יש בה רמז על מלכות שמים כמו שביארו בכמה מקומות בס' התקוני' בסוד ותלבש אסתר מלכות דתיאובתא רידה לסלקא לגביה לאתחכרא בהדיה ולא סלקא אלא ברשו ואיהי אומרת משכני וכו' וכלפי זה ואמר ואני לא נקראתי לכא אל המלך זה שלשים שהן חג'ת - ועס' היות שתלך ברשות אכל התעוררות נדוך שיהיה מלמטה ולכן כנוס את כל היהודים וזמנו עלי וכו' ובהאי התעוררות וככ'ג' ג' הבות שס' של ע'כ' כמ'ס' כוזהר בשלח כי הנה מורע שבסגולה עסק התורה לעורר מ'ן עד אז' א' ועל כן אמרה שאף על פי שאין לי התעוררות תורה יסוד אבא שביטלה אבא בהתעוררות מע'ט עד בחינת זעיר אבות חג'ת ע'י הצום שהוא במקום הקרבן המעורר דק בוז' וזהו אשר לא כדת וכן ביתר הסיפור ויהי כראות המלך את אסתר ויושט המלך את שרכיש הזהב התבונן כי הוא סוד המיכות גאולה לתפלה כי גאולה מוריד הארה מלמעלה ומעלה את התפלה סוד המלכות באגיל' כי על כן נאמר הסומך גאולה לתפל' ולא אמר תפלה לגאולה כי כך ראוי שנכמוך ונעלה התפלה אל הגאולה אכן הכוונה כי תחלה אנו מורידין הארת הגול לתתא עם המלכות וזהו המיכו' גאולה לתפלה ואחר כך עולה התפלה עם הגאולה עצמה במקומה ולא בסוד סמיכות לכד שהיא הארה לכד אלא עצמות גאולה וכלפי זה ויושט המלך לאכתר את שרכיש הזהב אשר בידו ותקרב אסתר ותבע בראש השרכיש אשר בתחלה הארת הגול ירד לתתא ויושט המלך לאסתר את שרכיש הזהב ואחר כך עולה עמו וזהו ותקרב אכתר ותבע בראש השרכיש ועוד יש אתי ביאור נפלא במאמרים ז'ל כמה מתחו י'א י'כ אמות וי'א י'וכו ואין מקימו פה :

ובזוהר

תנוה ביאור כד אתי מלכא עלאה לבי מטרוניתא תכבשת עלה ועל כנהאמן מלכא ואפילו בזמנא דישתהל בגלותא ואלו גלותין בכל יומא איהו סלקת לקמי מלכא עלאה יתכבשת על כנהא וכדין אתגזרו כל אינון נוקמין דומין קב'ה למצבד עס אד'ס ואתגזר היך זמין דלטורא דא לאתעכרא מעלמא סימן בזמנא דגלותא כי נמכרנו אני וצמי וגומר כי אין

הנר

הנר שיה בנזק המלך כד'א והכליתו את שמינו מן הארץ ומה תעשה לשמך הגדול דהא שמא עילאה לא אתקיים בקיומיה ודא איהו בנזק המלך וכדין והמן נבעת מלפני המלך והמלכה כד נהירו אנפין וכל חידו אשתכח - עוד כוזהר פרשת פקודי דף ר'ן מענין המגלה ז'ל באמצעיתא דהיכלא דא אית אתר אחרא דקיימא לעילא לעילא כד' פתחין לר' סטרין דעלמא עשר ממנן לכל פתחא ופתחא וחד ממנא עליהו וכו' והאי אופנא דקיימא על אינון מ' כד נטיל מטי' להווא אתר דאקרי תא הרגים וכד עאל עאלו עמיה אינון מ' דממנן כד' פתחין וסלקין כל אינון מניכין וסייפין וזמחין דרהטי לאגנא עליהו דישראל משאר עמין ולאגנא כהו קרבא ולנקמא לון כפס שעתא בלא אריכו ובג'כ אקרי תא הרגים אתר דאינון רגים דהטי ואתו לאגנא קרבא ולנקמא נוקמין לקבלי רגים אחרנין דרהטין לאבאשא וכו' ורזא דא הרגים יבאו רחופי' רגים מסטרא דא ורגים מסטרא דא ובגיניהון כימנא והעיר שושן נהלה ושמחה אז נבוכה אי מקדמי אילין דהכא העיר שושן שמחה ואי מקדמי אילין דסס'א העיר שושן נבוכה והא אוקמינא דבכלא קיומין אילין סטרא דא לקבל סטרא דא ע'כ אשר לעומת סוד זה נאמר ויעבור מרדכי וישש ככל אשר וכו' ליטנאן דאקדמי כמו ויעבור את הכושי - ובס' התקונים תקון וכו' ביארו שכל ענין אותה הגזרה היתה בשביל סמ'אל שהתלבש בהמן לעשות נקמה בישראל בשביל ההוא קנאה שכסה הוא יתברך לאסתר ומסד שירה במקומה בדיוקן שלה לפי שכל ענינו הוא לערב קדש בחול וטומאה בטהרה ויהי כראותו כי לא נעשתה ענתו ומנע הוא יתברך את אסתר שלא ישתמש בה חול אתלבש בהמן וחשב להשמיר את כל היהודים ושם נתבאר כי י' בני המן הם מושרשין בעשרה קליפות דסט'א וז'ל ובגין האי קנאה דכסי קב'ה באות דיליה על אסתר דאיהי קדושה דיליה דלא איהי קדושה פחות מ' אתלבשו י' כתרין תתאין בי' בנין דהמן דתמן אל אחר ע'כ ולעומתם הם י'א אחרים הנאמרים בתורה נגד המן ובגין שהם י'א והם הפך מהקדושה כי י'הוה א'חר ר'ת י'א והם תכלית האחרות והקליפות תכלית הפיורו וי'א אחרים אלו הנה המן הוא נגד האחר הא' וז'ס מאמרים ז'ל דאמר מרדכי - זה הרשע עשה ענמו ע'א וכתוב אחר האיש אשר יעשה פסל ומסכה וענין היותם י'א הוא ע'ד כל המוסף גורע כי כסט' דקדושה הם י' ולא י'א וכסט'א הם י'א עשר קליפות והקדושה המחיה אותם בסוד ואתה מחיה את כולם הם י'א ולפי שאין הקדושה מתערכת בהם עמהם לכן נחשבת לכהינה א' כי רשעים בחייהם קדושים מתים ולכן נדוך לומר י' בני המן בנשימה א' לרמז כי בגין א' של קדושה לכד היה נתובס וגם נדוך לכרף ג'כ י' לת עשרת עמהם לרמז כי כאשר נתלו הללו למטה

כמ

ומתחיל המגילה בוי"ה ומשם זרע'ו גימטריא שר'ו
והכוונה על פי פרטי הכוונה שביארנו והנה קצרה היריע'
מהשתרע כל פרטי המגילה הזאת כי דכה היא לפי
פשוטה ואף בדמו תעלומותיה וככח סגולת קריאתה
נתקן סטרא דקדושה ומתעלה ומתקדש וממסך השפע
הנשגב בכל העולמות ומה גם למטה בעולם המצפה
ונתוסף עוז וגבורה למעלה במאמר הכתוב תנו עוז
לאלהים על ישראל באותו ועוזו בשחקים ובכן כל עם ה'
יתקדש ממולח טהור קד"ש והכנעני אז בארץ כי כך היא
המדה כשזה קם זה נופל כמ"ש והמן נופל וכו' כי על כל
זה אתם ברוכי ה' חרות ה' תהיה מצוכם להיות זהיר'
בקריאתה הדכה מאד מאד בנעימה קדושה ובקול ששונים
ובהדרק היטב בפרטי הדברים הדמיונים בה וכ"ש שלא
להפסיד באמצע קריאתה אפי' בר"ת כי תקות חוט
האורה נקנית במשיכה בלי הפסק והעלם בגתי והפסקו'
משמשות להפסיק קרן האורה ח"ו כמו שביארנו ביתר
מקומו וראוי ליראי ה' וחושבי שמו לבחור באנשי קהלתם
איש נכון ויח' וחדר אל דבר ה' לקרוא את המגל' כמשפט'
אף כי יתעבנו חבישעה יותר לא יחשו ויתעבנו על
דוב שלום רב השלום עשה שלום כינייהם ומדרכי יצא
וכבר נהגו לומר ארבעה פסוקים של גאולה בקול רם
כמו שכתבו הפוסקים איש יהודי כלילה ההוא ליהודים
כי מדרכי.

ומורי אדני אבי זכ"ל היה מוסיף עוד לומר קול
ברמה ובנעימה יתירה פסו' ומדרכי יצא
מלפני המלך בלבוש מלכות וכו' כי בו חתום עזוז הארה
הנפלאה המאירה עלינו תמיד בימי הפורים כמ"ש הרב
זל"ה ואף ביתר העתים בעצם יום הפורים היה שירו בקו'
ש שונים פ' הלז לעורר הלב אל השמח' של מנוה וכן נהגתי
בקהל עדתי וכלי ספק כי כל האיש אשר יפן לכו במגשה
עבודתו ומכית ומחון תצפנ'ו אין ספק כי ילכש גילה
ורעד לעבוד עבודתו תמה ולא תכבד עליו העבודה
וירגיש בעצמו אם בעל נפש הוא יתרון האו' הנשפע עליו
מלמעלה בעת ההיא בנר"ן שלו וינפה לחכמה.

וגדורו ישראל לא היו חוששין למנהג להכו' המן
ואבירי ישראל יאזנה להם למחות אף ביד
הפצושים והפעוטות שלא ינהגו קלות ראש בבית הכנסת
בכרחובות קריה אשר תבקע הארץ לקולן ומאבדיו כוונת
הקורין את המגלה וכוונת השומעים ואף כי כתב הכ"י זל
שאין לבטל שום מנהג או ללעוב עליו כי לא לחנם הוקבע
היינו מנהג הקדושים להכות המן רווקא בענין מפלתו לא
זולת ולא כאשר תעלולים עוללו למו להכות המן כל המקום
שזכר והאיש הירא ילמוד את בניו הקטנים אל כל מקום
שישמעו את כס הנקלה והכוזי המן לאמר שם רשעים
ירקב ואף בשמכים המן בענין מפלתו אזירה יתירי

לשליח

20

I

כמו כן נכנע השורש שלהם למעלה הם י' קליפות הכוכרי'
כי הנשימה המחיה אותם נסתלק ולפיכך התחתונים נתלו
באחר. ונריך לשית לב הקורא בכתובתה כשירה ולא
כשאר שירות שחלק ע"ג כתב וכין כתב לכתב אלא מונח
חלק בין כתב לכתב כי סוד השירה הוא במטרוניתא
כמ"ש בזהר בפ' וילך ע"ש ופנ' למעלה אל ת"ת ישראל
וכתיבת השירה ער"ו הוא מורה שנעשית בסוד קוים
ולפיכך נריך חלק למעלה מפני כי כן הוא מורה על אור
עליון שהוא למעלה מן הקוים וזה השבח דמשכחא
מטרוניתא למלכא כד"א ראשו כתם פז ונאמר בשבח
שלה ראשו עליך ככרמל וכענין השירה יש ענין אחר
שנכתב ארמ' ע"ג לבנה שמורה על היות כרמיון
סגול כרמיון ורעות אחד מכאן ואחד מכאן ובז'ף
באמצע כמו שביארנו בארוכה במקומו. ואולם לענין
אלה רשעים אין מניחין חלק למגלה להיות כי חלק
ה' עמו אבל הסט"א חלק לבס' מבלי דעת שנקרא מלך
זקן וכסיל ולכן מניח חלק בין כתב לכתב להיות הפך
מסטרא דקדושה כי הוא ארמ' ע"ג לבנה מן השמים כי יש
מכריע בין שני הקוים וזה תורה ענין הייחוד והחיבור
אבל בסטרא אחרא אין להם חיבור כמ"ש בזהר פרשת
בלק דשאר בחיבורא וסיים בפירורא ולפיכך אם
לא עשה כן חלק באמצע המורה על פירור שלהם
פסולת לפי כי כאשר נעשה קשר של רשעים מורה
היות נמנא הצדק ככ"י כולל במגלה סטרא דקדושה
ולכן פסולה.

וצריך להאריך ר' ריונתא הן בקריא' והן בכתוב'
שמורה על הזקית שלהם ואמרו בתקונים
דף ק' וז"ל ואיהו עבד עז גבוה' אמה וקודשא כרך
הוא בטל נוקמיה מניה ומכנו בשכינתא עילאה דמחת
למנראין' מכות ע"כ:

הנה מעם יתבאר עוצם הנס הזה כי הנקמ' היתה
בשכינתא עילאה מעין גאולת מצרים: ואם
תדקדק תשכח מתחלת חמ"ש מאות איש עד עשרת כ"ד
תיבות שם רמז לכ"ד בתי דינים של מעלה שדנו אותם
והשיבו גמולם בראשם ולפיכך בעי' לנחמי בהדיהו עשרת
לכוונה המכון הזה. וכתב החסיד הקדוש הה"ר לעזר
מגדמיה זל"ש שקס"ו פסוקי' במגלה לעומת קס"ו תיבו'
שברשת ויבא עמלק ופ' זכור את אשר עשה לך עמלק
וקס"ו תיבות בהלל הגדול דכתיב ביה ויפרקנו מצרים זה
המן איש צר ואויבו ג' תיבות כש' ויתלו את המן לעומת
י"ג תיבות שבפסוק ויאמר כי יד על כסיה מלחמה לה'
בעמלק וקורין המגלה כשמח' שיש בה קס"ו פסוקי' כמנין
יעלזו חסידים בכבוד. ואם תדקדק תמצא נ"ה פסוקי'
עד אשר הכין לו כמנין המן ותמצאו פעמים במגלה
זו יהודיים לרמזו לס"ד אשר נתן הכסף כנגדם לאכרס
חלק שני כ ח ומתחיל.

פרק ג כוונת הברכות אחר המילה

לסליח זכור לשנתו בעוד שמכין כדי שיסמכו כול קריאתו .
ושוכ אחר תשלום קריאתה עודינה פשוטה כאגרת יבדק
ולא יגלגלה כל כמה שלא ביקד להורות כי שם נזה ה' את
הברכה ע"י אור המתפשט ואף מי שנהג בכרכו ראשונה
להיות קורא ופושט ואינו פושט כולה מתחלה כדרך
האגרת היינו להורות כי אור זה משתלשל ויורד ממדרגה
למדרגה וכן קורא ופושט שכבח הדבור של הקריאה הולך
ומתגלה ומאיר עד סופו שמתגלה בשלימות ויוצאין
אותן ההארות לחוץ מיסוד דחל כנודע אכן אחר הקריאה
הנכון לבדק טרם יגלגלה להורות כי שם נזה אתה ה'
הברכה .

ויצלה דברו לבדק אחריה הרב את ריבנו וכולי
ויכוין שיש בה ו' לשונות לעומת ו' מישאל
שכל המו בעמלק הא' הוא הרב את ריבנו על ידי יהושע
שנאמר ויחלוש יהושע את עמלק והב' והדן את ריבנו על
אחור כן ג' רא' שהרב את עבדו מלך מואב והיו עמו עמלק
שנאמר ויחלוש עליו את בני עמון ועמלק וכו' ויקס ה'
מושיע אהוד והלשון הב' הוא הכוקס את נקמתנו על ידי
גרעון שנאמר וכל שרי מדין ועמלק ובני קדם כאספו יחדיו
והלשון הד' הוא הנפר' לנו מצרנו ע"י שאול שנלח בעמל'
והלשון הה' והמשלם גמול ע"י דוד כנקל והחתימה שהיא
ברוך אתה ה' הנפרע לעמו ישראל מכל צריהם כנגד הנס
הנעשה למרדכי ואסתר האל המושיע לימות משיחנו
במהרה כימינו הנאולה אשר יעשה ה' בעצמו כמשה
מחה אמה את זכר עמלק מתחת השמים וז"ש האל
המושיע ולכך חותמים בשמים דתתני שייכי אהרדי שאין
תשועה שלימה אלא בשתייהן כמ"ש הרב החסיד הקדוש
הה"ר אליעזר מנחם זצ"ל . ואשר הריחו כבוד ה' יכוין
כי ה' לשונות כפולות חתומות בברכה זו לעומת ה"ג
הרב את ריבנו לעומת גבורות אבא . והדן את דעינו
לעומת גבורות אימא . והנוקס את נקמתנו לעומת גבורות
זעיר . והמשלם גמול לכל אויבי נפשינו לעומת
גבורות לאה והנפרע לנו מרדכי לעומת גבורות רחל
וה' כ"ו ריבנו ריבנו נקמתנו נפשינו צריכו עולים
לנוהר מנפ"ך והם רמז לה' אבא שנוקמין נקמתנו
וזה תוארה .

בינה חסד ת"ת גבורה
ברוך אתה יהוה אלהינו מלך
העולם הרב את ריבנו ס'
ורדן את דינינו והנוקס את
נקמתנו ע' והמשלם גמול
לאה

לכל אויבי נפשינו והנפרע
לנו מצרנו ד' ברוך אתה
יהוה הנפרע לעמו ישראל
מכל צריהם האל המושיע
ונל

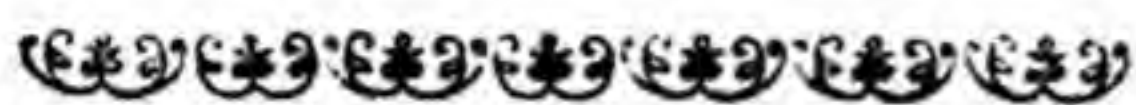
שטעם נקוד ההי"ה ראשונה בשב"א כי הוא
נקוד הגבורה שם רמז שהגבורה נהפכה
לעזרם וטעם נקוד ההי"ה האחרונה הוא נקוד אלהים
והכוונה לתחל כ"ס ישועות . ואחר כך יאמר ארור הכין
ויכוין להתלכשות ס"מ שנתלכש בו והמן היוצא מקלי' ז"א
דכריאה היונק מה"ג מנפ"ך כ"ה ששמו בשנים מ' שהם
מ"ן ששמו . ברוך מרדכי וכוין להתלכשות יסוד
אבא מירא רביא אררה זרש וכוין להתלכשות
לילית בה והיא יוצאה מנוקבא דקליפה בת שבע שלהם
הרמוזה כן' ששמה היונק מר' שריבנו אלהים ואלהים
דיו"ד ברוכה אסתר וכוין להתלכשות יסוד
מלכות . ארורים כל הרשעים וכוין להתלכשות
כל הקליפות בהם ברוכים כל ישראל וגם
הרבונה זכור לטוב וכוין מרבונה גימטריא
פונ"חם ש"ה ומורי נהג לומר ארור המן ג' ברוך מרדכי
ג' פעמים שכל מדות חכמים נדון לומר ג' פעמים וכן
נהגתי . וטעם שמקדימין ארור המן לברוך מרדכי כי
הוא מ"ע תמחה את זכר עמלק ואם אל בודו תדרוש
כך הוא המדה הוצאת המת והכנסת כלה כמו שנתבאר
במקומו .

ואחר קריאת המילה אומר ואתה קדוש דהיינו
כי אכחנו משיכין אור מלמעלה ע"ד מ"ס
בזהר פרשת תרומה איש אלהים קדוש הוא ומא"ת הקדוש
עובר עלינו תמיד כך משיכ' האור שנתוס' בעולם העליון
כלילה הזה בקריאת המילה אנו אומרים ואתה קדוש ד"ל
ג"כ זה העולם נקרא קדוש מפני המשכת האור העליון
לכם וכשם שעולם העליון איש האלהים קדוש הוא גם
כן בעולם שלמטה ממנו ואתה קדוש יושב תהלות
ישראל ולא מנאתי טעם נכון בדבר לפי פשוטו ואף
ע"ד סודו .

וישוב אחר ערבית נפטרים לבתייהם לשלום
שמים וטובי לב וכוין להיות כל איש
נוהג בביתו כמוצדי רגל וימצא בביתו נרות דולקות
כמו שבת ויום טוב להורות על רוב שמחתו וכן נא לה
לעשות להחזין טובה וחנות למי שעשה לאבותינו
ולנו

פרק ג רולכים בתמים לכפר הנם לבני ביתם עח

זה להביא באריות דברי אגדות הנה לרגל המלאכה אשר לפני פה בחיבור זה לזכות את הרבים. לתובלת הענין הנפלא הנמנ' בענין סיפור הנם אצב לפניק פ' ח' בענין סיפור הנם הבא בארוכ' בתרגו' כ' רכתי והעתקתי כל שון הזהב לשון הקדש למען ירחץ כל קורא בו וגם החכמים הגשמים אל ה' יתקד' שו להגות בסיפור הנם כל שון הקדש ולא יפטרנו בקריאת המגילה אשר בה לא נתבאר אפס שורשי הנמים ולא בעיפותיו וענפיו :

פרק רביעי

יתדרר ויתפאר ויתגדל ויתקדש האל המלך הגדול והקדוש טרא תהלות עושה פלא אשר הפליא הפלא ופלא חסדו ואמיתו לעדת הקדש עמו בחירו באותיותיו כיסיו ונפלאותיו אשר עשה ורכ טוב לבי ישראל בימים האלה ובזמן הזה כשעמד עלינו המן הנקלה והבזוי בהיותנו בארץ אויבנו מוכים ומעונים ושבעה ברעה נפשותינו וחיותנו לשאול הגיעה הן גוענו כולנו אבדנו לא תשאר פרסה והאדמה תשאה שממה במוענות המן הרע הוא אל המלך אשר חשב להשמיר להרוג את כרם ה' נבאות ולקעקע כינתן של ישראל שלא יזכר שם ישראל עוד בבקשו תואנה עם המלך עלינו כמאמר הכתוב ויאמר המן אל המלך ישנו עם אחד מפוזר וכו' וכה היו דבריו עם המלך יש עם אחד הם היהודים מפוזר וכו' ונד בין העמים בכל מדינות מלכותך והם גאותנים ורחס גבוה ומפונקים מאד וכימי טבת לא ירחצו ענמם אלא בפושרים מפני הקרירו' וכימי תמוז מרעים ענמם בגנות ומקומות שרוח מזויה מפני החום ומעשיהם משונים מכל עם ודתיסם שונות מכל עם ודתינו אינם עושים וכמעשינו נפסם לא חפיעה ומלאכה המלך אינם עושים וכשרואים אתנו חוקקי' בארץ וחושבים אותנו כדבר טמא וכשהכרוז יונא בדבר המלך לבא לעבוד עבודתו נסו וילכו מהם בחומות ובהרים ומהם נאספיה בחדריהם וינאים בקפנדראות שלהם וכשאנו חרפים אחריהם לתופשם לזהטים אלינו כעיניהם כמראה הכזק וטועים ברגלים בארץ וחורקין את שיניהם ומכהלים אותנו בבהלה גדולה ואין אנחנו יכולים לתפוס אותם. וגוסף גם הוא כי מבנותיהם אין נותנים לנו לנשים ומבנותינו אין נושאים להם ומי ששובר אותם לעבוד את עבודת המלך מוציאים כל הימים בשה' יפ' והאמרים להתעכב בימים באומרם שבת היום י'ט היום פסח היום ויום שהם חפנים לשאת ולתת עמנו אומרים יום ה' התר הוא וכאנחנו חפנים לקנו' מהם אומרים שיום אסור הוא להם ואשרים להם יום השון מלהסתחר

ולנו כל הנמים והנפלאות ההם ופדה את נפשותינו ממות ועל כן נרוכין אנחנו להראות בענמינו הענין ההוא ולשמח בישועת אלהינו להכיר ולירע את החסד הנפלא ההוא עם היות שלא היינו כדאים והבזוי בעונם האשמות אשר אשמונו להעשות הנמים והנפלאות ההם ובאהבה ובחמלתו הוא גמלנו כל טוב ותאזרנו שמחה אשרי העם שככה לו אשרי העם שה' אלהיו ומי הוא זה אשר יכין זאת ולא יודה וישבח לארון הכל על כל הטובה אשר עשה לישראל עמו ויבשה מכות שמחה ימי הפורים שמחה של מנוח ברשת שלמים וכוונה ראוי' ולא דרך הוללות וסכלות כבוערים בעם. ויתעכב על שולחנו לאכול ולשתות יותר ממה שרגיל מפני כבוד היום נאדר בקדש וישמח חנשי ביתו וירחיק מהם כל ריב ומנה כי רב הש' לוס חוסף עלינו תמיד כל היום ונכון להיות כל איש הידא סופר לאנשי ביתו ובניו על שולחנו סיפור הנם הנפלא הזה שרשו וסעיפותיו פארותיו וענפיו להודיע ולהודע את היר הגדולה אשר עשה ה' בהמן הנקלה והנכזה כין עמלק ואת עם עמי הושיעה לו ימינו וזרוע קדשו בה'. למן ילמדון בניו ובני ביתו ליראה את השם הנכבד והגדול את ה' אלהינו ונודעה יד ה' את עבדיו מתוך הנם הנפלא ההוא אשר גם זה מכלל ת' ע' של הגדתי היום לה' אלהיך כי באתי וכו' כמו שביאר החסיד בס' החרדים וכל המרב לספר הרי זה משוכח. ונא ולמד כמה הפליגו בס' הזה' בשבח סיפור וציאת מצרים כמה רב התועלת לעליונים למעלה וקאמר דקב' ה' חדי בהוא סיפור וביה שעתא כגוש קב' ל' לכל פמליא דיליה וא'ל' שמעו סיפורא דשבחא דקא מסתעבו בניו וחדו בפודקנא וכדין כולהו מתכבשין ואתיון ומתחבראן בהרייהו ד' ישראל ושמעין סיפורא דשבח' וקא חדאן בדוא דפורקנא דמאריהון וכדין אתיון ואוראן ליה לקב' ה' על כל אינון נסין וגבוראן ואוראן ליה על עמ' קדישא דאית ליה בארעא דחדאן בחדווה דפורקנא דמאריהון וכדין אתוסף חילא וגבורתא לעילא וישראל בהוא סיפורא והבי חילא למאריהון כמלכא דאתוסף חיליה וגבורתו' כד משבחן גבורתיה ואוראן וכלהו דחלי קמיה ואסתלק יקריה על כלל. ואף כי דבריו נאמרו בענין סיפור וציאת מצרים' לא ללמד על ענמו ינא אלא ללמד על הכלל כולו ינא כי בסיפור ניסי האל יתברך הנעשים בכל דור ודור יהיה הדבר כן דהא יהיב טעמא דבכה מחולת הסיפור ספיר גזרת' למיהב חילא למאריהון כמלכא דאתוסף חיליה וגבורתיה וכו' וזהו עיקר הטעם בענין סיפורי הנמים אשר חייבנו חכמים ז'ל אשר מתוכם כולהו דחלי קמיה כנז' במאמר. כי על כל אלה לא יעבור כל אחד מאישי ישראל מלספר בסיפור הנם הנפלא הזה בלי' הזה בשבתו על שולחנו ויקבץ כל אנשי ביתו על שלחן א' להשמיצ' את דבריו. והנה אף כי אין דרכינו בחיבור זה

פרק ר בסיפור הנם

הלהבתחר בו בשעה ראשונה של היום ואומרים קרית שמע
אנו קורין בשעה שנית אומרים תפלה אנו מתפללין
בשלישית אומרים זמן סעודה הוא ברכיעי אומרים לאלהינו
בשמים אנו מברכי' שנתן לנו לחם ומים בחמישית יוצאים
ובשישית שבים ובשביעי יוצאות לפניה' נשותיה ותאמרנה
בואו ואכלו פרחק עליכם עבוד' המלך הרע הזה - אחת
לז' ימים עושים שבת נכנסים לב' הכ קורין בספריהם
ומפטירין בכביאיה' ומקללין את המלך ואל כל הממשלה
כולה ואומרים זה הוא יום הז' שנח בו אלהינו שבשמים -
כדות שלהם לז' ימים של נדתן יוצאות בחצי הלילה לטהר
עצמן במים ומטמאות את המים וערלת בניהם כורתים
לח' ימים ואין מרחמים עליהם ואומרים נכרות ברית בנינו
למען היות משונים מבני העמים וא' לשלשים יום קורין ר"ח
ואומרים א' חדר וא' מלא - וחדש -

ניסן

ח' ימים טובים עושים בו ועושים הגולה לכל
כליהם ושורפים את החמץ מלפני המצה
ואומרים זה היום שנבאלו אבותינו ממזרים וקוראין אותו
חג הפסח וכנסין לבתי כנסיות שלהם וקורין בספריהם
ומפטירין בכביאיה' ויקללו למלך ולכל הממשלה כולה
ואומרים בשם שאנו מכערים החמץ מפני המצה כן ה'
אלהינו תבער את מלכות הרשעה מכינינו ותמהר תחיש
להושיענו מיד המלך הטפש הזה - בחדש ביון עושים כ'
יט בו וכנסים לבתי כנסיות שלהם וקורין ק"ש ומתפללין
וקורין ס"ת ומפטירין בכביאיהם ומקללין למלך ולכל
הממשלה כולה וקורין אותו חג שבועות ומפזרין בבית
הכנכת כל מיני שופנים ותפוחים ואח"כ לוקטים אותם
ואומרים בשם שאנו לוקטים השופנים והתפוחים האלה כן
יתלקטו בניהם מכינינו ואומרים זה היום שניתן תורה
לאבותינו בהר סיני - בחדש תשרי ראש השנה בא' בו
נכנסי' לבתי כנסיות שלהם וקורין בספריהם ומפטירין
בכביאיהם ומקללין למלך ולכל הממשלה ותוקיעי' בחצוצרות
ואומרים זה היום יעלה זכרוננו וזכרון אבותינו לפני אבינו
שבשמים זכרוננו יעלה לטוב וזכרון שונאינו לרעה -
ובתשעה לחדש תשרי שופנים בו בהמות ועופות לכפר
ואוכלים ושותים בו ומתענגי' בו הם ובניהם ובמותיהם
ונשיהם ותלמידיהם בעשרה בו קורין אותו יום הכפורים
ומתענין בו הם ונשיהם ובניהם ובמותיהם ומענין לטפיה'
הקטנים ואין מרחמים עליהם ואומרים זה היום עשה ה'
לכפר בו כל עונותיהם וצומותיו ישא השעיר עליו וכנסי'
לבתי כנסיות וקורין בספריהם ומפטירין בכביאיה' ומקללי'
את המלך ואת כל הממשלה כולה ואומרים והרשעה כולה
בעשן תכלה וכשם שעונותנו מתבטלים כהיום הזה כן
תבטל המלך הטפש הזה מן העולם ומבקשים רחמים
שימות המלך ותכנע הממשלה - ובט"ו בו מקעקעין הכך
בתיים לעשות טובה ויוצאים לבטות וצוקרין האילנות
לכך

לסבך סוכותיהם : ומהם יוצאים לבטות ופרדסים וצוקרין
לולבים ואתרובים ומשחיתים הערבות ומחריבי' גינותינו
ופרדסינו ואיכן חוששין ועושין הושענה ואומרים אין אנו
חוששין להשחתת הבנות והפרדסים כדרך שהמלך עושה
במלחמ' ואינו חושש למאמה כן אנו עושי' ואין אנו חוששין -
וכנסי' לבתי כנסיות וקורין בספריהם ומפטירין בכביאיה'
ומקללין את המלך והממשלה ומתפללים ושמים ומקיפין
בהושענה ומרקדין בגדיהם - ואנחנו לא נדע אם מקללין
אותנו אם מברכים אותנו וקורין אותו חג הסוכות אחת
לחמשים שנה קורין יוכל - אחת לז' שנים קורים שמיטה
בשהיה מלכותם קם מהם מלך א' רוד שמו חשב עלינו
מחשבות רעו' ובקש לכלותינו ולאבד זכרנו מן העולם ושני
חלקים הרב וא' השאיר ואותם שהשאיר נתן אותם לעבדי'
ולשפחות ואחריו קם מלך א' שהיה לפניך נכבדנדר כמו
עלה עליהם וחרב בית מקדשם ויבזו את עריהם והביאו
אותם בגלות ועדיין רוחם גבוה ועד הנה לא עזבו גיאות'
וגבות לבם ואומרים בני אנשים גדולים אנחנו אשר
מעולם אנשי שם היינו והם עניים ומדולרלים ומחורפים
שאין כמות' בעול' ואומרים למלך אין אנו עובדין ומשתחוי'
ולשלוטנים אין אנו שומעים ומחשיבין ולכל מקום ומקום
איננו תייהם הולכים ומגיעין לאמר לבקש רחמים לפני
האלהים שימות המלך והממשלה כולה - והעם הזה
מפוזר בין הערים מהם מוכרין שמן ומהם עושים שעה
ומהם עושים נרות ואכזקות וכל מה שמוכרים מוכרים
בצושק ואינן מוכרין בשווי - ולעם אשר אלה לו למלך אין
סוה להניחם ואם על המלך טוב יכתב לאבדם מעל פני
הארמה ועשרת אלפים ככרי כסף אשקול על ידי עושי'
המלאכה להביא א' גבוי המלך ויען המלך אחסורש ויאמר
לו היאיל ואתה רובה לקמת ממני אותם היהודי' שמשכימי'
ואומרים ה' אחד איני מכרם לך שהם פקדון בידי ומתייר'
איני שמא יבשה לי בשם ששעה להיחזק ועוב ולל' א' מלכים
ולסיסרא וליבין ולסיחון וכו' זכור איני מה עשה לנכבדנדר
שהחרב את ביתו שנתחתן עם כל בהמה וחיה וכן
לכל שאר שנהתמש בכלי שרת שלו א' להמן לאחסורו'
כל אותם הדברים היו כשהיה בהמ"ק קיים והיה הקב'
רנוי להם והיו מביאים שקליהם אבל עכשו הוא כעוס
עליהם ואני סובס לך חשבון ס' רבוא בקע לבולגלת שהו'
ו' אלפים ככרי כסף - חזר אחסורש ואמר לו פקדון הם
בידי ואני מוכרן לך אמר לו וכשכיל בכורך נפיל גורלות
אח יעלו בידך היהודים והכסף בידי איני מוכרן לך ואם
יעלו העם בידי והכסף בידך איני מוכר לך ועל עונותינו
של המן נפל העם בידי לרעתו אך הנר המן על הכרף
נרה גדולה ראה המלך שהרע לו ועינו נדה על הכסף א' ל'
הכסף נתון לך - והעם לעשות בו כטוב בעיניך בהם היום
נריך לומר אלל בו א' המלך אין אתה נזקק אלל להקב"ה
שנאמר

שנאמר בכל צרתם לו נרעמו אנכי בצרה. ויבר המלך את טבעתו מעל ידו ויתן להמן ויקראו סופרי המלך ויכת' בכל אשר צוה המן אל כל שרי עם ועם לאמר עם כוזי ושסוי יש כינו דמים כמשגובי' חפנים כרעתינו ואומרים אברו גוים מארנו לעשות נקמה בגוים וכפויי טובה הם פרעה קבלם בסבר פנים יפות וזנם בשני רעבון והוניאו עלילה כלכה נזכרה לה' ואנו חוזרים והשאלים כלי כסף וזהב ומרגליו וכבגדים וטענו כל אחד ואחד מהם נ' חמורי ולא חזרו ורדפו אחריהם כשכיל ממנוס והיה להם נכח אחד משה בן עמרם שמו נטל מקלו ולחש עליו והכה בים ויבס ואיני יודע במה יבשו והעבירן כתוכו נכנס פרעה ח' ויה' ונשקע הוא וכל חילו עמלק זקני בא להלח' עמהם מה עשה להם אותו משה הי' ל' תלמיד' אהר יהושע בן נון שמו אכזרי איני יודע אם בכשפים בא עליהם ומה לחש עליהם עד שנפלו עמלקים לפניו וכן לסיחון ועוג ולמלכי מדין ול' מלכים וכן לסיחון וסנחריב וסוכ היה להם מלך אחר שמו דוד והיה מכלה לכל הממלכות ואיש ואשה לא יחיה דוד עמד בנו ובנה להם בית אחת והיו נכנסים בו ואיני יודע מה היו עושים ויונאים והורגים כל הבאים עליה' למלחמה ומתוך טובה יתירה שהיה להם לא חשבו כל אומ' ביניהם עד שבא נבוכדנצר והרג מהם והשליך בקולרין והביאם ביכנו ולא הועילו כשפיהם ואפילו הכי לא גינו מעשיהם המכוערים ומשחקים עלינו ועל יראתנו ואנו תשובין בעיניהם ואינן מתחננים בנו ועוד דברים שאין אנו מספיקים לספר והפלנו גורלות להשמידם בשלשה עשר לחדש אדר וכשיבואו לידכם האיגרו השמידו והשחיתו ולא תשאירו מהם פליטה.

והרצים יצאו דחופי' בדבר המלך והד' נתנ' בשושן הבירה והמלך והמן ישבו לשנות והעיר שושן נבוכה הפיל הקב' כביה וערכוביא בתוך שושן אש' הולכת לשטוח פירות כופלת מן הגב ומתה אדם הולך לשאוב מים מן הכור נופ' כבור ומת ותהום כל העיר והמן לא היה חושש למאומה והיה המן מהלך וכל שרי המלכות באים אחריו ומרדכי בא לפניו ופגע בשלשה תנוקות יונאים מבית רבן אמר להם מרדכי אמרו לי פסיקים - פתח האחד ואמר אל תירא מפחד פתאום וכו' - פתח השני ואמר עונו ענה ותופר דברו דבר ולא יקום כי עמנו אל - פתח השלישי ואמר עד זקנה אני הוא וכולי - מיד נחק מרדכי אמר המן למרדכי מה אמרו לך התנוקות הללו ונחקת אל' בשורות טובות כשרוני מיד כעס המן כלם והמר איני שולח עד תחלה אלך בתנוקות הללו ומהמטטימה הזאת כשהלך המן אלל מרדכי ומצאו שהיה יושב בראש התנוקות ושקים במתניהם וסופדים וזוכים פקד אותם ומנאם כ' ב' אלף מיד השליך בנזארן חבלים ושלשלאות של ברזל והפקיד עליהם שומרים ואמר הללו אני הורג תחלה ואח' כ

ואח' כ' אני תולה את מרדכי באו אומותיהן של תנוקות מביאין לחם ומים ואומרים להם אכלו ושתו קודם שתמותו והם נשבעין בחיי מרדכי רבינו שכתעביתנו נמו' וכל אח' גולל ספרו ומניחו על לבו וכיון שעבר כ' שעות כלילה נשמעה כבייתן למרום כקול גריים ועזים עד שנדרו כל המלכים של מעלה ועמדו מבוהלי' אמרו זה לזה שמא בא סומן להיות העולם חרב אז נאספו כולם והלכו לפני הקב' והמר להם הקב' ה מה קול הזה כקול גריי' ועזים אשר אנכי שומע ענה מרה' ר' ואמר לא קול גריים ולא קול טלחים אלא קול קטני עמך ישראל שיושבים בתענית היום שלשת ימים ונ' לילות ואסורים בכבלי ברזל ולמחר נשחטי' כגריים וטלחי' על גזרת המן הרשע ולב איוב שמח ומחרף ומנאץ ואינם מניחים את תורתך מיד נתבלגלו רחמיו של הקב' עליהם ושבר את החותמות וקרע את האגרות והשר עצתו וניסה למלאך הממונה על המאומה ועל הכלכל ויירד והאם את אחשוור' וכדר שינתו וקם בהתבהל' ופניו זועפים ואמר לשמשי הסופר להביא את כפר הזכרונות דברי הימים ויהיו נקראים לפני המלך וכשהיה רוחה שמשי הסופר מה שהגיד מרדכי על בגתן ותרש היה גולל דפי הספר ולא היה חפץ לקרות וכרחמי המקום כ' ה היו הדפי' עללין מאליהם ויהיו נקראין מתוך הספר אל המלך אשר הגיד מרדכי על בגתן' ותרש ופדה נפשו ממו' וכשראה המלך כי לא נעשה עמו דבר אמר להמן מה לעשות באיש אשר המלך חפץ ביקרו ויען וינקש במאמרו איש אשר המלך חפץ ביקרו ילכשוהו לבוש אשר לבשו בו המלך ושאר עדיו מלכים ויאמר המלך בן דכרת מהר קח את הלבוש וכו' מהר ולך לבית גנזי המלך וקח משם אחד מן כרבלותי של ארגמן טוב וקח משם פוניפירא שלי שחקוקים בו אכנים טובות ומרגליו ותלוויים בד' פעמותו פעמון זהב ורמון וקח מהם עטרת זהב טוב ממוקרנייאל שהביאו אותה לי ממדינות מלכות ביום מלכותי ויקח מש' חרבי ובריוני שהביאו אותם לי ממדינת כוש ושני מצילים מרוקשים ומרוקמים במרגליות שהביאו אותם לי ממדינת אפריקי' ולכה נא אל ארזות סוסיס אשר לי וקח משם כוס המלך העומד בראש השורה ששמו שיפר' ג' שרככתי עליו ביום שנמלכתי למלך וכל יוקר תפארת גדולה זו לך ונא ועשה למרדכי היהודי אשר אהבתיו ויען המן ל המלך יש יהודים רבים בשושן הבירה ושם מרדכי אל איזה מהם אלך אל' המלך למרדכי היהודי אשר דיבר טוב אל המלך היושב בשער המלך ויהי כאשר שמע המן כן פני המן חפו וכעשו בשליקדירה וחשכו עיניו ופיו נתעקס ומחשבתו נתבלבלה וארכובתיה דא לדא נקסן ויען ויאמר אל המלך ארזי המלך רבים הם מרדכי שיש בעולם ואיני יודע על איזה מרדכי אתה אומר לי ויען המלך הלוא אמרתי לך על מרדכי היושב בשער ה ולך ויאמר המן הרכה הן שערני המלך

פרק ד בסיפור הנס

המלך ואיני יודע על איזה שער אתה אומר לי אמר המלך
הלא אמרתי לך מרדכי היהודי היושב בשער שנכנסים בה
מבית הנשים ועד בית המלך .

אז השיב המן כפחי נפש לאמר זה האיש הוא שונאי
ושונא אבותי הנה י' אלפים ככרי כסף יותן לו
ויקרה גדולה כזאת לא יעשה לו השיבו המלך גם את הכל
יקח י' אלפים ככרי כסף צא יותן לו ועל כל ביתך אני
משליט וכמשפט הזה יעשה לו השיבו המן ויאמר לו י'
בנים אשר לי ירצו לפניו ויקרה גדולה כזאת לא יעשה לו
ויאמר המלך אתה ובניך ואשתך עבדים תהיו למרדכי
ומשפט הזה יעשה לו ויאמר המן איש נבזה והדיוט הוא
יפיקרהו המלך פקיד על אחד ממדינות המלך ויקרה גדולה
כזאת לא יעשה לו ויאמר המלך על כל מדינות מלכותי אני
מפקידו ומשליטו ועל פיו יסק כל עמי כים וביבשה וכמשפט
אשר אמרת יעשה לו ויאמר המן טבעי וטבעך הולך בכל
המדינות טבעו וטבעך ילך בכל העולם ויקרה גדולה כזאת
לא יעשה לו ויאמר המלך איש אשר דיבר טוב אל המלך
והניל נפשו ממות טבעי וטבעו ילך בכל העולם וכמשפט
אשר אמרת יעשה לו ויאמר המן אל המלך הנה הרני יצאו
רחופים בדבר המלך לכל מדינות מלכותך לאחד את כל
גם מרדכי ויקרה גדולה כזאת איך יעשה לו ויאמר המלך
האיגרות והרצים ששלחתי אני אכתוב אותן ואל תפל דבר
מכל אשר דברת ויבער בו כזבם ויקצוף ויאמר לו המן המן
מהרה מהרה צא ועשה אל תפל דבר מכל אשר
אמרתי לך .

ויהי כאשר ראה המן כי המלך בער בו ודבריו אינם
נשמעים הלך ונכבד לבי גבוי המלך וקומתו כפופ
אזכר בעזבו עיניו חשכו פיו עקומה ולבו מסומטס ומעי'
מתחתיו ומתניו מלאו חלחל וארכבותי דא לדא נקסן
ולקח מש' כל עריו מלבושי מלכו אשר לבש בהם המלך ביו'
דאשית ממלכתו ושאר תכסימי מלכו כאשר צוה לו המלך
וינא מבס מבוהל ויבא אל ארצות הסוסים אשר למלך ויקח
מבס סוס המלך העומד בראש הסודה וקשרו בקשריו וחגר
חגורותיו ואחז בדרכו והלך ועמד על מרדכי הנדיק ועץ
ויאמר לו קום מרדכי הנדיק בן אברהם יצחק ויעקב השק
ואחר סלך קדמו לי' אלפים ככרי כסף שאמרתי להביא אל'
גבוי המלך ולא קיבל ממני כי אתם אהובי ה' וככל עת
וככל עונה אשר התב' מעתידים אליו הוא עונה אתכם ומציל
לתכם מכף כל אויבכם . ועתה קום לך מרדכי הנדיק מן
השק ואפר ולבוש מלכות ורכב צלח על סוס אשר רכב בו
המלך . ויפג לבו כי לא האמין אותו והשכ כי להורגו הוא
בא ויעץ ויאמר לו כתר לי זעיר ואוכל להם לענה ורוש
ואשפה מן המרים ואחר כך תוילאני ותהרגני . ויאמר
המן קום לך מרדכי הנדיק בן זרע ישרי ותמימי כל ימיכם
נשים ונפלאות נעשה לכם הינן אשר תכנתי לך לרעותי
תכנתי

תכנתי אותה עתה קום לך ולבוש לבוש מלכות ורכוב
במרכבת המלך ודבר המלך אל תבטל השיבו מרדכי וא'
אני נבש ונענה זה ג' ימים לילה ויום לרם לא אכלתי ומים
לא שתיתי ובכרי בשלו מצום ובשרי כחם משמן ואפס כח
בי לרכוב על סוס המלך ויהי כשמוע המן בן נכנס לבית
גבוי המלך והוציא כל מיני בשמים וסמנים טובים
וימשח אותו וירחצהו וילבשהו לבושי המלכות ויקשטהו בכל
קישוטי המלכות והאכילו מן הסעודה אשר שלחה אכתר
המלכה לו .

וגם מבית המלך שלחו לו כ' זאלף בחורים וכוסות
של זהב מימינם ומשמאלם כלוחיות של זהב והיו
מכריזים והולכים לפני מרדכי ואומרים ככה יעשה לאיש
אשר המלך חפץ ביקרו וכשראו בית ישראל כך הלכו גם
המה מימינו של מרדכי ומשמאלו ועונין ואומרים ככה
יעשה לאיש אשר המלך מלכו של עולם בורא שמים וארץ
חפץ ביקרו והלכה אסתר לראות את מרדכי ותראהו לבוש
בלבוש מלכות וכתר מלכות בראשו ורכוב על סוס המלך
נתנה הודאת לאלהי השמים על הנס והפלא ותאמר עלך
מרדכי נאמר מקים מעפר דל מאשפות ידים אכיון ואף
מרדכי נתן לו את השבח ארומק' ה' כי דילתני ולא שמח'
אויבי לי הפכת מספדי וכו' והמן נדחק אל ביתו אבל וחפוי
ראש שנצטרע מהנער כמ' ש בעיניה וגם הוא נדחק לגת
כי נבעו ה' : וארמו חכמים כי נקוט ואזיל בשכילא דמתא
חזיתיה כרתיה דהוה קיימא באיגרא סברא דהאי דרכיב
אבוה הוא והאי דמסגי קמיה מרדכי שקלא ענינא דבית
הככא ושריא ליה ארטיה דלי עיני וחזויה כיון דחז' דאבוה
הוא נפלה מאגרא ומתה והיינו דכתיב והמן נדחק אל'
ביתו אבל וחפוי ראש אבל על בתו וחפוי ראש מרדכי
שאירעו ויחפר המן לורס אשתו ולכל אהבא את כל אשר
קרהו וישלח ויבא את איהביו איך כתיב כאן כי חכמים
אלו לא נקראו בעת הזאת רק שהם בראותם הדעה הבא'
אליו אשר המלך השפילו והרי אנשא אויבו כולם נקצנו ובאו
אל ביתו לנוד ולהצר בנדרתו ולנחמו מאכל בתו וכולם
הסכימו בדעתם לאמר מענה רע אם מעדע היהודים
מרדכי אשר החילות לנפול לפניו לא תוכל לו כי נפול תפול
לפניו וכשיעצמו לו לנלכו לא היינו סוכרי שהו' מן המיחדים
להקב' ה' אבל עכשו שהוא מזרע היהודים מאותם שנפלו
לכבשן האש ונצלו ומאותם שנפלו לגוב אריות לא תוכל לו
ועודם מרדכי ג' מרדכי המלך הגיעו ויבהילו להביא
את המן בבהלה עד לא רחץ יפה מטושו ויבא המלך והמן
לגתות עם אכת' המלכה ויאמר המלך לאסת' מה שאלתך
אכתר המלכה וינתן לך ותעץ אכתר ותאמר תנתן לי
נפשי בשאלתי ועמי בבקשתי כי נמכרנו אני ועמי וכו'
ויאמר המלך מי זה ואיזה הוא וכו' ותאמר אסתר איש נר
ואויב המן הדע הזה נר לעלמנ' ואויב לתחתוני ואורה
שעה

אמרה ממנו היו מביאים בכורים ונתנו לו כי ישראל שכח את
כבודיה בתלך בשן ואחר בשן ממנה רמון כפלה הרמון
אבנו אל גינת אבנו אתרונו וכל ד' מינים ולקחתם לכם
וגו' תפוח כתפוח בעצי היער אדון בארץ בלבנון ישנה
באותה שעה קפץ קוץ לפני הקב"ה אמר רבונו של עולם
כל מה שבראת בעולמך לכבודך בראת ואלו כולם מנאו
להם זכות שלא לחנם נבראו ואני למת אני בעולמך אלא
יתלה קוץ בן קוץ על הקוץ יבא מין אצל מינו מיד קבל
ממנו הקב"ה ותלאוהו עליו וכניו עמו באותה שעה קרא
אותו רשע לפח"ג גוד סגור ולכעל גוד ואמר להם בחור
לי עץ גבוה ו' אמה כדי שיראה בכל המדינה א"ל היכן
נמצא עץ של ו' אמה אלא בבירה שלך מיד עמד והחריב
אכסדרא שלו ונטלו קוץ מוכד משם והביאוהו - ומפני מה
ו' אמה כדי שיתלה הוא ועשרה בניו עליו בא וראה היכן
היו גלובים בו תן לכל אחד ואחד ג' אמות וזרת הרי
לעשרת בניו ל"ח אמות וגו' וזרת להתן ענמו וכן נכלה
ונכלה זרת ואזכר הרי ת"ג אמות וזרת וג' אמות שנטעם
תחת הארץ וכ' אמות וזרת שהניחו מן הארץ בעד הנבל'
שלא יבא הכלב וחיה ויאכל מהם הרי מ"ט אמות ואמה
א' הניחו על ראשו של המן שלא יבא העוף ויאכל ממנו
הרי ו' אמה וכיון שהחריב אכסדרא שלו ונטל את הקוץ
מרד נפשו עליו השיב לו גבראאל ואמר נאה לך העץ מוכן
לך העץ מששת ימי בראשית ברוך הנוקם את נקמתו
ומשלם גמול לכל אויביו נפשו והנפרע לנו מזריו ברוך
האל המשיע:

הנה בחר לפנינו כשמש בבורתו גבורת הנס

הזה סעיפותיו פארותיו וענפיו וגם שרשיו
מי הא' אשר ישמש כזאת ולא יתן לבו להכיר את מעש'
ה' כי מורא הוא ועל כל הטובה אשר עשה אלמים לנו גם
ופלא מיום הוסדה ועד עתה מדור דור - הנה יוסף להפלי'
הפלא ופלא הנס המפורס' הזה של מצלת המן אשר חשב
על היהודים להומם עד תומם מכלי השאר להם שורש
וענף ולא די שלא נעשה ענתו והסם בחב רחמיו וחסדיו
הנילנו מיד ומילט את העיר כחכמתו אלא גם הניל את
הנרדפים בנפשו של רודף ובמדה שחשב למרוד בה נמרד
ותלו אותו על העץ וכלי ספק בזה מודעה יד ה' את עבדיו
וזעם את אויביו ומה גם בהיות התשועה בימים האלה
ובזמן הזה שכפי הוראות המצרכה ומשפטי הכוכבים
יחייבו השפלה ואיבוד אל כללות האומה הישראלית כמו
שביארנו למעלה ונהפך הוא שבאו הטובות בשופ' ונהפך
האכל לגיל שזה מהפלא לשרד המערכה ולבטל כח
המזלות כי יחתו הגוים מהמה - אשר על כן ראו
מרדכי וכית דעו לקבוע חק וזכרון לנס הזה לעשות
אותם ימי תכחה ושמחה יותר מנס חנוכה ומכל שאר
הנס' ולקובעו לדרו' שזה הנס יש לו יותר שאת מכל שאר
הנס'

שעה קצף המלך מאד וחמתו בעד' בו וקם בחמתו ממזל'
היין אל גינת הביתן וישא עינו וירא והנה עשר' מלאכי'
דומים לעשרת בני המן קוננין בנטיעות אמר להם למה
תעשו כה אמרו לו כך צוה לנו אבינו ויבא הכית והמן
נופל על המטה אשר אסת' עליה שבא מלאך והפילו עליה
אמר ווי מדברא ווי מדכיתא באותה שעה בא - אליהו ו'ל
ונרמה לחרבונה אמר ארמי המלך יש עץ א' בביתו מ"ק
הקד' גבוה ו' אמה לתלו את מרדכי עליו אשר ריבד טוב
על המלך ולא רעה זו כלכד עשה לך אלא גם הוא היה עם
יבגתו ותרש באותה ענה וזה לך האו' שמיד שהודי' מרדכי
הדבר מיד ביקש רעתו והכין לו כלוב והנה הוא בביתו של
המן מיד אמר המלך תלוהו עליו:

ויאמר המלך למרדכי קום לך וקח את המן השוכ'

הרע מורד היהודים ותלהו על העץ אשר
הכין לו ודון אותו בדינים קשים ורעים ועשה בו נקמות
כטוב בעיניך באותה שעה יבא מרדכי מלפני המלך ולקח
את המן משער בית המלך ענה מרדכי וכן אמר לו בא
עמי המן אויבי וסוכאי וזורד היהודים ואתלה אותך כשם
שתולין לבני אדם בזוים והדיטות אשר הכינו' לך ענה
שמן הרשע ואמר למרדכי הנדיק בבקשה ממך מרדכי
הנדיק אל תתלמי כשם שתולין לדיקים ובזוים כי גבורים
אנשי שם לא היו ספוכים וחשובים לפני ושרי המדינות היו
משועבדים אלי מרעים ממלכו. נ הייתי באמרי פי וברוח
שפתי מכהיל הייתי את כל המדינות ואני המן משג' למלך
היה שמי והייתי נקרא אב למלך ירא אנכי ממך לא תעשה
עמי כמו שחשבת לעשות לך חוס וחמול על כבודי ואל
תהרגני ותחבלני כאגב וקני אתה מרדכי הנדי' עשה עם
עבדך כחכדך ואל תזכור לי שכאת אגב וקנאת עמל' ולא
תהיה לך איבה כלכבך ולא תקום ולא תטור כמו שנקם
ונטר עשו אבי - כמים גדולים נעשו כמו שנעשו לאבותיך
כשעברו הים ביבשה - אוי לי כי עיני חשיכים מלראו' פניך
ואין לי פה להשיב אליך ולא מנח להרים ראש על אשר
יעבתי עליך ענה מן אהובי ומן זרש אשתי בבקשה ממך
חוס וחמול על נפשי ארמי מרדכי ואל תמחה שמי מהרה
כיעמלק אבי ושיבתי וזקנתי על העץ לא תתל' הרגני נא
הרוב כטוב בעיניך ויראשי הסר כחרב המלך כי כה נהרגי'
כל שרי המדינות - והיה המן הולך ובכה ולא הטת מרדכי
אזן אליו וירם המן קול ביללה וצעקה ומרה ויעץ מרדכי
הנדיק ויתן את קולו קול עז וחדה ויאמר ברוך ה' האל
הנותן נקמת לי וירב עמים תחת אף מקמי תרוממי
ויאסור אותי בחבל ויתלהו על העץ אשר הכין לו ויאמר כן
יאברו כל אויביך ה' וכו' כי הנה אויבך ה' כי הנה אויביך
יאברו יתפרדו כל פועלי און -

ואמר במדרש אגדה שקרא הקב"ה לעני' אמר

מי ראוי לכם שיתלה המן עליו תאכה
אמרה

פרק ד בכיבוד הנם

הנבי' שנעשו לנו ולאבותינו שה' נם בתו' נם כמו שנתבאר
אוסף גם הוא בהיות ישראל בעת ההיא רחוקים מיראת
ה' גבורתו ונטו מדרך הישר ובפרט שנהנו מסעודתו של
אותו רשע ולא היה בהם זכות להנצל והאל ברחמיו פניו
לעמו נשא עם היותו שונא את המטים עקלקליתם
והעוזבים ארחות ישר חסדי ה' כי לא תמו כי לא כלו
רחמיו ובאהבתו ובחמלתו הוא גאלם וכ"ש בהיותם בארץ
אויביהם בארץ לא להם שאין להם זכות הארץ כמו
שהיה בנם חנוכה בימי היוונים שהיה בתוך ירושלים
ובהמ"ק קיים וזכות הארץ ובהמ"ק הועיל לעזרה
בגרתם לא כן בנם הזה כי אפס עבד ועוזב
ואין בומך ואין עוזר ותושע לו זרועו ונרקתו יתברך
הוא שמכתהו :

יתר

מכאן הנה היה הנם הזה נוגע לנפש כי
לא עלינו מלחמתיו אלא עלה' כי לרוב
הרכיכות לאומה קדשה עם אלהיה יעץ המן הרע לעשות
מלחמה להפחיד אלוק וביטל מהם את התורה וי"ט ושבת
ומילה ותפלין ונחפוך היה אשר כיתן הדת להנקם ממנו
ולאזקיף בדרכותיו עם כוראיו וקיימנו מה שקיבלנו בכר
תור' ומנו' באונם לעשותן כרצון טוב ובנפש חפץ וקיימנו
מצוה מר' מחמ"ע להשחית בזרע עמלק וגם קביעות יום
הפורים והמנו' הכללות בו ונמצא שבמקום הריחוק המה
בעצמם סיבכו הקירוב - ואשר יתבונן המשכיל בנם הזה
יראה חלקים רבים אשר מחמת כל אחר מהם יעלה הנם
לחסיבות גדול וכ"ש בהנרף כולם ביחד ראשונה הגאולה
והתשועה וההצלה היותה ממנות לחיים ולא די הרחק הכוז
כי אם גם ככלל בה הקרבת התועלת לעלות במעלה בין
העמים ולהנקם מאויביהם ולעשות בהם כרצונם ואין
מעכב בידם ואף על פי שהיתה ההריגה בשונאיהם שלא
ברשות כמעט כמו שכתבו בת הקורמין ז"ל הכ' בהנרף
לזה מעלת גדולת הנירר המבקש מהמלך על זאת
וכיורעו איך עלה לגדולה רמה ונשאה שלא כדרך טבע
באופן שהיה יכולת בידו לעשות כרצונו ובלעדיו לא ידים
איש את ידו ואת רגלו בכל מלכות אחשורוש אשר בלי ספק
יאמר באמת על ישראל כינפל בידי לא יוכל קום ובא עד
קצו ואין עוזר לו וכיון שכן היות ההצלה מיד איש זר ואיב
כזה הדי ים מדינה כ' לנם להעלות בחזק ותוקף רב
החלק הג' ענין הגאולים מדרכי ואסתר נדיק ונרק ואיך
נאשפות הורמו אביונים לעלות לגדולה ומלכות ובסיבות
זרות אשר לא כדת אשר גם זה מורה היותו הוא ית'
מטבב את הגאולה הזאת על נר הפלא וקורס מכה נין
דפואה פרח אס כלקוח' אבתר להיות נישאת לערל ושמח
ואם כענין בנתן ותרש וברוך המפליא לעשות למעלה
מכל לה הקדמ' תוקפו של אחשורוש ואיך היה שולט בכיפה
באופן שלא היה מקום לעם ישראל להיות להם פליטה
ובארית

ושארית כלל ועוד מהחלוקה הזאת מתבאר הסיבה
הראשונה להצלת ישראל והיא הריגת ושתי בת מלך שהית'
גדולה במעלה יותר מאחשורוש כאשר חכמים הגידו וגם
כן היות גדותם שלא כדרך השכל והסברה וחק המוסר על
אשר לא עשת' את מאמר בעלה בשלש אה מחק הכבוד
והרך ארץ אשר כל זה מורה באנכע אשר האל יתברך
אשר הוא מורא תהלות עושה פלא הכה אותם בסמורים
ובתמהון לכב לקיים את מחשבתו שתמלך אסתר
להצלת ישראל - אשר במדריגות הללו הפליגו תנאים ר' מ'
אמר צריך לקרות את כולה ור' יאמר מאיש יהודי רבי יוסי
אמר מאחר הדברים האלה ורש' כי אומר מכלילה ההוא
והכוונה במחלוקת הזה דר' שסבר דסגי לן במה שנקרא
ונפרסם תוקף הנם עצמו ואיך נגלו ממות לחיים ונהפכו
אל הדודפים לעשות בהם כרצונם אשר זה מתברר היטב
מכלילה ההוא ואין צריך לפרסם את כל הקודם אך רבי
יוסי סבר דלא סגי בהאי אלא צריך ג' כ' לנרף לזה תוקפו
של המן וגדולתו ומעלתו עד שהמלך אחרי דברו לא ישנה
אשר עם זה יתגדל יותר הנם ולזה אמרו שצריך לקרות
מאחר הדברים ור' יאמר צריך לפרסם ג' כ' תוקף הגאולים
ואיך עלו לגדולה אשר מזה יתברר סיבות הגאולה היותם
גם כן ע"ד הפלא והנם - ולכן צריך לקרות מאיש יהודי
ור' יאמר דלא סגי בפרסום הסיבות הקרובות אלא
הרחוקות והראשונות אשר הם סיבות לסיבות הגאולה
צריך לפרסם אותם אשר הם ג' כ' היו מעשה נסים כאמר
וכדי שיתגדל הנם להן תכלית בפרסום כל חלקיו ולכן
הנריך לקחת את כולה ואיפסיקא הלכתא בר' מ' שצריך
לקחת את כולה להודיע לבני אדם טעם קביעות לר' דות
ולעשות אותם ימי משתה ימח' מה שלא עשו כן בחנוכה
ושאר נסים כי בקוראם את כולה יתפרסם הנם בחלקים
ופרטים שלשים גם רבעים כאמור ובכל חלק וחלק ימצאו
ג' כ' המשכילים בפשיטותה פרטי פרטים וכ"ש בפנותם
בתעלומתה אשר הנדה ההיא כאן למטה בארץ היה כאין
בעק הנדה הנעשית בשמים ממעל בקטרו' ס' מ' שרו של
המן הרשע עד עלות חרון אף ה' עד להשחית כל זכר
ישראל כאמר הכתוב ומרדכי ידע את כל אשר נעש' מה
שנעשה למעלה וע' כ' חרד את כל החרדה הה' כי לצוררי'
אשר פה למט' בארץ לא פחד כי מהכל ימעטו אך לא פנה
אפס אל הנר הנורר למעלה אשר הוא הנר באמת וממנו
נתהוה לעומתו המן הרשע כי משורש נחש ינא צפע
ובאהבתו ובחמלתו ית' לישראל עם סגולתו פנה ל' תפל'
גרדכי ואסתר ונחמם ותעניתם ויפן אליהם ברחמים
ודלים ושכ וקרע ג' ד' ויגרש מפניו אויב ויאמר השמר -
ולא כל כודו ידרוש ישוב להפלא הפלא ופלא במעשה
תוקפו וגבורתו של נם זה כאשר נתבאר בפרק ג'
ויתבאר עוד בס' ד' -

ואתה

ואתה

ואתה כי קודם נעים עוז תתאזר לספר
בספור הנם הזה ועוזו לפני אנשי ביתך
למען ישמעו וייראו את ה' אלהינו ויראת הדוממות ומתק
סיפור הנם כהו' היה תמשוך בחכמ' מוסר השכל לאמ' ניר'
בא את ה' אלהינו כי איכבה נוכל וראינו באברן נפשותנו
לעבוד את פי ה' אלהינו ולהיות כפויי טובה אחד כי הוא
היטיב לנו והוא מטיב לנו והוא ייטיב לנו כי לא אחד בלבד
עמד עלינו אלא שבכל דור ודור עומדים עלינו לבלותינו
והקב' ה' מגילנו מידם ואיכבה נשלים רעה תחת טובה ח'ו'
לעבוד את פי ה' גואלנו וגואל אבותינו נודינו נוד ישועתנו
פודנו ומגילנו וגם אם כל מעשינו עתה כמעשיהם אז
בימי המן הדשע כפשע ביננו ובין המות ומדוע לא נשוב
מעצלינו ומאשמתנו לבל ישוב לבא עלינו כאשר אז בא
עליהם וכן כזאת וכזאת יוסף אליהם להחריד אל לבם
ומדא יעלז על ראשם אשר זהו עיקר הטעם בענין ספורי
הנשים אשר חייבנו חכמים לספר אשר מתוכם ילמדו
ליראה ולהתבה את שם המלך הגדול הגבור והנורא קדוש
הוא - ואף הנשים חייבות במקרא מגלה שאע"פ שהיא
מכזה שהזמן גרמ' מ'ת' אחר שאף הן היו באותו הנם תקנו
חכמים שיהיו חייבות ואם לא באו לשמוע קריאת המגלה
לבית הכנסת ישוב פנית כל איש בביתו לחזור ולשנותה
להן בברכה אם יודעות לדרך אם לאו יאמרו הן עיקר
הברכה בשם ומלכות ואחריהן מלה במלה יאמר האיש
עמהן שאר הברכה - ואף אם יודעות הן לקרותה מצוה
מן המוכרח להן לשמוע מקרא מגלה מפי האנשים וכן
אמרו במדרש הנעלם דות דף כ"ה ע"ב א"ר אבא נשים
חייבות במקרא מגלה אבל הן אינן קוראות מגלה אבל
חייבות לשמוע המגלה מפי המבדק עכ"ל:

והנה

בענין סיפור יציאת מצרים כתבו הפוס'
שממה לומר ההגדה כל איש בביתו בלעז
להבינם פרוסם הנם על אודות מדעתן של נשים קלה
וקרובות להכחיש בדבר ולכלתי האמין בנם כמו שבא
במקומו אכן בענין קריאת המגלה כתבו הד"ן והריב"ש
ז"ל שיש למחות כיד הקודא לנשים המגלה בלשון לעז אף
על פי שכתובה בלשון לעז ואפילו במקומות שקורין אותה
בי"ד וט"ו מפני הספק לא יקרא אותה אלא בלשון הקדש
סעיקר מצותה קריאתה הוא בכך אעפ"י שאין מבינים
אותו לא הקודא ולה השומע - וא"כ איפה איכבה יוכלון
הכר מעש'תוקפו של נם ובבודתו הנשים והקטני והקטנות
להכנים מוראת שמעם בלבם אחר שבקריאת המגלה קול
דברים הן שומעין ובינת הדבר תסתתר מהן לא ידעו
שכל כי ע"כ חשבת' למשפט להביא בספ' זה בימי הנסים'
כל מעשה המאורע כאשר הוא בתוספת דברי חכמים
השר דברו ברוח קדשם בלשון פשוט למען ירוץ כל הקורא
בס' לספר כל איש בביתו בימים ההם גדל' מעשה הנסים
חלק שני כא א ולפרמם

ולפרמם לבני ביתו ולנשותיהם יותר מהם ואשרי איש
שכבה לו והוא סגולה נפלאה להיות הוא ובני ביתו חסידים
בכל כנפיו יתבדק ויהיו לנם כמו שבא במקומו - ובסעודת
אזר לי"ד יהנה לפני ברכת מזון בתקונים דף מ"ט ע"ב
(תקוני קושט' דף כ"ז ע"ב) בההוא זמנא דאתקשטת - וכו'
עד דמיחאת למדראי חמשים מכות וכו' - קם שבא ונטל
קירטא וכו' עד איזו נטיל נוקמא מן גס דזחא ואח"כ יאמר
מזמור שיר חנוכת וכו' :

ושוב

יבדק את ברכתו בכונה יתירה ויהא זכור
לומר על הנסים בנעימה קדושה בברכת
האזן כי אף לפי הדין אם לא אמרו אין מחזירין אותו
לא יעבור מלהזכירו ולתת לו יתבדק את השבח וההודאה
כי עושה אלה המה מהכופרים בטובתו של המקום ברוך
הוא ולא יפנו אפס להזכות בטן ואת פועל ה' לא יביטו
וה' הטוב יכפר ושוב ישכב על מטתו וערכה שנית ויכבד
ביארנו בפרק ט' דפסכת דלת' ח' אין נד יאמר לזוג
בפודים כי עיקרו בעת הסעודה ושאר הזמן אינו
עילוי לדחל יותר מזמן החול שלכן מותר במלאכה
וכל שכן שאר הימים שאין נופלים ע"פ בהם שאמורים
כלי ספק:

פרק חמישי

שלומי

אמוני ישראל משומרים לבוקר שומרים
לבוקר ביתר הימים לא ימוש ממנהגם
המפואר בימי הפורים האלה לקום לראש אשמורות ועל
סוד אסתר אילת השחר יעדומו סוד להסתופף בלילה
ולקבל חוט האודה המאיד אל עבר פניה ביתר הימים ואז
המפלגא המכריק ומבהיק היוצא מלפני המלך בלבוש מלכו'
בעצם היום הזה מגדלות מרקחים נטפות מו"ר עובר
ואמרו בזהר בשלח ז"ל וכד אתי נפרא כנסת ישראל אתיא
ומשתעשעא ביה בקב"ה ואשיט לה לגבה שרכיטא רחם
ולא עלה בלחודהא לא עלה ועל אינון דמשתתפין בהדה
וכו' וכלי ספק כי גם בסוד תוספת המאורות המתוספים
בה בערך קדושת הימים יום יום לפי קדושתו כך תשית
לראשם עטרת הדר כבוד מלכותה לאינון דמשתתפין
בהדה כמנת חלקה וכוסה:

ואשר

חכמי הזוהר הדעונו דכפלות ליליא
קב"ה עאל כגן עדן לאשתעשעא עם
נדיקייא וכו' היה אומר מרי ז"ל שבימים הנזכרים ונעשים
על אודות המאורעות אשר נעשו בהם על ידי נדיקי עולם
כגון בפסח ושבעות או שעשוע הנדיקים רב עם משה
רבינו ע"ה אשר על ידו היתה תשובה לישראל וכן כזא
כזה 21 I

פרק ה' לקום באשמורת יד

בזה כחטובה ע'י מתתיה כהן גדול ובניו ובפודים ע'י מרדכי ואהרן נריק נדק שמים ושמים אתם ומתוסף הסעשוע רב ליתר הנדק' בפבורם ונדק' יסמחו יעלגו לפני אל'הים וישימו בשמחה רבה ומודים ופד' לים את שם תפארתו יתברך לנפלאותיו ואותותיו אשר עשה על ידי הנדק' לעדת סגולתו ובמה שמחה גדולה מתוספת למצ'לה וכלי ספק כי העלו רב אשר תשיג כשמתם בעצם הימים ההם כך ישימו חלקתם אתם להעלותו ולהשכיב בצמחחות נפשו אשריו מה טוב חלקו ומה נעים גדלו. כי על כל אלה חף המקל על ענאו לבלתי היות משומרים לבוקר ביתר הימים לו בכח גבר אים התמים להיות ודיו וכסדר לאשר ולקיים את זאת באשמורת אור ליד או למצ' ולהג' בסדר תיקון הלילה אשר כדדיו לכבוד הדר המלכו' להכין אותה ולסעדה. ובסיום המזמורים קודם פרשת העקרה וסוף מזמור ס' ו' שבין לרד' ומזמור כ"ב למנחם על אלת השחר ומזמור ל' מזמור סיר חוכת וכו' ומזמור קב"א סיר למעלות אשר עיני וכלי ומזמור קכ"ד סיר המעלות לרד' לולי ה' וכו' והכל לפי הפהות ממחך ידברו בתקון למדי ה' אשר בדרנו בפרק ג' דחוכה אשר בסוד הנבואות הוצק יסודו וכרכים בודעות יאמץ בסוד קריאתו אשר כל טובה בו בחוכה ובפודים לו יחכם להאיר ההוד לטובה ולתקן את מעוותו כמו שנתבאר שם באחוכה ולא יעבור מלהג' בו בעצם היום הזה כי הוא מתפארת התקונים והכל באשר תשיג ידו יהיה בו בקרב אלה הימים ככולו או ברכו או במקנתו ומלא כדי גאולתו כי חביבה מנוה בשעתה. וסוב בהאיר היו יצו ויפתח את אונרו הטוב להפדים מממונו נדבה לאשר ולקיים מנות מתנות לאכיונים אים כמתנת ידו בברכת ה' אשר נתן לו ויתן ביד אשתו ובניו לחלק לנפשות אכיונים כי בחוב זה א' אנשים וא' הנשים יחדיו שוו בשיעוריהן ויבא לתו שיעור מה לחלק אותו בידו כי מנוה בו יותר מכשלוחו.

והכבשלה

הזאת תחת יד אכיוני לב הדחוקי' מנדקה לאסור איכר כל אים כביתו בעצם היום הזה מפרד קיטון האכיונים והאומללים המתקנים לבא בבתי כנעניות למאול מעות פדים ויתר גפיות הגבאים לדברים המצרכים באותה העיר ועינם נדה על מעשה הנדקה ובחדו כל אים לבגור בעדו לבלתי נאת מדלתי ביתו החוב' במי שכפאוסד ולית דחם לקריא המגלה בצבור וברכו ויכרחו בהחבה להתפלל תפלת הערערים. היטב בעיני ה' עשות כאלה ביום אשר היטיב והגדיל ה' לעשות עמנו להלט נפשינו ממות אשר יאותה לבו להקהיל קהלות ברכים ונרממיהו בקהל עם ובמושכ זקנים נהללהו כי נהיה כפויים בטובתו של המקום כ' ה' הלילה לבלתי השכם לכתו כנעיות וכ' מ' ולומר שפר קריאת המגלה אשר היא תחת הודות והל' לה'.

לה' בקרב ביתו הוא לכדו וביתו סוגרת ומסוגרת חין ונח' ואין בא העני עומד בחוז וכע' הכ בפנים ויגשו לשכור הדלת ואין קול ואין עונה ואין כסף אויה להם אלה עליה' כי גמלו עליהם הרעה ועוברים על מה שכתוב בתורה הממר לך פן יהיה דבר פס לבכך בליעל לא תאמץ את ירך ולא תקפוצ את ירך מאחק האכיון ואין ספק כי עושה אלה לו ימנע לעולם ואכד העושר ההוא כענין רע התעייף עיניו בו ואנינו כי כך היא המדה לכל ממון יתרומו הוא חסרנו וכמ' ש במאמ' הכתוב מתן אדם ירחיב לו כי האד' אשר חננו ה' לו עושר וכסבים יקרנו כמשפט הכות' נכסיו לא' מעביו שלא עשאו אלא אפסורפוס דאומדן דעת הוא שאינו מניח את יתר בניו ריקם כן הדבר הזה היתכן כי מתן ה' נכסים והאן רב לאיש או לשנים ויטוס כמה עניים מאוללי' בניס להריקם אין כפק כי לא מנוהו ען השמים כי אם אפסורפוס ואת עניו ירחם ויתפרנסו על ידו ונמנ' העשיר בניכור וכמשפך בינו ית' וכין עניו עכיו עמו להריק על הכלי' ריקי' של עניים על ידו ולכן אם יקפוצ ידו מליתן או יתן פחות מהדראו הוא כמשפט שסופכי' בעליונו שהוא רחב מלמעלה ויריק היין בכלי מפיו הנר למטה אשר אם יבא למטה ענכה או נדוד ויטוס פיו התחתון ולא יבא מהיין לכלי כי הלא יצחק אשר המשפך כידו אל הסופך מלמעלה לאחר רב הרף ירך אל תשפוך מלמעלה כי פיו של מטה נבט' ואינו מריק כן העשיר הוא כמשפך שסופכי' לו ברוחב מאת ה' מן השמים כדי שיריק לכלים ריקים הם העניים מלמטה מאם יבתום מלמטה מהריק לדליה מן השמי' לא יריקו אך אם יפתח את ידו שהוא הנקב התחתון גם מלמעלה ירחיבו לי נכור המריק על המשפך כשפע רב וזה מאמד מתן אדם ירחיב לו יאותם בני אדם שכשארע להם הפסד ממון או צל משא כבד המסי' וארנוכיו' מרובו ומקמים במעשה הנדק' גם עליהם ועבור כוס התרעלה לחתמוטט יותר והא למא זה דומה למי שבא לכבות אש להבת יקר יקור ביתו בתכן כי נכבה האש ועד ארבעה נגלהב יותר ויותר. והם אכא העיר כל בוכרי דעות נפכדו' אשר במעשה הנדקה מחול ירכון ולא אביע לשלים ולרכייע דעות נפכדות אשר הזכו בהנודים מפתויי הנפוכי אשר בקרבם כאשר בא בארובה כס' הקדמונים אל'.

ער כן באו אחי באו ריעי זרע קדש ברוכי ה' חזק ואמנו והיו לבני חיל במעשה הנדקה להחזיק יד עמי עמו יתברך כל הימים ויתר גדול מאד בעצם היום הזה אשר נתוספה בו מנוה יתירה מתנות לאכיונים ועומ' ב' דה במדומים כמו שיתבאר וכל א' יסכים בבוקר ויקח מן הבא בידו מכרכת ה' אשר נתן לו כפי שיעורו והיין דגליו קלות כאילות לבא לכה' ל' להתחבר עם הנכור כי ההתחבר' עם הנכור גדול מאד כל הימים וביותר בעצם היום הזה ועם כי יהיה עמו כן אים לא יעזוב מלבא אל בית

פרק ד לתח צדקה ביד קודם תפלה

פב

בית הכנסת כי מצות היום בב"ה דאיכא פרסומי ניסא
 ספי כמו שנתבאר בפרק ג' כשם הר"ן ז"ל. ונכון להיו'
 כל איש כלכתו לכה"כ ופוגע בצניי' אכיונים קודם התפל'
 לתת מתנות לאכיונים במנהג ר"א דקאמר אג' בדרך
 אחזה פניך והשאר יחלק אחר התפלה או בתוך התפלה.
 ויכוין לקראת אלהי כהדרת קדש ללכת מעוסף בשלת
 ובתפילין לכה"כ כי בהם נהדרו היהודים כיום הזה כאש'
 חכמים הגידו ליהודים היתה אורה זו תורה ואמרה זו י"ס
 וששון זו מילה ויקר אלו תפילין וכו'. והשיקור ללמדנו כי אף
 כי הוא י"ס לא נאמר בהנחת תפילין כבבגדים ובמזעירות
 וכן לספק מילה בזמנה כי לא נעשה פ"ט לכל דבריו
 בסדר הדבר יתבאר לפנינו בס"ד ולכן יאמרה לכל איש
 ישראל להיות זהיר וזריז במצוות התפילין כהיום הזה
 ביתר עו על כל הימים ולא כאשר שגו רבים לקהל בתקף
 חטאנו כיום הזה. וכן במצוות ק"ש נדך להתתקף בשפ'
 כוונתה בהם הזה יתר על כל הימים יען עליה קיטרג
 המן הנורא ואמר לאחשורוש ישנו עם אח"ד פותחים בתי
 כנסיות ובתי מדרשו וקורין דברים שא"ל להשתעז ואומרי'
 שמע ישראל ה' אלהינו ה' אחר ואח"כ עומדים להתפלל
 וכו' והשיב לו אחשורוש וא"ל הואיל ואתה רוצה מתני אות'
 היהודים שמשכימים ואומרים ה' אחד איני מוכרן לך שהם
 פקדון בדי וכו' וכן הוסיפו עוד במדרש ולקוט שהמן חשב
 לתלות את מרדכי בזמן ק"ש וכו' והנה כי כן ראוי לעשות
 חק וזכרון לנס ולקחתה היום הזה בכוונה תורה ובשמה'
 רבה על כל הטובה אשר הפליא ה' חסדו ואמתו אתנו
 (א"ה מכאן תובחת מגולה לגבאים וכמה בני אדם
 המקדמים עצמם להתפלל תפלה וק"ש חזופה וכמעט
 כמה מהם מתפללים עוד הכבדים במסילות' ובסדר יכיר
 איש את רעהו בחשיכה יתהלכו ויאצו האנשים בעוז הדד
 התפלה והק"ש וקריאת המגילה בלא לב ולב וראוי להודיע
 שלא ינאו י"ח כלל בתפלה זו וגם בקריאת המגילה לכתחלה
 מצוותה מהנך החמה וראוי כל איש העד להזהר בזה כי לא
 יקובל התוספ'. כי אם בצעיות העיקר ואם ביקר הכל ימעל
 שקול טיבותיה ושדו אחוריו.)

וכן

ישמח ויעל בעת הזאת ספר תורה ברוב
 ששונים כמו שדרשו ליהודים היתה אורה
 זו תורה שעליה גזר המן כמו שביאר רש"י והעיקר מפני
 אותה שאמרו בפרק אר"עק מכאן מודעא רבא לאוריותא
 אמר רבי אשי אף על פי כן הדור קבלוה בימי אחשורוש
 דכתיב קימו וקבלו היהודים קיימו השתא מה שקבלו כבר
 באופן כי אף כי קבלת התורה היתה בו' בסיון העיקר הי'
 תלוי בחותמו לקבלה מרובן כשנעשה הנס הזה והר"ת
 כתבה בשושן ליהודים היתה אורה זו תורה וע"כ יאותה
 לנו לשום ולעלות בעת הזאת הס"ת היום הזה בששון וזק'
 כמו כיום מת"ת עצמו ומזימין ס"ת וקורין באש' ויבא
 כא כ ב עמלק

עמלק לענין רמז ולהודיע כי מי שנפרע מעמלק הוא נפר'
 מהמן וכמ"ס בזהר שכשי"א יהאשע למלחמה על עמלק
 יבא ג"כ למצלה המלאך הקדוש וע"כ ויחלוט יהושע את
 עמלק ואת עמו לפי חרב וכו'. וכן נמי נפרע מהמן
 המלאך כאשר חכמים הגידו והמן נפל על המטה מלמד
 שבא מלאך והפילו עליה ולרמז זה קודין פ' עמלק להורות
 כי מי שנפרע מהראשונים נפרע מן האחרונים וגם יש בה
 מהרמז כש' וסי'ס באג"י יהוש"ע כ"י מח"ה אמר"ה עול'
 תתקנ"ה במספר השנים שהיו מיום שנאמר אל משה כתוב
 זאת זכרון צד שנה שלקחה אסתר אל אחשורוש כינר נ'
 של מדבר תת"ן שנים היו בארץ הר"ת תת"ן כ"כ שנים לא
 עבר איש ביהודה א' מדרוש הקד"ה פל כורס הפרסי ו'
 עד שלקח אחשורוש את אסתר הר"ת תתקנ"ה כמו שביאר
 הדב החסיד הקדו' מהר"א מגרמניס ז"ל וצוד בה מהרמז
 אמרה את זכר עמלק כי בתיבת אמר"ה נרמז מי שעש'
 ויעשו מלחמה עם עמלק בראשונה היה א' הרן מ' שה' ח"ור
 ואות ה' סוף השכינה שעשתה מלחמה עם השר שלו ואח"כ
 היה א' סתר מדרכי ח' רבונה ואות ה' של השם ובבאלה
 אחרונה יהיה א' ליה מ' שיח ח' נסוכי אדם והשכינה על
 גביהם שהיא ה' אחרונה וגם שם רמז י"ד וע"כ יד על כס
 י"ה כמ"ס הראשונים ז"ל. ואמרו במכילתא כי יד על כס
 יה אמר ר"א נשבע הקב"ה בכסף הכבוד שלו שאם יבא א'
 מכל א"ה להתבאר שיקבלו אותו ישראל ומכיתו של עמלק
 לא יקבלו אותו שנאמר ויאמר דוד אל הנער המביא לו אי
 מזה אתה ויאמר בן איש בר עמלקי אנכי נזכר דוד באותה
 שעה מה שנאמר למדע"ה שאם יבא א' מכל א"ה שיקבל
 אותו ומכיתו של עמלק לא יקבלו אותו ויאמר אלש רמז על
 באשך לכך נאמר מהר דוד והיתה הפלא ופלא בעיני כמה
 מהחכמי' איכבה קיבלו מדרכי ואסתר וחגי וזכריה ומלאכי
 לרבים מעמי הארץ המתיהדים כי כפי הגרסה היו מורע
 עמלק אשר מפני חרבות נדרום מרתם וכמ"ס כי נפל פת'
 סיהודים עליהם כי נפל פחד מדרכי וכן אמרו מבני כנע
 של המן למדו תורה בבני ברוך וכו' ואין זה מהפלא כי
 מעצמם נתגידו כמ"ס התוספות גבי גרי אריות דיוקא
 נמי דקת' ומכיתו של עמלק לא יקבלו לא קתני לא יתגייח
 וזה פשוט.

ואחר

קריא הפרשה ראוי לכבוד לומר שני פסוקי'
 אלו קול ברמ"ה. יתלך ה' לעולם אלהיך
 ציון לדור דור הללויה. ויעל מושעים בהר ציון לשפוט
 את הר עשו והיתה ל' המלוכה. ויכוין להשלי' שם הוי"ה
 בר"ת ובס"ת הפסוקי' האלה ושם ארמי הרמז בר"ת וס"ת
 שני פסוקים אלה. אתה תקום תרחם ציון כי עת לחככ'
 כי בא מוצד. לכספה וגם כלתה נפשי לחצרות ה' לבי
 ובשרי ירננו אל אל חי. ושם יאמר שילכיהן בר"ת וס"ת
 ואלה מקראי קדש. יתגלך כלבבך וכל ענתך ימלא.
 כא כ ב עמלק

המה

21

2

פרק ה סוד הצדקה בפורים

ומגביר כח השעיר לקום על הכרכים ועל השוקיים כח
שנתבאר בארוכה פ"ג דחנוכה וכל האיש אשר הלך אחרי
בעל פעור בעון הזה ימנא תקון למחלתו בעב' היום הזה
להתיר פסת ידו לצמלי תורה ובכ"ס כודעות יאמן -
ואולם טעם מצוה זו בעצם היום הזה יש בה טעם בגולה
ובנסתר בגולה הוא זכר לנש אשר נעשה הפך כוונת המן
מכל וכל כי הוא גור על הממוץ כמ"ס ושללם לבו ולפיכך
רצו חכמים לעשות המראה בממוץ באופן שהיה להם עושר
וכבוד ולתת גם כן לאחרים - וגם לפי מה שנתבאר בפ'
אחר בטעם נפול הגורל בחדש אדר כי בא עליהם בטעם
שהם בעלי עין הרע על כן נצטוו לתת לאביונים שלא
יהיה עיניו רעה בשל אחיו האביונים ולהורות כי נהגנו
בהם בטובת עין כמו שכתב טוב עין הוא יבורך כי נתן
מלחמו לל -

ובנסתר

לע"ד היתה חכמה כי הנה כבר
נתבאר בפרק ג' דחנוכה כי כשנב'
סמאל' ביקר ועקב נחלשו יריבין דקדושה ותקע כף ירך
יעקב ולכן מרדכי ידע ברוח הקדש את כל אשר נעשה ולא
יכרע לפני המן ועמד על רגליו להחזק יריבין דקדושה
שלא נחלשו לפניו שהיה משאול איש ימיני שתיקע הירך
כמ"ס בזהר פרשת משפטים - אשר לעומת סוד הזה
חכמים הגידו דמרדכי אחוה להמן הא' ירך רגליו וע"ד
היה רגיו מלה רתתחו ליה ואיהו ארגיו ליה בהדיה ונמנ'
אז כפורים סוד יהוד שנתקן הירך ומה שסמאל' חטף
ירכו מעקב - חזה אימא על כנין דער הוד אתפשת
ונתקן ההוד ולכן פורים באור ולסוד זה באה מצות
מתנות לאביונים סוד תרי סמכי קשוט וג"כ עיקר
מצוה הצדקה לעמלי תורה על הכרכים ועל השוקיים -
ורבנו הקדוש הא"ר זל"ה הגיד כי הנה מעשה הצדקה
ביתר הימים להעלות נדק לצדקה כמבואר במקומו ואולם
מעשה הצדקה בפורים רוח אהדת אתה ומתנות לאביונים
והוא סוד מאמרם ז"ל אכין תאכ' ל' רב"ר הוא סוד תריין
ירכי קשוט השושבינים המסייעים לרבך מצוה זו' ש תאכ'
למדה הנקרא כ"ל וגם למדה הנקרא דב"ר לחבר אותה יחד
וכיה ימנא להם המאה ולכן נדק' לתת שתי מתנות לשתי
עמים הם סוד הנכחים שהם נקראים עמים וככן בתתו
שתי מתנות לשתי עמים פנה למצלה ומחל העדני'ס
תשקם ומשם ימשך השפע לסוד האביונים והעיקר
מת' שממית ענא עליה על התורה משם נמשך שפע זה
לנכחים אלו -

ומטעם

זה אין תסמין מצות פורים לנדק' אחר'
כי הנה הצדקה אחרת המעש' שלה הוא
עבין תקון כנסת ישראל והמשכת יאור עליון אכלה כבוד'
אמנם הצדקה של מצות פורים הוא תקון הנכחים והמשכ'
אור עליון עליה לקיים כ"ל רב"ר שהם תאכ'ם ולכן אין
מש"ן

דמה כרעו ונפלו ואנחנו קמנו ונתעורר - וייראו חשכי
קנו' מאותותיך מוצאי בוק' וערב תרניל - וזו היא ממסגר
נפסי להורות את שמך כי יכתירו נדמים כי תגמול עלי -
וכן כסון לאומן מירי יום ביום אחר קריאת פרשת זכירת
עמלק כמו שנתבאר בחלק הקודם פרטי ארבעה זכירות
ובזכותיהן בס"ד - ואחר קריאת הפרשה וסדר מקראי
קדש אלה הבאים מחזירין לגבות גביה אחר גביה לכל
הדברים הנצרכים באותה העיר לתת חלק מה לכל אחד
ואחד מהם ביום זה כדי שישמחו בו הכל גם העניים ענא'
מחזירים בבתי כנסיות לשאול מצות פורים גם יתומים
ואומללים מתוך צרתם מקוין ליום הזה להשיב את נפשם
ולכן נדק' כל א' שיתן להם כפי כחולא יחזיר אותם ריק'
באמור להם כי ה' מחסהו במהגו הרע ביתר הימים אפס
כי יבכר על ידו הרע להתיר פסת ידו כברכת ה' אשר
נתן לו השעיר לו ירכה והדל לו ימעיט א' המרבה ואחר
הממעיט וכו' וכל מי שפושט ידו ליטול נותנין לו ואף
לגוים הפושטים את ידם לשאול מפני שמחת ישראל אין
להשיבו אחר ואדרבא יתן לו בפנים מאירות וידעו כי ה'
אלהינו עמנו בכל קראנו אליו והוא הפודה והבואל ומכיל
אותנו מכל צרה וצוקה ומפר ענת כל הקמים עלינו כאשר
הפר ענת המן כן המדתא נורר היהודים והשיב גמולו
בראשו - ואשר אין לו כסף ואין ידו משגת לתת לכל שואל
יתן לנצרכים יותר לרלים ולאביונים ואם אין לו אפילו לזה
לא ימנע מפני זה מלכת לכה"כ אלא ילך וישתתף עם
אחיו ובין אחרים לא יוכר חסדו אחר שחברו נותן לו
ואמר לחברו איך אין לי מה ליתן עשה עמי חסד שכל מה
שאתה נותן אמור להם שכעבורי אתה מתן ג"כ כדי שלא
אתכיים כשישאלו ממני ונדקה יחשב לחברו בעשותו זה
כהנה וזה אינו חסד אלא אדרבא כהנה ושכח גורל שמאנע
ממנו שלא יתלכנו פניו ולא יחוש שיאמר עליו שהוא נותן
פרוטה א' בעדו וכער חברו כי סוף סוף יכיר וידעו
הבאים כי איך יח' של חברו משגת ליתן ומפני הטובה
מתגלל בזה ואם לא יכירו אין אמו אחרת להם
שיכירו והוא יעשה המוטל עליו לעשות ומה יתרון לבעל
הלשון ועל כל פנים לא יעבור מלתת שני פרוטות
לשני עמים :

ועשרי

עם אשר כביר מנאה ידם יעזו כעשרם
לתת מתת יפה לעמלי תורה אשר
עיקרה של צדקה בהם כאשר חכמים הגידו אם בקשת
לעשות צדקה עשה אותה עם עמלי תורה - וכמתר בעב'
הימים האלה הנזכרים וכעשים אשר בימי החמכה היה
שוק הימין למנה דתה בימי הפורים ירום הוד שוק השמאל
למנה ואיך המכין חלשין בהעלים העיג מתופשי התורה
אין מחזיק בידם כמ"ס בזהר פרשת ושלח כי עון קפית
יד מתתין לעוסקים ברורה גורם להחליש תרי המכי קשו'
ומגביר

זו מלה אשר לפי ששטו כיוונו כזה על היות כי רבי תעמי הארץ מתהדים ובכל מקום מוקטר ומוגש כורתי ברית כל הגוים ערלים שנתגייה והיה ששונה רב בעד היום הזה ועוד כה רמז על אבי התעורה אשר היתה יום הלילה בז' באדר ונמצא כי יום מלתו היה כס"ו באדר היא שעמדה להם לישראל באותה צרה להשכית אויב ומתנקם :

ואולם אם יתבונן המשכיל בסתרי תורה ידע שכול כי דבריהם נוקבים ויורדים עד התהום לפי גלוי הארת היום הוא סוד המלה הארת סוד אבא בשמים ראש תור דרור וער"ז נדרש כל מאמר אורה זו תורה רמז על יסוד אבא בסוד נובלו חכמה של מעלה תורה ושמה זה י"ט סוד יסוד אימא המלכיות וששון זו מלה בסוד משלוח מנות איש לרעהו ב' מנות לרעהו סוד יסוד הו"א שכיום זה הוא רעהו כי עד שמה יתגיה הארתו עד היסוד בו ויקר אלו תפילין שמי עטרין רא"א שכל זמן שהארת הנוספות בעצם היום הזה יגיהו לא ימושו גם המה כמו שנתבאר במקומו - ומנהג חסידים הראשונים לשמח כחכ ששונים במלה שחל להיות בעצם אלהי' ימים ושמן יעלנו לפני אלהי' וישישו בשמח' של תשובה ולהעלות זכרון איהו זכור לטוב על ראש שמחתו אשר בדרקתו עז התאזר בקרב הצרה ההי' לעמוד בשרץ לפני איהו מרחם להשיב חמתו מהשחית כמו שבא במדרש אגדה באותה שפה רץ אליהו בכהלה אלל אבות העולם ואלל משה בן עמרם וכו' כמו שבא בארוכה למעלה :

ומדרב התמימים להתאפק עצמם ולסוד מהם תורתו של רא"א בעצם היום הזה אף בימי אכלס ולכסות ראגת לכבס לשמח בשמחת אלהי' הימים ימי תעלה ושמה אשר בזה גורמים שמחה לכבסת ישראל ואין לנהוג בו רק דברים שבגנעה כי גם בפורים יסוד של אבא כמו שנתבאר ואסורי' בהספד וכת עני' שאין לעורר אותם בימים אלו שהם של שמחה כי כן כנסת ישראל נקרא שמחה כמו שכתוב בזהר בפסוק כי בשמחה תגאלו :

פרק ששי

רועי ישראל אשר מצולם אנשי שם המסתופפים תמיד כל היום בטולא דמהימנותא ביער הימים בבית מדרשם - היו נוהגי' שלא למש מתוך האהל כימי הפורים האלה ובאים ללמד בשני דבן ביער שאר הימים כדאמרינן בפ"ק דמגלה רב אשי היה יתיב קמיה דרב כה"א נגה ולא אתו לרבנן א"ל מ"ס לא אתו רבנן א"ל דלמא

משנין המעות - ולכן מטעם זה אין מדרקים במעות פורים וגם אין מקפידים למ"ס כותבה ואינו יורע למי כותב בארנקי של צדקה - כי בכל זמן כנסת ישראל מקבלת ע"י הנבאי הוא הצדיק כמ"ס בזהר בפסוק יש מפזר וכוסף עוד ואולם בעצם היום ההוא הכאה לכ"י אין זה על ידי הצדיק יוסף אפס מלמעלה בסוד פזר נתן לאכיונים כי צדיק חי העולמים הדר א"ב הרחמים המכונה פז"ר על כי הוא תמיד מוכן לעשות פזר שפעו - הוא נתן לאכיונים הנצחים הנזכרים לקיים ומתנות לאכיונים מיד ליד ולפיכך כל מי שפושט ידו ליטול נותנים לו שאין גבא הצדקה היום בשאר הימים שאורו מועט ומקפיד רק הוא רב השלום שאורו גדול ולפיכך נותן ואינו מקפיד - ואשר הריחו בסוד ה' יכוין כמצעה הצדקה ואל סודה ידרוש בעת בא לאשר ולקיים אותה - ונפש כי תשבב לכבא בשפתים פלגי כוונתה בנוסח זה :

ליחרא שמא דקב"ה ושכינתיה כרחילו ורחימו ורחימו ורחילו ליחרא י"ה בן"ה ביחורא שלים בשם כל ישראל - הנה אנכי בא לקיים מצוות מתנות לאכיונים לתקן את שורשה במקום עליון אם כל חי להמשיך נח"ל ערכיך לאכיונים לירכת"י המשכן לקיים כל דבר ונפשות אכיונים ישתיון ויריון והיה מצעה הצדקה שלום רב צדיק הנשגב ראבא עילא בצדק מלכותך צדק ורב השלום נשקו להכין אותה ולסער ויתוקן במצעה הצדקה עון פגם אשר לא תמכנו ימים רפות אכיוני תורה והטלנו חלשי' בתרי סמכי קשט כרכן דרכן דשליה והגברנו הנחש ההולך על גחון לעמו' על הכרכיים ועל השוקי' ואתה בטובך חגור חרבך על ידך גבור לבפיל ירך נחש הארץ על גחון ילך וישיב א הארץ כשהי' נחש עפר לחמו ואת צמח דור מהרה תנמיח וקרנו תחם בישועתך וירום הוד' ותנשא מלכותו ויהי בועס ה' וכו' יהי לרצון :

ואחר שכבר גבו מה שגבו ושמחולב העניים והאכיונים ישמחו יעלנו לפני אלהים וישישו בשמחת קריאת המגלה ויברכו עליה על מ"מ ושעשה נסים ויקראו במועם מלה במלה ואזני כל העם אל תקרא מגלה ולא יסוחו דעתם לחזן מהנה כלל - ומה טוב ומה יופי אם עורינו עומד וקורא המגלה בא העני אכלו שלא ישלחנו ריקם ולכתחלה יטול בידו קנת פרוטות לחלק לאכיונים בעת קריאתו בעמין חשב המצוה במגלה וכן היה נוהג א"א ומרי - ואחר קריאתה מברכין הדב את ריבנו כמו באור י"ד והיחיד לא יברך ברכה זו כמ"ס התוס' ז"ל ומחזירים ס"ת למקומו כהוב ששונים ובומרי' כל סדר התפלה ככל יום ולא יגרעו דבר - וכשיש מלה בפורים מ"ן את התמוך בבית הכנסת קודם קריאת המגלה שמתקדש ששונה יהגו בקריאת המגלה דדרשינן וששון

פרק ו חובת למבטלים מחז

ביטולה של תורה ומעשים אשר לא יעשו כי הם יתגבר ועו יתאזר ובהפוך הא אשר יטלטו היהודי המה בסוכה ברוכ ההגיון בה בעצם היום הזה יתר גדול מאד על שאר הימים כאשר בה יסקיפי ויראו אם השג יסינו לרדוף אחריו ולהכותו עד החרמה כי הזמן גורם להיות מביד לעזר בסוד נפל תורא חדר סביבא וירמסו אותו העם כשער וימות ואין שמי להקיימו ובהרעו ידיו תן התורה כימי צרת הכניעתו וכיח קרוב להתעורר בחימה שפוכה אשר היה טמון בארץ חבלו כנוקבא דתהומ' רבא וינא בעזו גבורתו אשר רכש ויכער בקרבו העמל והכע' שהיה טמון כל משך ימי אדר דגרס מזליהו ד'סראל ורמס וטרף ואין מזיל ח'ו מעתה קם דינא סבקרבי ימי כידה של גבול הרשע' יאותה להחזיק בתורת ה' יותר משאר הימים הן מנר כד' להוסיף על נפילתה עד החרמה והן שלא לגדו' שגוב נפילת' ככל גונרא דחימה באמור.

ועוד

בה אשר חכמי' הגידו בפרק ארע' קויתניכו בתחתית ההר שכפה עליהם ההר כגיגית וכו' אמר רבי אחא תבאין מורשא רבא לאוריתא אמר רבא אע"פ הרור קבלוה בימי אחשורוש שנאמר קיימו וקבלו היהודים קיימו מה שקבלו כבר. ואם בעל נפש אתה תוכל להכין ולהשכיל עוז הדור מעלת ימי הפורים האלה על יום מעמד הד סיני כי בהר סיני קבלו התורה מיראת העונש לבר עד שיכלו לפטור את עצמם בטענת אונס והעבודה כזו היא בלתי שלימה לפי שהו' כמכרח במעשיו ובסוד המכריח ישוב לסודו אמר' כימי אחשורוש אשר העירו למו' נפסם על ה' ועל תורתו הנח כזה קבלו עליה' לעבוד את ה' מאשבתו לא מירא' העונש ועבוד כזו היא המ' כחר' שלא תמוס ולא תמוס לעולם בשום סיבה שאהבה אינה תלויה בדבר חינוכי שביטול אותו דבר תתבטל האהבה כמ' הירא' סידאתו תלויה בדבר. אמור מעתה כי ימי הפורים האלה הם הם מ'ת' שבטלו המודעא ומטעם זה אמרו רבותינו שכל המעשרות יהיו בטלים לעתיד וימי הפורים אין בטלין ואסמכוהו אקרא דזכרם לא יסף מורעם. כי כמו שהתורה נבחיית ולא תשתנה ולא תתבטל בשום זמן כי לא תשכח מפי זרעוכן היום שמתנה כו התורה בעצם לא יתבטל לעולם כד' סיהיה דושם יום קבלת התורה קבוע לעולם לא ימט. ומורי אמר שז'ם אומרים בתקונים פ'ר'ם אתקריה'ת ע"ש יום הכפורים כי תכלערי פסגן של דברים להיות כי פורים בהוד ענף הבינה דעד הוד אתפשטת ע"כ יבנה פורים ע"ש יו' הכסוד הבינה כמודע. עוד רמז כי במת'ת אז וכו' לשער החמשים סוד הבינה כמ'ש כוהר. כי מ'ט ימי הכפירה בסוד הז' אובים הן וכו' לבינה וחצה אם על בנים וימי הפורים אשר הם כהם מת'ת בעצם כאמור על בן יבנה פורים ע"ש י' הכסוד נהירו דבינה וכה רמזו במלמד

דלמא טרירי כפעודת פורים א"ל ולא היה אפס' למיכל' באורת' א"ל לא שמיע ליה למר וכו' אשר מעם תתכונן עוב' חסדס בתלמודם כי לא משו מתוך משכבות בית מדרשם ללמוד בהלכות חמורות כימי הפורים יחד עם רבן ולא יעדרו דבר משאר הימים להיות כי השיגו לחוות במועם עולתם בחיים ופשים ושמחי' לעשות רמז קונס אשר באמ' לזאת יקרא שמחה בעצם לעורר השמחה העליונ' למבלה לא השמחה של הוללות ושכלות כאשר עלה על רוח דברים מעמי הארץ לומר אשר היום הזה יום שמחה הוא והותר ביטולה של תורה לשמח ולרבות כל מיני שמח' וזה דרכם ככל למו לבוז כספם אנשים לנים משחקים על פי הכבל ומנכלים פיהם כשירי עגבים ואהבים העתידים עוד לוית יגר סמוך אל הרחוקים רעים וחטאים תרדף רעה ובכלותם מקול הסירים יחלו מעט בשחוק וקלות ראש וכל האנשים והנשים אשר יחד אוספו לשמח' אל הרנה ואל התפלות בשומעם הדברים מרים ומאדירים יוצאים מפי' מביעיהם ישמח לבבם ויתלהב יצרם וירגילם לעד' ולא יבצר שסכותן טעם לפגם כי טוב לשמח' שיר כסילים כהיום הזה כי לשמחת מצוה הם עושים סימי פשת' ושמח' כתיב ואין בהם דעת ולא תבוכ' להכין ולהפביל כי שמחה לחור ושחוק וקלות ראש לחוד ולא יתכן שכא ניוזי מצות השמחה להמטים עקלקלותם ריקים ופוחזים ההופכים ללעגה שמחה של מצוה חלילה אפם לחסדי עלמן כי אזלת יד יגרם מלכותם וישמחו ויעלנו לפני שמים וישישו בשמח' פקודי ה' יפרי' משמחי לב ותלמוד תורה על ראש שמחת' כמו שאמר החכם כי עת השמחה והגילה תבאין ומנרף לרעת' אם אזהבים התורה אז לא משל לאדם שיש לו בן במדינת הים כשעת שמחתו יזכרו כמ'ש אם לא אעלה את ירושלם על ראש שמחתי ולכן בעת השמחה אם יזכור האיש אהבת התורה כדא' שאהבת' קשורה בפנשו וכשהוא טובה בימי שמחה ושמחה יורה על מיעוט חשקתו אותה ובכן יתלה' היצר ויתחזק על עומדו וכשל השכל ומפל דמיון הלוהמים זה עם זה וכפל האחד וקב האחר שמאז אין לו תקומה ולזה ימנע ממנו מאז הדור התורה ויופיה וזמן ימי השמחה מעבר מסוכן שאם ימשך אז אחרי השמחה של הוללות ושכלות ובבר' עמלק וכאשר ירים ידו בתורה משה וגבר ישראל :

ונוסף

גם הוא עוז הדירה של תורה בעצם היום הזה יתר על שאר הימים בשמים הא' אשר חכמי' הגידו ויבא עמלק וילחם עם ישראל ברפידים על כדשו ודיהם בתורה כי כל זמן שעדת הישראלית נרפס מעבודה בתורה מוסיפים כח כמ' ומאשרים ומחזיקים אותו וכלביא יקום ויתעורר וטרף ואין מניל ועל כן כשרפס יריב מ' התורה במדבר מיד בא זרן ויבא קלון ואיכ' מוכל ורלינו כיום אשר שם גפל' קדוד והמן להחליף כח' בעון בעולה

מטעם זה ומטעם אחר כי דרכ העולם בעצם היום הזה
פנו עורף וישליכו אחרי גווס עסק התורה ועבודתו
מהתימה ונרמזה לרוב הסתון שבקרב הימים האלה הותר
לכל אדם לפרוק על תלכות שמים מעליהם וכל המרכה
להיות משוגע הרי זה משוכח ודכים תהשוטים קלקלו
בבמה קלקלות כל אחד קלקלתו מרובה מחכמה והיה חס
פן יהיה העולם שקול וכרוכ אשמת העם וכדיע לכף
חובה ח' וותמיד היה מאסף אליו בימים האלה כל חדר
ונוח כי בחכיה לאמור והימים האלה נוכרים ונעשים .
אשריו לרוד שככה לו כחור . ומשל ברוח ארחות דריוקים
שמור ושרת בשם ה' ויקבע עתים לתורה בחתר בעגם
היום הזה כל אחד לפי שיצור . הכעל תקרא בתקרא
והכעל תשנה במשנה ובעל תלמוד בתלמוד ובעלי סתרי
תורה בסתרי תורה . וכבר סידרנו בפ"ג דחטוכה סדר
לימוד יפה אף נעים ליתים ההם ולימי הפורים בתורה
וכנביאים וככתובים וכספר הזהר והתקונים והוא תקון
גפלא לתקן רבות רעות והיה כל הנשוק ורואה אותו וחי .
ומורי נר' כשהודעתיו לו סדר השנה למצלה בפ"א בשבת
זכור עליו תסוף מלתי וערב לו לשוב עוד ולשנותו בימי
הפורים . ולשוב ירו שנית בתקון הנחמים אחרי כן וקבעו
חובה בבית מדרשו :

ואשר אין בהם תבונה לא בתקן וכו' יפנה היום
למנות מעשה הנדקה וכבוד יצא לרוח
ארח לגבות מצות פורים לעמלי תורה להחזיק בידם
ולתוסכם אשר הוא משפר התקונים בעצם היום הזה
להדכות ענמה לירכת י' המשכן כמו שנתבאר שם בפ"ג
דחטוכה וכו' ירוך לתקן את אשר רץ לדבר עביר והתעורר
הרנים החינוכים שנאמר בהם הדנים יצאו דחופים רנים
מש"א לאכאשא להו לישראל ובניניהו כתיב העיר שושן
נבוכה ובכח סגולת רצתו למצוה זו ישוב היום להכניעם
ויתעורר תא הדנים דסארא קרישא לאנכא עלייהו דישא
משאר עמון ובניניהו כתיב העיר שושן נהלה ושמחה
כאו שביארו בספר הזהר פרשת פקודי ומתקן ומקובל
להיות זה מכוונת גבאי דקה כל הימים וביותר בעגם
היום הזה . ואורח לדריך להדר ביום אחד עניים מרורים
ולהביאם אל ביתו והיו באוכלי שולחנו שאין שם שמחה
גדלה ומפארה כי אם לשמח לב עניים ויתומים ואלמנות
וכל המשמח לב האומללים דמה לשכינה שנאמר להחיות
לב נדכאים וכבר בא בזה עונש המתרשלים בדבר הזה
בפרשת בראשית דף י' ע"ב חתח ר"ש ואמר כל מאן דחרי
באינון מעדים ולא יהי חולקיה לקב"ה ההוא רע עין שאן
שוכא אותו וקא מקטרג ליה וסליק ליה מעלת זמנה עקו על
עקו מסכב ליה חולקיה דקב"ה למחרי למסכבי כפים מה
דיכל למעבר בנין דקב"ה ביומיה אילין אתי למחמי
ל אינון מאנין תבירין דיליה ועאל עלייהו וחמי דלא אית
להון

בתאמרים ליהודי היתה אורה אורה זו שמח' תורה זה י"ט
סוד נהירו דבינה לב שמח' יין משמח כמדע כי כשחורה
אורה זו תורה חורה שמחה זה י"ט י"ט דבינה ויקר אלנו
תפילין הם סוד הכ' כתרים סוכו כס ישראל באיני ומתחת
עולם על ראשם ב' עיטורין דחו"כ כמדע לחכמי המדע
בסוד ביאור התאמר ההוא :

וחנה

כי כן שפתינו אתנו היות ימי הפורים האלה
נשגבים במהללן על יום מת'ת מאד כי אין
קיום הגט אלא בחותמיו ומתעבה זו יראה לנו טעם לשבח
לקביעות ימי הפורים האלה לימי שמחה וי"ט ויתכן כי כה
היתה הכוונה לחכמי התלמוד כשסיפח על מר בריה
דרבינא דכוליה שתא יתיב בתעניתא לבר מעצרתא
ופוריא ומעלייתא דכפורי אמרו עגרת יום שנתנה בו
תורה פורים מעיקרא להכי אתקן מעלי יומא דכפורי
דתניא רבי חייל מדפתי וכו' כי יום מתן תורה וי"ט הכ' וימי
הפורים כולם יקראו יום מתן תורה עגרת כפוסו וי"ט הכ'
כמ"ש ביום חתונתו זה מת'ת וכיאר רש"י שם שיום כפור
נקרא יום מתן תורה שבו נתנו לוחות אחרונות וימי
הפורי כדאמרו ולפיכך יתיב מר בריה דרבינא בתעניתא
לבר מג' ימים אלו עגרת יום שנתנה בו תורה פורים
מעיקרא להכי אתקן וכו' כלומר שמעיקרא לא היתה
כוונת פנימיו' מגמת התקנה כי אם מטעם קבלת התורה
ובטול המודעה כאמור לאפוקי עגרת דלא להכי אתקן
מעיקרא שהרי בתורה לא נאמר אפם ביום הכבודים
בהקדיבכם מנחה חדשה כמו שביארו במקומו לא שמפני
כבד הדר מצמד הר סיני אשר שם נבלו להם האלהים
וחוקות שמים וארץ כוננו לא עשאם כי"ט ממש לדורות
עם כי אפשר שבאותו הדור עשאוהו כי"ט גמור כתאמר
הכתוב ליהודים היתה אורה ושמחה זה י"ט :

ומעתה

מי האים הירא וקך הלכב בלבבו יכין עזו
הדרת ימי הפורים האלה ולא ימים מתוך
האהל לבלתי לכת אחרי תאוות הגופניות בלתי לה' לבדו
וכל אחד בפ'י שיעורו והנה בחבתו בתורת ה' תמימה
כאילו היום קבלה ויתחכן לפני המקום ב"ה לבל יפקד
רע על כל הימים אשר פנה אל כל חמדותיו ופרק עול
תורת ה' מעל זוארו . כי כמו שבעצרת העולם נדון על
פירות האילן וכיאר המקובלים ז"ל דהיינו להשגיח ולדרוש
על מצוה העולם ולדון על פירות האילן כי הפירות הם
הנשמות הפורחות מאילנו של הקב"ה והעולם נדון ביום
ההוא על האורה שניתנה בו ועל עון ביטולה כמו שיתבאר
בתקומו בארוכה . וכן בימי הפורים האלה כי בו היתה
ביטול המודעה וקבלתה בכפף חפיצה הוא נדון על כל
שה זכר כל היצור בא לפני יצרי מעללי איש בעון אשמה
זיכר אמרו בספר החסידים על חסיד אחד שהיה דרכו
להיב ת בתורה אור'ת ה' ביותר בימי הפורים האלה
מטעם

פרק ג מעלת נביא צדקה בימי הפירים

לסון למחדי ובכי עליהם סליח לעיל' לחברא עלמא אתאן
בכי מתוכת קמיה ואמר רבון עלמ' רחום וחנן אתקריאת
יתגלגלון רחמיק על כנך אמר לון וכי עלמא לא עבדת
ליה לא על חסד דכתיב אמרתי עולם חסד יבנה ועלמא
על דא קיימא הא פלמיא דאכיל וחי ויכיל למעבד טיבו
עם מכבני ולא יהיב לון מירי אתי הוא מקטרגא ותבע
דשו ודדף אבתריה דהוא בר נש וכו' ושם נאמר שלא על
ימי המועדי' כלכד אמרו לא גם על כל סעודה של שמחה
זל ותנינן ככל סעודתא דחרוה הוא מקטרגא אזיל וחמי
אי ההוא בר נש אקדי' טיבו למסכני ומרכני בכיתיה ההוא
מקטרגא אתפרש מההא ביתא ולא עאל תמן ואי לא עאל
תמן ורמי ערכוביא דחרוה בלא מסכני וכלא טיבו דאקדי'
למכבני כליק לעילא ומקטרגא עליה ע"כ. נא ולמד כמה
החמירו בעונש הדבר כיתר הימים וכ"ס בעוז הוד הדד
העגם היום הזה סגטונו ביותר לשמח לב האביונים
ומאוללים גאר ולרוץ מתנותינו אליהם כמ' שאמלוח מנות
איש לרעהו ומתנות לאביונים שיחזיק במעוזו כל אחד
מאיש ישרא לכלכל חיים בחסד וחמלה יתירה ולכלכל את
טיב' תם על שולחנו בכבוד והדר ועין טובה במדה טובה
מרוכה ולזאת יקרא שמחה בעצם לא כשרים זהב להם
הקמ' איש בתייהם עי' דן ועיד' ים קופרא טבא לפומא
ובכא טבא לפומא והיה לאכול להם לבד ואין לזרים
אתם ותמונת עביו ואביון הוא להם בכל יראה וכל ימנא
והיה לבדם זה להם כל הימים לא היו ימים טובים וימי
הפורים חלוקים מימי הרעה כמשפטם אלה החוקים אשר
לא טובים איו' להם אלה עליהם כי יפקד עליהם עון
השמתם והם לא עכשו מרס תהיה באחרונה וכבר בא
בארובה תוכחת מגולה על זאת במקומה בס"ד :

לבן

איש התמים ימלא ביתו מלא צדק ויהיו עניים
באובלי שולחנו בעוז הדירה של סעודת פורי'
העשיר לו ירבה והדל לו ימעיט לפי סיעורו. ועוד ממנות
חובת היום היא מנות משלוח מנות אשר חכמים הגידו כ'
מנות לאיש א' וגם הנה זאת חקרנוה כן היא באה על הוד
הדד קדושת היום הד' הוא הכר המר הדד קבלוה בימי
החסורם ולעומת מ"ס שם שקשרו להם ליכרש שני כתרים
וכשהטאו ניטלו מהם והן עתה שחזרו וקיבלו אותם כדון
ותהו על הראשונות שמחת עולם שבה והיתה על ראשם
וזכו לב' מנות שבכנינו על כן באה הודאה זו לשלוח איש
את רעהו ואיש את קרובו ב' מתנות ומתנה אלה מהן
מעכבת להורות על עונם כ' הארו' האלה שזכינו כם .
ואחשבה שאל זה ירמוז אותה שהמר רבי יהודה הנשיא
שלח ליה לרבי אושעיא אטמא דעגלא תליתאה ותלתא
גרווי דהמרא שלח ליה קיימת כמו רכיבו ומשלוח מנות איש
לרעהו ומתנות לאביונים ולרעהו לגד עילאה ימלל כי
הנה מודעת ואת מר' הנשי' היה נשמת יעקב ולכן נשי' א'
נוטריקון

נוטריקון נשמת של יעקב אכינו והנה ביארנו בספר חמדה
גנוזה סוד רידיא דרמי לעגלא תליתאה וכו' כי סוד הז' א'
כשה' מלכש בעטרין שמחת עולם על ראשו סוד הדע' שכו
השמה והחז' ואז הוא עגל משולם ג' וויז' ולפיכך הראה לו
רבי יהודה הנשיא כי זה היום עשה ה' נגילה ונשמחה בו
שחזרה היך שחטף סמא מן הת' כשהו' בבחינת קטנו'
ולא בסוד עגל משולם מן שלש וויז' סוד משה יעקב יוסף
כנודע והוא סוד יעקב ששבה לו עתה היך של עגל
משולם סוד ווי' והנה נודע דג' מרות בסוד ויז' דגבוות
שהן בינה גבורה הוד והן נמתקין ע"ג' וויז' ולכן שלח
לו כי נשלח ג' גרווי ויז' שחזרה היום אש על כנים ונמתקים
ע"י סוד ג' וויז' סוד עגל משולם וכוה נתקן היך הוד
ונמתקו הדעים שהן ג' גבוות שגב' ההי' שהם ג' גרווי
ויז' . ועל זה השיבו קיימת כמו רכיבו ומשלוח מנות איש
לרעהו כי בג' גרווי ויז' סוד ג' ההי' ג' נוקבין ג' גבוות
אשר לפנים בינה ד' אסתלקת מהן ועתה שכו ומשלוח
מנות איש לרעהו עד הוד וככן מקבילות הלולאות אשה ל'
אחותה וע"י עגלא תליתא ומתנות לאביונים מאן אביוני'
יכוד ומלכות דלים עניים ואכורים וכשהז' סוד יעקב
מקבל ב' מתנות ב' עטרין משלח אותם ליסוד ומלכות .
וזה היתה כוונתו לשלוח לו מן היך אטמ' דעגלא תליתאה
ולא ממקום אחר יותר מוכחד וגם ג' גרווי ויז' לא פחות
ולא יותר וכלא רמיזא בחכמתא לחכמי המדע . ובעל נפש
יקרה אל תהי הדרת מצוה זאת קלה בעיניו ויאשר ויקיים
אותה כדכנה וכמשמטה לשלוח ב' מנות לאיש א' לפחות
וליתר אחיו ורעי' דיו במנה א' כי תשלום המנוה תשלם
בפעם א' ודיו ורכים שבו כזה והנם שולחים מנות מרובות
לכמה אנשים אחת לאחת ואין בהם גם א' בתהיה
כמשפטה ודינה ולא קיימו מצו' משלוח מנות וגם השולחים
אל ריעיהם מיני מתנות של שאר מיני חליפות שמלות
וכיוצא לא עשו ולא כלום באין לשון מנות אלא לשון מאכל
ומסתה דברים המענגי ומשמחים את האדם בסעודה
וטוב עין יאש ויקיי' שתיהן ויש בהן מהרמו לב' המשתאות
סעשתה אכתר לרעהו אחשוורש כמין ב' מנות כדי לפייסו
על ישראל וע"י ב' מכתאות האלה נעשה תשועת ישראל
ועל כן חייבו חכמים לשלוח מנות מירי דאכילה ושתיה
כלכד לתת רמז לב' המשתאות .

ואשר

הוא בא בסוד יכרים אל סוד המנות ירחש
וראשו לאכ יגיע וכלכד שיתן כנגד היסוד
דאו' א' ב' מנות לאיש אחד כמו שביאר הרכ' זל וטוב' לפפס
היכה לכטא בשפתי' בכת משלחת מנותיו פרטי כוונותיו
כנוכח זה .

ליחדא

במא דקב' ה' ושכינתיה בדחילו ורחימו
ורחימו ודחילו ליחדא שם י' ה' כו' ה'
ביהודא כלים . הנני בא לקיים מנות משלוח מנות לתקן
את

פרק ו סעודת פורים ותפלה לסעודת י"ד פה

זאת שודשם במקום עליון והמנות יהיו למאורות בשמים
דאש מו' ר' דר' ד' בדכות שדי'ס ורח'ס והיו למנות לרעהו
הבן הכבוד עד היסוד כו' ולאחיתו הקדושה אליו גם אליו
היו למנות בהדרת תפארתה והיא תשלחם לרעהו עד
היסוד בה ולכו בני מלכים פרשו עלינו מזה הדת האדית
להאיר מר' לעובדך בלבב שלם וליראה את שמך יראת
הדוממות ויהי נועם ה' וכו' יהיו לרצון וכו'.

ועתה תחזה כמה שנו בחוזה השולחים מנות
 בערב פורים וכו' ש המקדמים יום או ימים
 שמשפט האורים הנעשים במנוה זו לא נעשה אפס בעצם
 ימי הפ' דים ומ' אס שולחם ובאות ליד דעהו ביום הפורי'
 שפיר דמי והאכל חייב ג' כ במשלוח מנות אפי' תוך ז' דהיו
 דכרי' שבפיהם' ומנוה מדכרי קבלה וכן הוא על פי סדרן
 של דברים שיש גלוי ראבא בנודע.

סעודת פורים

עוד מחייב מנות חובת היום מנות סעודת פורים.
 והנהגים לעשות סעודת פורים לאחר המנחה
 יאותה להם להתפלל תפלת מנחה בעוד היום גדול
 וכתפילין ובטלית ככל הימים באופן שתהיה דוב סעודתם
 ביום ולא כאשר שנו דכס' לסעוד סמך לערב ועיקר
 הסעודה נעשית בלילה. אשר לא כדת ראמר דבה סעודה
 פורים שאכלה בלילה לא ינא ידי חובתו וטעמ' רבה איכא
 למילתא כי האור הנמנא בה הוא יסוד קדש עילאה ולכן
 מדיק להיות ביום לפי כי זה הוא אדרת יום אכן אס' היא
 נעשית בלילה נמצא נותן את השבח למלכות שמים אדרת
 לילה ולא היא מפני כי השבח הוא מפני כיוס' הנדיק'
 בקדוה וזה עיקר ולפיכך אף אס' עשאה בלילה ואכזקות
 פגגרו לא עשה ולא כלום והכי משתמע ליטא דרבא
 דקאמר כלסון שלילה סעודת פורים שעשאה בלילה לא
 ינא יח' וס' מפרשים סעודת פורים שעשאה בעין לילס
 שאין אכזקה כנגדו וכו' ולכן מנהג טוב להולכים בתמים
 להד ליוק המנוה על השולחן בעין סעודת השבת כשבאי'
 לישב על שולחנם לאחר המנחה כי אור הנד יפה לשמח
 את הלב וממסיף התרחכות ומנוחה בלב וגם מנותה בנר
 דתמן אור שמן משחת קד'ס עילאה ה' הנדיק בקדוה וכן
 היה מנהג א"א מורי זל"ה וכתב הרמ"ה שמכלעדי חיוב
 משלוח מנות איש לרעהו נדיק כל איש ישראל שיזמין קרוביו
 ומיורגיו לעשות עמהם סעודת פורים אשר מתוך כך
 מתרבה השמחה של מנוה כי כשישב יחידי ובלמוד א"א
 למנוח ולפרנס הנם כראוי וכת' ש' י' ז'ל בפ' הכתוב
 משפחה ומשפחה שמתאספי' יחד ואכלין ושותים זה עם
 זה לפרנס הנם:

חלק שני כב א ויאסוף

ויאסוף אליו כל חדר ושתחו יעלנו לפני אלהים
 וישישו בשמחת התודה לפני סעודתם
 כמ"ס ליהודים היתה אורה זו תודה ויועדו יחד
 להנות בסדר זה.

תורה ויבא עמלק וכו' ופרשת זכור את אשר
 עשה לך עמלק וכו'.

נביאים עובדיה' א' חמץ שכריה וכו' עד סופו.

בתובים תהלים ס' ז' שבין לרור וכו' וסימן
 כ"כומי' ל' וסי' קכ' אוקכ' ד' ואח"כ
 במסכת מגלה.

ובזוהר פרשת תנוה דף קפ"ד ע"כ ת"ח ההוא
 שעיד וכו' עד והמן נבעת לשני המלך
 והתלכה וכו'. ובפרשת שלח לך דף קס"ט ע"כ א"ל ר"ש
 וראי ידענא וכו' עד רתדו' יקומון כחרא. ובדיש פרשת
 תנא וענשו אותו ק' כסף עד וכבורי לאחד לא אתן. וברך
 דפ"א ע"כ פתח ר' מ' וכו' עד מ'ס' אודיך נאס' ה'. ואחר
 לו יהיה חן בקול ששונים יכלח דבדו לאמר.

אתקינו סעודתא רמתימנותא שלית' חרותא
 דמלכא קדישא דא היא סעודתא
 דמטרוניתא דאתין לה מוחין ראבא ואימא. וסוכ' יסדר
 את שולחן כיד ה' הסוכה עליו וישב על שולחנו מצוטר
 בכבוד והדר זוכב' ישועה על ראשו לפני השלחן
 אשר לפני ה' וילכס גילה בדעד' כמח' ויכסא בשפתו
 פרטי כוונה סעודה א' בנוסח זה.

ליחדא שאל דקב"ה ושכינתיה ברחילו ורחימו
 ליחדא שס' י"ה ב"ה ביחדא שלים בשם
 כל ישראל. הנה אנחנו באים לקיים מצות מצתה ושתחה
 היום לתקן את שודשם במקום עליון. והיו למאורות ברכית
 שדי'ס ורח'ס בהדר מלכות ובקדושת האכילה אותיות
 אכ"ל י"ך תקח לה אדרת קד'ס עילאה שבח בית אביה
 ובקדושת השתי'ה אותיות ש"ת י"ך תקח לה מצבר
 הנד' שבח בית אימה. והשתיה כדת לאסתר היה למנח
 וחיילים תגבר בערה טובה מחכה ומצו' ינא מתוק ברכ
 חסד יסוד הקד'ס באברתו יסך לנו וכשכעס יין ונהיה טובי'
 והיה יין האקח לבסוס ולא לשכרות בעשך ו' יורי' דע"כ
 ס"ג דישראל סכא ותבונה העולים למספר יין במשתה
 היין למען לא נשנה זכעבור תהיה יראתם על פנינו
 לכלתי נחטא ויתקלקל סעודה דמטרוניתא עוליתא
 שפירתא ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וכו' יהיו לרצון וכו'.

ושוב אחר עתידתו יתקדש במותר לו באכילתו
 ובמשתה היין לאכול ולשתות יותר מכרי
 רגילותו שיעור תה עד יבוסם ולא יפריוז על המד' כשוטים
 שקלקלו פן יפחץ בהם האספסוף אשר בקרבם לבאת מן
 הסודה ולפרוק עול מלכות. שמים מעליהם בסעודה

ולאחיא 22

1

ימי נסים היו לשדךאל על צדקתו העצבאד המר והממהר אשר
עזבהה' לאורך ימים מה שלא יזהר לעולמים והשכחיות
אל אם קצף באף רחמיו בלה לזלזלם ואכן גלה יתבי בל
הכיווי שינו כיום טובה וטוב בעלה ונשמה' כיסועתו
והזאת והלל לה' עזוזו ועסל אהיה אשר עסק ולעתה ולרש'
למנו על צד אולתנו ועל פדותנו ששמוצמי עולם וכסנים
קדמוניות ודלנו נסללות צדקות מדרכי ואסתג עדיק זרדן
אשר שכוים בגירויי הבאלות בנענוצ פסקו אלם הבנים
שמחה יבולות יסגרים אהיה על ימי אהרן עשה ויאלול
לחמורח על ימי אהרן מדרכי וגאלולה אהרונס על ידי
אל' ויהי מ' שית בתיקן עולם במלכות שדי ויהיה ה' צמק על
כל אהרן צמק ויהיה ה' אהרונס אהרן.

וכתב

[illegible]

למסד ודחוק תן ההסדר כי דברים כאלו יש להם פנים
לפניהם ולבין ואם היום כגלה לא יתרחש ויתחד יבנו פני
לאסור פמו שראינו בדן דין שיתבאר בספק. והמציאות
חופים על ספר המעלה מתפצט והולכי הם והתקלה שלח
תבואה לא היא פשו כי מאד נדם ויח דבריו לחץ המהני
התדביר אליל פמי יחשט תחב על שחם ויתנו לב לשו
מה שאין כן פסידה אחת שאין פקפוק בדבר. ולא עוד לא
שח ויחל יהוא שיתפסו עליה בדלות פשטו והתר.

୧୩

[illegible]

פרק ו' שלא יחקנו עצמם כחקון נשים

שהרי לא חלק הכתוב בין קבע לער אינו לפי שראיתי בני
אדם ש'וכפין במלבושי אשה עראי וגם האשה במלבושי
האיש עראי במשתאות של חתן וכלה וגם בעמינות הרבה
כתבתי בן עכ"ל:

ורבנים

הללו מוצלים על החכמים רועי ישראל
לפרסם איסורן כרבים להרים מכשול
מדרך צמח כולל הגם בגנב' באין תבין חומר איסורן
של דברים ואשם בראשיתם כתיב וכבר העתקנו בכמה
תקומות לשון הזהירות דייקא אית ליה למדרך למירע
בתר עובדי מצא ואי לאו איהו אתפס בחובתו ולא יומא
דייקא אלא למדרך בין גברא לחבריה ולא יתיר אלא כל
עובדי מתא תליין על קולת' ואי אצי' עומי תבוכדי מתא
איהו אתפס בחובתו ובשעתא דדייקא אתער על עלמא
איהו אתרן בקרמיתא ע"כ - וכפרן ע"ו דשבת הארכנו
בתוכחת מגולה בזה - ואשרי הדור שפכה לו חכם ירא
אלהים להוכיח בקהל עדתו מירי שבת בשבתו על פרצות
אחינו בית ישראל וביותר בחגים ובמזערים אשר דגל השג
מעור ביותר ויתר גדול מאד בימי הפורים האלה להזהיר
על כל אלה ולהודיען כי לא יתכן כי יתקמו מדרכי וכ"ד
מצות משתה ושמחה לצטרף את פי ה' אליהו ולהיו החטא
בגשה להם כהתר חלילה ולא אמרו לא חייב אדם לבסומי
במים הגשמי היפה כי תגל ותשש בשמחה של מצוה
ולבסם צונס הדינים ולהגביר את הרחמים עד שיהפכו
מאריהון דלילה ויכבה לפרקלטיין ע"ד מ"ש בזה ויקר רבי
יאודה אמר אכלו מיצים שתו ושכרו חדים אילין כל מארי
יכבא וילל' דאת בסמו פוליה ואת ברכו כחד' דהא מעצרת
דמלכא מתהניין כלל וכו' וכלפי זה אמרו חייב איני
לבס' ומי כשוריא לבס' מאריהון דיכבא וילל' שיהיו
בהנין מעשותא דמלכא באופן שבהספ' לא ירע
בין ארור הקן לברוך מרדכי שלא יכחין בין האוהב והסוב'
באשרגס אוכו ויטלים אתו ואין סגן ואין פגע רע
בשצירתו - וכזאת וכזאת ימלל כדרכי כבוסים בקהל
עדתו לאמר בואו אחי בואו ריעי חוסו על כבוד האונ' ברוך
הוא האל המותן נקמות לנו וירכע עמים תחתינו אשר מה
כשוכ לה כל תנמוליהו עלטנו ואילנו פינו מלא שירה כוס
וששתותינו שכ' כמרחבי רקו' אין אנו מעשיק' להורו ולהלל
על א' מאלפי אלפי אלפים ומוכ' ריבי דככות הנסים
והפורקן אשר הפליא הוא יתברך חסדו ואמיתו לעשות
אתנו כיתר הימים וכיות' בימם האלה וכזמן הזה והגמול
הזה יקוה התקן ב"ה מאתנו אחר כל הטובה אשר גמלנו
בו נגמול ונשלם רעה תחת טובה במשתה היין הרבה
ולכיות בטן כבהמזמות האדם מן הבהמה קי' מואה
כלו מקוס ומצושים אשר לאיצטן חלילה להעת' ערינים
המקדישין ומעריבין תמר את קונס למחק עלו מעב'
טארים על עשה דרכיהם -

ובעל

דבריו הר"א ממין מהר"ר יאודה מוכן לא היה כותב בן
עוד כתב מהר"ר מיכאל רכין פיש התר כפורים לחצוף
המאכל ואין בזה משום גזל ה"כ לבנין שינוי לכישת כבדים
ותימה דברב' שבממון ודאי אחריון דהשק' בית דין השקר
וכדכתבו האחרונים דאין להזמנם לכ"ד על ככה אם לא
עשו שלא כהוגן כפי מצבה העיר ע"פ טובי העיר והיום
פעמא משו' דאין התר אלא כמה שהשקיה טובי העיר אכל
כדבר איסור אין כח בשום כ"ד להתיר משום שמחת מצה
פורים כדבר שהוא אסור מן התורה או יירכרוהם ואם כן
מה שמשנים בגדיהם כפורים מאשה לאיש ומאיש לאשה
כדי להתרמות וכדברים שהוא למי ולקט' אס' מדאורייתא
לרכי אליצור בן יעקב וכל השוסקים פוסקים כרבו
אליצור בן יעקב:

ואף

לת"ק דהעבדת שער מדרב' סופרים וה"ה
שאר תקומי אשה לבגדי לוי' נתי' מר"ס וקרא
דלא ילבש אימ' אלא שלא ישנה איש ללבו' בגדי אשה ולילק'
בין הנשים - מכל מקום איכא איסורא מדרביהם כמה
שהוא לנו ולקט' וכל שכן הוא מהעברה שער שאינו נכ'
אס' מר"ס כ"פ כדבר הניכר וגלוי ועוד דגם לוכסין
שעטנו ועוד דמתקן מזה פילך האיש בין הנשים והאשה
בין האנשים לניאוף ועוד הדבר הרע ביותר הוא שמכשים
פניהם כפרצותי שלא יכירו ואין עלטנו לומר בזה' אלא
הנח להם לישראל מוטב שיהיו שובגין ואל' יהיו מזדיין
בראמרינן במסכת שבת ריש פ' שואל ואף באיסורי
דאורייתא אמרינן הגס וכו' אכל כל ירא שמעיו זהו לאגז
ביתו ולשומעים בקולו שלא יעבדו על איסור' לאו לא כפר'
אלא בשמחת חתן וכלה ותבא עליו ברכה להרים מכשולו
מדרך עמינו ומכאנים לא הנמים לא ינהנו עוד עכ"ל -
ומכל מקום במ"פ ז' ואף באיסורא דאורייתא אמרינן הנח
וכו' לא תילתא פסיקתא היא שלא נאמר זה אלא דווקא
במיר דאתי מדרשא כגון תוספת עינוי דין"ה אכל
ברכר שהוא מפורש בכתוב לא ונרק למחו ולהעניש
עד שיפרשו כמ"ס הדא"ש ז' לבריש בשם בעל העיטור
ז' לוכן כתב ה"ה ז' לבסוף פ' א' מה שכתבת עשור -

ואה

יש להלין קצת על המגהב משהיה דפ' איין
מעמיהין' כ"ד ע"כ אהיה דד' א' שפסל
בכל הקרבנות כולם משום רביעה ופרוכין ואת הפרות
העלו עולה לה' ומצנו הוראת שעת היתה ופז' דס' ימצני
פס' שבהמה על יריהן שהביאו הארון מעצמן וכולי
אלמא שמהבת הנס שדיכן אס' איסורא דאוריית' ע"פ -
וה"ה א' ממין' כמ' יראים כ' הלכך יזהר אדם שלא יתקן
עצמו בתקוני נשים והכל כמנהג מתקוס לתקן ולהיות
מל' טויהם חלקיה ממלבושי נשים מכולן מזהר אדם שלא
לתקן ואשה במלבושי האיש שאין כוונת' בהם במלבושי
שמה ולבוס חפילו דיק' עמאי ואש' כדרך שחוק אסור
שהבי

ובעל

תשובה המתענה בכל יום צריך להזהר
שבימים שיאכל כחו בשבתות וי"ט ור"ח
ופורים שלא יאכל אלא דברים דקים הבאי' להתעכל מפני
כי שבו וסת תחלת חולי תיגס ואפי' מהדברים המוכרים
לא ימלא בטנו פן יחלה ונמצא מבטל ק"ש שחרית ערבית
שהיא מ"ע מן התורה וכן קדושה ברכות שהיא מזהב
ונקדשתי בתוך בני ישראל כמ"ס בזהר פ' אהרן וכן נכבד
שחבירו במניס לדבר מזהב מתפללים בזה"כ בצערה
והוא אינו נמנה עמהם והרגיל לבא לבית כ"ס ו' לא בא
הק"ש שאל עליו וגם אינו משלים רמ"ח תיבות ש"כ ק"ש
שפי' במדרש וות מההר שחסדון לא יוכל להפכו הס"ג
תיבות החסדים כק"ש לתשלוש רמ"ח וס"ף חזרה ואמ' ה'
אלהיכם אמת כדי להשלים רמ"ח והקורא ק"ש שלא עם
הנכור אינו משלים רמ"ח איבריו ויבלי' באמר וחסדון לא
יוכל להמנות גם יתבטל מת"ת שהיא מ"ע מן התורה
והכל מפני סבלותו באומרת אולת אדם תסלק דרכו והחכ'
עיניו בראשו ויהיה גבור כוכב את ימיו ולא יתק' אחר
תאמרו בפרט בפורים שהסעודה מדבר סופר' יש להזהר
שלא ימלא בטנו שבר ויין הרב שיכבד ראשו ואיבריו בדרך
חלושי חבריו ואחלה ויבא לידו ביטול ת"ת ביום שלאחריו
או להתפלל שלא עם הנכור כאשר פשתה המסעדה הזאת
ברכת מבני עמנו לישן ערר' שבות וכמ"ס דלתי בתי
כנסיות הן כנעלון מינוה כן מי גור כן ולא אשכחן עשה
דבריהם דוחה עשה מן התורה ומשיל ברחמי יהא תמיד
חרד וירא מן הדיוק ולא ישכח כמ"ס הכצו' בצומותיו את
הבורא ויחזק לקיים אף במי השמחה שוב יום א' לפני
מיתתך שאם היה יודע שבקרב ימי השמחה ימות כמה
היה ירא וחרד והיה מצכים לקרות בתורה וכמ"ס מ"ט
היה עושה ולא היה נמשך אחר תענוגיו - כן צריך שיעשה
כל ימיו לתקן את אשר עוות בימי השמחה - וצריך זה"ח
גדול ביותר בקרב הימים הסס כי קרוב הוא למסק' אחר
תענוגיו ויזרהו ופתהו שיוהר לבלתי ישוב לסורו ויהיה
ככלב שז על קיאו כסיל שוכה באלתו כמו שאירע לכמה
שחזרו לסורם מחמת אכילה ושתיה - ומכאן טוב להולכים
בתמים להיות עושים סעודה זו בזמן סעודה יום השבת
ומושכים סעודתם עוד תעצם תזאזר סעודות ומצויים את
לפס ומחללים לשם תפארתו יתבדק בשירות ותושבחות
ובסיפור מעשה הנס לבניהם ולבני ביתם ושוכ מברכים
על מזונם בכוונה ישרה ומזכירים מצין המאורע בלי שום
פ' פוק בברכת הארץ - ויכונו את ראשם מצד ובהג' ומן
המנחה כמו כן יכונו את לבם לאכיהם שכשמים וכמו כן
בברכת בכוונה טובה ורנויה ולא יעדרו דבר וכן היה
מנהג חסידים הראשונים האיתנים והתופס במנהגם
שגיל עשוקהם לשכר הרבה יותר מדאי מהשכר אשר
פיה בהשתתף עם סוכאי יין אשר עד אור הבוקר יעשה

יטמא

ויטמאו אותה בדרכם ובעלילותם אשר לא טובים ורחוק מן
ההפסד בשגם לא יענש :

ואשר

אי אפשר לו לעשותה בזמן סעודת שבת
וי"ט ועושה אותה אחר המנחה יהיו עיניו
בראשו להזהר בשתייתו לפני תעלת ערבית שיהא דעתו
מיושבת עליו לסיין את לבו להתעלל תפל' ערכי' בעונתה
ובעירות המס' שקות שקרין המנלה כי' וט' ראו
להזהר ביותר לקהלת בכוונה ישרה ולא יעדרו דבר ולא
יניחוהו עד אחר גמר הסעודה כי קרובים להתקלקל
במזגה היין וישכחם או פן תהיה אמירתה בקלות ראש
אחר כן ולפיכך כל הקור' ובה ישא ברכ' ושוב אחר ערכי'
גיל יגיל עם בני ביתו גילה אחר גילה בספור אותותיו
ופלאותיו יתבר' מנש' ה' כי כורא הוא כי בזה שמו הגדול
מתגדל בטל ושוכ' יסן ימח לו כעצ' כפצ' להשכי' לכה"כ
להתעל' תעלתו עם הס' קרי' שמצ' דאוריית' כמו
שכתבאר :

ובישאל

י"ד ביום יא' אפי' המהג לעשותה
תמיד אחר המנחה עכ"פ ביום ו' יהא
זריז וכפזר לעשותה בשחרית מפני כבוד השבת שלא
לקלקל סעודת שבת שהואיל וצריך להיות רוב הסעודה
ביום לא ישאלו תאזה לאכילת סעודת שבת וישא קץ
במזונם ואין זו כבוד שבת רב הקדש וכן האט לנהוג ולושיכי
יושלים ואגפיה יקרא המנלה ומשלוש מכות בצ"ס
והסעודה בשבת כמ"ס חלכ' ח"ל - ולפני ברכת מין
בסעודת פורים יאמרו בנשימה קדושה מומר סימן כ"ח
מומר שורה לה' שיר חדש כי נפלאות עשה הושיעה לנו
מימי וגו' קדשו -

ביאור המלה ערה**ויקרי**

במה אחשוש הוא אחשוש המולך מהחזו ער
כוס שבע ועשרים ומאה מדינה - במסכת
מגילה פרק ראשון והיה בימי אחשוש אמר ר' לוי אחיו של
ראש וכן גילו של ראש אחיו של כוכבדנא הרשע שנקרא
ראש שנאמר אלת הוא רשע ר' רבאובין גילו של ראש
פי' רש' כן תולו שניהם מול א' לחס כוכבדנא הרשע
והוא בקש להחג כוכבדנא החריב והוא בקש להחריבו וכן
הוא אומר ובמלכות אחשושם בתחלת מלכותו כתבו שסכ'
על יושבי יהודה וירושלם ושמואל אמר שאשחרו פניהם ש
ישראל בימיו בשולי קדושה פירש שאשחרו דרש מלשון
שחרות ר' חנינא אמר שכל החכמה אומר את לראש ר' יוחנן
אמר שהכל נעשו במין רשין שנאמר ויש המלך אחשוש
מש על הארץ ע"כ ויש לרדק מר' איבא במינה שמו
אמר חרא ומר אמר חרא ולא פליגי ואלו דברי
אלהים חיים -

סוף

פרק ז' ביארד המלה עידה

אכן

אבן קודם כל דבר יקדים בקדמיה זו מהלך
ולא יספיק בדרום הקליפות ואל הנה כדור
כי אעפ"י מזה שפירא בקליפת דאכלו עכ"ל דלשון
מהם אריך ח"י יקליפת נפלאה בלתי תיקון רק רכתחלת
אכל זו דאכלות דקליפה כסם כלל בעשה פיקן עם
מאנים מים בתיקונום כי נקבא מתקנה כי שפירא עש
י' אורות מכה וסוף תיקון במד נפלא כי האריך דקלי
מנתקן כעצמו שפירא אכל החימו' שם אקבו דק כח
י' אורות לבריהם שפירא בע' ס' מלאכה הקליפת דאכלו
דעתה לסדרות מקור בפני פירא לסתתקן וכלה חף כח
דילה בדמותת אלו סקדום ונתנה לעלות יצר עם כח
דקדושה ולבנות עטמטע לתיקונום כמו שסם בקדושה
ואל זה סוד דמ"ה פ' אס' תגביה בסדרו' לראותק איתם
המפרות ע"א דא"ל לא"ל בלך חסם אורידך מאים כי
אס' ח"י יעלה איתו התיקון באצילות שפירא גם באריך
וא' ויליה היה נחרכ העולם לכן נשם אורידך נאס' ה'
פ' ל' מון האר"ל וסבה דרמ"ל על פ' אעלה על בתי
עב ארמיה לעלון עינא כסוד נכד פאמר זה הפ' בעת
מהחרכה כית וסיה חנה לעלות על בתי ע"ב עינא
דח"י דעל שסם ע"ב הוא בחוכה ונפתי ע"ב הוא לעולה
עכ"ל פאמר א' איהא הים חנה לעלות שסם כח ליקח
ליתם ספנות פא' א' דקדושה כח מים דמס לעלות
עיהא א' א' דקדושה והיה חסם לתקן ענא בתיקון דא"ל
הקדושה הסיכלו הכ"ה אס' תגביה בסדר פאמר אריך
מקדא בעד סודות על כל הא"ל כסוד יצר קינא על
בולא ירחק ואס' כן סודי פס' קק סהם תבנה וס' סל
א' מהם נק' כו' כסודא כח' ב' ו' ב' הו"ה ואה"ה עם
העלה שסם הו"ה הוא כחמה ואה"ה ככונה וכל א'
כלולה במחדת בסוד הכן בחכמה וחכס בבנה כי א' וא'
כחדא נפיקן וכחדא שרין ולכן כל א' נקרא כ"ו כ"ו זהו
בין מבכים שם קק ד"ל אס' אתה חנה לעלות בא"ל
דקלי' דא"ל א' אפי' בא"ל כח לתקן ענא כמו א' א'
וא' וא' דקדושה שסם אורידך נאס' ה' שס' ח"י שחכמה
דעיר נקרא מא' וסיה הוא העיר בענא דכח' קס' ל'
פאפילו ה' ח"י שאלן להסתקון בא"ל עתה בעלות אפ"ה
חלכות ככל משלה ח' שפירא ה' כי אס' יעלה איתו התיקון
בא"ל שפירא גם בא"ל וא' א' דלית הים בסוד העולם ח'
זה היה סוד העולם דסוד דעבד נבוכדנצר מלכא דחסי
אמין סתין סתיה אמין סתין מהנה איתו הכלס הוא סוד
קלי' מנה דא"ל ופירא האר"י ולס' ה' במרכבת חזקאל פ'
ג' ו'ל' ה' כי זה סבה הוא דמות כלס ב"ס כיתה סנדר'
כלס הוא לפי סכר דעת כי הוא בוף וסלס' אל הכספה
כמו בסוד הכלס סל סודי' סקדום והכן זה כי זה
ענה דאס' דב טאור וכן החדה כספ' סוד פמו סמכיל
בתיקונים תיקון ס' ו' ד' ק' ע"א ו'ל' נבוכדנצר היה ירע
בה

[illegible]

תשוב

תשוב
למאמר ד"ר פהיס בקרא לחסדו פ"ט
אחז של ראש פהוא אח של מסוכרנר
מקרא דאם שבאמר אמת הוא רעא די דהבא - והאם
לחסדו דושתא חשת הם הם ה' אי דקלמפת כונה ולכן
קרא אחז של ראש פהוא לטק אחזה ב' לעול' שב' ראשונות
כס בלחזה ובחבור א' ר"ל או' אי הם אחים ורעים של
הראש פהוא כתר דא' אח' פ' אחז של ראש דו' כן גילו של
ראש ופירש רש' יבן פהוא שביהם פול אחד להם הכונה
שלעולם הב' ראשונות קרא פול בסוד הכל יתלי כמול -
עם דיקנא דא' א פהוא בקרא פול עלאה הוא מוכסה על
א' אי בסוד פדרת פער - ובאחת הוען סיה תיקון 'לוא' אי
דנה על ידי דיקנא דא' רבנא והיה מכסה אחתם ואם כן
פולא או יתכן לומר כן גילו של ראש ד"ל סכר מדע
שהכתר הוא בתים תאר בסוד פוחא כתימא' והסכסס
הוא תגלה מה פהוא בתים ככתר ולכן בקודת קטף ככתר
מורה על הקטנות והעלמות תאר - אכל בחכמה הוא
נקודת פתח פהוא מורה על פתיחת הכסדרות וז"ס כן
גיל' ופהוא אמתו פהוא בחכמה דנה דאגלות הוא
גילוי

שלא יאמר האדם כי יבטע ערשם שאלו מוכרחים רצונו ספקות
אעפ"י כוונתו והנה עיניו חסרות כי מוכח והוא נ"ה"ן שם ה'
גבורות כל אחרת כללית פי' הרי"ן חסות הן קדוה יתיר

למות המטה כזה שאמר ה' שם חמשה גבורות דעיד
הם גדות שקדכו יתקן שהם המטה ששקדכו יתקן למות
ה' ל' לקד' ששקדכו יתקן שהם המטה ששקדכו יתקן
מגד הבמדות ולא מנה המדות האלה פעל ידי העדות
ש' ומנים שונקים ב' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'
אין להם מיתה אלא מעצת אלה במדות יע' להם כח
לשקדכו מותו' ש' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'
במדות מיתה פרק א' ו' למדות ועד כח' ו' ומחול
חד אמר הודעתם לית העולם זכות בסוף העולם וחד אמר
הודו וכו' ב' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'
מחול' ככל העולם כח' ואולם רבוי צהם חמס' חד אמר
הודו מתחלת העולם שהיה המדות דעיד' כג' ל' שהם
נקראת חמס' העולם כי המדות נקראת חמס' כעל' ו' ק' מעלה
ועד' ו' דעיד' וכו' בסוף העולם שהיה המדות דעיד'
שהיה בסוף המדות מת' המדות במד' מעולם ועד'
עולם וחד אמר הודו וכו' ב' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'
ג' שב' המדות כ' ה' המדות דעיד' מ' מהמדות עילאה
שהיה המדות כ' המדות שהיה המדות שלו במדות א' ו'
לכן אמר מהותו שהיה המדות וחד' כ' המדות המדות ו'
ב' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'
וכחם מתקן על' הודו וכו' בק' מתקן ככל העולם כח' שהיה
בכל המדות של המדות מ' מ' מ' מ' מ' מ' מ' מ' מ' מ'
מדינה אמר ד' המדות מתקן מתקן על' שבע ולמדות מתקן
על' המדות ולמדות מתקן על' המדות כח' ה' שבתחלה
מתקן על' ה' המדות ד' המדות כ' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'
ואח' כ' בכת' שלו מתקן' ק' ש' ולכן היה המדות כח' ה'
במד' המדות כ' המדות למות כ' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה' ה'

[illegible]

פרק ו ביאור המגילה עידה

שחזא סוחרני הפה זהנה זה כנגד זה עשה האלהים שג"כ בקליפה או"א רכונה מזרחני ע"י ה"ג תיקונים דדיקנא דסחרני הפה שנקרא שושן הכיפה שכן כידה ג' אלהים פריכוער ו"ג אותיות המלווה וה' אותיות הפשוט שהוא סוד שיטת דאית בה י"ג עליון וה' עליון אחרנין ע"ש כזה וזה שאמר בשושן הכיפה שעל ירי השפע שיצא מהפה ר"א דקליפת נגה היה כח לזוג או"א רעבה ביחד שהקליפה היא כקוף אחרי כבי נשא ודונה להדמ' לקדוש' **בשנת** שלש למלכו עשה משה לכל שריו ועבדיו חיל פרס ומרי הפרתמים ושרי

המדינות הכוונה הוא בשנת שלש ראשונות דקליפה נגה שהם א"א וא"א למלכו ירצה בעת שנתקנו הא' ר"א מל' כועל קכ"ו מדינות ד"א שכן למלכו ג' קכ"ו וז"ש ר"ל במדרש רבה רבן אמרי אמר לו הקב"ה אתה חלקת את בנין ביתי שאמר רומיה אמין שיתין פתיי אמין שיתין חיך שאני חולק מלכותך ויחד מאה ועשרים ושש מדינה ומה תלמוד לומר קכ"ו אלא כך אמר הקדוש ברוך הוא אתה עלית עליה אחת לביתי משלך שאמר מי בכס מכל עמיו יהי אלהיו עמיו ועל לירושלים אשר ביהודה אף אני נותן עליה תוספת אחת משלי שהוסיף לומדינה אחת בחשבון הה"ר שבע ועשרים ומאה מדינה הכוונה הוא בשנת שלש למלכו לא היה מולך אלא על ע' ספי' דזעיר כמנין למלכו שגימט' קכ"ו ובשכיל שנתן עליה א' לירושל' נתן לוגם כן השביעית שהיא פרנץ דנוקבא דזעיר שנקרא ירושלים כנודע ומלך על קכ"ו מדינות אס כן היה המלכות העיקרית שלו בלבד כמנין למלכו ואחר כך הוסיפו לו עוד אחת שהיה עשר אורות פנימיות דמוקבא דזעיר אבל מוזהר ענמ' לא לקח אלא אורות בלבד כן כ"ל

גם נוכל לומר עם מ"ש האר"י ז"ל בדרוש הקליפות פ"ד ע"ס דמדוריהון דקליפות הוא מתחות חיון דאילנא דחיי ומותא כי כל הז' היכלין דבריא דקליפה הם למטה מן היכל הז' העליון הקדוש דקדשי קדשים דבריא דקדושה ובעת גלות בבל עלו הקליפות גם כן למעלה מהיכל קה"ק דבריא שהם ג' ראשונות דבריא וינקו מדדי בהמה שהיא ממלכות דאנילות שיש לה למטה בבית הרהם שלה כמין ב' דדי בהמ' ולכן היה גלות מדי כ"ב שנה כמנין בהמ' ונתקנו הב' ראשונות דבריא דקליפה ועל ידי זה היה להם כח לעלות כל גופם למעלה באנילות במקום הראוי להם שהוא כנגד כל אורך ז"ן דקדושה אבל ל' בסוף מפתחטי רגליהו בנוקבא דתהומא רכא ע"כ ע"ש - וז"ש בשנת שלוש למלכו שהוא היכל קה"ק דבריא דקדושה הכולל ג' ראשונות דבריא ובעת שגברו הקליפות ועלו ג' אותם הב' ראשונות דבריא זהו למלכו כי מלכו גימטריא דרנ"י בניכוע שהיא מלכות דמלכות

דמלכות דאנילות המתלכט בהיכל קה"ק דבריא כמ"ש האר"י ז"ל בדר' מ"צו הידח בסוד אסת' היא בחי' נקוד' מלכו דאנלו' כסו' לכי ומעטי את עצמך והיא מכתתרת כראש הכריא ולכן נק' אסת' וכנז' כפ' כי תנא דף רעו ע"א וכב"ד אסת' ליטכ' דסתרה ואו' ודא אהת' מלתת דאילנא טוב ורע אבל אס היא משכינת דאנלו' לית לה שינוי הה"ר אנה' לאשנתי וכתב' אני ה' הוא סמי וכבודי לאחר לא אתן והנ' אחשו' עשה משת' לכל שריו ועבדיו יר' הכוונ' שאחשו' היה משפיע כל השפע שהיה ממשיך מנה"י דאו"א לשריו ועבדיו שהם ח' כראכא דקליפ' וח' כראימא דקליפה שהם נקראו שרים - ועבדיו הם הו"ק דאו"א דנגה דקליפה וז"ש ועבדיו הוא ו' עבדיו בסוד ו' קוהם חיל פרס ומדי ר"ל שהם חילות דאו"א המלכיים הזרועות דאו"א ונקרא פרס ומדי למ"ש למעלה חדוהי ודרעוהי די כסף זו גלות פרס ומדי שהם ב' זרועות דאו"א דנוגה ולכן נקרא הפרתמים כנודע באו"א דקדושה דאנילות שהבי' נקרא נהר פר'ת שהוא בגימטריא ה' פ' קול שהם ה' קולו ה' החסדים של מים בסוד מקולות מים רבים שהמים הוא בחכמה וז"ש הפרתמים פר'ת ה' מים ר'ל נהר פר'ת שהם ה' קולות ה' החסדי' של מים בסוד מקולות מים רבי' נשהמים הוא בחכמה וז"ש הפרתמים פר'ת ה' מים ר'ל נהר פר'ת שהם ה' קולות שכינה הוא יוצא מה' פ' מ' כמיו זה גם כן בקליפות או"א דנגה דאנילות ולכן נקרא פרס ומדי שהם או"א הנקרא הפרתמים כנז"ל ושרי המדינות לפניו שהם הגבורות שנקרא דינים מלשון מדינות לפניו שהם מלפנים - ר"ל הפרתמים שהם החסדי' דאו"א ושרי המדינות שהם הגבורות דאו"א כולם הם מלפניה דאו"א וזה לפניו דייקא לכל עשה משה והמשיך להם שפע רב מנה"י דאו"א דקדושה דאנילות

בהראותו את עושר כבוד מלכותו ואת יקר ת"ת גדולתו ימים רבים שמנים ומאת יום הנה ארז'ל במסכת מגילה א"ר יוסי ברכי חנינא מלמד שלכס בגדי כהונה וכתעטף ועמר כתיב הכא ואת תפארת גדולתו וכתב התם לכבוד ולתפארת - הכוונ' הוא שה' בגדי כהונה הם דדיקנא דא"א שמתחילים מרב חסד עד ונקא שהם ח' בגדי כהונה שלכס הכהן גדול שהוא הא' א"א כמ"ש באררא רכא דף ע"ש וגם כתב האר"י ז"ל כי כל בחינת הדינים הם שערות וכול' הם מבחינ' כ"ה ששם הגבורות היכר הדינים כנודע - ובעלות בסוד אור חוזר שהם סוד גבורות פוגעים בג' מקומות והם ג' וראשין דאו"א גולגלתא ואיירא ומוחא ומתערכי ככולהו ונפקי מכלהו י"ג חיוורתי וי"ג נימין וי"ג תקוני דדיקנא הנה פי"ג תיקוני הוא שס מ"ה וי"ג נימין הוא שס ס"ג י"ב חיוורתי הוא שס ע"כ והג' שמות גימטריא ק"פ וז"ש בהירותו את עש"ר חבר ו' כתיב שהוא עשר ספי' של בינה

פיה שמן כבוד של מלכו כנוכ' כוזה על פסוק בשכמל'ו
 ברוך כבוד ה' ממקומו עיין בפרשת בראשית ובפרשת
 מקהל ואת יקרת' ת' שהוא יקר של ז' א' היה אז גדולתו שה'
 הח' בגדים שלכם כ'ג' שהוא א' א' ומשם נשפע לז'א' בריקב'
 שלו כגודע ימי' רבי' שמני' ומאת יום חנה לומר שהדיקנא
 דא'א' השערות שלו מתערבים עם התלת רישין
 ונפקי כחדא שהם ע"כ ס"ג מ"ה שנימטריא שמנים
 ומאת יום ועל ידי הדיקנא דא'א' היה התיקון דא'א'אי
 שהדיקנא הוא מכסה אותה באדרת שער כנז'ל' -
 והנה הח' בגדי כהונה שלכם הזעיר שהם ח' תיקוני
 דיקנא שהם מתחילים מן ורכ חסד עד ונקא אז אחס רוע
 לא הניח לירד למטה אל זעיר והוא לבש אותם בעצמם
 ונתעטף בהם ועמד שעל ידי אותם התיקונים יש לו כח
 והעמדה לעמוד ביחד עם בינה באוב שלא יתבטל תיקונו
 וזה היה מראה להם בזמן הג'ל' אכל אחר כך התחיל תכף
 להתבטל כמ"ס לקמן בע"ה עוד מכל לפרש ע"ד שכתבו
 לעיל בשם האר"י זל"ה' וככאן אהר"ק מצט' יותר וז'ל'
 זהו כיון שנסתלקו אור הא"א מן האצילות גרם מיעוט אל'
 הנוקבא דז'א' דאצילות ונסתלקו ממנה ספירותיה
 העליונות ולא נשאר בה דק אור נקודה בלבד ואז ניתוסף
 ונעשה תיקון אל קליפה דאצילות והוא כי אותם הס'
 ספירות שנסתלקו מנוקבא דקדושה נתלכשו בשכבה
 ספירות ראשונות של הנוקבא דזעיר דקליפה דאצילות
 שהיא נקראת לילית הדשעה אשת סמאל הדשעה שהיא
 זעיר דאצילות דקליפה! ונעשה פרצוף שלם בי"ס -
 והתיקון שנתוסף בסמאל זעיר דקליפה דאצילות הוא
 שגם הוא נתפשט ונעשה פרצוף שלם בי"ס שלו מה
 שלא היה תחלה רק ו"ק בלבד אומנם בענין האורות
 שהוא הרוחניות שבתוך תשעים ספירותיו לא נתוסף
 בו דבר רק בחינת ו' אורות של רוח מות בלבד הראשונים
 שהיו לו קודם התיקון אומנם הנקבה יש לה עשרה אורו'
 ומאירים בספירה ולכן היה נקרא יותרת הכב' דאתגבר'
 על בעלה ושלטא על דכורא כנזכר בפרשת פנחס דף
 רל"א ע"ב וז'ס' בהראותו את עשר כבוד מלכותו ירנה
 שהראה להם את עשר ספירות שהוא הכבוד של מלכות ו'
 דזעיר דקדושה שהם י"ס רוחניות שבה ואת יקרת' ת' ירנה
 בזעיר דקליפ' לא הראה כי אם יקר של ת'ת' שהם ו' בחינ'
 אורות של ת'ת' בלבד שהוא ו"ק דקדושה זה היה בלבד
 גדולת ו' דזעיר דקליפה דאצילות ועל מה שהראה להם
 ק"פ יום שהוא כ"כ זמן ארוך לא פחות ולא יותר הוא מוכן
 ג"כ עם מה שפי' האר"י בדרוש הפורים וז'ל' הנה בבבל
 היו חסידים ואנשי מצשה החרש והמסגר אלק והיו מתקני'
 את המלכות נוקבא דזעיר במצשים טובים והיה צריך אז
 שיסתלקו המוחים מן הזעיר כדי ליכנס במוקבא שלו כי
 כשהיא כבדת בסוד פרצוף שלם אז די'לה שאור המוחים
 הלק שני כג' א' היוצאים

היוצאים אליה תמנו אכל' כשהיא בסוד נקודה צריך
 שיכנסו בה המוחים בעצמם כמו שהיה בעת בריאת
 העולם בסוד ויכן ה' אלהים הנלע' ואם כן ככל
 השכבים שנה היה הזעיר בסוד הדורמייטא והיו
 שבעים שנה כדי להעלותה כל השכבה ספירות רז"א
 שהוא בין תרין דרועין שזה נקרא מקומה כגודע -
 אז היתה אחור באחור פרצוף שלם בעשר ספירותיה
 והמוחים דזעיר שהוא הפנימיות שלו עלו למעלה
 ביסוד דאמא כדי לעשות מ"כ ואז נכנס המוחים
 דזעיר במוקבא שלו כדי לכנותה וכתיקונה כנהגה
 בן בית המקדש שלמטה - ואז הזעיר נשאר בסוד
 הדורמייטא ואף שכל לילה המוחים מסתלקים מהזעיר
 וכנסים בה מכל מקום יסוד ראבא שנקרא מדרבי
 מידא דכיא אינו יוצא לחוץ אלף בהיות אור זה
 נמשך בה זמן ארוך אז יצא מדרבי שהוא יסוד ראבא
 כמו שכתוב בפרקים של מעלה והנה הנ"ה דא'א'וא
 והם שלשה שמות שם ע"כ בנח שהוא חכמה דזעיר
 ושם ס"ג כהוד שהוא בינה דזעיר ושם ת"ה ביסוד
 שהוא דעת דזעיר שהם החסדים ושם גס כן ביסוד
 דא'ואי שם כ"ן שהם הגבורה דזעיר וכבר נודע שהכנס
 דזעיר נעשה מהחסדים והכנין והפרצוף נוקבא
 נעשה מהגבורות והנה בעת שנכנסים המוחים בזעיר
 אזי הוא לוקח הכ' חסדים וגבורות והוא לוקח לעצמו
 החסדים והגבורות הוא מוריש לנוקבא שלו לתיקון
 פרצופה והנה בעת שנכנסים המוחים בתוך הנוקבא
 אזי הגבור שיהם נקראי' על שמה עמה' נתקנה פרצופה
 בעת ספירותיה שהוא מגיע קומתה עד בין תרי
 דרועין שהם שכבה ספירות דכורא ומה שנכנס עתה
 מחדש הם השלשה שמות בלבד שה' ע"כ ס"ג מ"ה
 שהם גמטריא ק"פ והנה בגלות ככל היה אחשוש על
 ידי כישוף גדול ממשיך הארת שלשה שמות הנ"ל כולם
 במוקבא דזעיר דקליפה בסוד ת"ס רז"ל על אמלאה
 החרבה לא נתמלאה מור שהיא צרתה לילית ושפחה
 כי תירשגבירתה אלא מחורבנה דירושלים וז'ס' שעשה
 משה ושמה ק"פ יום כדי להמשיך אותם האורות
 רשלשה שמות דע"כ ס"ג מ"ה בתוך הקליפה נוקבא
 דזעיר דקליפה והשכבה ימים היו כדי להמשיך גס כן
 הכלים של פרצוף שלא שתגיע עד כנגד שכבה ספירות
 דזעיר כמו שכתוב לקמן בע"ה וז'ס' מאמר רז"ל וז'ל'
 שאלו תלמידיו את רשב"י ע"ה מפני מה נתחייבו שונאיה'
 של ישראל שכחותו הדור כליו אמר להם אמרו אתם אמרו
 לו מפני שנהנו מסעודה של אותו רשע אמר להם אם כן
 של שושן יהרגו של כל העול' כולו לא יהרגו אמרו לו אמור
 לנו אתה אמר להם מפני שהשתחונו לגלם אמרו לו וכי משא'
 פנים יש בדבר אמר להם הם לא עשו שאל לפני אף הקב"ה
 לא

פרק ו ביאור הכנולח עדה

לא עשה אלא לפני' שה' כי לא ענה מלכו ויגה
כנו איש עכ' ל המאמר הזה כולו מקשה והנה נלע' ר כי
כבר נודע מה שמכיל באדרא רבא בתחלת דבריו
של הרשב"י וז' הרשב"י ע"ה קרא לרבי אלעזר
כריה אתכיה קמיה ירבי אבא בבטרא אחרא ואמר
אכן כלל אדרכלא:

ורבונה

היה כולל התיקון של הרשב"י ע"ה
עם חכמיו היה כדי לתקן הוצ' בסדר
קוים כמ"ס בתחילת האדרא עד אמתיתיתב בקיימא
דחד שמכא שהוא בסוד קו'א' נעשה לו תיקון כדי שיהיה
כסוד ג' קוים שעל ג' דברי' העולם עומד שהם הג' קוים
ולכן יתיב ר' אלעזר מיימין ד"ס ורבי אבא מסמרא אחרא
דהיינו ששמאל רבי שמעון ורבי שמעון יתיב באמנ' והם
היו ראש הג' קוים וז' ש' אכן כלל אדרכלא ר"ל דכל שאר ז'
קצוות התחתונים והכונה היה לתקן הוצ' שמה שקלקלו
הקדמונים בעונותיהם וכבר נודע באדרא שכל אחד
מהחברים היה מתקן תיקוני' לפי השייך לשורשו כנודע
וכעת שינאו הדברים חפיה' כבר נתקן השורש למעלה
מעצמו וע"י הדוחפים נתקן כל התיקוני' על תיקומו ועל
מתכונתו והנה שאלו התלמידים את ר"ס במה קלקלו
ישראל באותו הדור בפרנץ דועיר שנתחייבו כליו ח'ו
ועתה אנו חונים לתקן אותנו העון ואז השיב ר"ס שהם
יאמרו כדי שיתקם על פיה' מאחר שהם היו כללות פרנץ
דועיר מהכ' קוים ימין ומאל' וא"כ על ידה יתקם התיקון
של ישראל במה שחטאו וקלקלו שכן כתיב באדרא רבא דף
קל"ה ע"א וז' חמיכא אילין תיקונים דנהרין עלה והיו
מחכאן מלא דפומנא לאתעטרא ולאבתלקא כל חד
באתריה וחד הוו מתתקנן מפומנא כל חד וחד סליק
ואתעטר ואתתקן כההוא תיקונא דאתתקן הכא בהכל
דכל פומא דחד מיכן וכשעתא דחד מיכן פתח פומ' לתקנ'
בההוא תיקונא שההוא תיקונא הזה יתיב ומחכה למיל' ה
דנעיק מפומכו וברין סלקא בדוכתה ואתעטר וכו' ע"ה
ש"מ שתלמידיו של רשב"י ע"ה היו גדולי' במעשים הטובים
שהיה להם כח לתקן כל העומת של ישראל ולכן ג' עתה
בעת שפתחו פיהם ושאלו מפמי מה נתחייבו וכו' תכף
היה מפכא התיקון שלהם למלה דנפך מפומהון ובדראי
כלי ספק שמאל רשב"י ע"ה כמו שכתוב באדרא רבא
שאמר לתלמידיו קום דבי יאודה בקיומך ואתקין תיקונך
וכן לכולם:

ורנה

השיבו מפני שגם מסעודתו של אותו
דשע כמו שפירש למעלה שאחשור' בדשע
כיון ענתו בסעודה שששה כדי להמשיך פנ'הי דא'אי
סוד האכ' בסוד אכלו רעים והשתיים בסוד שתי' ושברו
דורים שהם א'אי וז' רמזה והנה ע"י דברים אלו שהניאו
מפיה' היה כאלו הם התוודו על כללות של ישראל מאחר
שכל

שכל נשמתם של ישראל הכ' מי' של זעיר וכבר אמרנו
ספרם ומרי הם ח' כ' דועיר וכעת שהיו נהפס מאותה
סעודה היו מראי' שהם חפני' ח'ו כביסול הקדושה וקיום
הקליפה ח'ו והיו מסכימים עמה' ולכן הם נתחייבו כליו
ח'ו מאחר שבעקד מקיומו ח'ו הסודם ובדראי שגם האילן
וענפיו והעלין והפירו' הכל נעדר עמו לולי החר' והמכבר
אלף לא היה נשאר משוכא ישראל שריד ופליט - ולכן עם
מה שהשיבו התלמידים לרבי שמעון רבדי' אלו היה נחשב
להם כאילו התוודו על חטאת' אשר חטאו כללות ישראל
בישראל דלעילא והם היו רומזי' אל' ספיהותיו דז'א
מאחר שהם תיקנו אותם כנודע באדרא ולכן היה כח
בידם למחול עונותיה' של ישראל והנה שאל רשב"י ע"ה
את תלמידיו א"כ של שושן יהרבו ושל כל העול' לא יהרבו
א"כ מוכרח הוא שכל העולם כולו חטאו חטא אחר ונריך
ג' כ' שיתקם זה התיקון שלהם כלומר טוב אמרתם על
כפרת שושן ועל כפרת כל העולם נריך תיקון אחר והשיבו
למיר לנו את' כלומר אין כח בידעו לתקן העון של כללו'
ישראל אלא אתה שאתה הדאש שלנו שהוא ככתר דועיר
כז' ל ואתה נריך יסוד עולם כמ"ס בזוהר חדש פרשת
חיי שרה שאמר הוא בעצמו די לי בעצמי שאני בעולם
אני מניין על כל העולם שאני נריך יסוד עולם וז' ש' להם
מפני שהשתחוו לנלם של גבובדבזר דכתיב רישיה די
דהבא והוא כגד אריך דועיר דאני' דקדושה עשה הוא
גבובדבזר ג' כותקן ג' כ' רישא דאריך דקליפה דנה
וז' ש' רשב"י ע"ה לחבריו בתחלת האדרא בעת שפתח
תכף אמר ארור האיש אשר יעשה פסל ומסכה מעשה יד
חרס ושם בפת' ועמו כלם ואמר אמן וכתב הא' די זל'ה
הטעם שהתחיל ר"ס בפ' זה הוא להזהיר אל החכמי' שח'ו
אל יערכו במחשבתם דברי קדושה עם קליפה והנה הם
י'א אחרי' בפ' כי תבא והראשון הוא אחר האיש אשר
יעשה פסל ומסכה והוא' א'א דקליפה ולכן התחיל ר"ס
מפסוק ארור האיש רוצה לומר אחר מי ששים הקליפה
הנקרא' פסל ומסכה בקדושה הנקרא בתר וזהו ושם
בכתר בכתרו של עול' שהוא א'א סתרו של עול' המהתתר
ומתלבש תוך כל האצילות כנודע וז' שתלמידיו לר"ס אמר
אתה היש לך כח בידך לתקן זה התיקון בלי מחשבה וזה
ח'ו כי ר"ס היה בגדר כתר דז'א כנ"ל.

ורנה

במה שהניא מפיו ג' כ' כאילו התוודה לפני
כללות ישראל ויתכפר להם שזה היה תלוי
בידו ושאלו תלמידיו וכי משא פנים יש בדבר היאך וכו' לנס
והלא כאילו ההריכו כל העולם כולו מאחר שפגמו בכתרו
של מלכו של עולם אמר להם הם לא עשו אלא לפנים מירא'
המלך ואם ח'ו היו עובדים מאהבה היה נחרב העולם
ולכן אף הקב"ה לא עשה אלא לפנים כדי שיראו מלפניו
ויח'ו בתשובה ועכ"ל לא תיגדו קלקולם בכל תיקוניו עד
שכא

פכא הרשב"ע"ה וחבריו ותקנו הכל כמו שהיה בזמן
שבה"מ היה ק"י ע"י שעסקו בחכמת האמת כנודע באדרת.
והנה ר"ש ע"ה אחר שלא נתעוררה הגזירה לכל ישראל
במקומות מושבותם אלא על עון הנלם שחשאו כימי
נבוכדנצר דהיינו בעת שאכלו מסעדות אחשורוש היה
נגזר עליהם עיקר העונם אבל לא נגזר עליהם להרוג
ולאכזר עד שהשתחוו לנלם של המן אז נתבגל עליהם
הכל ב"כ עון הראשון אפילו שלא עשו אלא לפנים או אירע
להם כל מה שאירע אבל על כל פנים הקב"ה ברחמיו
הגילם מידם.

ובמלאת

הימים האלה עשה המלך לכל העם
הנמצאים בשישן וכו' במדרש רבה
מזתה שבעת ימים רב ושמואל חד אמר שבעת חוץ מק"ק
וחד אמר ז' ע"ס הק"ק ואלו ואלו דברי אלהים חיים חד אמר
ז' חוץ מק"ק כי הוא מונה ע"כ ס"ג מ"ה שהם הג' מוחים
דועיר שנכנסים בתוך הכוּק דועיר שהם ח"כ וחצי דעת
שהם ה' החסדים אבל הגבורות שהוא שם ב"ן שמונו כבנה
פרצוף המקבא נתבגל ונעלה למעלה עד חב"ת דועיר
ולכן הוא מונה בפני עצמו שהז' ימים היה כנגד פרצופה.
וחד אמר שהז' הם בכלל הק"ק שאלמלא התלת מוחים
שמאירים בה האך היא מתגדלת שהגבורות לכד אינה
גורמים הגדלות אלא מכח החסדים שם מ"ה שהם כסוד
המים המגדלים את האילן א"כ מאחר שהג' לבדם אינם
עושים שום תיקון אלא בהצטרפות החסדים לכן הז' שהם
ז' בחינות גבורות מחסר עד המלכות אלו הז' הם בכלל
הק"ק ע"כ. והנה נודע שבנבוכדנצר וכלשנר ואחשורוש
כלם טעו בחשבון הגלות ואחשורוש היה סובר שכבר נשל
הע' שנה וז' רז"ל כיון דהוא דמלי שבעין ולא איפרוק אמר
מ"ל לא איפרוק השתא ודאי לא מיפרקי אפיין ואייתי מניא
דכי מקדשא ואשתמש בהון אתא השטן ודקר כיניהם והרב
את ושתי ורוא דמלה שבאות' הז' ימים היה משתמש בכלי
של בה"מ שהוא כפרנו' עצמו של המלכות שכל פרצוף יש
לה ג' כלים חיכוך ואמנעי ופנימי והוא היה טועה באותם
ק"ק יום שהיה סבור שכבר המשך התלת מוחים שהם
הארת פנימיות בתוך הקליפות ועתה דנה ג"כ להמשיך
הכלים שלה עם הגבורות שלהם והיה רוצה לשבר הכלים
שלה כדי שלא יוכלו ישראל לבנות ב"ה וצ"י זה יהיה כח
לקליפה שהיא ושתי אשתו ב"ה של קליפת גובה שתתקיי
פרצופם ולא תתבטל וזוגם ואז ערכב אותם הקב"ה ע"י
הג' קליפות שהם מבחוץ שהם רוח סערה עכן גדול ואש
מורלקחת והשליכה לנשתי מגדולתה ונפלה למקבא
דתהומא רבא באר אבאר לקמן בע"ה.

והנה

אמר ובמלאת הימים הלא שטעו והיה סבור
שכבר נתבטל הארתה של הק"ק אורות
הפנימי' או צ"ה המלך לכל העם הנמצאים בששן הכירה
שהוא

כב

שהוא לכל החיילות הנמצאים אז למגדול ועד קטן רוא
דמלא שהוא לכל החי' מבחי' הגדלות עד בח' הקטנות
משתה שבעת ימים כדי להמשיך כל בחינת הכלים של
הקטנו' והגדלות לקליפת גבה וז' בחנר גנת ביתן המלך
שהם הג' כלים חנר הם הנה"י כלים חינוניים. גכ"ת
כנגד חב"ת כלים תיכוניים. ביתן כנגד חב"ד בסוד
בחכמה יבנה בית בינה. והנה אמרו רז"ל בחנר גינת
ביתן המלך רב ושמואל חד אמר הראוי לחנר לחנר הראוי
לבינה לבינה הראוי לביתן לביתן וחד אמר הוסיבן בחנר
ולא החזיקתן בבינה ולא החזיקתן עד שהכניסם לביתן
והחזיקתן. במתניתא תנא הוסיבן בחנר ופתח להם ב'
פתחי' א' לבינה וא' לביתן עכ"ל. אלו ואלו דברי אלהים
חיים. הנה לפי האומר כל אחד לפי כבודו ישב הכוונה
היה לאותו רשע להראות שכל התיקון והפרצוף של הכוּק
דאבילות דקדושה הוא עתה שם בתוך הקליפה וכמו שהם
ג' מקומות הפרצופים דקדושה וכל אחד גדול מחביו
וככל אחד יושבים מלאכים ומדריקים לפי כבודם בעלי דמיו'
בכלים חינוניים בעלי רחמים בכלים תיכוניים בעלי חסיד'
בכלים פנימיים כך הוסיבם הוא אנשי שישן להראות שכל
הכבוד של הקדושה היא עתה בתוך הקליפות שמש כמו
שהיה בקדושה. וחד אמר שהיה להם כמו שנבנה פרצוף
המלכות מתחלה חינון ואח"כ תיכו' ואח"כ פנימי כך עשה
הוא שלא ישב אותם בפנים א' ככל השלשה אלא בתחלה
הוסיבן בחב" ויהיה רוצה לבנות כוח אס ככר נכנסים אלו
הג' כלים בקליפה אס לא. ועשה כמו שהוא בקדושה
ולכן כשראה שלא היה מספיק החנר לכד להוסיבן אמר
ככל בלבו שבודאי נכנס גם כן סכלי התיכו' וכשרא' סג"פ
לא היה מספיק להוסיבן הוסיבן לביתן והחזיקתן אז אמר
טודאי שכבר נכנסו כל הג' כלים בקליפה כמו שהם
בקדושה א"כ כבר נתבטל ח' הפרצוף דמקבא ולא יבנה
ב"ה ואז הוציא הכלים ושתמש בהם כמ"ס לקמן בע"ה
וחד אמר שלא הוסיבן כי אס בחנר לכד שאמר מאחר שכל
אחיזה של הקליפות אינם אלא בכלים החינוניים שהם
בגה"י לכן לא הוסיבן לכולם אלא בגה"י שהוא החינון
וכבר נודע שכלי החינון הוא לבוש לכלי התיכו' וכלי
התיכו' הוא לבוש לכלי הפנימי ולכן הוסיבן בחנר ופתח
להם פתח אחד לבינה שהוא כלי תיכו' וא' לביתן שהוא
כלי פנימי כדי שיהיה להם כח להמשיך ולהוציא משה
השפע משה כלים האחרים אבל לא הוסיבן אלא
בחינון שכל הכח של הקליפות אינם אלא בכלי
החינון כנודע:

והנה

נודע שהמלכות נקרא ארכ"י ויש לה י"ס
ונכלל פני' יש לה שם ארכ"י דמיו' י"ס ארכ"י
בג' תר"ן וזהו ס"ת של בחנר גכ"ת בת"ן ס"ת תר"ן
להורות שאין לקליפה יכולת ליאחז אלא בכלי החינון
שמתלכס

23

פרק ו ביאור הכנלה עזרה

שמ תלכס בעולם העשיה שהוא מקום הקלי והנה בכל כלי מהג' כלים ישו"ם וזהו כח"ה הם נה"י דנה"י שהם זכר א' כהו' גוף החיזון כנודע בדרוש פנימיות וחינוכיות ע"ש גנת הם חגת דנה"י ביתן הם חב"ד דנה"י וז"ש המלך גי' אל אדנ"י שהוא כלי החיזון המתלבש בעולם דתמן אל אדנ"י וז"ש כחצר גנת ביתן הג' הם אל המלך שהוא של כלי החיזון שהם כסוד אל אדנ"י והנה לפי רב זשאול הוא שמדברים בכלי החיזון הכולל י"ם. ומתניתין היא מדברת שהג' בחינת חצר גנת ביתן הם הג' פרטים היזון ופנימיות ותיכון ומ"ם שהוסיפן כחצר ר"ל בכל הג' שבחצר שכל אחד מהג' כלים כלול מכל הג' וכל הג' שבת' הוא מדבר בג' כלים שבחצר א"כ אינן חלוק בין רב ושואל למתניתין לא שהוסיף עליהם ואמר שפתח להם ב' פתחי' א' לגינה וא' לביתן כדי שיקבלו שפע מאותם הב' כלים פרטים שהם החסדים שיוצאים משם לחוץ כדי למתקן הבכורות שהם בכלי החיזון ואלו הב' פתחי' הוא סוד ב' פתחי' שצריך ליכנס בשכננסים לבית הכנסת והם מלכות דמלכות ויסוד דמלכות ויש עוד פתח ג' שהוא יסוד פנימי שהוא נקוד' ציון והנה הפתח של כלי החיזון הוא נקד' מלכו' שערי צדק והפתח של כלי התיכון הוא נקד' שערי ירושל' והפתח של כלי פנימי הוא נקד' שערי ציון והנה הפתחי' שפתח אחסורם לאנשי שושן הם שערי ירושלים ושערי ציון שמציון תצא תורה ודבר ה' מירושלים. שהוא השפע של חב"ת וחכ"ד שהם מוחין דיניקה ומוחים דברלות.

חור

כרפס ותכלת וכולי כמסכת מגילה פ"ק חור כרפס ותכלת מאי חור רב ושמואל חד אמר חורי חורי מלאכת המצעות היתה עשויה נקבים נקבים וחד אמר מילת לבנה הניע להם שמילת חור הוא לשון חיזור ואלו ואלו דברי אלהים חיים והכוונה הוא על מה שכתבנו שפתח להם ב' פתחים כנ"ל ובכאן מפרש מה הם הב' פתחים ואמר חור כרפס ותכלת מאי חור הכוונה כמ"ס בזהר פרשת אמר דף ק"ע"ב ויקוב כן איש ישראל כד"א ויקוב חור בדלתו רוא דמלה בטל ה' דשמו קדישא ולייט לאגנא על אימי' ורא הוא נקיב' דאיהו נקיב' שמו קדישא ולמחנדי חקלא ורוא דמלה כן דרך אשה מנאפת ורא דמלה ג"כ בכאן שנקב חור ביסוד דנוק' שנקרא דלת כדי להוציא הארת של כרפס ותכלת שהם חסדי' וגבורות כי הכרפס הוא בת"ת שהוא ירוק וגם התכל' הוא במלכו' ולכן חית גדולה בחור כמו ב' חיתין שהם ב' פתחים כנ"ל וז"ש חורי חורי שהם ב' נקבים מכ' פתחים וחד אמר חור הוא לשון חיזור ר"ל הכוונה למה עשה שני פתחים כדי להוציא ב' מיני חיזור שהם ב' מיני הארות החסדי' והגבורות החסדים מן הת"ת שנקרא כרפס והגבורות מהנוקבא שהיא נקרא תכלת.

אחוז

בחבלי כוז וארגמן ירנה שהאחיזה של חסדי' וגבורות

והגבו' הם בחבלי כוז שכבר נודע שהוא' נקרא חבל כמ"ס בזהר פרשת שופטים דף רע"ד ע"ב וז"ל בחבל דיחנק בה אחידן ה"א ה"א בה' אכבען דיד ימינא ובה' אכבען דיד שמאלא' חבל י' חניקא דילהון שמוא דהו"יה מיתא דכמל' ונחש וחיים לישראל והנה נודע שהיסוד דאבא והיסוד דאימא הם ב' וזין כמ"ס ה"א רי' זל"הה בסוד ויבא לזיון שיש לו תרי טעמי שהם ב' יסודות דא' ואי' וז"ש אחוז בחבלי שאחיזה של שני אורות הם תלויים ואחוזים בחבלי בשני היסודות דא' ואי' שהם ב' חבלים וכללו הב' חבלים יש בה' כיסוד דאבא חסדים שהוא שם מ"ה וכיסוד דאימא יש בה' גבורות שהוא שם ב"ן ושניהם ביחד דהיינו השני יסודות דא' ואי' נעשים דעת דזעיר כשהם נכנסים בזעיר אבל עתה בגלו' בכל היו נכנסים הב' במוקבא ואז נעשים דעת דנוקב' וז"ש בחבלי כוז וארגמן כי כוז' גי' מ"ה וב' ג' עם הכולל וארגמן הוא הדעת כמ"ס בפרשת תרומה דף קל"ה ע"א וארגמן דא' שבעות רוא דארגונוא דתורה שבכתב דאחיזה ביה כלילא מכל סטרי' מימינא ומשמאל' כד"א מימינו אש דת' למו ורא איהו ארגמן וגם בפ' תרומה דף קל"ט ע"א ארגמן דא' כנופיא דכולא כל גווי' כחדא עכ"ל והנה בדעת כלולים דין ורחמים חסדים וגבורות מ"ה וב' ביחד וז"ש אחוז בחבלי כוז שכללים בדעת שנקרא ארגמן כנ"ל שנק' תורה שבכתב יסוד דאבא שנקרא תורה בתוך הכת' שנקר' יסוד הבינה ושניה' ביחד הם דין ורחמים ומ"ס על גלילי כסף ירנה שהדעת של הנוקבא ע"י חטא אד"הר היה יורד בין תרין כתפין כנודע ובע' שהם נכנסין היסוד דא' ואי' בתוכ' הנה הדעת שלה עולה למעלה מהחכוד במקומו כמו בזעיר ומ"ס גלילי כסף ע"ש שהחסד שהם האים מתגלגלים ממקום למקום מחסד לגבור' ומגבור' לת"ת וכולי עד מלכות והנה שם ע"ב שהוא גי' חסד עם העבר אותיות והכולל גי' גלילי וז"ש גלילי כסף ועמודי ש"ס ר"ל שהחסדים מתגלגלים בשש קוותיה כנודע וז"ש עמודי שש שהחסדים הם ה' הוית בגי' ק"ל כמספר עמודי והם מתפשטים עד הוד ואח"כ כלולים ביחד ביסוד דרי עמודי שהם ה' חסדים ה' הויות שגי' עמודי מתגלגלי' ונכנסים כש"ס שהוא היסוד' שלה ומשם אחר כך מתגלגלים ומצאים לחוץ בסוד המלכות שבה:

מטות

זהב וכסף הנה אר"זל תכיא א"ר יהודה הראוי לכסף לכסף הראוי לזהב לזהב א"ל רבי נחמיה א"כ אתה מטיל קמאה בסעודה לא הם של כסף ורגליהם של זהב עכ"ל הכוונה הוא שאחשו' הרשע כיון להתשיך השפ' לתקן הו"ן באלו ה' ימים שעשה המשתה והנה מנינו שז"ן כל א' נקרא מטה. והנה מנינו בפרשת תרומה דף קל"ב ע"א וז"ל מטה אתייהבת ליה ליעקב לאת תקנא וע"ד יעקב תיקן נלותא דערכית גס בדף פ"א ע"א וז"ל ומטה מוצעת מתטור' דעמודא דאמנעית' וזכ"ן

לכבא . ודר וסוחרת הנה כתב רבנו האר"י זלה"ה שם
עשר שמות אהיה בעולם הנריאה ואלו העשר שמות אהיה
העיקרים כמנין דר"ו שהוא יסוד דבריאה שנק' היכל לבנת
הספיר ששם מתגלים עשר אהיה ונקרא היסוד ור"ר שהוא
מלכו' הדר שהוא הדור הנקוה דור הזקן בסוד מי שה' פרי
אין בו דמיון זקן והוא גם כן מלשון דירה ששם דרים עשר
אה"ה וז"ל רב אמר דארי דארי שהוא נקרא ודר על שם עשר
אה"ה שצומדי' שורות שורות בעשר ספירות דיסוד דבריאה
כמו פי' ספירות דכללות דבריאה . ושמאל אמר אכן טובה
שהוא דורש על יסוד בענמו דבריאה שנקרא לבנת הספיר
בסוד נופך ספיר ויהלום שהוא אכן טובה ככ"ר כי הי"ס
שהוא יסוד דמלכות דבריאה ששם הוא אלה"ם בתלוי יורין
גי' כרכ"י הי"ס ודרה שמה' ע"ס הדירה שדר לעולם כיסוד
דמלכות שהוא סוככת אותה וז"ל וסוחרת שיסוד התלכות
סוחרת ליסוד הזכר בסוד נקבה תסוכך גבר וז"ל סחר'ת
עם האותיות גימטריא תרע"א עם המלה . והמחה להם
בסעודה שהוא בסוד החוג כמ"ס אכלה ומחתה פיה והרא'
להם לכל בעלי סעודה ר"ל שהוא נקרא לבנת הספיר ע"ס
שמספר ומזהיר ומנהיג בסוד השמים תספרים . והוא מאיר
לכל בעלי סעודה שהם כל האוכלי משלמן המלך שהם
הנריקים הגורמים זה האוב של בריאה וז"ל דבריאה דכי
רבי יצחקאל אמר שקרא דהר מאחר שמתגלה בו עשר
אה"ה שגימטריא דר"ו ולעולם אהיה בכינה שנקרא דרור
חירות יוכל ולכן על ידי הגילוי הארת הכינה בו נקרא ע"ס
הכינה דרור והכוונה הוא שהיסוד הוא נקרא גבאי דרקה
והוא בעל המכס מכל הק"ך נירופי דאלה"ם המתחילים
להתפשט מוציר דבריאה עד מלכות דעשיה וממה שהם
לוקחים שלל מהקליפות להעלו' למעלה לאצילות הוא לוקח
מתחלה מכס מהם למיין דזכרין ולמ"כ שלו עם מוקבתו
שכן מכ"ס גימטריא ק"ך נירופי אלה"ם והנה על ידי הארת
גדולה שנתגלה בפרנץ דנוקבא דאצילות שהוא יסוד
דא"ו היו מאירים כ"כ כבריאה שהיה דילוממה שקבל
מלמעלה ולא היה צריך ליקח מכס מתתאין שהיה מספיק
לו ממה שהיה יורד עליו תצילאין ולכן קרא דהר לכל
בעלי סחורה כלל העולה שזה דורש בהארה שמקובץ בתוך
היסוד וזה דורש כיסוד בענמו וזה דורש בהארה המתגלה
לחץ מהיסוד ואלו ואלו דברי אלהים חיים ולא פליגי וכל
הדרוש שפירשנו הוא להראות שהקליפה היא כקוף אחרי
כמי נשא והיא מדמה עצמה לעשות בקליפה כל מה שיש
בקדשה :

והשקות

בכלי זהב וכו' הנה אמר במדרש רבה
השקותיו של אותו רשע לא היה אלא
כשל זהב להראות שאחיה שלו לא היה אלא בכלי חינוך
שהוא גבורות הנקרא זהב שמלת זהב הוא דומה שיש
בחינת של גבורות לכל הגבורות בעצמם איה כי אם
לכבא

ובגין דא חובא דילה באמצעיתא בין צפון לדרום והא
אוקמוה רבנן הכותן מטתו בין צפון לדרום הויין ליה כנים
זכרים והנה זעיר נק' מטה וגם בפ' תרומה דף קל"ב ע"א
וז"ל מטה ושלחן וכסא ומזורה ארבע אילין כוליה בשכינתא
איכוון ואיהי כלא ע"כ והנה בעת שהמשיך השפע לחוץ
לזו"ן דקליפ' טובה אז ישב כל א' על מקומה כמו שנקדשה
הזעיר לוקח חסדים וגם הנוקבא לוקחת הגבורות והנה
גם כן כל חסד גי' ע"כ שהם ע"כ תיבות ור"ו אותיות
כבודע וז"ל חסד חסדים שהדוע ימין יש לו ג' פרקים והם
ג' פ' חס'ד שהוא גי' ר"ו והחסד ג"כ הוא מתפשט עד
היסוד כנ"ל שהם ה' בחינות חסדים וכן גבורה גי' ר"ו
מתפשט גם כן בשם בחינת גבורה וז"ל שה' ר"ו לכוף
הראו"ה הוא בית תיבת ה' א"ר ר"ל ר"ו חסדים או ר"ו
גבורות המתפשטים עד היסוד שהם ה' בחינות חסדים
בזעיר ובטרה בנוקבא כנ"ל . והנה אמר ליה רבי נחמיה
א"כ אתה מטיל קנאה בסעודה שהיה ראוי לכוללם כיחד
ולחברם ולזווגם כיחד כדי שימתקו החסדים את הגבורות
לא הן של כסף שהם הזכרים היו של כסף והרגלים של זהב
שהנוקבא נקרא רגל כמו שאמח כזהר פרשת לך לך פ"ו
א' מי העיר ממזרח צדק יקראה לרגלו דא מצרכ דאיהא
קרנליה תדיד ולא שכיך כמד"א אלהים אל דמי לך וז"ל
שנתחברו שניהם ביחד כמטה א' בסוד השכינה לחברם
ולזווגם ביחד והזכר למעלה שהוא כסף והנוקבא למטה
שהוא זהב והחסדים מתתיקים הגבורה ולעולם אלו ואלו
דברי אלהים חיים שזה מדבר קודם החוג שהיה כל אחד
צפני עצמו ורבי נחמיה מדבר אחר החוג שכתחברו ביחד
ונעשו הן של כסף ורגליהם של זהב על רגפת בהטוש
ודר וסוחרת הנה דרשו רז"ל ודר וסוחרת רב ושמאל רב אמר
דרי דרי ושמאל אמר אכן טובה יש בכרכי הים ודרה שמה
והנחה להם בסעודה והאירה להם לכל בעלי סעודה דכי
רבי ישמעאל תנא שקרא דהר לכל בעלי סחורה הכוונה
הוא על רגפת שהוא של עולם הבריאה שתמיד נמצאת
הבריאה מצורף ומחובר עם אבי' וז"ל רגפת מלשון צרפץ
ומכרן עם הכרית :

והנה

אמר בהט שהוא אבני אקידה שהוא כדולח
שנר' מ כל גונין ג"כ כהיכל קה"ק דבריאה
כראה בו כל גוונים של אצילות והנה היכל קה"ק כלול מב'
ספירו' והם ד' ספירות שהם חכ"ד והדעת הכלול מהחסדי'
וגבורות שהוא כסא הכבוד דבריאה וזה נקרא ד' רגלי
הכסא . והד' תחתונות דמלכות דאצילות שהם נה"ס
נקרא הכסא בעצמה והם ח' כל א' כלולה מחברתה נח
בחכמה חכמה בנח . הד' בכינה . בינה בהוד . יסוד
בחסדים . חסד כיסוד . מלכות בגבורה גבורה בחסדים
בדי' י' כמספר כה"ט וז"ל רגפת כה"ט לנרף נה"ס דמלכו'
דאגיל' ג' חג' דבריאה . ואחר כך ושם שהוא שם מעלות
לכבא

פרק ו ביאור על הכנלה ערה

[illegible]

אותיות תכנפך כפולות שהם נעשים בחינת כלי אל המלכות להיות פס בתוכם הת"כ ואלו נמשכים לה משם בו"ט שכינה שהוא חילוף שם אהיה שגם הוא בבי' יוד ואלו הכ' ידים של הנינה נעשים במלכות כלי בית קיבול להיות בתוכו הת"כ ביד ימינית ליד שמאלית שהם וועל בב' אובתוכם התכ"ו"ש כי"ד המלך אותיות יודך שב' בו"ט ששם הת"כ שהוא היין גבוה בתוך אותם הידים ואותן הידים כלולו מחסדי' ובכורות מ"ה ב"ן - ומ"ט כיד המלך ר"ל שציקר התשכת היין הוא תהייד א' ולא משני הידים שהם חסדים ובכורות ביחד אלא מהגבורות לבד וזהו ג"כ המלך גי' מ"ה וב"ן דהיינו ה"מ של המלך הוא גי' שם מ"ה ואותיות לך עם ב' אותיות גי' ב"ן וזהו כיד המלך כמו יד א' לבד של המלך שהם הכ' ידים מ"ה וב"ן וג"כ כי"ד המלך עם הכולל גי' ק"ל וזהו ה' גבורות שה' ה' היותם גימטריא ק"ל ולא ה"ה חסדי' ואל זה כיון אומר רשע להתשיך מאות הכלי של הת"כ הגבור' שכתוב' שה' בתוך כלי של המלכו' הנמשך מן הכיכ' וז"ל והשקן בכל זה' שהו' הכלי של הת"כ שהם הגבור' לבד ולא תהייד חסדי' שבתו' הכלי של הת"כ לא מהגבור' שכתוב' הכלי של הת"כ כג"ל -

והנה נודע מדרש ה' של הת"כ שכלל לילה נדק לעשות כלי מחדש בין בבינה בין במלכות בסוד חילת השחר שרחתה נר וכלל לילה היא כבתולת ונדק לעשות כלי מחדש וז"ל וכלי מכלי' שובי' שר"ל שכלל לילה יש לה כלים אחרים אל בינה ומלכות והוא היה חנה להשתמש באותם הכלי' של כהמ"ק שהם אותם הכלים של הת"כ שכלל כלי מקד' בהמ"ק בסוד מקדש עלא' מקד' תתא' שהם נקד' נקוד' פנימיות כבודע ולכן דרשו ד"ל וז"ל

והשקות בכלי זהב ובכלי מכלי' כלי' שובי' משובי' מ"ל אמר רבא יבאת בת קול ואמר להם ראשונים כלו תפשי כלי' ואתם שובים ושותים בהם הכוונה הוא שהכלים הם נחתמים בטבעת המלך בחות' המלך שהוא חות' הבעיה בסוד חות' בתוך חותם לכל ישרוט זר בתעין חתום והוא היה פותח החותם של המלך וגם ששובר על חותם המלך הוא חייב מיתה לכן אירע להם כל מה שאירע להם כאשר נכאז לקמץ בע"ה : וע"ז היסוד הפנימי שהוא חותם הבינה שהוא כלי' של מלכות עליו נאמר וכבודי לאח' לא אתן והוא שור' אני ה' לא שכיני ולכן נקרא פנימיות המקורה בסוד אסתב שהוא מסתרת ואוגר' פתחה לבל יסלחו החינוכים בה ובפרט בתוך הגלות בין הקליפות וזהו סוד אל"ה כעצמו בה שהוא גימטריא מ"כ הוא תשמר את הכלי לבל יסלח זר ובס' יש גם כן מנר' אימא ג' אהיה שגימטריא חותם ואלו הב' חותמות אל"ה חות"ס גימטריא מלכות וזה נקרא חותם המלכות -

והשתיה כדת אינן אונס וכולי בעמרא והשתיה
כדת

כדת אמר רב ענן משום רבי מאיר כדת של תורה. מה דת של תורה אכילה מחובה משתיה אף מעודה של אותו דשע אכילה מחובה משתיה. הכונה הוא הנה אמרנו למעלה שאחשורוש כיון עצמו להשקות בכלי זה שהם הכלי דנוקבא כנוכד לעיל אבל השתים בעצמו לא היה אלא כדת של תורה ירצה כי הנה נודע כי בעת שנכנסו הכה"י ראוי בתוך הוציא אוי היסוד של הבינה היא משלמת עצמה כחזה דת' ומשם ולמטה יוצא יסוד ראבא ומתגל' לחוץ עד יסוד דזעיר כגודע ג' כעת' בעת שנכנסו הכה"י ראוי בתוך הנוקבא או מהכתר עד החו' של הת' שלה הוא יסוד ראב' סתו' בתוך יסוד רכיב' אבל משם ולמטה הוא מ'ולה כגודע.

והנה

נודע מ'ם בפרשת ויקרא דף ר' ע"א על פ' אכלו ריעים שתו ושכרו דודים ת"ס באינון עילאין כתיב אכילה בלא שתיה מ'ט מאן דא' ליה גרבי דחמרא אכילה בעיא ובגין רתמן פריא חמרא דמנסרא כתיב בהו אכילה וכו' ע"ש וז' והשתיה כדת ר"ל ו'ה שת'ה דהיינו וז' סגן ו'ה דהיה יש להם בסוד השתיה שזה להם ר"ל שכמו שיסוד רא' ואי בעת התלכשות' בזעיר אוי עד החזה דזעיר עומדים הב' יסודות כוונ' א' בסוד אכלו ריעים מלשון אכלה ומחתה פיה ומהחזה ולמטה עומד היסוד ראבא מנולה לכרו כלי כיסוי ואז נקרא היסוד ראבא בסוד השתיה מפני שהוא מתגלה בגוף דזעיר בלבד שהוא נקרא שתיה בסוד שתו ושכרו דודים הנה כמו כן בנוקבא משם שם שים בכחינה וז' וז'ה שתים כדת ר"ל שהו'ן הם נקראו ו'ה וז' להם סוד השתיה הנה יסוד רא' ואי ביחד כנ"ל מתלבשי' בסוד כדת' שהוא ר"ת כ'תר ד'עת ת'ח הכוונה שהתלכשות הב' יסודות רא' ואי ביחד מן כתר דז' א' או דנוקביה עד חכית' ת' דזעיר או דנוקבא וז' כדת של תורה כגודע שהיסוד ראבא שנקרא תורה בסוד נוכלות חכמה תורה היא ר"ל כמו התורה שהוא יסוד ראבא יש לו סוד האכילה שהוא יסוד ראבא עד החזה דזעיר וז' אפילה מרובה משתיה כי שני שלשי יסוד ראבא הוא מלובש בתוך יסוד רכינה ושלש א' בלבד הוא מנולה שהוא בסוד השתיה ולכן גם כן מעודתו של אותו דשע הי' אכילה מרובה משתיה וז' שגם כן והשתיה כדת ר"ל ו'ה דהיינו כוונ' ש'ת' הוא לשון יסוד שהוא כמו אכן שתיה ר"ל סנתיסוד' י'ה שהם כ' יסודות רא' איעד כדת' שהוא כתר דעת' ת"ת. אין אונס אמר רבא מלמד שכל אחד ואחד השקה יין של מדעתו. רואי מלה ש'אתו דשע כיון את עצמו להשקות יין משורש נשמתו שיש לו כנגדו בקדושה כדי להמשיך ע'י שורש נשמתו בקליפה כנגדו בקדושה ויהיה לכל אחד ואחד אחיו' בקדושה וז' ש' אין אונס כדי שלא יתערבו החיילות אלו עם אלו אלא כל אחד ואחד יתחזק בשורשו והנה מפרש הפ' שהכוונה של אותו דשע

סיף

הוא להדמו' עצמו אל חכמ' דקדו' מאחר שהוא היה משורש אבא דקליפה כנו'ל בפ' בסנת' שלוש למלכו ע"ש וז' ש' כי כן יסוד המלך שהוא החכמה יסוד כדת' בסוד ה' בחכמ' יסוד ארץ שהחכמה נת' יסודה במלכות כל הנשמות של ישראל בבסנה בסוד העמוסים מיני בטן ששם בת'ת דנוקבא הוא אונס הנשמות והוא נקרא רב ביתו כי החלל של הת'ת הוא יותר רב וגדול מכל הגוף שלה וז' על כל ד' ב' ב' תוידנה שמתחלה נכנסים בכתר שלה כל בחינות נשמות וז' ע'ל שהוא למעלה מעשר ספירותיה ואחר כך נכנסים ומתקבצים כדעת שלה ואז נעשים ה' ג' כדעת או ה' חסדים וכל אחד כלול מעשר הדיו ג' כ'ל. וז'ה שהדעת נקרא כ'ל ואח' מתקבצים כולם בת'ת בסוד הציבור בבטן אימא ואח' כ' בעת הלידה מנאי' משם ונכנסו כיסוד ובמלכות שבה כדי להוציאם לאויר העולם וז' ב' יתו ב'ת' ו' שהוא יסוד ומלכות שבה וז' כי כן יסוד המלך על כל רב ביתו שכך יסוד החכמה את המלכות שהוא אונס הנשמות ואותו דשע כיון גם כן את עצמו לזה להתישב כל אחד ואחד על תיקונו וז' לעשות כדכין איש ואיש שהם הב' יסודות רא' א' שנקרא איש איש אי' ר"ל כדי להדמו' עצמו אלניהם כקוף אחרי בני אדם או נוכל לומר שהוא לפי שכתבנו למעלה שהיסוד רא' אינכנסים בראש הנוקבא דזעיר והיסוד ראבא הוא מתגלה ומתפשט עצמו לחץ מהיסוד דנוקב' כאשר אבא לקמן בע' הוזהו שמפרש הפ' הטעם היה שהשתיה היה כדת של תורה אכילה מחובה משתיה כי כן יסוד המלך ר"ל שכך נתייסדה והשת' היסוד ראבא בתוכה שמתחיל להכנס מכתר שבה ומתפשט בקו האמצעי שלה עד שמתגלה לחוץ מהיסוד שלה וז' ע'ל כ'ל ר' ב' יתו שהוא כתר דעת' ת'ת יסוד מלכות והנה עד הב' שלשים שבו הוא מכוסה ביסוד רכינה ואז נקרא בסוד האכילה אבל שלש אחד הוא מתגל' לחוץ דזעיר רכינה ונכנס ביסוד דזעיר או ביסוד דנוקבא לפי הפרטוף שמתלבש בו כנו'ל ואז הוא נקרא בסוד שתיה כמו שכתב אחד כן ואם כן הוא אכילה מרובה משתיה ולכן גם כן השקות אותם כמו כן וזה היה לעשות כדכין איש ואיש חצה לומר להדמות עצמם לכ' יסודות רא' א' שיש להם אכילה מרובה משתיה. או יתכן לומר ע' ד' שכתב האר' ו'ל כי שת כן אדם הוא משורש יסוד ראבא ממקום המנולה המתלבש תוך היסוד דז' א' ששם מתלבשת העטרה דזעיר ראבא והוא נקרא שת' לביבת האותו כנגד היסוד שהוא ו' זעירא א' כי היסוד דזעיר נק' ש'ת ועוד כתב האר' ו'ל'ה כי היסוד דזעיר נק' י'ה כי כ' יסודות א' ראבא וא' ראבא מתלכשים תוך הזעיר וכל א' מהם יש בו ה' חסדים וה' ג'נו' והנה ה' חסדים באימא הם מתפשטים בזעיר בחכ'ת כ'ה ולא כיסוד כי עד הוד אתפשטת אבל ה' ג'נו' דזעיר ראבא מתפשטים כולם

פרק ו ביאור על הכנלה עריה

והמן שהא יסוד דזעיר דקליפה הכונה היה להוציא כל השפע מהיסוד דזעיר ולהשפיע ביסוד דזעיר דקליפה כדי ליתן גם כן כל השפע ברחם מוקבא דקליפה בסוד ושפח' כי תירש גבירתה אבל הקב"ה ברחמיו השיב גמולו על ראשונת' כע"ה :

ג ושת' המלכה עשתה משה נשים וכו' דרשור' ל בית הנשים מבני ליה אמר רבי אבא בר כהנא מלמד ששניהם לדבר עבירה נתכוונו היינו דאמר' אינשי איהו בקרי ואיתתיה כי בונינו עכ"ל והנה כמו שאחשורוש כיון עצמו להראות את יופיה שהיא מלכות דמוקבא לילית שיש לה עשר ספירות שלימות עם עשר האחות של מלכא דקדוש' והנה לילית שהיא מוקבא דזעיר דנובה היא היופי של אימא דנובה וזהו להראות את יופיה והנה גם ושת' המלכה עשתה משה נשים בית המלכות הכונה שמתל גם הוא לשון רבוי בסוד. איתן וגמין ריבויים הם ד"ל שהמוקבא לילית נקרא' ויתרת הכבוד כנז"ל שיש לה עשר אורות אבל הדוכרא אין לו רקו' אורות והכוונה שעיקר המשה של ושת' היתה יותר מאחשורוש ושמה נרמזה עליה שכן ושת' איתות שת' שעיקר שתי יין שהם הגבורות היתה היא שהמשך כל האורות של מלכות בתוך המלכות דקליפה וזהו שגם היא כתכונה יותר להראות את יופיה של מוקבא דזעיר דקליפה יותר מאחשורוש שהיא לא המשך כי אס' אורות בתוך זעיר דקליפה אבל ושת' שהיא אימא דנובה המשך במוקבא דז"א דקליפה עשר אורות וזה גם ושת' ריבוי היה המשה של ושת' יותר מאחשורוש .

ו בית המלכות שהוא מלכות מוקבא דזעיר דקליפה . אשר למלך אחשורוש זהו רזא דמלה כולם בחכמה עשית בסוד אבא יסד ברתא בחכמה יסד ארץ וז"ס דז"ל ששניהם לדבר עבירה נתכוונו כי עבירה גי' כ"ב וחז"ר שהם ז"ן דקליפ' ושניהם נתכוונו להמשך בפע' לזווג ז"ן שהוא לרב' שהוא לשון זווג כמ"ס דז"ל דאזה מדברת עמו בשוק וז"ס לרב' עבירה. לזווג הכלפ' והחזיר שג' עב' דה' וז"ס במה דאמר איהו כי קרי ואיתת' כי בונינו ר"ל הוא המשך בה סוד הקרי דזעיר דקדושה בסוד ושפחה כי תירש גבירתה שהיא מקבלת הטיפה בסוד קרי אבל ואיתתיה שהיא ושת' המשך בה' כי בונינו שהוא לשון בונינו דשרגא שהיא הארת פנימיות דמלכות דקדושה המשך ושת' בתוך מלכות דקליפה וז"ס שמכיל תרגום שני בזה הפסוק וז"ל לחור ושת' מלכתא עבדת משה לנשי והוא מוצא להון חמתא אוכמא שהוא יין שחור בסוד הגבורות בעת שמתפשטים בתוך הקליפו' נצטבע בצבע שחור וז"ס והוא מוצא להון חמתא אוכמא ואמר ואותיבת יתהון כפלטיא מטול דתחזילהון עותרא דמלכא והוין משאלין לה היך דמך מלכא והוות מחוות להון

כולם ביסוד דזעיר וגם הה' חסדים וה' גבורות דיסוד דאבא כלם יורדות אל היסוד דזעיר ששם מסתיים היסוד דאבא ביסוד דזעיר ונמצא שיש ביסוד דזעיר עשר גבורות' וה' חסדים הריט' בין כלם וגי' י"ה וכאשר תחבר מלת שת כנז"ל עם אותיות י"ה הרי שתיה והנה היסוד דזעיר נקרא שתיה אבל אותו השתיה שהוא יסוד דזעיר יש בו אכילה מרובה משתיה שהם הגבו' שהגבו' נקרא אכילה גמ' ש בזהר פ' ויקרא ר"מ וז"ל אכלתי יערי דא גבורה פחד יצחק עם רבשי הוד דרגא דהוד והיינו דחצא שמשא עם ירכא שמשאל הרי כי הגבורות נקרא' בסוד אכילה הכונה הוא כי הם גורמים הזווג דז"ן בכור אכלה ומחת' פיה וז"ס אכילה גי' ארכ' כי הגבו' הם נקרא' בסוד נקבה וז"ס בר' דרגא דהוד שהו' ארכ' יסוד אכיל' שהם הגבורות' וז"ס והשתיה כדת של תורה אכילה מרובה משתיה ר"ל כמו היסוד כל זעיר שנק' תיג' שכתב ויש בו גבורות יותר מהחסדים שהוא סוד אכילה מרובה מהשתיה שהם החסדים מים שנקרא' בסוד השתיה אף שעדותו של אותו רשע אכילה מרובה משתיה והנה מפרש הפסוק הטעם שהאכיל' מרובה מהשתיה שהם הגבורות שהם יותר מהחסדים וז"ס כי כן יכר המלך שהוא יסוד המלך דהיינו יסוד דזעיר שהוא על כל רב ביתו כמ"ס האר"י ז"ל בספר' דנביעותא בסוד אמרה שבת לפני הקב"ה לכל נותן כן זוג דהיינו אל כל אבר ואבר שיש בזכר יש לי כנגדו כ"כ זכרים כמוהו חוץ מהיסוד שלו אין לי אבר כנגדו והשיב הב"ה כנכת ישראל יהיה כן זוגך דהיינו שהזוג של זה האבר אינו מבחוץ בסוד חיבוק וניסוק אלא כנכת ישראל דהיינו שהיסוד דזעיר שנקרא' ישראל יכנס בתוכה כבוד הזווג יסוד דכורא בתוך יסוד דנקבא וזה הזוג יסוד עם יסוד הוא יותר חשוב מכל הזווג של שאר האברים מהגוף שלה עם הגוף דכורא וז"ס כי כן יכר המלך על כל רב ביתו שהוא ביתו' חבר בית היסוד דזעיר ליכנס בתוכה והנה נודע כי הפרצוף דמוקבא היא כנכית ע"י הגבורות דזעיר ולכן הם ביסוד דזעיר הגבורות גרובים מהחסדים הוא כדי ליתן לביתו שהיא המוקבא לתיקון פרצופה ע"י הגבורות גתחלה בעת שהיא עדין בלחוריים שלו אז מאירים בה הגבורות לתיקון פרצופה ואח"כ בעת הזווג נותן בה החכמי' גם כן ואז זה כיון ג' איתו הרשע להשוו' עצמו לקדושה כדי לעשות כרצון איש ואיש שהם השני יסודות דאז' א שנקרא' איש ואיש שכן שהם משפיעי' שפע בתוך יסוד דזעיר אכילה מרובה משתיה שהם הגבורות מרובות מהחסדים לכן ג' כ הוא עשה כך אבל לפי דברי רז"ל בלגר לעשות כרצון איש ואיש כרצון מרדכי והמן שהם היו שני פריס גדולים מרדכי איש יהודי. המן דכתיב איש נר ואויב דהיינו כנגד יסוד דזעיר שנקרא' מרדכי ע"ס שיכור דאבא מתלבש בו שנקרא' מרדכי כמ"ס ולקמן בע"ה וימן

להון. דזה דמלך שהראה להם כל השפע שלקחו היא מזה הקדושה ובינה להם כל מכתרות ומצפונות של הקדושה והראה להם באיזה בחינת מורווגים הכח שלה למעלה שהם או' אי דגנה והנה ע"י שבינו כלי בית המקדש והרא' לכולם כבוד עושר' לכן מה עשה הכ"ה הרב לנשתי והודיד לאחשורוש מגדולתו בסוד הרב את הנקבה וסירס את הזכר וז"ש במדרש רבה גס ונשתי המלכה הביע זמנה של נשתי ליגמם לשון כדת ר"ל שהגיע זמנה לכרות מן העולם ע"ש במדרש.

ביום

השביעי כטוב לב המלך ביין וכולן במדרש רבה אמר למהומן כזתא אמר רבי יוחנן באותה שעה קרא הקב"ה למלאך התמונה על החימה ואמר לו כזתא בוז ביתיה חרבוני אחרים בתי' כבתא יאבתא בוז וכזבוז מלשון דריסה ומרמס או בוז כמו כוס והוא יבוס דרינו אמר רבי שמעון אמר הכ"ה משחק אני עליהן אחיז גתיות מאחורי הקוריים ופירש בערוך קר הגתיות הם הנשים מאחורי פי' מאחורי כלי הארצה היתר ודמיתו איתא בידושלמי דפסחים בפרק אלו דברים וז"ל מנתן בן שאול אמר אפילו נשים מאחורי הקוריים יודעות שחד עתיד למלך: זתר תרגם רבי יעקב בר אבינא קדם רבי יצחק וזות ראה של אותו רשע וכרכ' כרכסת' כתי' פי' כך אמר קב"ה למלאך המשחית ראה וזות של אותו רשע וכרכוס תכום ותרחם אותם כמ"ש ששניהם לדבר עבירה נתכזבו עכ"ל.

הנה

רבינו האר"י זל"ה כדחש מיעוט הירח כתב וז"ל דע כי כבריאה ויש בה כל הה' פרזופים כנודע ויש שם ז' היכלות כנגד ועיר דבריהם והם ז' היכלין דכורין ואלו הם דיוצר דשחרית הנז' בפרשת פקודי בזהר וכנגדן יש ז' היכלין דנוק' דזעיר והם ביוצר דערבית והם שבעה היכלות האלו דפרשת פקודי הם משמשים בימי החול ומורווגים אז ואלו הם נקבות בסוד מלכות עלמא דנוקבא וכנגד ממש למצלה באו' אי דעולם הבריאה ענמה יש ז' היכלות זכרים ונקבות גם כן בסוד שבעה בוז' מונקות. ושבעה היכלות דאבא הם דכורים והם ההיכלות דיוצר דשבת דשחרית ושבעה היכלות דאימא הם נוקבין והם ההיכלות דיוצר דערבית דשבת ואלו הם ההיכלין הנכרי' בזהר בפרשה בראשית דף כ"ג ע"כ בההוא זמנא שבעה היכלין היכלא קדמא היכלא דאהבה. תנינא היכלא דירא' וכו' והנה העלוינים שהם מזהר הבינה הם נקרא' עלמא דרכורא ונקרא' ז' מדינים המשרתים את פני המלך ונקרא' מדינים ע"ד כה אמר ה' למדינים אשר ישמרו את שבתותי אי אלו הם משרתים ענמן בימי החול ואינם נפתחים אלא ביום השבת כלכר. ועוד יש ז' היכלין עילאין כל' א"א דבריאה. חלק שני כד א ועוד

ועוד צריך לדעת כי ה' היכלין של כל אחר ואחר כפולים ומכופלים כי הנה כמו שישו' היכלות מתתא לעילא עד היכל הדנון דיוצר דחול שהם של ז' א' עוד יש בהיכל הדנון עצמו שהוא ת"ת דזעיר שיש בו ז' היכלין אחרים בתוכו וז"ש וז' כפולה: וכן בהיכל קה"ק שהם כח"ב שלו יש שם כללות כל אלו. ויש שם היכל אהבה אחר יותר עליון ונמצא כי יש היכל אהבה תחתון והיכל אהבה עליון וכל בכל הפרק מה' פרזופים יש בהם כלל' כל הנ"ל וז"ש ביום השביעי כטוב לב המלך ביין ואמרו במדרש רבה וז"ל ר' יודן ורבי לוי בשם רבי יוחנן כל מקום שנאמר במגילה למלך אחשורוש בתלך אחשורוש הכתוב מרב' וכל מקום שנאמר למלך סתם קדם וחול עכ"ל והנה מ"ש כאן כטוב לב המלך ביין הוא מלך סתם והוא מדבר קדש וחול. ירדה ממה שמדבר כלשון חול הכוונה היא כטוב לב המלך שהוא בכף הדמיון לטובה ולא הטובה עצמה דהיינו שהוא היהל סבור מאחר שהשלים גם כן ה' ימים ולא אפרח וטעה והיה כטוב לב וסיה סבור שכבר ח' ונתקלקל פרקו דנוקבא דאצילות דקדושה ואין לה עו' תקנה ח' וכנז"ל אס' כן בודאי ישאח ישראל בגלות ולא ינאו עוד לעולם אכל טעה ולא נשלים טובתו ח' וזה הפך אליו לרעה וז"ש כטוב לב המלך כענינו היה טוב ולא היה טוב אלא רע לו לעצמו וע"ד שגדרש על המלך דקדושה כאמר כמ"ש כטוב בכף הדמיון כי מודע מה שמכיל האר"י זל"ה כי טוב נקרא הגבורה כי הוא סוד שהגבורות ינאו תחלה ונתגלו לחוץ טרם החסדים ומקבלי' אז הארה גדול' בתחלה בהיותם מגולות וז"ש הפ' טובה תוכחת מגולה מאהבה מסותרת כי יותר טובות ומאירות הם הגבורות הנקראים תוכחות להיות מגולות יותר מהחסדי' הנקראים אהבה לסיבת היותם נסתרים ומכס' והנה בעת שמתגל' אותם החסדים אז הם יותר טובים מהגבור' וז"ש כטוב לב המלך ר"ל שכבר נתגלו בוה' ה' שנקרא מלכות מ' השבת ונקרא שביעי ע"ש שנתגלו ועלו עד' כנגד חב"ת דזעיר שהוא ז' מדרגות ז' ספירות דזעיר ואז נתגלו בתוה' דמלכות שהוא נקרא לב כנודע ושם מסתיים יסוד דביכ' ואז נתגלו הגבורות לחוץ ואז היה נקרא כטוב לב המלך בכף הדמיון ולא הטוב בשלמות שערין לא נתגלו החסדים וז"ש כטוב לב המלך ביין שהם הגבורות וכבר היה להתיקון גמור אז אמרה עתה שכלם קיסת' של אותו רשע נתגבר' היא באותן הגבורה דבינה כדי לעשות נקמה בושת המלכה שהיא בלילית סבתא כי איכא לילית ז' צירפתא עולמיתא אשת המן שהם וז"ן רקליפ' אבל אחשורוש ונשתי הם ח' וא' רקליפה כנ"ל ולכן אמר למהומן שהיא שר של החימה שר המשחית שיחריב בית' והנה מהומן הוא גברי' שהוא לעולם שר המשחית וזוה' לו שידר לתק הקליפות ויחריב אותם ומפני מה אמר שיחריב ביתם וכו' אמר רבי

פרק ו' ביאור המנלה ע"ה

[illegible]

להביא

להביא את ושתי המלכה וכו' כנצחא דדול
מלמד ששיתיה ושתי הרשעה מכילה א'
כנות ישראל ומשפחתן ערומות ושיתיה עושה בהם מלאכה
בשבת לפיכך נבדל עליה שם שחם בשבת ערומה והיינו
דכתיב וזכר את ושתי ואת אשר עשתה ואת אשר נבדל
עליה כאשר עשתה כן נבדל עליה עכ"ל הנה ביאר הא"י
ז"ה"ה בדרוש הקליפות פ' א' על מה שדרשו רז"ל על
אזלחה היחרכה לא נתמלאה כור אלא מחורבנ' של יחשלי'
כי ירושלים שהיא נוקבא דעיר דקדושה כחרכה ונשאלה
בסוד נקורה לכדחמך שהיא לילית הרשעה ברתה ששחיה
כי תירשג בידתה נתלא' ונעשית פרנק שלם עמם שחמ'
מירושלים מהם הט' ספירות האמונות כדל' ולא זה דאז
במסכת חגיגה על פ' ואם לא תשמעוהו עומתני' תכבה
נפשי מפני בזה מפני גאותן של ישראל כי בגד ביארנו
במקום אחר כי ענין חטא אדם הראשון וענין גלות וחרב
בית המקדש הם ענין א' וזה הכתוב השלך תשמים ארץ
תפארת ישראל כי ת'ת ישראל שהוא א' שלך תן
השמים שהוא מקום ה'ת' שבו את הנקבא שנקרא ארץ
שהיתה שם כבוד ה' המקום היחיד וגם השליכה מכבוד כ"ה
וזהו ולא וזכר חרס דג' ליושניהם כה"י שבו חרד' לטעה מהיוס'
שבו בסוד נקודה א' בלבד בנ"ל וזה סוד הפ' ומלכותו בכל
ממלה פנת בא' בתיקן ל' כי הוא סוד אדרש עי' שנת לב'
פעם קליפין שהוא נוקבא דא' האצילות הנקרא אדם
דע שהיה ת' מ' כוהר פרשת במדבר דף ק' טע"ב על
פ' קולה כנחש ילך וכו' ועל פ' כפלה ולא תושק קוס בותל'
שהוא ענין זכא וישיהו זכו' והענין הוא כי הנה לא נשאר
בנוקבא דעיר האצילות דקדושה דין בחצית מלכות שבה
שהיא בחינת העשרות התחתונה שבה ושאר הט' פ' שר'
העליונות

[illegible]

ובמה

ובנה תבין דוא דתלה מה היתה כונתה להפשיט
במת ישראל עדמות כד לישות מלאכה
בשבת הלא הוא הדבר אשר דברנו שכמות ישראל
המקבא ראגילות שהיו בקרא בת לכן הספיק שלה בקרא
במות ע"ס שמה והנה במלכות בכל שמי שלה יש לה שם
ב"ן אלהים פ' ב"ן גימט' תס"ח והוא בתפסר הבמות
עם האותיות וזם ואם לכו יערינה כמספס הבמות יעשה
לה ע"ס כפי הסכא וזם שהיו מפשטנים הקליפ' אותן הבנו
דקדוש ולקח סכנו שלה שיה' בקרא' בגד' הקר' והלכיים אלת
עמ' אותן הלבטוי' ואיתו כל האור' שהם פכונות הכלים
בלתי לבוש שהם האור' דעשר שמות דא' כסא' מבו' י'
בשל' האגיל' כלתי לבוש אכל האור' רש' שמו' דב' ירח
ע' שמות למטה ואחת בשארם באגילות סכנו' של מלכות
שנשאר עם מהעשר כלים אכל הש' כלים יחד עם האורות
דט' ב"ן ונתלכשו בתוך השפחה לילת כי תירש גבירתה
וכזה תבין ה' סדרות מלקות של האר' זל איזה מהם
יד כבד' וה' איזה מהם נשאר באגילות עיין שם במקומם
והכוונה שעשה עם בנות ישראל מלאכה דקרא בשבת
הענין הוא כמו שאמר האר' י' זל וזל כי בימי החול יורדים
העולמות ומתלבשים למטה אמרדבתם כדי לדרת' לסייע
לכבוד ה' מלכים דמיתו זה חזן בת לעשות רק לז' א'
בלבד שהוא דבורא ולכן הם ששה ימי החול לבד כיו"ק
דז' א' הם הכורדים כל ימי השבוע אך במס' השבת
שהוא כנגד המלכות או חזן כח במלכות לברר שיש' לה
פחד מפני המעונים שלא יתאחז בה ולכן אדרבה על ידי
בתמ' שנתקן במי החול היא צולה בשבת ומעלה מ"כ
ומתחברת עם ז' ואז קוצאי' בשמו' חדשות ע"כ

וזהו

והנה וסתי הדשעה כיון עצמה אדרבא להוריד
העלכות בתוך הקליפות לעשות שם
מלאכה גם כן כדי שתאחוו כה הקליפות ואז לא יהיה
לה יכולה לעלות פעם אחרת למעלה באיכות ואדרבה
על ידי זה גרמה לה היותה בתו שבת ב בסבא דמשפטים
בסוד הסקלא דכר אלהה ב מעדא דרע אכרע
לה הוא סיסרא אחרא וכל נשמתין דהו כה הוא שעתא
בסוקלא עשיק לון וטיל לון אכל לרע לו דאכון נשמתין
כפיין לכל תה דאסכתן נשמתא כסא וסיגלון לולה
וסתכא

השפע ממנה והחריבו אותה כנ"ל על הזנות שעשתה
וז"ס אשר ביד הכריזים שחצה שקרועם בידם כל
הכריזים :

והנה

הכריזים גי' שכינס ר"ל שחצה ההשפע
בי"ד שהוא כיסוד דמוקבא דמלכות
ראני' כדי להעלות מ"כ להתחברה עם בעלה הועיר
כנ"ל בסוד כי"ד המלך ע"ס ואז ויקחף המלך מאר' שה'
סגבור' הנק' מ"א' דכנודע בסוד והנה טוב מאד ו מלאך
ספות שהוא הכל בבורות בסוד גבריאל מלאך המסהית
ואז וסמנו בערה כו' ר"ל השם אוחת סהיה הוא לוקח
מהפריץ דועיר דקרוסה נהפכו לו למסהית וזהו וסמנו
חמ"ת ו' אוחת בערה ט"ק פלו שהם ג' כ' היו חזים לנחת
ולמסהית אותו כמו סינאה מוכתי-ז"ס ו'ל ותמאן המלכה
ופתי מכרי פריעותא הויא דלמ' נר שכינס לרבר עבירה
נתכוונת למאי לא לתאי אחר דכיוסוי בר חנינא תלמדה
ספרחה בה נרעת בתתניתא תנא בא גבראל ועבה לי
זכ רוא דמלה בבד אשה רעה נרעת לבעלה מאי
הקנתיה יגרסה - הכוונה הוא אשה רעה שהיא לילית
בניקרא' רמז' רובעלה כמ"ל נקרא שו"ר וכאשר יתחברו
השו"ר והחמ"ר יהיו אז הם נק' נרע"ת סכן שו"ר חמור'
גי' נרע"ת ר"ל שכאשר אשה רעה תחזוב עם בעלה אז
הם נקרא' נרעת ומאי תקנתיה שלא יחזובו כמ"ס כזכר
בבמה ד' כתיב דבר מדווגי כהרא לא יכיל עלמא למיקם
קמיהו ומאי תקנתיה יגרסה שיגרס אתם על ידי מנזות
ומעשים טובים שלא יחזובו ביחד וז"ס שפרחה בה כעצמ'
הנרעת ולא עם בעלה להורות כיוון לה עוד חג עם
בעל' מהר שפרח' הנרעת בה לגד' ומ"ס המתמיתא
שבא גבריאל ועסה לה צב - רוא דמל' להורות שער עת'
היה הראש והכת' דמלכות ראצילות שהם הם' ספירות
למט' בתוך הקליפות והאב שהיא מלכות דמלכות ראני'
היה כפולר למעל' בלני' ואז האומות שהם נקראו' זכא
היה להם תגבורת על ישראל בגלות לפי שהם כיומים
מה אבא שהיה שלט בגלות אכל בעת הזאת סעלו למעל'
הם' כפוי' למקומם באני' ואז ישראל שהם כיומי' מהראש
עלו לגדולה כמו סבתוכ לקמן ואז היה יורד הזכ
למט' שהיא מלכות' דמלה ראצילות והוא היה מחוי לכל
אימן דאסתכסי קמיה וז"ס סגבריאל עסה לה זכ
להורות שהוא מכא הראש זכ ולא מכא הראש שהראש
כבר אז נסתלק למעלה והזכ היתה שולטת שזד
ביתה בסוף שבעים שנה שעדין היתה הזכ בתוך
הקליפות כדי להנקם מהם - ומאחר שוסתנו הרשעה
ראתהן שאין בה כל לבא עוד ולהורחם עם בעלה לכך
ותמאן לבא כנ"ל :

ויאמר

המלך להכמים יורעי העיתים כו' רוא
דמלה ויאמר הוא כמו שמבאר בזוהר

פרשת 2 2 2

ואמנא לרא' ארונא קדישא דאתעסק בו פלישתאי וסליסו
ביה לרע לו על כן אוק הכא בעת ששלטו הקליפו' כבנות
ישראל כך נזכר לעיל והיו מפשיטין אותן ערומות כזכר
לעיל והיו מפשיטין אותן ערומי' והיתה עושה בהן מלאכה
בשב' כדי שיעלרו למט' מן הקליפו' ואדרב' שעל ידי הגלגל'
סחית' עושה המלכות בין הקליפות הים לרע לו לקליפה
שהשכיב היתה מכרר' כל נינו' הקדש' שהיו בה אפילו מה
שהיו בה מעת בריאת העולם של שכירת הכלים אפילו
אותן הנומנות הוציא גם כן השכינה משם ולכן נשארה
הלילית סבתא שהיא אינא דגבה כלי חיות ובעת שלקחה
למעלה כל החיות ממנה ונפלה למטה כנוקבא דתהומא
רכא שלא היתה יכולה עוד לעמוד למעלה עם בעלה
אחשוזש בחבורא חדא כמדע בסוד משמטוי דגליהו
כנוקבא דתהומא רכא ואינס מניחים לעלות למעל' כמדע
בדחש הקליפות פרק שני עיי' גם ולכן גם כן נגזר עלי'
הגזרה עלוסתני שהיא היתה מרכבה אל לילית סבתא
כזכר לעיל בסוד יפקוד ה' על לבא המזלם במרום ואחר
כך על מלכי הארמה בארמם וזה שכתב להביא את וסתי
המלכה לפני המלך בבית מלכות שהקדש ברוך הוא אמר
למהומן שיעשה תמסון הראש של אחשוזש שיכלכל דעתו
כדי שהוא כעצמו יתריב ביתו מאחר שירא' שאין לו כורק'
בה כאשר אבא לקמן וזה שאמר שטעה שהיה פכר
שעדין הכתר דמלכות ראצילות היא בראשה של ובתי
שהם היתשעה ספירות עלמנות דמלכות הנקרא ראש
ונקרא כתר וכונתו היתה להראות העמים את יפיה של
במת ניו"ן שהם בנות רחל שהיא היתה ישת תואר ויפת
מראה והיה חנה להראות לעמים שכל היופי של רחל
לקחה' א' דיקא אכל הוא טעה בה שלא ידע שכבר
לקחה ממנה כל הארה של מלכות ואפילו מנת שהיה לה
מקדש מומן שכירת הכלי' גם כן נלקחה ממנה ולא בשאר
כס שום חיות כלל כדי שתוכל לחיות כדי חיותה
וז"ס הכתב -

ותמאן

המלכה וסתי וכו' הכוונה היא מאחר
שנלקחה ממנה כל היופי א"כ היאך יהיה
לה יכולת ליכנס לפני המלך ולכן ותמאן - והנה כמאז'
וסתי המלכה מורה שוסתני היא עיקרית והשפע שהיה
בתוכה מהמלכו' דקדושה היתה טפלה אליה וז"ס מלכ' ה'
גי' אל ארצ'י וכשאמר המלכה וסתי מורה שהמלכות
דקדושה היתה העיקרית אכל וסתי שהיא הקליפה הוא
טפלה אליה - והנה באן אמר ותמאן המלכה וסתי כי
יתה' א' גימט' מלכ' את ר"ל המלכות דקדושה מאן היתה
עמ' שכבר עלתה למעלה ואז היתה המלכות העיקרית
וסתי טפלה וז"ס המלכה וסתי המלכה קודם וסתי ולכן
ותמאן לבא כדבר המלך והכוונה היתה אשר ביד הכריזים
שמתן הז' כריזים המשרתים פני המלך לקחו כל

כ 2 2 2

פרק ו ביאור על הכגלה עדיה

ומשמש לפניך דכתיב תרשים שוהם וישפה מרם ממרם
לפניך את העופות מרסנא מי ממרם לפניך את הפלחות
ממוכן מי מכין לפניך את המזבח כד"א ויכינו את המזבח
על מתכונתו אותה שעה אמר להם הב"ה ישראל בני
הם רעי הם קרבי הם אהובי הם בני אהובי הם שהוא
אברהם דכתיב ורע אברהם אהובי מרומם אני קרנם
בר' אהרם קרן לעמו.

והנה

נריך סתדע שאלו השבעה הם השבעה
היכלין דא"א והנה אמרנו לעיל בסוד
ויאמר המלך לחכמים הם השלשה ראשונות כח"ב שהם
מדעי העיתים י"הויות וי' אהיה ועתה אמר והקרו' אליו
שכן הקרו' כ' גימטריא שד"י אליו גימ' הויה אהיה
הם כרשנא וכו' רוצה לומר מה שהם במזכים וקרוכים
אל"א וא' דאריך ששם מלובם בתוכו יסוד ומלכות
ראשיות ששניהם נקראים שדי כנודע ופס' כיסוד יש
כללות י"ס דכריאה כנודע וז' ש' והקרו' אליו שהם
קרוכים דוקא באותו המקום שהוא בתוך היסוד ולא
בנח והוד ואמר מי הם אליו ואמר כרשנא וכו' שהם
כרשנה דעת שתר חסד אדמתא גבורה תרשים ת"ת
מרם מרסנה נח והוד ממוכן יסוד והמלכות הוא מלובם
בא"א דכריאה כנודע שהמלכות דמלכות ראשיות
נעשה כתר דכריאה וכן מלכות דכריאה נעשה כתר
דינור וכוונא בהן וז' ש' שבעה שדי פרם ומדי שהם
א"א דכריאה שנקרא פרם ומדי בגז"ל והז' תחתונות
דאריך הם השבעה שרים שלהם וז' ש' חזי פני המלך
רוצה לומר שהם חזים פני המלכות ראשיות תפני
שהם יושבים ראשונה במלכות כנודע שהב' עולמות
בי' ענקרא' בסוד המלכות ואריך דכריאה הוא נקרא'
ראשון של המלכות והשבעה תחתונות שלו הם נקרא'
יושבים ראשונה במלכות שהוא בסוד הישיבה עולם
הנקבה בסוד תפלה דמיושב והנה הדעת הוא כלול
בהק"ה שלו שהוא נקרא כרשנה והוא המזוג א"א ביחד
על ידי כ' מנפ"ך פשוטים ראב"א והם חסדי הכפולים
באימה והם גבורה וזהו כרשנה גימ' כ' פעמים מנפ"ך
עם הי' כוללים וז' ש' מלאכי השרת שאם א"א כמה
שכתב האר"י בסוד כתר יתנו לך ה' אלהינו מלאכים
המני מעלה שהם א"א שנקראים מלאכי אל כתר -
והנה גם כן א"א וא"א דכריאה הם נקראים מלאכי
השרת שהם מלאכים אל מלכות ראשיות שיש לה שם
אחרון תשם מ"כ והוא שקו"צית שגימטריא תשר"ת
והם אמרו לפני מלכות ראשיות כרשנא מי מקריב
לפניך פר' בן שנה שהם פרים ומיעוט רבים שנים שהם
הב' פעמים פ"ר ב' מנפ"ך רוצה לומר אם חס
ושלום יתגברו ההיכלות דחמורות על היכלות דקדושה
אם כן מי הוא שיוכל אז לקרבן ביחד ולזוגא ביחד
השני

פרשת ויקרא דף י"ט ע"ב שהוא מל' רעותא וז"ל אשר
אמרתי דכיתי ברעו נפשי דהא אמר' רעותא הוא הה"ד
הרנ"י אמר לשכון בערפל ועוד מה תאמר נפשך ואע"פ
לך וז"ש ויאמר המלך שהוא א"א דכריא' עלה ברעותי'
להשפיע לחכמים שהוא ח"כ שכן חכמה ובינה עם הב'
תיבות גי' לחכמים ואות ה' דבינה הוא סוד הדעת
המחברם חו"כ ביחד - והנה בחכמ' בעשר ספירותיו שלו
הם עשר הויות - ובינה בי' ספירותי' הם עשר אהיה
וכאשר תחברם ביחד י' הויות וי' אהיה גי' ע"ת וז"ש
יורעי שהוא מלשון וידע אדם את חוה אשתו שהו' מלשון
חוג וזהו יורעי העתים שעי' חוגם שמזגים הח"ב
פיהר נע"ש ע"ת כנ"ל והענין הוא שכל דכריאה יש
ז' היכלין כנ"ל בפסוק ביום הז' ע"ש - והיכל קה"ק
שכל פרנק שם הם כלולים שלשה ראשונות ביחד
והנה הכתר שכל"א הוא מזוג עם החכמה ובינה
עבו שהם נקראים עתים כנזכר והם סוד הזוג
מינה ובינה:

ורמעים

כי כן דבר המלך כנודע שנה' ידמלכו'
ראשיות מתלכס בתוך כללות א"א
ואז"א דכריא' שהוא כללות היכל קה"ק דכריאה - והנה
היכוד והמלכות דמלכות ראשיות מתלכס בא"א דכריא'
והנח באבא דכריא' וההוד כבי' דכריא' וז"ס כ"י כ"ן
הכף הוא כתר דא"א ונשאר יכ"ן גימטריא יסוד שהוא
דמלכות ראשיות שנקרא דכ"ר המלך הוא מלכות דמלכו'
ראשיות שנקרא דכ"ר בסוד לעולם ה' דכרך נזכ' בשמים
כת"ש האר"י ז"ל ע"ש וז"ס כי כ' רב"ר גימ' פר' בסוד
סוד ומלכות שהם פרים ורכים ביחד מיני' ובינה בסוד
עטר' שביסוד כנודע והנה היסוד והמלכות דמלכות ראשיות
נע"ש אח"כ הדעת דכריא' ושם ברעת הוא כלול החסדים
הגבור' ביחד והנה החסדים הם בסוד ע"ב שגי' חס"ד
ויס' כו' ד' מדין שגי' ת' וד' יודין בעצמם הרי ד' ודין הוא
'סוד הדינים והגבורות וז"ס כי כן דבר המלך לפני כל ר"ל
שהיסוד והמל' מתלכסים בתוך הדעת הנקרא' כ"ל וז"ס
לפני כל שהוא לפנים של הדעת ששם מזדווגים ביחד
החסדים והגבורות וז"ס יודעית ודין שמזדווגים ביחד
ד'ת שהם החסדים ודין שהם הגבורות בסוד
הדעת שכן ד'ת ודין גי' דע"ת ומשם מתפשטין כו"ק
דאריך עצמו וז"ס -

ורקרוב

אליו כרשנא שתר וכו' במדר' ובגמרא'
דרז"ל וז"ל אמר רבי לוי פ' זה כולו
ע"ש הקרבנות נאמר כרשנא אמרו מלאכי השרת לפני
הקב"ה אם מתקיים ענתו של אותו רשע מי מקרי' לפניך
פר' כן שנה שתר הי מקריב לפניך שתי תורים ובני יונה
אדמתא מי בונה לפניך מזבח אדמה כמה ראת אמר
פונח אדמה תעשה לי תרשים מי לוכס בגדי כהונה
ומעט

במספר מס' שהיא רואה דמלה שהפ' ר' דיעים הם בונים
פרנץ דמלכות הנקרא ארז' כנודע והנה הכנין של
ארז' יחס מאה ארז' בסוד ארז' שנימטריא ס' וד' ל'
אותיות תלוי המלוי דארז' ועם הכולל הרי מאה בסוד
המשכן שהוא המלכות היה גבוה מאה כנודע :

והנה כאשר תחבר פ' ר' וארז' וק' ארז' הרי ס' ה'
גימטריא ארמיתא שהוא רומן שאין המלכות

שנקרא ארז' נכנת בסוד מאה ארזים אלא על ידי הפ' ר'
דינים ואז נקרא ארמית' ארמית' ארמית' שאז יס' כח אל'
המלכות לזכר ולחתך כל הקליפות כח ארמית שהם
הגבורות שעל ידיהם היא נכנת בסוד פרנץ שלם ולכן יש
לה כח לומר ולהכניע ולכפות כל המקטרגים אבל בעת
שהיא בסוד נקודה אז הקליפו' אוחזים בה ואין לה להתגבר
עליהם - וכל זה הוא בבריאה כנודע כי באז' נאמר חני'
ה' הוא שמי וכבודי לאחר לא איתן וז' מלאכי השרת מן
בונה לפניך מזבח ארמית מאחר שח' יתבטל העל הזכות
שהוא הגבור' ומי הוא שיגין על המלכות שלא יתאחזו בה
הקליפות ולכן נרץ שתופר ענתו - תרשי' הוא הת' ת'
והוא נקרא היכל הרצון והנה ביאר הארז' זל' ה' שבהיכל
הרצון ענן שהו' ת' של אותו ההיכל יש בן היכלו אחר'
בתוכו וז' ס' ו' כפולה - וז' תרשי' תרי' שש כמ' ש בזהר
שהוא רואה דמלה שהתו' על היכל הרצון שיש בו ו' כפולה
והנה נודע שהת' הוא כולל כל הו' ק' שהוא באמ' הבוץ
וז' תרשי' תרי' שש רהיכו ג' פרקים של זרוע ימין וג'
פרקים שכזרוע שמאל' - וג' פרקים שכרגל ימין וג' פרקי'
שכרגל שמאל בסוד חסד חסדים גבו' גבורות אד' הדרות
נח' נחמים הרי תרי' ס' ש' שהוא י' ב' פרקים והנה הזעיר
נקרא כ' ג' של מעלה והוא לובש ח' בגדי כהונה של מעלה
והם ח' תיקוני דיקנא דא' שהם מתחילין מן ורב חסד
עד ונקה שהם ח' תיקונים והם יורדים ומלכיש' ענת' כתוך
הדיקנא שלו וז' כ' כשמן הטוב על הראש יורד על הזקן
ז' ק' א' ה' ר' ת' ז' א' שהוא דיקנא דז' א' וז' ועשית בגדי
קדש לאהרן אחיך לכבוד ולתפארת שהוא ת' דאנילות
הנק' ז' א' - וז' מלאכי השרת תרשי' מי לובש
בגדי כהונה ומשמש לפני' כד' א' תרשי' שהם וישפה -
יזנה שהוא הזעיר דא' דברמיה שהוא לובש ג' כ'
בגדי כהונה ואם ח' יתבטל מי לובש בגדי כהונה
וז' תרי' שש שהם י' ב' תיקוני דיקנא דזעיר ועם
הכול' הרי י' ג' תיקונים וכתוך הי' ג' תיקונים הם הח' בגדים
כנז' ל' והנה תרי' הרי שנים ושש הרי ששה הכל ח' ואל'
הם ח' בגדי כהונה וז' ס' תרשי' -

והנה ג' כ' חמוז הוא הזעיר ע' ד' שביאר הארז'
זל' ה' וז' בסוד האלף לך שלמה כי שלמה
הוא הזעיר מלך שהשלים שלו והוא נוטל תריץ עטרין שהוא
בגימטריא אלף שהם כ' פ' כת' ק' ששהם ה' שעות י' ה'
ק' ד'

ה' כ' פריס שהם אותם הכ' פ' ר' פר שהוא חזן או' א' שאז
ג' וברח הוא שחם ושלום יתבטל אותו חזן אס' כן
מוכרח הוא שתבטל ענתו של אותו רשע והטעם
הוא שאמרנו ספני המלך הוב פני המלכות שהיא נקרא
בסוד הזכר כמו שידעת שהיא מקבלת מלמ' גלה
נקרא ע' ש' נוקבא ובעת שהיא משפעת למטה
פעולם בי' ע' אז נקרא בסוד הזכר וזה פני המלך
שהיתה אז בסוד הזכר כנודע וכפרט שכומן גלות ככל
היה כל הנהגת העולמות ע' י' מלך דאז'ל' שאז היה
הזעיר בסוד הדורמיתא כנודע וכב' יכול לא שלט אול'
אלא היא כמ' ש' לקמן בע' ה'

שתר זהו חסד והנה נודע מ' ש' בזהר פרס' אמור
על פ' יומם יצוה ה' חסדו ר' ל' יומם שהוא
חסד יצוה ה' חסדו שהוא חסד הראשון דאז'ל' עם כולו
יומי שהם ו' חסדים עד המלכות והנה ג' כ' בככות שם
ת' כ' נרץ לכיון אות מס' שקוני' ת' עם כל יום ויום ואח' כ'
בשבת נרץ לכיון השם כלו בפני עצמו וזה השם הוא בסוד
אותו החסד דאז'ל' עם כולו וז' ס' שקוני' גי' שת' ר' ואות'
ו' הוא סוה חסדו' שיש לחסד הראשון ו' חסדים אחרים
כנז' או כוכל לומר כי הנה נודע שהחסד דזעיר החיובן
הוא אל' ק' למ' ד' האמצעי אל' ה' הפנימי אל' אל' אל' ה'
כך הכל גי' של' ח' וגם החסד דנוק' דזעיר דאז'ל' החיובן
אל' האמצעי אל' ק' למ' ד' הפנימי אלף למ' ד' גי' תקי' ב'
הנה שלח תקי' ב' גי' תת' ו' והנה גם השורש של החסד הם
ה' חסדים כל' א' כלול מ' ה' חסדים והנה כל המספר
הנז' גי' תת' ק' כמנין שת' ר' וז' מ' מקריב לפניך כ'
תורים כנודע כפ' ויקרא דף ר' ע' כו' ל' וקול התור מאז
הוא קול תור דא' הוא תייר עלילה דאז'ל' עיניה שהוא
הדבור הנק' תור - ובספר דאגדתא אמר קול התור דא'
תורה שבעל פה דתורה שככתב נק' תורה סתם שבעל
פה אקרי תור ע' ש' - והנה בין לרשכ' בין בספר' דאגדתא
דז'ל' השנים נקרא כל' א' תור והנה כאשר תחבר שניהם
ביחד הם נק' אורים מיעוט רבים שנים - והנה בעל המחבר
הוא החסד כד' א' ואיש כי יקח את אחותו חסד הוא הוא
הנק' איש כי יקח את אחותו שהוא הנוקבא שלו מאן הוא
גורם האז' כיניהם וז' ס' כי חסד הוא שעל יד טיפת החסד
היורד מהמזח דרך פי האמה דז' א' הוא גורם החזון כיניהם -
והנה אמר מלאכי השרת לפני הכ' אס' אין אתה תבטל
ענתו של אותו רשע חס' ושלום יתבטל שחמד - אס' כן מי
הוא יהיה שיכול לקרנם ולזווגם ביחד השני תורים שהם
ז' לכן תופר ענתו אד' מתא' הוא בגבורות שהוא מלשון
ארומה ארמיתות הגבורות - והנה הנוקבא דזעיר הפרנץ
שלה היא נכנית על ידי הגבורות כנודע שהם פ' ר' דינים
יונאים מס' ארז' שכן א' הוא כזעיר רי' ונשא' דין והנה
פ' ר' גי' רי' דין' ובאשר תחבר ארז' עם פ' ר' הרי גימטרי'
במספר

פרק ו' ביאור המעלה עדה

וַיֹּד הָיָה יוֹד הָיָה בְּיָמָיו יוֹד הָיָה
וַיֹּד הָיָה יוֹד הָיָה בְּיָמָיו יוֹד הָיָה

יו ד ה ז כשמצאם שהם ע' ביחד וק"ל כשמאל ס"ה
גמטריא ר' וז"ס מאתים שהם הנקודות
לנטרים את פדיו שהם שומרים את פדיו שהם האותיות
הגמטריא אלף שהוא ר"ת ל"מטרים א"ת פ'רו כי
האלף הוא הפדיו והמאתים הם הנקודות והשומרים
והנה ד' פ' י"ה במלוי הם י'אותיות ביחד י'אותיות
כשמאל אבל הימין מלואם בתוך השמאל ושם הוא
גבו וטמיר ולכן אינו נראה כי שנים י"ה של כתף שמאל
שהם י'אותיות כך הכל אלף ומאתים ועשר כמנין
תרשי"ש וזהו שהעיר שהוא ת"ת נקרא תרשי"ש ככ"ל
וארע שהת"ת דלעילנו מלכים את י"ס פממיות בתוך
י"ס דבריא -

והנה ת"ת דועיד ראנילות מלכיש בתפארת
דכריאה ומכל שכן שהוא מלכיש בת"ת
רא"ל דכריאה כנודע ואין פה מקום להאריך ולכן גם כן
הת"ת דרא"ל דכריאה נקרא תרשים ולכן התפללו מלאכי
השם לפני הקב"ה שלא יתבטל ח"ו הת"ת שלו כדשיחב
ללבוש ח"ב גדי כהנה ולכן תופר ענתו וקלקל תחשבותיו
והשכבנותו כראשו מים הוא הנח נודע כי הנח וההר
הם הרחים המוחכים תן לנדיקים שהם נדיק ונדיק וחל
יוסף ונודע גם כן שהיסוד דועיד והיסוד דנוקבא כל"ל
נקרא עוף אך ההפרש הוא כי היסוד דועיד נקרא עוף
ע"ס שיש לו היות שהם ג' גבוהות וג' חסדים מגולים
והבדרים מתמזקים בגבוהות אבל כשיורדי היסוד דנוקבא
אז נקרא היסוד שלה יעופף שהוא מעוט דכ"ס שמים שהם
כ"פ עוף א' שלה וא' של הועיד וז"ל מתביא הזהר פרש
צורף כ"ו ע"כ וז"ל עוף יעופף על הארץ הא אחזקתא
דאיכון דוא דרתיכא ובה תכתלן דות הקדש לסלק
לעילא דאימין תרי חד לימנא וחד לשמאלא - עוף לימנא
ודא מיכאל יעופף לשמאלא ודא גבריאל דא לימנא ודא
לשמאלא ובגין כך מקריבין תריז אינן דוח הקדש ושמאלא
מעבר וזוין לתתא ליהוא אתר שמאלא לשמאלא ומינא
לימנא ואתקשר אתתא כבעלה למהוי חד עכ"ל - ודא
דמלה עוף הוא יוסף שכן מספר דדין כמספר דדין וגם
יעופף הוא כמיין יסוד דמוקבא וז"ל מתביא כוהר כפרש
ויא רחל אולידת תריז נדיקים וכו' והכי אתתני דביקתריז
נדיקין יתבא וכו' ר"ל בעת שמתחברת המוקבא עם הזכר
אז היא יתבא בין תריז דרמייוסף וכמיין וז"ל עוף יעופף
על הגלגל ודנה כעור פהג' כ"ה הם עדיין כיבוד דועיד אז
נכתב

[illegible]

והנה כל השפע הוא מהם טוחנים הוא י"ב היות ו' חסד
ו' גבורות ואחר הטחנה והמליקה מחלק לכל א' י"ב כמו
שביאר הא"י. כבוד וקרא זה אל ז' שהם יעקב ורחל
איהם כנח ואהיבהורעב שבת שהם י"ב פרקי דהבורא
ו' ב' פרקים המוקבא וז"ס כ"ד נישופי היות שמחלקים
יעקב ורחל ויהיה הנה שור' השפעה הוא ב' אתוה כבוד
והנה מר"ם מרם נא גי' כ' היות וכ"ז אותיות וז"ס י"ב
שנטיח דמוקבא ו' ב' דיעקב כבוד שבעי י"ה וז"ס מלאכה
עשה

מספר וגם ו' פ' יהיה צי' חס' ק' להורות ג' שהיא מקבל' ח' ל'
הזיה והנה מוכ' ח' ג' ח' ל' הויה להורות בעת שהמלכות
מקבלת מן היסוד דזעיר אל הויה אח' בעשת מוכ' ח' שיש
לה כח לזכות ולזמור כל הקליפות מאחד שהגבורות שלה
בעשות צמותקים אז אין כח לקליפות ליאחז פס ואז
נופלים לתחתיה דבאזמנה מוכ' ח' ג' ח' חס' ק' שהו' היסוד
דזעיר ונקרא כן ע"ס שהיא מכין ומתקן את המלכות
הנקרא מוכח החינק וז' פ' מלאכי השדת לפני הכ"ה אם
עיתקים עבתו של דזעיר זה - מתוכן מיימין לפניק את
העוכב צי' ויהיה במקום היסוד כדי פיהיה לזכות לחי' את
המזכ' כמיהו ולכן פוכרח עת' לבטל עבתו של אותו הדם'
וכלל של דבר שהקליפה היה דוחה ליבטל הז' ק' דאזילות
כרי לבנות הזעיר הקליפה מאחד שהזעיר הקדושה היה
אז בסוד הדומיטא כב' יכול לא היה לזכות להתגבר על
הקליפות ולכן אז הזעיר של הקליפה היה דוחה להתגבר
על הזעיר הקדושה ולעשות ענינו בסוד עשר אורות כמ'
בוקבא הקליפה כג"ל - וארץ דברוא' היה אז תלת בו תלת
בגורע מדדוס הקליפ' סוף פ' ג' ע"ס - ולכן אלו התלת
נקרא' מלאכי השדת כגורע התפללו בעד ו' תחתונות
פלהם מלאכי השדת וגם אז' אי דאזילות התפללו לפני
אדיק דאזילות בעד ו' תחתונות דזעיר דאזילות שיתעורר
מהסיני' כדי שלא יתבטל פדושו בעדו יסב' ע"ס לקחה
אותה שצה אחד הכ"ה לישראל שהיא הזעיר דאזיל'
שאדיק דאזילות אחד לז' ואז וכן מלכות דאזילות לזעיר
דאדיק כסוד כג"י הם בסוד החסד - דע"י הם בסוד
הגבורות קדו' הם בסוד הת' ת' אזה' כי הם בסוד הנח
כני אהובי הם בסוד האד' שהיא אברהם דכתיב וז'
אברהם אהבי שהם הזעיר של אברהם שהיא הסיפה של
החמדים שהתפשוטם עד שד' מרחם' אבי קדוש דוחה לומר
שהקדמי הוד של הזעיר הוא הנה' ו' רבינה שהם נקראים
והקדמים גבורות אחת גבורה מחברתה כסוד ברוש
התפליק שעל ידי הנה' ג' דא' אי הוא ככנה מפרש' דזעיר'
דוחה למד' שער עתה היה סג' הי' - דא' אי מסתלקין
מהזעיר וככנמים אז כנוקבא לבנות פדושה ולכן היה
בסוד הזעיר בסוד הדומיטא מסני הסתלקות המוחים
הנה עתה מרחם' אבי קדוש דוחה לומר שאסלק אני למג'
הנה' ג' דא' ואז מתקן המקבא ואכנס ששם אחרת כתק'
הז' א' וע' יאזותם הקדמים הוא יעבה השרמף שלו ואז גם
בן מצעם מתרחם ויתנשא גם כן קדוש של ישראל למג'
ח' ש' כד' א' אדם קדן לעמו גם! הוא סוד ודס קדן שטיא
מלכות שיתרחם ויתגדל עד למג'ל' כמו הז' א' בסוד ויבן
ה' אל' היה את הכלע וכונת הכנין הוא לעמו לעם ו' שהוא
הזעיר שנקרא בעל ו' ק' כרי להזדווג עמו ביחד וע' ו' זה
עמו מהגלות והנה מקודם יהיה מדיק לעשות נחת במלכה
וש' ו' שהיא לילות סבת' בענה דבריהא כדי להוצי' ממ' ה

קצת

פרק ו ביאור המעלה עירה

העשר אורות ולעלו אותם למקומם הראשון בת' המלכו' דאזילות וכשיבנה בית המקדש שהיה המלכות ככראשונה אז מרחם אני קרנם כרי ליכנס אותם פעם אחרת בתוך הזעיר ואז יתעורר הזעיר משעתו ויעשה נקמה בקליפות ומה שחשבו לעשות בו הוא יעשה בהם מדה כנגדן מדה ואז יגאלו ישראל מהגלות בע"ח.

כרת

מה לעשות במלכה ושתי וכולי במרא דרבותינו ז"ל כרת מה לעשות אמר להו דיינוה ניהלה אמר היכי נעביד ניהא דליקטליה למחר מפכה ליה חמרא ורכיז לה ובעי לה מיין ניהא ליה לשכחא הסתא ניהא לא איכפת לה בזולתא דיליה ומלכותיה אלא מוטב נסלק נפשין אמר ליה מיוס שחרב בית המקדש וגלינו מארצנו ניטלה העצה ממנו ואין אנו יודעים לרזן דיני נפשות אלא זיל לבבי עמון ומואב דיתבי אדוכתייהו כחמרא דיתבי על דורדייהו ולא פב טעמיה וטעמא אמרו ליה דכתיב שאכן מואב מעשוריו ושקט הוא אל שמרו ולא הורק מכליאל כלי ובבולה לא הלך על כן עמד טעמו בו ודיחו לא נמר מיד והקרוב אליו וכו' עכ"ל.

הנה

נודע מה שכתב האר"י זלה"ה בדרוש הקליפות פרק ד' בענין תרין נפרין שהם תרין מוחין דנוקבא דזעיר דאזילות דקליפה והניפור הראשון שהוא זלפה שפחת לאה שהיא בחינת בינה ינא ממנה ניפור אחר שהוא מוח אחר של חכמה של נוקבא דקליפה וזה הניפור ינא מן העולם הראשון מן התלת עלמין של פרשת נשא דף קל"ב ע"ב. ומן העולם ה' שהיא בלה שפחת רחל ינא ממנה נפור ב' שהוא מוח ב' של הבינה של הנוקבא של קליפה ואמנם דע כי זה הניפור האחר שניא מהעולם האחר זלפה שפחת לאה לא נשאר למעלה במקומו כנגד זלפה אמנם ירד למטה כנגד בלה ושם נתחברו יחד ב' הנפרין האלו של זלפה ושל בלה ונעשו שני מוחים הנקרא ח"ב של הנוקבא דקליפה אשר שם כנגד שפחת רחל והניפור העליון הוא חכמה שבה והניפור התחתון הוא בינה שבה ואלו התרין נפרין הם ב' כמות לטו והם נקרא' נעמ"ה ואבר"ת נעמה כנגד עמון זלפה ואברת כנגד מואב בלה.

והנה

הנוקבא דזעיר דקליפה דאזילות היא לילית סבתא ונקרא' ושתי אשת אחשורוש שהוא זעיר דקליפה דאזילות והנה בעת ששלח אחריה להביא לפגיו והיא לא באה מאח' שלא היה בה כח להזדווג עמו והוא לא ידע אז שאל לחכמי' כדת מה לעשו' במלכה ושתי והסיכו מיוס שחרב בית המקדש שהוא ט' ספירות דמלכות דאזילות וגלינו מארצנו שהוא מעולם האזילות ונכלו הס' ספירות בנוקבא דזעיר דקליפה דאזילות. ולכן אין אנו יודעים לרזן דיני נפשות שהיא סקילה שריפה הרב

הרב וחנק לרזן אותם לסמאל' כמו שכתב בפרשת שופטים דף ע"ד עמוד ב' אבל עתה שהוא נתגבר עלינו אין בנו כח לרזן אותם דיני הנפשות הנזכר' שם בר"מ ומכל שכן לנוקבא שלו שיש לה יותר כח מן הזכר שלה בסוד יותרת הכבר כמו שכתב' למעלה ולכן השינוי אם אתה חזה לרזן ללילית שהיא ושתי זיל לבבי עמון ומואב שהם תרין נפרין מוחים דנוקבא דזעיר דקליפה דאזילות דיתבי אדוכתייהו כחמרא דיתבי על דורדייהו שהוא סוד הניפור האחר עמון שהוא חכמה דנוקבא שהוא בסוד חכמה סתימאה שהבכור' שבו הם יושבים במקומם כחמרא טב דיתבי על דורדייהו כנזכר באר' דנשא דקכ"ח עמוד ב' וזה לשונו והאי חכמתא סתימאה שקיט ואשתביך בארדיה כחמרא טב על דורדייהו והיונו דאמרי סבא דעתיו סתים ומוחיה סתים ושכך ע"כ כך כנגדו בקליפת החכמה דנוקבא הנקרא עמון הוא דיתבי על דורדייהו אבל מואב יש לו יותר חכמה מעמון וזה שכתוב שאכן מואב מעשוריו כי מוזן שניא עולם הב' שהיא בלה שפחת רחל הנקרא מואב מאזיתכף נעשת בינה דנוקבא ועד עתה היא יושבת במקומה אבל עמון שהוא עולם האחר שניא כנגד זלפה שפחת לאה לא נשאר במקומה הראשון שניא משם כי אין מקום להיות קליפה כנגד הבינה אלא נשאר' למטה כנגד בלה ונתחברו ביחד. אבל מואב שוקט הוא אל שמרו ולא הורק מכליאל כלי שהוא מבינה אל מלכו' ובבולה לא הלך שלא הלך בגלות שירד מעולם האזילות אל הכריזא שהוא נקרא גלות כנודע. כמו עמון על כן עמד טעמו בו ודיחו לא נמר שלא החליף ריחו מגן עדן העליון בינה אל גן עדן התחתון מלכות כמו עמון ולכן לא הזכיר עמון בפרשה אלא מואב בלבד וק"ל. ולא רציתי להאריך בו כי אין כח בקולמוס להרחיב יותר בבאן ובע"ה במקום אחר אאריך בזה הענין כל נודע. הכלל העולה שכוונתם של בני יששכר היה שנתנו עצם לאחשורוש הרשע שיקח עצה מן עמון ומואב הטעם היה כדי להראו' לו שכבר נפלוגס הם שהם המחין של ושתי ואם הראש נפל אם כן בורא אחרי כן יפול כל הגוף ובקל הוא יוכל להמית אותה וזה שיש לראות מאחרי שהם נתנו עצה למלך שילך אל עמון ומואב וכפוט מהמדרש רבה דרש שאמר לון אחשורוש אית הכא מנהון אמרין לה קריבהון אינון הדא הוא דכתיב והקמח אליו. ואם כן איך אמר אחר כך שבעת שרי פרס ומדי משמע שלא היו מואבים אלא פרסיים ומדיים ואם כן המואבים היכן הלכו. ובפרט התרגום יהונתן בן עוזיאל דרש כרשינא מן אפריקא שתר מן הינדוקא ארמתא מן ארום תרשיש ממדיים. מרס מרכנא ממוכן מן ירושלים שהיו שרים מוכחרים מר' כנפו' הארץ והם יושבים ראשונה במלכות והוא משתמש בהם אם כן כבידוש אמר שלא היה שום אחד מן המואבים ואם

במלכה ושתי וכולי ותרצה בעצמן שהיא חייבת הריגה ואין עוד צורך בה שתדונו עם המלך כי כל השפעה שהיא לה מיום שנחרכ בית המקדש כבר נטלה ממנה ואין לה עוד חיות להחיות שכבר היא נחשבת כמתה אם כן כמו שלמעלה נפלה ושתי למוקבא דתהומא רבא לכן גם כן בבאן למשה צריך גם כן שתהדונו אותה כי קצתה בחייה טובה לה המיתה מחיים (עד כאן מנאיתי חכל על דאברין):

ואם כן איך כתבטל ענתם. לא רוא דמלה הטענה שאמר לו שישאל לעמון ומואב זה היה ענתם כדי להראות לו שנפלה הראש שלה ואין לה כח יותר לעמוד לפניך ולהודוב עמך אי נמי הקדח אליו רוצה לומר אפילו אותם השבעה שעדיין הם קיימים והם קרובים אל עמון ומואב כי עמון ומואב הם התרין מוחין ואלו השבעה הם ה' תחתונות שלה והם קרובים אל המוחין וכוונתם היה שאם לא תמנא את עמון ומואב תשאל אל הקרובים שלהם כדת מה לעשו במלכה

תם ונשלם סדר פורים

שובבים

שובו בנים שובבים ארפא משובחיתכם

פגם הברית

פרק ראשון

מכ' מהאוי קרא מי יעלה לנו השמימה ר'ת מילה ס'ת
הו'ה ובוראי מאן דמסקר בברית מילה אסתלק מיניה
הו'ה ושרי עליה שטן ראינו אל אחר וחיויא שריה באתר
רהו'ה מלגא ופס המו' שריה באתר דשרי מלבר ור'א איהו
דאתר קרא את מקדש ה' טימא ע"כ .

הנה כי הוא פוגם בעצם שם יה' זה וכפוגמו בו
פוגם במ' ע' וכמל'ת שמי עס י'ה פס'ה זכרי
עס ו'ה רמ'ת ואשר הוא מחכמי המדע בסוד ישרים וידע
סוד זוה העליון ידע תמורדי חות' העון הזה עד'היכן מגי'
אשכולות מרורו' במלכו' שמי' ואשר הוא אינה מקבל' שפע
אלא מצד'ה העליון והצד'ה ואינו משפיע אלא בה' וכאשר
האדם מחת' עצמו לכטלה גורס שסד'ה העליון ישתעבד
להשפיע שפע טוב העליון לבורות נשכרים אשר כל סוד
הקמתו בסו' זאת בריתי אקים את יעקב האזע' יאתערות'
דלתתא להשפיע בה אורים גדולים וכפגום האיש ישראל
ולא נאמנה בבריתו ולו יחס לו ע' יליות וכחותיה פה
למטה כנחש יסך ופכה למעלה לנאת הספה ההיא לריוק
ולכהלה והשפע שהיה ראוי שיקבל אותו הגברת מקבלת
אותו השפחה נמנא שפחה כי תירש גבירת' והגברת
מקבלת המותר כמו שפירש המקובלים בסוד מ' ש' בזהר
והאיך ארע' א' ויהיב חילא ותוקפא לחחא מסאבא דאקרי
רע וכו' ומטע' זה אמר' כז' כי אשר מקלקל ארעו לא אעל
בפלטרין ולא חמי אנפי שכינת' מדה כנגד מדה כמו שהי'
הפגם בשכינ' כן לא יקבל פני שכינה : ועל כן אמרו שאין
דכר תלוי בתשובה תתאה כשאר הפגמים מפני שפגם

מי דשובבים ופגם דהרס
שבכו במהלליהן עלו על כל יומי
הארץ והימים הלא זכרו' ונעשים
סגוליים ומסוגלי' ומיוחדי' לתקנת
השבים מעון פשע קלקלת הזרע
חק וזמן שמו' כס אחרוני' וקדמוני'
אחיו שער שעריו בגפשותם שמו
איש עריו לבלום הואיל הלך אחרי ש' כ' בצום ובכי ומספר
ככל הכתו' כמגל' תעניו' כי ראה ראו והתאוננו ברוב אונ'
כי שורש נחש המוניא נפע למעס השפע ולהרבו' הפשע .
הוא עון קלקלת הזרע גדל הכאב מאד על כל דבר פשע
אשר בהם . יפגע גבר יען וכיען נפש הוא חובל הוא
מפגם בעצם אדם הוא הקוצץ בגטעות עץ החיים ומשחי'
פריו . הן הנשמות להורידן בחרבות נשמות כי תחת
שכנות' כבנים נאמגי הכשרות והתומה תתהרסנה בארס
עריני הטומאה ותהיינה הנפשות והרוחו' נפשות וכפגמו'
ברחות רעות בני נכר כמשמעו . והמה עתידים להדבק
בו כנשמתו כנאתם מן העולם וקיומו' בו כבוד אב' בכבוד
האון . להאכילו שרשי רתמים ולהפקותו מרורת פתנים
ולהלכישו בגדי בגד הנזאים אשר לא תתו' טומאת כתמים
הנכתם עד יעברו עליו עידן ועד'הי' וימים רבים של נער
דחמנא ליעלן . ומספ' גם הוא יחמר הפשע הזה רע ומר
מאד לפגל ולהפי' חלשים בקדשי שמים ממעל כמ' ש'
ירשכ' י' בתקונים מאן דמסקר בברית מילה הוא משקר
במותק' ומלכא דאיהו רשום ביה שר' י' מלכ' הו'יה מלגא
מכ'ל

פרק א אין עבירה מוליד מוֹזֵקִין כמו בפנים הברית

צח

זה הוא בנדיק וזקן כאחד כמו שביארנו ולפיכך הואיל והשכני' תתאה קטיוורו אינו מקבלו בתשוב' תתא' דהיינו בסור מרע כלבד אפס כמעשה הטוב עד שיגיעו לתשובה עילאה וע"כ תמיר אומר הדשכ"י ע"ה בעון פגם זה עד דעבר תיובתא שלימתא תיובתא דאיהי אתחזיא לחפזיא על כל עובדי וכו' והטע' כאמור שהפג' זה במדת הנדיק והנדיק כ"ל וכל"ה שכללית בס כל המדות העליונות כמבואר בתקונים בכמה מקומות ואשר לא נאמנ' בבריתו פוגם בכל המדות הכלולות בנדיק וזקן וכאילו פגם כל השיעור קומה ולזה ינטרך תשוב' שלימתא דאיהי אתחזיא לחפאה על כל עובדי כאילו פגם כל אבריו וממנא דבר אתה תשמע טעם בתקונין דף ס"ד שיעון קלקלת הזרע גורם ענייית ממון וענייית תור' ז"ל עד רתב בתיובת' וסביל ליה כמה יסורין לאעברא ההוא חזויה מתמן וכס המות דיליה דאיהו נרעת תמארת בכמה מרעין ומכתישין על דלא ישתאר כיה בשרא דאיהו עפרא ורוא דמלה ועפר ואחר יקח וסח את הכית בגין דנחש עפר לחמו עד דיתפרנס מההוא בישרא ולא יוזז מיניה או בעניייתא דעני חסוב כמת וכו' ובנייניהו איתמר והשיבו וחיו ולית עניייתא כעניייתא דאורייתא וכו' והטעם שכבוד הנדיק שם אשר נחלי הזרע אור העליון והוא נהר דגדיד ונפיק ומזשך כל מיני השפע הן שפע גשמי למזון הגוף והן מזון רוחני למזון הנשמות וכיון שפגם בו הרי שניהם נסתלקין וענייית ממון דהיינו מזון הגוף וענייית תורה דהיינו מזון רוחני למזון הנפש רודפת אבתריה והרי הוא חסוב כמת אע"פ שיתהלל בעשרו ומזה הטעם גם כן הוא מ"ס בזהר שמות שמכיל רעב לעולם ז"ל אית מאן רקטיל בר נש והוא קטיל בנוי תלתא כשיין עבד דכל עלמא לא יכיל למסכל ועל דא עלמא מתמגבא זעיר זעיר ולא ידיע וקב"ה אסתלק מעלמא וחדבא וכפגא ומותגא אתייהא על עלמא וכו' והוא מהטעם הזה באשר הוא כרגן מפריר נדיק מזרק ובדינוי דזרק אוקיד עלמא בשלהובי רחמנא ליעלן :

ובתב האור המופלא האר"י ז"ל כי אין עבירה בכל התור' ומי שמליד מוֹזֵקִין כמו המקלקל זרע או שראה קרי לאונסו כי כמו שהוא משמש זכר בלי נקבה כב יכול גם למעלה נמשך הטפה של אותה הנשמה החונה בקליפת טובה ואז מתלבש בה כח מוֹזֵקִין אחד מן אשת זנונים והיא נעשית גוף אל אותה הנשמה ומכאן ומכעים את כודאו בשתיים הן בהחזיר הטוב אל הרע והן כי אין ברצונו שיכראו משחיתים ומחכלים בעולמו ואף אם ברא הוא יתברך את המוֹזֵקִין להעניש החוטאים על דם מ' לא גמר פעולתם וכראם כין השמשות נפש בלא גוף לבחור הרע במיעוטו אכן המקלקל את זרעו בורא גוף למשחית ומשנה הברואה הפך כוונתו ויתברך והגיד הרב ז"ל כי המק' הנקראים נבעי בני אדם שהמה עושים נבעים

גדלים לבני אדם לשכר כדא פכו ולהחריב ביתו ולשפוך יינו ושמתו וכיוצא באלו העניינים הם הם הגורמים כל אלה כמ"ס פועל אדם ישלם לו ככזכר בזהר וכאש' האיש הפגום בזה לא ירפא נבעו לפשות תשובה גמורה אז לילית אשר בידיה כל אותם הנשמות מומנות שם בבאו להזרקק לאשתו אותן הנשמות הטהורות העשוקות בידה ולפיכך בני מתיים כשהם קטנים כתוקפא דאמהון ועל עון זה נאמר גם בכנפיק דס נפשות אביזנים נדיקים ועל כוונה זו אמרו בריש כ' דברה ר' יצחקור' אמרי אמרי המוציא שכבת זרע לבטלה כאילו שופך דמים שנאמר הנחמים כלים ותחת כל עץ רענן שוחט' יולדים וכו' וכן אמרו בזהר פ' ויחי דף ר"ט בפסוק אוי לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו פירש כוונת הכתוב על מאן דזני בידיו לאפקא ולחבלא זרעיה וכו' . ואמרו שם כולו סלקין והוא לא סליק ואי תימא שאר חייבין דקטלו בני נשא ת"ח כלהו סלקין והוא לא סליק מ"ס אינון קטלי בני נשא אחדא והאי קטיל בנוי ממש ואשר דמין סגיאין ע"כ :

ובבר

כתבנו בראש הפרק שכל אותן השיטות מחזיקין אותו לאב ועיק' העונש שמצביא' את אביהם שהולידם הוא ביום פטירתו כשמו ליכיס אותו לבית הקבר' הם סביהו כדבורים לאמר אבינו אתה וכו' וכן ומייללין אחר מותו כי כמותו אין להם מקום במה לשחת ומצערין אותו הרבה עם שאר רוחות הפורח' באויר השמי' כי על כן תקנו להעמיד המטה ג' פעמים שכל פגם מכריחין אותם אשר שמה לא יעברו כח לעצב כי עיקר עניינם לפרח באויר ואין להם על מה שיסמכו . וכבר ביקשו הקדמונים תיקון לזה להחית מחרמיים לכל בניהם שלא ילכו אחר מטתן ללוות אותן לקברות ובכן חל החרם על כל הבנים שלו אף על אלו שהוליד בהוצאת ש"ז לבטלה . אכן עיקר התקנה לזה תהיה לדרוש אחר איש ירא אלהים כבן וחכם לדרוש על המת ובכן ! בסגולת ד'ת שאומרים בדמע בוקע חלוני רקיע ומגרש אלו החיצונים ובכן המת יהיה נחת רוח יתירה והסומאה השורה עליו מתבטלת בסגולת דברי התורה וביותר אם יש במה לשכחו כתורה ובמזויות או במצעה הנדקה ובתילות חסרים אשר פעל ועשה לפני מותו כמו שכתב שרש ז"ל :

ואולם

בר מן דין ומן דין רעה כפולה ומחפלת בעון קלקול הזרע מנפש ועד בשר יגיע והוא אומרים בריש כ' דברה א"ר יוחנן כל המוציא ש"ז לבטלה חייב מיתה שנאמר וידע בעיני ה' אשר עשה וימת גם אותו . רב אשי אמר כאילו עע"ז בתיכ הבא כל עץ רענן וכו' ואמרינן התם אמר רב המקשה עצמו לרעת יהא כנידוי ולימא אסור רקא סגרי ינ"הר אכפשיה . והיא מן החמורות וזא ולמד מ"ס בזהר פרשת פקודי ז"ל כל אינון דחבו כל אינון חובין דבעיין לנפלא' כרוזין בפקדן

בכל

25

2

גדולים

ב

כה

פרק א שירחיק מלדבר עם אשתו על עסקי חשימיש

ככל אינון רוקיעין ובכל אינון חילין ומשרין אזרחי
בפלגיה דאיהו כופא חובא פלוגיעבר כזף הוא לעילא
ותתא ונטירו דמאריה אתערי מיניה ואפי' בליילא נשמתו
כופא דסתמין לה כל תרעי שמא ולא שבקין לסלקא לה
וכו' וס' אמר שאין מקבלין תפלתו מ' יום ע"ש:

וזה טעם את אשר מנאתי כתוב בכתבי אזרחת
מורי בשם המקובלים ז"ל ירחיק מלדבר עם
אשתו על עסקי חשימיש כי יבא לדי דרהור ויחטיא ברית
קרש ואין תפלתו נשמעת מ' יום ואין נשמתו עולה למעלה
כהיכל מונה ו' מלאכים עם רמ"ה כתות מנדין אותה ע"כ
הוא מלשון הגמרא שאמרו שהוא בגדיו ומ"ש כוזה הנזכר
ה' לזאת יחרד לב הישראלי ויתר ממקומו - וכזה בשלח
דף כ"ז ע"כ הגדילו הכאב מאד בעון פשע זה ז"ל תשלח
חרונך יאכלמך כקש לתחיית המתים דכתיב ורכים מישימי
אדמת עפר יקינו אלה לחיי עולם ואלה לחרפון ולדרואן
עולם - בההוא זמנא אר"ם זבאין אינון דישתארון בעלמא
ומאן אינון תא חזי לא ישתאר להו לבני עלמא בר אינון
גזירין דקבילו את קיימא קדישא ועאלו בקיימא קדישא
באינון תרין חולקין כמה דאוקימנא והוא נטיר ליה לההוא
קיים ולא עייליה באתר דלא אנטריק חילין אינון דישתארון
ויכתבון לחיי עלמא מכלן דכתיב ויהי הנשא בציון והמתד
ביחשלים קדוש יאמר לו כל הכתוב לחיים בירושלים משמע
הנשאר בציון והמתד בירושלים דכל מאן דאתגור בחילין
תרין דרגין עאל ואי נטיר לההוא קיים כדקא חזי ויזדהר
ביה עליה כתיב והיה הנשאר בציון והמתד בירושלים חילין
ישתארון בההוא זמנא וכזה זמין קב"ה לחדתא עלמא
ולמחדי כהו על ההוא זמנא כתיב יהי כבוד ה' לעולם
ישמח ה' במעשיו:

הנה משם מבואר לפיכך דבזמן המשיח לא ישתאר
אפס מי ששם בריתו או תיקן מעוותו וכלעד
הנותר נשרף באש קונים כסוחי' באש ינתו ואשר כבר מתו
לא יעמדו בתחיית המתים והכי מפורש בזוהר פ' נחדף
ס"ט ז"ל בכל תוכין דחייבי עלמא דחייב לה לשכוכ' חד
מינייהו מאן דמחבל אורחיה על ארעא כדקאמרן ובג"כ
לא חמי אנפי שכי' ולא עאל בפלטרין וע"ד כתיב בחילין
וימחו מן הדרך יתמחון מן כלל ת"ח כההוא זמנא דזמין
קב"ה לאחיי' מתיהא כל אינון מתיא דישתכחו לכר בשאר
ארעין גפראין קב"ה יברא לון דהיינו כדקא חזי וכו' ולא
יהיב לון קב"ה נשמתין לא בארעא דישרא דכתיב בפתחי
את קברותיך והעלתי אתכם מקברותיך והבאתי אתכם
א אדמת ישראלי דיתגלב לון תחית ארעא ולכתר מה כתיב
ומתתי רוחי בכם וחיתם דהא בארעא דישראל יקבלון
נשמתין כל בני עלמא בר חילין דאסתאבו ובאיבו ארעא
בחילין כתיב וימחו מן הארץ דייקא ואף על גב דקסו
ואיפליגו קרמאי על דא וימחו כמד' א ימחו מן ספר חיי' א"ל
ד"ש

ד"ס ודאי לית לון חולקא בעלמא דאיתי דכתיב וימחו מן
הארץ וכתיב לעולם ירשו ארץ אכל יקומון ברין ועלייהו
אתמר ורכים מישימי אדמת עפר יקינו אלה עכ"ל ועם
היות שמאמר הנכבד הזה מדבר לחר המכול שאין להם
חלק לעולם הבא ולסכרת דכי אבא שלא יקומון בתחיית
המתים ולא כדן מכל מקום ממנו נקח כי מי שגדור הזה
יתפוס כמעשיהם ולא יעש' תשוב' לא יהיה לו חלק לעה"כ
ואם יקום כמשפט כדעת רבי שמעון יהיה לחפפות שהכ'
נתן עיקר טעם דור המכול שאין חלק לעה"כ על שהיו
שופכים זרעם על הארץ וכמהם יהיו עושיהם ולא עשו
תשובה כמו שביאר החסיד בשער הקדושה ודברי הגמרא
בתפסת כל מה שכים הולך לדעת זה ז"ל רבי אמר הנהמין
באלים כל המהמס עצמו להוציא שכבת זרע לבטלה חשוב
כבהמה מה בהמה אינה מקפרת אלא לשחיטה ואין לה
חלק לעול' הבא אף הוא אין לו חלק לעול' הב' ועליו אמרת
שלמה בחכמתו מי יודע רוח בני אדם העולה היא למעל'
וז נשמתן של נדיקים שאין תחמין את עצמן ואין מושיאין
שכבת זרע לבטלה ורוח הבהמה היודרת היא למטה
לארץ ונשמתן של רשעים שמחמין עצמם ומושיאים שכבת
זרע לבטלה וכל המחמס עצמו חייב מית' וכל המקשה
עצמו הרי זה עבריין שנא' ויורע בעיני ה' אשר עשה ע"כ -

ובזוהר פ' פקודי החמיו גס כן בעונש העוף
ז"ל חד ממונה דאקרי פ' האי איהו ממנ'
על בני נשא דמחבלי אורחיהו ולא חיישי ליקר' דמאריהו
למיכטר את קיימא קדישא להכי אעיל לון לגיהנס ההוא
אתר דאקרי שאלו ואכדון וכו' וכבר ידעת מה שכת' כוזה'
סוף פ' וילך ז"ל תאנא מאן דנחית לאכדון לאסליק לעלמין
וההוא אקרי בכר דאשתני ואתאכיד מכלהו עלמין וכולי
וכוזהר תרומה אמר שיש מקום בגיהנס הנקרו נוא' הותח'
וכו' נדונים המושיאין שכבת זרע לבטל' ז"ל אינון דמחבלי
אורחיהו על ארע' ולא חבשו ליקרא דמאריהו כהאי עלמא
כל חילין אתרנו תמן לרדי דר' ולא נפקי מתמן
בשכתי וזמני וירחי בההוא אתר כוזה' אשתכך ולא
אתרכו אבל לא נפקי מתמן כשאח' חייבין דאית לון
כייחא ע"כ.

ועוד כתבו המקובלים בחומר קלקלת הזר' שגורם
שכניו יהיו רשעים ומסס באים האפקורוסים
והמינין והטעם כמ"ס כס' התקונים הנו"ל מאן דמשקר
בברית מלה אסתלק מיניה הוי' ה' וס' די ושריא עליה שטן
דאיהו אל אחר חיויא שריא באתר דהוי' מלגאז וכס'
המות שריא באתר דשד' מלכד וכו' וכיון שהנחש שרוי
שם בבריתו משורש נחש יצא נפע' דשעי' מינין ואפקורבי'
ואם ת"ח הוא לא יהיה ער בחכמים ועונה בתלמידים
וכתב עוד שת"ח הנכשל בעון זה ולא שב מונעים ממנו
מלהשכיל סודי התורה והטעם שהנדיק העליון הוא בסוד
רוח

ה' מן שמים כי חנון ורחום אלהינו ומרבה להטיב ואין חפץ במות המת כי אם כשוכו מחטאתו וימינו פשוטה לקבל שכר הכאים ככל לב ונפש ומתחרטים מצוותיהם ולבם מר ונאנח על העבר ולא ישובו עוד לכסלה ולשערי התשובה אין פגור כי מנשה הבכור ופגור ה' בערו:

ובער

נפש היפה המליאה לה דעת ויראת ה' לבו יחיל ויזכור ימי עלומיו כמה פעמים יואץ ה' נור עשהו בעון החמור הזה וקצץ בגטיעות עץ החיים וימחר ימים לתקן מעוותו מהר אחי האח נפשי הכן יקיר קרש ישראל להכיר בלהות הדשע ולקרן קיר חרש הקליפ' ולשוב ולכנות בנין כבד ושלם עומד לעצמך וינח לאחרים יען וכיען גדול כח החוזר וינעור בתשובה שלימה לחלץ את נפשו בחלמו אבני הכנים אשר בהן נגעי בני אדם וכל עוד אשר עוזם ידיו ויחליש ככה יחליץ עצמו ויחיו וירק את חניכיו חלוצי נבא בבאתם בני חורין מחור פתן בטן הנכריה ואתה פה עמך והתבונן מונאיה מונאיהם בדברי רבים האור המופלא האר"י ז"ל כי לו פורש מה יעשה להם.

ואחרי

הודיע אלהים אותך את כל זאת אגיד לך אדם מה טוב ומה נעים כי תשמר לעשות שפר התקונים לנפשך בזמן השכ"ס שהימים ההם מסוגלים ומיוחדים לתקנת קלקל' הורע וסימניך שוב בנים שוכבי"ס.

ואולם

היות הזמן מסוגל בזה בימים האלה ובזמן הזה טעמו של דבר יבואר לך במסור לך את המשתח בהקדמה כוללת בסתרי החכמה ויקרה היא מאד - רע אהובי כי כך היא המדה העליונה מדת החסד והרחמים שכל מעורר מעוררי' ואפילו מי"ט דרכן אשר בהם הושפע שפע ממחמים להצעות בהם נסים ונפלאות הוקבע כח ועוז באותם הזמנים להיותם מזומנים בהבנה דרכה היא - ומידי הגיעה כפעם בפעם חוזר וניחו"ר אז תו האור ומכחך ומזהיר בכל העולמות - וזה סוד הימים האלה נזכרים ונעשים שבהזכר זכרם למטה נעשים בפועל למצלה וזה בכל דור ודור כי כן קיימו למעל' מה שקבלו למשה וכל שכן חגי התור' שהוקב' חוקם במקורם העליון להוריד שפעם כבא עתם - כינח' בדבר אתה מונח בכל ברכות שזכר וההודאה הניתנות להשי"ת כי לא רק הוא אף הוא טוב וחם' יושפעו עליו מצין הכרכות אשר יכרך ואפילו זכרון חסדי' שפעם לנדיקים פרטים ואביו ורבו כולם כאחד מעוררים כח עליון להשפיר עליו ממקור אותה ברכה - ולא עוד אלא קריאת פרשיות התורה כמורעין ובשבתן מיוחדת ויחודים למעלה וממשיך שפע בעולמות לשמשי ענין אותה הפרשה שעליה מכו מחנות מלאכים ומרכבות עליונות וכמ"ס בזהר פרשת ויקהל

רזא סוד ה' לידאיו וכשהוא פגום לא ישכיל סוד השם ויתעתע בסוד דסקרא ח"ו - והאחרון הכי נכבד ומחו' ימים וכבר מ"ש רבינו האור המופלא האר"י ז"ל שעון זה גורם אריכות הגלות המר והנמהר בסוד כי גר יהיה זר"עך וכן אמרו בתקונים דף פ"ח ז"ל מאן דאעקר חפץ מאתריה ואנח ליה לבד מאתריה כאילו אעקר חילג' רחיו דאיהו ברית ואנח ליה ברשו וכבראה מאן דעכיד דא גרים דאעקר נשמתיה מרשו' דילה ואנח לה ברשו' אחרא דאיהו מרה וטחול ודא גרם לישראל דאתעקר מארעא דישראל ואתגליא ברשו' וכבראה עכ"ל איהו לנו מיוס התזכחה לגרום ככיה ותאניה לאביו שבעמים באריכות הגלות המר והנמהר ושאו' ישאב על נהו אשר הן בעון זה אנו יושבים במחשכים כל הזמן הנפלא הזה כי גלינו מארצנו ונתרחקנו מעל ארמנתנו בעון הזה ק"ו כי בעודינו גולים בארץ שכיונו לא נבא מתוך ההפיכה כל זמן שציון פשע הזה מצוי בגלותינו בלתי התעוררו תשובה שלימה - ולאיש אשר אלה לו איך לא יהיה נזוף כל ימיו לפני המקום כי כמה וכמה פעמים עבר על זה ומי הוא זה אשר נקי מזה ויותר מזה ויכל כל אדם להקר' דשע מרשע לפני המקום בפה מלא כיון שעבר על זה כמה פעמים ואין צריך לומר אם הושיט ידו למטה לחכך עצמו ומהחכך בא לידו חמיוס ומחמיוס גרם שחטא להוציא ש"ו ואין צריך לומר אם הושיט ידו לרכונו בלי סיבה גורמת ואין צריך לומר אם הקשה עצמו לדעת ואין צריך לומר אם הוציא בידו זרע לבטלה למלא' תאותו שהוא שנאוי ומרוחק לפני הק"ה ואינו זוכה לראות פני שכינה כמו שג' לא יבוקר דע ואין דע אלא העושה מעשה זה שהוא רע לשמי' ורע לבדו' משחית למעל' משחי' למטה פוגם למפל' פוגם למטה אוי' לנפשו אוי' לרצ' מזל כוח לו שנהפכה שיליונו על פניו ולא ינח לאויר העולה כוח לו שיכרתו ידיו ולא היה עושה מעש' הרע הזה מה כפרה יש לו כמעט שנעלמו ממנו שערי כפרה ושערי תשובה וכפרט' אם התמיד עצמו בזה ימים ושנים עד שהורגל בזה ונעשה לו כהתר גדול עונו מנשוא אלו הם המביאים חרון אף לעולם הם המביאים חרון אף לעל' הם המביאים מגיפות ומיתות בעולם וכפרט' אם לא הרוה למאוכו בזה עד שכא על הזכור או על הערוה כי הוא זמה ועון פלילי לפני' איך ירים ראשו איך יאכל וישתה איך ילכס בגדים נאים והבגדים הנאים אשר עליו לכלכו נפשו רוחו ונשמתו עד שהרחיקוהו מלפני ארון כל' ההרץ וטיכ' נשמתו היקרה כבודה בת מלך איך ישמח ויגיל איך ימלא שחוק פיו ודאי אין לו תקנה כי אם ילכס שחורים ויתעטף שחורים ויתעלה ככוס נפשו יום אחר יום עד שה' בעצמו יראה שהוא כבגע וכשכר ונענה ונעכל חלבו ודמו ונתמעט תאותו והנאותו ולא ישוב אל הנאותות האלה וילכס שק וישכ על האפר וילקה בכל יום עד יסקיף וירא ה'

פרק א טעם ימי השובבים שמסוגלים לתיקון עון זה

ואשר תכון כוונתו לתיקון חלק אחד של יוד אחת בכל יום עד כלותם.

וממוצא

דבר אחת תשמע כי לא עשו ולא כלום אותם המתענים בימי השובבים ב' וחמישי בלבד אכן ראיתי למורי היה דורש לאשר לא יעזרו את כחם להתענו רכופי להתנהג בב' זה בדרך זה והיינו להפסי' מבעו' יום א' שעה א' קוד' שקיע' החמ' ויתענה על ליל ג' עד משך שעה א' וכן יפסי' מבעו' יום יום ד' שעה אחת קודם שקיע' החמה ויתענה עד שעה אחת ליל הששי אשר בו' יחשב לו כאילו התענה ו' הימים כאשר כל ו' ימים הם יקח חלק' בסד' זה והוא דבר נאה ומתקבל לתשועי נח וכל אדם אינו חייב אלא כשיעורו.

ומנהג

טוב להולכים בתמים במ' יום אלו להוסיף עוד ימים ועדה להסתופף בבית ה' מן בוקר עד ערב בטבילה ובטהרה יתירה יום יום ולא ישיחו שיחת חולין אפס תמיד כל היום לא יחשו מלהגות בתורה אשר באמת אין רפואה יתירה למעלה ממנה כאש' חכמים הגידו חס' בכל גופו יעסוק בתורה אשר בחכמה דברו על עסקי עבם הכרית שכשאר הפגמי' אשר יפגום איש באבר אשר יחטא בו תלוי תשובתו לא כן בפגם קלקלת ברית קדש אשר טמא בריתו ושאר הבוץ לא פלט רמ' ח איבריו ושם' גידיו כלם נטמאו בטומאתו וכלפי זה אמר חס' בכל גופו יעסוק בתורה אשר היא באמת נרי למכת החולי הזה ומחץ סכנתו ירפא והן הן הדברים הגאמרים באמת כס' התקונים דף ס' ד' ז' מ' א' דסקר כבדית מילה אסתלק מינית יהו' ושרי ושרי' עליה שטן וכו' אסות' דליה מאי הוא להווא עלמא אורייתא דאתמר בה עץ חיים הוא למחזיקים בה והוא אסותא לכל מעדין בד' א' רפאות תהי לשרק ע"כ הנה משם יתבאר שכתבו בתשובה שלא יחזרו לעונם ויעסוק בתורה יהיה נרי למכתו כי בעלותו למעלה ממקום הפגם מביא הם חיים לרפאות הפגם אשר שם בכרית הכקרא ח' י. ומרי היה אומר כי אחד מהתקונים החשובים לעון הזה לת' להטריח מחו' לחדש חדשים בתורה תמיד תמורת מה שטרח מחשבתו לחשוב מחשבו זאת לעקור הזרע מן המוחין ולהוציאו החוצה וכל חרש המתחדש בתורה הוא תקון גדול אל הדעת והוא עצמו נכון בהיר וזהיר המתבדר בפנימיות המחשבה בהערת הקושי' דקם ותכן של עבודת מצרים כי זה חלקם לבנין כ' עריהם שתיים נשים זונות לאזור שם את הכסף שלקט מכל הארצות והכן. האמנם הורנו לרעת אבינו דועיט הרשכ' יע' כי הגות בסוד תעלומי מרות העליונות מעאר אותן למעלה בשורשן ומאורות נתן פניבות עיון וחזו' ונאו' ר אשר החשי' בעון פשעו כאש' הורענו' בחבורינו זה בכמה מקומות.

הנה

כי כן לתיקון פגם היסוד נאה ויחי לקבוע עיקר

ויקהל דף ר' ע' ט' ומשם תלמו' ותבין שלכל שבוע ושבע יש שפע מיוחד ומיוחד לאותם הכחות שמהם נשתלשלו אותם העניינים או המנו' הכתובו' באותה הפרש' וכל אחד ואחד שולט' בשבו' שלה ושלכן אסור להסיג גבול המלאכים והמדות או לערב זו בזו כנזכר שם בזוהר באורך.

וממוצא

דבר נשכיל לדע' עיקר זמן השובבים' שהוא דבר הלמד מעניינו וזה תדע בשומק על לב שטעם גלות מצרים היה לתיקון נצוצות אר' הר שנפלו ממנו באות ק' ל שנה וכולם נתבלבלו בישראל בתכרים בקליפת פרע' שהיא העור' ק' בהיפוך אתוון להיותו אחורי הדעת ששם נתקבצו כל הנצוצות שכל עולמות הטומאה כי פרעה היה קוזמוקטורין שולט על כל הארץ לכן באו כולם תחת ידו והיו שם גוי בקרב גוי ואז שלטה בהם הגבורה עליונה הוא סוד ספר שמו' כי בראשית הוא בסוד הגדולה והיא הועילה לישראל שהיו שוכבים שם ומטומעים ולא חזרו לגא' כי נכרה בהם נד הדע מארכ' דורות שכבר קדמו להתבלבל אנוש מכול פלגה סדום ועת' היה דור ה' בסוד וחמושים עלו. כי שם שלטו בהם כחות הגבורה שהיו שוכבים' אותם מלשון וסוככתך וששאתיך שפירשו וסכרתך והיינו שכיר' קליפ' אגוז ליהנו' מפרייו והוא פגם כח ההוא אומנא דפרו' לא דאכתם וכו' ואז חזרו להיות שוכבים' מלשון משוכב נתיבות שפירושו מלשון השכה זת שוכה ונגלה עליהם כח התשובה העליונה אימא עילאת שכה ינא לחירות כנודע מזהר פרשת בשלח פהי' הוריהה על מרת הגבורה. ואחר כך שמעו התורה מפיה הוא סוד פי הגבורה וככן היו שוכבים ונחיים מלשון נפשו ישובב שבר' פי הגבורה האמורה שהוא יסוד אימא נגלה על דעת זעיר על ידי פרע' דכתיב ביה ותרא אותו כי טו' כ הוא גימטריא אהו' הפני סמל' אחר ק' ל שנה דא' הר שהיו ימי רעה והוא היה ראש לטובים ואז עלו כל הה' החסדים כו' א' שהם סוד' שער' כינה שוכבים' גימטרי' ה' פ' חסד.

ולכן

ימי השובבים מתחילי מראש' שמו' שהתחיל התיקון הגמור ונשלמים בפרשת משפטים שאז היה מתן תורה ראין מוקדם ומאחר בתורה ועיין ברש' י' כפ' ואל' תשה' אמר וכו' וגם פ' משפטים התחיל במצות עבד עברי' כי עברי' היינו לפרעה וכמו כן המזרי' לבטלה מחזיר את נצוציו תחת יד פרעה האחוז בעורף אחרי הדעת אכן הוא זה הדרך ישכון אור בקבל עליו גזרת עינוי התענית כל אותם ת' יום שמתחלת אלה שמות עד סוף פרשת משפטי' שכתב הרב אל' לתיקון בהם הארבע יודין שבס' ע' כ' י' ד' ה' ו' ה' י' שמשפרם מ' פגם בעונו שמסר אותן טיפות קדושות לקליפות והחיים וכח פגולת תשובתו ותעניתו יוציאם מחשך ואלמות והנשאים ישובו לפגרים מתים והיו כלל היו ואשר

פרק א סדר הלימוד בימי השוכים

ק

וזה דרכינו תמיד בקרב אלה הימים הארבעים כל הימים לרבות גם הלילות לראש אשמורות וכיוצא בפרשת שמות ופרשת משפטים אשר הייתי אני והם מתענים משבת לשבת ביתר פרטי הכוונות ותיקונין הכתובים אנלי בספ' חמדת הלכות ע"ש אשר בס' תתעוררנה הלכות בקהל עדתינו עד להפליא אני וכל יושבי ארמת הקדש האיתנים וכל יקר ראתה עינינו שלי"ת .

ויאחז צדיק זו היא דרך ישראל לפני לימודו לקרוא

קריאה באמנה במאמרי הזוהר הנזכרים ונעשים להודיע פרטי עונות קלקלת הורע וחומר שכל באמור ושוב יתודה כפי כחו והוא תועלת נפלא למעשה התקון וכן פי' בזהר פרשת ויחידך רכ"ח בפסוק ויסב חזקיהו פניו אל הקיר שאין לעתור ולרעות על עון פשעו עד שיתן מנחת פניו לתקן עונו ז"ל בקימור מכאן אוליפנ' דמאן ראית ביה חוב ובעי למכעני רחמי עליו ליכיון אנפיו ורעיונוי לאתקנא גרמי' מההוא חובא ולבתר יבעי כלותיה כד"א נחפשה דרכינו ונחקורה ונשוב' עד ה' נחפש דרכינו בקרמיתא ולבתר נשובה ע"כ ולכך סידרנו להג' במאמרי' הכ"ל כי בס' יתבאר כל דבר פשע אשר יפשע גבר בעון הברית למען יסית האיש הנלכב אליהם אם עבר על איז' מהם ושתה מי המרים מים הודונים ההם בנערותו ובחירותו ואם עבר עליהם יכבה ויתאכל וישב בעפר וישתומם על ככה איך באו על ידו מעשים אשר לא יעשו עד להכעני' בהם לבורא עולם יונר נשמעו ועשה הרע בעיניו ויתפלל ויתחנן לפניו ויוריד כנחל דמעה אשר בהזיל המי' מעיניו בדמעות שלים הא יהיה בעזרו לתקון עון פגם הברית בסוד בן פורת יוסף בן פורת עלי עין סוד צדיק העליון נאחז בעינים כמדע ובפרט כי הזרע מאור עיניו של אדם וכיון שפגם כדע לעומתו פלגי מים ירח עיניו אשר הדמעה ג"כ תאור העיני' והוא מהתקונין החשובים לפגם עון זה ביתר הימי' וכיוצא בקר' לא הימי' להתפלל כל תפלותיו בדמע לב וכיוצא בהניעו אל פרע עסק עון פגם זה וכן היה דרך חסידים הראשונים בקרב אלה הימים להאריך בתפלותם ערב ובקר בסליחות ותחנונים ושפכו במים לכס נכח פני ה' ואמרו על הרב החסיד המופלג אברהם מונקו ע"ה כשהיה מתור' בקהל עדתו בקרב ימי השוכים והיה אומר שחתתי זרע קרש ואכני בראתי תשחית לחבל כנים גדלתי וחממתי והם פשעו כי גם ככני נמנאו דם נפשות אביונים והנה דמעי' העשוקים ואין להם נחם אוי' לרשע רע כי גמול ידיו יעשה לו . תכקצ הארץ לקול המולה גדולה תאניה ואניה לכל הנכבי' עליו והרים קול ילל' ללועזים כלעז במי אמרים המורים מורשי הלכות לאמר באו אחי באו ריעי חוסו על כבודי מזר נשמתינו הרימו קול בכיה שיתו לכבס לחולה רעה אשר קלקלנו נמורות השפע והפכנו אותם לבורות נשכרים

עיקר הלימוד בימים האלה במאמרי הזוה' והתקוני' וכתור' וככניא' וכתובי' אשר בסוד הצדי' הנק' יסודן והוא התקון המתקון אנלנו לאור השישי אשר סידרנוהו למעלה בפ' א' דסכ' והיה כל הנשוק וראה אותו וח"י ויחבר ליו סדר הד' מלכו' המתקון אנלנו במשמרת החדש מירי יום ויום ומירי לילה ללילה עד מקום שירם מבעת לסמך גאולה לתפלה לעומת מה שהיה נרגן מפריד אלוף צדיק מצדק כאמור לעיל ויערוך לפני לימודו הד' יק' התפל' הערוכ' שם כולל' כל פרטי תיקון פגם היסוד מכלעדי הדברים הנזכרים לאור הששי כאשר עין המשכיל בקלת שכליהו וכן יערוך לפני לימודו בתקון הד' המלכות התפלה ערוכה בכל ושמורה במשמרת החדש . ואשרי אנוס יעשה כ' תקונין אלו יחדו יהיו תמים בקרב הימים האלה להאיר אל עבר פני צדיק וצדיק בכח סגולת לימוד תעלומות ויחיד מחשכ' אשר החשיך בעינו ושכ ורפא לו וכן נהגתי לאסוף אלי כל חרד בקרב מ' יוה אלו להבות בסדר תקונים אלו באימא בירא' בקרש' וסוד' ויתר היום ברחשי כתבי אור המופלא האיר' ולה"ה בסוד יסוד ומלכות אשר אספתי במאמרים בס' הליקוטי' אשר לי .

ולפני

לימודינו הייתי הנה במקנת מאמרים הבאים בספר הזוהר המדברי' כחומר עון הפגם הזה בזהר פרשת בראשית שלהי דף כ"ו ר"י פתח כי לא אל חפץ וכולי וכפרש' וישכ דף קפ"ה ע"כ בכל אינון חובין וכולי וכפרשת ויחידך דס"ב ע"א ת"ח כל חטאי דבר נש וכו' וצדק רי"ט ע"כ אוי לרשע רע וכולי וכפרשת שמות דף ג' ע"א תלת אינון דרחיין לשכי' וכולי' וכפרשת בשלח דף ס' ע"ב אמר רב ינחק ודאי מאי דוכי בצדיק וכו' ובסוד פגמים אלו בזהר פרשת שמות דף מ"ד תכאן אוליפנא חתן וכלה וכו' וכפרשת חיי שרה דף ע"א ע"כ מאן ראית רבך באתתא דשאר עמין וכו' יכפרשה ואתחנן דף רס"ו ע"א עד דהוו אזלי אמר רבי אבא מ"ד אחי עזבו וכו' . והוא תועל' גדול לתקון הלז בתתו אל לכבו באתר דפגום אשר לעומתו וישכיל עשות תקונו והבעל נפש יקרע סגור לכבו בהבות במאמרים הנזכר ויחרד לכו ויתר ממקומו בהודע אליו עד היכן מגיע פגם עונו וכיוצא אש' בא בסוד סתרי תורה תסמר שצרת בשדו ויקרע לכבו לי' כקרעים אשר השב ישיג לדעת בעגס עון פשעו : וכח"י ראשי כי בעת הגותי בפרטי המאמר הנזכר לפני הלימוד בתתי את קולי בכבי מד' לין' מר נחם כל לב ודפו כל ידים וכל ברכים תלכבה מים מן העומדי' לפני וכנהלי' כטיו דמעות שלים עד היו' עינא ולבא תרי נדכורי תשיפין וחוזרים ומסיפין מן האדום האדום אשר רחב שיחם ויגונם הפך את מימיהם לרם . עד אשר בכל סדר התקון המה היו מעלין את המדומע' באחד ומאה קיל' התחלות קשות בתספר וקניין עד אשר כל שות נס יחרד לבו ויתר ממקומו וזה

פרק א רבון לפני הברית להשיב רבים מעון

בירות נשכרים אשר לא יכילו המים ועצמו חזק מעללנו להאריך קצנו שפח' כיתירש גבירת ועבד כי ימלך נשכב' בדושתנו ותכנסו כליתנו כי עונותינו הטו אלה וחטאתנו מנעו הטוב מחנו אוי להם לבנים שגלו מעלשלחן אביהם ונעו כל העם בבכי לקול צללו שפתיו עד אשר נתקו מורשי הלכות משמוע והקול נשמע מרחוק והיו אומרים הרב אברהם מונסון הוא מתודה - וככה יעשה כל איש דברים ובעל דמעה לעורר לב הנכור במשפט אלה הדברים ומה טובו ומה יופיו ומה נעים גורלו אם השגתם ידו להיות לב הנכור חוזר ונעור בתשובה שלימה לפניו יתברך על ידו - אשר גם זה משפר התקונים לעון פגם הברית לעומ' העושק אשר עסק להכניס הנשמות הטהורות בעמקי הקליפה והמה עשוקות ביד החיצונים ביד פשעו בהשחית את זרעו - עתה מעוות לן יוכל לתקון בהוציא פושעים וחטאים המכירים ביד החיצונים ולהכניסם אל הקד' פנימה כמ"ס המקובלים הראשונים.

וכן

אף אם לא ניסח באלה בענין הצומות וזעקתם ביותר הימים - עתה בימי השוככים ישנ' מתנו ויאזור בבר חלציו להשתתף בצריותי וראי ה' וחושבי שמו להבין ולהתענות אלה הארבעים יום לתקן את מעוותו כי התחברות עם הנכור הוא ענין נפלא נאה ומתקבל ועול ההיגוסים והצומות יכבול ולא יקוץ הן בעורינו חי בטרם יחשכו בכי נשפון להקל מעליו עונשים הקשים ומרים אחרי מותו ואל ישכח כמה פעמים הכבים ליוגרו ועשה כהת רוח ליוגרו כי כל עונותיו הפורים וכתובים - ואם לא יסית לבבו הנה אשה לקראתו שית וונה לילית הרשעה מזומנת ליפרע ממנו סך עונותיו מה שנתחמ' בין ירכותיהם הם יפול שדוד ואין מקים עד יעכל דעתו ועל כל חימום וחיומו' לו ניתנה פריע' הגדל פרע האחרון מן הא'.

ואתה

אחי קודא נעים אל ישיאוך נשיא הרוח ברוח שפתים לאמר כי דיו לחוטא הפושע להתהרט בלבו על עונותיו ולהתודות בשפתיו כי בזה ירפא משוכותיו שאין הדבר כן צא ולמד מרכן של בעלי תשובה חד הע' אשר רק שמך דבר נמצא בו וככל זאת לא שב ידו מהדכו' במצופי' מופלאים כאשר חכמים הגידו עם היות שהיה מכחרן של ת"ח ונרבי ישראל על שכמו עם כל זאת העיד' עליו חח הקדש ברכי כשלו מנוס וכשרי כחש משמן ודוק ותשכח במ' כמה עמודי עולם שהושחת סיניהם מפני התענוות על שהציאו דבר קל מפיהם כגון בושני מדברים ב"ס וכו' אף כי היתה הכוונה לש"ס בירושלמי אהא דאמרי' פרתו של ד"א ב"ע היתה יונאת ברצועה וכו' אמר א"ר חנינא פעם אחת יצת' והושחת שיניו מן הצומות וזכור מעשה דרבי חייה בר אשי בפרק בתרא דקרושין דר"ח בר אשי הוה רגיל כל עירן דהוה נפיל על אפיה והוה אמר דהמנא לנלן מינ' הר יומא חד שמעתינהי

שמעתינהי דביתא אמרה הא כמה שני דפריש לי ממא' מ"ט קאמר הכי יומא חד הוה קא גרים בגינתיה קפשא נפשה חלפה ותני קמיה א"ל מאן את א"ל אנא חרותא תבעה א"ל איתני לי נהלי להך דמנא דריש נוציתא שוור אזל אייתי ליה כי אתה לביתיה הוה קא שגרא דביתא תגורא סליק וקא יתיב בבוויה א"ל מאי האי א"ל הכי והכי הוה עוברא א"ל אנא הווי לא אשגח בה ער דיהבא ליה סימנא אמר אנא מיהא לאיסורא איכווני כל ימיו של אותו צדיק היה מנטער עד שמת באותה מיתה ואל תשכח מעשה המכהיל המוזכר בב"ר פ' ס"ה מן יקום איש צדקו' שקיים בעצמו ד' מיתות ב"ד יקום איש צדקות היה פן אחותו של ר"י י' יעזר איש צדקה והוה רכיב כסויא בשבת אזל קומי שרית' למצטכלא פי' שהיו מליכין לפניו קורה שיהא נתלה עליו יוסין' יעזר אמר ליה יקום איש צדקות לר"י י' יעזר חמי סום דארכבי מרי וחמי סוסך דארכבך מרדך א"ל ר"י י' יעזר א"כ למכעיסין ק"ן לעושי רצונו א"ל עשה אד' רצונו יותר ממך א"ל וא"כ לעושי רצונו ק"ו למכעיסין נכנס בו הדבר כאדם של עכנא הלך וקיים בעצמו ד' מ"ד הקילה שרפה הדג וחנק מה עשה הכי קורה ונענה בארץ וקשר בה חבל קטן וערך העצים והקיף על העצים גדר של אבנים ועשה מדורה לפניו ונעץ את החרב באמצע והצית האור תחת העצים ותחת האבנים ונתל' בקורה ונחנק קדמתו האש נפסקה החבל נפל לאש קדמתו חרב ונפל עליו גדר של האבנים ונשרף נתנמנס ר"י י' יעזר וראה מטתו פורחת באויר אמר בשעה קלה קדמני זה לב' ע"כ - וגם מן המושכל עין המשכיל קל מהרה תשכילנו כסדרה דווחת המכרעת לאדם להודות כי אם כדברי האומר כן הוא כי יספיק לחוטא ודיו וחרטא נמצא חוטא נשכר שהרי בזמן הזה גפס כי תחט' ותפשע בכל עון ורשע דיה בצרת ודיו וחרטא לשוב אל האלהים אשר נתנה ובזמן המקדש לא יכופר לה אלא במיתא ואפילו שוגג צדיק בפרת ממון בקרבות ואף גם זאת רבו כמו רבו הפוסקים שפס' כמה מיני תשובה לחוטאוי' הלא בספרתם ועל הכל כלל גדול הכולל את הכל היא החכמ' האלהית המקובל' איש מפי איש ומבעלי רוח הקדש ואחרון אחרון חביב לן מארא דמתימנות' מרן האלהי רבי' האר"י אשר גלה טפחיו' על כת הקודמין בשדשן של דברים והוא מודיע עיקר פגם החוטא במקורו ומודיע אשר לא ירפא לו כי אם בהקו' דס' טמא וארקת לחות הרעו' אשר השתרנו עליו על נשמתו והשתרשו בטוחותיה והוא למדנו בצדקו ערך התשובה הצריכה לכל חוטא והיא שקולה בפלס משפטיה' לעומת כל עונש ועונש הכתוב בתורה ולא כדברי הפוסקים שהעריכו הסגופים ע"י שקול הדעת ואחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת מה טוב ומה נעים כי תשמר לעשות שפר התקונים לנפשך בזמן השוככים

שהוא

שהוא מסוגל ומיוחד לתקנת כל עון ואשם ורשע וכוונתו
בפגם קלקלת הזרע כמו שנתבאר. על פי שפ"ר תקונין
הנזכרים למעלה ועל פי שפר תקוני הנזמות אשר יסד
המלך רבינו הרב הא"ר זל"ה ואם רבו לספר תעניתיו
הנזכרים לעונותיו יכול למהר לעשותם בהפסקות אשר
קיבלנו שהפסקה של ב' ימים עולה לב' תעניות שהוא
כמספר שני שלישי הארבע יורין שבס"ע כ' י"ד ה"י וי"ו
ה"י אשר המה יעלו בסך השעות שבשלושה ימים כ"ד בכל
יום ועל כן אם יפסיק גם ערב יום השלישי ירכה עליהם
שליש האחרון של ד' ימיו והמה יעלו למספר מ' יום (א"ה
דאיתי כתוב טעם לתעני' ג' ימיו לילה ויום כי כל העולם
נברא בו ימים בימים ולא כלילות נמצא כי בע"כ שעות
נברא כל העולם וע"כ הנפש החוטאת שרצתה לאחד את
העולם תתענה ג' ימים שהם ע"כ שעות) והפסקה של
ד' ימים עולה למספר כ"ז פעמים ארבעים יום העולים
למספר אלף ופ' תעניות. והפסקה של חמשה ימים עולה
למספר י"ג פעמים מ' יום ובהנרף עליהם האף ופ' תעניו'
של יום ה' המה יעלו סך אלף וו' מאות ימים והפסקה
של ששת ימים עולה לארבעים פעמים אלף ות"ר ובהנרף
עליהם האלף ות"ר יום ה' המה יעלו סך הכל ס"ה שנים
ות"ר תעניות. ולכל אחת מהנה יש כוונות מיוחדות
ביארנום בס' חמדת הלככות באריכות. ושם ביארנו
שבהפסקת ב' ימים אם יעסוק בסתרי תורה יעלו למ'
והיזכו' שלנו מרובי הרעב ופרשת שמות דף ט"ז ע"א
קרא על דא"ר"ם ויהי שם ע"ה מ' יום וכולי ע"ש והם לא
התענו אפס שני ימיו ועל ששיו עסוקים בסתרי תורה קרא
ד' ליהם ויהי שם ע"ה מ' יום ע"פ. עוד נתבאר שם כי
כל מי שיקום באשמורת הבקר שעה א' קודם ביום ועוסק
בתורה כל היום ההוא וכל הלילה הבא אחריו עד אחר
תפלת השחר של יום הב' ולא יפסיק מהבנות בתורה רק
לעת מנוח ולהתפלל ולאכול סעודתו לשוכב נפשו ולא
מותרות-הרי זה נחשב לתשושי כח אשר לא יכול להתענו'
ל"ג תעניות: ואשר יכול גם להתענות כל איתם הכ'ו
שעות נחשב לו לכ"ו תעניות.

ועוד

ביארנו שם תקון קל לתשושי כח להתענות
הפסקת לילה ויום ותהא נחשב לו ל"ג ימים.
יקודם שישן עד שלא יאמר פ' בידך אשקיד רוחי וכוון כי
באותה שעה שקיבל תעניתו מב' יואחד עשרה שעות
ראשונות שלילה בכח סגולת תעניתו היו למאורות בכל
שעה צירוף הו"ה עם שלוב אה"ה וכן צירוף אה"ה עם
צירוף הו"ה. ויקום שעה א' קודם אור הבקר ויהיה בתור'
כפי כח ידיעתו והשגתו ואותה שעה עם י"ב מהיום הרי
י"ג ויכוון כי כל שעה מ"ג שעות אלו יהיו למאורות תקון
א' מ"ג מדות ויאמר ה"ג מדות בכל שעה ואחר שיאמר
ה"ג מדו יאמר י"ג מדו דמי' א' כמק' וכולי עד מתי קדם.
מלק שני כו א וא"ח

ואת"כ

ואמר יהי רצון מלפניך יהוה אלהי
בגלל רחמיך המרובים שיהיו
מעשי רצוים לפניך ועזרני על רכב כבוד שמך ותן כי
כח ויכולת לעבודך באמת ויהא ענות נפשי היות לנחת
רוח ולרצון ותגדל חסדך ועמדי שתתן כי כח בכח סגולת
תעניתי לתקן ולמתק ולהאיר בחינות כל פס ושם מאלו
השמות שפגמתי וגרמתי בעונותי שיתגברו כמדת הדין.
ועתה רכש' ע' הנה אנכי בא אליך כלב נשכר ונרכה לפאר
פניך אולי אמנא חן בעיניך ותתמוך בימיני ותזכני לתקן
כל עונותי כי אתה א' ראש וחנון ארך אפים ומרבה להטיב
וימניך פשוטה לקבל פכים הסיכנו ה' אליך ונפוכה יישי
נועם ה' וכו' עשה למען שמך וכו' יהי לרצון.

וזה

סדר הקריאה ביום זה תחלה יכנס בביטוח
בקריאה נאמנה סדר היום אח"כ יתקאל מסי'
מ' עד סופו עבדים כולו זכריה ס' ז' וח' כולו וסימן י"ב
עד סופו איזכ ס' כ"ה ויען כלרדהשוחי וכו' עד וסור מרע
בינה דניאל ס' ז' חזי היות וכו' עד כלכי נסרת תהלים
כולו מכניות ס' אה"ת ובתקונים עד מקום שיור מגעת
באופן שלא יבטל רגע א' וכן לנדקה תחשב לו ל"ג ימים
עוד כתבנו שם כי מי שיסב י"ב ימים זה אחר זה רצופים
בענין לבלתי אכול כלילה כי אם פתו עם אפר וילבש סך
בכל ה"ב ימים בין ביום ובין כלילה וישב על הארץ
ויקרא כל היום תשניות בלי הפסק דברים בטלים ויטבול
בכל יום בכוונה יעלה כל יום ל"ג תעניות העולים לק'
קנ' ותעניות. ובכל יום יטבול ויאמר כוונת הסכילה
הידועה ואחר כך יאמר ובכן יהי מ' ה' א"א שתפן אליו
ברחמיך המרובים ובכח סגולת תעניתי ותשובתי ב"כ
ימים אלו יהיו למאורות י"ב אה"ת שם אה"ת אל"ף
דל"ת נר"ן יו"ד ע"ס י"ב צירופי הו"ה כל יום צירוף אה"ת
א' ומעו יבא מתוק אותיות אה"ת כי במים מים החסד ויהי
נועם ס' וכו'. ובשיטבול ביום ה"ב יטבול י"ב טבילות אלו
יטבול י"ג טבילות ויבטא בשפתים פרטי כוונתם ויאמר.

אנא

בכח גדולת ימניך הפשוטה לקבל פכים יהי
רצון שבכח סגול' י"ג טבילות שאטבול ימשך
שפע מ"ג ימין דכריש' דעתיק ג' היות המאירי שם אשה
עם אהב' כללות המה יעלו ל"ג ומש' יוספע השפ' הזה ל"ג
תיקוני דדיקנא דעתיקא ג' אהיה המאירי שם אשר עם
אהבת כללות המה יעלו ל"ג ומש' יוספע. לאחר המקיף
דא"א ומש' לזעיר ומש' לנפשי רוחי ונשמתני לאור באור
החיים ולטהר לבנו לעבודך באמת. תמיד כל הימים ויהי
נועם ה' וכו' יהי לרצון וכו'.

ובמנהג

בערב יום ה"ב בהשתלס מספר הקנ'ו
תעניות. יאמר בנוסח הענינו וכו':
יהי רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי שבכח
י"ב ימי תעניות אלו מהתענית
לפניך 26 1

פרק א סדר הפסקת י"ב ימים רצופים

לפניך העולים למספר קנ"ו יחזרו ק"ן נהורין
 דן סוד הזעיר עם ט"ע נהורין דא"א והיו למאורות
 כמספט האורים גדולים וכן האירה פניך על עבודך
 הישיענו בחדך כי מן מקור חיים באורך נראה אור יהו
 לרצון ויהי נועם ה' אלינו עלינו וכו'. הנה לה קצות דרכיה
 אשר ביארנום והנבגתים פה לפניך למען תבחר כאשר
 תוכל פאתו וכל אדם אינו חייב אלא כשיעורו :

ובתב

הרכ ז"ל שנכון להתענות כאלה המ' יום
 על ידי הפסקות פ"ד תעניות ועקרים
 מיוחד על פס אחיה שבו הוא הפגם הענמי וכנז' בכתבי
 שר זלה"ה בסוד י' דמים י"פ מלוי דמלוי אהיה שהוא כ"ז
 אותיות ג' מטריא ר"ע וס"ך התעניות הוא פ"ד בסוד ר"פ
 אהיה העולים פ"ד ולכן תמצא שיעקב אבינו עליו השלום
 דהוה שופריה דאדם הראשון לא ראה קרי כל פ"ד שנה ולכן
 בגאולת מנרים שכבר נתקם הנצונות נזכר שם אהיה
 ולכן בקראו ישראל זרע אמת שהוא אהיה פעמים אהיה
 העולים אמ"ת. וראשונה צריך שיסבול ויאמר פסוק ויקרא
 אלהים ליבשה ארץ ולמקוה המים קרא ימים ויאמר פרטי
 כוונתו כלשון הנאמר למעלה בפ"ג דשבת בטבילת ע"ס
 עד גס הם ואחר כך יאמר פסוק זה א"ז נזכר כ' חמ"ד ו' שמן
 כ' נז"ח ח"כס ז' כסיל אדם יבלעו. וכוונת שר"ת כל הפסוק
 עולה פ' רכות תמצא אותיות אחס"ע א' ראונר ח' דנחמד
 ה' דכנה ע' דיכלענו וחתום בר"ת בנוה חכס וכסיל שם
רב"ד היח' וסוד יאמר פ' ח"ל בלע ויקאנו ר"ת שם חכ"ז
 מכתבו וידישכ"ז א"ס ת' ו'ל' שגס הוא משמות ע"כ ועולה
 מ"כ שכל סוד מ"כ להעלות ואחר אומרו שני הפסקים
 הנזכרים יאמר בדמע לב רכס"ע גלוי וידוע מול כסא
 כבודך כימס לבי בקרבי ויהי למים כי מטאתי על לבי
 חרוסה ועל מנחי כנחושה כי אין מספר לילי זמנים זרע
 סקר אשר במטאתי גידלתי ורוממתי ואשות הזמנה אשר
 בעונותי כלכלתי אנא ה' בכח שמותיך הקדושי החתומים
 במקראי קדם אהי' כוס ב' דחמיק ו' כרוב חסדך את שברי
 ח' דס' ב' טו"ך ו' חמלתך כגמר נעורי ותקן כל אשר עוותתי
 ותלקט כל אשר פזרתי ותשליך במנולות ים כל מטאתי
 ותפן אלי בעין חפלתך כי אתה ה' לבדך מקבץ נדחי ישראל
 עשה למען שמך וכו' ויהי נועם ה' אלינו וכו' :

ויבין

בתעניותו ליחד הבחינות העליונות אשר
 פגם בעונו וכל שעה ושעה מתקן בחינה
 א' מפ"ד אורות של ר' אהי"ה. ואם לומר ביתר הימים
 בתקון היסוד והמ' בל' עתה בהפסקת פ"ד ימים אלו
 יעתיק עצמו אחר סדר היום ללמוד שיתא סדרי משנה
 להיות לו למשיב הנשמה אשר תאכר עצמו בעון פגם
 הכרית במ"ס כוזה פרשת לך לך רפ"ד ז"ל דתני ככל
 זמנא דאתרשים בר נש בהאי רישומא קדישא דהאי את
 מניה חמי לקב"ה ממט ונשמתא קדישא את אחידת ביה
 ואי

ואי לא זכי דלא נטיר האי את מה כתיב מנשמת לזה יאמר
 דהא רשימא קדישא לא אתנטיד וכו' ע"כ ועל ידי עסקן
 בשם סדרי משנה אותיות נשמה תשוב נשמתו בו כמ"ס
 בתקוני דף ק"כ ז"ל ולא עוד אלא מאן ראעיל זרעיה בנדה
 או שפחה או כותי' או זונה כאילו מערב מה דאפריש קב"ה
 דכתיב ויהי מברל בין מים למים דאינון מי נדה למי רביא
 דרא אסור דא מותר דא כשר דא פסול דא טהור דא טמא
 אינון אינון שית סדרין דאתייהיבת בהון משנה לאפרשא
 בין טוב לרע דערב לו אדם ורדין דאתו אבתריה ע"כ :

וגם

סגולתן לקשרא יחורא דמאריה כדקא יאות
 לעומת מה שיהיה נרגן מפריד אלוק. כמו
 שביארנו בזה פרשת בראשית דף מ"ב אהא דאמר התם
 שיש בהיכל עצם השמים שרפים בשם כנפים. אחר אחר
 כך אילין אינון דאוקירו לאינון דלא חיישי על יקר דמריהון
 דא דאשתמש בתבא חלף מאן דקרו ותני שית סדרי משכ'
 דא הוא דידע לסדרא ולקשרא ויחורא דמאריה כדקא יאות.
 וכתב החסיד בשער הקדושה שישתדל לרעת ש"ס משנה
 ע"פ בסוד כי ידעשת התורה ע"פ הוא במדת הזכר וכיון
 שזה פגם אות הכרית שהוא במקום הזכר ויורד למקום
 השכחה ראוי שיתקן ע"י זכירה לרעת ש"ס משנה ע"פ
 ועיקר ידעשת המשנה הוא שישתדל לרעת אותה כפרושה
 ולא יקרא אותה מצות אנשי' מלומדה אשר בקריאתו שגיא'ו
 אין מספר והוא הכרית מהתקונים החשובים לעון פגם
 הכרי' ואדוכי מורי זלה"ה הוה נוהג לקרות ח"י פרקי משכ'
 מידיוס ביום עם פירושיהן לתקון מדת אל ח"י כנודע.
 ועכ"פ מי שיש אתו סדריס אחרים בלימודו ביתר הימים
 הנה בבא לעשות תקון הפ"ד ימי תעניות בימי השוככים
 יעתיק עצמו ויקבע עיקר לימודו בימים ההם בשיתא סדרי
 משנה למלאות לו נשמה תמימה ולקשרא ויחורא דמאריה
 כדקא יאות ואם לא תשיג ידו די השלים כל הש"ס יקבע
 עיקר לימודו בסדר קדשים וטהור. ובעלות המנחה
 תמתדכיס בעם להתענות הפ"ד ימים ובכל ימי השוככים
 ג"כ יעשו יחד לפני המנח' עסופים בטלתותיה ועטרתיה
 בראשיה ויחורא הלכות לתת עוז לאלהים יכנסו בכי טוב
 באמנם ליחורא שמה דקב"ה וכו' קודם התקון הזה :

תורה

פרשת יתרו וידר ה' על הר סיני וכו' עד
 ויאמר אליהם. וכפרשת חקת וישלח משה
 מלאכים מקדם אל מלך אדום וכו' עד אשר נעבור גבולך.
 ובפ' דברים ונפן ונעל דרך הכשן וכו' עד באמ' אי"ס.
 וסוד הכתובים האלו הפלא ופלא לאשר הוא חכם הרזים
 וצריך להזהר ולקרוא בדרקדוק עצום ובטעמיהם ואחריהם
 יאמרו כפרשת תנוה פסוק ויהי פי ראשו בתוכו עד לו לא
 יקרע שבעה פעמים והכוונה בו פשוטה ל' פיו ס' ביב
 מ' עשה א"ורג ר"ת סמא"ל תחרא יהיה לו לא יקרע ר"ת
 למפרע לילית שפ"ה גי' שכיב ופירשו ויהי פי ראשו דעטר
 שעל

פרק א הלימוד בימי השבועיים לפני מנחה

קב

שעל גבי ברית הפה התחתון כתובו כלומר שלא יאמר ואל
החונה טפות הקדש שפה רונה לומר השכינה יגן לפני ס' מ
צוקכיה. ותכף ומיד יאמר ג' פ' פ' ה' ע' עם לכוד יטבון
ובגוים לא יתחשב:

נביאים

שופטים ד' ותשר דכורה וכו' עד אז
ירדו לשערים עם ה' ושכה שבי' בן
אבינועם ובירמיה סי' מ' הדבר אשר דיברה' אל ירמיהו
וכו' עד וקה לא אנקך. ואחר כך בישיעה סימן כ' ביום
ההוא יושר השיר הזה וכו' עד יחיו מת' יך:

כתובים

תהלים סי' כ"ג לא אירא ר'ע. וסי'
ל' ד פני ה' כעשוי רע וכו' כעקו וי'
שמע וסי' ל'ט אמרתי אשמר דרכי וכו' כנודע סודו בייחודי
הרב ומזמור פ' ח למנצח על מחל'ת וכו' וסי' קי' ואלהכתי
כי ישמע ה' ונריך לשית לבו הקורא במזמור פ' ח שבו קל' א'
תיבות כתיבן ס' אל ומחל'ת לעבות ה' ס' מחל'ת לילית
כ' נשים זכות וכו' אנו מכניעין אותן להוציא כלעין מפיהן
ובמזמור ה' ב' קי' ויש בו ק' ל' תיבות ה' חסדים שגוברים על
הג' וכו' ס' שמות הוי"ה לתקן י' ה' מאלהים בסוד נאלמתי
דומיה שכיאר הדשכ'י בזהר ומזמור סי' קי' וסי' כ' וסי' קכ' א'
וקכ' ד' כאשר ידעת סודן מדבריו הרב זלה"ה. ואחר כך
יהגו בס' הזהר פרשת וארא דף כ"ז מ"ז ע"ח ות"ח ביותיו
דודר מלכא וכו' עד מה רבו מעשיך ה' כולם בחכמ' עשית
וסוד אלף וי"ג יאורין אלו הם ביסוד הנקבה כנודע לכאים
בסוד ה' ונריך לכוין להמשיך את של זה בזה ואין כאן מקום
להאריך שהוא מקום שאמרו לקצר ואחר כך יהגו בתקונים
תקון מ' ח כולו ויאמרו קדיש דרבנן:

וסדר

זה לא ישנו מלהגו' בו כל ימי השבועיים לפני
המנחה או בעתות הפנאי בשאר היום אף
אם לא יתענה רק שיהא ממוחל סהור קדש. ואחר קריאתו
בסדר זה בתענית הפ' ד ימים יעמוד הפסוק שבהם הבא
בסוד ה' ויאמר נוסח תפלה זו אשר אנכי תקנתי בסדר
מקראי קדש כולל כל כוונת פגמי אות ברית קדש והמה
בכתובי של חס' ד' שיעקר פגם זה כשם ע"כ כנודע ויעמוד
באימה וברעדה ובדמעות שלישי ויאמר קודם התפלה ענה
עני שפל כל השפלים ושאל חטאיו מקבל התפלות והאריך נא
ברחמיך שנותיו וזוהי כל שאלותיו למלאות ותחשוב כל
תפלותיו קטורת לפניך בקרבנות ועולות והאל המקבל
התפלות שמע קולי אשר ישמע בקולות:

רבשע

אתה ידעת לחולתנו ואשמותינו ממך
לא נכחדו ובהעלות על לבנו גודל
משוכותינו במים נשפכו ויתפרד' כל עצמותינו יראה
ורעד יבא בנו ותכבדנו פלגות וכושת פנינו כיסתנו ואין לנו
פה להשיב ולא מנח להדים ראש כי עונותינו עברו ראשינו
וכמשא כבד יכבדו ממנו כי פשעינו רבו מלמנו וחטאתינו
עלמו מספר אף לזאת יחדר לבנו ויתר ממקומנו כי גדול
כס

כיס שכרנו ומאד גדלה מעלתנו עד להשחית זרעינו
זרע קדש וגאלנו ברית קדשך ושקרנו בביתך וחללנו
בריתך והיינו מרשיעי ברית. מקדש ה' חותמא דמלכא
טמאנו וכשאר קדש העברנו מצליט בג' ד' פשעינו להאבד
וליהרס שם הוי"ה מלגאזו ושר' י מלבר ותחת ג' רגזי ארץ
תחת עבד כי ימלוך הפטן עומד על מקום הוי"ה אל הקדש
פנימה ושפחה כי תירשג בידתה סם המות חועץ מן החן
והוא נחש יחש בו איו לבו איוה לט איה: עליו אנה
כולך את חרפתנו. ואיו לה לאותה כושה כי לא השב
ירינו מקלע ומקלקל מזמורת השפע ושפכו אותם
לבור' כור' נשכרים אשר לא יכילו המים וקצנו כנשיעות
עץ החיים ושיחתנו פריו והורדנו הנשמו' הסהור' כחרבות
נפמיות ותהיינה הנפשות וסדווחות נפשות ונפשו' ברוחות
רעות בני נכר. וגם ככנפיו נמנא דם נפשות
אכיונים איו לרשע ד' ע' כי במול ידו י' יעשה לנו. ועתה ה'
אלהינו אחרי שובנו נחמנו ואחרי הורדנו שפכו על ירך
בושנו וגם נכלמנו כי נשאלנו חרפת כעורינו. והנה עתה
שכנו אליך ה' אלהי הרחמים והסליחות בבפית' ראש
בכפית קומה בגמיכת רוח בלב ירא וחדד רועם ורוער
כפוף כבהל ומדוכה לעתור ולרצות מול כסא דחמיק לבקש
מחילה וסליחה וכפרה על עון פשעינו וכטובך הגדול שוב
זור ישועתנו וראה בעין חמלת' צרת בופינו ונשמתנו וקבל
ברחמים מייצו' חלבנו ודמנו בתעבותנו היום אשר ברכינו
כשל מנום וכשרנו כחש משמן. ובכח סגולת [תעבותנו]
ותשובתנו יהיו למאורות כל השמו' אשר השכנו בהיותנו
מרשיעי ברית קדש ויהרמ' י' א' א' שאל חטאנו ופשענו
ושיחתנו זרעינו במחשבות פגולות ופגמנו. בשמות י' ד'
הא' וא' העולה מ' כ' זרע קדש ראכאופס י' ד' רה' וו'
העולה מ' כ' זרע קדש דא' עתה בכח ארבעה ושמונים
תעניות ויאירו סמטפט האורים וישבו לאיתנם הראשון
(כפסוקים הללו רמז כ' פ' י' ד') וח' ל' ישראל אל ה' כי עש
י' הוה י' חסד י' הרכה עמו פחת

הנה

עין ה' אל יראיו למיחלים לחסדו. י' חסד ה'
מעול ועד עול' על יראיו וזרקתו לבני בניס
ואם חטאנו ופשענו ושיחתנו זרעינו בניאוף יד ופגלנו
מחשבותינו באשה בגלגול זה או בגלגול אחר ופגמנו
בארב' שמות אהיה אהיה אהיה אהיה העולים
פ' ד' ובאיה' פ' עמים אהיה העולים לפ' ד' אותיות עתה
בכח פ' ד' תעניותנו יהיו למאורות כ' ח' אותיות דמלא
דמלא דע' פ' כ' ח' אותיות דמלא דמלא דס' ג' כ' ח' אותיות
דמלא דמלא דמ' ו' ובכח ג' כתות אלה העולים פ' ד' יעלו
ויאירו שמות אהיה במשפט האורים וישבו הפל' לאיתנו
הראשון (כפסוקים אלו כ' פ' א' י' ב' תיב' א' ד' ג' אהיה
וכד' של הפסוקים)

אך

טוב וחסד ירדפוני כל ימי חיי ושבתו בבית ה'
לאורך

פקודה ואף תשא פניך באמר אליך אגא פנה ויך פנה
הדרך ואף חסך משחור תאריך או לך כי נדמי ותח' היותך
יפה כולך. סודו טמא יקרא לך ותחת היותך נהדר בדרור
החיים פנדרור אכן במרבע' תקולע בתוך כף הקלע יואז
ידבר אליך באפו ובסרובו יבהלך לקול תתו דעם גבורות
לדבר ולומר פקדו נא הארורה הזאת הונחיה ותשרף
השמיטוה ורמסוה למצבה השכיבה ואז אל שאל תורד
אל ידכתי בו וגם אם במקד או לי כי בדמתי כי כמוני במקד
חטאנו עונו פשענו וערדנו וגם עלי יצבור כוס כי ארר
אכל שאלה תחתי עניב רעה ותכסמי תולעה.

ער בן נעמדה יחד לבקש תרופה וארוך למחלתו
עד אשר לא תחשך השמש ונשקף וברא' מה
נעשה כי יפקוד אל וכי יקום מה נשיבנו והנה זאת רעתנו
כי ער הלא הוא כי ער סמוך מעט בעיניו כי יסחיתנו כי אם
עוד שמים רעות יעשה לנו. אחת כי יסיר מלבנו עונונו
ושכיחנו רוב אשמותינו עד אשר יעלה על רוח אש. תמנו
כי מעט ודעים הם מעשי הכלתי טובים ולעומתם על כל
אחת כמה וכמה מצות וע'ט לו להגן בעדו. וזאת שני
יעשה כי בעלות על לבנו אחת מכל מצות ה' אשר לא
תיעשה ושמענו ועשינו. ימים כלבנו הכל הבלי להחביל
כובר עונונו ולהקל רצתנו בעינינו ולהפוך בזכות עצמינו
בהמצאות טענות ותואנות של הכל עד שבעצם שקרוב
לזכות יחשב לאדם העוין ואוי לו מיום הדין או לו מיום
התוכחה כי יקרא ויבא לתת דין וחשבון ויתהפך
לארבעת רבעי ויראה עצמו מסוכב. תלאכי חבלה
אשר פעל ועשה בעוונותיו רבקים ואחוזים בגפשו כגדו
אלף ורכבה מימינו.

ואז יבהל וינעק על סכרו כמר לבו לאמר מי ילד
את זה והם יענו את ילדתנו בפשע חוללתנו.
בעוונותך כי הקצת עליך דעה מביתך לרעתך לרובך
ולמוגך בתחתית שאל כי הא חלקך על זאת אשפרה
ואלילה נפשי נפשי אף המיתותך בידי הבת היקרה אף
עקרתך ממקום החיים והקדושה למקום המות והטומאה
אף לא חשתי לך והכיתך מכת אכזרי פגע וחבור ומכה
טריה. לבי לבי על חלליהם משי משי על הרובים כתב
החסד בר' ח בשם ר'ת שיאמר אל לבי לבי הלא ידעת
כי לא נבראת כי אם לשוכ לעפר מיום היותך מרוע לא
זכרת אחריהך הלא תדע כי כל הימים אשר אתה חי על
הארץ ככל עובר ומקוץ יסוער מגורן וכעשן מארוך ימך
חרונים וחיוך קרובים וכל אשר יעבור עליך יום או ליל תחם
חלק מחלקי חייך ובכל יום תקרב אל הקבר ותעוף בלי
אבר ומרוע לא זכר כי עפר אתה ולא ידעת כי מן הארץ
מוצת ועל מי בטחת כי מרדת ומרוע אתה ממסר ולא
תעבור על לבך יום המד. יום אשר תאכר ענתך ומסרה
חכמתך יום ידבק לשונך לחך יום יישאוך על כתף יס-טק
ועל

זה להוא גופא דאיתאכיד משהוא נשמתא לעלמין בגין
דכד נשמתין סלקין ברירן ונפקין נקיון מהאי עלמא כל
נשמתא ונשמתא עאלת בספרה דאחמתא דמלכא וכלהו
נשמתין ואמר דא היא נשמתא דפלמיא ומינת תהי לשהוא
גופא דשכך וכדין כתיב אשר לו יערה לו כוא' וכד נפקת
דעה בעיני אדוניה דקא אסתאכת בחובין ובטעופא
דחטאין כדין לא יערה באל' ואתאכיד ההוא גופא מינה
ואיהו לא אורמכתא לגביה בר ההוא דמארה אתרעי
בתיובתא דגופה כדין כתיב והפרה בר'א פרה גפשו
מעבור בשחת והפרה האי איהו בר נש דעיטא דיליה
דיפרוק לה ויתוב בתיובתא ולתרין סטרין קאמר קב'ה
והפרה והפרה בתיובתא ולכתר דתב בתיובתא פרה לא
מארחא דגיהנם לעם נכרי לא ימשול למחר מאן עם נכרי
עלובתא איהו נשמתא כד נפקא מעלמא ובר נש אסמי
אורחיה בהרה היא בעת לסלקא לעילא בו מסריין קדישין
בגין דמסריין קדישין קיימין בהאי ארחא דג' ע ומסריין
כוכראין קיימין בהוא ארחא דגיהנם זכתה נשמתא כמה
מסריין קדישין קא מתענדאן לה לאתחבר' בהד' ולמעיל
לה לג' ע. לא זכתה כמה מסריין מוכראין בארץ דגיהנם
ואימין מסריין דמלאכי חבלה זמינן למיעבד בה כוקמין
אתא קרא ואוכח לעם נכרי לא ימשול למחר אימין מלאכי
חבלה ככבדו בה דאיהו נטירא דקב'ה עביר לה נטיר' דלא
יטלט בה עם נכרי בהוא פריסו דנטירו עליה ואם לבנו
יערנה ת' ח כמה אית ליה לבר נש לאורדא דלא יסמי
ארחיו בהאי עלמא דאי זכה ב' כ בהאי עלמא ונטיר לה
לנשמת' כדקא יאות האי איהו בר נש דקב'ה אתרעי ביה
ואשתכ' ביה בכל זמא בפמלי דילי ואמר חמו ברא קדישא
דאית לי בהוא עלמ' כך וכך עובדו עתתקנן וכד האי
נשמתא נפק מהאי עלמ' זכיא נקויה ברירא קב'ה אנהיר
לה בכמה נהורין בכל זמא קארי עליה דא היא נשמתא
דפלמיא כרי ודא הוא דכתיב ואם לבנו יעדרה.

התעוררי התעוררי נפשי אחותי רעיתי עד
מתי תשתכרי התעוררי עורי עורי
התאכלי ספרי והל' לי אכל יחיד עשי לך כי גדול כי שכך
בי תחת היותך בהיכלי מלך מלכי המלכים כל קדושי עמך
באורך יראו אור ואת עלית על כולן כבוד בת מלך משחק
לפניו בכל עת. ומה לך פה עניה סוערה גולה וסור' טמא'
בטומאת הנדה כי נטמאת וכי טמאת טומאת תחת אישך
ויתן בן היצר הרע את שכבתו וימשך בתלם עבותו וכי
תבאי ליראות פני אלהים מה תשתוחחי נפשי ומה תהמי
כי או תבאי וירדך על ראשך לבושה שחורים ומתעטפת
שחורים מהכבדים הזואים כל רואיך ידדו ממך בלי יוכלו
יגעו בלבושך ואת סדור מה תעבי הלא תבושי ותבהלי
מפניו אנה תוליכי את חרפת' על זא' רעתך אוי לה לאות'
בושה אוי לאותה גלומה וכי יפקוד עליך מה תעשי ליום
פקודה

פרק ב החטאות הנפש

ועל ארץ תחתית יסליכך ועל כל מעשה יחטבך וכל חטא
 תרכה ואשך לא תכבה יום תראה החשבון ערוך והספר
 פתוח ומאזני משפט וכוס תרעלה ביד ה' שם תמנה
 שמריה ותבמה כפסך בציריה ומה תשיב על זרמותי הלא
 אז תראה פרי מעלליך ותמצא במולך ואם תמות כמות
 הבהמה ולא תהיה עתיד לתת דין וחשבון היה לך לשמוח
 במותך אך תלך למד ממות ולמקום אופל ארץ חסך וכלמו'
 שם תשול עליך אימה ותכסה כלומם ולבושך גוש דמה
 ויזורה על גופך גפרית לבלתי השאיר לך שריד הלא היום
 יהוא נורא ואיום יום אשר אין לו פריון - יום תמרו' בכבי'
 תאניה ואניה - יום חרדה ובעקה - יום שואה ואנקה יום
 מספר מר - יום תערוך - אכל מסמר מול מסמר יום יחרה
 אף האל וקנאתו ונתכה כאש חמתו יום ירכו המעבדים
 והמכאזבים יום יהמה כל איש ידיו על חלגיו יום יאכזר כל
 חפציו יום תבא הנשמה ותשאר הבוף ככלי מלא כופס
 וכלימה מושלך באבן דומה ועתה כן אדם על מי תבוס
 לעזרה אוימי תסיה עליך סתרה הלא אז תאמר אוי לי מה
 עשיתי מדוע דברתי בזיתי ואח' שרירותי לבי פנותי ובמה
 אתכסה כי ערום אנכי התקופ' והתבוס' והכלם מחטאתי
 נתן תורה לאלהיך בעור כפסך בגופך ובשר' יחשבו בכבי'
 כפסך טוב יום אחד לפני מיתתך החזק במוסר אל תרף
 נצרה כי הוא חיוך - וכתב הראש ז' ומטתך ברמץ תחשה
 ויבסלוק רעיוןך מידי וזכרך חרדס ריב' ז' בשעה פטירתו
 אשר אמרו כשחלת ריב' ז' נכנסו תלמידיו לבקרו כיון שראה
 אותם התחיל לבכות אמרו לו תלמידיו רבינו מר ישראל
 עמוד הימני פסוק החזק מפני מה אתה בוכה אמר להם
 אילו לפני מלך בשד ודם היו מוליכים אותי שהיום כאן
 ואחר כךמר שאם כועס עלי אין כעסו כעם עולם ואם
 אסורני אין אסורו איסור עולם ואם ממיתני אין מיתתו
 מיתת עולם ואני יכול לפייסו בדברים ולשוחרו בממון אף
 ע' פ' כן הייתי בוכה ועכשיו שמוליכים אותי לפני פת'
 הקדוש ברוך הוא שהוא חיוקיים לעולם ולעולמי עולמים
 שאם כועס עלי כעסו כעם עולם ואם אסורני איסור איסור
 עולם ואם ממיתני מיתתו מיתת עולם ואני יכול לפייסו
 בדברים ולא לשוחרו בממון ולא עיר אלא שיש לפני שתי
 דרכים אחת של ג' ע' ואחד של ג'יהנס ואני יודע באיזה
 מהן מוליבין אותי ולא אבכה ויחרד האיש וילפת ונמס כל
 לב ורפו כל ידיו אם בארזם נפלה שלהבת חרד' יום הדין
 הנורא מה יעשו אזובי קער גוש עפר דמה ותולעה כבדי
 עון אשמה עוה על עוה כי יקדע הלב לי' ב' קרעי ויתפרדו
 העצמו' עגם מעצמו בהעלות על הלב כי יש יום לאל איום
 ודין על כל המעש' - ובכן יחרד הלב ויתר ממקומו להעלו'
 את המדומע באחד ומאה בגוס בעל כבי לפני הא החנון
 המדכה לסלוח ואיש את רעיוהו יעזרו ולאחיו יאמר חזק
 נעירה וקקעה נחפשה דרכינו ונשוב' מכל אשר חטאנו על
 הנפש

הנפש החמודה כבודם בת מלך ומרחץ נטהר נסוד רוע
 מעללינו מנגד עיני ה' ועל משמרתנו בעמדה יחד ותידר
 שנתנו מעשינו ויום ולילה לא נסכו' כאנשי מלחמה על יתר
 המוך כל ישוב לעונותינו כאשר בתחל' ויסיה' אשכנו עמנו
 כאשר היה עם אבותינו אל יעזבו זא' יושבו כי' ר' - ואח' ב'
 יעמוד המכורד שבהם בעל כבי להתפלל תפלת מנחה -
 ומנהג חסידים הראשונים להתאמץ בתפלת מנחה בימי
 השוכבים לאומרה בכוונה נשרה ובאימה ובחלילה יתגר
 על שאר הימים ומעלות את המדומע כא' וכמאה בתפלתו
 ויחזו כדיוק דרכם כי עת רבון היא למעלה לפרשת יקוון
 פגם הכרית כאשר יחקק סוד הק' ז' ת' י' הוא כוכבה ויסד'
 כי ע' כ' תקנו לומר במנחה מזמור כספה וגם כלתה וכולי
 ירננו אל אל' ח' יכמו שביארם בחלק של חול' ע' שושה כי
 יצעק האיש הישראלי ברמץ לב בתפלה זו עלפגם קלקל'
 הורע מחץ פכתו ירפא וסימנך כי כינחק יקדח לך ז' ע' :
 והוא מהתקונים החשובים לעון פגם הכרי' להזהר בתפל'
 מנחה כל הימים וכיותר בימים הנזכרים ונעשי' לתקון עון
 אשמה זו - אך ורק שיצמוד בה באימה וביראה בשיתו
 על לבבו חטאת בעוריו אשר הכעים לאלהי עולם ה' בעון
 פגם הכרית ימים רבים ורעים וככן יתקן מעושו בתתו
 את קולו בבכי ובעקה ובספל קול התמנהג שאמר כוזהר
 פרס' שמת' אד' י' גדולה נעקה שקודעת גור דין של אדם
 מכל ימיו רבי יצחק אמר גדולה נעקה שמושל' על מר' הדין
 של מעלה רבי וסוי אומר גדולה נעקה שמושל' בעולם הזה
 ובעולם הבא כפכיל נעקה נוחל העולם הזה והעולם הבא
 דכתיב ויצעקו אל ה' בדר' להם וממזכרותיהם עולם ע' כ'
 נמצא היות שנעקה למעלה ראש לכל הפרושים ולכך לעון
 פגם אשר אמרו חכמי הוזהר רלית חובא בעלמא רלא אי'
 ליה תשובה בר מהאיזב' שאין הדבר תלוי בתשובה
 תתאה אלא בנעקה שהיא למעלה מהתשובה תתאה כמו
 שביאר החסיד בשער הקדושה שעל זה נאמר פני ה' בעושי
 דע להכרית מארץ זכרם נעקו וה' שמע כי עושי ר' ע' הם
 הנקראים המוניאזים זרע לבטלה והם נכרתים מארץ
 חיים מפני היות הפגם בה אבל נעקו בשוכם בתשובה
 וה' שמע ומכל נחמתם הגילם וכך הבבי הוא מהתפארת
 התקונים לפגם - י' כמו שביארנו למעלה ואמר כוזהר וימי
 גודל עמינו ותועלתו ז' לת' ח' דתמי' דמעיון פניאין שריא'
 ההיא נדקת רללח' בבין למיהוי חולקיה דיעקב ולא כההוא
 רשע דעשו זה יינו דתמי' כל בר נפ דאוש' דמעין קמי דקב' ה'
 ואש' ג' ב' דאתגזרת עליה עונשא' התקדע ולא יכיל ההוא
 עונשא' לשלשא ביה מכ' ל' מלאה דהא לאה אתגזר למיהוי
 חולק' דעשו והיא כבעות' אקרימי ליה לעק' ולא אתייהיב'
 ליה לעשו ע' כ' .

עוד

כוזהר פ' שמות א' ר' יאודה כל מילי דעלמא
 תליין בתשובה ובגלותא דגלי ב' כ' להקב' ת'
 וכ' ש

ותחוללנו ובערקים ויום ולילה מחשבותיהם תמיהים דקום למשפט אהים טובים על אחרית זעים ונכעתי מאשמת כי חטאתם על לבם חרטה ועל מנחם כנחשה חוללה לאותה כוסה כי אין מספ לילרי זמני אשר גידלנו ודומתנו והדבקנו רעה אל רעה ומלאינו הארץ ומה וטמאנו הכית ומלאינו הסמדות חדרות בית ה' חללים חללים כתעלולים וגלולים בהכנים הקדש במקו הסנופת ונכנו במות התופ ומתן מוכח ה' ועלתה עליה שממית וכשחתו כל מקורות ונרפשו כל מעינות כי מפני הרעה נאסף הצדיק הצדיק אחר אברה האמונה וגברה שפחת מזרית שפחה תירש גבירתה ואין וכמה ומתינוכל לתקן כל אשר שיחתנו ונברור כל אשר פרצנו ולקבץ כל אשר פזרנו ולבער הסומא מן הקדש ולהוציא גלולים מבית ה' ולהשיב נדחים נד' חיו ישראל לכנס.

ועתה

ה' אס תפנה לחטאתינו אברה תקותינו ואס תשחור עונותינו הננו ברעתנו ואס לא תתמכנו אין תקומה למפלתנו ואס לא תחננו חוללנו על אחריתנו. טוב כוד ישועתנו ודאח בעין ממלתך צרת גופינו ונשמתינו וקבל בדחמים תשובותינו ותפלתנו ותעניתנו ואל תבזה ענותינו אשר ברכינו בשלנו מלום ובשרינו כחם נשמך ועתה כבולינו לרפוק דלתי דחמך בוצקים בדמע לב וקוראים בשמך הושיעה ארוננו העלך אל תעזבנו וכיד ועמך אל תטשנו ואל לאך אפך תקחנו.

אדה

ה' הצדיק צור תקותינו ותקות אבותינו שים עיניך עלינו לטוב וכאשר קיבצתה ואספתה פודי אבותינו מבין הגוים בארץ מצרים תחת יד פרעה אחוז בעורף הדעת. ותוציא לאור יקר מוולל ניצוצי הקדש אשר נטמעו שמה בן כרחמך המדוכי לבנים תזכור והחזק בך ביתנו הרעועה וחיותנו הססועה מרוב הרע' להדגיעה. ותקן כל אשר עותתנו ותלקט כל אשר פזרנו ותשמיד ותכרית כל ילרי פשע ודע סקר אשר בחטאינו גדלנו ותשלך במזלות ים כל אמות הזמה אשר בעונותינו כלכלנו והן מלופפות בו ותרחיק מאתנו ומגבולינו. והדשעה בולה שכה והיתה לבער כמוך יסוער מגורן וכעשן מאחזה חול בלע ויקיאו מכסמ יאושנו אל ישוב הכל לאיתנו הראשון ולא ירח ממנו נדח כי אתה ה' לכרך מקבץ נדחי ישראל אלה ה' ח' כוס ב' דחמך ו' כחכ חסך את שברינו ו' אדש ב' שובך ו' ממלתך כנשר בעורינו והימים הראשונים יפלו ואל תפן אל רשעינו ואל תסער פניך ממנו היה נא קרוב לשועתנו טרם אליך נקרא ואתה תענה נדבר ואתה תשמע כדבר שנאמר והיה טרם יקראו ואני אענה עוד הס מדברים ואני אשמע כי אתה ה' עונה בשת צרה ושומע תפלה כל פה ברוך אתה ה' שימח תפלה. וישלים תפלתו ותודה מיד אחר התפלה כמו שביארנו

וכ' ש מאן ראשוד דמעין בגלותיה דלית תרע' דלא עילין אינון דמעין מה כתיב ותפתח ותראה את הילר והנה נער בוכה ותפתח דא שכינה דקיימא עלייהו דישאל באימא על בגין והוא פתחה תריד בזכותיהו דישאל כיון שפתחה ותראה את הילר ילר שפשוטים ראיון ישראל דחטאן קתי מאריהו בכלא ומיד הדדו בתשובה וככאן קמי כבדא דכחא קמי אבוי מה כתיב והנה נער בוכה כיון דכבי מתברי כל גזירין קסין כיסין מיר מה כתי' ותחזול עליוע"ב. ועיקר התפלה בבכי כתב האור המופלא דבית האר' זל שהוא לעת מנחת עדכ דווקא ולא כתפלת סחרית. וסמוכות שלו מדברי הזהר פר' ויחי זל פולחנא דגלותא דקא בעי בר נש למפלא קמי דקב' ה' בשמח' וברנה וכו' שמחה בצפרא ורנה בדמשא וכו' כמך שנכאר בפדקי ד' ה' בס"ד. והנה בשאר תעניות אמר אברה דתעניתא נדקה. וסימניך תעני' ת' ת' ענ'י. וכ' ש כתפלת מנחת תענית ימי הסוככים אשר תתרומום צמעלתה מאר הן מצד אשר היא מהדברים שקודעין גא' של אדם כמ' ש וחטאך נדקה פדוק ואתה אכחנו תכקשי' בפגם זה והן מצד אשר נגנבה במדה ופנה למעלה ויהי מעשה הנדקה שלו' וכו' שביחשו נסתלקו החסדי' למעלה כך במעשה הנדקה יושף החסדים ויתמתקו וזמחה למדינו' ת עשה. ומבית ומחזן תצפנו להדכו' השפע בשכינה נדק מלכותא קדישא לעומת מעוותו מעוותו אשר היה מוריע ארע החונה לבודות נסכדים עכד כי ימלך וספחה כי תירש גבירתה כמו שביארנו בדאס הפ'. וכמו שכתבנו וממלא רס נפשות אכיונים בעון זה והמית נפשות עתה יחיה נפשות דכות וחסדו' כמו שביאר הדב החסיד כה' ר אברהם הלוי ע"ה כי על כל אלה כל לכבדיו בעון פגם זה ירבה נדקה איש כמתנת ידו בכל תפלותיו בשאר הימים וכיותר בימי הסוככים הנזכרים ונעשים לתקון עוות עון זה כי הוא מספר התקונים לעון זה והיה מעשה הנדקה שלום כאמור. ואחר מעשה הנדקה בבכי יבאו בתחינה שמע קולי אשר ישמע בקולות המתקין מדכימי האוי גאן זל שסגולתו דב מאר לקבול התפלו ודלתות שמי' פתח ויעמוד הש"ן להתפלל באנחות סדר התפלה וכהגיע לסומע תפלה יאמר נוסח עננו הוה בדמעות שלים וכה תוארו.

ענינו

אבינו ענינו ביום מוס תעניתנו זה כ' בצד' גדול'ה אנחנו' כי בהעלותנו על לכבינו כל אשר הכעסנוך ואשר הדע בעני' עשינו נפלו פנינו ותלגה אזינו חסכו עינינו מראות וספתותינו כלו ודמנו וימנו לבנו בקרבנו ויהי למים אלהי אלהי החיות חטן ורחום גדול'ק הסכת ושמע אנקת נעקת עברך העומדים לנגדך יראים וחדרים רוצשים וחדרים כפופים גבולים ומרוכים וסיקויים בבכי מסכו וכברה ובנקה ויער מתחוללנו

פרק ב וידוי הגדול לימי הצומות

שביארנו במשמרת החדש ויכונו וחדיו להתוודות כל הקהל
בוסח וידוי זה -

אלהינו

ואלהי אבותינו תבא וכו' אכל חטאנו
פגענו אנחנו ואבותינו חטאתי אוריעך
ועוני לא כהית אחרתי אודה עלי פשעי לה' ואתה נשאת
עון חטאתי סלה - **אישמנו** אכלנו מאכלות אסורות
אכלנו דברים הצריכים נטילה ולא נטלנו - **בגדנו**
ברכנו ברכות לבטלה ברכנו בלי כוונה בזינו אב ואם
הורים ומורים באנו על כל עריות שבתורה ושמות
ומדרגות ספרים - **גנבנו** דעת המקום ודעת הכריות
גילינו סוד גויאנו - **דברנו** דופילס"ר ונבלות הפה
ולונות דברנו כבי"ה כשעת התפלה דברנו כשעת
דבור של חול - **העוינו** התפללנו בלא כוונת הלב
התכברנו בקלון חברינו הלכנו לפני חברינו ברכים
הוויאנו שם דע על החיים ועל המתים הדהרנו הרהורים
רעים ביום ובאנו לידי טומאה בלילה הסגנו גבול רעינו -
והרשענו והרבינו פשע לכלי חק - **זרנו** זינו
אחר לבנו ועינינו זלזלנו בכבוד התורה וכבוד לומדיה
זכרנו שם שמם לבטלה - **הביטנו** חמדנו נשי ובהי
חברינו חנפנו לעושי רשע חיללנו את שם קדשיך אויה לנו
מיום הדין אויה לנו מיום התוכחה חיללנו שבתות ומועדי
קדשיך חסדנו בבשרים - **ספדנו** סקר ומרס'
טמאנו עצמינו טמאנו רעינו טלטלנו מוקנה ביום
השבת טעינו בהוראם - **יעצנו** עצות רעות יפכנו
במשכילים יפכנו בלא ק"ס - **כירשנו** כעסנו כחול
'בשבת וטרפה נפשינו באפינו כינינו שם דע לרעינו כלנו
שנינו בהכלי העולם ולא זכרנו כי תביאנו במשפט על כל
נעלם כפרנו על כל התורה כולה - **לצנו** למדנו
תורה שלא לפה ושלא לקדושה וטהרה לבשנו שעטנו שלא
במתכוין : **מרדנו** מרדנו במלכות שמים מרדנו
במלכות בית דוד מאסנו בבית המקדש ושלשתן אכחמו
מבקשים מלאנו פיכו שחוק ממדנו חכמים וממנו כיד גוי
מעלנו בחרם - **נאצנו** נאפנו נשבענו לשוא ולסקר
נדרנו בעת צרה ולא שלחנו נשבענו ולא קיימנו נקמנו
ונטרנו שנאה נהנינו מן העולם הזה ומתעבנו נשתמשנו
בבתר של תורה נתתנו יד לפושעים וחטאים - **ברדנו**
סודרים ומורי וזוללים וסוכים היינו סרנו ממשפטי דרך
סרנו מאחריך - **עוינו** עברנו על מצות עשה ועל
מצות לא תעשה עברנו על דברי חכמי ותקנותיהם ועל
תקנות הקהל ועל חדמי צבור עינינו יתומים ואלמנות
ואביוני עמך - **פשענו** פרקנו מעלינו עול מלכות
שמים ועול יראת שמים פגמנו בכ"ב אותיות תורתך
ובשמותיך הקדושים בהרהור במחשבה בראיה בשמיעה
ובקלא ובדיחא בדיבור וכמעשה פרשנו מן הנטור **צדדנו**
ציעדנו אב ואם וחכמי ישראל נללנו במים ארירים לבקש
תאות

תאות יצרנו הרע - **קשנו** עורף קלקלנו דרכים
קטפנו מלוח עלי שיח קפצנו פי חכמים מהוכיח קפצנו
ירינו פליתן נדקה קללנו את חברינו בשם - קבלנו לה' ר'
קלקלנו נטויות השפע והפכנו אותם לכורות כסדרים אשר
לא יכולו המים וגרמנו חילול שם קדשיך בבזים עבד כי
ימלק ושפחה כי תירש גבירתה נשכבה כבשתנו ותכסנו
כלימנו כי עונותינו כעו אלה ופשענו האריכו קינונו אוי
להם לבנים שגלומעל שולחן אביהם זה כמה ימים ושנים
רבים ורעים - **רשענו** רדפנו אחר העדרה - רכנו עם
אדם חנם - רעים לשמים ורעים לבריות היינו רמינו
את רעינו - **שחרתנו** שכחנו תורתך שכחנו אלהותך
שמחנו במפלת אויבינו שמענו זלזול ת"ח ולא
מחיו שכנו בתשובה ואח"כ חזרנו לסורינו הרע שחתנו
זרע קדש ובראנו משחית לחבל בנים גדלנו ודוממנו והם
פשעו בנו גם בכנפיו נמנאו דם גפסות אביונים והנה
דמעת העשוקים ואין להם מנחם לבי לבי על חלליה'
מעיי מעיי על החניהם אוי לרשע דע כי גמול ירח
יעשה לו -

תעבנו

כל אים תוכחת טעינו ותעתשו תקענו
כפינו ולא קיימנו ואתה בדיק על כל
הבא עלינו כי אמת עשית ואנחנו הרשענו - ויאמר י"ג
מדות ויתר הסדר כמו שנתבאר במשמרת החדש בס"ד
ואח"כ ירכו בסליחות בסדר הנזכר במשמרת החדש - אך
ורק לפני הרחמים והסליחות יסדרו אלה מקראי קדש
לעורר דיוק העליון חנון ורחום ונדיק ר"ת כ"ב יס"ו
ירעם ה"ס ו"מלואו י"עלץ ה"שדה ו"כל אשר בו
ה"זניאה ממסגר נפשי להודות את שםך כי יכתיר
צדיקים כי תגמול עלי - וכל קרני רשעי' אגדע תרוממנו
קרנות צדיק - ראשי תיבות אה"ס - א"ז ורע לצדיק
וליסרילב שמחה - ה"שלק על ה' יהבך והוא יכלכלך לא
יתן לעול' מוט לצדיק - י"הזה צדיק קנץ עבות רשעי' -
ה"טיבה ברזוק את נז"י ר"ת אמת - א"מרו צדיק כי
טוב כי פרי מעלליהם יאכלו - מ"גדל עוז שם ה' יחזק
צדיק ונשגב - ה"אלמנה שפתי שקר הדוכרות על צדיק
עתק כבאוה וכו' - (ר"ת אח"ע) א"זרח לצדיק מישרים
ישר מעב' צדיק תפלס' מן ה' וצדיק ואלהינו מרחם -
ה"כט לברית כי תלאו מחשכי ארץ באות חמם ע"זינו ה'
אל צדיקים ואזינו אל שיעתם כ"ח א' - ב"עבור סופה
ואין רשע וצדיק יסר עולם - ה"זי ה' וכרך צור וירוס
אלהי ישעי' - כ"ח ב' - ב"י אתה תברך צדיק ה' בננה
דנון תעטרנו - ה"גור חרבך על ירך גבולך הודך והדרך -
פ"ג - ב"י צדיק ה' נדקות אהב ישר יחא פנימו - ה"סר
ואמת נפשו צד' קו שלום נשקו - ימיק ה' נאדרי בכ"ה
ימיק ה' תרעץ אויב - שם ע"ב י"הזה צדיק בקרב'
לא יעשה עולה בבקר בבקר תעטנו יתן לאור לא כעדר
ולא

פרק ב בקראי קדש לאחר נפילת אפים

קה

ללא יד' עול כושת . ו' יאמר אדם אף פרי לדי' ק אף יש
אלהים שופטים בארץ . ד' בר טק' ישאל נדי' ק ודש
יבא' יסח' פיר' ק' לך ילך וככה נושא משך הוד' ע' . בא יבא
ברכה וכו' . י' גמור נא ר' ע' רשעים ותכונן נדי' ק וכוון
לבות וכליות אלהים נדי' ק . ו' עמך כולם נדי' ק' לעולם
ירשו אר' ק נדר מטעני מעשה יד' להתפאר . י' עליו שר' י
וכל אשר בו אז ירננו כל עני יער . ו' תשועת נדי' ק' י
מה' מצוים בבת צרה . ו' אל תמים דרכו אמר' ת' ה'
צדופה מן האל לכל החוסים בו . י' ושב כסתר עליון בגל
שר' יתלבן . ר' ת' חבו' . ו' לנני' ה' מאר' רע' מאיש
חמהים תנדרני . ב' רכות לראש נדי' ק ופי רשעים יכסה
חמם . ו' נדי' ק' יסמחו ועלנו לפני אלהים וישימו בשמחה
(ר' ת' שם ונת' י') זרח כחשך אור לישרים חנון ורחום
ונדי' ק . צ' דין כתמר יפרח בארץ בלבנון יסבה .
תמותת רשע רעה ושוואי נדי' ק יאשמו . י' שמחו השמים
ותגל האר' ק ירעם הים ומלואו . ואחרי כן עלח דברו
ברחמים והסליחות עד תומ וקדש תתקבל ותזמור נא
בבא אליו נתן הנביא ולמנצח אלהים יחננו : וקדש ותענו
וכו' וכליות השוכבי' אחר התענו' לא ימלא בטנו כשר
ויין בעביון שיתגאה לבו ויבא שכרו בשפסדו וגם כי המאלכל
מביא את השינה ואין השעה צריכה לכך אחר כי הוא
עסוק בתקון פנים כריתו נדי' ק להשביע עצמו מדברי תור'
תחלה ואחר יסכב פן מחמ' קנאה קנאיו יפגעו בו לטמאו
ביכך היא המרה בבא האיש הישראלי להתקדש עצמו שם
הם רבים להדבק ואם לא יתהו' עצמו בקדוש יתירה ובחרב
פיניות בתורה ובק' ש כדת וכסודה אפשר שיטמאוהו ח' ו
אכן נפש כי תשבע מדברי תור' לפני השינה לא תדבקוהו
הרעה כמ' ב' דברכות אר' כל המעביע עצמו מד' ת
ולן אין מכשרין אותו כסודות רעות שנאמר ושבע ילין
בל יפקד ר' ע' ור' ע' נקרא הפוגע בעון הזרע :

ובתב רבי האור המופלא האר' ז' ל שתקון עון
קלקלת הזרע הוא להמית אותם הגופים
הנעשים לאותם הנשמות העשוקות ביד החיצוני' ולהעלו'
אותם הנשמות למקומם ע' י כוונת ק' ש על מטתו בכל
לילה ויש אשר יעצור חיל להמית בסגולת כוונת הק' ש אף
וקכ' ה' בכל לילה כמ' ש בזהר בלק דף ר' א' כפ' לא ישכב
עד יאכל טרף ר' א' אמר מאי לא ישכב אלא בכל לילה כד
בר נש איהו אזיל בפקודי דמאריה לא שכיב על ערבו' עד
דקטיל אלק ומאה ועשרו' וחמש מאיון ויכין בישין דבריון
עימיה רבי אבא אמר אלק חיון דבטר שאלא דכתי' יפול
מדרך אלק כמה דכתיב יעלו חסידים בכבוד דוממות אל
בדרוכם וכו' לעשות נקמה הה' לא ישכב עד יאכל טרף
ודא הוא לעשות בהם משפט ע' כ ובק' ש יס' דמ' ח תיבות
עם מ' ש תחילה אל מלך באמן והוא דמ' ח להרוג בהם
המזיקים אשר ברא משחית לחבל ע' י טיפות קריוז' לא
חלק שני כו א ישכב

ושכב עד יאכל טרף כי בהרוג אותן המזיקין אז טרפים
אותם הנשמות של הקדושה ומחזירים למקומם והאיש
הירא יהא זהיר כל הימים וכיות' כימי השוכבי' הנזכרי'
ונעשים לתקון פנים זה להי' קורא ק' ש על מטתו כסדר
המסודר מהרב ז'ל ואשר הוא משכיל בסתרי תורה
חיובא רמא עליו לעשות כוונות בה ככל אשר ביארש
בחלק הקודם .

וקודם

הק' ש יאמר כימי השוכבים הי' ג מדות
בקורא בתורה וי' ג דמיו אל כמיוך ואח' כ'
לגדש החיונונים ויאמר הכובח הזה יר' רמ' א' אל
נוצר חס' ד' לאלפי' שיהא עתה עת רחמים ורצון לפניך
ויומשך מתקונה תמנעא דדיקנא נוצר' חס' ד' שבו שם
נ' ד' ה' וי' ה' י' כמספר חס' ד' שפע לתקו' תשיע' דדיקנ'
לא לפים שבו שם אלק ה' י' ו' ד' ה' שכיב דף עשר
אותיות יעלה למספר אלק ה' י' ו' ד' ה' כמספר אלפים
ומן השפע ההוא יעזו עא מתוק אר' א' א' א' א'
שמות המתחילים באלפין התלוי' בתקון לאלפי' וימתקו
ש' ופ' ד' ד' ד' ו' וכן תשליך כמזלות הים עליון
לס' מ' ולילות ונחש וכל המעשיות אשר נבדלו על ידינו
ותמנע מרשעים אור ונקותם משמות הקדש אר' י' א' ה' י'
ובכח תקונא תליסר דדיקנא ונק' ה' הצולה קס' א' אלק ה' י'
נ' ד' ה' י' וכמספר אלפים וכמספר אר' א' א' א' יעלו כל
הנשמות וכל כימדות הקדושה שכתפזרו על ידינו בתוך
הקליפות ויחזרו אל הקדושה כמשפט הראשון מנזקו' מכל
ר' ע' ואת נפשותינו תטהר מכל החיונו' כל יגשו לינו וכל
יתאחו בתפלותינו וכלינו מותורתינו בבח שילוב ב' שמות
אלהים **אללהיים** עשר

למספר יעקב וכן מספר נקודות הכסף שבהם והוא י' א'
לשטן לעומתן להכריתם בהכרת רשעים וככח שם
יאהי הוצא מפ' א' ל' השט' י' ע' ר' . כלה גרש
תגרש עזו המקטרגים נדים מושלים ברשע
חייליהם והיו בלא היו יהיו כמון לפני רוח ומלאך ה' רוחה
למען יחלבו ידיר' . הושיעה ימיך וענינו יהי לרצון וכו'
ויהי נועם ה' וכו' . וכבר ביארנו בחלק הקודם את היות'
לפרט לילות השוכבים בתקון ראש המטה ואשר יש איתו
דבר ה' ישית מעייניו בו כי הוא משפר התקוני' אשר ביאר
רבינו הקדוש ז'ל בשער היחורים ע' ש ותעלוזנה כליותך
בשכיות חמדת' לנפש כי תשכ' ע' לבטא בשפתים וכל ימי
השוכבי' י' יניח אכן תחת מראשותיו ויכון לכוננת האכן
שמספרה שם ב' אלק בין ב' הו' י' שמספרו ג' ויזה' שלא
עש כמטתו שום ברזל וכ' ש' שלא ישא עליו שום ברזל
בשוכבו על מטתו .

ואשר

לא ניסה באלה בשאר הימים לקום לראש
אשמורות . הנה הימים האלה הזכרים
27 ונעשים

פרק ב להשכים בבה' כנ תקון נפלא לפנים הברית

והענין לתקון פנים הברית לו בכח יגבר איש לקדם
אשמורות לעסוק בתורה ויפתח ללילה ביום ע"י
התורה לעומת מה שהיה נרגן מפריד אליו בהמשכת
הטפה לחץ ואל יתענב עמו בשנים כל הלילה פן
יטמאוהו ח"ו כמ"פ הדשכ"י ע"ה כמי נשא דמתענב כפינת
דלילא נפקי מעיניהו שורה ושירות ואם דעומד עומד את
ה' בשאר הימים היום שוכב לוהבי ליום עוד יגדל הכאב
מאד כימי התקון כי מי בער כדורא יבנה וביח השניות
המקכות וזה הדין למתוש ולנתן ולהאכיל ולהרום כנינו
והא' למה זה דומה למעל את ביתו לשומרו ונמצא חייבו
ותבסס דעתו שומר בתוכו כי על כל אלה איש התמים
יהא זהו וזכור ואם עסק בתורה ביום והוא שבע ממנה אין
החיוב לו להאריך בתחלת הלילה בעסק התורה באופן
שלא יוכל לקום באשמורות והחכם עיניו בראשו ויכלכל
דבריו כמשפט שיעסוק בתורה ביום עד שיסבע ובתחלת
הלילה יעסוק בתורה ג' כ' כרי שתעלה המטה ע"י הכל
התורה אבל לא לשבעה כרי שלא יפסל מלקום באשמורות
שהוא עיקר עסק התורה ומה טובו ומה יופיו אם יפה
ככה כל הימים אשר אין לך מדה טובה הימנה כבוד מכה
מקומות בוהר ועכ"פ לא יעבור מלעשותו כמ' יום ימי
השובב' כפי שיעורו ואשר הוא מתפשט התורה
אשר לא שת לבו אל אזהרת רבי שמעון כזה דקאמר
נדיק דקריב לזאתיה כיומן רחול נדיק דאתעביד קדם
חול וכולי:

הנה

שומר הכרי במצב השוכב בלילה הימים ראוי
להסותו מדעתו ולהתקדם עמו בנדיק חי
העולמו שלא להתעייב בחול שלא לערב קדם בחול הפך
מעש' תשובתו ועיין מה שכתבו בארזי' כפר זה פפרקי
שבת. אך גרסא לא גאמרו כל השיעורא הללו אלא לזרזיה
וחושבו שמו שתמיד יראה' על פניהם ואינן מביטין את
דעתם תמיד כל היום ממעש' תשובת' וינדר מסוד בידם
והכל לפי מה שהוא אדם ואשר ירגיו בעמל' פן ח' יגא
הפסדו בשכרו:

ואשר

לא נוסה להיות ממשכמי בבקר בב' הכ
ביתר הימים כימים האלה יחזיק במעוז
מנהג זה להיות משכמי ראשון לבית הכנסת אשר גם זה
מפרט תיקון פנים הברית להיות זהיר בכל מדות שמו
חכמים שאיש הישראלי נקרא בהם נדיק שהם אחוזות
במדת נדיק חי העולמים והמשכמי להיות ראשון בבית
הכנסת הוא עומד במדרגה דנדיק כמ"פ בזהר פרשת
תרומה ת"ח הוא קדמא ראשתכח כבי' כנישתא וארזיק
כבי' כנישתא וזאה חולקיה דאיהו קיימא בדרגא דנדיק
בהדיה דשכינתא ודא איהו ופאשרי ימצאנוני דא סליק
בסליקו עילאה ע"כ וכבר יסד אחר מהחברים שבניגיא
פירמי ד' על מלת הקודם לבי' הכ ופרטי סודו להיות
כל

כל איש שורר אותו לראש אשמורות. ומה טובו ומה יופי
של עושה אלה לא יתן לעולם מוט לנדיק. ובתכ' סדכ' זל
שכל יום ויום יכוין לתת פרוטה אחד לנדיק בויכח דוד
כפיאמר ואתה תוסל בכ"ל שהוא מר' הנדיק והוא תקון
חשוב לתקון פנים הברית ולפרות נפשו מתוך הקליפות
וכפרט אם יזכה להיות גבאי נדיק שהוא נאמן כספח
הנדיק כמ"פ בוהר פ' ויגש דף ר"ח זל פור נתן לאכזימים
דא נדיק נדקתו עומדת לעד דא כנסת ישראל וכו' ותא
חזי מלכות שמים איהו כי מקדשא לקיימא כל מסכנין בנו
בלאה דשכינתא נדיק דא אקרי גבאי נדיק למיחן ולמיון
לכלא דכתיב פור נתן לאכזימים בגין כך גבאי נדיק
נטלין אגר לקבל כלא ע"כ ואי' בתמי' יחזיק במעוז מנהג
זה ביתר הימים וכוונת' בימי' האלה ואשר לא תפסיד ידו לא לזה
לא לזה ידרוש יום יום לעשו עמל' נדיק ויעשה נדיק רוחני'
כמו שפירשו חכמי הזהר צ' תשעים אמונים ד' ארבע
קדושות בקמאה ברכו ד' חמשה חומשי תורה ובתקוני'
פירשו במקום אחר כי נדיק הם ו' קדישין שדרכ' לענות
מידיוס כעמו. וגם יהא כזהר בתפלתו לסמוך גא' לה
לתפל' לסוד האחד לעומת הדיוס שפס בגין הדרכים
בבין פשעו ולהיות רגיל להיות כל תפלותיו כרעשו שליש
באלה הימים כמו שביארנו למעלה שהוא תיקון חשוב
לפרט זה עיין פס.

ובתכ

הרכ' זל שכל התפל' יכוין בברכ' תקש
כשופר בשם הוצא מנ' תיבות יח"ר
מארב' ע' כפס' תוהא שם חכ' ו' הוצא מנ' תי' ח"ל כל' ע'
ו' יקיימו ויכוין אותה הח' בנקוד' שבא פתח. והב' בנקוד'
צירי. והו' או בנקוד' שורק אשר השם עם נקודותיו המס'
ועלו למספר שם ע"כ על תיקון שו"ל שיעקר פגמיתו בשם
ע"כ וראוי להיות כל איש מעתי' פס ברמז לכ שתקיא
הקליפה בנינות קריו שכלל' בה בבח פס זה ושם הוי"ה
ב' ויכוין הוי"ה אחת עם שם זה בנקוד' הוד שבא והה'
בידיהוהא' ופתח והה' שבא ויכוין בין י"ה לנ' שבו שם
חכ' והנכר ובאומרו בא"י מקבץ נדחיו וכו' יפלב בהוי"ס
ההיא שם חכ' נקוד' הנו' ויהיה כוונתו באמרו מקבץ נדחיו
לנינות קריו שהם מרחים שיקבצם הקב"ה בכח מספר
נדיק' שהוא ע"כ.

ובימי

השובב' יכוין לשם מחשב' שהוא טפס' זה
ועמו שם כו' או ויכוין ראשון יכוין ע"ל כב' א'
ביום שני יכוין הוי' בנקוד' אל חי ירצה ובעלמג' י'
וביום ג' וכו' יכוין כ"ה פח' ד' וכו' וכו' יכוין
ע"ל מג' ובעס' יכוין על כבא. ויזרף עוד אל כוונה
ו' בכל יום שם המרגל והאות שממנה הוא מאיר ועולמות
בי' ע' כל וס' העולם השולט ביום ההוא. ויהא זהיר מאד
שלא לבא לידו ברכה לבטלה באשר הוא יתן מוס' בנדיק
מעין הברכות להשפיע החונה ח' כוונת כסוד לא תשא
את

ומעיקר

תקון אות הברית כתב הרב בעשר הקדושה שהוא להיות שח עונותיו כי על ידי ראיות העין נפגם הברית כמ"ש ולא תתורו אחרי לבבכם ואחרי עיניכם לבא ועינא תרי כרסורי דעבורה וכסה עין הוא פגום נקרא ר"ע עין שכל לידו ר"ע על ידי פגם הראיה ואמר חכמים ונשמרת מכל דבר דע שלא יסתכל באשה נאה ואפי' פנויה ובא' אפי' מכוערת ולא כבדו צבע אשה אפי' שטוחים על הכותל כמכיר בעליהן ולא כבהמה ועוף כשעה שזוקקין זה לזה ואמרו אפי' מלא עינים כמלאך המות יענים עיניו ולא יסתכל ורשב"י פירש אזיהדת אל תפנו אל האלילים על הכתובות בנשים שהתפתכ' בהן עושה עצמו להי מסכה ומכני' רוח הטומא' בקרבן וביותר אם האשה ההיא בגדיתה שממסק על עצמו מחזיקה הטומאה אחר עליה - כי על כן נאמר אחורי ארי ולא אחורי אשה: גם אמרו המורה משנת מידו ליד האשה כדי להסתכל בה אפי' הוא כמסה רבינו עליו השלום לא ינקה מדינה של גיהנום שנאמר יד ליד לא ינקה דע - וכודאי שהינד הרע מפתח לאדם בהתר לאמר לו הלא אינך עוש' דע בהסתכלות' כי אין כוונתך לזון עיניך דק להכי האש' ההיא אכן הכעל נפס יחוש עצמו ויעשה גדר וסיוג לעצמו ויתן עינו ולבו לאמר הרי שמשון גבור שבגבורים גם חסו שבחסידים דוד הע' ה' - ויחכם שבחכמי' שלמה ע"ה נכסלג באשה וכזהר פרשת פקודי אחרי שים ממנה אחר הנקר' פתו'ת על שם שהוא מפתח לבני' אדם להסתכל ולראות במה שאינו צריך לו בכמה מיני באיפין וזכונין ולאח' מותת האדם לכשנקבר בקבר' בא הממנה ההוא ומחזיר לאדם כפמית ואח' כ' בא אליו באכזריות ומשבר עיניו ודן את האדם כיסורין קשים ומרים.

ורבינו

הקדום האר"י ז"ל הגיד כי יש עוף קטן הנקרא בתורה ראה ונקראת כך על שם שחאה מרחוק ועל עוף זה הגיד חכמים שנקרא כן ע"ש שחאה מרחוק ומזה בראייתה ולכן העונש אל האדם המכתכל כשזם תבולגל נשמתו בעוף זה מדה כנגד מדה וסובל שם נער רב וז'ם אחרם כסני' דנדרים רבי אחא בר יאשיה אומר כל הצופה בנשים כוף בא ליהי עכורה כלומר אף אם ראית שלא נכשל בעבירה בפועל כאן כוף בסוד הגלגול בא ליד עבירה להיות מזה בעינו בעוף הזכור ומפני היות פגם הראיה גדולה כל כך כמו שביארנו מצינו במדרש שתקע רבי מתיא בן חרש ממדרים בעינו כדי שלא יכשל במ"ש באגדה כפ' כן פות' יוסף מעשה בר' מ' בן חרש שהיה יושב בבית המדרש וצובק בתורה והיה זין פניו דומות לחמה וקלמחר פניו דומות למלאכי השרת שמימיו לא נשא עינו לאשה בעולם פעם אחד עבר שטן לפניו ומתקנא בו אמר אפשר אדם כמו זה לא חטא אחר לתי הקדוש ברוך הוא רבונו של עולם רבי מתיא בן חרש

אח' שם ה' אלהיך כמ"ש בזהר פרשת יתרו וטובם מאד למעשה תשובתו באלה הימים וכן שלא ירחם לאחר' בעון ברכות לבטלה כגון שאין ש' בבית הכנסת בחזר' התפלה שיפסו אמן על בלתי פמות הוא - או החזור התפלה ואינו פוטה אם יש שם ש' שיפסו אמן באמת כדום לרעת על מה שזיהמה ברכות לבטלה וכבר הארכנו בפרש' זה בחלק הקודם.

ובכל

יום ויום מימי השבועים אחר' תפלותיו ואמר' ואתה אל תירא עבדי יעקב ואל תחת יסוראל כי הנני מושיעך מרחוק ואת זרעך מארץ מצרים ושב יעקב ושקט ושאנן ואין מחירך אתה אל תירא עבדי יעקב באשה' כי אתך אנכי אעש' כלה בכל הבוי' אשר הדחתך שמה ואותך לא אעש' כלה ויסרתך למשפס ונקא לא חנקך - ויכוין זאת זרעך מארץ מצרים על הטפות מנוחות קרני העשוקי' בקליפה שזכבו ממות לחיי' ויש כעסוק אחד כ"ב תחנות לעומת כ"ב אותיות התורה כפסוק השני כ"ז לעומת אלף בית עם אהיות מנפ"ך - וככללותן הם מ"ס ותוסף להוציא על ידיה הנימוכות שנפלו במ"ס שער טומאה ולהביאן למ"ס שער קדושה - ואחר כך יאמר פסוק.

האל

תמיס דרכו אחרת ה' גרופה מנגן הוא לכל החופים בו - וכו' י' א' תיבות לאצפוי' י' א' קליפין ומה שהיתה המלכות מאר'ת חסוכ להיו' אמר'ת - וכימים אלו אם הוא בעל סתרי תורה יהיה רוב לימוד בפתרי תורה ויגלה סוד תורה למי שהוא צריך וירא שמים שאמר בתקונים ז"ל מאן דמגלי לגריקייא גרם לגדיק לאהדרא בדיס' דאחריתא ולשכינתא דאור רז' אתקרי ובהוא ומנא והמשכילים יזהירו בזהר הרקיע עד כאן וכבר ביארנו למעלה סדר הלימוד לימים אלו כזהר ובתקונים עין שם.

ומנהג

חסידים להיות רודפים במשך יומי' האלה ביותר ללכת לצרות מילה סוד ה' ליריאיו ואף גם זאת מתחזק ביותר לדרוש אחר השלום אשר גם הוא מתפאר התקונים לפגם הברית כי כאשר היה נרגף מפרד של'ם הבי'ת כן יקדש לתוך השל' בין איש לאשתו ובין אדם לחברו: ואכזי נהגתי במשך ימי השוכבים להתבודד בחרדי ולמצט בשחת חולון כל האפשר כי שומר הברית הוא מרת השתיקה כאשר ידעת שכרית הלשון מכוון נגד פריית המעור ובהסתר הלשון ברית המעור שמר מאליו וזה סוד מור לשונך מר'ע כמו שביאר החסיד פשעו הקדושה באורך - והחברה במקום בני אדם שוחה שמוקה פי ודות וכן לענין התבודדות הוא שורס גבול לקדושת המחשבות כי כל זמן שאדם טורח לבא ולבא ברחובות קדוה לא יוכל לקדש מחשבותיו ולא ימכ' מלה'ר ואכעס או לפחות יחטא בראות העין.

פֿיק ב' לחיות סגור בימי העונות

מה הוא לפניך אמר ליה נדון גמור הוא אמר לפניו תן לי רשות ואסיתכן אמר ליה אין אתה יכול לו אף על פי כולך נדמה לו כאשה יפה שלא היתה כדמותה בעולם מימית נעמה אחות תוכל קין שטעו בה מלאכי השרת עמר לפניו כיון שראה אותה הפך פניו ונתנה לאחריו סוכ בא ועמר לו על נד שחאלו הפך פניו לנד ימין והיה מתהפכת לו מכל נד אמר מתירא אני שמא יתגבר עלי ינ' הר ויחטיאני מה עשה אותו נדון קרא לאותו תלמיד שהיה משרת לפניו א"ל הכא לי אש ומסמ' הביא לו מסמדין ומתנן בעיניו כיון שראה הפסן כך נודעזע ונפל לאחריו באותה שעה קרא הקב"ה לרפאל א"ל לך לרפא את ר' מ' בן חרש בא ועמר לפניו אמר לו מי אתה א"ל אני רפאל ששלחני הקב"ה לרפא את עיניך א"ל הנחני מה שהיה היה חזר לפני הקב"ה א"ל רב"ש כך וכך א"ל רבי מתיא א"ל לך ואמור לו אני ערב שלא יטלטל ינה' דמיר רפא אותו מכאן אמרו חכמים כל שאינו נופת בגשים אין ינה' ר' שולט בו עכ"ל:

וגם

בכלל זה הדבור עם האשה גורם שתדבקו הרע"ה ויטמאוהו כמו שפירש החסיד בשער הקדושה שז"ס אומר ואל תרבה שיחה עם האשה וכו' כל זמן שאדם מרבה שיחה עם האשה גורם רע"ה לעצמו שר"ל שמוסך הלילית הנקרא רעה לטמאן וסופו יורש גיהנום לעכל הרע ההוא הנדבק בו ובענין מה נקרא רבוי שיחה עם האשה החמירו בחמיו רע חבין ז"ל דסי' וס' הגללי הוה אזיל בארמא אשכחה לברוריה א"ל באיזה דרך נלך ללוד אמרה ליה גלילי שוטה כך אמרו חכמים אל תרבה שיחה עם האשה היה לך לומר באיזו ללוד ע"כ ומכאן ידון הידא להם למעט הדבור באשה כל האפשר כיתר הימים וכו' ויתר במשך ימית שובת השוככים וכפרט באשתו נדה שגריך למעט בה הדבור ביותר וכמ"ס ברכה פרשת גשא דרי הוא אומר ואל חשה כגדת טומאתה לא תקרב וכו' ויחבקה וידבר עמה דברים בטלים ת"ל לא תקרב וכו' וכו' שגריך לזוהר מלהדכות הדבור עמה כן נדון להזהר בתקנת חכמים שלא יאכל עמה בקערה א' אף אם רבים בני הבית עמם ושאר פרטי דינין המבוארים בהל' נדה כי בעוברו א' מכל אלה מושך הטומאה אשר באשתו עליו ותרבהו הרע"ה וכו' וכל מה שאסרו חכמים באשתו נדה אסור באשת איש מק"ו ומה אשתו נדה שמתרת ביחוד אסור בגניעה א' א' שאסורה ביחוד לא כ"ס שיהא אסור לגנוע בה ולאכול עמה בקערה אחת או לקבל מידה לידו רע' כנאמ' לא ינקח כל המוגע בה אשר על כן איש התמים יבחרו לוהא זו היא דרך ישרה לאהוב את ההתבודד' ולמאוס בחברת אנשים ואף בביתו ייחד לו חדר בפני עצמו להתבודד שם אם אפשר לו כל הימים ואם לא לא יעבוד געשות כסדר הזה בכל ימי תשובה כאמור והת"ס נדון

נדיבין אזורה במתד כי החינוכים רצו להדבק בהם וכל איזה נד שימצאו לידבק מיד דבוקים בהם ויטמאו אותם וכנגע"ס עונם ח"ו וזה בכל הימי' וכ"ס בזמן כי עור' במעש' התשובה בימי השוככים כיתבנו אש קנאתם להתגרות בהם יותר כגודע. ואדוני אני מודי ז"ל היה מהדר במשך ימי השוככים להיות סגור עכ"פ פעם א' בתוך זמן זה ולא יעבור מפני כל כופר כי הוא תקון נפלא להיות הילר הממול על ברכים ועל השוקיים לספר מאשר חזא בירכיו ולו יחס לו עם פלגית הרשעה ואף גם מפול' לא זו מלבדל יתוים בתוך ביתו כבוד יורף י"פה תו' אר' וי"פה מ' ראש ר' ית' וס' תקון לשגם מדת הנדון אף הוא היה מתכוין לחסם עצמו בעשותו מצות הבאות לידו בעסק רב וכו' ויתר בלישת המצות לפסח כמו שכתב הרב ז"ל ואמר כי מי שהמצוות הן עראי בידו קרוב להיות טמאנו כדכתיב ואם תלכו עמי בקרי שתעשו המצוות באקראי ובמקרה אף אני אלך עמכם בחפז קרי ותמיד היה פוקד עליו כס' יסבב ובקול הרעים קול הלילה לאמר אביו לייט אמא' דשכיב אפרקדן וכונא באלה הדברים ומה טוב ומה יופי לאב אשר אלה לו להדריך את בניו מקטנותם בדרך הישר לא יכשלו בה ולהיו' עיניו פקוחו' עליהם כשיגדלו לשומר' כאשר שמרם בשמונה ימי המילה לכל יבשלו בעון פגם ש"ל אשר הן רבים בניו משחיתים באין מבין וכסום כפרה אין הבין גדול פגם הוצא' ש"ל הגדילו עוונות עד לשמים והקולר תלוי בגואר אביהם שהיה לו להודיעם כלאחר יד עונשן של דברים וחומר שכם טרם יבאו להטמא ברשת מחנה הקליפה וככן אשרי בניו אחריו זרע קרש ברוכי ה' להשיאן מיד אשה באופן שלא יטמאו טעם חטא ואשר אינינו משגיח פל בניו בענין זה אין ספק כי אלהים שופט ופוקד עונות הבנים על האבות ויומתי אבות על בנים כמ"ס. ומאנה הנחם נפשי על עון אבות על בנים בענין נישואיהם ודכו הדעו' מוזהמות אשר ימנעו עצמם להשיא אשה לא מחפזם ורצונם אלא מרצון אבותיהם וקדושיהם שהם כפופין להם ואינן רוצים להשיאן עד שימצאו מנה הראויה בעושר וכבוד ויש אשר יניחו מצותם לפי שיש להם אחים או אחיות גדולו' מהם ולא יעשה כן במקומן להשיא האח הקטן לפני הנחל. ויש אשר רצונם לעשות חפז' ה' לישא אשה לקיים מצות בוראו אבל חוששין שלא יאמרו עליהם שתובעים בפיהם דבר שאפי' קל שבקלים לא יבטא בשפתים וכאלה רבות איתם לעכב נישואיהם על דבר מה בענין שטרי פסיקתם ומזהר ומתן:

אזהרה

להם אלה עליה' ונח להם שתתהפך שילייתם על פניהם אשר בחרו להיות מכורים לשמים וסשו מ' רימה ותולעה ולא נכלמו מכל אשר הם עושים בניו משחיתים מצדם אלף ורכבה מימיתם שם הרגיעה לילית איתם ומצאה לה מנוח כל זמן שפגיוס כלל אשה

ובכר אז"ל רמ"ח ועד ק' מתנינים לאדם בשמים וכיון
 ש-כר ק' שנה ולא נשא מכריזים עליו שהוא מנודה והגוי
 הרבה בזה בגמרא ואמר שכל מי שאינו עוסק בפ"ו מתגמ
 את הרמיות וכללו שופך דמים וגורם לשכנו' שתסתלק
 משרא ומציקרי התקוני' לאות הברית הוא להשתדל לישא
 אשה בבחירתו כמ"ס בזהר פ' לך לך ז"ל תבוא בכל זמנא
 דאת רשום ב"כ כהאי רשומא קדישא דהאי את מיני' חמי
 לקב"ה ממנו ונשמתא קדישא את אחיד ביה - ואי לא זכי
 דלא נטיר האי את מה כתי' מנשמתא ליה יאב ויהא רשימא
 דקב"ה לא אתגטיר ואי זכי דנטיר לה שכני' לא אתפרשה
 מניה ואימתי מתקיימא ביה כד אתנסיב והאי את עאל
 באתריה ע"כ והאיש החרד אל דבר ה' א' יפן א הכסף ולא
 למנהג הגיהנם שבאנשי עירו וישתדל לישא אשה קודם
 שיבא לירי חטא ואם הוא פגם ולא יכול לתקן את
 עצמו בעת הראוי אם יזכה האל לבן וישתדל להשיא אשה
 קודם שיבא לידי חטא ובפרט בדור הזה צריך האדם
 להרחיק את בנו ולשומרו מכל דבר שאפשר שיבא לירי
 הדבור חטא קודם שישא אשה ואשרי בניו אחריו ומתקוני
 עין אות הברית כל הימים וכיותר בימי השוכבי'ם לטבול
 במקום מ' סאה כר' לטהר את עצמו מאומא החינוכית
 האדורה ואף מי שמקל בטבילה לענין הזוג בשאר הימים
 אין ראוי להקל בקרב ימי תשוב' השוכבי'ם וכ"ס אש אירש
 לו מקרה אשר לא טהור שלא יבט לעשות תקון תעניות או
 עוד טומאתו כו' ח"ו כי יוסף תת כח לחינוכים אשר עליו
 ובמ"ס הרשב"י בזהר בפרשת בראשית ובגין דבעל קרי
 אתי מטטרא דרוח מהאבא כפי' לאסחאה מיניה לאתרכא
 מיניה והא אוקמה חבריא וכו' ולעיל מזה העסק בענין
 גמ' אומא רשידין שמעיד' באים כל אותם העושים לבני
 אדם קריין ולכך הבעל נפש יחום על נפשו להזמין צרעת
 ממארת זו מעליו מהרה חושה אל יעמוד - ואם א"ל לו כמ'
 סאה ישתדל להטיל עליו ט' קבין ואם אפילו זה א"ל יעשה
 תקון קידוש ידים אשר כתבנו בפ"ד רמכת ועכ"פ ירחץ
 מקום הטיוח ולא יחשוב כד"ת עד שישפוף ירכותיו במים
 לכבוד התורה והתפלה ואמר חכמים בעונת מי שאינו
 כזה בזה ז"ל בפ' הזה ראה אדם קרי חייב טבילה אמר
 מי רואה אותי אין ככך כלום העבירו מכנר ענינו שוב ראה
 קרי אמר מי רואה אותי וכו' ג' פעמים עבר על מה שכתוב
 פ'מים שלש עס גבר שהוא נעשה זכ מתחלת דרכיו שכ'
 איש איש כי יהיה זכ מה ת"ל איש למקרה לילה אם חור
 ועס' תשוב' מרפאין אותו ואם לאו הרי הוא בחזקתו עד יום
 מתגשגש וזאת תהיה טומאתו בזכו ע"כ וצריך שיזהר
 בכל דיני החני' וכל עוד שיהי' במי' קרים טפי עדיף לענין
 קלקלת הזרע צריך שיהיו קרים באותה מדה עצמה הוא
 המס עצמו בצבירה יקרה עצמו ובמזל' הטבילה הארכנו
 בפרק שבת ע"ס - עוד מתקוני אות ברית להיות כל איש
 זהיר

זהיר באות שבת ואות י"ט וגם התפללין שנקראים אות
 ובכל מקום הקיפס הדשכ"י אות ברית לאות שבת וזאת
 יט' ותפללין וכיותר צריך להזהר בשמירת שבת שהוא
 תקון כפלא לענין זה שהוא רומה בדרכי' הרבה לאות ברית
 ובמ"ס בזהר זכור את' יום השבת לקדשו דא' איהו הוא
 דברית קדישא וכו' ע"ס באורך ואשר בשאר שבתות השנה
 לו רגל על לשונו בדרכי' דברים שוחה פמקס פי זרות לפחו'
 בימי תשובת השוכבים הנזכרים ונעשים כדא' דברית
 קדישא יקדש דבורו כל האפשר ולא יחלל ברית ה' הפך
 מעשה תשובתו ח"ו ועיקר לימודו בקרב שבתו' להיקבע
 בדרך התקנים ואם בא כמוד'ם ישתדל להדש חידושים
 בקריאתו כס - וכן לקיים מצות ענג שבת כמ"ס בתקנים
 תקון כ"ד וצריך לקיים ביה ענג דאיהו צדוק דנפיק מעדן
 דאיהו בינה עלמא דאתי להשקות דא' שכינתא תתא
 ונהרא איהו' דנפיק מן ית' ואזיל ת"ק שנין דאינון ה'
 ספירן ומסי' לצדיק לאשקאה מיכיה בנתא דאיהו' ופל
 כן יעזוב איש את אכמזאת אמו ודבק באשתו :

הנה

הנהגת' לפניך תקוני אות הברית כאשר
 באו בכמה ספרים אכן כל אלו הם בחינות
 פרטיות הנוגעות למדת צדיק אבל צריך גם כן לתקן
 כל בחי' המדות לכל שיעור קומה מפי' מה שביארנו
 בראש הפ' שפגם הברית מובע בכל שיעור קומה ובכתב
 החסיד בעל ר"ח כשער הקדושה שינהג במדות אלה לתקן
 מדות העליונות להיות רחמן וענין פגם הראשונה יהיה
 חכם כנגד הכ' ויטהר מחשבותיו ובעל תשוב' כנגד מדת
 הנ' גומל חסדים כנגד מדת הד' גבור הכובש את יצת
 כנגד מדת הה' בעל תורה לשמה ולקדם אשמדות כנגד
 מדת ר' יהיה מחזיק ידי לומדי התורה כנגד מדת סז' והס'
 שימר הברית בתקונו כנגד מדת הט' וכיון כביסוי מינית
 כתקונו וכשיעורו כנגד המדת הי' ועוד כמה פרטים
 המגיעים לתקן מדת העליונות המובאים בחבורנו זה
 דבר בעתו .

ואשרי

מי שיוכל לקיים הסגוף של הפסקה
 הגדול' כי בעשו' אות מתקן כל העולמו'
 העליונים ומסלק מעליו כל בחות הרין והגבור' וזכ' למדת
 הצדיק וראוי שתשרה עליו שכונה וכל איש הירא אל יתברך
 כלבו לאמר לא באמרו כל השיעורים הללו אלא לאנשים
 הגשמי' אל ה' כל הימים לא לאשר' עסוק על המחיה ועל
 הכלכלה העלולה להביא לאדם אחר כך למעללים אשר לא
 טובים לשקר ולכזב ולרברב סרה ומה בנע' לסגף עצמו
 עתה בסגוף הגדול הזה ואח"כ להאמין על חסותו פשע
 ותוהו פנו פיהם כי גם כיום הכפורים אנו נמים ומתודים
 וביתר הימים ככלב שכ על קיאו שבו איש איש ממלאכתו
 אשר המה עושים להתלכלך בכל דבר פשע - וכי התמת
 זו לא יכפרה' את עצמו חלילה - הנה אלה השוני' נכעו
 ממדות

פרק ב להסתר מעשה חשבותו

ממדות המקום ולא הפכילי מדת טובו יתברך אשר איכנו
 דן את האדם אלא באשר הוא שם ואף כי גלוי ונפוי לפניו
 ט' חכ' יוסף לחסא. ואשר אמרו קצת מהם כי יש חשם
 בכנה בדבר גם על זה הכל פגו פיהם שאם גדול כחה של
 תשובה להביא רפואה לעולם כמ' ט' חכ' דמא' ולמדו מקר'
 ארפ' תשובת כ' ט' שתועיל תת כחה לשבי' עצמ' לכל יאזכ'
 לה' כל רע ומע' רב עינינו הרואו' כמה מצעלי תשובה
 המסגפי' עצמ' במעופי' רבים והם בריאי' וחזקי' שכל לש'
 ית' ואדרב' כמה בני אר' בריאי' וחזקי' מהתענג ומרוב כל
 בל יתיה' וחלו פתחו' וימיתו ויכמה מצעלי המורגלי' בכמה
 דברים חזק מן הטבע והמה בריאי' וחזקי' בעזר אלהי
 עליהם ואין החולי והבריאות כי אם כידו יתברך :

ואולם

אם ראה תראה מי פתח כחו ונחלה
 בעצמותו א' מכל אלה. אל תפן א' און
 לתלות בדבר במדות מעשה התשובה ח' וכי שומע תשובה
 לא ידע דבר רע בודאי. אלא יש לנו לתלות הדבר על
 עצמו אלו היה שכל ושרץ כידו בראית תפניות אשר לא
 טובות להתפאר ולפרסם חסידותו וכיזא. כי און אין
 תשובה ההיא חסובה לפניו יתברך ואז בודאי אינו נמלט
 מכב' עי' העולם כדבתיב הלא על כי אין אלהי בקרבו
 מנאכי' הרעות האלה ובמ' ט' החסיד בשער התשובה כי
 הנה המת האדם מסגף עצמו במעופים קשים כאלה הוא
 מסתלק מהיותו מהב' עצמו על פי הטבע כי נפסק ונחסר
 לחיות השמי'. ואם לא יעשה הדבר בתקונו או להתפאר
 ולפרסם חסידותו אז הוא ישאר תחת הטבע והפכ' אינו
 מסייעו וממלא קרח נכאן ומכאן ולזה יזיק לו ויחלה ח' ו-
 אף דע באמת כי מצד הפגות עצמ' בהיותה נעשי' כתק' כ'
 לשב' אלה' בחדטה גמולה וחלטה ותהיה בלתי שום פגו'
 לא יאונה לגדוק כל און. והחוסה בה' יבוננה יסופכמו
 יבוננהו וירנהו באישון עינו ומה טוב ומה ופיו. בעשותו
 כל אלה בהסתר רב כל האפשר שהמפרסמים עצמם
 בפעשה תשובה נפלאה כזאת אי אפשר אם לא יכבדוהו
 ויפארוהו בני אדם ואם וגיל וישמח לפי הכבוד וההמא'
 שיקבל על מעשיו מנכין תמעשם וכתב רבינו יונה ע"פ
 אל תתפאר משום דבר שעשית ואל תעמו' במקו' שישבחוך
 פ' יגבה לבך ואם שמעת בני אדם ששבחוך ראש והצטער
 בדבר כי תחסרין חלקך לעתיד לבא והסתר כל ענייני
 עבוד' מנכי' אדם כי אז יוכל שכל ותגלל מלעג הלועגים
 וכזה יודע שאיך נוכח דעת הכריות כי התגלה נדקתו
 כוונתו להללו בשערים ולהיות לראש ולכבוד ט' בין
 הכסילים ותועי' רוח כרי' שכלל למנוח חפזו מהם (א"ה)
 עיין בתשובת הלק' ט' ח' סי' קמ"ב ביאר הא' ראיתו
 דאסור להרא' עצמו המתענה לרבים שהוא מתעב' דהיינו
 דוקא כשאינו מתענה מפני תשובה כי אם לתקון נפשו
 אצל לתשובה שרי כרי' עלמדת ממנו לשב' ע"כ. ואיש
 התמים

התמים לא יראה עצמו בטוב' לאחר כי אינו נצרך
 לפרסם הסיוע הגדול הזה כי אף אם הוא כריק תמא' וחסד
 בכל מעשיו לא יגיע לחזו' שיעור. שכל רבן של בעלי תשוב'
 דהע' ה' אשר רק שמץ דבר נמנא בו וככל זאת לא שכיר
 מהרבות במגופים מופלאים באשר חכמים הגידו. וגם
 שהיה מבחרן של ת' ח' ונרכי ישראל על שכמו העשר עליו
 הכתוב ברכי בשלנו מלכות וישרי' כחם משהן וכמה מעמודי
 עולם שהושחרו מיניהם מעט התענוות על דבר קל. ואף
 כמה מהם שנכתבו בפסוקים כמעשה דר' חייא בר' אמי
 הזכור בסילתי קדושין ער שמת באות' תהיה בכל הכתוב
 למעלה וכל שכן כשיסתכל בסוד הגלגול אשר ביא' רבינו
 הקדוש ולה' ה' תסתור שער' בשח' לתת אל לבו בכל פגמי
 העומת אשר אף אם לא פגם בס עתה בגלגול זה אולי
 הרכה אשמה על כל דבר פגע בגלגול אחר והעשמו' אשר
 המה מסודר א' לא רי' להם מה שסובלים עומדים זה על
 זה לא נריכים לחזור ולסתגלגל או לבא בעיבוד זה על זה
 כי אף אם תקנו בעצמ' כל הנדק' להם לא משלמו ויתקנו
 עד יתקון פגם אותם שבעדו.

בי

על כן תנהג טוב לחלבים בתמים לעשות
 בכל מעשיו הסגופים והיודעים לכל שון
 ולכל חטאת אף שהכיר בעצמו וכל חזיהם יבירוס שלא
 נמנא בהם שמץ דבר פגו וישם שלשו ושלשו ר' תקוני' עצמו
 העומת ורבים מעמי הארץ מתייהר' איתם לשב' מדרכיהם
 הרעים בשאתם ק' לאמר אם בארזים נפלה שלהב' מה
 יעשו אנוכי קיר ואשרי העם שכבה לו אנשים נדקו' חכמים
 ויודעים להדריך את כחלת ה' בדרך הישרה מה טוב חלק'
 ומה מעים גורלם כי כללות כל עדת בני ישראל איש א'
 נקראו וכמו שבאים שקצת איבריו מקוטעים שכל איבריו
 יצר להם בנדרת השבולים ולא ישקמו עד עת מנא' תרחש'
 לתחלתם כי גוף אחד המה כמו כן בהיות כלתי' בשמים
 בדור צריך שידאבו כל הכשרים להדריכם ולתקן ולסדר
 להם תקוני' פגמי' עונותיהם לתקן רוע מצעליהם כי אם
 בולם שבים בתשובה הם דבקים בשורש' העליזון מה שאין
 כן בעונותם אז שומאת העון נכנס בין שורשם וביניהם
 וסוסקים חיבורם כמ' ש' עונותיהם היו מברילים ביניהם
 וכו' ואז אינם עם אחד אכן בהשיב חסדי' הדור לאנשי חרם
 לשב' אלה' אז ישיב הדכיות אל תקומו' ומחשב הוא
 במחזור נשמות לפגמים מתים. כיעל כל אלה הכל מיד
 ה' עליהם שכל לסדר הדור ההפסקה גמלה לתקון כל
 פגמי' העונות כאשר ביארתי בספר חמדת הלבוש
 ויהי זאת נחמתי וממ' לנפשי אכזי' ויהי אשר נתן לי ה'
 ואבאר לך פה קצת דברים המכשירים לפרט
 ההפסקות הנה לענין קבלת התעב'
 הדרך הישר לא יכשל בה הוא לקבל יום ויום ובאשר במד'
 יום ראשון כקדושה יקבל עליו עוד לילה ויום אחר כמו
 הקו דם

פרק ב קבלת התענית בהפסקה הגדולה קח

הקודם אבל לא יקבל לעשות ו' ימים חמשים שמיר וצמוד עליו יצא ככל יכלתו לכסלו מעבודתו ואם יעשה האחר דבריו בהכנה ולקח עם יצרו בעקבה כמעשה יעקב עם עמו ויכל ליקח את כדרכו מידו וסימכוך בן אומרה שמך לעד לשלמי בדרי יום יום.

ולענין

הכדלה במוצאי שבת ישמע הכדלה מאחרים ואם אין אחרי אכלו ויכל להכדיל בנענה בשבת מכבוד יום אחר תפלת ערבית כמ"ס בתרומת הדשן סימן קצ"ט ו'ה' לענין כזית של סעודה ד' (א"ה) אני שפעת שמיר ר' דוד וצחק ז"ל היה תנהגו לעשות סעודה ד' במוצאי שבת ואחר כך היה מקבל עליו התענות וכן שפעת כי כס רב אחד ז"ל שפעם אחת אמר למתמידים היום יום ג' בשבת נשלים תקון הפגם אשר פגמתם שלא עשיתם סעודה ד' (וכן בתכ הסוד בהלכו' שבת סי' רנ"ג לענין מי שהוא חנוס כגון שנידך להחסיק על התחום לרד מזה סיכול להתפלל של מוצאי שבת מפלג המנחה ולמעלה ולהכדיל מיד אבל לא לא יבדק על הנד עד קאת הכבדים וצריך אתה לרעת עוד שאף שלפי דברי בעל הלבושים סימן תקס"ב שנתעבת דכופים עם הלילה הוא כיום אשר אחר וחינו צריך להתפלל ענינו אלא במנחת יום האחרון היינו דוקא למי שקבל עליו קבלה א' לכולם שכיון שחורף א' הם חשיכו כיום אחד אחר אבל לפי מ"ס שהנפך בכל תעניות דכופים לקבל אותם יום יום כ"ע מודו סיכול לומר ענינו בכל יום ואף שכתב תעניות אין אומרים אותו רק במנחה היינו שפגם שאם יאמר אותו בסחרית איכא למיחש שפגם ואחזנו בולמוס ונמא שחרן בתפלתו. אכן בתעניות דכופים לילה ויום מני למימר ענינו בכל תפלותיו דלא מפסקר החיל וכבר הוא מעונס מימים הקודמים והכל כיום אחד נחשב לענין זה והה פשוט. ולענין תעניות ימי השוככים אף שלפי הדיון כיון שהם דכופים קבלה אחר שני לכולם מכל מקום לפי מ"ס הטוב והישר לקבלם יום יום וכל שכן אם נוהג להתענות ב' או' בדרך שכתבנו למעלה דכיון שאינה דכופים שצריך קבלה לכל אחד ואחד ואשר נהג להתענות אלה המ' יום תמיד אין צריכים קבלה. ואם קשה עליו עתה להתענו' דכופים במנהגו ורצה להתענות שלשה ימים לילה ויום שגשבים לארבעים לנחת ידי נדרו ולאכול ביתר הימים אינו רשאי וצריך להתענות המ' יום דלא ברע מאומר יום זה דאינו לזה ופורע ואפילו למ"ד אפילו יום זה לזה ופורע הכא מודה שצריך לקיים נדרו וכ"פ המ' יום שלפניו כ' שמתענים לזכר עליית משה בהר שמי שנהג לעשותם שאין להם תשלומים בכ' או כב' ימים דכופים ולא אמר חינו הא"ר ז"ל כל השיעורים הללו אלא במי שנתחייב לכוס מ' יום תכח תשובה כדי להצטרף או משויכן הא' נער להאי נער ועל כיוצא בזה דברי הרב ז"ל. נאף בזה לפי דעתנו

דעתנו ספי עדיף לנוס ולהתענו' המ' ימים זה אחר זה מלנוס הכל בבת אחת בכ' ימים או ג' שבכל יום ויום כשהוא מעונה יהא נכבד לבו וענינו תמיד אל ה' אכן מי שצ"ל להתענות בתורת נדר או נחנה כלי עלמא מודא שלא יצא זה בזה וכפרש בעמין מ' יום של השוככים שכולם ימי ספר התקוני' לפגם אות הכרית ועיקר התקון לענות נפש בתוך זמן קריאת פרשיות אלו משפיות עד משפטים כמ"ס הרב כשער הייחודים.

וכבר

כתבנו במסמרת החדש שאף שאמרנו הלכה מתענה ונשלים היינו לומר שיתענה עד מקצת החמה אבל כל שנכנס לתחום שבת שוב אינו רשאי להתענות והמתענה תענית אלו יצאנו שלא להכנס בשבת כשהם מעונים. הנה עוד פה הניע ביאור מפורט והתקוני' לזמי השוככים והוא לקט מאשר יצאתי בעקבי הדאשונים נוחי נפש לרגל התלאכה אשר לפני לזכות את הדכים לא נסענו בר עם נכר דבר דבור על אופניו. ואתה אחי קורא נעים ה' עמך גבור החיל אם כיכל נפש אתה אל תפסח ולא תט מאת אשר קרית לפניך בשפר התקונים הקץ אחי משינה זו וגל מ'לל לך המסך אשר נסך עליך הקליפה וקדע מגד לבדך העדל לאשר ולקיים באש תוכל שאת ועל תסבול ולא תבול ולא תקוץ בתוכי והתמד בתשובה שנה אחר שנה ואל תפסח בפה פנימים ביאצת את צוראך כי כל מעשיך ספורים וכתובי וכתבנך ביום נפשך תכפר עון אשמה אשר הרתחת עמך וכידך לגדל ולשוך לכל לשוב ולבנות אשר הרסת ולא חמלת ובכח התקונים אשר תחזקנה וידך כס בימים אלה ואף גם בתוך ימי השנ' תזכה להי' משכנות טהורים בתפלותך וכלימודך ולהי' דבק עם קונך וכן אמרו בזהר לך שגל מרת הכרית נאמר ואתם הדרכים בה' אלהיכם ז"ל וכלא תליא בהאי את ועל דא כתיב ומכשרי אחזה אלוהי דא שלימותא דכלא מכשרי מפגם מהאי את ממש וע"ד זכאין אינון ישראל ראחידין ביה בק' כה זכאין אינון בעלמא דין ובעלמא דאתי עליוהו כתיב ואתם הדרכים בה' אלהיכם חיים כולכם היום ע"ל ה' יזכנו להיות משומרי בריתו ועדותיו אמן מלה.

פרק שלישי טז בשבת

יום ט"ו בשבט אף כי הוא ממי השוככים אין בו תענית כי הוא ראש השנה לפירו' האילן ובתקון המעשה אשר יעשה היום על הפירות בו נעשה תקון כדיון חי העולמים בסוד הסוכר בזהר בראשית ביומא תליתאה עבר' ארעא איבין מחילא דהאי גדיק דכתיב ויאמר להים תרשא

פרק ג טז בשבט

פתוקא וכדומה לון סלהו בחד רתיכא אתרכיט כל אינון
דעכרין פירין ואינון רכרכין בר מתשוחים רוא חדא אינון
בר משכילין וכו' דכל חד מאינון זוטרי בר מאזכא מאימ'
חדא אתילידו כל עשכין דארעא דאתמני עליהון רכרכין
תקיפין בשמיא כל חד וחד רוא כלחודוי כנוונא
דלעילא וכו'.

הנה

משם תתבונן כי אף על גב שהבורא ית' שם
משטרו בארץ ועל כל אחד מאלף ממונה עליו
מכל מקום העיקר של כל א' וא' נאחז במדות העליזות
וכצ"ש שם בזוהר ז"ל מ"ד אל גינת אבנו ירדתי א"ל ת"ח
האי גנתא נפקא מעדן ודא היא שכינתא אבנו דא היא
דתיכא קדישא דאינון ארבע רישין דנהרין ומתפרשין
מגנתא כהאי אבנוא וכו' אשר ממנו נקח כי בכל עשב
יהיה מותר מחברו בשורש שלו למעלה. ומדבריו ז"ל
ביאר שיש ל' מיני פירות האילן ובעולם הכריאה עשרה
מהן לעומ' י' ספירות שלה ומפני שהם רחוקי מן הטומאה
וקרוב לאגילות אין להם קלי' לא בפנים ולא בחוץ ונאכלק
כמו שהן ושו' הן ענבים תאנים תפוחים אתרוגים לימונים
אגסים חבשונים תותים שורב' אש חרובין ועשרה מ"כ פירו'
הם העולם היצירה והן כווד י"ם דיצירה שהם כנונים בין
עולם הכריאה ובין עולם העשיה שאינו קרובות לטומאה
כמו עולם העשיה ולא רחוקים כמו עולם הכריאה. ולכן
גרעיני הזרע בתוך הפרי אינו נאכל לפי שאינו רכים
כגרעינים שבתוך הפירות דכריאה. ואלו הן זתים תמרי'
גדגונים' שופאיי' אש פרישקו' ש זירגואי' לאש משמי' ש'
גינדא' ש' אקאאני' ש' נישפ' זלאש ועוד י' מיני פירו' יש בעול'
העשי' לעומת י"ם ולכן נאכל מה שבפני' ונזרק מה שבחוץ
שקליפת הפרי היא מחינה בינו ובין עולם התמורות כדי
שלא יקבל טומאה וז"ס היצר הרע והקליפה דבוקה בגפס
ואלו הן רמזים אגוזים שקדים ערמונים לוזים הנקרא
אלבי אכ' אש אלונים הנקרא אלביו' טאש בלעז פריסין
פניוני' שפסתו' קיש מאוז' ז'.

והנה

העשר מיני פירות דכריאה נתברר מהם
כל הפסול' ונשארו טלן טוב ואילן ברק הוא
להעך שהוא הכל דע שהכל הוא קליפה וכנגד י' מיני פירו'
דיצירה שהמוח מלכד ויהקליפ' מכפנים שהוא הגרעין
שבתוכם כנגד זה בקליפה כשננוץ הקדושה שנפל הוא
גדול ולא יכלה הקליפה לסבול כל אותו האור בקרבה
נכנסה הקליפה תוך הקדושה ונעשית הקדושה מקיף
אליה וכנגד י' מיני פירות דעשיה שהמוח הוא מלגאו
והקליפ' חופפת עליו מכחוץ כנגדן בקליפה כשלוקחת
נינוץ הקדושה בתוכה לחית אליה והיא חופפת עליו
מכחוץ בקליפ' אל המוח ע"כ. נא ולמד כי אין דבר גשמי
פה למטה שאין דוגמתו למעלה כי גבוש מעל גבוה שומר
וגבוהים עליהם ואשר המה בעולמות התחתונים המה
כל

תרשא הארץ וגו' עץ פריה עץ הדעת טוב ורע דאיה
עביר איכין ופירין עושה פרי דא כדיוק יסוד דעלמא וכו' .
ומנהג טוב להולכים בתמים להרכות בפירות בעצם היום
הזה ולומר דברי שיחות ותשבחות עליהן כאשר הנהגתי
לכל החכמי אשר עמדו. ועם כי בדברי כתבי הרב זל"ה
לא נמצא מנהג זה מ' מ' לדעת תיקון נפלא הוא בעלה
ובגמט' כי הנה הובא בירושלמי פ' י' ויהסין זל' ישמעו
ענוים וישמחו א"ר אינון עתיד אדם לתת דין וחשבון על
סדא מניני מגדים ולא אכל רבי אלעזר היה מנמנס פריטו
למיכל בהון מכל מילי חדס. ע"כ. וט"ס הדבר שכנס
שהנהגה מן העה"ז בלא ברכה נקרא גולן מפני שעי'
הברכה גורם להמשק שפע עליון ע"י כח הברכות והשר
הממונה על אותו הפרי הוא מתמלא משפע זה כרי לגדל
הפרי שנית ולכן הנהג' בלא ברכ' גולן הוי כי אכל הכריה
שהרוחניות היה שורה בה וכלה ומנע כח ההוא מן העול'
והיה ראוי לו להמשק ברכה מלמעלה והכח הממונה על
זה בטל וריק מאותו השפע שהיה בידו ולכן נקרא גולן
וגם אמר כאילו גולן אכיו ואמו כי האוכל בכונת הברכה
של ברכת הנהנין מתקן נינוני בשמתו והננויות הנובעים
בגשמת אכיו ואמו כבוד והוצאתי את בלעז מפיו' כטעם
חיל בלעז ויקיאנו ואם נהנה בלא ברכה הוא כאילו גולן
אכיו ואמו מנינו' השייכו' לגשמת' והוא חכר לאיש משחי'
לפי שכל כונת המשחי' לגולן כנונו' ולקולט' ולא
להחזיר' א' הקדוש' אשר זהו סוד כי לא על הלחם לבדו
יחיה האדם כי על כל מונא פי' וכו' שהיא סוד הברכה
המוציא' מהטומא' להקדוש' וכבר ע"י פי' ה' בלעז' ל"כ
סיני' אשר המה לעומ' ל"כ פעמים אלהים הנאמרי' במצ' ש'
בראשי' כמו שביארנו בארוכה בתקון הסעודה בחלק
הקודם ע"ס.

ועונשים

הל' לו גם המה ישכן למי שרואה מיני
פירות ומגדים ומנמנס ורע לו ולא
אכל ומנע טוב מבעליו ולא כירך עליהם אשר הכח הממונ'
עליהן בטל ורק מצדו משפע עליון הכא על ידי הברכה
ואף גם גולן אכיו ואמו כי הואיל ולא אכל מהן לא הוציא
נינונות דשייכו' לגשמתם כאמור ועל כן מטעם זה ר"א היה
מנמנס בפריטו למיכל בהון כל מיני פירו' חדשות להרכו'
ברכות ולעשות התקון תכף ומיד ושללא להחמין המנוה .
לתקון הדבר הזה יאותה לנו בעצם היום הזה לאכול כל
ומיני פירות ולכרך עליהן בכוננה זו כי חביבה מזה
בשעתה . ובזוהר פרשת שמות דף ט"ז ז"ל אמר ר' יאודה
מ"ד גם זה לעומת זה עשה האלהים כנוונא דרקייעא עבד
קב"ה בארעא וכלהו רמיוא למא דלעילא דכר היה חמי
דכי אבא חד אילנא דאיכיה אתעביד עופא דפרח היה בכי
ואמר אי הו' ידעין בני נשא למאי רמיואן וכו' דא"ר יוסי
אילכין אינון דאתחיו מינהון לחכמתא כגון חרובא דקל
פכהיקא

פרק ג קריאה ולימוד וחפלה קודם אכילת הפירות קט

ובסי' ל' וואת דמי אתן בקרבכם וכו' עד דברתי ועשית
ובסי' מ' ושיכני אל פתח הבית והנה מיס וכו' עד ועלהו
לתרופה ואח"כ כיואל סי' כ' חקנא ה' לאדנו וכו' עד ולא
יבטו עמי לעולם.

בתובים

סי' ע"כ וקמ' וקמ' חוסמין סי' ל' לך
דומיה תהלהוסי' קכ"ו בשב"ה סי' כ'
ציון וכו'. ואח"כ בזהר פ' בראשית דף ל"ג ע"א ר' חייא
מקוה המים דא צדיק וכו' עד והא אתמר וכו' בזהר פרשת
קדשים דף פ"ו ע"א פתח רבי אלעזר ואמר אתם עדי
נאם ה' וכו' עד ואורח צדיקים כאור מנה ואמר כך בסוד
הכרעה דיש פרשת עקב עד אתה ה' אבינו גואלנו. ושיב
יפטיח בפפה נוסח תפלה זו פשוטה אלא האל הצו"ה
והיו צד והכרח והמאניל עולמות העליונים ובבורתם
ובכיוונם בראת דוגמתן על הארץ מתחת כולם כחמה
עשית עליונים למצלה ותחתונים למטה לחבר את האהל
להיות אחד ואילנין ודשאם מן הארמה הצמחת בקומתם
ובכיוונ' של מצלה להדיע לכני אדם חכמה ותכונה בהת'
להשיג בנעלמים ופקדת עליהם במשמרת מלאכיק
הקדושים הממוני' והמשטרים להגדילם ולהצמיחן ועלימו
תטוף שפע וכח מרותך העלמות ויעשו פרי תבואה וכל
עץ פרי עשה פרי למינו ומפרי מעשיך תשבע הארץ
הארץ לאכול מפריה ולשבע מצודה להחיות בהם נפש כל
חי מן הכח הרחמי אשר בהן מפרי פי מלאכיק הקדושים
הנוטרים את פריו וממנו פרייך נמנא סכר פרי הבטן
להחיות ולוון את הצוף והיה פרי למאכל ועלהו לתרופה
וזה היום תחל מעשיך להחיותם ולחדשם איש יביא כפריו
עושה פרי למינהו כי כן ימלאו ומי החנונים לפירות האילן
העליון עץ החיים אשר בתיך הגן ועשה פרי למצלה
ויהרמי' א' א' שבכח סגולת אכילת הפירות שנאכל וק' הך
עליהן עתה ואשר כהנה בסוד שורשן יתעורר שרשי' הן
העליונים אשר המה תלויים בהם להשפיע עליהן שפע רבון
ברכה וכדבה וגם התחתונים והמשטרים פליהן יתמלאו
מצו שפע הדרן לשוכ שכית להגדיל ולהצמיחם מראשית
השנה ועד אחרית השנה לסוכה ולברכה ולחיים טובים
ולשלום וקיים לנו את הדבר שהבטחתנו ע"י מלאכי חוץ
וגערתי לכם באוכל ולא ישתית לכם את פרי הארמה ולא
תשכל לכם הגפן בשדה אחר ה' נכחות השקיפה ממשן
קדשיך מן השמים ובך עלינו את השנה הזאת לסוכה
ולברכה תשיתהו ברכו לעד תחדשו במצחה את פניך
ונתנה הארץ יכולה ועץ השדה יתן פריו ועליהם תבא
ברכ' טוב להתברך פירותי במעייט א' המרכ' וא' המעשים
גם ברכות יעשה כבדויות הגוף שם עוה ה' את הברכה
חי' עד העולם. ועוה הדר הברכו באכילת הפירות והיו
למאורות במעין הברכות צדיק חי העולמים ובראת'
הקשת שש ומתפאד בגוונים שלו ומשם שפע עלינו שפע

אל העליונים כי אם לא היה מכל לא היה כל. ואבי ראש
גס דאה מועם סיח סוד לשון הזהב אשר בחכמה דברו
לאמר ראש השנה לפירות האילן ולא אמרו לפירות
האילנות דמיו בחכמה לאילנא קרישא אילנא דחיי וכמו
שביאדוגורי האר' שכן אילן בגי' ויהדונה י' כח שכל
במכתבם כביאור מאמר הזהר פרשת אחרי מות ההוא
אילנא רבא ותקיפא וכו' אילנא דנטע שורשיו באיגון היום
ע"ש וכן בכתבי רבינו הקדוש האר' אילן בתלואו גי' י"ב
צדופי הוי' תרמו על הת' אילנא דחיי שכולל בו י"ב
צדופי הוי' כמ"ש בפרשת בשלח תריסר תחומין וכולי
סליקו באילנא קרישא רבא וכן עוד פס במאמר ויבאו
אלימה וכו' ואתתקף אילנא קרישא כי"ב תחומין וכו'.

והענין

כי כמו שהיום ראש השנה לפירות
האילן לניין המעשרות דחשכין לה
שנה מט"ו בשבט דהאיל וידו רוב גממי שנה ועלם
השרף באילנות ונמצאו פירות חונטים מעתה כן דוגמתו
למעלה ראש השנה לפירות האילן העליון להשפיע את
שפע הקדוש לפירותיו הם הם העולמי' אשר מהם ישתלשל
וידר פה למטה באילנות ועל משטרים.

ומעשה

ידינו כוננהו בכח סגולת התקון הזה
הנעשה ביצם היום הזה בכח הכרכו'
ואשר ילדה אליהם הנות סוד שורשן תתעוררנא בקופתם
ובכיוונ' למצלה. וכוסף גם הוא כי בספר התקון הלז
מעוות לו וכל לתקון את פגם הברית אשר לא נאמנה
בבריתו והיה בעשותו התקון לעץ פרי מחץ מכתו ירפא
בפגם הנדחק עושה פרי בצדוף סגולת הימים ההם
הנוכחי' ונעשים לתקון פגם הברית כמו שנתבאר בפרק
א'. ופירי ו' ל' היה אמר לבוין באכילת פרותיהן לתקון
חטא ארה"ר אשר חטא בפירות האילן כי אף כי כל ימי
סנה כל בוונתיו לתקון זה מ' חביבה מצוה בשעתה זה
היום תחלה וראש לפירות האילן. ואשר להיות כבד הדענו
בכמה מקומות כי יש בכח הדבור להיות מעורר כח מרות
העליונות להאירן באור מופלא יתר גדול מאד להשפיע
שפ' רבון ברכה וכדבה בכל העולמות ע"כ נכון להנותם
לפני אכילת כל פרי וסרי בסוד שורשו הבא בספר הזהר
ובתקונים בקקת מהם לעורר שרשיהן למעלה וקודם הכל
יהנו בסדר זה.

תורה

פרשת בראשית ויאמר אלהים יקוו המים
עד ויהי ערב ויהי בקר ויחל שמי ואחר כך
בפרשת עקב כל המצוה אשר אנכי מצוך היום וכו' עד על
הארץ הטובה אשר נתן לך ואח"כ פרשת בחקתי עד ואולך
אתכם קוממיות.

נביאים

יחזקאל סי' י"ז כה אמר ה' אלהים ולקחתי
אמי מצמדת הארץ וכו' עד דברתי
ל קיתי וכו' ל' ד' והושעת' לגאלי וכו' עד נאם ה' אלהים
ועם שמי כח א ובסי'

פרק ג סדר אבילות הפירות בשבט

רצון ורחמים למחול ולסלח מעוונותי ואשמת אשתי
פואלנו ואשר חטאנו והיינו מרשיעי ברית ובגמנו
בפרי נדוי'ק חי העולמים ומנענו רכיבי השפעתנו
ונשחתו כל מקורות ויפוצ עתה הכל לאיתנו הראשון
ותשכ באיתן קשטו כי אתה תכרך נדך ה' כנכה
רצון תעטרהו .

וכר

הנעוצו' פנתפזרו על ידינו או על ידי אבותינו
וכעון ארם הראשון אשר חטא כפיתת האילן
עתה יפוצו להתכלל בעוז הדר עץ החיים ומסרמה' כל
דע בכח שפך הגדול היוצא מפסוק ח'ל כ' לעו' יקאלמו
ובשוב הכל לאיתנו הראשון ולא ירח ממנו כרח כי אתה ה'
לכרך מקבץ נדחי ישראל . וככן את נמח דוד עבדך מהרה
תנמיח וקרט תרום כי שועתך וירום הורו ותגשאל מלכותו
על כל העולם וכולו . ותחת 'הנעצוק יעלה ברוח ותחת
הסרפר יעלה הדסוהיה לה' לפס' לאו' עולם לא יכרת ויהי
פסת בר בארץ בראש הרי' ידעם בלככון פרוו וינצו מעיר
כעשכ הארץ וזו ירננו עני היער ועץ הסדה גשאל ענף
ועשה פרי דגבר מס ביומו . ולקחת מראשית כל פרי הארץ
להביא כטורים לפני מוכח ה' כהלל וסודות לה' אלהינו ורכ
טוב לבית ישראל ופשו' מדבר וזיה ותגל ערכה ותפרח
בחבולת פרוח תפרח ותגל אף גילת ורנן ככו' הלככון
ניתן לה הדר הכרמל והשרון המה יראו כבוד ה' הדר
אלהינו במהרה בימינו אמן עשה למען שמך וכו' יהיו לרצון
וכו' ויהי כועס וכו' .

ושוב

אחר העתר עתרת זאת ינלח רצון במעש'
שפר תקונו הפירות בסדר זה .

חטה

ועשה ממנו תבשיל או יביא פת הכאה
בכסנן לאחר הסעודה ויהנה כוזה פרה'
כלק דף קפ"ח ע"כ פתח ואמר והיה כאכלכם מלחם
הארץ וכולו עד איתתקפנא כסנן וננה לאנגא ויכרך
כל א' עליו .

זית

יהנה כוזה פרי פנחס דף רמ' ז' ע"א בלילה
בשמן כתית וכו' ז' מ' שם ע"ד' אכפי אדם .
ויכרך עליו א' מהסובין שאל לבדו . ויטין בניחף יהוה
פפוסה .

תמרים

יהנה כוזה ויקרא דף ג' ע"א ר' אחא
הזה יתיב קמיה דר' מ' וכו' עד בורי ולא
עולתה בו . ויכרך עליו אחר תן והמסובין מלא אכל מן
הראשו' וכן על זה הדך יעשו כשאר הפירות בדי לכרך
ויטין בניחף יהוה בכולן .

גפן

יהנה כוזה ג' ויפכ דף קנ"ב ע"א וכגפן
ג' שריבוס וכו' עד כדדינן שלימין ברקא
ואת וברשת בשא דף קכ"ו טיין ושפר יויר ויכרך
אחר כענבים . ויכין צירוף יהוה ויפתו יין פוס
כולו לכן ויכונו בשם ע"פ יו"ד יהי' וי"ן יהי' .
תאכה

תאנה

לא תמנא תמו שוחי כוזה ולמריגי
מדע בקל להשביל פודה כיהיא במלכת
בקבלת ג' מילואי אלהיה גימטריא תנ"ס . וגם
הכינה בקרא' תאנה כוזה תאנה זה משם שאכה לבינס
במ' ש' סרכ זלה' ויכוין צירוף יהוה' ויהנה במסנה פרק
ג' דמ' עשרות .

רמון

יהנה בתקונים חיש תקון כ"ד עד כלכוסין
שפיהין . ויכוין צירוף יהוה' יהי' .

אתרוג

יהנה כוזה פרי מ' שפטים דף ק"ך ע"ב
פקודא בתר דא להביא פכורים וכו' עד
הלב חואה ויכוין צירוף יהוה' יהי' .

תפוח

יהנה כוזה פרשת אחרי מות דף ע"ד
ע"א רבי חייא פתח כתפוח וכולי והא
אתמר וברשת האמו דף רפ"ז ע"ב רבי ינחק
פתח וכולי עד דאתכלילת בשופנים ובאן וסתו
בולן כוס יין מעט ארוס ורובו לכן ויכונו לשם מ"ג יו"ד
ח' יו"א יהי' ויכוין צירוף יהוה' יהי' .

אנו

יהנה כוזה פרשת אלה שמות דף
ט"ז ע"ב אחר לה רבי עקיבא מהו
רבתיכ אל גבת אנו יהדתי וכולי עד וקראן בשמהן .
צירוף יהוה' יהי' .

לוזים

או שקדים או ערמונים יהנה בסתרי תורה
פרשת וינא דף קס"א ע"ב ויקח לו
מקל לכנה לחולו וערמון וכולי עד שלים ככולא ויכוין
בצירוף יהוה' יהי' .

חרובין

יהנה כוזה פרשת פנחס דף רי"ז
ע"ב קס' בונינא קדישא עד ה' ימלק
ויכוין צירוף יהוה' יהי' .

אנסיס

יהנה במשנה ראשונה מפרק כינור
מכרכין ויכוין בסופי תיבות המוניא
לח"ס מ' גימטריא ויהדוכ' ופמשה דף ר' פ"א
דכלאים ויפתו כוס יין חניו לכן ומני ארוס ויכונו
בשם מ' ה' יו"ד יהי' ואו' יהי' ויכוין צירוף יהוה' יהי' .
יהנה במשנה ב' דפרק כינור מכרכין
בידך על פיח האילן כור' א' פרי הארץ ה'
ויכונו כס' ת פס איהוה' ומשנה א' דפרק א' דמאי ויכוין
צירוף יהוה' יהי' .

פרישין

יהנה במשנה ג' על דבר שאין גדלו מן
הארץ על הג' כינה ו' על ה' כנים או' מר
ויכונו כסס איהוה' החתום כר' ת ווונא מפ' א' ת' סמנים
'ואת הארץ וכמשה ג' דפר' א' דמעשרות :

גודנוניות

יהנה במשנה ד' וה' ויכונו בשם
ע"כ כר' ת כי' דף ע"ל היין .

סופאייפה

יהנה במשנה ו' ויכונו כס' ת כ' א'
לה' ס' יין גימטריא ויהדוכ' י'
כענים

בטנים

יהנה במשנה ו' הסוף לפעמי
מליח וכו' מברך על ה' עקר
ו'טסר א"ת ה' מפילה ויכין כס' ארודה

נירדאש

יהנה במשנה ח' אכל תאנים
ועגבי רביסרפון אופ' בו' רא
כ'פשות ר'ת גו' פס ו'ר ה'ה ו'ה ה'ה

נישפור א"ש

יהנה במשנה ראשונה מפרק
שלשה שאכלו חייבין ל'זמן
א'כל ר'ת א"ל

תורמוסים

יגמור כל הסר' ויכין במשכ'
ג' ברכו' אמת' א'להי ה' נכחו'

ו'וסב' ה' כדוכים ר'ת שס' ארודה ותמכה ר' שלשה
שאכלו בא'חר איכ'ס ראשי' יכוחו בשם ארדי' ובמשנה ה'
כ' חכוח' פה'יך אכלות כאחת ה'רי א'לו ת'סרפין ל'זמן
כחונ' שס' אל'ה' ואמסנה א' מפרק אלו רכוס וכו' ואחר
בך מברך על היין ו'בית ה'לל א'מרים יכוחו שס' ארודה
ואח'כ ישתו כוס יין אדום כמעט יין לכך ויכוחו לשם כ'ן
י'ר ה'ה ו'ה ה'ה ובמקום שמחנות כל השלשים פירו'
שהוכחו למעלה ששורשם בעולמות כו'ע מצוה לחזר עליה
פי כל המרבה הרי זה משוכח ובמקומות שאיך מכיון כ'כ
לא יפחות מ'כ מימי פירות לעומת פירות האילן העליון
אילנא דחיי דאת תקן אילנא קדישא בתריסר' תחתון
סוד י'כירופי הוי'ה ויכין בכל אחר מהן בצירוף אחר
ואף בסדרה כ'ל יס' לכין כ'כ הפירות ראשונות בהם כח
שורשם בהן ומצות היום בפירות האילן כלכד ואין מהחין
לחזר אחר פירות הארמה ומכל תקום אס' יסדרם עם
שאר הפירות ויברך עליהם נכון סדר כ'כין לעץ הנחת'
בן יס'י על האדמ'ה ואשרי אכס' יעשה זאת וכן ארס
יחזיק בשפר התקון הלו לעור שורשו למעלה באילנא דחיי
ולא ימיש מעשות פרי לתקן מעוותו ומאכרי גאולתו
לאמר מעל בקדשו שמיס'והיה חסר הוא לאיש משחית
בהתחנות מהע'ה בלא ברכה א'כאשר חדל מאכול כל
מימי פירות להרבות ברכות ולא אכל כח' שבת באר בראש
הפרק שעתיד לתת דין וחשבון על זה עתה בשפר התקון
הזה מעוות לו יוכל לתקן ומשך מעך מקור הברכה אשר
מנע בכח סגולה אכילת הפירות וברכותיהן ומש' יושפע
שפע רבון ברכה ומדנה על העץ ועל פ'ה תמי' כל השנה
ואף גם זאת ברכות לראש' צדיק חי העולמים ומחז' מכת
פבס' הברית ירפא' בהיות ענש התקון בפירות פרי צדיק
עץ חיים כח' שבת באר במקומו ואולם אף כי מצות היו'
להרבות בברכות מ'ת הירא את דבר'ה' יהיו עיניו בראשו
לכל יכשל בתקומו בברכה שאינה צריכה כאשר פשתה
התמסחת הוואת ברכת בני עמית בשבתות וי'ס' לאפוש
ברכות חנם וכד' להשלים ק' ברכות מי שיש לו מימי פירו'

כח ב סדרותיהן

שברכותיהן שוות מביאה לפניו אחת א' זה אחר זה לברך
על כל אחת ואחת ובעיה כל חוזה לא יכחו מירי ספק
קדוש לודא ברכות לבטלה שהרי כל שכוונתם לאכול
מימי פירות מדוכי' שברכותיהן שוות זה אחר זה מה הועילו
בתקנת זו שלא יהיו כולן לפניהם והרי פירס' להכין לפניו
ולפטור את כולן בברכה אחת וכל שלא עשו כן רכיב
עליהם איסור ברכה שאינה צריכה וכתב הרמב"ם סוף פ'
א' דברס'ת כל המברך ברכה שאינה צריכה הרי זה נוסף
ש'ס' לשוא והרי הוא כגשכע לשוא ואסור לענות אחריו
אמן ובפרק ב'א' לעל' ההיא דתנינא ובפסוק שכוונתם
הפירות קדוש על פה יהי' טעמא פ'מלא תסוד' ברכ'
שאינה צריכה פיה' צריך לחזור אס' יכחו ספר אחר וכן
אחרים חייבין תפלה של יד לתפלה של ראש עבודה היא
ביד וחזר עליה מעורבי התלחמה והיעו לפני שורם
ברכה שאינה צריכה ואין מי שיעל' בדעתו בעקל להשלים
ק' ברכות לאפוש ברכות שאינן צריכות דהוין כמו
ברכה לבטלה ולא' משום שהוא שבת וי'ט יכלכו ברכ'ס
לבטלה ואס' אמרו בבמרא ממלא' לה במימי פירות היינו
כל אחד כדמי' אכל לאו בברכות שאינן צריכות חלילה
יסתקע הדבר ורכים שגו בחוזה ודינו הדבר לדין
שכתב הר' מנחם בפרק ב' דברכות שאין מברכין לא על
אכול ולא על משקה עד שיביאנה לפניו ואס' צריך ואחר
בך הביאנה לפניו צריך לחזור ולברך ע'כ ודנו רס'ה רמזו
לברך על זה שלא בשני זה ולא התכוונו כי לא שוו
בשיעוריהם דעד כאן לא אמרו הכי לא בדבר שאפשר שלא
יביאנה לו וזתלה ברעת אחרים רייקא ממי דק'תבי' הביאנה
ולא קתבי' לא יברך עד שיהי' לפניו אכל כל שביד ברשות
אף על פי שהיא לפניו ואינו רואיה ואינו חסר מן
הסוכה פשיטא ודאי שיחוייב לפסורו בברכת פרי
אחר ששה לו בברכתו (א'ה עין) כספר הזכרונות
זכרון שמי' שהאריך במדע זה והעלה בדבריו הדב
המחבר כאן

ורוא

הדין בתקון הפירות כיום זה אשר לא מעול
ולא ישיש בהכאת אחר א' לפניו זו אחר זו
להמלט מאיסור ברכה שאינה צריכה בכל אחר מהן כל
שכוונתן לאכול מימי פירות מדוכים שברכותיהן שוות זו
אחר זו ואף אס' יעשו כסדר הזה הקדושים בבית הכפל
הבית לברך על כל אחד ואחד שיביאו לפניהם איכא
ממי איסורא כמ'ס הכ' בשם הרי"ף ז'ל הקדושים בבית
בעל הבית לאכול מימי פירות ויכחוין להם כזה אחר
זה אינם צריכים לברך אלא על הראשון (א'ה הדב בעל
ט'ז סימן קע"ס האריך ברין זה וכתב שדבריו תמוהים
מאר בעיניו דאזלינן בתר דעת כע'כ ולא אחר האורח
והעלה שצריך לברך על כל מין ומין כיון שהיא מסופק

א דעתו 28

פרק ג איסור כבוד ברכת עוה

פנים דמסתמא נמלך הוא בכל פעם וזרע שמים כדי להסתלק מן הספק יסב קודם נטילה במקו סעודתו ויברך על דעת לשתות בתוך סעודתו והוא שיהי פחו מרביעי וכן הוא מסהג הרב זל וכתב מהרש"ו ולפי ספעי א' שתיתי קודם אכילה יותר מרביעית הראו למורי זל במנחי שהיה ברכה לבטלה :

ורין הדגן שלוק והגרעינים שלימים ואוכלין אותו בדרכ נסתפקו בו התוספות אם יברך לאחריו ברכה מעין ג' ולכך הנכון שלא לאכול אלא בתוך הסעודה ופטורנו ברכת המזון ואם בדעבר אכלן שלא בתוך הסעודה יברך בורא נפשו :

ורין הכריה כגון גרגיר של ענב או של דמון נסתפקו התוספות והראש לומר שמכרכין לאחריו אף על פי שאין בו כזית הואיל שהוא כבדיותו וזרע אלהים וסתלק מן הספק שלא לאכול כריה פחות מכזית ונסתפקו עוד בעלי התוספות בברכה אחרונה של יין אם מכרכים אותה על בזית הואיל ואמרין וסבעת זו שתיה אי הוי דמייא דאכילה ששיעורו בכזית הכא נמי נמא דשיעורו בכזית כך אפילו בעורח לח או נמא דשיעורו בכזית אחר שיהא נקדש ושיעורו חכמים פהא דביעית דרביעית יין אם יקדש יעמוד על כזית לפיכך ירא שמים יהא זהיר שלא לשתות שום משקה לא יין ולא שאר משקין אלא או פחות מכזית או רביעית פלס שלא להכניס ענמו לספק ברכה :

ורין פירות ששראן או בשלן במים ונכנס טעם הפרי במי נפל מחלוק בין הראשונים דל"ה רשכא מכרך מהכל ול"ה רא"ש פ' העוכין דמספק לן אם נחשבים כפרי עצמו או לא לפיכך מים ששרו או בשלו בה נמקין מהם מן המינים וזריכים אחריהם ברכה א' מצין שלש קסה לתקן ברכת דבר אחת אין קפיד דמכרכין מהכל ומצינים בה לכולי עלמא דעל הכל שאמר מהכל יצא שהיה כוללת הכל אבל לענין ברכ' אחרונה היכי נעביד שאם יש להם דין הפרי עצמו יש לו לברך ברכה א' מעין ג' ואם אין להם דין הפרי עצמו יש לו לברך בורא נפשות וכללו אין האחת פוטרת חכרתה לכן כל ירא שמים לא ישתה אותם אלא בתוך הסעודה דברכת המזון פוטרת ברכה של אחריהם ואם ירצה לשתות שלא בתוך הסעודה יאכל גם כן פרי אחד משבעה המינים וגם ישתה מים וינטרך לברך ברכה אחד מעין ג' על הפרי של ז' המינים וכו' נפשות על המים וינא יח ממה נפשך אבל אין תקנה על ידי שיעתה יין ויברך אחריו ברכה א' מעין ג' ויסיף בה על העץ ועל פרי וכו' שאע"פ שכתוב זה אינו מוכיח סם ומלכות אין לו לעשות כן כמ"ס נעל תרומת הדשן שאין לכלול

ודעתו אכזה כ' . ואכל מקום הדבר פשוט דהיינו בשא' הימים אבל כד' שמרכים בפירו ואין ספק שיביאו לפניה' כל מיני פירות כי על כן המה כאו כועדו יחדיו כ"ע מודו דאינו מברך אלא על הראשונה . ועל כן הדרך הישר ונכון בזה הוא כדרך שביארנו למעלה שיברכו כל אחד מן המסובין בפרי אחד זה יברך בזתים ויאכל הוא לבדו מהן וזה בענבים ויאכל וכו' וכן יהא חוזר חליל' על כל המסובין סם אשר בזה לא יהיה שום פקפוק בדבר ואשר לא ידע להזהר מקולקל הוא ולא מתוקן ונמצא קדח מכאן ומכאן והלואי לא יעגם בפגם הוא נותן טעם לפגם בשמי' ממעל להשפיע טעם הכרחה ההיא לחימונים וספחה תירש גבירתה כמו שביארנו בחלק הקודם בטעם בשכמל'ו בכל ברכת שוא ע"ס בארובה . הכי אחי אתה חזה להחמיר ולא להעריך דשכ ואל תעשה עדיף והיות יק גמק במדר השמוי לפני הדרת כבודך לא תוסיף ולא תגרע .

ומצורה ליראי ה' וחושבי שמו להזהיר את העם על עבקי איסור ברכת שוא שהוא כנושא ס' לבטלה והרי הוא כנשבע לשוא כזכר וחייב השומע לדמותו אם הוא מויד ואם לא נידה הוא עצמו חייב נדוי וכת' הרמב"ן במ"ס הוא עצמו חיי' כדו' רקאי אמוכיד עגמ' סאף כי לא נידה שום אד' הוא יחלוק מנעליו ויטב בקרקע כגידו ויבך מ' שיתירנו וכן כהכנעתו כמל' לו ואם לאו עליו נאמר אם לא תשמו' לעשו' וכו' לירא את הש' הנכבד בו' והפלא ה' את מכותך ואת מכות זרעך דחמא לינלן ונכון שיאמר גם כן השומע ברכה לבטלה או ברכה שאינה זריכ' כרוך סם כבו' מלכותו לשל' ועד וכן לפי מה שביאר' כבודו בחלק הראשון הדין כן כפשוט' סבועה והזכרת הש' מפי חכרו ולפקר שיאמר השומע בשכמל'ו כמו שנתבאר סם וירא שמים לא יברך על הדבר בבון אגודים ולוויס עד שיראה הגרעין שכתובו שמה התליע או נרקב ונמצא שביד לבטלה אם אין עוד מאותו המין לפניו כמו שכתב בספר החסידים סימן תתכ"ב וכתב עוד סימן תתכ"ד אם אמרו לאדם אל תשתה עתה מים כי התקופה נופל' ושמה עתה עת נפילתה וכבר בירך ימתין ואל ידבר עד שירע בורא' שעברה התקופה ואז ישתה שלא להכשל באיסור ברכה לבטלה אכן אם בירך על המים ושמו' שמת יש בשכונתו ישתה מעט מן המים ויספק השאר ויש דברים שנפל בהם משלוקת ובעל נפש צריך להיות זהיר בהן מאד כגון המים בתוך הסעודה שנפל מחלוקת בין גדולי ישראל אם זריכים ברכה או לא שרפ"י ור"ת וגדולי הנרפתים סוכרים דחשיבי כבאים מחמת הסעודה שאין דרך לאכול בלא שתיה ואין מעונין ברכה והרשכ"א בשם הראב"ד סוכרים דעעוני' ברכה ויש מחמירין עוד לברך עליהן בכל פנים

פירק ג דברי רבקה לוקח בענין רבקה

קיא

לכלול בברכה א' מעין ג' שיש ברכה של ספק דה' ל' כמו
משנה מטבע ברכות .

ורין הפסוק אשר נפל מחלוקת בין הפוסקים
בדבר שכלילתו עבה ונפלה או טגנה אפילו
שיש עליה תורתא דנהמא אין מברכים עליו המוציא
ורבינו תם ז"ל חולק ואמר דכל שתחל' העיסה עבה אפי'
טגנה בשמן מברך עליה המוציא האיל ואית בה תורתא
דנהמא ופסטי' דה' מקרי תואר לחם כמו שכתב המרדכי
פרק כל שעה וירא שמים יצא ידי שניהם ולא יאכל
אלא על ידי שיכרך על לחם אחד תחלה כמו שכתבו
הפוסקים ז"ל .

ורין המריח בפת נפל מחלוקת י"א לברך עליו
שנותן ריח טוב בפת וי"א דהין לברך עליו
וירא שמים וירחק מלהריח בו לבתחילה וכן באתרוג של
מנוח נפל מחלוקת זה ולכן נכון שלא להריח בו בעודו
מוקפה .

וברין יין שרף אס שתאז בתוך הסעודה ואין סם
יין נפל מחלוקת בין האחרוני' א"ש מברכין
עליו ומנהג טוב להולכים בתמים להטביל בו תחלה מצט
פת להסתלק מן הספק . וכן בכמה דברים אחרים
כסיסתפק בהן יראה לתקן הדבר בדבר אחר שאין
ספק בו ויכוין לפטור את המסופק דומיא דשריית
במקוין הנזכרים .

ובמה מהג' יב' יגיע למשכילים אשר כח בהם
להי' נהנים מיגיעם וממושכלם להבין
ולתכלול בטיב דין ברכות הנהגין . ובעמל' אנוש אינינו
ליגע ולמצוא שורשי דיניהן ולברך בכל דבר מעין ברכתו
והתברכו כל כבס לאחר על הכל אס אמר שהכל יצא
וסומכים על אותו הכלל ואינן חוששין ולו חכמו יטבילו
אשר חכמים הגיוח ברוך ה' יום יום וכי ביום מברכין
וכלילה אין מברכים אלא בכל יום תן לו מעין ברכותיו
וכו' והבי' כמי בעינן לברך על כל מין ומין מעין ברכתו
והרב האבודרהם ז"ל כתב שמה שאמרו אסור ליהנו' כעה' ז'
כלא ברכה פירושו הוא כלא ברכה המיוחד לאותו דבר .
ואני שמעתי מתורי ז"ל שזהו מ"ש האי תאן דבעי' למיהוי
חסידא ליקיים מילי דברכו' שלא יתכן היות מאמרם על
הנהגה מהע' הז' שלא יהנה כלתי ברכה דההיא דשע מקרי
וחבר לאיש משחי' אפס היתה מאמרן על המדקדק בטיב
דיני הברכו' לתת לכל מין ומין מעין ברכתו ולא יספיק
לו בכלל פל הכל שאמר שהכל יצא . וראיתי במכתב ד'
ההקדש רבינו האר"י זלה"ה שהפטר עצמו בברכ' שהכל
הדי זה מור שקללוהו חכמים ז"ל ע"כ . ולמשכילים
יגעם שלא לאבד ומן זמנם זמניהם אחר חריפיו' הדיושס
ושלפילים אשר לא היו לברך הלכה אשר ממה יתעתרו
לבוות

לבוות בגחלת פל תורה ותורה אשר כזאת לא מנא ז"ל
מנא . ועליהם תבא ברכ' טוב בפנותם בפלפול החכמ'
לברך הלכה לא זולת אשר היא עיקר גידיעת עבודת
הבורא להוציא משפט לאשורו . וביותר במשפט מילי
דברכות יסוטטו לבקש את דבר ה' בשורשיו וסעיפותיו
ופוראיתיו דבר דבור על אופנו לא יעדר דבר דבור עסק
העיון בהן ועיקר מנגמת פניהם בתחלת עיונם תהיה
במילי דברכות אשר הן מקנוצ גדול בחכמה . ותחילת
שמושי כפני תורי עם יתר החכמים היה בעסק זה בגמרא
והרמב"ם והטור מירי יום ביום במילי דברכות ובימים
ההם חיברתי קונטרס נפ' ש ברכה המבא בחלק הקורם
קצור כל הלכות ברכות המסופקות וסיותר מוסכם להלכה
שים ענין עליו ותורה צמאונך ולמדריני תורה בקהל
עדתם נאה ויא' אליהם לרחש להם משפט מילי דברכו'
מירי שבת בשבתו אשר רבים מכני ישראל לא ידעו להזהר
בהן באשר לא ידעו בטיב הלכותיהן והיו ממעמשים
כסומא בארובה וכמה מהם מצלו בקדשי שמים לאכול
כלא ברכה והמכריים היו בעיניהם לחסיד' המתחסדים
עם קונם לפי שאחזו דברי חכמים שאמרו מאן דבעי
למיהוי חסידא ליקיים מילי דברכות על מי' שלא נהנה
מן הע' הז' כלא ברכה כאשר ראיתי כמה מהחשובים
עשירי עם ההולכים ברחובות קריה וקונים פירות
ואוכלים מהן בלי ברכה ראשונה ואחרונה ופעם אחד
הוכחתי לאחד שהיה הולך איתי ועשה במנהגו הרע
לבשת אל' א' מהחמיות של פירות והיה כבלע את הקדש
בכלי ברכה והוכחתיו שכתב פיו הוא השיב כי מעולם
לא ניסה באלה לברך ומחבר רגילותו לא ענר כח עתה
להזהר ופגע אחרת השיב חברו הרע דרך תימה היטב
בעיני ה' כי אקבע ברכה בזה המעט אשר לפני וכאלה
רבות אתם ואשםם בראשיהם כתיב כי לא לבדו יהיו
ראשי העם לשפוט בין איש ובין אחיו אפס להיות עיניהם
פקוחות על כל דרכי בני אדם במשפט דת של תורה
בכל מקל כל לא יעדר דבר אשר לא יעבור תחת שבת
לפונם ולאיים עליהם בעונשי הדברים וכפרט בעסקי
פנס הנהגה מן הע' הז' כלא ברכה אשר חכמים הגיוח
הגוזל את חברו אפילו שזה פחטה כאילו גוזל את נפשו
וקל וחומר לשכינה י' דירות שגוזל מהקדוש ברוך הוא
ומכ' יוכבר משניהם אשר דימה לירבעם שחטא וסחטיא
את ישראל שאין מספיקין בירו לעשות תשובה לפי כי
באכלן בכלי ברכה מהם יצאו ומאכות תולדות כמו
שביאר רש"י שם .

ובספר החסידים ס' מ' מעשה בארס א' שעת
לפני זמנו כמה שנים לאחר כמה שנים
נתגלה בחלום לאחד מקרוביו שאל לו איך אתה בעולם
שאתה

פרק ג מעשה שרה

אֵתָה שֶׁם אֵל כָּל יוֹם דִּין אֹתוֹ עַל שְׁלֹא הָיִיתִי מְדַקְדָּק
בְּבִרְכַּת הַמִּזְוִיָּא וּבִרְכַּת שְׁפִירוֹת וּבִרְכַּת הַמִּזְוִן בְּכוֹסֵת
הַלֵּב וְאֹמְרִים לוֹ לְהַמְאִתְךָ כִּתְּכוֹנֵת שֶׁאֵל וְכו' וְאִם כֵּךְ נַעֲשֶׂה
עַל כּוֹנֵת הַלֵּב בְּבִרְכּוֹתָיָהּ יִהְיֶה מַשְׁפָּט הַמִּזְוִלִּים
בְּבִרְכּוֹת לֹאכֹל בְּקִדְשֵׁי שָׁמַיִם בְּבִלִי בִרְכָה עַד כְּלִי דִי
יִלְמָזְכִּיחִים יַעֲשֶׂה וְעַלִּיהֶם תִּבְנֶה בִרְכַּת שׁוֹב לְהַזְכִּיחַ תִּמְדֵּךְ
אֵל

אֵל הָעַם עַל עֲמָקֵי הַכְּרֻכּוֹת בְּיוֹתֵר וּלְהַדְרִיעַם עֲנִין
הַכְּרֻכּוֹת שֶׁתִּקְנוּ לָנוּ אֲנָשִׁי כִנְיָהּ כִּדִּי שְׂנוֹכֹר אִסְכַּת
ה' וּבִדְלוֹהֶם בְּחִתּוֹ הַתְּדִידָה שֶׁבְּרָא הַדְּבָר הַהוּא עַל יְדֵי
שֶׁעָשׂוּ כַח מַדְרֵגוֹ הַעֲלִימוֹת כִּדִּי שִׁיְהִינּוּ הַתְּחִתּוֹנִי אֲשֶׁר עָשׂוּ
וּבִכֵּן נִהְיֶה דְבָקִים בּוֹ לְעוֹלָם אֲכֵן נִדְרֵךְ לִתֵּת לוֹ אֶת הַשִּׁכָּח
כֹּל שֶׁכּוֹסֵי וְעֵינֵי יֵפֶה:

תם ונשלם סדר טז בשבט

לימוד השבוע

תורת חסד

אמר המעתיק מחלק הראשון לא נמצא דבר מעט וולת את זה מצאתי בקונטרס קטן מדר הלימוד לימי השבוע במדר מדרותיהם - וכה היה כתוב שם.

יום ראשון

העולם חתם יד ה' שכינתא תתאה ולהביא בל אלהים אחרים תחת שכינתא עילאה כדבר שנאמר כי אתה ה' עליון על כל הארץ מאד נעלית על כל אלהים כי ה' עליך פורא מלך גדול על כל הארץ. **אנא בכח גדולת ימיניך תתיר צורתי:**

יהי רצון מלפניך **יהוה** אלהינו ואלהינו אבותינו שומר הברית **יהי** והסוד שכזכות כל תעלומות חכמה החתומים בסוד חסד אל וזכות כל פסקי תורה נביאים וכתובים אשר בסוד הסוד הונק יסודם אשר במהגה היום הזה תוכו רנוף אהב' ה' סוד היסוד למכה חסד לאברהם שתהא עתה עת לחננה ושעת רכון להי' ת למודינו נחת רוח לפני כסא כבודך ויהיה עולה לפניך כאילו השגנו סוד תעלומותם והיו למאורות לפאת נב' תימנה כהן של עליון בוקר דאברהם - הבוקר אור והנחה למדינו ת עשה וחסד ה' מעולם ימין ה' רוממה ימין ה' עושה חיל והוכן בחסד כסא חסד ה' מלאה הארץ עורי נפולן וכואי תימן מנן אברהם ופחד יצחק הן שתי ידים וזכות כאחת שמאל דחה ועמין מקדכת ויתכוננו חסדי ה' - ומחסדך הגדול וישפע עלינו שפע חסדך והחנינה למחול ולסלח כל אשמותינו אשר אשמתם במדת אהב' חסד בעון שנאת חנם איש של רעה והפכנו אה' בה לאיבה ואף אשר ויעדנו עינינו למחלוקת ופגמנו בכללות החסד בבכורה והגבורה בחבר ואשר כואלנו ואשר חטאנו בעון מדת אכזריות והנקמה והכעס והקצאה והעכרות והגבורה תגבורת קדין הקשה על חסדך ועל הרחמים ולא אשכ ידנו מכלע במסירת דין איש

דר הוא לכל חסדיו להוות הוגים אחר התפלה יום יום מענין היום על פי מדותיו בתורה נביאים וכתובים ובקצת מאמרי הזוהר והוא סגולה נפלאה לתקן פגם המדות אשר פגם כל איש ישראל בעון פשעו כאשר הורענו בפמה מקומות כי הגיון בסוד מדות העליונות יהיו למאורות בשורשיהם מלמעלה במאמר הרשכ' ע' להחזירו אנא חנינא י' ג' לין גליפין קמאי ונהירין כבוצינין וד אתפרש כל חד מנייהו מפומיכון אסתלק ואתתקן ואתעש' ואתעש' בטמירו דתקונו דדיקנא וכל אחרנין אסתארן ובעוד דכל חד מתפרש בפומיכו נהיר ואתעסר ויטיב כמלכא בגו חיליה ע' כ' - ובכן בהגות כל איש בסוד המדות אשר פגם בהם מאורות נתן שכיבות עוזם ואשר החסיד במחשך מעשיו חוזר וכואל וכו' יאיר כל חמ' תו דבר יום ביומו דבר בעתו ואשר הוא ממתכשרי במלאכתם מלאכת שמים לא יעבד מהגות בסדר הזה יום יום כאשר יוכלון שאת ולפי כושר העתים עד שתתוס הסדר כולו - ולפני גימורם יכנסו בכי טוב באמרים:

יום ארשם

יחוד קב' ה' ושכינתיה בדחילו ורחמינו ורחמינו ורחמינו ליחודא י' ה' בן' ה' כיחודא שלים בשם כל ישראל - הכה אנחנו באים להגות בתור לקשר את נפשנו ולהדביקה של שורשה להשלי' אילן העליון ולהשלי' אדם העליון לתקנו ולהביא כל אומות העולם

תורת חסר לימוד יום א'

לרצון אמרי פי ואחר כך ילח דבא במקרה זה :

תורה כראשית ברא' אלהים עד יום א' ובפרשת
לך לך מראש הפ' עד הלוך וגסוע הנב' כה
וגס בפ' ומלכי דרך מלך שלם וכו' עד ויתן לו מעשר מכל
ובפרשת חיי שרה ויקח העבד עשרה גמלים עד בית אחי
אדומי ובפרשת בשלח' הולך לפניו יומם וכו' עד לפני
העם וגס פ' ויסע מלאך ל' אלו' עד ויבקעו המים ופרשת
השירה עד כתוך הים ובפרשת וזאת הרכבה וללוי אמר
תומיך ואזרח לאיש חסיד וכו' מן עד יקחמן :

נביאים ישעיה ס' כ"ד רמי עקרה וכו' עד אחר
מרחוק ה' וכס' ס"ב נשבע ה' בימינו

וכו' עד וכרוב חסדיו. מיכה מ' ו' אל תשמחי אויבתי לי
וכו' עד חסד לאברהם אשר לשבעת לאבותינו מימי קדם:
בתובים תהלים ס' כ"ה לא לנג ליו מ"ב כ"ט
פ"ה פ"פ ט"ט ק"ב ק"ז ק"ק ל"ו ואחר

כך יואמר ע"כ פסוקים שסידר הרמ"ע ז"ל כפי קבלת
האמת שמסר הרמב"ן ז"ל לתלמידיו מוסכמת לרעת
ההשקפה של רמב"ם ורמב"ן על ספקותיהם ולמרעיהם ואלו ה

להם לכחין פסודם כסוד שם ג"כ שסודו במרה הו' מ"ט
למעלה ומתפשט כו' קצוות ועל כן בכל פסוק ו' תיבות

וגם בכל אחת ומאת אביריך שם א' משם ע"כ כנודע . ושוכ
יבנו בזהר . וזהו פרשת בראשית ר' י"א ע"כ פקודת
תנחומא ער דף י"ב ע"כ והא אוקימנא מלה דא . ובפרשת

לְקַדְרַפְנָה כִּי לֹא יִלְכָּד לְמַסְעִיו וְכוּ' עַד דַּפְר' ע"א עַד נִכְסָן
הַיּוֹם שֶׁסָּפַר ע"כ וְהָיָה בְּיוֹמֵי אֶמְרָתוֹ וְכוּ' עַד פ"ו ע"ב
וְהָיָה ב' הַיּוֹם אֶחָד שֶׁלֹּא יִלְכָּד לְמַסְעִיו וְכוּ' עַד פ"ו ע"ב

ימינו ה' תרע"ח יחיד: סס כ"ד פתח חידו' וחמור ומכבד
אחיה אלנה וכו' עד סס כאלותו עמוד חיים כולכם היום -
וכפרסת ויגש דף ר' ע"א פתח ר' עמי ואמר משכיל לאיתן

וְכוּ עַד רוּחַ דְּמִיָּה יִמְכֹּת יוֹכֵפֶת שָׁמוֹ דְּכֹּחַ עֵל זִיד מְלֹאכָה
וְכוּ עַד עֵבֶכ אִינִיכוֹ אוֹכֵל לֶהֱיוֹ בָּהֶם כְּלִיָּה וְכַפּ וְאֵר דָּף כִּב
עֵכ וְאֵר אֵל אִכְרָה וְכוּ עַד דְּכֵר עֵכ וְהֵא אֲחֻמֵּינִי מִיָּלִי וְשֵׁם

דכ"א ע"כ ויס' עמ'יד היצ'ן חל'ן עמו' וכו' עד כ"כ סוף ע"כ
ולעלמי עלמין חל'ן. וכפ' כשלח דכ"ו ע"כ וימיקה' ה' עד דכ"ו

ע"כ ויהא חיותת. וכפ' יתחדש ע"כ ויהי כיוהנ' ערדפ' א'
ע"א קול גחל ולא יסף וכפ' תדומ' דקנ"ט ע"א וראה ופשה
וכו' ער ע"כ ואתעביד אס' וסס דף קס"כ ע"א פתח ר' יוסי

ואמר וכו' עד ע"כ אתא ר"ח ונשקיה ופס דף קס"ו ע"כ
פתח ואמר כי נר מזה וכו' עד קס"ז ע"כ וזכאה איהו מאן
דאשח זיב טיטונו. וברמב"ם כי פסא דפס"ח מ"ב וכו'

באחרית הימים וכו' עד דף ק"כ ע"א דלא יתעוררו תנאי לעלמין. ובפרשת פקודי ד' רס"א עמוד ה' היכלא ו'

וְכָל עֵד עֵ"ב וְכָל חֹלְקִיָּה כְעֵלְמָא דִּין וְכְעֵלְמָא דְרֵיתִי .
וּכְפִרְשֵׁת וַיִּקְרָא דָּף י"ד ע"א אֲמַר רַבִּי יַעֲקֹב כְּתִיב בְּכֹד
שׁוּרוֹכּוֹ עַד ע"ב חִיִּים כּוֹלֵכֶם . וְשֶׁם דָּף כ"כ עֲמֹד כ'

פתח הקול טיינען וכו' עד סם, באמתו עמקוד אשתאודע;
לעילא

איש על חבריו ואין אתנו עושה לפנינו משור' הדין ועודנו
תגבורת הדין על מדת החסד והרחמים ובכוח אולתינו
שגינו בקדושת תורתך הכתובה בימין נדקך כרמ' ח מו' ח
עשה אשר מימין החסד ואף אשר פגמנו כה' מוכיאת הפה
בחן חסד שיכיים גבורה חק' ת' שפתי' כ' לשון יס' פה
מלכות וגם אשר לא הזדהרנו במילי דאבות וברכו' וכזיקים
ואשר העלמנו עין מגמילות חבדים. והנה בעלות על
לכבדו דע מעללינו ומפעלינו אימת מות נפלו עלינו
ישבנו משתוממים בגשם מרה ושרעשינו בקרבנו יהמו
וזמיתנו כתקו איך כתיב מפני ועמך וקנפך ובקומך
למספט מי ישא שאון ועמך ומי יעמו' לפניך מאז אפך :

ועתה ה' אלהינו הנה עתה שבו אליך שמנו
פנינו כחלמים ומצחנו כנחוש' ולבנו נהגנו

בכבודת אמרנו אם הרכינו דשע ופשע חסר"ך גדול עלינו ועל כל פשעים תכסה אהב"ה כי אתה אלהינו דווקא טובה ומחממת טוור וארובת הבטובה וחבלינו בתשובה שלימה

כי ימוך פשוטה לקבל פזעים וחטאים השבים אליך בכל לבם ואם הדרכו פשע ועבירה עליון וחמיק מעולם כליחה

עמך הוא נחם על הרעה מזה כלפי חסד הפלא חסדך
חדע לציני הכל טובך וחסדך עתכו וככה סגולת למחזיקו
סלת נא לעון העם הזה כבודל חסדך יהי נא חסדך ה'

עלינו כאשר יחלנו לך והאר מחסך תגבורת הדינים אשר
הגברנו על מדת החסד והרחמים ותגבור מדת טובך
משכה על מדת החסד והרחמים ואור נזמי צדקה לא והורב

עמנו. אל אנא ה' קומה עזרתה לנו ופדנו למען חסדך
עד אנה יצית בראון האף שלהב' חמקך הכלו המים מתעל'

יחסדיך ותעלת רפואתך מקרפות להבו התמו הנהרים
העצומים מאסמי אזרי י"ב מדות רחמיק ולא יוכלו לכבות
האש הגדולה הזאת וכו' לאברהם אהובך ובחסדך הגדול

בפעם אחרונה חזרתי ללמוד בבית הספר שלי
הוא היה מלא של תלמידים ושל מורים
והיה זה יום שבו התחיל לימודי

מִי־עַד הָיָה נְבוֹרָצַח חֲסֹדָק נְמֹה תִכְסֵּם בְּזֹבִיִּים תִּחְוִיִּם כִּבְנֵי
דִּשְׁעָה נְדִיקָה מִמֶּנּוּ לְמֵה יִאֲמְרוּ הַגּוֹיִם חֲסִדִּי ה' כִּי לֹא תִמּוּ כִי
לֹא כָלוּ רַחֲמֵי אִפְסָם לִבְנֵה חֲסִדֵּי בְּמֹר אֲחֻמָּה לְרֹד וּדְרוֹר קִרְאָה

בקהל גדול אולי ישן הוא וימץ אכא' ה' קנא לשפך בבכורות
ישע וימין והשכ לשכניו שבעת ימים א' חקם ובכול הישעה
תשמיד פרוי תמזל וסרשין מתח' מיל כלע ויחילנו מבטחו

יוריסמו - אל וכלנט כאור אור האפע לודע אכרהם
אזהבך וזע חסרשו יפיה משיח בן דוד לבקום מקמת בני

ישראל קאת כבי ישמעאל וממכא דיניש ובחזו יאר הנמו
משסת ימי בראשי' תוניא מכרתקו להאיר פני תבל ומלואו
ולא יהיה ולא יגיע חלק אדם רשע עם א"ל והיכל קדשק

תכין כחסד היכל אהב"ה אל א'ל שד"י כוזו הדרו
וכבודו וכפס בית אל יכונה ופדיו' יפזון וכו' ויהי מעם
ה' אלינו וכו' עשה למנו חסד עשה למנו וכו' ויהי

ה' תרנ"א וכו' עשרה מכתבין מן המכתבין הנזכרים

לעילא ותתא ופרשת צו דף ל' עמוד זה קרנן אהרן וכו' עד ל' ג' א' ראת שארי בגויהו - ופרש' תוריע דף מ' ח' אמר רבי יוחנן תא חזי עד דף מ' ט' ע' א' מוריד שאל ויעל - ופרשת אמר דף ק' כ' ע' כ' וכו' ויוס וכו' עד ק' ג' ע' כ' בארץ לא זרועה - ופרשת במדבר קי' ח' רש' ע' כ' איש על דגלו וכו' עד ריש קי' ט' ע' א' ובעלמא דאתי ושם קי' ט' פתח ואמר מה אקוב לא קבה א' עד ק' ע' כ' ישראל אשר כן אתפאר ופרשא נשא דף ק' ג' ע' כ' תקונא ו' וכו' עד באותו עמוד דיעתיק דעתיקי ושם דף מ' כ' ע' א' ותאנא בגניצותא דספרא וכו' עד ע' כ' ונתתי לכם לב בשר - ושם דף ק' מ' ע' א' דבר א' אהרן וכו' עד ק' מ' ע' א' והוא ימסול כן - ופרשת כלק דף ק' א' ע' כ' פתח ואמר זה' הולך וכו' עד שם באותו עמוד נהורא דא תמה הי' שם ד' א' ע' כ' פתח רבי פנחס מעין גנים וכו' עד ר' כ' ע' כ' עד על מעיינא דא קרא דא שם דף ר' ע' א' פתח ר' א' הכוך וכו' עד ע' כ' למשעמ' מלה דא - ופרשת פנחס דף ר' כ' ע' כ' כ' ר' מ' ועוד שמרה נפשי כי חסיד אני וכו' עד ר' כ' ע' כ' ע' א' לא סלבתני בגרולות ונפלאות ממני - וכדף דף ר' ע' כ' ד' א' ויחלוס והנה סולם וכו' עד שם באותו עמוד בגלותא בתראה - עד כה יהנה עד מקיס שירח מגעת מירי יוס' א' ביומו עד שתנו קריאתו וכל אדם אינו חייב לא כשיצורו זה דרך הישר בזה לחלקם בצמרה להשלים הדבר דבר יום ביומו וכן נהגו בכית מדרשינו אחר התפלה -

יום ב'

לשם יחור קכ"ה ושכינתנו ברחמינו ורחילו ורחילו ורחמינו לומר א"ה ב"ה ביחורא שלים בשם כל ישראל - הנה אנחנו באים להגות בתורה לקשר את נפשינו ולהדכיףה אל שורשה להשלם אילן העלין לתקנו ולהביא כל אל זים אחרים תחת רשות שכינת' עליא כד' ש' א' מ' כי אתה ה' עלין על כל הארץ מאר בעלי' על כל אלהים כי ה' עלין נור' מלך גדול על כל הארץ ק' כל ר' נת' ע' מ' ש' נבט מ' הרינו נ' ורא' ויהי רצון מלפניך יהוה אלהינו ואלהי אבותינו האל הגדול :: ה' הנביר והנור' שכללות כל תעלומית חכמה החתומים בסוד פחד נור' הנבירה וזכות כל פסוקי תורה נביאים וכתובים אשר בסוד הנבירה הונק יסודם אשר כח נהנה היום הזה נאור בגבורה סיהא עתה עת לחננה להיות למודינו נחת דוח לפני כסא כבודך ויהא צולה לפניך כאלו השגנו כל הפנעמיות סוד תעלומותם והיו למאורות דרך שער הצפון והיה סצמנו כנפחית כד' ט' תעוזיך החזקה תרום ימיקה הן שתי ידיים זכות באחת הגדולה עם הגבורה מעולבות אשה אל אחות ה' רמיה ידך כל יחיון יחיו ויבוא קנא' עם אש צריך תאכל ה' כנביר ינא כאי' מלחמו יציר קנא' ירע אף ינחם על אויביו יתבבר המשל ופחד עמו לכבוש עבד תחת רכ שפחה תחת נבירת' והכל יאמרו מאין כמוך ה' גדול אתה חלק בני א כס וגדול

וגחל שמך בגבורה - אנא ה' כנבירתך באה' כת כלל תה תדינינו ותו'יח לאור משפטינו למחול ולסלח קנף א' ס אשר קצטנו ונחשא במד' הנבירה כי לא באנו לעזרת ה' לעז' ה' כנביר רים להחם קמך עם נכל ביאנו שמך ואשר התרפינו כיום נרה תהיו' גבורי' לצמוד בפרץ מפני האף והחומה והגבור אמר חלש אני והטלנו חלש' יום בגבורה ה' אהיה והגביר השעי' ואשר נואלנו ואשר חשאלנו ולא הלכנו בדרך ישר מעבל כדיוק גבור הכובש את ינח גבורי כח עושי דברו וטעינו במילנו' לא סלולו' להגביר הנפוני על איש ימי' כי כנביר לא יוכל להשיע נקבה תסו' ככ גבר א' קול עבות גבורה אויה על נפשינו איך נפלו גבורי' מ' יתלל גבורי' ה' ולא הושב ידינו מכלע בחוש השמצ' דחילו ופחד ינחק ושמע' ה' ויחר אשו ואשמותינו גרלו עד תעל לשמים בשם' מכו' ל' את אשר לפא' נפו' נה ואף אשר שנינו כנש' תקוני מולחן כנפון וכל שולחנו' מלאו קיח וכללנו' החסד שהגבורה איש מרעהו יפרדו ואף אשר פגמנו בל' שנינו סלטי הגבורים ואשר פגמנו והגברנו ק' מ' רופי' אלהים ופ' ד' גבורות דמ' כפך וש' גבורות דא' ד' ני - על זה הנה דוח לכנו ונללא חשכו עינינו רת' החזיקתנו וקיר לבנו יחיל ויהיה משחד נור' הגבורה פן יתרדקנו הרעה וישופנו איזה להנפשינו בקום למ' שפט אלהים על מי תנוס לעזרה ומי יהיה עליה סתר' שמים גבורי' סביב לה זה רכץ וזה דכה כי רבו מארבה הדינים שהגברנו והעמסנו עליה כקנף אשם מעאלותינו תתיפח תפרש כפיה אף היא תשיב אתריה לאמר הטוב היות גור' ששכ ויהלום למדרך כף גדל השור והחמיר הנמל הזה קיוותי בואי להסתופף בגל קורתהם בארץ מאפליה לחכימני לירי חרפה ובושה ובהעלות על לכביט כל אה נפלו פנינו תינלנ' אזינו חשכו עינינו מרא' ושפתותינו כלו ורחמינו יאסם לבנו בקרבנו ויהי למים :

והנה

עתה שכנו אלך בבוש פנינו לשפק שיח' לרח' סליח' על עונ' פגמותינו וקבל ברחמך תשובתנו והגיון לבנו לפניך ושים עיניך עלינו לטוב וסגור פתחי מעילותינו ופתח שערי זכויותנו ולתצן זכות ינחק עקידך במא' פדיון וכופר ועוז הדין נפי' וכפר ורח סליחה יערה עלינו ממרים ועמוד מכסא דין ושכ על כסא רחמים ויעל מעליו אלהים ומחול וסלח מחשבי פגמותינו ותגבור' הדינים הקשים הפג והפר - וכשם שנתררית בצעם היום הזה לאכינו רועינו משה בחירנו בעלותו ההר' ובאונו שרה אל אלהים כן בזכו' תור' האלהי אשר נהנה היום לפניך תחננו ויכבש רחמיך על מדותיך ותתנהג עמנו ה' אלהינו כמדת החסד וכמדת הרחמים ותכנס לנו לפנינו משורת הדין ובטובך הגדול ישוב חרון אפך מעונך ומצידך ומארכך ומנחלתך הכס נא והושיעם נאן מרעיוך אל ימשול בנו קנף ואל תעזבו אבינו ואל תגשמו סלכנו ואל תשכחנו יצדנו ואל תעש עמנו כלה בגלותינו כי אל

יום ב תורת האלהים

מלך חנון ורחום אתה :

אבינו

מלכנו מרובנו ובו אלנו חוסה ה' על עמך
ואל תתן נחלתך לחרפה למשול בים גוים
עוררה את גבורתך ולכה לישועתה לנו הכס משמך וראו
מזכור קדשך ותפארתך איה קנאתך וגבורותיך המון מן
ורחמך אלי התאפקו כי אתה אבינו כי אברהם לא ידענו
וישראל לא יכירנו אתה אבינו בואלינו תגולם שמך . וליש
גבור משיח בן אפרים מהרה תנמיח משיח יצחק לנקים
בני ישראל מאת בגי עשו ומתנא דיליה והאלילים ברת
יכרתון לקחא כולם בשם ה' לביכר שכם א' . אל ה'
ויאר לנו ויהי נועם ה' אלינו עלינו וכו' עשה למצן שמך
עשה למצן ימיך עשה למצן תורתך עשה למצן קדושתך
יהיו לרצון וכו' . ואחר כך יכלול דברו בסדר זה . **תורה**
וואמר אלהים יהי רקייע וכו' עד יום כ' ופרשת וירא וה'
פקד את שרה וכו' עד ביום הנמל את יצחק . ופרשת
קפקדה עד תימה . ופרשת וינא וואמר יצחק לאחיו וכו'
עד בפחד אביו יצחק . ואחר כך יהנה במצות הקרבנות
מפרשת ויקרא עד במדבר סיני ואחרים בפרשת
נסכים בפרשת שלח לך . וואמר התגלה שבמזמרת
החדש אחרים :

נביאים

ישעיה סימן מ"ב סירו לה' סיר חרש
וכו' עד עשיתי ולא עזבתים . ובסימן
ס"ג מי זה בא מאדום עד בואנו מצולם שמך .
ירמיה סימן י' מאין כחך וכולי עד ה' נבואות
שמך ובסימן י"ו ה' עוזי ומצווי וכולי עד
וידעו כי שמי ה' .

כתובים

תהלים ס"ך' כ"א כ"ד כ"ה
ס"ז ע"א ע"ח פ' ק"ו קמ"ה קן . ושוכ
יהנו בספר הזהר על פי מדותיו .

זוהר

פרשת בראשית דף י"ז ע"א וואמר אלהים יהי
רקיע וכו' עד דף י"ט ע"א אשר זרעו בו
דייקא . שם דף ל' ע"ב בראשית ברא וכו' עד דף ל"א
ע"ב וכולא חד . שם דף כ"ב ע"ב וואמר אלהים יהי רקיע
בתוך המים עד ל"ג ע"א בגו באמצעיתא . פרשת וירא
דף קי"ט פרשת הקידה עד סופה ופרשת חיי שרה דף
קל"ב ע"ב ת"ח נלות דמנח וכו' עד דף קל"ג ע"א דוכינא
למשמע ליה ופרשת תולדו יצחק דף קל"ד ע"א אלה תולדו
יצחק עד דף קל"ז ע"א ויתכנסם עלמא ופרשת וישב דף
קפ"ט ע"ב רכי חייא פתח ברכו ה' מלאכיו וכו' עד שם
באותו עמוד דאתרשים בגויה . ופרשת ויחי דף ר"ז ע"א
ותיב ר"י אפתחא דטכריה וכו' עד שם באותו עמוד בגויה
דלעילא . ובר"ף רמ"ט ע"א פתח ר"ש נהלי קולך וכו' עד
ד"ן ריש ע"ב דאיהי נפיק מעלמא ראיתי . ופרשת וירא
דף כ"ז ע"ב ר"א ורכי אבא הווי שכיחי וכו' עד כ"ז ע"א
כלא פראדא . ופרשת בשלח דף מ"ח ע"א ואתה הרס
את

את מטך עד ע"ב וכל חית השדה יטחקו שם ופרשת יתרו
דף פ"ג ע"א וידבר אלהים וכו' עד דף פ"ד מעשה אלהים
המה ממש . ופרשת משפטים דף נ"ח ע"א פתח ואמר
ה' אלהי גדלת מאד עד ע"ב ולנפקא מתמן . ופרשת
תרחם דף קמ"ט ריש ע"ב ותכלת וכו' עד סוף העמוד
מאר וראי . וכדף קכ"ד ע"א ועשית שולחן וכו' עד ע"ב
וימינו תחבקני . ופרשת תצוה דף קפ"ד ע"א פתח והוא
סכא וכו' עד ע"ב והווי אומר ביומא דכפורי ופרשת ויקרא
דף י"א ע"א רכי אבא פתח עורי נפון וכו' עד ע"ב וראו
את כבודי . ושם דף י"ז ע"ב אס הכהן המשיח וכו' עד
דף י"ח ע"ב יודעי תרוע' ולא תוקעי שם דף כ"ד ע"א ר"י
פתח נשכ' ה' כימינו וכו' עד שם באותו עמוד וכו' וכו' וכו'
נודף ל' ע"א כתי' והנה' עובר עד ע"ב ואת קשר דא ברס
בפרשת שמעני דף ל"ז ע"ב עד דהווי אולי מטא עידן נלות
וכו' עד דף ל"ז ע"א וימיך ה' תרעץ אויב וכדף ל"ט ע"א
יין ושכר כו' עד מ"א א' בטרם אנרך בבסן ידעתיך . ובס'
אחרי מות דף ס' ע"א ר"ס פתח הנה מטתו שללמה עד
ע"ב לקמיה דרכי פנחס . ופרשת נשא דף קכ"ז ע"א
מיין ושכר יזר עד ע"ב ואתננה קרס לה' . ושם דף קל"ז
ב' חוטמא דז"א וכו' עד דף קל"ח א' הטוה אלי אוזן וסמ'
ופרשת פנחס דף רל"א א' אמר רכי מאורה לימא לן מר
וכו' עד ע"ב למכרע לי ושם דף רל"ז ע"ב ת"ח פנחס דזא
דינחך וכו' עד דף רל"ז ולא כיליתי את בני ישראל
וכדף רל"ט ע"א על פי הגורל וכו' עד ריש דף ר"ס
תחלק נחלתו .

תורת אמת

יום ג

לשם יחוד קב"ה ושכינתיה ברחמינו ורחמינו
ורחמינו ליחדא י"ה כו"ה כיחודא שלי'
בשם כל ישראל . הנה אנחנו באים להנות בתורה לקשר
את נפשינו ולהדביקה אל שורפה להפלים חילן העליון
ולהפלים אדם העליון לתקנו ולהביא כל אומות העולם
תחת ידה שכינתא תתאה ולהביא כל אלהים אחרים
תחת רשות שכינתא עילאה כדכר שנאמר כי אתה ה'
עליון על כל הארץ מאד נעלית על כל אלהים כי ה' עליון
נורא מלך גדול על כל הארץ לא גבור דורשי יחודך
בבכת שמרס .

יהי

רצון מלפניך י"ה ו"ה אלהינו ואלהי אבותינו
משוש תפארתנו שכזכות כל תעלומות הכמה
אשכ חתומים בסוד כבוד הדר הת"ת וזכות פסוקי תורה
נביאים וכתובים אשר בסוד הת"ת הונק יסודם אשר בה
הנה היום הזה נאדרי בכליל תפארת שיהא עתה עת
למנה להיות למודינו נחת רוח לפני כסא כבודך ויה' עול'
לפניך כאילו השגנו כל מכשומי תעלומותם . והיו למאורו
בכריח

כבר יח התכון אכיר יעקב מורא תהלות נפירת תפארה
ה' אלהי ישראל ויתפאר המלך בתפארת מפורסר וכעטר
גאות ברכות שדי'ס ורח'ס יפרח פאח יניח בפארותיו רב'
תפארת בקומת הכותרות המושגב אשר על ראשו השמ"ס
ינא על הארץ ועליה יניח כורח ומשם פרשו עלינו בני
מלכים שפע רמון יסועה ורחמים למחול ולסלח אשמותינו
אשר אשמו פגמנו בכליל תפארת והינו מפרידי אלוף
בעון פשענו ולא הושב ידנו מכלע במאכל נכלו וטרפות
ונכל'ה עשינו בישר'אל והוספנו מרה כבול ובגנבה ופגמנו
בשני'ג התחתיים שבתפארתנו בשליש העליון שבו וימנעו
רכיבי האור וברוכ אלתנו שבינו וברכנו את השם ומנפנו
ש'ע נהרין עליון רא'א מלהאיר אל עבר פני הת'ת ואף
באשמת עון בוטול ק"ס ותפלה ותפילין שם את פרוכת
המסך מלהאיר ש'ע נהרין אלה נבגרו ואשר נואלנו
ואשר חטאנו ונהבנו קלות ראש כדרי' ופגמנו בחיי הפל'
ואשר קללנו וניערנו אב ואם וגרמנו סילוק תריץ עטרין
מרי'ס מלכא קדיש' ואשר סיחתנו פאת וקנינו ופגמנו בק"ן
נהרין המאירים אל עבר פני המלך גלח חשך ויחשך ואש'
קלקלנו וכתבנו קמיעות ואזכרות שלא בכוונה וקדושה
וטהרה ופגמנו בשם מ"ה שכת'תן ואשר היינו מכת הולכי
רביל מגלי סוד לאישים בלי מהגנים בעלי חימה ומשוללי
היראה וכדינו חקדמות מהסכרה שלא קבלנו ופגמנו
בנפלא מלכא קדיש'א ועתה ה' אלהינו אלו באנו להתודו'
לפניך כל פגמי אשמותינו ודענו שאין כח להתודו' על
כולם וכמה פעמים הכעפנוך עד שנלא מלספור רוב המון
ימי חטאתנו וכהעלו' על לבבנו משוכותנו סעיפנו נשפלו
ויגזינו נכפלו ויתפדרו כל עצמותינו ונאמר איה לנו אלה
עלינו אלה מולך את חרפתנו ואל מי ננוס לעזרה יגלו
שמי'ס עובדי ואר'ץ מתקוממה לנו אכל נשענו על יקר
רחמי תפארת גדולתך וחנינותך אמרנו לה' אלהינו
הרחמים והסליחות ותפארתו עבוד על פשע הוא טרף
וידפאנו יך ויחכמו ועתה הנה שבו אליך בגוף נדכה
ושפל רוח נשכרה להפיל תחנונו לפניך רואגים וחרדים
על אחריתנו וקבל ברחמיך הרבים הגיון לימודינו היום
להאר' מחסך פגמנו אשר החשכנו מאורות עליונים בעון
פשענו ולמען זכות יעקב כנך כבודך מנר שורש האשמי'
ובבא תכחה נגדך תאחו ירך במשפ"ט אל באפק פן
תמצינו ומחול וסלח את כל אשר אשמו פגמנו במדות
הב'ליונות והורינו דרכי התשובה והעלינו מטומא' לטהרה
והודיענו הדרך אשר בה נתקרב לעשות רצונך כל הימים
כי אחרי שובינו נחמנו מאסנו ימי חורפינו אשמו ולא ממנו
אפס כי סבטנו מושכים בלי לחם להעבירנו על דת ורדפנו
תלית'ת לית'ת תלית'ת הומן רבות' עשית אתה ה' אלהי אנא
הבש בצנינו ואל תבט בצונו לפניך שועתינו תבא
ויצאו מים חיים מלובן העליון דרך רחובות הנהר למקל

תפארת קו האמצעי בהר פלגיו ישמחו עיר אלהינו לטהר
מדות העליונו' בהגיון תורתך אשר בסנהגה היום ותחב'
כל נענוי הקדושה אשר על ידנו נתפזרו בין הקליפות
ותשליך במכולות יס כל חטאתינו והפץ עוזו המקטרג
ברשע חילנו כל יחילו אכל יחילו ויחול עונות עמך על
ראשם וגשם השעיר עליו את כל עונות תם כי תפארת
עוזמו אתה וברנוקך תרום קרננו והי' נא לצור מעוז להפי'
דעתך ולהפס רחמיך כגשר יעיר קינו על גזוליו ירחף
ועל כן נקוה לך ה' אלהינו לראות מהרה בתפארת עווק
להעביר גלולים מן הארץ והאלילים כחת יכרתן לתקן
עולם במלכות שדי' וכו' מלך ביופיו תחזינה עינינו כי
תקדמו ברכות טוב תשית לראשו כטרת פז גדול כבודו
בישועתך הו' ד והד'ר תשוה עליו כי תשיתו ברכות לעד
תחדשו בשמחה את פניך ותשוב ותרחס עלינו ועל
מקדשך ברחמיך הרבים ותבנהו מהרה ותגדל כבודו
אבינו מלכנו גלה כבוד מלכותך עלינו מהרה והופע והנש'
עלינו לעיני כל חיוסלח העז את מקנך באן קרסי' הגולי'
והנדרים מירכתי ארץ והביאנו למקדש תפארתך בשמחת
עולם ובאה הממשלה הראשונה ממלכת לבת ירושלים
כאמור מפי כבודך עורי לבשי כדרי תפארתך ירושלים
עיר הקדש והיית עטרת תפארת ביד ה' וזניף מלוכה
כבד אלהיך ופדיו' ה' יסובו וכו' ציון ברנה ושמחת עולם
על ראשם ויהי כועס ה' אלהינו עלינו וכו' עשה למען שמך
וכו' עשה למען פאךך וכו' יהיו לרצון וכו' ואחר כך
יגלח רכרו בסדר זה

תורה

יחמר אלהים יקוו המים וכו' ובפרשת וינא
וינא יעקב מבאר שבע וכו' עד וזה שער
הסמים ושם ויקח לו יעקב מקל לבנה וכו' עד והקשורים
ליעקב ובפרשת תרומה ועשית בריחים עד כמשפטו אשר
הראית בהר ובפרשת עקב ועתה ישראל מה ה' אלהיך
עד זכת חלב דבש ובפרשת כי תבא היום הזה ה' אלהיך
מזיך לעשות כו' עד כאשר דיבר ובפרשת האזינו ראו
עתה כי אני אני הוא וכו' עד וכפר אדמתו עמו ובפרשת
וזאת הברכה אין כאל ישורון וכו' עד ואתה על במות ימא
תדרוך ויסיים בפ' שמע ישראל עד ובס' עריך

נביאים

ישעיה סימן מ' ושמעו אל בית יעקב
וכו' עד לישראל תפארתו ובסימן ס'
קומי אורי וכו' עד מטע ה' להתפאר וכו' ס' א שוש אשי'
בה' וכו' עד ישיש עליך אלהיך ובסי' ס"ג מולך לימין משה
וכו' עד שבטי נחלתך

כתובים

תהלים סימן י"ט כב מח ג' צה זו נז
נח נט ק' קד קי' ובס' השירים סי'
ה' דודי נח וארום עד הרועה בשופנים ובכרז
הימים אחד סימן כ"א ויכרך דוד את ה' עד ומהללים
לשם תפארתך

יד בתשובה

ועוד

יהגו בזהר כרבת בראשית דף י"ז ע"ב ויר'
אלהים ה'ת האל כי טוב עד דף י"ז ע"א

כהנא עילאה • גס דף כ"ב פ"א ויהמר אלהים נעשה
 ידס וכו' עד דף כ"ג ע"א לכל חכיה וכו' ויהי וסס דף כ"ו
 ע"א ויער ה' הלהיכ לת' ההד' עד דף כ"ז ריש ע"א ואכתל'
 מינייהו וכדף ז' ע"א רוא דגלה הימא עילאה וכו' עד ע"ב
 גמא דלתערזו חכרייא ובפרשת וינא דף קמ"ז ע"ב וינא
 כקב עד דף קמ"ח ע"א ועל דא כתיב וזרח השמש ובא
 הבמ"ס וכדף קס"א ע"ב בתרי תורה ויקח לו ועקב מקל'
 וכו' עד זכאה חולקיה ובפרשת ויפלט דף קע"ז ע"ב רכי
 הויה פתח ועתה שמע ועקב וכו' עד סס באותו עמוד
 ונשגב ה' לכרנ' ביום ההוא ובפרשת ויחיד דף רמ"ז ע"א
 מהלכר שמינה לחמו עד ע"ב תקון גופא נוקבא ובפרשת
 יתרו דף ע"ח ע"ב ומסה עלה וכו' עד דף ע"ט ע"ב ת"ת
 במו וכדף פ"ה ע"ב תנא בשעתא דאתמר אנכי וכו' עד
 פ"ז ע"א כהא תלוא כלל' וכדף כ' ע"ב לא תעשון אתי
 וכו' עד סס באותו עמוד קראו בשמו פרשת תחמה דף
 קל"ז ע"ב בר נהיר יממא וכו' עד קל"ז ע"ב וזהוין ליה
 נדקאמרן וכדף קע"ה ע"ב והברית התיכון וכו' עד
 קע"ז ע"א מעשה ידי להתפאר ובפרשת פקודי דף ר"ל סוף
 ע"א ר' אבא הוה שכיח קמיה דר"ש עד ע"ב טמיר וגליא
 ובפרשת ויקרא דף י"א ע"ב ואם זבח שלמי' וכו' עד דף י"ב
 ע"ב שלים לעילא שלים לתתא וכדף כ"ה סוף ע"ב פתח
 ר"ח הרעיפו במים עד סוף הפרשה ובפרשת אחרי מות
 דף ס"ז ע"א וכלן ואדם לא יהיה באלהל מועד עד סוף ע"ב
 ושים במלע קנך ובפרשת קחשים דף פ"ה ע"ב לא תעש
 כול במשפט עד רומה על השמים אלהים ובפ' אמור דף
 כ"ז ע"א פת' ואל' ומי כעמך ישראל עד סוף ע"ב והא חוקימ'
 מילי ובפ' כשא דף קל"ט א' תאנא כד בחית מן דיק' עד
 דף קמ"א כ' ואתתקנו מעהא ובפ' ואתחנן דף רס"ד א'
 שג' ישראל עד וכלא חד וכדף רנ"ב ע"א מכאן ולהלאה
 מילין ד"א עד סוף האדר •

יום ד' זה הוא תקון לימורי ה' כתבתיו גם חמדת ימים פרק כ' רחמנא.

יום ה' היא תקון היסוד כתבתו בספר הזכור
בפרק א' רמכת.

יום השבת הוא תקון הדר מלכו' כתבתך
בס' הכז' בפ' באשון רמז מדרת
החדש -

ומרה אלול עד י"ה אדר אחר זה הסדר יש להבות
מידי יום כיום מלאכי הוהר בענין התש

אמר כל דברי הוזהר כנחלי אש לאשר יש אתו נפש יקרה
הוא סגולה נפלא לעורר הלכות אל מעשה התשובה
יתר גדול מאד ממנה תוכחות מוסר שבשאר ספרים לפי
ושמפי הדעת ונחידיו נאמרו הדברים ובהכרח כי יבטל
דברים

הדברים ההם בלב כל הוגה בם לפי שהקדושים עליהם
בכל מופוני לבם אמרו כאשר אמרו חכמים הקדמונים
ע"ה בלדבר שני' מן הלב יבנם בלב וכל אשר לאע"א כי אס
מן הפה לא יעבור האזן כמו שכתבנו במ"א - והנה בי כג
הואיל ודברי פי קדשם של הרשכ"ו וחביריו כתובים לפנינו
הרי הוא כאילו הרשכ"ו וחביריו חיים וקיימים ועומדים
ומלמדים לנו ודכי תשובה ומי בער ולא ילכש חרדה. כמוד
משמיע תוכחות מוסר אשר דיבר בקדשו הרשכ"ו אל כספ'
הזהר אשר נמס כל לב רפו כל ידים אף למי שכבד מנחה
ידו בתורה ובמזות וב"ס לאשר אתו אשם מעילות במדות
עליונות ולהיות כי מאמרים אלו באו מפזורים כוהר
אערכם פה למען ירחיק הקורא בם כל'א' לפי שיעורו אשר
תשיג ידו - וזה מידרס - זורק פרשת נח דף ע"ג כ' פתח
ואמר כי פשעי אבי אדע וכו' עד שם באותו עמוד אעכר
מן הארץ - פס דף ע"ח ב' אמר ר"א זכאין ואינן נדויקין
וכו' עד דף ע"ט א' וחטאים לה' מאד - ובפרשת ושלח
קע"ד א' פתח טובה למעוז וכו' עד ע"ב כד אתי עליה
עקו ודינא - ובפרשת וישב דף קע"ט א' וישב יעקב וכו'
עד ע"כ זכאה חולקיה - ובדף קנ"א א' רבי יאודה פתח
הישראל אריה וכו' עד ע"כ דמשתדלי באריתא תמא וליני -
ובפרשת מקץ קנ"ה סוף ע"א ר"א פתח למה אירא כימי
דע וכו' עד קנ"ט א' וכל נתיבותיה שלום - ובדף ר"ג כ'
רבי ינחן פתח והיה שארית יעקב וכו' עד דף ר"ד א'
דבתא לאסגאה בעלמא - ובפרס' ויחידך רי"א ויחרכ
ימי ישראל וכו' עד רי"ט ע"א עד ובהמי כתיב עד שמעיל
ובדף רכ"ט ע"א ר"י פתח ואמר החרשי שמעו וכו' עד ע"ב
ביומין דיליה וביומין דלהון - ובדף רכ"ו ע"א ת"ח כל ז'
יומין עד דף רכ"ז ב' ברעא ברקאתרן - ובפרשת שמות
דף ק' ע"א רבי אבא היה אצל בארשא עד ע"ב בארשא
שמונים בתורה - ובפרשת בשלח דף ס' ע"ב ואמר אס
שמוע תשמע וכו' עד סוף ע"א ה' אלהינו זה קוינו לו -
ובפרשת משפטים דף נ"ו ע"ב לא תנא כנאת העבדים עד
ריס ע"ב ג' ויעשה לו ע"ב - ובדף ק"ו אס ארזי יתן לו
אשה עד דף ק"ח ע"א לב נשכר ודכה אלהים לא תכזה
ובדף קי"ז ב' מדבר שקר עד קי"ח ע"ב עלאיך ותתאיך
ובפרשת תרומה דף ק"ז ע"ב כתיב אמר שומר וכולי עד
קל"א ע"א כחכומא חדא ובדף ק"ן רי"ס ע"א מאד דא מ"ה
עד קנ"א ע"ב קיימא בערביה ובפרשת תמז דף קפ"ב
ע"א רבי יאודה פתח חדל לכם עד ע"ב תאכל מזות
כאשר נזיתך - ובפרשת ויקהל דף קנ"ט ע"א מנה דנחתא
לספינה עד סוף ע"ב ונשקו רישיה - ובדף רי"א ע"ב
ונמתיך כד סלקין עד דף רי"ב ב' ואשתעשעת בה -
ובפרשת ויקרא דף י"ב ע"א נפש כי תחטא וכו' עד ע"ב
ועל דא נפש כי תחטא כתיב ובדף ט"ו א' תאכל בשבתא
דיקב"ה עד דף י"ו ע"א כתיב דאתמר ובדף כ"ג ע"ב א

כוונת הפסקה אחר ר"ח אלול

זכות צדק הרשבי"ח וחכמים לפניך ותחתור התיירה מתחת
כסא כבודך ותפשוט את ימיך לקבלנו בתשובה שלימה
לפניך ואלא נשוב עוד לסורינו הרע כל הימים אל תשליכנו
מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממנו השיבה לנו ששון יששכר
ורוח נדיבה תסמכנו יחזק לרצון וכו'.

הפסקה אחר ר"ח אלול

השרידים אשר ה' קורא המישרים אחרותם
על פי מנהג הרב ז"ל נוהגים
להתענו' שני ימים לילה ויום אחר יום ר"ח אלול ולתשוקתם
אסור סדר טונתם - תכוין הנירוף בסדר זה שעה א' היא
לבר שעה ב' אהיה כולל הוי"ה שעה ג' הוי"ה לבר שעה ד'
הוי"ה כולל אהי' וכן על זה הדרך בר' שש' שני' וכו' וכשאת'
מתחיל בנירוף שם אהיה וכולל בתוכו שם הוי"ה תכוין כי
אהיה אור מקיף ואם תוכל לכוין בגל שעה ושעה מהמ"ח
שעות בכל הסדר הנזכר טוב מאוד ואם לאו תכוין בכל ד'
שעות בסדר הנ"ל וכלילה כשתאמר בדרך אפקיד רוחי
אחר כך תכוין כי בשעות אף יותר טוב לכוין בו שעות
הראשונים לבר וכשתקום אחר חצות או תכוין בפרטות
בסדר הנ"ל.

ידוע שכנגד י"ב חדשי השנה יש י"ב צידושי הוי"ה
וי"ב צידושי אהי' שעל ידם יתנהגו י"ב חדשי
השנה והתחלתם מניסן וזה סדר הנירופים.

הוי"ה אליו חטאתו עד דף כ"ר א' עד כזרוע עוזו וכפרש'
תודיע דף מ"ד ב' פתח רכי אבא ואמר ויאמר ה' אלמים
עד דף מ"ה ע"א הוא יעשינה וכפרשת אחרי מות דף ס"ט
ע"ב ר' פתח שער המעלות עד דף ע"א ובר נש אתרכי
מחכיה - וברך ע"ר ע"א עזות אביך עד דף ע"ו ע"א
בעלמא רין ובעלמא דאתי - וכפרשת אמור דף נח ע"ב
רעיא מהימנא בחדש ה' עד מופו ובעלמא דאתי - וכפרשת
נשא דף קכ"א ע"ב איש או אשה כי יעשו מכל חטאו' האדם
וכו' ורעיא מהימנא שם עד דף קכ"ד כלילא מכולא
דמ"ח - וברך ק"כ ע"א רכי אבא פתח לדוד ברכי נפשי
עד דף קכ"ז ע"א ולאדראה עליוכו - וכפרשת שלח לך דף
קנ"ט ע"ב אמר ר' שמעון בן יוחנן עד דף קס"א א' אברהם
נא שלום בך - וכפרשת קרח דף קע"ז א' ת"ח כתיב לכן
אנשי לבב עד ע"ב ורחמיך מתעריץ - וכפרשת כלק דף
ר"ב ע"א ת"ח כתיב חביבין אינון רמשתרלין באורית' עד
דף ר"ג ע"ב. במקו' מינך מה יעץ' - וכפרשת טופטים דף
רע"ה ע"א לא יקום עד אחד באיש עד דלא יהא ליה חולקא
כאל אחר עד כאן:

ושוב אחר קריאה נאמנה ויעתיר עתידתו
בקצרה ויאמר יי' רצון מלפניך **יהוה**
א' א' שיהיו כל רכי הרשבי"ח וחכמים ז"ל כדרכנו
וכתסמרות נטועים בקרב לבנו לעורר לבנו לשוב אליך
באמת ובתמים אולי סכל קח כל פגמנו אשר פיגלנו
בקדמי שמים ובאשר הנחלים מדות העליונות - ועלה

יְהוָה	יְהוָה
יְהוָה	יְהוָה
יְהוָה	יְהוָה
יְהוָה	יְהוָה
יְהוָה	יְהוָה
יְהוָה	יְהוָה

תנוקדים כראשונים

ויהי ויהי אהיה

נִיסָן	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה
אִיר	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה
סִיוָן	אֶהְיֶה	אֶהְיֶה
תַּמּוּז	הֵיכָל	הֵיכָל
אָב	הֵיכָל	הֵיכָל
אֱלּוּל	הֵיכָל	הֵיכָל

ופני זה הדרך כל שעה חדשים אחרונים

תשרי יהא ויהא אהיה

כוונת הפסקה אחר ר"ח אלול

חֲשׁוֹן יִהְיֶה	יִדְהֶהֱאִי	וְיִדְהֶהֱאִי	וְיִדְהֶהֱאִי
כִּסְלוֹ יֵאָחַז	תִּאֲהַרְהֶה	וְיֵאָחַז	וְיֵאָחַז
טַבַּת הָאֱלֹהִים	הִיאֲדַחֲזִי	הִיאֲדַחֲזִי	הִיאֲדַחֲזִי
שֶׁבֶט הָאֱלֹהִים	הִיאֲדַחֲזִי	הִיאֲדַחֲזִי	הִיאֲדַחֲזִי
אֹרֶךְ הַדָּמִי	הִיאֲדַחֲזִי	הִיאֲדַחֲזִי	הִיאֲדַחֲזִי

מַשׁוּלָבִים כְּכַתּוּבִים לַעֲלֹה הֵיכָל מִתְחִיל מֵאֲחֵי"ה וְהֵיכָל
מִתְחִיל מֵאֲחֵי"ה שְׁעוֹלֵם כֹּלֵם מֵחֵי וּמִיָּזָן שֶׁסָּא כְּבֹל שְׁעָה
גַּם יְבוּיָן כְּשֶׁסָּא יִבְקָ שְׁעוֹלָה כְּתִמָּן אֱלֹהֵי הוֹיָה וְדִדִּיק לְכוּיָן
זֶה הֵיכָל בְּיוֹם א' כַּפ' יַעֲקֹב ב' יוֹם ז' רָה ר' ת' ג' יִבְקָ
וְכִיּוֹם כ' כַּפ' אַחֲרָיו יַעֲבֹם בְּיוֹם קִדְאָנוּ וְשָׁנִי יִבְקָ שְׁעוֹלָה
כְּמִיָּזָן קֶס"א וְס"ג וְכֹל יוֹם כְּשִׁילָךְ לְטוֹבֵל יֵאמֵר -

ידי רנון מלפניך יהודה אלהינו ואלהי אבותינו
שתאיר ברנך בכל העולמות שכראת ותשפי'
לי הארה להחזירנו בתשובה שלימה לפניך ותלת עשר
מכילן רחמי הנפתחים בחדש הזה ומאידך בהיקף מחיצת
דא"א ויאירו עלי ואני מכויין להמשיך שפע מ"ג כימין
דרישא חורא ויאיר אור דע"ק שהם ג' הו"ת פשוט' ועם
הכולל הם י"ג לי"ג תיקוני ריקנא שהם ג' אה"ה עם
הכולל י"ג ומשם ימשיך שפע לאו"א ומש' לז"א ומשם לבזקבי'
ומשם אני מכויין להמשיך הארה עלי ולנפשי רחמי ונשמת
ויעשה י"ג סבילות כמנין מלוי אלהים שהוא י"ג אותיות
ומתקו הי"ג אותיות דמלוי אלהים הי"ג מכילן רחמי
הנפתחים בחדש זה ויכוין באה"ה דיוקן ושם ס"ג שעול'
בגימטריא דרך שיאירו כים שהוא בגימטריא ב"ן ויכוין
שיתקן שורש אהים שהוא בתיקון ט' שהוא לשפים ושם הוא
בסוד ידין

כל האותה' כזה
א' יודין
ל' ט' יודין

ה'ט' יורדין י' אחר ה' י"ב יורדין הרי ל' וכל דבר שהוא
במקור העליון הוא כפול הריע"ב יורדין וע"ב יורדין עולים
ח' פעמים מ"ס כמדין תש"ך ושורש אלהים פשוט פעולה
פ' נה' אותיותיו הרי"ט פעמים מ"ס -

ואני מכוין שאלו המים נמשכים למקוה כנגד ט' תיקוני דיקנא דח' ק' שמתפשטו' במד' המקוה וככר

וצירופי חד' אלול הם הקריא דרדעי וגרי' לכיון

בזה החדש שמאלו הכ' ששנת יבא האלה
למל' וממנה מאירים למ' וגם יכוין כי בזה החד' נפתח
המקור' די"ג כותין דריש' חזון' ומאיר אור ע"ק לי"ג כותין
ולמחא דא"א ויכוין לפנות השלשה עשר כותין מעל המכ'
שהם דינין שמכסים אור המכח ויאיר מן המכח אור גדול
לו"ן והי"ג כותין יכוין לשים אות' על דיקנא דא"א ומאירים
בזמניה' כותין ג' היות שיש בהם י"ב אותיות וכינא:
הי"ג היא כוללת כלם הרי י"ב אחרות והכ"ד אותיות
כולם מאירים לדיקנא קדשא דא"א ובי"ב תיקוני דיקנא
הם שלשה אהיה שהם י"ב אותיו' ובתיקון י"ג שהיא בולל'
כולם יש ב' אהיה אחרים הרי ששה אהיה הרי כ"ד אותיו'
אהיה וב"ד דהויה הם מ"ח ואלו ההוויות והאהיה
שממנו מאירים למקישיו פוחי דא"א ומשם יורדים לז"א
ומז"א לבוק' ויכוין שבאים לז"א שם קס"א וס"ג ומז"א יורדים
למלכות וזה סוד הכותין כים דרך דר"ך כגי' קס"א ס"ב
וכותין אות' בי"ס שהיא מלכות בי"ס גי' נ"ן שהוא כמל' ויש
בשם ס"ג ד' יורין ואחד ששורשו א"ל וגם בשם קס"א יש ב'
חדין ואחד שהוא א"ל ואלו הכ' א"ל רמזים באלול א' דאלול
הרי א"ו' דאלול הוא כוזר א"ל אלף שחבר הכ' קוין ול'
אחרונה דאלול הרב"א רמזים באלול גם ר"ת אני לרודי
ורודי לז"א ול"ס ד' י"דן הם ד' יורין דע"כ שיועד מרישא
חוזר ללמלכות וכנגד אלול הד' יורין נרק' להתענו' ארבעי'
תעניות מאלול עד יו"ה הכ' וגם נרק' להתענו' כ' ימים אחר
ר"ח שיש בהם מ"ח שעות כנגד מ"ח אותיות אהיה הויה
שירדו מ"ג כותין דרישא ומי"ג תיקוני דיקנא וגם יכוין
שהם כנגד הויה אהיה שעם הכולל הם מ"ח וגם יכוין בשם
קס"א וס"ג שיש בהם כ' אותיות וד' אותיות אהיה הרי
כ"ד שני פעמים הם מ"ח ונרק' לנקד שם אהיה בניקוד
סגול והויה בחוריק ונרק' לחלק אלול המ"ח אותיות אות' א'
בכל שעה עם אחד מ"ב כיחפי הויה אהיה ושמיהם

זכר נודע כי כל מדה נעשה ע"י שם שרי שמים מדה ואומר די עד פה תכבדו כן ט' פעמים מ"ס שביעור עולי כמנין שר"י במלואו שהוא תתי"ד עם האותיות והכולל ואני מבין כי לשד"י זה ומשך שד"י דוד"ן מדיבוע אלהים דבמלוי אלפין שבתיקון הנזכר וכלל המיס יטבולו נפשי דוחי ונשמתי לקבל הארת י"ג תיקונים ואני מבין לחבר שר"י עם י"ג תיקונים ע"י יחוד זה בפסו'.

וממנו

תבואת שמש ומת"ג נבי' מנן כמנין ג' א"ל דכתיקון קדמא ואלו הג' א"ל הם כנגד ג' מלכים בלע יוכב חוסס יתלך הראשון שהוא בולל הכ' אחרים מתפשט עד היכל הזכות דבריא וכבר נודע כי שם שרי הוא כבמאיה וכן תבואת בני' שר"י במלואו שמש ט' רשמש ושם היונא כחלוק את' כשמתלת שט"ס הוא ב"ב בני' שר"י ונשאר שם ט' רשמש טה"ס המלכות כי כל הארה הנזכר עיקר הכוונה ליחד יסוד ומלכו וכן שרי ביסוד וש"מ הוא במלכות וכס תקח י' דחילוף מ' רשמש וש"הר"ס כי ע"י אנו מחילין לת' ט"ו עולמות גם אם תקח חילוף של ט' מ' הוא י"ב והוא יחוד ג' שמות אה"ה הו"ה אר"י שהם ג' מדות עם המקוה כי"ה ת"ת ומל' כות כונת טבילת חרש אלול.

ויקרא

אלהים לזכרה ארץ ויקרא ביממרי' אלהים דודין עם י"ג איתיות המלוי וה' איתיות הפשוט אלהים הוא אלהים פשוט ליבשה גי' אלהים דודין כנזכר ארץ גי' אלהים דאלפין ואלו הד' אלהים כמנין מש"ה י"הי רמ"י או"א שאם חטאתי ופגמתי והגברתי אלו ארבע אלהים על ד' אותיות דה"ה שכל אות מהם דומה לשם א' מר' שמות ע"כ ט' ת"ה כ"ן הרמי שם בתשובה שלימה והריני מבכיר מדת רחמים על מדת הדין בתשובתי זאת שאני עושה גם אני מבין בשם אהיה דודין וכשם ט' ג' שגולים כמנין רק שיאירו כים שהיא בני' שם כ"ן וזהם הנותן כ"ס דר"ך שהוא כים שם כ"ן דרך הס' ב' שמות הנזכרים מ"א אל במקד נשא עון נשא בני' שכ"ה וכו' ואני מבין שהשכ"ה דעים ומתקן ע"י כ"ן שהוא שם הו"ה י"הי רנן מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שיאיר ברננו ככל העולמות שברא וישפיע לי הארה להחיותני בתשובה שלימה מ"ג מכילן רחמי הנפתחים בחדש זה ומאירים בהיקיף מוחין דא"ל ויאירו לי ויאירו לנפשי ורחמי ונשמתי ואני מבין להמשיך שפע וכבאן מ"ג נמין דרישא דע"ק שה' הו"ה דע"כ ועם הכולל י"ג אותיות לי"ג תיקוני דיקב' שהם ג' אה"ה ועם הכולל הם י"ג אותיות ומשם לאו אומשם למ"ק ומת"ק לנזקבא ומשם אני מבין להמשיך האר' ושפ' לנפשי רוחי ונשתי ולזרעי ולנר' וזרעיו וזר' אר"י אח"כ אני מבין בשם אלהים במלואו שיש בו י"ג אותיות למתק כל חית מהם ע"י י"ג מכילן רחמי הנפתחים בחדש זה על ידי המי' וי"ג טבילו' ויתר הדבר כזה יתבאר וכלל הכ' בפרקי

בפרקי אול' בס"ד ואשרי אנוש אשר יעש' כסד' והנ"ל כל הימי' לעור' לכו בתשוב' ולהי' וצ' וחרד לבטלי' ויחזיא אל השער' וכעלי' מש' שמשלימין הש"ס מירי חרש בחדשו טוב ויפ' להבו' כאש' ע"פ מר' הימי' י"ן א' יהנה חלק א' מסדר זרעים מסד' י"ן כ' יהנה חלק א' מסדר מועד גבורה י"ן ג' יהנה חלק א' מסדר נשיות ת"י י"ן ד' יהנה חלק א' מסדר נזיקין ננח י"ן ה' יהנה חלק א' מסדר קרשים אד' י"ן ו' יהנה חלק א' מסדר טהרות יסוד' וכן יהיה חזון חלילה בשבוע הכא אחריו יום אחד יהנה חלק ב' מודעים ממקום שהניח וכן כיום כ' יהנה חלק ב' ממקום שהניח וכן כיו' ג' יהנה מסדר נשים חלק ב' ממקום שהניח וכן על זה הדרך שאר הימים ושאר השבועות של חרש בחדש עד שתתעורר קריאת שיתא סדרו משנה מירי חרש בחדשו על' פי מדות הימים והוא תקון כפלא לפגם הכרי' כמ' שביארנו בפרק תקון השוככים.

עוד

נמצא כתוב תכתיבת יד הרכ המכבר וז' שם בקונטרס סוף הספר וז' לה' רתבאל' שאלת ממני אשכילך וארך בדרך זו תלך סדר הלימוד והנהגתו ודרך התקדש האדם להשיג את החכמה הנה כבר סדרתי כל זה בדרך אחכה בספרי החדש ומכל תון' להזניאך חלק א' אולין מדתי בלי חרש וכאשר נפלאה אהבתך לי אערוך פה בדרך קצרה התנהגות אשר כס תתנהג על פי מנהגי הרכ וז' והאיתנים אשר בארץ וזה הסדר אשר תנהג בצמין הלמוד א' להשת זהיר להתדור' תמיד לפני לימודך והוא תקון כפלא להאניא יקר מוולל תורה ומע"ט אשר נעשו בעודו רשע והאבר כח הקליפה כמודע ב' תאמר לפני לימודך תפלת יחוד לאלפים יום חס וחס' תועלת כפלא כרי שלא יתגרו בק' מכולות יס' ש' ס' מ' וטקסיה בעורך עוסק בתורה להחזיק ובפרט בצית שאתה מבין לתקן טיפת הזרע שהנאלת לשינונים שאו מתקנא בק' יותר כאשר הודעתי זה בתקון השוככים ולסלק המחשבות האורחות אותך תהיה לפניך כתוב שם הו"ה בנקוד כבדית שבפסוק לעכרך כבדית וה' אחרונה בנקוד שכל ושם טפספיה קרע שטן ג' זכרי שתהיה יראת ה' על פניך תכוין בהוית בנקוד ר' ת שויתיה' לנגדי תמיד כי כזה יהיה ותאמר בכל עס' ירא את ה' בני ומלך' ועם שונים אל תתערכ'.

יהי

רנן מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שיתקן סוד היראה מיראה עליונה כינה עלילה הרמוזה במספר ר' ת ירא את יהו"ה שם אה"ה ומשפר א"ת ככ' ומלך ועם שונים מספר שם שרי שביסודה והי' למאורות ג' שמות ע"כ במספר ירא'ה לקו ימעה של מלכות וב' שמות ע"כ במספר ירא'ה בקו שמאלה וב' שמות ע"כ במספר ירא'ה בקו אמצעיתה ובהאיר בצ"ב טההכמה

ר פלח לחועלת הזכירה

שנכתבת יהיו עשר ע"כ כמספר ר"ת בני ומלך ועם שונים
 א' תתעדכ בהצדף אליהם אהבת ה' כלולים וכבן יהר"מ
 א' א' שתטע מיראות הללו כלבי וכלב כל ישראל עמך
 ליראה את השם הנכבד והנורא יראת הדוממות תמיד כל
 הימים ויהי נועם ה' אליהם עלינו וכו' יהיו לרצון אמרי פי
 . ד' עיקר כוונת עסקך בתורה תהיה להשיגה כדי
 ויבאר את נפשך ולהרביקה אל שורשה כי זה כל האדם כדי
 להשלים אדם העליון ולתקנו ועל כן תהיה רגיל להשא
 לכריה אלו בשפתים לפני למודך כפתאמר ליחידא שמא
 דקב"ה וכו' כאשר הודעתך כמה פעמים כשהייתי שם .
 ד' ול היות לך כח להשיג השגה אמיתית תכיון בכל יום
 במלאכי הממונים מירי יום ביומו ואם תשכח יום בקדוש
 ובטהרה כלי שיחה בטילה תשיג כלי כפך להשגת רוח
 שקדש כי ירצתי כי נפשך מוכנת לכך . ו' תהיה זהיר
 במאמר מאד שלא תלמוד במקום שנמצא שם ריח רע פן
 תרמץ קדש בחול ותגביר כח גבול הרשעה חס ושלום
 וכדי שלא תפגום בנפשך תהיה זהיר להרחיק עמך גם
 מריח נבלה . ואל תקפיד אם תצטרך להוציא מעות הרבה
 להכין לך מקום מוקדש ומופרש מכל אלה ללמוד תורה
 בטהרה ובקדושה כי יכפלו לך הוצאותיך מן השמים כמ"ס
 סדכ זל"ה כי על כן תיבת לימוד מספר ארבע אותיות
 אחתונות הוא כפל מספר האות הראשונה . ז' וכדי שלא
 יהא לך עיטוב להשגה לא תעצב לעולם ולא תמנע לעולם
 להיות טהור על ידי מקוה טהרה כי זה הוא עיקר גדול
 וכל צדו איש לא ישיגנה ואם נטמא לעת הצורך לא תעמוד
 בעומאתך אפילו חצי שעה בלא אונס כיכר אלא תטבול
 ותהיה טהור כל שעה וכל רגע . וכת' הרב זל"ה שאין כח
 בהארת הנפש יתירה דשכת לכסו' רועם העונות הרשומי'
 במנח עד שיטבול ויטהר מקדשו . ח' כדי שלא תשכח מה
 שאתה לומד לתקן אף עלמא דרוכר' הסתדל לאשר ולקיי'
 נגה הרב זל"ה לקטע לימודך בב"ה כי הוא סגולה
 נפלאה להחזיק כח הזכירה . ועוד כתב הרב סגולה לזה
 להתגבול בבלג שמספרו שכח"ה וירחץ מנחו בשלג ג"פ
 בכל פעם יכוין לאו"א א"ף במילואה אחת דשם אהיה דיווין
 וא' דשם אהיה דלשין ואהת דשם אהיה דהי"ן . ואולם
 העיקר בזה אורך בדרך זו תלך אמור לפני למודך :
יד' רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שת זכך נר'ן
 בכח סגולת תורתך התמימ' שאזכור ולא אשכח
 דבר א' ממשכתי ואהיה כנהר אשר לא יכזבו מימיו . וככח
 כגולת תורתך יומשכו מוחין דגדלות בן"א למעט השכחה
 דרימי אלהים דקטנות ולרחות אותם ממקומם . וירדו
 בכח מוחין דגדלות שלש שמות אלהים אשר בכל א' מהם
 ק"ך צידופי אלהים וה' אותיות שורשם העולים שם"ה אשר
 בראש ו' א' המהר שבהם יש אחר עם מוחי הגדלות בראש
 שלשית ק"ך צידופי אלהים בנחוט . וירדו עוד בראש המלכו'
 ושאלו

וישאלו שלשים מחצית הששים . וירדו עוד כמספר ויתברך
 בגדוהת שבו וישאלו ט"ו כמספר שם י"ך שביסוד מחנית
 הל' וירדו עוד ראש הברואה ויתמעטו עוד כ' השלישים
 וישאלו ה' אותיות אלהים העולה כמספר הכס"א וכבן
 אזכה לזכירה מעולה להיות כבוד סוד שאינו מאבד טפה
 ויהיה תלמודי שגור כפי שלא אשכח דבר מצולם וכל מה
 שפי מדרב"ר כד"ת ובירא' ה' ואזני שומע וכל מה שלבי מכין
 ומוחי מחשב לא אשכח לעולם ויהי נועם ה' אליהם עלינו
 וכו' יהיו לרצון . ט' ובט"ו דרכים התורה נקנית א' יהיה
 דרך מצדולי החכמי' כ' עם חכמים חשובי' ג' לעיין בדרכי
 הראשונים ד' ללמוד לימוד ג"פ ה' תיגשה לך ניונים למד
 שתלמוד ו' תקרא תמיד בקובץ א' ולא היום באחד ולמחר
 כולתו כי הוא מניעה גדולה א' הבקיא' ז' תעיון כספר יח
 שהם יפים בכתובה וכיופי הקשירה שמרחיב את הלכ"ח
 תלמוד בקול רם וכפה מלא כי שמות דבים מצטרפים בה'
 מוצאות הפה ט' לא תהי' מהיר בהגיון לימודך כי החפזון
 בזה רע ומר . הי' קנה לך חבר הוא הקולמים הנקר אקנה
 חכמה שתכתו חידושי התורה יום יום הי' א' כל מה שתלמוד
 ותכתוב כל יום תחזור להגות בו ביום לא שלא תשכח
 דבר אחד ממעשך ותתחייב בנפשך . הי"ב לך אתה
 לחשל תרי"ג מנו' כמעט' וכדכור ובמחשב' ולכן החזק ביד
 הגדול' להרמכ"ס או סמ"ג וסמ"ק שיש בהם ביאור התרי"ג
 הי"ג לקיים מצות פריה ורביה בדברי תורה שלא תהיה
 עקר בשכלך וא"ל רלא מוסיף יסיף וכריך אתה שתחדש
 בכל יום משה שלא חידשת מקדמת דנא וכבן יאירו ימיך
 לע"ה ב"ט ו' הסגת החכמ' למעט בדבור כמ"ס סייג לחכמ'
 שתיקה ושורש קניית כל מדות טובות שמנו חכמים הוא
 ענין ההתבודדות כי הוא ענין גדול להשגת החכמה
 והקדושה . י' הזהר לקרות בכל יום קצת משבוקי הש'
 סמו' ת כאשר הודעתך עם סדר התפלות שכתבתי לך
 בשנה שעברה ונלאחתי מהעתיק לך סדרם כאשר סדרתים
 בספרי החדש בדרך יפה ומטפ' כי"ג נפה ואחר כך תהיה
 בנביאים פעם אחת מקרא' ופעם אחת תרגום ואחר כך
 תקרא כתובים ושוכ תחבר דברי חכמים בנח"ת שהם
 אותיות חת"ן סוד תורה שכתב עם תורה שבעל פה
 ותהיה במשנה כסדר שהודעתך ויש להם סגולה גדולה
 להחזק היצר הרע ולתקן שגם הכרית ושוכ תלמוד הלכה
 גם מהסדר ששני' במשנה אם אפשר לך ואם תצטרך לעיון
 במקום אחר מפני חכמי השיבה תעיון בסדר ההוא ותזה'
 מאד שלא תתבאה בלימוד עם בני השיבה כן הוא עון
 פלילי וכשתקשה תקשה בכח עד שתוצע ויותש כהך כי
 הוא סגולה נפלאה להתיש הקליפות הגורמים הקושיה
 ותכיון בתיחזים אשר תתרוץ עליהם להסיר הקליפו' ההם
 מעל ההלכה סוד כל"ה העלמנה לקטטה בכ"ד קישושיה
 י"ב שלו וי"ב שלה כמ"ס הרב ואמר הקדמונים שכל מי
 שמקשה

הפלה לומר קודם לימוד הקבלה

קיו

שמקשה בהלכה ולא יתירץ עליו נאמר אז יקראנו ולא
אזנה ואנכי מנחתי סמך בתקון דס' אדקאמר תיק' ו' ביה
אתמר אז יקראנו ולא אזנה וכס בתקונים כתבאר עור
גודל מנלת שונה הלכות ו' כל מאן דזכה להלכה חד
ירית עלמא חד וכו' והו' זהיר ללכת מירי יום כיום אל
הישיבה ולא תמנע מלכת אם לא מר' אונס גדול וקבלנו
מסס הר' ב' ר' ו' כי כנגד כל פנים שאדם מוכן עמנו
מלכת לישיבה בעולם הזה כך דוחים אותו מן ישיבה של
העלה בעולם הבא כמספר הימים ממנו לפיכך הזהיר
ברייך בזה מאד כי כבר ידעת כי כנגד כל ישיב' של מטה
יש כנגדה ישיבה למעלה ודי בזה הערה. **א** אחר
שתלמד מקרא משנה ותלמוד כוד גוף התורה תצטוו
בשמה הוא סוד הקבלה וכתב הרב שמי שהוא קשה הציון
ירבה למודו בפרי שהם מדרשי' אגדות וקבלה ויתר מעסק
התלמוד ובייתר אם הוא שכן יכין ידון מן התלמוד ויפנה
לקבלה וכתב עוד שלעולם ירבה למודו בלימוד שלט חפץ
יותר כי שם נתגלגל לתקון הלמד ההוא שחושק בו ולא
לתקון למוד אחר. וקודם שתהגה בזה וכתקונים
ובכתב הרב ואיזה מדרשים אשר ליתאמר לפני לימודך
נוסח זה:

ליהרא

שם אדקב' ושכינתיה וכו' הנה אנכי
בא להגות ברזי התור' שהם כנגד ת' ת'
ד' א' דעולם האצילות שמאיר בו שם מ' יו' ד' א' ו'
ה' א' לעשות לו ג' רכבה והיו למאורות שלשה שמות אל' א'
ה' יו' ד' א' א' יו' ד' א' א' ה' יו' ד' א' אשר
עם אהבת ג' כוללים עולים נח' וכן דברי חכמי אשר
על ידיהם גילית רזי תורתך נח' ושמענו גל עיני
ואביטה כפלאו מתורתך ותכוין בשם היוצא מפ' זה שהוא
ג' בת לימ' עטת ירו' נגד יפת

ולך אאו

ותאמר אחר כך ה' בחכמה יכר ארץ
כוכן שמם כתבונה ויהי נועם ה' אלינו
עלינו וכו' וכדרך זה תמנ' כחת רוח כלמוד זה ולא תשגה.
יב כתב מהרמ"ו ו' כל מי שאלתי נפשו לבא בחדרי
חכמה זו ואשר ויקיים תנאים אלו. ראשית הכל יראת ה'
ר' ל' יראת העונש כי יראת הדוממות שהיא פנימית לא
ישיגה לא מתוך חכמה זו. ועיקר מבמתו בידיעת חכמה
זו והיה לבער קונים מן הכרם כי על כן נקראים העוסקי'
בחכמה זו מחנדי חקלא. ובלי ספק שיתעו הקליפה נגדו
להחטאו ולפתותו ולכן צריך להיות עיניו בראשו להזהר
שלא יבא לידי חטא אפי' בשוגג שלא יהיה להם שום אחיזה
בו וצריך לפרוש עצמו מבשר ויין כל ימי השבוע ויזהר בכל
דקדוקי מצות ל' ת' ואף בדברי חכמי' שהן בכלל ראבמכוה
אלו רלא תכור וגם יטבול בכל עת הנצח גם יקדש עצמו
בשעת תשמיש ויחשיב בכל לילה מה שעשה ביום ויתודה
חלק שני ל א עליו

עליו. גם ישלים מרת צדיק בכל יום ו' אמיס' ד' קדושות
י' קדושים ק' ברכות גם ילך לבית הכנסת קודם עלות.
עמוד השחר קודם חוב טלית ותפילין להרויח שיהיה תי'
הראשונים. גם כל דבור שאינו של מצוה והכרח יהיה זהיר
ממנו ואפי' דבר מצוה ימנע לדבר כב' הכ בעת התפלה.
גם צריך להזהר מהגאון ויהרא ויפרט בענין החכמה כי
הוא עון פלילי. גם צריך שיהיה עוסק בתורה מעוסף
בטלית ותפילין ולא יסיח דעתו אפס בעת שעוסק בתורה
שאו אין בו משום היסח דע'. גם יצטט בעסקים ואם אין
לו פרנסה כי אם על ידי העסק יכין יום ג' וביום ד' מחגי
היום ולמעלה ובכונה שהוא לעבודת קונו. גם צריך שיהא
עמל בתורה פרד' ס' לאשר מ' ש' או יחזיק במצוות. גם צריך
להזהר שלא יוניא בשפתיו בחכמה זו מה שלא שמע מאד'
הראוי לסמך עליו. גם צריך להזהר לכיון בתפלתו
הכוונות הראויות וישים כנגדו לעולם שם הא' ויכוין
יפה בכרכות ובפרט בכרכת הנהנין גם יזהר שלא
להקפיד בכיתו על שום דבר שאינו נוגע ליראת ה' על דבר
קטן ודבר גדול וכו' ש' שלא יכעוס. הנה אלה קצות דרכי
יראי ה' וחושבי שמו העוסקים בחכמה מפואר הוא ויתר
מהמה בני הזהר. **יג** וכדי להעלות את בשמתך למ' ג'
כלילה כבוד פקדון צריך שתהיה זהיר בדברים אלו ביום
כדרך שכתבם הרב זל' ה' א' שבס' תכוין היטב
בתפלתך עד שתגדוש זוג העליון בתפלתך. **ב** צריך
שתתן בכל יום ג' דקה כתקנה כאשר חכמים הגידו מותנה
ואינו יודע למי נותנה ג' להיו' בכל לילה ממארי דחושבנא
שיתודה על כל החטאים שיעלו על זכרונם שצבר בהם
באותו היום ד' שיהו עליו תפילין כל היום בלי הסח הד'.
ה למזכי לחייבא ביום למנוע אותו מצבירה ולדבר על
לבו דברית טובה להשיבו מדרך הרעה. וכתב מהרמ"ו
שאין צריך שיעשה כל אלה ואפילו אם לא עשה אלא א'
מכל אלו כתקונה יספיק להעלות בשמתו כלילה.
אם לא יעשה חס ושלום איזן עבירה המונעת אתו
מלעלו ואין דבריו אלא ליראי ה' וחושבי שמו המישרים
אחרותם בדרכי ה' ולא יחטאו בתויד ואף כי מי שיהי' שלם
תעלה בשמתו אף אלו המצוות יש להן סבולה להעלות
הנשמה למעלה ביותר. **יד** ולשמור את הנשמה תכוין
יחוד זה בשומע תפלה. מה רב טובך מ' שם מ' ה'. רב
גימטריא ע' ב' ק' ל' מ' ה' ר' ב' גימטריא רמ"ח עם הכולל
והוא לבוש הנדיקים ולבוש לנשמה שלי ועל ידי מי נעשה.
טובך גימט' הכ' ל' והוא מילוי ס' ג' אשר בפה דאריך תקון
י' ב' וחטאה וממנו נעשה מקיף לזעיר בכללות גם לבוש
לנדיקים ועתה יעשה לנשמה שלי ג' ב'. וידוע שהקליפה
והחכמים נפרדים מאד מקיף ובכן תועיל לתפל' להיותה
בשמת' וזה תכוין באתה שומע תפלת כל פה כל מר
בשכל פה העליון רבה ההבל הנזכר אשר ממנו נעשה

אור

30

1

עליו

א

ל

חלק שני

להעלות הנשמה למעלה בלילה

העולה במספר סופי תיבות שמ"ט י"ח עמד וסל' בנירוף
י' אותיות הפשוט והמלוי ומתקן ש"ך דינין רלחה וס"ך
דחל כמנין שמ"ט וגם יומתק שם אלהים פשוט בריבוע
סוד החניכים דו"א העולה במספר י"ח בנירוף ח"י
אותיות הפשוט והמלוי ומתקן מע"כ דחכמה למלכות
סוד זכולה מספר אותיות שם אדני פשוט ומלוי ומלוי מלוי
ותשעה אותיות שם ב"ן העולים זכולה ותעל' ותשע אלהי
אפרנה בכית אכזה ע"י שם מ"ב דס"ב ושם ע"כ העולים
במספר עמד עם הכולל ויומסך אלהי שם **ב"ב**
חילוף שמ"ט בא"ת ב"ס בנקוד שמס ירח עמד **ב"ב**
ומשם פרש"ז עלי נר"ן מוזן הדדה ויהי כועס ה' אלהינו
עלינו ומעשה ירינו וכולי.

דנה שלש אלה תסדרם בב' לילות ראשונות השבת
ותחזור חליל' בב' לילות אחרונות השבת.

ובריק השבת תנהוג עמך בקדושה ותיירה
ותאמך סדר זה ויעיל להעלות הנשמה
וגם לעיבור. **האל** המאזני חיל ויתן תמים דרכי
י"ח רצון מלפניך ה' או"א שיומסך הארת ת' עלמין
הרמוזים בארבע יודין דשם ע"כ דמנחא דארץ עם מלוי
המלוי העולה חת"ך כמספר ראשי תיבות ה' אל ה' מאזני
חיל' ויתן ת' מים דרכ' ויהא' לביכ' שם אלהי דודין ויור
אותיותיו העולים מאה ושבעים במספר סופי תיבות האלי
המאזני חיל' ויתן ת' מים דרכ' כי - ולהאיר ללילה מלכ'ר
דבינה הרמזו **ברא"ל** ויומסך גם כן הארת שם **בר"י**
העולה ע"כ ר"י ויהי"ה במספר המאזני - אל לילה קבר
של תפילין ד' דשרי ויומסך לרחל הארת ב' שלישי ע"כ
מחסר המתפסס בת' שם כ"ד כ"ד במספ' חיל' ויומסך
לוציר הארת עשר פעמים מ"ו מעשר שמות ע"כ רעשרה
חכמות העולים ת"ס אשר כהנרף אתם ו' אותיות המה
יעלו למספר וית' ויושפע הארה זו מוציר לנוקביה עשר
פעמים מ"ו וכ"ד שהוא שלישי ע"כ הנשאר למעלה העולה
כמספר תמים עם ו' אותיות המלוי ויהיו למאורות בלילה
ורחל ת"ס י"ס ויאיר כס **אי"מ** חילוף תמים בא"ת
ב"ס בנקוד האל המאזני **אי"מ** חיל למלחמה העולה
במספר אכ"ז למלכות הנקרא אנו שם ב"ן עם ט' אותיות
ויומסך הארה יתירה לזו' מאו"א ע"כ דחכמה ואלהיה
דיודין דבינה העולין במספר דרכ' יעם כללותו - ובכן
תזכך נר"ן להעלות מעלה מעלה ולהסתתף עם נשמות
הנדיקים והיטעם ה' אלהינו עלינו וכו' - י"ן הוי זהיר
מאד להתנהג בימי השבת יום יום כבוד התקונים אשר
סידרתי בתורה ובנביאים ובכתובים ובתאמרי הו"ו רעל
פי מדותיו יום יום כאשר כתבתי אלך אשתקד ובח' הימים
המנחא תמנחא לנר"ן תועלת נפלא - ותתנהג כדרך שכתב
האר"י ולה"ה להיות תקון יום א' בסוד המחשבה ולחשוב
כל אותו היום כג' תות הפנאי כל מחשבות קדושות שצריך
אתה

אור המזיק ש"ו ומדוי דבריו בזה אשכילך ואוק' כדרך זו
תלך להועיל לך להעלות הנשמה למעלה תאמר קודם
ק"ש פסוק נכבד לוחות עשה אותי -

יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי ששם

נבוב בנקוד לוחות וחלפו בא"ת ב"ס

משפ"ט העולה תרפ"ט במספ'

ע"כ מ"ה ב"ן קס"א קמ"ג קנ"א עם הה' כוללים ושם

נבוב העולה ס"א עם אהבת כללותו אשר הוא

במספר שם ב"ן וט' אותיותיו דמלכות יהיו

למאורות אל עבר פני המלכות ומשם תאיר נר"ן לעלותן

למעלה עם נשמות שאר הנדיקים יודעי סמך ויהי כועס

ה' אלהינו עלינו וכו' :

ובליל אחר תאמר פסוק יר"ו יספור בכתוב

עמים זה יולד שם סל"ה -

יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתזכך נפשי

ורוחי להתחבר עם יר"ו אדני חוג וז"ן

מספר ראשי תיבות י"י יספור בכתוב עמים עם הכולל

ויומסך הארה על נפשי ורוחי מהמלכוס שמלכשת אימא

לז"א חמ"ל נהדין מספר ראשי תיבות ז"ה יולד שם ס"ה

עם הכולל לבטל כהם כח הקליפה ונבעי בני אדם לכל

יתאחזו בנפשי ורוחי ותזכך נפשי ורוחי להתחבר בת"ת

ומלכות ולהתשק מוחין לזו' שמות ע"כ ס"ג מ"ה ב"ן

וספה עשר אותיות ד' הוי"ו פשוטות העולים רמ"ח במס'

סופי תיבות יהו"ה יספור בכתוב עמים עם הכולל

מ. חין דמ"ה סוד הת"ת ול"ט אותיות שם כן סוד המלכות

העולים דן במספר סופי תיבות זה יולד ס"ס ויאירו ס"פ

נהדין דא"ל לך ויאירו ס' לנפש דוד במספר בכתוב

העולה נפ"ש ובכח שם **בר"ח** העולה במספ' בכתוב

עם הכולל תצמיח ותכריח כל הקליפה לכל יתאחזו לה

ותאיר אימא עילאה אלהי דיודין במספר עמים ע"ה

למלכות ותתחבר מלכו' תתאה עם מלכו' עילא וכהמשכ'

המוחין של רמ"ח מוחין דגדלות יומתקו מוחין דקטנות

יהו"ה אלהים ועם רמ"ח י"ל ש"ס במספר ר"ת שם בלה

וואירח שם :

עומ חילוף ז"ה ב"ה ת ב"ס ו"ה מספר י"ב כוד

איתות אלהי הו"ה אדני יחוד בינה ת"ת

ומלכות שיתקדשו ויתחברו יחדיו בכח האר"ו אליו ויתמתקו

דיני הלה"ס ויהי כועס ה' אלהינו וכו' ובליל האחר יאמר

פסוק דמש ירח עמד זכולה -

יהי רצון מלפניך ה' או"א בתזכך נפשי ורוחי

להתחבר בז"ן ויומסך הארה של נפשי ורוחי

מהלכו' שמלכס' אימ' לז"א מהפרחש"מל נהדין כמכ"ר"ת

ס' מש יר"ח ע"מ פ"ב' כוללים לבטל הקליפו ונבעי בני

אדם לכל יתאחזו כס' ובכן יומתק שם אלהי דמלוי ויודין

דמוח חכמה דז"א שכולל כ' אחרים דאלפין ודקה"ן

העולה

לית' לחשוב מחשבות איכבה תתקן מעשה מצוה פ' או
 לימד פ' וכיוצא - יום ב' בסוד רוח ממלא תקונו כעסק
 התורה ביותר ויום זה שהוא סוד הגבורה מוכרח להכין
 ולהתענות בו למתק הגבורה במסד - וכן כיום ה'
 שהוא סוד ההוד למתקו בנצח - ונריך אתה לטוב
 בהם כסדר זה תטבול תחלה להעביר הזוהמה ואחר
 כך תאמר :

ליחרא

שמא דקכ"ה ושכינתיה הכה אנכי בא
 לטבול י"ב טבילות למתק י"ב אותיות
 דמלוי אדכ"י אל"ף דל"ת נו"ן יו"ד על ידי המים סוד החסד
 ואילורו שם ע"כ העולה חס"ד ופני יהו"ה ואלהי"ה כה"ר
 ב"כ"ר העולים ע"כ ומשם תשפיע שפע רוח טהר ודע'
 ויראת ה' לנפשי רוחי ונשמתי ויהי נועם ה' אלהינו וכו' -
 ובשעת מכחה תאמר :

רבשע

גלוי וידוע לפני כסא כבודך שכוונת
 שבת המקדש קיים אדם חוטא ומביא
 לפניך קרבן ואין מקריבין ממנו רק חלבו ודמו ומתכפר לו
 ועכשיו בעונותינו הרבים אין לנו לא מקדש ולא מזבח ולא
 כהן שיכפר בעדינו - יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי
 אבותי שיהא מיעוט חלבי ודמי שנתמצט היום לפניך
 בתעניותי חשוב ומקובל לפני כסא כבודך כאילו הקרבתי
 על גבי מזבחך ובכח חלב ודם שנתמצט מזמי יתעורר
 כור שני וזוגי ת"כ דחיק וגרון יו"ד ה"ה ו' גימטריא מ"ב
 ואותיות אלהי"ה פשוט ומלוי ומלוי המילוי אס אותנו' והכולל
 מ"כ כמספר חל"כ ד"ס ובכך יתמתקו שם אלהים דהה"ן
 בריבוע בהסר הפשוט ל"פ מ"ד ל"פ מ"ד ה' ל"פ מ"ד
 ה' ו"ד ל"פ מ"ד ה' י"ד מ' העול' ת"ת י' פעמי' אלהי במילוי
 אשר כל אחד הן י"ג אותיות העול' ק"ל אותיות סוד הפנים
 ועס' ת"ת המה יעלו למספר תעניות' וימתקו י' שמות
 אלהים העולים תת"ס סוד הספרים והגבורות וחמשה
 שמות אלהים במילוי אותם ס"ה אותיות וה' בוללים המה
 יעלו למס' תעניות' ובכ' סגול' תעניותי היו יום ב' החתום
 בגבור' תוכלל הגבור' בחסד' (וביו' חמישי היו יום ה' החתום'
 בהוד יכלל ההוד בנצח) ותחבר כל נצוה הקדושה אשר על
 ידינו נתפזרו בין הקליפות ונצוה נשמתינו ונצוה נשמת
 אבותינו המטומעים בקליפה או אס כזדמנה לנו איזה נצוה
 במינו מאכלות שאכלנו בלי כוונה אז שלא כהוגן עתה על
 ידי כח תעניותנו וכוונתנו הטובה המה יעלו מחשך לאור
 ותשכיב בנחמות גפשותם ואתה ברחמך הרבים
 תחפז בנו ותרצנו ותחינה עינינו בשוכך לביון ברחמים
 והאלילים כרות יכרתון לתקן עולם במלכות שרי ויאמר
 כל אשר נשמה באפי ה' אלהי ישראל מלך ומלכותו בכל
 משלה ויהי נועם ה' אלהינו עלינו וכו' -

וביום

ג' שהוא בסוד הנפ' שיש בו מהתקון לפגם
 אשר טרף נפשו באפו - ונריך אתה לטבול

ס תחלה להעביר הזוהמה - ואח"כ תאמר :
ליחרא שמא דקכ"ה ושכינתיה הכה אנכי בא
 לטבול במקו"ה שהוא כמספר אל"ף ה"ה
 יו"ד ה"ה כמספר כע"ס לטבול ממני הכע"ס אשר הוא
 מספר אדכ"י אלהי"ס דינא רפיא ודינא קשיא אשר מהם
 עלה עשן באפי וטרפתי נפשי באפי' איה ל' כי כעס
 בחי"ק כסילים ינוח והפרדתי יחוד יהו"ה אלהי"ס כמספר
 יב"ק וברחמך הרבים עתה ישובו ויתייחדו כמספר
 הדאשון - ובכח סגולת טבילה זו מי החסד מצו יבא מתוק
 ה' גבורות ש"ך דינים כמספר ה' פעמים דין דאותיות שם
 אדכ"י שהם אותיות ש"ך דשכינה ויתמתקו באות א' של
 אדכ"י העולה במספר אותיות יב"ה דאותיות שכינה -

והיו

למאורות ג' יחדים יו"ד ה"ה וי"ו ה"ה אל"ף ה"ה
 יו"ד ה"ה - יו"ד ה"ה ואל"ף ה"ה יו"ד ה"ה
 ואל"ף ה"ה אדכ"י - ובכך תשוב תרחמני' - תכבוש
 עונותי ותשוב תאיר נשמתי כי בה' תתהלל נפשי וכו' לב
 טהור ברא ל' אלהים וכולי והעבר הכעס מכשרינו ויהי
 נועם ה' אלהינו וכו' - ואשר פגום כעון זה תקון מעוותו
 לו יוכל לתקן כנומו קכ"ה תעניות' כמנין כעס ובכל יום
 מתעניתו בשעת מנחה יבטא בשפתים פרטי דברים הגו'
 כסדר הטבילה בתוספת עוד דברים אחרים -

רבשע

גלוי לפני כסא כבודך ככ"ל עד על גבי
 מזבחך ובכח נוס תעניותי היום יתוקן
 עון פשעי בפגם הכעס אשר בחיך כסילים ינוח והייתי
 נתן מפריד אלף יחוד יהו"ה אלהים העולים יב"ק ובחיך
 יוטל וישוב עתה ביחוד שלם בכח ג' ייחודך הקדושים יו"ד
 ה"ה וי"ו ה"ה אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה ואל"ף ה"ה יו"ד ה"ה
 יו"ד ה"ה ואל"ף ה"ה אדכ"י ובכח קכ"ה תעניות' לו
 יהיו למאורות ג' שמות קכ"ה אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה חלק א'
 בכל יום ושם אלהי"ה פשוט אל"ף פעם אל"ף ה"ה פעם ה"ה
 יו"ד פעם יו"ד ה"ה פעם ה"ה העולה קכ"ה חלק א' בכל
 יום מימים אלו ושם אדכ"י אלהים העולה קכ"ה חלק א' בכל
 יום ותקן כל אשר עוותתי והגברתי ה' גבורות שהם ש"ך
 דינים כמספר ה' פעמים דין מאדני כמנין אותיות ש"ך
 דשכינה ולא היתה שכינה חשובה כגדרי ויתמתקו עתה
 בכח תשובתי ונוס תעמית בא' של שם אדכ"י העולה
 כמספר יב"ה דשכינה וטרחמך המרובים חוס וחמל על
 עבדך והחזק בידך ביתי הרעועה וחייתי השסועה בחרון
 אפי ואל תשליכני מלפניך ורוח קדשך אל תקח ממני השיבה
 לי ששון ישעך ורח' נדובה תשמכני ויהי נועם ה' אלהינו
 עלינו וכו' -

וכתב

הרב ז"ל עוד תקון לזה שכל יום כפת
 ק"ש באומרו על ניצית הכנ"ף בשיתו כנפי
 הצעות על החזה מקום גלוי החסדים יכוין גמלתו הכעס
 בכח שם אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה העולה כמספר כנף ונריך
 אתה

חיקון לפגם הכעס

עוד לכסלה כל הימים ויהי כועס ה' אלהינו עלינו וכו' ויהי לרנון וכו'. ולפגם עון שבועת שוא ושקר תתענה לז' תעניות ותאמר בשעת מנחה.

רבשע

גלוי וידוע לפני כסא כבודך שבזמן שבית המקדש קיים כדלעיל עד על גבי מזבחך ועתה ה' אלהי הפלא חסדיך למחול ולסלח עון פשעי על דברת שבועת אלהים לשוא ולשקר ופגמתי בז' הכלים היוצאים מפה הזעיר להקיף ז' תחתונות דמלכות וברוב אולתי שגיתי ומנעתי אורותיהם מלהאיר אליה והלכשתים בהכלים טמאים ורעות רוח ולא הושב ידו מכלע כבחיאה שכה שם ס"ג אשר אורותיו מילואותיו עולין כמספר הכ' לוקלקלתי זכורות שפע הש"ע נהורין המאירי משכי שמות.

אל

מליאים שבהנרף אליהם ח' אורות המלווים המה יעלו למספר חשמ"ל כמנין שבו"ע ועתה בכח סגולת ז' ושלשים נומות אלו העולים כמספר הכ' ל' ישוב הכל לאיתנו הראשון והיו למאורות שפע ז' הכלים דפה דז"א להקיף לז' תחתונות דמלכות ועולם הכריז' על משפטו הראשון יעמוד ויאירו שפע הש"ע נהורין הדרת החשמ"ל כאשר בתחלה וכעשר נומות ראשונים מאיר שם ירד"ה פשוטה וכעשר נומות אחרי יאירו י' אורות דשם ס"ג וכיום כוס האחרון יאיר שם ירד"ה פשוטה ומלא דס"ג יו"ד ה"י וא"ו ה"י ובגודל רחמנות קבל ורנ"ת שובתי ותעניתי ויבואני חסדך ה' תשועתך כאמרתך וננור לשוני משבוע' ואהיה מכת ידיך שנאמר בהם וזרחה לכם יראי שמי שמש נדקה ומרפ' בכנפי' ויהי כועס ה' אלהינו וכו' ואיך צורך להאריך לך עוד כזה ולא כתבתי זה אלא להשיבך לאשר עם לבבך.

ובבל

משפטי תקונים הללו תקד' לעשות הכנה בטהר' מי המקוה ועל כל פנים לא תעבו' מלטבול כל יום ג' כאשר הודעתך ואף בימי החורף אל תנח ירך בשום טבילה כי הטבילה בימי החורף הוא ענין כפלא וכשתרד לטבול בימי החורף ומחמת הקדירות תוציא נשימה והכל מפיק תאמר פסוק הכל הכלים אמר קהלת הכל הכל הכל.

ירי

דנון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שעל ידי הנשימה וההכל היוצא מפי יהיו למאורות ז' הכלים שבפסוק הכל הכלים אמר קהלת הכל הכלים הכל הכל ז' אורות היוצאות מפה העלין להקיף ז' ספירות תחתונות - אור הכל הראשון יקיף למדת החסד דז"א - ואור הכל הכ' יקיף למדת הבכורה דז"א - ואור הכל הב' יקיף למדת ת"ת דז"א ואור הכל הד' יקיף לנצח דז"א ואור הכל הו' יקיף ליסוד דז"א ואור הכל הז' יקיף למלכות דז"א ומשם תשפיע על כו"ן רוח קדושה וטהרה רוח דעת ויראת ה' לעכרך באמת כל

התה לכוין זה ד' פעמים כנגד ד' כנף כוסף על זה תכוין בה' היות החסדים העולים ק"ל שכנידוף אהי"ה פשוט דשורש כנף עולה כמספר כעס ושם קנ"א כי החסדים ואהי"ה ממתיקים הכעס והזהר לכוין כזה בכל יום ויום וז' בשעת כעבך - ולתעניות פגם הגאולה תתענה כ"ה תעניו' כמספר הי"ס ג' אורות כס' אלהי' ותאמר בשעת מנחה רבשע גלוי וידוע לפני כסא כבודך וכו' עד על גבי מזבחך - ועתה ה' אלהי בהעלותי על לבבי כל אשר הכעסתיך ואשר הרע בעיניך עשיתי בעון פגם גאולה וגאון ודרך רע קצנו פני פארוז וחשכו עיני מראות וימם לבי בקרבי ויהי למים להמר איך אעזור כח לעשות תשובה כי הדרכי טומאה ואשמה בפגם הגאולה בהכנים טנופת אלהים אהרם אל מקום הקדש אורות יו"ד ירד"ה שמך הקדוש והושבתים לבטח ויגבהו ועתה אחרי שובי נהמתי ואחרי הודעי כפקתי על ירך בושתי וגם נכלמתי כי נשאתי הרפת נעורי והנה אכני בא אליך בנוס תעניות אלה בלב רועש ורועד כפוף נבהל ומדוכה שפל ברך מגאותי בתולעת וכאזוב לבקש מחילה וסליחה וכפרה מול כסא דהמך ובטובך הגדול אל כא תבזה ענות נפשי לתקן את מעונתי ולבכס אורות ירד"ה משם אלהי' ס' באורות ירד"ה חסד מ' אלהים ותמנע מדשעי אור וננקות מאורות ירד"ה שמספר גאולה חיל בלע ויקיאנו וישו' הכל לאיתנו הראשון כהמשכת שם יו"ד ירד"ה שבמנר הזקן דדיקנא דא"א לדיקנא דז"א ה' מלך גאות לבש וברחמך הרבים הישר לפני דרכך על דבר אמת וענוה נדק ונפשי כעפר לכל תהיה לכל אשוב עוד לכסל' באשמי גאית רשע ולעכרך באמת ובתמים כל הימים ויהי כועס ה' אלהינו עלינו וכו' יהיו לרנון וכו' - ולפגם קללת אב ואם תתענה שלשה ימים רנופים ותאמר בשעת מנחה -

רבשע

גלוי וידוע לפני כסא כבודך שבזמן שבית המקדש קיים וכו' כדלעיל עד ע"ג מזבחך ועתה ה' אלהי בכח סגולת תעניתי העבר פשעי מגד עיניך ומחול וסלח עון פשעי בקללת אב ואם ופגמתי בתרין עטרין דירית זעיר מאו"א מסטרא דאבא עטרא דחסד ומסטרא דאימא הגבורה הכללות ברעת וברוב אולתי שגיתי והורד עדיו מעליו אויה לי אהה עלי ובגודל חנינותך קבל ורנה כוס תעניתי בב' ימים אלו לתקן ג' בחינות אלו א' לעומת עטרא דחסד וב' לעומת עטרא דגבורה וב' לעומת כללותיהם ברעת ובסגולת ג' ימים אלו העולים למספר מ' יום יהיו למאורות הד' ירד"ה ששם ע"ב ד' בחינות עטרת דחסד ועטרת דגבורה וחדים וגבורות מפורדים כשלא נכללו ברעת ובב' ימים אלו יאצו שלשה חלקי ע"ב שכל א' הוא מכ"ד כ"ד כ"ד כמנין ע"ב כ"ד שעות של יום יום מאלה וככן תדרכני בנתיב מנותיך לכבד את הורי כמנות דנון ולא אשוב עוד

הפלה לחולים

ק"ט

שמוע תשמע לקול ה' אלהיך והישר בעיניו תעש והאזנת למנותיו ושמרת כל חוקיו כל המחלה אשר שמתי בתזרים לא אשים עליך כי אני ה' רופאך :

אדני

עליהם יחיו ולכל פהם חיי חתי ותחלימני והחייני ו' הוא רחום וכפר עון ולא ישחית והרטה להשיב אפו ולא יעיר כל חמתו ה' רופא לשבורי לב ומחכש לעבבותם . י' סוד יסדני י' ולמות לא נתנני שם כיה י' שלח דברו וירפא וימלט משחיתות י' עבד את ה' אלהיך ובידך את לחמך ואת מימך והסירותי מחל' מקרבך דורי נסע וגבלה מני באהל רועי קפרתי באורג חיי מדלה יכנעני מיום עד לילה תחלימני ה' לילה לשל' מר לי עד ואתה חשכת נפשי משחת בלי כי השלכת אחרי בוך כל חטאי א' ויבקע כשחר אורך וארוכתך מהרה גתמח ו' זרחה לכס יראי שמי שמש נדקה ומרפא בכנפי א' רפא משוכתם אלהים נדבה כי שכ אפי ממנו ו' אתם הדבקים בה' אלהיכם חיים כולכם היום ה' גואל משחת חייכי המעטר יכי חבר ורחמים א' ורך ימים אשביעו וארחו כיסועתי . הויה פ' שומיה

יהוה

להושיעני וגבולתי כנגן כל ימי חיינו על בית יהוה . ו' תשובת צדיקים מה' מעוזם בעת צרה :

הבולר

יהוה

הושיעה המלך יעננו ביום קראינו . ושוכ אחר הסדר הזה תקח ק' ספרות ותספרם שלא יהיו חסרים אפילו א' ואח' א' תערכם ותספור מהם י' . כנגד שם ארורה היוצא מר' את השמים ואת הארץ שמספרו י' ותשים אותם לנר אחר ואח' כ' תספור מהנשארים כ' א' כנגד שם אהיה בי' כ' א' המנין יהיה על בדר אותיותיו תחלה א' ואחר כך ה' ותערכם עם האחר ואחר כך י' ותערכם עם אחר כך ה' ותערכם עם ותשימם לנר א' ואחר כך תספור מהנשארים כ' כ' כנגד שם יהוה והיה המנין על סדר אותיותיו כזכר ותשימם לנר א' אחר כך תספור מהנשארים ס' ד' ואחר כך אחר שהוא ס' כנגד שם אדני ולא תערכ הא' עם הס' ד' אלא תשים הס' ד' לנר אחר והאחר בנר אחר ואחר כך תספור הנשארים שהם ל' א' אחת לאחת כנגד שם אל ותשים אותם לנר אחר אח' כ' תקח הא' שכנגד הס' ד' ותע' אות' עם הס' ד' ואחר כך תערכ הל' א' אחרונים עם כול' ותערכ כולם זה עם זה ותאמר חסד אל כל היום פעם א' בעוד שאתה מערכ אותם וכל המספרי' שאתה סופר יהיו בלשון הקדש אל'ף בי'ת והילך השמו' על הסדר .

איהו איהו יהוה אדני אל

וא'הב

כל ימי חיי ויהי נועם ה' אלהינו עלינו : ואם לא תוכל להאריך בדברי אלו תאמר הפסוק ותכוין בז' הכלים לו . וכתב הרב האר"י זלה"ה דמנות היום יום ב' במנות הנעשות ע"י הרגלים כגון ללכת

לברית מילה ולנחם אבלים ולבקור חולים ולעמוד לפני הזקן ולמשא ונתן אם אי אפשר לחיות אלא בעסק שיכוין להיות משאו ומתנו ביום ב' . וכשתעמוד לפני ת' ח' זקן תאמ' הנני קם מפני שבה לקיי' מנו' בראי ולתקן את שורשה בשיבה עילאה דיקנא דא' א' ולהדר פני זקן דיקנא דז' א' . (וכשתעמוד לפני אשת חבר תוסיף ולירא מפני האלהים אשת חבר נוקבא דז' א' ובכן בסבולת מנוה זו מחמתך תחכמי ויהי נועם ה' עלינו וכו' ולבקר את החולה כשתב' אצל החולה תאמר .

הנה

באתי לבקר את החולה לתקן שורשו במ"ט שערי בינה מספר מ"ה עם אהבת כללות ר' אותיו' שורשו מספר חול' ה' ולהמשיך על החולה הזה השע' החמשים דבינה כללות שס' מ"ה עם ארבע אותיותיו והכולל דעולים כמספר חמשים ואם בעונותיו אותיות עש"ר סוד מספר :

יוד

ראבא שכוננו אור א"ס המחיה את האדם נתהפכו לו לע"ר ש דוי עתה ברחמיך המרובי' כל משכבו הפוך בחוליו בהפוך הדין של ער' ש' דוי' לרחמים עש"ר יוד כמספט הראשון ובכח שם מהש' היוצא מפסוק נשאו את רידי מע' לי שמר' :

ה' חומות העולה כמספר רבוע ע"כ וקס"א כזה יוד יוד ה"י מ"ד ה"י ו' י"ד ה"י ו' י"ד ה"י . אל'ף ה"י יוד ה"י ועילואו מ"ס הא ש'ן

בנקודו העולה ע"כ ובהמשיך אליו א' מתקון ואמ'ת שכפני א' א' ונהפך ממ'ות לאמ'ת . ובכן תסלק המות מכל חולי עמך בית ישראל ומעל החולה הזה פ' בן פ' ושלח מרפא וארוכה ותעלה כרוב חסד וחמיכה לגפשו ולרוחו ולנשמתו האומללה ולא תרד נפשו לשאלה והמלא רחמים עליו להחלימו לרפאותו ולהחזיקו ולהחליפו ולהחיותו כרנון כל קרוביו ואוהביו ויראו לפניך זכויות ונדרקות וזכות אבותיו ונדרקתם ותשליך במגולות ים כל חטאתיו ויכבשו רחמיך את כעסך מעליו ותשלח לו רפואה שלימה רפואת הכפש ורפואת הגוף ויקויים בו ובכל חולי עמך בית ישראל אלה מקראי קדש (ר'ת שם ס"ב ושם מ"ה ושם הו"ה פשוטה והכולל יהוה יסעדנו על ער' ש' דוי' כל משכבו הפכת בחוליו ו' הסיר ה' ממך כל חולי וכל מדוי מצרים הרעים אשר ירעת לא ישימם בך ונתג' בכל שוכאך ד' רכיו ראיתי וארפאהו ואשלם נחומי' לו ולאכיליו ר'סולח לכל עוונותיו הרופא לכל תחלואיכי . יהוה ישמרהו ויחיהו ואשר בארץ ואל תתנהו בנפש אויביו . ו' היה אם שמוע

תפלה לחולים

ואח"כ

תאמר יהי רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי
אבותינו שתהא עתה עת רצון לפניך
לקבל כרצון את תפלותינו ועשה למען קדושת שמותיך
הקדושים והטהורים הנזכרים ונעשים פה ע"י פדיון זה
ותגדף מחשבתנו הטובה למעשה כילך ה' חסד ותגבר
הסדיק על מדת דינך ויתמתקו הנבחרות הקשות על ידי
פל"א העליון אשר הוא חסדים גדולים ורחמים גמורים
ופטוטים שאין בהם תערובת דין כלל ויכבשו רחמיק את
פעם מעל פ' כן פ' שעה פדיון לגפשו והפדים ממחשבו
לדקרה וכל פחטה ופחטה תצטרף לחשכון גדול לחוסר
ולהחול על נפשו להעלו ארוכה למחלתו כדון כל קדוכו
ואזהביו אמן - ואח"כ תאמר מזור ל"ח ומ"א ונ"א וכתב
לנאת למשא ומתן היו זהיר להכנס בכי טוב ולומר ליחיד
שמה דקב"ה ושכינתיה הנני בא להתעסק בעסקי היום
לגורך פרנתי ופרנסת אנשי ביתי וכן אחי כוונת שתשלה
לי בדרכי והצלחה בכל מעלתי ויהי כעס ה' אלהינו
עלינו ומעש"ה ידינו כוננה עלינו ומעשה ידנו כוננה -
ש' נחני בדקתך למען שוררי הישר לפניך לשאת ולתת
באמונה ושלל אשקר במד"ה שהוא מספר שס ע"ב
דאב"י ת"ץ עס"ו שמותיו - ולא כחשקל שהוא מספר עשר
א. תיות שס ע"ב ועשר פעמי מ"ו מספר מיליון ולא במנין
שמהפדועם הכולל שס אל"ף ה"ה יו"ד ה"ה ולא אכשל
בשום מכשול עון אשר חטא נניח סלס ועד - וכן תשמע
בוהר שלא כלבד בדבר קדושה צריך להזכיר הייחוד קודם
המעשה אלא אפילו בדברי העולם יאמר לשם ה' כדי שלא
תשרה הקליפה בשום מעשה מתעשי הנשמי ו"ל הזהר
פרשת תזריע א"ר אלעזר בכל עובדיו דבר נש לבעי ליה
דלחזו כוליה לממא קדישא מאי לשמא קדישא לאדכרא
בפומיה שמא קדישא על כל מה דאיהו עבד דכולא הוא
לפולחניה ולא ליטרי עלוי סט"א בנין דאיהו זמין תדיר
לב כיבני נשא ויביל לאשראה על הדיא עבדתא וכולי
ואמר עוד לקמיה ועל דא מאן דבני בנין כד שרי למבני
בעי לאדכרא דהא לפולחניה דקב"ה הוא בני בנין דכתיב
הי כונה ביתו בלא צדק וכדון שיעתא דשמייא שארי עלוי
וקב"ה זמין עליה קדושתא וקארי עליה שלם הה"ד
וידעת כי שלום אהלך ופקדת נוך הא אוקמיה אכל ופקדת
לאפקדא מלה בפומא כד איהו בני וכדון ולא תחט' כתיב
ע"כ ומזה תקיש לכל דברי העולם וכ"ש במעשה המצוות
כי יותר הקליפה חונה להאחז בחחכיות המצוות יותר
מדבר הבשמי שאין בו מעש וגם שאפשר שיהיה במעשה
המצווה איזו פנייה בי ובוחן לבות מדע הכל וכאש' כתחל'
העשיה תאמר בפיק שהוא לשם ה' הרי כזה אתה מכלק
כל חמני' שלא תסדך באות' מצוה וכן היה מנהג הקדמוני'
ז"ל שקודם שיעשו המצוה היו מוציאים הכוונה בפיהם
כענין רבי אבא בענין ג' סעודות כמ"ס בזהר פרשת
יפה

יתרו דף פ"ח - וכן בפרשת תזריע ז"ל ת"ח כתיב וכל
הנשים אשר נשא לבן כשעתא דהו עבדין עבדתא הו
אמרין דא למקדש' דא למשכב' דא לפחכת' וכן כל אינון
אומנין בנין דשרייא קדושא על ידיהו ואתקדש ההיא
עבדתא וכד סליק לאתריה בקדושא סליק עד כאן ומזה
תקיש לענין מה שזרעתיך בענין הכוונות של הרב ז"ל
שנדיק אתה לבטא בשפתים פרסי הכוונה ולא סגי בכוונה
לחוד - ודי בזה -

ולחיות

לך חן בעיני אלהים ואדם אמור פסוק
וכ"ח מנא חן בעיני' ותכוין כ"ח גימ'
הו"ה כזה פעם אחת ב' פעמים ה' ג' פעמים ו' ד'
פעמים ו' יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שתחנני
מאתך חן ושכל טוב בעיני אלהים ואד' למען שנק' הקדו' הזה
ופדשו עלי הארה מעש ס"ג פוד הא"ז ותבני לחן
ולחסד בעיניך ובעיני כל רואיו ויהי כעס ה' אלהינו
עלינו וכו' -

ואם

תצטרך דבר מאד חשוב או ממלך ושמים
תאמר פסוק זה :

והיו

מלכים אומניך ושחתיהם מני' קותיך אפי"ס
אד' ישתחו לך ועשר דגליך ילחכו וירעת כי

יהיה

אשר לא יכוש קווי ותבון בשם הינא מממ
שהוא מפרשי ונקודו בנקוד ההויס

מפרשי

שהוא בנקוד חשב : בשמים ישחק
ומימניך כי כי חש"ק - ואם תאמר פסוק זה :

שבעה פעמים אחר כל תפלה תהיה תפלתך מרובה -
וגם טוב שתאמר אותו אחר הכרלה כמ"ס -

ואף

אם באת לידי הפסד סחודתך אל תראב והיו
דגיל לומר המקו"ם ימלא חסדוני ותכוין למ"ס

הרב שבת יבית המקום דמוז מאין ימשך לו מילוי חסדו כי
נקודו של מקום הוא קמץ וחולם העולה כ"ו כמספר ויה"ה

אשר בהצדף חליהם נקוד פתח שתחת הדי' של המקום
יעלו ל"ב לעומת ל"ב נתיבות חכמה הנמשכים לבעיה

וכן המ"ם והו"א של מקום עולין כמספר מלוי שס ע"ב
דאכא וקו"ף ומ"ם של מקום הוא מלוי שס אה"ה דיודין

דאימא שמהם ימלא חסדונך כאמור והוא סגולה נפלאה
ברוך ומנוסה אלל חכמי המדע :

ואם

מציק לך אויב ויש לך סכנת נפשות בדבר או
דבר מצו' אשכילך ואורך בדרך זו תלך להכריתו

ולחמיתו - תביט בפני השונא ותאמר הפסוק הפקד עלינו
דשע ושטן יעמוד עלימינו - ותכוין להשליט עלינו כל

הדימין היוצאים מאותיות פסוק זה - ותאמר בדמע לב :

יהי

רצון מלפניך יהוה אלהי ואלהי אבותי
שתכדו ותצמי' : את אויבי פלוני בן

פלוני וישלשו עלינו תוקף דין אלהים בדבוע א' אל אלהי
אלהים ובני המות אלהים פשוטים א' דגבורה וא' דאימא
כדמיוס

לדמויות במספר ראשיתיות ה'פקד ע'ליו ר'סע'ו'סטן
 י'עמוד ע'ל י'מינו ושלום עליו דין רבוע שס'ע'ב' הדמו
 במספר אותיות פק'ד' דהפק'ד' . וגם ס'ך דינים דרוכה
 וס'ך דינים דנוקבא הדמויות במספ' אותיות ל'י' מתיבת
 עליוסין בתיבת רס'ע'וסין משט'ן וגם ישלום עליו דינין
 תקיפין רק'ך ניהפי אלהים דכריאה יצירה ועשיה וה'
 אותיו' הס'רס הדמויות במספ' אותיות ט' משט'ן וע'כין
 מתיבת יצמ'ור . ושלום עליו דין הקסה דסב' אלהים עם
 ט' אותיות דטע'ו הדמויות במספר אותיות מ'י'ן מתיבת
 יצמ'ור עם הכ'לל ובחמד' תצמ'ות אויביו והאכר' כל צוריו
 נפשי בי'אני עבדך וכל הקמ' עלי לרע' מהד' הפ'ר' נגתם
 וקלקל' מ'סכית' יהיו כמין לפני רוח ומלאך ה'ח'ח' וואח'כ'
 כליל ה'קוד' שתים'ן תאמר כשר' זה תרא' נקמה בפלאה:
ואנבי קבלתי שכוונת השמות האלה הינאים
 מר'ת' וס'ת' הפסוק הזה הוא תועלת
 עצום לאדם משועמם או שנפגע ברוח רעה וכפפה והוא
 כבד' שאלה לך תעמוד אחרי האיש שכו הדוח ותאחוז
 בכ' ורובותיו במקום הדפק מקום מושב הרוח ותתן פיק'
 באזנו ותכוין בס' **ק'רע שטן מטטרו**
 ועוד תכוין בשמות:
ירי מ'ם טרהד ואח'כ' תכוין בשם
 קרע שטן בחי' לוף
 א'ת' ב'ס' בנקוד' שבא ושם מטטרו' בחילוף א'ת' ב'ס' בנקוד'
 חטף קמ'ן ושם סגוב' אל בנקוד' חולם כולו ושם מטטרו'ן
 למפרע בנקוד' חטף קמ'ן ושם כ'ון' בנקוד' שבא ותלחו'
 באזנו פ' הפקד' עליו רסע' שכו' ז' תיבות ותכוין השמות
 הינאים ממספר ר'ת' וס'ת' חנו'ל ותכוין כל' תיבה מן
 הפסוק הזה ז' תיבות לעומת ז' ספירות שמכתר עד נגח
 כל' תיבה בנקוד' הספירות אשר לעומתם ותתחיל מהפקד'
 כולו ק'ן נקוד' הכתר ותתוס' כימינו בנקוד' חיריק נקוד'
 הנגח ואחר כך תלחשנו באזנו עוד פעם אחרת בנקוד' זה
 עצמו שהתחיל מתיבת ימינו נקוד' חיריק ותתוס' מתיבת
 הפקד' נקוד' קמ'ן ואח'כ' תשוב לאומרו אף אותיות כל' תיב'
 למפרע שבמקום ימינו תאמר ובי'מי' בנקוד' חיריק ותאמר
 בדרך זה עד הפק'ד' למפרע שהוא דקפ'ה בנקוד' קמ'ן .
 אכן נריך אני להודיעך בי'עושה אלה נדך להיו' איש מסוגל
 לגרש הקליפות מאתם שנשמתם משורש קין שהקל' יראים
 חסם מאד כמ'ס' הרב ולה'ה .
ועתה אגלה לזניך עוד אהובי אשר אהבת עולם
 אהבת נפש אהבתך חס' תנטרך לנאת
 לדרך פעמים ותראה אויב ואתה בגדה קיבלנו מהרב ז'ל'
 בזה קבלה אמיתית לומר פסוק ואתה ה' מנן בעדי כבורי
 ומרים ראשי ואתה ה' אל תרחק אילותי לעזרתי חשה
 ותאמר תיבת טובה אהריהם ותכוין בשני שמת והם
תנעשי היו'א מתי'ו דאתה ובי'מ'ל' דמנן ובי'ן
 דבעדי

דבעדי וסי'ן יו'ד דראש'י ושם **תעשישו** הונא
 מתי'ו דאתה ובי'ן דלעזרתי וסי'ן י' . רחשה
 וסי'ן ווא'ו דתיבת טוב'ה ותאמר יהי רצון מלפניך ה'
 אלהי ואלהי אבותי מניל' עני מחזק ממנו שתעשה
 למען שמות הקדושים הינאים תפסוקים אלו ובחסדך
 תצמית אויביו והאכרת כל צוריו נפשי כי אני עבדך
 ותכוין כי יש כפ' זה ובחסדך וכולי עשרה תבות לעומת
 י' ספירות ומ'כ' אותיו' לעומת סס'מ'כ' . וכפס' הדכ' הקדוש
 הדמכ'ן ז'ל' קובלתי סגולה להנצל מלסטים בדרך לומר לו
 השמות וז'ש'ך **מסב'ר תא'ש** הינאים תפסוק ושם
 ב'ת' אשר סר'ח .
וברך סגולה אמרו הקדמונים שכזמן שרואה
 החדש לסטים או שונאים אחרים שימנהר
 מיד לטול עפר מן הדרך אשר הוא שם ויאמר עליו מומור
 שבין לרוד עד ספו ואח'כ' יאמר יהי רצון מלפניך ה' אלהינו
 ואלהי אבותינו אל' עליון שתהפוך שונאי לפני
 כפס' שהפכת שונאי של אכרהם אכינו שנאמר בו ה'על
 ימינך מחץ ביום אפיו מלכים .
עוד אמרו בדרך סגולה שיתן האשה לאיש מחט
 שנתפר בה תכריכי מת עם חוט לבן ויתחוב
 האיש בכברו בשעה שינא לדרך וכשפוגע כלסטים יראה
 עליהם מתוך חור התחט ויכניעם . ויועיל יותר כשה' אגל'
 הכהר . וקבלה מר'י הססיד סגולה עוד לזה כשילך בדרך
 שישתה ביד ימינו ממים הראשונים אשר יפגע ראשונה .
 ולא יפחד מתפיסה . עוד לו ביונא מן העיר יאמר הרני
 מקבל עלי כשאגיע למקום פלוני לשלום או אומר נשמת
 כל' חי . וכשיגיע לשלום ישלם נדח . עוד קבלה בדרך
 סגולה מהרב הקדוש הרמב'ן כשתלך לדרך קח מלח בידך
 ואמור עליו ז'פ' שיר המעלות הבוטחים בה' וכשתפגע
 באויבים בדרך השלך המלח לפניך או ביניהם ותנצל .
 וכשתרצה לרכוב על סוס לנא' לדרך כדי שלא תפול ממנו
 ואם תפול לא תזוק אמו' מיד כשתרכב פ' נדקתך כהררי
 אל' משפטיך תהוה רבה אדם ובהמה תושיע ה' וכת' הרב
 ולה'ה שיש לכיון כפס' היונא ממנו והוא .
דמעה יונא מדל'ת של אר'ס והמ' מן מ' של
 בהמה והעי'ן מן תוש'ע'ו'ס' ימן יהו'ה
 והנקוד' בנקוד' בהמה . ולמפרש כים אמרו הקדמונים
 בדרך סגולה שיקח חול מעל שפת היס בידו הימני' וישם
 בידו השמאלית ויאמר שירת היס עד סופה וינענ' באנכעו
 הימנית החול ואחר כך יקשור החול באזור ולא יתירנה עד
 שיגיע למקומו והוא סגולה בפלאה להמלט מכל צער
 וכזק ויזהר לשם רגלו הימני תחלה בספיעה ואם אבא
 העיר לך פה כל הדברים אשר כמוסים אגלי בזה לא יכיל'
 היריעה ולא אגיע לסלים ולרכיע . ומעולם לא שמתי
 מכטמי בדברים אלה ולא כתבתי זה אלא להפיש דבתך
 והכל

חפילה למורהלים

ואכל לפי מה שהוא אדם וזכותו. ויום ד' הדור בתוכפת
נפש יתירה משכ' הבאה ונריך אתה להשתדל ביום ההוא
לעשות מצוות מעשיות ולפי שרובן אינן כנמצ' לא אטרח
עצמי להוריעך סוד פרטי כונתם ומבטם. ולפי כי אתה
פועל שם בעירך והיא מן המצוות המעשיות אשכילך
ואורך בדרך זו תלך כשתמול את התנוק תחל' דבר טהור
עצמך במקוה טהרה מב' עי' וכלילה שלפני המיל' תאסוף
אלך כל חרד להגות שם בבית בעל הכרי' כסדר המאמר
המתקן בתקון אשר סדרתי אליכם לאור הששי וכשתב'
למול את התנוק קשט את עצמך בבגדי כבוד והדר של
שבת לכבוד אליהו ז"ל הבא אליך וכדוק המקום שאתה
בא שמה למול את התנוק אם הוא טהור ונקי לפי מנהגכם
שאתם מליים בבתיכם מצינים שאתם חפצים שיבא אליהו
אל בתיכם אכן מזה פשתה המספחת בכס להכזות את
דבר ה' מהין פנות מקום טהור ומרוחק מטנופת אשר אין
כפק כי לא יעמוד שם אליהו אפילו מרחוק וכ"ס. כי יש
מנים דבר ה' בזה בענין הכרכות הנאמרות במה במקו'
שמביא פס דוח טנופת כי על כל מה בחרו בע"ה יחשלי'
ובכולתיה להליך התנוק לב' הכ והוא מנהג. ותיקין אכן
עכ"פ לפי מנהג שלכם יש לך לכרוך מב' המקום אשר
שם יעשו המילה שיהא טהור ונקי ואם אינו טהור ונקי לא
תלך שמה וקודם שיביאו התנוק תאמר תפלה זו:

לידורא

שמה דקב"ה ושכינתיה ברהיכלי ורחימו
ליחרא י"ה כזה ביחורא שלים בנס
כל ישראל. הנני בא למל את הילד הזה להעביר את
הערלה קליפת נוגה המתבכבת בימור השמאלי דיוחור
דו' אלהי ריד החסדים דננח הוד ושני שלשי ת' המבוליים
העומרים ברעת להאיר על מקומם והיו למאור' כ' שמות
הוי"ה אשר מהפר שמותם ב' ז' וב' פליסי שם הוי"ה העולים
ח' ובהנרף הב' עמהם המה יעלו למספר ע' כמספר
מ' ובכח סגולת ברכת היין יכנסו להאיר ביסוד ובהתער'
היין הזה כוד החכר ביסוד עס' ה' גבורות כוד הכ"ס
שמכברו אלה"ם שבו ה' אותיות מ' ג' י' א' מתוק לעומתו
שם ביסוד ב' גבורות וב' שלישים. ובכח סגולת מצות
פריעה כפורעי העור כוד היניקה המכסה העטרה כוד
הגרלות יתגלה י"ה אורת שלים האחר דת' המכסה
שארית הוי"ה שבת' ת' וירד עד היסוד ויגתק
לעומתו שלים גבור' אחרת שארית הוי"ה הגבורה
אשר המה יעלו למספר י"ה דמילה ולמספ' ד' פריעה
עס' אהב' כללותו ות' הלק לו' נדיק יסוד עול' וגם לשמוכ'
מלכו' שמי' מילה ופריע' יוכף ורח' והיו למאור' עשר שמו'
י"ד הא' וא' הא' שבע שר ספירות ד' וא' ומס' כרסו
על הילד החתן דמיס מזיו הדרך הארת' להאיר לנפשו רוחו
ונשמתו להיות נאמן בבריתו וחתום בחותמך הקדוש
ובכח ס' רב כ' הילוף אלי' בא' ת' כ' ש' נזה למלאכי'
לשמור

לשמר את הילד הזה שלא יאמא ברית קדשו כל הימים
ובכן בזכות מצוה זו בהמל לנו כל זכר מחזה שד' ינחזה
מכריק ומכסיק עד להפליא לראות מהרה בת' עוזך
ולהעביר גלולים מן הארץ והאלילים כרות יכרתו לתקן
עולם במלכו' שדי ויהי כועס ה' אלינו וכו' יהיו לרכון
אמרי פי וכו': **ותברך ברוך אתה יהו' יהו' יהו'**
להיכו מלך העול' אש' קדשנו במצותיו ונזנו על דמיל' ה'
ותכוין המילס בגימטריא יאהחנה יעס' הכולל. ותזהיר
לאבי שכן שיאמ' אשרי תבחר ותקרב יסכון חניך ויכוין
מספר ר' ת' שם כה"ה ואור חניך רמז על ב' חנרות
יסוד ומלכות רוציר מילה פריעה מ' ל' י' וצונו לו נשכב'
בטוב ביתך קדוש היכלך ויכונו בשם כ' ה' הרמז בר' ת'
נ' שבעה ב' טוב וכן כל שאר הכרכות תכוין בהו"ה נקוד
שורק ונריך שתאמר הודו לה' כי טוב כי לעולם חסדו ב' פ'
ותכוין במילה ופריעה והוא כי החסד כל זמן שאינו
מתפשט נקרא טוב וזהו כי טוב ואחר שתתפשט נקרא חסדו
ואז יאמר כי לעולם חסדו. והיו זהיר במה שהזהירו
הקדמונים שלא לתחוב ב' הצפרנים תיך הנקב ביהר
לעשו' הפריעה אפס זה אחר זה כי שימת השתי הצפרני'
ביחד כמנהג מוהלים הבורים גורם שנימס וטמאוס לב'
התנוק בתורה. ועוד יהיה לי להאריך לך עוד בזה
ולא אטריח עצמי כי כבר יש אתך ספר סוד ה' אשר קיבץ
ואסף בספרו כל האזהרות שיש בזה והוא ספר מפואר.

יום

ה' הוא כמו ביום כ' לעסק התורה ביותר כבוד
רוח ממללא ותקון ליל ה' אשר תקנתי לכם הל'
תרפו ידיכם ממנו ולא תוסיפו ולא תגרעו ממנו ועל אשר
שאתם על הפיוטי הוי יודע שחיברן א' מן החכמי החשובי'
והעלמתי שם לפי שהוצרכתי לרעתי לגרוע מקצת
דברים מהבתים ההם.

י' ועל אשר שאלת ששמעת ממני כוננת רחיצת ידים
של שחרית ולגטילת ידים לסעודה המפסקת וגם
לאחר התענית ובקשת ממני אודיעך מה היא גם את זה
אודיעך והוא שתאמר קודם נטול ב' אחר עשי נרכיך בנקיין
כפיס נוסח זה.

ארחץ

יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שאם הגברתי
בעונותי שם אהיה דוידין אלך למד ה' יו"ד מ' ס'
העולה ארחץ עס' הכולל על ג' שמות העולים כל אחד
מהם ע"ב שם יו"ד ה' ואל' ה' ועשר אותיותיו ופס' יו"ד
ה' א' ואל' ה' ואל' ה' פשוטה ע' ה' ופס' ה' בריבוע י' ה'
יה' יהו' אשר מספר שלשתם רי"ח במספר בנקיין
עתה יגבר החסד מדת הרחמים ואשר פגמתי על ידי
תגבורת הדינין להפריד בינה זעיר ומלכו' עתה בהגבור
החסד והרחמים ישוב ויתייחד אהי' הוי"ה ארנ"י העול'
כפ' י'

חיקון מסוגל לזמן מנפה בים

קבא

וי' עש את הממרה זהב טהור מקשה עשה את הממרה יריכה וקנה גביעיה כפתוריה ופרחיה ממנה היו ושעה קנים יוצאי ממנה ב' קני הממור מנה האחד וב' קני ממרה מנה השני - שלשה גביעים משוקדים בקנה האחד כפתור ופרח ושלשה גביעים משוקדים בקנה א' כפתור ופרח כן לשש הקני היוצאי מן הממור - ובממרה ארבע גביעי משוקדים כפתורי ופרחי - וכפתור תח' שני הקני ממך וכפתור תח' שני הקני ממך וכפתור תחת שני הקני ממנה לשש הקני היוצאים ממנה כפתוריה וקנות ממך היו כול' מקש אחת זהב טהור - ויעש את נרותיה שבע ומלקחיה ומחתותיה זהב טהור - ככר זהב טהור עש' אות' זאת כל כליה ותכוין כר' תתח' הפרש' דויעש את הממור וסוף תיבות הפ' ה' רכל כלי' - כמנא ר' וס' ת' פר' זו הס' ה' רש' הוי' - וככל פעם תאמר אחר פר' זו פסוק זה של יסעי שבדאשו וסופו חתו' אותיות י' ה' יהוה להושיעני ונגימותי כנגן כל ימי חייו על בית יהוה - ותכוין להשלים שם הוי' - ואחר כך תאמר זה הפסוק ה' להושיעני וכו' עם פסוק - וזה מעשה הממרה מקשה זהב עד יריכה עד פרחיה מקשה היא כמנא אחר הדא ה' את משא כן עשה את הממור ה' ז' פ' -

ותכוין להשלים שם הוי' ביושר י' דיה' להושיעמ' רבית יהו' ה' רוזה מצ' ה' רכן עשה את הממרה והוא תקון באה ומשובח בעת שמדת הדין מתושה ב' מ' - והוא סגולה נפלאה לאומרה ביום י' ג' כניסן לבטל מהם כל גזרה ולכלתי היות שם דבר ומגפה - ואח' תאמר פסוק הפקד עליו רשע ושטן יעמוד על ימינו שכו' ו' תיבות לעומת ו' ספירות שמכתג עד נח: ודרך לנקר הפסוק כל תיבה ותיבה בניקוד הספירות בסדר הזה -

כתר חכמה בינה חסד
הפקד עליו רשע וְשָׁטָן

גבורה ת' ת' נח
יעמוד על ימינו

ואח' תאמר אותו מהופך מסופו לראשו בסדר זה -

כתר חכמה בינה חסד
ונמי לע רומעי נטשו

גבורה ת' ת' נח
עשר וילע דקפה

ואחר כך תאמר פסוקי ויסע מלאך האלהים עד ובקשו המים ותכוין הששה שמות ראשונות דע' ב' ישר הפך וישר בנקוד מונא באותיות -

והו' 31 I

כ' פ' י' והנה עתה אנכי מכוין למסור נפשי על קדושת שמך ובכוונתי הטובה יחזיר רוחי עם ז'א ונפשי עם מ'ן יעלו זו'ן הרמוזים במספר ואסוכבה מספר שם יהו'ה ושם ב'ן יו'ר ה' ו'ה'ה עם ד' אותיות הפשוט בשיתוף רוחי ונפשי בכור מ'ן לאו'א ועל ירי מ'ן דואסוכב'ה יודגו'א'א על ידי הארת שם ע'כ דמנחא דא'א אשר שמה כל יוד נחשב למא'ור יודין שכו המה ת' כמספר א'ת עם הכולל ויררו זו'ן הרמוזים במזבחך מספר שם יהו'ה ושם ב'ן יו'ר ה' ו'ה'ה עם הכולל למטה ויזדווגו בכח השפע שיורידו למעלה ובכך יהיה הזוג שלם כוד הוי'ה פשוטה מזבחך יהוה ויהי נועם ה' אלהינו וכולי יהיו לרצון וכו' -

דנה כל פקודי כל ישרתי לך פה כי הניקתני אהבתך ואם אוכה לשקוט במכוני אוסיף לך עוד כהנה וכהנה ואתה שלום וכיתך שלום וכל אשר לך שלום - עוד שם סוד השוטה מים למנא נלע'ד ששכוונה להמשיך כל'ס למלכות שהם מ' דמוחין דכינה כשיורדים למטה נעשים ג' לפי שא' אינו יכול לקבלם מחב הארתם ומתלכשים בכ'הי ואז מתפשט הארתם כי'ס דא' צ' ואז במשכין לא'ו שהיא בת ז' וזהו סוד למנא'ו כל'ס א'ו'אסוכב לכוין בזה בעת שתיית המים -

ובוונה אחרת טוב לכוין כס אחר הנזכר אנשים ש'חקו מי'ס ר'ת ש'ס עם הכולל וסופי תיבות אלהי'ס אנשים ב' סוד ב' מלכויות תבונה ומלכות תתאה ושניהם בסוד קוין ואנשים בגי' ק'ד עם הכולל דהיינו שם ב'ן בקוין ועל ידי זה אנו משיכין אור מסוד התבין שהם האורות שעליו למעלה בסוד תבין בשכירות הכלים ונמשכו האורות למעלה וזהו סוד שחקו בגימטריא תי'ד שהוא תג וי' והכולל וע'י זה מיס גי' הוי'ה ארכי' והכוונה לכרד הפסולת שנשאד למטה במלכות משכרי כלים ועל ידי זה נעשה הזוג הנזכר ע'כ -

כתב למא'ד יחזאל אשכנזי נד'ו - בחידי דנתה נפשי וכו' ואתה שלום וכיתך שלום וכל אשר לך שלום הן קדם אביעה אל א שרי אתחנן יאמר לצדתיכ' דיושב מחדון אפו ועל אשר דרשת מאותי אודיעך איזה תקון מסוגל לענין המגפה - דע כי בהיותי במדרים דאיתי במכתבי הקדש מהרח'ו זל זה הסדר אשר אסדר לפניך - וזל ככר הודיעתי סדר פטום הקטרת וסודו לזמן המגפה ועתה אודיעך עוד דברים כמוסים אנלי ויעילו לאנשי רכי הלכב והם פחדנים מאד - תאמר קודם תפלה בכל יום זה הפסוק ישר והפוך ג' פ' -

ואני אשר עוין וארכן לבוקר חסדך כי היית משגב לי ומנום ביום נר' לי - ל'י נר' ביום ומנום לי משגב היית כי חסדך לבוקר וארכן עוין אשר ואני ג' פ' - ובכל עת שתרנה או לפחות קודם כל תפלה תקרא בפר' ויקהל זאת הפרשה ג' פעמים -

קלק שני לא א ויעש

חיקון מסוגל לזמן מציפה

והו' ירסיט עלם מהש ללה

ואחר כך תאמר פרעה ויקרא משה לכל זקני ישראל וכולי
עד ויקוד העם וישתחוו ותכוין בשמות אלו הזכאים מר"ת
פסוק ועבד ה' לגנוף את תנאים.

ויל אמו אהרן שהי עהז יה לאבל
וגם תכוין בשמות הזכאים תראשי תיבות פ' ואמרתם
זכח פסח וכולי.

ח' פה לא פע"ב ב"ב באימוביהוהז

ואחר כך תאמר פסוק והסיד ה' ממך כל חולי וכולי. ותכוין
בנידו' שמתין הזכאים ממנו:

ודא הואי טישימירצם דם היכוסך הרו
כרן מעתה בן כמם לאב חשך לרליש
ורן כעא לתי מלך

ויחזור עוד לאמרת ויכוין לניחשו באופן אחד.

והים יר' הו'ה ממך כלח ליז כל מד'י
מצד ימ'ה רע' מאש ריד עתל איש
ימם בכ'ו ניהן מביכ לשיג איך

ואחר כך תאמר פסוק אתה כתר לי מצר תצנני רמי פלס
תסוכני סלה וכוין לניחשו.

אמי תיה המ' סלה תויע ריעו לר'י
ד'למציע צה'ם ריזת'ה ציח רהזניי
יבהר'נכיה דיפע'ב לירי מדך חעא
כה'ת וויע בה'ם ביו נביכ'יש כח'ל
למ'ז הכ'ם.

והמשכיל כקל וכוונתו שניחשו כח' נחף ויסע ויכל
ויס ואחר כך יחזור עוד לשמותו ויכוין בנידוף אחד שכל
פנים ואחר.

אה'ם חללהם'ה סי'תתנ'ס רב'ב לב'ב
יס'נמתי צטפרל'ל חפ'ט צ'רנ'נ'י
י'ח רנ'ן ניד יצן פתי לר'ם טצ'ן
חמד ס'ל בליברים נתיח יס'רסה'א
לח'ח הא'א.

ובבל כקר קודם שתגא קלתי כשתך החונת
אמר

אמר תחלה כלפי שינוי האויר שלא יפגעך פסוק
אהבת כל דברי בלע לשון מרמ'גם אל יתנך לנכח וחתך
ויסחק מאהל ושרשך מארץ חיים סלה ואחר כך גא. ובכל
שעה כשתגא תפתח ביתך וגופך נקי תני ירך הימני' על
המחזה ותאמר כר'וז בכ'וזכס'ז כ'וז'ו (פנים ריהו'ה
אלהינו יסוה) ישמרני ממקרים רעים ומדבר ומגפה כי
מלאכ'י יגור'לק (ס'ת סס ויהך) לשמרה בכל דרכיך
(ס'ד סס כל'ך הם שמות המשמרים את האדם) זה יאמר
ג' פעמים. ותניח ירך אחר ששמת על המחזה על עין
ימוןך ותאמר כ'וז'ו ותניח ירך עוד על המחזה ואחר כך
תשימנה על פ'ק ותאמר במזכס'ו ותניח ירך עוד על
המחזה ואחר כך תשים ירך על עין שמאלך ותאמר כ'וז'ו
בשמך ט'ל כ'וז'ו יר'ד'יה בשם ה' אמל'א ואמר פס'
ושענו ויהי חתת אלהים על הערים אשר סביבותיהם
ולא רדפו אחרי בני יעקב ג' פ' ותכוין בניחשו:

וע' יוה סבי חתת אלהים עלה

מע אשם רזה יכה תוב מול

אדר אפ'ו ריח בני יעקב

וכתב רבינו האר"י זל שאם יאמר אותו בכל יום ג' פעמי'
בבקר יהא נמלט מכל רע. ואחר כך אמר פסוק לא
יתנב אש בפניכם פח'דיכם ומוראכם יתן יהו'ה א'היכ'
על פני כל הארץ אשר תדרכו בה כאשר דבר לכם שלשה
פעמים ותכוין לשם פחד'אל הזכא מפח'די דתיבת
פחד'יכם ואל תן אלהיכם ותכוין לניחשו.

ללהאכא ייר תנ'ץ יפה צלש

בער אמת יכר שיד בהב

פל'ו נאב יהה כוב מהא פיש

חנר דתר כ'ב ממר וכל

מאכ ירם

תפול עליוס אומת' ופחד בגדול ורחעך ירם כאכך ותכוין
בשם היוז'מר'ת ת'פול ע' ליהס א'ימת'ה ו'פחד רתעא
ואתה ה' תג'ן כע'ר כבודי ומר'י ראשי ותכוין לר'ת'ת'ג'ן
מיכאל גמ'אל כור'אל והם המק'כלים משם מ'כ הרמוז
כר'ת'ת'ג'ן כ'ע'ר'ג' פעמים:

יהי רצון מלפניך ה' אלהי ואלהי אבותי שכזכות
הפסוקים האלה וזירופיהם והשמות הזכאים מה
שתשמרני

שתשמרני מדבר ומצפה ומשינוי ועיפוש האויר ומכל
פחד ואימה שמעיה תפלתני ועתרתני ושלח מלאכך לפני
בשם ה' ימ"ל היוצא מבסוק ה' א' י' שלח מ' לאב ל' פניך.
הי חסדך ה' פלעו כאשר יחלנו לך. וכחסדך תחמית איביו
והאכרת כל צוררי נפשי כי אני עבדך. (זה הפ' יש בו
עשרה תיבות לעומת י'ס ומ'כ אותיו לעומת פס מ'כ)
הנה זה הסדר תעשהו ערב ובקר וה' יהיה בכסלך ולא
תאונה אליך דעה וגבע לא יקרב באהלך. וזה סדר הלמוד
אשר תהנה בו יום יום **תורה** פרשת בשלח וישעיה
וכו' עד כי אביה רפאך: ותכוין כר'ת כל הפסוק ורא
ישראל את ה' הגדולה וכו' גימטריא ר'פ'א שם קדוש
לשמירה ואחר כך פרשת יתח העפר רבדות ותכוין פהם
סת'ר אותיות להקלט מבר'ת. ואחר כך סיד' האזינו עד
וכפר אדמתו עמו. ותכוין בקריאתה להועיל לך שלא
יוצר הנלם מעליך. ובפרשת קרח ויאמר משה אל אהרן
קח את המחתה וכו' עד ותעבד המצפה ואחר כך פרשת
העקידה כולה. ותכוין בקריאתך בכל מספטי כוונו' הרב
אל בפסוקים אלו.

נביאים

שמאל ב סימן כ"ד ויזכך ואף ה' וכו' עד
עד ותגבר המצפה מעל ישראל.

מלכים

א' סימן ח' ויעמיד שלמה לפני מזבח ה'
וכו' עד בהינחך את אבותינו ממזרחים
ארצי להים.

ישעיה

סימן כ' ה' אלהי אתה אחמקך וכו' עד
ונשמחה בישועתו ובסימן ל' ח מכתב
לחזקיהו וכו' עד על בית ה'.

בתובים

תהלים כולו בקיבוץ עשרה בני אדם
והוא סגולה נפלאה להמלט מכל צרה
ואשר לא יעזר רוח להיות פנאי לזה לא יעבור מלהבות
בח' מזמורים אלו בסוד ח'י ח'י הוא יודך וכו' ואלו הם סימן
ד' סימן י' ח סימן ק' סימן כ"ב סימן ל' סימן ל' ח סימן
ס' סימן פ' ד סימן פ' ח סימן כ' סימן כ' ח סימן כ' ח סימן
ק' ד סימן ק' ח סימן ק' ח סימן ק' ח סימן ק' ח סימן ק' ח
א' ח עיני אל ההרים. ואחר כך תהנה בתשנה יום אחד
זכרים יום ב' מנחות יום ג' מנחות יום ד' תמיד יום ה'
תעביות יום ו' ספר יצירה וספרא דגניעותא. ואחר גמר
קריאת הסדר הזה תאמר.

יהי

רצון מלפניך ה' אלהינו ואלהי אבותינו שבזכות
תורתך התמימה ובזכות נביאך הקדוש וכו' וכו'
דוד עבדך אשר למדנו בתורת קדשם היום יכבשו רחמך
את בעסק ועולו רחמך על מדותיך ותתנה עמנו ה' אלהינו
במדת החסד ובמדת הרחמים ותכנס לנו לפנינו מסורת
הדן וכטובך הגדול ישוך חרון אפך מעמ' ומאד' ומנחלתך
וראה בעין חמלתך כי בצרה גדולה אכחנו כי עלה מות
בחנונינו בא בארמנותינו ובכל חונות הנחמה גדלה ורכה

גם כחור גם בתולה וינק עם איש מיכה אבות על בני
צועקים בבכי תמרורים בראותם צרת עולליהם נוהים
ממכתם בהשתקף נפשם על חיק אחות' ונמס כל לב ורפו
כל ידים וכל ברכים תלכמה מים ואם תפנה לחטאינו אבד'
תקויתנו ואם לא תתמכמו אין תקומה למפלתינו **אדני**
יהוה אל תשחת עמך ונחלתך וראה כי עמך הבוי
הגדול הזה וסלחת לעוונותיו ולחטאתיו ונחלתנו
ורחם עלינו ועל טפינו ועל עוללנו ועל תטקות של בית
רכן נאן קדשך ואדני יודע כי הולכים רבים ותראה לפני'
אפרו של ינחק נכור על גבי מוכחך ואמר למלאך המשיח'
בעם רב עתה הדף ידך ולא תתן המשיח' לבא אל בתינו
לגנוף עוד ותכריז ותשפי' כל המשיחית' וכב' שם טפטפ' יח
ושם **נונה** כארזה תשאף לעומת' ותכניעם מלפנינו
ויאמר מילוי ארבע שמותיך הקדושים ע' ב
ס' ג' מ' ה' ב'ן אשר סר מהם אישוב סכל לאיתנו
הדאשון ובכח שם **צדנ' לבש** ואחרים שלו'
קה' מנת ופגים שלו'
פנמב' אר מ'ס למלאכך
הקדושים הממונים על השמירה

סיממנו וסלסו לנו ולבתינו טפינו ועוללנו וכל בית ישראל
מדבר ומצפה ומשינוי ועיפוש האויר היום ובכל יום ויום
והסדר השסן מלפנינו ומאחרינו ובכל כנפך תסתירנו
ושמור באתנו ובואינו לחיים טובים ולשלום מעתה ועד
עולם. ובכח שם **מה' ש** העולה כמספר ריבוע
ע' ב' וקס' א' ומלואו **מסה' אשין**
שעולה כמספר מז'ת כחמתקו

בנקודו העולה ע' ב' ובחמשיק אליו א' מתקון ואמ' שבפני
א' א' ובהפך ממות לואמ'ת. תמלק שמות מכל חולי עמך
בית ישראל המזכים במצפה וסאל תחלואים ותמל' רחמים
עליהם להחלים ולרפאות ולהחיותם רפואת הנפש ורפואת
הגוף לעבודתך וליראתך עשה למצן שמך וכו' יהי לרצון.
ואה' ב תאמר י' פסוקי' אלו להדמכ'ן והם כנגד
י'ס ותיבותיה' ג' א' כמספר הוי"ה ואדני'
ואותיותיהם שס"ה לעומת שס"ה מניס של קטורת. וראשי
תיבו' פפסוקי' שס"ה יו"ד ה' א' וס' א' וס' א' פסוק הג'
י' וס' א' פסוק ה' וס' א' וס' א' וס' א' פסוקי' ה' והס' ד'
אותיות הוי"ה. ואלו הם.

יומם

יומם **יהוה** חסדו ובלילה שיד' עמי תפל'
וכו'. ואלו תפלתיו לך **יהוה**
עת רצון להי' ברוב חסדך ענני באמ' ישעך.
דרשתי את **יהוה** וענני ומכל מגדלותי הנילג' רחם
אלי אונך. מהרה הנילגני הים לי לצור מצו
לבית מצודו' להושיעני אלהים להנילגני **יהוה** לעזרתי
חושף' ואתה **יהוה** אדני' עשה אתי. למצן
שמך כי טוב חסדך הנילגני אתה האל עושה פלא הודעת

כגולות ואזהרות לזמן הכנפה בים

ה' לא ישרל לשמירת אפי' כן פ' מן הדבר ומן המגפה
ואחר כך תחתיכנה ותעשה קמיע של הרב ובתוך קמיע
זה תתן כדור' א' והוי זהיר להרחיק עצמך ממי שהוא כינף
וממלכושיו ומשכונתו כמ' ש' הרב ז"ל שחולי זה בא מכחורו
הנצונות שלא נבדרו כל צורכם ויש בתוכם עדיין פכולת
הקליפה ואלו הקליפות הן הנה המכות האדם במגפה
ומתדבקים ממם בו במלכושיו ובשכונתו וכל הקרב אלם
נזוק מהם כמ' אך אין זה אפס כי שיכבד ממם שיושב סמך
אלה החולה ובכך הקליפה נאחזת בו אבל כל שלא ישב לא
עומד אין שלטון הקליפה כל כמה שלא קנה שמה שבינתו
ואף זה לא תעשהו אלא על נד ההכרח. ודי בזה כמה
שהודעתך מעט מעט מאת אשר כמוס עמדי ועמוד הכל
סוף לערוך תפלתך בדמע לב ולהרבות עסק התורה והא
כלא הא לא סגיא ובכך ה' ישמרך מכל רע ונבע לא יקרב
באלהך:

ואשר

הקשית לשאול על מ' ש' כמה פעמים בפ'
פנחס ובחבורא קדמאה מהו וכן בריש
תקונין ובבין דא אסתכס קכ"ה ושכינתיה למיעבד האי
חבורא על יד ההוא דאתגליא ומהו ע"י ההוא דאתגליא -
דע קושט דבריו אמת וכ' זה יתייבב לך הא דמיייתי בפרס'
פנחס ובריש התקונים ענין רבה בר בר חנה שהיה בימי
האמוראים ומן רב אחר הרשב"י. וכן מאי דמיייתי שם
בפ' פנחס גבי מים האחרונים דברי הגאונים והם דברי
התוספות כדורע וגם בפ' וישלח הוקשה לי דקאמר ר"א
יוס שמת ר' בטלה כהו' דמשמע דרבי מת לפני ר"א ובפ'
הפועלי' אמר שלח רבי לדבר באשתו של ר"א ועוד תראה
בתקוני' ו' דקאמר ובבין דלא בקיאיין אילין דרא בתרא
עבדין תרין זוגי תפילי משמע מהלשון דקאמר אילין
כאילו דובר אזוכן הרבה. אמנם האמת אנלי שהרבה
דברים שחבד זמן רב אחרי מיתתו כג' ע' נתגלו לנו וז' ש'
בתקוני' ויקומון עמך בוניא קדיש' ושית חברוי דאתבכשו
בקרמיתא כהאי זוהר להדשא ביה מילין כד בקרמיתא
וכן הוא מ' ש' בחיבורא קדמאה ורוב הדברים אשר תמצא
כי הוא מעניני האמוראי' והגאונים הוא מאת אשר הירשו
בחיבורא בתראה אחרי מותו כגן עדן ובכך לא יקשה מה
שדרש ר"א על רבי סוד ביום שמת רבי בטלה כהונה עתה
באתי להזהירך על' אודות מנהג של גיהנם שנתפשט שם
בעירכם להנות במחולות בחורים ובתולות יחד וכן בימי
השמחה אנשים ונשים בבית אחת ועולה על רוחתם כי
לשם מצוה הם עושים לשמחת חתן וכלה והם לא ידעו ולא
יבינו כי רפאים שם בעמקי שאול קרואיה וכדי כזיון וקנף
בעיני הלהים ואדם כי רבים חללים הפילה ועצומים כל
ההגיה ומה שהפגם לפניו ילך דבר לכן בני שיתולבכם על
כל דברי אלה ותנו כבוד לאלהיכם למען ישוב חרון אף ה'
מעליכם ומלך ביופיו תחזינה עיניכם גאם עבדכם -
קהילא

בעמים עוזק ויושועם' למען שמו להודיע את גבורתו
ה' נה אל וישועתי אכטח ולא אפחד כי עז וזמרת יה
יהוה ויהי לי ישועה אלהים אל תרחק ממני
אלהי לעזרת חושה.

אלהינו

בשמים גדולתו עילני יחיד תמיד
צדקתו יעזרנו (אבגית' ין) קדוש
רחמן ענותנותו ירחמנו. שדי פזכו גנח יחננו.
(קר' ע' ש' פן) גודלות גבורת דגלו יחסננו. י' ה'
ככיר שגובו ישמרנו. (נג' ד' יב' ש') בוחן פאוריס
רצונו ישגבנו. צבי תפארת גבורתו יפלטנו. (בט' ר'
צ' ח' ג') חסין קוממיות בגודלנו ידריכנו. פ' ה' ד'
גנוח ע' ז' ו' ו' יפדנו. (חק' ב' ינ' ע') יושר גמולו ל' כ'
יושיענו פני זכות קדושו יגמלנו. (יג' ל' פ' ז' ק')
ששה קנותיו ורוחותיו יסובכונו. צדקת יחודו תמיד
יברכנו. (שק' צ' י' ת'.)

ועל

כל אלה הוי זהיר שלא תלך בשוק כלילה עד
אור בקר. ולא תגא החונה ביום המעונן.
עם הוי זהיר לסגור בעדיך מתחל' שעה ו' עד אחר שעה
ז'. ולא תלך ברחוכה של עיר באמצע אפס מן הנד והוי
זהיר מקפיצה ודילוג. ומנהג א' אומורי היה ללכת בזמן
מגפה כשהוצרך לבאת בכסוי המצח והטעם פשוט.
ובענין האכילה הוי רגול באכלים קלים ובלתי יקו
מעופשים ולא תפכול רעב ונמא. ולא תתענה באלה
הימים וזלת תענית גבור והוי זהיר למנוע מנכון וחזרת
ושומים ובגלת בימים האלה ואם תוכל לבלתי אכול בשר
כלל אין לך שמירה גדולה הימנה. ואם תאכל הוי זהיר
שתהיה בשר גדולא בשר בקר:

ושמירה

יתירה על פי הרפואה מהרמב"ם
ע"ה לפתות הפתן שלו בבקר בבקר
אך תזהר שלא לפתות מראשי' ההסתנה ולא מסופה אפס
האמצעי' ושתה מהם כשיעו' מה שיכלו כפות ידך ומנהג
הסותים אותו להחוט אל תוכם מין הלימונים לבטל ממנו
ריחו וטעמו ושוב אחר השתיה אובלים מעט מהלימון
להעביר הטעם נפיהם. ושוב מדיחים את פיהם במים
הטוב היטב שנים ושלשה פעמים. והמין של לימונים עם
ברכו' וחוץ חזק טוב למוסחו על החוט' ועל הלב להעביר
מעליך שינוי אחר ואני ראיתי גדולי ישראל נוהגים ליכול
זיעה גתחת אנלי ורועותיהם ומריחים בה תמיד ואמרו
שהוא בגולה בפלאה לשלא יפגעו שינוי ועיפוש האויר
ועל כל פנים הוי זהיר מריח אכפתות וריח נבלה וטנופת
ושים לפניך כל ריח טוב. ועשכ הרודא אם תעקרב' קודם
הכך החמה עם דינר זהב היא בגולה בפלאה להריח בה
תמיד או לעשן בו וגם לתלות על הצואר וכן כתבו גורי
האר"י אך נריך להיות ביום ד' בתוספת הירח ולומר ויהי
נועם כולו קודם שתלקטנה ותאמר אנכי לוקט אותך בשם
ה'

קבו

קהילת קדישא שאלתם ממני מיהוא בעל הקבין הנזכר
 בתקונים בדברי הרב לא פורש אבל מצאתי בספר גלגול
 נשמות לה"ר מנחם עזריה ע"ה כתב ההוא מארי קבין
 היה שלמה הע"ה והוא היה נבוע כנבעי בני אדם לפימתי
 ונראה להחמדים ההם להראות להם חכמתו כי בחכמתו
 דיבר הכל הכלים ולפי שחכמים ביקשו לגנוז ספר קהלת
 דנה להראות לחכמים כי לא דבר רק הוא ואם רק הוא
 מכס ולפי דבריו היה אומר א"א ומרי שטעם פקודת עונו
 באופן זה ולא כמ"ס ופקדתי בשכנו פשע' וכנגעים עונם
 הוא כלפי מ"ס בזוהר פרשת בשלח בפסוק והיה אם שמע
 תשמע כי הפונם כנגד' פונם בנה' וכבר אמרו שחטא
 שלמה היה שלקח נשים נכריות ואמרו במדרש שיר השירים
 והמלך שלמה אהב נשים נכריו' ארשב' אהבן לזנות ולפי'
 במקו' שפסם על הברכי' ועל השוקיים לעומתו היה נפסם
 בירכיס דיליה והוא טעם נכון. ועל אשר שאלתם על ענין
 הכוונה ותפל' שאני אומר וכותב אין לכם אפס מה שאני
 מחדר לפניכם וזאתו לא ירים איש את ידו יודע אני
 המעטק ואשר אינינו מצטרך ואתם שלום וכיתכם שלום
 נאם עבדיכם :

ובזה תבין סוד ויטע ה' אלהים גן בעדן מקדש
שביאלו כוזה בראשית דערן היינו בינה
וגן היינו מלכות ע"ש והכוונה ויטע ה' אלהים כשנטיע
חכמה לבינה אז היה גן בעדן מקדש קודם הת"ת ואח"כ
ויטע שם את האדם סוד הת"ת - ועד"ז אני מפרש כוונת
המשנה פ' י' ד' רנ"ג ע"ס מלות ארז ארכו אמה ועביו כרביע
כרע המטה אחד לשנים ושנים לארבע - כי יפלא ממך מאי
נפק' מינה אם יהיה ארז ק' אמה או אמה - וגם מ"ש כרביע
כרע המטה מאי טעמא נקט הכי ג' יפלא ואמרו ח' לשני'
וכו' דאי אתא לאשמועינן דמכוזה לנמצא הוא מבי למימר
למ דוד רביעי ומני ח' לשנים שנים לארבעה :

ואולם שם רמזו אמת הקידם כי הכה נודע דז"א נקרא ארז אשר כלב"ן כן כאשר הוא כולל ל' ב' נתיבות חכמה ו' שערי בינה כ"מ בזהר פרשת טהרה וכלפי זה יצדק הרמז בסתרו שיש לז"א שני בחימות כשהוא בסוד גדלות כלול י' ספירות וזהו ארז אש' כולל ל' ב' מן והודיענו ששיעורו רק אמה שהיא ו' ספחים שהם ו' ספירות בחינת קטנות כמ"ס בתקונים ד' ל"ט ב' ועביו כרביע כרעי מטה סוד המלכו' שנקרא דגל רביעי למטתו של שלמה והיא היתה אז עטרת ת"ת מקפת עביו בסוד ד' על"ן נקבה תסובב גבר. ומפרש הא כיצד היה כן ומדוע לא יהיה שיעורה י' ספחים שיעור קומתו. יצן כי כן היה אצילותם אחד לשנים דתחלה היה יו"ד החכמה וממנו יצא הבינה מן מילוי יו"ד ו' נעשה ה' כאמור ואחר כך מן שנים אלו היה כל השם ע"ד מחציו תמלא תיבתו שהרי יו"ד ה"א המילוי עולה ה' וכן היה תחלה מ"ד ונעשו שנים י"ה ואחר כך נעשה מהן וו"ן והיו ארבע וזה ירמזו הכתוב אחות לנו קטנה ושדים אינן לה כלומר שעדיין לא הניקה לה אימא שאחר כך היה היניק והגדלות. אם חומה הוא כשהיא ד' לפניו' באבא ככה עליה טירת כסף ע"ד בחכמה יסד אחר רבי אבא יסד ברית' ואם דלת היא סוד ד' דהיינו אחר זאתה מבטן אימא נזר עליה לוח ארז ותהיה ה' אחר כך בסוד ויכן ה' אלהים את הכלע ויביאה אל האדם והבוננהו. **פרשת** נח אלה תולדות נח וכולי תמים היה בדורותיו את האלהים התהלק נח. טעם את האלהים התהלק נח יתכן כי בא להשיב על מה שהקשו חכמי הזהר דקרבנא דאקריב לבתר דיקריב ליה מן קרמת דנא דילמא ישכך רובזא מעלמא ועל כן באה סיפר

שם בסוף הספר קובטרים אחד להרב המהרש"ה
ז"ל וז"ל שם הדדית קדש אותו קראתי כי כן
חזיתיהו הלא הנה חידושים שנתחדשו אלני
נ"ה' בה' תתהלל נפש' ישמעו ענוים וישמחו.
מלשית בראשית' ברא' אלהים את השמים ואת
תצב ביום עשות ה' אלהים ארץ ושמים. הנה
נ' ויקרא אומר רישא דכל בנינא הוי' יו"ד אפיק ה'
זונה כי בתחלה היה יוד וממילוי יו"ד נעשה ה'
הם סוד ד' פרופים וז' שאז היה זעיר בחי'
זעירא בלי מוחין והוא נמשך מן שש ספירות
נ' דחכמה. והמלכות סוד ה' מן ד' ספירות
ת' דחכמה ולכן נרמז ז"א בלות ו' ומלכות בד'
באות יו"ד ואז בהיותם בסוד חכמה היה' קודם
שם עלמא דדוכרא והזכר בוכר וכאשר נכנס ב'
ו' בבינה נכנס תחלה ד' מלכות ואחר כך ו' סוד
נמצא שבהכנס ה' תחלה ואחר כך ה' לא מצא
י' כבר יש שם המוקבא. ויורד למטה בשש ספירות
ה' שבה והוא ו' שכזורת ה' העומד תחת הד' של
א' נעשית לו אז מקיף ועטרה על ראשו והיינו לפי
ה' עלמא דדוכר דמוקבא ושם מוקב' שליט על דוכר
ד' עה"כ שהיא סוד הבינה צדיקי' יושבים ועטרותיה
הם כי שמה מלכות. שיעור עביו והקיפו סוד נקבה
גבר ואחר כך כשיצאו משם ולחוצ' יצא' תחילת
אחר אות ה' רבינה ואחר כך יצא אות ד' נקבה
שה' מזרעת תחלה ילדה זכר איש מזרע תחלה
קנה וז"ש שם בזהר כי תחלה היה י' וממילוי יו"ד

הדרת קרש פרשת לך לך

שפר כפחול לאמר תמים היה בדורותיו וזהו מה שלא הקריב קרבנו על דברו לז' את האלהים הנהלך נח דכ"ב יכול ה' למכול ישב ושלט שמה האלהים כמ"ס כוהר פ' חרף פ' כ' וקרבן לא מקרב לשמה האלהים לא לשמה רה' קרבן לה' כמ"ס כוהר פרש' משפטים בפסוק כי לא תחפון זכח ואתה וכי לא בעא קב"ה דיקרבון קמיה קרבנא וגומר אלא דוד לקמי שמה האלהים אמר וקרבנא לא קרבין לשמה האלהים אלא לשמה דיה' וזהו דהא לגבי דינא קפשא מד'הד לא מקרבין קרבנא וכו' וז"ס את האלהים הנהלך נח ולשמה דא לא מקרבין קרבנא וזה כוונת רבי יחזקיה בזהר באמרו מאי הו"ל למעבר דהא חובבי עלמא הוו מרגיון קמיה ואיסו יקרב קרבנא - וי"ד' לז' הימים וכו' אמרו בפ' חלק מה טוכן של ז' הימים אלו ז' ימים שהק' בה שניה עליהם סדרי בראשית שהיתה חמה יוצאה בהערב ושוקעת במזרח סוד כחם כזה ביארתי כס' חמשה גבוהה אבן צמ לפי פשטן של דברים יתכן שצמ למע שניה הוא יתברך סדר הזה כאלו ז' הימים כלפי מה שאמרו שהתאכל סכ"ה על עולמו ז' עמי ואמרו בביתא מפנימה חמה יוצאת במזרח ושוקעת במערב כדי לתת שלום לרבו וק"ל דאין מותגין שלום לאכל ולפיכך אלו ז' ימים שהתאכל הקב"ה על עולמו איך ראוי לבאת במזרח לתת שלום לקומו שאז התאכל כביכול על בן יצא להפך.

פרשת לך לך ויכן שם מוכח לה' הנהלך אליו ירמו מ' כוהר פ' חרף פ' כ' במעלה אברהם כפכא ל הארץ אתרשי' במהימנותא שלימת' על כל בני דריה ואתרשי' חד לעילא חד לתתא דכתי' ואח"ד היה אברהם וירש את הארץ סכו' וזה אמר ויכן שם מוכח לה' הנהלך לוי כלום סכר' ונרמה אברהם אליו יתברך חד לעילא וחד לתתא אחד היה אברהם וירש את הארץ. **אג"י** אל שדי התהלך לפני והיה תמים סיום כנוי זה במילה יתכן כמ"ס בתי' דמסטר' דעמודא דאמצעי' אתא אתקדושתא שורק כי היא יצאה מבין חרזה ומאמצעי' נכרא העולם והיא נקודה אמצעי' לכל דד ולכן היא שורק שהוא באמצע האות בסוד יסוד אמצע הבין והיא עטרה שכל הכרית ומחא טעמא מילה פה דאדם מאמצעי' נכרא כחו העולם כמבאר ברז"ל וז"ס אני אל שדי שאמרתי לעולמי די לפני שנכרא העולם מאמצעי' והיה מיתח והולך ולפיכך במצות המילה באמר אני אל שדי לומ' טע' סימול באותו מקו' דמאמצעי' נכרא העולם ולכן הוא מוכח כי הוא ראשית הבין וכל ראשית לה' קדש הוא כמו שכתב קדשה בה' מק וירושלים מהאי טעמא יותר משאר המקומות כי על כן תלה הוא יתברך לאמר אם מקבלים המילה יורשים הארץ כמ"ס ז"ל והכל סוד א' ואין כאן מקומו **וישבע** אברהם כי נשבע אחיו וירק את חניכיו שחנכן בתורה טעם שלקח עמו ת"ח הוא כמ"ס הרב ז"ל בטעם למה שם אברהם נפשו ככפ

ככפו על לוט אחרי הפרו מלתו ושנאו כי לא על ענמו ינא כי היו כתוכו נשמות קדושות כשורשו ולכן ר' כוסו ב'ן א' חיר' ת' רבא וכל הנשמו' שינאו ממנו נלכדו ג"כ כן למעלה על ידי שרי המלכים שנשבעה ביניהם למטה דוגמתו היה למעלה וכעבור אלו הנשמו' ינאו ללחום בגוים ההם וכיון שאי אפשר להוציא כלע' מפיה' אם לא על ידי ת"ס העוסקים ברו' תורה וכבר באמר עקב אשר שמע אברהם בקולי וכו' תורתו דלעילא דקיים הכל בסוד והנשטר ועל בן הארמקם לילך עמו. ועל פי זה פרשתי כוונת הדין סבתא דאתא לקמיה דרב נחמן אמרה ליה דש' גלותא וכולהו רבנן כסוכה גזולה הוו יתבי (פי' דגזלו עברו ד' נעצו וסמכו בהם) כוונתא ולא אשגח בה רב נחמן אמרה ליה אתתא דהו"ל לאכזה שייך עברו (פי' אברהם אבינו וירק את חניכיו ילדי ביתו סי"ח. כוונתא קמייכו ולא אשגחיתו בה וכו'. א"ל ר' פ' פיעתא הוא דא אין לה אלא דמי ענים כלבד. וסכוונה דאפליגו ב' סוכ' ברין גזל מרים ובגלו דלכ"ס מקעקע כל הבירה ומחזיר לו ענים ממנו ולכ"ס אין לו אלא דמי ענים משום תקנת הסבין. ולכד עילאה ימלל בסוד הסכוונות קדושות שבקליפו' שנפלו מימנות אדם הראשון לעומת הקליפו' והן כוונת בן שלום על ידן כי הן בית חיים ואיכבה תהיה יצאיתם משם. לכ"ס מדר הדין דריכים לקעקע כל סביר ולעקד פורשם ולסוויאם משם לכ"ס שהוא מדר הסוד עמו תקנת הסכים ומציא את שלו וזה שאר יניח וכלפי זה אמרם שהיא אתתא כי ראתה לר' דלא אשגח בה משום דס"ל ככ"ס דאין לו אלא דמי ענים על כן כוונה לאמר אתתא דהו"ל לאכזה תלת מאה ותמני שרי עברי ולא הספיק לו עם אליעזר לכד כי ינא ללחום לפרות את לוט ולקעקע גם כל הבירה של הקליפות דאילו ללוט לכדו יספיק אברהם ואליעזר ולא עוד א"כ דוגמתו כפשט הדין למטה דלא יספיק דמי ענים כלבד ויקעקע כל הבירה ככ"ס אכן ד' ס"ל כאידך תנא דאליעזר לכדו היה ולא אשגח בה. ועל פי זה נמתיק נדעם שייך סוד הכתובים שקשים להולמן דלמ' דלא הלך למלחמה אפס לפרות בממון את לוט. ק' דכתר הכי קאמר ויבם וירדפם וגם מה הלשון ויחלק עליהם לילה וגם הוא ועברו מי זה הוא וגם אומ' עד חוב' אשר משמאל לדמשק מה בא למרדנו.

אמנם

כבר ידעת מ"ס בתקונים דבמתיבתא דרקייעא מיכאל ובכריאל נבר שמיא והלל ובפרקי רבי אליעזר אמר ויבא הפליט זה מיכאל. והנה בזהר פרשת שמות אמרו שעל ידי גבריאל מורידין נשמות הנריק ופרק ואי תימא דמלאך הממונה על ההריון לילה שמו ואת אמר' דאיהו גבריאל ומשני הכי הוא ודאי כבין דאתי מסטרא דשמאלא ובן מאן דאתי מסטרא דשמאל' לילה שמו וכו' והנה אברהם מסטרא דחסד היה סוכר ככ"ס ומיכאל

ומיכאל ראין צריך לקעקע כל הכירה ולכן בשבא מיכאל
ויגר לו וידק את חמיו ולידי בית' ודוקא אשר הם בשורשו
כי במלחמ' של משה כן היה דוגמת' שורשה למעל' עם שר
סלהם והודיקם באבנים טובו' ומתן רב לפדיון שבויים
וירדוף אפם רדיפה להשיג' ולפרות' והלך רק עם אליעזר
בחושכן שיח בן פסח הוא ואליעזר בן משק ביתו דמשק
אליעזר הדולה ומשקה מתורתו קאי כוותיה אכן למעלה
חלקו עליו אליבא דב' ש' והלכו למלחמה שי' חממ' (א"ה)
וכזה נראה דבין מ' ד' אליעזר לכזה היה וכן מ' ד' שי' ח
ממ' הוו אלו ואלו דברי אלהים חיים) ולז' א' ויחל' ק עליהם
לילה שמי שחלק על אברהם הוא גבריאל הנקרא לילה
ועבריו שהלך עם עבדים שלו ויכס דייקא שאברהם פסק
רק לדרוך להשיבם ולפרותם והוא חלק עליו ויכס ומפרש
הכתוב למה קראו שמו לילה לז' א' אשר משמאל' לרמז' ק
כי דמשק מיתין אברהם שהסכים עמו וגבריאל מסטרא
דשמאל חלק עליו וכל מאן דאיתי מסטרא דשמאל
לילה שמו.

פרשת

וירא אליו ה' וכו' והוא יושב פתח האהל
ביום היום והנמש' פרשה זו יפה נדרשת

בהעיר בה קצת הערות שיש להעיר בה דק' מה בא
להודיענו שבאו מלאכי השרת כחום היום תוך שש' וגם
מ' ש' ואקחה פת לחם משתע שהיה לו לחם מזומן ואינינו
אמר אפם לקיחה לתת לפניהם ואחר כך נזה' לאפות
תס' יפלא איך אברהם לא הי' לו לחם מזומן בביתו תמיד
לעובדים וסבים ומי ינפה עד אפי' הלחם להשבי' רעבונם
ועוד דפתח כלחם וס' כעונות. ורז' ל' אמרו הרי אברהם
פרס הפסח היה. ויותר יש להפלא במאמר אחר תעבור
שאינו מ' הדת של דק' ארץ וגם אמרו בנדות עין וסערו
לככם מעט לא הרכה כח' זר נחשכ'. וגם שלא הזכיר
הכתוב שנתן לחם לפניהם. ובפרשה זו מבינו' למוות
בענין זה לחם סתם חמץ ואחר כך עונות וכליל' אלל לוט
ומנות אפה.

אמנם

חדשתי כזה דהמלאכים באו אלל אברהם
בע' פ' ועשה אברהם הכל כמספס דת של
תורה והוא שאמר חמץ חמץ שמו' ולמעלה אמר שכאמ'
אך ביום הראשון אך חלק פי' אך חץ כי היום
י' שעות נחלק לכ' חלקים חזיה מותר בחמץ
ד'ת וחזי חלקו של פסח דעובר עליו משום
תשביתו.

והנה

בשבאו המלאכים היה כחום היום בתוך שש'
של ערב פסח והיה עוד זמן מעט לשחיפת
חמץ וכלי ספק כי היה תמיד לחם ערוך ומזומן לפני
האורחים כל הימים. אבל אלו באו בתוך שש' אלל בא
תעבור ואקחה פת לחם שיש לי מזומן חמץ אשר אינינו
חסד אפם לקיחה לתת לבם אכן אל תדעו בפשיכם ליתב
באן

באן ולאכול לעומת' כמספס המאריך על שלחנו רק וס' דרו
לככם אחר תעבור כי עוד זמן כי עשו וזה יען כי עבדתם
על עבדכם שאמרו ככל חקות הפסח שאלו היה בבית
אחר הייתם אוכלים לשוכע בפשיכם כי לא יחשבו על כן
וסערו לככם בלבד ושוכ אחד תעבורו הלחם לשחיפה.
והנה בני וכינוי נתגלגל הדבר שדרך אחד הער עד חכרון
כמ' ש' כפר' א' שאז מתגלה לו המערה ע' פ' ועבר הזמן
והגיע זמן שריפ' החמץ וכן עשו בביתו כינוי וכינוי ובשוכו
לכיתו וימיהר אברהם בדרך המדקדקים לאפות המנות
אחר שש': ועל כן יזיה ליקח שלש סאים לפסח לבני ביתו
כי דבים היו ולא מפני המלאכים וז' ל' ל' ל' ועמי עונות
הרי אברהם פרס הפסח פי' פרס הוא כלשון חכמים חלק כי
הגיע חלק של פסח שהיוס יש לו כ' חלקים וכבר נכנס פרס
הפסח ולכן יזיה לעשות מנות וקו' ל' דאמר לאכול מנה
בערב פסח וכל האוכל מנה בע' פ' כאלו בעל ארוסתו
בבית חמיו כרי שיאכל כלילה מנה לתיאבון אבל מותר
לאכול פידו' גביה בשר. ולכן ויקח חמאה וחלכו בן הכקר
ויתן לפניהם שהחמץ כבר נשרף ומנה אמר לאכול אבל
אלו הדברים מותרין נתן לפניהם ולכן לחם לא הביא. ועל
כן הם אמרו כן תעשה כאשר ריבית דלדורך שייך האי
פעמא דלתיאבון אבל לרידן שאין לפנינו אכילה וסתיה
לא שייך תיאבון ולרידן מותר מנה בע' פ' וכזה נראה
לשוכות תחלה אמר חמץ לחם קודם זמן כי עורו ואח' כ' ל' ל' ל'
ועמי עונות דקודם אפיה אימ' נקרא מנה דק עונות
לאפוקי לחם חמץ וכלילה אלל לוט כתיב ומנות אפה כבר
ויאכלו דכבר אפה בזמנו כדת התורה אחר חנות באמור.
ועוד חדשתי פשט המסך הכתובים דאברהם עם אבימלך.
שכל הענין כפול ומשולש איך לו שחר. וגם יפלא בגופא
דעובדא שפחד אברהם פ' יהרגוהו והוא מסר נפשו על
קידום השם כבבשן האם ועכשו מה ראה שנת' יירא והיה לו
לכסוח בה' שיעלמו כח' שהנילו מכבשן שאש היפלא מה'
דבר אם ירצ' אבימלך להורגו יהיה נואר באכן שיש כאשר
קרא למשה ואי' לא רצה לסתוך אינסא מעיקרא נאי סבר
כבבשן האם.

והנה

חכמים הגירו כה אמר ה' א' בית יצחק אשר
פרה את אברהם בשעה שהשליכו במרוד
לכבשן האם ינא דים מכ' ד' של מעלה לישרף וכיכול כבשות
עקבהשעם שכן פ' ח' שנה הכיר אברהם את בוראו והיה
מתחלה עפ' ואמרינן שלשה דברים מזכירין עונותיו של
אדם ואמר' נמי וגברא מידק בעין גמר. ולכן אז בסבכ'
זו נתבקרה פנקסו למעל' לנאת חיוב וכל לעונות זה יבאו
התכת הכתובים על נכון כי שאל מאלו כ' דברים א' מה
עשית לנו ומה חטאתי לך כלומר מה עשית לנו שכיחשת
אסתך ויראת שאהרגך ומה חטאתי לך כי הבא עלי וכו' ופי'
מעולם עשיתי לך רעה לחפרי עלי חטא הזה. פעמים
אשר

הדרת קרש פרשת חיי שרה

אשר לה יעשו עשית עמדי כלומר ואתה עשית עמדי
כאילו עשיתי מעשים באילו ואם כן כמה הכרתני לחשדני
על חטא זה - ועוד קושיא גדולה עוד מזה ויאמר לו שני
הם תמצא לומר שכדין חשדני לפשע ורשע כזה קשה מה
ראית כי עשית את הדבר הזה האני ואתה מלומד בנסי'
וכרונך שכרת כלמי כמרוד ומסרת נפשך וניזולת אם כן
מה היה לך מורא ממני מאן דשיוכך מכבשן האש הוא
ישוכיך מידי שלא אוכל להורגך ואם את הדבר הזה האן
ולא בענין אחר כמו כמרוד? ועל כן השיבו על שניהם
לאמר כי היה לי מקום לחשדך כי אמרתי אין יראת אלהים
במקום הזה וכי זו הדרך חכמניא בא לעיר על אשתו שואלין
על עסקי אכילה ושתייה שואלין אותו כמ"ס במדרא - ועל
דבר זה שלא סמכתי על הנס דע ויהי כאשר התעו אותי
אלהים שהיו בית אבי עעז ותעיתי כמוהם בתחלה ועון
זה תלוי בזוארי אשר על ידי זה ינא דיני בכבשן האש
להשרף ומאז ידעתי שלא אסמוך על הנס על כן
אמרתי זה חסדך אשר תעשה עמדי כיון שמזכירין עונות
כשעת הסכנה על כן לא אסמוך שוב על הנס אמרי
נא אחי הוא -

פרשת

חיי שרה ואברהם זקן בא בימים וה' ביר'
את אברהם בכל - הנהבפ"ק דב"ב אמר
ר"א כפ' זה אנטגוניות גדולה היתה לו לאברהם בלבו
שכל מלכו מורח ומערב משכימין לפתחו רשכ"י אומר
מרגלית טובה היתה לאברהם תלויה בזוארו שכל חולה
שראה אותה מיד נתרפא וכשנפטר מן העולם נטל הקדו'
כ"ה ותלאה בגלגל חמה והיינו דאמרי אנשי אירלי וומא
אדלי קצירא ע"כ -

הרשתי

את סודו כי הנה בוהר פרשת תולדות
בסוד הכתוב ברחובות תתן קולה
ביארו על בינה הנקרא רחובות והיא רקיע שכל כוכבים
ומזלות קבועים בו - ואע"ג דבוהר פרשת וארא קאמר
שהם קבועים ביסוד ונראים במלכות - הכל סוד אחד כי
כל האורות שורשיהם למעלה בבינה ומשם כולם מקבלים
אורות שלהם ועל ידי החמה נהירין כולן כשהחתן יוצא
מחופתו דלעילא ומקבל שם האור - וזה דמיון במדרא
דחמה סומקא בצפרא דחלפי אורדי דג"ע - ועל דרך
שאמרו בוהר פרש"י פי תנא כשמשא דנהיר בסיהר' ובכל
כוכבייא ומולי בן משה וכו' כי אין אור ללכנה וכוכבים
ומזלות אלא מן החמה והחמה סוד יצא מקבל מאימא -
והכל בעשיה כעין חותם דוגמא עליונה - במדא הבינה
היא מקור לכל אנטגוניות ושורשיהן ומשם זה נאמר ומכני
יססבר יודעי בינה לעתים לדעת מה יעשה ישראל
ששורשיהם היא בבינה ודעת ולכן ידעו להבין בחכמה
זו - והוב' כטעם דרז"ל שדרשו כי היא חכמתכ' ובינתכ'
על ידיעה הזאת והנה בינה נקרא לב מכין וגם מלכות
נקרא

נקרא לכי שם כ' חללים ב' ההין כמ"ס בתקונים דף
ס' בוהמור הוא כי ממקום שסיים יסוד דבינה משם מתחיל
מ' כנודע וכלפי זה אמר ואברהם זקן שזכה לזקנה ממס'
סוד הבינה הנקרא עתיקא גם היא בא בימי' עלאין דביכ'
וה' בירך את אברהם בכל ובא ר"א לפרש הדבר מהו בכל
ואמר אנטגוניות גדולה כי על ידי שזכה לבינה זכה
באנטגוניות גדולה דיוקא לפי כי אינטגוניות הוא נמי
ביסוד ומלכות שבהם כוכבים ומזלות קבועים אכן אברהם
זכה לאנטגוניו' גדולה בוד הבינה הנקרא גדול בסוד שכ'
הגדול והיא היתה לו בלב' דיי' ומה היא שכל מלכי מזרח
ומערב וכו' כי הנה נודע דמזרח סודו' ומערב סוד ה'
שבהם ג' כ' קבועים אנטגוניות כוכבים ומזלות אך כלם
מנפים ומיחלים לחסד עליון דבינה אשר מרחובות תתן
קולה להאיר לכולם ולפתח זו כל המלאכי והמזלו' משכימין
בבקר כשהשמש יוצא משם ומקבל אז האור כחתן יוצא
מחופתו מלובש בעטרה שעטרה לו אמו ולשם מאירין כולם
וכאור בקר זה יורח שמש לכול' ונמא' כלם משכימין לפת'
זה שהכל מנפין לראותו בסוד נאנה וראנה וכו' ואז כנאית
השמש בבבורתו לחץ אורח לזוג כן מזדווגים ג' כ' היכלי
ומלאכי ת"ת ומלכות וכל האורות ומזלות דדוכר' גם נוקבא
כי הכל כדוגמא עליונה ונמא' כולם משכימין לפתחו
ורשכ"י ס' ל' דזה כבר דמוז בא בימים בימי' עליוני'
ומאי בכל ול'א מרגלית טובה הי' ללאברהם וכולי והכוונ'
ע"פ מ"ס ב"ח פ' חקת דף כ"ב כ' כסמן הטוב על הראש
וכו' שמכין נקרא מסטרא דאימא ומסטרא דאברהם וכדין
שמני' טובים מאי טעמא נגיד האי משחא טבא לאברהם
משום דפשיט ימינא לאברהם לסיהרא על דא כתיב מה
טוב ומה נעים שבת אחים גם יחד מה טוב דא נהורא
קדמא יומא קדמא דכתיב וירא אלהים את האור כי טוב
ומה נעים דא נעים ומירות ישראל יומא ד' סיהרא וכולי
אברהם יהיב נהורא להאי ברתא דמלכא יומא ד' דעל ידס
אתנהיר עלמא ועל דא חוט של חס' דמשק עליה לאברהם
וכו' ובספר התקונים אמרו מלכות מרגלית כלילה מכל
בונין וכן מרגלית גימטרי' מ"ס למ"ד וא"ו תי"ו וכשהבינה
מאירה אליה בסוד מ' סלקא בוא' ת והיא עטרת תפארת
וכדין כאומה בתה ואמרו עוד שם ה' אור דבינה דנהירין
למלכות ובינה שם של ס' ג' במילוי גימטרי' מרגלית ולכן
אז נקרא מרגלית שהעלה אברהם מלכות בסוד עטרת
תפארת ואברהם הוא האדם הגדול בענקים כנודע והיינו
כי בא בימים כל הספירות - ועוד אמרו בתקונים דף קל"ג
דנאר אתמר על אימא עילא ואמרו בוהר האזינו' עילא'
י' תתאה ה' עילאה ה' תתאה כל אינין עלאין בעתיקא
תליין ותתאין כו' א' אינון ולאו תליין אלא אינון ממס'
ובעתיקא קדישא תליין דהא שמא דעתיקא אתכסיא
מכלא וכולי -

ולכן

דודת קדש פרשת חולות

קבה

ולכן

כשהעלה אברהם המלכות בסוד מרגלית כלילא מכל גווינן שהיא כתר הכולל כל גווינן היתה תלויה בצואר'ו דייקא בבינה שנקרא עתיקא באופן שהעלה המלכות לעילא בסוד שמניך טובי כי שם גמלתהו טוב ולא רע ולא כמו שהיא למטה ולכן אמר מרגלית טובה וגם רמז שהאיר לה ה' אור ה' טו"ב רבינה טו"ב ה' דייקא וכימינו היה מלכות עולה לשם ואתנהירא סיהרא ובכח הה' אור חסדים גמורים סילק כל כחות הדינים דשליטין והיה רפוא' לחולים אבל כשמת תלואה הקב"ה בגלגל חמה כנודע כי ה' נקרא בגלגל כמ"ס בתקונים דף ס"ט וכינה נקרא חמה כנזכר שם דף י"ו ותלואה בגלגל חמה שתאיר המלכות ע"י ה' שהוא גלגל דנהי' מן חמה והוא מקבל ה' אור מבינה ומאיר למלכות וז"ל מ"ס ז"ל בכל בקר השמ"ס טובל בנה"ר דינור ומקבל אורו וכלילה שוקע כים אוקינו וככה ארו וכו' שיתבאר במקומו. ועד"ז תשכיל מ"ס פ"ק דברכות מנות ק"ש ותיקין היו גומרים אותה עם הנץ החמה כדי שיסמוך גאולה לתפלה. ונמצא מתפלל ביום והכוונה כי הנה נודע שק"ש של שחרית הוא בינה ושל ערבית מלכות ות"ת נקרא הרועה בשושנים הללו וכבר כתבאר טעם זאת השמ"ס בבכורתו מחופתו דבינה כי אז כהירא ליה על ראשו עטרה כהיר' דבינה ואז ישיש כבכור לדון אורח למלכות לזווג כי כל זמן שאין בו מוחין נקרא קטן והנה בעשיה הכל הוא מעין דוגמא של מעל' ונמצא כל עיקר הכוונה לסמוך גאול' יסוד דנפיק מבינה הנקרא גאול' ישראל לתפלה מלכות ועל כן נקראו ותיקין גי' יסוד' מלכות שהם דקדקו כראוי לסמוך גאולה לתפלה יום"מ ולפיכך היו קורין ק"ש להתעורר את צרותא דבינה והיו גומרים אותה תמם עם הנץ החמה שאז כהיר' בינה על ת"ת והוא כחתן יונא מחופתו וכבר כתבאר בס' התקונים דעיקר הייחוד ובסוד ה' ה' נהר יונא מעדן להשקות את הגן ואז הו"ה גביר לאחיק ואין שום קליפה שולטת בסוד חרות על הלוחות. ועל כן היו תכף סומכין תפלה מלכות ונמצא דייקא שאז היה ייחוד גמור מתפלל' ביו"ס ברזא דזווגא. וכזה תשכיל מ"ס שם כנמצא רבי יאודה העיר משום קהלה קריש' כל הסמוך גאול' לתפלה אינו כזוק כל אותו היום והיינו בסוד הו"ה גביר הנז' כי בהאיר הבינה חרות על הלוחות אין שום דין יכול לשלוט עליו. **פרש"י** תולדות ויאמר עחק מה זה מיהרת למצוא בני וכו' אמרו כב"ר מה זה מיהרת למצוא הבכור' אביך נתברך בן ע"ה שנה ואתה בן ס"ג שנאמר ויאמ' כי הקרה ה' אלהיך לפני ר"י ור"ל חר' אמר אס לקרבך המציא לך הקב"ה שנאמר וירא והנה איל וכו' וא"א אס לזווג המציא לך הקב"ה למאכלך לכ"ס ע"כ. וק' שהוא איר' ואברך לפני מותי ואיך יפלא בעיניו שוב לאמר מה חלק בני לכו

זה מיהרת למצוא הכרכות. ואנכ' ניישב מדוע לא ידע קם מותו ואברהם ויעקב ידעו וכירכו לפני מותם ומה היה התשובה אס לקרבך אס לזווג: אכן חדשתי כי ב' טעמים יש למה שכתבנו עיניו בזהר דיעחק היה מסט' דנוקבא חשך ולחשך קרא לילה מסא"ב באברהם שהיה מסטרא דדוכרא חסד שהוא אור ויעקב שהוא כלול משניה' עיני ישראל כבדו מזוקן בדרך ממוצע. ועוד טעם ב' שלא יצא לשוק ויאמח דין אבה דהאיר רשיעא והנה בשעת העקדה נכלל יעחק בחסד וינא מסטרא דנוקבא ואותה בשמה דנוקבא פרחה באיל ונעשה הוא דוכרא וכו' לא שניה הוא ית' את דברו שניה אחר כך ליקח את האיל. ובספר נוף עץ החיים פירש בזה מאמרס ז"ל בפסוק מה יצא הדבר מהיכן יצא מהר המוריה כי כל זמן שהיה לו לעחק בשמה מסטרא דנוקבא לא הי' ל' בת זוג אבל בעקידה שפרחה אותה הנשמה באיל וזכה לנשמה מסט' דדוכרא וזה לזווג ולכן אחר הדברים האלה ויגד שנתכס' מרכבה בת זוגו. וז"ל והע' להו שם לעולה שבתחלה היה קשור במדת גבורה ועכשיו והעלהו במדת חסד. ולכ' דבשעת עקידה נכלל בחסד ויצא מכלל נוקבא. א"כ נדק' לומר דמה שכתבנו לאו משום טעם הזה' אלא מפני עשו הדשע. ונפקא מינא למה שאמרו בזהר פרשה וישלח שהאבות הניחו לדור ע' שנה אברהם הניח לו כ"ח שנה ויעחק לא הניח לפי שהיה מסט' דנוקבא וחשך וגם דוד חשך ע"ס. וז"ל ויהי כי זקן יעחק ותכהן עיניו מראות מראות באותו דשע ויעחק שידע מזה אמר שנה נא זקנתי לא ידעתי יום מותי שברין היה לי לחיות עוד כ"ז אבל ידעתי כי נריכים להניח לדור ע' שנה ואבי לא הניח רק ה' שנים ועדין חסד ס"ה ועל כן לא ידעתי שמא גזר הוא יתברך שהניח לו כל כ"ז שנה משלי ועל כן לא ידעתי יום מותי דהיה כוכר שכתבנו עיניו בשכיל עשו ולא משום שהוא מסטרא דנוקבא שכבר משעת העקדה נתקשר בדוכרא כאמור וע"כ ביקש לבדכו ברכו הנה"ז כלכד כמו שכתבו הראשונים ולפיכך כשנכנס יעקב ביני וביני ונכנס עמו ג"ע תמה ואמר ראה ריח בני כריח שדה סכור הייתי עשו דשע הוא ועתה ראה כי קדוש הוא שנכנס עמו ג"ע וא"כ תימה על מה כהו עיני ומדק' לומר בטע' הב' שאני מסט' דנוקבא עדיין ומינה שאין לי לתת מן השנים שלי לחור ויס' לי עוד בחי' כ"ז שנה ועל כן תמה ואמר מה זה מיהר' ליקח הכרכות מה ז' ה' דייקא נא וחשוב מן ע"ה שנה לס"ג היו י"ב שנים כמנין זה כלומר עם היותך נדחק למה זכית לקחת הכרכות כמנין זה קדש זמני שלקחת' בן ע"ה ואתה בן ס"ג רעד השתא לא ידעתי יום מותי כיון שצריך אני להניח לדור משני אבל עכשיו דמוכרח שאני מסטרא דנוקבא עדין א"כ לא איני כלום ומה זה מיהרת למצוא הכרכות ויעקב השיבו כי כן הוא האמת דיעחק מסטרא

הדרת קדש פי ויצא וישלח וישב

שבאתם יען אתא שמשא עוד לעתי שמש ששקע כעבורו ואם עדיין נחשב הוא ליום למא הוורק לשלמו אלא עכ"ל דכבר אלהים חשבו מעתה ללילת ממש וע"ז הוורק לשלמו וא"כ תפלתו בוצע היתה ואנחנו נעלה למחיצתנו בכח תפלתו.

פרשת

וישלח על כן לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה וכו' כי נגע בכף יד יעקב וכו' קשה לשמור טעם פי נגע אמו אם אילו לא האביק עמו לא היה המצוה הזאת והלא מצוות התורה שורשיהם למעלה באיברים דלעילא. אכן יראה כמ"ס בזהר וישלח דס"ה ימים לעומת שס"ה גידין וכל גיד ויומן יש לו מלאך וס"ה הוא שורשו בגיד הנשה וכו' ולכן בו כיס גבר ידו על יעקב וכו' וע"כ לא מצא מקו לשלוט ביעקב אפס בגיד הנשה כי הוא שורשו והנה מודע כי כל אכיל שורה להכניס רוחניות הניצוצות אשר בתוכם ע"י חי מדבר לשורש ולו"א ע"כ לא יאכלו בני ישראל את גיד הנשה מגד שורש הנחש ס"פ ותרע איך הוא מצורע הנחש שהרי לא מצא ס"פ להתאחז אלא בגיד הנשה כי הוא שורשו. ובבמר' ויאבק איש עמו ארי כל מלמד שהעלו אבק מרגלותם עד כסא הכבוד כתיב הכא בהאבקו וכתיב התם וענן אבק רגליו וארי"ל כל למא נקר שמו גיד הנשה שגשה ממקומו ועלה וכו' הוא אומ' נשתה גבורת' היו כבשי הכוונ' שא"י בזה' פנחס ויאבק איש עמו דא מלכות אבק ריעקב וכו' והנה היא נקר הדוס רגליו כי עיקר קומת' מתחיל מכה"י שלו וזהו וענן אבק רגליו מלכות שנקרא אבק רגליו ואמר העלו אבק מרגלותם כלומר הקליפות הנאחזות ברגליה יורדו מית עד כסא הכבוד עד הבית עלמא דכורסא ויחוקשה לו לריב"ל וכי יש בכחו כל כך לס"ת עד כסא הכבוד ל"א ואמר ריב"ל למה נקרא שמו גיד הנשה שגשה ממקומו והו' שאמר בפרקי' ר"א שס"ה הים פון כת השרפים בכריאה והפילו הקב"ה פקדשתו וכו' וידע דשרפים בכריאה וז"ש למא נקרא שמו גיד הנשה שגשה ממקומו שבעתק ונקפץ ממקומו והוא הכח שגאמר בו ואתה תשופנו עקב וכרחק מן הראש עד העקב והאנו רקא מויתי מקרא דנשתה גבורת' ס' לרמו' שהיה בסוד הכינה הנקרא בעל גבורת' ונקפץ משם מעלמא עלאה והיו לגשים למטה עלמא דנוק' וכתבא מכח שורשו שגשאר דשימא בכריאה סוד ראש פתני' אבד כמס' שם ברוא דראש עשו כעשפיה דינחק סוד ביעה כמודע.

פרשת

וישב ויבא מוסף את דבת' רעה א אחיה דרז"ל שכני' לאה היו מולולים בבני השפחות לקרותן עבדים ק' לפי פשוטו מרדע היו מולולי שהרי עלבשים בכיתות וקרוטין ומה זלוול היה שייך וכראה לפי מ"ס בזהר פרשת ויצא בסוד השכטים דכני לאה ורחל הם בבד האג' וכני השפחות' מגד פרקין דלבר מגופא ויהי

ברוכא וסריך שתתן לרוד משנותיק שהרי הקרה ס' איל לפניך לקרבך המני' הקב"ה והלא פיהו צוה עליך והעלה שם לעולה אל א על כרחק לומר שפירחה נשמתך באיל א"כ אין לך שוב אתו נשמה מסטרא דנוקבא ואידך מ"ד ק"ל דאכתי מאן נימא לן שגשמה החדש שכחה לו היה דרוכר' על כן הכריח הדבר מהזוג אם לחוגך המניא לך רוח מרה דים אתו בשמה דרוכרא דאם כן לא היה לו בת אג וסריך הוא להניח לרוד משניו וע"כ תברכני נפשי עתה בטורס אמות:

פרשת

ויבא דדשו רז"ל כל זמן שהנדיק בעיר הוא הורה הוא איה הוא הדר' פכה משם וכו' הכונה כל זמן שהנדיק יסוד עולם בעיר סוד הנוקב' עיר אלהינו הוא הורה כו' סוד ג' עירי באן הורה וזה סוד הנח כמ"ס בזהר פקודי דף רכ"ז ע"כ הוא הורה דא קב"ה. ובמדרש רבא וילן שם כי בא השמש שמע קולן של מלאכי השרת היו אומרים כי בא השמש אתא שמשא אתא שמשא חדשתי שיעקב נסתפק על ששקעה לו חמה שלא בעונתה לעבין ערכית אם כשם שחרן כלילה פה למטה יהא נדון גם למעלה לעבין המעמדות ולעבין מוד מרות העליונות עד שמע לקול מלאכי השר' שהיו אומרי' לעבין משמרת' כי בא השמש כי בא השמש כ' זמני כלומר אין לבו אלא מה שלמטה בארץ כי בא השמש למטה בא השמש גם למעלה וז"ש הכתוב ויפגע במקום שהתפלל תפלת ערבית ושמא תאמר עוד היום גדול לז"א וילן שם כי בא השמש שמע מלאכי השרת וכו' שהם כמין כן להלכה לרז"ל כלילה גם הוא הסכים עמהם ולפי שאמר שם"ה שגדחו ממחיצתן כבודם עלו כאן ואמרו המקובלים כי זה היה גבריאל וזה רמז בפ' והנה שלשה אנשים נכבדים ר' שר' אריה נשר והם מיכאל גבריאל רפאל וכל מלאכי השרת אין מי שידבר ארמית אפס גבריאל ולכן בא גבריאל ולמד ע' לשון וע"כ כשכא והתפלל יעקב שם היום גבריאל וסיעתו ששים ושפחים לאמר יום כשורה הוא אתא שמשא כלשון תרגום וכתפלתו הוא יעלבו ואל תאמ' תפל' פסולה הוא דהרי הואיל ואתא שמשא למטה אתא שמשא למעלה ועל כן כאמר מלאכי אלהים עולים ויורדים עולים גבריאל וסיעתו ויורדים את' שמשא במקומו דכן הוא הדרך כמ"ס בפ' מ"ה ק' שגדחה גבריאל כ"א מ"ס ושיתם דוכי' תחתיו. אי נמי אפשר שהיו חלוקים מלאכי השרת הכת המעמדות במקום גבריאל כשגדחה ממחיצתו היו אומרים כי בא השמש כלומר כי בא השמש שלא בעונתו ועדין יום הוא והראה כי בא השמש עוד לעתיד שמש' ששקעה כעבור זריחה כעבור ס' פ' ימצא הוא ונמצא שאין זה תפלה להתאחז בה ולעלות גבריאל וסיעתו אכן גבריאל אמרו שפי' כפשוטו כי בא אתא אתא שמשא וקיימו למעלה תה שקבלו למטה ולילה ממש אצרי וארד' סוכר' הדב' במקום שבאיהם

והיינו הזלזול של בני לאה לאמר אנו מעלמא דמחורא אכל
אלו בני העפחות מנד הפדקין דלבר ולכן קראום עבדים
תמטרא דמטרחון משא"כ הם באני . ויש רא"ל אסב
את יוסף וכו' כי בן זקנים הוא לו עיזן בזה פ' בראשית
דנ' אבות שהם חג'ת נקרא וקנים ויסוד מקבל מהם ולפ'ו
קראו בן זקנים על כי הוא מקבל מהם וקני' וחז' דבר ברוח
קרפס ולאח כל מה שקיבל משם ועבר מסר לו הוא סוד
חו' פ'ס הוא סוד סביב ועבר הוא החכמה הנקרא עבר
הנסר דכניה נקרא עבר הנסר כי יעקב מה שמקבל מהם
מוסר ליסוד כבודע . וי'ר' ה' את יוסף וכו' הוא סוד
הו' פ'ס נחית כדקין ויס' אליו חסד דאין זוג לא כחסד כסוד
כ'ל הקובע מקום לתפל'תו חלה אברהם והיה בע'דו כמו
סנת באר בארובה במקומו .

פרשת

מקץ חדשתי שטעם החדשומים שהיו
פותרים אותו לרעה מב' פעמים אחר
של אדם טוב עדאין לו חלום דע' וכו' על שבא החלום כ'פ
שהוא כמו ג'ד שיש עמו שכו' שאף על הדעה אנו חוזר
בו ואם היה טוב לא היה נדק שכו' שכל דבר לטובה
אפילו על תנאי אינו חוזר בו ולכן פתחוה לרעה ו' מדינות
ז' כנות אתה קובר ולא פתחוה על השכע ועל הדעב
סטובה היא אכל פרעה שעי' יעמיד עושר רב אכל לא
בכנס דבריה באזני מפני שהיה ק'לו למת הר' לו במראו'
הללו ולא בפירוש כמו אבימלך ולכן והואיל והיה מגיד לו
כ'פ אף שהיה הקב"ה בעצמו וליכא תשום הכזבת הנביא
הו' כמו ג'ד שיש עמו שכו' ולא יחזור בו ו'ס' ואמר אל
החדשומים ופתרו לי אף ק' לי על דבריהם למת הראה לי
ואין מגיד לי ה'ל להגיד לי כ'פ וללא יחזור בו ולמה בא
במראות הללו אף יוסף א'ל אף כי אתה אדם טוב וכלערי
גם האלים יפכה את שלום פרעה ת' חלום טוב יען אשר
האלים עושה חסד לפרעה דשאני חלום שעי' שר שאו
לאדם טוב מראים לו חלום רע וס' אכל ע'י הקב"ה לאדם
טוב נמי מראה חלום טוב ופתר לו ז' שכלים וז' הפרות
הפרות הכל חלום א' הוא ולפי סק' שאם טובה היא מרע
בא בכפל והלא כל טובה אפי' ע'ת אינו חוזר בו על כן
הודיע לו דכל'אה דאם חכפל הוא כמו שכו' למת בא
במי נוי בשכלים ופרות אלא תרע על הסנות החלום אל
פרעה פעמים להורות כי לא לברו כי אינו חוזר בו אלא גם
ממחר האלים ליצנותו ועל כן כפע' ראשון' הו' כמ' הגדה
הגיד לפרעה ולא יחזור אף פעם כ' הראה משום כי ממחר
ואין נדק הי'דע וע'כ בא בשינוי ולפיכ' לא הגיד לך בעצמו
לפי שגם מאוב' יכול לחזור בו הואיל וליכא הכזבת הנביא
וע'כ הראה לך שיפתר ע'י נביא ולפי דהא דאינו חוזר ע'י
נביא היינו ע'י נביא א' אכל ע'י נביא רבים דומיא דההיא
דער יעבור עמך שכולם נבאו השירה ברוח הקרש יכול
לחזור בו על כן אמר פרעה הנמא' בזה אם ימנאו עוד
לכ

נביאים כמותו אשר רוח אלהים בתוכם שאו יכול הוא ית'
לחזור בו אכל אחרי הודיע אלהים אותך את כל זאת איתך
דייקא וגם את כל זאת ולא לי פ'מ פהמה מיהיה ע'י נביא
שלא שלא עכל לחזור בו מעתה מוכרח נמי' כי אין נכון
ויחס במקד דאם יש במקד אם כן יכול גם כך לחזור וע'ד
הס' פדשתי כל הפ' כס' חמרת יסדאל ע'ס .

פרשת

וגם ידבר בא עכדך דבר באוני אדוני
חמח בב'ר אד' ידבר אני מציא מכפני'
ומכנים דבר במא' (מד תד'ים) ומכלה אתכם פ'כ . הכוכ'
דע כי סוד גלות שכינ' פהיה הוא ללקו' הנצח' הנדחים וזה
החלוק הוא בין העל' הנצחות על ידינו כבמחן מעשינו וזו
יום להעלותה על ידי השכינה כי על ידינו אינו לגמרי תה
שאין כן על ידי השכינה סמויא את כולם כמ'ס ועברתי
בארץ מצרים אמי ה' וע'יכ' וינצלו את מצרים כמזולה שאין
בו דגים לפי שאו תקעקע כל הכירה כמ'ס במקום אחר
והנה סוד שכינה נק' דבר כסוד על פי פנים ערים יקום
דכ'ר וכל פי זה אמר דכ'ר אמי מציא מכפנים שערין היא
מכפנים ולא בגלות מצרים בחן אמי מציא אותה לחן
בשר שלכ' והיא מכלה אתכ' כמו שאמר במכא סוד הארון
שהים כפלמתי' לרע להם עיזן פס .

א'נ

דעוה דשם הא'ים חתום כפס יסוד' ואד'לי'ת
הוא דמ' למלכות בית ד' רוגס סר' רעו ראף
על פי רכולו רחמים יש' בו ג'כ' ד' דין שור אדמי סברין
כובש כל הגוים ופעם היום סדלת' דאד'ס דחוקא ולא שאר
אחיות היינו לפי שאמר כוהד תרומה גבי חלומות דרקיז
אמר שם חלון בדקיע וכו' ביה נפיק כוכב אקרי' י'ד' (והוא
י'ד' משם אדמי') כדא מנצח יסד'ס לעממין סה'ד' ידך
בעורף אויבך וכו' והואיל דכבר יש' מ'ד ביהודה לכן כתוסף
לו ר' להיות בשמו' י'ד' וכמא' חסד אותמת כ'א מסס אדמי'
ז'ס וגם אליו יאורס הגשה לפיכ' תחלה רחמי אמי' כ' הגשה
למלחמה דין שבכח שמו' ביקש לנצחו וזהו ויגס אליו' יהודה
שהם שכו רחמים ודין הגים איו ולפי שיוסף לא יורא ממנו
כי יאמר הו'ה בשמו' כולו רחמי ואין בו דין לכבוש מלחמו'
על כן אמר לו דבר אני מציא מכפני' כלומר אדין שבתוך
שמי סוד י'ד' אמי מצי' ואכנים בתוך תיב' כ'א ויהיה שם
אדמי' כולו דין ואכלה אתכם (א'ה כס' לקס סמואל דרך
בדרך זה) **פרשת** ויחי בן פורת יוסף וכו' ר'ל כפ'
ואחר נגס יוסף ורחל וישתחוו אמר יוסף רשע זה עינו רתה
שלא יתן עיני באמי' וגבה קומתו וכסה אותה וזה בן פור'
יוסף . רמז בחכמה מ'ס כפרשת תבא רחמה נחית
בנדיק לנטרא לה וזה שאמר בתקומים תקון כ'ל' במאי
סתיר לה מיניה בנקודה דאיהי קוצא דא'ת ד' דאחד אח
כטיר ד' רלא יתקרב לגבה אחר והא'י נקודה איהי אות כרי'
דביה אשת לי' אח לעשר וכו' והיינו כי יסוד עולה עד חכמה
וכתר וככח הזה משמר לרחל וז'ס כן פות' יוסף שהגביה
קומתו

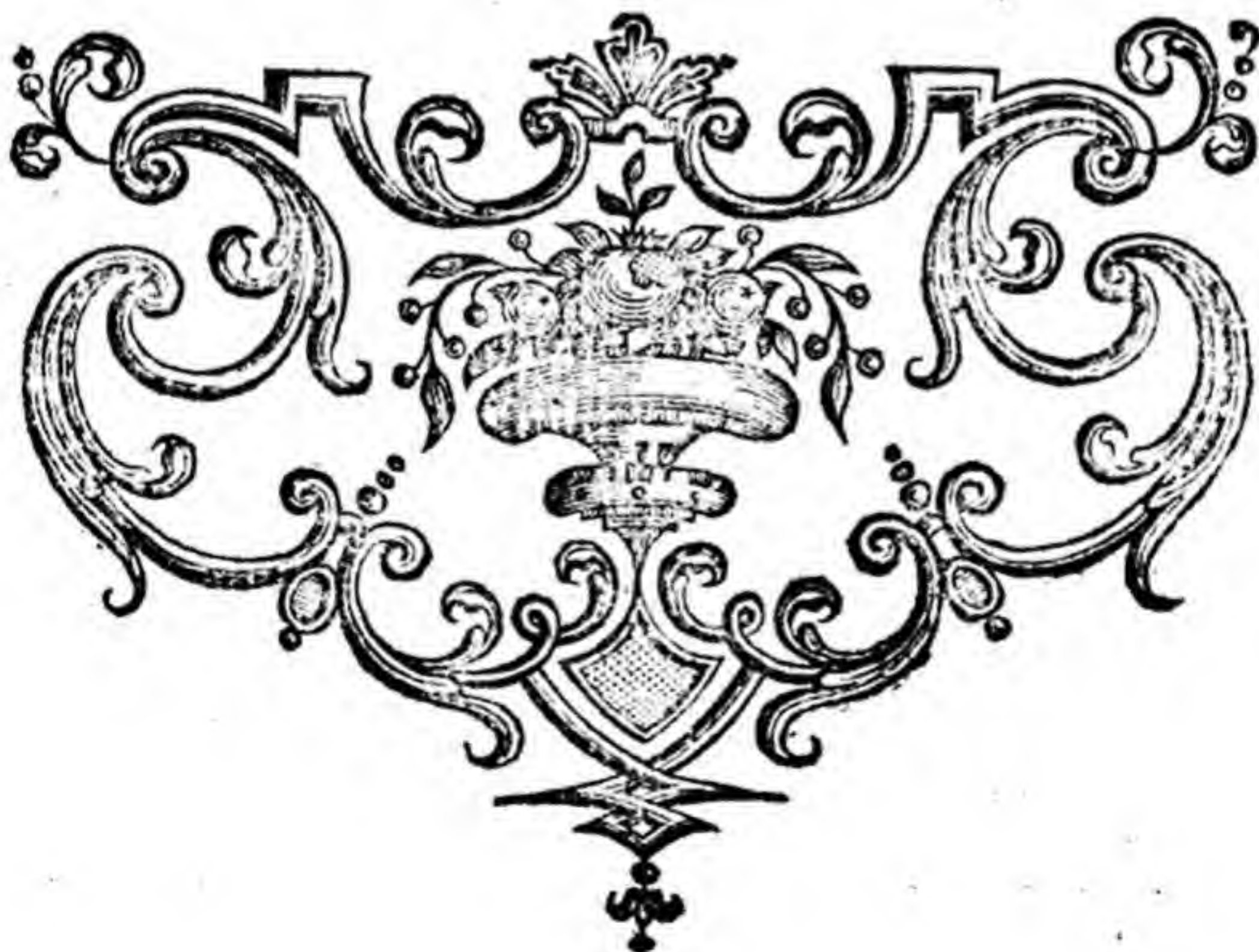
הדרת קדש פרשת ויחי

קומתו עד חכמה לשמור לאמו. ובכונת הפ' יראה בן פורת יוסף בסוד ששמו פרה ורבה שנתוסף ה' על שמו ונק' יהוסף וכבר נודע כי הה' שנתוסף בו היא ה' רבבא עילאה אימא שהיא סוד ע' רבבא וממנה ידע ע' לשון וכלפי זה רמז בכפל לומר עוד בן פור עלי עי' סו' העי' רבבא שממנה השיג כל המעלה וזה רמז הפ' הנמצא כזה איש אשר רוח אלהים בו בסוד ה' אלהים כנודע.

ג'ר אריה יהודה וכולי דע רבא' מלכים במלך הח' הדר לא נאמר מיתה לפי שלא נשברה בסוד אחת מהנה לא נשברה אבל נדבר הימים נאמר גם כה מיתה והיינו על העילוף כשנפלו כל האורות עלי' נתעלף כמו אדם שנתעלף ונפל ולא יכול לקום כן נתבטלה כלי פלה ועל כן יהודה מלכות אתה יודך אחיק שראוי אתה למלוך שכן כולם לא נתקיימה מלכות וימת וימלוך תחתיו אבל מלכות סוד יהודה נתקיימ' וזהו בור עתה אריה מקר' בתוהו כי מטרף בני עלית שלא נטרף כלי הדר כמו השא' ואף דכתיב גם שם וימת על עילוף נאמר כדע רבב' כי לרוב האור שנפל עליה נתעלפה ואח' כ' כשהעלה אותם א' א' ברבלי והחזיק למעיד אימא נתקנה וזהו מ' יוקימו ע' י' נתקנו הכל בסוד מ' י' כמק' בעל גבורות מי יעמוד כנודע וע' פי זה תשכיל סוד מאמרם ז' כל מה שברא הקב"ה

הקב"ה בעולמו זכר ונקבה בראם ואף לויתן זכ' וז' בראם ואלמלא נזקקין זה לזה היו מחריבין את העולם מה עשה הקדוש ברוך הוא סירם את הזכר והרג את הנקבה ומלמה לנדיק' לעתיד לבא והכוונה דאף לויתן שהוא בסוד היסוד שהוא כולו זכר הו' עצמו ג' כ' כשנברא היה מיניו וכיה עצמו זכ' וז' ומשפיע ומקבל ולמה עשה כן הוא יתברך לז' ואלמלא נזקקין זה לזה ר' ל' אם היו נשארים ביחד כאשר הוא עתה ולא נתחלק היה לרוביו האור מחריבין את כל העולם כשנפלו על מלכו' והיתה נשברת והיה חרבן בלתי תקון והמאזיל נפה וראה שיתקיים מלכות כי על ידי כך יתקון הכל כנודע מה עשה הקדוש ברוך הוא סירם לזכר חלק העליון דכל סודם הוא סוד סתים האור וענין התחלק היסוד הוא עצמו סירו' ואח' כ' הרב לנקב' חלק ב' ובהתמ' אורם נתקיים הכל אחר כך כי כשנתחל' עלה תכף למעל' אור הראוי ליסוד אחר כך בעולם התקון כמו בכל הכלים ומאותם השברים שנשברו ומאור שבתוכם מלחו לנדיקים לעתיד לבא כלומר אותם הנצוצות שנשארו בתוכם הם נמלחו על מנת להתקיים אחר כך ויהיו עולין בסוד מ' לנדיקים אחר התקון וזהו לעתיד לבא וזהו והרג את התנין חלק היסוד שנקרא תנין הרובץ תוך יאור יסוד דמלכות הרב אז וזהו תקונם ומבואר דעל כן בח' מלכים עד כאן נמצא:

תם ונשלם חלק שני. שבח לאל עוזי ומגיני.

מפתחות

ג אלה דברי המבדר תולעת יעקב יודיע דרכיו ענין הספר ומאתו למען ירוץ הקורא במקום שלכו חפץ
 חכם לכשירצה בדרך שאדם רוצה לילך בה תוליעין אותו:

מקראי קדש

פסוק בראשית ברא אלהים
פסוק ביום עשות ה' ארץ ושמים
פסוק ויטע ה' אלהים גן וגו'
פסוק אלה תולדות נח וגו'
פסוק ויבן שם מזבח לה' הנראה
פסוק אני אל שרי התהלק לפני
פסוק וישמע אברהם כי נשכה אחיו והנמסך
פסוק וירא אליו ה' והנמשכים
פסוקי אבימלך מה עשית לנו
פסוקי יצחק ואברכך לפני ה' לפני מתי
פסוק על כן לא יאכלו בני ישראל
פסוק ויהי את יוסף וגו'
פסוקי חלום פרעה ופתרונו
פסוק בן פורת יוסף בן פורת
פסוק וחמש את ארץ מצרים וחמשים עלו בני
ישראל
פסוק וכראשי חדשיכם
פסוק שלש רגלים תחוג לי
ממיכות פ' רגלים לב' שופטים
פסוק זכור את אשר עשה לך

נביאים

כיום השבת יפתח וביום החדש
חזון עובדיה והנמשכים
חסדי ה' אזכיר תהלות ה'

בתובים

ויזמור חמוכת הבית לרוד
 והימים האלה כזכרים ונעשים
 ישנו עם אחד וכו' בלילה ההוא נרדה שנת
 המלך וכו' מהר קח וגו'
 ויהי כראות המלך את אשתו
 ויהי בימי אחשורוש והכמשכים
 אחות לנן קטנה ושדים וגו'

בתי מדרש

דף קכג ע"א	ישב דברי התקונים שיש בראש נפשותיה דף י"ו ע"ב
דף שס	מאמר לא יהיה צריך להתחיל התורה אלא
דף שס ע"ב	מהחדש הזה לכם
דף שס	מאמר מה יפיו פעמים וגו' בתו של אברהם דף ל"ה ע"א
דף שס ע"ג	מאמר כל אדם שיש לו חנופה מביא אף דף מג ע"א
דף שס	מאמר הרביל בדר חנוכה זוכה לבנים ת"ח דף נב ע"ב
דף שס	מאמר תלמיד שהיה מטהר את השרץ וגו' דף נד ע"ג
דף קכד ע"א	רמז קצת דיני חנוכה
דף שס ע"ב	מאמר המתרגם איש יודע ציד נחשיריבן דף ס' ע"ד
דף קכה ע"א	מאמר הקדים שקליהם לשקלי המזן דף ס"ד ע"ב
דף שס ע"ב	מאמר קנאה את מעורדת עלינו דף סט ע"ב
דף שס ע"ג	מאמר טף למה באים דף עב ע"א
דף קכו ע"א	מאמר ליהודים היתה אורה זו תורה דף פ"ב ע"ב
דף קכו ע"ד	ופ"ג ע"ב
דף כ' ע"ב	מאמר התקונים פורים אתקרי ע"ס י"הכ דף פ"ב ע"ד
דף כ"א ע"א	מאמר מר בריה דרבינא כוליה שתא יתיב דף פג ע"א
דף כ"ט ע"ד	מאמר קיימת בנו רבינו ומשלוח מנות איש לרעהו
דף ל"ה ע"א	מאמר אחשורוש אחיו של ראש וכו' דף פ"ז ע"ב
דף סה ע"א	מאמר מהודו ועד בוש חד אמר הודו ובוש
דף י"ו ע"ב	בני הדרי קיימת דף פח ע"ב
דף ס"ז ע"ב	מאמר אמר הקב"ה אתה אמרת מי בכס דף פח ע"ג
דף נח ע"ב	מאמר תלמד שלבש בגדי כהונה ונתעטף ועמד
דף נח ע"ב	מאמר שאלו תלמידיו לרש"בי מפני מה
דף נח ע"ב	נתחייבו ישראל דף פט ע"ב
דף נח ע"ג	מאמר משה שכעת ימים רב ושמואל חד
דף נח ע"ג	אמר חזן מק"פ וכו' דף נ' ע"א
דף נח ע"ג	מאמר הראוי לחצר לחצר הראוי לבניה
דף נח ע"ג	מאמר חור כרפס רב ושמואל חד אמר חורי
דף נח ע"ג	חורי
דף נח ע"ג	מאמר הראוי לכסף
דף נח ע"ג	מאמר ודר וסחרת רב ושמואל חד אמר
דף נח ע"ג	מאמר ויין מלכות רב שכל א' השקה וכו' דף נא ע"א
דף נח ע"ג	מאמר

מפחרות

מאמר יצאת בת קול ראשונים כלו וכו'	שם ע"ד	מקראי קדש לומר לפני כטילת מים אחרונים	שם ע"ג
מאמר והסתיה כדת של תורה	שם	פיוט גאה לאשמורת יום ר"א	דף יט ע"ב
מאמר אמרה שבת לכל נתת כן וזו	דף נב ע"ג	תפלה להוצאת ספר תורה כר"ח	דף כ' ע"ג
מאמר שניהם לרבר עבירה נתכונן	דף שם ע"ר	סדר עבודה למוסף ר"ח להרצ"ע	דף כא ע"ב
מאמר המתרגם שהיה מעדת וסתני יין שחור		תפלה לפני מוסף ר"ח	שם ע"ד
ועוד מאמרים בינין המגילה שם יפה		סדר משפטי השמות ברכת מקדש ישראל	שם
נדרש ע"פ הסוד	שם	תפלה לפני חזרת מוסף ראש חודש	דף כב ע"ב
מאמר הזוהר פ' כו עוף יעופף רוא רימניה	דף נו ע"ג	תפלה לפני קריאתו בראש חודש	שם
מאמר הנהגה מן העולם הזה בלא ברכה		תפלה לפני ברכת הלכנה	דף כד ע"ר
נקרא גולן	דף קח ע"ג	תפלה אחד הלימוד ט"ו בשבט	דף קט ע"ר
משנה ט"ו בשבט ר"ה לאילנות	דף קט ע"א		
משנה השותה מים לנמא	דף קכ"א ע"א		
מ"ט בזוהר וכתבא קרמא	דף קכ"ב ע"ד		
ביאור מה שנמצא רברי אפודאים ובת מקוים שם			
ביאור פיו הוא בעל הקבין הנו' בתיקונים	דף קכב ע"א		
מאמר ויהי לו' היתים סינה סדרי בראשית	דף פס ע"ג		
משנה ארז ארכו אמה	שם		
משנה רסוכה ההוא סבתא דאתאי לקמיה			
דר' רבנן בסוכה	דף פס ע"ר		
מאמר מרגלית טובה היתה לא' אע"פ	דף קכד ע"ג		
מאמר ככל בוקר השמש טובל כנהר דימד	דף קכה ע"א		
מאמר מצות ק"ס ותיקין היו בומרין אותם	דף שם		
מאמר כל הסומך גאולה לתפלה אינו כוון	דף שם		
מאמר כי הקרה ה' אם לקרבך וכו'	דף פס ע"ב		
מאמר כל זמן שהנדיק בעיר	דף פס ע"ג		
מאמר כי בא השמש שמע קולן	שם		
מאמר מזלזלים בכבי הפפחות	דף פס ע"ד		
מאמר ברחמים הוא לנה	דף קכו ע"א		
מאמר דבר אני מוציא מכפנים	דף שם ע"ב		
מאמר אחר יוסף רשע זה עינו רשע	דף שם ע"ד		
מאמר תלמד מהעלו אבה מרגליותם	דף קכה ע"ר		

יום טוב

פסוק שיאמר בשלובש חלוק של יום טוב	דף כו ע"ב
תפלה לטבילת ערב יום טוב	שם
כוונת הדלקת נר של יום טוב	דף כח ע"א
תפלה להקבלת פני הרגל להר"א הלוי	דף כט ע"ב
מקראי קדש לפני תפלות הדגלים	דף ל' ע"א
סדר כוונת ברכות תפלת יום טוב	שם זע"ב
אתקינו סעודתא לסעודות יום טוב	שם ע"ר
סדר כוונת ברכות שכברכת המזון כי"ט	דף לא ע"ר
סדר עבודת המוספים ביום טוב	דף לב ע"ג
סדר כוונת תפלת המוספים ביום טוב	דף לד ע"ב
כוונת קידוש סעודת המס כיום טוב	דף לו ע"ר
תפלה קודם מנחת יום טוב	דף מה ע"א
כוונת אמה חוננתנו במוצאי י"ט לח' סיו	דף פו ע"ב
תפלה לסעודת אסרו חג	דף פח ע"ג
תפלה ענינו לכוונות שאחר עש טוב	דף פט ע"ב

חנוכה

תפלת הדלקת נר חנוכה	דף כב ע"א
סדר כוונת ברכות נר חנוכה	דף כג ע"ב
מקראי קדש לומר אחד ההדלקה	שם ע"ג
כוונת הדקות הללו קדש הם	דף כא ע"ר
תפלה לתקון למדיו ה' בימי חנוכה	דף כב ע"א

פורים

תפלה לבוש ערב ראש חודש אדר	דף פג ע"ג
תפלת קודם פרשת שקלים	דף פד ע"ר
תפלה קודם פרשת זכור	דף פז ע"ר
תפלה ללימוד שבת זכור	שם ע"ג
תפלה ליום נוס אסתר	דף פח ע"ג
תפלה לטובלים בערב פורים	דף פח ע"א
	תפלה

בית תפלה

תפלה לתקון הדרימלכות ער"ח	דף ז' ע"ד
תפלה לאחר קריאת הקרכמות בע"ח	דף יא ע"א
תפלה ליעת מנחת ער"ח על הגלות	דף יב ע"ב
תפלה לקידוש הקדש בער"ח	דף יד ע"א
תפלה להוצאת ספר תורה לע"ח	שם ע"ב
תפלה ענינו לע"ח כגיבור	שם
מקראי קדש לומר אחד התפלה ער"ח	שם ע"ד
סדר הדחמים והכליות בע"ח	דף ט' ע"א
תפלה לטובלים בע"ח	דף יז ע"ג
מקראי קדש לפני תפלת ערבית ט' ר"ח	דף יז ע"ג
תפלת לבא לאכול אחר התענית	דף יח ע"א
	מקראי

קכז

תפלה לסכנה נפשות מפני אויב
תפלה למוהלים
תפלה לב' שחרית ולסעודת המעשרות
תפלה לזמן מגפה ב"מ

ע"ה ע"כ
שם עב וד'

דף פב ע"ב
דף פג ע"ר
דף פד ע"ר
דף פה ע"ב
ספ

תפלה קודם קריאת שמע
 בדר כוונת ברכות
 וקראי קדש לומר בבור אחר קריאת פז'
 ויבא עמלק
 תפלה למחות מתנות לאכזריות
 תפלה למחות משלוח מכות איש לרעה
 תפלה לסעודת פורים
 את קינו סעודתא לסעודת פז'

דף יב ע"ד
דף קיב ע"ד
דף קיג ע"ג
דף שס ע"ב
דף קטו ע"ב

לימוד ליום א' תורת חסד
 לימוד ליום ב' תורה האלהים
 לימוד ליום ג' תורת אמת
 לימוד ליום ד' תשובה
 סדר למור המסנה ע"פ מדרתיה יום יום

דף קא ע"א

דף טס ע"ב
טס ע"ג
דף קכ ע"א
דף קד ע"א
טס ע"ב
טס ע"ד
דף קה ע"ב
דף קו ע"א
דף קט ע"ב

תפלה למתענה יוסף לילה ויום
תפלה למצוק י"ג ימים למכילה ולעת
מנחת ערב
תפלה למתענה פ"ד ימים

תפלה ענינו לומר השוכבים
בוסח וידי פרטי הענות לומר השוכבים
מקראי קדש לתנחת השוכבים
תפלה לק"ט שכל המטה בומר השוכבים
מ"ק לומר אחד כל תפלותיו בימים הכז'
תפלה לתקון הפירות כמ"ו בשכמ

דף ס' ע"ר
דף ס"ב ע"א
דף ס"ג ע"ב
דף ס"ד ע"א
דף ס"ה ע"ב

לימוד תקון הדד מלכות כליל משמרת הח
 לימוד ביום משמרת החדש דף יא
 לימוד על השלחן בסעודת ר"ח
 לימוד לאשמורת ר"ח
 לימוד ביום ראש חדש

ליסמר בכל מקעריה' כסעודת לילת וימים דף לא ע"ב

וְלוֹ ע"ב
דף נז ע"ד
דף נח עב
דף נט ע"ב
דף סא ע"א
דף סב דף ק"א
דף סג ע"א
דף פא ע"ב
סס ע"ג
דף פג ע"ד
דף פד ע"ב
דף ק' ע"א
דף קא ע"ד
דף סס ע"ב
דף קס ע"א
דף קי ע"ב
דף קכ ע"א

לימוד לימי חול המועד
 לימוד למעודות חול המועד
 לימוד למוצות של אחר המועד
 לימוד לח' ימי חמכה
 לימוד למזם תעמרת ערב ר"ח אדר
 לימוד לשבת זכור
 לימוד למעודת פורים
 תוספת מזמורים בתקון הלילה י"ד וע"ו אדר
 לימוד לימי מעורים
 לימוד לפני מעודת פורים העיקרית
 לימוד לימי העוכים

 לימוד להפסקת לילה ויום
 לימוד לתקון ט"ו בשבט
 ושם סדר הנהגת הלימוד לירואי ה'
 לימוד למזן המגפה כ"ט

דף קכ ע"ג
דף קכב ע"א
דף קכג ע"ב
דף קכד ע"א
דף קכה ע"ב
דף קכו ע"א
דף קכז ע"ב
דף קכח ע"א
דף קכט ע"ב
דף קל ע"א
דף קלא ע"ב
דף קלב ע"א
דף קלג ע"ב
דף קלד ע"א
דף קלה ע"ב
דף קלו ע"א
דף קלז ע"ב
דף קלח ע"א
דף קלט ע"ב
דף קמ ע"א
דף קמא ע"ב
דף קמב ע"א
דף קמג ע"ב
דף קמד ע"א
דף קמה ע"ב
דף קמו ע"א
דף קמז ע"ב
דף קמח ע"א
דף קמט ע"ב
דף קנ ע"א
דף קנא ע"ב
דף קנב ע"א
דף קנג ע"ב
דף קנד ע"א
דף קנה ע"ב
דף קנו ע"א
דף קנז ע"ב
דף קנח ע"א
דף קנט ע"ב
דף קס ע"א
דף קסא ע"ב
דף קסב ע"א
דף קסג ע"ב
דף קסד ע"א
דף קסה ע"ב
דף קסו ע"א
דף קסז ע"ב
דף קסח ע"א
דף קסט ע"ב
דף קע ע"א
דף קעא ע"ב
דף קעב ע"א
דף קעג ע"ב
דף קעד ע"א
דף קעה ע"ב
דף קעו ע"א
דף קעז ע"ב
דף קעח ע"א
דף קעט ע"ב
דף קפ ע"א
דף קפה ע"ב
דף קפו ע"א
דף קפז ע"ב
דף קפח ע"א
דף קפט ע"ב
דף קצ ע"א
דף קצה ע"ב
דף קצו ע"א
דף קצז ע"ב
דף קצח ע"א
דף קצט ע"ב

דף קטז ע"ג
דף שס ע"ב
תמלה

תפלה לתקון תורת חסד יום א'
תפלה לתקון תורת האלהים יום ב'
תפלה לתקון תורת אמת יום ג'
תפלה לתקון יד בתשובה לימי התשובה
תפלה לטבילת הפסקת ב' ימים אחרי ר"ח
תפלה לטבילת כל ימי חדר אלול
תפלה לתועלת הידאס פנימית
תפלה לתועלת הזכירה
תפלה קודם לימוד סתרי התורה
תפלה להעלות הנשמה למעלה לילה
תפלה לטבילת המתעבים ב' זה'
תפלת למנחת בתענית
תפלה לטובלים ביום ג' לתקון הכעס
תפלה למתענה לתקון הכעס
תפלה למתענה פגם הנאווה
תפלה לתענית פגם קללת אב ואם
תפלה לתענית פגם שבועת שוא
תפלה לטובלים בימות הקור
תפלה לחולום
תפלה לפריון הנפש לחולה

דף ד' ע"ב
כשחל

להתעמת בניסן ממקרת ער"ח אייר

מפתחות

דף קי"ז ע"א	יקראונו ולא אענה	דף שס	בשחל ר"ח בא' בשבת יתענה ביום ו'
שס	כל הזוכה להלכה אחת זוכה לירש עולם	דף י"ג ע"ר	מזה לקדש את החדש בער"ח
	אחד כנגדה		בערבית אין לו שום מזמור לפניו אפס בר"ח
	נגד כל פעם שהארץ מונע עצמו מלכת	דף י"ז ע"ג	יאמר ברכי נפשי
שס	לישיבה בעולם הזה כך דוחים אותו מן ישיבה	דף י"ט ע"ד	צריך לומר בר"ח בזמירות ברכי נפשי
	של מעלה לעה"כ	דף כ"ע ע"א	השוכח מלומר אלהינו בתפלה ידאב כל החדש דף כ"ע ע"א
		דף כ"ב ע"ב	מותר להניח תפילין בר"ח מיד אחר המוסף דף כ"ב ע"ב
		דף כ"ה ע"ב	כוסח יוצא עושיק וגו'
			צריך לנער שולי כנפי הנעית אחר
			ברכת הלכנה
		דף כ"ד ע"א	אין לקדש הלכנה עד לאחר ז' למחר
		דף כ"ז ע"א	בימי איסור התפלות לא יעבור מלצעות
			שפמו כי הוא תיקון נפלא
		דף ל"ז ע"א	צריך לכזין ביום טוב שחל בשבת כוונת י"ט
		דף ל"ח ע"ב	ולא של שבת
		דף שס ע"ב	צריך להזהר מדבור של חול בי"ט
			אסור לשתות הטוטון בשלחן
		דף שס ע"ב	צריך להזהר להתפלל בזכור שכל תפלה
		דף מ"ב ע"ג	עולה לו לב' תפלות
			מנהג הנשים במלאכה בכל איסור חב אין
		דף מ"ח ע"ג	מנהג אפס באסור חב עזרת
		דף מ"ט ע"א	להתענות מיד אחר הסוכות ופסח בה"ב
		דף נ"א ע"א	צריך לאחר הדלק נר חנוכה עד זאת הכוכבי' דף נ"א ע"א
		דף נ"ב ע"ד	צריך להדליק נר חנוכה במ"ש אחר ההבדל' דף נ"ב ע"ד
		דף נ"א ע"א	בפורים לא יקראו הנשים המגלה רק ישמעו דף נ"א ע"א
		דף נ"ט ע"ד	המתענים בשוככים יפסיקו מבע"י
		דף ק"א ע"א	ההפסקות לכמה ימים משמשות
		שס	תקון ס' תענית יום א' שיעלה לכ"ו
		שס	סדר תיקון לילה ויום שיעלה לי"ג תעניות
		שס ע"ב	תיקון י"ג ימים שיעלו לקב"ו תעניות
		דף ק"ג ע"ד	צריך להזהיר בתפילת המנחה כי הוא תקון
			לפגם הכרית
		דף ק"ד ע"א	עיקר התפלה בדמע בתפלת מנחה ולא
			בשחרית
		דף ק"ה ע"ב	צריך להזהיר שלא יגע במטתו כל כלי ברזל
			וכל שכן עליו
		שס	צריך לשים אבן תחת מראשותיו והוא סגולה
			לכל יטמאזהו
		שס	אף הבלתי נוהג יזהר בימי השוככים שלא
		שס ע"ג	לשמש מטתו בחול
		דף ק"ז ע"ג	כל מה שאסור באשתו נדה אסור בא"א מק"ו
		דף ק"ז ע"ד	סדר הנהגות קבלת הפסקה גדולה
			מ"ש ז"ל ואם לא נידהו הוא עצמו יהא בנידוי
		דף ק"י ע"ג	פי' שהנושא ש"ש עצמו ינהג כמנודה
			כל המקשה ואינו טורח להשיב עליו כאמר אז
			יקראונו

מנהג חסידים

דף ד' ע"ג	מנהג מהר"רי סרוק ז"ל להתענות ערב ראש
דף י"ג ע"ג	מנהג חסידים להשתטח על קברי הנדיקים
דף י"ז ע"ג	בערב ר"ח ובט"ו לחדש
דף י"ז ע"ד	מנהג טוב להולכים בתמים להיות להם
שס ע"ג	חליפות שמלות מיוחדים
שס ע"ג	מנהג ותיקין לטבול בער"ח
שס ע"ד	מנהג מכבדי ר"ח להדליק מאורו בבי' בשב'
שס ע"ד	מנהג יראים להוסיף לכבוד ר"ח מאכל
דף יח ע"ב	חד יתיר
דף י"ט ע"א	מנהג אנשים חכמים ללמוד כ"ד פרקי שבת
דף כ"ב ע"ד	באשמורת ראש חדש
דף כ"ב ע"ד	מנהג הקדמונים שלא לעשות מלאכה בר"ח
דף כ"ד ע"א	מנהג מכבדי ה' ללבוש בגדי כבוד לקדש
דף כ"ד ע"א	הלכנה
דף כ"ז ע"א	מנהג המתקדשים להתנהג כמנהג יחזקאל
דף כ"ז ע"ב	בסעודות שבת וי"ט
שס ע"ד	מנהג המהדרין לערב ערוך תבשילין על
	לחם שלם ותבשיל שלם ולאכול בסעודת
שס ע"ד	שבת
דף כ"ז ע"ד	מנהג חסיד אחר שהיה מתענה בכל
דף כ"ז ע"ד	ערב הרגל
דף נ"ד ע"א	מנהג חסידים הראשונים לבטל ת"ת בימי
דף נ"ד ע"א	חנוכה ללכת לכרית מילה
דף ס' ע"ד	מנהג מנדיקי הרבי' להבטל מת"ת בחנוכה
דף ע"ב ע"ד	להתעסק בצורכי התלמידים רבי רב
דף ע"ב ע"ד	מנהג מהר"ו לטבול בי"ג באדר
דף ע"ד ע"ד	מנהג המתחסדים להדר אחר מגילה שיהיו
דף ע"ד ע"ד	עורותיהם עבירים לשמה
דף נ"ט ע"ב	מנהג השכים להתענות המ' יום שבין
דף נ"ט ע"ב	פרשת שמות למשפטים
דף ק"ז ע"א	מנהג חסידים להיות דנים אחר המילה
דף ק"ז ע"א	בימי השוככים
דף ק"ח ע"ג	מנהג ותיקין לעשות תקון הפירות
דף ק"ח ע"ג	בט"ו בשבט
דף ק"ח ע"ג	מנהג השרירים אשר ה' קורא להתענות אחר ר"ח אלול
ב'	

ספר תוכחות

תיקונים לכתה פרטים כתיקון תורה שמד
וכו'

דף קי"ב ע"א

תוכחות מוסר

תוכחת על ימי הצומות וזעקתם
תוכחת על ג' מלות המעכבים ישראל
בגלות
תוכחת על הפוגמים בשכינה
תוכחת לתופשי התורה העוסקים להשיג
החכמה לכדולא פנו ליחד השכינה שם
תוכחת למתפללים כלא לב ואינן מזכירין
מעין המאורע
תוכחת על המרכים כסעודת בר' ח' וי"ט
ואינן מזכירין קדושת היום כב' ה' דף יח עב
תוכחת למהפכים קדושת ראשי חודשים
ללענה ורחם
תוכחת לנשים העומדות על הכביסה
תוכחת למאחרים תפלתם ביום טוב
תוכחת לנמשכים כשיר בקדוש וקדושה
תוכחת מגולה למפקידים איש לרעהו כי"ט שם
תוכחת לשולחי יד ביום טוב כדבר איסור
תוכחת על הגזל ועל עינוי הדין וכו' דף לח עב
תוכחת לעובדי ע"ז בטרה
תוכחת לרכות כנות ההולכות בחוקות
העדרות
תוכחת על איסור קול באשה עתה
תוכחת לפוסקי גזקה ברכים ואינן מתנים שם
תוכחת לחולקים בכבוד לשבתות ויום טוב
ומכזים תלמיד חכם
תוכחת למעלים בברכות
תוכחת על עון כיטול תורה ומכזים
ללומדים
תוכחת על עון לה'ר
תוכחת על עון עזי פנים שברור
תוכחת על אשר נתנו כתף סודית בחזית
התפלה

התפלה
תוכחת למשמיע קולו בתפלתו
תוכחת לחנפי לב
תוכחת על כת משקרים
תוכחת למשחקים בקוביא ושיר
תוכחת למכינות מים טוב לחכיח
תוכחת למקילין כסחורה כחול המועד
תוכחת לנשים העומדות על הכביסה כחול
המועד
תוכחת על איסור התגלחת
תוכחת על איסור אמירה לבוי כחול המועד
וכשבת
תוכחת על המכזבים מלאכתן וחשבוניות
כחול המועד
תוכחת על שמחים אלני גול כעמים
תוכחת לנשים הבטלות ממלאכתן ביום
ידיעים והחטואו לרכים
תוכחת לאשר שגאו כשער מוכיח
תוכחת לאשר איננו מחזיקים לת"ח
תוכחת על עונשן של מדרות וחילול שבת
תוכחת למחללין קדושת ימי הפורים
תוכחת למזלזלין כמזות המגלה
תוכחת לקורין המגלה כחפזן
תוכחת על המנהג שמכין המן
תוכחת למעלים עינוי מן הגזקה בפורים
תוכחת ללובשים כלאים וכברו נשים
בפורים
תוכחת על ההונים במסכת שכורים
תוכחת על פגם אות ברית קדש
תוכחת על פגם חוש הראות
תוכחת לבחורים המאחרים להנשא
תוכחת על המערערים על דבר הפסקות
תוכחת על המרכים ברכות שאינם
נדיבות
תוכחת על הכלתי כוהדים בברכות
תוכחת למקומות שהולכות במחולות
בחורים ובתולות
דף קכ"ב ע"ד

תם ונשלם לאל שבה בורא עולם

ש"ב א"ח כ"ט

2 A. hebr. 80 - 112

<36633608780012

<36633608780012

Bayer. Staatsbibliothek

S